This is a digital copy of a book that was preserved for generations on library shelves before it was carefully scanned by Google as part of a project to make the world's books discoverable online.

It has survived long enough for the copyright to expire and the book to enter the public domain. A public domain book is one that was never subject to copyright or whose legal copyright term has expired. Whether a book is in the public domain may vary country to country. Public domain books are our gateways to the past, representing a wealth of history, culture and knowledge that's often difficult to discover.

Marks, notations and other marginalia present in the original volume will appear in this file - a reminder of this book's long journey from the publisher to a library and finally to you.

Usage guidelines

Google is proud to partner with libraries to digitize public domain materials and make them widely accessible. Public domain books belong to the public and we are merely their custodians. Nevertheless, this work is expensive, so in order to keep providing this resource, we have taken steps to prevent abuse by commercial parties, including placing technical restrictions on automated querying.

We also ask that you:

+ *Make non-commercial use of the files* We designed Google Book Search for use by individuals, and we request that you use these files for personal, non-commercial purposes.
+ *Refrain from automated querying* Do not send automated queries of any sort to Google's system: If you are conducting research on machine translation, optical character recognition or other areas where access to a large amount of text is helpful, please contact us. We encourage the use of public domain materials for these purposes and may be able to help.
+ *Maintain attribution* The Google "watermark" you see on each file is essential for informing people about this project and helping them find additional materials through Google Book Search. Please do not remove it.
+ *Keep it legal* Whatever your use, remember that you are responsible for ensuring that what you are doing is legal. Do not assume that just because we believe a book is in the public domain for users in the United States, that the work is also in the public domain for users in other countries. Whether a book is still in copyright varies from country to country, and we can't offer guidance on whether any specific use of any specific book is allowed. Please do not assume that a book's appearance in Google Book Search means it can be used in any manner anywhere in the world. Copyright infringement liability can be quite severe.

About Google Book Search

Google's mission is to organize the world's information and to make it universally accessible and useful. Google Book Search helps readers discover the world's books while helping authors and publishers reach new audiences. You can search through the full text of this book on the web at `http://books.google.com/`

PRAEFATIO

600077288

Q. HORATI FLACCI

OPERA

RECENSVERVNT

O. KELLER ET A. HOLDER

VOL. I

CARMINVM LIBRI IIII EPODON LIBER CARMEN SAECVLARE

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI
MDCCCLXIV

297. e. 57.

FRIDERICO RITSCHELIO

PER QVINQVE LVSTRA

BONNAE ARTEM GRAMMATICAM EXIMIE PROFESSO

S.

PRAEFATIO

PRAEFATIO

Quandoquidem uix ullus erit, quem fugiat, ab eis Horati editoribus, quicumque adhuc criticum apparatum exhibere contenderunt, meliorum codicum uarias lectiones haud ita esse descriptas, ut inde colligi possit, quae lectiones propter auctorum fidem aut recipiendae esse uideantur aut reiciendae: ea de causa ego cum Holdero amico, a FRIDERICO RITSCHELIO potissimum, praeceptore optimo, incitati, nouam Horati editionem curare eique criticum apparatum eis, qui adhuc in lucem prodierunt, perfectiorem adicere nobis proposuimus. Ad hunc igitur finem et manu scriptos aliquot libros Horatianos, qui hodie in Francogallorum et Heluetorum bibliothecis quibusdam adseruantur, ipsi contulimus et ab aliis, qui suas nobis collationes humanissime commiserunt, magnopere adiuti sumus et, ut ueterum quoque Flacci interpretum lectiones satis sciremus, praestantissimos eorum codices quam maxima potuimus diligentia descripsimus, denique, ubicumque apud alios scriptores Horatianum aliquid deprendimus, ea congessimus et, quicquid testimonii uice fungi posse arbitrabamur, ad modum Vergilii Ribbeckiani typis mandauimus.

Iam uero quos et quales codices Horatianos in huius uoluminis usum adhibuerim, paucis hic exponam: uberius de hoc capite Holderus meus disputabit.

A est codex Parisinus 7900[a] saeculi VIIII (secundum Ottonem Iahnium, Hauthalium, alios) — X olim Puteaneus, hic illic rescriptus; deficit inde ab epod. 16, 26 usque ad epod. 17. 81; contuli ipse. Correcturae ab eo, qui codicem scrip,sit profectae et altera manus posterior facillime distinguntur,

B = codex Bernensis 363 saec. VIIII olim Floriacensis; desunt carmina 12 omnino, ex parte 21, bis exhibet c. IIII, 2, 1—32. 34—40. epod. 1, 1—4. 12, 1. 2; ordo carminum turbatus est, quode uide sis Orellii praefationem. Huius libri accuratissimam collationem a se ipso confectam H. VSENERVM possidere per C. Diltheium amicum certior factus adii uirum celeberrimum precibus, et ille mihi, qua semper excelluit humanitate, beneuole satisfecit. Itaque mihi eorum, qui huius codicis lectiones antea ediderunt, aliquot errores haud leuissimos licuit emendare.

F = liber archetypus codicum φ et ψ. Quaecumque enim lectiones his codicibus reperiuntur communes, signaui littera *F*. Apud Remenses quondam hunc librum fuisse probabiliter coniectauit Holderus.

γ = codex Parisinus 7975 saec. XI; desunt c. I 1, 1 — I 7, 4 et c. I 18, 15 — c. I 23, 5; ceterum expleuit has lacunas manus multo posterior; contuli ipse. Hunc librum olim in Henrici II regis Francogallorum bibliotheca priuata fuisse eo efficitur, quod in tegumento Dianae illius Pictauiensis monogramma ⊞ additum est.

ε = codex Morellianus siue Einsiedlensis saec. X, ex carminibus nihil continens praeter IIII 11, 10 — IIII 13, 27; contuli ipse. Hic locus erit gratias agendi G. MORELLIO P. R., qui libro illo, cuius tamquam alter auctor extitit, benigne ad me misso fecit, ut, quód ibi inuenitur carminum fragmentum, tandem accuratius uulgaretur.

λ = codex Parisinus 7972 saec. X olim Mentellianus; contuli ipse.

π = codex Parisinus 10310 saec. X; contulit Holderus. Qui hunc librum scripsit, et neglegentem et indoctum fuisse apparet; praeualet autem id mendarum genus, quod solet esse ad dictata scribentium.

τ = codex Turicensis Carolinus 6 saec. X; desunt c. III 27, 56 — IIII 4, 5. c. IIII 9, 33 — IIII 11, 12. epod. 1, 19 — 9, 36. c. s. 21 — fin.; contuli ipse. Et hunc codicem ab homine indoctiore scriptum esse putauerim.

φ = codex Parisinus 7974 saec. X olim Puteaneus nitide quidem scriptus, sed a monacho parum erudito; contuli ipse.

ψ = codex Parisinus 7971 saec. X olim Floriacensis; contuli ipse.

u = codex Parisinus 7973 saec. X olim Danielinus; contuli ipse. Hunc codicem ex Benedictinorum quodam monasterio originem traxisse Holderus inde conclusit, quod in prima pagina adscriptum uidit: S. Benoist.

G = codex Gemblacensis collegii uetustus, Pulmanni G.

V = codex Blandinius qui dicitur uetustissimus.

Ex his codicibus selectis uarias lectiones in apparatum meum recepturus eram omnes; ceterum de G et V, nisi quae apud Pulmannum et Cruquium notata erant, nihil potui edere. Praeterea aliorum quoque codicum in huius uoluminis usum integras collationes partim ipsi fecimus, partim ab aliis confectas adhibuimus indeque eis locis, qui maioris mihi momenti esse uidebantur, uarias lectiones inuenies excerptas; codices autem sunt hi:

α = codex Barcinonensis siue Heinianus saec. X—XI; secutus sum collationem Ritterianam.

β = codex Bernensis 21 saec. X; secutus sum collationem Ritterianam.

δ = codicis nescio cuius [non Graeuiani] collatio Bielkiana, olim a Broukhusio facta. Hanc collationem perbonam, quam illustris uir, liber baro de BIELKE I. V. D., in locupletissima sua bibliotheca Horatiana, quae est Seidingstadtiae, ut κειμήλιον adseruat, precanti mihi officiose commisit et per eximiam illius liberalitatem longum tempus ea mihi licuit uti.

ϑ = codex Sangallensis monasteriensis 864 saec. XI; deficit inde a c. IIII 11, 36; secutus sum collationem Ritterianam.

μ = codex Montepessulanus saec. XII [non saec. VIIII quod alii adfirmauerunt]; contulit Holderus. Hic codex ut publice Parisios deferretur, non sine multis difficultatibus MICHELANTI opera effectum est, uiri plurimis certe Germanorum philologis optime noti, neque magis inde, quod in ueteribus Francogallicis litteris merito uersatissimus habetur, quam insigni illa comitate, qua in imperiali bibliotheca nostrates assolet amplecti: nos quidem ei gratiam habere numquam desinemus.

ϱ = codex Parisinus 8072 saec. X—XI olim Thuaneus; desunt

c. I 1, 1 — I 19, 9. II 5, 11 — III 2, 18. epod. 4, 4 — c. s. fin.; contuli ipse.

σ = codex Sangallensis oppidanus 10 saec. X; desunt epod. 17 et carm. saec.; contuli ipse usque ad c. IIII 12 in., unde Ritterus eum conferre coepit.

g = codex Gothanus B 61 saec. XV; desunt c. III 10, 4 — 15, 16; secutus cum collationes a Rittero et a Paulyo factas.

h = codex Parisinus 7976 saec. XI; contuli ipse.

k = codex Parisinus 10403 saec. XI, continens nihil nisi epod. 5, 99 — 10 inscript.; contulit Holderus.

n = codex Parisinus Nostradamensis 184 saec. XI; contulit Holderus.

p = codex Parisinus 8214 saec. XIII; contuli ipse.

s = codex Parisinus Sorbonensis 1578 saec. XII; contulit Holderus.

v = codex Parisinus 8213 saec. XIII; contulit Holderus.
Huic numero accedunt *q* et *r* et *Argentoratensis II.*

q = codex Parisinus 8216 saec. XIIII propter Mauorti subscriptionem a me inspectus et hic illic excerptus.

r = codex Parisinus 9345 saec. XI, adhibitus in carmine saeculari, ubi quinque nostrorum codicum deficiunt; contulit Holderus.

Argentoratensis II = Oberlini B, quem intercedente F. G. BERGMANNO uiro doctissimo accepimus, quia sero in manus nostras uenit, nisi perpaucis locis adhibere nolui. Est autem saec. XI et stirpis *ABλ*. Contulit eum Holderus.

Horum codicum maximam partem Francogallicae originis esse ne quis miretur: ineunte medio aeuo apud Gallicos potissimum monachos Benedictinos in describendo Horatio industriam positam esse constat; in Italia autem praeter unum undecimi saeculi codicem nullos sese inuenisse antiquiores libros Horiatianos adfirmauerunt REIFFERSCHEIDIVS DETLEFSENVS TH. MOMMSENVS.

Nunc ad scholia transeamus.

Acr. = scholia codicis *A* [Pseudoacronis] saec. VIIII — X, desunt epod. 15, 1 — 17 fin.; contulit Holderus. Sed cum lemmata et interpretationes saepenumero inter se discrepare animaduertissem, lemmata aliter atque interpretatio-

nis textum signare statui. Itaque *Acr.* sunt interpretationes schol. *A*, *Ac.* autem lemmata schol. *A*.

Eadem de causa apud Porphyrionem interpretationes et lemmata distinxi.

Porph. = interpretationes codicis Monacensis Lat. 181 saec. VIIII—X, *Pph.* = eiusdem libri lemmata. Hunc maximi momenti codicem ipse contuli: ut mihi per MARCVM IOSEPHVM MÜLLERVM, uirum doctrina ac liberalitate pariter excellentem, traderetur, factum erat PATRIS carissimi professoris Tubingensis opera, qui et libris procurandis et commendationibus labores nostros plurimum adiuuit. Praeterea contulit Holderus *scholia codicum γλφ* et *expositionem metricam schol. γ* (quam et ipse contuleram) et *florilegia Parisina duo.*

Congessimus etiam cum aliorum grammaticorum tum Seruii testimonia, cuius lectiones leuioribus locis secundum THILONIS collationes humanissime mihi communicatas laudaui.

Inter hos, quos memoraui, auctores prae ceteris fidem tribuendam esse duxi codicibus *γπτ*, Porphyrioni, Pseudoacroni et expositioni illi metricae; sed hac de re uide sis praefationem alteram, quae Germanice scripta in museo Rhenano extat. Ibidem cur paucas modo coniecturas in textum, plurimas ne in apparatum quidem receperim, interpolationes autem nullas statuerim, demonstrare conatus sum.

De orthographia uero aliquid addere tantum non piget. Nam primum quidem antiquiores codices *ABτ*, quos in scribendis uerbis a scholiastarum rationibus minus pendere cognoueram, ubique mihi proposueram sequi: sed cum hi ipsi secum parum constarent, ne mihi quidem perfectam quodammodo constantiam licuit seruare. Deinde eas formas, quae quamuis olim certe Latinis usitatae ut penitus extinguerentur librarios operam dedisse uidi, ubique restituendas esse censui. Denique quicquid Ritschelius Fleckeisenus Ribbeckius alii nuperrime in orthographia profecerunt, in hac

Flacci editione non potui non respicere. Scripsi igitur paelex, Paelignus, harena, erus, umerus, umor, discribere, uoltus, uolgus, fuluos, neruos, saeuos, aequos, flauom, oblicum, apstinens, opsessus, opsoletus, optigit, querqueta, Danuuius.

Sed iam satis superque hic iterum praefatus esse mihi uideor; itaque i nunc liber et

fuge quo descendere gestis.
non erit emisso reditus tibi. 'quid miser egi?
quid uolui?' dices, ubi quid te laeserit; et scis
in breue te cogi, cum plenus languet amator.

Q. HORATI FLACCI

CARMINVM

LIBER PRIMVS

I

Maecenas atauis edite regibus,
o et praesidium et dulce decus meum:
sunt quos curriculo puluerem Olympicum

TESTIMONIA.

CARMINVM I 1. 1 sq. Fortunatianus p. 2675 ed. P. (p. 316 Gaisf.) 1 Porphyrionis uita Horati (cod. Monac.) Caesius Bassus de metris I 1 p. 302 G. Plotius 7, 16. 17 Diomedes p. 508 ed. K. 510. 518. 519 Terentianus p. 2442 ed. P. 2443 Victorinus p. 2594 ed. P. 2598 Fortunat. 2681. 2682. 2700. 2703. 2704 Augustinus de musica V 6, 12. V 13, 27 'prima ode . . . Maecenas — regibus' Victorinus de metris Horatianis 2609 'in prima ode: Maecenas — regibus' Victorinus de metr. Hor. 2617 praemisso '. . . principium primae odes' Acr. ad c. III 29, 1 praem. 'simile . . . est hoc (primae) odes principium' Porph. ad c. III 29, 1 cf. 'atauis editus regibus' Ioannes Saresberiensis Policr. VIII 15 'atauis edite regibus' S. Thomae epist. 75 (Thomae opp. ed. Giles III 178) 'edite regibus' Diomed. 509 2 Seruius ad georg. II 40 3 sqq. '. . . in exordio primi libri diuersis studiis dixit homines occupatos' sch. λφ ad c. III 1, 1 3 sq. 'sunt — iuuat' schol. Statii Theb. IIII 261

VARIA LECTIO.

CARMINVM I 1. Ɔ. AEMILIVM. AD MECENATEM *A* C̄. ‖ AEMILIV̄. AD MAECENA‖TEM. VARIO HOMINVM SCRI‖BIT OFFICIO. PRAGMATICE‖ MONOCOLOS *B* Q. HORATII FLACCI CARMINVM LIBER PRIMVS INCIPIT. HAC ODE MECENATEM ALLOQVITVR *F* Q. HORATII FLAC‖CI CARMINV̄ ‖ LIBER PRIMVS ‖ INCIPIT I. HAC ‖ ODE MECENA ‖ TEM ALLOQVIT ‖ VR λ AD MECENATEM τ *cod. γ deficit usque ad c. 7, 4. codicum πu titulos typis exprimendos non curaui: idem esse solent, quos reperimus in F uu.* 1. 2 *delebant G. Hermannus aliique; post u.* 36 *positos uoluit Hanowius* 1 Mecenas *AFτu* Maenas *πι* 2 presidium *F uu.* 3—5 *del. Peerlkampus* 3 olimpicum *Aτφpr.u*

collegisse iuuat, metaque feruidis
euitata rotis palmaque nobilis 5
terrarum dominos euehit ad deos;
hunc, si mobilium turba Quiritium
certat tergeminis tollere honoribus;
illum, si proprio condidit horreo
quicquid de Libycis uerritur areis. 10
gaudentem patrios findere sarculo
agros Attalicis condicionibus
numquam dimoueas, ut trabe Cypria
Myrtoum pauidus nauta secet mare:
luctantem Icariis fluctibus Africum 15
mercator metuens otium et oppidi
laudat rura sui: mox reficit ratis
quassas, indocilis pauperiem pati.
est qui nec ueteris pocula Massici
nec partem solido demere de die 20
spernit, nunc uiridi membra sub arbuto

TESTIMONIA.

4 sq. 'metaque — rotis' Seruius ad Aen. XI 195 13 sq. Donatus ad Terent. adelph. II 2, 22 21 sq. 'membra — stratus' Porph. ad serm. I 1, 5

VARIA LECTIO.

4 moeta *τ* 5 Euiata *A* & uitata *B* si uitata *Withofius* 6 euehere *Bentleius* quae euehit *Hamacher* *uu.* 7—10 *del. Linkerus* 7 nobilium *π*(*superscr.* m)*τuA*2*Buar.λ*2*φ*2*ς*['mobilium. *sic habent* 4 *codd. Blandinii. reliqui* nobilium' *Cruquius*] *recte etiam G Acr. Porph. sch.F* quiritum *B* 8 Certet *uχ* *uu.* 9. 10 *del. Peerlk.* 10 libicis *ABτφpr.* lybicis *λψφcorr.* 12 ā talicis *B* atalicis *u* conditionibus *Aλπu* 13 Nunquam *Bψ* demoueas *Bω* [dimoueas *omn. codd. Cruquii*] cipria *A Ac. Acr.* cyprea *Pph. sed* cypriis (= cupriis) *Porph. i.t. Acr.I uero* Cypria *legisse putandus est* 14 Mirtoum *Aπu* Myrtoī *B* pauidus] trabibus *B* impauidus *Peerlk.* 15 icariis *AB* icareis *Fλπτu* affricum *τ* 16 Maercator *λ* ocium *ψ* opidi *τ* 17 laudat tuta sui *Acidalius et Bentl. cf. mus. Rhen.* 1863, 271 ruri *A*1 ratis *λ pr. χ* rates *cett.* 20 dedie *ABλτψχ: sed, quaecumque huiusmodi in codicibus nobis occurrerunt, non descripsimus* 21 menbra *λψu*

stratus, nunc ad aquae lene caput sacrae.
multos castra iuuant et lituo tubae
permixtus sonitus bellaque matribus
detestata. manet sub Ioue frigido 25
uenator tenerae coniugis immemor,
seu uisa est catulis cerua fidelibus
seu rupit teretes Marsus aper plagas.
me doctarum hederae praemia frontium
dis miscent superis, me gelidum nemus 30
Nympharumque leues cum Satyris chori
secernunt populo, si neque tibias
Euterpe cohibet nec Polyhymnia
Lesboum refugit tendere barbiton.
quodsi me lyricis uatibus inseres, 35
sublimi feriam sidera uertice.

TESTIMONIA.

24 sq. 'Hor. carminum libro I: bellaque — detestata' Priscianus VIII 19 25 schol. Statii Theb. III 377 25 sq. 'manet — uenator' Seruius ad georg. I 418. Aen. VI 273. VIIII 670. schol. Stat. Theb. II 204 33 sq. 'nec — barbiton' Charisius 266

VARIA LECTIO.

22 *Stratus* τ lene caput sacrae] ///capud/// *u* lene τ 25 detestanda *y*(*Paris.* 8219) *sch.Stat.* 26 īmemor *B* inmemor πι *uu.* 27 *sq. del. Hanowius et Linkerus* 29 me] te *Hareus et Broukhusius. illud defend. Bernhardyus* (*Roman. litt. hist.*[4] 258) hedere *u* he///ſ *A* (dere) premia *F* *uu.* 30. 31 *del. Linkerus* *u.* 30 *del. Peerlk.* Diis *AF*λπcorr.τu te *Broukhusius* 31 Nimpharum τ Ninpharum *u* satiris *A* saturis *Acr.* 32 Secernent χ(μνι?) Sacer nc̄ *B* si] sic *nescio quis* 33 polyhymnia *A*'*V*'['*sic habent codd. Bland. uetustissimi*' *Cr.*] *sch.*φ *sch.*μ polyymnia *B* poliymnia *F* polihymnia λ polymnia τ*G* polinnia *u* polinia ·/ym π 34 Lesb: *refugit* t: *u* *uu.* 35 *sq. del. G. Hermannus et Linkerus* *u.* 35 *del. Peerlk.* at si me melicis *sch.*λφ memet τ liricis *A* inseris *F*λπuχ(βδϑσgnqsv *Orelli cd*) inseres *AB*τ*G*χ(αμhp) [2 *Bland.*] *Ac. comm. cf. Auson. idyll.* 8, 50 *sq.: Illum ego si cernam, tunc terque quaterque beatus, tunc ero bis consul, tunc tangam uertice caelum* 36 sublimis *Fea Porphyrionem se sequi affirmans* sydera τ

II

Iam satis terris niuis atque dirae
grandinis misit pater et rubente
dextera sacras iaculatus arces
terruit urbem,
terruit gentis, graue ne rediret 5
saeculum Pyrrhae noua monstra questae,
omne cum Proteus pecus egit altos
uisere montis,
piscium et summa genus haesit ulmo,
nota quae sedes fuerat columbis, 10
et superiecto pauidae natarunt
aequore dammae.

TESTIMONIA.

I 2. 1—4 Fortunat. 2680 sq. 2701 'secunda ode: iam — urbem' Victorin. de metr. Hor. 2610 1 sq. 'iam satis niuis misit pater' Eugraphius ad Terent. Andr. V 3, 32 1. 4 Mallius Theodorus 4, 11 sq. ed. Gaisf. 'secunda ode: iam — dirae; terruit urbem' Diomed. 519 '. . . in secunda ode cuius initium est: iam — dirae; terruit orbem.' Victorin. 2564 1 Caesius Bassus de metr. I 2 p. 302 Diomed. 508 Augustin. de mus. IIII 18 Fortunat. 2C84. 2699 Victorin. 2603. 2604 id. de metr. Hor. 2621 'secunda ode libri primi carminum cuius initium: iam — dirae' Victorin. d. m. H. 2620 4 Diomed. 506. 511. 512. 516 Victorin. 2564. 2618. 2619 de metr. Hor. 2621 Fortunat. 2691 Sergius in Donat. 36 7 sq. Seruius ad Aen. I 435 'Horatius carminum primo libro: omne — montes' Eutyches 2145 10 Victorin. 2605 11 sq. Seruius ad Aen. V 122 ad georg. III 539 'Hor. in I carminum: et — dammae' Prisc. V 7 'superiecto — dammae' Seru. ad ecl. 8, 28

VARIA LECTIO.

I 2. AD DIVVM AVGVSTVM *AB* PROSEVTICE TETRACOLOS AD AVGVSTVM *Fτ* (*sed in τ euanuerunt plurimae litterae*) PROSEVTICE TETRACOLOS AD DIVV̄ AVGVSTV̄ *λ* 1 terris] tetrae *Dan. Heinsius* dire *u* 4 urbes *Sergius* orbem *πuar. Diomedis unus codex p.* 511. 512. 516. 519 *Victorinus uu.* 5—12 *del. Peerlk.* 5 gentes *Fλπτu* 6 Seculum *Fλu* pyrrae *Fπ Porph.* pyrre *τ* phirre *B* pirrae *u* queste *A* (questa A_1?) qu///estae *φ* 7 amne *Seyffertus* proteus *π* protheus *cett. Ac. sch. Fλ* egit *F* 8 montes $uφ_2$ *uu.* 9—12 *del. Buttmannus* (*mythol.* II 364) *Hauptius Linkerus alii* 9 hesit *Aτu* ul///mo *τ* (ultimo $τ_1$?) 10 Notaq, *B* palumbis *Porph. y*(*mss. Horati apud Bentleium et Valartium*) *Fea* palumbis *π* columbis *cett. Victorin.* 11 super iacto *Fπτ* 12 dampmae *φ ante ras.*

uidimus flauom Tiberim retortis
litore Etrusco uiolenter undis
ire deiectum monimenta regis 15
templaque Vestae,
Iliae dum se nimium querenti
iactat ultorem, uagus et sinistra
labitur ripa Ioue non probante u-
xorius amnis. 20
audiet ciuis acuisse ferrum,
quo graues Persae melius perirent,
audiet pugnas uitio parentum
rara iuuentus.
quem uocet diuom populus ruentis 25
imperi rebus? prece qua fatigent
uirgines sanctae minus audientem
carmina Vestam?
cui dabit partis scelus expiandi
Iuppiter? tandem uenias precamur 30
nube candentis umeros amictus,
augur Apollo;

TESTIMONIA.

15 Victorin. 2605 20 Serv. ad Aen. I 273 26—28 'preceque fatigent — Vestam' schol. Statii Theb. II 244 III 633 26 sq. 'prece — audientem' schol. Pers. 2, 3 26 'qua prece fatigent' sch. Stat. Theb. VIIII 723

VARIA LECTIO.

13 tiberim rethortis flauum τ flauom $F\pi_1$ flauum *rell.* 14 Littore *A* 15 monimenta $F\lambda\pi u$ monumenta $AB\tau$ *Ac. Acr. Porph. sch.* $F\lambda$ *Victorinus uu.* 17—24 *del. Peerlk.* 17 quaerenti *A* 18 ultorem] uelorum $F\lambda$ ultorē π ultorum τ senistra *B* 19 *sq.* probante | Uxorius- $\Omega\varsigma\omega$ 20 annis *u* *uu.* 21—24 *del. Hauptius* 21 ciues $F\tau u$ 22 per se A_1 23 uicio $\lambda\tau$ 25 uoces *Pph. opp. Porph.* diuum Ω 26 Imperii $AB\tau u$ Imperi/// λ prece — *u.* 30 tandem *del. Peerlk.* prece *A* 27 sacrae *sch.Pers.* 29 partis $B\pi pr.\chi$ parti A_1 partes A_2 *rell.* expiandū τ 30 Iupiter $F\lambda$ 31 candentis $ABF\lambda\pi\tau\chi Ac.$ candenti $G\chi$(δισ *et aliquot codd. Feae*)ω *commentator Cruquii Acr.* (*interpr.* '*candidis nubibus uelatus*') candentes $u\chi$ [candenteis *omn. codd. Cr.*] umeros *A Ac.* u· *Pph.* humeros *cett.* 32 Augor ψ Agur τ

siue tu mauis, Erycina ridens,
quam Iocus circum uolat et Cupido;
siue neclectum genus et nepotes 35
respicis, auctor
heu nimis longo satiate ludo,
quem iuuat clamor galeaeque leues
acer et Mauri peditis cruentum
uoltus in hostem; 40
siue mutata iuuenem figura
ales in terris imitaris, almae
filius Maiae, patiens uocari
Caesaris ultor:
serus in caelum redeas diuque 45
laetus intersis populo Quirini,
neue te nostris uitiis inicum
ocior aura
tollat: hic magnos potius triumphos,
hic ames dici pater atque princeps, 50
neu sinas Medos equitare inultos
te duce, Caesar.

TESTIMONIA.

42 Victorin. 2604 45 Victorin. 2605 51 sq. Porphyrionis uita Horati post med.

VARIA LECTIO.

33 ericina *ABφu* ericida ψι *u.* 34 *del. Peerlk.* locus] iouis τ 35 neclectum *B* neglectum *cett. Ac. Porph.* 37 longuo *φpr.χ* saciate τφ *uu.* 38—40 *del. Peerlk. sed iam Silius It.* VIIII 555 *et Valerius Flaccus* III 85 *hunc locum uidentur imitati esse* 39 Mauri] Marsi *Tan. Faber et Bentl. sed cf. Vergil. Aen.* IIII 40: *Gaetulae urbes, genus insuperabile bello* peditis cruentum] peditem ruentis *Ferd. Hitzigius* cruentem λ 40 Voltus *F* Vultus *rell.* 44 Cesaris τu 45 celum λu 46 Letus *u* 47 uiciis τ iniquem ψ iniquum *rell.* 48 auro *B* 50 hic = hinc *B* 51 equitare *Aπ* 52 cesar *u*

III

Sic te diua potens Cypri,
sic fratres Helenae, lucida sidera,
uentorumque regat pater
obstrictis aliis praeter Iapyga,
nauis, quae tibi creditum 5
debes Vergilium, finibus Atticis
reddas incolumem precor
et serues animae dimidium meae.
illi robur et aes triplex
circa pectus erat, qui fragilem truci 10
commisit pelago ratem
primus, nec timuit praecipitem Africum
decertantem Aquilonibus,
nec tristis Hyadas, nec rabiem Noti,

TESTIMONIA.

I 3. 1 sq. Terentian. 2443 Plotius 8, 2 Fortunat. 2701 'tertia ode: sic — sidera' Diomed. 519 'tertia ode lyricorum asmatum: sic — sidera' Victorin. de metr. Hor. 2611 1 Caesius Bassus de metris I 3 p. 303 Diomed. 509. 512 Victorin. 2566. 2594. 2617. 2619 Donat. ad Ter. ad II 2, 22 Mallius Theodorus 4, 19 4 Seru. ad Aen. VIII 710 5—7 Seru. ad Aen. II 260 5 sq. 'nauis quem tibi — Vergilium' Porph. ad c. I 24, 11 6 sq. 'finibus — precor' Seru. ad Aen. VI 18 8 Acr. ad c. II 17, 5 schol. Pers. 5, 22 'bene quidam dixit de amico suo: dimidium animae meae' Augustin. confess. IIII 6

VARIA LECTIO.

I 3. AD NAVEM A_0 PROSPHONETICE (PROSPHENETICE λ) DICOLOS VIRGILII $F\lambda$, *add.* λ ALITER NAVEM PROSEQVITVR, QVA VIRGILIVS ATHENIS VEHEBATVR λ AD NAVEM, QVA VIRGILIVS ATHENAS NAVIGAVIT (NAVIGAVIT ATHENAS λ) ALIT̄ (*om.* τ) NAVEM PROSEQVITVR, QVA VIRGILIVS (VIRGILI λ) ATHENIS VEHEBAT̃ $\lambda\tau$; *sed* τ *haec uerba non ut inscriptionem uerum ut primos huius carminis uersus protulit. oden omisit B* 1 patens *Diomedis codd.* cipri $A\psi u$ 2 helene λu elenae τ sydera τ 3 pater regat τ 4 alis $\pi pr.\tau$ *idem pro uaria lectione exhibet sch.*φ preter F iapiga $A\tau u$ 6 uirgylium ψ uyrgilium φ uirgilium *rell.* (*sed* uergilio *Porph.*) ut finibus *Doederlinus sed cf. mus. Rhen.* 1863, 271 aticis ψ 7 Redas ψ incolumen λ 8 et] Vt χ 9 rubor $\psi pr.$ 10 fragile τ 12 precipitem ψ 14 tristes $F\pi\tau u$ hiadas $A\lambda\tau u$ nothi $F\pi\tau u A_2$

ac neque iam stabulis gaudet pecus aut arator igni,
nec prata canis albicant pruinis.
iam Cytherea choros ducit Venus imminente luna, 5
iunctaeque Nymphis Gratiae decentes
alterno terram quatiunt pede, dum grauis Cyclopum
Volcanus ardens uisit officinas.
nunc decet aut uiridi nitidum caput inpedire myrto,
aut flore, terrae quem ferunt solutae; 10
nunc et in umbrosis Fauno decet immolare lucis,
seu poscat agna siue malit haedo.
pallida Mors aequo pulsat pede pauperum tabernas
regumque turris. o beate Sesti,

TESTIMONIA.

Mallius Theodorus 5, 4 cf. Plotius 5, 14 'machinae carinas' Diomed. 511. 515 4 'deriuatione quoque fiunt uerba, quae grammatici paragoga nominarunt, ut dicimus — campique ingentes ossibus albent, quod satis crispa inflexione Horatius albicent dixit' Martianus Capella V 51 p. 439 Kopp. Contra: 'albico, as, item Hor. carminum libro I: nec prata canis albicant pruinis' Eutych. 2169 'Hor. in I carminum: nec — pruinis' Prisc. VIII 30 'canis albicat ora pruinis' schol. Stat. Theb. I 512 5 cf. Plotius 11, 5: 'iam Cytherea choros Venus dat' 7 sq. Plotius 11, 7 11 sq. 'Faunus immolare siue malit se' Plot. 5, 6 12 'faciam uitula ait ut faciam ture, ut faciam agna Hor.: seu — haedo' Seru. ad ecl. 3, 77 'seu poscat agna seu malit' Plotius 9, 6 13 sq. 'pallida — turres' Vincentius Bellouacensis specul. VII 70 cf. 'pauperum tabernas regis o beate regumque turris' Plot. 8, 10 13 florilegium Parisinum 8069 Hildebertus moral. philosoph. p. 988 '... nam et carminum auctores: pallida — tabernas' Quintilianus instit. VIII 6, 27 'pallida — pede' schol. Pers. 3, 115 'pauperum tabernas' Plot. 5, 5

VARIA LECTIO.

Waddelius Ducunt *editio Ascensiana* 1519 sicas *λ* machine *A* (*uirgulam infra* e *euanuisse puto*) 4 albicent *Martianus* 5 citherea *A* chiterea *u* iminente *A* (*lineolam supra* i *euanuisse puto*) inminente *FΛπu* 6 Iuncteque *AFλ* nimphis *AFπpr.τu* ninphys *λ* 7 graues *Fτu* ciclopum *Aπu* cycoplum *ψι* 8 Vulcanus *Aλτu* uisit *Aλχ* (*hφuar.*) *praetulerunt Bentleius Oudendorpius alii* ussit *vuar.* ussit *uel* iussit *Ploti codd.* arsit *χ*(*p*) urit *FτuAuar.λuar.ς* u//r//it *π* 9 inpedire *λ* īpedire *τ* mirto *Aτφ* 11 in *om. F* inmolare *λ* 12 agna *AFλτuG Seruius Victorini codex* agnam *πpr.χ*(*αgnpv*) [2 *Bland.*] *Pph. Porph. i.t. Victorini cod.* hedo *Fπτu* hedos *χ*(*np*) haedos *y* haedum *y* 13 equo *Aψ* paup: tab:] p. et tabernas *Pph.* pauperum] omnium *florileg.* 14 turris *Aπ Plotius* turres *rell.*

uitae summa breuis spem nos uetat inchoare longam. 15
iam te premet nox * fabulaeque Manes
et domus exilis Plutonia: quo simul mearis,
nec regna uini sortiere talis,
nec tenerum Lycidan mirabere, quo calet iuuentus
nunc omnis et mox uirgines tepebunt. 20

V

Quis multa gracilis te puer in rosa
perfusus liquidis urget odoribus
grato, Pyrrha, sub antro?
cui flauam religas comam,
simplex munditiis? heu quotiens fidem 5
mutatosque deos flebit et aspera
nigris aequora uentis
emirabitur insolens,
qui nunc te fruitur credulus aurea,
qui semper uacuam, semper amabilem 10

TESTIMONIA.

15 Hildebertus moral. philosoph. p. 990
I 5. 1—4 Fortunat. 2680 Terentianus 2445 'quinta ode... quis — comam' Victorin. 2613 'quis — comam. quinta ode' Fortunat. 2702
1. 3 sq. Victorin. 2600 'quinta ode: quis — rosa; grato — comam' Diomed. 519 sq. 3 sq. Augustin. de musica IIII 17, 35 3 Victorin. 2592 Fortunat. 2697 Mallius Theodorus 4, 18 4 Fortunat. 2697
5—9 Donatus ad Terent. eunuch. V 9, 8

VARIA LECTIO.

15 suma *A*ι incoare τ inchoare *rell.* (addere *Hildebertus*)
16 premet *A* fabulaeque et manes χ (ασn) fabuleq; manes (inanes) μ fabulam atque manes *Peerlk.; sed cf. anth. L.* 1703, 10 '*Fabulas manes ubi rex coercet.' Vt nos etiam Ω Ac. (manes Acr.) Pph.* fabuleque *u* 17 exilii *Heinsius* 19 lycidam φ lucidã *τpr.* licidam *Aλ* licidã ψuτcorr.
20 Nunc. oms (= omnes) *Fτ*
I 5. AD PIRRAM MERETRICEM *A* PROSPHONETICE TETRACOLOS AD PYRRAM *Fλ inscriptionem om. τ oden om. B* 1 Qui *y* (*expos. metr. codicis Franekerani*) *non improb. Peerlk.* 2 urguet χ 3 pyrrha λ pyrra *Fτu Diomedes* pirra *A* 5 mundiciis πτ quociens λ 7 equora πφu 8 Mirabitur χ ut mirabitur *Bentl.* 10 semper uacuam semper λ

sperat, nescius aurae
fallacis. miseri, quibus
intemptata nites. me tabula sacer
uotiua paries indicat uuida
suspendisse potenti 15
uestimenta maris deo.

VI

Scriberis Vario fortis et hostium
uictor Maeonii carminis alite,
quam rem cumque ferox nauibus aut equis
miles te duce gesserit.
nos, Agrippa, neque haec dicere nec grauem 5
Pelidae stomachum cedere nescii,
nec cursus duplicis per mare Vlixei

TESTIMONIA.

11 sq. 'aurae fallacis' Acron ad c. II 8, 24

I 6. 1—4 Terentian. 2443 Fortunat. 2703 'sexta ode . . . scriberis — gesserit' Victorin. de metr. Hor. 2613 1. 4 'sexta ode: scriberis — hostium; miles — gesserit' Diomed. 520 1 sq. 'scriberis — uictor' Seru. ad ecl. 9, 35 1 Seru. ad georg. III 6 'In Horat. I carminum: scriberis — fortis' Probus 1415 'scriberis Vario' Seru. ad Aen. I 440 6 Charis. 271 Claudius Sacerdos I 114 Seru. ad Aen. XII 527 'pelidae stomachum' Diomed. 450 7 Acron ad epod. 16, 60 'Hor. in carminum primo: nec — Vlixei' Priscian. I 53. VI 92

VARIA LECTIO.

11. 12. 13 Sperat nescius aurae fallacis | Miseri quibus intemptata (interpretata τ) nites. me tabula sacer | Votiua *etc.* *Fπτu2* *u.* 13 *om.* *λ1u1* 14 uuida *Aλπ1τu V*[*codd. Bland.*] *Ac. bis Pph.* humida *Fχ(v)ω* *Porph. quod ex interpretationibus ortum esse iam Pulmannus uidit* 15 *sq.* Suspendisse potenti uestimenta | Maris deo *Fτ*

I 6. AD AGRIPPAM *A* YPOTETICE TETRACOLOS AD AGRIPPĀ EXCVSATIO CVR DE REBVS NON SCRIBAT *F* HYPOTHETICE TETRACOLOS AD AGRIPAM λ ADLOQVIT̄ VISPANIVM AGRIPPAM τ *oden om. B* 1 uario, *sed* i *in ras.*, *A* 2 meonii *Fλτ* aliti *Passeratius* alite *pro ablatiuo accipiunt Acr. Peerlk.* 3 qua rem *e codd.* (?) *Mureti Bentl. opp. Porph.* 4 gesseris *Peerlk. Gruppeus* 6 Pelide τ decedere nescit *Seruius Dan.* 7 duplicis *Fλ1πτGς(β1δθσghns* dupp: μ) *Porph. Acr. I ut puto* duplices *Au1χ Ac. Pph. Acron ad ep.* 16 *i. t. Priscianus* [dupliceis *omn. codd. Cr.*] reducis *Bentl.*

nec saeuam Pelopis domum
conamur tenues grandia, dum pudor
inbellisque lyrae Musa potens uetat 10
laudis egregii Caesaris et tuas
culpa deterere ingeni.
quis Martem tunica tectum adamantina
digne scripserit aut puluere Troico
nigrum Merionen aut ope Palladis 15
Tydiden superis parem?
nos conuiuia, nos proelia uirginum
sectis in iuuenes unguibus acrium
cantamus, uacui, siue quid urimur,
non praeter solitum leues. 20

VII

Laudabunt alii claram Rhodon aut Mytilenen

TESTIMONIA.

13 sq. 'Hor. in I carminum: quis — scripserit' Prisc. XVIII 97 17 sq. 'non proelia — acrium' schol. Iuuenal. 6, 366

I 7. 1—4 Victorin. 2565 'talis carminibus Flacci reperitur epodos: laudabunt — Tempe' Terentian. 2430 1—3 'laudabunt — moenia' Fortunat. 2703 'septima ode: laudabunt — moenia' Victorin. de metr. H. 2614 1 sq. Victorin. 2621 'in primo carminum: laudabunt — Corinthi' Victorin. de m. H. 2619 'septima ode: laudabunt — Corinthi' Diomed. 520

VARIA LECTIO.

8 seuam *AFλπ* polopis *τ* 9 tenuis *Fπ* 10 Imbellis *Au* lirae *Aτφu* 11 Laudis *Apr.* cesaris *u* 12 deterrere *τ* ingenii *Aτψ Pph.* *uu.* 13—20 *del. Peerlk.* 13—16 *del. Linkerus* 14 Troio *Nic. Heinsius* 15 merionē *u* merionem *λιπτ* 16 Tididen *Aλπφ* Tidīden *ψ* Titidē *u* Titidem *τ* [Tydiden 3 *Bland.*] 17 nos] non *sch. Iuuen.* praelia *τψ* prelia *λ* p̄lia *u* 18 sectis] strictis *Bentl.* rectis *Hamacher opp. Ac. Acr. et cf. Propert.* IIII 7,6 '*et mea formosis unguibus ora nota*' 20 preter *Aλψn*

I 7. AD MVNATIVM PLANCVM *A* PARANETICE DICOLOS AD PLANCVM *F* PRIM' VERSVS EXAMET. EST SEQVENS VERO TETRAMET. ET FALSISCV APPELLAT EO Ψ EX IIII. PEDIB. VLTIMIS CTAT PARANETICE DICOLOS PLANCO *λ* *inscriptionem om. τ oden om. B*
1 rodon *τu* mitylenen *grammatici* mitilenen *Fλ corr. Acr. exp. metr.* mitilenē *τu* mitilenen *A* mytilenen *πχ* MITVLENEN *λι*

aut Ephesum, bimarisue Corinthi
moenia, uel Baccho Thebas uel Apolline Delphos
insignis aut Thessala Tempe;
sunt quibus unum opus est intactae Palladis urbem 5
carmine perpetuo celebrare et
undique decerptam fronti praeponere oliuam;
plurimus in Iunonis honore
aptum dicet equis Argos ditisque Mycenas:
me nec tam patiens Lacedaemon 10
nec tam Larissae percussit campus opimae,
quam domus Albuneae resonantis
et praeceps Anio ac Tiburni lucus et uda
mobilibus pomaria riuis.

TESTIMONIA.

2 Victorin. 2615 Fortunat. 2683 Mallius Theodorus 4, 14 2 sq. 'bimarisue — moenia' sch. Stat. Theb. VII 420 9 Seru. ad Aen. I 24 XI 246 'Hor. — posuit aptum equis Argos' sch. Stat. Theb. IIII 672 10 'nec me tam patiens Lacedaemon agon' sch. Stat. Theb. VIII 432 13 'Hor. in I carm. et praeceps — lucus' Prisc. VI 16

VARIA LECTIO.

2 epheson *Fπ2χ Victorinus* 2614. 2619 *non Ac.* chorinthi *π* chorinti *Fu* 3 Maenia *Au* Menia *τ* bacho *Aλ* 4 Insignis *Aπχ Victorinus* 2565 Insignes *rell.* tessala *ψ* 5 *incipit cod. γ sed huius carminis lectiones pristinae cum passim paene euanuissent, litteras altero atramento ductas esse apparet* est opus *φ* intacte *A1* urbem] arces *uy Bentl.* arcem *y opp. Acr. et sch.γ* *uu.* 6 *sq. del. Peerlk.* 6 caelebrare *Aπ* 6. 7 et undique] indeque *Bouhierus* 7 decerptae frondi *Erasmus* [Vndique decerptam frondi praeponere oliuam *codd. Cr.*] decertam *γλ1* deceptā *τ1* preponere *Aγ* oleam *Fπcorr.* oletam *λuar.* 8 Plurimis *ψpr.* Plurimus *τ* honore *Oudendorpius Hauptius Peerlk. cuius adnotat. uid.* honorem *Ω Acr. et sch.γ sch.λ* 9 dicet *λπτφuG Seru.D. ad Aen.* I *item γ2* (*γ1 euanuit*) dicit *Aψ Ac. Pph. Seru. alt. l.* ditis *Ac.* dites *Ω* micenas *AFγπτu* 10 nec me *sch. Stat.* paciens *A* lacedemon *Fγτu Ac.* 11 larisse *A1* ['percussit. *sic legitur in omnibus scriptis cod.*' *Cr.*] opime *Aτ* 12 albunee *u* resonantes *Fπpr.* 13 *lectio pristina erasa in ψ* Ac tiburtini (tiburni *π*) lucus et preceps (p̄ceps *π*) anio et uda *πτ* et praeceps] Epreceps *γ2*, *γ1 euanuit* Et] Ac *F opp. Ac.* preceps *Aτ* preces *λ* ac] et *Fχ* *tiburi lucus* et *φ* tiburni *AF1γλuG V* [4 *Bland.*] *χ Acr. Porph. sch.F Prisc.* tiburtini *τπcorr.χ(g)sch.λ(natum ex sch.Fλ)* tiburti *ψ2χ(αβϑhn* tyb: *p)* 14 pomeria *τuπ2φ2χ(μv)y* *sed* pomaria

VII[b]

Albus ut obscuro detergit nubila caelo 15
saepe Notus neque parturit imbres
perpetuo, sic tu sapiens finire memento
tristitiam, uitaeque labores
molli, Plance, mero, seu te fulgentia signis
castra tenent seu densa tenebit 20
Tiburis umbra tui. Teucer Salamina patremque
cum fugeret, tamen uda Lyaeo
tempora populea fertur uinxisse corona,
sic tristis affatus amicos:
'quo nos cumque feret melior fortuna parente, 25
ibimus, o socii comitesque.

TESTIMONIA.

I 7[b]. 15—17 'albus — perpetuos' Seru. ad georg. I 460 21 sq. 'Teucer — fugeret' Seru. ad ecl. 1, 4 24 Fortunat. 2703 24. 26 sq. 30 sq. 'qui iuxta Oracium in carmine lirico de labore prelii lassos et tristes affatur amicos: ibimus — desperandum! o fortes — mecum sepe uiri' Iohannes Victoriensis I 6 p. 293 ed. Böhmer

---

VARIA LECTIO.

etiam Pph. et cf. Symmachi epist. VII 18: '*Nunc ego scire postulo, quid in Tiburtibus pomariis litterarum operis exerceas?*'

I 7[b]. *Nouum carmen incipiunt AFγλπτυς(αβδσghnpsv) opp. expos. metr. Porphyr. Diomed. Victorin.* HORTATVR PLANCVM AD VOLVPTATEM *A Ac. opp. Acr. ad u.* 1 AD PLANCVM HORTATIO BENE VIVENDI *Fuχ(μ)* AD PLANCVM NVMATIVM (NVMANTIVM *α*) ORATIO BENE VIVENDI *γχ(α)* AD PLANCVM HORTATIO (HORATIO *δλ*) AD BENE VIVENDVM *λπχ(βδ)* '*Hanc oden quidam putant aliam esse*' *Porph. sch. λφ, idem censent Buttmannus* (*Muetzellii ann. gymn.* XIIII 843) *et Doederlinus* 15 detergit *γ1χ(μn)y*[*cod. Mart.*] *Ac. Aldina* 1509 detergẹt, *corr. ead. manu A* deterget *rell.* [*omn. Bland.*] *Pph.* celo *u* 16 nothus *γπτuA2* nec *γτ* ne[q] *π* 17 Perpetuos *Aχ(hsβ2) Seruius Peerlk. opp.* [3 *Bland.*] *Bentl. cf. Paldamus mus. Rh. n. s.* VI 632 sĩtu *A* 18 Tristiciam *τψu* Tristitiam *π* 19 seu] se *τ* molli] *sunt qui hoc pro imperatiuo accipiendum esse censeant, opp. Acr. et sch.γ sch.λ cf. Iuuen.* 1, 69: '*molle Calenum*' 22 tamen] ter *Fγπτχ* lyeo *τ* lieo *γu* 23 Timpora *τφ2* T///mpora *λ* populeae *A1* populua *γ* 24 tristis *Aγ1 πχ Fortunatianus* tristes *rell.* 25 parentes *F* 26 sotii *πψ*

nil desperandum Teucro duce et auspice Teucri:
certus enim promisit Apollo
ambiguam tellure noua Salamina futuram.
o fortes peioraque passi 30
mecum saepe uiri, nunc uino pellite curas:
cras ingens iterabimus aequor.'

VIII

Lydia, dic, per omnis
hoc deos oro, Sybarin cur properes amando

— — — —

TESTIMONIA.

27 sq. Victorin. 2563 30 Acron ad serm. II 5, 21 31 'et uino pellite curam' Acr. ad epod. 9, 38 'ut in Horatio primo carminum: cras — aequor' Prob. 1419

I 8. 1 sq. 'Lydia dic per omnes te deos oros Sybarim cur properas amando . . . Lydia dic per omnes . . . Hor. primum choriambum durissimum fecit; pro iambo spondeum infarciendo sic: te deos oro Sybarim. nam si secutus esset Alcaeum, sic ordinasset: hoc dea uere. error tamen illius habet excusationem, quod in ea perseuerauerit lege, quam ipse sibi aliquo casu fecerat, usque ad ultimam partem non mutando' Fortunat. 2683 'Lydia dic per omnes te deos oro Sybarim cur properas amando . . . in hoc etiam recessit ab Alcaeo, quod primum choriambum durum fecit, secundum pro iambo spondeum ponendo. nam si secutus fuisset Alcaeum, sic ordinasset: hoc dea uere Sybarim cur properas amando . . . ex hoc hendecasyllabum Sapphicum facies sic: quaesò Lydia dic deos per omnes. de secunda hexametrum sic: hocne deos uere Sybarim cur quaeris amando' Fortunat. 2703 'octaua ode: Lydia — hoc deos uere Sybarin cur properes amando' Diomed. 520 Victorin. de metr. Hor. 2614 'Lydia — hoc deos oro . . . cur properas amando' Victorin. 2533 'Lydia — hoc deos ue . . .' Victorin. 2622 1. 3 'Lydia dic perdere cur . . .' Victorin. 2497. 2532. 2591 1 Diomed. 509 Priscian. partit. duodec. uers. Aen. 1, 2 'Hor. in I carminum: Lydia — omnes' Prisc. VII 5 'Lydia dic' Victorin. 2592 2 'in Horatio: hoc deos uere Sybarin quid properas amando' Diomed. 508 'hoc deos ue . . . re Sybarin cur properes — amando' Victorin. 2621 'cur pro-

— — — —

VARIA LECTIO.

27 teucri *A*ι*γ*ι*υλ*2*χ*(*μσ*ι*hρ*ι*ν*) *y*(*codd. Lambini Feae Peerlkampi*) *Ac. Acr. et sch.γ* (*'Apollinem dicit' Acr. et sch.γ '. . . fautorem uel sponsorem' sch.γ*) *Victorini cod. Paris. Peerlk.* teucro *F*λ1*πτA*2*γ*2*χ*(*αβgμuar. σ*2*p*2 teuchro *δθ*) Phoebo *Bentl.* auspice; Teucro certus enim *Wadeus*
28 *Certus enim* prom: *φ* 31 sepe *A*

I 8. AD LIDIAM MERETRICEM *AB* EROTICE DICOLOS AD LYDIAM (*LIDIAM ψ* LIDIAM λ) *Fλ* EROTICE DICOLOS AD LIDIAM MERETRICEM *γ* *inscriptionem om. τ* 1 Lidia *ψu* per *om. B*ι omnis *Aχ Ac.pr.* omnes *rell. Ac.corr.* 2 Hoc (Hoc *τ*) deos oro *γπ*ι

perdere, cur apricum
oderit campum, patiens pulueris atque solis.
cur neque militaris 5
inter aequalis equitat, Gallica nec lupatis
temperat ora frenis?
cur timet flauom Tiberim tangere? cur oliuom
sanguine uiperino
cautius uitat neque iam liuida gestat armis 10
bracchia, saepe disco,
saepe trans finem iaculo nobilis expedito?
quid latet, ut marinae
filium dicunt Thetidis sub lacrimosa Troiae
funera, ne uirilis 15
cultus in caedem et Lycias proriperet cateruas?

TESTIMONIA.

peres amando' Diomed. 509 3 sq. 'Hor. in I carminum: cur apricum — solis' Prisc. XVIII 94 'Hor. in I carminum . . . cur — campum' Prisc. XVII 49 'cur — campum' Seru. ad Aen. II 202

VARIA LECTIO.

τGφτχ(δs) *expos. metr. sch.γ*, *Acronis Guelf. Victorinus* 2533 Hoc deos uere (uerę *A*) *ABχ(h) sch.λ alt. l. Diomed. Fortunatiani archetypus* (*cf.* 2683 '*hoc dea uere*') Te deos oro *Fλuπτς(αβϑμnpv) Pph. sch. λalt.l. Fortunat.* *O////*deos oro σ (O d: o: *g*) sybarin *Fπ* sibarin *u* sybarim *λ* sibarim *AγτG* sybarī *B* quid properas *Diomed.* 508, *sed idem* cur properas 509. 520 cur properas *πχ(φτμn) Fortunat.* 2703 *Victorin.* 2533 *opp.* 2614. 2621 *et cf.* 2497: Lydia dic perdere cur hunc cupias? cur properes *cett. expos. metr. sch.γ* propere///s *u* 4 canpum *u* 5 ['*cod. Maldeg. habet* militares' *Cr.*] 6 equales *Ayu om.* τι equitat *γπχ(δμg)* aequitat *τ* equitet *cett.* 7 temperat *πτχ(δg) sch.γ* ('*domat*') temperet *cett.* 8 flauum *Ω Ac.* tyberim *γ* oliuum *Ω* 8—10 Cur timet flauum . . . | Cur oliuum sanguine . . . | Cautius uitat *Fτ*
9 uipereno *A* 10 armi *B* 11 Bracchia *AB* Brachia *cett. Ac.* sepe *ABγu* 12 Sepe *Byu* nobilis ille expedito *Fπ* (*sed* 'ille' *supra uersum scr.*) 13 marine *γ* 14 Troiae] trans *B* 15 uiriles *Fπ*(e *in ras.?*)τ ['*V*' *habet expresse supra notatum*, uirileis *esse accusatiui casus*] 16 cedem *λτu* licias *AFλτu*

VIIII

Vides ut alta stet niue candidum
Soracte, nec iam sustineant onus
siluae laborantes, geluque
flumina constiterint acuto.
dissolue frigus ligna super foco 5
large reponens atque benignius
deprome quadrimum Sabina,
o Thaliarche, merum diota.
permitte diuis cetera, qui simul
strauere uentos aequore feruido 10
deproeliantes, nec cupressi
nec ueteres agitantur orni.
quid sit futurum cras fuge quaerere, et

TESTIMONIA.

I 9. 1—4 Caesius Bassus de metris I 5 p. 303 sq. Fortunat. 2681 sq. 2704 Victorin. 2621 Augustin. de musica IIII 17, 36 'nona ode . . . uides — acuto' Victorin. de metr. Hor. 2615 1. 3 sq. 'nona ode: uides (sed u. 1 in nostris libris deest) — acuto' Diomed. 520 1 sq. 'uides — Soracte' Seru. ad Aen. VII 696 'hoc Soracte, huius Soractis, Hor. in I carm.: uides — candidum Soracte' Prisc. VI 11 'de montibus (sc. incerti generis inueniuntur) ut . . . uides — candidum Soracte' Consentius 2027 1 Diomed. 509 Mallius Theodorus 4, 9 Plotius 9, 7 'niue candidum' Plot. 9, 2 3 sq. Augustin. de musica IIII 14, 20 3 Prisc. partit. XII uers. Aen. 1, 4 5 sq. 'ligna — reponens' Diomed. 411 Acr. ad c. III 1, 17 7 'deprome bonum quadrimum uinum celer auitum' Plot. 9, 10 10 Plotius 9, 7 12 Fortunat. 2683 13 'quid — quaerere (querere floril.)' sch. Stat. Theb. III 562 florilegium Parisinum 8069 item Hildebertus moral. philosoph. p. 990 sed om. 'cras'

VARIA LECTIO.

I 9. AD TALIARCVM DE VOLVNTATIBVS *A* PARANETICE AD THALIARCHVM (TALIARCHVM φ) PVERVM SPECIOSVM (SPETIOSVM φ) *F* PARANETICE TETRACOLOS AD THALIARCVM PVERVM γ PARANETICE TETRACOLOS AD TALIARCV̄ PVERV̄ SPETIOSVM DE VOLVNTATIBVS λ *inscriptionem om.* τ, *oden B* 1 candidus *Mallius Theodorus, opp.* Ω *exp. metr. Ac. bis sch.*γλφ *Porph.* 2 Sorate γ1 Soractae τ nec iam] *n*etiam τ honus *u* 3 Silue *A*1 5 ligna] luna *Fτπuar.* 6 Larg*e reponens* τ Largiri potis *Fπ*1τ1 large repones φ*uar.* ('Large reponens] largiri potis *alii codices habent' sch.*λφ) 7 Depone *Fγ*1πτ 8 thaliarce *Fγ*λτ *uu.* 9—12 *del. Gruppeus Meinekius Linkerus* 9 caetera *Fγ* 11 Depraeliantes *A* Depl̄: π 13 querere *Aγ*λπτ

quem fors dierum cumque dabit, lucro
appone, nec dulcis amores 15
sperne puer neque tu choreas:
donec uirenti canities abest
morosa, nunc et campus et areae
lenesque sub noctem susurri
composita repetantur hora, 20
nunc et latentis proditor intumo
gratus puellae risus ab angulo
pignusque dereptum lacertis
aut digito male pertinaci.

X

Mercuri, facunde nepos Atlantis,
qui feros cultus hominum recentum
uoce formasti catus et decorae
more palaestrae,
te canam, magni Iouis et deorum 5

TESTIMONIA.

17 sq. 'donec — morosa' Donat. ad Ter. hecyr. III 5, 28 21 sq. Seru. ad ecl. 3, 65

I 10. 1. 4 'decima ode: Mercuri — Atlantis; more palaestrae' Diomed. 521 1 Seru. ad Aen. I 520 Plotius 7, 10, 1 'decima ode... Mercuri — Atlantis' Victorin. de metr. Hor. 2616 'Hor. in I carm. Mercuri — Atlantis' Prisc. VII 18 'Mercuri facunde' Seru. ad Aen. IIII 558 2 'qui — hominum' Porph. ad serm. II 2, 66 3 sq. 'catus — palaestrae' Seru. ad Aen. IIII 559 'et — palaestrae' schol. Stat. Theb. VI 830

VARIA LECTIO.

14 sors *ω Fea* 15 Adpone *Fπχ Porph.* dulcis *Pph.* dulces *Ω* 16 tu *om. u* 17 canicies *τ* 20 Conposita *u Pph. sch.λ uu.* 21—24 *del. Prienius et Hitzigius* 21 intimo *Aγπpr.τu sch.γ i. t.* 22 puelle *A1* direptum *γλτuς sch.γ* dereptum *AFGχ*[2 *Bland.*] ('dereptum *pro direptum' sch.φ*)

I 10. AD MERCVRIVM *AB* HYMNVS (HYMNOS *F* YMNVS *γ*) MERCVRIO TETRACOLOS *Fγλ inscriptionem om. τ* 1 atlantis *Pph.* at *B* athalantis *u* adlantis *γ2 γ1 non liquet* athlantis *rell. Ac. exp. metr.* 2 feros *A* 3 cautus *ψ* decore *A1π1* 4 palestrae *BFγπτu* palestre *A*

nuntium curuaeque lyrae parentem,
callidum quicquid placuit iocoso
condere furto.
te, boues olim nisi reddidisses
per dolum amotas, puerum minaci 10
uoce dum terret, uiduus pharetra
risit Apollo.
quin et Atridas duce te superbos
Ilio diues Priamus relicto
Thessalosque ignes et iniqua Troiae 15
castra fefellit.
tu pias laetis animas reponis
sedibus uirgaque leuem coerces
aurea turbam, superis deorum
gratus et imis. 20

XI

Tu ne quaesieris (scire nefas) quem mihi, quem tibi

TESTIMONIA.

7 sq. Porph. ad c. I 12, 11. 24, 17 10—12 'Hor. in carminum libro I: puerum — Apollo' Prisc. XVIII 31 11 sq. '... Hor. abusiue et satis incongrue in genere masculino posuit dicens: uiduus — Apollo' Seru. ad Aen. VIII 571

I 11. 1 sq. cf. 'scire nefas quem mihi finem aut tibi dii dedere' Plotius 7, 11 1 Terentian. 2443 Victorin. 2598 Fortunat. 2675. 2700

VARIA LECTIO.

6 Nuncium *λ* curue *A*1 lirae *Aγτu* 7 quicquic *γ* 9 boes *B* olym *φ* reddidiss& *ψ*1 *uu.* 13—16 *del. Prienius* (*mus. Rhen. nou. ser.* XIII 338) *et Lehrsius* 13 attridas *A*1 *u.* 14 *om. B* priami *ψpr.* 15 Thesalos *τ* Tessalos *πu* 17 letis *Au* animas laetis *Fγλπτχ* 18 uirgā *B* coherces *Auς* 18—20 Sedibus uirgaque leuem coerces aurea turbam | Superis deorum gratus et imis *F* 19 *sq.* Superis (Sŭperis *π*) deorum gratus et imis | Aurea (Aŭrea *π*) turbam *πτ*

I 11. AD LEVCONOEN *A* PRACMATICE AD LEVCONOĒ MERETRICEM GENESIM (GENESĪ *ψ*) PER MATHEMATHICĀ REQVIRENTEM *F* PRACMATICE MONOCOLOS AD LEVCONOEN (LEVCONOEM, *cett. om.* *λ*) SVADENS MATHEMATICĀ OMITENDĀ *γλ* *inscript. om. τ*, *oden B* 1 Tu] u *γ* quesieris *Aπτψu* quęsieris scire, nefas. *γ* [*item codd. Bland.*] nephas *φ* michi *φ*

finem di dederint, Leuconoe, nec Babylonios
temptaris numeros. ut melius quicquid erit pati,
seu plures hiemes seu tribuit Iuppiter ultimam,
quae nunc oppositis debilitat pumicibus mare 5
Tyrrhenum. sapias: uina liques et spatio breui
spem longam reseces. dum loquimur, fugerit inuida
aetas: carpe diem, quam minimum credula postero.

XII

Quem uirum aut heroa lyra uel acri
tibia sumis celebrare, Clio,

TESTIMONIA.

bis. 2704 Plotius 7, 17 'undecima ode lyricorum asmatum: tu — tibi' Victorin. de metr. Hor. 2616 'undecima ode: tu — mihi', om. quem tibi Diomed. 521 'quaesieris scire' Plot. 7, 2 2 sq. cf. 'nec Babylones numeros ut melius quidquid erit geremus' Plot. 7, 14 6 'Hor. in I carminum: sapias — liques' Prisc. XVIII 89 7 sq. 'dum — aetas' schol. Pers. 5, 153 .8 'carpe diem quam minimum' Plot. 7, 9

I 12. 1 'duodecima ode (. . . cuius initium add. Victorin.) quem — acri' Diomed. 521 Victorin. de metr. Hor. 2616 1 sq. 'Hor. (sc. dixit) acrem tibiam' Quintilian. instit. VIII 2, 9

VARIA LECTIO.

2 didederint *A* dii *FluA*2 dederunt *ψ*1*u*1*y* babilonios *Alπτψu* 3—6 ['ut melius quicquid erit pati, *iudicaui pertinere ad uerbum* sapias; *ita ut intermedia scribantur parenthesi, quae sic scripta inueni in 'V'' Cr.*] 3 quidquid *Porph.* 4 hyemes *γ* hiemis *π*1 tribuet *y* iupiter *πψ* 5 Que *u* Qui *τpr.V* [*codd. Bland.*]*πuar.χ*(*δs*1) Quae *rell. Pph. cons. Porph. interpretat. neque aliud est* debilitat *quam frangit* ἀποθρύπτει. *hanc autem lectionem a grammaticis quibusdam perperam intellectam esse efficitur sch.γ:* 'Quae] *sc. res. licet cognoueris quae res commoueat mare, necesse est ut bibendo hanc reseces curam'* debilitat pumicibus oppositis mare *u* 6 Tirrhenum *A* Tyrrenum *γπ* Thyrrenū *τ* Tirrenum *u* spacio *τ* *u.* 7 *om.* *λ*1 7 fuget *γ* fugit *τcorr.χ*(*σs*)*sch. Pers.* diffugit *y*

I 12. DE (SAPHICVM DE *B*) LAVDIBVS DEORVM ATQVE HOMINVM *AB* PROSPHONETICE TETRACOLOS HYMNOS *F* PROSPHONETICE TETRACOLOS YMN' DE LAVDIBVS DEORV̄ ET HOMINV̄ *γ* PROSPHONETICE TETRACOLOS. HYMNOS DE LAVDIBVS DEORVM ATQ. HOMINVM *λ* *inscr. om. τ* 1 . uem *γ* lira *u* 2 Tibias *B* sumis *ABγπuG*[3 *Bland.*] *sch.γ quater* sumes *Fλ'V'*1*χ*(*δg*)*sch.λφ* caelebrare *F* Clio] caelo *Fπ*1 celo *λ*1

quem deum? cuius recinet iocosa
nomen imago
aut in umbrosis Heliconis oris 5
aut super Pindo gelidoue in Haemo:
unde uocalem temere insecutae
Orphea siluae
arte materna rapidos morantem
fluminum lapsus celerisque uentos, 10
blandum et auritas fidibus canoris
ducere quercus?
quid prius dicam solitis parentis
laudibus? qui res hominum ac deorum,
qui mare ac terras uariisque mundum 15
temperat horis:
unde nil maius generatur ipso,
nec uiget quicquam simile aut secundum?
proximos illi tamen occupauit
Pallas honores. 20
proeliis audax, neque te silebo,

TESTIMONIA.

11 'doctum et auritas — quercus' Seru. ad georg. I 308 13 sq. 'quid — laudibus' schol. Stat. Theb. I 41 20 Prob. 1394

VARIA LECTIO.

3 [dium 2 *Bland.*] recinet $A_1BλG$'V'χ *sch.γ* retinet $τA_2\chi(\mu p)$ recinit *FγuAuar.*$\chi(\delta\sigma gh_2s)$ *recinit* π recinat *Erasmus* 5 horis *u* iris *B* 6 hemo *ABFγπu* 7 insecute *u* 9 rabidos λ 10 lapsos A_1B celeres *u* 11 blandum] doctum *Seruius D. opp. Ac. Acr. et sch.γ Porph.* fid///ibus *A* 13 *inde ab h. u. usque ad finem carminis responsionem Clionis esse coniecit Bernaysius* (*mus. Rhen. nou. ser.* XI 627) *sed cf. mus. Rh.* 1863, 272 quid] Quē A_2 quid prius? [*omn. Bland.*] *sch.γ* ('Quid] *sc. dicam*') parentis $A_1Bλτ$'V'$\chi(\beta p)$ *sch. Stat.* parentes *Pph.* parentem *G*(*Acron teste Fea*) parentum *Fγπu* A_2'V'*uar.*ς[3 *Bland.*] *sch.λφ cons.sch.γ* 15 ac terras $ABλτu_1\chi(\alpha\vartheta)$ aut terram *Fγπχ*(*μg*) et terras $\chi(\beta\sigma np_1s)$ ac terram *ucorr.*$\chi(\delta hv)$ et terram *y cf. Vergil. Aen.* IIII 269 17 nihil *γψPph.* nichil *φ* 18 Ne *τ* aut] et *y* 19 occupabit *Rob. Stephanus et Fea* 20 *sq.* Pallas honores proeliis audax. neque *Bentl. Haupt. alii. ut nos disting. Burmannus* (*ad Valer. Flacc.* V 498) *Peerlk. alii* 21 Pliis *B* Preliis *λu*

Liber, et saeuis inimica uirgo
beluis, nec te, metuende certa
Phoebe sagitta.
dicam et Alciden puerosque Ledae, 25
hunc equis, illum superare pugnis
nobilem; quorum simul alba nautis
stella refulsit,
defluit saxis agitatus umor,
concidunt uenti fugiuntque nubes, 30
et minax, quod sic uoluere, ponto
unda recumbit.
Romulum post hos prius an quietum
Pompili regnum memorem, an superbos
Tarquini fasces, dubito, an Catonis 35
nobile letum.
Regulum et Scauros animaeque magnae
prodigum Paulum superante Poeno
gratus insigni referam camena
Fabriciumque. 40

TESTIMONIA.

25 Donat. ad Ter. Andr. II 3, 26 'puerosque Ledae' Seru. ad Aen. II 598. IIII 94 37 sq. 'Hor. carminum I: Regulum — Paulum' Prisc. XVIII 19 'animaeque prodigum Paulum' schol. Stat. Theb. III 603. VIII 406 40 sq. Quintilian. instit. VIIII 3, 18

VARIA LECTIO.

22 seuis *γu* 23 metunde *A*1 metuenda *γ* 24 Phębe *A* Phebe *γτu* 25 alcidem *u* lede *A* lædę *τ* 26 *h. u. om. λ*1*πpr.* Nunc *B* æquis *τ* 28 Sidera fulgent *yω* refulxit *φ* refulget *χ*(*s*)*y*(*Feae Ch. A.*) *Fea* 29 Defuit *A*1*B* Defluit *γ* Refluit *χ* umor *Pph.* humos *τ* humor *rell.* 31 minas *τ* sic Di *edit. Venet. Ascens. Muret.* di sic *y*(*Feae Chis. B.*) dii sic *y*(*Dorvilliensis* 2) quod *τy*[*cod. Diuaei*] *Porph. I. Porphyr. Guelferbyt. Aldus Gruppeus* quia *AFγλπu V* [*omn. Bland.*] ς(ϕ *g*) *Pph. Porph. Monacensis per errorem* qui. *B* qua *Oudendorpius Peerlk.* nam *G* quam *Seyffertus* quis *Doederlinus* quom *Kreussler* sic̄ (= sicut) *B* *uu.* 33—48 *del. Peerlk.* 33 prius *om. γ*1 34 Pompilii *γu* Pomphili *ψ* an] ac *Hamacher* superbos *τ* 35 Tarquinii *γφu* an catenis nobilitatum *Hamacher* an Catonis] anne Curti *Bentl.* 36 loetum *Aλτ* lętum *u* lectum *Fγ*1*π*1 *lętum γ* 37 magne *A*1 38 poeno superante paulum *y* 39 gratus] Stratum *B* ł graccos *φ*2 *ad marg.* (*a manu docta saec. XV*) 40 Fabritium *γ* Fabricum *φ*1

hunc et incomptis Curium capillis
utilem bello tulit et Camillum
saeua paupertas et auitus apto
cum lare fundus.
crescit occulto uelut arbor aeuo 45
fama Marcelli; micat inter omnis
Iulium sidus uelut inter ignis
luna minores.
gentis humanae pater atque custos,
orte Saturno, tibi cura magni 50
Caesaris fatis data: tu secundo
Caesare regnes.
ille seu Parthos Latio imminentis
egerit iusto domitos triumpho,
siue subiectos Orientis orae 55
Seras et Indos,
te minor laetum reget aequos orbem:

TESTIMONIA.

41 Charis. 104 'hic et inc: — capillis' Seru. ad Aen. XII 100 51 sq. 'tu — regnes' schol. Stat. Theb. IIII 841

VARIA LECTIO.

uu. 41—44 *del. Bernaysius* 41 Nunc *Fχ* Hic *Seruius* intonsis *Quintilianus* incomptis *Ω Seruius Charisius sch.γ et cf. Martial.* I 24 '*aspicis incomptis illum Deciane capillis, cuius et ipse times triste supercilium, qui loquitur Curios assertoresque Camillos?*' 42 camilū *τ* 43 Seua *γλτu sch.γ* sancta *Bentl.* casta *Withofius* dura *Peerlk.* saeua *test. Ac. Acr.* apto] arto *edit. Mediol.* 1477 *Bentl. opp. Ω Ac. Porph. sch.γ* 44 fundis *B* 45 euo *u1* aruo *N. Heinsius* 46 Marcellis *Peerlk. opp. Ac. Acr. et sch.γ Porph. cf. mus. Rhen.* 1863, 273 om̃s *Bγτu* 47 ignes *ABFγλπu* (ignès *B falso test. Orellio et Rittero*) 50 saturne *B* 51 Cesaris *A* fatis *om. Fπpr.* date *B* 53 ceu *τpr.* imminentis *γ* iminentis *A* inminentis *λ* inminentes *F* imminentes *Bπτu* 54 domitor *Galeus opp. sch.γ* 55 seu superiectos *Haupt.* subiectȝ *B* = subiectus horę *u* ḥorae *B* [orae *omn. Bland.*] 56 Sera s̄ Indos *B* Seras *A* Saerus *τ* 57 laetum *BτGχ(v)y Muretus Fea* letum *A1 sch.γχ(μ, uar.* laciū) latum *FγλπuA2ς Bentl.* regit *Fπ* regat *χ(σ)ω Fea* reget *u* eqs̊ *B* equus *τu* aequus *rell.*

tu graui curru quaties Olympum,
tu parum castis inimica mittes
fulmina lucis. 60

XIII

Cum tu, Lydia, Telephi
ceruicem roseam, cerea Telephi
laudas bracchia, uae meum
feruens difficili bile tumet iecur.
tum nec mens mihi nec color 5
certa sede manet, umor et in genas
furtim labitur, arguens
quam lentis penitus macerer ignibus.
uror, seu tibi candidos
turparunt umeros immodicae mero 10
rixae, siue puer furens
impressit memorem dente labris notam.

TESTIMONIA.

I 13. 'tertia decima ode (libri primi add. Victorin.): cum — Telephi' Diomed. 521 Victorin. 2617 2 sq. 'cerea pruna: aut cerei coloris aut mollia. Hor. cerea — laudat brachia' Seru. ad ecl. 2, 53 'lactea candida sunt, ut lactea laudat brachia dicit Hor.' Flauius Caper 2242

VARIA LECTIO.

58 quatiens *A* quotiens *πpr.* quatiens *πcorr.* olimpum *Αγτu* 59 mites *F*

I 13. AD LYDIAM (LIDIAM *B*) *AB* EROTICE DICOLOS AD LYDIAM *F* EROTICE DICOLOS AD LIDIAM DE THELEPHO *γ* EROTICE DYCOLOS ALLOQVITT LIDIAM MERETRICE AITOS TORMENTVM EE CV TELEPHY FORMA LAVDAET *λ* *inscr. om.* *τ* 1 . um *γ* lidia *ABλu* thelephi *γbis* 2 cerea *τ* lactea *Flauius Caper opp. Ac. Acr. et sch.γ Pph. Seruius* 3 brachia ue *γπτuχ* brachiaue *F* brachia uae *cett.* 4 Ferfens *ψ* difficibile *τ* dificile *ψ1* difficile *φ1* *Porph. opp. Ac.* iecor *τ* 5 Tunc *ABuγuar.χ* michi *φ* 6 manet *Bu1 Gyω Bentl. cf. Madvigi gramm. Lat.* § 213[b] *annal. philol.* VII 424 manent *rell. sch.γi.t.* umor *Ac. Pph.* humor *Ω Porph.* 8 penitus *om.* *γ1* 10 humeros *Ω Ac.* inmodicae *γ Ac.* inmodice *τ* īmodicae *BA2* īmodice *A1* immodicae *Flπu* 11 feruens *γ* 12 Inpressit *Fτ Ac. Pph.* īpssit *B* notan *λ*

non, si me satis audias,
speres perpetuum dulcia barbare
laedentem oscula, quae Venus 15
quinta parte sui nectaris imbuit.
felices ter et amplius,
quos inrupta tenet copula nec malis
diuolsus querimoniis
suprema citius soluet amor die. 20

XIIII

O nauis, referent in mare te noui
fluctus. o quid agis? fortiter occupa
portum. nonne uides ut
nudum remigio latus,
et malus celeri saucius Africo 5
antemnaeque gemant, ac sine funibus

TESTIMONIA.

I 14. 1—3 '*ἀλληγορία* quam inuersionem interpretantur, aut aliud uerbis, aliud sensu ostendit, aut etiam interim contrarium. prius ut: o nauis referent — portum totusque ille Horatii locus, quo nauem pro republica, fluctus et tempestates pro bellis ciuilibus, portum pro pace atque concordia dicit' Quintil. inst. VIII 6, 44 1 sq. 'o — fluctus' sch. Stat. Theb. I 193 1 'quarta decima ode: o — noui' Diomed. 521 5 Seru. ad Aen. V 487 6—9 'ac — aequor' Seru. ad Aen. VIII 577

VARIA LECTIO.

13 audies *γτ* 15 Ledentem *AFγλτu* que *τ* 16 Quanta *y* multa *Paldamus* inbuit *u* 18 irrupta *ABγπ corr.* 19 Diuolsusque prementibus *πι sch.λuar. sch.φuar.* *χ*(*δ Graeuianus sim. cod. Peerlkampi*) Diuulsus *ABτu* Diuolsos *Muretus et Bentl.* [diuolsus *codd. Bland.*] querimoniis *τ* queremoniis *λιφψ2* cerimoniis *B* 20 Suppma *u* soluit *γ prob. Peerlk.*

AD REMPVBLICAM TETRACOLOS *AB* PARANETICE TETRACOLOS AD BRVTVM *Fλ* AD NAVEM MARCI BRVTI REPARANTĒ BELLVM CIVILE *γ* *inscr. om. τ* 1 referunt *y* (*Feae An. A*) referent *in ras. π* (*test. Ac.*) 5 et] nec *Seruius* saucius Africo] africo saucius *λ* actus africo *Fγπιχ* fractus ab Africo *Broukhusius* affrico *τu* 6 Antem neque *φ* Antem neque *λψι* Antēneq. *Bτ* Antempneq: *u* gemunt *πzy* (*complures mss. apud Ianium et Combeum*) *ω Fea* ac] iam *edit. Florentina* 1482 *Fea* finibus *B*

uix durare carinae
possint imperiosius
aequor? non tibi sunt integra lintea,
non di quos iterum pressa uoces malo. 10
quamuis Pontica pinus,
siluae filia nobilis,
iactes et genus et nomen inutile:
nil pictis timidus nauita puppibus
fidit. tu nisi uentis 15
debes ludibrium, caue.
nuper sollicitum quae mihi taedium,
nunc desiderium curaque non leuis,
interfusa nitentis
uites aequora Cycladas. 20

XV

Pastor cum traheret per freta nauibus
Idaeis Helenen perfidus hospitam,

TESTIMONIA.

7—9 'uix durare possunt imperiosius aequor' Seru. ad Aen. I 207
17 Prob. 1420
I 15. 'quinta decima ode: pastor — nauibus' Diomed. 521

VARIA LECTIO.

8 sq. Possint imp: aeq: | Non tibi s: i: l: *Fγπ* Possunt *uχ(αμhpv et aliquot codd. Feae Ianii Combei) Seruius* Possint *cett. haud scio an melius scripsissem:* 'nonne uides ut — gemant ac — possunt imp: ae:?' *cf. quae mus. Rhen.* 1863, 279 *adnotauimus ad c.* III 19, 1 10 Nec *y* dii *AFγπa.r.τu* uoces p̄ssa malo *u* 13 nomen: inutile! *Paulyus* nomen] nō *B* 14 tumidus *γy* nauta A_2 *Pph.* pupibus *Bγτ'* 16 Debes *B* ludibria *γ* *uu.* 17—20 *del. Peerlk.* 17 michi *ψ* tedium *AFγλπτu* 18 non] nec *χ(δσ2)* 19 Inter fusa *Fλ* nitentes *Bγφιuπcorr.* nitens $ψ_1$ 20 equora *π* cicladas *u* cyclades *Fγλ*

I 14. AD ALEXANDRVM (ALAXANDRVM *B*) PARIDEM *AB* YPOTETICE TETRACOLOS AD ALEXANDRVM *Fλ* YPOTHETICE TETRACOLOS AD PARIDEM ALEXANDRVM SVB CVIVS PERSONA EXPONIT IMMINENTIA ILIO *γ* *inscr. om.* *τ* 1 . astor *γ* 2 Ideis *Fγπτu* elenen *F* elemen $λ_1$ helenam *uπ2'V'χ(ag)y* (*et hac maxime forma solebant uti qui scholia scripserunt*) *non G* [3 *Bland.*]

ingrato celeris obruit otio
uentos ut caneret fera
Nereus fata: 'mala ducis aui domum, 5
quam multo repetet Graecia milite,
coniurata tuas rumpere nuptias
et regnum Priami uetus.
heu heu, quantus equis, quantus adest uiris
sudor! quanta moues funera Dardanae 10
genti! iam galeam Pallas et aegida
currusque et rabiem parat.
nequiquam Veneris praesidio ferox
pectes caesariem grataque feminis
inbelli cithara carmina diuides; 15
nequiquam thalamo grauis
hastas et calami spicula Gnosii
uitabis, strepitumque et celerem sequi
Aiacem: tamen heu serus adulteros
crines puluere collines. 20

TESTIMONIA.

4 sq. cf. 'Nereus ut caneret fera' Victorin. 2592 5 sq. 'Hor. in I carm. Nereus — milite' Prisc. VII 67 18 sq. 'Hor. in I carminum: et — Aiacem' Prisc. XVIII 44

VARIA LECTIO.

3 celeres *τ* celeres *Fλu* otio *in loco raso τ* 4 fera *in loco raso τ* 5 Ne reus *A* Proteum *pro Nereo legunt Porphyrion et sch. Stat.* (*item Nestor in uoce* 'auis') *opp.* Ω *sch.γ Prisciano Victorino* fata] fama *Prisciani codd. plerique* 6 grecia *Fγτu* ḡcia *B* 9 Heu heu *ABτG* Eheu *FγλuAc.* Heheu *π* quamtus e: quamtus *λ* 10 quamta *λ* dardane *π* 11 egida *γπτu* 12 et] ad *y* (*Vanderbourgi cod. T*) 13 Nequicquam *Aiu Ac. Pph.*1 Nequicquam *φ* presidio *Fγλ* foerox *τ* 14 cesariem *AFτu* 15 Imbelli *Bλ* cythara *Fλπτ* diues *ψ*1 16 Nequicquam *A*1 Necquicquam *u* in thalamo *Seyffertus* graues *Au* 19 seros *B* *uu.* 20—32 *om. B* 20 Crines *Aλτuγuar.πcorr.G'V'* [*et* 1 *Bland.*] ς(αβθgpσuar.vuar.) *sch.λ alt. l. i. t. Peerlk.* Cultus *Fγπpr.χ*(δμσhnv Vultus *s*) [2 *Bland.*] *sch.λ alt. l. et sch. φ* (*interpr.* '*ornamenta*') c. *Ac.* *Vtram lectionem Acr. et schol.γ aut solam ante oculos habuerint aut certe praetulerint, id quidem haud satis perspectum habeo, suspicor tamen priorem. interpretantur enim*

non Laertiaden, exitium tuae
gentis, non Pylium Nestora respicis?
urgent inpauidi te Salaminius
Teucer, te Sthenelus sciens
pugnae, siue opus est imperitare equis, 25
non auriga piger. Merionen quoque
nosces. ecce furit te reperire atrox
Tydides melior patre:
quem tu, ceruos uti uallis in altera
uisum parte lupum graminis immemor, 30
sublimi fugies mollis anhelitu,
non hoc pollicitus tuae.
iracunda diem proferet Ilio
matronisque Phrygum classis Achillei;
post certas hiemes uret Achaicus 35
ignis * Pergameas domos.'

TESTIMONIA.

22 'Nestora Pylium' schol. Stat. Theb. VII 129 24 sq. 'iungunturinterim schemata: Sthenelus sciens pugnae; est enim scitus Sth: pugnandi' Quintil. inst. VIIII 3

VARIA LECTIO.

ita: 'Puluere conlines] *h. e. procuratam capillorum pulchritudinem puluere inquinabis ut et: "Foedare in puluere crines." Praeterea hic Horatius sine dubio imitatus est Homerum, qui cecinit Iliad. Γ* 54 *sq.:* '*Οὐκ ἄν τοι χραίσμῃ κίθαρις τά τε δῶρ' Ἀφροδίτης, ἥ τε κόμη τό τε εἶδος, ὅτ' ἐν κονίῃσι μιγείης*'. cōlines *Ac.* collines *π* 21 non] Nam non *γ* Num *y* laertiadem *λ*1 lertiaden *AF* lerciaden *γ Ac.pr.* lartiaden *τ* lertiadem *u* excidium *γχ(δ)y* (exitiales [exic: *sch.λ*] duces *Acr. et sch.γ i. t. sch.λ*) 22 Gentis *ΑλπτG*ς[1 *Bland.*] Genti *Fγuχ* [3 *Bland.*] pilium *Απpr.* pelium *Fu* peleum *πcorr.* 24 Teucer te sthenelus *AFλ*[3 *Bland.*] *Ac.* Teucer (Theucer *τ*) et sthenelus (stenelus *τ* [1 *Bland.*] stelenus *γ*) *γτG* Teucer stenelusque *u* Teucer ste*len*us$^{q'}$ *π* Teucerque et sthenelus *yω Bentl.* 25 Pugne *A*1 merionem *λφ* merion*em γ* merionē *τu* 27 Nosses *π*1 atrox *om. u* 28 Tidides *Fγτ* Titides *u* [Tydides *Bland.*] 29 ceruus *Ω* 30 inmemor *λπ sch.γ* imem*or A* *uu.* 33—36 *del. Peerlk. et Linkerus* 33 Iracunda// *Fλ* illio *ψ* 34 frygum *B* frigum *Fτu* clasis *φ* 35 hyemes *γ* 36 Pergameas] illiacas *F* iliacas *rell.* Pergameas *Glareanus et editio*

XVI

O matre pulchra filia pulchrior,
quem criminosis cumque uoles modum
pones iambis, siue flamma
siue mari libet Hadriano.
non Dindymene, non adyti quatit 5
mentem sacerdotum incola Pythius,
non Liber aeque, non acuta
si geminant Corybantes aera,
tristes ut irae, quas neque Noricus
deterret ensis nec mare naufragum, 10
nec saeuos ignis nec tremendo
Iuppiter ipse ruens tumultu.
fertur Prometheus addere principi
limo coactus particulam undique

TERTIMONIA.

I 16. 1 'sexta decima ode: o — pulchrior' Diomed. 521 3 Diomed. 510 7 sq. 'acuta — aera' Acr. ad c. I 34, 15

VARIA LECTIO.

Petri van Os Zwollis 1500; *Glareanus se hanc lectionem e codd. hausisse affirmat; barbaricas uel Dardanias alii: aut tota stropha Horatio abiudicanda aut uox Iliacas uidetur esse corrigenda cf. mus. Rhen.* 1863, 277

I 15. AD TINDARIDEN *A* AD TYNDARIDĒ *B* PALINODIA GRATIDIAE (GRATIDIAE *λ*) VEL TINDARIDIS *Fλ* PALINODIA GRATIDIE *γ* AD TINDARIDEN FACIENS IAMBOB POTESTĒ *τ* 1 pulcra *Aτψu Pph* pulcrior *ψu Pph.* 2 cūq;///oles *π* 3 Pones *A* Ponis *Fγτpr.* iambis] iam *codd. Diomedis* flammam *γ* flammam *Fλ* 4 adriano *Fγu Acr.* *u.* 5 *om. u*1 dindimene *γ* dindymenę *φ* dindimenę *ψ* dyndymene *λ* dyndimenae *A* disidimene *B* dimdimene *u* Liber aeque *Sanadonus Peerlk. Hauptius* adytis *γ* aditis *ABFλπτu* adyti *Hemsterhusius et Hauptius* quatis *B* 6 mentis *Dorvillius* pithyus *F* pithius *γπτu* 7 liber eque *Fu* liber eque *B* Dindymene *Sanadonus Peerlk. Hauptius* 8 Si *πpr. Bentl. Fea Peerlk. Hauptius alii* Sic *πcorr. cett.* coribantes *u* choribantes *Fγ* 9 Tristes *B* dirae *B* ire *τ* Irae *Vnger* quas] que *π*1 coricus *A* 11 seuos *π* seuus *AFγλu* saeuus *Bτ* 12 Iupiter *ψ* *uu.* 13—16 *del. Peerlk.* 14 coactam *Bentl.* undiq, rł *B*

desectam et insani leonis 15
uim stomacho apposuisse nostro.
irae Thyesten exitio graui
strauere, et altis urbibus ultimae
stetere causae, cur perirent
funditus imprimeretque muris 20
hostile aratrum exercitus insolens.
compesce mentem: me quoque pectoris
temptauit in dulci iuuenta
feruor et in celeres iambos
misit furentem; nunc ego mitibus 25
mutare quaero tristia, dum mihi
fias recantatis amica
opprobriis animumque reddas.

XVII

Velox amoenum saepe Lucretilem
mutat Lycaeo Faunus et igneam

TESTIMONIA.

18—20 'idem in eodem (= Hor. in I carm.): et altis — funditus' Prisc. XVII 49 20 sq. 'imprimeretque — aratrum' Seru. ad Aen. IIII 212 Isidorus orig. XV 2, 4 21 'exercitus insolens' Acr. ad c. II 4, 2

I 17. 1 'septima decima ode: uelox — Lucretilem' Diomed. 522 1 sq. 'Hor. in I carminum: saepe — Lycaeo' Prisc. XVIII 188 2—4 'et igneam — meis' Seru. ad ecl. 7, 47

VARIA LECTIO.

uu. 15—28 *om. B* 16 sthomacho *F* adposuisse *F Porph.* aposuisse *τ* apposuere *u* 17 *altera manus incipit in A cf. c.* II 2 Ire *τ* Ire *γπ* thiesten *AFγλτ* thyestem *u* exicio *τ* 18 ultime *γιτ* 20 inprimeret *Fλπu Ac.* imprimet *Seruius* 21 aratrum *om. Apr.* 22 Conpesce *Aτu Ac.* 23 inpulsi *Seyffertus* 24 in *om. γ* 25 nun *γι* ergo *ψ* 26 quero *ψu* michi *πφ* 28 Opprobriis *Aγ* Oprobris *F* O//probri//s *π* Obprobriis *cett.*

I 16. AD EANDEM MERETRICEM (MERITRICEM *B*) *Bτ* PARANETICE (TINDARIDI *add. γ*) AGRI SABINI LAVS ET MONTIS LVCRETILIS *Fγλ omisit titulos usque ad c.* XXVIII *A* 1 amenum *τu* sepe *τu* 2 lyceo *Aλ* licaeo *Bφ* liceo *τψu*

defendit aestatem capellis
usque meis pluuiosque uentos.
impune tutum per nemus arbutos 5
quaerunt latentis et thyma deuiae
olentis uxores mariti,
nec uiridis metuunt colubras
nec Martialis Haediliae lupos,
utcumque dulci, Tyndari, fistula 10
ualles et Vsticae cubantis
leuia personuere saxa.
di me tuentur, dis pietas mea
et musa cordi est. hinc tibi copia
manabit ad plenum benigno 15
ruris honorum opulenta cornu.
hic in reducta ualle caniculae
uitabis aestus et fide Teia
dices laborantis in uno
Penelopen uitreamque Circen. 20

TESTIMONIA.

4 Diomed. 510 7 'et olentis uxores mariti' Seru. ad ecl. 7, 7 11 'hanc uallem in car. libro I Vrticam appellat' schol. *γ* in epist. I 16, 6 13 sq. 'dis pietas — est' Acron ad serm. II 6, 32 18 sq. 'et fide — in unum' schol. Pers. 6, 4

VARIA LECTIO.

3 Descendit *A*1 (*ut uidetur*) estatem *u* capillis *B* 5 Inpune *Fπu Ac.* totum *y* (*libri Lambiniani*) *Bentl.* 6 Querunt *Fγu* latentis *λ* latentes *cett.* thima *Aλ* tyma *u* 7 uxoris *Bpr.* 8 nec] hic *sch. Stat.* uirides *Fπu* metuunt *τ* colubres *λ*1 colubros *λ*2 *χ*(*ϑ*1*hnacorr.*)*y opp. Pph.* [4 *Bland.*] 9 martiales *Fλ* marciales *u* haediliae *Bφ*1 hediliae *λψ* hedilie *u* aediliae *Porph.* ediliae *π* haedilia *Aτ* hedilia// *γ* hedilia *Ac.* ('septa hedorum' *Acr. et sch.γ*) [hoediliae 2 *Bland.* hoeuliae 2 *Bland.*] hoedulei *Auratus* lupus *τpr.* 10 tindari *u* dindari *τ sed prior* i *in* y *mutata est* 11 ustice *u* 13 Dii *Aγλτu* displetas *B* diis *Aγτu* 14 hic *πτχ*(*α*)*y Ac.* hinc *cett. Acr. et sch.γ* (*interpr.* '*de hoc Sabino fundo*') *pr*educta *π* *uu.* 15 *sq. om. B* 15 Manebit *A*1 manauit *Pph. opp. Porph.* 18 estus *u* et fide teia *add. A*2, *om. A*1 tegia *u* taeia *λpr.* 19 Disces *Bχ*(*μsuar.*) laborantis *Bλ Ac. Pph.* laborantes *cett.* unum *χ sch. Pers. Ac. opp. Acr. et sch.γ Porph.* 20 Penelopem *λ* Penelopē *u* uitreamque] uitrea. *λ* cir-

hic innocentis pocula Lesbii
duces sub umbra, nec Semeleius
cum Marte confundet Thyoneus
proelia, nec metues proteruom
suspecta Cyrum, ne male dispari 25
incontinentis iniciat manus
et scindat haerentem coronam
crinibus inmeritamque uestem.

XVIII

Nullam, Vare, sacra uite prius seueris arborem
circa mite solum Tiburis et moenia Catili:
siccis omnia nam dura deus proposuit, neque
mordaces aliter diffugiunt sollicitudines.

TESTIMONIA.

22 sq. 'nec — Thyoneus' Seru. ad georg. II 455 (nec se Mars melius cum Marte confundet Thyoneus edit. Dan. et cod. Paris. 7959, nisi quod hic exhibet tyoneus; nec semel melius cum Marte confudit Chioneus cod. Vatic. 3317 nec semel melius cum matre confundit Chioneus Guelferbyt. I)

I 18. 1 Diomed. 510 Victorin. 2598 de metr. Hor. 2615 Terentian. 2443 Plotius 8, 8 ter 'octaua decima ode: nullam — arborem' Diomed. 522

VARIA LECTIO.

cem *F* chircen *u* 22 semel eius *Fγ* semelius *B corr.* 23 confundat *B a. corr.* tyoneus *F* thioneus *γπτu Ac.* 24 Praelia *Aλ* P̄lia *Bu* 24 metuens *γ* metuas *χ* metuis *Pph. opp. Porph.* proteruum *Ω* 25 circum *γφu* nec *Bπa.r.τχ* 26 Incontinentes *Fu* initiat *Fγu* 27 scindit *B* herentem *γτu* choronam *ψ* 28 imeritam *B* immeritam *γλτ*

I 18. AD VARVM QVINTILIVM *Bλ* PARANETICE MONOCOLOS AD VARVM *F, add.* QVINTILIV̄ *λ* PARANETICE MONOCOLOS QVINTILIO VARO SVMMAM DICENS VINI SED CVM MODO VOLVPTATEM *γ* ALLOQVIT̄ VARV̄ QVINTILIV̄ DE VITIBVS SVMMĀ DICENS VIN SI CV̄ MODO VOLVPTATEM *τ* 1 Nulla *Ac.* 2 mitae *λpr.* menia *u* cathilli *λ* catthilli *B* catilli *u* cathilli *AFγπτ* ['*omnes scripti codices habent* Catilli, *per* l *geminatum*' *Cr.*] 4 difugiunt *A*

quis post uina grauem militiam aut pauperiem crepat? 5
quis non te potius, Bacche pater, teque, decens Venus?
at ne quis modici transiliat munera Liberi,
Centaurea monet cum Lapithis rixa super mero
debellata, monet Sithoniis non leuis Euhius,
cum fas atque nefas exiguo fine libidinum 10
discernunt auidi. non ego te, candide Bassareu,
inuitum quatiam nec uariis opsita frondibus
sub dium rapiam. saeua tene cum Berecyntio
cornu tympana, quae subsequitur caecus amor sui
et tollens uacuum plus nimio gloria uerticem 15
arcanique fides prodiga, perlucidior uitro.

TESTIMONIA.

5 Seru. ad Aen. I 738 'Oratius carminum lib. I: quis — grauem molliciem aut pauperiem crepat?' Nonius s. u. crepare p. 174 6 'te posui Bacche — Venus' Plot. 7, 15 8 Acr. ad c. II 12, 4 11 sq. 'non — quatiam' Seru. ad Aen. IIII 301 schol. Pers. I 101

VARIA LECTIO.

5 miliciam *A* crepat *ABγλτG V*[4 *Bland.*]χ(μσgnp) *Ac. Acr. I Nonius* crepet *Seruius* increpat *Fuπ in ras.*ς(αβδϑhv) *Acr. et sch.γ interpolat.* increpet ω (*Aldinae*) put& *s*2 *in ras.* 6 bacce ψ bacchae τ 7 Ac *ABFγλπς Pph. Bentl.* Aut τ At *uγuar.y commentator Cruquii Haupt. Peerlk.* transsileat *B* 8 mouet χ(p) *Ac. Acr. ad c.* II 12 monet Ω *Acr. i. t.* (*et Ac. ad u.* 9) lapitis *Bψ* lapithis φ lapithis π laphitis *λu* rixa *om. A*1, *add. alt. m.* moro *A*1 9 monet *etiam Pph.* sythoniis γτ euhyus *Bλτ* hehuius *u* /ˈeuius π 10 tum *Doederlinus* libinum *Apr.* 11 discernunt] discurrunt *y* [2 *Bland.*] candidi *B* basareu *B* basse reu τ 12 quaciam γ opposita *B* obsita *cett.* 13 dium ω dion ω diuum Ω *Ac.* rapiam rapiam φ seua *AFτu* berecynthio *Acorr.* λ benecynthio τ bereciuthio *Apr.* *Byπψ* bre///cinthio φ berechintio *u* berecintio *Ac.* 14 *Cornu tyn*pana *A* timpana ψ*u Acr.* tymphana πφ1 que *A*1ψ cecus *A*1*u om. B* *uu.* 15 — XXIII 5 *desunt γ* 15 Ettollens τπ2 (Extollens σ) Extollens *Fλ*2χ(αβδϑμuar.hp)*y* Attollens π1*u Seruius opp. Pph.* [*omn. Bland.*] nimia *A*1*B* 16 fides *A* ultro *B*

XVIIII

Mater saeua Cupidinum
  Thebanaeque iubet me Semelae puer
et lasciua Licentia
  finitis animum reddere amoribus.
urit me Glycerae nitor 5
  splendentis Pario marmore purius;
urit grata proteruitas
  et uoltus nimium lubricus aspici.
in me tota ruens Venus
  Cyprum deseruit nec patitur Scythas 10
et uersis animosum equis
  Parthum dicere nec quae nihil attinent.
hic uiuom mihi caespitem, hic
  uerbenas, pueri, ponite turaque
bimi cum patera meri: 15
  mactata ueniet lenior hostia.

TESTIMONIA.

I 19. 1 Victorin. 2567 Fortunat. 2675 'nona decima ode: mater — cupidinum' Diomed. 522 7 Seru. ad ecl. 2, 14

VARIA LECTIO.

I 19. AD PVERĪ SVV̄ DE GLYCERE̊A MERITRICE *B* EROTICE DICOLOS GLYCERE̊ (GLYCERE λψι) *Fλ* AD PVERV̄ SVV̄ DE GLICERAE AMORE τ 1 seua *Fu* 2 Thebane *u* iubent *Bλy*[5 *codd. Cr.*] iubem& ψι semele τχ[5 *codd. Cr.*] semel ea *B* semeles *y* o puer *B* 3 libentia *Bentl.* 5 glycere̊ φ glicerae *u* Clicere *Ac.* 8 uultus Ω 10 Ciprum *u* scytas *Fτ* scithas *u* *uu.* 11—13 *om. B* Et uersis *Flπτu Pph.* e. u. *Ac. ad u.* 10 Auersis *Ay Ac. ad u.* 11 *et ibidem Acr. i. t.* Nec uersis χ(μρ2) Ac uersis χ(s) ['et uersis ani. *tres Bland. habent*, auersis' *Cr.*] 11. 12 equis partum | Dicere nec *F* 12 Parthym *A* nec quae] neque *Aιλι* nichil φu attinet *F*[1 *Bland.*] adtinent *Porph.* 13 uiuum Ω *Ac.* cespitem *Fτu Acr.* *u.* 15 *om. B* 16 Bim[1] φ Bi*ni* *A*

XX

Vile potabis modicis Sabinum
cantharis, Graeca quod ego ipse testa
conditum leui, datus in theatro
cum tibi plausus,
care Maecenas eques, ut paterni 5
fluminis ripae simul et iocosa
redderet laudes tibi Vaticani
montis imago.
Caecubum et prelo domitam Caleno
tum bibes uuam: mea nec Falernae 10
temperant uites neque Formiani
pocula colles.

XXI

Dianam tenerae dicite uirgines,

TESTIMONIA.

I 20. 1 Victorin. 2605 Fortunat. 2680 'uicesima ode: uile — Sabinum' Diomed. 522 9—11 'Caecubum — uites' Porph. ad serm. II 2, 48 9 sq. 'Caecubum — uuam' Seru. ad georg. II 59

I 21. 1 sq. Acr. ad c. II 12, 17 1 Seru. ad ecl. 5, 1 praemisso: 'uicesima prima ode' Diomed. 522

VARIA LECTIO.

I 20. SAPHICV̄ AD MAECENATEM *B* PROSPHONETICE AD MECENATEM INVITANS EVM AD VINVM *Fλ* *inscr. om.* τ *abiudicant hoc carmen Horatio Peerlk. Paldamus alii sed cf. mus. Rh.* 1863, *p.* 273 *sq.* 1 Vile] Dulce *Medenbachius* 2 Cantaris *BFπu* greca *AFπτu* ḡca *B* 3 leui *ABτς*(αβδμgnpsv) *Acr. ad u.* 1 *Ac. ad h. u.* eleui *Fχ*(ϑh //leui ϱσ) *Pph.* *r*eleui *λπu* teatro ψ teathro *B* 5 Kare *Aχ*(αv) Clare *y Bentl.* mecaenas *Fπ* mecenas *λτu* 6 primus ripe > iocosa. simul. *B* ripe φι 9 Cecubum *u* Caecubam *y* proelo *uχ* proelio *B* 10 tum *Porph. I ad serm.* II 2, 48 *Doederlinus* Tu Ω *Pph. ad h. l.* non *Schwenius* bibis *y* (*cod. Vossianus*) *Pph.* uiuis *Pph. Seruii codd. aliquot* bides *λ* bibes *cett. Porph. ad serm.* II 2, 48 uiuã *B* falne *Aι* falerne *u* falerno *Porph. ad serm.* 11 foronani τ 12 calles *B*

I 21. AD CHOR̄ VIRGINV̄ ET PVEROR̄ *B* HYMNOS (YMNOS *λ*) AD CHORVM IN DIANAM ET APOLLINEM *Fλ* LAVDES AD CHORVM VIRḠ AD PVERV̄ (*corrige:* ET PVERORVM) τ 1 uirgenes *A*

intonsum, pueri, dicite Cynthium
Latonamque supremo
dilectam penitus Ioui.
uos laetam fluuiis et nemorum coma, 5
quaecumque aut gelido prominet Algido,
nigris aut Erymanthi
siluis aut uiridis Gragi.
uos Tempe totidem tollite laudibus
natalemque, mares, Delon Apollinis, 10
insignemque pharetra
fraternaque umerum lyra.
hic bellum lacrimosum, hic miseram famem
pestemque a populo et principe Caesare in
Persas atque Britannos 15
uestra motus aget prece.

XXII

Integer uitae scelerisque purus

TESTIMONIA.

10 Seru. ad Aen. VIIII 641 12 Seru. ad Aen. IIII 242

I 22. 1—8 '... Flaccus tantam esse dixit innocentiae uim, ut ad tutelam sui non egeat nec armis nec uiribus, quacumque iter fecerit. integer — Hydaspes' Lactantius instit. diu. V 17 1 Acr. ad c. III 2, 30

VARIA LECTIO.

2 cinthium *BFu* 3 suppremo λ subpremo *F* 4 Delectam *upr.* 5 letam τψ1*u* coma *AλπuG*ς(αβδϑρσ(2?)*h*(2?)*nv*) *comment. Hemsterhusius Peerlk.* comam *BFτV* [4 *Bland.*]χ(*ps*) 6 Quęcūq. *A* alcido *uπ2χ* 7 eyymanthy φ eyymanti ψ erimanthy *B* herimanthi *u* erymanthy π 8 au *A*1, t *add. alt. m.* gagi *u* gragi π 10 delona *a*pollinis *A* appollinis λ 11 faretra *Fπpr.τ* 12 umerum *A*1 *Ac. Porph.* χ humerum *A*2 *cett.* lira ψ 13 Hiuc bellum *Bπpr.* haec bellum *Duhamelius et Bentl.* hiąc mis: π miseram famem] miserabilem famē *A*, ~ *ab alt. m.* 14 Pestemqu//e *A* et] et a *u. om. edit. Petri van Os, Ios. Scaliger, alii* principe] misero *B* in *om. Aτχ* 14 *sq.* caesare | In persas *Fλπu* cesare *A* 15 britanos ψ1 brittannos πφ 16 agit *B*

I 22. AD FVSCVM *Bτ* AD AMARISTIVM (*corrige:* M. ARISTIVM *ut exhibet δ*) FVSCVM (TVSCVM *F*) LAVS INNOCENTIAE (INNOCĒCIE λ) *Fλ hanc oden om. Diomedes* 1 uite *A*1

non eget Mauri iaculis nec arcu
nec uenenatis grauida sagittis,
Fusce, pharetra,
siue per Syrtis iter aestuosas, 5
siue facturus per inhospitalem
Caucasum uel quae loca fabulosus
lambit Hydaspes.
namque me silua lupus in Sabina,
dum meam canto Lalagen et ultra 10
terminum curis uagor expeditus,
fugit inermem.
quale portentum neque militaris
Daunias latis alit aesculetis,
nec Iubae tellus generat, leonum 15
arida nutrix.
pone me pigris ubi nulla campis
arbor aestiua recreatur aura,
quod latus mundi nebulae malusque
Iuppiter urget; 20
pone sub curru nimium propinqui

TESTIMONIA.

17 sq. Victorin. 2604

VARIA LECTIO.

2 mauri *uA2πp.r.χ(vμcorr.)ω, praef. Burmann. ad Claudian.* I *Rufin.* 226 mauris *ABFλπa.r.τV*[4 *Bland*]*ς sch.λ* nec *Aτ* neque *BFλπu* arc*u ψ* 4 *F*usce *ψ* Tusce *ψ*1 5 sirtis *A* sirtes *Bu* iter *A* estuosas *Fu* estuosa*s A* 6 siue] Sū *B* 7 fabulosa *Lactantius opp. Acr. Porph.* 8 hidaspes *τ* ydaspes *Fπ Ac.* idaspes *u* 9 me *om. ψ*1 sapina *Apr. corr. ab eod.* 10 lalagem *λ* 11 expeditus *uπ2φ2χ(ϑμvuar.)ω sch.λφ comment. Bentl. Peerlk.* expeditis *cett. V*[4 *Bland.*] *Porph.* 12 inermen *A* inhermem *u* *uu.* 13—16 *del. Peerlk.* 13 militares *B* 14 Daunias *ABFτG V*[4 *Bland.*]*ς(αδμσ gpspr.v*1) *Ac. Pph.* Daunia *λ*1*πι*1*uχ(βρ*1*hnscorr.v*2) *Porph.* Dauniae *λ*2*χ(ϑ)* Daunia in *ω* alita esculentis *A*1 esculetis *u* 15 Nec *A* iuba *Fλ*1*πι*1*χ* iube *τ* 17 pigri sub ī ulla *B* 18 aestua *φ*1 aura] umbra *Victorinus* 19 nebule *ψ* 20 Iupiter *ψ Ac.* urgu& *π opp. Ac.* 21 curro *A*1 *Pph.*

solis in terra domibus negata:
dulce ridentem Lalagen amabo,
dulce loquentem.

XXIII

Vitas inuleo me similis, Chloe,
quaerenti pauidam montibus auiis
matrem non sine uano
aurarum et siluae metu.
nam seu mobilibus *uepris inhorruit 5
ad uentum foliis, seu uirides rubum
dimouere lacertae,
et corde et genibus tremit.
atqui non ego te tigris ut aspera
Gaetulusue leo frangere persequor: 10
tandem desine matrem
tempestiua sequi uiro.

TESTIMONIA.

1. 23. 1 praem. 'uicesima secunda ode' Diomed. 522 11—12 'desine—uiro' schol. Stat. Theb. VIIII 825

VARIA LECTIO.

22 interea *A* 23 ridemptem *λ* lalagem *λ* 24 loquemtem *λ*

I 23. AD CLOEN *B* LERKE (*natum ni fallor ex* LOEDORIKE = *λοιδορική*) AD CLOEM MERETRICEM FVGIENTEM SE *Fλ* (*in λ non* inuectio *sed* inueccio *superscr.*) AD CHLOEN QVAM AD MATR̄ (MATRIMONIVM) HORT̄ (HORTATVR) *τ* 1 Vitas *πu*1(*erasa littera* s)*χ*(*nsv*) *expos. metr. comment. Cr.y* Vitat *cett. u*2*Ac. Acr. Porph. Diomed.* hinuleo *Gχ* cloe *Fu* 2 Querenti *τu* auis *τ*1*ψ*1 4 siluc *φ* 5 *sq.* uepris inhorruit ad uentum] ueris inhorruit Aduentus *ΩV* [*omn. Bland.*] *Acr. et sch.y* (Veris inh. a. *Ac.*) 5 uepris *Gogavius Salmasius Bentl. Hauptius alii* uitis *Muretus* 6 *redit y* ad uentum *Muretus Bentl. alii* uiridis *B* 7 lacerte *τ* 9 tygris *Fτ* ~~prospera~~ aspera *B* 10 Gętulusue *ψ* Goetulusue *A* Getulusue *cett.*

XXIIII

Quis desiderio sit pudor aut modus
tam cari capitis? praecipe lugubris
cantus, Melpomene, cui liquidam pater
vocem cum cithara dedit.
ergo Quintilium perpetuus sopor 5
urget? cui Pudor et Iustitiae soror,
incorrupta Fides, nudaque Veritas
quando ullum inueniet parem?
multis ille bonis flebilis occidit,
nulli flebilior, quam tibi, Vergili. 10
tu frustra pius heu non ita creditum
poscis Quintilium deos.
quid si Threicio blandius Orpheo
auditam moderere arboribus fidem,
num uanae redeat sanguis imagini, 15
quam uirga semel horrida
non lenis precibus fata recludere
nigro compulerit Mercurius gregi?

TESTIMONIA.

I 24. 1 praem. 'uicesima tertia ode' Diomed. 522 5 sq. 'ergo-urget' Seru. ad ecl. 5, 20 9 sq. 'Hor. in eodem (= I carm.): multis — Vergili' Prisc. VII 18

VARIA LECTIO.

I 24. AD (*om. B*) VIRGILIVM MARONEM *B Acr.* THRENVS (TRENVS λψ) IN QVINTILIVM MORTVVM *F*λ TRENOS IN QVINTILIVM A VIRGILIO AMATVM λ ALLOQVITVR VIRGILIVM τ *uu.* 1—4 *del. Peerlk. et Prienius* 2 kari χ(*v*) precipe *F* lugubres *u* [*genetiuus* lugubris *in 'V' et cett. Bland.*] 3 melphomene *AB* liquida τ 4 Voces *B* cythara πτφψ2 cytara ψ1 5 quimtilium λ 6 iusticiae *A*τψ 8 Quamdo λ illum *A*1 illi χ(σ) 9 bonis] quidem ω [bonis *omn. Bland.*] 10 uergili *Bpr. F*λπ1χ(*v uar.*) *Prisciani unus cod.* uirgili *cett. Bcorr.* 11 heunita *A*1 13 Quodsi χ(αθισιμ *uar. s corr.*) ω Quid sit γ Quid si *sch.* γ [4 *Bland.*] treicio *F*π 14 moderare *B* moderere sepe φ moderere sepe ψ 15 num] Non χ(*μuar.*) ω *opp. Pph. sch.* γ [4 *Bland.*] uane γ imageni *A* 18 conpulerit γu *Pph.* cōpulerit τ *Ac.*

durum: sed leuius fit patientia
quicquid corrigere est nefas. 20

XXV

Parcius iunctas quatiunt fenestras
iactibus crebris iuuenes proterui
nec tibi somnos adimunt, amatque
ianua limen,
quae prius multum facilis mouebat 5
cardines; audis minus et minus iam:
'me tuo longas pereunte noctes,
Lydia, dormis?'
inuicem moechos anus arrogantis
flebis in solo leuis angiportu, 10
Thracio bacchante magis sub inter-
lunia uento,
cum tibi flagrans amor et libido,
quae solet matres furiare equorum,

TESTIMONIA.

19 sq. Donat. ad Terent. hecyr. IIII 2, 27 'nam leuius fit — corrigere non est fas' Gilberti Foliot abbatis Glocestriae epist. 79 (Gilb. ep. ed. Giles I p. 99) 'nam leuius — nefas' Hildeb. mor. phil. 980
I 25. 14 'apud Hor.: furiare, sic fortunare, sic siderare' Seru. ad Aen. II 407

VARIA LECTIO.

19 durum sed leuius fit patientia *Hitzigius*, *om. colo post* durum, *opp. sch.γ* s& *γ* pacientia *φ*

I 25. AD LIDIAM *B* EXPROBRATIO IN MERETRICEM LYDIAM LIDIAM *λ*) *Fλ* EXPROBRATIO IN MERETRICEM LIDIAM DE SVPERBIA IPSIVS *γ* AD LIDIAM DE SVPERBIA IPSIVS *τ* 1 Partius *Fπτu* uinctas *y* 2 Ictibus *χ*(*ahnscorr.*) *ω opp. Ac.* [*omn. Bland.*] crebis *Aλ* 3 somnes *τ* sonnos *u* amaatque *γψ* 5 faciles *Fπς Porph. opp. Ac. sch.γ* [*codd. Bland.*] 6 Kardines *Aγ* Cardinis *πpr.* Cardines *π corr. cett.* 7 Metu o *τ* longa pereunte nocte *τ* longam per: noctem *Bentl.* 8 Lidia *BFγλu* 9 moecho sanus *A*1 moechos an *φ*1 mechos *u* adrogantis *Aπ*1 arrogantes *Fτu* 10 Flebilis *A*1 11 Thrachio *A* Traicio *γ* Tracio *Bπ* Thratio *u* bachante *ττ* baccante *φ* ł libido bacante *ψ* bacchata *Bentl.* 13 fraglans *π* libido] cupido *u* cupido *B* 14 aequorū *F*

saeuiet circa iecur ulcerosum, 15
non sine questu,
laeta quod pubes hedera uirenti
gaudeat pulla magis atque myrto,
aridas frondes hiemis sodali
dedicet Hebro. 20

XXVI

Musis amicus tristitiam et metus
tradam proteruis in mare Creticum
portare uentis, quis sub Arcto
rex gelidae metuatur orae,
quid Tiridaten terreat, unice 5
securus. o quae fontibus integris
gaudes, apricos necte flores,
necte meo Lamiae coronam,
*Pimplea dulcis. nil sine te mei
prosunt honores: hunc fidibus nouis, 10
hunc Lesbio sacrare plectro
teque tuasque decet sorores.

TESTIMONIA.

17 Victorin. 2605
I 26. 1 praem. 'uicesima quarta ode' Diomed. 522

VARIA LECTIO.

15 Seuiet *BF* uicerosum *B* 16 quęstu *A* 17 Leta *γ* edera *AFγ* hedera *π* uirente *Fπυχ*(δριβ *teste Baitero gv*) uirenti *cett. Ac. Victorini cod. Paris.* 18 mirto *λψ* 19 frondis *χ*(*δ*) *fort. melius* sodalis *B* 20 Dedecet *B* hebro *Ω Acr. et sch.γ Porph. sch.λφ Fea* Euro *Aldus Rutgersius Bentl. Peerlk. Haupt. alii*

I 26. AD MVSAS DE CAELIO (CELIO *B*) LAMIA *Bτ* AD MVSAS DE LAMIA AELIO *Fλ* AD MVSAS DE HELIO LAMIA *γ* 1 tristiciam *Aτ* tristiam *B* 3 quis *om. A*ι qui *F* arço *A*ι acrto *u* 4 gelide *π* horę *u* ore *γ* orae et *Ascensius* 5 *sq. om. B* 5 tiridaden *γ* tiri claten *A*ι tyridaten *φ* tyridatem *λ* 6 o] et *u* 7 Gauges *B* 9 Piplea *Ω Ac. Acr. et sch.γ Porph. sch.λ* Pimplei *Nic. Heinsius Bentl. alii* Pimplea *Peerlk.* nihil *Αγπτψι* nichil *φ* 10 Possunt *y* (*codd. Lambini*) *Ac.* (*opp. Acr. et sch.γ*) *Muretus Bentl.* 11 elesbio *A* sacrarecplectro *A*ι

XXVII

Natis in usum laetitiae scyphis
pugnare Thracum est: tollite barbarum
morem uerecundumque Bacchum
sanguineis prohibete rixis.
uino et lucernis Medus acinaces 5
immane quantum discrepat: impium
lenite clamorem, sodales,
et cubito remanete presso.
uoltis seueri me quoque sumere
partem Falerni? dicat Opuntiae 10
frater Megillae, quo beatus
uolnere, qua pereat sagitta.
cessat uoluntas? non alia bibam
mercede. quae te cumque domat Venus,
non erubescendis adurit 15
ignibus, ingenuoque semper
amore peccas: quicquid habes, age

TESTIMONIA.

I 27. 1 sq. 'natis — est' schol. Stat. Theb. II 85 1 praem. 'uicesima quinta ode' Diomed. 522 8 Porph. ad serm. II 4, 39 14—16 'quemcumque — ignibus' floril. Paris. 8069

VARIA LECTIO.

I 27. AD SODALES *AB* (*in A titulus ad marg. adscriptus est*) AD CONVIVAS SODALES SVOS DE HILARITATE *Fγλ* AD SODALES SVOS *τ* 1 laeticiae *A* leticiae *ψu* letitiae *φ* sciphis *Fu* tracum *Aγ* trachū *ψu* dracū *τ* 3 uerecudumque *F* inuerecundumque *Bentl. opp. Acr. et sch.γ* baccum *τψ* 4 proibete *ψ* *uu.* 5—8 *del. Peerlk.* *u.* 5 *om. F*1 acinaces *Fπ*1*χ Pph.* acinacis *ABγλτuς Ac.* 6 Inmane *γτ Ac.* ĩmane *B* discrepet *B* inpium *λ om. τ* 8 cupito *λpr.τ*1 culpito *γ* remante *B* 9 Vŏltis *B* Vultis *cett.* seuere *B* seueri *F* 11 megyllae *ABγλ* megillae *Fπu Acr. sch.γ* megylle *τ* 12 Vulnere *Ω* Volnere *Ac.* qua *om. u*1 13 uoluntas *AγG ex sil. Pulmanni χ*(*βnp*) *comment. item Acron legisse putandus est* ('*sc. confessionis*' *Acr.* '*h. e. conf.*' *sch.γ* 'uoluptas] *h. e. confessionis bibendi*' *sch.λ*) uoluptas *BFλπτuς*(*αδϑρσghv*) *Ac. Porph. sch.λφbis* (*s*1 *non liquet*) aliam *γ* 14 que *A*1 te *om. Fπχ* 15 erubescentis *τ* 16 ingenioque *Bπ* ingenuamq. *τ* ingenuo *u* genioq. *F* 17 quid habes *γ*1

depone tutis auribus. a miser,
quanta laborabas Charybdi,
digne puer meliore flamma! 20
quae saga, quis te soluere Thessalis
magus uenenis, quis poterit deus?
uix inligatum te triformi
Pegasus expediet Chimaera.

XXVIII

Te maris et terrae numeroque carentis harenae
mensorem cohibent, Archyta,
pulueris exigui prope latum parua Matinum
munera, nec quicquam tibi prodest
aerias temptasse domos animoque rotundum 5
percurrisse polum, morituro.

TESTIMONIA.

I 28. 1 sq. praem. 'in primo carminum' Victorin. de metr. Hor. 2619 1 praem. 'uicesima sexta ode' Diomed. 522 2 Victorinus 2519

VARIA LECTIO.

18 a. *ABγλπτ Ac.* ha^{h}· *φ* ḥah. *ψ* ha. *uχ*[3 *Bland.*] ah *sch.λφ* [1 *Bland. non sine litura*] 19 laboras *τy*[2 *Bland. ut uid.*] *Porph. i. t.* laborabas *cett. G'V'* [*et alius Bland.*] *Ac. Pph.* laboras in *y Aldus Bentl.* laborabis *Paldamus* laboras ab *G. Wolffius philol.* XVIII 728 charibdi *ABλτ* charrybdi *γ* carybdi *Fπ* caribdi *u* 21 quic te *τ* thesalis *A* thessal*is* *τ* 22 Magis *B*1 23 illigatum *Bu* tetri formi *ABγλψ* 24 chimera *BFγπτu Acr.* Chimaerae *Aldus*

I 28. AD ARCHYTA TARENTINVM *B* AD ARCHITEN (ARCHITEM *λ*) GEOMETREN (GEOMETREM *λ*) DE NAVFRAGIO EXPVLSVM *Fλ* AD ARCHITĀ PHILOSOPHVM GENERE TARENTINVM ARTE GEOMETRĒ EXPVLSVM NAVFRAGIO *γ* AD ARCHITEN GENERE TARENTINVM ART GEOMETREN *τ* *inscr. om. A* *Hoc carmen Horatio abiud. Maehlyus* (*mus. Rhen.* X 127) 1 arenae *Fπ* a. *Ac.bis* 2 Messorem *τ*1 cohibent *ψ* archita *BγτuAcr.* architha *F* arcytha *π* 3 latum *A*1*Bγτ G Ac. schol.γ* (*interpr.* '*amplum*' *cons. ut mihi uid. sch.λφ*) litus *Fλ uA*2*ς* l////t' *π cf. Mannertus* (*geogr. Graec. et Roman.* VIIII 2, 70) 4 ne quicquam tibi pr: *Aψ* nequi quam tibi pr: *Ac.* nec tibi quicquam pr: *Bλχ* 5 Aereas *B* Aerias *π* aetherias *Meinekius* 6 Percusisse *γ*

occidit et Pelopis genitor, conuiua deorum,
Tithonusque remotus in auras,
et Iouis arcanis Minos admissus, habentque
Tartara Panthoiden iterum Orco 10
demissum, quamuis clipeo Troiana refixo
tempora testatus nihil ultra
neruos atque cutem morti concesserat atrae,
iudice te non sordidus auctor
naturae uerique. sed omnis una manet nox 15
et calcanda semel uia leti.
dant alios Furiae toruo spectacula Marti,
exitio est auidum mare nautis;
mixta senum ac iuuenum densentur funera, nullum
saeua caput Proserpina fugit. 20
me quoque deuexi rapidus comes Orionis
Illyricis Notus obruit undis.
at tu, nauta, uagae ne parce malignus harenae

TESTIMONIA.

15 sq. 'omnes — loeti' florileg. Paris. 8069 15 'et omnes una manet mors' floril. Paris. 8818ᵃ 'omnibus manet una mors' Vincentius Bellouacensis VII 70

VARIA LECTIO.

8 Thitonus *τu* 9 archanis *AFu* admisus *B* habenque *A*ı 10 panthoidem *λ* panthoidē *u Ac.* pantoiden *πτ* *orco A* (*A*ı *euanuit*) orcho *F* 11 quamuis] qui *u*ı clypeo *λτ* 12 nil *Bu opp. Porph.* 14 iudice me *nescio quis opp. Acr. et sch.γ* sordibus *A*ı*F*ı 15 omnis *π* omnes *cett.* *nox A* (*A*ı *euanuit*) mors *τGλuar.χ* (*αμρquar.*) *Vincentius floril. Paris.* 8818ᵃ (*opp. floril. alt.*) ('*h. e.* [*i. e. sch.γφ*] *mors*' *Acr. et sch.γλφ*) 16 loeti *ABγλπτ* laeti *ψ* lēti *φ* leti *Acr.* loeti est *χ*(*μ*)*y* 18 auidis *ω* pauidis *y opp. Acr. et sch.γ sch. λφ*[4 *Bland.*] *cf.* III 29, 61: '*auaro — mari*' *et Boeth. consol. philos.* II 8 *u.* 9: '. . . *auidum mare*' *u.* 19 *om. A*ı, *add. manus antiqua ante u.* 18 ac] et *Fπχ*(*μσv*) *opp. Ac.* densantur *A* [densentur 4 *Bland.*] *nullum A* (*A*ı *euanuit*) 20 Seua *AFγu* capud *u* 21 me] te *N. Heinsius* rabidus *y opp. Ac.* 22 Illirycis *A* Illiricis *γψu* Yllyricis *λπ* nothus *FγuAπcorr.* obruat *Weilius* 23 tu] ta *B* uage *AF* harene *π*

ossibus et capiti inhumato
particulam dare: sic, quodcumque minabitur Eurus 25
fluctibus Hesperiis, Venusinae
plectantur siluae te sospite, multaque merces
unde potest tibi defluat aequo
ab Ioue Neptunoque sacri custode Tarenti.
neclegis immeritis nocituram 30
postmodo tę natis fraudem committere? forset
debita iura uicesque superbae
te maneant ipsum: precibus non linquar inultis,
teque piacula nulla resoluent.
quamquam festinas, non est mora longa; licebit 35
iniecto ter puluere curras.

TESTIMONIA.

26 sq. 'Venusinae plectantur siluae' sch. γ epist. I 2, 14 29 sq. 'damna reipublicae . . . ex maiorum uitiis descendisse confirmat Horatius: negligis immeritis nocituram postmodo natis te fraudem committere' Seru. ad georg. I 502 35 sq. 'non — curras' Seru. ad Aen. VI 176

VARIA LECTIO.

24 inumato λ nec humato *nescio quis* intumulato *Peerlk. et Axtius. sed cf. mus. Rhen.* 1863, 274 25 si// τ sit λ ('*etiamsi, al* sic *ut sit* [*sic sch.γ*] *aduerbium adiuratiuum*...' *sch.γ*) minabit reur3 *B* (reur̄3 *fort. B*1) 27 Plectentur *B* Flectantur ψ (*sed* F *minio picta*; μ) ('*flectat' Acr.i.t. et sch.γi.t. alt. l. opp. sch.γ alt. l.*) 30 Necglegis λ Negligis *uγcorr.πcorr.* Neglegis γιπιcett. ['Negligis cōmittere?' *codd. Bland.*] īmeritis *B* immeritis γ nociturnā τ 31 Postmodo *A*, ⊼ *ab alt. m.* Postmo ψι conmittere *uχ Ac.* cōmittere φ comitere ψ Forset *Fγλιπτ G V*[*omn.Bland*]ς(αβδμρσghιnps)*Priscianus Pph.* forsan *A* (*A*1 *euanuit*) forsit *Pulmannus* forsan *Byuar.*χ(ϑv) forset *u cf. Seru. ad Aen.* XI 50 *Handi Tursellinus* II *p.* 711 'forset] *pro* (Fors *pro sch.*φ) *forsan* (*forsam sch.*λ) *uel pro forsitan* (*forsita*^{m} *sch.*λ)' *sch.*λφ *cons. sch.*π 32 superbę *A*ι (*sed uirgula propemodum euanuit*) superbe *Ac.* superbo *Passeratius* supremae *Burgessius* 33 inultis] multis *B* 36 Iniectū τ curas *Bγ*ψι

XXVIIII

Icci, beatis nunc Arabum inuides
gazis et acrem militiam paras
non ante deuictis Sabaeae
regibus horribilique Medo
nectis catenas. quae tibi uirginum 5
sponso necato barbara seruiet?
puer quis ex aula capillis
ad cyathum statuetur unctis,
doctus sagittas tendere Sericas
arcu paterno? quis neget arduis 10
pronos relabi posse riuos
montibus et Tiberim reuerti,
cum tu coemptos undique nobilis
libros Panaeti Socraticam et domum
mutare loricis Hiberis, 15
pollicitus meliora, tendis?

XXX

O Venus regina Gnidi Paphique,

TESTIMONIA.

I 29. 1 sq. 'Icci — gazis' Acron ad epist. I 12, 1 1 'uicesima septima ode: Icci — uides' Diomed. 522 7 sq. Charis. 104

I 30. 1 Acr. ad c. II 5, 20 praem. 'uicesima octaua ode' Dio-

VARIA LECTIO.

I 29. AD ICCIVM *ABτ* AD ICCIVM LOQVITVR *Fλς* HICCIVM ALLOQVITVR A PHILOSOPHIA AD MILITIAM CONVERSVM *γ* 1 Hicci *γ* inuidus *τ* uides *exp. metr. Diomedes* 2 Gaztis *F* miliciam *A* 3 sabeae *BFγπ(sed in ras.)u* 4 horribilis *Bentl.* modo *γ* 5 que *τ uu.* 7—16 *om. B* 8 cyatum *γλτπp.r.* chyatū *πa.r.* ciatum *φu* sciatum *ψ* stit *tuetur φι* 10 negat *Pph. opp. Acr. et sch.γ* 11 posse riuos] post seruos *φι* 12 tyberim *πτ* 13 coemptus *τι* nobilis *Aγτχ(si)sch.γ* nobiles *Fλπuς Ac.* 14 paneti *uς* 15 locis *γι* hiberis *γι*

I 30. AD VENEREM *ABτ* EVTICE AD VENEREM (VEREM *λ*) PRO GLICERA *Fλ* EVTICE AD VENEREM PRO GLICERA MERETRICE *γ* *Hoc carmen abiudicat Horatio Peerlk.* 1 cnidi *BFπχ(δh) Porph. Diomed.*

sperne dilectam Cypron et uocantis
ture te multo Glycerae decoram
transfer in aedem.
feruidus tecum puer et solutis 5
Gratiae zonis properentque Nymphae
et parum comis sine te Iuuentas
Mercuriusque.

— — ———

XXXI

Quid dedicatum poscit Apollinem,
uates? quid orat de patera nouum
fundens liquorem? non opimae
Sardiniae segetes feraces,
non aestuosae grata Calabriae 5
armenta, non aurum aut ebur Indicum,
non rura quae Liris quieta
mordet aqua taciturnus amnis.
premant Calena falce quibus dedit

TESTIMONIA.

med. 522 sq. 2 'Hor. in primo carminum· sperne — Cypron' Prob. 1398 sq.

I 31. 1 praem. 'uicesima nona ode' Diomed. 523

VARIA LECTIO.

opp. Acr. et sch. γ *expos. metr. Diomedis cod. A* phaphi///que ψ paphiq. τ 2 Spernere γ cyprum *u* cyprŏm *B* 3 Thure *u* multu γ1 glicerae *B*γτψ*u* glycere λ1 glicere π 4 Transfert *B* edem *u* 5 Feuidus ψ et lutis λ1 6 nodis π1χ(*suar.*) (zonis π2) numphae *A*1 nimphae γλψ*u* 7 *comis u* te *iu*uentas τ Mercuriusquae *A*

I 31. AD APOLLINEM (APPOLLINEM *A*) *AB*τ EVTICE AD APOLLINEM IPSI SACRIFICANS (SACRICANS φ) VITAE (VITE λ) PRAESENTIS (PRESENTIS λφ) STATVM *F*λ EVTICE AD APOLLINEM γ 2 noum *A*1 nouum *A*2 *cett.* 3 *sq.* opimas—feracis *Cruquiana* 5 estuosae γ*u* aestiuosae *B* prata Calabriae aut *Scheibeus et Vrlichsius* laeta Calabriae *Paldamus* lata C: *Meinekius totam stropham del. Schwenckius* (*mus. Rhen.* XV 240) *sed cf. Silius Ital.* IIII 350. 224 6 ebor τ 7 lyris *F*τ lir///is γ 8 annis *u* *uu.* 9—12 *quos iam Seneca imitatus est Hippol.* 518 *sq.* '*Sollicito bibant auro superbi e. q. s.*' *Horatio abiudic. Peerlk. Linkerus alii* 9 Praemant *F*τ Calenam *Bentl.*

Fortuna uitem, diues et aureis 10
mercator exsiccet culullis
uina Syra reparata merce,
dis carus ipsis, quippe ter et quater
anno reuisens aequor Atlanticum
impune: me pascunt oliuae, 15
me cichorea leuesque maluae.
frui paratis et ualido mihi,
Latoe, dones, at precor integra
cum mente, nec turpem senectam
degere nec cithara carentem. 20

XXXII

Poscimur. si quid uacui sub umbra

TESTIMONIA.

10—12 'diues et — merce' Acron ad art. poet. 434

I 32. 1 sq. 'poscimur — tecum' Seru. ad ecl. 1, 10 1 'tricesima ode: poscimus — umbra' Diomed. 523

VARIA LECTIO.

10 et *Aγπ(superscr.* ut *π)ς(αβδμgnpsv)sch.γ* ut *BFλuιχ(ϑρσh) Pph. Bentl.* 11 Mecator *τ* exsicc& *ψ* culillis *Aγτ Acr. sch.γχ (αρghpsι)* (culili *sch.λ*) cui illis *B* cululis *Fπu Pph. χ(βv)* (culule *sch.φ*) culullis *λχ(δϑμσnscorr.)sch.δ* (culile *Porph.i.t.*) 12 sira *γ* *uu.* 13—16 *del. Peerlk. Prienius Linkerus* 13 Diis *AFγλτ* q̇ p·τ̄· *B* 14 equor *γu* athlanticum *AFγλτ Ac. sch.γ* athanticum *u athlan*ticum *π* atlantidum *y* [1 *Bland.*] 15 Inpune *F* pascant *y* (*cod. regiae societatis*) *Faber Bentl.* *u.* 16 *om. πpr.* 16 Leticoreae *ψι* cichorea *Ayu* cicorea *Bψcorr.* cycorea *λ* cichoreae *πAιχ Pph.* cicorae/// *φ* (cicoraeae *φι*) cichorae *τ* 17 michi *F* 18 Latoe *γ* Laetoe *Fχ* Letoe *y* at *ΩG* (*ex sil. Pulm.*) *comment. sch.γς* ad *λpr.* ac *χ(βcorr.)y Bentl.* ['ac precor integra. *sic legendum est, ut habent cod. . . . quidam scripti habent* atque' *Cr.*] *sed cf. Theogn.* 789 *sqq. et mus. Rhen.* 1863, 275 et *ω* atque *y* praecor *φ* 20 cythara *Fλπτς*

I 32. AD TESTVDINEM *A* AD LIRAM *B* PROSPHONETICE AD LYRAM *Fλ* PROSPHONETICE (*om. τ*) AD LIRAM DE CARMINIBVS SVIS *γτ* 1 Poscimur *FλπuAcorr.ead.m.V ut uid.*[3 *Bland.*]*χ(βιδριgh aut pr. aut corr.vs) expos. metr. Acr. et sch.γ Pph. sch.λφ Seruii Paris.* 7959 *Regin.* 1495 Poscimus *Apr.Byτχ*[1 *Bland.*] *Diomedes Bentl.* umbra] antro *y Bentl. opp. Ac. Pph. sch.λ*

lusimus tecum, quod et hunc in annum
uiuat et pluris, age dic Latinum,
barbite, carmen,
Lesbio primum modulate ciui, 5
qui, ferox bello, tamen inter arma,
siue iactatam religarat udo
litore nauim,
Liberum et Musas Veneremque et illi
semper haerentem puerum canebat, 10
et Lycum nigris oculis nigroque
crine decorum.
o decus Phoebi et dapibus supremi
grata testudo Iouis, o laborum
dulce lenimen, mihi cumque salue 15
rite uocanti.

XXXIII

Albi, ne doleas plus nimio memor
immitis Glycerae, neu miserabilis

TESTIMONIA.

I 33. 1 praem. 'tricesima prima ode' Diomed. 523 2—4 'idem in eodem (i. e. Hor. in I carm.): neu — fide' Prisc. XVII 49 cf. XVIII 130 2 sq. 'Hor. . . . ad Albium Tibullum elegiarum auctorem scribens ab ea, quam diximus miseratione elegos miserabiles dicit hoc modo: neu — elegos' Diomed. 485

VARIA LECTIO.

2 in] per χ(ϑ) *opp. Pph.* 3 pluris *Pph.* plures Ω age *om.* A_1, *add. alt. m.* 7 religaret ψ*pr.* 8 nauim *Bτλcorr.*(*an λpr.?*)χ(ϑ*ιhnps*) nauem *cett.* 9 Librum $ψ_1$ 10 herentem *Fγπτu* 11 licum *Apr. BFu* occulis ψ 12 phebi *Aπτu* suppremi γ 15 lenimem *u* mihi (michi φ) cumque Ω *Acr. et sch.γ Porph. sch.λφ* mihi cuique *Bentl.* medicumque *Lachmannus* mihi tuque *Peerlk. sed Horatius ueterum poetarum usum uidetur secutus esse cf. Lucret.* II 114. V 312

I 33. AD TIBVLLVM *A* PARANETICE TETRACOLOS (*om.* γ) AD ALBIVM TIBVLLVM (BVLLVM *Fλ*) CONSOLATVR DOLENTEM QVOD NEGLEGATVR (NEGLIGATVR λ) A SCORTO *Fγλ* AD ALBINVM τ *carmen om. B* 1 Albine doleas *Fγλ₁u* 2 Inmitis γτ glycere γτ glicerae τψ*u* glicere A_1 miserabilis π *Pph.* miserabiles Ω *Ac.*

decantes elegos, cur tibi iunior
laesa praeniteat fide.
insignem tenui fronte Lycorida 5
Cyri torret amor, Cyrus in asperam
declinat Pholoen: sed prius Apulis
iungentur capreae lupis,
quam turpi Pholoe peccet adultero.
sic uisum Veneri, cui placet imparis 10
formas atque animos sub iuga aenea
saeuo mittere cum ioco.
ipsum me melior cum peteret Venus,
grata detinuit compede Myrtale
libertina, fretis acrior Hadriae 15
curuantis Calabros sinus.

XXXIIII

Parcus deorum cultor et infrequens

TESTIMONIA.

10 'quotiescumque ratio non apparet, sic uisum interponitur, ut Hor.: sic — Veneri, cum amorem ostenderet non esse pulchritudinis' Seru. ad Aen. III 2 'sic — Veneri' mythographus III tract. 11, 25 ap. Mai. auct. class. III 266 14 'grata continuit compede Horatius dicit' Placidi glossae ap. Mai. auct. class. III 439

I 34. 1 praem. 'tricesima secunda ode' Diomed. 523

VARIA LECTIO.

4 Lesa *Au* pretineat A_1 preniteat γA_2 p̄miteat τ 5 licorida *Au* 6 Cyri te torret $F\pi_1$ Ciri *u* cirus *Au* 7 Declinet τ pholoem λ_1 philoen γ 8 caprehae *A* *uu.* 9. 10 *om.* λ peccet — cui *om.* $\pi pr.$ 10 inparis γ impares $Fu\pi_2$ 11 [aenea *omn. Bland*] 12 Seuo $A\lambda u$ Ioco *Fea* 13 petere π_1 14 continuit ω (*Lips.* 1498) *Placidus* cōpede $A\tau$ conpede *sch.*γ *opp. Porph.* mirtale $F\tau u$ myr*thile A* 15 adriae $Fu\pi p.r.$

I 34. AD SE PHILOSOPHANTEM DEOS INTELLIGIT PRAESENTES (PRESENTES λ) QVOS PHILOSOPHANDO NEGAVIT $F\lambda$ AD SE PHILOSOPHANTĒ ET DICIT QVOS PHILOSOPHANDO DEOS NEGAVIT PRESENTES INTELLEGI γ AD FORTVNAM ET SE IPSVM τ *inscr. om. A oden B*

insanientis dum sapientiae
consultus erro, nunc retrorsum
uela dare atque iterare cursus
cogor relictos: namque Diespiter, 5
igni corusco nubila diuidens
plerumque, per purum tonantis
egit equos uolucremque currum,
quo bruta tellus et uaga flumina,
quo Styx et inuisi horrida Taenari 10
sedes Atlanteusque finis
concutitur. ualet ima summis
mutare et insignem attenuat deus,
obscura promens; hinc apicem rapax
Fortuna cum stridore acuto 15
sustulit, hic posuisse gaudet.

XXXV

O diua, gratum quae regis Antium,
praesens uel imo tollere de gradu

TESTIMONIA.

3—5 '... primo carminum: nunc — relictos' Eutych. 2182 5. 7 sq. 'Hor.: namque Diespiter plerumque — equos' Seru. ad Aen. VIIII 572 9 'Hor.: et bruta tellus' Seru. ad Aen. X 102 14. 16 'sicut supra dictum est: hinc a: r: (rapace γ) sust:, hic p: g:' sch. λφ ad c. II 1, 3

VARIA LECTIO.

2 sapienciae λ 3 retrorsus γ *opp. Ac.* 4 iterarare *puncta pos. alt. m. A* 5 relictos Ω *Pph. Peerlk.* (*quem uide*) relectos *Nic. Heinsius Bentl. Hauptius* 6 corrusco *A*, *punctum alt. m. appos.* chorusco πu 7 tonantes *Fγu* 8 aequos φ 10 stix γτφu st//ix ψ tenari *Fγπ Porph.* trenari u 11 atlanteusq. π ahtlanteusq. τ athlante usque *F* athlanteusque *cett. Ac.* 12 una τ sumis ψ 13 insigne *Bentl.* 14 ρmens u 15 stridore φ accuto ψ1 acuto π 16 Sustolit *A*1 hinc *A*1χ(αρ) *Pph.*

I 35. AD FORTVNAM *ABτ* PROSEVTICE FORTVNAM INVOCAT QVAE (QVE λψ) COLITVR ANTII (ANCII γ) *Fγλ omisit hanc oden Diomedes aut coniunxit cum antecedenti, opp. expos. metr.*

mortale corpus uel superbos
uertere funeribus triumphos:
te pauper ambit sollicita prece 5
ruris colonus, te dominam aequoris
quicumque Bithyna lacessit
Carpathium pelagus carina.
te Dacus asper, te profugi Scythae,
urbesque gentesque et Latium ferox, 10
regumque matres barbarorum et
purpurei metuunt tyranni,
iniurioso ne pede proruas
stantem columnam, neu populus frequens
ad arma cessantis, ad arma 15
concitet imperiumque frangat.
te semper anteit saeua Necessitas,
clauos trabalis et cuneos manu
gestans aena, nec seuerus

TESTIMONIA.

I 35. 9 'et Dacus asper' sch. λφ c. II 20, 18 12 cf. 'ut est hoc: purpureus tyrannus' Seru. centimetr. p. 1822 13 sq. 'iniurioso — columnam' Donat. ad Terent. Phorm. II 1, 57

VARIA LECTIO.

2 Presens *Aλτu* 3 corpus] sursus *Lachmannus* *uu.* 5—28 *del. Gruppeus* 6 ruris, colonus *distinxerunt Marklandus et F. A. Wolfius* colonis *B* colunus *γ* dominum *A*1 7 bithina *Aφuψ*2 bithinia *ψ*1 bythyna *λ* 8 Carpatium *Bπ* Carpathyū *τ* 9 scithae *ABu* scitae *Fγ* schite *π* 10 Vrbesq: *φ* laceum *A*1 11 Reguntque *A*1 matres, barbarorum et p: m: t: *editores aliquot* 12 mutuunt *A*1 (*an* muniunt?) tiranni *u* 13 ne pede tuo proruas *u* 14 colunnā *u* fremens *Bentl.* 15 arma] aruas *A*1 cessantis *B* cessantes *cett.* cursantes *Bentl.* *uu.* 17—28 *del. Linkerus* *uu.* 17—20 *del. Peerlk.* 17 saeua *FGχ*(*δh, ex Bentleianis omnes melioris notae libri*) *sch.λφ interpr.* '*dura*' *nec diss. ut puto Acr.I* seua *λπuA*2ς(*αβϑμρσιnpsv*) serua *A*1*B γι V* [4 *Bland.*]*χ*(*g*) *Acr. et sch.γ Porph. et haec quidem uaria lectio ex interpretis cuiusdam adnotatione: 'praecedit quasi sit Necessitas comes et ministra Fortunae'* (*Acr.*) *orta esse apparet.* 18 traualis *B* trabilis *pro* trabalis *Pph.* trauales *π*1 trabales *cett.* 19 aena *ABλπτφ*1*ψcorr. Vχ comment.* aenā *γχ*(*μ*) aenea *ψpr.uφ*2*χ*(*αδhnsv* en: *ϑ*) *Ac.* ['aena. *sic*

uncus abest liquidumque plumbum. 20
te Spes et albo rara Fides colit
uelata panno, nec comitem abnegat,
utcumque mutata potentis
ueste domos inimica linquis.
at uolgus infidum et meretrix retro 25
periura cedit, diffugiunt cadis
cum faece siccatis amici,
ferre iugum pariter dolosi.
serues iturum Caesarem in ultimos
orbis Britannos et iuuenum recens 30
examen Eois timendum
partibus Oceanoque rubro.
eheu cicatricum et sceleris pudet
fratrumque. quid nos dura refugimus
aetas, quid intactum nefasti 35
liquimus? unde manum iuuentus
metu deorum continuit, quibus

TESTIMONIA.

21 sq. 'canam . . . fidem dixit . . . quod ei albo panno inuoluta manu sacrificabatur . . . unde Hor.: et — panno' Seru. ad Aen. I 292 cons. Cynthius Cretensis in eundem Vergili locum ap. Mai. auct. class. VII 344

VARIA LECTIO.

Bland.' Cr.] nec τ seuerus *F* 20 liquidum '*V*' 21 alborata *A*1 albora *ψpr.* colitur *Seruius et Cynthius* 22 nec] ne *A*1τ1 abnegas *nescio quis uu.* 23. 24 *inuerso ordine exhibentur in u* 23 potentis *Bπ Pph.* potentes *cett.* 24 linquis] uertis *Bentl.* 25 Ad *A*1*φpr.* tum *Bentl.* uulgus *Bλu* meritrix *B* 26 Per iura *Aτ* cedit *γ* diffugiunt] fugiunt *Fπ* 27 fece *Flπτu Acr.* siccitas *A*1 29 *huc transponebat G. Wolffius (philol.* XVIII 728) *stropham quartam, uu.* 29—32 *uero ultimos huius carminis esse suspicatur* ultimi *Cuninghamus* 30 orbis] oro *Bentl. opp. Pph.* brittannos *γπ* regens *B* 32 oceanoque *ψ* 33 Heu heu *Bπχ(ϑn)y(Pulmanni E)Ac.* Heu *AγGV*[*omn. Bland.*]*χ(αρσ)Pph.* Heheu *λψy* Eheu *τφuχ* 34 dure fugimus *A*1 (*alt. m.* e *in* a *mutauit*) durare fugimus *B* refugimus, *om.* dura τ 35 intantum, *sed* n *non satis liquet A*1 36 Linquimus *Buχ(ϑσpncorr.) opp. Acr. et sch. γ Pph.* manus *yω* [manum *omn. Bland.*]

pepercit aris? o utinam noua
incude diffingas retunsum in
Massagetas Arabasque ferrum. 40

XXXVI

Et ture et fidibus iuuat
placare et uituli sanguine debito
custodes Numidae deos,
qui nunc Hesperia sospes ab ultima
caris multa sodalibus, 5
nulli plura tamen diuidit oscula
quam dulci Lamiae, memor
actae non alio rege puertiae
mutataeque simul togae.
Cressa ne careat pulchra dies nota, 10
neu promptae modus amphorae,
neu morem in Salium sit requies pedum,
neu multi Damalis meri

TESTIMONIA.

I 36. 1 praem. 'tricesima tertia ode' Diomed. 523 4 Seru. ad Aen. I 530 8 Charis. 266 10 schol. Pers. 2, 1

VARIA LECTIO.

39 diffingas *AγφGu2ς*[3 *Bland.*] *Acr. et sch.γ* diffingas *τ* diffigas *u1* diffindas *πχ* deffingas *λpr.* defingas *Bψλp.r.χ(p1)y Bentl. Fea* retunsum *Pph. Porph. de qua forma cf. Vergil. georg.* II 301 retusum *Ω* [2 *Bland.*] *Ac.* recusum *y*[1 *Bland.*] *Aldus* recoctum *Bentl.* refusum *Seyffertus*

I 36. AD NVMIDĀ *B* EVCARISTICE AD NVMIDAM AMICVM LAMIAE (LAMIE *λ*) REDEVNTEM *Fλ* EVCHARISTICE LAMIAE NVMIDAE AMICO LOQVITĪ REDEVNTI *γ* AD LAMIAM *τ* *inscr. om. A* 1 turae *φ, ψ1 non liquet* iuuat (inuat *A1*) placare | Et uituli *Aτ* 5 Karis *χ(μρν)* 6 plura] pulcra *u* 8 Acte *τ* pueritiae *τπ2V*[*omn.Bland.*] 9 Mutate *γ* 10 Thressa *Iacobus a cruce et Erasmus* pulcra *Bψu* pulcrha *γ* 11 Nec *Fπuχ(δμρσghnsv) Pph.* (ne *Porph.*) prompte *γλφ* promte *ψχ* 12 Nec *A* Nec *Fπuχ* saltū *B* 13 Nec *Apr. Fπuχ opp. Pph.* demalis *λpr.*

Bassum Threicia uincat amystide,
neu desint epulis rosae 15
neu uiuax apium neu breue lilium.
omnes in Damalin putres
deponent oculos, nec Damalis nouo
diuelletur adultero,
lasciuis hederis ambitiosior. 20

XXXVII

Nunc est bibendum, nunc pede libero
pulsanda tellus, nunc Saliaribus
ornare puluinar deorum
tempus erat dapibus, sodales.
antehac nefas depromere Caecubum 5
cellis auitis, dum Capitolio
regina dementis ruinas
funus et imperio parabat
contaminato cum grege turpium

TESTIMONIA.

14 'haec amystis huius amystidis, nomen lectum in Horatio' Prob. cath. 1474 P. itemque Claudius Sacerdos II 52 16 'et — lilium' Acr. ad c. II 4, 29. 14, 24

I 37. 1 praem. 'tricesima quarta ode' Diomed. 523

VARIA LECTIO.

14 trheitia *u* amystede *B* amistide *γu* amistidae *λψ* 15 Nec̄ *A* dēs ī tepulis *B* desinit *τ* æpulis *τ* *uu.* 17—20 *del. Gruppeus* 17 demalim A_1 damalim *γλu*A_2*ς* damalī *Bτ* 18 Deponent *τ* Deponunt *χ(h)* Deponent *cett. sch. λφ* nec malis A_1 neu *Pph. opp. Ac. Porph.* nouo *π* 19 Diuellitur *π* 20 ederis *π* ambiciosior *Aγλς*

I 37. AD SODALES *B* PROSPHONETICE AD SODALES AVGVSTI CAESARIS (CESARIS *γλ*) VICTORIAM ALEXANDRINAM DESCRIBIT *Fγλ* IN VICTORIA AVGVSTI *τ* *inscr. om. A* 2 nunc] nun *A* 4 erit *γω* ('erat] *pro est' Acr. et sch.γ*) dapidus *τpr.* 5 Antehac *Fλu.r.πa.r.χ(ριp) Pph.* deprome *u₁* deponere *B* cecubum *u* 7 dementis *Bπ* dementes *rell.* ruinas *A*

morbo uirorum, quidlibet impotens 10
sperare fortunaque dulci
ebria. sed minuit furorem
uix una sospes nauis ab ignibus,
mentemque lymphatam Mareotico
redegit in ueros timores 15
Caesar, ab Italia uolantem
remis adurgens, accipiter uelut
mollis columbas, aut leporem citus
uenator in campis niualis
Haemoniae, daret ut catenis 20
fatale monstrum. quae generosius
perire quaerens nec muliebriter
expauit ensem nec latentis
* classe cita reparauit oras;
ausa et iacentem uisere regiam 25
uoltu sereno, fortis et asperas
tractare serpentes, ut atrum
corpore combiberet uenenum,
deliberata morte ferocior:

TESTIMONIA.

22 sq. 'Hor. in I carm.: nec muliebriter — enses' Prisc. XVIII 128

VARIA LECTIO.

10 morbo uirorum] Semiuirorum *y*(*cod. Peerlkampi*) opprobriorum *Bentl. alii alia opp. sch.γ* inpotens *πψA2 Acr. om. A1* 12 minuet *Ac. opp. sch.γ* furem *ψ1* 13 nauis *om. π1* 14 lymfatam *B* limphatam *ψu* linphatam *γ* 15 in] ad *Bentl.* seros *Bouhierus* 17 Remissa turgens *B* adurguens *γπχ*(*μρ*) uelud *γ* 18 Molles *Fγλu* 20 Hemoniae *γτu* 21 mostrum *γ* que *u* 22 querens *Aγ λψu* . 23 latentes *ψu* 24 reparauit *Ω Porph. sch.λφ sch. γ ut uid.* (*interpr.* '*non collegit denuo exercitum ex intimis partibus sibi fauentibus*') r. *Ac.* repetiuit *Feae* '*Vr. A. a2. m.*' *alii alia coniecerunt:* repedauit, perarauit, trepidauit, penetrauit, remeauit, reserauit, properauit, peragrauit, citare parauit, ire parauit, agitare parauit, rapere iuit, sollicitare parauit, clade iterare p: horas *u* h. *Ac.* 25 iacemtem *λ* tacentem *y Bentl.* 26 Voltu *Fγπ* Vŏltu *A* Vult *B* Vultu *rell.* fortes *B* 27 artum *A1* 28 Pectore *y* conbiberet *λτuχ* cŏmbiberet (v *erasa*) *A* cūbiberet *B*

saeuis Liburnis scilicet inuidens 30
priuata deduci superbo
non humilis mulier triumpho.

XXXVIII

Persicos odi, puer, apparatus;
displicent nexae philyra coronae:
mitte sectari, rosa quo locorum
sera moretur.
simplici myrto nihil adlabores 5
sedulus, curo: neque te ministrum
dedecet myrtus neque me sub arta
uite bibentem.

TESTIMONIA.

I 38. 1 'tricesima quinta ode: Persicos — apparatus. Expl. lib. primus incipit liber secundus' Diomed. 523 'Persico socii' schol. Iuuen. 3, 221 3 'ut . . . e carminibus Flacci exempla proferamus, sit nobis ille uersus, qui est primus apud eundem in ultima ode: mitte — locorum' Victorin. 2604

VARIA LECTIO.

30 Seuis *Aγτu* lyburnis *F* libyrni *Porph. i. t.* 31 superbo/// *A*

I 38. AD PVERVM MINISTRVM *Bτ* PROSPHONETICE AD PVERVM (PVERVM SVVM *γ*) PRO SIMPLICI APPARATV CONVIVII (CONVII *γψι*) *Fγλ* *inscr. om. A* 1 Per siccos *u* 2 phylira *ψ* phylyra *π* phyllira *τφ* phillira *u* 3 locorum *A* (*A*ι loquorum? *ut exhibet ϱ*) 4 Saera *Fτ* 5 mirto *Aπφu* nichil *u* 6 curo *u* cura *Bentl. et u*ι? curae *y*(*cod. Bodleianus*) curo *etiam Porph.* adlabores. sedulum curae neque *Peerlk.* 7 *De*Decet *A* Dec& *π* mirtus *γψu* neque te *τ* arcta *u* [arta *sine* c *codd. Bland. ubique*] 8 libentem *A*ι

EXPLICIT LIB. CARMINV PRIMVS. INCIPIT. LIBER. SECVNDVS *A* CARMINVM LIBER ·I· EXPLICIT (EXPLICITVS *φ*) INCIPIT LIBER II· FELICITER *Fλ* Q. HORATII FLACCI CARMINV LIBER PMVS EXPLIC. || INCIPIT LIB SECDS *γ* HORATII FLACCI CARMINV LIB I· FINIT || INCIPIT LIBER II· *τ* (FINIVNT SAPHICA DE LIBRO PRIMO CARMINVM. INCIPIVNT DE LIBRO SECVNDO SAPHICA *B* *sed idem fol.* 176[b] CARMINV LIB· I· EXPT || INCIP LIB·II· *B*)

Q. HORATI FLACCI

CARMINVM

LIBER SECVNDVS

I

Motum ex Metello consule ciuicum,
bellique causas et uitia et modos,
ludumque Fortunae grauisque
principum amicitias et arma
nondum expiatis uncta cruoribus, 5
periculosae plenum opus aleae,
tractas et incedis per ignes

TESTIMONIA.

II 1. 1 Seru. ad Aen. VI 772 praem. 'prima ode' Diomed. 523 3 sq. 'grauesque — amicitias' Acr. ad c. II 19, 8 3 Plot. 9, 7 6—10 'blanditur iam Pollioni patrono quem tragoediarum et historiarum scriptorem Hor. fuisse testatur. nam in secundo carminum dicit de historiis: periculosum — doloso. item paulo post: paulum — theatris' Seru. ad ecl. 3, 84 7 sq. 'incedis — doloso' Seru. ad Aen. VIII 409

VARIA LECTIO.

II 1. AD ASINIVM POLLIONEM *B* LOQVITVR ASINIO POLLIONI (POLLONI λ POLLINI ψι) VIRO CONSVLARI QVI INTERMISSIS TRAGOEDIIS BELLI CIVILIS HISTORIÃ DESCRIBIT *F*λ AD ASINIV̄ POLLIONĒ C̄SVLARĒ VIRV̄. PRACMATICE TETRACOLOS γ AD ASINIVM POLLIONEM CONSVLAREM VIRVM τ *inscr. om. A* 1 metællo τ consŏle λ 3 graues *u* 4 Principłum *A* amititias *u* 5 tincta *Bentl. sed cf. mus. Rhen.* 1863, 275 6 Periculosse λ Pericolosae *B* alaeae *A* 7 incędis πφ

suppositos cineri doloso.
paulum seuerae Musa tragoediae
desit theatris: mox, ubi publicas 10
res ordinaris, grande munus
Cecropio repetes coturno,
insigne maestis praesidium reis
et consulenti, Pollio, curiae,
cui laurus aeternos honores 15
Delmatico peperit triumpho.
iam nunc minaci murmure cornuum
perstringis aures, iam litui strepunt,
iam fulgor armorum fugacis
terret equos equitumque uoltus. 20
audire magnos iam uideor duces
non indecoro puluere sordidos
et cuncta terrarum subacta
praeter atrocem animum Catonis.
Iuno et deorum quisquis amicior 25
Afris inulta cesserat impotens
tellure uictorum nepotes

TESTIMONIA.

15 sq. Seru. ad ecl. 3, 88

VARIA LECTIO.

8 Subpositos *Αλτψpr.u* positos *Seruius ad Verg. Aen.* VIII 409 Suppositos *cett. Ac.* doloso? *Botheus* *uu.* 9—12 *del. Peerlk. Ritschelius* (*mus. Rh.* XI 634) *Gruppeus alii* 9 tragediae *u* tragoedię *π* 10 puplicas *u* 12 Cycropio *A* 13 mestis *Fπτu* presidium *γu* regis *A₁πa.r.* 14 consulent *B* 16 Delmatico *A₁Bγ* Dalmatico *cett. A₂* triumfo *B* 17 cornum *A₁* 18 Perstringes *B* aureis *φ*(*cf. Corssenus de pronuntiatione e.q.s.* I 229) auras *γpr.* auræs *γcorr.* litui *π₂* halitus *π₁* 19 fulgur *χ*(*σ*)*y opp. sch.γ* fugaces *uς* 20 æquitū *τ* uoltus *Fπ* uultus *cett.* 21 uidere magnos iam uideor *Beroaldus et Bentl.* anteire magnos iam uideo *Hanowius et Bernaysius opp. Acr. et sch.γ Porph. sch.λφ* 24 Preter *Fγλu* *uu.* 25—36 *del. Gruppeus* *uu.* 25—28 *post u.* 36 *pon. Scheibeus del. Peerlk. Ritschelius Prienius: ceterum cf. Silius* II 365 *et Lucanus* IIII 788 25 quisquis deorum *u* amitior *ψ* amicitior *u* 26 Affris *u* cessærat *τ* inpotens *Fλ Porph.* īpotens *B* *u.* 27 *om. A₁τ*

rettulit inferias Iugurthae.
quis non Latino sanguine pinguior
campus sepulchris impia proelia 30
testatur auditumque Medis
Hesperiae sonitum ruinae?
qui gurges aut quae flumina lugubris
ignara belli? quod mare Dauniae
non decolorauere caedes? 35
quae caret ora cruore nostro?
sed ne relictis, Musa procax, iocis
Ceae retractes munera neniae:
mecum Dionaeo sub antro
quaere modos leuiore plectro. 40

II

Nullus argento color est auaris

TESTIMONIA.

II 2. 1 'secunda ode' Diomed. 523, sed nullus — auaris om. codd.

VARIA LECTIO.

28 Retulit *lu V*[*omn. Bland.*] *A*2 *Pph. opp. Ac. sch.γ cf. inscr. Neapol.* 2624 (196 *p. Chr.*) RETTVLERVNT iugurthe *ψ* iu///gurte *π* *uu.* 29—32 *del. Prienius et Gruppeus* 30 sepulcris *BFλu Acr. Porph.* inpia *λ* praelia *γλ* plia *Bπ* prelia *u* 31 aditum *λ* 32 Haesperiae *F* Hæsperie *π* ruginae *γ* *uu.* 33—36 *del. Ritschelius Prienius Gruppeus Linkerus; sed cf. Ouid. tr.* IIII 2, 42 *et Sidon. ep.* I 5 '*Metaurus, cuius ita in longum felicitas uno die parta porrigitur, ac si etiam nunc Dalmatico salo cadauera sanguinolenta decoloratis gurgitibus inferret ...*' 33 Quis *χ*(*σp*2) *non Porph. Ac.* que *γ* 35 decolorabere *A*1 decolorauere *u* cedes *u* caedis *φpr.* 36 hora *ψ*1*u* 38 Caeae *Fπu* [Ceae *omn. Bland.*] 39 dioneo *Ω* 40 Quere *Aγu*

II 2. AD SALLVSTIVM CRISPVM ENCOMIASTICE TETRACOLOS *AB* DICANE (DICANICE *δ*) AD SALLVSTIVM (SALVSTIVM *φ*) CRISPVM QVOD (*om. π*) IVS (VIS *λ*) LIBERALITATIS EXTOLLIT GRATIA (GRACIA 1) *Flπ* PROSPHONETICE TETRACOLOS SALVSTIO CRISPO IVS LIBERTATIS EXTOLLENTI *γ* AD CRISPVM SALLVSTIVM *τ* *prior manus redit in A cf.* I 16, 17

abdito terris, inimice lamnae
Crispe Sallusti, nisi temperato
splendeat usu.
uiuet extento Proculeius aeuo, 5
notus in fratres animi paterni;
illum aget pinna metuente solui
Fama superstes.
latius regnes auidum domando
spiritum, quam si Libyam remotis 10
Gadibus iungas et uterque Poenus
seruiat uni.
crescit indulgens sibi dirus hydrops,
nec sitim pellit, nisi causa morbi
fugerit uenis et aquosus albo 15
corpore languor.
redditum Cyri solio Phrahaten
dissidens plebis numero beatorum

TESTIMONIA.

3 Victorinus de metr. Hor. p. 225 Gaisf. 9—12 Hildebertus moral. philosoph. 986 'idemque (sc. Hor.) in carmine lyrico ad reprimendam dominandi libidinem ita cecinit: latius — uni' Augustin. de ciuit. V 13 9—11 'Oratium . . . qui dicit in lyricis: latius — si Lybiam — iungas' Iohannes Victoriensis I 5 p. 292 Boehm. 13 Porph. ad epist. II 2, 146 17—19 'Hor. in II carminum: redditum — uirtus' Prisc. XVIII 130 17 '. . . in lyricis: redditum — Prahaten' Porph. ad epist. I 12, 27

VARIA LECTIO.

2 inimice *BFπτ* lame *A* lammae *τu opp. Acr. Porph.* 3 salusti *γλuς* 4 Sleudeat *π* 5 Viuet *φ* Viuat *A2χ(ρ)* Viuit *πφ1χ(n) Pph.bis Porph. opp. Ac.* ς euo *u* 7 agit *Fλχ(δρσhnp) Pph. Porph. sch.λφ non cett. G Acr. et sch.γ* agit *π* pinna *A1Bγ Acr. Pph. Porph.* penna *cett.* 8 Flamma *A1, corr. alt. m.* 9 Letius *Apr.* Lacius *λ* Latium *τ* sylybiam *φ* libiam *ABγλu* lybiam *Fτ* lybyam *π* 11 (ungas *Hildebertus*) paenus *γπτ* penus *u* Phoebus *Peerlk.* Pontus *Schrader* finis *Meinekius opp. Acr. et sch.γ cf. mus. Rhen.* 1863, 275 *sq.*

12 Seruiat *π* *uu.* 13—16 *om.* *ψ1* 13 durus *u* [1 *Bland.*] hidrops *Aγ* ydrops *πu Ac.* 16 languor *ABπτφu Porph.* langor *cett.*

17 ciri *Au* phrahaten *γV*[*omn.Bland.*]*φ2χ(hs1)* prahaten *BFπτς (βδμρσgp) Ac. Acr. et sch.γ Porph.* prahatem *λχ(αθv)* phrahatem *u* phraaten *A* phraatem *χ(ns2) Prisc.* 18 blebi *γ1* plebis *πa.r.τV*[*codd.*

eximit Virtus populumque falsis
dedocet uti 20
uocibus, regnum et diadema tutum
deferens uni propriamque laurum,
quisquis ingentis oculo inretorto
spectat aceruos.

III

Aequam memento rebus in arduis
seruare mentem, non secus in bonis
ab insolenti temperatam
laetitia, moriture Delli,
seu maestus omni tempore uixeris, 5
seu te in remoto gramine per dies
festos reclinatum bearis
interiore nota Falerni.
quo pinus ingens albaque populus
umbram hospitalem consociare amant 10

TESTIMONIA.

19—21 'Hor. carminum II: dedocet uti falsis uocibus' (falsis u: del. Hertzius) Prisc. XVIII 46

II 3. 1—4 'aequam — laetitia' Hildebertus moral. philosoph. p. 979 1 sq. 'equam — mentem' Vincentius Bell. VII 70 florileg. Paris. 8818[a] 1 Diomed. 523 (om. 'tertia ode')

VARIA LECTIO.

Bland.]*ω et in confusa interpretatione Porph.* plebi *cett. G Prisc. Acr. et sch.γ Pph. sch.λφ* beatum *Aιφιγω Fea opp. sch.λφ sch.γ i.t.*

u. 19 *om.* τι 20 Dedoce*t* π 23 ingentes γτu 24 acerbos ψ

II 3. AD DELLIVM *Bτ* AD DELIVM *Aχ*(σι) PARANETICE IMMO SYMBOLEVTICE (SIMBOLEVTICE γ) DELLIO *Fγ* PARANETICE SYMBOLEVTICE DELLIO. DELLIVM ALLOQVITVR ADQ. COHORTATVR EVM AD EQVITATEM ANIMI ET VOLVPTATEM Q̃M MORS SEQVVTVRA OBNVBET OMNES λ [AD GELLIVM '*V*'ι *ut uid.* AD BELLIVM 1 *Bland.*] DELLIVM *test. Ac. Acr. et sch.γ Porph.* 2 in bonis] ac bonis *y*(*codd. Lambini, Berol.*ι) *Hildebertus Bentl. Peerlk.* 4 Lętititia *B* Letitia *γφu* Leticia λ 5 Saeu π mestus *BFπτu* 9 qua *y*(*codd. Lambini*) *Lambinus et Bentl.* quor *Lachmannus. sed* quo = *ubi, ut quo locorum* 138, 3 10 Vmbra γι consotiare ψu

ramis, * quo et obliquo laborat
lympha fugax trepidare riuo:
huc uina et unguenta et nimium breuis
flores amoenae ferre iube rosae,
dum res et aetas et sororum 15
fila trium patiuntur atra.
cedes coemptis saltibus et domo
uillaque flauos quam Tiberis lauit,
cedes, et extructis in altum
diuitiis potietur heres. 20
diuesne prisco natus ab Inacho,
nil interest, an pauper et infima
de gente sub diuo moreris,
uictima nil miserantis Orci:

TESTIMONIA.

15 'dum res et aetas et sororum *νήματα πορφύρεα πλέκονται*' Ausonius epist. XII 44 sq. 18 'Hor. carmin. lib. II 'uillaque — lauit' Eutych. 2186 21—27 'diuesne — exitura' Hildebertus moral. philos. p. 988 22 sq. 'nichil — sub diuo morieris' Vincentius Bellou. VII 70 23 sq. 'bene dixit de Iunone diuam, respiciens etymologiam. nam in Hor. legimus: sub diuo moreris uictima nihil miserantis Orci i. e. sub aere, quem constat esse Iunonem' Seru. ad Aen. XII 139

VARIA LECTIO.

11 quo et *y*(*cod. Bentlei*) quod *τ Ac.* quo *γυλιφρίζω Pph. ut uid.* ('quo] *ubi' sch.γ 'ad quem locum' sch.λ 'in illo loco' sch.φ*) quid *A a.r.BFλ*1?*πG'V'*[*et* 1 *al. Bland.*] *Porph. sch.λφ alt.l.* (*interpr.* '*sc. si ea non utimur*') quoque *χ*(*v*)*y* quia *Ap.r.* qua et *Cuninghamus* ramosque et *Bentl.* ramisque et *Hauptius* ramis, et *Fea et Peerlk.* cannisque et *G. Hermannus cf. mus. Rhen.* 1863, 276 12 Lymfa *B* Limpha *πτu* Nympha (N *minio picta*) *ψ* fugas *τ* 13 Hunc *πa.r.ψ* ungenta *Bπu Acr.corr.* breuis *ABγτχ*(*αps*ι) *Acr. et sch.γ* ('*genitiuus est' interpr.*) breues *Fλπuς* 14 amenae *u* amaenae *γτ* amoenos *πι ut uid.* amoenæ *πι* 16 paciuntur *τ* patientur *χ*(*θ*) *opp. Ac. uu.* 17—28 *del. Gruppeus uu.* 17. 18 *om.γιπιτιχ*(*ρι*) 17 Caedes *F* 18 flauos *B* flaŭs *ψ* flauus *cett.* lauat *ABτzy uid. Kirchneri nou. quaest. p.* 56 laū *πι* ('lauit] *antique posuit' sch.λφ*) 19 exstructis *Ac.* 20 Diuiciis *τ* pocietur *τ* 21 *sqq.* Diuesne prisco et natus ab Inacho, nil interest, an pauper et infima de gente: sub diuo moraris uictima nil miserantis Orci *Peerlk. itemque distinxerat Wakefieldus* 22 Nihil *πτ* Nichil *Fu* 23 dio *A*1*Bλω Acr. Hildebertus* diuo *cett. A*2 *Pph. sch.γ* 24 nihil *πa.r.ψ* nichil *φ* orci *γ* orci *π*

omnes eodem cogimur, omnium 25
uersatur urna serius ocius
sors exitura et nos in aeternum
exilium impositura cumbae.

IIII

Ne sit ancillae tibi amor pudori,
Xanthia Phoceu: prius insolentem
serua Briseis niueo colore
mouit Achillem;
mouit Aiacem Telamone natum 5
forma captiuae dominum Tecmessae;
arsit Atrides medio in triumpho
uirgine rapta,
barbarae postquam cecidere turmae
Thessalo uictore et ademptus Hector 10
tradidit fessis leuiora tolli
Pergama Grais.

TESTIMONIA.

25—27 'unde Hor. omnium uersatur urna serius ociusue sors excitatur' mythographus III tract. 9, 12 ap. Mai auct. class. III 240

II 4. 1 'quarta ode: ne — pudori' Diomed. 523

VARIA LECTIO.

26 Versat. *B* serius et o: *u* otius *γψu* 28 Exitium *FπuG* *Aιχ*(*βμρσhν*) Exicium *λχ*(*np*) (Auxilium *per errorem sch.γ*) inpositura *Fπu Pph.* cumbae *A*ι*BFχ Ac.* cymbae *γλπ*(ȳ *in ras.* π) *Aιχ Pph.*2 cimbae *τuχ* cimbe *sch.γ i.t.*

II 4. ANCILLAM AMARE CRIMEN NON ESSE *AB* PROSPHONETICE ALLOQVITVR SODALEM SVVM FOCEVM MONENS NE DESERAT CONCVBINAM SVAM PHILLIDEM APPETENS TALEM QVALIS FVIT XANTHIA *Fλ* PROSPHONETICE AD XANTHIĀ SODALĒ GENERE FOCEVM ANCILLĀ AMARE CRIM̄ N̄ ĒĒ *γ* AD XANCHIAM TRALIPTAM. ANCILLAM AMARE CRIMEN NON ĒĒ PROTREPTICE TETRACOLOS *τ* 2 Xancthia *τ* Xantia *ψu* foceu *AB* 3 breseis *Fπ* brisaeis *λ* 6 domino *Apr.* tecmessae *ABγτ* tegmessae *Fλπ* temessae *y*[1*cod.Bland.*] *Acr.* themesse *u* 7 mediū ī triūpho *B* 8 rapta] capta *Ac.ω* *uu.* 9—12 *del. Peerlk. et Schwenckius* 9 Barbare *Fγτ* 10 adeptus *ψ*1 adtemptus *B* haector *Fπ* ~~equor~~ hector *A* 11 fesis *γ*1 12 graiis *BAcorr.* gragis *γ* gais *ψ*1

nescias, an te generum beati
Phyllidis flauae decorent parentes;
regium certe genus et penatis 15
maeret iniquos.
crede non illam tibi de scelesta
plebe dilectam, neque sic fidelem,
sic lucro auersam potuisse nasci
matre pudenda. 20
bracchia et uoltum teretisque suras
integer laudo: fuge suspicari
cuius octauom trepidauit aetas
claudere lustrum.

V

Nondum subacta ferre iugum ualet
ceruice, nondum munia comparis
aequare nec tauri ruentis

TESTIMONIA.

13 sq. Acron uolgatus ad epod. 8, 11 om. Acr. et sch. *γ* 21 sq. 'brachia — laudo' Seru. ad Aen. VI 207

II 5. 1 'quinta (sexta codd.) ode: nondum — ualet' Diomed. 523 3 sq. 'nec — pondus' Acron uolgatus ad c. II 8, 21 non Acr. et sch. *γ*

VARIA LECTIO.

13 ante *Bγ* 14 Philli difflauae *F* Phillidis *γτu* flaue *γ* 14 decorant *τ* 15 Regum *ψ* genus certe *τ* penates *γτψu* poenates *φ* 16 Meret *AFλπτu* 17 illam *τ* scelesta *φ* 18 dilectam *ABFλuϛGV* [*omn. Bland.*] delectam *γτχ(αϑιϛρ)* 19 aduersam *χ(ϑ)Ac.pr. opp. Acr. et sch.γ* [*omn. Bland.*] 20 pudanda *λ* 21 Brachia *Ω* uultum *ABγτu* teretes *Fγπυτ2* 22 *fuge suspicari u, om. u1* 23 Cui *F* octauum *Ω* etas *A* 24 condere lustrum *Bentl.*

II 5. NON ESSE PROPERANDVM AD VIRGINIS OSCVLVM *ABτ*, *τ add.* ODE TETRACOLOS *AD GABINIVM τ* EVTICE AD SODALEM PER ALLEGORIAM VERO DICIT OMNIA AD LALAGEN VIRGINEM *F* ODE TETRACOLOS PER ALLEGORIAM N̄ ĒĒ PROPERANDV̄ AD VIRGINIS OSCVLV̄ VERO *OMNIA* AD LALAGEN DICIT *γ* EVTICE AD SODALEM PER ALLEGORIAM DICIT OMNIA NON ESSE PROPERANDVM AD VIRGINIS OSCVLVM *λ* 1 iugūt *Apr.* 2 conparis *u* cōparis *ABπτ* 3 Equare *u*

in uenerem tolerare pondus.
circa uirentis est animus tuae 5
campos iuuencae, nunc fluuiis grauem
solantis aestum, nunc in udo
ludere cum uitulis salicto
praegestientis. tolle cupidinem
immitis uuae: iam tibi liuidos 10
distinguet autumnus racemos
purpureo uarius colore.
iam te sequetur: currit enim ferox
aetas, et illi, quos tibi dempserit,
apponet annos: iam proterua 15
fronte petet Lalage maritum,
dilecta quantum non Pholoe fugax,
non Chloris albo sic umero nitens,
ut pura nocturno renidet
luna mari Gnidiusue Gyges: 20
quem si puellarum insereres choro,
mire sagacis falleret hospites

TESTIMONIA.

8 sq. 'Hor. in II (I libri) carminum: ludere — praegestientis' Prisc. XIIII 46 14 sq. 'et — apponet' schol. Pers. 2, 2 22 sq. 'sagaces — obscurum' schol. Iuuen. 15, 137

VARIA LECTIO.

4 tollerare *B* tollorare *γ* 5 uirentes *λυτcorr.ς* 7 estum *u* 9 Pregestientis *Aλτ* 10 Inmitis *Fπ Pph.* īmitis *B* 11 Distinget *Aλ non Ac. Pph.* autunnus *u* 12 Purpu*reo* uario colore *u* uarios *yω Bentl.* uarious *Ald.* 1481 13 sequitur *Fγπτ* curret *Fλa.c.πιχ(δhsv) non Pph.* foerox *τ* fugax *Wakefieldus* 14 *sq.* quod . . . annus *uel* quot . . . annos *Bentl.* 14 demserit *πpr.ψι* 15 Adponet *Fλπ Porph.* 16 petit *γτ*(tit *in rasura*)*χ* pet *λι* 17 non *om. F* foloe *γ* phole *B Ac.pr.* fugax] ferox *Wakefieldus* 18 cloris *u* doris *χ(v)* sic renitens humero *uι* umero *A Pph.* omero *B* 19 para *γι* puro *τ* nocturna *τ* renitet *FuχAcorr.Buar.πcorr.* 20 cnidiusue *Bπ Pph.* gnidiusque *λuχ* gnidius*q*, *τ* gnidiusue *rell. Ac.* gyges *Bλuχ* guges *Pph.* giges *Aγτπcorr.χ Ac.* gies *Fπpr.χ(σhspr.)* *uu.* 21—24 *del. Peerlk.* 21 īserere *B* 22 sag*aces f*alleret *u* sagacis *Aγ Porph.* sagaces *cett.*

discrimen obscurum solutis
crinibus ambiguoque uoltu.

VI

Septimi, Gadis aditure mecum et
Cantabrum indoctum iuga ferre nostra et
barbaras Syrtis, ubi Maura semper
aestuat unda:
Tibur Argeo positum colono 5
sit meae sedes utinam senectae,
sit modus lasso maris et uiarum
militiaeque.
unde si Parcae prohibent iniquae,
dulce pellitis ouibus Galaesi 10
flumen et regnata petam Laconi
rura Phalantho.
ille terrarum mihi praeter omnis
angulus ridet, ubi non Hymetto

TESTIMONIA.

II 6. 1 'sexta (quinta libri) ode . . . Septimi — et' Diomed. 523 'Septimi — mecum' Acron ad epist. I 9, 1 3 sq. 'sic de Syrtibus Hor.: ubi — unda' Serv. ad Aen. V 192 5 'Hor. carminum libro III (sic codd.) Tibur — colono' Prisc. II 48 13 sq. 'ille — ridet' Serv. ad ecl. 7, 55

VARIA LECTIO.

24 uoltu *FπG* uultu *cett.*

II 6. AD SEPTIMIVM (SEPTIMVM *A*) *AB* PROSPHONETICE SEPTIMIO *F* AD SEPTIMIVM (SEPTIMVM *τ*) PROSPHONETICE (PROSPENETICE *τ*) TETRACOLOS *γτχ*(*α*) 1 gadis *B Porph. i. t. Acr. ad* I 9, 1 cadis *Diomedis cod.* gades *cett.* et *om. Eπuιχ* 3 sirtis *γ* syrtes *λψ* syrthes *φ* sirtes *u* 4 Estuat. *γu* 5 Tybur *u* argę *B* argaeo *γ* argiuo *G 'V'uar. sed cf. Ouid. amor.* III 6, 46 golono *B* 6 maeæ *φ* 7 modus] domus *Peerlk. opp. Acr. et sch. γ Porph. sch. λ et cf. Auieni descr. orb.* 100 9 parce *γψ* iniquc *γψ* iniq̄ *π* 10 galaesi *Aχ* galesi *cett.* ς Galaesum *nescio quis* 11 lacono *B* 12 phalantho *A1Bλτ cum Strabone et Pausania* palantho *γφψp.ras.Ap.r.Acr.* pallantho *ψpr.* palanto *uπcorr.* falanto *πpr.* 13 preter *γu* omnis *π* omnes *cett.* 14 hymeto *Fu* himeto *γτ Ac.*

mella decedunt uiridique certat 15
baca Venafro,
uer ubi longum tepidasque praebet
Iuppiter brumas et amicus Aulon
fertilis Baccho minimum Falernis
inuidet uuis. 20
ille te mecum locus et beatae
postulant arces; ibi tu calentem
debita sparges lacrima fauillam
uatis amici.

VII

O saepe mecum tempus in ultimum
deducte Bruto militiae duce,
quis te redonauit Quiritem
dis patriis Italoque caelo,

TESTIMONIA.

17 sq. 'uer—Iuppiter umbras' Seru. ad georg. II 149 18 sq. 'et amicus Aulon fertilis Baccho' Seru. ad Aen. III 553
II 7. 1 praem. 'septima ode' Diomed. 524 3 'qui te—Quiritem' Sergius in Donat. 1843 cf. 'qui te Quirites donauit' Probus p. 195 K. 'Quiritem' Cledonius 1898

TESTIMONIA.

15 certa *A* 16 Bacca *γλψpr. Ac. non Porph.* Baccha *u* uenastro *τ* uen3 afro *B* 17 Verbi *Apr.* prebet *ψ* 18 Iupiter *γ* amicus *om. π1 add. alt. m.* amictus *Nic. Heinsius* apricus *Bentl.* (*cf. Flor.* I 16 '*amici* [*sed uar. lect.* '*amicti*'] *uitibus montes*') alcon *u* 19 Fertili *A1BγπτuG V*[*omn. Bland. ut uid.*]*χ* Fertilis *FλA2χ*(*βδθp*) *Seruius Bentl.* bacho *Aτ* bacco *λψ* minimum *A1Bγλπτu2ς Acr. et sch.γ Porph. sch.λφ* nimium *Fu1A2χBuar. Pph.* 22 ubi *Fuχ opp. sch.γ* 23 fauilā *τ* 24 '*Legitur et uatis Orati* (*oratii sch.λφ*)' *sch.λπφ cons. Porph.*

II 7. AD POMPEIVM (PONPIVM *A*) VARVM *AB*, *sed* E *erasa* PRAGMATICE AD HORATIVM (HORACIVM *λ*) POMPILIVM CŌMILITONĒ BRVTIANV QVĒ RECEPTV IN PATRIA INVITAT *Fλ* PRACMATICE VEL PROSPHONETICE TETRACOLOS AD ORATIVM POMPIVM CONSODALEM *γ* AD PŌPIV VARVM. PPONETICE TETRACOLOS *τ* 1 sepe *Aτ* 2 Deductę *B* 3 Quiritum *Heinsius opp. Ac. Acr. et sch.γ* 4 Dis *u* Diis *cett.* celo *u*

*Pompei, meorum prime sodalium, 5
cum quo morantem saepe diem mero
fregi coronatus nitentis
malobathro Syrio capillos?
tecum Philippos et celerem fugam
sensi relicta non bene parmula, 10
cum fracta uirtus et minaces
turpe solum tetigere mento.
sed me per hostis Mercurius celer
denso pauentem sustulit aere;
te rursus in bellum resorbens 15
unda fretis tulit aestuosis.
ergo obligatam redde Ioui dapem,
longaque fessum militia latus
depone sub lauru mea nec
parce cadis tibi destinatis. 20
obliuioso leuia Massico
ciboria exple; funde capacibus

TESTIMONIA.

10 cf. 'domnus Bruno quoque parmula non bene relicta... turpiter fugit' Adalbodi uita Heinrici II imp. c. 26 Pertz monum. Germ. VI p. 690 13 sq. 'in carminum libris ait, Mercurii se ope seruatum cum Mercurius illum pauentem sustulit in aerem' Acron ad serm. II 6, 15 17 'Hor.... in II carminum: ergo — dapem' Prisc. VII 41 19 'licet Hor. dixerit: depone sub lauru mea: melius tamen est iuxta secundam formam inflectere' Seru. ad ecl. 2, 54

VARIA LECTIO.

5 Pomp*ilim*eorum *A* Pompim eorum *A*1 Pompi *Bγλτχ Ac. Acr. et sch.γ* Pompili *Fπuχ Porph. sch.λφ* 6 sepe *Aλ* 7 Fregi *nite*ntes coronatus *u* coronatus] comptus *Fπ* nitentes *Bψu* 8 Malobatro *γu* Malo bartho *τ* Malo brathro *ψ*1 (*priore* r *erasa*) sirio *u* 11 freta *Pph. non diss. Porph.* fracta *Ω sch.γ Ac. sch.φ* ('fracta uirtus *sc. est, ad nihilum redacta' sch.γ*) 12 Turpe! solum *G. Fabricius Bentl. Peerlk. opp. sch.λφ* mentes *Hamacher* 13 hostes *Fu* 14 sustulit ab aere *Fπ*1 15 rurs*us*in *γ* 16 estuosis *Au* 17 dape *ψ*1 *uu.* 19—28 *om. B* 19 lauro *G* laurů *μ opp. Seru.* (*Laurus secundae et quart(a)e declinat. habetur sicut et pinus* (*pirrus sch.λ*) *teste Prisciano* (*priscianus sch.φ*) *sch.λφ*) 22 capacius *legisse uidetur Acron*

unguenta de conchis. quis udo
deproperare apio coronas
curatue myrto? quem Venus arbitrum 25
dicet bibendi? non ego sanius
bacchabor Edonis: recepto
dulce mihi furere est amico.

VIII

Vlla si iuris tibi peierati
poena, Barine, nocuisset umquam,
dente si nigro fieres uel uno
turpior ungui,
crederem: sed tu simul obligasti 5
perfidum uotis caput, enitescis
pulchrior multo iuuenumque prodis
publica cura.
expedit matris cineres opertos

TESTIMONIA.

23—25 'quis — curatque myrto' Porph. ad c. II 11, 18 25 sq. 'quem — dicit bibendi pro designat' schol. Vergil. georg. III 125

II 8. 1 'octaua ode: ulla — perierati' Diomed. 524

VARIA LECTIO.

23 Vngenta $\lambda\tau$ 24 choronas φ 25 mirto *AFγu* arbitrium τ 26 sa//n//us τ 27 Bachabor $\pi\tau$ Baccabor *F* edonis π edoniis *cett. Ac. Pph.* 28 michi φ

II 8. AD BARINEN (VARINEN *ABuar.*) *ABτ* PROSAGOREVTICE IVLLAE (IVLIAE $\lambda\pi$) BARINAE (BARINE $\lambda\varphi$ DARINAE π) IN MERETRICEM RAPACEM AC PERIVRAM *Fλπ* (*Iullae nomen ex prima carminis uoce* 'Vlla' *natum esse uidit Ritterus*) PROSAGOREVTICE IVLLIE VARINE IN MERETRICEM RAPACEM AC PERIVRAM γ [AD IVLIAM BARINEN *codd. Bland.*] 1 perierati *B Diomed.* 2 Pena *u* Pene γ barine *Bλπτψu* φ*corr.*ς(βδθμσnsv) *Acr. alt. l. Pulmannus* barinae φ1*A*2χ(*hp*) *sch.*$\lambda\varphi$ (*sed corrigenda*) b. *Pph.* uarine γ*Buar.*χ(α)*y Acr. alt. l. et sch.*γ (*ceterum idem sch.*γ 'uarina' *i. t.*) *Porph.* uarine *A*1. *alii alia coniecerunt:* Barcine (*Peerlk.*) Larine (*Bentl.*) Carine Earine Nerine Barrine 5 Crederent ψ*pr.* 6 capud *u* nitescis *B* 7 Pulcrior ψu multum γ*pr.* 8 Puplica $\tau\psi$*pr.* 9 matres *A*1γ(*uar.* matris) *Ac.* cineris *Fπ*

fallere et toto taciturna noctis 10
signa cum caelo gelidaque diuos
morte carentis.
ridet hoc, inquam, Venus ipsa, rident
simplices Nymphae, ferus et Cupido
semper ardentis acuens sagittas 15
cote cruenta.
adde quod pubes tibi crescit omnis,
seruitus crescit noua, nec priores
impiae tectum dominae relincunt
saepe minati. 20
te suis matres metuunt iuuencis,
te senes parci miseraeque nuper
uirgines nuptae, tua ne retardet
aura maritos.

VIIII

Non semper imbres nubibus hispidos
manant in agros, aut mare Caspium
uexant inaequales procellae
usque; nec Armeniis in oris,

TESTIMONIA.

23 sq. 'tua — marito' schol. Vergil. Aen. VI 204
II 9. 1 praem. 'nona ode' Diomed. 524

VARIA LECTIO.

11 celo *Aλu* 12 carentes *Fu* 14 uymphe *λ* nimphae *AFγu* 15 ardentes *τu* 19 Impie *Aι* reliuqunt *Bπ* relinqunt *u* relinquunt *cett.* 20 Sepe ////minati *φ* Sepe *Aλτ* 23 Virginis *π* tua *π* ne r:] netardet *Aι* 24 aura] Cura *y(Dresd. a)Bentl. opp. Acr. et sch.y*

II 9. VALGIVM CONSVLAREM AMICVM SVVM CONSOLATVR *AB* PARANETICE CONSOLATIO (CONSOLACIO *λ*) AD VALGIVM RVFVM. NE DIV DOLEAT *Fλ* VALGIVM CONSVLAREM AMICVM CONSOLATVR. PARANETICE TETRACOLOS *γ* VALGIV̄ AMICV̄ CONSVLARĒ CONSOLATVR *τ*
1 imbre *Diomedis codd.* ymbres *π* 3 Versant *y* inequales *γιu* 4 armeniis *ψ* horis *γιπu*

amice Valgi, stat glacies iners 5
menses per omnis aut aquilonibus
querqueta Gargani laborant
et foliis uiduantur orni:
tu semper urges flebilibus modis
Mysten ademptum; nec tibi Vespero 10
surgente decedunt amores
nec rapidum fugiente solem.
at non ter aeuo functus amabilem
plorauit omnis Antilochum senex
annos, nec inpubem parentes 15
Troilon aut Phrygiae sorores
fleuere semper. desine mollium
tandem querellarum, et potius noua
cantemus Augusti tropaea
Caesaris et rigidum Niphaten 20
Medumque flumen gentibus additum
uictis minores uoluere uertices,
intraque praescriptum Gelonos
exiguis equitare campis.

TESTIMONIA.

10—12 'nec tibi — solem' schol. Statii Theb. VI 239 21 sq. 'mediumque — uertices' schol. Stat. Theb. XI 508 22 'minores — uertices' Seru. ad Aen. VIII 726

VARIA LECTIO.

5 glaties *u* inhers *πa.r.* 6 omnes *BFτu* 7 Querqueta A_1B π_1V [*codd. Bland.*] *Acr. comm.* Quer*ceta A* Quer ceta $F\tau\chi(p)$ *Ac.* (*cf. u.* 18 quere larum) Querceta *γλuς sch.γ uide gymnas. Austriac. annal.* 1862, 329 8 Aut *y* 9 urgues *χV* [*codd. Bland.*] *Pph. Porph.* urg̃es *π* urges *cett. Ac.* 10 Mystem *λ* Misten *Byu* adeptum *γ* uespere *π* 11 cedunt *Fπτuχ* decidunt *γ* 12 rapido fugiente sole *B* 14 om̃s *BFu* anthilocum *ψ₁u* 15 impubem *Bu* inpubem *cett.* parente *τ* 16 phrigiae *BFπτu*A_2 phrigie A_1 17 Flere *B* 18 querellarum $A_1\gamma\varphi\chi$ *Ac.* querellarum *πτ Pph. Porph.* quere larum *λ* querelarum *BψuA*$_2$ 19 tropaea A_1B tropea *Fπ* trophea *cett.* A_2 20 Cesaris *τ* nifaten *FPph.* niphatem λ_1u nyphaten *γ* 21 ad*di*tum *A* aditum *ψ* 22 uertere *y* tollere *y*(*Basil.*1) *sch.Stat.* uortices *ω* 23 prescriptum *γu* perscriptum *ψ* 24 aequitare *λτ*

X

Rectius uiues, Licini, neque altum
semper urgendo neque, dum procellas
cautus horrescis, nimium premendo
litus inicum.
auream quisquis mediocritatem 5
diligit, tutus caret opsoleti
sordibus tecti, caret inuidenda
sobrius aula.
saepius uentis agitatur ingens
pinus et celsae grauiore casu 10
decidunt turres feriuntque summos
fulgura montis.

TESTIMONIA.

II 10. 1 praem. 'decima ode' Diomed. 524 5—8 praeter 'caret inuidenda' Hildebert. moral. philos. p. 988 5 cf. 'quae uocatur aurea . . . mediocritas' Auson. gratiarum actio p. 710 'auream deserens discretionis mediocritatem' translatio S. Dionysii Areopagitae c. 6 p. 358 (Pertz uol. XIII) 9—12 'saepius (sepe Vincent. florileg.) uentis agitatur (agitur floril. agitatus Hildebert.) ingens pinus; et celsae (celse Vincent. floril.) grauiore casu (lapsu Hildeb.) decidunt turres feriuntque summos fulgura montes' Vincent. Bellou. VII 70 floril. Par. 8818[a] Hildebertus l. c. 11 sq. 'feriuntque — montes' Hieronymus epist. 60 ad Heliodorum 16 (Vallars. I 342 A), idem epist. 108 ad Eustochium 18 (Vallars. I 702 C) Isidorus iunior de natura rerum c. 30, 4 (p. 57 ed. Becker)

VARIA LECTIO.

II 10. LICINIVM ALLOQVITVR NE SEMPER (SR̄ *B*) MAGNA TEMPTET *ABτ* AD LICINIVM MVRENĀ (MVRENA *λ*) OPTIMVM ESSE MEDIVM STATVM VITAE (MEDIVM VITAE STATVM VITAE *λ*) *Fλ* AD LICINIVM MVRENAM OPTIMVM ESSE MEDIVM VITAE STATVM NEC SEMPER MAGNA TEMPTARE *γ* 2 urguendo *πV*[*codd. Bland.*]*χ*(*δsz*) *Pph.* urgendo *cett. Ac.* 3 praemendo *λ* 4 iniquum (iniqum *ψu*) *Ω* 6 diligit tutus, caret *Bentl.* caret *γ* opsoleti *Aλ* obpsoleti *B* obsoletis *Fιπ sch.λφ* obsoleti *γτu Acr. et sch.γ* 9 Sepius *ABγλ* sepe *Vincentius* Saeuius *y*(*Valarti cod. Sorbon. suspectissimus*) *Cuninghamus Burmannus Sanadonus Iahnius Fea opp. Acr. et sch.γ* uentos *B* 10 excelsae *Brodierus et Fea* çelsę *π* 11 Feruntq. *γι* 12 Fulgora *Bγχ*(*h*) *Ac.* Fulgura *cett. V*[*omn. Bland.*] Fulmina y montes *B* montes *Fγπτu*

sperat infestis, metuit secundis
alteram sortem bene praeparatum
pectus. informis hiemes reducit 15
Iuppiter, idem
summouet. non, si male nunc, et olim
sic erit; quondam cithara tacentem
suscitat Musam neque semper arcum
tendit Apollo. 20
rebus angustis animosus atque
fortis appare; sapienter idem
contrahes uento nimium secundo
turgida uela.

XI

Quid bellicosus Cantaber aut Scythes,
Hirpine Quinti, cogitet Hadria
diuisus obiecto, remittas

TESTIMONIA.

13—18 'sperat — erit' partim mendose Hildebert. moral. philos. p. 976 21—24 Hildeb. mor. ph. p. 979 21 sq. 'rebus in angustis — apparet sapienter idem' Vincentius Bell. VII 70
II 11. 1 praem. 'undecima ode' Diomed. 524

VARIA LECTIO.

14 preparatum $\gamma\varphi$ preparatam ψ 15 informes *Fγτu* 16 Iupiter γ 17 Submouet *B* si m:] simile *B* 18 cytharae *Fχ*(*δ*) cythare *πχ*(*σνι*) citharae *χ*(*hp*)*y Bentl.* cithara *cett.* 20 appollo *λι* 21 adq. *Pph.* 23 Contraes ψ Contrahis *π*

II 11. AD HIRPINVM (AD QVINTIVM H: *τ*) MONENS VNVMQVEMQ. (VNVMQVĀQ. *τ*) VTILITATI SVAE (SVA *A*) CONSVLERE *ABτ* AD QVINTIVM HIRPINVM N̄ ESSE COGITATIONES NR̄AS IN DIVERSV̄ MITTENDAS *F* AD Q: H: N̄ ĒĒ C: *NOSTRAS* IN DIVERSAS̄ MITTENDAS S& VTILITATI SVE QVĒQ. C̄SVLERE γ AD QVINTIVR H: MONES VNVMQVEMQ. VTILITATIS SVAE CONSVLERE, NON ESSE COGICIONES NOSTRAS IN DIVERSVM MITENDAS *λ* *totum carmen del. Peerlk.*
1 ·uid γ contaber *τ* aut *expos. metr. Ac.* et *Ω Pph. Diomed.* scithes *ABλ* scites *F* cithes γ 2 Hyrpine *πu* quincti *Aω* quinte *B* (Quintum *Porph. i. t.*) adria *Fπu*

quaerere, nec trepides in usum
poscentis aeui pauca: fugit retro 5
leuis inuentas et decor, arida
pellente lasciuos amores
canitie facilemque somnum.
non semper idem floribus est honor
uernis neque uno Luna rubens nitet 10
uoltu: quid aeternis minorem
consiliis animum fatigas?
cur non sub alta uel platano uel hac
pinu iacentes sic temere et rosa
canos odorati capillos, 15
dum licet, Assyriaque nardo
potamus uncti? dissipat Euhius
curas edacis. quis puer ocius
restinguet ardentis Falerni
pocula praetereunte lympha? 20
quis deuium scortum eliciet domo
Lyden? eburna dic age cum lyra
maturet, *in comptum Lacaenae
more comas religata nodum.

VARIA LECTIO.

4 Querere *γu* ne *γu Hauptius opp. Ac. Porph.* inu//sum (*fuerat* i) *φ* in usu *Hauptius* 6 Lenis *u*ι 8 Canicie *F* canitia *Porph.* Canitiæ *τ* Canitie*s* *π* sonnum *u* 9 honos *ω* 10 nec *γ* 11 Vultu *ABγλτu* eternis *u* 13 subacta *τ* 15 odorata *τy* (*Oberlini A, Feae Ch. C. a* 2. *m.*) 16 assyria *Aφ Porph. cons. sch.λ* assiria *γλπτu Acr. et sch.γ* asyria *ψ* asyrio *B* (*femininum test. schol.*) *uu.* 17—24 *del. Peerlk.* 17 cuncti *B* euchius *Fπcorr.* euchus *πpr.* euius '*V*'ι euhius *cett.* [*rell. Bland.*] *Acr. Porph.* 18 edaces *Fγτu* otius *γu* 19 Restinget *B* Restringet *A* Restinguet *cett. Pph.* 20 pretereunte *Aγλτu* limpha *γu* 21 scortum *om. A*ι, *add. alt. m.* eliciet *A* elic& *γ* elicit *τ* 22 Lydem *λ* Liden *γτu* Lide *πι* lira *γu* 23 in comptum *ABλχ* incomptum *Fγπτϛω Ac. Pph.* inconptum *u* incomptam *y*(*cod. Torrenti*) *Bentl. capillos simpliciter pexos uel comptos eburnae illi lyrae melius congruere arbitramur, quam prorsus incomptos* lacenae *Fτu* 24 comas *γτGχ*(*αβι*ϑϑgps) *sch.γ Acronis Guelfer-*

XII

Nolis longa ferae bella Numantiae,
nec durum Hannibalem nec Siculum mare
Poeno purpureum sanguine mollibus
aptari citharae modis,
nec saeuos Lapithas et nimium mero 5
Hylaeum domitosque Herculea manu
Telluris iuuenes, unde periculum
fulgens contremuit domus
Saturni ueteris; tuque pedestribus
dices historiis proelia Caesaris, 10
Maecenas, melius ductaque per uias
regum colla minacium.
me dulcis dominae Musa Licymniae
cantus, me uoluit dicere lucidum
fulgentis oculos et bene mutuis 15
fidum pectus amoribus,

TESTIMONIA.

II 12. 1 praem. 'duodecima ode' Diomed. 524 cf. Plot. 7, 10: 'bella ferae Numantiae' 9—12 'tuque — minacium' Seru. ad georg. II 42 13 Acron uolgatus et sch. γ ad serm. I 2, 64

VARIA LECTIO.

bytanus comae *ABλ*1 *Pph.* come *Ac.* comam *Fπuλ*2*χ sch.φ Bentl.* relegata *τ* religare *Pph.* nodo *Bentl.*

II 12. AD MAECENATEM (MEC: *A*) *AB* AD MECENATEM (MENATEM *λ*1) NON ESSE RES MAGNAS LEVI CARMINE DICENDAS *Fλ* AD MECENATEM NON ESSE LEVI CARMINE RES MAGNAS DICENDAS *γ* AD MECENAM. PSPHONETICE TETRACOLOS *τ* 2 dirum *yω opp. Ac. sch.γ* [4 *Bland.*] annibalem *Fπu* anibalem *λ* mari *λ* 3 Peno *γu* 4 Aptare *AB* cytharae *BFλπ* cythare *τ* 5 seuos *λπτu* suos *γ*1 lapithas *F*1*γπ* laphitas *ABλτu* laphithas *F*2 6 Hylaeum *γ* Hileum *Fu* Hyleum *cett.* domitosue *Cuninghamus* *uu.* 9—12 *del. Linkerus* 10 Disces *B* plia *Bπ* prelia *u* 11 Mecenas *AFγλτu* Mecaenas *π* 12 minatium *γπpr.τuχ* minatium *λ* minantium *χω* [minacium *omn. Bland.*] 13 dulces *Fλuχ*(*βσp*)*y* licimniae *A sch.γ* lycimniae *γτ* licini *u Acr.* lycymniae *Fπ* 'V' ['*alii* 2 licymniae' *Cr.*] 14 lucidū & *λμ* 15 Fulgentes *Fu*

quam nec ferre pedem dedecuit choris
nec certare ioco nec dare bracchia
ludentem nitidis uirginibus sacro
Dianae celebris die. 20
num tu quae tenuit diues Achaemenes
aut pinguis Phrygiae Mygdonias opes
permutare uelis crine Licymniae,
plenas aut Arabum domos,
cum flagrantia detorquet ad oscula 25
ceruicem, aut facili saeuitia negat,
quae poscente magis gaudeat eripi,
interdum rapere occupet?

XIII

Ille et nefasto te posuit die
quicumque primum, et sacrilega manu
produxit, arbos, in nepotum

TESTIMONIA.

II 13. 1 praem. 'tertia decima ode' Diomed. 524

VARIA LECTIO.

17 dedocuit *πι* 18 brachia *Ω* 21 quae] quem *τ* achemenes *Fτ Ac.* achimenes *uπcorr.* achemenis *Porph.* archemenis *πpr.* 22 pingues *A*ı*B Seruii cod. Cassel. opp. Acr. et sch.γ* phrigiae *Aτu* frigiae *BF* migdonias *ABπτu Acr.* micdonias *γ* 23 licimniae *Aπ Porph.* lycimniae *Fτ* licynię *λ* licinię *u* lycymnię *Pph.* 25 Dum *Fπχ(δϑσghps) non G Ac. Acr. et sch.γ Pph.* flagrancia *λ* fraglantia *uπ2 sch.φ interpr. 'redolentia', opp. sch.γ* [flagrantia *omn. Bland.*] detorquet *A* 26 seuitia *Au* saeuicia *τ* 27 posscente *τ* 28 occupet *Ως(αβσnps) sch.γ Porph.* occupat *A2χ(ϑμghvpr.) comment. Bentl.*

II 13. AD ARBOREM *ABτ* AD ARBOREM CVIVS CASV PAENE (PENE *λψ* POENE *γ*) PERIERAT (*rell. om. γ*) A|QVA OPPRESSVM LITVS EXECRATVR (EXECATVR *λ*) *Fγλ* 1 Illum, et nefasto *N. Heinsius* Illum, o, nefasto *Bentl.* Illum nefasto *Buttmannus. Tota stropha damnatur Peerlk. Gruppeo Prienio aliis: contra synchysin ut formam execrationibus optime conuenientem defendit Doederlinus* nef: te] nefaste *B*

perniciem opprobriumque pagi;
illum et parentis crediderim sui 5
fregisse ceruicem et penetralia
sparsisse nocturno cruore
hospitis; ille uenena Colcha
et quicquid usquam concipitur nefas
tractauit, agro qui statuit meo 10
te triste lignum, te caducum
in domini caput immerentis.
quid quisque uitet numquam homini satis
cautum est in horas. nauita Bosporum
Poenus perhorrescit neque ultra 15
caeca timet aliunde fata,
miles sagittas et celerem fugam
Parthi, catenas Parthus et Italum
robur; sed inprouisa leti
uis rapuit rapietque gentis. 20
quam paene foruae regna Proserpinae,

TESTIMONIA.

5 sq. 'Hor. carminum libro II: illum — ceruicem' Prisc. XVIII 106 13 sq. 'quid — est' floril. Paris. 8069 21 sq. Agroetius 2274 'Hor. quam pene uidimus furuae regna Proserpinae' Seru. ad georg. III 407

VARIA LECTIO.

4 Perneciem *F* Pernitiem *γπτu sch.γ* oprobrium *u*, *cett. Ac.* obprobrium que *om.* τ 5 parentes *Bπpr.ψpr.* patris *Priscianus* parentis τ 6 ceruicem *om.* λ penitralia *Bu* 8 colchica *FπuA*2ς (*αβghinsv* cho: ϑ) *Pph. Porph., non G'V'*[*et* 1 *al. Bland.*] *Ac. et cf. G. Hermanni epit. doctr. metr.*[2] § 590 10 quistauit γ 12 capud *u* inmerentis *u Ac.* īmerentis *B* inminentis π1 13 [Quid *codd. Bland.*] quisquis *u*1 14 oras *F* bosforum *B Porph.* bosphorum *cett. Acr. et sch.γ sch.λ; sed Acr. I in interpretatione exhibuit* βοὸς πόρος. [... *omnia scripta, alia per* ph, *alia per* f *litteram*' *Cr.*] 15 Poenus] Thynus *Lachmannus et Hauptius* Thoenus *Linkerus* (*spicil. critic. p.* 5) Penus *u* perorrescit *F* 16 Ceca *A*1γτu timetque *Axtius* timetue *Lachmannus* faeta πu 17 sagitas ψ1 *corr. alt. m.* celerem] reducem *Bentl.* 19 s& γ sed *cett.* improuisa *ABτ* leti *Aγ* loeti *Fπu* 20 gentes *FγπτuA*2 21 pene *ABγλπτ* pene *u* foruę *A*

et iudicantem uidimus Aeacum
sedesque discriptas piorum et
Aeoliis fidibus querentem
Sappho puellis de popularibus 25
et te sonantem plenius aureo,
Alcaee, plectro dura nauis,
dura fugae mala, dura belli.
utrumque sacro digna silentio
mirantur umbrae dicere; sed magis 30
pugnas et exactos tyrannos
densum umeris bibit aure uolgus.
quid mirum, ubi illis carminibus stupens
demittit atras belua centiceps
aures et intorti capillis 35
Eumenidum recreantur angues?
quin et Prometheus et Pelopis parens
dulci laborem decipitur sono,

TESTIMONIA.

26 sq. cf. 'Alcaeus in parte operis aureo plectro merito donatur' Quintil. instit. X 1, 63 34 'ubi iacebat Cerberus uel, ut ait Hor., belua centiceps' Seneca ludus de morte Claudii 13, 3

VARIA LECTIO.

forue A_1 *Ac.* (feruae, v *ab alt. m. s*) *cf. fornus apud Varronem pro eo quod est 'furnus'* furuae *cett. Porph. sch.γ* 22 eacum *Fγ₁u* equū π_1 23 discriptas A_1? *B*[2 *Bland.*] *nec dissent. Acr. et sch.γ sch. λφ* (*interpr. 'separatas'*) descriptas A_1?$\gamma\pi_1\tau uG\chi(\beta p)$ *Ac.* discretas $F\lambda A_2$ $\pi_2\varsigma$[2 *Bland.*] *comment.* discriptas *etiam Acron legisse putandus est. cf. Büchelerus mus. Rhen.* XIII 598 *sqq.* 24 querentem *Aπ* queremtem *λ* 25 Sapho *ABγπu Acr.* 27 Alcei A_1 Alcee *Bγλu Ac.* Alceæ *τ* Alce/// *π* 28 fuge $A_1F\gamma$ *post* fugae *colon ponunt* $A_2\gamma\lambda\tau$ *sch.γ opp.* $F\pi\chi$ *Ac.* male *B* 29 Vtr*aq. A* dignum *F* silemcio *λ* lentio *φ* 30 umbre A_1 set *γ sch.γ* 31 tyrrannos *B* tirannos *u* 32 umeris *B Porph.* humeris *cett.* densum auida bibit *Bentl. opp. sch.γ* bibat *B* uulgus *ABγλτuπcorr.* 34 conticeps γ_1 35 Auræs *A* Auris *πψpr.* 36 Eumedium *λ* 38 laborem $A_1BF\pi\tau u\chi(v)$ *Porph.* laborum $\gamma\lambda G(?)A_2\varsigma$ *Acr. et sch.γ* somno *u* sonmo *λ* somno *ψ* sōno *φ*

nec curat Orion leones
aut timidos agitare lyncas. 40

XIIII

Eheu fugaces, Postume, Postume,
labuntur anni, nec pietas moram
rugis et instanti senectae
afferet indomitaeque morti;
non, si trecenis quotquot eunt dies, 5
amice, places inlacrimabilem
Plutona tauris, qui ter amplum
Geryonen Tityonque tristi
compescit unda, scilicet omnibus,
quicumque terrae munere uescimur, 10

TESTIMONIA.

39 sq. 'Hor. in II carminum: nec — lyncas. et notandum etiam de genere, quod masculino genere protulit Hor.' Prisc. VI 26

II 14. 1 sq. 'eheu — anni' Diomed. 445 Hieronymus comm. in Amos l. III c. 6 (Vallars. VI 314[e]) idem comm. in Ezechiel l. I c. 1 (Vallars. V 13[d]) schol. Pers. II 2 1 praem. 'quarta decima ode' Diomed. 524

VARIA LECTIO.

39 leonis *π* 40 timidas *τχ(δs2)y opp. Ac. Prisc.* lincas *Aγτψu* lycas *π1*

II 14. AD POSTVMVM DE CELERITATE VITAE *ABτ* AD P: DE BREVITATE VITAE (VITE *λ*) *Fλ* PROSPHONETICE TETRACOLOS AD POSTVMV̄ DE CELERITATE VITꝫ *γ* 1 Heu *χ Pph.* Heuheu *Hieronymus comm. in Ezech. schol. Pers.* Eheu *Ω exp. metr. Diomed. Ac. bis Hieronym. comm. in Amos* posthume posthume *B Hieronymus sch. Pers. alterum* Postume *om. π1* 3 Ruris *τ* et *om. γ* senecte *A1ψ* 4 Adferet *F* Afferret *γ* 5 *tricenis quot quot eunt dies τ2 in loco raso* sit recens *π1* si trecenis *corr. π2* trecenis *χ(spr.)*[1 *Bland.*] *Ac. Acr. I* trecentis *λ1χ(ϑσ)* tricenis *cett.* ς[3 *Bland.*] *sch. λφ Acr. interpol.* quod quot *F* quoquot *γ* eī *A* (= erunt) eū *B* 6 placens *τ* 7 Plutoniæ *τ* Plutonē *A* 8 Geryonen *π* Geryonē *Ac.* Gerionen *Bτφ* Gerionē *u sch. γ* Geryonem *A* Gerionem *A1γλψ* tytion *γ* tytyon *λ* tyty//on *τ* tition *BAc.* ticion *u* tristis *φuar. πa. ras.* 9 Conpescit *γu*

enauiganda, siue reges
siue inopes erimus coloni.
frustra cruento Marte carebimus
fractisque rauci fluctibus Hadriae,
frustra per autumnos nocentem 15
corporibus metuemus Austrum.
uisendus ater flumine languido
Cocytos errans et Danai genus
infame damnatusque longi
Sisyphus Aeolides laboris. 20
linquenda tellus et domus et placens
uxor, neque harum quas colis arborum
te praeter inuisas cupressos
ulla breuem dominum sequetur.
absumet heres Caecuba dignior 25
seruata centum clauibus et mero
tinguet pauimentum superbo,
pontificum potiore cenis.

TESTIMONIA.

23 sq. 'Ne (Ne ed. Dan.) te praeter — sequetur' Seru. ad Aen. III 64

VARIA LECTIO.

14 raucis *ABπa.r. Pph. non Acr. et sch.γ* adriae *πu* 15 autonnos *u* 17 Vis//endus *A* 18 Cocitos *Bucorr.* Cocitus *upr.* 19 dampnatus *λφ* dannatus *u* 20 Sisiphos *F* Sisyphos *πA2* Sysyphus *λ* Sisiphus *u* eolides *τu* labores *λ1* 23 preter *Fγ* cypressos *Bπτ* 24 Vlila *λ* Vita *Fπ1χ(p)sch.λφ* (*ubi prauissima adnotatio nata est ex interpretatione uocis* breuem = *uit(a)e breuis*) 25 haeres *BF heres u* cecuba *Aγπu* 27 Tinget *ABχAc.* Tinguet *cett. GV* [*codd. Bland.*] *Pph.* superbum *y*(*Barthii cod. Monstroliensis*) *Lambinus* superbus *y* (*corr. Vat.A ap. Feam*) *Barthius* superbi *y*('*V.A.' Feae*) superbis *Lynfordus Cuninghamus Fea* ('superbo] *pro ipse superbus. ypallage' sch.φ sim. sch.λ*) [superbo *omn. Bland.*] 28 caenis *Fτ*

XV

Iam pauca aratro iugera regiae
moles relinquent, undique latius
extenta uisentur Lucrino
stagna lacu, platanusque caelebs
euincet ulmos; tum uiolaria et 5
myrtus et omnis copia narium
spargent oliuetis odorem
fertilibus domino priori,
tum spissa ramis laurea feruidos
excludet ictus. non ita Romuli 10
praescriptum et intonsi Catonis
auspiciis ueterumque norma.
priuatus illis census erat breuis,
commune magnum: nulla decempedis
metata priuatis opacam 15
porticus excipiebat Arcton,
nec fortuitum spernere caespitem
leges sinebant, oppida publico

TESTIMONIA.

II 15. 4—6 cf. 'an ego fundum cultiorem putem, in quo mihi quis ostenderit lilia et uiolas et anemonas, fontes surgentes, quam ubi plena messis aut graues fructu uites erunt? Sterilem platanum tonsasque myrtos quam maritam ulmum et uberes oleas praeoptauerim?' Quintil. inst. VIII 3, 8 14—16 'Hor. in II carminum: nulla — Arcton' Prisc. VI 27. VIII 20 17 sq. 'nec — sinebant' Seru. ad Aen. VI 179

VARIA LECTIO.

II 15. *Continuant hoc carmen antecedenti ABτVy [codd. Bland.] Acr. item Diomedes et expositionis metricae auctor opp. Porph.* HEC DE PRAESENTIS VITAE (VITE λ) LVXVRIA DICIT *F*λ HEC DE PRESENTIS LVXVRIA TĒPORIS DICIT *γ* *totum carmen del. Peerlk.* 1 regie *A*ι 3 Extensa τχ(μ) Extenta *cett.* 4 plananus *B* celebs γλπτ *sch.γ* celeps *uAc.* 6 Mirtus *τu* om̄s *B* narum *γ* 9 *sq.* tum — ictus *om. B* 9 Tunc *Pph. non Ac.* 10 ictus] itus *F* estus *u* ignes *Sanadonus* 11 Prescriptum *Aιτu* Ꝑscriptum *γ* *uu.* 12—20 *om. B* 12 forma π 13 beuis *Aιupr.* 14 Cōmunem agnum *A* decempedes *φuar.πpr.* 15 Mettata *A* Meatata λ 17 cespitem Ω *Acr. et sch.γ Porph. Seruius D.*

sumptu iubentes et deorum
templa nouo decorare saxo. 20

XVI

Otium diuos rogat in patenti
prensus Aegaeo, simul atra nubes
condidit lunam neque certa fulgent
sidera nautis;
otium bello furiosa Thrace, 5
otium Medi pharetra decori,
Grosphe, non gemmis neque purpura ue-
nale neque auro.
non enim gazae neque consularis
summouet lictor miseros tumultus 10
mentis et curas laqueata circum
tecta uolantis.
uiuitur paruo bene cui paternum
splendet in mensa tenui salinum,

TESTIMONIA.

II 16. 1 praem. 'quinta decima ode' Diomed. 524 7 cf. 'hic est Grosphus, quem in carminibus alloquitur' schol. γ epist. I 12, 22

VARIA LECTIO.

19 Sumtu ψ Sunptu *u* sumpto *Pph.* iubentis π 20 no^uo π

II 16. AD POMPEIVM GROSPHVM *AB* YPOTETICE GROSPHO OSTENDENS QVAM IOCVNDVM (IVC: φ) SIT OTIVM. MS *Fλ* YPONETICE GROSPHO PŌPEIO γ AD GROSPHVM POMPEIV̄ τ 1 . tium γ impatenti *B* 2 Praensus *AF* Presus λ1 Pressus *uλ2χ(ϑhcorr.pv1)y opp. Acr. sch.ybis Pph. sch.λφ* aegeo *Aλτ* egeo *u* age π1 3 lūnam (+lunam) χ 5 thracem γ thrache φπ2 thrachae ψ trache *u* tracę τ thraciae π1 6 faretra φ*Ac.* 7 Grophe *u* 7. 8 purpura | Venale n: a: *Fπuχ* purpura ue | *Ue*Nale *A* (*lineolam infra prius ue et alt. Ue add. alt. m.*) 8 nec χ(βp) *Bentl. opp. sch.γ i.t.* 9 gaze *Bψ1* 10 Submouet λχ 11 curis *A1* cyrcum φ 12 uolantes *Fu* 13 paterno *Fπ1 sch.λφ*

nec leuis somnos timor aut cupido 15
sordidus aufert.
quid breui fortes iaculamur aeuo
multa? quid terras alio calentis
sole mutamus? patriae quis exul
se quoque fugit? 20
scandit aeratas uitiosa natis
cura nec turmas equitum relinquit,
ocior ceruis et agente nimbos
ocior Euro.
laetus in praesens animus quod ultra est 25
oderit curare et amara lento
temperet risu: nihil est ab omni
parte beatum.
abstulit clarum cita mors Achillem,
longa Tithonum minuit senectus, 30
et mihi forsan tibi quod negarit
porriget hora.
te greges centum Siculaeque circum

TESTIMONIA.

15 sq. 'nec cupido — aufert' Seru. ad Aen. V 122 25—28 Hildebert. moral. philosoph. p. 990 27 sq. 'uersus Horati: nihil — beatum' Ausonius profess. VI 36 sqq. 'nichil — beatum' Vincentius Bellou. VII 70 floril. Paris. 8818[a] 30 Seru. ad Aen. IIII 585

VARIA LECTIO.

15 leues *BFπu* sonnos *u* aut] nec *Seruius D.* 17 fortes] sontes *λuar.χ*(*αcorr.γ* fontes *v*) fortes *Acr. et sch.γ* euo *u* 18 salio *B* calentes *BFuπcorr.* 19 sole mutamus patria? quis exul *nescio quis ap. Bentleium* patrie *A* *uu.* 21—24 *del. Prienius* 21 eratas *Bψ* heratas *φ* uiciosa *τ* naues *Fuπ*2 puppes *excerpta Bodleiana ap. Bentl.* 22 neq. *B* relinquid *γψχ* reliquit *χ*(*δp*) *opp. Acr. et sch.γ Pph. sch.λ* *u.* 23 *om.* *ψ*1 Otior *γλu* Ocium *π*1 24 Otior *γλu* 25—27 animi . . . oderis . . . temperes *Bentl.* 25 Letus *u* (quod *om. Hildebertus*) est *om.* *χ*(*hψ*2) *Hildebertus* 26 amare *Bψ*1 laeto *ω* leni *Bentl.* (tento *Hildeb.*) 27 nichil *φu* (ab] ex *Hildeb.*) 29 cito *B* achillē *Aπτφ* 30 thithonum *u* 31 Est mihi *B* michi *φ* forsam *λ*1 forset *Fπ cons.sch.λφ* forsan *Ac. sch.γ* tibi] ibi *γ* 33 sicule *τ*

mugiunt uaccae, tibi tollit hinnitum
apta quadrigis equa, te bis Afro 35
murice tinctae
uestiunt lanae: mihi parua rura et
spiritum Graiae tenuem Camenae
Parca non mendax dedit et malignum
spernere uolgus. 40

XVII

Cur me querellis exanimas tuis?
nec dis amicum est nec mihi te prius
obire, Maecenas, mearum
grande decus columenque rerum.
a! te meae si partem animae rapit 5
maturior uis, quid moror altera,
nec carus aeque nec superstes
integer? ille dies utramque
ducet ruinam. non ego perfidum
dixi sacramentum: ibimus, ibimus, 10
utcumque praecedes, supremum
carpere iter comites parati.

TESTIMONIA.

II 17. 1 praem. 'sexta decima ode' Diomed. 524

VARIA LECTIO.

34 uacce A_1 uacc//τ 34 *sq.* hinni | Tum apta $\tau\chi$(*nisi quod* abta μ)ω 35 quadragis *F* aequa *F* bis] quis *B* affro *u* 37 michi φ 38 Spritum *B* graie $A_1B\gamma_1$ 39 maligno π_1 40 uulgus $AB\gamma\lambda\tau u$ uoltus π_1

II 17. AD MECENATEM *AB* SYMBOLEVTICE AD MECENATEM *F*λ, PARANETICE VEL SIMBOLEVTICE AD MECENATEM γ AD MECENATĒ PARANETICE TETRACOLOS τ 1 querellis *πa.r.τ Ac. exp. metr. Diomed.* quaerellis A_1 *Pph.* quaerelis *FγAp.ras.sch.γ* q̄relis *B* querelis λu 2 diis $A\gamma\lambda\tau u$ michi φ 3 mecenas $AF\tau u$ 5 Ha $u\chi$ At A_2 *γuar.*χ(*σguar.*) 6 alteram *Burmannus uu.* 7—9 *om. B* 7 eque *Fu* 8 illa *y opp. Ac. Pph.* 11 precedes $\gamma\tau\psi$ suppremum λu

me nec Chimaerae spiritus igneae,
nec si resurgat centimanus * Gyas
diuellet umquam: sic potenti 15
Iustitiae placitumque Parcis.
seu Libra seu me Scorpius aspicit
formidulosus, pars uiolentior
natalis horae, seu tyrannus
Hesperiae Capricornus undae, 20
utrumque nostrum incredibili modo
consentit astrum. te Iouis impio
tutela Saturno refulgens
eripuit uolucrisque Fati
tardauit alas, cum populus frequens 25
laetum theatris ter crepuit sonum:
me truncus inlapsus cerebro
sustulerat, nisi Faunus ictum
dextra leuasset, Mercurialium
custos uirorum. reddere uictimas 30

TESTIMONIA.

14 'centimanus gigas' Prisc. XVII 152 17 sq. 'seu libra — formidolosus' schol. Pers. 5, 48 19 sq. 'seu — undae' Seru. ad georg. I 336 'seu — Capricornus' mythographus III tract. 1, 3 ap. Mai auct. class. III p. 162 22—25 'te — alas' Seru. ad Aen. IIII 610 mythographus III tract. 11, 5 ap. Mai auct. cl. III p. 252 27—29 'Hor. in II carminum: me — leuasset' Prisc. XVIII 126

VARIA LECTIO.

uu. 13—22 *del. Peerlk.* 13 chimere *A*ι*λAc.* chimerae *γπτφu* chymerae *Bψ* 14 gigas *Ω Acr.sch.γ Porph.* gygas *G V* [*omn.codd.Cr.*] Gyges *Muretus Bentl. Fea* Gyas *Lambinus* 16 Iustitie *A* 17 scorpios *BF Bentl.* scorpius *cett.ς sch. Pers.* scorpiŏs *sch.γ* 18 Formidulosus *FAc.* Formidŏlosus *τ* Formidolosus *cett.* 19 Natalis] Loetalis *FAuar.χ*(*δh* Lęt: *p*)*y* [letalis h: 2 *Bland.*] Lo&alis *π* Fatalis *χ*(*βn, uar.* nat:) *opp. Acr. sch.γ ter* tirannus *AFγu* 20 Haesperiae *F* 22 iupio *λ* 24 Eripuitq, *A*ι *et mythographus* • uolucres *y Seruii cod. Flor. bibl. sanctae crucis* XXII 1 25 alas *om. F*πι tum *Ac.*πιχ(*σhnp*) te *F*πι cum *cett. sch.γ* cui *Lachmannus Hauptius alii* 26 Letĭ *u* Festum? *y*(*cod. quid. test. Cuninghamo*) teathris *B* 27 inlapsus *γπτ* illapsus *cett.* 29 Dextera *A*

aedemque uotiuam memento:
nos humilem feriemus agnam.

XVIII

Non ebur neque aureum
mea renidet in domo lacunar,
non trabes Hymettiae
premunt columnas ultima recisas
Africa; neque Attali 5
ignotus heres regiam occupaui,
nec Laconicas mihi
trahunt honestae purpuras clientae.
at fides et ingeni
benigna uena est, pauperemque diues 10

TESTIMONIA.

II 18. 1 sq. Terentianus 2438 Fortunatianus 2683. 2704 Victorinus 2586. 2621. 2622 praem. 'septima decima ode' Diomed. 524 'in secundo libro ode XVIII, cuius initium: non — lacunar' Victorin. de metr. Hor. 2617 'neque — lacunar' Isidorus orig. XV 8, 6. XVIIII 12 1. 3. 7 cf. Plot. 5, 9: 'non ebur nec aureas trabes Laconicas mihi' 1 Diomed. 510 2 Seru. ad Aen. VIII 25 id. ad Aen. I 726 (sed ad hunc locum in cod. Casseliensi Horatius nou laudatur; 'nec mea renidet — lacunar' edit. Dan.) Fortunat. 2684 Prisc. partit. XII uers. Aen. 1, 5 7 sq. 'inuenimus et clientam apud Afranium . . . et apud Hor.: nec — clientae' Charis. 100

VARIA LECTIO.

31 Aed::::: memento τ (*euanuerunt quae inter* d *et* m *fuerant litterae*) Edem *u* Aedum A_2 notiuam ψ_1 32 [**Nos humiles 2** *B and.*]

II 18. AD AVRVM A_1B *Acr.* (AVRVM, A *ab alt. m. A*) PARANETICE ł YPOTETICE DE CONTINENTIA (CONTINENCIA λ) QVA PAVPERTATEM SVAM DIVITIIS (DIVICIIS λ) PRAEFERT $F\lambda$ PARANETICE VEL YPOTICE AD VARVM γ AD AVARVM τ 1 . on γ ebor τ aurum u_1 *Diomedis p.* 510 *cod. ABM p.* 524 *AM Isidori* XV 8, 6 *cod. Guelf.* I aurẹum *exp. metr.* 2 renitet *B* 3 *sq.* Hymettias . . . recisae *Galeus prob. Bentl.* 3 hyme//tyae φ hymetthyae ψ himetię *u* 4 Prẹmunt $A\pi$ colunnas *u* 5 Affrica *u* atali *u* 6 haeres *Bu* 8 clientae A_1BG [3 *Bland.*] *comment. Charisius cons. Acr. et sch.*γ ('*i. e. ancillae' sch.*λ) clientiae $\gamma\tau$ clientes $F\lambda\pi_1uA_2\varsigma$ 9 ingeni *Pph.*$_1$ ingenii Ω

me petit; nihil supra
deos lacesso, nec potentem amicum
largiora flagito,
satis beatus unicis Sabinis.
truditur dies die, 15
nouaeque pergunt interire lunae:
tu secanda marmora
locas sub ipsum funus et sepulchri
immemor struis domos,
marisque Bais obstrepentis urges 20
summouere litora,
parum locuples continente ripa.
quid quod usque proximos
reuellis agri terminos et ultra
limites clientium 25
salis auarus? pellitur paternos
in sinu ferens deos
et uxor et uir sordidosque natos.
nulla certior tamen
rapacis Orci fine destinata 30

TESTIMONIA.

15 sq. Hildebert. moral. philos. p. 971 19 Plot. 5, 8 22—24 cf. Plot. 5, 11: 'continente ripa. Quid quod usque proximum reuellis agrum hunc' 23 sq. cf. 'postquam proximos reuellendo terminos ager locupletis latius inundauit' Quintil. declamat. XIII 2 26 sq. 'hoc posse fieri ex Horati dictis intelligimus, qui, cum loqueretur de auaris potentibus, ait de uicino cliente: pellitur — deos' Seru. ad Aen. VI 609 29—32 'sepulcrum sedes uocatur. Hor. nulla — erum' Seru. ad Aen. VI 152

VARIA LECTIO.

11 nichil *u* 12 lacessa *B* 17 Te *ψpr.* mormora *A*1 18 ips// funus *φ* sepulcri *Bψu Acr.* 19 Inmemor *Fλπς* Iīmemor *B* 20 bas *π*1 urgues *πχ opp. Pph.* 21 Submouere *u*1 Sumouere *F* promouere *Peerlk.* littora *Aλψu uu.* 22—29 *om. B* 25 Limitem *πuy(nsμuar.) fort. melius* 26 paīnus *τpr.* 28 que *om. τ* natus *τ*1 29 cercior *u* 30 capacis *Bentl. opp. sch.γ Pph.; et Seneca Hippolyt.* 1152 *Plutonem et Tibullus* I 3, 65 *mortem rapacem appellauerunt* fine *Ω* [4 *Bland. ut uid.*] *Pph. sch.γ ter sch.λφ item Seruii codd. Casseliensis Reginensis Parisinus* 7929 *editio Dan.* sede *y*[*Mart.*

aula diuitem manet
erum. quid ultra tendis? aequa tellus
pauperi recluditur
regumque pueris, nec satelles Orci
callidum Promethea 35
reuexit auro captus: hic superbum
Tantalum atque Tantali
genus coercet, hic leuare functum
pauperem laboribus
uocatus atque non uocatus audit. 40

XVIIII

Bacchum in remotis carmina rupibus
uidi docentem, credite posteri,
Nymphasque discentis et auris
capripedum Satyrorum acutas.
euhoe recenti mens trepidat metu, 5
plenoque Bacchi pectore turbidum

TESTIMONIA.

32—34 'equa tellus — pueris' Vincentius Bellou. VII 70 36 sq. 'hic superbum Tantalum' Plotius 5, 10

II 19. 1 sq. 'Bacchum — docentem' schol. Iuuenal. 7, 58 1 praem. 'octaua decima ode' Diomed. 524 5 praem. 'Hor. . . . in II carminum' Prisc. XV 17 'Satur est cum dicit Hor. euhoe!' schol. Iuuen. 7, 62

VARIA LECTIO.

Maldeg. Sil.] *comment. Seruius Bentl.* (*cf. Senec. Troad.* 509 *et Auson. profess.* 11, 6) 31 *Aula* u_2, *om. Seruius* aula π *continuans hunc uersum uersui* 30 manebit *Seruii cod. Parisinus* 32 Herum $\gamma\lambda u_2$ aeuum *Seruii cod. Paris.* horum *Seruius Dan.* equa u 34 regnum *Vincentius* 36 Reuixit $F\gamma$ Reuinxit $\pi u_1 F_2$ ('*reduxit*' *interpr. sch.*γ) 37 Tamtalū π 38 cohercet Ω 39 Pauperem τ (Pauperum τ_1)

II 19. AD LIBERVM PATREM $AB\tau$ ENTVSIACE LIBERI PATRIS LAVDES $F\lambda$ ENTHVSIATICE AD LIBERVM PATREM γ 1 Bachum $A\tau\varphi$. achum γ 3 Nimphas $A\gamma\pi u$ discentis $\gamma\tau pr.$ discentes *cett.* auris $\gamma\pi\tau Pph.$ aures *cett.* 4 satirorum ψu 5 Heu hoe $A\lambda$ *Prisc.* *cf. Lachmanni Lucr.* 309 meus A 6 bachi $ABF\gamma\tau$

laetatur: euhoe parce Liber,
parce, graui metuende thyrso!
fas peruicacis est mihi Thyiadas
uinique fontem lactis et uberes 10
cantare riuos atque truncis
lapsa cauis iterare mella,
fas et beatae coniugis additum
stellis honorem tectaque Penthei
disiecta non leni ruina 15
Thracis et exitium Lycurgi.
tu flectis amnes, tu mare barbarum,
tu separatis uuidus in iugis
nodo coerces uiperino
Bistonidum sine fraude crinis. 20
tu, cum parentis regna per arduum
cohors Gigantum scanderet impia,
Rhoetum retorsisti leonis
unguibus horribilique mala;
quamquam choreis aptior et iocis 25
ludoque dictus non sat idoneus
pugnae ferebaris, sed idem

TESTIMONIA.

20 Acr. ad carm. saec. 41

VARIA LECTIO.

7 Letatur A_1u heu hoe $\lambda\pi_2$ heu heu π_1 8 thirso $A\gamma u$ tyrso π 9 peruicacis *Pph.* peruicaces Ω est] sit *Bentl. opp. Acr. et sch.γ* (*interpr.* '*possibile est*' *Acr. sch.γ*) *Porph.* thiadas $AF\gamma$ tyadas u thyadas $B\lambda\pi\tau$ 14 pentei F panthei τ 15 leui πu 16 Trhacis A Tracis τu et *om.* π exitum $A_1BAc.$ lygurgi $F\lambda A_2$ licurgi $\gamma\pi_1\tau Ac.$ ligurgi $u\pi_2$ 17 flectes B annes u 18 superatis γ in i:] iniungis τ iugis u_1 19 coerces $B\pi$ coherces *cett. Pph.* 20 Bisthonidum $AB\gamma\lambda\pi\tau$ sine fune y[1 *Bland.*] crinis *Pph.* crines Ω 22 giganthum A 23 Roethum λu Rhecum 'V' [Rhetum *cett. Bland.*] leonum $F\pi corr.$ 24 orribili F horribili *cett.* horribilis *Bentl. itemque Acronem legisse putaueris* ('Horribiliq. mala] *maxilla metuendus' Acr. et sch.γ*) *opp. Ac. Porph. sch.γ alt. l.* (*interpr.* '*terribili*') *uu.* 25—28 *del. Peerlk.* 25 Quanquam F

pacis eras mediusque belli.
te uidit insons Cerberus aureo
cornu decorum leniter atterens 30
caudam et recedentis trilingui
ore pedes tetigitque crura.

XX

Non usitata nec tenui ferar
pinna biformis per liquidum aethera
uates, neque in terris morabor
longius inuidiaque maior
urbes relinquam. non ego pauperum 5
sanguis parentum, non ego quem uocas,
dilecte Maecenas, obibo
nec Stygia cohibebor unda.
iam iam residunt cruribus asperae

TESTIMONIA.

29 sq. 'Hor. de Libero: te uidit — decorum' Seru. ad Aen. IIII 654 mythographus III tract. 9, 10 ap. Mai auct. class. III p. 239 29 'te — Cerberus' Seru. ad Aen. III 93 'insons insontis, sic Hor.' Prob. 1473 Claudius Sacerdos 2, 48

II 20. 1 praem. 'nona decima ode' Diomed. 524

VARIA LECTIO.

28 mediusque] merus atque *Hitzigius* medicusque *Hamacher opp. Porph.* 29 insomnis *Seruius ad Vergil. Aen.* III 93 30 cornu] curru *Seruii cod. Florent. bibl. sanctae crucis* XXII 1 *opp. mythogr. Porph. Acr. et sch.γ sch.λφ* Ω aterens A_1 attrens *u* 31 Cauda *A* Gaudam *τ* recedentes *B* trilingue *ψpr.* 31 *sq.* ~~ore~~ trilingui | Ore *τ* 32 tetegit *φ*

II 20. AD MAECENATEM (MEC: *A*) *AB* PARANETICE SE INMORTALEM (IMM: *φ*) FVTVRVM ET IN CIGNVM CONVERTENDVM AIT *Fλ* AD MECENATEM ALLEGORICE TETRACOLOS (*rell. om. τ*) VEL PARANETICE SIBI *γτ* *hoc carmen Horatio abiudic. Paldamus et Lehrsius* 1 Non ita ita nec *B* non tenui *χ(h)y opp. Ac. sch.γ bis Pph.* 2 Penna *FλπτuA*$_2$ peliquidum *τ* ethera *γ* &hra *π* 3 Vatis *π* nec *χ* terra *Fπuχ* 6 quam uocas $λ_1$ quem uocant *Bentl.* quantulus *Hitzigius opp. Pph.* 7 ('Dilecte M:] *uocatiuum enim sibi quasi a M(a)ecenate dictum posuit' sch.γ*) Delecte *B* Dilecte *π* mecenas *λπψu* mecenas *τ* 8 stigia *BFγπu* cogibebor *γ* choibebor *u* coibebor *π* *uu.* 9—12 *del. Peerlk. Gruppeus alii* 9 aspere *γπτ*

pelles et album mutor in alitem 10
superne nascunturque leues
per digitos umerosque plumae.
iam Daedaleo * notior Icaro
uisam gementis litora Bospori
Syrtisque Gaetulas canorus 15
ales Hyperboreosque campos.
me Colchus et qui dissimulat metum
Marsae cohortis Dacus et ultimi
noscent Geloni, me peritus
discet Hiber Rhodanique potor. 20
absint inani funere neniae
luctusque turpes et querimoniae:
compesce clamorem ac sepulchri
mitte superuacuos honores.

TESTIMONIA.

20 'Hor. dicit: ut discet — potor' Seru. ad Aen. VII 605

VARIA LECTIO.

10 in alitem. *Doederlinus* 11 Supernae *τυχ* Superna *y Fea opp. sch.γλφ et cf. L. Muellerus de re metr.* 340 12 umeros *B* hum: *cett.* plume *A*ι 13 dedaleo *Ω* notior *A*ι*Bγχ*(*ϑpr.*)*Pph.* nocior *λτ* ('nocior icaro' *in τ maioribus quam cetera litteris scripta sunt*) otior *u χA*ι ocior *Fχ* °cior ¸caro, o *et* i *ab alt. m.* *π* tutior *Bentl.* doctior *Rauchensteinius* cautior *Withofius* audacior *Peerlk. alii alia. lectio* ocior *ferri nequit: uide L. Muelleri de re metr. p.* 307 *cl. serm.* I 9, 38 *epist.* II 3, 65 ȧcaro *B* 14 littora *Aγψu non Ac. Pph.* bosfori *Ac.* bosphori *Ω* 15 Sirtis *γ* Syrte *B* Syrtes *AFλπτ* Sirtes *u* tegulas *π*ι getulas *cett.* 16 yperboreos *Bψ* hiperboreos *γπuAc.* 17 colcus *γ* et *om.* *π*ι dissimula//t *π* 18 Marse *A*ι*Fγ* choortis *u* cohortes *B* 19 petitus *Burmannus, alii alia, opp. sch.γ et cf. mus. Rhen.* 1863, 278 20 hyber *F* iber *γ* rodani *ψu* 21 naenię *π* 22 querimonie *γ* queremoniae *F* querimonię *π* 23 Conpesce *u* sepulcri *Bγψu Pph.* 24 Mite *ψ*ι onores *γ*

QVINTI (*om.* *γ*) HORATII FLACCI (QVINTI FLACCI HORATII [HORACII *λ*] *Aλ*) CARMINVM LIBER ·II· EXPLICIT. INCIPIT LIBER (*om.* *F*) ·III· (TIVS *τ*) *AFγλτ*, *λ add.* FELICITER *λ* LIBER CARM ·II· EXPL· INCIP LIBER ·III· *B*

Q. HORATI FLACCI

CARMINVM

LIBER TERTIVS

I

Odi profanum uolgus et arceo:
fauete linguis; carmina non prius
audita Musarum sacerdos
uirginibus puerisque canto.
regum timendorum in proprios greges, 5
reges in ipsos imperium est Iouis,
clari Giganteo triumpho,

TESTIMONIA.

III 1. 1 Mallius Theodorus 4, 10 Petronius satir. c. 118 praem. 'liber tertius. prima ode' Diomed. 525 'peruincis tandem, et operta Musarum mearum, quae initiorum uelabat obscuritas, quamquam non profanus, inrumpis, Paule carissime. quamuis enim te non eius uulgi existimem, quod Hor. arcet ingressu, tamen sua cuique sacra: nec idem Cereri quod Libero, etiam sub isdem cultoribus' Ausonius praefat. idyll. 7 cf. idem praef. idyll. 11: '... et quicquid profanum uulgus non ignorat' 2 sq. Seru. ad Aen. V 71 2 'fauete linguis' Seru. ad georg. IIII 230 mythographus III tract. 6, 34 ap. Mai auct. cl. III p. 212 2 sq. 'carmina — audita' sch. γ c. IIII 9, 3

VARIA LECTIO.

III 1. AD CHORVM VIRGINVM ET PVERORVM *AB* PRACMATICE (PRACMATICAE φ) AD INDOCTOS *F* AD CHOROS VIRGINVM ET PVELLARVM (VIRGI ET PVER τ) γτ AD CHORVM VIRGINVM ET PVERORVM. PRACMATICE AD INDOCTOS λ *unam oden èsse c.* I—VI *existimauit Porphyrion* *uu.* 1—4 *uelut prooemium carminum* I—VI *separatos posuit Meinekius* 1 uolgus πχ(δ) *Petroni cod. Bernens. pr.* uulgus *cett.* 5 propios λ

cuncta supercilio mouentis.
est ut uiro uir latius ordinet
arbusta sulcis, hic generosior 10
descendat in campum petitor,
moribus hic meliorque fama
contendat, illi turba clientium
sit maior: aequa lege Necessitas
sortitur insignis et imos, 15
omne capax mouet urna nomen.
destrictus ensis cui super impia
ceruice pendet, non Siculae dapes
dulcem elaborabunt saporem,
non auium citharaeque cantus 20
somnum reducent: somnus agrestium
lenis uirorum non humilis domos
fastidit umbrosamque ripam,
non Zephyris agitata Tempe.
desiderantem quod satis est neque 25
tumultuosum sollicitat mare,
nec saeuos Arcturi cadentis
impetus aut orientis Haedi,
non uerberatae grandine uineae

TESTIMONIA.

14 sq. 'equa lege — imos' floril. Paris. 8069 17 sq. 'destrictus — pendet' Porph. ad c. I 9, 5 Charis. 269 'districtus ensis quod super magna ceruice pendet' Sergius in Donat. 1798

VARIA LECTIO.

Inter u. 8 *et* 9 *lacunam statuendam censuit Roeperus* (*philol.* XVIIII *p.* 325) 9 esto ut *Bentl. opp. sch.λφ* ordinat *B* 11 descendet *γ* 13 clyentium *F* clientum *πpr.uχ* 15 insignis *π* insignes *cett.* 17 Districtus *Fλπu*1 *Sergius, non G Acr. et sch.yi.t. Pph. Porph. ad c.* I 9, *Charisius* cui] quod *Sergius* impiā *u*2 18 Ceruicē *u*2 dependet *Charisius* 19 elaborarunt *ω* [elaborabunt *omn. Bland.*] ('*reddent' interpr. sch.γ*) 20 cytharę *Fλπτ* 21 Sonnum *u* sonnus *u* 22 humiles *BFγτu* 23 umbrosamue *Ianius* 24 zephiris *τu* zefiris *B* zepheris *γ* 27 seuos *π* seuus *Fu* saeuus *cett.* 28 orientis çui *Ac.* hedi *Fλτu*

fundusque mendax, arbore nunc aquas 30
culpante, nunc torrentia agros
sidera, nunc hiemes iniquas.
contracta pisces aequora sentiunt
iactis in altum molibus: huc frequens
caementa demittit redemptor 35
cum famulis dominusque terrae
fastidiosus: sed Timor et Minae
scandunt eodem quo dominus, neque
decedit aerata triremi et
post equitem sedet atra Cura. 40
quodsi dolentem nec Phrygius lapis
nec purpurarum sidere clarior
delenit usus nec Falerna
uitis Achaemeniumque costum,
cur inuidendis postibus et nouo 45
sublime ritu moliar atrium?
cur ualle permutem Sabina
diuitias operosiores?

TESTIMONIA.

37 sq. 'sed — scandunt eo quo dominus' florileg. Paris. 8069

VARIA LECTIO.

30 fundusue *Ianius opp. Ac. Pph.* mendax *om. B* aquas *τ* 32 Sydera *λτ* *uu.* 33—40 *del. Peerlk. Prienius Linkerus* 33 senciunt *τ* 34 hunc *ψ* 35 Cementa *τu* dimittit *λχ(αβg) opp. Ac.* [2 *Bland.*] redemtor *τψ* 37 set *γ* 39 Decedite aratri remi *B* Decedit///erata tr: *π* erata *ϱ* et *χ(βδιν; in s locus rasus) om. Ω Pph.* 40 Postque *Bentl.* ęquitem *π* 41 phrigius *ABγτu* frigius *π* frigyus *ψ* 42 sydere *τ* 43 Delenit *A₁Bπpr.G*[2 *Bland.*] ('Delinit] *mitigat' sch.γλφ*) Delinit *FγλτuA₂πcorr.ς*[1 *Bland.*] *Bentl.* falernae *γτGχ(αβnp)* [*opp.* 3 *Bland.*] 44 Vites *A₁Bγτχ(αβσp)* [*opp.* 3 *Bland.*] achemenium *Fλπu* achęmonium *B* achemonium *Aτ* achimenium *γ* Achaemeniumue *Bentl.* 46 molior *τ* mołliar *u* 48 operiosiores *τ* onerosiores *Bentl.*

II

Angustam amice pauperiem pati
robustus acri militia puer
condiscat et Parthos ferocis
uexet eques metuendus hasta
uitamque sub diuo et trepidis agat 5
in rebus. illum ex moenibus hosticis
matrona bellantis tyranni
prospiciens et adulta uirgo
suspiret: 'eheu, ne rudis agminum
sponsus lacessat regius asperum 10
tactu leonem, quem cruenta
per medias rapit ira caedes.'
dulce et decorum est pro patria mori:
mors et fugacem persequitur uirum,
nec parcit inbellis iuuentae 15
poplitibus timidoue tergo.
Virtus repulsae nescia sordidae

TESTIMONIA.

III 2. 1—3 'angustam — condiscat' Hildebert. moral. philos. p. 982 sq. 13 Vincentius Bellou. VII 70 florileg. Paris. 8818[a] cf. 'censent hostibus occurrendum, pulchrum esse dicentes pro patria mori' translatio Dionysii c. 10 (Pertz XIII 366) 16—20 et 21—24 Hildebertus moral. philos. p. 975

VARIA LECTIO.

III 2. AD AMICOS *ABτ* DE INSTITVTIONE AD AMICOS LOQVITVR (*om. F*) *Fγλ* 1 amici *Acr. et sch.γ* (*interpr.* '*Hanc odem ad amicos generaliter scribit* [*scripsit sch.γ*]') *Gχ*(*αg*)*y Bentl. non Ω Ac. Pph. sch.λφ Hildebertus* ('*glossa: amice aduerbium est, et inscriptio odae . . . de institutione puerorum*' *Barthius ex codice peruetere*) *u.* 2 *om. B* 3 feroces *Fγλπτu* 4 aeques *π* asta *πψ* *uu.* 5—12 *om. B* 5 dio *A*[1]*Ac.* diuo *cett* [*omn. codd. Cr.*] et *omittendum censet Doeringius* trepidus *γλχ* 6 menibus *A*[1] 7 tiranni *Au* 8 Prospitiens *πιu* 10 lacesset *A*[1][3 *Bland.*] *opp. sch.γ bis* 12 ira ψ cedes *Aγπτu* 13 dequorum *Ac.* 14 prosequitur *χ*(*σgp*) [*cod. Mart.*] consequitur *Bentl. opp. Ac.* 15 ibellis *B* imbellis *λ* 16 Poblitibus *Bτ* timidoue *ABγλτGχAc. Bentl.* timidoque *Fλπuχ* *uu.* 17—32 *om. B*

intaminatis fulget honoribus,
nec sumit aut ponit secures
arbitrio popularis aurae. 20
Virtus recludens immeritis mori
caelum negata temptat iter uia,
coetusque uolgaris et udam
spernit humum fugiente pinna.
est et fideli tuta silentio 25
merces: uetabo, qui Cereris sacrum
uolgauit arcanae, sub isdem
sit trabibus fragilemque mecum
soluat phaselon: saepe Diespiter
neglectus incesto addidit integrum; 30
raro antecedentem scelestum
deseruit pede Poena claudo.
III. iustum et tenacem propositi uirum

TESTIMONIA.

25 sq. 'est — merces' florileg. Paris. 8069 31 sq. Seru. ad Aen. I 543 schol. Stat. Theb. V 60

III 3. 1—4 '... nisi forte delirare illis uidetur Flaccus in lyricis

---

VARIA LECTIO.

18 Incontaminatis *uμcorr.y* interminatis *Peerlk.* 21 inmeritis *γπ* in meritis *Hildebertus* mori] mox *Hildeb.* 22 Celum *u* iter] ire *Aλτχ Hildeb. non Pph. sch.λφ* ire *u* 23 Caetus *Aγπτu* uulgaris *γπpr.τ* uulgares *cett.* 24 fugente *τ* penna *FλπτuA2* [pinna '*V*'] 25 et *om. λ* tuta] cuncta *y* 26 Meres *A1* uitabo *λ* 27 Volgarit *Fπχ(s)* Vulgarit *λuγuar. Pph. sch.λφ* ς(αϑμρσghnpv) Vulgauit *Aγτ Gχ(β)Acr. et sch.γ* Volgauit χ(δ) archanae *AFγτu* arcane *π* subistem *τ* hisdem *A* 28 fragilemue *Bentl.* 29 phasilon *A1* phaselum *π1u χA2λ2 Ac. loco pr. opp. Acr. et Ac. alt. l.* phiselon *sch.γ* sepe *Aγλπu* sepę *φ* 30 Nec lectus *A Ac.* Neclectus *π1* Neglectus *cett.* 31 antecedente *F* 32 pena *u* pęna *Acr.* clůdo *π*

III 3. *Continuant hoc carmen antecedenti A' V' χ(δρ)Acr. I Porph. et sine dubio archetypus cod. B, qui hanc oden omisit* [*in 'V' haec ode nec inscriptione, nec litteris maiusculis a praecedente separata est*] AD MVSAS DE AVGVSTO QVI IN PROPOSITO SVO VIDETVR PERSEVERARE *Fλ* AD MVSAS DE AVGVSTO *γ* AD AVGVSTVM *τ*

non ciuium ardor praua iubentium,
non uoltus instantis tyranni
mente quatit solida neque Auster
dux inquieti turbidus Hadriae 5
nec fulminantis magna manus Iouis;
si fractus inlabetur orbis,
inpauidum ferient ruinae.
hac arte Pollux et uagus Hercules
enisus arces attigit igneas, 10
quos inter Augustus recumbens
purpureo bibet ore nectar.
hac te merentem, Bacche pater, tuae
uexere tigres indocili iugum
collo trahentes; hac Quirinus 15
Martis equis Acheronta fugit,
gratum elocuta consiliantibus

TESTIMONIA.

cum dicit: iustum — solida' Lactantius instit. diu. V 13 'iustum — solida' Vincentius Bellou. V 70 'uirum iustum et propositi tenacem non ardor ciuium praua iubentium, non uultus — solida' Hildebert. moral. philos. p. 978 7 sq. Hieronymus epist. 6 ad Iulianum (Vallars. I 17[a]) id. epist. 118 ad Iulianum 2 (Vallars. I 787[b]) 'quod in lyrico carmine super iusti praeconio dicitur: si — ruinae' Hieronym. epist. 129 ad Demetrium 7 (Vallars. I 976[a]) 'quem ut Flaccus in lyrico carmine ait: si — ruinae' Hieronym. comment. in epist. ad Ephesios lib. III c. 5 (Vallars. VII 653[c])

VARIA LECTIO.

3 uultis *A*1 uultus *γλτυA*2 tiranni *Au* 5 inqui&is *πa.ras.* hadrie *A*1 adrię *πυ*1*Ac.* 6 magna Iouis manus *ω* manus] domus *G* 7 inlabatur *FγπA*2*λcorr.χ*(*ϱ*) *sch.γλφ*(*interpr.* '*ruat*') illabatur *ς comment. Hieronymus* inlabetur *A*1*λpr.* illabetur *τχ*(*β*) inlabitur *u* orbis] iouis *u*1 8 Impauidum *Aλ* 10 Enisus *Aγλ*'*V*'*u*2*χ*(*αβn*) ['*V*' cum 4 aliis codd. Cr.]. *Ac.* Innisus *Fπτυ*1*ς*(*δϑμρσghs*) *cons. sch.γλφ* (*interpr.* '*incumbens*') (E//nisus *uv* En//ixus *p*) 12 bibet *A*1*γλτυGχ* (*αβϑns*) *comment.* bibit *FπA*2*ςPph.* 13 bache *τ* 14 tygres *F* 15 hac] ac *π* 16 Patris equis *y* (*cod. Barthii*) *Bentl. opp. Ac. Acr. sch. γ et cf.* '**Martis**] *i. e. patria uirtute*' *sch.γ* *uu.* 17—72 *del. Peerlk.* 17 *Porphyrion auctor est, fuisse qui inde ab hoc uersu nouam oden incipere arbitrarentur* eloquuta *Aλ* consilientibus *Fu*

Iunone diuis: 'Ilion, Ilion
fatalis incestusque iudex
et mulier peregrina uertit 20
in puluerem, ex quo destituit deos
mercede pancta Laomedon, mihi
castaeque damnatum Mineruae
cum populo et duce fraudulento.
iam nec Lacaenae splendet adulterae 25
famosus hospes nec Priami domus
periura pugnaces Achiuos
Hectoreis opibus refringit,
nostrisque ductum seditionibus
bellum resedit: protinus et grauis 30
iras et inuisum nepotem,
Troica quem peperit sacerdos,
Marti redonabo; illum ego lucidas
inire sedes, discere nectaris
sucos et adscribi quietis 35
ordinibus patiar deorum.
dum longus inter saeuiat Ilion
Romamque pontus, qualibet exules
in parte regnanto beati;

TESTIMONIA.

18 sq. 'Ilion — iudex' Porph. ad epist. II 1, 11

VARIA LECTIO.

18 diuis *A* ilion ion π_1 21 qua *Lachmannus* distituit τ destuit ψ_1 22 pancta *Ac.pr.* pacta Ω *Ac.corr.* laumedon A_1 *sch.γ uno loco aut pr. aut corr.* (*opp. duobus aliis locis*) $\chi(\alpha)$ 23 dampnatum $\varphi\psi_2$ dannatum *u* damnatam *Bentl. et Lachmannus* minerue τ 24 popolo λ fraudolento *Ac.* *uu.* 25—28 *del. Linkerus* 25 lacenae $A\lambda\tau\psi u$ lacene φ *lac*ene π 27 Per iura *Fγ* Peiura τ 28 Haectoreis *Fγλ Ac.* 29 sedicionibus λ 30 graues *Fπτu* 32 Troia *Heinsius et Bentl.* 33 ego *om.* τ 34 discere *Fγπτu*ς *Ac.pr. Porph.* A_2 ducere $A_1\lambda\gamma u$*ar.*$\chi(\vartheta\sigma\iota\nu)$ *Ac.corr. sch.γ* ('*deorum conuiuiis etiam interesse permittam*' *Acr. et sch.γ*) *comment.* 35 Sucus τ Succos λu asscribi *u* ascribi $A\lambda$ 36 paciar *Fτ* 37 seuiat $A\pi\varphi u$ 38 portus *u* exules λ 39 regnando *F*

dum Priami Paridisque busto 40
insultet armentum et catulos ferae
celent inultae, stet Capitolium
fulgens triumphatisque possit
Roma ferox dare iura Medis.
horrenda late nomen in ultimas 45
extendat oras, qua medius liquor
secernit Europen ab Afro,
qua tumidus rigat arua Nilus,
aurum inrepertum et sic melius situm,
cum terra celat, spernere fortior 50
quam cogere humanos in usus
omne sacrum rapiente dextra.
quicumque mundo terminus obstitit,
hunc tanget armis, uisere gestiens
qua parte debacchantur ignes, 55
qua nebulae pluuiique rores.
sed bellicosis fata Quiritibus
hac lege dico, ne nimium pii
rebusque fidentes auitae
tecta uelint reparare Troiae. 60
Troiae renascens alite lugubri
fortuna tristi clade iterabitur,
ducente uictrices cateruas
coniuge me Iouis et sorore.
ter si resurgat murus aeneus 65
auctore Phoebo, ter pereat meis

VARIA LECTIO.

41 Insultet *π* 42 Caelent *AFγλπτ* 46 extendet *Ac.* Extendat *Ω* horas *γπτu* quas *ψ* 47 Decernit *π* heuropen *F* europoen *π* affro *u* 50 caelat *Fτ* 51 in humanos usus *τ* 52 dextera *ψ* 53 quacumque *Bentl.* mundi *Aιγ* 54 tangat *γ Bentl.* 55 debachentur *Aλχ* debacchentur *FγπuχPph. Ac.* debachantur *τχ*(*ϱcorr.*) dibachentur *Acr.* 'dicit baccentur' *per err. sch.γ* 56 pluuięq: et rores *u* 57 Set *γ* 60 Tæcta *ψ* 66 Ductore *γ*(*Pulmanni A*) structore *Bentl.* '*auctor tamen Latinum est*' *Peerlk. ad h. l.* phębo *Aγ* phebo *πτ*

litoris Assyrii uiator,
uisam Britannos hospitibus feros
et laetum equino sanguine Concanum,
uisam pharetratos Gelonos 35
et Scythicum inuiolatus amnem.
uos Caesarem altum, militia simul
fessas cohortes abdidit oppidis,
finire quaerentem labores
Pierio recreatis antro. 40
uos lene consilium et datis et dato
gaudetis almae. scimus, ut impios
Titanas immanemque turmam
fulmine sustulerit caduco
qui terram inertem, qui mare temperat 45
uentosum, et urbes regnaque tristia,
diuosque mortalisque turbas
imperio regit unus aequo.
magnum illa terrorem intulerat Ioui
fidens iuuentus horrida bracchiis 50
fratresque tendentes opaco
Pelion imposuisse Olympo.

VARIA LECTIO.

32 Littoris *ABτu* assirii *ABFγτu* 33 brittannos *AFγ* 35 faretratos *F* 36 scithicum *Aτ* sciticum *πu* annem *u* agmen *y* 37 cesarem *Au* milicia *λ* 38 Fessus *y*(*Leidensis a prima manu et sch. Franekerani*) cohortes] fortis *Pph.* choortes *u* abdidit *AγτχAc. Acr. sch. γbis* addidit *BFuχ*(*β*) *Pph.* reddidit *πpr.?χ*(*δισρι?v*)*y* [1 *Bland.*; '*alii omn.* abdidit'] *Bentl. Peerlk.* redditis *π*(*sed* tis *in ras.*)*χ*(*h et cod. Leidens.*) redditas *y* (ab. oppidis *μ*) opidis *ψ* opibus *τ* *uu.* 39 —52 *om. B* 39 querentem *γu* 40 Pyerio *πλ*2 41 et datis] datis *Pph. om.* et; *itemque hunc locum laudat ad u.* 42 *Porph.* 42 alme *om. γ*1 ut *om. A*1 inpios *λ* 43 Tithanas *A* inmanem *Fπu opp. Pph.* turbam *AγτuGχ*(*βσps*) *Pph. sch. γ* turmam *Fλπς* 45 inhertem *Aγ* 46 uentosum et orbem *Kleeus* uentosum, et umbras *Bentl.* uentosum et undas *Peerlk.* *sed uide mus. Rhen.* 1863, 278 Ventorum *ψpr.* Ventiosum *τ* 47 mortalesque *Fγπτ* et mortales *u* turmas *AFλπGς* turbas *γτuχ*(*αβp*) *sch. γ* 50 bracchiis *φ* brachiis *cett.* 51 intendentes *Ac.* [1 *Bland.*] 52 inposuisse *AFλu* olimpo *AFγπu*

sed quid Typhoeus et ualidus Mimas,
aut quid minaci Porphyrion statu,
quid Rhoetus euolsisque truncis 55
Enceladus iaculator audax
contra sonantem Palladis aegida
possent ruentes? hinc auidus stetit
Volcanus, hinc matrona Iuno et
numquam umeris positurus arcum, 60
qui rore puro Castaliae lauit
crinis solutos, qui Lyciae tenet
dumeta natalemque siluam,
Delius et Patareus Apollo.
uis consili expers mole ruit sua, 65
uim temperatam di quoque prouehunt
in maius; idem odere uires
omne nefas animo mouentis.
testis mearum centimanus * Gyas
sententiarum, notus et integrae 70

TESTIMONIA.

65—68 Hildebertus moral. philos. 976 65 cf. 'gens in se diuisa omnia in se disturbant sua mole ruitura' translatio S. Dionysii Areopagitae c. 2 (Pertz XIII 357) 69 sq. 'Hor. in II carminum: testis — sententiarum' Prisc. VI 84 69 'centimanus gigas' Prisc. XVII 152

VARIA LECTIO.

53 Set *γ* tiphoeus *Fγπ* typheus *λu* typheus *τ* ualidas *τ*1 minas *A*1 54 porphirion *AFγτ* phorphyrion *B* porphion *u* 55 roetus *B* rhetus *F* rethus *uπ*2 puthius *π*1 euolsis *A*1*Fχ* euosis *π* euulsis *A*2 *cett.* ('*A*1 euosis *i.* (*om.* λ) *e. annosis' sch.Fλ*) 56 Encheladus *τu* Encelatis, a1 enceladus *π* 57 pallidis *λ*1 egida *Fu* 59 Vulcanus *ABγλπτu* 59 *sq.* iuno | Et numquam *Fπ* 60 Nunquam *u* umeris *A Pph.* humeris *cett.Ac.* archum *ψ*1 62 Crines *BFπτu* liciae *Fπu* litie *γ* tenet *om.* *π*1 64 patareius *λ*1*u* patereus *γpr.* 65 consiliis *γ* consilii *cett.Ac.Pph.* ruit mole sua *u* mole////ruit sua *λ uu.* 66—68 *om.B* 66 dii *Aγλτu* 68 (omni animo mouentes *Hildeb.*) mouentes *Fγτu* *uu.* 69—72 *del. Hauptius Linkerus alii* 69 Gyas *ω* gigas *ΩV*[*omn. codd. Cr.*] *Ac.* Gyges *Bentl.* 70 sententiarum notus, et *Lambinus*

temptator Orion Dianae,
uirginea domitus sagitta.
iniecta monstris Terra dolet suis
maeretque partus fulmine luridum
missos ad Orcum; nec peredit 75
impositam celer ignis Aetnen,
incontinentis nec Tityi iecur
reliquit ales, nequitiae additus
custos: amatorem trecentae
Pirithoum cohibent catenae. 80

V

Caelo tonantem credidimus Iouem
regnare: praesens diuos habebitur
Augustus adiectis Britannis
imperio grauibusque Persis.
milesne Crassi coniuge barbara 5
turpis maritus uixit, et hostium
(pro curia inuersique mores!)

TESTIMONIA.

71 sq. 'Orion . . . cum uellet cum Diana concumbere, ut Hor. dicit, eius sagittis occisus est' Seru. ad Aen. I 535 item mythographus ap. Mai auct. class. III p. 13 et p. 132 77 Seru. ad Aen. VI 596 'Hor. inextinctum ait Titii iecur' mythogr. ap. Mai auct. class. III p. 190

VARIA LECTIO.

73 montris γ_1 74 Meret $AF\gamma\lambda_1\pi\tau$ partos B partū π_1 75 orchum u 76 inpositam $\gamma\pi\psi$ *Pph.* caeler F aetnen *Pph.* ethnen B aethnen $A_1\gamma\lambda\tau$ aethnam $\pi\varphi\lambda_2$ ęthnan A ethnam u ethan ψ *uu.* 77—80 *del. Peerlk.* 77 nec] aut *Seruius* tycii A tycii λ titii $BF\pi\tau$ γ *in ras.* ψ_2 ticii $\psi_1 u$ titui *Pph.* iecŏr τ 78 Relliquit τ Reliquid $\lambda\chi(\alpha)$ Relinquit $u\varsigma$ *Pph. Bentl.* 80 Perithoum u *Pph.* Piritoum π cathenae F, *om.* B

III 5. AD DIVVM AVGVSTVM $ABF\lambda$ IN HONOREM DIVI (*om.* τ) AVGVSTI $\gamma\tau$ 1 . ęlo γ Celo u credidimus AF credimus π credimus B *Pph. opp. Porph.* (*uaria lectio ex Acronis interpretatione orta esse uideatur*) 2 presens $\gamma\lambda\varphi$ diuus Ω 3 brittannis $A\gamma\psi$ *Ac.* 5 crassis λ in coniuge *Peerlk. non Pph.* 6 ostium λ_1 7 inuersis λ

consenuit socerorum in armis
sub rege Medo Marsus et Apulus,
anciliorum, nominis et togae 10
oblitus aeternaeque Vestae,
incolumi Ioue et urbe Roma?
hoc cauerat mens prouida Reguli
dissentientis condicionibus
foedis et exemplo trahenti 15
perniciem ueniens in aeuom,
si non periret inmiserabilis
captiua pubes. 'signa ego Punicis
adfixa delubris et arma
militibus sine caede' dixit 20
'derepta uidi; uidi ego ciuium
retorta tergo bracchia libero,
portasque non clausas, et arua
Marte coli populata nostro.
auro repensus scilicet acrior 25

TESTIMONIA.

III 5. 10 sq. Cledonius 1898 Seru. ad Aen. VII 188 cf. Florus II 21, 3: 'patriae, nominis, togae, fascium oblitus' et Probus de nomine exc. p. 208 K. 'Lucretius [sic per errorem] metrum custodiens rationem regulae excessit, qui ait anciliorum, uon ancilium' 10 Charis. 62

VARIA LECTIO.

u. 8 *om.* τ aruis *y*(*cod. Altorf.* 1) *coni. Tan. Faber Heinsius Bentl. opp. sch.γ Porph.* *uu.* 9—16 *del. Peerlk.* 9 Marsus *om. B* 10 Anciliorum et n: *Fπ'V'ς Pph. Charisius Cledonius Seruii Reginensis et edit. Dan.* et *om. ABγλιτuGχ*(*σp*) *Seruii Parisinus* 7929 11 aeterne π ueste *Aιπ* 12 Incolomi *λψpr.G* 14 conditionibus *ABγπpr.ψu* 15 Fędis *F* Fedis *A* exemplo trahenti *comment. Canterus Bentl.* '*trahere autem usitatum de contagione*' *Peerlk.* exempli trahentis *Bentl.* exemplo trahentis *Ω sch.γ* exemplum trahentis *Pph.* 16 Pernitiem *γπψιAcr.* Pernetiem *ψι* euū π aeuum *cett.* 17 perirent *Glareanus* perires *Lachmannus* uae miserabilis *Paldamus* iṁiserabilis *B* immiserabilis τ 19 Affixa τu 20 cede *Aπu* 21 Direpta *Ω sch.λφ*[*omn. Bland.*] Derepta *y*(*Pulmanni E*) Arrepta *y*(*Lambini liber* 1) *alterum* uidi *in marg. adscr.* π 22 bracchia *u* brachia *cett. Ac.* 23 eonclusas π clusas χ(δσh)*y* [*cod. Bland. habet* 'clusas'] *opp. Ac.* *uu.* 25—32 *del. Peerlk.* 25 redemptus χ(ϑ) *idem*

miles redibit. flagitio additis
damnum: neque amissos colores
lana refert medicata fuco,
nec uera uirtus, cum semel excidit,
curat reponi deterioribus. 30
si pugnat extricata densis
cerua plagis, erit ille fortis
qui perfidis se credidit hostibus,
et Marte Poenos proteret altero
qui lora restrictis lacertis 35
sensit iners timuitque mortem.
hic, unde uitam sumeret inscius,
pacem duello miscuit. o pudor!
o magna Carthago probrosis
altior Italiae ruinis!' 40
fertur pudicae coniugis osculum
paruosque natos ut capitis minor
ab se remouisse et uirilem
toruos humi posuisse uoltum,
donec labantis consilio patres 45
firmaret auctor numquam alias dato

TESTIMONIA.

27 sq. 'neque — fuco' Acron uolgatus et sch. *γ* ad serm. I 2, 83 29 sq. Seru. ad Aen. II 367 31 sq. 'si — plagis' Seru. ad Aen. VI 27 cf. 'muta quoque animalia cum fraude capiuntur, si aliquo modo se in fugam extricauerint, fiunt postmodo cautiora' Lactantius inst. VI 24

VARIA LECTIO.

in interpretationibus exhibent Acr. et sch.γ Porph. 27 Damnatum *ψ* Dampnum *φ* [dampnum *ubique codd. Cr.*] Dannum *u* nec *γτ* 28 referat *sch.γ ad serm.* I 2 29 semex *A*ι occidit *τ* *uu.* 31—34 *om. B* 31 Sic *y Seruii codices quidam* 33 se dedidit *Bentl.* 34 m*a*r*t*e *F* penos *u* propt& *π* pterit *τ* 36 inhers *π* 36 *sq.* mortem hiuc, unde uitam sumeret aptius *Bentl.* 37 inscius] aptius *uA*ϲ*λuar. πϲφϲψuar.χ*(*δρsυι*)*y* anxius *Kreusslerus* inscius *Acr. et sch.γ Pph.* 38 pacem et duello *Bentl.* 39 cartago *BFπu* cartago *τ* probosis *γ* 40 ruginis *γ* 41 pudice *γ* 43 Ab *ABFλπuGς Pph.* A *γτχ* 44 Toruus *Ω* uultum *ABγλτu* 45 labantes *Fu*τϲ patris *π*

interque maerentis amicos
egregius properaret exul.
atqui sciebat quae sibi barbarus
tortor pararet; non aliter tamen 50
dimouit obstantis propinquos
et populum reditus morantem,
quam si clientum longa negotia
diiudicata lite relinqueret,
tendens Venafranos in agros 55
aut Lacedaemonium Tarentum.

VI

Delicta maiorum immeritus lues,
Romane, donec templa refeceris,
aedisque labentis deorum et
foeda nigro simulacra fumo.
dis te minorem quod geris, imperas. 5
hinc omne principium, huc refer exitum:
di multa neglecti dederunt
Hesperiae mala luctuosae.
iam bis Monaeses et Pacori manus

TESTIMONIA.

III 6. 1 schol. in Verg. georg. I 502 ap. Suringarum hist. crit. schol. II p. 347

VARIA LECTIO.

47 maerentis *B* merentis *Aγλτ* merentes *Fπu* 49 atqui] >qſ (= et quis) *B* 51 obstantis *πχ*(*δh*) obstantes *cett.* prop:] amicos *FπuGλuar.ς*[1 *Bland.*] 52 redditus *ψ* 53 clientium *Fλa.r.π Acr. i.t.* negocia *τ* 54 Disiudicata *Fλ*ιπτι?*χ* *Diiud*icata *τ* relinquerit *B* relinquent *ψ*ι 55 *uenafros τ* uenefranos *u* uenafrenos *Ac.* 56 At *A*ι lacędemonium *γ* lacedomonium *A* lacedemonium *BFλτu*

III 6. AD POPVLVM *ABγ* AD POP: ROMANVM *τ* ITEM AD AVGVSTVM *Fλ* 1 inmeritus *Fπu expos. metr. Pph.* īmeritus *B* meritus *Peerlk.* in meritis *schol. Verg.* 2 refęceris *γ* 3 Aedes *Fγλπτu* Sedes *y* labentis *γπ* labentes *cett.* 4 Faeda *A* fumo simulacra nigro *τpr.* simulachra *π* 5 Diis *Aγλιu* quod] qui *y* quoad *Scheibeus* inperas *λ* 6 Hic *B* Huc *y* 7 Dii *Aγτu* neglecti *Ω* 8 Haesperiae *πψ* 9 monaesis *Aιχ*(*δ*)*V*[*Bland.*] monesis *Bγλπpr.τu*

non auspicatos contudit impetus 10
nostros et adiecisse praedam
torquibus exiguis renidet.
paene occupatam seditionibus
deleuit urbem Dacus et Aethiops,
hic classe formidatus, ille 15
missilibus melior sagittis.
fecunda culpae saecula nuptias
primum inquinauere et genus et domos:
hoc fonte deriuata clades
in patriam populumque fluxit. 20
motus doceri gaudet Ionicos
matura uirgo et fingitur artibus
iam nunc et incestos amores
de tenero meditatur ungui:
mox iuniores quaerit adulteros 25
inter mariti uina, neque elegit
cui donet inpermissa raptim

TESTIMONIA.

10 sq. 'idem (sc. Hor.) iu III (sc. carm.): non — nostris' Prisc. X 25

VARIA LECTIO.

φ2χ Acr. sch.γ bis monessis *πcorr.χ(μν)* moneses *aut* monaeses *G* mones ses *φ* moneses *χ(α1β1)* non esses *ψ* moneses *Pph. genetiuum tuebatur Obbarius nou. ann. philolog.* LVI 117; *frustra: nam Alcaici uersus enneasyllabi uel hendecasyllabi quintam syllabam longam semper uoluit Horatius. Luc. Muellerus de re metr.* 164 10 Inauspicatos *ABλ1u* Non auspicatos *cett.ς Ac. Prisc.* contulit *Fχ* *uu.* 11—13 *om. B* 11 nostris *optimi codd. Prisciani* nostris *uel* nostrorum *Bentl.* predam *λ* 13 Pene *F* Poene *γ* sedicionibus *λ* sæditionibus *τ* 14 dachus *F* et *om. λ* ethiops *BFλπu* *uu.* 15—48 *om. B* 17 Faecunda *λu* culpa *A* secula *ψ1u* 19 clades] labes *Peerlk. opp. Pph.* 20 Impatriam *λ* 22 matura] a matre *Peerlk. opp. sch. γλφ* fingit *γ* frangitur *y* fungitur *y[Mart.] opp. Ac. Acr. sch.γ bis* [3 *Bland.*] artibus *A1γλ1τGχ(s1)*[1 *Bland.*]*Ac. Acr. Pph.* artubus *Fπu γuar.A2ς(αβδϑμϱσghpv)* [2 *Bland. Mart.*] *sch.λφ et hoc praeferendum censet Porphyrion* 23 incestus *τ* 25 querit *τu* 26 elegit *A1πpr. χ(h)* eligit *F* eligit *γλτuA2πcorr. Pph. uide gymnas. Austriac. annal.* 1862, 328 27 intermissa *Aγτχ(σh) Pph. Porph. interpol. Ac.* inpermissa *λπψuGγuar.ς(αδ1ϑμϱgpv)Acr. sch.γbissch.λφ* impermissa *φχ(βns)*

gaudia luminibus remotis,
sed iussa coram non sine conscio
surgit marito, seu uocat institor 30
seu nauis Hispanae magister,
dedecorum pretiosus emptor.
non his iuuentus orta parentibus
infecit aequor sanguine Punico,
Pyrrhumque et ingentem cecidit 35
Antiochum Hannibalemque dirum;
sed rusticorum mascula militum
proles, Sabellis docta ligonibus
uersare glaebas et seuerae
matris ad arbitrium recisos 40
portare fustes, Sol ubi montium
mutaret umbras et iuga demeret
bobus fatigatis, amicum
tempus agens abeunte curru.
damnosa quid non imminuit dies? 45
aetas parentum, peior auis, tulit

TESTIMONIA.

29 sq. 'libertas emitur (coram)] i. e. marito, ut peccante uxore contentus sit tacere propter auaritiam. ut Hor. et non sensurum scio surgat maritus (corrigenda ut exhibent Horati codd.)' schol. Iuuenal. VI 140 36 'Hor. (sc. dixit) acrem tibiam Hannibalemque dirum' Quintilian. inst. VIII 2, 9 41—44 'idem (sc. Hor.) in III carminum: Sol — abeunte nocte' Prisc. VII 82 45—48 Hildeb. moral. philos. p. 982

VARIA LECTIO.

improuisa *y* (*Pulmanni cod. A et Achillis Statii liber*) *cf. etiam auctor epistulae Didonis ad Aeneam u.* 122 *sq.*: '*tibine inpermissus habetur lege pudoris amor*' 28 gaudia] Oscula *u* 29 Set *γ* 30 surgat maritus *sch. Iuu.* seu] cum χ(δσ)[1 *Bland.*] 31 hispaniae $A_2F_1\tau$ 32 praetiosus *Fγ* preciosus *u* p̄ciosus *τ* 34 equor *πu* 35 Pirrum *Fγ* Phyrum λ_1 Pl///rhum *π* et *om. Fπ* cicidit A_2 36 Anthiochum *Aλ* Anthioccum *u* hannabilem *Aγ* annibalem *Fπχ* durum *Fχ*(*μρhν*ι)*y non Ac. Quintil. Bentl.* 37 Set *γ* 39 glebas *AFλπτu Ac.* 41 ubi *π* 43 Bubus $A\gamma\pi\tau u_1 G Ac.\lambda_2$ *Prisciani codd. nonnulli* Bobus $F\lambda_1 u_2$ *Priscianus* 44 curru] nocte *Priscianus* 45 Dampnosa $\lambda_2 u_2\chi$ inminuit *Fλπ Pph.* imminuis *y* 46 prior π_1

nos nequiores, mox daturos
progeniem uitiosiorem.

VII

Quid fles, Asterie, quem tibi candidi
primo restituent uere Fauonii
Thyna merce beatum,
constantis iuuenem fidei
Gygen? ille Notis actus ad Oricum 5
post insana Caprae sidera frigidas
noctes non sine multis
insomnis lacrimis agit.
atqui sollicitae nuntius hospitae,
suspirare Chloen et miseram tuis 10
dicens, ignibus uri,
temptat mille uafer modis.
ut Proetum mulier perfida credulum
falsis impulerit criminibus nimis

TESTIMONIA.

47 sq. 'mox — uitiosiorem' Seru. ad georg. I 24
III 7. 1 'secunda ode: quid — candida' Diomed. 525

VARIA LECTIO.

47 datura *Seruius opp. Pph.* 48 uiciosiorem *τu*

III 7. AD ASTERIEN (ASTERIEM *τ*) *ABγτ* HAC ODE CONSOLATVR ASTERIĀ DE ABSENTIA (ABSENCIA *λ*) VIRI SVI SIMVLQ. MONET NE ALTERIVS SPECIE DECIPIATVR *λψ* CONSOLATVR PVELLAM DE CONIVGIS SVI DESIDERIO SIMVLQ. MONET NE ALTERIVS SPECIE VEL BLANDICIIS CAPIATVR *φ* (*simillimum in modum δπu*) 1 asteriae *Aψ* asterien *γ* candida *Diomedes opp. Acr. et sch.γ* 2 fauonii *λ* 3 Thina *AFτu* 4 Constanti *ω* fidei *π* fidei *cett. sch.γ*[*Bland.*] fide *y*(*Lambini libri quattuor*) [*cod. Mart.*] *Bentl.* fidi *y* [*Diuae*] fidē *y* (fidī *s*) 5 Gigen *Bπτu* nothis *BλτφuA2π2* iactus *Ac. non Pph. sch.γ* 6 capę *B* sydera *τ* 9 sollicite *Aλ* 10 choen *B* cloen *u* miser/// *A*, ū *ab alt. m.* 12 mille] ille *τ* 13 pretum *τu* p̄tū *π* *Ac.* praetum *F* redulum *B* 14 compulerit *τ* inpulerit *γ* impulerit *cett.*

casto Bellerophonti 15
maturare necem refert.
narrat paene datum Pelea Tartaro,
Magnessam Hippolyten dum fugit apstinens;
et peccare docentis
fallax historias monet; 20
frustra: nam scopulis surdior Icari
uoces audit adhuc integer. at tibi
ne uicinus Enipeus
plus iusto placeat caue;
quamuis non alius flectere ecum sciens 25
aeque conspicitur gramine Martio,
nec quisquam citus aeque
Tusco denatat alueo.
prima nocte domum claude neque in uias
sub cantu querulae despice tibiae 30
et te saepe uocanti
duram difficilis mane.

VARIA LECTIO.

15 bellerophonte A_1 bellerophontę *πpr.*, *sed* ę *in* i *mutata* π bellero fonte $ψ_1$ bellerefonte *B* bello ro phonte λ bellaraphonte τ bellero fonti φ belloro fonti $ψ_2$ belloróphonti *u* bello rophonti γ bellerophonti A_2 (Bellerophonte *fort. datiuus anticus est*) 17 poene γπιτ peleu tarro $π_1$ 18 Magnessem ψ Magnęssam γ hippoliten *AFπ* hipoliten *Bu* hypoliten γ hypolitem λτ fuit γ apstinē *B* abstinens *cett.* 18. 19 dum fugit | Abstinens et pecc: *F* 19 docentes *Fπu* 20 pellax *Bentl. opp. sch.γ* hystorias *F* mouet *Fχ*(μρsνι) *Bentl. non Pph. et uid. Peerlk. ad h. l.* 21 scopuli *B* ikari γ 22 Vocis *Fπχ* Voces *cett.* audit] ludit spernit *A*, *puncta et* spernit *ab alt. m.* spernit χ(*nscorr. Pulmanni AB*) *om. Fπ* (*qui totum uersum pr. om.*) ('*sed nullis ille mouetur fletibus aut uoces ullas tractabilis audit*' *Acr. et sch.γ* = *Vergil. Aen.* IIII 438 *sq.*) intiger *B* 23 Nec *Bπιuχ opp. Ac.* enipheus *ABλy* inipeus π eunipeus *u* 25 aequum *Fπι* equum *cett.* 26 aeque] Neq. A_1B E///q. *A*, E *et lineola infra locum rasum ab alt. m.* Equę *u* 27 equę *u* 28 albeo *B* 29 in uias *om. u* 30 Su cantu A_1 cantū *πa.ras.* quaerulę *Aφ* 31 te *om. γ* sepe *ABγφu* 32 Dura γ

nos nequiores, mox daturos
progeniem uitiosiorem.

VII

Quid fles, Asterie, quem tibi candidi
primo restituent uere Fauonii
Thyna merce beatum,
constantis iuuenem fidei
Gygen? ille Notis actus ad Oricum 5
post insana Caprae sidera frigidas
noctes non sine multis
insomnis lacrimis agit.
atqui sollicitae nuntius hospitae,
suspirare Chloen et miseram tuis 10
dicens, ignibus uri,
temptat mille uafer modis.
ut Proetum mulier perfida credulum
falsis impulerit criminibus nimis

TESTIMONIA.

47 sq. 'mox — uitiosiorem' Seru. ad georg. I 24
III 7. 1 'secunda ode: quid — candida' Diomed. 525

VARIA LECTIO.

47 datura *Seruius opp. Pph.* 48 uiciosiorem *τu*

III 7. AD ASTERIEN (ASTERIEM *τ*) *ABγτ* HAC ODE CONSOLATVR ASTERIĀ DE ABSENTIA (ABSENCIA *λ*) VIRI SVI SIMVLQ. MONET NE ALTERIVS SPECIE DECIPIATVR *λψ* CONSOLATVR PVELLAM DE CONIVGIS SVI DESIDERIO SIMVLQ. MONET NE ALTERIVS SPECIE VEL BLANDICIIS CAPIATVR *φ* (*simillimum in modum δπu*) 1 asteriae *Aψ* asterien *γ* candida *Diomedes opp. Acr. et sch.γ* 2 fauoni*i* *λ* 3 Thina *AFτu* 4 Constanti *ω* fide*i* *π* fidei *cett. sch.γ*[*Bland.*] fide *y*(*Lambini libri quattuor*) [*cod. Mart.*] *Bentl.* fidi *y*[*Diuae*] fidē *y* (fidī *s*) 5 Gigen *Bπτu* nothis *BλτφuA2π2* iactus *Ac. non Pph. sch.γ* 6 capę *B* sydera *τ* 9 sollicite *Aλ* 10 choen *B* cloen *u* miser/// *A*, ū *ab alt. m.* 12 mille] ille *τ* 13 pretum *τu* p̄tū *π* *Ac.* praetum *F* redulum *B* 14 compulerit *τ* inpulerit *γ* impulerit *cett.*

casto Bellerophonti 15
maturare necem refert.
narrat paene datum Pelea Tartaro,
Magnessam Hippolyten dum fugit apstinens;
et peccare docentis
fallax historias monet; 20
frustra: nam scopulis surdior Icari
uoces audit adhuc integer. at tibi
ne uicinus Enipeus
plus iusto placeat caue;
quamuis non alius flectere ecum sciens 25
aeque conspicitur gramine Martio,
nec quisquam citus aeque
Tusco denatat alueo.
prima nocte domum claude neque in uias
sub cantu querulae despice tibiae 30
et te saepe uocanti
duram difficilis mane.

VARIA LECTIO.

15 bellerophonte A_1 bellerophonte πpr., *sed* e *in* i *mutata* π bellero fonte ψ1 bellerefonte *B* bello ro phonte λ bellaraphonte τ bellero fonti φ belloro fonti ψ2 belloróphonti *u* bello rophonti γ bellerophonti A_2 (Bellerophonte *fort. datiuus anticus est*) 17 poene γπ1τ peleu tarro π1 18 Magnessem ψ Magnessam γ hippoliten *AFπ* hipoliten *Bu* hypoliten γ hypolitem λτ fuit γ apstinē *B* abstinens *cett.* 18. 19 dum fugit | Abstinens et pecc: *F* 19 docentes *Fπu* 20 pellax *Bentl. opp. sch.γ* hystorias *F* mouet *Fχ*(μρsν1) *Bentl. non Pph. et uid. Peerlk. ad h. l.* 21 scopuli *B* ikari γ 22 Vocis *Fπχ* Voces *cett.* audit] ludit *A*, *puncta et* spernit *ab alt. m.* spernit *χ*(*nscorr. Pulmanni AB*) *om. Fπ* (*qui totum uersum pr. om.*) ('*sed nullis ille mouetur fletibus aut uoces ullas tractabilis audit*' *Acr. et sch.γ* = *Vergil. Aen.* IIII 438 *sq.*) intiger *B* 23 Nec *Bπ1uχ opp. Ac.* enipheus *ABλγ* inipeus π eunipeus *u* 25 aequum *Fπ1* equum *cett.* 26 aeque] Neq. A_1B E///q. *A*, E *et lineola infra locum rasum ab alt. m.* Equę *u* 27 equę *u* 28 albeo *B* 29 in uias *om. u* 30 Su cantu A_1 cantū *πa.ras.* quaerulę *Aφ* 31 te *om. γ* sepe *ABγφu* 32 Dura γ

VIII

Martiis caelebs quid agam Kalendis,
quid uelint flores et acerra turis
plena miraris positusque carbo in
caespite uiuo,
docte sermones utriusque linguae? 5
uoueram dulcis epulas et album
Libero caprum prope funeratus
arboris ictu.
hic dies anno redeunte festus
corticem adstrictum pice dimouebit 10
amphorae fumum bibere institutae
consule Tullo.
sume, Maecenas, cyathos amici
sospitis centum, et uigiles lucernas
perfer in lucem; procul omnis esto 15
clamor et ira.
mitte ciuilis super urbe curas:
occidit Daci Cotisonis agmen,

TESTIMONIA.

III 8. 1 Serv. ad Aen. VIII 638 praem. 'tertia ode' Diomed. 525 5 'haec solertem ut Hor. docte sermones utriusque linguae' Donat. ad Terent. eunuch. III 2, 25 9—11 'Hor. in III carminum: hic — amphorae' Prisc. XVII 161

VARIA LECTIO.

III 8. AD MECENATEM (MEC: *AFγλτ*) *ABFγλτ* *hoc carmen Horatio abiudic. Peerlk.* 1 . artiis *γ* celebs *AFλπu exp. metr. Ac. alt. l.* caeleps *γ Porph.* celeps *Ac. alt. l. sch.γλφ* calendis *τ* 2 et *om. π* thuris *u* 3 in *om. ABλGχ* 3 *sq.* carbo | In cespite uiuo *Fγπτu* 4 Cespite *aut* cespite *AFγλτu* 5 sermones *τχ(spr.? vpr.) Donatus* sermonis *V*[*codd. Bland.*] (*sed uid. mus. Rhen.* 1863, 282) sermonis *cett.G Ac. Acr.i.t. sch.γi.t. Porph.* lingue *Aιγλι* 6 dulces *Fu* 10 Corricē *B* astrictum *u* demouebit *Prisciani unus cod. non Ac.* 11 Amphore *Aι* Anphorae *Fπ* Anforae *Bγ* institute *Aι* 13 mecenas *AFτu* ciatos *Fu* ci///athos *π* 14 Hospitis *χ(δ) opp. Ac. sch.γ* uigilas *γ* 15 Profer *τχ(hv)* ('Perfer] *i. e. ducamus insomnem noctem' sch.γ*) 17 ciuiles *AFγλπτu* 18 dacci *u* cotisontis *y*

Medus infestus sibi luctuosis
dissidet armis, 20
seruit Hispanae uetus hostis orae
Cantaber sera domitus catena,
iam Scythae laxo meditantur arcu
cedere campis.
neclegens, ne qua populus laboret, 25
parce priuatus nimium cauere et
dona praesentis cape laetus horae ac
linque seuera.

VIIII

Donec gratus eram tibi,
nec quisquam potior bracchia candidae
ceruici iuuenis dabat,
Persarum uigui rege beatior.
'donec non alia magis 5

TESTIMONIA.

21 sq. 'seruit Hispan(a)e uetus hostis orae Cantaber s. d. c.' sch. γ in epist. I 18, 55

III 9. 1 Victorinus 2567 praem. 'quarta ode' Diomed. 525

VARIA LECTIO.

19 infestis *τy Pph. Bentl.* infestus *cett. Ac. sch.γ* luctuosus *y Bentl.* 21 hispaniae *A1 Porph.* horę *πφ* 22 cathena *ψ* catina *γpr.* 23 scythe *λ* scithae *BF* scytę *γ* scitę u *uu.* 25—28 *del. Linkerus* 25 Negligens *Bλuπcorr.* Neglegens *cett.* 26 et *om.* *χ(p)yω* 27 presentis *φ* rape *Fuχ(δμhs)* spe *πpr.* cape *cett. πcorr. GV* [*omn. Bland.*] letus *A1γu* loetus *ψ1* Ac *A* (cape l: horae | Ac linque s: *A*) ac *y*(rape laetus horæ ac *Pulmanni A*)ω et *χ(α) Bentl. om. BFγλπτuGς*

III 9. AD LYDIAM (LID: *Bλτ*) MERETRICEM (MERITR: *B*) *ABλτ* AD LIDYAM MERETRICEM ANTAPODICE *γ* ANTAPODOTICE (ANTAPOPOT: *φ*) *F* ANTOPODOTICE AD LYDIĀ ET LYDIAE AD SE *π* 1 . onec *γ* 2 Ne *A1* bracchia *u* brachia *cett.* candide *A1γλ* 5 aliam *uχ(δ2ρ1gpv1) sch.λφ bis* (*accusatiuum test.*) *Bentl. non GV* [*omn. Bland.*] *Pph.* (*nihil de hac uoce Acr. et sch.γ*) ['*omnia scripta nostra habent* alia, *praeter Maldeg. quae habent* aliā, *cum uulgatis*' *Cr.*]

arsisti, neque erat Lydia post Chloen,
multi Lydia nominis
Romana uigui clarior Ilia.'
me nunc Thraessa Chloe regit
dulcis docta modos et citharae sciens, 10
pro qua non metuam mori,
si parcent animae fata superstiti.
'me torret face mutua
Thurini Calais filius Ornyti,
pro quo bis patiar mori, 15
si parcent puero fata superstiti.'
quid si prisca redit Venus
diductosque iugo cogit aeneo,
si flaua excutitur Chloe
reiectaeque patet ianua Lydiae? 20
'quamquam sidere pulchrior
ille est, tu leuior cortice et improbo
iracundior Hadria:
tecum uiuere amem, tecum obeam libens.'

TESTIMONIA.

9 sq. 'Hor. in III carminum: me — sciens' Prisc. XVIII 194

VARIA LECTIO.

6 nec *γτu* lidia *AFu* cloen *Fπu Ac.* 7 lidia *AFγπu* 8 Romanę *πι* Ilia] ulla *F* illa *π, uar.* ilia 9 thraessa *B* thressa *Aγλ τφπ2ψ2G Acr. Priscianus* thessa *πι* thresa *ψι* trhessa *u, cf. Fleckeiseni libellus, quem inscripsit* 50 *Artikel etc. p.* 30 chressa *φ2χ(α)* cressa *y* cloe *Fu* riget *Fλπuχ* reget *χ(σ)* regit *test. sch.γ* 10 Dulces *u Prisc.* citharе*Aι* cytharae *γπτ* chytharae *φ* 11 Proqua *π* 14 Thurini *γπ τuς Ac.pr. sch.γ Porph.* Turini *F* Thyrini *Bλ* Thirini *Ayuar.* chalais *ABγπτ* orniti *AιFλιπu* 17 Quodsi *Aιγ Ac. non Pph.* 18 Deductos *Bλιψι Pph.* (*nisi quod* deductus *Pph.*) *opp. sch.γ interpr.* '*diuisos*' 19 cloe *Fπu* 20 Reiecte *Aιγ* reiecto *Peerlk.* lidiae *AFγλπu* 21 Quamuis *Fπuλuar.χ(μρσghs)* ('Quamquam] *quamuis*' *sch.γ* sydere *τψ2* pulcrior *Fu* clarior *Pph.* (*natum ex* III 1, 42 sidere clarior *et* III 9, 8 *et propter hoc damnandum; probabat Paulyus*) 23 adria *Fπ*

X

Extremum Tanain si biberes, Lyce,
saeuo nupta uiro, me tamen asperas
porrectum ante fores obicere incolis
plorares Aquilonibus.
audis quo strepitu ianua, quo nemus 5
inter pulchra satum tecta remugiat
uentis, et positas ut glaciet niues
puro numine Iuppiter?
ingratam Veneri pone superbiam,
ne currente retro funis eat rota. 10
non te Penelopen difficilem procis
Tyrrhenus genuit parens.
o quamuis neque te munera nec preces
nec tinctus uiola pallor amantium
nec uir Pieria paelice saucius 15

TESTIMONIA.

III 10. 'Ad Lycen loquitur, de cuius superbia in tertio questus est in illa ode cuius initium est: extremum — biberis Lyce' Porph. ad c. IIII 13 in. 'ei autem (sc. meretrici) insultat, de cuius superbia fuerat questus in illa ode: extremum Tanaym si biberes Lice' schol. γ ad c. IIII 13 in. 1 'quinta ode: extremum — Lyce' Diomed. 525 14 Seru. ad ecl. 2, 47

VARIA LECTIO.

III 10. AD LYCEN (LICEN τ) *ABτ* AD LICĒ (LINCĒ γ) SVPERBAM IN AMANTES *Fγλ* *hoc carmen Horatio abiudicabat Schwenckius mus. Rhen.* XV 245 1 biberis *A₁B Pph. opp. exp. metr. Ac.* lice *AFλπτu exp. metr.* 2 Seuo *Aλπτu* asperas *om.* τ 3 proiectum *Bentl.* obiicere τ 4 Ploralis *B* 6 pulcra *Bu* plura *y* satum *A₁* (*ut uid.*) *Bγλπ₁?τGχ Acr. sch.γ bis* situm *Fuπ₂χ*(*α₁βcorr. δ₁ϑμρσcorr.s₁v*)*y Pph. sch.λφ* sacrum *A₂*(*π₁ erasum*) 6 *sq.* remugiat? sentis et positas ut glaciet niues *Bentl.*, *sed simillimum zeugma inuenitur c.* II 1, 21 *sqq.* remugiat, uentis et pos: ut gl: n: *Peerlk.* 7 glatiet *u* glacie *π* 8 puro numine] duro n: *Bentl.* puro lumine *Scaliger* puro et lumine *Peerlk. opp. sch.λφ* 10 Nec *B Ac.* rota funis eat retro *y Bentl.* funis *A* funus *φa.r.* 11 Non in te *B* penelopem *λ₁* penelopin *π* difficile *ψ₁* 12 Thirrenus *A* Tyrhenus *B* Tyrrenus *F* Tirrenus *u* 14 nec] et *Seruius Dan.* 15 paelyce *γ* pelice *AFπτu* sautius *Au*

curuat, supplicibus tuis
parcas, nec rigida mollior aesculo
nec Mauris animum mitior anguibus.
non hoc semper erit liminis aut aquae
caelestis patiens latus. 20

XI

Mercuri (nam te docilis magistro
mouit Amphion lapides canendo)
tuque testudo resonare septem
callida neruis,
nec loquax olim neque grata, nunc et 5
diuitum mensis et amica templis,
dic modos, Lyde quibus obstinatas
applicet auris,
quae uelut latis equa trima campis
ludit exultim metuitque tangi, 10
nuptiarum expers et adhuc proteruo
cruda marito.
tu potes tigris comitesque siluas

TESTIMONIA.

III 11. 1 'sexta ode: Mercuri — magistro' Diomed. 525.

VARIA LECTIO.

16 *Curuet* u_2 suplicib: π 17 esculo *u* 18 Marsis *Heinsius* animum *ABF*π_1*G*χ(*δρns, non σ ut referunt*) *Porph.* animo $\gamma\lambda\tau u$ $\pi_2\chi$ 19 Nec τ luminis *γa.r.* 20 Celestis λu paciens τ

III 11. AD MERCVRIVM *ABτ* PROSPHONETICE MERCVRIO LYRAEQ. (LIRAEQ. *γ*) *Fγλ* *Horatio abiudic. Schwenckius* 1 Mercurii λ_1 2 anphion πu *uu.* 3—6 *del. Peerlk. quod commentator eos non legisse uideretur opp. Acr. et sch.γ Porph. sch.λφ* 3 Teque *Pph.* 7 lide $\pi\tau\psi$ lide *u* 8 Adplicet *γπ Ac. Acr. cf. Seruius ad Vergil. Aen.* I 616: '*adplicat secundum praesentem usum per d prima syllaba: secundum antiquam autem orthographiam . . . per p*' aures *Fλu* 9 aequa $\pi\psi$ 10 me///tuitque tangi φ me///tuitque tangi/// ψ 13 tygris φ tigres *Bu* comitis ψpr.

ducere et riuos celeres morari;
cessit immanis tibi blandienti 15
ianitor aulae
Cerberus, quamuis furiale centum
muniant angues caput eius atque
spiritus taeter saniesque manet
ore trilingui. 20
quin et Ixion Tityosque uoltu
risit inuito, stetit urna paulum
sicca, dum grato Danai puellas
carmine mulces.
audiat Lyde scelus atque notas 25
uirginum poenas et inane lymphae
dolium fundo pereuntis imo
seraque fata,
quae manent culpas etiam sub Orco.
impiae: nam quid potuere maius? 30
impiae sponsos potuere duro
perdere ferro.
una de multis face nuptiali
digna periurum fuit in parentem
splendide mendax et in omne uirgo 35

VARIA LECTIO.

14 celebres λ 15 inmanis *AFπu Porph.* īmanis *B* blandientis λ *uu.* 17—20 *del. Buttmannus Naekius Peerlk. Eichstadius G. Hermannus Meinekius Hauptius Luebkerus Linkerus alii* 17 quauis τ eius atque] exeatque *Bentl.* aestus atque *Doeringius* illi et usque *Froehlichius* (eius *Ac.*) 19 ēeī *B* teter *AFλπu* 21 yxion *F* exion γ titiosq. *u* ticiosq. τ tityos^q *A, punctum et* v *et* q *ab alt. m.* uultu *ABγλτu* ['Tityosque uoltu' *Bland.*] 22 inuita *B* inytto γ inuito///tatit π 23 danii γ 24 mulcet γ 25 lide ψιu lyde π Lyde sc:] scelus lide *u* 26 penas *u* penas *A om.* τ limphae *Aψu* 27 per euntes *F* 28 faeta λ 29 culpis π *uu.* 30. 31 *inuerso ordine in B test. Rittero* 30 Impie *Aιψι* 31 Impie *Aιψι* ['nam quid potuere maius impiæ? *sic habent codices Bland. ut interrogationis nota subsequatur τὸ* impiae'] putuere *B* 31. 32 potuere ferro | Perdere duro *u* 34 periuram *Aι* periurium *B test. Rittero* per iurium ψ per uirū φ

nobilis aeuom,
'surge' quae dixit iuueni marito,
'surge, ne longus tibi somnus, unde
non times, detur; socerum et scelestas
falle sorores, 40
quae, uelut nanctae uitulos leaenae,
singulos eheu lacerant: ego illis
mollior nec te feriam neque intra
claustra tenebo.
me pater saeuis oneret catenis, 45
quod uiro clemens misero peperci;
me uel extremos Numidarum in agros
classe releget.
i pedes quo te rapiunt et aurae,
dum fauet nox et Venus, i secundo 50
omine et nostri memorem sepulchro
scalpe querellam.'

TESTIMONIA.

37—39 cf. Auson. ephemer. 17 sqq. 'surge nugator lacerande uirgis; surge, ne longus tibi somnus, unde non times, detur: rape membra molli, Parmeno, lecto!' 47 sq. Seru. ad Aen. I 39. VI 1 51 sq. 'licet haec antiquitas per ἀποκοπὴν i. e. ablata I littera enuntiauerit, ut ipse de se Hor. . . . uatis Horati memorem sepulchro scalpe querellam' incerti grammatici fragm. de nomine et pronomine (ed. Eichenfeld.) § 2

VARIA LECTIO.

36 aeuo $B\chi(\varrho 2$ euo $\mu 2)$ euum *u* aeuum *rell.* 37 quae *om. B* mar to φ marto ψ 38 sonnus *u* 41 Quc *F* nanctae $\pi\iota$ *Porph.* nac te γ nactae *cett.* leenae *ABτ* laeenae γ 42 ehu λ 43 te *om. u* nec $\gamma\tau\chi$ *uu.* 45—52 *del. Linkerus* 45 seuis *Απυτcorr.* onerat *B* cathenis ψ 46 demens *y* 48 relig& π *uu.* 49—52 *del. Peerlk. imitatus est Ausonius profess.* VII 17 *sq.* 49 rapient *y* aure *A* 50 i *om.* $\pi pr.u\chi$ 51 sepulcro *BFu* 52 Sculpe $u\pi\varkappa\chi(\alpha\vartheta\mu\varrho sncorr.)$ Scalpe *cett.GV* [*codd. Bland.*] *grammaticus anonymus* ς ('Scalpe] *caela sculpe' sch.γ*) *ceterum cf. Fea ad h. l.* querellam $\pi\iota$ *grammaticus anonymus* $\chi(\beta)$ quaerelam λ querelam *cett.*

XII

Miserarum est neque amori
dare ludum neque dulci
  mala uino lauere aut exanimari
  metuentis patruae uerbera linguae.
tibi qualum Cythereae 5
puer ales, tibi telas
  operosaeque Mineruae studium aufert,

TESTIMONIA.

III 12. 1—4 Fortunatianus 2704 Terentian. 2429 Victorin. 2567 praem. 'libro tertio . . . in duodecima ode inuenimus' Victorin. de metr. Hor. 2618 Hi omnes in discriptione carminis consentiunt cum Acr. et sch. γB 1 sq. Victorin. 2496. 2537 sq. Fortunat. 2695 Diomed. 510 praem. 'septima ode' Diomed. 525 'miserarum — ludum' Plot. 9, 13 2 sq. 'neque dulci — lauere' Seru. ad Aen. X 727 4 Rufinus de metr. p. 2726. 2727 bis schol. Pers. 1, 11 Censorini fr. de metr. 2, 7 Acron uolgatus ad serm. II 3, 88 non sch. γ cf. Priscian. perieg. 1034: 'psittacus . . . humanae simulat qui uerbera linguae'

VARIA LECTIO.

III 12. SVAVEM VITAM NON ESSE SINE IVCVNDITATE (IOC: τ) ET AMORE *ABτ* PARANETICE AD NEOBVLEN (NEVLEN φ NEVBVLEN ψ) SVAVEM VITAM NON ESSE SINE IVCVNDITATE ET AMORE *F1* PARANETICE AD NEOBVLEM γ '*Hoc metrum constat Ionico (ex Ionico B) minore et est duobus primis uersibus trimetrum:* Miserarum est. neque amori. dare ludum . . Neque dulci. mala uino. lauere aut ex. *tertius uero tetrameter scanditur ita:* Animari. metuentis. patru(a)e uer. bera linguae' *Acr. et sch.γB In libris tales discriptiones inueniuntur:* Miserarum — Neque — animari — Tibi — Tibi — Studium — Simul — uit — leroph: — Catus — Agitato — Celer — *A1B* [*item 'V'*]; *simillimum in modum, sed* Lauit *et* Belleroph: *FγτA2* Miserarum — Neque — Exanimari — Verbera — Tibi — Tibi — Studium — Nitor — Simul — Lauit — Belleroph: — Segni — Catus — Agitato — Celer — Excipere — *λπ, item nisi quod* Pede, *non* Segni *u* *Nos secuti sumus Rossbachium Westphalumque de re metr. Graecorum* III 308 1 Miserorum *λ* nec amori *γχ(αβnp) sch.γ alt. l. opp. sch.γ alt. l. et Acr.* 2 dari *π1* . 3 *sq.* animari — linguae *om. B in contextu, sed adsunt in expositione metrica codicis B* 4 metuentis *Bπτχ Rufinus sch. Pers. Acr.* metuentis *A* metuentes *cett. Ac.* patrie *Aπ* patriæ *φ* 5 cythareæ *Aτ* cithereae *u* 6 telas *F*

Neobule, Liparaei nitor Hebri,
simul unctos Tiberinis
umeros lauit in undis, 10
eques ipso melior Bellerophonte,
neque pugno neque segni pede uictus;
catus idem per apertum
fugientis agitato
grege ceruos iaculari et celer alto 15
latitantem fruticeto excipere aprum.

XIII

O fons Bandusiae splendidior uitro,
dulci digne mero non sine floribus,
cras donaberis haedo,
cui frons turgida cornibus
primis et uenerem et proelia destinat; 5
frustra: nam gelidos inficiet tibi

TESTIMONIA.

III 13. 1 praem. 'octaua ode' Diomed. 525 3 Victorin. 175 G.

VARIA LECTIO.

8 neobule *Fπ* neobule *γ* neobole *λ* neobolae *Aτ* neubole *u* Liparaei nitor] lentor (e *in* i *mutata est*) *B* liparei *AFγλπτu* 10 unctus *Pph.* humeros *Apr.*(*corr. ead. m.*)*Fλπτu* 11 la | *la*Vit *A* eques *π* aequus *λ* equis *Bγ* Bellerophonte *Aγ* Bellerofonte *Bλφ* Bellorofonte *ψ* Bellaraphonte *τ* Bellorophonte *π Ac.* 12 signi *γ* pedis ictu *Seyffertus* 14 fugientes *u* 15 et *om. ABλ*1*χ*(*ρ*)*y* alto *ABγτGλ*2*ς sch.γ i.t. comment.* arto *Fλ*1*π' V'χ*(*μρσs*) *sch.λφ* arcto *uχ*(*αν*) *cf. Hom. Il. Λ* 415 *βαθείης ἐκ ξυλόχοιο*

III 13. AD FONTEM BANDVSIAE *ABτ* PROSEVTICE IN FONTEM BANDVSINV̄ (PANDVSINV̄ *γ*) QVI EST (ES *γ*1) IN SABINIS *Fγλ* 1 bandusiae *ABFλπτu V*[*omn. codd. Cr.*]*ς Ac. Acr. et sch.γ Pph. Porph. sch.λφ* bantdusie *expos. metr.* blandusiae *γχ*(*β*)*yω Diomedes. Fea contulit priuilegium Paschalis* II *anno* 1103 *scriptum, ubi legimus 'de castello Bandusii' et 'in Bandusino fonte apud Venusiam'* splendior *λ*1 3 aedo *Bχ* hedo *A* hedo *πτu* 4 fons *B* 5 et p̄lia et uenerem *B* p̄lia *ABπu* prelia *λ* 6 Fronstra *Apr., corr. ead. m.* inficet *B*

rubro sanguine riuos
lasciui suboles gregis.
te flagrantis atrox hora Caniculae
nescit tangere, tu frigus amabile 10
fessis uomere tauris
praebes et pecori uago.
fies nobilium tu quoque fontium,
me dicente cauis impositam ilicem
saxis, unde loquaces 15
lymphae desiliunt tuae.

XIIII

Herculis ritu modo dictus, o plebs,
morte uenalem petiisse laurum,
Caesar Hispana repetit penatis
uictor ab ora.
unico gaudens mulier marito 5
prodeat iustis operata diuis
et soror clari ducis et decorae

TESTIMONIA.

III 14. 1 praem. 'nona ode' Diomed. 525

VARIA LECTIO.

8 soboles *τu* 11 uomere] subuomere *Fπ* 12 Prebes *τu* 13 foncium *λ* 14 inpositam *Au* īpositam *B* 16 Limphae *γu* Nimphae *Fπχ* (nymphas *Porph. i. t.*) *recte sch.λφ* dissiliunt *y*

III 14. AD POPVLVM ROMANVM *ABτ* PARANETICE CIVIBVS IN AVGVSTVM (*cett. om. γ*) VICTOREM EX HISPANIA REDEVNTEM *Fγλ* *Peerlk. totum carmen interpolatum esse duxit, Duhamelius uu.* 21—28 *Horatio abiudicabat* 3 Cesar *u* hispania *τ* penates *BF γπτu* 4 hora *u* 6 diuis *Fγτuλuar.πuar.ς Ac. Acr. et sch.γ* ('*operationes ueteres sacrificia dixerunt, iustos uero diuos, quamuis generaliter dici possint, nunc tamen specialiter* [*spet: Acr.*] *posuit . . .*' *Acr. et sch.γ*) *Pph. Porph.* sacris *ABλπGφuar.χ*(*βθnp*) [2 *Bland.*] *sch.λφ* castis operata sacris *Bentl. coni.* 7 cari *Fπχ*(*δμρσ*) *Pph.* clari *cett. πuar.φuar. sch.γ i.t.* decore *Fπ*

supplice uitta
uirginum matres iuuenumque nuper
sospitum. uos, o pueri et puellae 10
iam uirum expertae, maleominatis
parcite uerbis.
hic dies uere mihi festus atras
eximet curas: ego nec tumultum,
nec mori per uim metuam tenente 15
Caesare terras.
i pete unguentum, puer, et coronas
et cadum Marsi memorem duelli,
Spartacum si qua potuit uagantem
fallere testa. 20
dic et argutae properet Neaerae
murreum nodo cohibere crinem;

TESTIMONIA.

13 sq. 'Hor. in IIII carminum: hic — curas' Prisc. XVII 162
19 sq. Charis. p. 66

VARIA LECTIO.

8 Simplice uita *y* uita *λπuar.χ(spr.)* tuta *Fπχ sch.λφ(interpr. 'secura')* ('uitta] *al tuta, ut sit ordo: et soror clari ducis tuta suplice decore'* [!] *sch.γ recte Acr. et sch.γ alt. l.*) 11 Iam *Ω Porph. Ac. Acr. et sch.γ(interpr. 'nuptae')* non *Bentl.* expte *A* expertes *editores aliquot* male ominatis *γG 'V'χ(βιhpvs2) Porph. Acr. et sch.γ?* ('Male nominatis parcite uerbis] *siue quia pro festiuitate dierum feriae* [*fieri sch.γ*] *indicebantur et abstinebatur a litibus iurgiisque siue quia in sacrificiis praecepto silentio bona omina habere iubebantur* [*uedebantur sch.γ*] *ne* [*nec sch.γ*] *incaute* [*in ciuitate Acr. sch.γ*] *loquentes uerbis omina facerent. ideo nunc parcite malis uerbis i. e. malis ominibus* [hom: *Acr. pr. sch.γ*]' *Acr. sch.γ* — 'male ominatis] *i. e. maledictis, al* nominatis' *sch.γ*) male///ominatis *Aτ* male nominatis *BFλπuγuar. ς Ac. Pph. ω* maled ominatis *Muretus* male inominatis *Bentl.* 14 Exiget *B* Exigit *π Priscianus cons. sch.λπφ(interpr. 'expellit')* Eximet *cett. πuar. Ac.* 16 Cesare *Au* 18 cadũ *π* marsi *π* mersi *B*

19 Spartachum *ψ1* Spartag//m *π*, g *in ras.* uagacem *Charisius opp. Ac. Pph.* 21 argute *γφ* argutem *ψ* ne ere *A* ne eere *γ* neare *B* nereę *u* 22 Mirreum *u* (murreus *sch.λφ i. t. sed sch.γ: 'mirra perfusum'*) [*omn. Bland.* 'Mureum' (*sic Cr.*)] cohibente *Muretus Bentl. Meinekius* crimen *γ*

si per inuisum mora ianitorem
fiet, abito.
lenit albescens animos capillus 25
litium et rixae cupidos proteruae;
non ego hoc ferrem calidus iuuenta
consule Planco.

XV

Vxor pauperis Ibyci,
tandem nequitiae fige modum tuae
famosisque laboribus;
maturo propior desine funeri
inter ludere uirgines 5
et stellis nebulam spargere candidis.
non, si quid Pholoen satis
et te, Chlori, decet: filia rectius
expugnat iuuenum domos,
pulso Thyias uti concita tympano. 10
illam cogit amor Nothi
lasciuae similem ludere capreae:
te lanae prope nobilem
tonsae Luceriam, non citharae decent

TESTIMONIA.

27 sq. Seru. ad Aen. V 172. VII 435 28 cf. 'Oratius. defusam c̄sule planco amforam' schol. Lucan. IIII 379 [cod. Paris. 7900ᵃ] (confudit hunc locum cum c. IIII 5, 33 sq.: prosequitur mero defuso pateris)

III 15. 1 Victorinus 175 G. praem. 'decima ode' Diomed. 525

VARIA LECTIO.

25 capillos τ 27 callidus *u a.ras.*

III 15. AD CHLORIDEM (CHLORIDEN τ) *ABτ* MENTICE AD CHLORIDEM (CHLORIDE γ) *Fγλ* 1 . xor γ ybici λ ibici πu 2 Tamdem π pone γτχ(αβnp)y fige *cett.* [*omn. Bland.*] *Ac. Pph.* 8 chlore *ABτ* chlore γ clori πu cholori ψ dece π 9 domus *Pph.* domos Ω *sch.*γ 10 thyias *A* thiyas *B* thyas *Fγ* thias λπτu timpano *u* timphano *Fπ* 11 nothy γ 13 lane γ 14 lucernam γι(*ut uid.*) cithare *B* cytharae *Fπτ* cythare γ

nec flos purpureus rosae 15
nec poti uetulam faece tenus cadi.

XVI

Inclusam Danaen turris aenea
robustaeque fores et uigilum canum
tristes excubiae munierant satis
nocturnis ab adulteris,
si non Acrisium uirginis abditae 5
custodem pauidum Iuppiter et Venus
risissent: fore enim tutum iter et patens
conuerso in pretium deo.
aurum per medios ire satellites
et perrumpere amat saxa potentius 10
ictu fulmineo: concidit auguris
Argiui domus ob lucrum
demersa exitio; diffidit urbium

TESTIMONIA.

III 16. 1 Seru. ad georg. III 173 praem. 'undecima ode' Diomed. 525 cf. Hieronym. epist. ad Gaudentium: 'quod didicerunt secreto, docent inclusamque Danaen uulgi sermonibus uiolant' 8 'unde eleganter Hor.: uerso in pretium deo' mythogr. III tract. 3, 5 ap. Mai auct. class. III 173 9—11 'aurum — fulmineo' Hildebert. moral. philos. p. 978 13 sq. 'Hor. in III carm.: demersa — aemulos' Prisc. X 25

VARIA LECTIO.

uu. 15. 16 *inuerso ordine in Bλ* 15 Ne *τ* 16 po///ti *γ* uetulam *uχ(αsv Pulmanni A) comm. Cr. cons. Porph. in priore adnotationis parte* uetula *ABFγλπτGς[1 Bland.] Acr. et sch.γ Pph. et Porph. in altera scholii parte sch.λφ* fece *πτuψ2*

III 16. AD C. MECENATEM *Aτ* AD MAECENATEM *B* YPOTETICE MECENATI *Fλ* AD MECENATEM HYPOTHETICE *γ* 1 danain *τ* ahenea *Diomed.* enea *A* aenea *Pph. Ac. Seruius* 2 uigilium *πa.ras.τcorr.* 3 Tristis *λπ* Trist//s *ψ* exuuiae *B* 4 ab ad:] adulteriis *F* ab *ad*ulteris *π* 6 Custodem~~que~~ *ψ* pa*u*idum *π* rabidum *Pph.* iupiter *Bγψ* *uu.* 7—27 *om. B* 7 Risisent *ψ1* risisset *Bentl.* fori *π* 8 prae//ium *λ* praetium *AF* 10 (potentis *Hildebert.*) 11 concidit — 15 muneribus *subditicia iudicat Peerlk.* 12 oblocrum *ψ*, v *ab alt. m.* 13 Dimersa *Aπτuχ(δgnsv)* Demersa *sch.γ*(?,

portas uir Macedo et subruit aemulos
reges muneribus; munera nauium 15
saeuos inlaqueant duces.
crescentem sequitur cura pecuniam
maiorumque fames. iure perhorrui
late conspicuum tollere uerticem,
Maecenas, equitum decus. 20
quanto quisque sibi plura negauerit,
ab dis plura feret: nil cupientium
nudus castra peto et transfuga diuitum
partes linquere gestio,
contemptae dominus splendidior rei, 25
quam si quicquid arat impiger Apulus
occultare meis dicerer horreis,
magnas inter opes inops.
purae riuos aquae siluaque iugerum
paucorum et segetis certa fides meae 30

TESTIMONIA.

'Hor. in III carm.: diffidit — aemulos' Prisc. VI 29 'diffidit — aemulos' Abbo Floriacensis quaest. gramm. c. 7 (Mai V 336) 15 sq. 'munera saeuos — duces' Hildebert. l. c. 17 sq. 'crescentem — maiorque fames' Hildebert. moral. philos. p. 990 sq. 17 Vincentius Bellou. VII 70 floril. Paris. 8818[a] 21 sq. 'quantum quisque sibi plura negauerit, tanto a diis plura refert' Hildebertus moral. phil. p. 991 28 Porph. ad serm. II 3, 142

VARIA LECTIO.

interpr. '*deiecta hiatu telluris*') *Priscianus* exicio *λpr.* excidio *πulcorr.χ(ϑhsv) sch.λφ* exitio *cett. Priscianus* (... '*ad bellum quod exitiale* (*exic: sch.γ exitialē Acr.*) *uelut uates' prescius* (*perscius sch.γ*) *declinabat' Acr. et sch.γ*) 14 (subripuit *Abbo Floriacensis*) emulos *Aπu* ęmulus *γpr.* 16 Seuos *τu* illaqueant *τu* 18 iure — 22 feret *del. Peerlk.* 18 perorrui *ψ1* perhorui *γ* 19 La//te *ψ* 20 Mecenas *Aτu* 22 A *γτχ(δp) Pph. ω* Ab *cett.* dis *πpr. Pph.* diis *πcorr. cett.* nihil *Aπ1* nichil *λ* 24 liquere *ψ1* 25 Contempte *Aγλ* Contemptem *ψ1* Contenpte *u* Contentae *y(Pulmanni A)* 26 si quiḍq̣d *A, punctum, c, iunctura, tertia* i *a correctore add. sunt* si¢ quid, *corr. alt. atram. ψ* inpiger *FyuAc.* non piger *yω*[impiger *omn. Bland.*] *cf. Symmach. epist.* V 67 '*sic olim Marsus impiger et fortis Sabellus robur habuerunt*' 27 Ocultare *γ* orreis *F u.* 28 *extat in B post u.* 6 *uu.* 29—44 *om. B* 29 Pure *γ* riuus *Ω* que *om. τ*

fulgentem imperio fertilis Africae
fallit sorte beatior.
quamquam nec Calabrae mella ferunt apes,
nec Laestrygonia Bacchus in amphora
languescit mihi, nec pinguia Gallicis 35
crescunt uellera pascuis;
importuna tamen pauperies abest,
nec, si plura uelim, tu dare deneges.
contracto melius parua cupidine
uectigalia porrigam, 40
quam si Mygdoniis regnum Alyattei
campis continuem. multa petentibus
desunt multa: bene est, cui deus optulit
parca quod satis est manu.

XVII

Aeli uetusto nobilis ab Lamo,

TESTIMONIA.

34 Porph. ad c. III 21, 8 . 42—44 'multa — manu' Hildebert. l. c. 43 sq. 'bene est — manu' schol. γ epist. I 2, 46

III 17. 1 praem. 'duodecima ode' Diomed. 525 'hic Lamia,

VARIA LECTIO.

31 Fulgent π_1 fulgente *Bentl. opp. sch.γ* ('*sc. homine*' *sch.φ*) africe $A_1\gamma$ affrice *u* 32 fallit. Sorte beatior, *Wakefieldus* 33 Quanquam *F* calabre *γ* ferant *τ* 34 lestrygonia *λτ* lestrigonia *AFπu* bachus *Fτ* bac///chus *π* amfora *Porph. ad* III 21, 8 35 michi *φ* 37 Inportuna *Fγπu Acr.* 38 Ne *τ* tu — 42 continuem *del. Peerlk.*, *idem pro* si *ponebat* mi, *qua forma in carminibus numquam usus est Hor.* 39 Contracta *uχ(ϑgs) Porphyrionis Guelferbyt. et edit. uetust. non Pph. Monac. Ac.* 41 mydoniis *λ* migdoniis *Aψuγcorr.* migdoneis *γpr.* halyatti *Porph.* aliatti *Acr.* halyathii *λ* alia///thii *π* halialyti A_1 *ut uid.* aliathi *u* aliathii *χ(s1v)* aliat thii *F* haliattici *τχ(p)* aliattici *γ* Alyattei *Bentl.* 43 est *om.* u_1 obtulit *γπuψ₂ Porph. non* ψ_1 *Ac. sch.γ*

III 17. AD AELIVM LAMIAM (LAMIVM *B*) *ABτ* PARANETICE AELIO LAMIAE (LAMIO *Fλ*) *Fγλ* *totum carmen del. Peerlk.* 1 a lamo *γ*, *non expos. metr. Ac. Pph.* (*quamquam in interpr. Acr. et sch.γ*

quando et priores hinc Lamias ferunt
denominatos et nepotum
per memores genus omne fastos
auctore ab illo * ducit originem, 5
qui Formiarum moenia dicitur
princeps et innantem Maricae
litoribus tenuisse Lirim
late tyrannus: cras foliis nemus
multis et alga litus inutili 10
demissa tempestas ab Euro
sternet, aquae nisi fallit augur
annosa cornix. dum potes, aridum
compone lignum: cras Genium mero
curabis et porco bimenstri 15
cum famulis operum solutis.

TESTIMONIA.

quem in carminibus alloquitur: 'A(e)li uetusto — Lamo' schol. γ epist. I 14, 16 3 sq. 'et nepotum — fastos' Seru. ad Aen. XII 530 4 'apud Hor. duplicem inuenio scripturam et fastos et fastus in III carminum: per memores genus omne fastos, et fastus in aliis codicibus' Prisc. VI 72 7 sq. 'et innantem — Lirim' Seru. ad Aen. VII 47 12 sq. 'Hor. in III carm.: nisi — cornix' Prisc. VII 34

VARIA LECTIO.

Porph. sch. λφ: a Lamo) *uu.* 2—5 *del. Buttmannus* (*mytholog.* II 366) *aliique permulti uiri doctissimi* 2 feruunt γ 4 fastus *Fπpr.*χ(δρισ) *Pph.* fastos *ABy*λτυς*πcorr. Ac. Acr. et sch.*γ ('*per fastos autem consules uult accipi' Acr. sch.*γ) *Seruius* 5 Auctore// *u* ducis Ω *sch.*γ ducit *D. Heinsius Bentl. Hauptius alii* 6 formiarum *A* menia *Au* ducitur γ 7 inantem γ 8 Littoribus *Aλu* lyrim *FτG* 9 tirannus *A* 12 fallat ψ, *corr. alt. m.* 13 potes Ως *Ac. Acr. et sch.*γ (*interpr.* '*permitteris*') *Pph.* potis πτφuar.ψτψuar.y (*Leidensis Graevianus Reginensis a prima manu*[?]) *Bentl.* potest χ(*hp*) haridum *A* 14 Conpone γu ligno φ *lignum u* 15 porca *y Pph. cf. Seruius ad Vergil. Aen.* VIII 641: *in omnibus sacris feminei generis plus ualent uictimae* bimestri *πpr. Pph.* 16 salutis *B*

XVIII

Faune, Nympharum fugientum amator,
per meos finis et aprica rura
lenis incedas abeasque paruis
aequos alumnis,
si tener pleno cadit haedus anno, 5
larga nec desunt Veneris sodali
uina craterae, uetus ara multo
fumat odore.
ludit herboso pecus omne campo,
cum tibi Nonae redeunt Decembres; 10
festus in pratis uacat otioso
cum boue pagus;
inter audaces lupus errat agnos;
spargit agrestis tibi silua frondes;
gaudet inuisam pepulisse fossor 15
ter pede terram.

TESTIMONIA.

III 18. 1—3 'Faune — incedas' Isidorus orig. VIII 8, 104 1 praem. 'tertia decima ode' Diomed. 525 3 sq. Seru. ad Aen. VII 91

VARIA LECTIO.

III 18. AD FAVNVM DEVM *ABτ* PROSEVTICE IN FAVNVM DEVM AGRESTEM *Fγλ* 1 nimpharum *Aπu* fugientum *Aγλτ expos. metr. Diomed. Isidori ω* fugientium *Bπφu Isidorus ed. Lindem.* fugentium *ψ* 2 fines *πτuλ*2 3 Laetus *y* (*test. Peerlk.*) incedis *γ* icedas icendas *B* adeasque *B* 4 Eqis *B* Aequus *cett.* alumnus *ψa.ras.* alunnis *u* 5 cadet *χ*(*ϑσ*) *opp. Ac. Acr. et sch.y* hedus *πτu* 6 ueneri *A*1*B* 7 creterrae *Fπ Porph. sch.λφ* cratere *AγτAc.* craterae *BuG cons. Acr.* cræterre *λ* hara *A* 8 Famat *F*1 Fumat *π* hodore *πu* 10 Dum *χ* decembris *uA*2*χ sch.γi.t. Ac. opp. Acr.* decenbris *λ* 11 ocioso *γ* 12 pardus *FπuAuar.ς opp. Ac. Acr. sch.γ bis uu.* 13—16 *del. Peerlk.* 13 erat *ψ*1 14 agrestes *Aγπτu* acrestis *ψ* 15 repulisse *γ*

XVIIII

Quantum distat ab Inacho
  Codrus, pro patria non timidus mori,
narras, et genus Aeaci,
  et pugnata sacro bella sub Ilio:
quo Chium pretio cadum
  mercemur, quis aquam temperet ignibus,
quo praebente domum et quota
  Paelignis caream frigoribus, taces.
da lunae propere nouae,
  da noctis mediae, da, puer, auguris
Murenae: tribus aut nouem
  miscentur cyathis pocula commodis.
qui Musas amat impares,
  ternos ter cyathos attonitus petet
uates; tris prohibet supra
  rixarum metuens tangere Gratia

TESTIMONIA.

III 19. 1 praem. 'quarta decima ode' Diomed. 525 10—15 'in expeditione . . . super mensam meam facta est inuitatio, non illa de Rubrii conuiuio ut Graeco more biberetur, sed illa de Flacci ecloga, in qua propter mediam noctem et nouam lunam et Murenae auguratum ternos ter cyathos attonitus petit uates' Ausonius praefat. idyll. 11

VARIA LECTIO.

III 19. AD TELEPHVM *Bτ* AD TELEFVM *A* DIASTOLICE AD TELEPHVM MVRENAM (OB MVRAENAM *δ*) AVGVRIO HONORATVM *Fγλ* 1 Quamtum *λ* distet *ABFγλπu Pph. sch.λ sch.Fcorr. Diomedes* distat *τχ(αβgnps) Ac. sch.Fpr.* distent *expos. metr.* 2 non timidus pro patria mori *Fπuχ(δμρsv) opp. Ac. Pph.* 3 Aeaci] faci> (faciet) *B* eaci *Aλu* 4 sacra *π₁ Hauptius opp. Ac. Porph.* ('*Sacrum Ilium*' *Acr. sch.γ*) sub illo *ψpr., alt.* l *per ras. in* i *mutata* 5 precio *B* p̄cio *τ* praetio *ψ* 7 prebente *τ* 8 Peligne scaream *B* Paelignis *χ(σ₁h) Porph.* Pelignis *Ω Ac.* *uu.* 9—28 *del. Peerlk.* 9 lune *F* 10 noctis *ψ* auguris *ψ* 11 Munere *Fπχ* Mu*rene u* Murene *πuar.* 12 miscentor *cum Rutgersio et N. Heinsio Bentl.* ciathis *Aλ₁* chyatis *π* ciatis *γu* 14 Ter noster adtonitus cyathos (ciathos *ψ*) petet *F* Ternos ter attonitus ciathos (chyatos *π*) petet *πu* (*simillime σs*) ciathos *ABψu* petat *χ(n)* 15 Vatis *B* tres *λπpr.φu* træs *ψ* proibet *ψ* 16 gracia *ψ* grati*a π*

nudis iuncta sororibus.
insanire iuuat: cur Berecyntiae
cessant flamina tibiae?
cur pendet tacita fistula cum lyra? 20
parcentis ego dexteras
odi: sparge rosas; audiat inuidus
dementem strepitum Lycus,
et uicina seni non habilis Lyco.
spissa te nitidum coma, 25
puro te similem, Telephe, Vespero
tempestiua petit Rhode:
me lentus Glycerae torret amor meae.

XX

Non uides, quanto moueas periclo,
Pyrrhe, Gaetulae catulos leaenae?
dura post paulo fugies inaudax
proelia raptor,
cum per obstantis iuuenum cateruas 5

TESTIMONIA.

III 20. 1 praem. 'quinta decima ode' Diomed. 525

VARIA LECTIO.

17 Nu///dis *F* 18 iub^{v}at *A*, v *ab alt. m.* iub^{nat}& *B* berecynthiae *γλτ* berecinthiae *ABφuψ2* berechintię *πψ1* *uu.* 19—29 *del. Peerlk.* 20 *fistula* *π* lira *AF* 21 Parcentes *Fπu* dextras *A* 23 licus *Fπτu* 24 habili '*V*' *opp. Ac. sch.γ Porph.* lico *πψ1u* 27 rhode *A1Bγλτχ(βσ)* *sch.γ* rode *Pph.* chloe *Fχ(δhns)* cloe *πuχ(ϑgpv)* *sch.λφ* clohe *A2*(yhode *α* clohe *μρ*) 28 glycere *γ* clycere *ψ* clycere *φ* glicere *A1* glicere *πuA2*

III 20. AD PYRRVM (PYR^{H}RRV̄ *B*, *alt.* H *ab alt. m.* PHIRRVM τ) *ABτ* AD PYRRVM, QVI NEARCVM SOLLICITABAT (SOLLICITARAT *λ*) *Fλ* AD PYRRHVM TEMPTANDO QVIN NEARCHVM SOLLICITET *γ* 1 periculo *ψ Ac.pr.* tumultu *πιuιχ(sv)y* 2 Pyrre *πψ* Phyrre τ Pirre *Au* getulae *BFπτuA2* getule *A1* leaneae *A* leenae *BFπτ* 3 paulum *Fπτλ2ς* paulo *cett. G*(?)*V*[*omn.Bland.*]*sch.γ* 4 Praelia *Aλ* p̄lia *B* 5 cum] Quae *πuar.* obstantes *u*

ibit insignem repetens Nearchum:
grande certamen, tibi praeda cedat
maior an illi.
interim, dum tu celeris sagittas
promis, haec dentis acuit timendos, 10
arbiter pugnae posuisse nudo
sub pede palmam
fertur, et leni recreare uento
sparsum odoratis umerum capillis,
qualis aut Nireus fuit aut aquosa 15
raptus ab Ida.

XXI

O nata mecum consule Manlio,
seu tu querellas siue geris iocos
seu rixam et insanos amores
seu facilem, pia testa, somnum,
quocumque lectum nomine Massicum 5

TESTIMONIA.

III 21. 1 Porph. ad epod. 13, 6 praem. 'sexta decima ode' Diomed. 526

VARIA LECTIO.

6 nearchum ψ nearcum *u* 7 *sq.* preda maior | Cædat an illi τ 7 preda γ*u* cedat *F*γ 8 maior an illa *coni. Peerlk. opp. sch.*γλφ 9 celeres *AFλu* 10 hec τ*u* timendos] superbos *y* 14 moderatis *B* u. *Ac.* humerum Ω 15 nereus Ω *Ac. Acr. et sch.*γ *Pph. Porph.* (*opp. Acr. I Porph. I*)

III 21. AD. AMPHORAM (ANFORAM *A*) *AB*τ PARANETICE AD AMPHORAM *F*γλ 1 mallio *B Diomedes sch.*γ*pr. Porph. ad ep.* 13, 6 manlio *Ac. Acr. sch.*γ *corr. Pph. et sic huius consulis nomen scriptum est apud Ritschelium* (*priscae Latinitatis monum. epigraph.* XII F) *et apud Mommsenum* (*inscription. Latinitatis antiquiss. p.* 136 *et n.* 784) (mansilio *pro* manlio *sch.Fλ* alio *Porph. ad h. l. i. t.*) 2 querellas π querellas *Porph.* querelas *cett.* querelas *Acr.* siue] seu τ*u* 4 sonnum *u* 5 q: fetum numine *Bentl.* numine *B*χ(*p*)*y Bentl. Sivrius, opp. Ac. Acr. et sch.*γ(*interpr.* '*Nomine consule*') masicum γ Liberum *Peerlk.*

seruas, moueri digna bono die,
descende, Coruino iubente
promere languidiora uina.
non ille, quamquam Socraticis madet
sermonibus, te necleget horridus: 10
narratur et prisci Catonis
saepe mero caluisse uirtus.
tu lene tormentum ingenio admoues
plerumque duro; tu sapientium
curas et arcanum iocoso 15
consilium retegis Lyaeo;
tu spem reducis mentibus anxiis
uiresque et addis cornua pauperi,
post te neque iratos trementi
regum apices neque militum arma. 20
te Liber et si laeta aderit Venus
segnesque nodum soluere Gratiae
uiuaeque producent lucernae,
dum rediens fugat astra Phoebus.

TESTIMONIA.

11 sq. Victorinus 2607 17—20 Acron uolgatus ad c. I 18, 15 22 Seru. ad Aen. I 720 et mythographus III tract. 11, 2 ap. Mai auct. class. III 250

VARIA LECTIO.

uu. 6—8 *om. B* 6 S/////seruas *π* *u.* 8 *om. u*1 languiora *γ* 9 quanquam *ψ* 10 neglegit *Aχ(β) Acr. et sch.γ Pph. Porph. Bentl.* negligit *Bχ(n)* negleget *Fγλ*1?*πτς Ac. sch.F cons. sch. γλ* negliget *uχ(gv)* 12 Sepe *Aτ* incaluisse *Victorinus, Bentl. opp. Ac.* caluisse// *u* 13 admoues *Fτuχ Ac. Acr. et sch.γ Pph. Porph.* ammouis *A*1*λ* ammoues *BA*2*y* amoues *γφp.ras.χ(αβσnscorr.) sch.γ loco tert.* 14 tu] te *A*1 15 archanum *τψu* 16 regis *u*1 reteges *π* lyeo *Bτ* lieo *u* 17 reducieis *τ* anxius *γτ* 19 Poste *ψpr.* Po ste *π*1 nec *γτ* *uu.* 21—24 *del. Peerlk. et Prienius* 21 leta *τu* 22 *Se*gnes *A* egnes *λpr.* Vrgues *λcorr.* (V *ex sequente uersu huc inrepsisse uideatur*) 24 fugit *τ* phebus *A* phebus *u*

XXII

Montium custos nemorumque, Virgo,
quae laborantis utero puellas
ter uocata audis adimisque leto,
diua triformis,
imminens uillae tua pinus esto, 5
quam per exactos ego laetus annos
uerris oblicum meditantis ictum
sanguine donem.

XXIII

Caelo supinas si tuleris manus
nascente luna, rustica Phidyle,
si ture placaris et horna
fruge Lares auidaque porca,
nec pestilentem sentiet Africum 5
fecunda uitis nec sterilem seges
robiginem aut dulces alumni

TESTIMONIA.

III 22. 1 praem. 'septima decima ode' Diomed. 526 7 'obliquum meditantis ictum' schol. Stat. Theb. VIII 534

III 23. 1 praem. 'octaua decima ode' Diomed. 526 3 sq. 'et horna (orna mythographus) fruge' Seru. ad Aen. II 133 et mythographus

---

VARIA LECTIO.

III 22. AD DIANAM LVCIFERAM *ABλτ* HYMNVS IN DIANAM *F* HYMNVS IN DIANAM LVCIFERAM *γ* 2 Que *τ* laborantes *FτuA*2 3 audis *om. B* leto *AB* l̊eto *ψ* loeto *γλπu* *uu.* 5—8 *om. B* 5 Inminens *uAc.* 6 l&us *ψu* 7 oblicum *Apr. Ac.* obliquom *F*1*χ*(*ρ*1) obliquum *cett. Acorr.F*2

III 23. AD PHIDILEN (FIDYLEN *B*) RVSTICAM *ABτ* PROSEVTICE MONOCOLOS PHILLIDE (PHIDILE *corr. ψ*) *F* PROSPHONETICE MONOCOLOS AD PHIDILEN RVSTICAM *γ* PROSEVTICE MONOCOLOS FIDILE RVSTICĀ *λ* 1 Celo *τu* 2 phidyle *BV* [*omn. Bland.*] phidile *Aλ*1*G* phydile *γφ* phydilae *πψ* phillide *u* phidile *τ* 3 thure *u* 5 sentiat *τ* affricum *u* 6 stilē ḡ seges *B* 7 Robiginem *A*1*V Ac.* ['*sic legunt Bland. cod.*'] Rubiginem *cett. A*2 *Acr. et sch.γ i. t. illa est forma antiquior* dulcis *B* alunni *u*

pomifero graue tempus anno.
nam quae niuali pascitur Algido
deuota quercus inter et ilices, 10
aut crescit Albanis in herbis
uictima, pontificum secures
ceruice tinguet: te nihil attinet
temptare multa caede bidentium
paruos coronantem marino 15
rore deos fragilique myrto.
immunis aram si tetigit manus,
non sumptuosa blandior hostia
molliuit auersos Penatis
farre pio et saliente mica. 20

TESTIMONIA.

III tract. 6, 32 ap. Mai auct. class. III 210 17—20 schol. Pers. 2, 75 17—19 Hildebert. philos. moral. p. 972 18—20 Seru. uolgatus ad Aen. V 745 (sed in eis mss., quos Thilo contulit, Hor. non laudatur)

VARIA LECTIO.

8 pomiferi . . . anni *Marklandus* 9 Namque A_1*Ba.corr.*π niuale *upr.* alcido *Fuπcorr.*χ 10 ilices rł *B sed addidit u.* 11 *uu.* 12—20 *om. B* 12 securim χ(δσgsιν)y(*Pulmanni H etc.*) *Bentl.* securiţ π securum (*pro* securim) *u* secures *cett. Porph. sch.*γ *i.t.* 13 tinget *Aλ non G* nichil φu adtinet *Au*$_2$ ate u_1(*sic*) at tinet γ 14 Temtare ψ_1 cede $\pi\tau u$ bidentum χ 16 mirto *Au uu.* 17—20 *del. Peerlk.* 17 Inmunis *F Porph. Acr.* 19 Molliuit $\gamma\tau$(*A*$_1$? *lectio pristina euanuit*)χ(αβισh)[1 *Bland.*] *Bentl.* Mollibit *AFλu*χ *Seruius Dan. Hildebertus* Mollibit π *Prima lectio confirmatur conlato Statii loco simillimo silu.* I 3, 127 *sqq.* '*Qua nunc tibi pauper acerra digna litem? nec si uacuet Meuania ualles aut praestent niueos Clitumna noualia tauros, sufficiam: sed saepe deis hos inter honores caespes et exiguo placuerunt farra salino; cf. etiam Tibull.* IIII 1, 14 *sq. Paruaque caelestes placauit mica nec illis semper inaurato taurus cadit hostia cornu.*' *Formae mollibo exemplum non extat* aduersos $\psi_1 y$ auersos *cett.* [*Bland.*] *Ac. Acr. et sch.*γ (*interpr.* '*offensos*') penates *Fγλτu* 20 salliente γ

XXIIII

Intactis opulentior
thesauris Arabum et diuitis Indiae
caementis licet occupes
* terrenum omne tuis et mare publicum:
si figit adamantinos 5
summis uerticibus dira Necessitas
claues, non animum metu,
non mortis laqueis expedies caput.
campestres melius Scythae,
quorum plaustra uagas rite trahunt domos, 10
uiuunt et rigidi Getae,
immetata quibus iugera liberas
fruges et Cererem ferunt,
nec cultura placet longior annua,

TESTIMONIA.

III 24. 1—8 Hildebert. moral. philos. p. 988 praeter: 'et mare publicum' et 'adamantinos' 1 praem. 'nona decima ode' Diomed. 526 9—11. 14. 12 sq. 24. 'de quarum laude gentium Horatium in lyricis suis ita meminit: campestres, inquit, Scythae melius uiuunt et rigidi Getae, quorum — domus, nec cultura — annua. dos est magna parentum uirtus; et peccare nefas, aut precium est mori' Adamus descript. insularum Aquilonis c. 18 (Pertz uol. VIIII)

VARIA LECTIO.

III 24. AD (*om. A*) DIVITES AVAROS *ABτ* LICET OMNIA FACIAS MORIVNDVM EST *Fλ*, *praemittit ψ*: ALIA ODE, *λ*: DIVITES AVAROS *Fλ* AD DIVITES AVAROS QVI LICET OMNIA FACIANT MORIENDV̄ EST *γ* 2 Tesauris *u* *uu.* 3—7 *del. Peerlk.* 3 Cementis *u* 4 terrenum *Lachmannus et hanc Porphyrionis et Acronis et sch. λφ lectionem fuisse interpretationibus eorum effici uidetur.* Tirrenum *Aψu* Tyrrenum *Byλπφ* Thirrhenum *τ* marea pulicum *F* publicum *γπpr.τ 'V'* [*et* 1 *al. Bland.*] *χ*(*gpσzuar.*) *Ac.pr. Acr. sch.γ bis, item Porph. legisse putandus est.* apulicum *Fuπcorr.χ*(*αδμρv*) punicum *y*(*ρuar.σ2 Pulmanni H*) ponticum *ABλyuar.uuar.χ*(*βθσιhnvuar.*) [1 *Bland.*] *Ac. corr.* 5 si] sic *Bentl.* figet *Ac.* *figit A* figat *y opp. Pph.* 6 dura *Bentl.* saeua *Hildebertus* 7 Clauum *τ* animos *uχ opp. sch.γ i. t.* 8 capud *u* 9 Cāpestris *B* scithe *A* schytę *π* 10 domos rite trahunt uagas *y* uagos *τ* domus *Ac. Adamus cf. epod.* 5, 53 11 gete *τ* 12 Inme tata *F cf. c.* II 15, 15 Inmetata *γπu Ac.* Imōtata *B* Immetata *Aλτ* 13 Frugis *λ*

defunctumque laboribus 15
aequali recreat sorte uicarius.
illic matre carentibus
priuignis mulier temperat innocens,
nec dotata regit uirum
coniunx, nec nitido fidit adultero. 20
dos est magna parentium
uirtus et metuens alterius uiri
certo foedere castitas,
et peccare nefas aut pretium est mori.
o quisquis uolet impias 25
caedes et rabiem tollere ciuicam,
si quaeret 'pater urbium'
subscribi statuis, indomitam audeat
refrenare licentiam,
clarus post genitis: quatenus, heu nefas, 30
uirtutem incolumem odimus,
sublatam ex oculis quaerimus, inuidi.
quid tristes querimoniae,
si non supplicio culpa reciditur?

TESTIMONIA.

26 cf. Flor. II 9, 5: 'ultimo non ciuicam modo, sed hostilem prope rabiem supergressum' 31 sq. sch. γ epist. II 1, 11

VARIA LECTIO.

19 dodata τ *hic in u monachus quidam haec adscripsit: 'qui credit hoc quod inuenitur in hoc libro, excommunicatus sit et ana(thematizatus)'* 20 Coniux *πpr.ψ* 21 parentum *Αλτu Adamus* 23 federe *A* federe *u* 24 pretium emori *y opp.sch.γi.t.* precium *τψ* p̄cium *λ* est *om.χ(μ)y non Pph. Acr. et sch.γ* 25 *'Non recte a superiore ode haec separata sunt, cum inde pendeant et illis adnexa sint' Porph.* quisq; *γ* quis quis *Fλ Bentl. non Acr. Pph.* inpias *λ* 26 Cedes *Aλ* et] aut *Fπχ(δμpv)y non G* 27 quaeret *Bγχ Pph.* queret *Αλτu2χ(g)* querit *φψ2χ(δp1)* querit *πψ1u1χ(μρs1v)* 28 statuis] stati us *A1* *uu.* 30—64 *om. B* 30 Carus *y opp. Acr. et sch.γ* postgenitis *editores plerique* quatinus *χ(gns1) non sch.γ Pph.* 31 incolumen *ψ* incolomem *sch.γ epist.* 32 occulis *ψa.ras.* querimus *γu* 33 quaerimoniae *Aγλψ1 Acr.* queremoniae *φψ2* 34 supplitio *γψ* suplitio *u*

quid leges sine moribus 35
uanae proficiunt, si neque feruidis
pars inclusa caloribus
mundi nec Boreae finitimum latus
durataeque solo niues
mercatorem abigunt, horrida callidi 40
uincunt aequora nauitae,
magnum pauperies opprobrium iubet
quiduis et facere et pati,
uirtutisque uiam deserit arduae?
uel nos in Capitolium, 45
quo clamor uocat et turba fauentium,
uel nos in mare proximum
gemmas et lapides aurum et inutile,
summi materiem mali,
mittamus, scelerum si bene paenitet. 50
eradenda cupidinis
praui sunt elementa, et tenerae nimis
mentes asperioribus
formandae studiis. nescit equo rudis
haerere ingenuus puer 55
uenarique timet, ludere doctior,

TESTIMONIA.

42 sq. 'magnum pauperies opprobrium iubet quiduis (om. Vincent.) et (om. Hildeb.) facere et pati' Vincent. Bellou. VII 70 Hildebert. moral. philos. p. 990 50—54 'scelerum — studiis' Hildebert. moral. philos. p. 971

VARIA LECTIO.

36 Vane γ profitiunt *F* 37 coloribus ψ ~~laboribus~~ *caloribus u* 39 Durata eque λ solo] gelu *Bentl.* 41 nautae *u* 42 pauperis γ obprobrium Ω iubet] pati *upr.* 44 Virtusque *ypr.* deserere *Bentl.* 47 proximum] publicum ω 48 aurum inutile u_1 49 materiā $u\chi(p)$ matheriam ψ materiē *Ac.* 50 pęnitet φ penitet $A\gamma\lambda\pi u$ poenitet $\tau\psi$ 52 Praua *Fπcorr.*$\chi(\varrho p)$ Prauae $u\chi(s)$ elementa] fomenta π temerae γ 54 Formande γ aequo $A\psi$ 55 Herere τu 56 ditior π

seu Graeco iubeas trocho
  seu malis uetita legibus alea,
cum periura patris fides
  consortem socium fallat et hospites, 60
indignoque pecuniam
  heredi properet. scilicet improbae
crescunt diuitiae: tamen
  curtae nescio quid semper abest rei.

XXV

Quo me, Bacche, rapis tui
  plenum? quae nemora aut quos agor in specus
uelox mente noua? quibus
  antris egregii Caesaris audiar
aeternum meditans decus 5
  stellis inserere et consilio Iouis?
dicam insigne, recens, adhuc
  indictum ore alio. non secus in iugis
exsomnis stupet Euhias,

TESTIMONIA.

III 25. 1 sq. 'Hor. carminum libro III: quo — specus' Prisc. VI 75 1 praem. 'vicesima ode' Diomed. 526 2 'quae — specus' Seru. ad Aen. VII 568

VARIA LECTIO.

57 greco *AFγλτu* trhoco *u* 59 per iura *AF* peiura *τ* 60 sotium *γψ* fallet *Acr. et sch.γ i.t. opp. Pph.* hospitem *Fλπuχ(ϑμϱ hpsv)Pph.Porph.i.t. sch.λφ* hospites *AγτG'V'*[*Bland.*] *χ Acr. et sch.γ i.t. Bentl.* 62 Haeredi *F* improbe *AF* inprobę *γ*

III 25. YMNVS AD LIBERVM PATREM *ABτ*, *A add.* SCRIBIT METRO EODEM, *B add.* VT SVPRA LIBERVM PATREM INVOCAT. LAVDES (LAVDIS *φ*) CAESARIS (CESARIS *γ*) DICTVRVS *Fγλ* *totum carmen del. Gruppeus* 1 bache *τ* 2 quae in nemora *yω* que nemora *τ* aut] et *Priscianus y(Pulmanni A)ω* aut *Ω'V'*[*omn. Bland.*] *Ac. Pph. uu.* 3 uelox — 8 alio *del. Peerlk.* 4 ægregii *π* cesaris *Aγτu* 6 concilio *Fπu Bentl.* [consilio *omn. Bland.*] *uu.* 8. 9 *om. B uu.* 8 non secus — 14 libet *del. Schwenckius mus. Rhen.* XV 247 8 Indictummore *ψ* 9 Exsonnis *u* Exomni[s] *π* Edonis *Bentl. opp. Ac. Acr.*

Hebrum prospiciens et niue candidam 10
Thracen ac pede barbaro
lustratam Rhodopen, ut mihi deuio
ripas et uacuum nemus
mirari libet. o Naiadum potens
Baccharumque ualentium 15
proceras manibus uertere fraxinos,
nil paruom aut humili modo,
nil mortale loquar. dulce periculum est,
o Lenaee, sequi deum
cingentem uiridi tempora pampino. 20

XXVI

Vixi puellis nuper idoneus
et militaui non sine gloria:
nunc arma defunctumque bello
barbiton hic paries habebit,
laeuom marinae qui Veneris latus 5
custodit. hic hic ponite lucida

TESTIMONIA.

III 26. 1 praem. 'vicesima prima ode' Diomed. 526 hanc oden praetermisit expositionis metricae auctor

---

VARIA LECTIO.

et sch.γ sch.λφ Burmann. ad anthol. Lat. I *p.* 170 euchias *Fπ a.ras.* heuhias *Aλ* 10 Haebrū *π* *uu.* 11 ac — 17 modo *del. Peerlk.* 11 Tracem *F* Trachen *u* 12 rodopen *u* ut *Ω Ac.* ac *y Bentl.* quam *Pph.* michi *φ* 13 Ripis *γ* Rupes *χ(δ)* riuos *Bentl.* 14 naidum *A₁Bγλτχ* 15 Bacharum *Aπ* 16 fraxinus *FπχPph.* fraxinos *cett. Ac. cf. C. L. Schneideri gramm. Lat.* II 471 *sq.* 17 Nihil *Fπ* paruum *Ω* humile *Aγπτ* (*al* humili *sch.γ*) humilē *B* 18 Nihil *F Ac. Pph.* loquor *π₁* est *om. Fχ(ρ₁)*; *in γ* ⁓ *alt. atram. uidetur scriptum esse* 19 Te, Lenaee, sequi ducem *Bentl.* lenee *ABFλu* lenee *γτ* 20 Cingnentē *τ* timpora *τλ₂* tympora *A₂*

III 26. AD VENEREM (VEREM *A*) TETRACOLOS *ABτ* AD VENEREM (TETRACOLOS *add.* λ) LOQVITVR QVOD NEQVE AMARE NEQVE SCRIBERE POSSIT (POSSET *F*) *Fγλ*, *add. F:* PROPTER AETATEM 1 puellis] duellis *Frankeus* *uu.* 5—8 *del. Peerlk. et Schwenckius* 5 Leuum *γτu* Laeuum *cett.*

funalia et uectes et * ascias
oppositis foribus minacis.
o quae beatam diua tenes Cyprum et
Memphin carentem Sithonia niue, 10
regina, sublimi flagello
tange Chloen semel arrogantem.

XXVII

Impios parrae recinentis omen
ducat et praegnas canis aut ab agro
raua decurrens lupa Lanuuino
fetaque uolpes;
rumpit et serpens iter institutum, 5
si per oblicum similis sagittae
terruit mannos: ego cui timebo

TESTIMONIA.

III 27. 1 praem. 'uicesima secunda ode' Diomed. 526

VARIA LECTIO.

7 uestes *πpr.* et ascias] et arcus *Ω Pph. Ac. Acr. et sch.γλφ* securesque *Bentl. de nostra quam recepimus coniectura uide sis mus. Rhen.* 1863, 279 *sq.* 8 minacis *Pph.* minaces *Ω* 9 quae] quam *τ* tenes] regis *πuχ(σs)*[1 *Bland.*] tenes *cett. πuar. Ac.* ciprum *u* 10 Memfin *ABF* Memphim *γ* Memphym *τ* Menphin *u* Menphyn *π* Menfin *λ* sithononia *B* sythonia *τ* 12 cloen *Bu*

III 27. AD GALATEAM (GALATHEAM *Aτ*) YPOTHETICE *ABτ* PROSPHONETICE AD GALATEAM (GALATHEAM *λψ2*) SVI NON ESSE MEMOREM *Fλ* (*sim. π*) PROSPHONETICE AD GALATHIĀ SVI N̄ ESSE INMEMOREM *γ* (*simillime u*) 1 parre *A1* 2 praegnas *B* pregnas *A* p̄gnans *λ* pregnans *cett.* 3 lanibino *y* Laniuino *Fea* 4 Feta *Bφπ p.r. et πuar.* Feta *Au* Foeta *γλτ* Pesta *ψcorr.χ(pισuar.*, *in ψ gloss. interlin.:* pestilens) [Pesta 1 *Bland.*] Festa *πa.r.* Ferta *y* [1 *Bland.*] uolpes *A1Fπ sch.φ* uulpes *A2cett.* *uu.* 5—12 *del. Peerlk.* 5 Rumpit *Fπχ(ρι)y Ac. Acr. Pph. Bentl.* Rumpat *cett. sch.γ bis* 6 obliquum *BFπ τu* obliqum *χ(μρ)* 7 cui *A1BFγ'V'πuar.χ(δμρgp) Ac.pr.* cur *τ Ac. corr. ead. m.* ('Ego cur timebo] *h. e. desertus ab amica' Acr. et sch.γ*) quid *λπA2uχ(αβθσhnsv V uar.*) ["'*V*' *habet* cui, *cum litura, et supra notatum, alias* quid. *alius habet* cur. *tertius cum reliquis omnibus habet* quid']

prouidus auspex,
antequam stantis repetat paludes
imbrium diuina auis imminentum, 10
oscinem coruom prece suscitabo
solis ab ortu.
sis licet felix ubicumque mauis,
et memor nostri, Galatea, uiuas,
teque nec laeuos uetet ire picus 15
nec uaga cornix.
sed uides quanto trepidet tumultu
pronus Orion. ego quid sit ater
Hadriae noui sinus et quid albus
peccet Iapyx. 20
hostium uxores puerique caecos
sentiant motus orientis Austri et
aequoris nigri fremitum et trementis
uerbere ripas.
sic et Europe niueum doloso 25
credidit tauro latus et scatentem

TESTIMONIA.

11 sq. cf. Apollin. Sid. ep. II 2 'oscines coruos uoce triplicata puniceam surgentis aurorae facem consalutantes' 20 cf. 'apud mensam Fauorini in conuiuio familiari legi solitum erat aut uetus carmen melici poetae aut historia partim Graecae linguae alias Latinae. legebatur ergo ibi tunc in carmine Latino Iapyx uentus quaesitumque est, quis hic uentus . . . et quae tam infrequentis uocabuli ratio esset' Gellius II 22, 1 sq. 25—28 'Hor. participii praesentis accusatiuum in III lib. carmin. refert: sic — scatentem — audax' Eutych. 2185

VARIA LECTIO.

9 stantes *Fγπτu* 10 inminentum *π Porph. Acr.* imminentum *Fγτu* imminentium *ABλ* 11 Oscinen *Aλ Ac. opp. Porph.* coruum *Ω* 14 galathea *γλτu* 15 leuos *B* leuus *γτu* leuis *πχ(v)* levis *Ac. opp. Acr.* laeuus *cett.* petet *B* uetat *y Bentl.* 17 quantum *Pph.* trepidat *χ(σ) opp. Ac. sch. γ Pph.* 20 iapix *Aγπτφu uu.* 21—24 *del. Peerlk. et Linkerus* 21 *pueriq. π* cecos *λu* 22 Sentient *B* orientis astri *τ opp. sch. γ* [*et omn. Bland.*] or: haedi *Muretus* ['orientis Austri. *sic habent omnes et scripti et uulgati libri quos uidi' Cr.*] 23 trementes *Fπu* gementes *Bentl.* 24 Verberae *φ* 25 europe *B* niueum] nimium *χ(π)* dolose *πuar.* 26 et] at *Bentl.*

beluis pontum mediasque fraudes
palluit audax.
nuper in pratis studiosa florum et
debitae Nymphis opifex coronae 30
nocte sublustri nihil astra praeter
uidit et undas.
quae simul centum tetigit potentem
oppidis Creten, 'pater, o relictum
filiae nomen pietasque' dixit 35
'uicta furore!
unde quo ueni? leuis una mors est
uirginum culpae. uigilansne ploro
turpe commissum, an uitiis carentem
ludit imago 40
uana, quae porta fugiens eburna
somnium ducit? meliusne fluctus
ire per longos fuit, an recentis
carpere flores?
si quis infamem mihi nunc iuuencum 45
dedat iratae, lacerare ferro et
frangere enitar modo multum amati
cornua monstri.

TESTIMONIA.
29 'nuper — florum' Cledonius 1923 31 sq. sch. Verg. Aen. VIIII 373

VARIA LECTIO.
29 studiossa *λa.ras. cf. Ouid. rem. am.* 746 luxuriossus *Hor. c.* II 1, 6 periculossus *Vergil. georg.* I 244 sinuossus *Petron. sat.* 38 succossus 57 dignitossus *et similia* 30 nyphis *φ* nimphis *Bγu* 31 uichil *γu* preter *AFλ* *uu.* 33—76 *del. Peerlk.* 33 Que *τ* tetitigit *u* 34 cretem λ_1 cretam *uχ* o pater *y* pater o rel:] pater relictum *A* ā pr̄ ore lectū *B* 35 Filie $A_1\lambda_1$ pi&as *π* 38 uirginis *μuar.*, *idem coni. Marklandus opp. Ac. Pph.* culpe $A_1\lambda$ *Ac.* culpa *Fπ Pph.* culpas *B* culpae *γτuA*$_2$ *Acr. et sch.y itemque legisse uidetur Porph.* 39 comissum *ψ* conmissum *u* an] aut *χ*(*s*) *Ac. opp. Acr. et sch.y i. t.* uiciis *λτ* uitio *Bentl.* 41 Vanaq, porta *B* quae] quam *Sanadonus* 42 Sonnium *u* 43 an] aut *χ*(σ) recentes *BFλπu* 46 et *om.ψ*$_1$*u*$_1$ *χω* 48 monstri *ABλπu Vχ*(*αδθμσgvsuar.*) tauri *FγτGπuar.χ*(*βρhnps*) ['*Bland. omnes habent* monstri, *cum adnotatione alias* tauri'] *lectionem*

impudens liqui patrios Penates,
impudens Orcum moror. o deorum 50
si quis haec audis, utinam inter errem
nuda leones!
antequam turpis macies decentis
occupet malas, teneraeque sucus
defluat praedae, speciosa quaero 55
pascere tigres.
"uilis Europe" pater urget absens
"quid mori cessas? potes hac ab orno
pendulum zona bene te secuta
laedere collum. 60
siue te rupes et acuta leto
saxa delectant, age te procellae
crede ueloci, nisi erile mauis
carpere pensum
regius sanguis, dominaeque tradi 65
barbarae paelex." aderat querenti
perfidum ridens Venus et remisso
filius arcu.
mox, ubi lusit satis, 'apstineto'

TESTIMONIA.

69 sq. 'Hor. carm. III: mox — rixae' Prisc. XVIII 192 'Hor. carm. libro III: mox — irarum' Prisc. VIII 9

VARIA LECTIO.

'cornua tauri' *natam arbitror ex u.* 72 'cornua taurus' 49 Inpudens *πu* pennates *γ* 50 Inpudens *πφu* orchum *ψu* ortum *γ* 51 hec *A*1 53 turpes *π*1 maties *u* decentes *AFγλπτu* 54 succus *λψu* 55 Defluet *γpr.τ* Defluit *A*1*Bλ opp. sch.γ* prede *u* spetiosa *A* quero *γu* *uu.* 56 — IIII 4,5 *desunt in τ* 56 tygris *πpr.* tygres *πcorr.* tigres *cett.* 57 Vilis Europae pater *ω* uiuis Europe? *nescio quis* europae *ABγλ'V'*[*omn. Bland.*] *Pph.* europe *FπuG Porph. Acr. et sch.γ* urguet *χ non Pph.* 58 hac] hoc *u* 60 Ledere *Aγλu* Elidere *γω Muret. Bentl. Hauptius Meinekius Linkerus* 61 t̄ rupes *B* laeto *Aγ* loeto *Fλπu* 63 herile *AFγλπ* 66 pelex *λπu Ac.* pelex *γ* adherat *F* querenti *A* 67 uenus *om. φ* et uenusto, *superscr. ead. m.* remisso *B* 68 arcbu *ψ* 69 luxit *B*1*λ*1 lesit *upr.* risit *Ac. pr.* lusit *Pph. Ac.corr.* abstineto *Ω* abstinebis *Meinekius*

dixit 'irarum calidaeque rixae, 70
cum tibi inuisus laceranda reddet
cornua taurus.
uxor inuicti Iouis esse nescis?
mitte singultus, bene ferre magnam
disce fortunam: tua sectus orbis 75
nomina ducet.'

XXVIII

Festo quid potius die
Neptuni faciam? prome reconditum,
Lyde, strenua Caecubum,
munitaeque adhibe uim sapientiae.
inclinare meridiem 5
sentis, ac ueluti stet uolucris dies
parcis deripere horreo
cessantem Bibuli consulis amphoram?
nos cantabimus inuicem
Neptunum et uiridis Nereidum comas: 10
tu curua recines lyra
Latonam et celeris spicula Cynthiae;

TESTIMONIA.

III 28. 1 praem. 'uicesima tertia ode' Diomed. 526

VARIA LECTIO.

70 callidae *B* 71 iam tibi iniussus *Bentl.* Cum tibi uissus *u* Cum tibi uisus *Fλπχ(ρhp)* Cum tibi inuisus *ABγ Ac. Acr. sch.γ bis* reddit *ABλ* 75 setus *ψ* 76 ducit *Pph. opp. Acr. et sch.γ*

III 28. AD (DE *B*) LYDEN (LIDEN *A* LVDIEN *γ*) PARAENETICE (PARANETICE *Aγ*) DE NEPTVNALIBVS *ABγ* SYLLOGISTICE LYDAE (LYDIE *λ*) *Fλ* 2 Neptūi π_1 Neptuni π_2 facias *Bentl.* 3 Lidę *Aγ* Lide *πu* cecubum *Ayu* 6 ac *Fγπu*ς *Ac.* et *ABGλχ(ϑg)* [2 *Bland.*] stat *Ac.* ste *π* 7 diripere *λπpr.uχ(αϑh)* deripere *cett. G'V'* [*omn. Bland.*] 8 consŏlis *λ* 9 inuicem *ABγ*λ_1*χ(βδgn) Ac.* inuices *Fπu*λ_2*ς(αϑμρσhpsv)sch.λφ* 10 uirides *Fγuπcorr.* comas] choros *y* 11 tu] tum *Lachmannus* recinens *γ* recynes *π* lira *u* 12 spycula *π* cinthiae *Aγλφu* cinthyae *π*

summo carmine, quae Gnidon
fulgentisque tenet Cycladas et Paphum
iunctis uisit oloribus 15
dicetur, merita Nox quoque nenia.

XXVIIII

Tyrrhena regum progenies, tibi
non ante uerso lene merum cado
cum flore, Maecenas, rosarum et
pressa tuis balanus capillis
iam dudum apud me est: eripe te morae, 5
ne semper udum Tibur et Aesulae
decliue contempleris aruom et
Telegoni iuga parricidae.
fastidiosam desere copiam et

TESTIMONIA.

16 'merita—nenia' sch.γ et Acron volgatus ad epist. I 1, 63

III 29. 1 sch. Pers. 3, 28 praem. 'vicesima quarta ode' Diomed. 526 3 sq. 'et — capillis' Isidor. orig. IIII 12 4 schol. Pers. 4, 37

VARIA LECTIO.

13 cnidon *BFπχ*(*μρσι* cini: *p*) *Pph.* chnidon *γιχ*(*h*) gnidon *Αλυγ2 χ*(*αβδσ2gnsv* gny: *ϑ*) *Ac.* 14 Fulgentes *uπcorr.ψ2* cicladas *u* paphon *Fπ2χ*(*ϱgp*) 15 koloribus *π*

III 29. AD MAECENATEM PARAENETICE *B* AD MECENATEM PARAETICE *A* PROSPHONETICE (PROSPHENETICE *λ*) MECENATI *Fλ* PROSPHONETICE PARANETICE MECENATI *γ* 1 Tyrrena *ABλπ Diomed.* Tirrena *u* 2 uerso *Fπuλuar.ς*(*βδϑμρσghnpsv*) *Ac. sch.γ alt. l. in interpret.* ('*i. e. inclinato ad proferendum uinum*') *cons. Pph.* uersum *ABγλχ*(*α*) *sch.γ alt. l. i. t.* len, = leni *B* 3 flore°mecenas *A*, o *superscr. alt. m.* mecenas *AFλu* 3. 4 rosarum | Et pressa *Fu* 5 more *Aιλ* 6 Ne *Fγλπς Pph.* Nec *ABχ*(*αgs a. ras.*) Non *uχ*(*ϑσι*) hic *Lachmannus* ut *Hardingeus Estreus Peerlk. opp. Acr. et sch.γ Porph., et uide sis mus. Rh.* 1863, 280 efule *πu* aefulae *cett. Porph.* effulę *Ac.* 7 Decliuę *Aγ* aruom *Ac.* aruum *Ω* 8 iura *AιB Ac.corr. opp. Acr. et sch.γ* *uu.* 9—12 *del. Peerlk. sed eos imitatus est Licentius carm. ad August.* 71—73 '*Et nunc Romulidum sedes et inania tecti culmina bacchatasque domus uanosque tumultus desererem*'

molem propinquam nubibus arduis; 10
omitte mirari beatae
fumum et opes strepitumque Romae.
plerumque gratae diuitibus uices
mundaeque paruo sub Lare pauperum
cenae sine aulaeis et ostro 15
sollicitam explicuere frontem.
iam clarus occultum Andromedae pater
ostendit ignem, iam Procyon furit
et stella uesani Leonis,
sole dies referente siccos; 20
iam pastor umbras cum grege languido
riuomque fessus quaerit et horridi
dumeta Siluani caretque
ripa uagis taciturna uentis.
tu ciuitatem quis deceat status 25
curas et urbi sollicitus times
quid Seres et regnata Cyro
Bactra parent Tanaisque discors.
prudens futuri temporis exitum
caliginosa nocte premit deus 30
ridetque, si mortalis ultra
fas trepidat. quod adest memento

TESTIMONIA.

29—33 'prudens — aequius (sic)' Hildebert. moral. philos. p. 990
29—32 'prudens deus futturi temporis exitum caliginosa nocte p̄mit ridetque si mortalis ultra fas est trepidat' florileg. Paris. 8069

VARIA LECTIO.

10 propinguam A_1 arduis] acris u_1 11 beate φ 15 Caenae $BF\gamma\pi$ auleis Ω 16 expcuere B 17 occultum *om.* u andromede π andromede u 18 procion $\pi\psi$ prochion γu fuit ψ_1 19 uesani φ
21 *nouum carmen incipit* y (*Monacensis* 5 *Kirchn. nou. quaest. p.* 52)
langido B langido ψ 22 Riuum Ω querit u horrida $u\chi(qv)$ *opp. Acr.* orridi γ *Ac.* 27 ciro Au 28 tenais λ_1 dissors *Bentl.*
30 caliginosum nocte coeca premit *Hildebert.* Caliginos ad B praemit ψ 31 mortales u 32 trepidant u trepidet *Pph. G μ uar. opp. sch. γ florileg. Paris.* adest] est λ

componere aequos: cetera fluminis
ritu feruntur, nunc medio alueo
cum pace delabentis Etruscum 35
in mare, nunc lapides adesos
stirpisque raptas et pecus et domos
uoluentis una, non sine montium
clamore uicinaeque siluae,
cum fera diluuies quietos 40
inritat amnes. ille potens sui
laetusque deget, cui licet in diem
dixisse 'uixi: cras uel atra
nube polum Pater occupato,
uel sole puro; non tamen irritum, 45
quodcumque retro est, efficiet neque
diffinget infectumque reddet
quod fugiens semel hora uexit.'
Fortuna saeuo laeta negotio et
ludum insolentem ludere pertinax 50

TESTIMONIA.

33 sq. cf. Senec. epist. 23 'ceteri eorum more, quae fluminibus innatant, non eunt sed feruntur: ex quibus alia lenior unda detinuit ac mollius uexit, alia uehementior rapuit, alia proxime ripam cursu languescente deposuit, alia torrens impetus eiecit in mare' 37 Seru. ad Aen. III 94. VII 99. XII 208 'stirpesque raptos' Cledonius 1895 41—45 'ille—puro' Hildebert. moral. philos. p. 990 49 cf. Boet. consol. philos. 2, 2 ubi Fortunam facit dicentem: 'hunc continuum ludum ludimus' 49—56 Hildebert. moral. philos. p. 992

VARIA LECTIO.

33 Conponere *u* equos *π* equos *Pph.* equus *γ* aequus *cett.* caetera *γλπψ* 34 Ritu referuntur *Aλ*1 alueo *Aγλχ(βθσghn) Pph. Ac. sch.γ* albeo *B* aequore *Fuχ(αδsιν)* equore *πχ(μρp)* 35 dilabentis *y* delabentis *λ* 36 adaesos *BF* adhesos *π* 37 Stirpis *πχ(α)* Styrpes *F* Stirpes *cett.* raptos *Cledonius uitiose* domus *Seruius D. ad Aen.* III 94

39 Clamare *A*1 40 diluies *γ* 41 Īritat *B* Inritat *Ac. Acr.* Irritat *cett.* annes *u* 42 Letus *π* degit *χ(θh) Hildebertus opp. Acr. et sch.γ* cuilicet *u* (scilicet *u*1?) 44 potum patet occupatum *Hildeb.* polum o pater *F* 45 inritum *Ac. Pph.* 47 Difinget *ψ* Diffringet *π* Definget *y non G Ac.* iufectumue *Meinekius* 48 ora *AB* 49 leta seua *u* seuo *λ* 49. 50 negotio | Et ludum *Fuχ*

transmutat incertos honores,
nunc mihi nunc alii benigna.
laudo manentem: si celeris quatit
pinnas, resigno quae dedit et mea
uirtute me inuoluo probamque 55
pauperiem sine dote quaero.
non est meum, si mugiat Africis
malus procellis, ad miseras preces
decurrere et uotis pacisci,
ne Cypriae Tyriaeque merces 60
addant auaro diuitias mari.
tum me biremis praesidio scaphae
tutum per Aegaeos tumultus
aura feret geminusque Pollux.

XXX

Exegi monumentum aere perennius
regalique situ pyramidum altius,
quod non imber edax, non Aquilo impotens

TESTIMONIA.
61 schol. Stat. Theb. I 339
III 30. 1 Terentianus 2443 praem. 'vicesima quinta ode' Diomed. 526

VARIA LECTIO.
52 michi *φ* alio *χ*(σι) 53 celeris *γψpr.* celeres *cett.* 54 Pennas *πA*2 *P*ennas *u* 55 inuoluto *γ* 56 quero *γ*1*u* 57 africis *Fπχ*(*βμρnν*) *A*2*λ*2 *Pph.* affricis *uχ*(*σhscorr.*) africus *A*1*Bγλ*1 58 Maius *B* præces *A u.* 60 *om. πpr.* Nec *λa.corr.χ Pph.* ciprię *Au* tyrieę *π*(*in marg.*) syriae *χ*(*h* syrie *α*1*β*1)*Pph.* sirię *uχ*(*s*1) merges *B* 62 Tunc *ABγλ*1*π Porph. sch.F i.t.* Tum *Fuγuar.χ*(*αθμρσnpν*)(*sch.F:* TVM *pro* tunc) presidio *γ* 63 aegeos *ABγπ* egeos *λu* 64 ferat *χ*(*s*)*y Bentl.opp. Pph. sch.γ* polux *γ*

III 30. AD MELPHOMENEM (MELPHOMENĒ *Bλ*) MVSĀ *ABλ*, *add. λ:* DICIT APOTELESTICE SCRIPTIS SEMPER VICTV:::: *λ* DICIT SE APOTELESTICE SCRIPTIS SEMPER VICTVRVM *F* AD MELPOMENĒ MVSĀ *γ* 1 monumentum *ABλ*1*u*ς *Porph. sch.λφ i.t. Diomedes expos. metr. Terentianus* monimentum *Fγπλ*2*χ*(*μρp*) perhennius *ψu u.* 2 *del. Gruppeus Prienius alii* piramidum *Au* 3 aquilo] aliquo *γ* inpotens *Fλ Ac.* impotes *B*

possit diruere aut innumerabilis
annorum series et fuga temporum. 5
non omnis moriar, multaque pars mei
uitabit Libitinam: usque ego postera
crescam laude recens, dum Capitolium
scandet cum tacita uirgine pontifex.
dicar, qua uiolens obstrepit Aufidus 10
et qua pauper aquae Daunus agrestium
regnauit populorum, ex humili potens
princeps Aeolium carmen ad Italos
deduxisse modos. sume superbiam
quaesitam meritis et mihi Delphica 15
lauro cinge uolens, Melpomene, comam.

TESTIMONIA.

10 sq. 'Hor. ait: et — regnauit populorum pro agrestibus populis' Seru. ad Aen. XI 126 'agrestium — populorum' Seru. ad Aen. XI 280
13 sq. 'Aeolium — modos' Porphyrionis uita Horati sub fin.

VARIA LECTIO.

4 Possunt χ 7 Vitauit A_1B libithinam $u\varphi_2\psi_2$ 9 Scandit $\pi pr.$ 10 uolens A_1 *uu.* 11. 12 *del. Peerlk.* 11 aq.ᵛ. B danus π 12 Regnauit $A_1BF\gamma\lambda_1$ 'V' χ *Porph. sch.* γ *i.t. Seruius* Regnator $\pi uGA_2\gamma uar.\lambda_2\varsigma$ ($\alpha\beta\delta\vartheta\mu\sigma ghnsv$) ['Regnauit . . . '$V$' *sine ulla litura . . . sed duo alii Bland. per lituram*'] 13 eolium γu 14 *sq.* sume — et *del. Linkerus, inserto 'tu' ante uocem* mihi 15 Quesitam γ delfica $AB\gamma\lambda$ *Porph.* delphia y 16 Lauro // cinge ψ melphomene A_2B melfomene λ melphone A_1

Q. HORATII FLACCI CARMINV̄ LIBER ·III· EXPLICIT. EROTICE. AMATORIE. PRAGMATICE (PRACMA: λ) CAVSATIVE HYPOTETICE (HIPPOT: A) PERSONALITER (PSONALIT λ) PARANETICE INTERPOSITIVE. PROSPHONETICE (PROSIION: λ) EXCLAMATORIE PSEVTICE. DEPC̄ATORIE PEAN (PEEN A). PSEVTICE. LAVDATIVA. ET DEPRECATORIA (DEPC̄A: λ). MONOCOLOS EST QVOTIENS ODE VNO METRO SINE ALTERIVS AMIXTIONE Ē (*om.* λ). DICOLOS (DIDOSCOLOS A) EST IN (*sic*) ODE QVE (Q. λ) DVOBVS METRIS SCRIPTA EST. TETRACOLOS IN QVA POST (PER λ) DVOS AVT TRES VERSVS ALIA INCHOANTVR METRA. INCIPIT LIB̄ ·IIII· $A\lambda$ (*eadem fere leguntur in* σ *ante c.* I 1) EXPLI. CARMINV̄ LIB TERTIVS. INCIP̄ LIB ·IIII· B CARMINVM LIBER ·III· EXPLIC̄. INCIP̄ ·IIII· (QVARTVS φ) FELICITER (*om.* γ) $F\gamma$

Q. HORATI FLACCI

CARMINVM

LIBER QVARTVS

I

Intermissa, Venus, diu
rursus bella moues? parce precor, precor.
non sum qualis eram bonae
sub regno Cinarae. desine, dulcium
mater saeua Cupidinum, 5
circa lustra decem flectere mollibus
iam durum imperiis; abi
quo blandae iuuenum te reuocant preces.
tempestiuius in domum

TESTIMONIA.

IIII 1. 1 Fortunatianus 2675 Victorinus 2597. 2598 praem. 'liber quartus. prima ode' Diomed. 526 4 'hanc (sc. Cinaram) se amasse in tertio carminum dixit' schol. γ epist. I 7, 28

VARIA LECTIO.

IIII 1. ALLEGORICOS A (*om.* λ) SE (*om.* λ) AFFIRMAT (AFIRMAT *A*) EX INTERMISSO SCRIBI CARMINA. AD VENEREM. EVTICE EROTICE DICOLOS (DICOPOS *B*) *AB*λ *item* γ, *sed praeposito* AD FABIVM MAXIMVM. AD FABIVM MAXIMVM *F* 1 Intermisa γ 2 prę-cor p̄cor *A* precor *p̄cor* ψ p̄cor///// φ precor *B* 4 cinerę γ cynirę *F* cunayrę *πa.r.* cinyrę *p.r.* 5 seua *A*λιπυι 6 ·X· *B* 7 dudum ψ2χ(αιϛ̇ιhιϛι) albi *A*ι 8 blande *A*ι euocant *F* 9 Tempestiuus *B* domum *F*πυGλ2χ(αθμρnpsv) *Pph.* domo *AB*γλι *Ac.* (Cōmisis habere] *delectabere* (*om. sch.*γ) *conuiuando Acr. et sch.*γ) *cf. Plaut. mostell. u.* 335 *R. domum comiss. Theocr.* 3, 1: *κωμάσδω ποτὶ τὰν Ἀμαρυλλίδα*

Pauli purpureis ales oloribus 10
commissabere Maximi,
si torrere iecur quaeris idoneum:
namque et nobilis et decens
et pro sollicitis non tacitus reis
et centum puer artium 15
late signa feret militiae tuae,
et quandoque potentior
largi muneribus riserit aemuli,
Albanos prope te lacus
ponet marmoream sub trabe citrea. 20
illic plurima naribus
duces tura, lyraeque et Berecyntiae
delectabere tibiae
mixtis carminibus non sine fistula;
illic bis pueri die 25
numen cum teneris uirginibus tuum
laudantes pede candido

TESTIMONIA.

10 'purpureis — oloribus' Seru. ad Aen. I 591

VARIA LECTIO.

10 porphyreis *y* [*codd. Bland.* (?)] *cf. mus. Rhen.* 1863, 281 *sq.* odoribus A_1, *alt. m. corr.* 11 Comissabere λ_1 *ut uid.* *V* [3 *Bland.*] $\chi(\delta h)$ *comm.* Comisabere *B* Comis habere A_1 *ut uid.* (*pristina lectione partim erasa exhibet* come*s*//*s*//abere *A*) Cōmīsis habere *Ac.* Cōmissabere $\chi(g)$ Comessabere $A_2\chi(asvuar.)$ Commessabere $\gamma G\chi(\beta\sigma n)$ Comitabere $F\pi\lambda_2\chi(\varrho p)$ Commutabere $u\chi(\vartheta v)$ *cf. C. L. Schneideri gramm.* I 420 12 queris *u* 14 tacitur *B* 15 centum]·C· *B* 16 Lata *B item ni fallor* π *a. ras.* milicię *u* militie π 17 quando*que A* quandocumq. *u* 18 Largi $A_1B\gamma\chi(gh)$ *Pph.* Largis $F\lambda\pi uA_2\varsigma$ emuli *u* 19 prop&///lacus π 20 citrea A_1BG '*V*' [2 *Bland. antiquissimi*] *Acr. et sch. y Pph.* citria π *pr.* cytrea $\gamma\chi(h)$ ciptrea λ ciprea $FA_2\chi(n)$ cipria $u\pi corr.$ cyprea $\chi(\alpha\mu uar.\sigma pv)$ cypria $\chi(\beta\delta\vartheta\mu\varrho s)$ 22 thura *u* lyraeque $AB\gamma\lambda\pi\varphi\varsigma$ liraeque $\psi\chi(pv)$ lirę$^{q\cdot}$ *u*, q. *ab alt. m.* lyraque '*V*'$\chi(g)$ liraque $\chi(\alpha)$ berecinthiae $AB\gamma\varphi u$ berecythiae λ berechintiae ψ berecincię *Ac.* berechyntię π berecynthia $\chi(\sigma g)$ berecyntia '*V*' 23 tibiae $AB\gamma\lambda\pi u\chi(\beta\delta\vartheta nv$ tybiae *s*) tibie ψ_1 tibia $\varphi_1\psi_2\chi(\alpha\mu\varrho p$ tybia $\sigma g)$ *Bentl. sed uu.* 20. 22. 23. 24 *in à finiisse:* citreâ, Berecyntiâ, tibiâ, fistulâ, *id quidem mihi persuadere non poteram* 26 tenebris *B*

in morem Salium ter quatient humum.
me nec femina nec puer
iam nec spes animi credula mutui 30
nec certare iuuat mero
nec uincire nouis tempora floribus.
sed cur, heu Ligurine, cur
manat rara meas lacrima per genas?
cur facunda parum decoro 35
inter uerba cadit lingua silentio?
nocturnis ego somniis
iam captum teneo, iam uolucrem sequor
te per gramina Martii
campi, te per aquas, dure, uolubilis. 40

II

Pindarum quisquis studet aemulari,

— — — —

TESTIMONIA.

35 sq. Seru. ad Aen. IIII 76 39 sq. Porph. ad serm. II 1, 8 IIII 2. 1 sqq. 'nouem uero lyricorum longe Pindarus princeps spiritus magnificentia, sententiis, figuris, beatissima rerum uerborumque copia et uelut quodam eloquentiae flumine: propter quae Hor. eum merito credidit nemini imitabilem' Quintilian. instit. X 1, 61 'videamus utrum attigerit (sc. Vergilius) et Pindarum, quem Flaccus imitationi inaccessum fatebatur' Macrobius sat. V 17 1 praem. 'secunda ode' Diomed. 526

VARIA LECTIO.

28 quatient $\gamma\pi uGA_2\chi(\vartheta v)$ quacient λ_2 quatiunt $A_1BF\varsigma$ quaciunt λ_1 30 creduli *u* nuntia *y* 32 tympora *A* floribus π 33 Set π_1 36 silentii *B* 37 ego te somniis (somn' *Ac.*) $F\chi Ac.$ ego somniis te π te ego somniis ω *Porphyrionis Guelferbytanus opp, Pph.* ego *om. y* sonniis *u* 40 uolubiles $Fu\pi corr.$

IIII 2. POETARVM ENCOMIASTICE TETRACOLOS *A* AD IVLIANV ANTONIVM VETVSTIOR POETAR VENERATIO ENCOMIASTICE TETRACOLOS *B fol.* 180 AD IVLV ANTONIV VETVSTIOR POETAR *B fol.* 170 AD ANTONIVM IVLLVM DE AEMVLATIONE VANA *F* AD ANTONIVM IVLIVM VETVSTIORVM POETARVM VENERATIO INCOMIASTICE TETRACOLOS γ AD ANTONIVM IVLVM DE EMVLATIONE VANA:::::RVM POETARVM VENERATIO ENCOMIASTICE TETRACOLOS λ *in B fol.* 180 *huius carminis uu.* 1—40 *repetiti sunt* 1 Pandarum λ emulari

Iule, ceratis ope Daedalea
nititur pinnis, uitreo daturus
nomina ponto.
monte decurrens uelut amnis, imbres 5
quem super notas aluere ripas,
feruit inmensusque ruit profundo
Pindarus ore,
laurea donandus Apollinari,
seu per audacis noua dithyrambos 10
uerba deuoluit numerisque fertur
lege solutis;
seu deos regesue canit, deorum
sanguinem, per quos cecidere iusta
morte Centauri, cecidit tremendae 15
flamma Chimaerae;
siue quos Elea domum reducit
palma caelestis pugilemue ecumue
dicit et centum potiore signis

TESTIMONIA.

10—12 'puto Horatium propter huiuscemodi uersus Pindaricos dixisse in IIII carminum: cum — solutis' Prisc. de metris Terentii §. 22 (de metr. comicorum, ed. Gaisford. §. 33) 11 sq. 'numerisque — solutis' Quintilian. instit. VIIII 4, 54

VARIA LECTIO.

Aπ 2 Iulle *Fuπinras.* Iuli *A* ('Iulium' *Acr. i. c. Porph. i. c. item ad u.* 33 'Iulius' *Acr.* 'Iulio' *Porph. sed idem rectius ad u.* 53) ope *ψ* daedalea *γ* dedalea *cett.* 3 pennis *πu* ['*tres codices manuscripti Bland. hic habent et ubique in aliis odis*, pinnis, *pro* pennis' *Cr.*] 5 annis *u* imbres*q. A* 6 Quem . . . aluere *A*1*Byλuχ cons. Acr. sch.γ bis* Cum . . . saluere *Fχ* Cum . . . saliere *π' V' φp.ras.χ* Cum — aluere *χ*(*δ*) aluere *Ac.* 7 Feruet *Fγλπu* [Fernit 1 *cod. Cr.*] immensus *Bγ* 9 apollinare *πcorr.* 10 audaces *Fγπu* dithyrannos *B fol.* 170 dityrambos *πφ* dethyrambos *λ* ditirambos *u* dytirambos *ψ* 11 *sq.* numerique fertur lege solutus *Pph. opp. Ac. Acr. et sch.γ Quintil.* 13 regesue *πuχ*(*αδsv*) regesque *cett.* can& *π* 14 Sanguine *ABγλ*1(*an λ*2?) iuxta *u* 15 tremende *Aψ*1 16 chimerae *ABF* chymere *λu* 17 elea *π* 18 celestis *λu* caelestes *FγA*2 equū*ue φ* equū/// *π* equumue *AB fol.* 180 equumue *cett.* 19 centum]·C·*B* potiores ignis *B fol.* 170 potiores ignes *B fol.* 180

munere donat, 20
flebili sponsae iuuenemue raptum
plorat, et uires animumque moresque
aureos educit in astra nigroque
inuidet Orco.
multa Dircaeum leuat aura cygnum, 25
tendit, Antoni, quotiens in altos
nubium tractus: ego apis Matinae
more modoque,
grata carpentis thyma per laborem
plurimum, circa nemus uuidique 30
Tiburis ripas operosa paruos
carmina fingo.
concines maiore poeta plectro
Caesarem, quandoque trahet feroces
per sacrum cliuom merita decorus 35
fronde Sygambros:
quo nihil maius meliusue terris

TESTIMONIA.

25 '... Hor. de Pindaro: multa Dircaeum — cygnum' Seru. ad ecl. 9, 29 35 sq. 'merita — Sigambros' sch. γ c. IIII 3, 16

VARIA LECTIO.

21 Flebili λu sponse γ iuuenemque γχ(αn) *non Pph.* 22 animunq: A_1 mores, *om.* que, *u* 23 educit *BFπu'V'*['*sic*...*in uno codice antiquissimo' Cr.*] $λ_2$χ(δ[*ex sil. Br.*]θμρpv) reducit $Aγλ_1Gχ$(αβσghn) deducit yω(c̄ducit s_2) austra γ 24 orcho *u* 25 dirceum *Aγ* dircheum *u* cignum *AFuAc.* cycnum *πPorph.* cygnum *B fol.* 180 cygnum *cett.* 26 quociens λ quoties γ 27 auis A_1B *utrobique* matine A_1 28 modoq. *A* 29 thima γ tima *u* 30 plurimum] floreum *Bentl.* nemis *A* uiuidi A_1B *fol.* 170 31 riuos *Bentl.* paruos *π* paruus *cett.* 32 finguo φ *uu.* 33—60 *del. Peerlk.* *u.* 33 *om. B fol.* 180 Concinis *πpr.* Concinet *Lachmannus opp. Ac. Acr. et sch.γ Porph. sch.λφ* poema *πuar.* 34 Cesarem *Aγ* quandocūq: *u*

35 cliuium *B fol.* 170 cliuum *cett.* decoros $A_1Bπpr.$ 36 sygambros *A, corr. alt. m.* sigambros *Fu* sycrambos *π* sycambros *G*χ(σ) [sygambros 3 *Bland.*] 37 nil γ nichil φu

fata donauere bonique diui
nec dabunt, quamuis redeant in aurum
tempora priscum. 40
concines laetosque dies et urbis
publicum ludum super impetrato
fortis Augusti reditu forumque
litibus orbum.
tum meae, si quid loquar audiendum, 45
uocis accedet bona pars, et 'o Sol
pulcher, o laudande' canam recepto
Caesare felix.
teque, dum procedis, io Triumphe!
non semel dicemus, io Triumphe! 50
ciuitas omnis, dabimusque diuis
tura benignis.
te decem tauri totidemque uaccae,
me tener soluet uitulus, relicta
matre qui largis iuuenescit herbis 55
in mea uota,
fronte curuatos imitatus ignis

TESTIMONIA.

39 sq. cf. Boet. consol. philos. 2, 5, 23 sq. 'utinam modo nostra redirent in mores tempora priscos'

[illegible]RIA LECTIO.

41 concinet *Lachmannus Hauptius alii opp.Acr.et sch.γ* letos *u* et urbis] τ̄bis *B* urbes *πcorr.* 42 imperato *u* 45 tunc χ(*s*) loquor *uχ*(*βδ*) *Bentl.opp.Ac.Porph.* 46 ὁ *om. u*1 48 Cesare *A* 49 *sq.* tuque, dum procedit, 'Io triumphe!' et non semel dicemus, 'Io triumphe!' *Peerlk.* Teque *ΩGV* [3 *Bland.*] *Porph.schl.λφcomm.* ('*ad ipsum quasi triumphum loquitur sacra inuocatione qua io io dicebatur* [*dicebantur Acr.*] *Acr. sch.γ*) cum χ(*s*) procedit *B*, *D. Heinsius*, *Bentl.* procedes *Pph.* procedis *cett.sch.λφ* Tuque χ(*s*1 *Argentorat.II Vanderbourgi T*) Tūque *Porphyrionis exemplar anni* 1498 Isque *Bentl. sed cf. epod.* 9, 21 '*io Triumphe, tu moraris aureos currus et intactas boues' et Liu.* XXVIII 9 '*uno equo per urbem uerum Triumphum uehi Neronemque etiam si pedes incedat, . . . gloria memorabilem fore*' *u.* 50 *om.πpr.φpr.u,u. test.sch.φ* 53 tauri *om. u* 54 soluit *Fχ*(*ρρ*) *opp. Ac.sch.γ Pph. sch. λφ* 55 iuueniscit *B* iuuenescit *λ* 57 ignis *πχ*(*σι*) *Ac.Pph.* ignes *cett.*

munere donat, 20
flebili sponsae iuuenemue raptum
plorat, et uires animumque moresque
aureos educit in astra nigroque
inuidet Orco.
multa Dircaeum leuat aura cygnum, 25
tendit, Antoni, quotiens in altos
nubium tractus: ego apis Matinae
more modoque,
grata carpentis thyma per laborem
plurimum, circa nemus uuidique 30
Tiburis ripas operosa paruos
carmina fingo.
concines maiore poeta plectro
Caesarem, quandoque trahet feroces
per sacrum cliuom merita decorus 35
fronde Sygambros:
quo nihil maius meliusue terris

TESTIMONIA.

25 '... Hor. de Pindaro: multa Dircaeum — cygnum' Seru. ad ecl. 9, 29 35 sq. 'merita — Sigambros' sch. γ c. IIII 3, 16

VARIA LECTIO.

21 Flebili λu sponse γ iuuenemque γχ(αn) *non Pph.* 22 animunq: A_1 mores, *om.* que, *u* 23 educit *BFπu'V'*['*sic*...*in uno codice antiquissimo' Cr.*] $λ_2$χ(δ[*ex sil. Br.*]θμρpv) reducit $Aγλ_1Gχ$(αβσghn) deducit yω(c̄ducit s_2) austra γ 24 orcho *u* 25 dirceum *Aγ* dircheum *u* cignum *AFuAc.* cycnum *πPorph.* cygnum *B fol.* 180 cygnum *cett.* 26 quociens λ quoties γ 27 auis A_1B *utrobique* matine A_1 28 modoq. *A* 29 thima γ tima *u* 30 plurimum] floreum *Bentl.* nemis *A* uiuidi A_1B *fol.* 170 31 riuos *Bentl.* paruos *π* paruus *cett.* 32 finguo φ *uu.* 33—60 *del. Peerlk.* *u.* 33 *om. B fol.* 180 Concinis *πpr.* Concinet *Lachmannus opp. Ac. Acr. et sch.γ Porph. sch.λφ* poema *πuar.* 34 Cesarem *Aγ* quandocūq: *u* 35 cliuium *B fol.* 170 cliuum *cett.* decoros $A_1Bπpr.$ 36 sygambros *A, corr. alt. m.* sigambros *Fu* sycrambos *π* sycambros *G*χ(σ) [sygambros 3 *Bland.*] 37 nil γ nichil φu

Romae principis urbium
dignatur suboles inter amabilis
uatum ponere me choros, 15
et iam dente minus mordeor inuido.
o testudinis aureae
dulcem quae strepitum, Pieri, temperas,
o mutis quoque piscibus
donatura cygni, si libeat, sonum, 20
totum muneris hoc tuist,
quod monstror digito praetereuntium
Romanae fidicen lyrae:
quod spiro et placeo, si placeo, tuumst.

IIII

Qualem ministrum fulminis alitem,
cui rex deorum regnum in auis uagas
permisit expertus fidelem
Iuppiter in Ganymede flauo,
olim iuuentas et patrius uigor 5
nido laborum propulit inscium,

TESTIMONIA.

18 Seru. ad ecl. 1, 37 21 sq. 'Hor. lib. IIII carminum sic posuit: totum — praetereuntium' schol. Pers. 1, 28
IIII 4. 1 Porph. ad epod. 10, 1. praem. 'quarta ode' Diomed. 527

VARIA LECTIO.

uu. 13—16 *del. Peerlk.* 14 soboles *uGπ2, non Porph.* [3 *Bland.*] amabilis *γχ(h)* amabiles *cett.* 16 mordeor *om.* *λ* 17 aureę *A* 18 strepitū *π* piieri *φ* 20 cygni *λπ* cigni *cett.* 21 tu*i* *π* tuist *Lachmannus* tui est *Ω* 23 lirę *u* 24 spero *π* tuumst *Lachmannus* tuum est *Ω*

IIII 4. AD VRBEM ROMANAM (ROMAM *γ*) DE INDOLI (INDOLE *γ*) DVCVM. PROSPHONETICE ENCOMIASTICE TETRACOLOS *ABγλ*, *add.* *λ*: IN DRVSI NERONIS VIRTVTEM. IN DRVSI NERONIS VIRTVTEM *F* *uu.* 2—6. *del. Peerlk,* 2 aues *Aγλu* 4 Iupiter *F* ganiymede *B* ganimede *Aγλπu* 5 Olym *ψ* iumentis *B* patruus *u* 6 *redit τ* propulit *γλπuχ(δθμσgqv,nuar.)* [2 *Bland.*] protulit *ABFτGπuar.χ*

tertium lunae referentis ortum,
qua notam duxit, niueus uideri,
cetera fuluos. 60

III

Quem tu, Melpomene, semel
nascentem placido lumine uideris,
illum non labor Isthmius
clarabit pugilem, non equos impiger
curru ducet Achaico 5
uictorem, neque res bellica Deliis
ornatum foliis ducem,
quod regum tumidas contuderit minas,
ostendet Capitolio:
sed quae Tibur aquae fertile praefluunt, 10
et spissae nemorum comae
fingent Aeolio carmine nobilem.

TESTIMONIA.

IIII 3. 1 praem. 'tertia ode' Diomed. 526 sq. 8 'Hor. in IIII carminum: quod — minas' Prisc. X 25

VARIA LECTIO.

58 Tercium *u* orbem *λπυφuar.χ(δϑgrsvμuar. Pulmanni B Orelli c Bentlei decem etc.) non Porph.* 59 traxit *y* 60 Caetera *λπ* fulu[illegible] *A₁B* fuluus *cett.*

IIII 3. DE SE REFERENS VIRTVTES POETICES (POETICAS [illegible] PROSEQVITVR AD MELFOMENEN (MELPOMENEN *λ*) MVSAM PROS[illegible]TICE (SPEVTICE *λ*) TETRACOLOS *Aλ* PROSEVTICE TETRACOLOS DE SE REFERENS ET VIRTVTES POETICAS PROSEQVITVR AD MELPOMENEM MVSAM *γ* AD MVSAM HIS SCRIPTIS SE ESSE FELICEM OSTENDIT *F hanc oden om. B.* 1 Melphomene *Aλ Ac.* 2 numine *λuar.φuar. Pph. sch.λφ* 3 ist mius *F* istmius *λ* ismius *u* ////mius *π* 4 *De*Clarabit *A* (*haec est interpret. sch.λφ*) Clarauit *Ac. opp. sch.γλφ* pugillem *γ* eqūs *A equus u₂ in rasura* equus *ψ* equus *γλφ* inpiger *F* impier *γ* 5 decet *γ* achaio *y* 10 Set *γ* qua *Aλ₁ opp. Pph. sch.γ* (*item Ac. I ut puto: hanc enim uocem om. Ac.*) praefluunt *ψpr.G V* [3 *Bland.*] *χ(αβδϑgn)* (*'praeterfluunt' interpret. sch.γ*) p̄fluunt *Aπ₂χ(σh)* prefluunt *γχ(s)* praefluent *πιφψ corr.χ* (*μp*, pref: *ϱ*) perfluunt *χ(v)* profluunt *λ₁u₁ Ac. y* proluunt *λ₂ u uar.* 11 spisse *γ* 12 eolio *Fπu*

Romae principis urbium
dignatur suboles inter amabilis
uatum ponere me choros, 15
et iam dente minus mordeor inuido.
o testudinis aureae
dulcem quae strepitum, Pieri, temperas,
o mutis quoque piscibus
donatura cygni, si libeat, sonum, 20
totum muneris hoc tuist,
quod monstror digito praetereuntium
Romanae fidicen lyrae:
quod spiro et placeo, si placeo, tuumst.

IIII

Qualem ministrum fulminis alitem,
cui rex deorum regnum in auis uagas
permisit expertus fidelem
Iuppiter in Ganymede flauo,
olim iuuentas et patrius uigor 5
nido laborum propulit inscium,

TESTIMONIA.

18 Seru. ad ecl. 1, 37 21 sq. 'Hor. lib. IIII carminum sic posuit: totum — praetereuntium' schol. Pers. 1, 28
IIII 4. 1 Porph. ad epod. 10, 1. praem. 'quarta ode' Diomed. 527

VARIA LECTIO.

uu. 13—16 *del. Peerlk.* 14 soboles *uGπ2, non Porph.* [3 *Bland.*] amabilis *γχ(h)* amabiles *cett.* 16 mordeor *om.* λ 17 aureę *A* 18 strepitū *π* piieri *φ* 20 cygni *λπ* cigni *cett.* 21 tui *π* tuist *Lachmannus* tui est *Ω* 23 lire *u* 24 spero *π* tuumst *Lachmannus* tuum est *Ω*

IIII 4. AD VRBEM ROMANAM (ROMAM *γ*) DE INDOLI (INDOLE *γ*) DVCVM. PROSPHONETICE ENCOMIASTICE TETRACOLOS *ABγλ*, *add.* λ: IN DRVSI NERONIS VIRTVTEM. IN DRVSI NERONIS VIRTVTEM *F* *uu.* 2—6. *del. Peerlk,* 2 aues *Aγλu* 4 Iupiter *F* ganiymede *B* ganimede *Aγλπu* 5 Olym *ψ* iumentis *B* patruus *u* 6 *redit τ* propulit *γλπuχ(δϑμσgqv,nuar.)* [2 *Bland.*] protulit *ABFτGπuar.χ*

uernique iam nimbis remotis
insolitos docuere nisus
uenti pauentem, mox in ouilia
demisit hostem uiuidus impetus, 10
nunc in reluctantis dracones
egit amor dapis atque pugnae;
qualemue laetis caprea pascuis
intenta fuluae matris ab ubere
iam lacte depulsum leonem, 15
dente nouo peritura uidit:
uidere * Raetis bella sub Alpibus
Drusum gerentem Vindelici (quibus
mos unde deductus per omne
tempus Amazonia securi 20
dextras obarmet, quaerere distuli:
nec scire fas est omnia), sed diu

TESTIMONIA.

11 sq. Prisc. VII 41 18—21 'quibus — distuli' Seru. ad Aen. I 243 22 'nec scire — omnia' Vincentius Bellou. VII 70 floril. Paris. 8818[a]

VARIA LECTIO.

sch.γ i. t. 'eiecit' interpretantur sch.λφ 7 Verni *ABγτχ*(δ[*ex sil. Broukh.*] ϑσnsι) *Ac. sch.γ* Vernis *Fλπuς* 8 ducuere *γ* *post h. u. repetit B uu.* 6. 7 11 reluctantes *BFγπτu* 12 pugne *γ* 13 uellatis *π pr.* uellætis *π corr.* letis *Aτψu* capea *B* 14 fulue *τ* 15 iam mane, iam sponte *coni. Bentl. alii:* iam iamque, iam macte, non ante, iam mente, iam Marte; *ceterum iam Prudentius nostram lectionem secutus est, peristephan.* X 662 *sqq.: Amplexus unam de caterua infantium paruum nec olim lacte depulsum capi captumque adesse praecipit' cf. etiam Verg. georg.* III 187 (*iam = modo ut Plin. ep.* II, 11) 16 uidet *uχ* 17 raeti *ABγτ* reti *λu2Ac.* raetii *F* retii *π in marg. sch.φ om. πpr.u* retis *y*(?) raetis *y*(?) *N. Heinsius, Bentl. opp. Acr. et sch.γ sch.λφ* 18 uindelyci *Fπ* et uindelici *χ*(*qv*) quibus — *u.* 22 sed *del. Lambinus Guietus Buttmannus Peerlk. Meinekius Linkerus Gruppeus etc., alii ita ut particulam* sed *eicerent, alii ut eam in* et *mutandam esse censerent: defendebant Horatium Monichius* (*nou. ann. philol. supplem.* VII 109), *Weilius* (*ibid.* LXXI 750) *Luc. Muellerus alii* 19 ductus *Seruius D.* deductū πι 20 amazonio[a] amazonio[a] *τ* 21 abarmet *τ pr.* subarmet *χ*(*ϑnsμuar. Orelli cduar.*) *Seruii Guelferbyt. I* querere *τu* 22 Nec scire *Aγτ Ac. Acr. et sch.γ Vincentius*

lateque uictrices cateruae
consiliis iuuenis reuictae
sensere, quid mens rite, quid indoles 25
nutrita faustis sub penetralibus
posset, quid Augusti paternus
in pueros animus Nerones.
fortes creantur fortibus et bonis;
est in iuuencis, est in equis patrum 30
uirtus, neque inbellem feroces
progenerant aquilae columbam:
doctrina sed uim promouet insitam,
rectique cultus pectora roborant;
utcumque defecere mores, 35
indecorant bene nata culpae.
quid debeas, o Roma, Neronibus,
testis Metaurum flumen et Hasdrubal
deuictus et pulcher fugatis

TESTIMONIA.

29 'fortes—fortibus' Seru. ad Aen. I 590 33—36 'doctrina uim—culpae' Sigebertus uita Deoderici I c. 2 [Pertz VI 465] 34 'Hor. carminum lib. IIII rectique — roborant' Eutych. II 13 35 sq. schol. Iuuen. 14, 1 38 'testis — flumen' Seru. ad ecl. 5, 21

VARIA LECTIO.

Nescire *BFλπuχ(βϑιμpr.ϱσιp) Pph. opp. ut uid. Porph.* sediu $λ_1$ diu] tuum *Linkerus* 23 Lete A_1 24 repressae *y* (*Graeuiani uar. l.*) *Pph. Bentl.* reiectae *Wadeus* reuictae *Ω sch.γ* ('... *mire* (*Mare cod.*) *autem reuictae quia superius dixerat uictrices' sch.γ*) r. *Ac.* 25 ritæ *τ* qt *B* 26 faustis] sanctis *Bentl.* penitralibus *Bu* 28 animos *γpr.* nerones *AFπu Ac. Acr. sch.γ* neronis *Pph. Bλτ et* $γ_1$? 29 fortibus. et bonis *Aγ*$ι_1λ_1τuχ(σ)$ fortibus et bonis *Fϱγ*$ι_2λ_2χ(h)$ *rectius cf. epist.* I 9, 13 30 aequis *F* 31 nec *Fπu*$λ_2χ$ *Pph.* imbellem *u* 33 Doctrinam *γ* uim *om. F* $uī$ A_2 *in loco raso* 35 defecerere *φ* 36 Dedecorant *ABγλτuG*ς*(αβδϑσghnqs)sch.γ* (*interpr.* 'Dedecorant] *deformant indecora faciunt*') *comm. schol. Iuuen. Sigebertus Bentl. cons. sch.λφ* Indecorant *Fπχ(μϱρν*$ι_1$*) Ac. Pph. Porph.* Indedecorant *y* (*interpr. indecora faciunt Acr.*) 38 asdrubal *λ* 39 et *om. πpr.*

ille dies Latio tenebris, 40
qui primus alma risit adorea,
dirus per urbes Afer ut Italas
ceu flamma per taedas uel Eurus
per Siculas equitauit undas.
post hoc secundis usque laboribus 45
Romana pubes creuit, et impio
uastata Poenorum tumultu
fana deos habuere rectos,
dixitque tandem perfidus Hannibal:
'cerui, luporum praeda rapacium, 50
sectamur ultro, quos opimus
fallere et effugere est triumphus.
gens, quae cremato fortis ab Ilio
iactata Tuscis aequoribus sacra
natosque maturosque patres 55
pertulit Ausonias ad urbes,
duris ut ilex tonsa bipennibus
nigrae feraci frondis in Algido,
per damna, per caedes, ab ipso
ducit opes animumque ferro. 60
non Hydra secto corpore firmior
uinci dolentem creuit in Herculem,
monstrumue submisere Colchi

VARIA LECTIO.

40 Illi *B* *uu.* 41—48 *del. Peerlk.* 41 arma *Fγλπιχ* 42 Durus χ(ϑιν) affer *u* ut] it *y* [1 *cod. Cruquii*] *Aldus* ('*statī ·s· ut' sch.γ*) 43 flammas *u* tedas *ABγλπu* uel Eurus] per euros *Fχ*(ϱp) et eurus *π* (*sed* et *in ras.*) *u*χ(δ) 44 singulas *B* 45 Post haec χ(α) Post hunc χ(ϑ) 46 inpio *λ* 47 penorum *Au* 49 que *om.τu*ι h anibal 50 preda *Ayu* rapatium *Ayτu* 52 et fugere *u* est *om.τχ* 53 Gensq. cremato *τχ* i illo *τ* 54 Tuscis] tuis *τ* equoribus *γ* 56 Ausonias ad] ad daunias *τ* 57 uti lex *τ* pipennib; *τ* 58 Nigre *γ* alcido *BFλιτuπ corr.* 59 dampna *γ* danna *u* cedes *AFλu* 60 animos *y* *uu.* 61—64 *del. Struveus Meinekius Linkerus Gruppeus* 61 hidra *Au* ydra *τ* 62 erculem *λ* 63 submisere *ABλτ* sū////misere (*lineola supra* u *ab alt. m.*) *π*

maius Echioniaeue Thebae.
merses profundo: pulchrior euenit; 65
luctere: multa proruet integrum
cum laude uictorem geretque
proelia coniugibus loquenda.
Carthagini iam non ego nuntios
mittam superbos: occidit, occidit 70
spes omnis et fortuna nostri
nominis Hasdrubale interempto.
nil Claudiae non perficient manus,
quas et benigno numine Iuppiter
defendit et curae sagaces 75
expediunt per acuta belli.'

V

Diuis orte bonis, optume Romulae

TESTIMONIA.

IIII 5. 1 praem. 'quinta ode' Diomed. 527

VARIA LECTIO.

summisere *cett.* cholchi *γ* 64 Mauis *τ* ethioniaeue *Aγ* ////chionieue *aut* (*uirgula et aut ab alt. m.*) *π* thebe π_1 65 Merses $\gamma u_1 A_2$ $\psi_2\chi(\beta\delta\theta v)$ *Ac. Acr. sch.γ* Mersus *ABλGyuar.*$\pi_2\chi(\alpha\sigma gns)$ [2 *Bland.*] Mersae $F\tau\chi(\mu\varrho$, Merse *p*)*sch.λφ* Merges u_2 Mersu $\chi(h)$ (Mess////*πa.corr*) pulcrior *u* euenit *Ω Ac. Acr. sch.γ sch.λφ* exiet $\chi(qv$ *Basil. I Vatic. L. corr.*) 66 Lucrere *A* Ductore $\pi\tau\varphi u\chi(\mu\varrho\sigma_1 v_1)$ *opp. Acr. sch.γ* proruit $\pi_1\tau\chi(\delta p)$ *opp. Acr. sch.γλ* 67 gerit $\chi(s)y$ *Bentl. opp. Pph.* 68 Praelia *AFλ* Plia *Bπu* Prelia *γ* 69 Carthagini *γψ* Kartagini *B* Cartagini *cett.* noncios *λ* 70 Mittat *B* *uu.* 73—76 *del. Peerlk. Meinekius Prienius Linkerus* 73 Nihil *Fλπτ Ac. Pph.* claudie λ_1 perficient *ABγλπuGχ Pph. sch.λφ* perficiant $F\chi(\varrho p)$ perficiunt τ' *V'* $\chi(\sigma_1$ *Pulmanni H*) efficient *Glareanus* 74 iupiter *Fγ* 75 Descendit *τ* 76 Expedient $\chi(n)$ peracuta '*V'* aucta *λ* bella $\chi(v_1)\omega$

IIII 5. AD AVGVSTVM DE EXPEDITIONE EIVS TARDA ORAT. PEANIS (PEANIS *A*) SPECIES PROSEVTICE TETRACOLOS *AB* AD CAESAREM (CES: *λ*) AVGVSTVM ABSENTEM *Fλ*, *add. λ:* DE EXPEDITIONE EIVS TARDA ORATIO PEANIS SPETIES PROSEVTICE TETRACOLOS *λ* AD AVGVSTVM DE EXPEDITIONE EIVS. PROSEVTICE TETRACOLOS *γ inscr.* *om. τ* 1 Diuis horte *F* optume *γ expos. metr.* optime *rell. Ac. Dio-*

custos gentis, abes iam nimium diu;
maturum reditum pollicitus patrum
sancto concilio, redi.
lucem redde tuae, dux bone, patriae: 5
instar ueris enim uoltus ubi tuus
adfulsit populo, gratior it dies
et soles melius nitent.
ut mater iuuenem, quem Notus inuido
flatu Carpathii trans maris aequora 10
cunctantem spatio longius annuo
dulci distinet a domo,
uotis ominibusque et precibus uocat,
curuo nec faciem litore dimouet:
sic desideriis icta fidelibus 15
quaerit patria Caesarem.
tutus bos etenim rura perambulat,
nutrit rura Ceres almaque Faustitas,
pacatum uolitant per mare nauitae,
culpari metuit fides; 20
nullis polluitur casta domus stupris,
mos et lex maculosum edomuit nefas,
laudantur simili prole puerperae,

TESTIMONIA.

23 Isidorus differentiarum lib. § 448. ('Hor. laudatur primo prole

VARIA LECTIO.

med. romulae λιπα.*ras.* *Ac.* *cons.* *interpr.* romule *AFτλ2πp.ras.* *expos.* *metr.* *Diomed.* *sch.λφ* romuleae *Byuχ*(σ) 2 habes *γ* 3 redditum *B* 4 consilio *λ* 5 Luce *τ* 6 uoltus *Fπ* uultus *cett.* 7 Adfulsit *FγλPph.* [*et* 2 *codd.* *Bland.*] Ad fulsit *A* Affulsit *Bπu* Affluxit *τ* Effulsit *Gχ*(αβϑs)[1 *cod.* *Bland.*] it]////*φ* et *πτχ*(δφpvuar.*Pulmanni H*)[1 *Bland.*] 8 sole *B* 9 quæm *λ* nothus *FπτuA2* 10 Flatus *B* carpathi *τ* carphatii *A* carpatii *Fu* *Ac.* carpati *B* 11 spacio *τ* 12 Dulcis *F* destinet *γπpr.τχ* detinet *ω* *opp.Ac.*[3 *Bland.*] 13 ≡ominibus *A* omnibus *Fπτuχ* *Ac.* *opp.* *Acr.* que *om.* *uχ* 14 Coruo *γ* facilem *u* littore *Aλτu* demouet *Fτχopp.sch.λφ*[3 *codd.* *Bland.*] 16 Querit *γu* cesarem 17 etenim bos *τ* 18 Nutritura *Fπpr.τχ* rura] rite *Schwerdtius* prata *Tan.* *Faber.* farra *Bentl.* culta *Cuninghamus* fauustitas *u* faust, *B* 19 Paccatum *u* 20 metuet *Ac.* 22 Mox *Fλχ* 23 prole≡*A*

culpam poena premit comes.
quis Parthum paueat, quis gelidum Scythen, 25
quis Germania quos horrida parturit
fetus, incolumi Caesare? quis ferae
bellum curet Hiberiae?
condit quisque diem collibus in suis,
et uitem uiduas ducit ad arbores; 30
hinc ad uina redit laetus et alteris
te mensis adhibet deum;
te multa prece, te prosequitur mero
defuso pateris, et Laribus tuum
miscet numen, uti Graecia Castoris 35
et magni memor Herculis.
'longas o utinam, dux bone, ferias
praestes Hesperiae' dicimus integro
sicci mane die, dicimus uuidi,
cum sol Oceano subest. 40

VI

Diue, quem proles Niobea magnae

TESTIMONIA.

puerpera nato' Isidor. origin. XI 2, 14) 24 'culpam pena p̄mit comes' floril. Paris. 8069
IIII 6. 1 praem. 'sexta ode' Diomed. 527

VARIA LECTIO.

24 pęna *A* præmit *φ* 25 partum *F* parthu *τ* scythē *A* scithen *Bφ* scythem *λ* scithem *u* . 27 Faetus *AFτ* Foetus *γλυπτ2* Festus *π1* incolomi *γτ* fere *τφ* 28 hyberiae *F* hiberie *u* hibernię *τ* iberię *Ac.* 31 uina] tecta *Peerlk.* fida *Schwerdtius* redit] uenit *τυχ*(*δ' Pulmanni H*) letus *u* 32 athibet *A1* 34 Defuso *FγτG' V'χ*(*αβδμρσ2πρ1ν*) Diffuso *ABλπυχ*(*θσ1qqs*) [2 *Bland.*] 35 grecia *Au* ḡcia *B* gretia *Fy* gr̄a (= gratia) *τ* 36 hercolis *B* 37 dux] rex *τχ*(*δσ*) 38 Prestes *Ayu* 40 oceano *γ*, c *superscr. alt. m.*

IIII 6. APOLLINIS LAVDEM REFERT (APOLLINEM LAVDAT *γ*) QVONIAM SERVAVIT AENEAN (ENEAN *Aγ* AENEAM *λ*) AVCTOREM ORIGINIS ROMANAE. PROSEVTICE TETRACOLOS *ABγλ* IN APPOLLINEM *F* *inscr. om.* *τ* 1 magne *τ* magne sensit *π*

uindicem linguae Tityosque raptor
sensit et Troiae prope uictor altae
  Phthius Achilles,
ceteris maior, tibi miles impar, 5
filius quamuis Thetidis marinae
Dardanas turres quateret tremenda
  cuspide pugnax.
ille, mordaci uelut icta ferro
pinus aut inpulsa cupressus Euro, 10
procidit late posuitque collum in
  puluere Teucro.
ille non inclusus equo Mineruae
sacra mentito male feriatos
Troas et laetam Priami choreis 15
  falleret aulam,
sed palam captis grauis, heu nefas heu!
nescios fari pueros Achiuis
ureret flammis, etiam latentem
  matris in aluo: 20
ni tuis uictus Venerisque gratae
uocibus diuom pater annuisset

TESTIMONIA.

7 sq. cf. Senec. Agam. 357 sq: 'Pallas, quae Dardanias saepe petisti cuspide turres' et Manil. IV 217 'metuendus cuspide pugnax' 21—23 'ni tuis Venerisque gratae, rebus Aeneae potiere ductos' schol. Stat. Theb. V 277

VARIA LECTIO.

2 lingue A_1 titios Au tytios $\gamma\lambda\tau$ 4 Phthiů $Ac._1$ Pthius ABF $\gamma\lambda$ P///thius π Thius τ Pinthius u 5 Caeteris $F\tau$ inpar F 6 tetidis B tetidis ψ *uu.* 7—10 *del. Peerlk.* 7 quiteret τ 9 uelud $\psi_1 u$ 10 inpulsa $F\gamma\tau\chi(\beta\varrho\sigma hps)$ impulsa $\pi\chi(\alpha\delta\mu gnv)$ inpssa A impressa $B\lambda u\chi$ (inpr: ϑ) cupresse uro τ cypssus B cupressus π 11 in *om.* $\gamma\chi$ ($\beta\sigma pr.s_1$ *Pulmanni B et H*) [*opp.* 2 *codd. Bland.*] 14 Sed *grauis captis palam* heu u Set γ captis *om.* $F\pi pr.\tau\chi(\mu\varrho p)$ uictor $u_1(va_2)$ (A_1 *non satis liquet, sed* captis *uidetur erasum esse*) captis *cett. Ac. sch.* γ captor *Buttmannus* uictis *Torrentius Peerlk. Schwerdtius* Sacra mentio τ Sacramento $F\chi(\varrho)$ 15 letamus τ letam $A_1 u$ 17 Sed 19 iacentem G 21 uictus] flexus 'V' 'uictus] *flexus*' *sch.* γ *comm. Cr. tem sch. Pulmanniani codicis B* grate $A_1\lambda_1$ 22 diuum Ω ad-

rebus Aeneae potiore ductos
alite muros.
doctor argutae fidicen Thaliae, 25
Phoebe, qui Xantho lauis amne crines,
Dauniae defende decus Camenae,
leuis Agyieu.
spiritum Phoebus mihi, Phoebus artem
carminis nomenque dedit poetae. 30
uirginum primae puerique claris
patribus orti,
Deliae tutela deae, fugacis
lyncas et ceruos cohibentis arcu,
Lesbium seruate pedem meique 35
pollicis ictum,
rite Latonae puerum canentes,
rite crescentem face Noctilucam,
prosperam frugum celeremque pronos
uoluere mensis. 40

TESTIMONIA.

26 '... lauo, lauis. nam hoc uerbum et primae est coniugationis et tertiae, a qua nunc ait lauit. item Hor.: lauit amne crines' Seru. ad Aen. X 727 35 sq. Acron uolgatus et schol. γ ad art. poet. 274

VARIA LECTIO.

nuisset *Fγ* 23 eneae *Aπ* aenæ *F* *uu.* 25—28 *del. Linkerus* 25 argiue χ(*sivuar.*) argiuae π(*ai* argute *πuar.*) *uuar.*χ(*puar.*) (*sch. Fλ*: *grecae uel argiuae*) fidicem *λa.ras.* taliae *Fπ* 26 Phebe *τu* Phobe *γ* Phebe φ Phobe π xanto *πτγcorr.* santo *γpr.* sancto *u* lauit *Seruius D.* anne *u* 28 agyieu *πpr.Pph.* agyeu *Bγ2* (agieus *sch.γ*) agyleu *Fλπcorr.*χ agil[illegible]*τυς et γ1 ut uid. Acr. cons. sch.φ* agylleu *y* [*omn.Bland.*] *sch.λ* [illegible] agylleu '*V*'] *inde a u.* 29 *nouum carmen incipere arbitrantur* [illegible]*nadonus et Büchelerus* (*mus. Rh. nou.* XIIII 158 *sq.*) *uu.* 29[illegible]4 *del. Peerlk.* 29 phoebus ... phebus *B* phębus ... phoebus *γ* ph[illegible]bus ... phębus *A* phębus ... phebus *u* phebus ... phebus *τ* arcē *τ* [illegible] 32 Partibus *B* 33 fugaces *Fτuγcorr.πcorr.* 34 Lincas *AFγπτ*[illegible] choibentis *τ* 35 meique] et nixi *Acron uolgatus, recte sch.γ* [illegible] 37 pueri *τ* canentis *λ* 38 noctilucam *Bλu1GF uar.λuar.πuar.* ('*i. e. Lunam*' *sch.λφ*) χ(αδθμg) noctiluca *Aγπp.ras.* (*πa.ras.n.l*) *Ac.* nocte lucem *Fπa.ras.ut uid. Fτχ*(ϱp) 39 fugū *A1* *frugū π* celerem *π* 40 mensis *Porph.* menses *Pph.* Ω

nupta iam dices 'ego dis amicum,
saeculo festas referente luces,
reddidi carmen docilis modorum
uatis Horati'.

VII

Diffugere niues, redeunt iam gramina campis
arboribusque comae;
mutat terra uices, et decrescentia ripas
flumina praetereunt;
Gratia cum Nymphis geminisque sororibus audet 5
ducere nuda choros.
inmortalia ne speres, monet annus et almum
quae rapit hora diem.
frigora mitescunt Zephyris; uer proterit aestas,
interitura, simul 10

TESTIMONIA.

44 '... licet haec antiquitas per ἀποκοπὴν i. e. ablata I littera enuntiauerit, ut ipse de se Hor.: uatis Horati' incerti fragm. grammat. de nomine et pronomine [ed. Eichenfeldus] § 2

IIII 7. 1 sq. Fortunatianus 2704 Augustinus de musica V 13, 28 'ad Mallium Torquatum hanc (sc. epistulam) scribit, ad quem etiam illam oden: diffugere niues r. i. g. c. a. q. c.' schol. γ, epist. I 5, 1 'septima ode: diffugere — comae' Diomed. 527 'lib. IIII ode VII talis est: diffugere — comae' Victorinus de metr. Hor. 2618 2 Diomed. 515 3 'mutat terra uices' Didonis epistula ad Aeneam u. 59 7 sq. 13—16 Hildebert. moral. philos. 971 9—11 cf. Salei Bassi ep. ad Pison. 138 sq. 'uer fugit aestates: aestatum terga lacessit pomifer autumnus nebulis cessurus et undis'

VARIA LECTIO

41 diis *Aγλτ* 42 Seculo *Au* 43 Redi[illegible] 44 horatii *ABu* horacii *λ*

IIII 7. AD MANLIVM TORQVATVM DE M[illegible]TALITATE REFERT (REFERET *A*) ENIM OMNIA MVTARI (MATVRI *γ*) [illegible] MOMENTO TEMPORIS PARAENETICE (PARANETICE *Aγ,n.l.* *λ*) TETR[illegible]COLOS (*n.l.λ om.γ*) *ABγλ* AD MANLIVM TORQVATVM VERNI[illegible]EMPORIS SCRIPTIO (DESCRIPTIO *δ*) *F inscr. om.* *τ* 4 pretereun[illegible] *Fγλ* 5 nimphis *ABτu* 7 Iḿortalia *B* Immortalia *π* et] ad *τ* album *χ* allium *γ* 8 Quē *τ* 9 zephiris *Aγτφu* zefyris *B* estas *u* *u.* 10 *om.λ*ι 10 Imperitura *τ*

pomifer autumnus fruges effuderit, et mox
bruma recurrit iners.
damna tamen celeres reparant caelestia lunae;
nos, ubi decidimus,
quo pius Aeneas, quo Tullus diues et Ancus, 15
puluis et umbra sumus.
quis scit an adiciant hodiernae crastina summae
tempora di superi?
cuncta manus auidas fugient heredis, amico
quae dederis animo. 20
cum semel occideris et de te splendida Minos
fecerit arbitria,
non, Torquate, genus, non te facundia, non te
restituet pietas:
infernis neque enim tenebris Diana pudicum 25
liberat Hippolytum,

TESTIMONIA.

14 Seru. ad Aen. I 714 16 cf. Auson. epitaph. 17, 2 'ductores quondam puluis et umbra sumus' 17 sq. Hildebert. moral. philos. p. 990 25 sq. 'neque enim Diana pudicum liberat Hippolytum' Seru. ad Aen. VI 617 mythographus II c. 128 ap. Mai auct. class. III 132 cf. Prudent. cathemer. XII 164 sqq. 'at nos ... dux noster hoste saucio mortis tenebris liberat' 26 expositio metrica

---

VARIA LECTIO.

11 autunnus *u* autūmus *τ* effunderet. mox *A*1 effunderit *τ* 12 recurret *y* inhers *A* inærs *τ* 13 Danna *u* celeris *B* celeres *π* celestia *Αlu* 15 Quis *φ*1 pater *πτu' V'χ*(*αδ*1*θσqv*) pius *cett. Gπuar. sch.γ Pph. Hildebertus* ('*ego* pius *legerim*' *Broukhusius et cf. Ouid. am.* II 18, 31. *Vergil. Aen.* I 378) tullus diues *AγλG*(*ex sil. Pulm.*) *χ* (*βhnp*) *Ac. Pph. Hildebertus* tullius diues *B* diues tullus *πτuχ*(*αδμρ*2*σqs*) diues dullus *sch. λ pr. sch.φ* diues iulus *Fχ*(*ρ*1 *ut uid.*) Tullus abiuit *Peerlk. et Schwerdtius* 17 Qui scit *χ*(*v*) *Pph.* Qui scis *By Hildebertus* Quid scis *χ*(*s*) Quis scis' *sch.λ opp. Acr. sch.φ* anadi ciant *τ* aditiant *u* summae *BFγλ*1*χ*(*αμονps* summe *g alt.l.*) *item A*1 (?) uitae *πτuG' V' A*2*φ uar.χ*(*βδθσg alt.l.hq uar.*) *Hildebertus.* uitae *glossema est, ut in antecedenti carmine* flexu 18 Tympora *A* dii *Aγλτu* (di] *pro* dii *sch.λφ*)

19 herebis *ψ*1 *λ*2 *uar. u*2 *χ*(*βθρ*1*h*) herebis *τ* herebit *φ*1 *et φ*2 *uar. ψ*2 *sch. Fλ opp. Acr. Porph. sch.γ* 20 Que *γ* 21 Que at Cum *γ* mynos *π* (*sed* o *in ras.*) *τ* *u.* 24 *om. γ pr.* 26 hippolitum *A* hyppolitum *B* hyppolitum *Fπ* hypolitum *γλ* yppulitum *τ* ipolitum *u recte Pph.*

nec Lethaea ualet Theseus abrumpere caro
uincula Pirithoo.

VIII

Donarem pateras grataque commodus,
Censorine, meis aera sodalibus,
donarem tripodas, praemia fortium
Graiorum, neque tu pessuma munerum
ferres, diuite me scilicet artium, 5
quas aut Parrhasius protulit aut Scopas,
hic saxo, liquidis ille coloribus
sollers nunc hominem ponere, nunc deum.
sed non haec mihi uis, non tibi talium
res est aut animus deliciarum egens. 10
gaudes carminibus; carmina possumus
donare et pretium dicere muneri.

TESTIMONIA.

IIII 8. 1 Terentianus 2443 praem. 'octaua ode' Diomed. 527 6—8 Seru. ad Aen. VI 20

VARIA LECTIO.

27 Nec τ Non χ(α) lethea *Aλιu* laethaea π lethea *F* loethea τ teseos τ 28 perithoo *ABλπpr.τ*

IIII 8. AD CENSORINVM CŌPARATIO POETICES DIVITIARVM SIMVL AC VIRTVTIS. ENCOMIASTICE MONOCOLOS *AB* AD CENSORINV MARCVM *F* AD MARCIVM CENSORIVM CŌPORATIO POETICES DIVITIARVM SIMVL ET VIRTVTIS. ONCOMIASTICE TETRACOLOS γ AD MARCIVM CENSORINVM CŌPARATIO POETICE FORTVNARVM SIMVL AC VIRTVTIS ENCOMIASTICE MONOCOLOS λ *inscr. om.* τ 1 commodus *ABγGV*[3 *Bland.*] *φuar.χ(βσιns) expos. metr. Acr. sch.γ Diomed. Terent.* commodis *Fλπτuχ(αδμρhpv)ω* (commodijs *g*) 3 trippodas λ premia *Au* proemia γτ 4 pessima *ABλτuγzπp.ras.* 5 quas aut] qualis *Seruius D.* parhasius γ parrasius *Fλ* 8 Solers *sch.φ* [Sollers 3 *Bland.*] 9 Set γ hec *Aιφ* nec tibi τ'*V'χ(σsμuar.ρuar.) non Pph.* 10 delitiarum *Au* diliciarum *B* delicirum τ 11 Gaude////s λψ 12 pcium τ muneris χ(*μuar. et Lambini Vanderbourgique codd. aliquot*) *Porphyrionis* ω muneri *ΩGV*[3 *Bland.*] ς *Ac. Pph.*

non incisa notis marmora publicis,
per quae spiritus et uita redit bonis
post mortem ducibus, non celeres fugae 15
reiectaeque retrorsum Hannibalis minae,
non incendia Carthaginis impiae
eius, qui domita nomen ab Africa
lucratus rediit, clarius indicant
laudes, quam Calabrae Pierides: neque, 20
si chartae sileant quod bene feceris,
mercedem tuleris. quid foret Iliae
Mauortisque puer, si taciturnitas
obstaret meritis inuida Romuli?
ereptum Stygiis fluctibus Aeacum 25
uirtus et fauor et lingua potentium
uatum diuitibus consecrat insulis.
dignum laude uirum Musa uetat mori.
caelo Musa beat. sic Iouis interest
optatis epulis impiger Hercules, 30
clarum Tyndaridae sidus ab infimis
quassas eripiunt aequoribus rates,

TESTIMONIA.

28 Hildebert. moral. philos. p. 992

VARIA LECTIO.

13 Publica *Pph. opp. sch. γ* *uu.* 14—17 *del. Peerlk.* 14 Perque *A* *uu.* 15 non — 19 rediit *del. Lachmannus Meinekius Hauptius Peerlk. Linkerus* 15 celeris fuga *ABλ* 16 annabilis *τ* *u.* 17 *del. Bentl. Buttmannus* [*mytholog.* II *p.* 367] in dispendia *G. Hermannus* impendia *Cuninghamus* stipendia *Döringius* kartaginis *Bγ* cartaginis *πτ* inpię *λ* 19 clarus *A*ι 21 Sic arte *τ* Sic ḥarte *B* charte *γ* carthę *A* cartae *Fπu* bone *λ* 22 Mercede *τ* 24 Optar& *π* 25 stigiis *AFλτu* eacum *πuφuar.* aequum *Fτπuar. sch. λφ* 26 pauor *τ* *u.* 28 *del. Lachmannus Hauptius alii* 29 Celo *τu* beatus *τ* 30 inpiger *Fλ* inpigær *γ* 31 tyndaride *λ*ι tindaridę *F* tindaride *τu* sydus *ψ* 32 eripiunt, a *ab alt. m. A* equoribus *u*

ornatus uiridi tempora pampino
Liber uota bonos ducit ad exitus.

VIIII

Ne forte credas interitura, quae
longe sonantem natus ad Aufidum
non ante uolgatas per artes
uerba loquor socianda chordis,
non, si priores Maeonius tenet 5
sedes Homerus, Pindaricae latent
Ceaeque et Alcaei minaces
Stesichorique graues Camenae;
nec si quid olim lusit Anacreon,
deleuit aetas; spirat adhuc amor 10
uiuuntque commissi calores
Aeoliae fidibus puellae.
non sola comptos arsit adulteri
crines et aurum uestibus illitum
mirata regalisque cultus 15

TESTIMONIA.

IIII 9. 1 praem. 'nona ode' Diomed. 527 8 cf. 'Stesichori graues Camenas' Apollin. Sid. carm. VIIII 212

VARIA LECTIO.

u. 33 *del. Lachmannus Hauptius alii* tĕmpora, y *ab alt. m. A* 34 nota *π* duxit *ABλ, non Ac. sch.γ*

IIII 9. CONSECRARI AIT CARMINA SVA MERERI, QVONIAM NIHIL (NICHIL *A*) EST (*om. Aγ*) QVOD (*om. Aγ*) NON CARMINIBVS ILLVSTRATVR *ABγλ, add.* λ: AD LOLLIV̄ DE INMORTALITATE CARMINVM SVORVM λ AD LOLLIVM DE IMMORTALITATE CARMINVM SVORVM *F inscr. om.* τ 2 sonante ego natus *u* 3 uulgatas *ABλτu* artis *πpr.* arces *γ* 4 loquar *Fπuχ*(*αριh*) cordis *F τu* codis λ 5 meonius *Bτu* 6 pindarichæ *π* 7 alcei *AFλτu* 8 Stersichoriq. *γπ* Sersicoriq. τ Tersichoriq. *Ac.* Sthersichorique *F* Stesichoriue *Bλ*1 (q *add.λ*2) Stersichoriue *A* T*ersico*riq. *u* 9 anacroen *A* 10 recens *π* 12 Eolię *u* 13 conptos *u* 14 inlitum *Fγπu* 15 M*ira*ta *u* regales *u*

et comites Helene Lacaena;
primusue Teucer tela Cydoneo
direxit arcu; non semel Ilios
uexata; nec pugnauit ingens
Idomeneus Sthenelusue solus 20
dicenda Musis proelia; non ferox
Hector uel acer Deiphobus grauis
excepit ictus pro pudicis
coniugibus puerisque primus.
uixere fortes ante Agamemnona 25
multi; sed omnes inlacrimabiles
urgentur ignotique longa
nocte, carent quia uate sacro.
paulum sepultae distat inertiae
celata uirtus. non ego te meis 30
chartis inornatum sileri
totue tuos patiar labores
impune, Lolli, carpere liuidas
obliuiones. est animus tibi

TESTIMONIA.

18 sq. 'non semel—uexata' Seru. ad Aen. III 3 29 sq. 'paulum—inercie celata uirtus' Vincentius VII 70

VARIA LECTIO.

16 helenae *Bλτu* helene *π* helena *A* lacene *π* lacenae *Fλτ* lacena *cett.* *uu.* 17—24 *del. Peerlk.* 17 Primusque *FπτuAc.* cydonio *u* cidoneo *ABF* 18 Dilex *τ* illos *τ* 19 Vexat *B* nec *Fγχ* (*βμρhnpv*) non *ABλτuχ*(*αδθσgs*) *Ac.* n^ec^ *π* 20 sthenelusue *Fγχ* sthenelusq. *Aπ* stenelusq. *u* sthelenusque *Bλι* (?) stelenusq. *τ* sthele////lusque *λ* (st: ue *βδμρσnp*) 21 praelia *A* plia *Bλπu* prelia *F* 22 Haector *FπAc.* dei foebus *B* deiphoebus *γλsch.λφ* deiphebus *πτu* graues *Fτuπι* 24 primi//// *π* 25 agamennona *AFu* 26 ['inlacrimabiles. *hic seruaui antiquam scripturam*' *Cr.*] illacrimabilis *B* inlacrimabilis *π pr.* 27 Urguentur *χ*(*αβδh*) Urgentur *π* Ungentur *γ* 28 quia] q, *τ* 29 inerciae *τ* inertiæ *π* inertiâ *Bentl.* 30 Caelata *Fπγι* 31 Cartis *Fτu* Carthis *Aλ* silebo *ABλuιχ*(*σ*) *opp. Gς* 33 *inde ab h. u.—c.* 11, 12 *deficit τ; interiit enim folium unum* Inpune *Fπu* Ipune *B* 34 Obliuione *B* Obliuionis *πpr.*

rerumque prudens et secundis 35
temporibus dubiisque rectus,
uindex auarae fraudis et apstinens
ducentis ad se cuncta pecuniae,
consulque non unius anni;
sed quotiens bonus atque fidus 40
iudex honestum praetulit utili,
reiecit alto dona nocentium
uoltu, per obstantis cateruas
explicuit sua uictor arma.
non possidentem multa uocaueris 45
recte beatum; rectius occupat
nomen beati, qui deorum
muneribus sapienter uti
duramque callet pauperiem pati,
peiusque leto flagitium timet, 50
non ille pro caris amicis
aut patria timidus perire.

X

O crudelis adhuc et Veneris muneribus potens,

TESTIMONIA.

45—50 Hildebert. moral. philos. p. 991 45—49 Vincent. l. c. 45 sq. 'non—beatum' floril. Paris. 8818[a]

IIII 10. 1 Terentianus p. 2443 Fortunat. 2705 praem. 'decima ode'

VARIA LECTIO.

35 rarumq. *Ac.* que *om.* *ABλχ*(σ) 36 rectis *φpr.* 37 et apst: — *u.* 40 *om.* *B* abstines *λpr.* abstinens *cett.* 38 peccunie *u* 40 Set *γι* quociens *λ* quoties *γι* 41 utili et *yω* *Bentl.* *uu.* 42—55 *om.* *B* 43 Vultu *Aγλu* et per *ω* obstantes *Fyu* *uu.* 45—52 *del.* *Peerlk.* 45 uocaberis *λ* *Pph.* *floril.* *Paris.* uocaris *u* 50 leto *Au* loeto *Fγλπ* 52 peribit *ABλ* ('*al lib.* perire' *λ*) [2 *Bland.*] *opp.* *G*'*V*' *Pph.* *Porph.* *sch.λφ*

IIII 10. AD LIGVRINVM PVERVM (*om.* *AB*) SPECIOSVM (SPETIOSVM *γ*, *cett.* *om.* *F*) ET ARROGANTEM ADVERSVM MAIORES (ADVERSVS AMATORES *γ*). EROTICE MONOCVLOS *ABFγλ* 1 ueneris potens

insperata tuae cum ueniet pluma superbiae
et, quae nunc umeris inuolitant, deciderint comae,
nunc et qui color est puniceae flore prior rosae,
mutatus, *Ligurine, in faciem uerterit hispidam, 5
dices 'heu' quotiens te speculo uideris alterum,
'quae mens est hodie, cur eadem non puero fuit,
uel cur his animis incolumes non redeunt genae?'

XI

Est mihi nonum superantis annum
plenus Albani cadus; est in horto,
Phylli, nectendis apium coronis;
  est hederae uis
multa, qua crinis religata fulges;
ridet argento domus; ara castis
uincta uerbenis auet immolato
  spargier agno;
cuncta festinat manus, huc et illuc

TESTIMONIA.

Diomed. 527. praem. 'quarto . . . libro semel, ita' Victorinus de metr. Hor. 2617 3 cf. Prudent. peristeph. III 151 sq. 'crinis odorus ut in iugulos fluxerat inuolitans umeris'

III 11. 1 praem. 'undecima ode' Diomed. 527 6 'ridet—domus' Seruii Leidensis ad ecl. 4, 20 6 sq. 'ara—uerbenis' mythographus III tract. 11, 1 ap. Mai auct. class. III 250

VARIA LECTIO.

muneribus γ potes *B* 2 pluma] bruma *Bentl.* ruga *Marklandus* poena *Withofius* 3 umeris *B* huneris *u* humeris *cett.* 5 lig̅rinū π ligurinum *cett.* Ligurine *Bentl.* uerterit in faciem hispidam *Fπuχ* 6 quoties γ_1 in speculo *ABλχ(g)* [2 *Bland.*] *Bentl. opp. G Ac.* 8 incolumis *B*

IIII 11. AD PHILLIDAM (PHYLLĀ *B* FILLIDEN γ) DE DIE NATALIS SVI SIMVL ET MECENATIS (MECEN: *Aλ*) QVI ERAT IDIBVS APRILIBVS. EROTICE TETRACOLOS *ABγλ* AD PHILLIDAM DE DIE NATALI MECENATIS *F* 1 · st γ michi *u* nouum $\gamma_1\chi$ 2 inorto $\gamma\lambda$ 3 Philli $\gamma\pi u$ 4 aedere λ_1, *alt. m. add. h* *uu.* 5—12 *del. Peerlk.* 5 crines *Fπu* 6 domos *A* 7 habet $F\lambda_1\pi_1\chi$ inmolato *F Ac.* 8 Spargit *πpr.*

cursitant mixtae pueris puellae; 10
sordidum flammae trepidant rotantes
uertice fumum.
ut tamen noris quibus aduoceris
gaudiis: Idus tibi sunt agendae,
qui dies mensem Veneris marinae 15
findit Aprilem,
iure sollemnis mihi sanctiorque
paene natali proprio, quod ex hac
luce Maecenas meus affluentis
ordinat annos. 20
Telephum, quem tu petis, occupauit
non tuae sortis iuuenem puella
diues et lasciua tenetque grata
compede uinctum.
terret ambustus Phaethon auaras 25
spes, et exemplum graue praebet ales
Pegasus terrenum equitem grauatus
Bellerophontem,
semper ut te digna sequare et ultra
quam licet sperare nefas putando 30
disparem uites. age iam meorum
finis amorum
(non enim posthac alia calebo
femina), condisce modos, amanda

VARIA LECTIO.

10 *incipit* ε 11 crepitant *y* (*Gothan. I*) *Bentl.* rotantis λ 13 *redit* τ 15 Qui dies *euan.* ε messem ε mensis πι 16 Findit *euan.* ε 17 Iure *euan.* ε solemnis *A*ιτ sollēnis *B* sollennis *u* 18 Pene *ABλu* Poene τ *euan.* ε quo πι 19 Luce mae *euan.* ε mecenas *AFγλτu* affluentes *γeu* adfluentes *F* 20 Ordinat· ε 21 Tel hum *euan.* ε 22 Non t: sor:]::n tue::ortis ε iuuenem] uiuentem ε 23 Diues et las]:::es&::sciua ε 24 Conpede *γλu Pph.* ::ompede:: ε uictum *A*ι*Bελιπpr.* 25 Terret]:::et ε pheton *Aτ* phoeton *γεπφu* phoēton *B* phoethon *ψ* 26 Spes et exe *euan.* ε prebet *Fγ* 27 Peg:::errenum ε ≡ grauatur ε 28 Bellerofontem *A* Bellorophontem *Fγεπτ Ac.* Bellorofontem *Bλu* 29 ut te] uite *γ* sequare^s & *π* 31 Dispare ε 33 celæbo ε

uoce quos reddas: minuentur atrae 35
carmine curae.

XII

Iam ueris comites, quae mare temperant,
impellunt animae lintea Thraciae;
iam nec prata rigent, nec fluuii strepunt
hiberna niue turgidi.
nidum ponit Ityn flebiliter gemens 5
infelix auis et Cecropiae domus
aeternum obprobrium, quod male barbaras
regum est ulta libidines.
dicunt in tenero gramine pinguium
custodes ouium carmina fistula 10
delectantque deum, cui pecus et nigri
colles Arcadiae placent.
adduxere sitim tempora, Vergili.
sed pressum Calibus ducere Liberum
si gestis, iuuenum nobilium cliens, 15
nardo uina merebere.

TESTIMONIA.

35 sq. cf. Nemesian. eclog. 4, 19: 'cantet, amat quod quisque: leuant et carmina curas'

IIII 12. 1 praem. 'duodecima ode' Diomed. 527 2 Seru. ad Aen. I 57. VIII 403 schol. Pers. 1, 14

VARIA LECTIO.

minuuntur $u_2\chi(\varrho_2$ *cod. Bersmanni*) *opp. Ac.* 36 *om.* A_1, *add. alt. m.*

IIII 12. VERIS DESCRIPTIO (DESCRITIO λ) EST AD VIRGILIVM QVOD TEMPVS MORTALIBVS (IN MORT: *ABγ*) EST (SIT *B*) GRATISSIMVM (CRATISSIMV λ). PARAENETICE (PARAENTICE *B* PARANETICE $\gamma\lambda$) TETRACOLOS *ABγλ* AD VIRGILIVM QVENDAM VNGVENTARIVM *F* *inscr. om.* $\varepsilon\tau$ 1 · am γ qui π (*sed* i *in ras.*) 2 Inpellunt $F\tau$ animę π_1 niueę π_2 linthea λ*a.ras.* traciae *B* trhaciae *u* 3 Iam non prata ε fluuiis trepunt τ fluui $B\pi$ 5 ityn *ABγ Pph.* itin *Ac.* ithyn λ itys *F* hithis $\varepsilon\tau$ ythi*n* *u* ythin π*a.ras.* ythis π*p.ras.* 6 caecropiae ε cecropeae γ cicropiae *u* 7 obp̄ū *B* quo*d* ε quae *y* 8 Regnū *B* 9 in t:] integro τ 11 Delectante $\pi u\varphi_2$ Delectantem $\tau\varphi_1$ Delectant-*que* ψ Delectant~~que~~ λ nigrae *y* 12 archadiae $F\gamma\varepsilon\tau u$ 13 uirgili $F\gamma\varepsilon\lambda\pi\tau u$ 14 Set γ_1 15 clyens τ 16 bina *B* mereberis $F\pi\tau u\lambda u\alpha r$.

nardi paruos onyx eliciet cadum,
qui nunc Sulpiciis accubat horreis,
spes donare nouas largus amaraque
curarum eluere efficax. 20
ad quae si properas gaudia, cum tua
uelox merce ueni; non ego te meis
immunem meditor tinguere poculis,
plena diues ut in domo.
uerum pone moras et studium lucri, 25
nigrorumque memor, dum licet, ignium
misce stultitiam consiliis breuem:
dulce est desipere in loco.

XIII

Audiuere, Lyce, di mea uota, di
audiuere, Lyce: fis anus, et tamen
uis formosa uideri,
ludisque et bibis impudens,
et cantu tremulo pota Cupidinem 5

TESTIMONIA.

26 Seru. ad Aen. IIII 384 27 sq. florileg. Paris. 8069 28 Porph. ad epist. I 18, 60

IIII 13. 1 praem. 'tertia decima ode' Diomed. 527

VARIA LECTIO.

χ(αδμ[*sed* merebere *μuar.*]ρσ2sv)*Ac.alt.loc.opp. G Acr. alt.l.* ('Merebere] *mereberis' Acr.*) *Pph. Bentl.* 17 paruus Ω onix *γεπu* elicet τ 18 sulpitiis *u* sculpitiis *γ* suppliciis τ orreis *F* 21 Adque φ Atque *γι* 23 Inmunem *Fγετu* tingere *ABγλuG Ac.* tinguere *Fεπ τ'V'* 25 mores τ 27 stulticiam *Bετu* 28 in ioco *Porph. ad epist. I 18*

IIII 13. COMPOTEM SE VOTI SVI (VOTI SVI SE *γ*) FACTVM ESSE DICIT (*om. Aγ*) QVOD LYCE (LICE λ LICE *γ*) ANVS FACTA SIT. PARANETICE (PARENTICE *B*) TETRACOLOS)*ABγλ*. AD LYCEN VETVLAM MERETRICEM *F inscr. om. ετ* (*μεμπτικὴ. παραινετικὴ, G*) 1 udiuere *γ* lice *AFγu expos. metr.* lice π di mea — *u*. 2 Lyce *om. B* dii...dii *Aγλτu Diomed.* 2 lice *Aγu* lyce π fi sanus *Aιτψ* 3 formonsa *Pph.* formosa Ω *Ac. Acr. sch.λφ* 4 inpudens *Fγελu*

lentum sollicitas. ille uirentis et
doctae psallere Chiae
pulchris excubat in genis.
importunus enim transuolat aridas
quercus et refugit te, quia luridi 10
dentes te, quia rugae
turpant et capitis niues.
nec Coae referunt iam tibi purpurae
nec cari lapides tempora, quae semel
notis condita fastis 15
inclusit uolucris dies.
quo fugit uenus heu, quoue color? decens
quo motus? quid habes illius, illius,
quae spirabat amores,
quae me surpuerat mihi, 20
felix post Cinaram, notaque et artium
gratarum facies? sed Cinarae breuis
annos fata dederunt,
seruatura diu parem
cornicis uetulae temporibus Lycen, 25
possent ut iuuenes uisere feruidi

TESTIMONIA.

12 'sunt et durae (sc. translationes) i. e. a longinqua similitudine ductae ut capitis niues' Quintilian. instit. VIII 6, 17 16 'Hor. in IIII carm.: inclusit — dies' Prisc. V 18 20 'Hor. in IIII carm.: quae — mihi' Prisc. XVII 18 cf. anthol. Lat. Burm. I p. 687: 'me mihi surripuit contraria flamma sororum'

VARIA LECTIO.

6 uires ε uirentes πι 7 Docte γιτ chie τ 8 Pulcris u ingeniis Bτ 9 Īportunus B Inportunus Fγεπu 10 Quercus π refigit επι 11 ruge τ 13 Nec choe referunt u choae λπu choe ετ 14 cari Fγεπτυιg' V'χ(βδρσhnps kari μuar.)Ac.Acr.Pph.Bentl. clari ABλuzχ(αμgv)[2Bland.] 15 faustis λι factis πιφι 17 uenus om. B. quoque y (Orelli d) nec scio an σpr. color decens?|Quo τω 18 illius ~~illius~~ φ 19 sperabat τ 20 suripuerat ua.ras. usurpuerat B michi γu 21 cynaram λ cynaran A cyniram F cinara τ 22 sed c:|Breu: a: f: d: Fεπτ set y cinare ετ cinirae F breues AFελτu 24 Seruata A 25 licen Aγτu lycem λ licen ψ 26 Possint λφ ut] ite ε

multo non sine risu
dilapsam in cineres facem.

XIIII

Quae cura patrum quaeue Quiritium
plenis honorum muneribus tuas,
Auguste, uirtutes in aeuom
per titulos memoresque fastus
aeternet, o qua sol habitabilis 5
illustrat oras, maxime principum?
quem legis expertes Latinae
Vindelici didicere nuper,
quid Marte posses. milite nam tuo
Drusus Genaunos, inplacidum genus, 10
Breunosque uelocis et arces

TESTIMONIA.

IIII 14. 1 praem. 'quarta decima ode' Diomed. 527 13 sq. 'Horatius "maior Neronum" dixit in IIII carm.: deiecit—Neronum' Prisc. XVIII 205

VARIA LECTIO.

27 *h. u. ultimus est in ε* Multi λ_1 28 Dilapsam *Fπτυχ(αδgv) Acr. Pph.* Delapsam *ABλGχ(βϱμσhnps Orelli d)* Delampsam *γ* cinerem *τχ(δ)sch.γ i. t. opp. Acr. Pph. Porph. sch.λφ post h. u. in fol.* 181 *ea leguntur, quae descripta uides p.* 184

IIII 14. DE SALVTE (DELVTE *A*) AVGVSTI AIT (DICIT *λ*) ESSE SOLLICITOS PATRES. AD PLEBEM. ENCOMIASTICE TETRACOLOS *ABλ* LAVDES AVGVSTI *F* AD PLEBEM ENCOMIASTICE IN QVA DE SALVTE AVGVSTI AIT ESSE PATRES SOLLICITOS TETRACOLOS *γ inscr. om. τ*

1 ·uę *γ* quiritum *ABγχ* 2 Plen//s *γ* tuis *B om τ.* 3 Augustę *τ* euum *πu* aeuum *cett.* 4 fastos *λpr.uπ2χ(ϱσs Orelli cd) Ac. pr. post u.* 4 *in B reperiuntur quae memorauimus p.* 184; *reliqua om. B fol.* 171 5 Aeterne et o qua *F* Aeternę & o qua *π* Aeternae et qua *τ* sol] lux *Aλ (al lib. sol λ) y opp. sch.λφ i.t.* habitabiles *Fλπ τu* 6 Inlustrat *Fπ* horas *Fπτuλ2* principium *τ* 8 dedicere *A1λ uu.* 9—40 *del. Peerlk.* 10 genas unos *λ* geraunos *u* [genaunos 3 *Bland.*] 11 Breunos *AFλπu V*[3 *Bland.*]*χ* ('Breunos] *ipsas (ipsius sch.φ) gentes' sch.λφ)* Brennos *γτGAcr.sch.γPph.ς(αβδ[ex sil. Br.]μϱσg nps Orelli cd)* uelocis *π1* ueloces *cett.* artes *π1*

Alpibus impositas tremendis
deiecit acer plus uice simplici;
maior Neronum mox graue proelium
commisit immanisque Raetos 15
auspiciis pepulit secundis,
spectandus in certamine Martio
deuota morti pectora liberae
quantis fatigaret ruinis,
indomitas prope qualis undas 20
exercet Auster, Pleiadum choro
scindente nubes, impiger hostium
uexare turmas et frementem
mittere ecum medios per ignes.
sic tauriformis uoluitur Aufidus, 25
qui regna Dauni praefluit Apuli,
cum saeuit horrendamque cultis
diluuiem meditatur agris,
ut barbarorum Claudius agmina
ferrata uasto diruit impetu, 30

TESTIMONIA.

20 sq. 'undas—Auster' Porph. ad epod. 9, 31 27 sq. 'Hor.: horrendamque—meditatur agris i. e. infert, exercet. nam in ipsa meditatione exercitium est' Seru. ad georg. III 153. 'meditatur, exercet: sic Hor.: et horridam cultis diluuiem meditatur agris' Seru. ad Aen. IIII 171. 'Oratius carm. lib. IIII: horrendamque cultis diluuiem minatur agris' Nonius p. 138 s. u. diluuium

---

VARIA LECTIO.

12 inpositas *Fγ* 14 plium *Aπ* praelium *λ* prelium *u* 15 Cōmisit *A* Conmisit *u* inmanis *A* imanis *λ* inmanes *F* immanes *γπτu* retos *F* raethos *λ* rhetos *πτ* roethus *u* 16 Auspitiis *Aγ* repulit *y* (*Gothan. I et Pulmanni H*) reppulit *χ*(σι) redit *τ* 18 libere *φ* 19 fatigarat *Fχ*(*αβσ*) 20 Indomitus *τ Bentl.* 21 pliadum *τπ p.ras.* 22 inpiger *F* ampiger *τ* 24 aequū *π* equum *cett.* per enses *Bentl. uu.* 25 tauriformis — 29 ut *del. Linkerus.* 26 qua *Bentl.* perfluit *ω* 27 seuit *γπτφu* 28 meditatur *γGuuar.χ*(*αβμφhnp*)*sch.γPorph. I Seruius* minitatur *AFλ* (*al lib* meditatur *λ*) *πτu V*[3 *Bland.*]*χ*(*δσgsvμuar.*) *Pph.* minatur *Nonius Gerlachii* 30 Ferrato *γ*

primosque et extremos metendo
strauit humum, sine clade uictor,
te copias, te consilium et tuos
praebente diuos. nam tibi quo die
portus Alexandrea supplex 35
et uacuam patefecit aulam,
fortuna lustro prospera tertio
belli secundos reddidit exitus,
laudemque et optatum peractis
imperiis decus arrogauit. 40
te Cantaber non ante domabilis
Medusque et Indus, te profugus Scythes
miratur, o tutela praesens
Italiae dominaeque Romae.
te fontium qui celat origines 45
Nilusque et Ister, te rapidus Tigris,
te beluosus qui remotis
obstrepit Oceanus Britannis,
te non pauentis funera Galliae
duraeque tellus audit Hiberiae, 50
te caede gaudentes Sygambri
compositis uenerantur armis.

TESTIMONIA.

34—36 '. . . tamen et Alexandrea dicitur. Hor. in IIII carm.: nam — aulam' Prisc. II 47 40 cf. Phocas de historia uu. 22—24 [Wernsd. III 412]: '. . . perenne Romulae uoci decus arrogauit carmine sacro'

VARIA LECTIO.

31 et *om.* τ 32 humi $\pi_2\omega$ 34 Prebente *AFγτu*$_2$ Prebere u_1 nan tibi A_1 35 alexandre A_1 alexandrea *Fγπa.ras.A*$_2\chi$($\beta_1\delta gn$) *Priscianus* alexandri τ alexandria *λuπcorr.ς Pph.sch.λφ i. t.* '*alexandriam*' *Acr.sch.γ Porph. i. t.* suppllex *u* 36 patefacit *A* 37 tercio *u* 39 optatū φ 40 adrogauit *Fλ* abrogauit π 42 scithes *AFλu* scytes τ 43 presens *Au* 44 domine τ 45 caelat *Fπ* 46 te rap: t:] rapidusq: tigris $u_1\chi$ tygris *Fγ* 48 brittannis *Aγλ*$_1$ *uu.* 49—52 *sic dispositi sunt in u:* 51. 52. 50. 49, 49 pauentis *Fλτu* *A*$_2$*πcorr.ς Ac,sch.γ* pauentes *A*$_1$*γπ pr.χ*(*spr.*) *Pph. Porph. Bentl.* 50 Dure γ 51 cede *AFλπτu* cedę γ sycambri *FπA*$_2$ sicambri *τu* 52 Conpositis *λu*

XV

Phoebus uolentem proelia me loqui
uictas et urbes increpuit lyra,
ne parua Tyrrhenum per aequor
uela darem. tua, Caesar, aetas
fruges et agris rettulit uberes, 5
et signa nostro restituit Ioui
derepta Parthorum superbis
postibus, et uacuum duellis
Ianum Quirini clausit et ordinem
rectum euaganti frena licentiae 10
iniecit emouitque culpas
et ueteres reuocauit artes,
per quas Latinum nomen et Italae
creuere uires famaque et imperi
porrecta maiestas ad ortus 15
solis ab Hesperio cubili,
custode rerum Caesare non furor

VARIA LECTIO.

IIII 15. AD DIVVM AVGVSTVM *Fγλ*, *add.* TETRACOLOS *γλ* (*consent.* *πυς*) '*Haec Ode inuenitur in codic. manuscrip. adhaerere praecedenti indiuisa*' *Cr. idem repperimus in A neque alia de causa in B totum hoc carmen deest. In A inter hanc oden et XIIII nulla uacua linea intercedit: ceterum iam qui codicem scripsit in initio uocis Phębus uncialem litteram posuit maiorem et in margine adscripta uidimus:* AD AVGVSTVM TETRACOLOS. '*Quidam separant hanc oden a superiore, sed potest illi iungi, quoniam et hic laudes dicuntur Augusti*' *Porph. sch.γ cons. sch. Argentor. II* 1 Phębus *Au* ·hoebus *γ* Phebus *τ* plia *Aπu* 2 lira *Ayu* 3 tyrrenum *λ* tirrhenum *A* thirrenū *τ* tirrenum *u* equor *πτu* 4 daremus *τ* cesar *A* 5 rettulit *Aπχ* (*hp*) *Ac.* re tulit *φ* retulit *cett.* 7 Direpta *u* Direpta *cett. G* [1 *Bland.*] Derepta *y* [2 *Bland.*] 9 Ianuū *τ* Quirinum *Passeratius et I. Fr. Gronovius* 10 euaganti *Aιγπτ̄Gχ*(*vpr.*)*Pph.cons.sch.γ* et uaganti *FλuA2* tiuo *ς* emouit] dimouit *πιτχ*(*αϲs Pulmanni H.*) [1 *Bland.*] domuit *uχ*(*v*) amouit *Azy* emouit *χ*(*μ*) [emouit 2 *Bland.*] culpas] nefas *uι* 12 et] In *Aι* 13 P////quas *π* italię *πιτ* itali *λι* 14 imperii *AFλπτu* 15 Porrectaq. *τ* ortum *τχ*(*σ*) *opp. G* [1 *Bland.*] 17 cesare *Aτ*

ciuilis aut uis eximet otium,
non ira, quae procudit enses
et miseras inimicat urbes. 20
non qui profundum Danuuium bibunt
edicta rumpent Iulia, non Getae,
non Seres infidiue Persae,
non Tanain prope flumen orti.
nosque et profestis lucibus et sacris 25
inter iocosi munera Liberi,
cum prole matronisque nostris
rite deos prius adprecati,
uirtute functos more patrum duces
Lydis remixto carmine tibiis 30
Troiamque et Anchisen et almae
progeniem Veneris canemus.

VARIA LECTIO.

18 aut tuis existimet otium *τ* exiget *λιπ Ac. Pph. Porph.* exigit *Aχ*(*δ2uar.* eximet *FγuGς*[2 *Bland.*] [exegit 1 *Bland.*] 19 iraq. que *τ* que *γ* *uu.* 21—24 *del. Peerlk.* 21 danuuium *A1* dan//ubium *γ* danubium *cett. A2* 22 Et dicta *γ* Et dicta *τ cons. sch.γ non Ac. Acr.* rumperit *γ* iulie *A1* gete *π* 23 infidiue *FπGλp.ras.χ*(*δρσhsv*) *Ac.* inuidiue *τ* infidique *Aγλ1uχ*(*αβμgnp*) 24 Nontana inppe *τ* tanaim *λπ2* 25 et *om. Aλ* 28 apeccati *A* apprecati *λu* 30 Lydiis *Fλ* Lidiis *πτu* remixto]////mixto *λu* tybiis *γ* 31 anchisem *λ1u*

Q. HORATI (HÓRATII *B*) FLACCI CARMINV LIB ·IIII· EXPLICIT. INCIPIT EPODON FELICITER *AB* (*in B post c.* IIII 14, 4) *consent. μρσns* Q. (*om. φ*) HORATII FLACCI CARMINVM LIB ·IIII· EXPLICIT. INCIPIT EIVSDEM (*om. γφ*) DE ARTE POETICA. (*haec om. τ*) ... Q. (*om. φ*) HORATII FLACCI (FLACCHI *τ* FLACCII *λ* F. HORATII *φ*) DE ARTE POETICA (LIBER *add. φ*) EXPLICIT. INCIPIT EIVSDEM (*om. γ τφ*) EPODON (EPPODON *γ*) *Fγλτ. consent. αβδπhqu* Q. HORATII FLACCI CARM LIB ·IIII· EXPLI INCIP LIB ·V· EPODON *B post c.* IIII 13, 28 *librum epodon post carmen saeculare exhibet v*

Q. HORATI FLACCI

E P O D O N

LIBER

I

Ibis Liburnis inter alta nauium,
amice, propugnacula,
paratus omne Caesaris periculum
subire, Maecenas, tuo.
quid nos, quibus te uita *si superstite 5
iucunda, si contra, grauis?
utrumne iussi persequemur otium,
non dulce, ni tecum simul,
an hunc laborem, mente laturi decet
qua ferre non mollis uiros? 10

TESTIMONIA.

Epodon liber. 'liber quintus qui epodon inscribitur' Diomed. 527 Victorin. 2618 cons. Acr. sch.γ Porph.

Epod. 1. 1 sq. Terentianus p. 2438 Victorin. 2618 sq. 2621 Fortunatianus 2705 1 Diomed. 515 Plotius 4, 18 Isidorus orig. XVIIII 1 Mallius Theodorus 5, 3. 13 praem. 'prima ode' Diomed. 528 'ibis Liburnis' Diomed. 509 3 Victorin. 2506 4 Victorin. 2585

VARIA LECTIO.

Epod. 1. AD MAECENATEM (MEC: *Aγτ*) *ABγτ*, *inscr. om. Fλ.* '*Odarum nomen ad* ἐπωδοὺς *fere singulas in iis* (*i. e. Bland. codd.*) *omissum*' *Cr. idem cod.* π *in epodon libro titulis caret* *uu.* 1 *sq. bis posuit B* 3 cesaris τ Caesari *πp.ras.Botheus et Peerlk.* 4 mecenas *Fλτ* mecenas π o mecenas *uλ2* tui *Wakefieldus opp. sch.γλφ* 5 sit ω *Meinekius Herbstius* si *ABFλτυχ*(*δμφgscorr.v*)*Ac.Porph.sch.γλφ om.γπχ* (*αβσhnps pr.*) sic ω si est *Ritterus* 6 locunda *τυχ* 7 prosequemur *γτχ*(*φυ1?*) 9 A*n*///hunc*γ* Adhuc *B* Anhuc *λ1* 10 Qua *ABγτGλ2*(a *in rasura*)

feremus et te uel per Alpium iuga,
inhospitalem et Caucasum,
uel Occidentis usque ad ultimum sinum
forti sequemur pectore.
roges, tuum labore quid iuuem meo 15
inbellis ac firmus parum?
comes minore sum futurus in metu,
qui maior absentis habet;
ut assidens implumibus pullis auis
serpentium allapsus timet 20
magis relictis, non, ut adsit, auxili
latura plus praesentibus.
libenter hoc et omne militabitur
bellum in tuae spem gratiae,
non ut iuuencis illigata pluribus 25
aratra nitantur meis,
pecusue Calabris ante sidus feruidum
Lucana mutet pascuis,
nec ut superni uilla candens Tusculi

TESTIMONIA.

12 cf. Senec. Med. 43: 'inhospitalem Caucasum mente indue'

VARIA LECTIO.

Pph.comm. Quem *Fuγuar.πp.ras.etcorr.χ(βρnsvOrelli cd)ω* Que *πa. ras.et corr.* mollis *πPph.* molles *cett.* 15 labore *Glareanus* laborem *Ωsch.γ* iuues *Bλpr.* 16 Inbe///λlis *γ* Ībellis *B* Imbellis *Aλ* firmum *γ* 17 sim *N. Heinsius, Bentl.* immetu *π* 18 absentes *Fγλτu uu.* 19—9, 36 *desunt τ uu.* 19—22 *del. Peerlk.* 19 adsidens *FAc. Pph.* implumibus *Aπ* inplumibus *FγλuAc.Pph.* īplumibus *B* 20 adlapsus *Fuλ2Ac.* alapsus *γ* allapsu us *B* 21 ut adsit *AλGχ(δ)*[3 *Bland.*] *Porph.comm.Cr.* ut assit *Bγχ(σghnβcorr.)sch.γ* ut sit *Fπuχ(αβpr.μρpv)* (ut non sit *s*) uti sit *y* (*Pulmanni H*) [1 *Bland.*]: *quae lectio propter nimiam uocalis I frequentiam improbanda esse uideatur: ceterum eam praetulerunt Bentl. Hauptius Meinekius Paulyus Linkerus alii* auxili *χ* auxilii *Ω* 22 presentibus *γu* 25 inligata *π* 26 mea *π2χ(qv)opp. sch.λφ* 27 Pe//cusue *γ* 28 pascuis *FγπuGV*[4*Bland.*]*ς Pph.Bentl.* pascua *Aλχ(αμ*[*sed* pascuis *μuar.*]*ρ)comm.* pascula *B* 29 Neque *ABλpr.* Nec *Fγπuλcorr.Ac.* supernę *γ* superne *πχ(p1)* (*sch.λφ*: su perni] *quia in monte sita est*) superni *cett. γuar. Acr.* supini *Bentl.* tangens *F* cadens *λ1y* candens *π* tuscula, *superscr. ul* tusculi *γ*

Circaea tangat moenia. 30
satis superque me benignitas tua
ditauit: haud parauero
quod aut auarus ut Chremes terra premam,
discinctus aut perdam ut nepos.

II

'Beatus ille qui procul negotiis,
ut prisca gens mortalium,
paterna rura bobus exercet suis
solutus omni fenore,
neque excitatur classico miles truci 5
nec horret iratum mare,
forumque uitat et superba ciuium
potentiorum limina.

TESTIMONIA.

33 sq. Seruii ad Aen. I 210 libri deteriores 34 schol. Pers. 3, 31 Epod. 2. 1—4 Hildebert. moral. philos. p. 984 1—3 '... bobus pro bouibus. Hor. in epodo: beatus—suis' Prisc. VII 81 1 sq. Isidorus orig. I 38, 24. Victorin. 2527. 2589 1 Augustin. de mus. V 11, 23. Terentianus p. 2435. Victorinus 2524. 2585. Fortunat. 2692. praem. 'secunda' Victorin. de metr. Hor. 2618. praem. 'secunda ode' Diomed. 528 'beatus—procul' Plotius 7, 8 2 Diomed. 510. 511. Victorin. 2619 3 Abbo Floriacensis c. 7 [Mai auct. class. V 336] Victorin. 174 G. cf. Fortunat. I 3, 3 'nec exc: cl: truci miles' 7 sq. cf. Senec. epist. 68 (7, 6) § 10: 'pulsare superbas potentiorum fores' 8 Porph. ad c. I 35, 22 cf. Martial. XII 18: 'dum per limina te potentiorum etc.' Columell. de re rust. I 1: 'an honestius dixerim mercennarii salutatoris mendacissimum aucupium circumuolitantis limina potentiorum?' Claudian. in pr. cons. Stilich. I 42: 'nullis haerere potentum liminibus'

VARIA LECTIO.

30 Circaea χ(σ) Circea Ω menia *A* 32 haud *AFγλπu* haut B 33 cremes *γ* 34 Discintus *A* ut nepos *FγπζPph.Seru.Bentl.* nepos *ABλuχ(σ) sch. Pers.*

Epod. 2. VITAM AGRICOLARVM SVMMA TRANQVILLITATE (TRAMQV: λ) RERVM EXORNATAM (EXORNATV̄ λ) PROSEQVITVR *ABλ add. λ*: LAVDACIO VITE RVSTICE LAVDATIO VITAE RVSTICAE (RVSTICE *F*)*Fγ. add. γ*: EXORNATĘ SVMMA TRANQVILLITATE RERVM *γ* 1 negotio *Augustinus* 3 bubus *Aπιuιχ(npr.σ)* exarat *Abbo* 4 fenore *AB* foenore *Fγπ* 5 ['*codd. Bland. bis habent*, naque' Cr.] ut miles χ(μϱ 6 Neque *ABλu* Nec *FγπGBentl.* orret *F* 7 superbia *B*

ergo aut adulta uitium propagine
altas maritat populos, 10
aut in reducta ualle mugientium
prospectat errantis greges,
inutilisque falce ramos amputans
feliciores inserit,
aut pressa puris mella condit amphoris, 15
aut tondet infirmas ouis:
uel cum decorum mitibus pomis caput
Autumnus aruis extulit,
ut gaudet insitiua decerpens pira,
certantem et uuam purpurae, 20
qua muneretur te, Priape, et te, pater
Siluane, tutor finium.
libet iacere modo sub antiqua ilice,
modo in tenaci gramine.
labuntur altis interim ripis aquae, 25
queruntur in siluis aues,

TESTIMONIA.

10 Fortunat. 2682 Eutych. 2185 21 'munero, sed Hor.: muneretur te Priape' Diomed. 382

VARIA LECTIO.

9 aut] ut $\gamma_1\chi(p)$ adultae u: propagini *Botheus* 10 Altos *B* *uu.* 11 *sqq. sic disposuit Fabricius* 13. 14, 11. 12 *sequens cod. Altorf.*(?) 12 errantes *γu* 13 Inutilesque *AFγu* Inuictusq; *π* inutilisue *Bentl.* amputantes *B* amputas *γ* 16 oues *ABγλu* 17 decoris u_1 militibus *B* capud *u* 18 Autunpnus *u* aruis extulit *γGχ* (*βμ uar.*) uuis (*pro* aruis?) extulit *π* agris extulit *ABλV* [4 *Bland.*] *χ* (*δσghns*) a. ext. *Pph.* agnis ext. *Ac.* extulit agris *Fχ*(*αμρpv*) agris *extulit u* 19 Aut $\chi(s)y$ Et π_2 gaudens $F\pi_1$ decerpit *πuar.* 20 purpura *V* [4 *codd.Cr.*] *opp. Ac.* 21 Quis *Cuninghamus* muneret *Fχ*(*ρp*), *cf. Diomed. loc. supra citat.* 23 *nouum epodum incipiunt Aγλ Acr.χ*(*βμρghn*). INTRODVCIT QVENDAM FENERATOREM LOQVENTEM ET (*om.* λ) LAVDANTEM (*om.* λ) VITAM (*om.* λ) QVIETE (*om.* λ) ET NON TAMEN SVVM PROPOSITVM (EST *add. A*) DESERENTEM *Aλ* [*sim.* 2 *Bland*]. *inter u.* 22 *et* 23 *linea uacua γ. nulla interruptio in BFπuχ*(*αδσpsv*)*sch.γ Porph. sed ad marginem ψ eadem exhibet quae λ* 25 ripis *Aγλ*π_1*GB*$_2\chi$(*βσgnsv uar.*) *Bentl.* riuis B_1Fu '*V*'*χ* //riuis *π uid. mus. Rhen.* 1863, 283 *sq.* 26 Queruntur *Aπψ* auis *B*

*frondesque lymphis obstrepunt manantibus,
somnos quod inuitet leuis.
at cum tonantis annus hibernus Iouis
imbres niuesque comparat, 30
aut trudit acris hinc et hinc multa cane
apros in obstantis plagas,
aut amite leui rara tendit retia,
turdis edacibus dolos,
pauidumque leporem et aduenam laqueo gruem 35
iucunda captat praemia.
quis non malarum, quas amor curas habet,
haec inter obliuiscitur?
quodsi pudica mulier in partem iuuet
domum atque dulcis liberos, 40
Sabina qualis aut perusta solibus
pernicis uxor Apuli,
sacrum uetustis extruat lignis focum
lassi sub aduentum uiri,
claudensque textis cratibus laetum pecus 45
distenta siccet ubera,
et horna dulci uina promens dolio

TESTIMONIA.

28 cf. Stat. silu. I 3, 4 'teneros inuitant murmura somnos' 31 sq. 'uenor multis canibus et multo cane, ut Hor.: aut trudit — plagas' Serv. ad Aen. I 378 33 sq. cf. Martial. III 58, 26: 'sed tendit auidis rete subdolum turdis' 34 Victorinus 2585 Fortunat. 2680 35 Fortunat. 2693

VARIA LECTIO.

27 Fontes *ΩPorph.sch.γλφ* frondes *Marklandus prob. Peerlk. uid. mus. Rhen.* 1863, 284 limphis *Au* lynphis *γ* lyphis *λ1* mantibus *B* 28 Sonnos *u* leues *ABFλu* 29 Aut *Buχ* hiberni *B* 31 hinc acris *Seruius Dan.* acres *Fu* agris *λ* multo *Seruius Dan. πuar.s corr.* 32 obstantes *Fu* 33 amite *π* rara tetendit *F* 35 pauidumue *Bentl.* laqueo]//////*φ* 36 Iocunda *u* premia *γλu* *uu.* 37—70 *om. B* *uu.* 37. 38 *del. Peerlk.* 37 malorum *χ(βpr.)ω* 39 quid si *ω Hauptius* inparte *A Ac.* dulces *γu* 42 Sacrum et uetustis *y* [*cφd. Siluius*] sacrumque uetustis *Lambinus* 47 orna *Fλπ1u*

dapes inemptas apparet:
non me Lucrina iuuerint conchylia
magisue rhombus aut scari, 50
si quos Eois intonata fluctibus
hiemps ad hoc uertat mare;
non Afra auis descendat in uentrem meum,
non attagen Ionicus
iucundior, quam lecta de pinguissimis 55
oliua ramis arborum,
aut herba lapathi prata amantis et graui
maluae salubres corpori,
uel agna festis caesa Terminalibus
uel haedus ereptus lupo. 60
has inter epulas ut iuuat pastas ouis
uidere properantis domum,
uidere fessos uomerem inuersum boues
collo trahentis languido,
positosque uernas, ditis examen domus, 65
circum renidentis lares.'
haec ubi locutus fenerator Alfius,
iam iam futurus rusticus,

TESTIMONIA.

48 'hortorum... aeque curam suscipere debebit, ut et quotidiani uictus sui leuet sumptum et aduenienti domino praebeat, quod ait poeta, inemptas ruris dapes' Columella de re rustic. XI 3 49—52 Priscian. VIIII 37 XI 34 63 sq. Seru. ad ecl. 2, 66

VARIA LECTIO.

49 non me] Nonne *u* conchilia *Au* 50 rombus *Fγλ* scauri *λa.ras.uπχ* *uu.* 51. 52 *del. Peerlk.* 52 Hiems *A* uertit *aliquot codd. Prisciani.* uerrat *N. Heinsius* 54 atagen *πu* 55 locundior *u* lecta de pinguissimis] leta deposcimus *A, corr. alt. m.* 57 lapati *u* laphati *Fγπ* 59 cesa *γu* 60 hedus *AFπu* edus *γ* hereptus *A* 61 epulas *F* aepulas *λ* ut] et *γ* oues *AFγπu* 62 properantis *π* properantes *cett.* domum properantes *u* 64 trahentis *χ(μρ)* trahentes *Ω* 66 renidentis *πχ(μρ)* renidentes *cett.* 67 foenerator *γ* alpheus *uχ(ρ)* Alphius *Peerlk. citato Wesseling. de Iud. arch. pag.* 89

omnem redegit Idibus pecuniam,
quaerit Kalendis ponere. 70

III

Parentis olim si quis impia manu
senile guttur fregerit,
edit cicutis alium nocentius.
o dura messorum ilia!
quid hoc ueneni saeuit in praecordiis? 5
num uiperinus his cruor
incoctus herbis me fefellit, an malas
Canidia tractauit dapes?
ut Argonautas praeter omnis candidum
Medea mirata est ducem, 10
ignota tauris illigaturum iuga
perunxit hoc Iasonem;
hoc delibutis ulta donis paelicem

TESTIMONIA.

Epod. 3. 1 praem. 'tertia ode (om. Victor.)' Diomed. 528 Victorin. de metr. Hor. 2618 5 cf. Petron. sat. c. 17: 'maior enim in praecordiis dolor saeuit'

VARIA LECTIO.

69 relegit *λ corr.χ(βδμρσπpsv Orelli cd)* redegit *cett. G V* [4 *Bland.*] *Ac. Pph. sch.γ* 70 Querit *Au* calendis *Fπ*

Epod. 3. EXECRATVR QVOD APVD MAECENATEM (MECENATEM *Aλ*) ALIVM (ALLIV̄ *λ*) EDERAT ET AESTV (ESTV *Aλ*) TORQVEBATVR (TORQVEBETVR *λ*)*ABλ, in B add. alt. m.* DE ALLIO HERBA NOCENTIORE CICVTIS AD MECENATEM TERNARIVS IAMBICVS BINARIVS IAMBICVS EPODICVS *Fλ* (*in λ hic tit. post illum*) AD MECENATEM TERNARIVS IAMBICVS EXECRATVR QVOD APVD MECENATEM ALLIVM COMEDERAT ET ESTV TORQVEBATVR *γ* AD AVGVSTINVM MECENATEM *χ(p, Oberlini B)* 1 olim *om. γ* 3 Edat *uπ2χω*[edit 4 *codd.Bland.*] allium *γλuGBcorr.π2ψ2χ(βμρσnpsv) sch.γopp.Ac.Pph.* 5 seuit *u* precordiis *AFγu* 7 an malas *om. B* 8 tentauit (*teste Torrentio*) *y uu.* 9—22*om. B* 9 preter *Aγ* omnis *πχ(αδμρ)* omnes *cett.* 10 est]//// *π* 13 pelicem *Aγλπu*

serpente fugit alite.
nec tantus umquam siderum insedit uapor 15
siticulosae Apuliae,
nec munus umeris efficacis Herculis
inarsit aestuosius.
at si quid umquam tale concupiueris,
iocose Maecenas, precor 20
manum puella sauio opponat tuo,
extrema et in sponda cubet.

IIII

Lupis et agnis quanta sortito optigit,
tecum mihi discordia est,
Hibericis peruste funibus latus
et crura dura compede.
licet superbus ambules pecunia, 5
fortuna non mutat genus.
uidesne, sacram metiente te uiam

TESTIMONIA.

21 sq. Porph. ad epod. 14, 13

Epod. 4. 1 praem. 'quarta ode' Diomed. 528 8 'arta toga, quae bis ulnarum (sic) non sit ut in epodis dixit' Porph. ad epist. I 18, 30

VARIA LECTIO.

16 Apuliae] Dauniae *Heimsoethius* 17 herculis efficacis humeris *u* umeris *Pph.* humeris Ω 18 estuosius *u* 19 Aut *u* Quod χ(σ) 20 iocosa *Marklandus opp. Porph sch.γλφ* mecenas Ω 21 suauio χ(σsv)yω *Acr. cf. Prisciani inst.* XIII 1, 2. [sauio *codd. Bland.*] obponat *Porph. ad ep.* 14. conponat *u*

Epod. 4. AD SEXTVM MENAM LIBERTINVM. VEDIVM RVFVM EX SERVITVTE MIRATVR VSVRPASSE EQVESTREM DIGNITATEM VSQVE AD TRIBVNATVM MILITVM *AB*λ(*u,cons.n*) *post* TRIBVN: *add.* χ(*h*): IN SEXTV̄ POMPEIV̄ SEX. LIB. MENÃ IAMBICEI IN SEXTVM POMPEIVM LIBERTVM *F*γχ(α) IN MENAM SEXTI POMPEI LIBERTVM χ(δ *cons.s*) 1 obtigit *Fπu exp. metr. Pph. Diomed.* obtegit *B* 4 cōpede *ABπ* 5 peccunia *u* 7 mentiente *π* mertiente *B*

cum bis trium ulnarum toga,
ut ora uertat huc et huc euntium
liberrima indignatio? 10
'sectus flagellis hic triumuiralibus
praeconis ad fastidium
arat Falerni mille fundi iugera,
et Appiam mannis terit
sedilibusque magnus in primis eques 15
Othone contempto sedet.
quid attinet tot ora nauium graui
rostrata duci pondere
contra latrones atque seruilem manum,
hoc, hoc tribuno militum?' 20

V

'At o deorum quicquid in caelo regit
terras et humanum genus,
quid iste fert tumultus, et quid omnium
uoltus in unum me truces?

TESTIMONIA.

Epod. 5. 1 sq. Seru. ad Aen. VII 363 VIIII 582 Donatus ad Terent. Andr. IIII 1, 43. praem. 'Hor. in epodo' Prisc. XVII 171 1 Seru. ad Aen. VIIII 144. praem. 'quinta ode' Diomed. 528

VARIA LECTIO.

8 trium $\chi(\alpha 2)$ *Barthius, Bentl. cons. Acr. sch.γ* ter *Ω Ac.* uinarum *B* 11 trium iuralibus *A* 12 Preconis *Fγu* 14 teret *B* 15 eques] et eques *Aλ* 16 Ottone *u* contenpto *u* contēpto *Fπ* 17 ora] aera *Bentl.* 19 latranes *γ*

Epod. 5. PVERVM PRAETEXTATVM (PRET: *γ* PRETEXATV *λ*) DEFOSSVM INDVCIT A (AD *γ*) CANIDIA QVO NECATO (NEGATO *AB*) ALFIO (ALPHIO *B euan. λ*) VARO (*euan. λ*) DARET POTIONEM (POTIONE *λ*) DELINIMENTORVM (DELIRAMENTORVM *γ*) *ABγλ, add. λ quae legimus in F* IN GRATIDIAM CONVERSO NOMINE TFRNARIVS IAMBICVS BINARIVS IAMBICVS EPODICVS *F* 1 quidquid *πιPph. Diomed.* quisquis *Donati edit.* celo *u* regis *Fλpr.πuχ(βnvμuar. Orelli d Pulmanni BH) Donati edit. opp. Ac. Pph. Porph. sch.γ* [quicquid regit *codd. Bland.*] 2 terra *γ* 3 et quid *FγπuGV* [*codd. Bland.*]ς aut quid *ABλχ(σg)Pph.ω* 4 Vultus *ABλu*

per liberos te, si uocata partubus 5
Lucina ueris adfuit,
per hoc inane purpurae decus precor,
per improbaturum haec Iouem,
quid ut nouerca me intueris aut uti
petita ferro belua?' 10
ut haec trementi questus ore constitit
insignibus raptis puer,
inpube corpus, quale posset impia
mollire Thracum pectora,
Canidia, breuibus implicata uiperis 15
crines et incomptum caput,
iubet sepulchris caprificos erutas,
iubet cupressos funebris
et uncta turpis oua ranae sanguine
plumamque nocturnae strigis 20
herbasque, quas Iolcos atque Hiberia
mittit uenenorum ferax,
et ossa ab ore rapta ieiunae canis
flammis aduri Colchicis.

TESTIMONIA.

11—13 'Hor. in epodo: ut—constitit puer—corpus' Prisc. VI 65 15 'et alibi dictum est, Gratidiam nomine fuisse Neapolitanam unguentariam, quam Canidiam hic appellat et ut ueneficam carpit maxime in epodo carmine' Porph. ad serm. I 8, 25 21 sq. Seru. ad Aen. VIIII 582

VARIA LECTIO.

5 te] ter $\chi(\mu)$ 6 affuit *Ayu* 7 purpure *γ* 8 inprobaturum *F* īprobaturum *B* 9 aut uti] quam uti *u* aut ut *A* 11 haec] haec & *Fπ* tremente *Bentl.* 13 Inpube *Fγλπ* Īpube *B* Impube *Au* posset] solet *B* inpia *λ* 14 trhacum *u* traecū *sch.λ* 15 implicata *γuς sch.λφ* inplicata *FπAc. Pph.* illigata *ABλχ(σg Monac. II Argentor. II)* inligata *Porph.* 16 capud *u* 18 cupressus *Fλπχ Pph.*, *non GAc.* funebres *Fγλπu* 19 cuncta *B* oua ranae] o uarane *A* rane *γ* rana *B* 20 strigis nocturnae *ABλχ(σ)* nocturne γ_1 21 iolcos *Seruii Reginensis cons. Porph.* hiolcos *ABγ* hiolchos $\chi(\sigma\delta_2$ *Pulmanni H) sch.γ* [iolchos 4 *Bland.*] colchos *FπuGχAc.* colchos *λ* cholchos *Pph.* colcos *Acr.* atque *Fγπuς Ac. Pph.* aut *ABλχ(σ)* (et *gpr.*) 23 ieiune *Aγ* leonine *B* 24 cholchicis *π*

at expedita Sagana per totam domum 25
spargens Auernalis aquas
horret capillis ut marinus asperis
echinus aut currens aper.
abacta nulla Veia conscientia
ligonibus duris humum 30
exhauriebat ingemens laboribus,
quo posset infossus puer
longo die bis terque mutatae dapis
inemori spectaculo,
cum promineret ore, quantum extant aqua 35
suspensa mento corpora:
*exsucta uti medulla et aridum iecur
amoris esset poculum,
interminato cum semel fixae cibo
intabuissent pupulae. 40
non defuisse masculae libidinis
Ariminensem Foliam

TESTIMONIA.

33 sq. 'idem (=Hor.) in epodo: mutatae—spectaculo' Prisc. VII 41

VARIA LECTIO.

25 Aut λ A//t *A* Atq. *u* saga////per *u* 26 auernales *Fγλuπ*2 28 Laurens aper *N. Heinsius Bentl.* 29 ła (=uela) *B* 33 terue *yω* mutate λ dapes *F*λ1 34 Inemoris pectaculo *γ* Inęmori *u, punctis et alt.* ri *altero atramento adscriptis* Īnemori *B* Inmemori *Fπ a.ras.χ* (*sch.F* 'indigno memoria') *Prisciani unus cod.* memori *Prisciani codd. plerique* expectaculo *ψ* 35 extat *B* 37 *incipit altera manus in γ* Exsecta *F*γλ1πuG*V* [*omn. Bland.*] ς *Ac. sch.γ Pph. schol. ψ* Execta *AB* Exsucta λ2χ (*h Orelli cd, Bersmanni unus, Lambini aliquot, Batteliani uar. lect., Dessauiensis II* [*Kirchneri nou. quaest. p.* 14] *Gottingensis I* [*Kirchneri nou. quaest. p.* 27]) Exucta χ(s1μ *sed uar.* Execta; *codex Diuaei*) Exsucca *y* (*Parisinus* 7977) Exu//ta *y* (*Zulichemianus*) Exuta *y* (*Bersmanni unus*) Exerta *y* (*Bodleiani uar. lect.*), *edit. Locheri, Aldinae* exesa *uel* exesta *N. Heinsius, illud recepit Bentl.* Ex: uti] Exectati *B* 39 fixe *BF* cybo F 40 populae *B*λ*pr.ψpr.* 41 non] nec *Acronis Guelferbyt.* mascule *A* 42 Arimenensem *AB* Arimi////nensem λψ (*aut* ni *aut* mi *erasum est*) Arimensem *γ*

et otiosa credidit Neapolis
  et omne uicinum oppidum,
quae sidera excantata uoce Thessala 45
  lunamque caelo deripit.
hic inresectum saeua dente liuido
  Canidia rodens pollicem
quid dixit aut quid tacuit? 'o rebus meis
  non infideles arbitrae, 50
Nox et Diana, quae silentium regis,
  arcana cum fiunt sacra,
nunc, nunc adeste, nunc in hostilis domos
  iram atque numen uertite.
formidulosis cum latent siluis ferae 55
  dulci sopore languidae,
senem, quod omnes rideant, adulterum
  latrent Suburanae canes
nardo perunctum, quale non perfectius
  meae laborarint manus. 60
quid accidit? cur dira barbarae minus
  uenena Medeae ualent,
quibus superbam fugit ulta paelicem,
  magni Creontis filiam,

TESTIMONIA.

57. 59 sq. Prisciani codd. O D S r XVII 32. reliqui et optimi codd. Horatianos uersus omittunt: eosque inepto loco insertos esse apparet
57 cf. 'senes quod omnes rideant cunctos canos' Plot. 4, 21

VARIA LECTIO.

45 Que *Ay*1 *sy*dera *γ* thesala *B* 46 celo *u* decęlo *φ* diripit *γu*1*G* [deripit *codd. Bland.*] 47 inresectō *u* seua *u* libido *B* 49 quod tacuit *λ* 50 infidelis *B* 52 Archana *Fγu* 53 hostiles *Fγπu* domus *γ* 54 Arcum *y* 55 Formidulosis *Bπχ*(*g*) Formidolosis *AFλ*1*χ*(*h*) *Ac.sch.γ* Formidolosae *uGV*[4 *Bland.*]ς Formidolose *γλ*2 cum *ABγλ*1*χ*(*βδσ*) *Ac.* dum *Fπuχ* 56 Dulcis opere *B* 57 quod] quo *F* 58 suburbane *Aλ*1 (*alt.* b *eras.*) *Ac.* suburbanae *χ*(*αβν*2) 60 laborarunt *ABλG* (*ex sil. Pulm.*) (laborauerunt *μ*) *opp.*'*V*'*Pph. sch.λφ* 61 dira *om. A* barbare *AB* 63 superba *ABγπ Ac. Acr.sch.γ u*2*χ*(*αστps Pulmanni B*) superbam *FλuGV*[4 *Bland.*]*χ*(*βδμghnqv*) pelicem *AFγλπu* 64 filia *π*

cum palla, tabo munus imbutum, nouam 65
incendio nuptam abstulit?
atqui nec herba nec latens in asperis
radix fefellit me locis.
indormit unctis omnium cubilibus
obliuione paelicum. 70
a! a! solutus ambulat ueneficae
scientioris carmine.
non usitatis, Vare, potionibus,
o multa fleturum caput,
ad me recurres, nec uocata mens tua 75
Marsis redibit uocibus.
maius parabo, maius infundam tibi
fastidienti poculum,
priusque caelum sidet inferius mari
tellure porrecta super, 80
quam non amore sic meo flagres uti
bitumen atris ignibus.'
sub haec puer iam non, ut ante, mollibus
lenire uerbis impias,
sed dubius unde rumperet silentium 85
misit Thyesteas preces:

TESTIMONIA.

69 cf. 'indormis cunctis omnium cubilibus malignis' Plot. 4, 24

VARIA LECTIO.

65 palla^{ta}///bo *F* pallo *u*ı pal *λ* imbutum *γιπχsch.λφ* inbutum *FluχPph.* infectum *ABγzy et haec interpretatio est in sch.γ et Acr.* noua *ABπp.ras.* 68 fefellix *A* *uu.* 69. 70 *del. Peerlk.* 70 pelicum*Fγλπu* Obliuione pelicum aha | Solutus a: *u* 71 A. a. *Aπ Pph.χ om.Bλ*ı Ah ah *Fλzχ* Ah *γχ* aha *u Bentl.* 74 fle//turum *λ* capud *u* 75 menstrua *B* 76 ridibit *A* 79 celum *λu* mare *Fπ* 81 sic flagres meo uti *u* mei *Glareanus, Bentl.* 83 iam *om. γπpr.χ(βn)* ut *om. u* 86 thiesteas *AFγλπu* praeces *Aλ* *uu.* 87

'uenena magnum fas nefasque non ualent
conuertere *humana inuicem.
diris agam uos; dira detestatio
nulla expiatur uictima. 90
quin, ubi perire iussus expirauero,
nocturnus occurram furor,
petamque uoltus umbra curuis unguibus,
quae uis deorum est Manium,
et inquietis assidens praecordiis 95
pauore somnos auferam.
uos turba uicatim hinc et hinc saxis petens
contundet obscenas anus.
post insepulta membra different lupi
et Esquilinae alites, 100
neque hoc parentes, heu mihi superstites,
effugerit spectaculum.'

TESTIMONIA.

89 sq. 'dira—uictima' Seru. ad Aen. VII 597 92 cf. 'sunt illa uera, quae extremo miseri spiritu dicebantur: dabis mihi, scelerate, poenas: persequar quandoque et occurram' Quintilianus declam. 314
99 'post —differant lupi' Plot. 4, 23

VARIA LECTIO.

88 *del. Peerlk.* 87 magnum *Ω Ac.Pph.Porph.sch.λφ* magica *ω Bentl.* maga non *Hauptius* 88 non uertere *Bentl.* humana inuicem] humanam uicem *Ω Pph. Porph. sch.γ Bentl.* immani uice *Peerlk.; de nostra lectione uide sis mus. Rhen.* 1863, 284 *sq.* 89 detestacio *u* 91 uisus *B* exspirauero *γ* 93 uultus *Ω* 94 quę uis deorum maniū ē *Ac.* 95 Et quietis *A* assident *B* precordiis *γλu* 96 sonnos *u* 98 Contundat *ABλ Pph.* obcenas *λ₁* 99 menbra *λu* differrent *γ* deferent *Ac.* 100 aesquilinae *ABF'π* esquilinae *γλu V* [4 *Bland.*] Exquilinae *Fea; sed cf. gymn. Austr. ann.* 1862, 329 102 Effugerit *FγuGπcorr.ς Pph.Porph.sch.λφ* Effugerint *ABλπ a.ras.χ*

VI

Quid immerentis hospites uexas canis
  ignauos aduersum lupos?
quin huc inanis, si potes, uertis minas
  et me remorsurum petis?
nam qualis aut Molossus aut fuluos Laco, 5
  amica uis pastoribus,
agam per altas aure sublata niues,
  quaecumque praecedet fera.
tu cum timenda uoce complesti nemus,
  proiectum odoraris cibum, 10
caue, caue: namque in malos asperrimus
  parata tollo cornua,
qualis Lycambae spretus infido gener
  aut acer hostis Bupalo.

TESTIMONIA.

Epod. 6. 1 praem. 'sexta ode' Diomed. 528 10 praem. 'Hor. in epodo' Eutych. 2160 13 sq. cf. Plotius 4, 13 'qualis Lycambe spretus infido gener Bupalo'

VARIA LECTIO.

Epod. 6. MALEDICVM POETAM IN SE IRRITAT MINATVRQVE (MIRATVRQVE λ) SI SOLITA RABIE FVERIT ELATVS *ABλ* IN CASSIVM SEVERVM TERNARIVS IAMBICVS (IAMBIVS *F*) BINARIVS IAMBICVS EPODICVS (PODICVS *γ*) *Fγ* AD MEVIVM ALLEGORICE *μ* ['*IN CASSIVM SEVERVM. Iambica Epodos VI... In inscriptione huius epodi tres codices Blandinii consentiunt, quartus sequitur uulgatam lectionem*' *Cr.*] 1 immerentis *A* im̄erentes *B* immerentes *Fuπ2 Ac.* inmerentes *γλ exp. metr. Pph. Diomed.* merentes *π1* 2 Ignabus *B* Ignauus *cett.* aduersum *Aγλ π2(π1 eras.) Ac.χ(βδk1ns)* aduersos *B* aduersus *Fuς* 3 inanes *BFu* uertis *AB1γλπ1Gu2χ(σk pr.ns1) sch.γ* [3 *Bland.*] uerte *Fu1' V' B2π2ς uid. mus. Rhen.* 1863, 283 4 pete *Fu1 V ut uid. π2χ(αδμgpv Pulmanni H)* petes *χ(β)* [petis 3 *Bland.*] 5 molosus *γlu χ* molosos *B* fuluus *Ω* laco *ABγγ* [2 *Bland.*] *cf. Prisciani instit.* VI *p.* 220 *sq.* lacon *Fλπuς* 7 *p altas u* 8 Quecumq. *Aλ* precedet *u* praecedat *y* procedet *y* 9 Tuguum *π*, c *ab alt. m.* conplesti *Auχ(μ)* cōplesti *π* complesti *cett. Ac.* 10 cybum *F* 13 licambe *Fπpr.u* licābae *B* lycambe *γ* sprętus *φ* 14 bubalo *λcorr.π2* pabulo *γ* bupa lo 4 *codd. Cr.*]

an si quis atro dente me petiuerit, 15
inultus ut flebo puer?

VII

Quo quo scelesti ruitis? aut cur dexteris
aptantur enses conditi?
parumne campis atque Neptuno super
fusum est Latini sanguinis,
non ut superbas inuidae Carthaginis 5
Romanus arces ureret,
intactus aut Britannus ut descenderet
sacra catenatus uia,
sed ut secundum uota Parthorum sua
urbs haec periret dextera? 10
neque hic lupis mos nec fuit leonibus
umquam nisi in dispar feris.
furorne caecos an rapit uis acrior
an culpa? responsum date.
tacent, et ora pallor albus inficit 15

TESTIMONIA.

Epod. 7. 1 praem. 'septima ode' Diomed. 528 3 sq. cf. 'parumne campis atque N: s: fusum dextris' Plot. 4, 27 5—7 cf. 'non—aut Britannicus' Plot. 4, 34. 5 sq. f. 'non ut s: i: Carthaginis arces' Plot. 4, 26.

VARIA LECTIO.

15 atro π me oppetiuerit *Fπιχ comm. Cr. opp. Ac. sch.γ*

Epod. 7. PRIMO CIVILI BELLO FINITO VT AB ALIO (BELLO *add. B*) ABSTINEATVR (ABSTINEAT *ABλ*) DEPRECATVR (AMONET *λ*) *ABγλ,γ add. quae legimus in F* TERNARIVS IAMBICVS BINARIVS IAMBICVS EPODICVS *F* 1 dextris *ABγλ expos. metr.* 2 Aptant φ_1 super] semper *u* 4 Fusūst π_1 Fusum est π_2 *cett.* 5 inuide *AB* inde π_1 carthaginis *λ* cartaginis *A* kartaginis *BFγπu* 6 urerer *A* uerteret ω 7 brittannus *γλA corr.* 10 dextra *A* 12 Vnquam *Bλ* Nunquam ω (*ed. Ven.* 1490) *Bentl. Hauptius Peerlk. alii* feris] genus *Lambinus* 13 caecos *γχ* (*g Argentor. II, duo codd. Torrenti et unus regiae societatis Londini*) *Bentl.* cecus *πuγuar.* caecus *rell. Pph.* 15 albus ora pallor *ABλχ(gk)Ac.Pph.*

mentesque perculsae stupent.
sic est: acerba fata Romanos agunt
scelusque fraternae necis,
ut immerentis fluxit in terram Remi
sacer nepotibus cruor. 20

VIII

Rogare longo putidam te saeculo
uires quid eneruet meas:
cum sit tibi dens ater et rugis uetus
frontem senectus exaret
hietque turpis inter aridas natis 5
podex uelut crudae bouis?
sed incitat me pectus et mammae putres,
equina quales ubera,
uenterque mollis et femur tumentibus
exile suris additum. 10
esto beata, funus atque imagines
ducant triumphales tuum,
nec sit marita, quae rotundioribus

TESTIMONIA.

Epod. 8. 1 praem. 'octaua ode' Diomed. 528 11 sq. schol. Stat. Theb. VI 268 13 sq. schol. Stat. Theb. IIII 207 'quae — baccis'

VARIA LECTIO.

16 percussae $\chi(s)y$ 17 facta *sch. Stat.* agunt] premunt *sch. Stat.* 18 Scęlus *A* fraterne *Aλ* 19 immerentis *λcorr.* imerentis *B* inmerentis *Fγπu* inmerentes *APph.* immerentes *λpr.*

Epod. 8. PROSTITVTAM PVTIDAM ANVM SECTATVR VITIA CORPORIS EIVS PROSCRIBENS *ABλ* PROSTITVDAM PVTIDAM ANVM SECTATVR VITIA CORPORIS EIVS IN GRATIDIAM *γ* IN ANV̄ LIBIDINOSĀ QVĀ ASPERNATVR *F* 1 scĩo *Fu* seculo *A* 2 quod *Bγχ*(α $\delta_2 gk$) (qd̄ μ) eneruat χ(σ) 3 Cum sit dens ater tibi et *γ* uiętis π_2, *recte* π_1 5 natis *π* nates *cett.* 6 uelud *u* 8 Et quina *γ* qualis *ABλπpr.* 11 fumus *λpr.* 12 triumfales *B* 13 quae r:] quaerunt unionibus *sch.Pers.*

onusta bacis ambulet.
quid quod libelli Stoici inter Sericos 15
iacere puluillos amant?
inlitterati num minus nerui rigent,
minusue languet fascinum,
quod ut superbo prouoces ab inguine,
ore adlaborandum est tibi? 20

VIIII

Quando repostum Caecubum ad festas dapes
uictore laetus Caesare
tecum sub alta (sic Ioui gratum) domo,
beate Maecenas, bibam,
sonante mixtum tibiis carmen lyra, 5
hac Dorium, illis barbarum:

TESTIMONIA.

schol. Pers. 2, 66 sq. 18—20 Plotius 4, 33 19 sq. 'quia ut—tibi' schol. Iuuen. 6, 298

Epod. 9. 1 praem. 'nona ode' Diomed. 528

VARIA LECTIO.

14 baccis *u sch. Pers.* 17 Inliterati *γλψ* Illiterati *B* illiteratis *Guietus Bentl.* num] non *Pph.* *χ(k uar.)* *u.* 18 *om. B* Minusue *Ω Ac. Pph.* magisue *Guietus Bentl. Broukhusius* *u.* 19 *om. πpr.* quod] quia *sch. Iuu.* superbo prouoces] super uoces *sch. Iuu.* iunguine *B* 20 allaborandum *λ*

Epod. 9. EPODON BELLO ADVERSVS ANTONIVM ET CLEOPATRAN (CLEOPATRĀ *B*) DESIGNAT VOTIS VICTORIAM CAESARIS *ABλ, add. λ*: AD MECENATEM *λ* AD C. (*om. F*) MECENATEM. TERNARIVS IAMBICVS BINARIVS IAMBICVS EPODICVS (BODICOS *γ, rell. om. F*) BELLA CONT(RA) CLEOPATRA(M) ET ANTONIVM DESIGNAT *Fγ* 1 repostum *Fλuπp.ras.χexp.metr.comm.Cr.* repositum *ABγπ pr.ϛAc.Pph.* o repostum *N. Heinsius Bentl.* cecubum *Fπu* 2 letus *Aγιu* cesare *Aγιλ* 4 Beatę *A* mecenas *Fγλπu* 5 mixtis *y Bentl.* lira *Au*

ut nuper, actus cum freto Neptunius
dux fugit ustis nauibus,
minatus urbi uincla, quae detraxerat
seruis amicus perfidis? 10
Romanus eheu (posteri negabitis)
emancipatus feminae
fert uallum et arma miles et spadonibus
seruire rugosis potest,
interque signa, turpe! militaria 15
sol aspicit conopium.
adhuc frementes uerterunt bis mille equos
Galli canentes Caesarem,
hostiliumque nauium portu latent
puppes sinistrorsum citae. 20
io Triumphe, tu moraris aureos
currus et intactas boues?
io Triumphe, nec Iugurthino parem
bello reportasti ducem,
neque Africanum, cui super Carthaginem 25
uirtus sepulchrum condidit.

TESTIMONIA

9 sq. Seru. ad Aen. VI 612 15 sq. 'signa militaria—conopeum' schol. Iuuen. 6, 80 17 sq. Seru. ad Aen. VI 612 22 'intactas boues' Probus 1462

VARIA LECTIO.

7 actus in freto *Ac.* 8 ustis *om.* *B*ι 9 uincula *Fλ* uinda *γ* detexerat *γ* 11 heheu *A* 12 Et mancipatus *γλ a.ras.* Mancipatus *χ* *uu.* 13—38 *om.* *B.* 16 conopium *A Ac. Acr. Pph. Porph.* conopeum *cett. sch.γ* *uu.* 17—20 *del. Peerlk.* 17 Adhuc λιχ(σpguar.y) *Seruius Dan. Hauptius* At huc *Gχ(hk, Pulmanni H)* [1 *Bland.*] *sch.γ comm. Cr.* Ad hunc *AFγπυς Ac. Acr. Pph. Seruii codd. mss.* [Ad hunc, *uar.* at huc 3 *Bland.*] At hunc *y* Ab hoc *N. Heinsius Peerlk.* At hoc *Fea* 18 cesarem *Aγι* 20 sinistrosum *Pph. Porph.* sitae *y* [2 *codd. Cr.*] 23 iugurtino *πu* 24 reposti *ψι* *uu.* 25 *sq. del. Schwenckius* 25 africanum *Aγπa.ras.Gχ(αδhn) Bentl.* affricanum λιυιχ(σgks) africano *Fπp.ras.χ(βμpv)* affricano λιυι cui] quo *Bentl.* carthaginem *AFλ* kartaginem *γu* cartaginem *π* 26 sepulcrum *λu*

terra marique uictus hostis punico
lugubre mutauit sagum.
aut ille centum nobilem Cretam urbibus,
uentis iturus non suis, 30
exercitatas aut petit Syrtis Noto,
aut fertur incerto mari.
capaciores affer huc, puer, scyphos
et Chia uina aut Lesbia
uel, quod fluentem nausiam coerceat, 35
metire nobis Caecubum.
curam metumque Caesaris rerum iuuat
dulci Lyaeo soluere.

X

Mala soluta nauis exit alite
ferens olentem Meuium.

TESTIMONIA.

33 cf. Seneca dial. lib. V [= de ira lib. III] 14, 2: 'bibit deinde liberalius quam alias capacioribus scyphis'

Epod. 10. 1 sq. Victorin. 2525. 'iambus est carmen maledicum plerumque trimetro uersu et epodo sequente compositum, ut: mala—Maeuium' Diomed. 485 'Meuius et Bauius pessimi fuerunt poetae inimici tam Horatio quam Virgilio: unde Hor.: mala—Meuium' Seru. ad ecl. 3, 90 1 schol. Stat. Theb. III 64. praem. 'decima ode' Diomed. 528

VARIA LECTIO.

27 *nouum epodum incipiunt AAc.χ(βμhn)* 28 mutabit *Lachmannus Hauptius alii* 29 Aaut *A* 31 Aut petit exercitatas *u* syrtis *π* sirtes *Aλu* syrtes *cett.* notho *Fλu* 32 fertur] infertur *γ* 33 Cappaciores *A* Capatiores *γλψιu* adfer *F* sciphos *Au* 34 Aut *y* *uu.* 35. 36 *del. Peerlk. Linkerus alii, defendit Guil. Buttmannus* 35 defluentem *u* nausiam *Aλpr.πAc.* nauseam *cett. Pph. Porph.* coerceat *π* choerceat *u* coherceat *cett. Ac. Pph.* 36 cecubum *Aγπu* 37 *denuo incipit τ* 38 liaeo *A* lyeo *πτ* ligeo *γ*

Epod. 10. INVISVM SIBI MEVIVM (MEVIVM *B*) DEVOVET VT HORRENDIS (ORRENDIS *λ*) PREMATVR TEMPESTATIBVS *ABλ* IN MEVIVM POETAM TERNARIVS IAMBICVS BINARIVS (*om. γ*) EPODICVS (PODICVS *γ*) *Fγ* *inscr. om. τ* 1 Malo *Marius Victorinus* ·ala *γ* 2 maeuium *BλχPph. Seruii codd. praeter Parisinum* 7959 meuium *etiam*

ut horridis utrumque uerberes latus,
  Auster, memento fluctibus;
niger rudentis Eurus inuerso mari 5
  fractosque remos differat;
insurgat Aquilo, quantus altis montibus
  frangit trementis ilices;
nec sidus atra nocte amicum appareat,
  qua tristis Orion cadit; 10
quietiore nec feratur aequore,
  quam Graia uictorum manus,
cum Pallas usto uertit iram ab Ilio
  in impiam Aiacis ratem.
o quantus instat nauitis sudor tuis 15
  tibique pallor luteus,
et illa non uirilis heiulatio,
  preces et auersum ad Iouem,
Ionius udo cum remugiens sinus
  Noto carinam ruperit. 20
opima quodsi praeda curuo litore

TESTIMONIA.

6 Plotius 4, 28 8 Plotius 4, 31 p. 1647 9 cf. 'nec sidus atra nocte amicum apparet' Plot. 4, 31 10 sq. 'qua—feratur aequor' Plot. 4, 31 10 Seru. ad Aen. I 535 13 sq. Seru. ad Aen. II 615 13 Seru. ad Aen. II 259 mythographi I et III ap. Mai auct. class. III p. 62 et 245 17 Seru. ad Aen. IIII 667

VARIA LECTIO.

Ac.sch.λφ 3 horidis λ_1 *utrūque* (*etiam lineola supra* u *ab all. m. est*) *π* uerberes *τ* 4 flatibus *y*, *Burmannus* 5 rudentes *Fτu* 6 Tractos *ψ* 7 qualis *y* [1 *Bland.*] montibus altis *B* 8 Franget *B* fregit *Plotius*, plangit *Wakefieldus* uertit *uel* sternit *Bentl.* trementis *Bπpr.* trementes *cett.* 9 sydus *τ* apareat *y* apparat λ_1 11 equore *γπu* 13 iras γ_1 14 In *om. B* 15 instantat *A* 17 illa//// ñ uirilis *u* eiulatio *χPph.* 18—20 *om. B* 18 Prẹces *A* aduersum *Fλχ non Ac.* (*duplicem lectionem* aduersum *et* auersum *testatur sch.γ*) 19 sin'/// *A* sinu *λcorr.* (*gs corr.*) [*omn. Bland.*] 20 Notus *AγVχ*(*h*) [*omn. Bland.*] Notho *Fuλ corr.π*2,λ_1 *n.l.* 21 Optima *A* si *om.* φ_1 preda *A* p̄da *Fπu* littore *Aλu*

porrecta mergos *iuueris,
libidinosus immolabitur caper
et agna Tempestatibus.

XI

Petti, nihil me sicut antea iuuat
scribere uersiculos amore percussum graui,
amore, qui me praeter omnis expetit
mollibus in pueris aut in puellis urere.
hic tertius December, ex quo destiti 5
Inachia furere, siluis honorem decutit.
heu me, per urbem (nam pudet tanti mali)
fabula quanta fui, conuiuiorum et paenitet,

TESTIMONIA.

23 sq. Serv. ad ecl. 3, 8

Epod. 11. 1 sq. Fortunat. 2699. 2705 sq. Terentian. 2449. praem. 'undecima ode' Diomed. 528 sq. Victorinus 2619 2 Diomed. 511. Priscian. partit. XII uers. Aen. 1, 3. Victorin. 2619. 2622. Fortunat. 2699. praem. 'est in epodo Horatii' Didascalicus 2549 2 cf. 'amore cogis scribere uersiculos' Plot. 11, 2 4 'mollibus—puellis' Plot. 11, 3 8 'fabula—conuiciorum poenitet' Plot. 11, 4

VARIA LECTIO.

22 Proiecta *y* (*Orelli d*) *Bentl.* iuueris *uuar.χ*(*qv*, *Lambini libri mss. septem*) *comm. Cr.* iuuerit *ΩG Ac. Acr. Porph. sch.γλφ*

Epod. 11. PETTIO (PETITIO *A* PETIO *λ* PECTIO *B*) AMICO SVO INVISAM SIBI POETICEN (POETICĒ *λ*) ESSE IN CONCVBITVS SVOS IRRVMPENTEM (ĪRVMP: *B*) *ABλ*, *add. λ*: AD PETTIVM DE INACHIA QVAM DILIGIT *λ* AD PETTIVM (PECTIV̄ *γ*) DE INACHIA QVAM DILIGIT. TERNARIVS IAMBICVS QVADRATVS CŌPOSITVS (*om. F*) A DACTILO IN IAMBVM *Fγ* *inscr. om. τ* 1 Petti *AFλπV*(?) *Porph. sch.λφ Fortunat.* Pecti *BτuG exp. metr. sch.γ Acronis Guelf. Diomed.* ·ecti *γ* ['*seruaui Petti, propter antiquitatem codicum Blandiniorum*' *Cr.*] 2 percussum *ABγτsch.γ Diomedes Victorin. Priscian. Fortunat. alt. l. Didascalicus* perculsum *Fλπuχ*(*αδμnps*) *Fortunat. alt. l.* (*p.* 362 *Gaisf.*) *Terentian.* 3 preter *γ* omnis *λπpr.χ* omnes *cett.* 4 aut pueris *Bentl.* aut] et *y* [1 *Bland.*] 5 tercius *τu* 6 Inachaia *A* Inachaia *Bτ* Inachiam *y* honoren *ψ* 8 fui] sui *τ* conuiciorum *Plotius* et] ut *Bentl.* pęnitet *B* poenitet *τ* penitet *AFγλπu*

in quis amantem languor et silentium
arguit et latere petitus imo spiritus! 10
'contrane lucrum nil ualere candidum
pauperis ingenium?' querebar applorans tibi,
simul calentis inuerecundus deus
feruidiore mero arcana promorat loco.
'quodsi meis inaestuet praecordiis 15
libera bilis, ut haec ingrata uentis diuidat
fomenta uolnus nil malum leuantia;
desinet imparibus certare summotus pudor.'
ubi haec seuerus te palam laudaueram,
iussus abire domum ferebar incerto pede 20
ad non amicos heu mihi postis et heu
limina dura, quibus lumbos et infregi latus.
nunc gloriantis quamlibet mulierculam
uincere mollitia amor Lycisci me tenet;
unde expedire non amicorum queant 25
libera consilia nec contumeliae graues,
sed alius ardor aut puellae candidae
aut teretis pueri longam renodantis comam.

TESTIMONIA.

11 sq. cf. 'contraque lucrum pauperis ingenium nihil ualere' Plot. 11, 8

VARIA LECTIO.

9 Iangor *Fλπ* (languor *ψpr.*) et languor *ω Bentl.* 11 Contrane *Ω Ac. Pph.* Contraque *yω et cf. Plotium quem supra laudauimus* nihil *BFγπτ* 12 applorans *Aτ* adpl: *cett. Pph.* *uu.* 13—28 *om. B* 13 inuerecundus] uerecundus *Ac.* 14 archana *γτu* 15 inestuet *λu* inaestuaet *A* precordiis *Fγu* 16 uentis] uenus *Aλy* 17 Fomenta *γ* uolnus *Ac.om.u1* uulnus *cett.* alleuantia *y Glareanus* 18 inparibus *AFλπτu* 19 hec *τ* paulam *A* 21 At *Aπ1 γuar.* eheu mihi *u* postes *Aγλu* potes *τ* et eheu *πa.ras.u* eheu *Fπp.ras.* 22 lumbos *om. u* infregi] fregi *uπp.ras.* fregit *πa.ras.* 23 gloriantes *F* 24 mollicia *λ* mollitie *yBentl.* 'mollitia] *ablt.' sch.y* licisci *Aλu* 25 non expedire *u* queant *Fπ* 27 arbor *τ* amor *u* 28 teritis *ypr.* redonantis *τ* renidentis *yω*

XII

Quid tibi uis, mulier nigris dignissima barris?
  munera cur mihi quidue tabellas
mittis nec iuueni firmo neque naris obesae?
  namque sagacius unus odoror,
polypus an grauis hirsutis cubet hircus in alis, 5
  quam canis acer, ubi lateat sus.
qui sudor uietis et quam malus undique membris
  crescit odor, cum pene soluto
indomitam properat rabiem sedare, neque illi
  iam manet umida creta colorque 10
stercore fucatus crocodili, iamque subando

TESTIMONIA.

Epod. 12. 1 sq. Fortunat. 2706. praem. 'in eodem (sc. libro epodon) ode XII' Victorin. de metr. Hor. 2619 1 Seru. ad Aen. I 592 Isidor. orig. XVI 5, 19 praem. 'duodecima ode' Diomed. 529 2 sq. cf. Victorin. de metr. Hor. 2619 'munera quid mihi quidue tabellas perfida mittes' 11 'Hor. in epodo: iamque subando' Eutych. II 1

VARIA LECTIO.

Epod. 12. SVMMAE (SVMME *λ* SVME *A*) LIBIDINIS MVLIEREM (MVLIEREM LIBIDINIS *B fol.* 172) REPELLIT. DIGNAM AIT ESSE ELEPHANTIS (ELEFANTIS *B*) *ABλ*, *add. λ*: IN GRATIDIAM CONVERSO NOMINE *λ* IN GRATIDIAM CONVERSO NOMINE. SENARIVS EPICVS QVADRATVS DACTILICOS EPODICOS *F* IN GRATIDIAM CONVERSO NOMINE. SENARIVS IAMBICVS EPODICVS QVARTVS DACTILICOS PODICOS *γ* *inscr. om. τ* (D A)

1 Barris *Turnebus et Ios. Scaliger* 2 cur *Fγλπτu Fortunat. Victorini Paris.* quid *ABχy Ac. Acr. Victorinus* quidue *γ* curue *uχ(μν) Ac. Fortunat. opp. Victorin.* 3 Mitis *τ* Mittes *ABλ opp. Ac.* nec] nō *y* firmo iuueni *BFλπτV* [*omn. codd. Cr.*]*χ(αμgp)Pph.* iuueni firmo *Ayu* nec naris *B et G* (*ex sil. Pulm.*) obessae *τ* obesae *cett.* 4 sagatius *γτu* 5 Polipus *λπuAc.* hyrsutis *Fπ* hyrcus *Fπ* hircus *γ* aliis *B* 6 suus *B* *uu.* 7—26 *om. B in folio* 172, *sed praeter uu.* 3—6 *hunc epodum repetit in fol.* 182 7 Qui *ABγπpr.Ac.Pph.sch.γ* (*interpr.* '*i. e. quam teter*') *sch.λφ* (*interpr.* '*qualis*') Quis *Fλτupcorr.* uictis *B* mēbris *Fγ* menbris *λu* 8 Crescat *Fπχ(αp)* tum̄ (+ cū) *γ* paene *Fτ* 9 Indomitāq. *A* Indo mitta *τ* 10 manet] ad> = adet *B* umida *A* humida *cett.* 11 fuscatus *u* fugatus *B* crocodili *APph.* crocodilli *Fγπ* corcodilli *τAc.sch.γ alt. l.* crocodrilli *Bλ* cocodrilli *usch.γ alt. l.*

tenta cubilia tectaque rumpit;
uel mea cum saeuis agitat fastidia uerbis:
'Inachia langues minus ac me:
Inachiam ter nocte potes, mihi semper ad unum 15
mollis opus. pereat male quae te
Lesbia quaerenti taurum monstrauit inertem,
cum mihi Cous adesset Amyntas,
cuius in indomito constantior inguine neruos,
quam noua collibus arbor inhaeret. 20
muricibus Tyriis iteratae uellera lanae
cui properabantur? tibi nempe,
ne foret aequalis inter conuiua, magis quem
diligeret mulier sua quam te.
o ego non felix, quam tu fugis ut pauet acris 25
agna lupos capreaeque leones.'

TESTIMONIA.

25 'o ego infelix' Victor. de finalibus 5 'nemo dicit o ego, nisi o (om. Charis.) exclamatio sit, ut apud Hor. o ego infelix' incerti auctoris fragm. grammat. ed. Eichenfeld. §. 182; item Charisius p. 158 sed add.: 'quem tu fugis'

VARIA LECTIO.

13 cum] quam *Peerlk.* seuis *u*1 *ut uid.* sę//*uis* π *u.* 14 *pr. om. A, postea in margine add.* *u.* 15 *ante u.* 14 *prius posuerat* φ 14 minus langues *u* languens *B* 15 Inachia *F* potest *B* potens τ 16 que *B* 17 querenti γπτ*u* 18 michi *u* chous *F*λπτ*u* amintas γλπτ*u* 19 iungine *B* neru*us* π neruus *cett.* 20 inheret *F*γπτ*u* 21 Miricibus τ tiriis *A*γ*u* iterate *A* *inter u.* 21 *et* 22 τ *inseruit* 13, 7 22 properabantur *BF*γπτ*G* (*ex sil. Broukh.*) ς *Ac. sch.*γ (*alt. l.* properantur *sch.*γ) *sch.*λφ properabuntur *A*λχ(*g*) [1 *Bland.*] 23 aequales *F* equalis γ aliqs *A* equales *u* conuiuia π *a.ras.* 25 infelix γ *Charisius Maxim. Victorin. grammat. incertus. opp. sch.*λφ *interpr.* 'non felix] *i. e.* infelix' *et iam auctorem elegi de morte Drusi* non felix *legisse arbitror*, *cf. u.* 145: *iamne ego non felix e. q. s.* quem *Charisius* acres *F*γ*u* 26 lupus τ capree γ capraee λ caprae *F*π

XIII

Horrida tempestas caelum contraxit, et imbres
niuesque deducunt Iouem; nunc mare, nunc siluae
Threicio Aquilone sonant; rapiamus amici
occasionem de die, dumque uirent genua
et decet, obducta soluatur fronte senectus. 5
tu uina Torquato moue consule pressa meo;
cetera mitte loqui: deus haec fortasse benigna
reducet in sedem uice. nunc et Achaemenio
perfundi nardo iuuat et fide Cyllenea
leuare diris pectora sollicitudinibus, 10

TESTIMONIA.

Epod. 13. 1 sq. Terentian. 2449. Fortunat. 2706 praem. 'tertia decima ode' Diomed. 529 praem. 'ode XIII' Victorin. de metr. Hor. 2619 2 Diomed. 516. Victorin. 2622. praem. 'Hor. in epodo' Priscian. VII 21 XVII 8. 'Hor. silua trisyllabum protulit in epodo hoc uersu: niuesque — siluae' Priscian. I 21 3 'Threicio Aquilone' Acr. volgatus ad c. I 25, 11 om. Acr. et sch.γ 4 Fortunat. 2684. 2699 7 sq. 'Hor. in epodo: deus — uice' Prisc. II 6

VARIA LECTIO.

Epod. 13. AMICOS HORTATVR VT VIM (VICIVM λ) TEMPESTATIS (TEPESTATIS *A*) DE DIE DISCVMBENDO VITENT ET (ET-SENECTVS *om.* λ) DVM NON SIT IMPEDIMENTO SENECTVS VOLVPTATIBVS VACENT (*om.* λ) *AB*λ, *add.* λ: UOCE AD AMICOS - AD AMICOS COMICOS (*hic om.* γ) SENARIVS EPICVS QVADRATVS (COMICOS *add.* γ) AB (Aγ) IAMBO IN DACTILON (DACTILVM γ) *F*γ *inscr. om.* τ 1 celum *A*γ constrinxit *y* ymbres *F*π 2 ['*niueisque deducunt . hic uersus in omnibus libris scriptis* συναρτητῶς *legitur*' *Cr.*] 3 aquilona π amici Ω *Pph.* amice *Bentl.* Aristi *Weichertus poet. Lat. rel. p.* 220 Apici *Scheibeus nou. ann. phil.* LXXVIIII *p.* 146 (*equidem* amici = uos amici, *non* = uos amici *interpretandum esse arbitror*) 6 consule *om. u in contextu*, *legitur in scholio u.* 7 *non hic*, *sed post* 12, 21 *legitur in* τ 7 Caetera *F*π hec τ 8 redduc*et cod. Prisciani* achemenio *F*λπ1τ achamenio *B*1γ achemenia π achimenio *u* 9 cyllena *F* cylleue, *sed* e *in* a *mutata*, τ cyllenia λ*corr.* π*corr.* cellenea *A* cillenia *Auar.Ac.* cyllenea *B*γλπ1ψ2 *Pph.* 10 duris *y Bentl.*

nobilis ut grandi cecinit Centaurus alumno:
'inuicte mortalis dea nate puer Thetide,
te manet Assaraci tellus, quam frigida parui
findunt Scamandri flumina, lubricus et Simois;
unde tibi reditum certo subtemine Parcae 15
rupere nec mater domum caerula te reuehet.
illic omne malum uino cantuque leuato,
deformis aegrimoniae dulcibus alloquiis.'

XIIII

Mollis inertia cur tantam diffuderit imis
obliuionem sensibus,
pocula Lethaeos ut si ducentia somnos

TESTIMONIA.

18 cf. Valer. Flacc. I 256: 'dulcibus alloquiis ludoque educite noctem'

Epod. 14. 1 sq. Terentian. p. 2449. Victorin. de metr. Hor. 2620. Fortunat. 2706 1 praem. 'quarta decima ode' Diomed. 529

VARIA LECTIO.

11 grandi cecinit *Fγπu*ς graui cecinit τ cecinit grandi *ABλχ*(*μg*) *Pph. consent. Ac.* ceutaurus *γ* alūno *AFτ* alunpno *u* 12 Inuicte *τu* dea *om. u*1 Inuicte mortalis, dea *editores nonnulli* thetide *B* 13 Te tellus manet assaraci *u* assarici *γ* paui τ proni *Bentl.* puri *Peerlk.* tardi *Meinekius* 14 scamadri *u* symois *γ* 15 tibi *om. π* curto *Bentl.* subtecmine τ subtegmine *A*1*BuχPph.* subtemine *Fγλπ*2*χAc.* parce τ 16 cerula *AFγλπu Ac.* cerula τ reuehit *Pph.* 18 egrimoniae τ egrie/////monię *π* et dulcibus *y* ac dulcibus *Bentl.* [dulcibus 4 *Bland.*]

Epod. 14. MAECENATI (MEC: *Aλ*) EXCVSAT DESIDIAM SVAM ET OBIVRGAT (OBIVRGAS *B* OBIVRGANTEM *λ*) SE QVOD NON CONSVMMAVIT (CONSVMAVER:::: *λ reliqua legere non potui*) IAMBICA OPERA AMORIBVS AVOCATVS *ABλ* SENARIVS EPICVS BINARIVS IAMBICVS. EPODICVS. AD MECENATEM *F* AD C. MECENATEM SENARIVS EPICVS BINARIVS IÃBICOS EPODICOS *γ* *inscr. om.* τ 1 inercia *λ* iuhertia *Ac. pr.* 3 lætheos *F* loetheos *πτ* letheos *cett.* ut si *ABγλπτχ*(*δσs*)*Ac. Bentl.* uti *Fuχ*(*αβμnp*) ueluti *χ*(*ghqμ uar.y*) sonnos *u*

arente fauce traxerim,
candide Maecenas, occidis saepe rogando: 5
deus, deus nam me uetat
inceptos, olim promissum carmen, iambos
ad umbilicum adducere.
non aliter Samio dicunt arsisse Bathyllo
Anacreonta Teium, 10
qui persaepe caua testudine fleuit amorem
non elaboratum ad pedem.
ureris ipse miser; quodsi non pulchrior ignis
accendit opsessam Ilion,
gaude sorte tua; me libertina nec uno 15
contenta Phryne macerat.

XV

Nox erat et caelo fulgebat luna sereno
inter minora sidera,

TESTIMONIA.

10 praem. 'in epodo' Acr. uolg. ad c. I 17, 18 non Acr. et sch.γ

Epod. 15. 1 sq. Augustin. de mus. VI 13, 28. Terentian. p. 2449. Victorinus de metr. Hor. 2620. 'epodoe Horatii, in quibus ... nox—sidera' Diomed. 485 1 praem. 'quinta decima ode' Diomed. 529 cf. Ouid. fast. II 792: 'nox erat et tota lumina nulla domo'

VARIA LECTIO.

4 Aurenti *A* falce *u* 5 mecenas *AFγλπu* occidi *B* sepe *Aλu* 6 nam] iam *A* 7 incoeptos *γ* promisum *B* iābas *τpr.*

9 bathillo *AAc.* batyllo *γτψ* batillo *πφu* 10 N̄ acreonta = Non acr: *AB* Anacreonte *πι* tegium *u* 11 persepe *Aγu* 13 quodsi non] do quod non *B* quid si non *Peerlk.* quo si non *Axtius et Meinekius* pulcrior *u* 14 Accedit *BAc.* opsessam *Ac.* opsam *λ* oppssam *Ac. alt. loco* obsessam *π* obsessam *cett.cons.sch.F* 15 neque *γτχ(αβσn)* 16 Contempta *τpr.* phyne *λι* phrine *Au*

Epod. 15. NEAERAM (NEEREAM *A* NEARAM *B*) AMICAM SVAM ALLOQVITVR PERIVRIISQ. EIVS (ET *A*) SE DECEPTVM(DECEPTA *B*)INDICAT QVOD SVVM (SERIO *AB*) AMOREM (AMORE *Bλ*) IN ALIVM TRANSTVLISSET, QVEM NEGAT PERPETVVM FVTVRVM *ABλ, add.λ*: IN NEAERAM AMICAM IN NEERAM AMICAM. SENARIVS EPICVS BINARIVS IAMBICVS EPODICVS (CEPODICOS *γ*) *Fγ inscr. om. τ* 1 ·ox *γ* celo *τu* fungebat *γ*

cum tu, magnorum numen laesura deorum,
in uerba iurabas mea,
artius atque hedera procera adstringitur ilex 5
lentis adhaerens bracchiis,
dum pecori lupus et nautis infestus Orion
turbaret hibernum mare
intonsosque agitaret Apollinis aura capillos,
fore hunc amorem mutuum. 10
o dolitura mea multum uirtute Neaera:
nam si quid in Flacco uiri est,
non feret adsiduas potiori te dare noctes
et quaeret iratus parem,
nec semel offensae cedet constantia formae, 15
si certus intrarit dolor.
et tu, quicumque es felicior atque meo nunc
superbus incedis malo,
sis pecore et multa diues tellure licebit,
tibique Pactolus fluat, 20
nec te Pythagorae fallant arcana renati,

TESTIMONIA.

4 sq. 'Hor. in epodo: in—ilex' Priscian. XVIII 210 21 schol. Stat. Theb. III 384

VARIA LECTIO.

3 nomen *Pph.* lesura *u* 5 Arcius *τ* adque *λ* atque *γ* edera *γτ* adstringitur *Fπχ Prisciani codd. optimi* astringitur *cett.* illex *τ* 6 adherens *AFγλu* brachiis *Ω* 7 peccori *τ* et] in *u* īfestos *B* *uu.* 8 *sq. del. Peerlk.* 8 Tubaret *τ* Turbarit *πι*? *uχ(v) Bentl. opp.sch.γ* 9 agitarit *πιτuχ(vn uar.s uar.) Bentl.* 11 neara *B* 12 uiri *ABγλuχ sch.γ Pph. sch.F* uirium *Fτς* uiri *π* 13 adsiduas *A πPph.* assiduas *cett.* 14 queret *γu* quaerit *ABπ* 15 offense *Aλ* iratę *u* offensi *Gogavius Bentl. opp. sch.F sch.γ* cædet *ψ a.ras.* 16 intrauit *Meinekius* 17 et] At *uχ(μp)yω opp. cett. G V*[4 *Bland.*] *Pph. Bentl.* tu *om.* *Fπχ(αι)* es fel:] effelicior *A* 18 incidis *B* 21 pithagorae *Fτu* fallunt *sch. Stat.* archana *γπτu Ac.*

formaque uincas Nirea,
heu heu, translatos alio maerebis amores:
ast ego uicissim risero.

XVI

Altera iam teritur bellis ciuilibus aetas,
suis et ipsa Roma uiribus ruit.
quam neque finitimi ualuerunt perdere Marsi,
minacis aut Etrusca Porsenae manus,
aemula nec uirtus Capuae nec Spartacus acer 5
nouisque rebus infidelis Allobrox,
nec fera caerulea domuit Germania pube
parentibusque abominatus Hannibal:
impia perdemus deuoti sanguinis aetas,

TESTIMONIA.

Epod. 16. 1 sq. Fortunat. 2706. praem. 'ode XVI' Victorin. de metr. Hor. 2620. 'epodoe Horatii, in quibus . . . altera — ruit' Diomed. 485 1 praem. 'sexta decima ode' Diomed. 529 2 cf. Propert. III 11, 60: frangitur ipsa suis Roma superba bonis' 5 cf. Symmach. epist. X 32: 'et uirtus aemula alitur exemplo honoris alieni'

VARIA LECTIO.

22 nerea *Ω Porph.sch.F* 23 Heu heu *γλιπτuGχ(βδσgn Argent.II)* [3 *Bland.*] Eheu heu *A* Eheu eheu *B* Heheu *λ2ψ2* heu *Porph.* Eheu *F* [1 *Bland.*] translatus *A* traulatos *u* merebis *AFγλu* 24 At *u*

Epod. 16. ALTERNA VICE EROO (EROA *B*) ALTERNA IAMBICO SCRIPTA EST. VERVM HORATIVS REIPVBLICAE (REIPVBLICE *λ*) DEFLET FORTVNAM *ABλ* CŌMISERATIO REIPVBLICAE DE BELLIS CIVILIBVS *F* (*consent.αδu*) AD POPŌLV̄ ALTERNA VICE HEROICO. ALT̄NA IAMBICO SCRIPTA. VERV̄ HORATIV̄.R.P. DEFLET FORTVNAM *γ* *inscr. om.* *τ* 1 ·ltera *γ* 2 ruit] perit *uχ(v)* 4 audet rusca *γ1* aud *π1* erusca *π1φpr.ψ1* porsenae *τχ(βpr.) comment. Cr.* porsemne *γ* porsennae *cett. Porph.* 5 Emula *u* capue *Aγ* sparta≡cus *γ* spartacacer *F1* 6 Nouisue *Bentl.* Nouisque *π* allabrox *λ1πψ pr.sch. F* albabrox *τ* 7 Ne *τ1* cerulea *Aτu* 8 Parentibusue *Bentl.* abominandus *Aλχ(n Pulmanni E et B* [1 *Bland.*]) abominanadu tus *ψ* abhominatus *u* abominatus *cett. sch.γ* 9 Impii *π*

ferisque rursus occupabitur solum. 10
barbarus heu cineres insistet uictor, et urbem
eques sonante uerberabit ungula,
quaeque carent uentis et solibus ossa Quirini,
nefas uidere, dissipabit insolens.
forte quid expediat communiter aut melior pars 15
malis carere quaeritis laboribus:
nulla sit hac potior sententia: Phocaeorum
uelut profugit execrata ciuitas
agros atque Lares patrios habitandaque fana
apris reliquit et rapacibus lupis, 20
ire, pedes quocumque ferent, quocumque per undas
Notus uocabit aut proteruos Africus,
sic placet; an melius quis habet suadere? secunda
ratem occupare quid moramur alite?
sed iuremus in haec: simul imis saxa renarint 25
uadis leuata, ne redire sit nefas;
neu conuersa domum pigeat dare lintea, quando

TESTIMONIA.

11 sq. cf. Ouid. ex P. I 2, 112: 'Bistonii cineres ungula pulset equi'
18 cf. Gerberti epist. 80 (historiae Francorum scriptores tom. II p. 807 ed. du Chesne): 'quod remedium morbis tuis inueniemus, Virdunensium execrata ciuitas?'

VARIA LECTIO.

10 rursum τuχ(δ) 11 insistæt *u* urbes *u* 12 Eques son: uerb: ungula ⌈equi *u*, ⌈ *et* s. *ab. alt. m.* eques] Equi *AB*1 Etqui *B*2 13 Queq: *γ* 14 uidere *ABλ* uideri *FγπτuG V*[4 *Bland.*]ς (*'Quae ossa, cum sint sepulta, nefas est palam fieri uel uideri' sch.γ*) dissipabit *B* dissipauit τ1 15 Forte quid expediam *Peerlk.* qd̃ τ quod χ(*σpr.*) *Bentl. opp. sch.γ* 16 queritis *γπu* 17 hec *τpr.* porcior λ potius *A* [sententia Phocaeorum 3 *Bland.*] phoceorum *ABγλ*1 18 Vel profugit τ profuit *γ*1 exsecrata *τPph.* *uu.* 19 *sq. del. Peerlk.* 19 lares proprios ω 20 reliquid *γ*1π1 21 ferent *γ et sch.γ* ferunt τχ(αβσg *Orelli* c *Pulmanni H*)*Pph. opp. cett. V*[4 *Bland.*] *sch.F* 22 Nothus *BFγ*1uπ2 uocauit *Aπpr.* proteruus Ω africus τu *uu.* 23—26 *om. B* 25 iuremus] uideremus τ renarent πτ*opp. sch.γ* 26 *h. u. epodon ultimus est in A: interiit enim folium unum* *uu.* 27—38 *del. Peerlk.* 27 lintea *om.* τ

Padus Matina lauerit cacumina,
in mare seu celsus procurrerit Appenninus,
nouaque monstra iunxerit libidine 30
mirus amor, iuuet ut tigris subsidere ceruis,
adulteretur et columba miluo,
credula nec flauos timeant armenta leones,
ametque salsa leuis hircus aequora.
haec et quae poterunt reditus abscindere dulcis 35
eamus omnis execrata ciuitas,
aut pars indocili melior grege; mollis et expes
inominata perprimat cubilia.
uos, quibus est uirtus, muliebrem tollite luctum,
Etrusca praeter et uolate litora. 40
nos manet Oceanus circumuagus arua beata;
petamus arua, diuites et insulas,
reddit ubi cererem tellus inarata quotannis
et imputata floret usque uinea,
germinat et numquam fallentis termes oliuae 45

TESTIMONIA.

28 Serv. ad Aen. XI 403

VARIA LECTIO.

28 et ante Padus Matina lauerit cacumina *Seruius* 29 procurr*erit* φ proruperit *y* decurrerit *y* appenninus *BFγπPph.sch.F* apenninus *λτu* 30 iuxerit τ 31 Mirŏs *γ* iubet *πι* ut *om.* φ *et πpr.* tigris *π* tygres *F* tigres *cett.* *u.* 32 *post* 39 *posuit B* 32 corūba τ [milūo 4 *Bland.*] flauos *FγπτuGς* rauos *BV* [4 *Bland.*] *Pph.* (*ubi per errorem scriptum est* raus) *Bentl.* seuos *λu uar.* saeuos *y* fuluos *PorphyrionisGuelferbytanus* ω (nec fuluos *om.s pr. postea supra uersum add.*) 34 hyrcus *Fπ* 35 Hac *πι* que *γ* accendere *Bestius* dulces *Fγτu* 36 omnis *Bπsch.γ* omnes *FγλπτuPph.sch.F* exsecrata τ *Pph.* 37 expes *τuχ(βσv)sch.γ part. pr.* expes *λ* exspes *πχ(s)* expers *cett. Porph. interpol. sch.F* (*interpr.* '*sc. uirtutis*'). *Porph. I recte.* 38 Inomminata *λ* pp̄mat *B Pph.* perprimet *uχ* perprimat *cett.* 39 uirtus] luctus *uι* animus *excerpta Bodleiana* 40 preter *γu* littora *λτu* 41 occeanus *u* circumuagus arua beata; petamus etc. *Bentl. cons. Porph.; alii post* circumuagus *distingunt* circū uagus *F* 42 et diuites insulas *u* 44 imputata *Bτu* inputata *Flπγcorr. Pph.* inoptata *γpr. ut uid.*

suamque pulla ficus ornat arborem,
mella caua manant ex ilice, montibus altis
leuis crepante lympha desilit pede.
illic iniussae ueniunt ad mulctra capellae,
refertque tenta grex amicus ubera; 50
nec uespertinus circumgemit ursus ouile,
nec intumescit alta uiperis humus.
pluraque felices mirabimur, ut neque largis
aquosus Eurus arua radat imbribus,
pinguia nec siccis urantur semina glaebis, 55
utrumque rege temperante caelitum.
non huc Argoo contendit remige pinus
neque impudica Colchis intulit pedem;
non huc Sidonii torserunt cornua nautae,
laboriosa nec cohors Vlixei. 60
nulla nocent pecori contagia, nullius astri
gregem aestuosa torret impotentia.
Iuppiter illa piae secreuit litora genti,
ut inquinauit aere tempus aureum;

TESTIMONIA.

47 sq. Terentian. 2448 sq. 49 cf. Beda anthol. Lat. Mey. 391, 50: 'uberibus plenis ueniantque ad mulctra capellae' 52 cf. Senec. Herc. fur. 936: 'nulla nocituro grauis succo tumescat herba'

VARIA LECTIO.

48 crepante] sonante *Terentianus* limpha *γu* nympha *Fτy*, *non Porph. sch.F* desilit *τ* dissilit *Terentianus* 49 multra *Fπuχ uu.* 50 *sqq. sic ordinabat Peerlk.* 50. 53—56. 61 *sq.* 51 *sq.* 57—60. 63 51 ouile *BλπGγuar.u2ς* oliue *γ* ouili *Fτu1V* [4 *codd. Cr.*] *u.* 52 *om. B* Nec *γτς* Nec//// *π* Neque *Fλ1uχ(p)* 54 heurus *λ* radit *B* ymbribus *F* 55 glebis *BFγπτu uu.* 56 *sqq. sic ordinabat Fea*: 56. 61. 62. 57 — 60. 63 56 imperante *u1* celitum *γτu* 57 Noc huc argo c: *τ* hoc *u1* argo° *Bπ* argiuo *χ(μuar.)y* 58 impudica *Bλ(corr. ut uid.)u* inpudica *Fγλ(pr. ut uid.)πτ* cholchis *γ* 59 Noc huc *τ* 60 choors *Fλπτu uu.* 61. 62 *del. Hauptius* 61 poccori *τ* astri *FλτGς* austri *Bγπuχ(αs1)* 62 estuosa *γπ1* inpotentia *γτ* 63 Iupiter *γ* sacrauit *πχ(μuar.)* (*αt* sæcreuit *πuar.*) secreuit *cett. sch.γ* littora *γλτu uu.* 65. 66 *del. Peerlk.*

aere, dehinc ferro durauit saecula, quorum 65
piis secunda uate me datur fuga.

XVII

Iam iam efficaci do manus scientiae,
supplex et oro regna per Proserpinae,
per et Dianae non mouenda numina,
per atque libros carminum ualentium
refixa caelo deuocare sidera, 5
Canidia, parce uocibus tandem sacris
citumque retro solue, solue turbinem.
mouit nepotem Telephus Nereium,
in quem superbus ordinarat agmina
Mysorum et in quem tela acuta torserat. 10
unxere matres Iliae addictum feris
alitibus atque canibus homicidam Hectorem,

TESTIMONIA.

Epod. 17. 1 sq. Terentianus 2433 1 Fortunat. 2706 (om. in editione Putsch. altero 'iam') praem. 'septima decima ode' Diomed. 529 praem. 'in ultima ode quae est' Victorin. de metr. Hor. 2620

VARIA LECTIO.

65 Aerea *λ a.ras.* Aere[a] *π* Aere *cett.sch.F* (dehinc *Horatio numquam est monosyllabum*) secula *τφ* scła *λ* quorum] quo nunc *Bentl.*

Epod. 17. FINGIT SE (EX *add. B*) CANIDIAE VENEFICIIS SVPERATVM. ALLEGORICOS (ALLEGORICO *λ*) DEPRECATVR VT (VI *γ*) SIBI PARCAT *Bγλ* IN CANIDIAM *F* *B fol.* 173 *om. huius carminis uu.* 1—52 *sed eos exhibet fol.* 182 *inscr. om. τ* 1 ·am am *τ* efficacicaci *B* do *om. λ*1 2 Suplex *B* 3 diane *F* 4 lib=ros *πu* 5 Refixa *BγτGχ(μghnpv)sch.γ comm. Cr.* Defixa *Fλπuχ(αβδs)* celo *u* sydera *τ* 6 partē *τ* 7 uolue uolue *Auratus. alterum* solue *om. τ* 8 Mouet *γ*1 thelephus *u* nereius *u*1 9 ordinauit *B* 10 Misorum *Fu* Missorum *π* tęla *F* 11 Vnxere *Fγπτλ*2 *up.ras.G V* [4 *Bland.*] *χ(βδhpv* Vxere[uc] *μ)* Vinxere *ua.ras.* Luxere *Bλ*1*χ(αgns Orelli c Pulmanni H et B) Bentl.* illae *B* additum *u* dictū[ad] *π* 12 hæctorem *Fπ*

postquam relictis moenibus rex procidit
heu peruicacis ad pedes Achillei.
saetosa duris exuere pellibus 15
laboriosi remiges Vlixei
uolente Circa membra; tunc mens et sonus
relapsus atque notus in uoltus honor.
dedi satis superque poenarum tibi,
amata nautis multum et institoribus. 20
fugit iuuentas, et uerecundus color
reliquit ossa pelle amicta lurida;
tuis capillus albus est odoribus;
nullum ab labore me reclinat otium.
urget diem nox et dies noctem, neque est 25
leuare tenta spiritu praecordia.
ergo negatum uincor ut credam miser,
Sabella pectus increpare carmina,
caputque Marsa dissilire nenia.

TESTIMONIA.

15 cf. 'setosa duras exuere pelles' Plotius 4, 31 17 '... ex E littera A facit (sc. in ablatiuo) ... unde est illud Horatii: volente Circa' Probus 1446

VARIA LECTIO.

13 menibus *u* 14 achilli *τ* 15 Saetosa *Flπu* Sectosa *γ1* Setosa *cett.* exsuere *π* exurere *τ* 16 ulixi *τ1* 17 Voluente *u* circa *Bγlχ Probus* circe *Fτuχ* circæ *π* ('circa] *pro* circe' *sch.γ*) mêbra *F* membra *γlu* 18 Relapsus *Fγπτu1χ* (*αδν* Del: *μp*) [2 *Bland.*] *Plotius sch.γ interpr.* 'reuersus') Relatus *Blu1χ*(*βghnsμ uar. Orelli c*) [2 *Bland.*] notus *om. ψpr.* uultus *Blu* 19 penarum *γ* penarum *u* 20 Armata *γ* (*opp. sch.γ*) O amata *Bentl.* 22 Relicit *Bpr.* Reliquid *γ* me liquit: *Scheibeus nou. ann. philol.* LXXVIIII *p.* 137 ossa Ω ora *Bentl. Hauptius alii; sed cf. Plaut. aulul.* III 6, 28: '*ossa atque pellis totus est, ita cura macet' id. captiu.* I 2, 30: '*ego ossa atque pellis sum misera macritudine' Silius* II 466 *sqq.*: '*iam lurida sola tecta cute et uenis male iuncta trementibus ossa extant, consumptis uisu deformia membris*' amictus *Bl* amictas *y* 24 a labore *Blχ Pph. Bentl.* ab lab: *Fγπτuχ* ociū *τ* 25 Urguet *πτχ*(*αδhν*) [2 *Bland.*] 26 precordia *γu* 29 Caputque *γ* mersa *τ* dissillire *B* desilire *u1* nenia *B*

quid amplius uis? o mare et terra, ardeo 30
quantum neque atro delibutus Hercules
Nessi cruore, nec Sicana feruida
uirens in Aetna flamma. tu, donec cinis
iniuriosis aridus uentis ferar,
cales uenenis officina Colchicis. 35
quae finis aut quod me manet stipendium?
effare: iussas cum fide poenas luam,
paratus expiare, seu poposceris
centum iuuencos, siue mendaci lyra
uoles sonari, tu pudica, tu proba 40
perambulabis astra sidus aureum.
infamis Helenae Castor offensus uice,
fraterque magni Castoris, uicti prece
adempta uati reddidere lumina:
et tu, potes nam, solue me dementia, 45
o nec paternis opsoleta sordibus,
nec in sepulchris pauperum prudens anus

TESTIMONIA.

42—44 praeter 'uicti prece' praem. '. . . in epodon . . .' Acr. et sch.y ad c. I 16, 1

VARIA LECTIO.

30 ampli' *π* uiso mare *φ* uiso mare *ψ* et] o *y Acronis Guelferbytanus Bentl.* 31 dilibutus *π* 32 Ne sicruore *τ* Neo si *π* Nesi *F* si//cana *γχ* 33 Virens *BFγλπτG V* [4 *Bland.*] *χ(δsv Orelli c Pulmanni H)* Vi̥reus *uχ(hq)* Vrens *πuar.χ(αβμgnp Argent. II)* Furens *y* aethna *γλ* ethna *uψcorr.φ in marg.* etha *φ pr.ψpr.* hętna *τ* tua *Bentl. et quod idem dubius proposuerat:* Num, donec cinis — caleo uenenis officina Colchicis' *prob. Peerlk.* 35 Caleus *γ* calet *Bentl.* colchinis *τ* 36 quae] Quis *u* Qui *χ (v Basiliensis I)* 37 confide *πψ*ι penas *u* 38—40 Paratus, expiare si poposceris | centum iuuencis, siue mendaci lyra | uoles sonare, tu pudica, tu pia *Bentl.* 39 Iuuencos centum *u* iuuencis *y Bentl.* mandaci *τ* lira *γu* 40 Volens *B* sonare *BFπu*ι*χ(δ)y* 42 haelenę *π, sed uirgula ab alt. m. est* uicem *y Bentl.* 43 praece *λ* 44 uati] fratri *B* reddere *τ* 45 solue= me dementia *τ (prima linea litterae* m *uocis* me *ab alt. m. est)* 46 obsoleta *Ω* 47 Neque *Fλτuς* Nec *Bγπ* sepulcris *τu*

Nouemdialis dissipare pulueres;
tibi hospitale pectus et purae manus,
tuusque uenter Pactumeius, et tuo 50
cruore rubros obstetrix pannos lauit,
utcumque fortis exilis puerpera.
'quid obseratis auribus fundis preces?
non saxa nudis surdiora nauitis
Neptunus alto tundit hibernus salo. 55
inultus ut tu riseris Cotyttia
uolgata, sacrum liberi Cupidinis,
et Esquilini pontifex uenefici
impune ut urbem nomine impleris meo?
quid proderit ditasse Paelignas anus 60
uelociusue miscuisse toxicum?
sed tardiora fata te uotis manent:
ingrata misero uita ducenda est in hoc,

TESTIMONIA.

48 Serv. ad Aen. V 64 Sergius in Donat. p. 1843 Cledonius 1898

VARIA LECTIO.

48 Nouemdialis *Pph.* Nouē dialis *B* Nouendiales *cett. sch.γ* pulueris *B* 50 pactūq; eius τ patumeius χ(*αppr.*) partumeius π *uar.*χ(*niqμ uar.pcorr.vcorr.Pulmanni E*) pactumeius *cett.G V* [4 *Bland.*] *Porph.sch.γ* 51 rubors τι obserix πι 52 Vtcq, *B* 53 NEGAT CANIDIAM SIBI RECONCILIARI IDEO (DE EO *Bλ*) QVONIAM EIVS MALEFICIVM (VENEFICIA EIVS *Bλ*) VVLGAVERIT *Bγλ*, *add. γ*: ET IPSAM CANIDIAM INTRODVCIT LOQVENTEM *γ Nullum interuallum est in Fπ* 53 ·uid *γ* 56 Inuitus *πpr.* ut] et τ tu ris:] nuri seuis πι cotitia *Pph. et Porph. i. t.* cotycia *γ* cocytia *BFλ* τς*cons.Porph.interpr.sch.γ* cocithia *u* cocitya *π* 57 Vulgata Ω socrū τ sacra *Fπιuχ*(*βμnpsv*) Liberi *Fritzschius* 58 aesquinili *Fλπχ* uenefici λ uenefitii *u* (ueneficii] *pro* ueneficii *sch.γ*) 59 Inpune *γτu* Īpune *B* inpleris *γ* 60 proderat *Bλι opp. Pph.* ς *et cf. Senec. Troad.* 494 '*Quid proderit latuisse redituro in manus?*' *et Petron. c.* 111 '*Quid proderit, inquit, hoc tibi, si soluta inedia fueris?*' dittasse λ pęlignas *B* pelignas *cett.* 62 Set *γ* Sed *B* χ(*αg*) Si *Fλπτuς Pph. Porph. om.* χ(*h*) teuotis τι, *alt. m. mutauit priorem* ι *in* d 63 Ingata τ

nouis ut usque suppetas doloribus.
optat quietem Pelopis infidi pater, 65
egens benignae Tantalus semper dapis,
optat Prometheus obligatus aliti,
optat supremo conlocare Sisyphus
in monte saxum; sed uetant leges Iouis.
uoles modo altis desilire turribus, 70
modo ense pectus Norico recludere,
frustraque uincla gutturi nectes tuo
fastidiosa tristis aegrimonia.
uectabor umeris tunc ego inimicis eques,
meaeque terra cedet insolentiae. 75
an quae mouere cereas imagines,
ut ipse nosti curiosus, et polo
deripere lunam uocibus possim meis,
possim crematos excitare mortuos
desiderique temperare poculum, 80
plorem artis in te nil agentis exitus?'

VARIA LECTIO

64 doloribus *Fγπτu* (*G ex sil. Pulm.*) ς *sch.γ* laboribus *Bλ Pph.* cruciatibus χ(*μ uar.y*) 65 infidus *uχ*(*v*) *Peerlk.* (*idem se in uiridario Mirandulae p.* 187 infidi *legisse fatetur*) inuidi *B* [infidi 4 *codd. Cr.*] 66 benigne *γλτψ*1 67 alligatus *y* alite *Fπuχ*(*βδν*1) *et cf. c.* I 6, 2 ('aliti] *uulturio sc. alite uulture sch.γ*) aliti *cett.* [4 *codd. Cr.*] 68 suppremo *λ* conlocare *Bγπ* collocare *cett.* sysyphus *λ* sysiphus *γ* sisiphus *Fπτu* 69 set *γ*1 70 alitis *B* desilere *B* dissilire *G* 71 gnorico *u* 72 uincula *γ* guttur *B* nectes *Fγu*1ς [2 *Bland.*] innectes *Bλu*2χ(*αgn*) [2 *Bland.*] inectus *τ* 74 Vectabo *γ*1 humeris *Ω sed* umeris *et* hum: *promiscue Porph. ad h. l.* eques *φ* 75 cedet *γ* cedat *τpr.* 77 curiosus nosti *B* polo] apollo *u a.ras.* choro *Porph.* ('polo] *stellarum choro' sch.γ*) 78 Deripere *B λπpr.ψ*2 *u*2 [3 *Bland.*] *cons. sch.γ* (*interpr. 'lunam deducere'*) Diripere *Fγτu*1*G*χ(*β*) [1 *Bland.*] *sch.γ alt. l.* possum *ω* 79 Possem *B* Possum *y* possim *sch.γ* 80 Desiderii *Fπτu* poculum *Fγπτu λ uar.*ς *Porph. comm.* pocula *Bλψ*2 *Bentl.* 81 in te nihil *τG*χ(*αδh*) *Pph.* in te nihil *uχ*(*βn*) nihil in te *F*χ(*μ*) habentis *γG*χ(*δ*2*μuar.*) ualentis *π*2 *Muretus* exitus *Bγλu uar.G*χ(*βhns*1)*sch.γ* exitum *Fπτu*χ(*αδμ gvs corr.*)*Pph.* exitu χ(*p*) [nil agentis exitum 2 *Bland.* nil agentis exitus 2 *Bland.*]

Q̄· HORATII FLACCI · EPODON EXPLI CARMEN · SECVLARE FELICIT· φ PATRIMI & MATRIME CANTAVERVNT AD CHORV̄ PVERORŌ PVELLARŌQ, *B*

Q. HORATII (HOR̄ ψ) FLACCI (Fψ) EPODON EXPLICIT INCIPIT CARMEN SAECVLARE IN APOLLINĒ ET DIANĀ PROSEVTICE TETRACOLOS *F*

Aτ inscriptionibus carent EPODON EXPLICIT INCIPIT CARMEN SECVLARE *Acr.* Q. HORATII FLACCI EPODON EXPLICIT. INCIPIT CARMEN SECVLARE QVOD PATRIMI ET PATRIME CANTARVNT IN CHORO PVELLARVM ET PVERORVM AD APOLLINEM ET DIANAM PROSEVTICE TETRACOLOS *γ*

Q. HORĀ FLĀC EPODON EXPLI · VETTIVS AGORI' BASILI' MVORTIVS V̄C ET INL̄ EXCŌM DŌM EXCŌNS ŌRD LEGI ET VT POTVI· EMDAVI CONFERENTE MIHI MAGISTRO FELICE ORATORE VRB ROM· INCIP · SCLARE CARM̄ Q̄D PATRINE CANTAVER̄ AD CHORO V̄ PVERORVM PVELLARV̄Q· *λ*

Q. Oracii Flacci Epodō explicit || Veti' Agori' basili' mauci or v̄c & ī || l. excom̄ don̄ excōns ord' legi et || ut potui em̄daui. cōferente m̄ || magist° felice oratore urb̄; Incip̄ || Sclare carm̄ Q̄ patne cantauer̄. || ad chor̄ || pueror̄ pu || ellar̄q: *q*

Eadem fere subscriptio extat in g et Leidensi et Reginensi; eandemque in A fuisse, sed cum folio illo, quod epod. 16, 27 *usque ad carminis saecularis principium continuit, periisse ueri simile est. Etenim codd. λgq et Leidensis magnam partem ad recensionem AB referendi uidentur; denique etiam sub finem libri tertii A et λ unam eandemque exhibent subscriptionem*

Q. HORATI FLACCI

CARMEN SAECVLARE

Phoebe siluarumque potens Diana,
lucidum caeli decus, o colendi
semper et culti, date quae precamur
  tempore sacro,
quo Sibyllini monuere uersus 5
uirgines lectas puerosque castos
dis, quibus septem placuere colles,
  dicere carmen.
alme Sol, curru nitido diem qui

TESTIMONIA.

Carmen saeculare et a codicibus manu scriptis et a ueteribus grammaticis post librum epodon ponitur 1—4 praem. 'asmate eo quo scribitur carmen seculare cuius initium' Victorin. de metr. Hor. 2620 1 praem. 'hi versus, qui carmen saeculare appellantur, Sapphicum metrum habent . . .' Diomed. 529 2 cf. Senec. Hippol. 409 sq. de Diana 'o magna siluas inter et lucos dea clarumque caeli sidus et noctis decus' id. Oedip. 404: 'lucidum caeli decus' id. Herc. fur. 592: 'caeli decus'

VARIA LECTIO.

1 hoebe *γ* Foebe *ĄAc.* Phębe *u* 2 celi *Aλ* 4 tempore prisco *Porph. quae lectio orta est ex c.* IIII 2, 40: tempora priscum *uu.* 5—8 *del. Peerlk.* 5 Quo *πτυφ2χ(αδμnprv Orelli c) (inde nata mihi uidetur interpretatio sch.γ* 'Quod] *sc. tempus*'; *corrigendum enim esse puto:* Quo] *sc. tempore) comm. Cr.* Quos *Fχ(gμuar.)Acr.* Quod *ABλGV* [4 *Bland.*] *χ(βhsμ corr. Argent. II)* Quo⃗ *γ* quo et *Hamacher* sybillini *ψφ2* sibillini *Aγλu* sibellini *τ* sybilli *φ1* 6 letas *λ* laetas *χ(β)* 7 Dis *λ* Dis *π* Diis *γτ*

promis et celas, aliusque et idem 10
nasceris, possis nihil urbe Roma
uisere maius.
rite maturos aperire partus
lenis, Ilithyia, tuere matres,
siue tu Lucina probas uocari 15
seu Genitalis:
diua, producas subolem, patrumque
prosperes decreta super iugandis
feminis prolisque nouae feraci
lege marita, 20
certus undenos decies per annos
orbis ut cantus referatque ludos
ter die claro totiensque grata
nocte frequentis.
uosque ueraces cecinisse, Parcae, 25
quod semel dictum est stabilisque rerum
terminus seruet, bona iam peractis
iungite fata.

TESTIMONIA.

15 Seru. ad ecl. 4, 10 21 Seruii Leidensis ad ecl. 4, 5 26 sq. 'quod — seruet' Seru. ad ecl. 4, 47

VARIA LECTIO.

10 caelas *Fτ* telas *B* 11 posis τ nichil *λφu* 14 Ilith: tuere] ylythy iacuere *γ* ilithyia *λ* ilithya *π* ilythyia *sch.γ* ilithia *Fu* ilythia τ ilethya *B* ylethya *A* 16 Genetyllis *Bentl.* genialis *Peerlk.* *uu.* 17—20 *del. Peerlk.* 17 sobolem *γτuGsch.γ* *u.* 20 *ultimus est in* τ 21 Certe sunt denos *B* Certos *Aλpr.* ut denos *λ* [undenos 4 *Bland.*] 22 cantus] quantus *upr.* 23 totiens *uπcorr.χ(αδμnrs* toties *g*) tociens *γχ(βhpqv)* potiens *Fπ1* totidem *ABλχ(Argent. II Pulmanni E Monacens. II Kirchn. nou. quaest. p.* 48) 24 frequentis *π* frequentes *cett.* 25 parce *B* 26 Quosd *γ* Quo *u1* dictum *Fπu2χ(psv)* dicunt *Ac.* dictum est *cett. Pph. sch.γ* dictum stabilis per aeuom *Bentl.* stabile usque *Hamacher* habilis *Pph.* 27 seruat *yω Seruii Leidensis Fea* seruet *ΩV*[4 *Bland.*] *sch.γ Bentl.* 28 Iungite iam fata *γ* facta *Pph.*

fertilis frugum pecorisque Tellus
spicea donet Cererem corona; 30
nutriant fetus et aquae salubres
et Iouis aurae.
condito mitis placidusque telo
supplices audi pueros, Apollo;
siderum regina bicornis audi, 35
Luna, puellas.
Roma si uestrum est opus Iliaeque
litus Etruscum tenuere turmae,
iussa pars mutare lares et urbem
sospite cursu, 40
cui per ardentem sine fraude Troiam
castus Aeneas patriae superstes
liberum muniuit iter daturus
plura relictis:
di, probos mores docili iuuentae, 45
di, senectuti placidae quietem,
Romulae genti date remque prolemque
et decus omne;
quaeque uos bobus ueneratur albis

TESTIMONIA.

33 sq. Seru. ad ecl. 5, 66. idem ad Aen. III 138 34 'unde Horatius: condito — Apollo' mythographus III. tract. 8, 16 ap. Mai auct. class. III p. 228 41 'ardentem—Troiam' Seru. ad Aen. I 242 49 'Hor. in carmine saeculari: quaeque—albis' Prisc. VII 82

VARIA LECTIO.

29 peccoris *λ* 30 coronam *γ* 31 factus *λu* foetus *γπ* 33 telo *F* 39 orbem *Pph.* urbes *ABλ* 42 eneas *u* supestes *γ* *uu.* 45. 46 *inuerso ordine leguntur in u* 45 Dii *λ* Dii *Au* docilis *y Bentl.* 46 Dii *Aλu* senectutis *γπ*1*χ*(*αδr*) *sch.γ* ('senectutis placide quietem] *et senectutem date περιφραστικῶς quae quiescit quia malorum impatiens est*') placidam *y Peerlk.* placide *γ* quietem *F* 47 Romule *λ* remq *λ*, *om.* que *uχ*(*β*) 49 Queque *γ* Quique *χ*(*μns*2)*y* bobus *BuGχ*(*δμhqrs*) bubus *cett. Ac. Pph.*

clarus Anchisae Venerisque sanguis, 50
impetret, bellante prior, iacentem
lenis in hostem.
iam mari terraque manus potentis
Medus Albanasque timet secures;
iam Scythae responsa petunt superbi 55
nuper et Indi.
iam Fides et Pax et Honor Pudorque
priscus et neclecta redire Virtus
audet, apparetque beata pleno
Copia cornu. 60
augur et fulgente decorus arcu
Phoebus acceptusque nouem Camenis,
qui salutari leuat arte fessos
corporis artus,
si Palatinas uidet aequos aras, 65
remque Romanam Latiumque felix
alterum in lustrum meliusque semper
proroget aeuom.
quaeque Auentinum tenet Algidumque,
quindecim Diana preces uirorum 70
curat et uotis puerorum amicas
applicat auris.

VARIA LECTIO.

50 anchise *A* anchyse π_1 51 Inpetret γ Imperet *Flu*$_1$*πp.ras.* χ *Peerlk., non G* 52 Loenis λ Lętus *B* 53 manum potentem *Bentl.* potentis $\pi\chi(\mu)$ *Pph.* potentes Ω 54 securis *B pr. ut uid.* π_2 55 scithae *ABλu* petunt] ferunt *y* 57 honos *Flπχ(αδhpr Orelli c Pulmanni AEH)* honor *AByuGχ(βμgnsv) Ac.* pudos *χ(r uar.)* 58 neglecta Ω 62—64. 66 *del. G. Hermannus* [*nou. annal. philol.* XXX, 201.] 62 aceptus ψ 63 salutare *B* 65 aequus Ω aras *γπG V* [*codd. Bland.*] *χ(gr) sch.γ Porph.λ uar.u uar.* arces *cett. Pph.* 66 lacium λ latinã *γ* 68 Prorogat *BV* [4 *Bland.*] *cons.Acr.* Prerogat *Aλ* Proroget *F γπugsch.γPph.Porph.sch.Fp.Ac.* euum *u* aeuum *ABγλπ* in aeuum *F* 69 aduentinum *γ* alcidum *Fu* 70 Quindecem *ABλ* 71 Curet *χ(βns*$_2$*v uar.) opp.Porph.* [4 *Bland.*] 72 Applicat *ABλ*$_1$*u*$_1$ *V* [4 *Bland.*] *Porph.χ* Adplicat *Fycorr.πAcr.χ(r uar.)* Aplicat *γpr.χ* Applicet $\lambda_2 u_2 \chi$ *(βμhns*$_2$*v uar.)* Adplicet *γ uar.χ(r)* aures *Flπ*$_1$*u*

haec Iouem sentire deosque cunctos
spem bonam certamque domum reporto,
doctus et Phoebi chorus et Dianae 75
dicere laudes.

VARIA LECTIO.

75 phebi *B* phębi *Au*

EXPLICIT CARMEN SECVLARE FELICITER. AMEN *A* CARMEN SECVLARE EXPLICIT *γ* Q. HORATII FLACCI CARMEN SAECVLARE (SECVLARE *λ*) EXPLICIT *λφ* CARMEN SECVLARE FINIT *ψ*

INDEX DEFECTVVM.

c. I 1	deficiunt	omnino	γερ		c. I 28	deficit	omnino ε
c. I 2	„	„	γερ		c. I 29	„	„ ε
c. I 3	„	„	Βγερ		c. I 30	„	„ ε
c. I 4	„	„	Βγερ		c. I 31	„	„ ε·
c. I 5	„	„	Βγερ		c. I 32	„	„ ε
c. I 6	„	„	Βγερ		c. I 33	„	„ Βε
c. I 7	„	„	Βερ ex parte γ		c. I 34	„	„ Βε
c. I 8	„	„	ερ		c. I 35	„	„ ε
c. I 9	„	„	Βερ		c. I 36	„	„ ε
c. I 10	„	„	ερ		c. I 37	„	„ ε
c. I 11	„	„	Βερ		c. I 38	„	„ ε
c. I 12	„	„	ερ		c. II 1	„	„ ε
c. I 13	„	„	ερ		c. II 2	„	„ ε
c. I 14	„	„	ερ		c. II 3	„	„ ε
c. I 15	„	„	ερ	„ Β	c. II 4	„	„ ε
c. I 16	„	„	ερ	„ Β	c. II 5	„	„ ε ex parte ρ
c. I 17	„	„	ερ		c. II 6	„	„ ερ
c. I 18	„	„	ερ	„ γ	c. II 7	„	„ ερ „ Β
c. I 19	„	„	γε	„ Βρ	c. II 8	„	„ ερ
c. I 20	„	„	γε		c. II 9	„	„ ερ
c. I 21	„	„	γε		c. II 10	„	„ ερ
c. I 22	„	„	γε		c. II 11	„	„ ερ
c. I 23	„	„	ε	„ γ	c. II 12	„	„ ερ
c. I 24	„	„	ε		c. II 13	„	„ ερ
c. I 25	„	„	ε		c. II 14	„	„ ερ
c. I 26	„	„	ε		c. II 15	„	„ ερ „ Β
c. I 27	„	„	ε		c. II 16	„	„ ερ

c. II 17 defic. omnino ερ
c. II 18 „ „ ερ ex parte *B*
c. II 19 „ „ ερ
c. II 20 „ „ ερ
c. III 1 „ „ ερ
c. III 2 „ „ ε „ *B*ρ
c. III 3 „ „ *B*ε
c. III 4 „ „ ε „ *B*
c. III 5 „ „ ε „ *B*
c. III 6 „ „ ε „ *B*
c. III 7 „ „ ε
c. III 8 „ „ ε
c. III 9 „ „ ε
c. III 10 „ „ ε „ *g*
c. III 11 „ „ ε*g*
c. III 12 „ „ ε*g*
c. III 13 „ „ ε*g*
c. III 14 „ „ ε*g*
c. III 15 „ „ ε „ *g*
c. III 16 „ „ ε
c. III 17 „ „ ε
c. III 18 „ „ ε
c. III 19 „ „ ε
c. III 20 „ „ ε
c. III 21 „ „ ε
c. III 22 „ „ ε „ *B*
c. III 23 „ „ ε „ *B*
c. III 24 „ „ ε „ *B*
c. III 25 „ „ ε
c. III 26 „ „ ε
c. III 27 „ „ ε „ τ
c. III 28 „ „ ετ
c. III 29 „ „ ετ
c. III 30 „ „ ετ

c. IIII 1 defic. omnino ετ
c. IIII 2 „ „ ετ
c. IIII 3 „ „ *B*ετ
c. IIII 4 „ „ ε ex parte τ
c. IIII 5 „ „ ε
c. IIII 9 „ „ ε
c. IIII 7 „ „ ε
c. IIII 8 „ „ ε
c. IIII 6 „ „ ε „ *B*τ
c. IIII 10 „ „ ετ
c. IIII 11 „ „ 0 „ εϑτ
c. IIII 12 „ „ ϑ
c. IIII 13 „ „ ϑ „ ε
c. IIII 14 „ „ εϑ „ *B*
c. IIII 15 „ „ *B*εϑ
epod. 1 „ „ εϑ „ τ
epod. 2 „ „ εϑτ „ *B*
epod. 3 „ „ εϑτ „ *B*
epod. 4 „ „ εϑτ „ ϱ
epod. 5 „ „ εϑϱτ
epod. 6 „ „ εϑϱτ
epod. 7 „ „ εϑϱτ
epod. 8 „ „ εϑϱτ
epod. 9 „ „ εϑϱ „ *B*τ
epod. 10 „ „ εϑϱ „ *B*
epod. 11 „ „ εϑϱ „ *B*
epod. 12 „ „ εϑϱ
epod. 13 „ „ εϑϱ
epod. 14 „ „ εϑϱ
epod. 15 „ „ *Acr.* εϑϱ
epod. 16 „ „ *Acr.* εϑϱ „ *AB*
epod. 17 „ „ *Acr.* *A*εϑϱσ
C. S. „ „ εϑϱσ „ τ

INDEX EORVM COMPENDIORVM

quae in apparatu critico adhibuimus.

// significat, singulas litteras uideri erasas esse

//// } ··· nonnullas litteras uideri erasas esse

:: ··· singulas litteras uideri euanuisse

::: } ··· nonnullas litteras uideri euanuisse

quas *typis inclinatis* siue *cursiuis* expressimus litteras, eas ab altera manu esse indicauimus, ut pag. 124 'ne ere perinde est ac si diceretur: 'ne ere a manu priore, superscripta altero atramento littera h'

1 = a manu priore [prima] (A_1 γ_1)

2 = a manu altera (A_2)

Ω = codices *ABFγελπτu*

α = codex Barcinonensis [uide praefat. p. XI]

β = codex Bernensis [praef. p. XI]

γ = codex Parisinus [praef. p. X]

δ = collatio Bielkiana [praef. p. XI]

ε = codex Einsiedlensis [praef. p. X]

ϑ = codex Sangallensis [praef. p. XI]

λ = codex Parisinus [praef. p. X]

μ = codex Montepessulanus [praef. p. XI]

π = codex Parisinus [praef. p. X]

ϱ = codex Parisinus [praef. p. XI]

σ = codex Sangallensis [praef. p. XII]

τ = codex Turicensis [praef. p. X]

φ = codex Parisinus [praef. p. X]

χ = aut singuli aut nonnulli ex codicibus *αβδϑμϱσghknpsv* (*qr Argentoratensis II*) [praef. p. XI. XII]
ψ = codex Parisinus [praef. p. X]
ω = editionum ante Cruquium aut singulae aut nonnullae
ς = codicum *αβδϑμϱσghknpsv* (*qr Argentoratensis II*) aut maior pars aut omnes
A = codex Parisinus [praef. VIIII]
a. = ante (a. corr., a. ras.)
Ac. = lemmata scholiorum codicis *A*
Acr. = interpretationes uel textus scholiorum codicis *A*
Acr. I = horum scholiorum auctoris lectiones pristinae siue non interpolatae
add. = addit, addunt, addidit, addiderunt
alt. l. = altero loco
alt. m. = altera manus
B = codex Bernensis [praef. X]
Bland. = codex Blandinius, codices Blandinii
c. = carmen (c. I 12)
c. = commentarius (i. c.)
comm. = commentarius (i. comm.)
comm. Cr. / *comm.* } = commentator Cruquianus
cons. = consentit, consentiunt, consentiente, consentientibus
corr. = correctura, correxit
Cr. = Cruquius
D. = Danielis
del. = delet, delebat, delent, delebant
exp. metr. = expositio metrica siue tractatus de metris Horatianis qui extat in codice *γ*
F = codex archetypus librorum *φ* et *ψ* [praef. X]
G = codex Gemblacensis [praef. XI]
G. = Gaisfordus
g = codex Gothanus [praef. XII]
h = codex Parisinus [praef. XII]
h. = hic, hoc, hunc (h. l., ad h. l.)
i. = in (i. c., i. t.)
k = codex Parisinus [praef. XII]
l. = locus (h. l., ad h. l.)
m. = manus

n = codex Parisinus [praef. XII]
n. l. = non liquet
om. = omisit, omiserunt
opp. = opposito, oppositis, i. e. dissentientibus
p = codex Parisinus [praef. XII]
p. = post, per (p. corr., p. ras.), pagina
Porph. = interpretationes uel textus Porphyrionis Monacensis [praef. XIII]
Porph l. = Porphyrionis lectiones pristinae siue non interpolatae
Pph. = lemmata codicis Monacensis
pr. = prior, prius
q = codex Parisinus [praef. XII]
r = codex Parisinus [praef. XII]
r. / *ras.* } = rasura (a. r., p. r.)
s = codex Parisinus [praef. XII]
sch. = scholion
sil. = silentium
t. = textus (i. t.)
V = lectiones eae, quas in codice Blandinio uetustissimo olim fuisse ex Cruquii adnotationibus concludi posse uideatur
'*V*' = eiusdem codicis lectiones eae, quas ibi a se inuentas esse plane ac diserte Cruquius adfirmat
u = codex Parisinus [praef. XI]
v = codex Parisinus [praef. XII]
u., *uu.* = uersus
uar., *uar. l.* = uaria lectio
uid. = uidetur (ut uid.)
y = codicum aliorum atque Ως aut singuli aut nonnulli

INDEX VERBORVM

CONFECTVS AB ALFREDO HOLDERO.

† significat uarias lectiones notabiliores in contextum non receptas.
* significat coniecturas in contextum receptas.

A.

a! I 27, 18. II 17, 5. E5, 71 (bis).
a I 21, 14 IIII 5, 12. ab I 9, 22. 28, 19. 36, 4. 37, 13. 16. II 3, 3. 21. 16, 27. III 3, 47. 4, 17. 5, 43. 14, 4. 16, 4. 22. 17, 1. 5. 11. 19, 1. 20, 16. 27, 2. 12. 58. IIII 4, 14. 53. 59. 8, 18. 31. 15, 16. E5, 23. 8, 19. 10, 13. 17, 24.
abdidit III 4, 38. abditae III 16, 5. abdito II 2, 2.
abeas III 18, 3. abi IIII 1, 7. abito III 14, 24. abire E11, 20. abeunte III 6, 44.
abigunt III 24, 40. abacta E5, 29.
abnegat I 35, 22.
abominatus E16, 8.
abrumpere IIII 7, 27.
abscindere E16, 35. abscidit I 3, 21.
absum abes IIII 5, 2. abest I 9, 17. 35, 20. III 16, 37. 24, 64. absint II 20, 21. absens III 27, 57. absentīs E 1, 18.
absumet II 14, 25.
ac I 4, 3. 7, 13. 12, 14. 15. 14, 6. †18, 7. 28, 19. II 20, 23. III 8, 27. 25, 11. 28, 6. E1, 16. 12, 14.
accedet IIII 2, 46.
accendit E14, 14.
accidit E5, 61.
accipio acceptus CS 62.
accipiter I 37, 17.
accubat IIII 12, 18.
acer I 2, 39. IIII 9, 22. 14, 13. E6, 14. 12, 6. 16, 5. acris I 4, 1. acrem I 29, 2. acri I 12, 1. III 2, 2. acrium I 6, 18. acrīs E 2, 31. 12, 25. acrior I 33, 15. III 5, 25. E 7, 13.
acerba E7, 17.
acerra III 8, 2.
acerros (*accus.*) II 2, 24.
Achaemenes II 12, 21.
Achaemenium III 1, 44. Achaemenio E 13, 8.
Achaicus I 15, 35. Achaico IIII 3, 5.
Acheronta I 3, 36. III 3, 16.
Acherontiae III 4, 14.
†Acheruntiae III 4, 14.
Achilles IIII 6, 4. Achillei I 15, 34. E17, 14. Achillem II 4, 4. 16, 29.
Achiuos III 3, 27.
Achiuis (*adiect.*) IIII 6, 18.
acies III 4, 26.
acinaces I 27, 5.
Acrisium III 16, 5.
Acroceraunia I 3, 20.
acuit III 20, 10. acuens II 8, 15. acuisse I 2, 21. acuto I 9, 4. 34, 15. acutā III 4, 3. acuta III 27, 61. acutas II 19, 4. acuta I 16, 7. IIII 4, 76. E 17, 10.
ad I 1, 6. 22. 17, 15. *23, 6. 29, 8. 35, 15 (bis). II 12, 25. III 4, 75. 6, 40. 7, 5. 29, 58. 30, 13. IIII 4, 56. 5, 30. 31. 8, 34. 9, 2. 38. 12, 21. 15, 15. E1, 13. 2, 52. 4, 12. 5, 75. 9, 1. 10, 18. 11, 21. 12, 15. 14, 8. 12. 16, 49. 17, 14.
adamantina I 6, 13. adamantinos III 24, 5.
addicere addictum E17, 11.
addis III 21, 18. additis III 5, 26. addant III 29, 61. adde II 8, 17. addere I 16, 13. addidit III 2, 30. †4, 38. additus III 4, 78. additum II 9, 21. 19, 13. E8, 10.
adducere E14, 8. adduxere IIII 12, 13.
adedo adesos III 29, 36.
adeo aditure II 6, 1.

adfixa III 5, 19.
adfulsit IIII 5, 7.
adhaerens E 15, 6.
adhibet IIII 5, 32. adhibe III 28, 4.
adhuc III 7, 22. 11, 11. 25, 7. IIII 9, 10. 10, 1. E 9, 17.
adiciant IIII 7, 17. adiecisse III 6, 11. adiectis III 5, 3.
adimis III 22, 3. adimunt I 24, 3. ademptus II 4, 10. ademptum II 9, 10. adempta E 17, 44.
adlabores I 38, 5. adlaborandum E 8, 20.
admissus I 28, 9.
admoues III 21, 13.
adorea IIII 4, 41.
adprecati IIII 15, 28.
adscribi III 3, 35.
adsiduas E 15, 13.
adstringo, *astringo*. astringitur E 15, 5. adstrictum III 8, 10.
adsum adest I 15, 9. III 29, 32. adsit E 1, 21. adeste E 5, 53. aderat III 27, 66. adesset E 12, 18. aderit III 21, 21. affuit E 5, 6.
aduenam E 2, 35.
† aduentus I 23, 6. aduentum E 2, 44.
aduersum E 6, 2.
adulter adulteri IIII 9, 13. adulterum E 5, 57. adultero I 33, 9. 36, 19. III 24, 20. adulteros I 15, 19. III 6, 25. adulteris III 16, 4.
adulterae III 3, 25.
adulteretur E 16, 32.
adulta III 2, 8. adultā E 2, 9.
aduoceris IIII 11, 13.
adurgens I 37, 17.
adurit I 27, 15. aduri E 5, 24.
† adytis *adyti I 16, 5.
Aeaci III 19, 3. Aeacum II 13, 22. IIII 8, 25.
aedem I 30, 4. II 17, 31. aedīs III 6, 3.
Aegaeo II 16, 2. Aegaeos III 29, 63.
aegida I 15, 11. III 4, 57.
aegrimonia E 17, 73. aegrimoniae E 13, 18.
Aeli III 17, 1.
aemulari IIII 2, 1.
aemuli IIII 1, 18. aemula E 16, 5. aemulos III 16, 14.
Aeneas IIII 7, 15. CS 42. Aeneae IIII 6, 23.
aëneus III 3, 65. aënea I 33, 11. III 16, 1. aëneo III, 9, 18.
aenus aëna I 35, 19.
Aeolides II 14, 20.
Aeolius Aeoliae IIII 9, 12. Aeolium III 30, 13. Aeolio IIII 3, 12. Aeoliis II 13, 24.
aequali III 24, 16. aequales I 8, 6. aequalīs E 12, 23.
aequare II 5, 3.
aequor I 7, 32. 14, 9. 31, 14. III 6, 34. IIII 15, 3. aequoris I 35, 6. III 27, 23. aequore I 2, 12. 9, 10. †III 29, 34. E 10, 11. aequora I 5, 7. 14, 20. III 1, 33. 24, 41. IIII 5, 10. E 16, 34. aequoribus IIII 4, 54. 8, 32.
aequŏs I 12, 57. III 18, 4. 29, 33. CS 65. aequa II 18, 32. aequam II 3, 1. aequo I 4, 13. 28, 28. aequā III 1, 14. aequo III 4, 48. aeque I 16, 7. II 17, 7. III 7, 26. 27.
aëra I 3, 34. aëre II 7, 14.
aeratā III 1, 39. aeratas II 16, 21.
aërias I 28, 5.
aes I 3, 9. aere III 30, 1. E 16, 64. 65. aera I 16, 8. IIII 8, 2.
aesculetis I 22, 14.
aesculo III 10, 17.
aestas IIII 7, 9. aestatem I 17, 3.
aestiua I 22, 18.
aestuat II 6, 4.
aestuosa E 16, 62. aestuosae I 31, 5. aestuosas I 22, 5. aestuosis II 7, 16. aestuosius E 3, 18.
aestus aestum II 5, 7. aestus I 17, 18.
Aesulae III 29, 6.
aetas I 11, 8. 35, 35. II 3, 15. 4, 23. 5, 14. III 6, 46. IIII 9, 10. 15, 4. E 16, 1. 9.
aeternet IIII 14, 5.
aeternus aeternae III 5, 11. aeternum II 3, 27. III 25, 5. IIII 12, 7. aeternos II 1, 15. aeternis II 11, 11.
aethera II 20, 2.
aetheriā I 3, 29.
Aethiops III 6, 14.
Aetnen III 4, 76. Aetnā E 17, 33.
aeuom III 5, 16. 11, 36. IIII 14, 3. CS 68. aeui II 11, 5. aeuo I 12, 45. II 2, 5. 9, 13. 16, 17.
Afer IIII 4, 42. Afra E 2, 53. Afro II 16, 35. III 3, 47. Afris II 1, 26.
affatus I 7, 24.
affer E 9, 33. afferet II 14, 4.
affluentīs IIII 11, 19.
Africae III 16, 31. Africā II 18, 5. IIII 8, 18.
Africanum E 9, 25.
Africus Africis (procellis) III 29, 57.
Africus E 16, 22. Africum I 1, 15. 3, 12. III 23, 5. Africo I 14, 5.
Agamemnona IIII 9, 25.
agri II 18, 24. agro II 13, 10. III 27, 2. agros I 1, 12. II 9, 2. III 1, 31.

5, 55. 11, 47. E 16, 19. agris IIII 14, 28. 15, 5. † E 2, 18.
agitat E 12, 13. agitare II 13, 40. agitaret E 15, 9. agitatur II 10, 9. agitantur I 9, 12. agitatus I 12, 29. agitato III 12, 14. agitata III 1, 24.
agmen III 8, 18. agmina IIII 14, 29. E 17, 9. agminum III 2, 9.
agna E 2, 59. 10, 24. 12, 26. agnam II 17, 32. agnā I 4, 12.
agno IIII 11, 8. agnos III 18, 13. agnis E 4, 1.
agis I 14, 2. agit III 7, 8. agunt E 7, 17. agam III 8, 1. agat III 2, 5. age I 27, 17. 32, 3. II 11, 22. III 4, 1. 27, 62. IIII 11, 31. agens III 6, 44. agentis E 17, 81. agente II 16, 23. agam E 5, 89. 6, 7. aget I 21, 16. II 2, 7. egit I 2, 7. 34, 8. IIII 4, 12. egerit I 12, 54. agor III 25, 2. agendae IIII 11, 14. actus III 7, 5. E 9, 7. actae I 36, 8.
agrestium III 1, 21. 30, 11. agrestīs III 18, 19.
Agrippa I 6, 5.
Agyieu IIII 6, 28.
Aiacem II 4, 5.
Aiax (*Oilei*) Aiacis E 10, 14. Aiacem I 15, 19.
alas II 17, 25. alis E 12, 5.
Albani IIII 11, 2. Albanos IIII 1, 19. Albanas CS 54. Albanis III 23, 11.
albescens III 14, 25.
albicant I 4, 4.
Albius Albi I 33, 1.
Albuneae I 7, 12.
albus I 7, 15. III 27, 19. E 7, 15. 17, 23. alba I 12, 27. II 3, 9. album II 20, 11. III 8, 6. albo I 35, 21. II 2, 15. 5, 18. albis CS 49.
Alcaei IIII 9, 7. Alcaee II 13, 27.
Alciden I 12, 25.
aleae II 1, 6. aleā III 24, 58.
ales I 2, 42. II 20, 16. III 4, 78. 12, 6. IIII 1, 10. 11, 26. aliti E 17, 67. alitem II 20, 10. IIII 4, 1. alite I 6, 2. III 3, 61. IIII 6, 24. E 3, 14. 10, 1. 16, 24. alites E 5, 100. alitibus E 17, 12.
Alexandrea IIII 14, 35.
Alfius E 2, 67.
algā III 17, 10.
Algidum CS 69. Algido I 21, 6. III 23, 9. IIII 4, 58.
alias III 5, 46.
alio E 15, 23.
aliter I 18, 4. III 5, 50. E 14, 9.
alium († allium) E 3, 3.
aliunde II 13, 16.
alius III 7, 25. E 11, 27. CS 10. alii III 29, 52. alio I 36, 8. II 16, 18. III 25, 8. aliā I 27, 13. IIII 9, 5. IIII 11, 33. alii I 7, 1. alios I 28, 17. aliis I 3, 4.
allapsus E 1, 20.
Allobrox E 16, 6.
alloquiis E 13, 18.
alma IIII 5, 18. almae I 2, 42. IIII 15, 31. almum IIII 7, 7. almā IIII 4, 41. alme CS 9. almae III 4, 42.
alo alit I 22, 14. aluere IIII 2, 6.
Alpium E 1, 11. Alpibus IIII 4, 17. 14, 12.
altera II 17, 6. E 16, 1. alterius III 24, 22. alterum IIII 10, 6. alteram II 10, 14. alterum CS 67. altero III 5, 34. alterā I 15, 29. alteris IIII 5, 31.
alterno I 4, 7.
altricis †III 4, 10.
altus alta E 16, 52. altae IIII 6, 3. altum II 3, 19. 10, 1. III 1, 34. 4, 37. alto IIII 9, 42. altā I 9, 1. II 11, 13. E 9, 3. alto III 12, 15. E 17, 55. altis I 16, 18. altos I 2, 7. IIII 2, 26. altas E 2, 10. 6, 7. alta E 1, 1. altis E 2, 25. 10, 7. 16, 47. 17, 70. altior III 5. 40. altius III 30, 2.
alueo III 7, 28. 29, 34.
alumuo E 13, 11. alumni III 23, 7. alumnis III 18, 4.
aluo IIII 6, 20.
Alyattei III 16, 41.
amabilis III 4, 5. amabilem I 5, 10. II 9, 13. amabile III 13, 10. amabilīs IIII 3, 14.
amara II 16, 26. IIII 12, 19.
amator III 18, 1. amatorem III 4, 79.
Amazoniā IIII 4, 20.
ambeo ambit I 35, 5.
ambiguo II 5, 24. ambiguam I 7, 29.
ambitiosior I 36, 20.
ambulat E 5, 71. ambules E 4, 5. ambulet E 8, 14.
ambustus IIII 11, 25.
ames amite E 2, 33.
amica I 16, 27.
amicio amictus I 2, 31. amicta E 17, 22.
amicitias II 1, 4.
amicus I 26, 1. II 6, 18. E 16, 50. amica III 11, 6. E 6, 6. amici II 6, 24. amico IIII 7, 19. amicum II 17, 2. III, 4, 25. 6, 43. IIII 6, 41. E 10, 9. amicos E 11, 21. amicas CS 71. amicior II 1, 25. amice III 2, 1.

amicus (*substant.*) E 9, 10. amici III 8, 13. amico II 7, 28. amicum II 18, 12. amice II 9, 5. 14, 6. E 1, 2. amici I 35, 27. E 13, 3. amicorum E 11, 25. amicos I 7, 24. III 5, 47. amicis IIII 9, 51.
amissos III 5, 27.
amnis I 2, 20. 31, 8. IIII 2, 5. amnem III 4, 36. amne IIII 6, 26. amnes II 19, 17. III 29, 41.
amo amat I 25, 3. III 16, 10. 19, 13. amant II 3, 10. E 8, 16. amem III 9, 24. ames I 2, 50. amet E 16, 34. amantis E 2. 57. amantem E 11, 9. amantium III 10, 14. amabo I 22, 23. amandā IIII 11, 34. amando I 8, 2. amata E 17, 20. amati III 27, 47.
amoenae II 3, 14. amoenum I 17, 1. amoenae III 4, 7.
amor I 13, 20. 18, 14. 25, 13. 33, 6. II 4, 1. III 15, 11. 19, 28. IIII 4, 12. 9, 10. E 2, 37. 11, 24. 16, 31. amoris E 5, 38. amori III 12, 1. amorem E 14, 11. 15, 10. amore I 27, 17. E 5, 81. 11, 2. 3. amores II 9, 11. amorum IIII 11, 32. amoribus I 19, 4. II 12, 16. amores I 9, 15. II 11, 7. III 6, 23. 21, 3. IIII 13, 19. E 15, 23.
amotas I 10, 10.
Amphion III 11, 2.
amphorae I 36, 11. amphorae III 8, 11. amphoram III 28, 8. amphorā III 16, 34. amphoris E 2, 15.
amplius I 13, 17. E 17, 30.
amplum II 14, 7.
amputans E 2, 13.
Amyntas E 12, 18.
amystide I 36, 14.
an I 12, 33. 34. 35. II 3, 22. 4, 13. III 4, 5. 20, 8. 27, 39. 43. IIII 7, 17. E 1, 9. 3, 7. 6, 15. 7, 13. 14. 12, 5. 16, 23. 17, 76.
Anacreon IIII 9, 9. Anacreonta E 14, 10.
Anchisae CS 50. Anchisen IIII 15, 31.
anciliorum III 5, 10.
ancillae II 4, 1.
Ancus IIII 7, 15.
Andromedae III 29, 17.
angiportu I 25, 10.
angues II 13, 36. III 11, 18. anguibus III 10, 18.
angulus II 6, 14. angulo I 9, 22.
angustam III 2, 1. angustis II 10, 21.
anhelitu I 15, 31.
animae I 3, 8. 12, 37. II 17, 5. III 9, 12. animae IIII 12, 2. animas I 10, 17.
animosus II 10, 21. III 4, 20. animosum I 19, 11.
animus II 5, 5. 16, 25. IIII 4, 28. 8, 10. 9, 34. animi II 2, 6. IIII 1, 30. animum I 16, 28. 19, 4. II 1, 24. 11, 12. III 10, 18. 24, 7. IIII 2, 22. 4, 60. animo I 28, 5. III 4, 68. IIII 7, 20. animis IIII 10, 8. animos I 33, 11. III 14, 25.
Anio I 7, 13.
annosa III 17, 13.
annuisset IIII 6, 22.
annus IIII 7, 7. E 2, 29. anni IIII 9, 39. annum I 32, 2. IIII 11, 1. anno I 31, 14. III 8, 9. 18, 5. 23, 8. anni II 14, 2. annorum III 30, 5. annos II 5, 15. 9, 15. III 22, 6. IIII 11, 20. 13, 23. CS 21.
annuus annuo IIII 5, 11. annuā III 24, 14.
ante (*praepos.*) III 10, 3. IIII 9, 25. E 1, 27.
ante (*aduerb.*) I 29, 3. III 29, 2. IIII 9, 3. 14, 41. E 5, 83.
antea E 11, 1.
antecedentem III 2, 31.
anteeo anteit I 35, 17.
antehac I 37, 5.
antemnae I 14, 6.
antequam III 27, 9. 53.
Antilochum II 9, 14.
Antiochum III 6, 36.
antiquā E 2, 23.
Antium I 35, 1.
Antoni IIII 2, 26.
antro I 5, 3. II 1, 39. III 4, 40. antris III 25, 4.
anus I 25, 9. IIII 13, 2. E 17, 47. 60. anūs E 5, 98.
anxiis III 21, 17.
aper I 1, 28. E 5, 28. aprum III 12, 16. apris E 16, 20. apros E 2, 32.
aperire CS 13.
apertum III 12, 13.
apicem I 34, 14. apices III 21, 20.
apis IIII 2, 27. apes III 16, 33.
apium I 36, 16. IIII 11, 3. apio II 7, 24.
Apollinari IIII 2, 9.
Apollo I 2, 32. 7, 28. 10. 12. II 10, 20. III 4, 64. CS 34. Apollinis I 21, 10. E 15, 9. Apollinem I 31, 1. Apolline I 7, 3.
apparatūs I 38, 1.
appareo apparet CS 59. appareat E 10, 9. appare II 10, 22.
apparo apparet E 2, 48.

Appenninus E 16, 29.
Appiam E 4, 14.
applicat CS 72. applicet III 11, 8.
applorans E 11, 12.
appone I 9, 15. apponet II 5, 15. apposuisse I 16, 16.
apricum I 8, 3. apricos I 26, 7. aprica III 18, 2.
Aprilem IIII 11, 16.
apstineto III 27, 69. apstinens III 7, 18. IIII 9, 37.
aptantur E 7, 2. aptari II 12, 4.
apta II 16, 35. aptum I 7, 9. apto I 12, 43. aptior II 19, 25.
apud III 29, 5.
Apuliae †III 4, 10. E 3, 16.
†Apulicum III 24, 4.
Apulus III 5, 9. 16, 26. Apuli IIII 14, 26. E 2, 42. Apulo III 4, 9. Apulis I 33, 7.
aqua I 31, 8. aquae I 1, 22. III 10, 19. 16, 29. 17, 12. 30, 11. aquam III 19, 6. aquā E 5, 35. aquae III 4, 8. IIII 3, 10. E 2, 25. CS 31. aquas III 1, 30. IIII 1, 40. E 5, 26.
aquilae IIII 4, 32.
Aquilo III 30, 3. E 10, 7. Aquilone E 13, 3. Aquilonibus I 3, 13. II 9, 6. III 10, 4.
aquosus II 2, 15. E 16, 54. aquosa III 20, 15.
ara III 18, 7. IIII 11, 6. aram III 23, 17. aris I 35, 38. aras CS 65.
Arabum I 29, 1. II 12, 24. III 24, 2. Arabas I 35, 40.
arator I 4, 3.
aratrum I 16, 21. aratro II 15, 1. aratra E 1, 26.
arbiter I 3, 15. III 20, 11. arbitrum II 7, 25.
arbitrae E 5, 50.
arbitrium III 6, 40. arbitrio III 2, 20. arbitria IIII 7, 22.
arbor I 12, 45. 22, 18. III 4, 27. E 12, 20. arboris III 8, 8. arborem I 18, 1. E 16, 46. arbore III 1, 30. arborum II 14, 22. E 2, 56. arboribus I 24, 14. IIII 7, 2. arbores IIII 5, 30.
arbos II 13, 3.
arbusta III 1, 10.
arbuto I 1, 21. arbutos I 17, 5.
Arcadiae IIII 12, 12.
arcanum III 21, 15. arcani I 18, 16. arcanae III 2, 27. arcana E 5, 52. 11, 14. 15, 21. arcanis I 28, 9.
arceo III 1, 1.
Archyta I 28, 2.
Arcton II 15, 16. Arcto I 26, 3.
Arcturi III 1, 27.
arcum II 10, 19. III 4, 60. arcu I 22, 2. 29, 10. III 8, 23. 27, 68. IIII 6, 34. 9, 18. CS 61. †arcūs III 26, 7.
ardeo E 17, 30. ardens I 4, 8. ardentis II 11, 19. ardentem CS 41. ardentīs II 8, 15. arsit II 4, 7. IIII 9, 13. arsisti III 9, 6. arsisse E 14, 9.
ardor III 3, 2. E 11, 27.
arduum I 3, 37. arduae III 24, 44. †ardui I 3, 37. arduum II 19, 21. arduos III 4, 21. arduis I 29, 10. II 3, 1. III 29, 10.
areae I 9, 18. areis I 1, 10.
arente E 14, 4.
argento II 2, 1. IIII 11, 6.
Argeo II 6, 5.
Argos I 7, 9.
Argini III 16, 12. IIII 6, 25. Argiuis III 3, 67.
Argonautas E 3, 9.
Argoo E 16, 57.
arguit E 11, 10. arguens I 13, 7.
argutae III 14, 21. IIII 6, 25.
aridus E 17, 34. aridum III 17, 13. E 5, 37. arida I 22, 16. II 11, 6. aridas I 25, 19. IIII 13, 9. E 8, 5.
Ariminensem E 5, 42.
arma I 32, 6. 35, 15. II 1, 4. III 5, 19. 21, 20. 26, 3. IIII 9, 44. E 9, 13. armorum II 1, 19. armis I 8, 10. III 3, 54. 5, 8. 8, 20. IIII 14, 52.
Armeniis II 9, 4.
armentum III 3, 41. armenta I 31, 6. E 16, 33.
arat III 16, 26. E 4, 13. arando I 7, 87.
arrogantem III 26, 12. arrogantīs I 25, 9. arrogauit IIII 14, 40.
ars artis E 17, 81. artem IIII 6, 29. arte I 12, 9. III 3, 9. CS 63. artium IIII 1, 15. 8, 5. 13, 21. artes IIII 9, 3. 15, 12. artibus IIII 6, 22.
artā I 38, 7. artius E 15, 5.
artus CS 64.
aruom III 4, 15. 29, 7. arua III 3, 48. 5, 23. E 16, 41. 42. 54. arnis E 2, 18.
arces II 6, 22. (*accus.*) I 2, 3. II 3, 10. III 3, 10. IIII 14, 11. E 7, 6. †CS 65.
*ascias III 26, 7.
asper I 35, 9. aspera I 23, 9. asperum III 2, 10. asperam I 33, 6. asperae II 20, 9. asperas I 37, 26. III 10, 2. aspera I 5, 6. asperis E 5,

27. 67. asperioribus III 24, 53. asperrimus E 6, 11.
aspicit II 17, 17. E 9, 16. aspici I 19, 8.
Assaraci E 13, 13.
assidens E 1, 19. 5, 95.
Assyrii III 4, 32. Assyriā II 11, 16.
ast E 15, 24.
Asterie III 7, 1.
astrum II 17, 22. astri E 16, 61. astra III 21, 24. 27, 31. IIII 2, 23. E 17, 41.
at I 18, 7. 28, 23. 31, 18. 35, 25. II 9, 13. 18, 9. III 7, 22. E 2, 29. 3, 19. 5, 1. 25.
atauis I 1, 1.
ater II 14, 17. III 27, 18. E 8, 3. atra II 16, 2. III 1, 40. atrae I 28, 13. atrum I 37, 27. atro E 6, 15. 17, 31. atrā III 29, 43. E 10, 9. atrae IIII 11, 35. atra II 3, 16. atras II 13, 34. III 14, 13. atris III 4, 17. E 5, 82.
Atlanteus I 34, 11.
Atlanticum I 31, 14.
Atlantis I 10, 1.
atque I 2, 1. 50. 8, 4. 9, 6. 12. 49. 18, 10. 21, 15. 25, 18. 28, 13. 33, 11. 34, 4. II 10, 21. 18. 37. 40. III 11, 18. 25. IIII 4, 16. 9, 40. E 2, 40. 4, 19. 5, 21. 54. 7, 3. 8, 11. 15, 5. 17. 16, 19. 17, 4. 12. 18.
atqui I 23, 9. III 5, 49. 7, 9. E 5, 67.
Atrides II 4, 7. Atridas I 10, 13.
atrium III 1, 46.
atrox I 15, 27. III 13, 9. atrocem II 1, 24.
attagen E 2, 54.
Attali II 18, 5.
Attalicis I 1, 12.
attenuat I 34, 13.
atterens II 19, 30.
Atticis I 3, 6.
attinet III 23, 13. E 4, 17. attinent I 19, 12.
attigit III 3, 10.
attonitus III 19, 14.
auarus II 18, 26. E 1, 33. auarae IIII 9, 37. auaro III 29, 61. auaris II 2, 1. auaras IIII 11, 25.
auctor I 2, 36. 28, 14. III 5, 46. auctore III 3, 66. 17, 5.
audax I 3, 25. 27. 12, 21. III 4, 56. 27, 28. audaces III 18, 13. audacīs IIII 2, 10.
audet IIII 7, 5. CS 59. audeat III 24, 28. ausa I 37, 25.
audīs I 25, 6. III 10, 5. 22, 3. 27, 51. audit II 18, 40. III 7, 22. IIII 14, 50. auditis III 4, 5. audias I 13, 13. audiat III 11, 25. 19, 22. audi CS 34. 35. audire II 1, 21. III 4, 6. audientem I 2, 27. † audies I 13, 13. audiet I 2, 21. 23. audiuere III 13, 1. 2. audiar III 25, 4. audiendum IIII 2, 45. auditum II 1, 31. auditam I 24, 14. audita III 1, 3.
Auentinum CS 69.
aueo auet IIII 11, 7.
Auernalīs E 5, 26.
auersum E 10, 18. auersam II 4, 19. auersos III 23, 19.
aufert II 16, 16. III 12, 7. auferam E 5, 96. abstulit II 16, 29. E 5, 66.
Aufidus III 30, 10. IIII 14, 25. Aufidum IIII 9, 2.
augur I 2, 32. III 17, 12. CS 61. auguris III 16, 11. 19, 10.
Augustus III 3, 11. 5, 3. Augusti II, 9, 19. IIII 2, 43. 4, 27. Auguste IIII 14, 3.
auidus III 4, 58. auidum II 2, 9. auidā III 23, 4. auidum I 28, 18. auidi I 18, 11. auidas IIII 7, 19.
auis III 27, 10. IIII 12, 6. E 1, 19. 2, 53. aui I 15, 5. aues E 2, 26. auium III 1, 20. auīs IIII 4, 2.
auitus I 12, 43. auitae III 3, 59. auitis I 37, 6.
auius auiis I 23, 2.
aula II 18, 31. aulae III 11, 16. aulam IIII 6, 16. 14, 36. aulā I 29, 7. II 10, 8.
aulaeis III 29, 15.
Aulon II 6, 18.
auōs auis III 6, 46.
aura I 2, 48. II 8, 24. III 29, 64. IIII 2, 25. E 15, 9. aurae I 5, 11. III 2, 20. aurā I 22, 18. aurae III 4, 8. 11, 49. CS 32. aurarum I 23, 4. auras I 28, 8.
aureae IIII 3, 17. aureum II 18, 1. E 16, 64. 17, 41. auream II 10, 5. aureā I 5, 9. 10, 19. aureo II 13, 26. 19, 29. aureos IIII 2, 23. E 9, 21. aureis I 31, 10.
auriga I 15, 26.
auris aure II 13, 32. E 6, 7. aures II 1, 18. 13, 35. aurīs II 19, 3. III 11, 8. CS 72. auribus I 27, 18. E 17, 53.
auritas I 12, 11.
aurum I 31, 6. III 3, 49. 16, 9. 24, 48. IIII 2, 39. 9, 14. auro II 16, 8. 18, 36. III 5, 25.
Ausonias IIII 4, 56.
auspex III 27, 8. auspice I 7, 27.

auspicatos III 6, 10.
auspiciis II 15, 12. IIII 14, 16.
Auster III 3, 4. IIII 14, 21. E 10, 4. Austri III 27, 22. Austrum II 14, 16.
aut I 4, 3. 9. 10. 6, 3. 14. 15. 7, 1. 2. 4. 9, 24. 12, 1. 5. 6. 18. 18, 5. 21, 6. 7. 8. 24, 1. 31, 6. 37, 18. II 1, 33. 9, 2. 6. 16. 11, 1. 12, 22. 24. 26. 13, 40. 16, 15. III 1, 28. 2, 19. 4. 54. 5, 56. 10, 19. 12, 3. 19, 11. 20, 15 (bis). 23, 7. 11. 24, 24. 25, 2. 17. 27, 2. 30, 4. IIII 6, 10. 8. 6 (bis). 10. 9, 52. 15, 18. E 1, 33. 34. 2, 9. 11. 15. 16. 33. 34. 41. 50. 57. 5, 9. 28. 49. 6, 5. 14. 7, 1. 7. 9, 29. 31. 32. 34. 11, 4. 27. 28. 16, 4. 15. 22. 37. 17, 36.
Autumnus E 2, 18.
autumnus II 5, 11. IIII 7, 11. autumnos II 14, 15.
auxili E 1, 21.

B.

Babylonios I 11, 2.
baca II 6, 16. bacis E 8, 14.
bacchante I 25, 11. bacchabor II 7, 27.
Baccharum III 25, 15.
Bacchus III 16, 34. Bacchi II 19, 6. Baccho I 7, 3. II 6, 19. Bacchum I 27, 3. II 19, 1. Bacche I 18, 6. III 3, 13. 25, 1.
Bactra III 29, 28.
Baiae III 4, 24. Bais II 18, 20.
balanus III 29, 4.
Bandusiae III 13, 1.
Bantinos III 4, 15.
barbarus III 5, 49. E 16, 11. barbara I 29, 6. barbarum I 27, 2. II 19, 17. E 9, 6. barbarae E 5, 61. barbarae III 27, 66. barbaro III 25, 11. barbarā III 5, 5. barbarae II 4, 9. barbarorum I 35, 11. IIII 14, 29. barbaras II 6, 3. IIII 12, 7. barbare I 13, 14.
barbiton I 1, 34, III 26, 4. barbite I 32, 4.
Barine II 8, 2.
barris E 12, 1.
Bassareu I 18, 11.
Bassum I 36, 14.
Bathyllo E 14, 9.
beatus I 27, 11. II 18, 14. E 2, 1. beata E 8, 11. CS 59. beati IIII 9, 47. beatae II 19, 13. III 29, 11. beatum II 16, 28. III 7, 3. IIII 9, 46. beatam III 26, 9. beate I 4, 14. E 9, 4. beati II 4, 13. III 3, 39. beatae II 6, 21. beata E 16, 41. beatorum II 2, 18. beatis I 29, 1. beatior III 9, 4. 16. 32.
Bellerophonti III 7, 15. Bellerophontem IIII 11, 28. Bellerophonte III 12, 11.
bellantis III 2, 7. bellante CS 51.
bellicosus II 11, 1. bellicosis III 3, 57.
bellicus bellica IIII 3, 6.
bellum III 3, 30. E 1, 24. belli II 1, 2. 34. 13, 28. 19, 28. IIII 4, 76. 14, 38. bello I 12, 42. 32, 6. II 16, 5. III 26, 3. E 9, 24. bellum I 21, 13. II 7, 15. IIII 5, 28. bella I 1, 24. bella II 12, 1. III 19, 4. IIII 1, 2. 4, 17. bellis E 16, 1.
belua II 13, 34. E 5, 10. beluis I 12, 23. III 27, 27.
beluosus IIII 14, 47.
bene II 7, 10. 10, 14. 12, 15. 16, 13. III 16, 43. 24, 50. 27, 59. 74. IIII 4, 36. 8, 21.
benignitas E 1, 31.
benignus benigna II 18, 10. III 29, 52. benignae E 17, 66. benigno I 17, 15, IIII 4, 74. benignā E 13, 7. benignis IIII 2, 52. benignius I 9, 6.
beo beat IIII 8, 29. bearis II 3, 7.
Berecyntiae III 19, 18. IIII 1, 22. Berecyntio I 18, 13.
bibis IIII 13, 4. bibit II 13, 32. bibunt IIII 15, 21. bibere III 8, 11. bibentem I 38, 8. biberes III 10, 1. bibam I 27, 13. E 9, 4. bibes I 20, 10. bibet III 3, 12. bibendum I 37, 1. bibendi II 7, 26.
Bibuli III 28, 8.
bicornis CS 35.
bidentium III 23, 14.
biformis II 20, 2.
bilis E 11, 16. bile I 13, 4.
bimaris I 7, 2.
bimenstri III 17, 15.
bimi I 19, 15.
bipennibus IIII 4, 57.
biremis III 29, 62.
bis II 16, 35. III 6, 9. 9, 15. IIII 1, 25. E 4, 8. 5, 33. 9, 17.
Bistonidum II 19, 20.
Bithynā I 35, 7.
bitumen E 5, 82.
blandienti III 11, 15.
blandum I 12, 11. blandae IIII 1, 8. blandior III 23, 18. blandius I 24, 13.
bonus IIII 9, 40. bona IIII 2, 46.

bonae IIII 1, 3. bonam CS 74. bono III 21, 6. bone IIII 5, 5. 37. boni IIII 2, 38. bona CS 27. bonos IIII 8, 34. bonis I 24, 9. II 3, 2. IIII 4, 29. 5, 1. 8, 14.
Boreae III 24, 38.
bos IIII 5, 17. bouis E 8, 6. boue III 18, 12. boues I 10, 9. E 2, 63. 9, 22. bobus III 6, 42. E 2, 3. CS 49.
Bospori II 20, 14. Bosporum II 13, 14. III 4, 30.
bracchia I 8, 11. 13, 3. II 4, 21. 12, 18. III 5, 22. 9, 2. E 15, 6. bracchiis III 4, 50. E 15, 6.
breuis I 4, 15. II 15, 13. breuem II 14, 24. IIII 12, 27. breue I 36, 16. breui I 11, 6. II 16, 17. breuīs II 3, 13. IIII 13, 22. breuibus E 5, 15.
Breunos IIII 14, 11.
Briseis II 4, 3.
Britannus E 7, 7. Britannos I 21, 15. 35, 30. III 4, 33. Britannis III 5, 3. IIII 14, 48.
bruma IIII 7, 12. brumas II 6, 18.
bruta I 34, 9.
Bupalo E 6, 14.
busto III 3, 40.

C.

cacumina E 16, 28.
cadit III 18, 5. IIII 1, 36. E 10, 10. cadentis III 1, 27. cecidit IIII 2, 15. cecidere II 4, 9. IIII 2, 14.
caducum II 13, 11. caduco III 4, 44.
cadus IIII 11, 2. cadi III 15, 16. cado III 29, 2. cadum III 14, 18. 19, 5. IIII 12, 17. cadīs I 35, 26. II 7, 20.
Caecubum I 37, 5. III 28, 3. E 9, 1. 36. Caecubum I 20, 9. Caecuba II 14, 25.
caecus I 18, 14. †E 7, 13. caecos III 27, 21. E 7, 13. caeca II 13, 16.
caedes II 3, 12. caedem I 8, 16. caede III 5, 20. 23, 14. IIII 14, 51. caedes II 1, 35. caedes III 24, 26. IIII 4, 59.
caedo cecidit III 6, 35. caesa E 2, 59.
caelebs II 15, 4. III 8, 1.
caelestis IIII 2, 18. (*genet.*) III 10, 20. caelestia IIII 7, 13.
caelitum E 16, 56.
caelum E 5, 79. caeli CS 2. caelum I 2, 45. 3, 38. III 2, 22. (*uocat.*) E 13, 1. caelo I 7, 15. II 7, 4. 8, 11. III 4, 1. 5, 1. 23, 1. IIII 8, 29. E 5, 1. 46. 15, 1. 17, 5.
caementa III 1, 35. caementis III 24, 3.
caerula E 13, 16. caerulea E 16, 7.
Caesar I 2, 52. 37, 16. III 14, 3. IIII 15, 4. Caesaris I 2, 44. 6, 11. 12, 51. II 9, 20. 12, 10. III 25, 4. E 1. 3. 9, 37. Caesarem I 35, 29. III 4, 37. IIII 2, 34. 5, 16. E 9, 18. Caesare I 12, 52. 21, 14. III 14, 16. IIII 2, 48. 5, 27. 15, 17. E 9, 2.
caesariem I, 15, 14.
caespitem I 19, 13. II 15, 17. caespite III 8, 4.
Calabrae III 16, 33. IIII 8, 20. Calabros I 33, 16. Calabris E 1, 27.
Calabriae I 31, 5.
Calais III 9, 14.
calami I 15, 17.
calcanda I 28, 16.
Calenum I 20, 9. Calenā I 31, 9. Caleno I 20, 9.
cales E 17, 35. calet I 4, 19. calentis E 11, 13. calentem II 6, 22. calentīs II 16, 18. calebo IIII 11, 33. caluisse III 21, 12.
Calibus IIII 12, 14.
calidus III 14, 27. calidae III 27, 70.
caliginosā III 29, 30.
callet IIII 9, 49.
callida III 11, 4. callidum I 10, 7. II 18, 35. callidi III 24, 40.
Calliope III 4, 2.
calores IIII 9, 11. caloribus III 24, 37.
camena I 12, 39. Camenae II 16, 38. III 4, 21. IIII 6, 27. 9, 8. Camenis CS 62.
Camillum I 12, 42.
campestres III 24, 9.
campus I 7, 11. 9, 18. II 1, 30. campi IIII 1, 40. campo III 18, 9. campum I 8, 4. III 1, 11. campos II 5, 6. 20, 16. campis I 22, 17. 37, 19. II 9, 24. III 8, 24. 11, 9. 16, 42. IIII 7, 1. E 7, 3.
candens E 1, 29. candentīs I 2, 31.
candidae III 9, 2. E 11, 27. candidum I 9, 1. E 3, 9. candidam III 25, 10. candidum E 11, 11. candide I 18, 11. E 14, 5. candido IIII 1, 27. candidi III 7, 1. candidis III 15, 6. candidos I 13, 9.
Caniculae I 17, 17. III 13, 9.
Canidia E 3, 8. 5, 15. 48. 17, 6.
canis III 27, 2. E 5, 23. 6, 1. 12, 6.

cane E 2, 31. canes E 5, 58. canum III 16, 2. canibus E 17, 12.
canities I 9, 17. canitie II 11, 8.
cano canit IIII 2, 13. canentes IIII 6, 37. E 9, 18. canebat I 32, 10. caneret I 15, 4. canam I 10, 5. IIII 2, 47. canemus IIII 15, 22. cecinit E 13, 11. cecinisse CS 25. canendo III 11, 2.
canorus II 20, 15. canoris I 12, 11.
Cantaber II 11, 1. III 8, 22. IIII 14, 41. Cantabrum II 6, 2.
cantharis I 20, 2.
canto I 22, 10. III 1, 4. cantamus I 6, 19. cantemus II 9, 19. cantare II 19, 11. cantabimus III 28, 9.
cantus III 1, 20. cantu III 7, 30. IIII 13, 5. E 13, 17. cantus I 24, 3. II 12, 14. CS 22.
canus canos II 11, 15. canis I 4, 4.
capax III 1, 16. capacibus II 7, 22. capaciores E 9, 33.
capellae E 16, 49. capellis I 17, 3.
caper E 10, 23. caprum III 8, 7.
capillus III 14, 25. E 17, 23. capillis II 13, 35. III 29, 4. E 5, 27. capillos II 7, 8. 11, 15. E 15, 9. capillis I 12, 41. 29, 7. III 20, 14.
capio cape III 8, 27. captus II 18, 36. capta III 3, 68. captum IIII 1, 38. captis IIII 6, 17.
Capitolium III 3, 42. 24, 45. 30, 8. Capitolio I 37, 6. IIII 3, 9.
Caprae III 7, 6.
caprea IIII 4, 13. capreae III 15, 12. capreae (*plur.*) I 33, 8. E 12, 26.
Capricornus II 17, 20.
caprificos E 5, 17.
capripedum II 19, 4.
captiua III 5, 18. captiuae II 4, 6.
capto captat E 2, 36.
Capuae E 16, 5.
caput II 13, 12. E 5, 74. 17, 29. capitis I 24, 2. III 5, 42. IIII 13, 12. capiti I 28, 24. caput I 1, 22. 4, 9. 28, 20. II 8, 5. 11, 23. III 11, 18. 24, 8. E 2, 17. 5, 16.
carbo III 8, 3.
cardines I 25, 6.
caret II 1, 36. 10, 6. 7. III 29, 23. carent IIII 9, 28. E 16, 13. caream III 19, 8. careat I 36, 10. carere E 16, 16. carentis I 28, 1. carentem I 31, 20. III 26, 10. 27, 39. carentis II 8, 12. carentibus III 24, 17. carebimus II 14, 13.
carinam E 10, 20. carinā I 35, 8. carinae I 14, 7. carinas I 4, 2.
carmen I 32, 4. III 30, 13. IIII 6, 43. E 9, 5. 14, 7. CS 8. carminis I 6, 2. IIII 6, 30. carmine I 7, 6. III 11, 24. 28, 13. IIII 3, 12. 11, 36. 15, 30. E 5, 72. carminum E 17, 4. carmina I 2, 28. 15, 15. II 19, 1. III 1, 2. IIII 2, 32. 8, 11. 12, 10. E 17, 28. carminibus II 13, 33. IIII 1, 24. 8, 11.
Carpathii IIII 5, 10. Carpathium I 35, 8.
carpe I 11, 8. carpere II 17, 12. III 27, 44. 64. IIII 9, 33. carpentis IIII 2, 29.
Carthago III 5, 39. Carthaginis IIII 8, 17. E 7, 5. Carthagini IIII 4, 69. Carthaginem E 9, 25.
carus I 31, 13. II 17, 7. cari I 24, 2. caro IIII 7, 27. care I 20, 5. cari IIII 13, 14. caris I 36, 5. IIII 9, 51.
Caspium II 9, 2.
Castaliae III 4, 61.
castitas III 24, 23.
Castor E 17, 42. Castoris IIII 5, 35. E 17, 43.
castra I 1, 23. 7, 20. castra I 10, 16. III 16, 23.
castus CS 42. casta IIII 5, 21. casto III 7, 15. castae III 3, 23. castis I 12, 59. castos CS 6. castis IIII 11, 6.
casu II 10, 10.
catenā III 8, 22. catenae III 4, 80. catenis I 37, 20. catenas I 29, 5. II 13, 18. catenis III 11, 45.
catenatus E 7, 8.
cateruae IIII 4, 23. cateruas I 8, 16. III 3, 63. 20, 5. IIII 9, 43.
Catili I 18, 2.
Cato (*maior*) Catonis II 15, 11. III 21, 11.
Cato (*Vticensis*) Catonis I 12, 35. II 1, 24.
catulos III 3, 41. 20, 2. catulis I 1, 27.
catus I 10, 3. III 12, 13.
Caucasum I 22, 7. E 1, 12.
caudam II 19, 31.
caue I 14, 16. III 7, 24. E 6, 11 (bis). cauere III 8, 26. cauerat III 5, 13. cautum est II 13, 14. cautus II 10, 3. cautius I 8, 10.
cauēs cauā E 14, 11. 16, 47. cauis II 19, 12. III 13, 14.
causa II, 2, 14. causae I 16, 19. causas II 1, 2.

Cecropio II 1, 12. Cecropiae IIII 12, 6.
cedit I 35, 26. cedat III 20, 7. cedere I 6, 6. III 8, 24. cedes II 3, 17. 19. cedet E 15, 15. 17, 75. cessit III 11, 15. cesserat II 1, 26.
celeber celebris II 12, 20.
celebrare I 7, 6. 12, 2.
celer II 7, 13. III 4, 76. 12, 15. celeris III 28, 12. celeri I 14, 5. celerem I 15, 18. II 7, 9. 13, 17. IIII 6, 39. celeres IIII 7, 13. 8, 15. celerēs I 16, 24. III 11, 14. celerīs I 12, 10. 15, 3. III 20, 9. 29, 53.
cellis I 37, 6.
celo celas CS 10. celat III 3, 50. IIII 14, 45. celent III 3, 42. celata IIII 9, 30.
celsus E 16, 29. celsae III 4, 14. celsae II 10, 10.
cenae III 29, 15. cenis II 14, 28.
Censorine IIII 8, 2.
census II 15, 13.
Centaurea I 18, 8.
Centaurus E 13, 11. Centauri IIII 2, 15.
centiceps II 13, 34.
centimanus II 17, 14. III 4, 69.
centum II 14, 26. 16, 33. III 8, 14. 11, 17. 27, 33. IIII 1, 15. 2, 19. E 9, 29. 17, 39.
ceratis IIII 2, 2.
Cerberus II 19, 29. III 11, 17.
cerebro II 17, 27.
Ceres IIII 5, 18. Cereris III 2, 26. Cererem III 24, 13. CS 30. cererem E 16, 43.
cereus cereas E 17, 76. cerea I 13, 2.
certamen III 20, 7. certamine IIII 14, 17.
certo certat I 1, 8. 6, 15. certare II 12, 18. IIII 1, 31. E 11, 18. certantem E 2, 20.
certe II 4, 15.
certus I 7, 28. E 15, 16. CS 21. certa III 16, 30. certo III 24, 23. E 13, 15. certam CS 74. certā I 12, 23. 13, 6. certas I 15, 35. certa II 16, 3. certior II 18, 29.
cerua I 1, 27. III 5, 32.
ceruici III 9, 3. ceruicem I 13, 2. II 12, 26. 13, 6. ceruice II 5, 2. III 1, 18. 23, 13.
ceruōs I 15, 29. cerui IIII 4, 50. ceruis E 16, 31. ceruos III 12, 15. IIII 6, 34. ceruis II 16, 23.
cessas III 27, 58. cessat I 27, 13. cessant III 19, 19. cessantem III 28, 8. cessantīs I 35, 15.
cetera III 29, 33. cetera I 9, 9. IIII 2, 60. E 13, 7. ceteris IIII 6, 5.
ceu IIII 4, 43.
Ceus Ceae II 1, 38. IIII 9, 7.
chartae IIII 8, 21. chartis IIII 9, 31.
Charybdi I 27, 19.
Chimaera I 27, 24. Chimaerae II 17, 13. IIII 2, 16.
Chium III 19, 5. Chiae IIII 13, 7. Chia E 9, 34.
Chloe I 23, 1. III 9, 9. 19. † III 19, 27. Chloen III 7, 10. 9, 6. 26, 12.
Chloris II 5, 18. Chlori III 15, 8.
chordis IIII 9, 4.
choreas I 9, 16. choreis II 19, 25. IIII 6, 15.
chorus CS 75. choro II 5, 21. choro IIII 14, 21. chori I 1, 31. choros I 4, 5. IIII 3, 15. 7, 6. choris II 12, 17. III 4, 25.
Chremes E 1, 33.
ciboria II 7, 22.
cibum E 6, 10. cibo E 5, 39.
cicatricum I 35, 33.
cichorea I 31, 16.
cicutis E 3, 3.
cieo citum E 17, 7. citae E 9, 20.
Cinarae IIII 1, 4. 13, 22. Cinaram IIII 13, 21.
cinge III 30, 16. cingentem III 25, 20.
cinis E 17, 33. cineri II 1, 8. cineres II 8, 9. IIII 13, 28. E 16, 11.
circa I 3, 10. 18, 2. 25, 15. II 5, 5. IIII 1, 6. 2, 30.
Circaea E 1, 30.
Circen I 17, 20. Circā E 17, 17.
circum I 2, 34. II 16, 11. 33. E 2, 66.
circumgemit E 16, 51.
circumuagus E 16, 41.
circumuolat I 2, 34.
citharae II 12, 4. III 1, 20. 9, 10. citharā I 15, 15. 24, 4. 31, 20. II 10, 18. III 4, 4. citharae III 15, 14.
citius I 13, 20.
citreā IIII 1, 20.
citus I 37, 18. III 7, 27. cita II 16, 29. citā I 37, 24.
ciuicum II 1, 1. ciuicam III 24, 26.
ciuilis IIII 15, 18. ciuilīs III 8, 17. ciuilibus E 16, 1.
ciuis ciui I 32, 5. ciuium III 3, 2. 5, 21. E 2, 7. ciuīs I 2, 21.
ciuitas IIII 2, 51. E 16, 18. 36. ciuitatem III 29, 25.

clades III 6 19. clade III 3, 62. IIII 14, 32.
clamor I 2, 38. III 8, 16. 24, 46. clamorem I 27, 7. II 20, 23. clamore III 29, 39.
clarabit IIII 3, 4.
clarus III 24, 30. 29, 17. CS 50. clari III 1, 7. 14, 7. clarum II 16, 29. claram I 7, 1. clarum IIII 8, 31. claro CS 23. claris IIII 6, 31. †IIII 9, 51. clarior III 1, 42. 9, 8. clarius IIII 8, 19.
classico E 2, 5.
classis I 15, 34. classe I 37, 24. III 6, 15. 11, 48.
Claudius IIII 14, 29.
Claudius (*adi.*) Claudiae IIII 4, 73.
claudo claude III 7, 29. claudere II 4, 24. claudens E 2, 45. clausit IIII 15, 9. clausas III 5, 23.
claudo III 2, 32.
clauibus II 14, 26.
claustra III 11, 44.
clauōs I 35, 18. III 24, 7.
clemens III 11, 46.
cliens IIII 12, 15. clientum III 5, 53. clientium II 18, 25. III 1, 13.
clientae II 18, 8.
Clio I 12, 2.
clipeo I 28, 11.
cliuom IIII 2, 35.
Cocytos II 14, 18.
Codrus III 19, 2.
coemptos I 29, 13. coemptis II 3, 17.
coerces I 10, 18. II 19, 19. coercet II 18, 38. coerceat E 9, 35.
coetus III 2, 23.
cogitet II 11, 2.
cogo cogit III 9, 18. 15, 11. cogere III 3, 51. cogor I 34, 5. cogimur II 3, 25. coactus I 16, 14.
cohibet I 1, 33. cohibent I 28, 2. III 4, 80. cohibere III 14, 22. cohibentis IIII 6, 34. cohibebor II 20, 8.
cohors I 3, 31. II 19, 22. E 16, 60. cohortis II 20, 18. cohortes III 4, 38.
Colchicis E 5, 24. 17, 35.
Colchis E 16, 58.
Colchus II 20, 17. Colchi IIII 4, 63. Colcha II 13, 8.
collegisse I 1, 4.
collines I 15, 20.
collis colles IIII 12, 12. CS 7. colles I 20, 12. collibus IIII 5, 29. E 12, 20.
collum III 27, 60. IIII 6, 11. collo III 3, 15. E 2, 64. colla II 12, 12.
colo colis II 14, 22. colit I 35, 21. coli III 5, 24. colendi CS 2. culti CS 3. cultis IIII 14, 27.
colonus I 35, 6. colono II 6, 5. coloni II 14, 12.
color I 13, 5. II 2, 1. IIII 10, 4. 13, 7. E 12, 10. 17, 21. colore II 4, 3. 5, 12. colores III 5, 27. coloribus IIII 8, 7.
colubras I 17, 8.
columba E 16, 32. columbam IIII 4, 32. columbas I 37, 18. columbis I 2, 10.
columen II 17, 4.
columnam I 35, 14. columnas II 18, 4.
coma III 19, 25. comae †II 11, 24. comam I 5, 4. †II 11, 24. III 30, 16. E 11, 28. comā I 21, 5. comae IIII 3, 11. 7, 2. 10, 3. comas II 11, 24. III 28, 10.
combiberet I 37, 28.
comes I 28, 21. IIII 5, 24. E 1, 17. comitem I 35, 22. comites I 7, 26. II 17, 12. III 11, 13. IIII 9, 16. 12, 1.
comis I 30, 7.
comissabere IIII 1, 11.
committere I 28, 31. commisit I 3, 11. IIII 14, 15. commissum III 27, 39. commissi IIII 9, 11.
commodus III 8, 1. commodis III 19, 12.
commune II 15, 14. communiter E 16, 15.
compar comparis II 5, 2.
comparat E 2, 30.
compello compulerit I 24, 18.
compes compede I 33, 14. IIII 11, 24. E 4, 4.
compescit II 14, 9. compesce I 16, 22. II 20, 23.
complesti E 6, 9.
compone III 17, 14. componere III 29, 33. compositā I 9, 20. compositis IIII 14, 52.
comptum II 11, 23. comptos IIII 9, 13.
Concanum III 4, 34.
concesserat I 28, 13.
conchis II 7, 23.
conchylia E 2, 49.
concidunt I 12, 30. concidit III 16, 11.
concieo concita III 15, 10.
concilio IIII 5, 4.
concines IIII 2, 33. 41.
concipitur II 13, 9.
concitet I 35, 16.
concupiueris E 3, 19.
concutitur I 34, 12.

condicionibus I 1, 12. III 5, 14.
condiscat III 2, 3. condisce IIII 11, 34.
condit IIII 5, 29. E 2, 15. condere I 10, 8. condidit I 1, 9. II 16, 3. E 9, 26. conditum I 20, 3. condito CS 33. conditi E 7, 2. condita IIII 13, 15.
confero conlatā III 4, 19.
confundet I 17, 23.
coniunx III 24, 20. coniugis I 1, 26. II 19, 13. III 5, 41. coniuge III 3, 64. 5, 5. coniugibus IIII 4, 68. 9, 24.
coniurata I 15, 7.
conlocare E 17, 68.
conōpium E 9, 16.
conor conamur I 6, 9.
conscientia E 5, 29.
conscius conscio III 6, 29.
consecrat IIII 8, 27.
consenesco consenuit III 5, 8.
consentit II 17, 22.
consiliantibus III 3, 17.
consilium III 4, 41. 21, 16. IIII 14, 33. consili III 4, 65. consilio III 5, 45. 25, 6. consilia E 11, 26. consiliis II 11, 12. IIII 4, 24. 12, 27.
consisto constitit E 5, 11. constiterint I 9, 4.
consociare II 3, 10.
consortem III 24, 60.
conspicitur III 7, 26.
conspicuum III 16, 19.
constantia E 15, 15.
constantis III 7, 4. constantior E 12, 19.
consul IIII 9, 39. consulis III 28, 8. consule II 1, 1. III 8, 12. 14, 28. 21, 1. E 13, 6.
consularis II 16, 9.
consulo consulenti III 1, 14.
consultus I 34, 3.
contagia E 16, 61.
contaminato I 37, 9.
contemptae III 16, 25. contempto E 4, 16.
contempleris III 29, 7.
contendit E 16, 57. contendat III 1, 13.
contenta E 14, 16.
contineo continente II 18, 22. continuit I 35, 37.
continuem III 16, 42.
contra III 4, 57. E 1, 6. 4, 19. 11, 11.
contrahes II 10, 23. contraxit E 13, 1. contracto III 16, 39. contracta III 1, 33.
contremuit II 12, 8.
contumeliae E 11, 26.
contundet E 5, 98. contudit III 6, 10. contuderit IIII 3, 8.
conueniet III 3, 69.
conuertere E 5, 88. conuerso III 16, 8. conuersa E 16, 27.
conuiua I 28, 7. E 12, 23.
conuiuia I 6, 17. conuiuiorum E 11, 8.
copia I 17, 14. II 15, 6. Copia CS 60. copiam III 29, 9. copias IIII 14, 33.
copula I 13, 18.
cordi I 17, 14. corde I 23, 8.
coram III 6, 29.
Corinthi I 7, 2.
cornix III 27, 16. cornicis IIII 13, 25.
cornu I 17, 16. 18, 14. II 19, 30. CS 60. cornua III 21, 18. 27, 48. 72. E 6, 12. 16, 59. cornuum II 1, 17. cornibus III 13, 4.
corona I 7, 23. CS 30. coronae I 38, 2. III 27, 30. coronam I 17, 27. 26, 8. coronas II 7, 24. III 14, 17. coronis IIII 11, 3.
coronantem III 23, 15. coronatus II 7, 7.
corpus I 35, 3. E 5, 13. corporis CS 64. corpori E 2, 58. corpore I 37, 28. II 2, 16. IIII 4, 17. 61. corpora E 5, 36. corporibus II 14, 16.
corrigere I 24, 20.
corripuit I 3, 33.
corticem III 8, 10. cortice III 9, 22.
Coruino III 21, 7.
coruom III 27, 11.
corusco I 34, 6.
Corybantes I 16, 8.
cos cote II 8, 16.
costum III 1, 44.
Cotisonis III 8, 18.
coturno II 1, 12.
Cotyttia E 17, 56.
Cous E 12, 18. Coae IIII 13, 13.
cras I 7, 32. 9, 13. III 13, 3. 17, 4. 9. 29, 43.
Crassi III 5, 5.
crastina IIII 7, 17.
craterae III 18, 7.
cratibus E 2, 45.
crebris I 25, 2.
credam E 17, 27. credas IIII 9, 1. crede II 4, 17. III 27, 63. credite II 19, 2. crederem II 8, 5. credidit III 5, 33. 27, 6. E 5, 43. credidimus III 5, 1. crediderim II 13, 5. creditum I 3, 5. 24, 11.

credulus I 5, 9. credula I 11, 8. IIII 1, 30. E 16, 33. credulum III 7, 13.
cremato IIII 4, 53. crematos E 17, 79.
creo creantur IIII 4, 29.
Creontis E 5, 64.
crepat I 18, 5. crepante E 16, 48. crepuit II 17, 26.
crescit I 12, 45. II 2, 13. 8, 17. 18. III 23, 11. E 12, 8. crescunt III 16, 36. 24, 63. crescam III 30, 8. crescentem III 16, 17. IIII 6, 38. creuit IIII 4, 46. 62. creuere IIII 15, 14.
Cressa I 36, 10.
creta E 12, 10.
Cretam E 9, 29. Creten III 27, 34.
Creticum I 26, 2.
criminibus III 7, 14.
criminosis I 16, 2.
crinem III 14, 22. crine I 32, 12. II 12, 23. crines (*accus.*) I 15, 20. IIII 6, 26. 9, 14. E 5, 16. crinīs II 19, 20. III 4, 62. IIII 9, 14. crinibus I 17, 28. II 5, 24.
Crispe II 2, 3.
crocodili E 12, 11.
crudelis IIII 10, 1.
crudus cruda III 11, 12. crudae E 8, 6.
cruenta III 2, 11. cruentum I 2, 39. cruento II 14, 13. cruentā II 8, 16.
cruor E 3, 6. 7, 20. cruore II 1, 36. 13, 7. E 17, 32. 51. cruoribus II 1, 5.
cruribus II 20, 9. crura II 19, 32. E 4, 4.
cubili IIII 15, 16. cubilia E 12, 12. 16, 38. cubilibus E 5, 69.
cubito I 27, 8.
cubo cubet E 3, 22. 12, 5. cubantis I 17, 11.
culpa III 24, 34. E 7, 14. culpae III 6, 17. 27, 38. culpam IIII 5, 24. culpā I 6, 12. culpae IIII 4, 36. culpas III 11, 29, IIII 15, 11.
culpante III 1, 31. culpari IIII 5, 20.
cultor I 34, 1.
cultura III 24, 14.
cultus I 8, 16. cultūs IIII 4, 34. cultūs I 10, 2. †I 15, 20. IIII 9, 15.
culullis I 31, 11.
cum (*praepos.*) I 1, 31. 12, 44. 17, 23. 18, 8. 13. 19, 15. 24, 4. 31, 19. 33, 12. 34, 15. 35, 27. 37, 9. II 5, 8. 7, 6. III 1, 36. 3, 24. 17, 16. 18, 12. 19, 20. 29, 3. 21. 35. 30, 9. IIII 1, 26. 4, 67. 7, 5. 12, 21. 15, 27. E 4, 8. 17, 37. (*suffix.*) I 7, 31. 30, 5. 32, 2. II 1, 39. 6, 1. 21. 7, 1. 9. III 2, 28. 4, 29. 9, 24 (bis). 21, 1. E 1, 8. 4, 2. 9, 3.
cum (*cum indicat.*) I 2, 7. 13, 1. 18, 10. 25, 13. 29, 13. II 7, 11. 12, 25. 17, 25. III 3, 50. 5, 29. 18, 10. 20, 5. 27, 71. 29, 40. IIII 5, 40. 14, 27. E 2, 17. 29. 5, 52. 55. 65. 6, 9. 9, 7. 10, 13. 19. 12, 8. 13. 15, 3. (*cum coniunct.*) I 7, 22. 15, 1. 20, 4. 33, 13. II 19, 21. III 24, 59. IIII 7, 21. 10, 2. E 5, 35. 39. 8, 3. 12, 18.
cumbae II 3, 28.
cumque I 6, 3. 7, 25. 9, 14. 16, 2. 27, 14. 32, 15.
cunctantem IIII 5, 11.
cunctus cuncta IIII 11, 9. cunctos CS 73. cuncta II 1, 23. III 1, 8. IIII 7, 19. 9, 38.
cuneos I 35, 18.
cupidinis III 24, 51. cupidinem II 5, 9. cupidine III 16, 39.
Cupido I 2, 34. II 8, 14. 16, 15. Cupidinis E 17, 57. Cupidinem IIII 13, 5. Cupidinum I 19, 1. IIII 1, 5.
cupidos III 14, 26.
cupientium III 16, 22.
cupressus IIII 6, 10. cupressi I 9, 11. cupressos II 14, 23. E 5, 18.
cur I 8, 2. 3. 5. 8 (bis). 16, 9. 33, 3. II 11, 13. 17, 1. III 1, 45. 47. 19, 18. 20. IIII 1, 33 (bis). 35. 10, 7. 8. E 5, 61. 7, 1. 12, 2. 14, 1.
cura I 12, 50. 14, 18. II 8, 8. 16, 22. III 16, 17. IIII 14, 1. Cura III 1, 40. curam E 9, 37. curae IIII 4, 75. 11, 36. curarum IIII 12, 20. curas I 7, 31. II 11, 18. 16, 11. III 8, 17. 14, 14. 21, 15. E 2, 37. curis I 22, 11.
curia III 5, 7. curiae II 1, 14.
curiosus E 17, 77.
Curium I 12, 41.
curo I 38, 6. curas III 29, 26. curat II 7, 25. 13, 39. III 5, 30. CS. 71. curet IIII 5, 28. curare II 16, 26. 76. curabis III 17, 15.
curriculo I 1, 3.
currit II 5, 13. curras I 28, 36. currens E 5, 28. currente III 10, 10. curreret I 8, 47.
currum I 34, 8. curru I 12, 58. 22, 21. III 6, 44. IIII 3, 5. CS 9. currūs I 15, 12. E 9, 22.
cursitant IIII 11, 10.
cursu CS 40. cursūs I 6, 7. 34, 4.
curtae III 24, 64.
curuat III 10, 16. curuantis I 33, 16. curuatos IIII 2, 57.

curuo IIII 5, 14. E 10, 21. curuae I 10, 6. curuā III 28, 11. curuis E 5, 93.
cuspide IIII 6, 8.
custodit III 26, 6.
custos I 12, 49. II 17, 30. III 4, 79. 22, 1. IIII 5, 2. custodem III 16, 6. custode I 28, 29. IIII 15, 17. custodes I 36, 6. IIII 12, 10.
cutem I 28, 13.
cyathum I 29, 8. cyathos III 8, 13. 19, 14. cyathis III 19, 12.
Cycladas I 14, 20. III 28, 14.
Cyclopum I 4, 7.
Cydoneo IIII 9, 17.
cygni IIII 3, 20. cygnum IIII 2, 25.
Cyllenea E 13, 9.
Cynthiae III 28, 12.
Cynthium I 21, 2.
Cypriā I 1, 13. Cypriae III 29, 60.
Cyprus Cypri I 3, 1. Cyprum I 19, 10. III 26, 9. Cypron I 30, 2.
Cyri (*regis*) II 2, 17. Cyro III 29, 27.
Cyrus I 33, 6. Cyri I 33, 6. Cyrum I 17, 25.
Cytherea I 4, 5. Cythereae III 12, 5.

D.

Dacus I 35, 9. II 20, 18. III 6, 14. Daci III 8, 18.
Daedaleo II 20, 13. Daedaleā IIII 2, 2.
Daedalus I 3, 34.
Damalis I 36, 13. 18. Damalin I 36, 17.
dammaé I 2, 12.
damnatus II 14, 19. damnatum III 3, 23.
damnosa III 6, 45.
damnum III 5, 27. damna IIII 4, 59. 7, 13.
Danaen III 16, 1.
Danai II 14, 18. III 11, 23.
Danuuium IIII 15, 21.
dapis IIII 4, 12. E 5, 33. 17, 66. dapem II 7, 17. dapes III 1, 18. dapes (*accus.*) E 2, 48. 3, 8. 9, 1. dapibus I 32, 13. 37, 4.
Dardanae I 15, 10. Dardanas IIII 6, 7.
Daunias I, 22, 14.
Daunius Dauniae II 1, 34. IIII 6, 27.
Daunus III 30, 11. Dauni IIII 14, 26.
de I 1, 10. 20. 31, 2. 35, 2. II 3, 23. 7, 23. 13, 25. III 6, 24. 11, 33. IIII 7, 21. E 2, 55. 13, 4.
deae IIII 6, 38. deā E 13, 12.
debacchantur († debacchentur) III 3, 55.
debellata I 18, 9.
debes I 3, 6. 14, 16. debeas IIII 4. 37. debitae III 27, 30. debito I 36, 2. debitā II 6, 23. debita I 28, 32.
debilitat I 11, 5.
decantes I 33, 3.
decedit III 1, 39. decedunt II 6, 15. 9, 11.
decem IIII 1, 6. 2, 53.
December E 11, 5. Decembres III 18, 10.
decempedis II 15, 14.
decerpens E 2, 19. decerptam I 7, 7.
decertantem I 3, 13.
decet I 4, 9. 11. 26, 12. III 15, 8. E 1, 9. 13, 5. decent III 15, 14. deceat III 29, 25. decens I 18, 6. IIII 1, 13. 13, 17. decentes I 4, 6. decentīs III 27, 53.
decidunt II 10, 11. decidimus IIII 7, 14. deciderint IIII 10, 3.
decies CS 21.
decipitur II 13, 38.
declinat I 33, 7.
declines III 29, 7.
decolorauere II 1, 35.
decor II 11, 6.
decorent II 4, 14. decorare II 15, 20.
decorus IIII 2, 35. CS 61. decorae I 10, 3. decorum I 32, 12. II 19, 30. III 2, 13. E 2, 17. decoram I 30, 3. decoro IIII 1, 35. decori II 16, 6. decorae III 14, 7.
decrescentia IIII 7, 3.
decreta CS 18.
decurrere III 29, 59. decurrens III 27, 3. IIII 2, 5.
decus I 1, 2. 32, 13. II 17, 4. III 16, 20. 25, 5. IIII 6, 27. 14, 40. E 5, 7. CS 2. 48.
decutit E 11, 6.
dedecet I 38, 7. dedecuit II 12, 17.
dedecŏrum III 6, 32.
dedicet I 25, 20. dedicatum I 31, 1.
dedo dedat III 27, 46.
dedocet II 2, 20.
deducunt E 13, 2. deduxisse III 30, 14. deduci I 37, 31. deductus IIII 4, 49. deducte II 7, 2.
defendit I 17, 3. IIII 4, 75. defende IIII 6, 27.
deferens II 2, 22.
deficio defecere IIII 4, 35.
defixa E 17, 5.
defluit I 12, 29. defluat I 28, 28. III 27, 55.

deformis E 13, 18.
defunctum III 24, 15. 26, 3.
defuso IIII 5, 34.
degere I 31, 20. deget III 29, 42.
dehinc E 16, 65.
deiecit IIII 14, 13. deiectum I 2, 15.
Deiphobus IIII 9, 22.
delabentis III 29, 35.
delectant III 27, 62. IIII 12, 11. delectabere IIII 1, 23.
delenit III 1, 43.
deleuit III 6, 14. IIII 9, 10.
deliberata I 37, 29.
delibutus E 17, 31. delibutis E 3, 13.
deliciarum IIII 8, 10.
delicta III 6, 1.
Delius IIII 4, 64. Deliae IIII 6, 33. Deliis IIII 3, 6.
Delli II 3, 4.
Delmatico II 1, 16.
Delon I 21, 10.
Delphicā III 30, 15.
Delphos I 7, 3.
delubris III 5, 19.
dementem III 19, 23. dementīs I 37, 7.
dementiā E 17, 45.
demersa III 16, 13.
demittit II 13, 34. III 1, 35. demisit IIII 4, 10. demissa III 17, 11. demissum I 28, 11.
demo demere I 1, 20. demeret III 6, 42. dempserit II 5, 14.
denatat III 7, 28.
deneges III 16, 38.
denominatos III 17, 3.
dens E 8, 3. dente I 13, 12. II 8, 3. IIII 3, 16. 4, 16. E 5, 47. 6, 15. dentes IIII 13, 11. dentīs III 20, 10.
densentur I 28, 19.
densus densa I 7, 20. densum II 13, 32. denso II 7, 14. densis III 5, 31.
depello depulsum IIII 4, 15.
depone I 27, 18. II 7, 19. deponent I 36, 18.
deproeliantes I 9, 11.
deprome I 9, 7. depromere I 37, 5.
deproperare II 7, 24.
deripit E 5, 46. deripere III 28, 7. E 17, 78. dereptum I 9, 23. derepta III 5, 21. IIII 15, 7.
deriuata III 6, 19.
descendat III 1, 11. E 2, 53. descende III 4, 1. 21, 7. descenderet E 7, 7.
desectam I 16, 15.
deserit III 24, 44. desere III 29, 9. deseruit I 19, 10. III 2, 32.
desiderantem III 1, 25.
desiderium I 14, 18. desideri E 17, 80. desiderio I 24, 1. desideriis IIII 5, 15.
desilit E 16, 48. desiliunt III 13, 16. desilire E 17, 70.
desine I 23, 11. II 9, 17. III 3, 70. 15, 4. IIII 1, 4. desinet E 11, 18.
desipere IIII 12, 28.
desisto destiti E 11, 5.
desperandum I 7, 27.
despice III 7, 30.
destinat III 13, 5. destinata II 18, 30. destinatis II 7, 20.
destituit III 3, 21.
destrictus III 1, 17.
desunt III 16, 46. 18, 6. desit II 1, 10. desint I 36, 15. defuisse E 5, 41.
detergit I 7, 15.
deterioribus III 5, 30.
detero deterere I 6, 12.
deterret I 16, 10.
detestatio E 5, 89.
detestor detestata I 1, 25.
detinuit I 33, 14.
detorquet II 12, 25.
detraxerat E 9, 9.
deuexi I 28, 21.
deus I 3, 21. 18, 3. 27, 22. 34, 13. III 16, 43. 29, 30. E 11, 13. 13, 7. 14, 6 (bis). deo I 5, 16. deum I 12. 3. III 25, 19. IIII 8, 8. 12, 11. deo III 16, 8. di I 11, 2. 12, 31. 14, 10. 17, 13. III 4, 66. 6, 7. IIII 7, 18. 13, 1 (bis). CS 45. 46. deorum I 10, 5. 19. 12, 14. 28, 7. 34, 1. 35, 37. 37, 3. II 1, 25. 15, 19. III 3, 36. 71. 6, 3. 27, 50. IIII 2, 13. 4, 2. 9, 47. E 5, 1. 94. 15, 3. deum IIII 5, 32. deos I 1, 6. 5, 6. 8, 2. 24, 12. 36, 3. II 18, 12. 27. III 3, 21. 23, 16. IIII 2, 13. 4, 48. 15, 28. CS 73. dis I 1, 30. 17, 13. 31, 13. II 7, 4. 17, 2. III 4, 20. 6, 5. 16, 22. IIII 6, 41. CS 7.
deuictus IIII 4, 39. deuictis I 29, 3.
deuium II 11, 21. deuio III 25, 12. deuiae I 17, 6.
deuocare E 17, 5.
deuoluit IIII 2, 11.
deuota III 4, 27. 23, 10. douoti E 16, 9. deuota IIII 14, 18.
dextera I 2, 3. E 7, 10. dextrā II 17, 29. III 3, 52. dexteras III 19, 21. dextras IIII 4, 21. dexteris E 7, 1.
diadema II 2, 21.
Diana IIII 7, 25 E 5, 51. CS 1. 70. Dianae II 12, 20. III 4, 71. E 17, 3. CS 75. Dianam I 21, 1.
dico III 3, 58. dicit IIII 2, 19. dicimus IIII 5, 38. 39. dicunt I 8, 14.

IIII 12, 9. E 14, 9. dicat I 27, 10. dic I 8, 1. 32, 3. II 11, 22. III 4, 1. 11, 7. 14, 21. dicite I 21, 1. 2. dicere I 19, 12. II 12, 14. 13, 30. IIII I 8, 12. CS 8. 76. dicens III 7, 11. dicente III 13, 14. dicam I 12, 13. 25. III 25, 7. dices I 17, 19. II 12, 10. IIII 6, 41. 10, 6 dicet I 7, 9. II 7, 26. dicemus IIII 2, 50. dixi II 17, 10. dixit III 5, 20. 11, 37. 27, 35. 70. IIII 4, 49. E 5, 49. dixisse III 29, 43. dicitur III 17, 6. dicar III 30, 10. dici I 2, 50. dicerer III 16, 27. dicetur III 28, 16. dicenda IIII 9, 21. dictus II 19, 26. III 14, 1. dictum CS 26.
diductos III 9, 18.
dies I 36, 10. II 17, 8. 18, 15. III 6, 45. 8, 9. 14, 13. 28, 6. IIII 4, 40. 5. 7. 11, 15. 13, 16. E 17, 25. diem I 11, 8. 15, 33. II 7, 6. III 29, 42. IIII 5, 29. 7, 8. E 17, 25. CS 9. die I 1, 20. 13, 20. II 13, 1. 18, 15. 12, 20. III 21, 6. 28, 1. IIII 1, 25. 5, 39. 14, 34. E 5, 33. 13, 14. CS 23. dies II 14, 5. dierum I 9, 14. dies II 3, 6. III 29, 20. IIII 2, 41.
Diespiter I 34, 5. III 2, 29.
differat E 10, 6. different E 5, 99. distuli IIII 4, 21.
difficilis III 7, 32. difficilem III 10, 11. difficili I 13, 4.
diffidit III 16, 13.
diffingas I 35, 39. diffinget III 29, 47.
diffugiunt I 18, 4. 35, 26. diffugēre IIII 7, 1.
diffundo diffuderit E 14, 1.
digito I 9, 24. IIII 3, 22. digitos II 20, 12.
dignatur IIII 3, 14.
dignus digna III 11, 34. 21, 6. dignum IIII 8, 28. digne I 27, 20. III 13, 2. digna II 13, 29. IIII 11, 29. digne I 6, 14. dignior II 14, 25. dignissima E 12, 1.
diiudicatā III 5, 54.
dilapsam IIII 13, 28.
diligit II 10, 6. diligeret E 12, 24. dilecte II 20, 7. dilecta II 5, 17. dilectam I 21, 4. 30, 2. II 4, 18.
diluuies III 29, 40. diluuiem IIII 14, 28.
dimidium I 3, 8.
dimouet IIII 5, 14. dimoueas I 1, 13. dimouebit III 8, 10. dimouit III 5, 51. dimouere I 23, 7.
Dindymene I 16, 5.
Dionaeo II 1, 39.
diota I 9, 8.
dirae diris E 5, 89.
Dircaeum IIII 2, 25.
direxit IIII 9, 18.
†direpta III 5, 21. IIII 15, 7.
diruit IIII 14, 30. diruere III 30, 4.
dirus II 2, 13. IIII 4, 42. dira III 24, 6. E 5, 89. dirae I 2, 1. dirum III 6, 36. dira E 5, 61. diris E 13, 10.
discernunt I 18, 11.
discinctus E 1, 34.
disco disce III 27, 75. discere III 3, 34. discentīs II 19, 3. discet II 20, 20. didicere IIII 14, 8.
discordiā E 4, 2.
discors III 29, 28.
discrepat I 27, 6.
discribo discriptas II 13, 23.
discrimen II 5, 23.
discus disco I 8, 11.
disiecta II 19, 15.
dispari I 17, 25. dispar E 7, 12. disparem IIII 11, 31.
displicent I 38, 2.
dissentientis III 5, 14.
dissidet III 8, 20. dissidens II 2, 18.
dissilire E 17, 29.
dissimulat II 20, 17.
dissipat II 11, 17. dissipare E 17, 48. dissipabit E 16, 14.
dissociabili I 3, 22.
dissolue I 9, 5.
distinet IIII 5, 12. distenta E 2, 46.
distinguet II 5, 11.
disto distat III 19, 1. IIII 9, 29. †distet III 19, 1.
dithyrambos IIII 2, 10.
dito ditauit E 1, 32. ditasse E 17, 60.
diu I 2, 45. IIII 1, 1. 4, 22. 5, 2. 13, 24.
diuellet II 17, 15. diuelletur I 36, 19. diuolsus I 13, 19.
diues I 10, 14. 31, 10. II 3, 21. 12, 21. 18, 10. IIII 7, 15. 11, 23. 12, 24. E 15, 19. diuitis III 24, 2. ditis E 2, 65. diuitem II 18, 31. diuite IIII 8, 5. diuitum III 11, 6. 16, 23. diuitibus III 29, 13. IIII 8, 27. diuites E 16, 42. ditīs I 7, 9.
diuidit I 36, 6. diuidat E 11, 16. diuidens I 34, 6. diuides I 15, 15. diuisus II 11, 3.
diuina III 27, 10.
diuitiae III 24, 63. diuitias III 1, 48. 29, 61. diuitiis II 3, 20.
dium I 18, 13.
diuom diuo II 3, 23. III 2, 5.
diuŏs III 5, 2. díua I 3, 1. 35, 1. III 22, 4. 26, 9. CS 17. diue IIII 6, 1. diui IIII 2, 38. diuom I 2, 25. IIII

6. 22. diuis I 9. 9. III 3. 18. 14, 6. IIII 2, 51. 5, 1. diuos II 8, 11. 16, 1. III 4, 47. IIII 14, 34.
do E 17, 1. datis III 4, 41. dant I 28, 17. da III 19. 9. 10 bis. date E 7. 14. CS 3. 47. dare I 28. 25. 34, 4. II 12. 18. III 3. 44. 12, 2. 16. 38. E 15. 13. 16, 27. dabat III 9, 3. darem IIII 15, 4. daret I 37, 20. dabit I 2, 29. 9, 14. dabimus IIII 2, 51. dabunt IIII 2, 39. daturus IIII 2, 3. CS43. daturos III 6. 47. dedi E 17, 19. dedit I 24, 4. 31, 9. II 16, 39. III 29, 54. IIII 6, 30. dederunt III 6, 7. IIII 13, 23. dederīs IIII 7, 20. dederint I 11, 2. datur E 16, 66. detur III 11. 39. datus I 20, 3. data I 12. 51. datum III 7, 17. dato III 4, 41. 5, 46. datis I 3, 35.
doceo docentem II 19, 2. docentīs III 7, 19. docuere IIII 4, 8. doceri III 6. 21. doctus I 29, 9. CS 75. docta III 6, 38. 9, 10. doctae IIII 13, 7. docte III 8, 5. doctarum I 1, 29. doctior III 24, 56.
docilis III 11, 1. IIII 6, 43. docili CS 45.
doctor IIII 6, 25.
doctrina IIII 4, 33.
dolet III 4, 73. doleas I 33, 1. doleutem III 1, 41. IIII 4, 62. dolitura E 15, 11.
dolium III 11, 27. dolio E 2, 47.
dolor E 15, 16. doloribus E 17, 64.
doloso II 1, 8. III 27, 25. dolosi I 35, 28.
dolum I 10, 10. dolos E 2, 34.
domabilis IIII 14, 41.
dominae II 8, 19. 12, 13. III 27, 65. IIII 14, 44. dominam I 35, 6.
dominus III 1, 36. 38. 16, 25. domini II 13, 12. domino II 15, 8. dominum II 4, 6. 14, 24. dominos I 1, 6.
domo domat I 27, 14. domuit E 16, 7. domando II 2, 9. domitus III 4, 72. 8, 22. domitam I 20, 9. domitā IIII 8, 18. domitos I 12, 54. II 12, 6.
domus I 4, 17. 7, 12. II 12, 8. 14, 21. III 3, 26. 16, 12. IIII 5, 21. 11, 6. 12, 6. E 2, 65. domum I 6, 8. 15, 5. 29, 14. III 7, 29. 19, 7. IIII 1, 9. 2, 17. E 2, 40. 62. 5, 25. 11, 20. 13, 16. 16, 27. CS 74. domo I 3, 29. II 3, 17. 11, 21. 18. 2. 5, 12. 12, 24. E 9, 3. domibus I 22, 22. domos I 15, 36. 28, 5. 35, 24. II 12, 24. 18, 19. III 1, 22. 6, 18. 15, 9. 24, 10. 29, 37. E 5, 53.
donec I 9, 17. III 5, 45. 6. 2. 9. 1. 5. E 17, 33.
dono donat IIII 2. 20. donem III 22. 8. dones I 31, 18. donet III 6, 27. CS 30. donare IIII 8, 12. 12, 19. donarem IIII 8. 1. 3. donauere IIII 2. 38. donatura IIII 3. 20. donaberis III 13, 3. donandus IIII 2, 9.
donum dona III 8. 27. IIII 9, 42. donis E 3. 13.
Dorium E 9. 6.
dormis I 25, 8. dormirem III 4, 18
dos III 24, 21. dote III 29, 56.
dotata III 24. 19.
dracones IIII 4, 11.
Drusus IIII 14. 10. Drusum IIII 4. 18.
dubito I 12, 35.
dubius E 5. 85. dubiis IIII 9, 36.
duco ducis I 15. 5. †III 17, 5. ducit I 4. 5. *III 17, 5. 27, 42. IIII 4. 60. 5, 30. 8, 34. ducat III 27. 2. ducant E 8, 12. ducere I 12. 12. †III 3, 34. III 11, 14. IIII 7, 6. 12, 14. ducentis IIII 9, 38. ducente III 3. 63. ducentia E 14, 3. duces I 17, 22. IIII 1, 22. ducet II 17, 9. III 27, 76. IIII 3, 5. duxit IIII 2, 59. duci E 4, 18. ducenda E 17, 63. ductum III 3, 29. ductos IIII 6, 23. ducta II 12, 11.
duelli III 14, 18. duello III 5, 38. duellis IIII 15, 8.
dulcis I 26, 9. II 12, 13. dulcem III 1, 19. IIII 3, 18. dulce I 1, 2. 22, 23. 24. 32, 15. II 6, 10. 7, 28. III 2, 13. 25, 18. IIII 12, 28. E 1, 8. dulci I 16, 23. 17, 10. 36, 7. 37, 11. II 13, 38. III 12, 2. 13, 2. IIII 5, 12. E 2, 47. 5, 56. 9, 38. dulces III 23, 7. dulcium IIII 1, 4. dulcīs I 9, 15. III 8, 6. 9, 10. E 2, 40. 16, 35. dulcia I 13, 14. dulcibus E 13. 18.
dum I 2, 17. 4, 7. 6, 9. 10, 11. 11, 7. 16, 26. 22, 10. 34, 2. 37, 6. II 3, 15. 10, 2. 11, 16. 12, 26. III 3, 37. 40. 7, 18. 11, 23. 50. 17, 13. 20, 9. 21, 24. 30, 8. IIII 2, 49. 12, 26. E 13, 4. 15, 7.
dumeta III 4, 63. 29, 23.
duplicis I 6, 7.
durare I 14, 7. duranit E 16, 65. duratae III 24, 39.
durus dura I 35, 24. durae IIII 14, 50. duro III 21, 14. durum I 24, 19. II 12, 2. IIII 1, 7. duram III 7, 32. IIII 9, 49. dure IIII 1, 40. duro III 11, 31.

durā E 4, 4. dura I 18, 3. II 13, 27. 28 (bis). III 20, 3. E 3, 4. 11, 22. duris IIII 4, 57. E 5, 30. 17, 15.
dux III 3, 5. IIII 5, 5. 37. E 9, 8. ducis III 14, 7. ducem IIII 3, 7. E 3, 10. 9, 24. duce I 2, 52. 6, 4. 7, 27. 10, 13. II 7, 2. III 3, 24. ducibus IIII 8, 15. duces II 1, 21. III 16, 16. IIII 15, 29.

E.

ebria I 37, 12.
ebur I 31, 6. II 18, 1.
eburnā II 11, 22. III 27, 41.
ecce I 15, 27.
echinus E 5, 28.
Echioniae IIII 4, 64.
edax III 30, 3. edacīs II 11, 18 edacibus E 2, 34.
edicta IIII 15, 22.
ĕdo edit (= edat) E 3, 3.
ēdo edite I 1, 1.
edomuit IIII 5, 22.
Edonis II 7, 27.
educit IIII 2, 23.
effero extulit E 2, 18.
efficax IIII 12, 20. efficacis E 3, 17. efficaci E 17, 1.
efficiet III 29, 46.
effor effare E 17, 37.
effugĕre IIII 4, 52. effugerit E 5, 102.
effundo effuderit IIII 7, 11.
eget I 22, 2. egens IIII 8, 10. E 17, 66.
ego I 16, 25. 18, 11. 20, 2. 23, 9. II 7, 26. 17, 9. 20, 5. 6. III 3, 33. 5, 18. 21. 11, 42. 14, 14. 27. 19, 21. 22, 6. 27, 7. 18. 30, 7. IIII 1, 37. 2, 27. 4, 69. 6, 41. 9, 30. 12, 22. E 12, 25. 15, 24. 17, 74. mei III 30, 6. mihi I 11, 1. 13, 5. 14, 17. 16, 26. 19, 13. 31, 17. 32, 15. II 6, 13. 7, 28. 16, 31. 17, 2. 19, 9. III 3, 22. 4, 22. 14, 13. 16, 35. 25, 12. 27, 45. 29, 52. 30, 15. IIII 6, 29. 8, 9. 11, 1. 17. 13, 20. E 4, 2. 11, 21. 12, 2. 15. 18. me I 1, 29. 30. 35. 5, 13. 7, 10. 13, 13. 16, 22. 17, 13. 19, 2. 5. 9. 22, 9. 17. 23, 1. 27, 9. 28, 21. 31, 15. 16. 33, 13. 38, 7. II 7, 13. 12, 13. 14. 17, 1. 13. 17. 27. 18, 11. 20, 17. 19. III 4, 5, 9. 26. 9, 9. 13. 10, 2. 11, 45. 47. 19, 28. 25, 1. 29, 5. 55. 62. IIII 1, 29. 2, 54. 3, 15. 13, 20. 15, 1. E 1, 31. 2, 49. 3, 7. 5, 4. 9. 68. 5, 75. 6, 4. 8, 7. 11, 1. 3. 7. 24. 14, 6. 15. 17, 24. 36. 45. me (*ablat.*) I 7, 31. 25, 7. II 1, 39. III 2, 28. 3, 64. 4, 29. 6, 1. 21. 7, 1. 13, 14. 21, 1. IIII 8, 5. E 12, 14. 16, 66.
egregius III 5, 48. egregii I 6, 11. III 25, 4.
eheu I 35, 33. II 14, 1. III 2, 9. 11, 42. E 9, 11.
elaborabunt III 1, 19. elaboratum E 14, 12.
elĕgit III 6, 26.
elegos I 33, 3.
elementa III 24, 52.
Eleus Elea IIII 2, 17.
eliciet II 11, 21. IIII 12, 17.
elocuta III 3, 17.
eluere IIII 12, 20.
emancipatus E 9, 12.
emirabitur I 5, 8.
emouit IIII 15, 11.
emptor III 6, 32.
enauiganda II 14, 11.
Enceladus III 4, 56.
eneruet E 8, 2.
enim I 7, 28. II 5, 13. 16, 9. III 16, 7. IIII 5, 6. 7, 25. 11, 33. 13, 9.
Enipeus III 7, 23.
enitescis II 8, 6.
enitor enitar III 27, 47. enisus III 3, 10.
ensis I 16, 10. III 1, 17. ensem I 37, 23. ense E 17, 71. enses E 7, 2. enses (*accus.*) IIII 15, 19.
eo it IIII 5, 7. eunt II 14, 5. eat III 10, 10. eamus E 16, 36. i III 11, 49. 50. 14, 17. ire I 2, 15. III 16, 9. 27, 15. 43. E 16, 21. euntium E 4, 9. ibis E 1, 1. ibit III 20, 6. ibimus. I 7, 26. II 17, 10 (bis). iturus E 9, 30. iturum I 35, 29.
eodem (*adu.*) II 3, 25. III 1, 38.
Eois I 35, 31. E 2, 51.
Ephesum I 7, 2.
epulis I 36, 15. IIII 8, 30. epulas III 8, 6. E 2, 61.
equa II 16, 35. III 11, 9.
eques I 20, 5. III 2, 4. 12, 11. E 4, 15. 16, 12. 17, 74. equitem III 1, 40. IIII 11, 27. equitum II 1, 20. 16, 22. III 16, 20.
equino III 4, 34. equina E 8, 8.
equitat I 8, 6. equitare I 2, 51. II 9, 24. equitauit IIII 4, 44.
equŏs IIII 3, 4. equo III 24, 54. IIII 6, 13. ecum III 7, 25. IIII 2, 18. 14, 24. equorum I 25, 14. equos I 34, 8. II 1, 20. E 9, 17. equis I 6, 3. 7, 9. 12, 26. 15, 9. 25. 19, 11. III 3. 16. IIII 4, 30.
eradenda III 24, 51.
ergo I 24, 5. II 7, 17. E 2, 9. 17, 27.

erile III 27, 63.
eripiunt IIII 8, 32. eripe III 29, 5. eripuit II 17, 24. eripi II 12, 27. ereptus E 2, 60. ereptum IIII 8, 25.
erro I 34, 3. errat III 18, 13. errem III 27, 51. errare III 4, 7. errans II 14, 18. errantīs E 2, 12.
erubescendis I 27, 15.
erum II 18, 32.
erutas E 5, 17.
Erycina I 2, 33.
Erymanthi I 21, 7.
Esquilini E 17, 58. Esquilinae E 5, 100.
et I 1, 16. 23. 2, 2. 9. 18. 34. 35. 39. 3, 8. 9. 19. 30. 4, 17. 20. 5, 6. 6, 1. 11. 7, 6. 27. 8, 16. 9, 13. 10, 3. 5. 15. 20. 11, 6. 12, 22. 31. 37. 41. 42. 43. 56. 13, 6. 17. 14, 5. 15, 8. 11. 12. 17. 18. 16, 15. 18. 24. 17, 2. 6. 11. 14. 27. 18. 2. 15. 19, 3. 8. 11. 20, 6. 9. 21, 5. 14. 22, 10. 23, 4. 24, 6. 25, 6. 13. 26, 1. 27, 5. 8. 28, 1. 9. 16. 24. 29, 2. 12. 30, 2. 5. 7. 31, 17. 32, 2. 3. 11. 13. 34, 1. 9. 10. 13. 35, 10. 11. 18. 21. 25. 30. 33. 36, 2. 37, 4. 25. 26. II 1, 2. 4. 7. 14. 23. 25. 2, 11. 15. 21. 3, 11. 13 (bis). 17. 19. 22. 3, 27. 4, 10. 15. 21. 5, 14. 6, 1. 2. 7. 11. 18. 21. 7, 9. 11. 8, 10. 14. 9, 8. 18. 20. 10, 10. 11, 6. 14. 12, 5. 15. 13', 1. 2. 5. 6. 9. 17. 18. 22. 23. 26. 31. 35. 14, 3. 21 (bis). 26. 15, 5. 6. 11. 19. 21. 16, 11. 23. 26. 31. 37. 39. 18, 9. 18. 24. 28 (bis). 19, 3. 9. 10. 16. 25. 31. 20, 10. 17. 18. 22. III 1, 1. 15. 37. 39. 45. 2, 3. 5. 8. 13. 14. 23. 25. 3, 1. 9. 20. 24. 30. 31. 35. 41. 49. 64. 71. 4, 1. 6. 15. 18. 25. 31. 34. 36. 46. 53. 59. 64. 5, 6. 9. 12. 15. 19. 23. 34. 43. 6, 3. 9. 11 (bis). 14. 22. 23. 35. 39. 42. 7, 10. 19. 31. 8, 2. 6. 14. 16. 26. 9, 10. 22. 10, 7. 11, 11. 14 (bis). 21. 26. 35. 39. 49. 50. 51. 12, 15. 13, 12. 14, 10. 17. 18. 21. 26. 15, 6. 16, 2. 6. 7. 10. 14. 23. 30. 17, 2. 3. 7. 10. 15. 18, 2. 19, 3. 4. 7. 24. 20, 13. 21, 3. 11. 15. 18. 21. 23, 3. 10. 20. 24, 2. 4. 11. 13. 22. 24. 26. 46. 48 (bis). 52. 60. 25, 6. 10. 13. 26, 2. 7 (bis). 9. 27, 2. 5. 14. 19. 22. 23. 26. 29. 32. 46. 61. 67. 28, 10. 12. 14. 29, 3. 6. 7. 9. 12. 15. 19. 22. 26. 27. 37 (bis). 49. 54. 59. 30, 5. 11. 15. IIII 1, 14. 15. 17. 22. 2, 19. 22. 41. 46. 3, 11. 16. 24. 4, 5. 29. 38. 39. 46. 52. 71. 75. 5, 8. 13. 22. 30. 31. 34. 36. 6, 3. 15. 34. 7, 3. 7. 11. 16. 21. 8, 12. 14. 9, 7. 14. 16. 35. 37. 10, 1. 3. 4. 11, 9. 23. 26. 29. 12, 6. 11. 25. 13, 2. 5. 6. 10. 12. 21. 14, 11. 23. 31. 33. 36. 42. 46. 15, 2. 5. 6. 8. 9. 12. 13. 14. 20. E 1, 11. 22. 23. 2, 7. 21. 31. 35. 47. 57. 4, 1. 4. 9. 14. 5, 2. 3. 16. 19. 23. 37. 43. 44. 51. 95. 97. 100. 6, 4. 7, 15. 8, 3. 7. 9. 9, 13 (bis). 22. 34. 10, 17. 24. 11, 21. 22. 12, 7. 13, 1. 5. 8. 9. 14. 15, 1. 7. 14, 17. 19. 16, 11. 13. 20. 32. 35. 37. 40. 42. 44. 17, 3. 10. 17. 20. 21. 25. 30. 45. 49. 50. 58. 77. CS 10 (bis). 31. 32. 39. 48. 56. 57 (bis). 58. 61. 71.
et (= etiam) I 4, 11. 9, 21. 10, 13. 12, 25. 16, 15. 28, 7. II 10, 17. 13, 37. 19, 13 III 2, 14. 4, 70. 15, 8. 21, 11. 27, 5. 25. E 16, 45.
et (*postpositum*) I 12, 11. 29, 14. 31, 10. 37, 8. III 24, 48 (bis). IIII 7, 15. E 1, 12. 2, 20. 3, 22. 9, 13. 10, 18 11, 8. 16, 2. 40. 17, 2. CS 3.
et ... et I 1, 2. 7, 13. 9, 18. 14, 13. 23, 8. 32, 9. II 3, 15. 13, 37. III 4, 8. 41. 5, 10. 6, 18. 11, 5. 6. 13, 5. 14, 7. 17, 2. 3. 24, 43. IIII 1, 13. 15, 31. E 11, 9. 10. CS 75.
etenim IIII 5, 17.
etiam III 11, 29. IIII 6, 19.
Etrusca E 16, 4. Etruscum III 29, 35. CS 38. Etrusco I 2, 14. Etrusca E 16, 40.
euaganti IIII 15, 10.
euehit I 1, 6.
euello euolsis III 4, 55.
euĕnit IIII 4, 65.
Euhias III 25, 9.
Euhius I 18, 9. II 11, 17.
euhoe II 19, 5. 7.
euincet II 15, 5.
euitata I 1, 5.
Eumenidum II 13, 36.
Europe (*myth.*) III 27, 25. 57.
Europen III 3, 47.
Eurus I 28, 25. IIII 4, 43. E 10, 5. 16, 54. Euro I 25, 20. II 16, 24. III 17, 11. IIII 6, 10.
Euterpe I 1, 33.
ex I 29, 7. II 1, 1. III 2, 6. 3, 21. 24, 32. 30, 12. IIII 11, 18. E 11, 5. 16, 47.
examen I 35, 31. E 2, 65.
exanimas II 17, 1. exanimari III 12, 3.
exaret E 8, 4.
excantata E 5, 45.
excĭdo excidit III 5, 29.
excīdo excisus III 3, 67.

excipere III 12, 16. excipiebat II 15, 16. excepit IIII 9, 23.
excitare E 17, 79. excitatur E 2, 5.
excludet II 15, 10.
excubiae III 16, 3.
excubo excubat IIII 13, 8.
excutitur III 9, 19.
execrata E 16, 18. 36.
exemplum IIII 11, 26. exemplo III 5, 15.
exeo exit E 10, 1. exitura II 3, 27.
exercet IIII 14, 21. E 2, 3.
exercitatas E 9, 31.
exercitus I 16, 21.
exhauriebat E 5, 31.
exigo †exiget IIII 15, 18. exegi III 30, 1. exactos II 13, 31. III 22, 6.
exigui I 28, 3. exiguo I 18, 10. exiguis II 9, 24. III 6, 12.
exilis I 4, 17. exile E 8, 10.
exilio exilis E 17, 52.
exilium II 3, 28.
eximit II 2, 19. eximet III 14, 14. IIII 15, 18.
exitium I 15, 21. II 19, 16. exitio I 16, 17. 28, 18. III 16, 13,
exitum III 6, 6. 29, 29. exitūs IIII 8, 34. 14, 38. E 17, 81.
expauit I 37, 23.
expedit II 8, 9. expediunt IIII 4, 76. expediat E 16, 15. expedire E 11, 25. expedies III 24, 8. expediet I 27, 24. expeditus I 22, 11. expedita E 5, 25. expedito I 8, 12.
experior expertus I 3, 34. IIII 4, 3. expertae III 14, 11.
expers III 4, 65. 11, 11. expertes IIII 14, 7.
expes E 16, 37.
expetit E 11, 3.
expiare E 17, 88. expiatur E 5, 90. expiandi I 2, 29. expiatis II 1, 5.
expirauero E 5, 91.
exple II 7, 22.
explicuit IIII 9, 44. explicuere III 29, 16.
expugnat III 15, 9.
†exsecta E 5, 37.
exsiccet I 31, 11.
exsomnis III 25, 9.
*exsucta E 5, 37.
extendat III 3, 46. extento II 2, 5. extenta II, 15, 3.
extinxit III 4, 27.
exto extant E 5, 35.
extra III 4, 10.
extremum III 10, 1. extremā E 3, 22. extremos III 11, 47. IIII 14, 31.
extricata III 5, 31.
extruat E 2, 43. extructis II 3, 19.
exul II 16, 19. III 5, 48. exules III 3, 38.
exultim III 11, 10.
exuo exuēre E 17, 15.

F.

Fabricium I 12, 40.
fabula E 11, 8. fabulae I 4, 16.
fabulosus I 22, 7. fabulosae III 4, 9.
facies IIII 13, 22. faciem IIII 5, 14. 10, 5.
facilis I 25, 5. facili II 12, 26. facilem II 11, 8. III 21, 4.
facio faciam III 28, 2. facere III 24, 43. feceris IIII 8, 21. fecerit IIII 7, 22. facturus I 22, 6.
facundia IIII 7, 23.
facundus facunde I 10, 1. facunda IIII 1, 35.
faece I 35, 27. III 15, 16.
Falerni I 27, 10. II 3, 8. 11, 19. E 4, 13. Falerna III 1, 43. Falernae I 20, 10. Falernis II 6, 19.
fallax III 7, 20. fallacis I 5, 12.
fallit III 16, 32. 17, 12. fallat III 24, 60. fallant E 15, 21. falle III 11, 40. fallere II 8, 10. III 14, 20. IIII 4, 52. fallentis E 16, 45. falleret II 5, 22. IIII 6, 16. fefellit I 10, 16. E 3, 7. 5, 68.
falsis II 2, 19. III 7, 14.
falx falce I 31, 9. E 2, 13.
fama I 12, 46. III 1, 12. IIII 15, 14. Fama II 2, 8.
fames III 16, 18. famem I 21, 13.
famosus III 3, 26. famosis III 15, 3.
famulis III 1, 36. 17, 16.
fana IIII 4, 48. E 16, 19.
farre III 23, 20.
fas I 18, 10. II 19, 9. 13. III 29, 32. IIII 4, 22. E 5, 87.
fasces I 12, 35.
fascinum E 8, 18.
fastos III 17, 4. fastūs IIII 14, 4. fastis IIII 13, 5.
fastidio fastidit III 1, 23. fastidienti E 5, 78.
fastidiosus III 1, 37. fastidiosam III 29, 9. fastidiosa E 17, 73.
fastidium E 4, 12. fastidia E 12, 13.
fatalis III 3, 19. fatale I 37, 21.

fatigas II 11, 12. fatigent I 2, 26. fatigaret IIII 14, 19. fatigatum III 4, 11. fatigatis III 6, 43.
Fatum Fati II 17, 24. fata I 15, 5. 24, 17. II 13, 16. III 3, 57. 9, 12. 16. 11, 28. IIII 2, 38. 13, 23. E 7, 17. 17, 62. CS 28. fatis I 12, 51.
fauet III 11, 50. fauete III 1, 2. fauentium III 24, 46.
fauillam III 6, 23.
Faunus I 17, 2. II 17, 28. Faune III 18, 1. Fauno I 4, 11.
Fauoni I 4, 1. Fauonii III 7, 2.
fauor IIII 8, 26.
Faustitas IIII 5, 18.
faustus faustis IIII 4, 26.
faux fauce E 14, 4.
fax facem IIII 13, 28. face III 9, 13. 11, 33. IIII 6, 38.
febrium I 3, 30.
fecunda III 23, 6. fecunda III 6, 17.
felix III 27, 13. IIII 2, 48. 13, 21. E 12, 25. CS 66. felices I 13, 17. E 16, 53. felicior E 15, 17. feliciores E 2, 14.
femina IIII 1, 29. feminae E 9, 12. feminā IIII 11, 34. feminis I 15, 14. CS 19.
femur E 8, 9.
fenerator E 2, 67.
fenestras I 25, 1.
fenore E 2, 4.
fera E 6, 8. ferae III 3, 41. E 5, 55. feris E 16, 10.
ferax E 5, 22. feraci IIII 4, 58. CS 19. feraces I 31, 4.
†Ferenti III 4, 16.
ferias IIII 5, 37.
ferio feriunt II 10, 11. feriam I 1, 36. III 11, 43. feriemus II 17, 32. ferient III 3, 8.
ferior feriatos IIII 6, 14.
fero fert E 5, 3. 9, 13. ferunt I 4, 10. III 16, 33. 17, 2. 24, 13. ferre I 35, 28. II 3, 14. 5, 1. 6, 2. 12, 17. III 27, 74. E 1, 10. ferens II 18, 27. E 10, 2. ferrem III 14, 27. ferres IIII 8, 5. feret I 7, 25. III 16, 22. 29, 64. IIII 1, 16. E 15, 13. feremus E 1, 11. ferent E 16, 21. laturi E 1, 9. latura E 1, 22. tulit I 12, 42. II 7, 16. III 6, 46. tuleris III 23, 1. tuleris IIII 8, 22. fertur I 7, 23. 16, 13. III 5, 41. 20, 13. IIII 2, 11. E 9, 32. feruntur III 29, 34. ferar E 17, 34. feratur E 10, 11. ferebar E 11, 20. ferebaris II, 19, 27. ferar II 20, 1.
ferox I 6, 3. 15, 13. 32, 6. 35, 10. II 5, 13. III 3, 44. IIII 9, 21. feroces IIII 4, 31. feroces (*accus.*) IIII 2, 34. ferocīs III 2, 3. ferocior I 37, 29.
ferrata IIII 14, 30.
ferrum I 2, 21. 35, 40. ferro III 11, 32. 27, 46. IIII 6, 9. 4, 60. E 5, 10. 16, 65.
fertilis II 6, 19. III 16, 31. CS 29. fertile IIII 3, 10 fertilibus II 15, 8.
feruidus I 30, 5. feruidum E 1, 27. feruido I 9, 10. feruidā E 17, 32. feruidi IIII 13, 26. feruidos II 15, 9. feruidis I 1, 4. III 24, 36. feruidiore E 11, 14.
feruit IIII 2, 7. feruens I 13, 4.
feruor I 16, 24.
ferus II 8, 14. fera III 29, 40. E 16, 7. ferae II 12, 1. IIII 5, 27. feris E 7, 12. 17, 11. feros I 10, 2. III 4, 33. fera I 15, 4.
fessus III 29, 22. fessum II 7, 18. fessis II 4, 11. III 13, 11. fessos E 2, 63. CS 63. fessas III 4, 38.
festinas I 28, 35. festinat IIII 11, 9.
festus III 8, 9. 14, 13. 18, 11. festo III 28, 1. festos II 3, 7. festas IIII 6, 42. E 9, 1. festis E 2, 59.
fetūs IIII 5, 27. CS 31.
fetus feta III 27, 4.
ficus E 16, 46.
fideli III 2, 25. fidelem II 4, 18. IIII 4, 3. fidelibus I 1, 27. IIII 5, 15.
fides I 18, 16. II 18, 9. III 16, 30. 24, 59. IIII 5, 20. fidei III 7, 4. fidem I 5, 5. fide I 33, 4. E 17, 37.
Fides I 24, 7. 35, 21. CS 57.
fides fidem I 24, 14. fide I 17, 18. E 13, 9. fidibus I 12, 11. 26, 10. 36, 1. II 13, 24. III 4, 4. IIII 9, 12.
fidicen IIII 3, 23. 6, 25.
fidit I 14, 15. III 24, 20. fidens III 4, 50. fidentes III 3, 59.
fidus IIII 9, 40. fidum II 12, 16.
figit III 24, 5. fige III 15, 2. fixae E 5, 39.
figurā I 2, 41.
filia I 14, 12. 16, 1. III 15, 8. filiae III 27, 35. filiam E 5, 64.
filius I 2, 43. III 9, 14. 27, 68. IIII 6, 6. filium I 8, 14.
filum fila II 3, 15.
findit IIII 11, 16. findunt E 13, 14. findere I 1, 11.
fingo IIII 2, 32. fingent IIII 3, 12. fingitur III 6, 22.
finire I 7, 17. III 4, 39. finitis I 19, 4.
finis I 34, 11. IIII 11, 32. E 17, 36. finem I 8, 12. 11, 2. fine I 18, 10.

II 18, 30. finium E 2, 22. finīs III 18, 2. finibus I 3, 6.
finitimum III 24, 38. finitimi E 16, 3.
fio fis IIII 13, 2. fit I 24, 19. fiunt E 5, 52. fias I 16, 27. fieres II 8, 3. fies III 13, 13. fiet III 14, 24.
firmaret III 5, 46.
firmus E 1, 16. firmo E 12, 3. firmior IIII 4, 61.
fistula III 19, 20. fistulā I 17, 10. IIII 1, 24. 12, 10.
Flacco E 15, 12.
flagello III 26, 11. flagellis E 4, 11.
flagitium IIII 9, 50. flagitio III 5, 26.
flagito II 18, 13.
flagres E 5, 81. flagrans I 25, 13. flagrantis III 13, 9. flagrantia II 12, 25.
flamina III 19, 19.
flamma I 16, 3. IIII 2, 16. 4, 43. E 17, 33. flammā I 27, 20. flammae IIII 11, 11. flammis IIII 6, 19. E 5, 24.
flatu IIII 5, 10.
flauŏs II 3, 18. flaua III 9, 19. flauae II 4, 14. flauom I 2, 13. 8, 8. flauam I 5, 4. flauo IIII 4, 4. flauos E 16, 33.
flebilis I 24, 9. flebili IIII 2, 21. flebilibus II 9, 9. flebilior I 24, 10. flebiliter IIII 12, 5.
flectis II 19, 17. flectere III 7, 25. IIII 1, 6.
fles III 7, 1. flebo E 6, 16. flebis I 25, 10. flebit I 5, 6. fleturum E 5, 74. fleuit E 14, 11. fleuere II 9, 17.
floret E 16, 44.
flos III 15, 15. flore I 4, 10. III 29, 3. IIII 10, 4. flores III 8, 2. florum III 27, 29. flores I 26, 7. II 3, 14. III 27, 44. floribus II 11, 9. III 13, 2. IIII 1, 32.
fluctus I 14, 2. III 27, 42. fluctibus I 1, 15. 28, 26. II 14, 14. IIII 8, 25. E 2, 51. 10, 4.
flumen II 6, 11. 9, 21. IIII 4, 38. 15, 24. fluminis I 20, 6. III 29, 33. flumine II 14, 17. flumina I 9, 4. 34, 9. II 1, 33. IIII 7, 4. E 13, 14. fluminum I 12, 10.
fluo fluat E 15, 20. fluentem E 9, 35. fluxit III 6, 20. E 7, 19.
fluuii IIII 12, 3. fluuiis I 21, 5. II 5, 6.
foco I 9, 5. focum E 2, 43.
foedere III 24, 23.
foedus foeda III 6, 4. foedis III 5, 15.
Foliam E 5, 42.
foliis I 23, 6. II 9, 8. III 17, 9. IIII 3, 7.
fomenta E 11, 17.
fons III 13, 1. fontem II 19, 10. fonte III 6, 19. †fontes E 2, 27. fontium III 13, 13. IIII 14, 45. fontibus I 26, 6. III 4, 25.
for fari IIII 6, 18.
Forenti III 4, 16.
fores III 10, 3. 16, 2. foribus III 26, 8.
forma II 4, 6. formae E 15, 15. formā E 15, 22. formas I 33, 11.
Formiae Formiarum III 17, 6.
Formiani I 20, 11.
formidatus III 6, 15.
formidulosus II 17, 18. formidulosis E 5, 55.
formo formasti I 10, 3. formandae III 24, 54.
formosa IIII 13, 3.
fors I 9, 14.
forsan II 16, 31.
forset I 28, 31.
fortasse E 13, 7.
forte IIII 9, 1. E 16, 15.
fortis I 6, 1. 37, 26. II 10, 22. III 5, 32. IIII 2, 43. 4, 53. E 17, 52. forti E 1, 14. fortes I 7, 30. II 16, 17. IIII 4, 29. 9, 25. fortium IIII 8, 3. fortibus IIII 4, 29. fortior III 3, 50. fortiter I 14, 2.
fortuitum II 15, 17.
Fortuna I 31, 10. 34, 15. III 29, 49. Fortunae II 1, 3.
fortuna I 7, 25. 37, 11. III 3, 62. IIII 4, 71. 14, 37. E 4, 6. fortunam III 27, 75.
forum IIII 2, 43. E 2, 7.
foruŏs foruae II 13, 21.
fossor III 18, 15.
fragilem I 3, 10. III 2, 28. fragili III 23, 16.
frangit E 10, 8. frangat I 35, 16. frangere I 23, 10. III 27, 47. fregi II 7, 7. fregerit E 3, 2. fregisse II 13, 6. fractus III 3, 7. fracta II 7, 11. fractos E 10, 6. fractis II 14, 14.
frater I 27, 11. E 17, 43. fratres I 3, 2. II 2, 6. III 4, 51. fratrum I 35, 34.
fraternae E 7, 18. fraternā I 21, 12.
fraudulento III 3, 24.
fraus fraudis IIII 9, 37. fraudem I 28, 31. fraude I 3, 28. II 19, 20. CS. 41. fraudes (*accus.*) III 27, 27.
fraxinos III 25, 16.
frementem IIII 14, 23. frementes E 9, 17.
fremitum III 27, 23.
frena IIII 15, 10. frenis I 8, 7.
frequens I 35, 14. II 17, 25. III 1, 34. frequentīs CS 24.

freto E 9, 7. freta I 3, 16. 15, 1. fretis I 33, 15. II 7, 16.
frigidum III 4, 22. frigido I 1, 25. frigida E 13, 13. frigidas III 7, 6.
frigus I 9, 5. III 13, 10. frigora IIII 7, 9. frigoribus III 19, 8.
frondis IIII 4, 58. fronde III 4, 12. IIII 2, 36. frondes I 25, 19. III 18, 14. *E 2, 27. frondibus I 18, 12.
frons III 13, 4. fronti I 7, 7. frontem III 29, 16. E 8, 4. fronte I 33, 5. II 5, 16. IIII 2, 57. E 13, 5. frontium I 1, 29.
fruitur I 5, 9. frui I 31, 17.
frustra I 24, 11. II 14, 13. 15. III 7, 21. 13, 6. E 17, 72.
fruticeto III 12, 16.
frux fruge III 23, 4. frugum IIII 6, 39. CS 29. fruges III 24, 13. IIII 7, 11. 15, 5.
fucatus E 12, 11.
fuco III 5, 28.
fuga III 30, 5. E 16, 66. fugae II 13, 28. fugam II 7, 9. 13, 17. fugae IIII 8, 15.
fugax II 3, 12. 5, 17. fugacem III 2, 14. fugaces II 14, 1. fugacīs II 1, 19. IIII 6, 33.
fugis E 12, 25. fugit II 11, 5. 16, 20. III 7, 18. fugiunt I 12, 30. fuge I 9, 13. II 4, 22. fugiens IIII 27, 41. 29, 48. fugiente II 9, 12. III 2, 24. fugientum III 18, 1. fugientīs III 12, 14. fugeret I 7, 22. fugies I 15, 31. III 20, 3. fugient IIII 7, 19. fugit I 22, 12. 28, 20. III 3, 16. IIII 13, 17. E 3, 14. 5, 63. 9, 8. 17, 21. fugerit I 11, 7. II 2, 15.
fugo fugat III 21, 24. fugatis IIII 4, 39.
fulges IIII 11, 5. fulget III 2, 18. fulgent II 16, 3. fulgens II 12, 8. III 3, 43. fulgentem III 16, 31. fulgente CS 61. fulgentia I 7, 19. fulgentīs II 12, 15. III 28, 14. fulgebat E 15, 1.
fulgor II 1, 19.
fulgura II 10, 12.
fulminis III 4, 1. fulmine III 4, 44. 74. fulmina I 3, 40. 12, 60.
fulmineo III 16, 11.
fulmino fulminantis III 3, 6.
fuluŏs IIII 2, 60. E 6, 5. fuluae IIII 4, 14.
fumat III 18, 8.
fumum III 8, 11. 29, 12. IIII 11, 12. fumo III 6, 4.
funalia III 26, 7.
funditus I 16, 20.
fundo fundis E 17, 53. funde II 7, 22. fundens I 31, 3. fusum est E 7, 4.
fundus I 12, 44. III 1, 30. fundi E 4, 13. fundo III 11, 27.
funebrīs E 5, 18.
funeratus III 8, 7.
functus II 9, 13. functum II 18, 38. functos IIII 15, 29.
funis III 10, 10. funibus I 14, 6. E 4, 3.
funus I 37, 8. II 18, 18. E 8, 11. funeri III 15, 4. funere II 20, 21. funera I 8, 15. 15, 10. 28, 19. IIII 14, 49. funeribus I 35, 4.
Furiae I 28, 17.
furiale III 11, 17.
furiare I 25, 14.
furiosa II 16, 5.
furit I 15, 27. III 29, 18. furere II 7, 28. E 11, 6. furens I 13, 11. furentem I 16, 25.
furor IIII 15, 17. E 5, 92. 7, 13. furorem I 37, 12. furore III 27, 36.
furtim I 13, 7.
furto I 10, 8.
†furuae II 13, 21.
Fusce I 22, 4.
fustes III 6, 41.

G.

Gadīs II 6, 1. Gadibus II 2, 11.
Gaetulus I 23, 10. Gaetulae III 20, 2. Gaetulas II 20, 15.
Galaesi II 6, 10.
Galatea III 27, 14.
galeam I 15, 11. galeae I 2, 38.
Galliae IIII 14, 49.
Gallica I 8, 6. Gallicis III 16, 35.
Gallus Galli E 9, 18.
Ganymede IIII 4, 4.
Gargani II 9, 7.
gaudes I 26, 7. IIII 8, 11. gaudet I 4, 3. 34, 16. III 6, 21. 18, 15. E 2, 19. gaudetis III 4, 42. gaudeat I 25, 18. II 12, 27. gaude E 14, 15. gaudentem I 1, 11. gaudentes IIII 14, 51.
gaudia III 6, 28. IIII 12, 21. gaudiis IIII 11, 14.
gazae II 16, 9. gazis I 29, 2.
gelidum I 1, 30. IIII 5, 25. gelidae I 26, 4. gelido I 12, 6. 21, 6. gelidā II 8, 11. gelidos III 13, 6.
Geloni II 20, 19. Gelonos II 9, 23. III 4, 35.
gelu I 9, 3.

geminant I 16, 8.
geminus III 29, 64. geminis IIII 7, 5.
gemmas III 24, 48. gemmis II 16, 7.
gemo gemant I 14, 6. gemens IIII 12, 5. gementis II 20, 14.
genae IIII 10, 8. genas I 13, 6. IIII 1, 34. genis IIII 13, 8.
Genaunos IIII 14, 10.
gener E 6, 13. generum II 4, 13.
generat I 22, 15. generatur I 12, 17.
generosior III 1, 10. generosius I 37, 21.
Genitalis CS 16.
genitor I 28, 7.
Genium III 17, 14.
gens I 3, 26. IIII 4, 53. E 2, 2. gentis I 12, 49. 15, 22. IIII 5, 2. genti I 15, 11. E 16, 63. CS 47. gente II 3, 23. gentes I 35, 10. II 13, 20. gentibus I 3, 28. II 9, 21. gentīs I 2, 5.
genua E 13, 4. genibus I 23, 8.
genus I 2, 9. 35. 3, 27. 14, 13. II 4, 15. 14, 18. 18, 38. III 6, 18. 17, 4. 19, 3. IIII 7, 23. 14, 10. E 4, 6. 5, 2.
Germania IIII 5, 26. E 16, 7.
germinat E 16, 45.
gero geris III 6, 5. 21, 2. gerentem IIII 4, 18. geret IIII 4, 67. gesserit I 6, 4.
Geryonen II 14, 8.
gestio III 16, 24. gestis IIII 12, 15. gestiens III 3, 54.
gesto gestat I 8, 10. gestans I 35, 19.
Getae III 24, 11. IIII 15, 22.
Giganteo III 1, 7.
†Gigas II 17, 14. III 4, 69. Gigantum II 19, 22.
gigno genuit III 10, 12. genitis III 24, 30.
glacies II 9, 5.
glaciet III 10, 7.
glaebas III 6, 39. glaebis E 16, 55.
gloria I 18, 15. gloriā III 26, 2.
gloriantis E 11, 23.
Glycerae I 19, 5. 30, 3. 33, 2. III 19, 28.
Gnidius II 5, 20.
Gnidos Gnidi I 30, 1. Gnidon III 28, 13.
Gnosii I 15, 17.
gracilis I 5, 1.
gradum I 3, 17. 33. gradu I 35, 2.
Graecia I 15, 6. IIII 5, 35.
Graeco III 24, 57. Graecā I 20, 2.
Gragi I 21, 8.
Graia E 10, 12. Graiae II 16, 38. Graiorum IIII 8, 4. Grais II 4, 12.
graminis I 15, 30. gramine II 3, 6. III 7, 26. IIII 12, 9. E 2, 24. gramina IIII 1, 39. 7, 1.
grandi E 13, 11. grande II 1, 11. 17, 4. III 20, 7. grandia I 6, 9.
grando grandinis I 2, 2. grandine III 1, 29.
gratiae E 1, 24.
Gratia III 19, 16. IIII 7, 5. Gratiae I 4, 6. 30, 6. III 21, 22.
gratus I 9, 22. 10, 20. 12, 39. III 9, 1. grata I 19, 7. 32, 14. III 11, 5. IIII 11, 23. gratum E 9, 3. gratae IIII 6, 21. gratum I 35, 1. III 3, 17. grato I 5, 3. III 11, 23. gratā I 4, 1. 33, 14. IIII 11, 23. CS 23. gratae III 29, 13. gratarum IIII 13, 22. grata I 15, 14. 31, 5. IIII 2, 29. 8, 1. gratior IIII 5, 7.
grauatus IIII 11, 27.
grauidā I 22, 3.
grauis IIII 6, 17. E 1, 6. 12, 5. graue I 2, 5. graui E 2, 57. grauem I 6, 5. 18, 5. II 5, 6. graue III 23, 8. IIII 11, 26. 14, 14. graui I 12, 58. 16, 17. II 19, 8. E 4, 17. 11, 2. graues I 2, 22. IIII 9, 8. E 11, 26. grauīs I 4, 7. 15, 16. II 1, 3. III 3, 30. IIII 9, 22. grauibus III 5, 4. grauiore II 10, 10.
grex E 16, 50. gregis III 13, 8. gregi I 24, 18. gregem E 16, 62. grege I 37, 9. III 12, 15. 29, 21. E 16, 37. greges II 16, 33. III 1, 5. E 2, 12.
Grosphe II 16, 7.
gruem E 2, 35.
gurges II 1, 33.
guttur E 3, 2. gutturi E 17, 72.
*Gyas II 17, 14. III 4, 69.
Gyges II 5, 20. Gygen III 7, 5.

H.

habes I 27, 17. IIII 13, 18. habet E 1, 18. 2, 37. 16, 23. habent I 28, 9. †habentis E 17, 81. habebit III 26, 4. habuere IIII 4, 48. habebitur III 5, 2.
habilis III 19, 24.
habitabilīs IIII 14, 5.
habitanda E 16, 19.
Hadriae I 3, 15. 33, 15. II 14, 14. III 3, 5. 27, 19. Hadriā II 11, 2. III 9, 23.
Hadriano I 16, 4.
Haediliae I 17, 9.
Haedus Haedi III 1, 28.
haedus III 18, 5. E 2, 60. haedo I 4, 12. III 13, 3.

Haemoniae I 37, 20.
Haemus Haemo I 12, 6.
haerere III 24, 55. haerentem I 17, 27. 32, 10. haesit I 2, 9.
Hannibal IIII 4, 49. E 16, 8. Hannibalis IIII 8, 16. Hannibalem II 12, 2. III 6, 36.
harenae I 28, 1. 23. harenas III 4, 31.
Hasdrubal IIII 4, 38. Hasdrubale IIII 4, 72.
hastā III 2, 4. hastas I 15, 17.
haud E 1, 32.
Hebri (*nom. propr.*) III 12, 8.
Hebro (*geogr.*) I 25, 20. Hebrum III 25, 10.
Hector II 4, 10. IIII 9, 22. Hectorem E 17, 12.
Hectoreis III 3, 28.
hederae IIII 11, 4. hederā I 25, 17. E 15, 5. hederae I 1, 29. hederis I 36, 20.
heiulatio E 10, 17.
Helene IIII 9, 16. Helenae I 3, 2. E 17, 42. Helenen I 15, 2.
Heliconis I 12, 5.
herba E 2, 57. 5, 67. herbas E 5, 21. herbis III 23, 11. IIII 2, 55. E 3, 7.
herboso III 18, 9.
Hercules III 3, 9. IIII 8, 30. E 17, 31. Herculis III 14, 1. IIII 5, 36. E 3, 17. Herculem IIII 4, 62.
Herculeus I 3, 36. Herculeā II 12, 6.
heres II 3, 20. 14, 25. 18, 6. heredis IIII 7, 19. heredi III 24, 62.
heroa I 12, 1.
Hesperiae III 6, 8. IIII 5, 38. Hesperiā I 36, 4.
Hesperio (*adj.*) IIII 15, 16. Hesperiae II 1, 32. 17, 20. Hesperiis I 28, 26.
heu I 2, 37. 5, 5. 15, 9 (bis). 19. 24, 11. III 24, 30. IIII 1, 33. 6, 17 (bis). 10, 6. 13, 17. E 5, 101. 11, 7. 21 (bis). 15, 23 (bis). 16, 11. 17, 14.
Hiber II 20, 20. Hiberis I 29, 15.
Hiberia E 5, 21. Hiberiae IIII 5, 28. 14, 50.
Hibericis E 4, 3.
hibernus E 2, 29. 17, 55. hibernum E 15, 8. hibernā IIII 12, 4.
hic I 21, 13 (bis). II 18, 36. 38. III 1, 10. 12. 5, 37. 6, 15. 8, 9. 14, 13. 26, 4. IIII 8, 7. E 4, 11. 7, 11. 11, 5. haec III 20, 10. IIII 8, 9. E 7, 10. 16, 35. hoc III 3, 69. 10, 19. IIII 3, 21. E 1, 23. 3, 5. 5, 101. hunc I 1, 7. 12, 26. 41. 26, 10. 11. 32, 2. III 3, 54. E 1, 9. †9, 17. 15, 10. hoc I 8, 2. 15, 32. II 8, 13. III 5, 13. 14, 27. IIII 4, 45. E 2, 52. 5, 7. hoc (*abl.*) III 6, 19. E 3, 12. 13. 4, 20 (bis). hac II 11, 13. III 3, 9. 13. 15. 58. 27, 58. IIII 11, 18. E 9, 6. 16, 17. 17, 63. harum II 14, 22. his IIII 10, 8. E 3, 6. hos I 12, 33. has E 2, 61. haec I 6, 5. III 27, 51. E 2, 38. 67. 5, 8. 11. 83. 11, 16. 19. 13, 7. 16, 25. 35. CS 73. his III 6, 33.
hic (*adv.*) I 2, 49. 50. †17, 14. 17, 17. 21. 19, 13 (bis). 34, 16. III 26, 6 (bis). E 5, 47.
hiemps I 4, 1. E 2, 52. hiemis I 25, 19. hiemes I 11, 4. 15, 35. II 10, 15. III 1, 32.
hinc I 17, 14. 34, 14. III 4, 58. 59. 6, 6. 17, 2. IIII 5, 31. E 2, 31 (bis). 5, 97 (bis).
hinnitum II, 16, 34.
hio hiet E 8, 5.
Hippolyten III 7, 18.
Hippolytum IIII 7, 26.
hircus E 12, 5. 16, 34.
Hirpine II 11, 2.
hirsutis E 12, 5.
Hispanae III 6, 31. 8, 21. Hispanā III 14, 3.
hispidam IIII 10, 5. hispidos II 9, 1.
Hister IIII 14, 46.
historias III 7, 20. historiis II 12, 10.
hodie IIII 10, 7.
hodiernae IIII 7, 17.
Homerus IIII 9, 6.
homicidam E 17, 12.
homini I 3, 35. II 13, 13. hominem IIII 8, 8. hominum I 10, 2. 12, 14.
honestum IIII 9, 41. honestae II 18, 8.
honor II 11, 9. E 17, 18. honorem I 7, 8. II 19, 14. E 11, 6. honores I 26, 10. honorum I 17, 16. IIII 14, 2. honores I 12, 20. II 1, 15. 20, 24. III 29, 51. honoribus I 1, 8. III 2, 18.
Honor CS 57.
hora II 16, 32. III 13, 9. 29, 48. IIII 7, 8. horae II 17, 19. III 8, 27. horā I 9, 20. horas II 13, 14. horis I 12, 16.
Horati IIII 6, 44.
hornā III 23, 3. horna E 2, 47.
horret E 2, 6. 5, 27. horrenda III 3, 45. horrendam IIII 14, 27.
horrescis II 10, 3.
horreum horreo I 1, 9. III 28, 7. horreis III 16, 27. IIII 12, 18.
horribili I 29, 4. II 19, 24.
horridus III 21, 10. horrida I 34, 10. III 4, 50. IIII 5, 26. E 13, 1. hor-

ridi III 29, 22. horridā I 24, 16. horrida III 24, 40. horridis E 10, 3.
horto IIII 11, 2.
hospes III 3, 26. hospitis II 13, 8. hospites II 5, 22. III 24, 60. E 6, 1. hospitibus III 4, 33.
hospitae III 7, 9. hospitam I 15, 2.
hospitale E 17, 49. hospitalem II 3, 10.
hostia I 19, 16. III 23, 18.
hosticis III 2, 6.
hostile I 16, 21. hostilium E 9, 19. hostilis E 5, 53.
hostis III 8, 21. E 6, 14. 9, 27. hostem I 2, 40. IIII 4, 10. CS 52. hostium I 6, 1. III 5, 6. 27, 21. IIII 14, 22. hostibus III 5, 33. hostīs II 7, 13.
huc II 3, 13. III 1, 34. 6, 6. IIII 11, 9. E 4, 9 (bis). 6, 3. 9, †17. 33. 16, 57. 59.
humana I 3, 26. humanae I 12, 49. †humanam E 5, 88. humanum E 5, 2. humanos III 3, 51. *humana E 5, 88.
humilis I 37, 32. III 4, 16. humilem II 17, 32. humili III 25, 17. 30, 12. humilis III 1, 22.
humus E 16, 52. humi III 5, 44. humum III 2, 24. IIII 1, 28. 14, 32. E 5, 30.
Hyadas I 3, 14.
Hydaspes I 22, 8.
Hydra IIII 4, 61.
hydrops II 2, 13.
Hylaeum II 12, 6.
Hymettiae II 18, 3.
Hymetto II 6, 14.
Hyperboreos II 20, 16.

I.

iacēre E 2, 23. 8, 16. iacentem I 37, 25. CS 51. iacentes II 11, 14.
iacio iactis III 1, 34.
iacto iactat I 2, 18. iactes I 14, 13. iactata IIII 4, 54. iactatam I 32, 7.
iactus iactibus I 25, 2.
iaculator III 4, 56.
iaculor iaculamur II 16, 17. iaculari III 12, 15. iaculatus I 2, 3.
iaculum iaculo I 8, 12. iaculis I 22, 2.
iam I 2, 1. 4, 3. 5, 16. 8, 10. 9, 2. 15, 11. 25, 6. II 1, 17. 18. 5, 10. 13. 15. 15, 1. 20, 9 (bis). 13. III 3, 25. 6, 9. 8, 23. 14, 11. 29, 17. 18. 21. IIII 1, 7. 30. 38 (bis). 3, 16. 4, 7. 15. 69. 5, 2. 6, 41. 7, 1. 11. 31. 12, 1. 3. 13. 13. E 2, 68 (bis). 5, 83. 12, 10. 11. 16, 1. 17, 1 (bis). CS 27. 53. 55. 57. iam dudum III 29, 5. iam nunc III 6, 23.
iambos I 16, 24. E 14, 7. iambis I 16, 3.
ianitor III 11, 16. ianitorem III 14, 23.
ianua I 25, 4. III 9, 20. 10, 5.
Ianum (Quirini) IIII 15, 9.
Iapeti I 3, 27.
Iapyx III 27, 20. Iapyga I 3, 4.
Iasonem E 3, 12.
ibi II 6, 22.
Ibyci III 15, 1.
Icariis I 1, 15.
Icarus Icari III 7, 21. Icaro II 20, 13.
Icci I 29, 1.
ictu IIII 5, 15. 6, 9.
ictum II 17, 28. III 22, 7. IIII 6, 36. ictu III 8, 8. 16, 11. ictus II 15, 10. IIII 9, 23. †ictibus I 25, 2.
Idā III 20, 16.
Idaeis I 15, 2.
idem II 10, 16. 22. 11, 9. 19, 27. III 12, 13. CS 10. eadem IIII 10, 7. idem (*plur.*) III 4, 67. isdem III 2, 27.
Idomeneus IIII 9, 20.
idoneus II 19, 26. III 26, 1. idoneum IIII 1, 12.
Idus IIII 11, 14. Idibus E 2, 69.
iecur I 13, 4. 25, 15. III 4, 77. IIII 1, 12. E 5, 37.
ieiunae E 5, 28.
ignara II 1, 34.
ignauŏs E 6, 2.
igneae II 17, 13. igneam I 17, 2. igneas III 3, 10.
ignis I 15, 36. 16, 11. III 4, 76. E 14, 13. ignem I 3, 28. 29. III 29, 18. igni I 4, 3. 34, 6. ignes III 3, 55. ignium IIII 12, 26. ignes (*acc.*) I 10, 15. II 1, 7. IIII 14, 24. ignīs I 12, 47. IIII 2, 57. ignibus I 13, 8. 27, 16. 37, 13. III 7, 11. 19, 6. E 5, 82.
ignotus II 13, 6. ignoti IIII 9, 27. ignota E 3, 11.
ilex IIII 4, 57. E 15, 5. ilicem III 13, 14. ilice E 2, 23. 16, 47. ilices III 23, 10. E 10, 8.
ilia E 3, 4.
Ilia Iliae I 2, 17. IIII 8, 22. Iliā III 9, 8.
†Iliacas I 15, 36.
Ilios IIII 9, 18. Ilion III 3, 18 (bis). 37. E 14, 14.

Ilithyia CS 14.
Ilium Ilio I 10, 14. 15, 33. III 19, 4. IIII 4, 53. E 10, 13.
Ilius Iliae E 17, 11. CS 37.
ille I 12, 53. 24, 9. II 6, 13. 21. 13, 1. 8. 17, 8. III 5, 32. 6, 15. 7, 5. 9, 22. 21, 9. 29, 41. IIII 4, 40. 6, 9. 13. 8, 7. 9, 51. 13, 6. E 2, 1. 9, 29. illa III 4, 49. E 10, 17. illius IIII 13, 18 (bis). illi I 3, 9. 12, 19. III 1, 13. illi (*f.*) I 32, 9. II 5, 14. III 20, 8. E 12, 9. illum I 1, 9. 12, 26. II 2, 7. 13, 5. III 2, 6. 3, 33. IIII 3, 3. illam II 4, 17. III 15, 11. illo III 17, 5. illis II 15, 13. illa E 16, 63. illis (*f.*) III 11, 42. E 9, 6. illis (*n.*) II 13, 33.
illic III 24, 17. IIII 1, 21. 25. E 13, 17. 16, 49.
illigaturum E 3, 11. inligatum I 27, 23. illigata E 1, 25.
illitum IIII 9, 14.
illuc IIII 11, 9.
illustrat IIII 14, 6.
Illyricis I 28, 22.
imago I 12, 4. 20, 8. III 27, 40. imagini I 24, 15. imagines E 8, 11. 17, 76.
imber III 30, 3. imbres IIII 2, 5. E 13, 1. imbrium III 27, 10. imbres I 7, 16. II 9, 1. E 2, 30. imbribus E 16, 54.
imbuit I 13, 16. imbutum E 5, 65.
imitaris I 2, 42. imitatus IIII 2, 57.
immanis III 11, 15. immanem III 4, 43. immane I 27, 6. immanīs IIII 14, 15.
immemor I 1, 26. 15, 30. II 18, 19.
immerentis II 13, 12. E 7, 19. immerentīs E 6, 1.
immeritus III 6, 1. inmeritam I 17, 28. inmeritis I 28, 30. III 2, 21.
immetata III 24, 12.
imminens III 22, 5. imminente I 4, 5. imminentum III 27, 10. imminentīs I 12, 53.
imminuit III 6, 45.
immitis I 33, 2. II 5, 10.
immodicae I 13 10.
mmolare I 4, 11'. immolabitur E 10, 23. immolato IIII 11, 7.
immunis III 23, 17. immunem IIII 12, 23.
impar IIII 6, 5. imparibus E 11, 18. impares III 19, 13. imparīs I 33, 10.
impedire I 4, 9.
impellunt IIII 12, 2. impulerit III 7, 14. inpulsa IIII 6, 10.
imperiosius I 14, 8.
imperitare I 15, 25.
imperium I 35, 16. III 1, 6. imperi I 2. 26. IIII 15, 14. imperio I 37, 8. III 4, 48. 5, 4. 16, 31. imperiis IIII 1, 7. 14, 40.
impero imperas III 6, 5.
impetret CS 51. impetrato IIII 2, 42.
impetus III 1, 28. IIII 4, 10. impetu IIII 14, 30. impetus III 6, 10.
impiger III 16, 26. IIII 3, 4. 8, 30. 14, 22.
impius impia II 19, 22. E 16, 9. impiae II 8, 19. IIII 8, 17. impium I 27, 7. impiam E 10, 14. impio II 17, 22. IIII 4, 46. impiā III 1, 17. E 3, 1. impiae I 3, 23. III 11, 30. 31. impios III 4, 42. 27, 1. impias III 24, 25. E 5, 84. impia II 1, 30. E 5, 13.
impleris E 17, 59.
implicata E 5, 15.
implumibus E 1, 19.
impono imposuisse III 4, 52. impositura II 3, 28. impositam III 4, 76. 13, 14. impositas IIII 14, 12.
importunus IIII 13, 9. importuna III 16, 37.
impotens I 37, 10. II 1, 26. III 30, 3.
impotentia E 16, 62.
imprimeret I 16, 20, impressit I 13, 12. †impressa IIII 6, 10.
improbaturum E 5, 8.
improbo III 9, 22. improbae III 24, 62.
impudens III 27, 49. 50. IIII 13, 4.
impudica E 16, 58.
impune I 17, 5. 31, 15. IIII 9, 33. E 17, 59.
imputata E 16, 44.
imus imo I 35, 2. III 11, 27. E 11, 10. ima I 34, 12. imis I 10, 20. E 14, 1. 16, 25. imos III 1, 15.
in (*cum accus.*) I 2, 40. 45. 6, 18. 7, 8. 8, 16. 13, 6. 14, 1. 16, 24. 19, 9. 26, 2. 27, 1. 28, 8. 30, 4. 32, 2. 33, 6. 35, 29. 39. 36, 12. 17. 37, 15. II 2. 6. 3, 19. 27. 5, 4. 7, 1. 15. 9, 2. 11. 4. 23. 13, 3. 12. 14. 16, 25. 20, 10. III 1, 5. 6. 11. 34. 3, 21. 45. 51. 4, 21. 67. 5, 16. 55. 6, 20. 7, 29. 8, 15. 11, 34. 35. 47. 16, 8. 24, 45. 47. 25, 2. 29, 36. 42. IIII 1, 9. 28. 2, 23. 26. 39. 56. 4, 2. 9. 28. 4, 11. 62. 10. 5. 13, 28. 14, 3. E 1, 24. 2, 32. 39. 53. 5, 4. 53. 6, 11. 7, 12. 10, 14. 19. 13, 8. 15, 4. 16, 25. 29. 17, 9. 10. 18. 81. CS 67.
in (*cum abl.*) I 2, 42. 4, 11. 5, 1. 12, 5. 6. 15, 29. 16, 23. 17, 17. 19. 20, 3.

22, 9. 22. 25, 10. 37, 19. II 3, 1. 2. 6. 4, 7. 5, 7. 9, 4. 16, 1. 14. 25. 18, 2. 27. 19, 1. 18. 20, 3. III 2, 6. 3, 39. 51. 4, 9. 5, 8. 8, 3. 12, 10. 16, 34. 18, 11. 23, 11. 25, 8. 27, 29. IIII 4, 4. 30 (bis). 58. 5, 29. 6, 11. 20. 11, 2. 12, 9. 24. 28. 13, 8. 14, 17. E 1, 17. 2, 11. 24. 26. 3, 5. 22. 4, 15. 5, 1. 67. 11, 4 (bis). 9. 12, 5. 19. 15, 12. 17, 33. 47. 63. 69.
Inachiam E 12, 15. Inachiā E 11, 6. 12, 14.
Inacho II 3, 21. III 19, 1.
inaequales II 9, 3.
inaestuet E 11, 15.
inane III 11, 26. E 5, 7. inani II 20, 21. inanīs E 6, 3.
inarata E 16, 43.
inarsit E 3, 18.
inaudax III 20, 3.
inbellis I 6, 10. III 2, 15. E 1, 16. inbellem IIII 4, 31. inbelli I 15, 15.
incedis II 1, 7. E 15, 18. incedas III 18, 3.
incendio E 5, 66. incendia IIII 8, 17.
incerto E 9, 32. 11, 20. incertos III 29, 51.
incestus III 3, 19. incesto III 2, 30. incestos III 6, 23.
inchoare I 4, 15.
incīdo incisa IIII 8, 13.
incipio inceptos E 14, 7.
incitat E 8, 7.
inclinare III 28, 5.
inclusit IIII 13, 16. inclusus IIII 6, 13. inclusa III 24, 37. inclusam III 16, 1.
incola I 16, 6. incolis III 10, 3.
incolumem I 3, 7. III 24, 31. incolumi III 5, 12. IIII 5, 27. incolumes IIII 10, 8.
incomptum †II 11, 23. E 5, 16. incomptis I 12, 41.
incontinentis III 4, 77. incontinentīs I 17, 26.
incoquo incoctus E 3, 7.
incorrupta I 24, 7.
incredibili II 17, 21.
increpare E 17, 28. increpuit IIII 15, 2.
incubuit I 3, 31.
incus incude I 35, 39.
indecorant IIII 4, 36.
indecoro II 1, 22.
Indiae III 24, 2.
indicat I 5, 14. indicant IIII 8, 19.
indictum III 25, 8.
Indicum I 31, 6.
indignatio E 4, 10.
indigno III 24, 61.
indocilis I 1, 18. indocili III 3, 14. E 16, 37.
indoctum II 6, 2.
indoles IIII 4, 25.
indomitae II 14, 4. indomitam III 24, 28. E 12, 9. indomito E 12, 19. indomitas IIII 14, 20.
indormit E 5, 69.
indulgens II 2, 13.
Indus IIII 14, 42. Indi CS 56. Indos I 12, 56.
inemori E 5, 34.
inemptas E 2, 48.
ineo inīre III 3, 34.
inermem I 22, 12.
iners II 9, 5. III 5, 36. IIII 7, 12. inertem III 4, 45. E 12, 17.
inertia E 14, 1. inertiae IIII 9, 29.
infamis E 17, 42. infamem III 27, 45. infame II 14, 19. infamīs I 3, 20.
infans III 4, 20.
infectum III 29, 47.
infelix IIII 12, 6.
inferias II 1, 28.
inferius E 5, 79. infimā II 3, 22. infimis IIII 8, 31.
infernis IIII 7, 25.
infero intulit I 3, 28. E 16, 58. intulerat III 4, 49.
infestus III 8, 19. E 15, 7. infestis II 10, 13.
inficit E 7, 15. inficiet III 13, 6. infecit III 6, 34.
infidelis E 16, 6. infideles E 5, 50.
infidus E 17, 65. infidum I 35, 25. infidi IIII 15, 23. infido E 6, 13.
infirmas E 2, 16.
infodio infossus E 5, 32.
informīs II 10, 15.
infrequens I 34, 1.
infringo infregi E 11, 22.
infundam E 5, 77.
ingemens E 5, 31.
ingenium E 11, 12. ingeni I 6, 12. II 18, 9. ingenio III 21, 13.
ingens I 7, 32. II 3, 9. 10, 9. IIII 9, 19. ingentem III 6, 35. ingentīs II 2, 23.
ingenuus III 24, 55. ingenuo I 27, 16.
ingrata E 17, 63. ingratam III 10, 9. ingrato I 15, 3. ingrata E 11, 16.
inguine E 8, 19. 12, 19.
inhaeret E 12, 20.
inhorruit I 23, 5.
inhospitalem I 22, 6. E 1, 12.
inhumato I 28, 24.

iniciat I 17, 26. iniecit IIII 15, 11. iniecta III 4, 73. iniecto I 28, 36.
inimico inimicat IIII 15, 20.
inimicus inimica I 12, 22. 35, 24. inimice II 2, 2. inimica I 12, 59. inimicis E 17, 74.
iniquŏs inicum I 2, 47. II 10, 4. iniquae II 6, 9. iniquos II 4, 16. iniquas III 1, 32. iniqua I 10, 15.
iniurioso I 35, 13. iniuriosis E 17, 34.
iniussae E 16, 49.
inlabatur (†inlabetur) III 3, 7. inlapsus II 17, 27.
inlacrimabilem II 14, 6. inlacrimabiles IIII 9, 26.
inlaqueant III 16, 16.
inlitterati E 8, 17.
inmensus IIII 2, 7.
inmiserabilis III 5, 17.
inmortalia IIII 7, 7.
innantem III 17, 7.
innocens III 24, 18. innocentis I 17, 21.
innumerabilis III 30, 4.
inominata E 16, 38.
inops III 16, 28. inopes II 14, 12.
inornatum IIII 9, 31.
inpauidi I 15, 23. inpauidum III 3, 8.
inpermissa III 6, 27.
inplacidum IIII 14, 10.
inprouisa II 13, 19.
inpubem II 9, 15. inpube E 5, 13.
inquam II 8, 13.
inquieti III 3, 5. inquietis E 5, 95.
inquinauit E 16, 64. inquinauere III 6, 18.
inrepertum III 3, 49.
inresectum E 5, 47.
inretorto II 2, 23.
inritat III 29, 41.
inrupta I 13, 18.
insania III 4, 6.
insanire III 19, 18. insanientis I 34, 2. insanientem III 4, 30.
insanus insani I 16, 15. insanos III 21, 3. insana III 7, 6.
inscius III 5, 37. inscium IIII 4, 6.
insepulta E 5, 99.
insequor insecutae I 12, 7.
insero insitam IIII 4, 33.
insero †inseris I 1, 35. inserit E 2, 14. inserere III 25, 6. insereres II 5, 21. inseres I 1, 35.
insido insedit E 3, 15.
insigne insignibus E 5, 12.
insignem I 21, 11. 33, 5. 34, 13. III 20, 6. insigne II 1, 13. III 25, 7. insigni I 12, 39. insignīs I 7, 4. III 1, 15.
insistet E 16, 11.
insitiua E 2, 19.
insolens I 5, 8. 16, 21. E 16, 14. insolentem II 4, 2. III 29, 50. insolenti II 3, 3.
insolentiae E 17, 75.
insolitos IIII 4, 8.
insomnis III 7, 8.
insons II 19, 29.
insperata IIII 10, 2.
instar IIII 5, 6.
institor III 6, 30. institoribus E 17, 20.
institutae III 8, 11. institutum III 27, 5.
instŏ instat E 10, 15. instantis III 3, 3. instanti II 14, 3.
insulas E 16, 42. insulis IIII 8, 27.
insultet III 3, 41.
insurgat E 10, 7.
intabuissent E 5, 40.
intactus E 7, 7. intactae I 7, 5. intactum I 35, 35. intactas E 9, 22. intactis III 24, 1.
intaminatis III 2, 18.
integer I 22, 1. II 4, 22. 17, 8. III 7, 22. integrae III 4, 70. integrum III 2, 30. IIII 4, 66. integro IIII 5, 38. integrā I 31, 18. integra I 14, 9. integris I 26, 6.
intemptata I 5, 13.
intenta IIII 4, 14.
inter I 8, 6. 12, 46. 47. 32, 6. III 3, 11. 37. 5, 47. 6, 26. 10, 6. 15, 5. 16, 28. 18, 13. 23, 10. 27, 51. IIII 1, 36. 3, 14. 15, 26. E 1, 1. 2, 38. 61. 8, 5. 15. 9, 15. 12, 23. 15, 2.
interdum II 12, 28.
intereo interire II 18, 16. interitura IIII 7, 10. 9, 1.
interfusa I 14, 19.
interim III 20, 9. E 2, 25.
interimo interempto IIII 4, 72.
interiore II 3, 8. intumo I 9, 21.
interlunia I 25, 11.
interminato E 5, 39.
intermissa IIII 1, 1.
intersum interest II 3, 22. IIII 8, 29. intersis I 2, 46.
intonata E 2, 51.
intonsi II 15, 11. intonsum I 21, 2. intonsos E 15, 9.
intorti II 13, 35.
intra II 9, 23. III 11, 43.
intrarit E 15, 16.
intueris E 5, 9.
intumescit E 16, 52.
inueniet I 24, 8.
inuerecundus E 11, 13.

inuersum E 2, 63. inuerso E 10, 5. inuersi III 5, 7.
inuicem I 25, 9. III 28, 9. *E 5, 88.
inuicti III 27, 73. inuicte E 13, 12.
inuides I 29, 1. inuidet II 6, 20. IIII 2, 24. inuidens I 37, 30. inuidendā II 10, 7. inuidendis III 1, 45.
inuidiā II 20, 4.
inuidus III 19, 22. inuida I 11, 7. IIII 8, 24. inuidae E 7, 5. inuido IIII 3, 16. 5, 9. inuidi III 24, 32.
inuiolatas III 4, 36.
inuisus III 27, 71. inuisi I 34, 10. inuisum III 3, 31. 14, 23. inuisam III 18, 15. inuisas II 14, 23.
inuitet E 2, 28.
inuitum I 18, 12. inuito III 11, 22.
inuleo I 23, 1.
inultus E 6, 16. 17, 56. inulta II 1, 26. inultae III 3, 42. inultos I 2, 51. inultis I 28, 33.
inuolitant IIII 10, 3.
inuoluo III 29, 55.
inutile I 14, 13. III 24, 48. inutili III 17, 10. inutilis E 2, 13.
io IIII 2, 49. 50. E 9, 21. 23.
iocosa I 12, 3. 20, 6. iocosi IIII 15, 26. iocosae III 3, 69. iocoso I 10, 7. III 21, 15. iocose E 3, 20.
ioco I 33, 12. II 12, 18. iocos III 21, 2. iocis II 1, 37. 19, 25.
Iocus I 2, 34.
Iolcos E 5, 21.
Ionicus E 2, 54. Ionicos III 6, 21.
Ionius E 10, 19.
ipse I 16, 12. 20, 2. E 14, 13. 17, 77. ipsa II 8, 13. E 16, 2. ipsum (*masc.*) I 28, 33. 33, 13. ipsum I 3, 38. II 18, 18. ipso I 12, 17. III 6, 8. 12, 11. ipso (*n.*) IIII 4, 59. ipsis I 31, 13. ipsos III 1, 6.
ira III 2, 12. 8, 6. IIII 15, 19. iram E 5, 54. 10, 13. irae I 16, 9. 17. irarum III 27, 70. iras III 3, 31.
iracunda I 15, 33. iracunda (*plur.*) I 3, 40. iracundior III 9, 23.
iratus E 15, 14. iratae III 27, 46. iratum E 2, 6. iratos III 21, 19.
irritum III 29, 45.
is eius III 11, 18. IIII 8, 18.
iste E 5, 3.
Isthmius IIII 3, 3.
ita I 24, 11. II 15, 10.
Italiae III 5, 40. IIII 14, 44. Italiā I 37, 16.
Italum II 13, 18. Italo II 7, 4. Italae IIII 15, 13. Italos III 30, 13. Italas IIII 4, 42.
iter I 22, 5. II 17, 12. III 2, 22. 16, 7. 27, 5. CS 43.
iterare I 34, 4. II 19, 12. iterabimus I 7, 32. iterabitur III 3, 62. iteratae E 12, 21.
iterum I 14, 10. 28, 10.
Ityn IIII 12, 5.
Iubae I 22, 15.
iubet I 19, 2. III 24, 42. E 5, 17. 18. iubeas III 24, 57. iube II 3, 14. iubente III 21, 7. iubentes II 15, 19. iubentium III 3, 2. iussus E 5, 91. 11, 20. iussa III 6, 29. CS 39. iussi E 1, 7. iussas E 17, 37.
iucunda E 1, 6. iucunda (*plur.*) E 2, 36. iucundior E 2, 55.
iudex III 3, 19. IIII 9, 41. iudice I 28, 14.
iudicantem II 13, 22.
iugera II 15, 1. III 24, 12. E 4, 13. iugerum III 16, 29.
iugo iugandis CS 18.
iugum I 35, 28. II 5, 1. III 3, 14. iugo III 9, 18. iuga I 33, 11. II 6, 2. III 6, 42. 29, 8. E 1, 11. 3, 11. iugis II 19, 18. III 25, 8.
Iugurthae II 1, 28.
Iugurthino E 9, 23.
Iulium I 12, 47. Iulia IIII 15, 22.
Iulus Iule IIII 2, 2.
iungas II 2, 11. iunxerit E 16, 30. iungite CS 28. iungentur I 33, 8. iuncta III 19, 17. iunctae I 4, 6. iunctas I 25, 1. iunctis III 28, 15.
iunior I 33, 3. iuniores III 6, 25.
Iuno II 1, 25. III 4, 59. Iunonis I 7, 8. Iunone III 3, 18.
Iuppiter I 2, 30. 11, 4. 16, 12. 22, 20. II 6, 18. 10, 16. III 10, 8. 16, 6. IIII 4, 4. 74. E 16, 63. Iouis I 10, 5. 28, 9. 32, 14. II 17, 22. III 1, 6. 3, 6. 64. 25, 6. 27, 73. IIII 8, 29. E 2, 29. 17, 69. CS 32. Ioui I 21, 4. II 7, 17. III 4, 49. IIII 15, 6. E 9, 3. Iouem I 3, 40. III 5, 1. E 5, 8. 10, 18. 13, 2. CS 73. Ioue I 1, 25. 2, 19. 28, 29. III 5, 12.
iurabas E 15, 4. iuremus E 16, 25.
iuris II 8, 1. iure III 16, 18. IIII 11, 17. iura I 28, 32. III 3, 44.
Iustitiae I 24, 6. II 17, 16.
iustum III 3, 1. iusto I 12, 54. III 7, 24. iustā IIII 2, 14. iustis III 14, 6.
iuuencae II 5, 6.
iuuencum III 27, 45. iuuencis II 8, 21. iuuencos E 17, 39. iuuencis IIII 4, 30. E 1, 25.
iuuenescit IIII 2, 55.

iuuenis III 9, 3. IIII 4, 24. iuueni III 11, 37. E 12, 3. iuuenem I 2, 41. III 7, 4. IIII 2, 21. 5, 9. 11, 22. iuuenes I 25, 2. IIII 13, 26. iuuenum I 28, 19. 35, 30. II 8, 7. III 14, 9. 15, 9. 20, 5. IIII 1, 8. 12, 15. iuuenes I 6, 18. II 12, 7.
iuuentae III 2, 15. CS 45. iuuentā I 16, 23. III 14, 27.
iuuentas II 11, 6. IIII 4, 5. E 17, 21.
Iuuentas I 30, 7.
iuuentus I 2, 24. 4, 19. 35, 36. III 4, 50. 6, 33.
iuuo iuuat I 1, 4. 2, 38. 36, 1. III 19, 18. IIII 1, 31. E 2, 61. 9, 37. 11, 1. 13, 9. iuuant I 1, 23. iuuem E 1, 15. iuuet E 2, 39. 16, 31. iuueris († iuuerit) E 10, 22. iuuerint E 2, 49.
Ixion III 11, 21.

K.

Kalendis III 8, 1. E 2, 70.

L.

labantīs III 5, 45.
labitur I 2, 19. 13, 7. labuntur II 14, 2. E 2, 25. labentīs III 6, 3. lapsa II 19, 12.
labor I 3, 36. IIII 3, 3. laboris II 14, 20. laborem II 13, 38. IIII 2, 29. E 1, 9. labore E 1, 15. 17, 24. laborum I 32, 14. † II 13, 38. IIII 4, 6. labores I 7, 18. III 4, 39. IIII 9, 32. laboribus II 18, 39. III 15, 3. 24, 15. IIII 4, 45. E 5, 31. 16, 16. † 17, 64.
laboriosa E 16, 60. laboriosi E 17, 16.
laboro laborat II 3, 11. laborant II 9, 7. laboret III 8, 25. laborantes I 9, 3. laborantīs I 17, 19. III 22, 2. laborabas I 27, 19. laborarint E 5, 60.
labris I 13, 12.
lac lactis II 19, 10. lacte IIII 4, 15.
Lacaena IIII 9, 16. Lacaenae II 11, 23. III 3, 25.
Lacedaemon I 7, 10.
Lacedaemonium III 5, 56.
lacerant III 11, 42. lacerare III 27, 46. laceranda III 27, 71.
lacertae I 23, 7.
lacertus lacertis I 9, 23. III 5, 35.
lacesso II 18, 12. lacessit I 35, 7. lacessat III 2, 10.
Laco († Lacon) E 6, 5. Laconi II 6, 11.
Laconicas II 18, 7.
lacrima IIII 1, 34. lacrimā II 6, 23. lacrimis III 7, 8.
lacrimosum I 21, 13. lacrimosa I 8, 14.
lacunar II 18, 2.
lacus lacu II 15, 4. lacūs IIII 1, 19.
laedere III 27, 60. laedentem I 13, 15. laesura E 15, 3. laesā I 33, 4.
Laertiaden I 15, 21.
Laestrygoniā III 16, 34.
laetitiae I 27, 1. laetitiā II 3, 4.
laetor laetatur II 19, 7.
laetus I 2, 46. II 16, 25. III 8, 27. 22, 6. 29, 42. III 5, 31. E 9, 2. laeta I 25, 17. III 21, 21. 29, 49. laetum I 12, 57. II 17, 26. III 4, 34. E 2, 45. laetam I 21, 5. IIII 6, 15. laetos IIII 2, 41. laetis I 10, 17. IIII 4, 13.
laeuŏs III 27, 15. laeuom III 26, 5.
Lalage II 5, 16. Lalagen I 22, 10. 23.
lambit I 22, 8.
Lamiae I 26, 8. 36, 7. Lamias III 17, 2.
lamnae II 2, 2.
Lamo III 17, 1.
lana III 5, 28. lanae E 12, 21. lanae (*plur.*) II 16, 37. III 15, 13.
langues E 12, 14. languet E 8, 18.
languescit III 16, 35.
languido II 14, 17. III 29, 21. E 2, 64. languidae E 5, 56. languidiora III 21, 8.
languor II 2, 16. E 11, 9.
Lanuuino III 27, 3.
Laomedon III 3, 22.
lapathi E 2, 57.
lapis III 1, 41. lapides III 11, 2. 24, 48. 29, 36. IIII 13, 14.
Lapithas II 12, 5. Lapithis I 18, 8.
lapsūs I 12, 10.
laqueata II 16, 11.
laqueo E 2, 35. laqueis III 24, 8.
lare I 12, 44. lares E 2, 66. CS 39.
Lare III 29, 14. Lares III 23, 4. E 16, 19. Laribus IIII 5, 34.
largus IIII 12, 19. largi IIII 1, 18. larga III 18, 6. largis † IIII 1, 18. IIII 2, 55. E 16, 53. largiora II 18, 13. large I 9, 6.
Larissa I 7, 11.
lasciua I 19, 3. IIII 11, 23. lasciui III 13, 8. lasciuae III 15, 12. lasciuos II 11, 7. lasciuis I 36, 20.
lassi E 2, 44. lasso II 6, 7.
latet I 8, 13. latent IIII 9, 6. E 5, 55. 9, 19. lateat E 12, 6. latens E

5, 67. latentis I 9, 21. latentem IIII 6, 19. latentīs I 17, 6. 37, 23.
Latini E 7, 4. Latinae IIII 14, 7. Latinum I 32, 3. IIII 15, 13. Latino II 1, 29.
latitantem III 12, 16.
Latium I 35, 10. CS 66. Latio I 12, 53. IIII 4, 40.
Latonae IIII 6, 37. Latonam I 21, 3. III 28, 12.
Latous Latoe I 31, 18.
latrent E 5, 58.
latrones E 4, 19.
latus I 14, 4. 22, 19. II 7, 18. III 10, 20. 24, 38. 26, 5. 27, 26. E 4, 3. 10, 3. 11, 22. latere E 11, 10.
latus (*adi.*) latum I 28, 3. latis I 22, 14. III 11, 9. late III 3, 45. 16, 19. 17, 9. IIII 1, 16. 4, 23. 6, 11. latius II 2, 9. 15, 2. III 1, 9.
laudo II 4, 22. III 29, 53. laudas I 13, 3. laudat I 1, 17. laudantes IIII 1, 27. laudabunt I 7, 1. laudaueram E 11, 19. laudantur IIII 5, 23. laudande IIII 2, 47.
lauis IIII 6, 26. lauit II 3, 18. III 4, 61. 12, 10. E 17, 51. lauere III 12, 3. lauerit E 16, 28.
laurea II 15, 9. laureā IIII 2, 9.
laurus II 1, 15. lauro III 4, 19. 30, 16. laurum II 2, 22. III 14, 2. lauru II 7, 19.
laus laudem IIII 14, 39. laude III 30, 8. IIII 4, 67. 8, 28. laudes I 6, 11. 20, 7. IIII 8, 20. CS 76. laudibus I 12, 14. 21, 9.
laxo III 8, 23.
leaenae III 20, 2. leaenae (*plur.*) III 11, 41.
Ledae I 12, 25.
lego lecta E 2, 55. lectum III 21, 5. lectas CS 6.
Lenaee III 25, 19.
lenimen I 32, 15.
lenio lenit III 14, 25. lenite I 27, 7. lenire E 5, 84.
lenis I 24, 17. III 1, 22. 18, 3. CS 14. 52. lene I 1, 22. III 4, 41. 21, 13. 29, 2. leni II 19, 15. III 20, 13. lenes I 9, 19. lenior I 19, 16. leniter II 19, 30.
lentus III 19, 28. lentum III 13, 6. lento II 16, 26. lentis I 13, 8. E 15, 6.
leo I 23, 10. leonis I 16, 15. II 19, 23. III 29, 19. leonem III 2, 11. IIII 4, 15. leonum I 22, 15. leonibus E 7, 11. leones II 13, 39. III 27, 52. E 12, 26. 16, 33.
lepŏrem I 37, 18. E 2, 35.
Lesbia E 12, 17.
Lesbii I 17, 21. Lesbium IIII 6, 35. Lesbio I 26, 11. 32, 5. Lesbia E 9, 34.
Lesboum I 1, 34.
Lethaeos E 14, 3. Lethaea IIII 7, 27.
letum I 12, 36. leti I 3, 33. 28, 16. II 13, 19. leto III 22, 3. 27, 61. IIII 9, 50.
Leuconoe I 11, 2.
lĕuis I 14, 18. 18, 9. 25, 10. III 27, 37. E 16, 48. leuem I 10, 18. leues I 1, 31. 6, 20. 31, 16. leuīs II 16, 15. E 2, 28. leuior III 9, 22. leuius I 24, 19. leuiore II 1, 40. leuiora II 4, 11.
lēuis II 11, 6. IIII 6, 28. E 16, 34. leui E 2, 33. leues I 2, 38. II 20, 11. leuia I 17, 12. II 7, 21.
leuo leuat IIII 2, 25. CS 63. leuasset II 17, 29. leuato E 13, 17. leuare II 18, 38. E 13, 10. 17, 26. leuantia E 11, 17. leuata E 16, 26.
lex IIII 5, 22. legis IIII 14, 7. lege III 1, 14. 3, 58. IIII 2, 12. CS 20. leges II 15, 18. III 24, 35. E 17, 69. legibus III 24, 58.
libelli E 8, 15.
Liber I 12, 22. 16, 7. II 19, 7. III 21, 21. IIII 8, 34. Liberi I 18, 7. IIII 15, 26. Libero III 8, 7. Liberum I 32, 9. IIII 12, 14.
liber libros I 29, 14. E 17, 4.
libera E 11, 16. liberi E 17, 57. liberum CS 43. libero I 37, 1. III 5, 22. liberas III 24, 12. liberae IIII 14, 18. libera E 11, 26. liberrima E 4, 10.
liberi liberos E 2, 40. 5, 5.
libero liberat IIII 7, 26.
libertina I 33, 15. E 14, 15.
libet I 16, 4. III 25, 14. E 2, 23. libeat IIII 3, 30. libens III 4, 29. 9, 24. libenter E 1, 23.
libidinosus E 10, 23.
libido I 25, 13. libidinis E 5, 41. libidine E 16, 30. libidines IIII 12, 8. libidinum I 18, 10.
Libitinam III 30, 7.
Libra II 17, 17.
Liburnis I 37, 30. E 1, 1.
Libyam II 2, 10.
Libycis I 1, 10.
licentiae IIII 15, 10. licentiam III 24, 29.
Licentia I 19, 3.
licet II 11, 16. III 24, 3. 27, 13. 29,

42. IIII 11, 30. 12, 26. E 4, 5. licebit I 28, 35. E 15, 19.
Licini II 10, 1.
lictor II 16, 10.
Licymniae II 12, 13. 23.
lignum II 13, 11. III 17, 14. ligna I 9, 5. lignis E 2, 43.
ligonibus III 6, 38. E 5, 30.
†Ligurinum IIII 10, 5. Ligurine IIII 1, 33. *10, 5.
lilium I 36, 16.
limen I 25, 4. liminis III 10, 19. limina III 4, 10. E 2, 8. 11, 22.
limites II 18, 25.
limo I 16, 24.
lingua IIII 1, 36. 8, 26. linguae III 8, 5. 12, 4. IIII 6, 2. linguis III 1, 2.
lino leui I 20, 3.
linquis I 35, 24. linque III 8, 28. linquere III 16, 24. liqui III 27, 49. liquimus I 35, 36. linquar I 28, 33. linquenda II 14, 21.
lintea I 14, 9. IIII 12, 2. E 16, 27.
Liparaei III 12, 8.
liquidum I 35, 20. II 20, 2. liquidam I 24, 3. liquidae III 4, 24. liquidis I 5, 2. IIII 8, 7.
liquo liques I 11, 6.
liquor III 3, 46. liquorem I 31, 3.
Liris I 31, 7. Lirim III 17, 8.
lite III 5, 54. litium III 14, 26. litibus IIII 2, 44.
litus †I 28, 3. II 10, 4. III 17, 10. CS 38. litoris III 4, 32. litore I 2, 14. 32, 8. IIII 5, 14. E 10, 21. litora II 18, 21. 20, 14. E 16, 40. 63. litoribus III 17, 8.
lituus lituo I 1, 23. lituī II 1, 18.
liuido E 5, 47. liuidos II 5, 10. liuidas IIII 9, 33. liuida I 8, 10.
locas II 18, 18.
locuples II 18, 22.
locus II 6, 21. loco IIII 12, 28. E 11, 14. locorum I 38, 3. loca I 22, 7. locis E 5, 68.
Lolli IIII 9, 33.
longus III 3, 37. 11, 38. longa I 28, 35. II 16, 30. longi II 14, 19. longam I 4, 15. 11, 7. E 11, 28. longum II 6, 17. III 4, 2. longo I 2, 37. E 5, 33. 8, 1. longā II 7, 18. IIII 9, 27. longos III 27, 42. longas I 25, 7. IIII 5, 37. longa II 12, 1. III 5, 53. longe IIII 9, 2. longior III 24, 14. longius II 20, 4. IIII 5, 11.
loquax III 11, 5. loquaces III 13, 15.
loquor IIII 9, 4. loquimur I 11, 7. loquar III 25, 18. IIII 2, 45. loqui IIII 15, 1. E 13, 7. loquentem I 22, 24. locutus E 2, 67. loquenda IIII 4, 68.
loricis I 29, 15.
lorum lora III 5, 35.
lubricus I 19, 8. E 13, 14.
Lucana E 1, 28.
Luceriam III 15, 14.
lucernae III 21, 23. lucernis I 27, 5. lucernas III 8, 14.
lucidum II 12, 14. CS 2. lucida I 3, 2. lucidas III 3, 33. lucida III 26, 6.
Lucina E 5, 6. CS 15.
Lucretilem I 17, 1.
Lucrino II 15, 3. Lucrina E 2, 49.
lucror lucratus IIII 8, 19.
lucrum III 16, 12. E 11, 11. lucri IIII 12, 25. lucro I 9, 14. II 4, 19.
luctere IIII 4, 66. luctantem I 1, 15.
luctuosae III 6, 8. luctuosis III 8, 19.
luctus II 20, 22. luctum E 16, 39.
lucus I 7, 13. lucos III 4, 7. lucis I 4, 11. 12, 60.
ludibrium I 14, 16.
ludis IIII 13, 4. ludit III 4, 5. 11, 10. 18, 9. 27, 40. ludere II 5, 8. III 15, 5. 12. 24, 56. 29, 50. ludentem II 12, 19. lusit III 27, 69. IIII 9, 9. lusimus I 32, 2.
ludo II 19, 26. ludum II 1, 3. III 12, 2. 29, 50. IIII 2, 42. ludo I 2, 37. III 4, 11. ludos CS 22.
lugubris II 1, 33. lugubre E 9, 28. lugubri III 3, 61. lugubrīs I 24, 2.
lumbos E 11, 22.
lumine IIII 3, 2. lumina E 17, 44. luminibus III 6, 28.
luna I 12, 48. II 5, 20. E 15, 1. lunae IIII 2, 58. lunam II 16, 3. E 5, 46. 17, 78. lunā I 4, 5. III 23, 2. lunae II 18, 16. IIII 7, 13.
Luna II 11, 10. CS 36.
luo luam E 17, 37. lues III 6, 1.
lupa III 27, 3.
lupatis I 8, 6.
lupus I 22, 9. III 18, 13. E 15, 7. lupo E 2, 60. lupum I 15, 30. lupi E 5, 99. luporum IIII 4, 50. lupis I 33, 8. E 4, 1. 7, 11. 16, 20. lupos I 17, 9. E 6, 2. 12, 26.
luridum III 4, 74. luridi IIII 13, 10. luridā E 17, 22.
lustratam III 25, 12.
lustrum II 4, 24. CS 67. lustro IIII 14, 37. lustra IIII 1, 6.
luteus E 10, 16.
lux lucem III 8, 15. IIII 5, 5. luce

IIII 11, 19. luces (*acc.*) IIII 6, 42. lucibus IIII 15, 25.
Lyaeo I 7, 22. III 21, 16. E 9, 38.
Lycaeo I 17, 2.
Lycambae E 6, 13.
Lyce III 10, 1. IIII 13, 1. 2. Lycen IIII 13, 25.
Lyciae III 4, 62.
Lycidan I 4, 19.
Lycisci E 11, 24.
Lycius Lycias I 8, 16.
Lycorida I 33, 5.
Lycurgi II 19, 16.
Lycus Lycum I 32, 11.
Lycus III 19, 23. Lyco III 19, 24.
Lyde III 11, 7. 25. 28, 3. Lyden III 11, 22.
Lydia I 8, 1. 13, 1. 25, 8. III 9, 6. 7. Lydiae III 9, 20.
Lydis IIII 15, 30.
lympha II 3, 12. lymphae III 11, 26. 13, 16. lymphā II 11, 20. E 16, 48. lymphis E 2, 27.
lymphatam I 37, 14.
lyncas II 13, 40. IIII 6, 34.
lyrae I 6, 10. 10, 6. III 3, 69. IIII 3, 23. lyrā I 12, 1. 21, 12. II 11, 22. III 19, 20. 28, 11. IIII 1, 22. 15, 2. E 9, 5. 17, 39.
lyrĭcis I 1, 35.

M.

Macedo III 16, 14.
macerat E 14, 16. macerer I 13, 8.
machinae I 4, 2.
macies I 3, 30. III 27, 23.
mactata I 19, 16.
maculosum IIII 5, 22.
madet III 21, 9.
Maecenas I 1, 1. 20, 5. II 12, 11. 17, 3. 20, 7. III 8, 13. 16, 20. 29, 3. IIII 11, 19. E 1, 4. 3, 20. 9, 4. 14, 5.
Maeonius IIII 9, 5. Maeonii I 6, 2.
maeret II 4, 16. III 4, 74. maerentĭs III 5, 47. maerebis E 15, 23. maestus II 3, 5. maestis II 1, 13.
magis I 25, 18. II 12, 27. 13, 30. III 9, 5. E 1, 21. 2, 50. 12, 23.
magister III 6, 31. magistro III 11, 1.
Magnessam III 7, 18.
magnus E 4, 15. magna III 3, 6. 5, 39. 24, 21. magni I 10, 5. 12, 50. IIII 5, 36. E 5, 64. 17, 43. magnae I 12, 37. IIII 6, 1. magnum III 4, 49. magnam III 27, 74. magnum II 15, 14. III 24, 42. E 5, 87. magnorum E 15, 3. magnos I 2, 49. II 1, 21. magnas III 16, 28. magna III 3, 72. maior I 3, 16. II 20, 4. III 1, 14. 20, 8. IIII 6, 5. 14, 14. E 1, 18. maius I 12, 17. III 4, 67. 11, 30. IIII 2, 37. 4, 64. E 5, 77 (bis). CS 12. maiore IIII 2, 33. maiorum III 6, 1. 16, 18. maxime IIII 14, 6.
magus I 27, 22.
Maiae I 2, 43.
maiestas IIII 15, 15.
mālā II 19, 24. malas III 27, 54.
malignus I 28, 23. malignum II 16, 39.
malo mauis I 2, 33. III 4, 3. 27, 13. 63. malis III 24, 58. malit I 4, 12.
malobathro II 7, 8.
malum E 13, 17. mali III 24, 49. E 11, 7. malo I 14, 10. E 15, 18. mala II 13, 28. III 6, 8. 12, 3.
malus I 22, 19. E 12, 7. malum E 11, 17. malā I 3, 28. 15, 5. E 10, 1. malarum E 2, 37. malos E 6, 11. malas E 3, 7. malis I 13, 18. E 16, 16. male I 9, 24. 17, 25. II 10, 17. III 14, 11. IIII 6, 14. 12, 7. E 12, 16.
mālus I 14, 5. III 29, 58.
maluae I 31, 16. E 2, 58.
mammae E 8, 7.
mane IIII 5, 39.
maneo manet I 1, 25. 13, 6. 28, 15. II 18, 31. E 12, 10. 13, 13. 16, 41. 17, 36. manent III 11, 29. E 17, 62. maneant I 28, 33. mane III 7, 32. manentem III 29, 33.
Manes I 4, 16. Manium E 5, 94.
Manlio III 21, 1.
mannos III 27, 7. mannis E 4, 14.
mano manat IIII 1, 34. manant II 9, 2. E 16, 47. manet III 11, 19. manantibus E 2, 27. manabit I 17, 15.
manus III 3, 6. 6, 9. 23, 17. IIII 11, 9. E 10, 12. 16, 4. manum I 35, 36. E 3, 21. 4, 19. manu I 35, 18. II 12, 6. 13, 2. III 16, 44. E 3, 1. manūs I 17, 26. III 23, 1. IIII 4, 73. 7, 19. E 5, 60. 17, 1. 49. CS 53. manibus III 25, 16.
Marcelli I 12, 46.
mare I 16, 10. 28, 18. E 13, 2. 17, 30. maris I 5, 16. 28, 1. II 6, 7. 18, 20. IIII 5, 10. mari III 29, 61. mare I 1, 14. 3, 19. 6, 7. 11, 5. 12, 15. 14, 1. 26, 2. II 1, 34. 9, 2. 12, 2. 19, 17. III 1, 26. 4, 45. 24, 4. 47. 29, 36. IIII 5, 19. 12, 1. E 2. 6. 52. 15, 8. 16, 29. mari I 16, 4. II 5, 20. E 5, 79. 9, 27. 32. 10, 5. CS 53.
Mareotico I 37, 14.

Maricae III 17, 7.
marinus E 5, 27. marinae I 8, 13. III 26, 5. IIII 6, 6. 11, 15. marino III 23, 15.
marita E 8, 13. maritā CS 20.
maritat E 2, 10.
maritus III 5, 6. mariti I 17, 7. III 6, 26. marito III 11, 12. 37. maritum II 5, 16. marito III 6, 30. 14, 5. maritos II 8, 24.
marmore I 19, 6. marmora II 18, 17. IIII 8, 13.
marmoream IIII 1, 20.
Mars Martis III 3, 16. Marti I 28, 17. III 3, 33. Martem I 6, 13. Marte I 17, 23. II 14, 13. III 5, 24. 34. IIII 14, 9.
Marsus I 1, 28. III 5, 9. Marsi III 14, 18. Marsae II 20, 18. Marsā E 17, 29. Marsi E 16, 3. Marsis E 5, 76.
Martialīs I 17, 9.
Martii IIII 1, 39. Martio III 7, 26. IIII 14, 17. Martiis III 8, 1.
mas mares I 21, 10.
mascula III 6, 37. masculae E 5, 41.
Massagetas I 35, 40.
Massicum III 21, 5. Massici I 1, 19. Massico II 7, 21.
mater I 19, 1. IIII 1, 5. 5, 9. E 13, 16. matris II 8, 9. III 6, 40. IIII 4, 14. 6, 20. matrem I 23, 3. 11. matre I 16, 1. II 4, 20. III 24, 17. IIII 2, 55. matres I 35, 11. II 8, 21. III 14, 9. E 17, 11. matribus I 1, 24. matres I 25, 14. CS 14.
materiem III 24, 49.
maternā I 12, 9.
Matinum I 28, 3. Matinae IIII 2, 27. Matina E 16, 28.
matrona III 2, 7. 4, 59. matronis I 15, 34. IIII 15, 27.
maturet II 11, 23. maturare III 7, 16.
maturus matura III 6, 22. maturo III 15, 4. maturum IIII 5, 3. maturos IIII 4, 55. CS 13. maturior II 17, 6.
Mauortis IIII 8, 23.
Mauri I 2, 39. I 22, 2. Maura II 6, 3. Mauris III 10, 18.
Maximi IIII 1, 11.
Medea E 3, 10. Medeae E 5, 62.
medicata III 5, 28.
mediocritatem II 10, 5.
meditor IIII 12, 23. meditatur III 6, 24. IIII 14, 28. meditantur III 8, 23. meditans III 25, 5. meditantis III 22, 7.
medius II 19, 28. III 3, 46. mediae III 19, 10. medio II 4, 7. III 29, 34. medios III 16, 9. IIII 14, 24. medias III 2, 12. 27, 27.
medulla E 5, 37.
Medus I 27, 5. III 8, 19. IIII 14, 42. CS 54. Medo I 29, 4. Medum II 9, 21. Medo III 5, 9. Medi II 16, 6. Medis II 1, 31. III 3, 44. Medos I 2, 51.
Megillae I 27, 11.
mel mella II 6, 15. 19, 12. III 16, 33. E 2, 15. 16, 47.
melior I 7, 25. 15, 28. 33, 13. III 1, 12. 6, 16. 12, 11. E 16, 15. 37. meliore I 27, 20. meliora I 29, 16. melius I 11, 3. III 27, 42. IIII 2, 37. E 16, 23. CS 67. melius (*adu.*) I 2, 22. II 12, 11. III 3, 49. 16, 39. 24, 9. IIII 5, 8.
melos III 4, 2.
Melpomene I 24, 3. III 30, 16. IIII 3, 1.
membra I 1, 21. E 5, 99. 17, 17. membris E 12, 7.
memento I 7, 17. II 3, 1. 17, 31. III 29, 32. E 10, 4.
memor I 33, 1. 36, 7. III 27, 14. IIII 5, 36. 12, 26. memorem I 13, 12. III 11, 51. 14, 18. memores III 17, 4. IIII 14, 4.
memoro memorem I 12, 34.
Memphin III 26, 10.
mendax II 16, 39. III 1, 30. 11, 35. mendaci E 17, 39.
mens I 13, 5. II 19, 5. III 5, 13. IIII 4, 25. 10, 7. E 5, 75. 17, 17. mentis II 16, 11. mentem I 16, 6. 22. 37, 14. II 3, 2. mente I 31, 19. III 3, 4. 25, 3. E 1, 9. mentes III 24, 53. E 7, 16. mentibus III 21, 17.
mensā II 16, 14. mensis III 11, 6. IIII 5, 32.
mensem IIII 11, 15. menses (*accus.*) II 9, 6. mensīs IIII 6, 40.
mensorem I 28, 2.
mentito IIII 6, 14.
mento II 7, 12. E 5, 36.
meo mearis I 4, 17.
mercator I 1, 16. 31, 11. mercatorem III 24, 40.
merces I 28, 27. III 2, 26. mercedem IIII 8, 22. mercede I 27, 14. III 3, 22.
mercor mercemur III 19, 6.
Mercurialium II 17, 29.
Mercurius I 24, 18. 30, 8. II 7, 13. Mercuri I 10, 1. III 11, 1.
merebere IIII 12, 16. merentem III 3, 13. meritā III 28, 16. IIII 2, 35.
meretrix I 35, 25.

mergos E 10, 22.
meridiem III 28, 5.
Merionen I 6, 15. 15, 26.
meritis III 30, 15. IIII 8, 24.
merses IIII 4, 65.
merum I 9, 8. III 29, 2. **meri** I 19, 15. 36, 13. **mero** I 7, 19. 13, 10. 18, 8. II 7, 6. 12, 5. 14, 26. III 13, 2. 17, 14. 21, 12. IIII 1, 31. 5, 33. E 11, 14.
merx **merce** I 31, 12. III 7, 3. IIII 12, 22. **merces** III 29, 60.
messorum E 3, 4.
meta II 1, 4.
Metaurum flumen IIII 4, 38.
Metello II 1, 1.
metire E 9, 36. **metiente** E 4, 7.
mēto **metata** II 15, 15.
mēto **metendo** IIII 14, 31.
metuit II 10, 13. III 11, 10. IIII 5, 20. **metuunt** I 17, 8. 35, 12. II 8, 21. **metuens** I 1, 16. III 19, 16. 24, 22. **metuente** II 2, 7. **metuentīs** III 12, 4. **metuam** III 9, 11. 14, 15. **metues** I 17, 24. **metuemus** II 14, 16. **metuatur** I 26, 4. **metuendus** III 2, 4. **metuende** I 12, 23. II 19, 9.
metus **metum** II 20, 17. E 9, 37. **metu** I 23, 4. 35, 37. II 19, 5. III 24, 7. E 1, 17. **metus** I 26, 1.
Meuium E 10, 2.
meus IIII 11, 19. **mea** I 17, 13. **meum** I 1, 2. 13, 3. III 29, 57. **mei** IIII 6, 35. **meae** I 3, 8. II 6, 6. 17, 5. III 16, 30. 19, 28. IIII 2, 45. **meo** I 26, 8. **meae** E 17, 75. **meum** E 2, 53. **meam** I 22, 10. **meo** II 13, 10. E 1, 15. 5, 81. 13, 6. **meā** II 7, 19. 18, 2. III 29. 54. E 15, 11. **meo** E 15, 17. 17, 59. **mei** I 26, 9. **meae** E 5, 60. **meorum** II 7, 5. IIII 11, 31. **mearum** II 17, 3. III 4, 69. **meis** IIII 8, 2. **meis** (*f.*) I 17, 4. E 5, 49. **meos** III 18, 2. **meas** IIII 1, 34. E 8, 2. **mea** I 20, 10. IIII 2, 56. 13, 1. E 12, 13. 15, 4. **meis** III 3, 66. **meis** (*f.*) IIII 9, 30. E 17, 78. **meis** III 16, 27. IIII 12, 22. E 1, 26. 11, 15.
micā III 23, 20.
micat I 12, 46.
miles I 6, 4. II 13, 17. III 5, 5. 26. IIII 6, 5. E 2, 5. 9, 13. **milite** II 5, 6. IIII 14, 9. **militum** III 6, 37. 21, 20. E 4, 20. **militibus** III 5, 20.
militaris I 8, 5. 22, 13. **militaria** E 9, 15.
militiae II 6, 8. 7, 2. IIII 1, 16. **militiam** I 18, 5. 29, 2. **militiā** II 7, 18. III 2, 2. 4, 37.
milito **militaui** III 26, 2. **militabitur** E 1, 23.
mille III 7, 12. E 4, 13. 9, 17.
miluo E 16, 32.
Mimas III 4, 53.
minae IIII 8, 16. **minas** IIII 3, 8. E 6, 3.
Minae III 1, 37.
minax E 12, 31. **minacis** E 16, 4. **minaci** I 10, 10. II 1, 17. III 4, 54. **minaces** II 7, 11. IIII 9, 7. **minacium** II 12, 12. **minacīs** III 26, 8.
Mineruae III 3, 23. 12, 7. IIII 6, 13.
ministrum I 38, 6. IIII 4, 1.
minor **minabitur** I 28, 25. **minatus** E 9, 9. **minati** II 8, 20.
minor I 12, 57. III 5, 42. **minorem** II 11, 11. III 6, 5. **minore** E 1, 17. **minus** I 2, 27. 25, 6 (bis). IIII 3, 16. E 5, 61. 8, 17. 18. 12, 14. **minores** I 12, 48. II 9, 22. **minora** E 15, 2. **minimum** I 11, 8. II 6, 19.
Minos I 28, 9. IIII 7, 21.
minuit I 37, 12. II 16, 30. **minuentur** IIII 11, 35.
miraris III 8, 3. **miratur** IIII 14, 43. **mirantur** II 13, 30. **mirari** III 25, 14. 29, 11. **mirabere** I 4, 19. **mirabimur** E 16, 53. **mirata** IIII 9, 15. E 3, 10.
mirus E 16, 31. **mirum** II 13, 33. III 4, 13. **mire** II 5, 22.
miscet IIII 5, 35. **miscent** I 1, 30. **misce** IIII 12, 27. **miscuit** III 5, 38. **miscuisse** E 17, 61. **miscentur** III 19, 12. **mixtum** E 9, 5. **mixtae** IIII 11, 10. **mixta** I 28, 19. **mixtis** IIII 1, 24.
miser I 27, 18. E 14, 13. 17, 27. **misero** III 11, 46. E 17, 63. **miseram** I 21, 13. III 7, 10. **miseri** I 5, 12. **miserae** II 8, 22. **miserarum** III 12, 1. **miseros** II 16, 10. **miseras** III 29, 58. IIII 15, 20.
miserabilīs I 33, 2.
miserantis II 3, 24.
missilibus III 6, 16.
mitescunt IIII 7, 9.
mitis CS 33. **mite** I 18, 2. **mitibus** I 16, 25. E 2, 17. **mitior** III 10, 18.
mittis E 12, 3. **mittit** E 5, 22. **mittamus** III 24, 50. **mitte** I 38, 3. II 20, 24. III 8, 17. 27, 74. E 13, 7. **mittere** I 33, 12. IIII 14, 24. **mittam** IIII 4, 70. **mittes** I 12, 59. **misit** I 2, 2. 16, 25. E 5, 86. **missos** III 4, 75.
mobilium I 1, 7. **mobilibus** I 23, 5. **mobilibus** I 7, 14.

modererę I 24, 14.
modici I 18, 7. modicis I 20, 1.
modŏ III 14, 1. 27, 47. E 2, 23. 24. 17, 70. 71.
modulate I 32, 5.
modus I 24, 1. 36, 11. II 6, 7. modum I 16, 2. III 15, 2. modo II 17, 21. III 25, 17. IIII 2, 28. modorum IIII 6, 43. modis II 12, 4. modos II 1, 2. 40. III 9, 10. 11, 7. 30, 14. IIII 11, 34. modis II 9, 9. III 3, 27. 7, 12.
moechos I 25, 9.
moenia I 7, 3. 18, 2. III 17, 6. E 1, 30. moenibus III 2, 6. E 17, 13.
moles II 15, 2. molem III 29, 10. mole III 4, 65. molibus III 1, 34.
moliar III 1, 46.
mollire E 5, 14. molliuit († mollibit) III 23, 19.
mollis I 15, 31. E 8, 9. 12, 16. 14, 1. 16, 37. molli I 7, 19. mollium II 9, 17. mollīs I 37, 18. E 1, 10. mollibus II 12, 3. IIII 1, 6. E 5, 83. 11, 4. mollior III 10, 17. 11, 43.
mollitiā E 11, 24.
Molossus E 6, 5.
Monaeses III 6, 9.
monet I 18, 8. 9. III 7, 20. IIII 7, 7. monuere CS 5.
mons montis I 20, 8. monte IIII 2, 5. E 17, 69. montium III 6, 41. 22, 1. 29, 38. montīs I 2, 8. II 10, 12. montibus I 23, 2. 29, 12. E 10, 7. 16, 47.
monstrauit E 12, 17. monstror IIII 3, 22.
monstrum I 37, 21. IIII 4, 63. monstri III 27, 48. monstra I 2, 6. 3, 18. E 16, 30. monstris III 4, 73.
monumentum († monimentum) III 30, 1. monimenta († monumenta) I 2, 15.
mora I 28, 35. III 14, 23. morae III 29, 5. moram II 14, 2. moras IIII 12, 25.
morbi II 2, 14. morbo I 37, 10.
mordaci IIII 6, 9. mordaces I 18, 4.
mordet I 31, 8. mordeor IIII 3, 16.
moriar III 30, 6. mori III 2, 13. 15. 21. 9, 11. 15. 14, 15. 19, 2. 24, 24. 27, 58. IIII 8, 28. morituro I 28, 6. moriture II 3, 4. mortuos E 17, 79.
moror II 17, 6. III 27, 50. moraris E 9, 21. moramur E 16, 24. moreris II 3, 23. moretur I 38, 4. morari III 11, 14. morantem I 12, 9. II 7, 6. 5, 52. morabor II 20, 3.
morosa I 9, 18.
mors II 16, 29. III 2, 14. 27, 37. mortis I 3, 17. III 24, 8. morti I 28, 13. II 14, 4. IIII 14, 18. mortem III 5, 36. IIII 8, 15. morte I 37, 29. II 8, 12. III 14, 2. IIII 2, 15.
Mors I 4, 13.
mortalis III 29, 31. E 13, 12. mortale I 35, 3. III 25, 18. mortalium E 2, 2. mortalibus I 3, 37. mortalīs III 4, 47.
mos IIII 4, 19. 5, 22. E 7, 11. morem I 27, 3. 36, 12. IIII 1, 28. more I 10, 4. II 11, 24. IIII 2, 28. 15, 29. mores III 5, 7. IIII 4, 35. mores IIII 2, 22. CS 45. moribus III 1, 12. 24, 35.
motus IIII 13, 18. motum II 1, 1. motus III 6, 21. 27, 22.
moues I 15, 10. IIII 1, 2. mouet III 1, 16. †III 7, 20. moueas III 20, 1. moue E 13, 6. mouere E 17, 76. mouentis III 1, 8. mouentīs III 4, 68. mouebat I 25, 5. mouit II 4, 4. 5. III 11, 2. E 17, 8. moueri III 21, 6. mouenda E 17, 3. motus I 21, 16.
mox I 1, 17. 4, 20. II 1, 10. III 6, 25. 47. 27, 69. IIII 4, 9. 7, 11. 14, 14.
mugiunt II 16, 34. mugiat III 29, 57. mugientium E 2, 11.
mulces III 11, 24.
mulctra E 16, 49.
muliebrem E 16, 39. muliebriter I 37, 22.
mulier I 37, 32. III 3, 20. 7, 13. 14. 5. 24, 18. E 2, 39. 12, 1. 24.
mulierculam E 11, 23.
multa I 28, 27. III 30, 6. IIII 2, 25. 11, 5. multi I 36, 13. III 9, 7. multum I 25, 5. III 27, 47. E 15, 11. 17, 20. multo I 15, 6. 30, 3. III 18, 7. IIII 13, 27. multā I 5, 1. III 23, 14. IIII 4, 66. 5, 33. E 2, 31. 15, 19. multo (*n.*) II 8, 7. multi IIII 9, 26. multa III 16, 43. multis I 24, 9. multos I 1, 23. multa I 36, 5. II 16, 18. III 6, 7. 16, 42. IIII 9, 45. E 5, 74. multis III 7, 7. 11, 33. 17, 10.
munditiis I 5, 5.
mundus mundi I 22, 19. III 24, 38. mundo III 3, 53. mundum I 12, 15.
mundus (*adj.*) mundae III 29, 14.
muneretur E 2, 21.
munia II 5, 2.
muniant III 11, 18. muninit CS 43. munierant III 16, 3. munitae III 28, 4.
munus II 1, 11. E 3, 17. 5, 65. mune-

ris IIII 3, 21. muneri IIII 8, 12. munere II 14, 10. IIII 2, 20. munera I 28, 4. III 10, 13. 16, 15. munerum IIII 8, 4. munera I 18, 7. II 1, 38. IIII 15, 26. E 12, 2. muneribus III 16, 15. IIII 1, 18. 9, 48. 10, 1. 14, 2.
Murenae III 19, 11.
murice II 16, 36. **muricibus** E 12, 21.
murmure II 1, 17.
murreum III 14, 22.
murus III 3, 65. **muros** IIII 6, 24. **muris** I 16, 20.
Musa I 6, 10. II 1, 9. 37. 12, 13. III 3, 70. IIII 8, 28. 29. **Musam** II 10, 19. **Musarum** III 1, 3. **Musis** I 26, 1. IIII 9, 21. **Musas** I 32, 9. III 19, 13.
musa I 17, 14.
mutat I 17, 2. III 7, 3. E 4, 6. **mutamus** II 16, 19. **mutet** E 1, 28. **mutare** I 16, 26. 29, 15. 34, 13. CS 39. **mutaret** III 6, 42. **mutauit** E 9, 28. **mutor** II 20, 10. **mutatus** IIII 10, 5. **mutatae** I 36, 9. E 5, 33. **mutatā** I 2, 41. 35, 23. **mutatos** I 5, 6.
mutis IIII 3, 19.
mutui IIII 1, 30. **mutuum** E 15, 10. **mutuā** III 9, 13. **mutuis** II 12, 15.
Mycenas I 7, 9.
Mygdoniis III 16, 41. **Mygdonias** II 12, 22.
Myrtale I 33, 14.
Myrtoum I 1, 14.
myrtus I 38, 7. II 15, 6. **myrto** I 4, 9. 25, 18. 38, 5. II 7, 25. III 4, 19. 23, 16.
Mysorum E 17, 10.
Mysten II 9, 10.
Mytilenen I 7, 1.

N.

Naiadum III 25, 14.
nam I 18, 3. 23, 5. III 7, 21. 11. 1. 30. 13, 6. 23, 9. IIII 14, 9. 34. E 6, 5. 11, 7. 14, 6. 15, 12. 17, 45.
namque I 22, 9. 34, 5. IIII 1, 13. E 6, 11. 12, 4.
nanctae (†nactae) III 11, 41.
nardi IIII 12, 17. **nardo** II 11, 16. IIII 12, 16. E 5, 59. 13, 9.
naris E 12, 3. **narium** II 15, 6. **naribus** IIII 1, 21.
narras III 19, 3. **narrat** III 7, 17. **narratur** III 21, 11.
nasceris CS 11. **nascuntur** II 20, 11. **nasci** II 4, 19. **nascentem** IIII 3, 2. **nascente** III 23, 2. **natus** II 3, 21. IIII 9, 2. **nata** III 21, 1. **natum** II 4, 5. **nate** E 13, 12. **natos** II 18, 28. III 5, 42. IIII 4, 55. **natis** I 27, 1. 28, 31. **nata** IIII 4, 36.
natalis II 17, 19. **natalem** I 21, 10. III 4, 63. **natali** IIII 11, 18.
natīs (*accus.*) E 8, 5.
nato **natantia** I 3, 18. **natarunt** I 2, 11.
naturae I 28, 15.
naufragum I 16, 10.
nauis I 3, 5. 14, 1. 37, 13. E 10, 1. **nauis** II 13, 27. III 6, 31. **nauim** (†nauem) I 32, 8. **nauium** III 16, 15. E 1, 1. 4, 17. 9, 19. **nauīs** II 16, 21. **nauibus** I 6, 3. 15, 1. E 9, 8.
nauita I 14, 14. II 13, 14. III 4, 30. **nauitae** III 24, 41. IIII 5, 19. **nauitis** II 10, 15. 17, 54.
nausiam E 9, 35.
nauta I 1, 14. 28, 23. **nautae** E 16, 59. **nautis** I 12, 27. 28, 18. II 16, 4. E 15, 7. 17, 20.
ne I 2, 5. 8, 15. 11, 1. 17, 25. 18, 7. 28, 23. 33, 1. 35, 13. 36, 10. II 1, 37. 4, 1. 8, 23. III 2, 9. 3, 58. 7, 23. 8, 25. 10, 10. 11, 38. 29, 6. 60. IIII 7, 7. 9, 1. 15, 3. E 12, 23. 16, 26.
ne (*suffix.*) II 3, 21. III 5, 5. 27, 38. 42. E 1, 7. 4, 7. 7, 3. 13. 11, 11.
Neaera E 15, 11. **Neaerae** III 14, 21.
Neapolis E 5, 43.
Nearchum III 20, 6.
nebulam III 15, 6. **nebulae** I 22, 19. III 3, 56.
nec I 1, 19. 20. 33. 3, 12. 14 (bis). 38. 4, 4. 18. 19. 6, 5. 7. 8. 7, 10. 11. 16. 8, 6. 9, 2. 11. 12. 15. 11, 2. 12, 18. 23. 13, 5 (bis). 18. 16, 10. 11 (bis). 17, 8. 9. 22. 24. 18, 12. 19, 10. 12. 20, 10. 22, 2. 3. 15. 25, 3. 28, 4. 31, 19. 20. 35, 19. 22. 36, 18. 37, 22. 23. II 2, 14. 5, 3. 7, 18. 8, 18. 9, 4. 10. 12. 15. 11, 4. 12, 2 (bis). 5. 17. 18 (bis). 13, 39. 14, 2. 15, 17. 16, 15. 22. 17, 2 (bis). 7 (bis). 13. 14. 18, 7. 12. 34. 20, 1. 8. III 1, 27. 41. 42. 43. 2, 15. 19. 3, 6. 25. 26. 4, 28. 75. 77. 5, 29. 7, 27. 9, 2. 10, 13. 14. 15. 17. 18. 11, 5. 43. 14, 14. 15. 15, 15. 16. 16, 33. 34. 35. 38. 18, 6. 23, 5. 6. 24, 14. 19. 20. 38. 27, 15. 16. IIII 1. 29 (bis). 30. 31. 32. 2, 39. 4, 22. 5, 14. 7, 27. †8, 9. 9, 9. 19. 12, 3 (bis). 13, 13. 14. E 1, 29. 2, 6. 3, 15. 17. 5, 67 (bis). 75. 7, 11. 8, 13. 9, 23. 10, 9. 11. 11, 26. 12, 3. 13, 16.

14, 15. 15, 15. 21. 16, 5 (bis). 7. 26. 33. 51. 52. 55. 60. 17, 32. 46. 47.
necessitas I 3, 32.
Necessitas I 35, 17. III 1, 14. 24, 6.
neclego, † *neglego* neclegis I 28, 30. neclegens III 8, 25. necleget III 21, 10. neclectus III 2, 30. neclecta CS 58. neclectum I 2, 35. neclecti III 6, 7.
neco necato I 29, 6.
nectar III 3, 12. nectaris I 13, 16. III 3, 34.
nectis I 29, 5. nectes E 17, 72. necte I 26, 7. 8. nexae I 38, 2. nectendis IIII 11, 3.
nefas I 3, 26. 11, 1. 18, 10. 24, 20. 37, 5. II 13, 9. III 4, 68. 24, 24. 30. IIII 5, 22. 6, 17. 11, 30. E 5, 87. 16, 14. 26.
nefasti I 35, 35. nefasto II 13, 1.
neglego uid. *neclego*.
nego negat II 12, 26. neget I 29, 10. negabitis E 9, 11. negauerit III 16, 21. negarit II 16, 31. negatum E 17, 27. negatā I 22, 22. III 2, 22.
negotio III 29, 49. negotia III 5, 53. negotiis E 2, 1.
nempe E 12, 22.
nemus I 1, 30. 17, 5. III 10, 5. 17, 9. 25, 13. IIII 2, 30. E 6, 9. nemorum I 21, 5. III 22, 1. IIII 3, 11. nemora III 25, 2.
nenia III 28, 16. E 17, 29. neniae II 1, 38. neniae (*plur.*) II 20, 21.
Neobule III 12, 8.
nepos I 10, 1. E 1, 34. nepotem III 3, 31. E 17, 8. nepotes I 2, 35. II 1, 27. nepotum II 13, 3. III 17, 3. nepotibus E 7, 20.
Neptunius E 9, 7.
Neptunus E 17, 55. Neptuni III 28, 2. Neptunum III 28, 10. Neptuno I 28, 29. E 7, 3.
nequam nequiores III 6, 47.
neque I 1, 32. 3, 38. 4, 3. 6, 5. 7, 16. 8, 5. 10. 9, 16. 12, 21. 16, 9. 18, 3. 20, 11. 22, 13. 38, 6. 7. II 4, 18. 10, 1. 2. 19. 11, 10. 13, 15. 14, 22. 16, 3. 7. 8. 9. 18, 1. 5. 20, 3. III 1, 25. 38. 3, 4. 5, 27. 6, 26. 7, 29. 9, 6. 10, 13. 11, 5. 43. 12, 1. 2. 12. 21, 19. 20. 24, 36. 29, 46. IIII 3, 6. 4, 31. 7, 25. 8, 4. 20. E 1, 29. 2, 5. 6. 5, 101. 7, 11. 9, 25. 12, 3. 9. 16, 3. 53. 58. 17, 25. 31.
nequiquam I 3, 21. 15, 13. 16.
nequitiae III 4, 78. 15, 2.
Nereidum III 28, 10.
Nereium E 17, 8.
Nereus I 15, 5.
Neronum IIII 14, 14. Neronibus IIII 4, 37. Nerones IIII 4, 28.
neruŏs E 12, 19. nerui E 8, 17. neruos I 28, 13. neruis III 11, 4.
nescio III 24, 64. nescis III 27, 73. nescit III 13, 10. 24, 54. nescias II 4, 13.
nescius I 5, 11. nescia III 2, 17. nescii I 6, 6. nescios IIII 6, 18.
Nessi E 17, 32.
Nestora I 15, 22.
neu I 2, 51. 33, 2. 35, 14. 36, 11. 12. 13. 15. 16 (bis). E 16, 27.
neue I 2, 47.
nex necis E 7, 18. necem III 7, 16.
ni IIII 6, 21. E 1, 8.
nidum III 4, 14. IIII 12, 5. nido IIII 4, 6.
niger E 10, 5. nigri III 27, 23. nigrae IIII 4, 58. nigro I 24, 18. IIII 2, 23. nigrum I 6, 15. nigro I 32, 11. II 8, 3. III 6, 4. nigri IIII 12, 11. nigrorum IIII 12, 26. nigris I 5, 7. 21, 7. 32, 11. E 12, 1.
nihil I 19, 12. 28, 12. 38, 5. II 16, 27. 18, 11. III 23, 13. 27, 31. IIII 2, 37. E 11, 1. CS 11.
nil I 3, 37. 7, 27. 12, 17. 14, 14. 26, 9. II 3, 22. 24. III 16, 22. 25, 17. 18. IIII 4, 73. E 11, 11. 17. 17, 81.
Nilus III 3, 48. IIII 14, 46.
nimbos II 16, 23. nimbis IIII 4, 7.
nimis I 2, 37. III 7, 14. 24, 52.
nimium II 12, 5. nimium (*neutr.*) I 2, 17. 19, 8. 22, 21. II 3, 13. 10, 3. 23. III 3, 58. 8, 26. IIII 5, 2. nimio I 18, 15. 33, 1.
Niobea IIII 6, 1.
Niphaten II 9, 20.
Nireus III 20, 15. Nirea E 15, 22.
nisi I 10, 9. 14, 15. II 2, 3. 14. 17, 28. III 17, 12. 27, 63. E 7, 12.
nisūs IIII 4, 8.
nites I 5, 13. nitet II 11, 10. nitent IIII 5, 8. nitens II 5, 18. nitentīs I 14, 19. II 7, 7.
nitido III 24, 20. nitidum I 4, 9. III 19, 25. nitido CS 9. nitidis II 12, 19.
nitor nititur IIII 2, 3. nitantur E 1. 26.
nitor I 19, 5. III 12, 8.
niualis I 37, 19. niuali III 23, 9.
niueus IIII 2, 59. niueo II 4, 3. niueum III 27, 25.
nix niuis I 2, 1. niue I 9, 1. III 25, 10. 26, 10. IIII 12, 4. niues III 24. 39. IIII 7, 1. 13, 12. E 13, 2. niues III 10, 7. E 2, 30. 6, 7.

nobilis I 1, 5. 8, 12. 14, 12. III 11, 36. 17, 1. IIII 1, 13. E 13, 11. nobilem I 12, 27. III 15, 13. IIII 3, 12. E 9, 29. nobile I 12, 36. nobilium III 13, 13. IIII 12, 15. nobilīs I 29, 13.
nocent E 16, 61. nocentem II 14, 15. nocentium IIII 9, 42. nocentius E 3, 3. nocuisset II 8, 2. nocituram I 28, 30.
Noctilucam IIII 6, 38.
nocturnus E 5, 92. nocturnae E 5, 20. nocturno II 5, 19. 13, 7. nocturnis III 16, 4. IIII 1, 37.
nodum II 11, 24. III 21, 22. nodo II 19, 19. III 14, 22.
nolis II 12, 1.
nomen III 27, 35. IIII 15, 13. nominis III 5, 10. 9, 7. IIII 4, 72. nomen I 12, 4. 14, 13. III 1, 16. 3, 45. IIII 6, 30. 8, 18. 9, 47. 15, 13. nomine III 21, 5. E 17, 59. nomina III 27, 76. IIII 2, 4.
non I 2, 19. 3, 15. 24. 35. 6, 20. 13, 13. 14, 9. 10. 18. 15, 21. 22. 26. 32. 16, 5 (bis). 7 (bis) 18, 6. 9. 11. 22, 2. 23, 3. 9. 24, 11. 15. 17. 25, 16. 27, 13. 15. 28, 14. 33. 35. 29, 3. 31, 3. 5. 6. 7. 36, 8. 37, 32. II 1, 22. 29. 35. 3, 2. 4, 17. 5, 17. 18. 6, 14. 7, 10. 26. 9, 1. 13. 10, 17. 11, 9. 13. 14, 5. 15, 10. 16, 7. 9. 39. 17, 9. 18, 1. 3. 40. 19, 15. 26. 20, 1. 5. 6. III 1, 2. 18. 20. 22. 24. 29. 3, 2. 3. 69. 4, 20. 26. 27. 5, 17. 23. 50. 6, 10. 29. 33. 45. 7, 7. 25. 9, 5. 11. 10, 11. 19. 11, 39. 13, 2. 14, 27. 15, 7. 14. 16, 5. 19, 2. 24. 20, 1. 21, 9. 23, 18. 24, 7. 8. 34. 25, 8. 26, 2. 29, 2. 38. 45. 57. 30, 3 (bis). 6. IIII 1, 3. 14. 24. 2, 50. 3, 3. 4. 4, 61. 69. 73. 6, 13. 7, 23 (ter). 8, 9 (bis). 13. 15. 17. 9, 3. 5. 13. 18. 21. 30. 39. 45. 51. 10, 7. 8. 11, 22. 33. 12, 22. 13, 27. 14, 41. 49. 15, 17. 19. 21. 22. 23. 24. E 1, 8. 10. 21. 25. 2, 37. 49. 53. 54. 58. 59. 4, 6. 5, 41. 50. 59. 73. 81. 83. 87. 7, 5. 9, 30. 10, 17. 11, 21. 25. 12, 25. 14, 9. 12. 13. 15, 13. 16, 57. 59. 17, 3. 54.
Nonae III 18, 10.
nondum II 1, 5. 5, 1. 2.
nonne I 14, 3.
nonum IIII 11, 1.
Noricus I 16, 9. Norico E 17, 71.
normā II 15, 12.
nos I 6, 5. 17 (bis). 35, 34. II 17, 32. III 24, 45. 47. 28, 9. IIII 7, 14. 15. 25. E 1, 5. nostri III 11, 51. 27. 14. nobis E 9, 36. nos I 4, 15. 7, 25. II 3, 27. III 6, 47. E 16, 41.
nosces I 15. 27. noscent II 20, 19. noui III 27, 19. nosti E 17, 77. noris IIII 11, 13.
nostrum II 17, 21. nostri IIII 4, 71. nostro I 16, 16. IIII 15, 6. nostrum I 3, 39. nostro II 1, 36. III 5, 24. nostris I 2, 47. nostros III 6, 11. nostra II 6, 2. nostris III 3, 29. IIII 15, 27.
nŏta I 36, 10. II 3, 8. notam I 13, 12. IIII 2, 59. notis IIII 8, 13.
Nothi III 15, 11.
Notus I 7, 16. 28, 22. IIII 5, 9. E 16. 22. Noti I 3, 14. Noto E 9, 31. Noto E 10, 20. Notis III 7, 5.
notus II 2, 6. III 4, 70. E 17, 18. nota I 2, 10. IIII 13, 21. notas III 11, 25. IIII 2, 6. notis IIII 13, 15. notior II 20, 13.
nouem III 19, 11. CS 62.
Nouemdialis E 17, 48.
nouerca E 5, 9.
nouŏs noua I 3, 30. II 8, 18. E 12, 20. nouae CS 19. nouom I 31, 2. nouam E 5, 65. nouo I 36, 18. II 15, 20. III 1, 45. IIII 4, 16. nouā I 7, 29. 35, 38. III 4, 12. 25, 3. E 16, 30. noui I 14, 1. nouae II 18, 16. nouis E 17, 64. nouas IIII 12, 19. noua I 2, 6. II 9, 18. IIII 2, 10. nouis I 26, 10. IIII 1, 32. E 16, 6.
nox I 4, 16. 28, 15. III 11, 50. E 15, 1. 17, 25. noctis II 8, 10. III 19, 10. noctem I 9, 19. 17, 25. nocte III 7, 29. 27, 31. 29, 30. IIII 9, 28. E 10, 9. 12, 15. CS 24. noctes I 25, 7. III 7, 7. E 15, 13.
Nox III 28, 16. E 5, 51.
nubes II 16, 2. nube I 2, 31. III 29, 44. nubes I 12, 30. nubium IIII 2, 27. nubibus III 29, 10. nubes IIII 14, 22. nubibus II 9, 1.
nubila I 7, 15. 34, 6.
nubo nupta III 10, 2. IIII 6, 41. nuptam E 5, 66. nuptae II 8, 23.
nudus III 16, 23. nuda I 24, 7. III 27, 52. IIII 7, 6. nudum I 14, 4. nudo III 20, 11. nudis III 19, 17. E 17, 54.
nullus II 2, 1. nulla I 22, 17. II 15, 14. 18, 29. E 5, 29. 16, 17. nullum E 17, 24. nullius E 16, 61. nulli I 24, 10. 36, 6. nullam I 18, 1. nullum I 28, 19. nullā E 5, 90. nulla I 28, 34. E 16, 61. nullis IIII 5, 21.
num I 24, 15. II 12, 21. E 3, 6. 8, 17.

Numantiae II 12, 1.
numen IIII 1, 26. 5, 35. E 5, 54. 15, 8. numine III 10, 8. IIII 4, 74. numina E 17, 3.
numero I 28, 1. II 2, 18. numeros I 11, 3. numeris IIII 2, 11.
Numidae (*Ploti*) I 36, 3.
Numidarum III 11, 47.
numquam I 1, 13. II 13, 13. III 4, 60. 5, 46. E 16, 45.
nunc I 1, 21. 22. 4, 9. 11. 20. 5. 9. 7, 31. 9, 18. 21. 11, 5. 14, 18. 16, 25. 29, 1. 34, 3. 36, 4. 37, 1 (bis). 2. II 1, 17. 5, 6. 7. 10, 7. III 1, 30. 31. 32. 4, 3. 6, 23. 9. 9. 11, 5. 26, 3. 27, 45. 29, 34. 36. 52 (bis). IIII 4, 11. 8, 8 (bis). 10, 3. 4. 12, 18. E 5, 53 (ter). 11, 23. 13, 2 (bis). 8. 15, 17.
nuntius III 7, 9. nuntium I 10, 6. nuntios IIII 4, 69.
nuper I 14, 17. II 8, 22. III 14, 9. 26, 1. 27, 29. IIII 14, 8. E 9, 7. CS 56.
nuptiae nuptiarum III 11, 11. nuptias I 15, 7. III 6, 17. nuptiali III 11, 33.
nutrit IIII 5, 18. nutriant CS 31. nutrita IIII 4, 26.
nutrix I 22, 16. nutricis III 4, 10.
Nymphae I 30, 6. II 8, 14. Nymharum I 1, 31. III 18, 1. Nymphis I 4, 6. III 27, 30. Nymphas II 19, 3. Nymphis IIII 7, 5.

O.

o I 1, 2. 4, 14. 7, 26. 30. 9, 8. 14, 1. 2. 16, 1. 26, 6. 30, 1. 32, 13. 14. 35, 38. II 7, 1. III 5, 38. 39. 10, 13. 13, 1. 14, 1. 10. 21, 1. 24, 25. 25, 14. 19. 26, 9. 27, 34. 50. IIII 2, 46. 47. 3, 17. 19. 4, 37. 5, 37. 10, 1. 14, 5. 43. E 3, 4. 5, 1. 49. 74. 10, 15. 12, 25. 15. 11. 17, 30. 46. CS 2.
ob IIII 16, 12.
obarmet III 4, 21.
obductā E 13, 5.
obedo obesae E 12, 3.
obeo obeam III 9, 24. obire II 17, 3. obibo II 20, 7.
obicere III 10, 3. obiecto II 11. 3.
obligasti II 8, 5. obligatus E 17, 67. obligatam II 7, 17.
oblicum III 22, 7. 27, 6. obliquo II 3, 11.
obliuionem E 14, 2. obliuione E 5, 70. obliuiones IIII 9, 34.
obliuioso II 7, 21.
obliuiscitur E 2, 38. oblitus III 5, 11.
obprobrium II 13, 4. III 24. 42. IIII 12, 7. obprobriis I 16, 28.
obruit I 15, 3. 28, 22.
obscenas E 5, 98.
obscuro I 7, 15. obscurum II 5, 23. obscura I 34, 14.
obseratis E 17, 53.
obsero, obsideo, obsoletus *uid.* opsero, opsideo, opsoletus.
obstetrix E 17, 51.
obstinatas III 11, 7.
obsto obstantis III 5, 51. 20, 5. IIII 9, 43. E 2, 32. obstaret IIII 8, 24. obstitit III 3, 53.
obstrepit III 30, 10. IIII 14, 48. obstrepunt E 2, 27. obstrepentis II 18, 20.
obstrictis I 3, 4.
occasionem E 13, 4.
Occidentis E 1, 13.
occīdit I 24, 9. 28, 7. III 8, 18. IIII 4, 70 (bis). occideris IIII 7, 21.
occīdo occidis E 14, 5.
occultare III 16, 27.
occultum III 29, 17. occulto I 12, 45.
occupat IIII 9, 46. occupes III 24, 3. occupet II 12, 28. III 27, 54. occupa I 14, 2. occupato III 29, 44. occupare E 16, 24. occupaui II 18, 6. occupauit I 12, 19. IIII 11, 21. occupabitur E 16, 10. occupatam III 6, 13.
occurram E 5, 92.
Oceanus IIII 14, 48. E 16, 41. Oceano IIII 5, 40. Oceano I 3, 22. Oceano (rubro) I 35, 32.
ocior I 2, 48. II 16, 23. 24. †II 20, 13. ocius II 3, 26. 11, 18.
octauom II 4, 23.
oculo II 2, 23. oculos I 36, 18. II 12, 15. oculis I 3, 18. 32, 11. III 24, 32.
odi I 38, 1. III 1, 1. 19, 22. odimus III 24, 31. [odere III 4, 67. oderit I 8, 4. II 16, 26.
odor E 12, 8. odorem II 15, 7. odore III 18, 8. odoribus I 5, 2. E 17, 23.
odorati II 11, 15. odoratis III 20, 14.
odoror E 12, 4. odoraris E 6, 10.
offensus E 17, 42. offensae E 15, 15.
offero optulit III 16, 43.
officina E 17, 35. officinas I 4, 8.
olentis I 17, 7. olentem E 10, 2.
olim I 10, 9. II 10, 17. III 11, 5. IIII 4, 5. 9, 9. E 3, 1. 14, 7.
oliua E 2, 56. oliuae E 16, 45. oliuam I 7, 7. oliuae I 31, 15.
oliuetis II 15, 7.

oliuom I 8, 8.
oloribus III 28, 15. IIII 1, 10.
Olympicum I 1, 3.
Olympo III 4, 52. Olympum I 12, 58.
omen III 27, 1. omine III 11, 51. ominibus IIII 5, 13.
ominatis IIII 14, 11.
omitte III 29, 11.
omnis I 4, 20. II 8, 17. 15, 6. III 8, 15. 30, 6. IIII 2, 51. 4, 71. E 16, 36. omne III 18, 9. E 5, 44. omnem E 2, 69. omne I 2, 7. III 1, 16. 3, 52. 4, 68. 6, 6. 11, 35. 17, 4. 24, 4. IIII 4, 19. E 1, 3. 23. 13, 17. CS 48. omni II 3, 5. 16, 27. E 2, 4. omnes I 36, 17. II 3, 25. IIII 9, 26. E 5, 57. omnium II 3, 25. E 5, 3. 69. omnibus II 14, 9. III 4, 13. omnīs I 8, 1. 12, 46. 28, 15. II 6, 13. 9, 6. 14. E 3, 9. 11, 3. omnia I 3, 25. 18, 3. IIII 4, 22.
oneret III 11, 45.
onus I 9, 2.
onusta E 8, 14.
onyx IIII 12, 17.
opacam II 15, 15. opaco III 4, 51.
operata III 14, 6.
operio opertos II 8, 9.
operosae III 12, 7. operosa IIII 2, 31. operosiores III 1, 48.
opifex III 27, 30.
opimus IIII 4, 51. opima E 10, 21. opimae I 7, 11. opimae I 31, 3.
oppidum E 5, 44. oppidi I 1, 16. oppida II 15, 18. oppidis III 4, 38. 27, 34.
opponat E 3, 21. oppositis I 11, 5. III 26, 8.
ops ope I 6, 15. IIII 2, 2. opes II 12, 22. III 16, 28. 29, 12. IIII 4, 60. opibus III 3, 28.
opsero opsita I 18, 12.
opsessam E 14, 14.
opsoleti II 10, 6. opsoleta E 17, 46.
optigit E 4, 1.
opto optat E 17, 65. 67. 68. optatum IIII 14. 39. optatis IIII 8, 30.
optume IIII 5, 1.
opulentus opulenta I 17, 16. opulentior III 24, 1.
Opuntiae I 27, 10.
opus I 7, 5. 15, 25. CS 37. opus II 1, 6. E 12, 16. operum III 17, 16.
ora II 1, 36. orae I 26, 4. III 8, 21. orae I 12, 55. orā III 14, 4. oras I 37, 24. III 3, 46. IIII 14, 6. oris I 12, 5. II 9, 4.
orbis I 35, 30. III 3, 7. 27, 75. CS 22. orbem I 12, 57.
orbum IIII 2, 44.
Orci II 3, 24. 18, 30. 34. Orco I 28, 10. IIII 2, 24. Orcum III 4, 75. 27 50. Orco III 11, 29.
ordinat IIII 11, 20. ordinet III 1, 9. ordinaris II 1, 11. ordinarat E 17, 9.
ordinem IIII 15, 9. ordinibus III 3, 36.
Oricum III 7, 5.
Orientis I 12, 55.
originem III 17, 5. origines IIII 14, 45.
Orion II 13, 39. III 4, 71. 27, 18. E 10, 10. 15, 7. Orionis I 28, 21.
orior orientis III 1, 28. 27, 22. orta III 6, 33. orte I 12, 50. IIII 5, 1. orti IIII 6, 32. 15, 24.
ornat E 16, 46. ornare I 37, 3. ornatus IIII 8, 33. ornatum IIII 3, 7.
ornus orno III 27, 58. orni I 9, 12. II 9, 8.
Ornyti III 9, 14.
oro I 8, 2. E 17, 2. orat I 31, 2.
Orphea I 12, 8. Orpheo I 24, 13.
ortum IIII 2, 58. †IIII 15, 15. ortu III 27, 12. ortūs IIII 15, 15.
os ore II 19, 32. III 3, 12. 11, 20. 25, 8. IIII 2, 8. E 5, 11. 23. 35. 8, 20. ora I 8, 7. E 4, 9. 17. 7, 15.
os ossa E 5, 23. 16, 13. 17, 22. ossibus I 28, 24.
oscinem III 27, 11.
osculum III 5, 41. oscula I 13, 15. 36, 6. II 12, 25.
ostendit III 29, 18. ostendet IIII 3, 9.
ostro III 29, 15.
Othone E 4, 16.
otiosa E 5, 43. otioso III 18, 11.
otium I 1, 16. II 16, 1. 5. 6. IIII 15, 18. E 1, 7. 17, 24. otio I 15, 3.
ouile E 16, 51. ouilia IIII 4, 9.
ouis ouium IIII 12, 10. ouibus II 6, 10. ouīs E 2, 16. 61.
ouom oua E 5, 19.

P.

pacisci III 29, 59. pancta (†pacta) III 3, 22.
paco pacatum IIII 5, 19.
Pacori III 6, 9.
Pactolus E 15, 20.
Pactumeius E 17, 50.
Padus E 16, 28.

paelex III 27, 66. paelicem E 3, 13. 5, 63. paelice III 10, 15. paelicum E 5, 70.
Paelignas E 17, 60. Paelignis III 19, 8.
paene II 13, 21. III 6, 13. 7, 17. IIII 11, 18.
paenitet III 24, 50. E 11, 8.
pagus III 18, 12. pagi II 13, 4.
palaestrae I 10, 4.
palam IIII 6, 17. E 11, 19.
Palatinas CS 65.
Palinurus III 4, 28.
palla E 5, 65.
Pallas I 12, 20. 15, 11. E 10, 13. Palladis I 6, 15. 7, 5. III 4, 57.
pallesco palluit III 27, 28.
pallida I 4, 13.
pallor III 10, 14. E 7, 15. 10, 16.
palma I 1, 5. IIII 2, 18. palmam III 20, 12.
palumbes III 4, 12.
palus paludes III 27, 9.
pampino III 25, 20. IIII 8, 33.
Panaeti I 29, 14.
panno I 35, 22. pannos E 17, 51.
Panthoiden I 28, 10.
Paphi I 30, 1. Paphum III 28, 14.
par parem I 6, 16. 24, 8. IIII 13, 24. E 9, 23. 15, 14. pariter I 35, 28.
Parca II 16, 39. Parcae II 6, 9. E 13. 15. CS 25. Parcis II 17, 16.
parco parcis III 28, 7. parcit III 2, 15. parcas III 10, 17. parce I 28, 23. II 7, 20. 19, 7. 8. III 8, 26. IIII 1, 2. E 17, 6. parcite III 14, 12. parcentīs III 19, 21. parcent III 9, 12. 16. peperci III 11, 46. pepercit I 35, 38.
parcus I 34, 1. parca III 16, 44. parci II 8, 22. parcius I 25, 1.
parens II 13, 37. III 10, 12. parentis I 12, 13. II 13, 5. 19, 21. E 3, 1. parentem I 10, 6. III 11, 34. parente I 7, 25. parentes II 4, 14. 9, 15. E 5, 101. parentum I 2, 23. II 20, 6. III 6, 46. parentium III 24, 21. parentibus III 6, 33. E 16, 8.
paries I 5, 14. III 26, 4.
pario peperit II 1, 16. III 3, 32.
Paris Paridis III 3, 40.
Parius Pario I 19, 6.
parmulā II 7, 10.
paro paras I 29, 2. parat I 15, 12. parent III 29, 28. parabat I 37, 8. pararet III 5, 50. parabo E 5, 77. parauero E 1, 32. paratus E 1, 3. 17, 38. parati II 17, 12. parata E 6, 12. paratis I 31, 17.
parrae III 27, 1.
Parrhasius IIII 8, 6.
parricidae III 29, 8.
pars II 17, 18. III 24, 37. 30, 6. IIII 2, 46. E 16, 15. 37. CS 39. partem I 1, 20. 27, 10. II 17, 5. E 2, 39. parte I 13, 16. 15, 30. II 16, 28. III 3, 39. 55. partes III 16, 24. partīs I 2, 29. partibus I 35, 32.
Parthus II 13, 18. Parthi II 13, 18. Parthum I 19, 12. IIII 5, 25. Parthorum IIII 15, 7. E 7, 9. Parthos I 12, 53. III 2, 3.
particulam I 16, 14. 28, 25.
parturit I 7, 16, IIII 5, 26.
partūs III 4, 74. CS 13. partubus E 5, 5.
parum I 12, 59. 30, 7. II 18, 22. IIII 1, 35. E 1, 16. 7, 3.
paruŏs IIII 2, 31. 12, 17. parui E 13, 13. paruom III 25, 17. paruo II 16, 13. III 29, 14. parua I 28, 3. paruis III 18, 3. 72. paruos III 5, 42. 23, 15. parua II 16, 37. III 16, 39. IIII 15, 3.
pasco pascunt I 31, 15. pascere III 27, 56. pascitur III 23, 9. pastas E 2, 61.
†pascua E 1, 28. pascuis III 16, 36. IIII 4, 13. E 1, 28.
pastor I 15, 1. III 29, 21. pastoribus E 6, 6.
Patareus III 4, 64.
patefecit IIII 14, 36.
pateo patet III 9, 20. patens III 16, 7. patenti II 16, 1.
pater I 2, 2. 50. 3, 3. 12, 49. 18, 6. 24, 3. III 3, 13. 11, 45. 24, 27. 27, 34. 57. 29, 17. IIII 6, 22. †7, 15. E 2, 21. 17, 65. patris III 24, 59. patrem I 7, 21. patre I 15, 28. patrum IIII 4, 30. 5, 3. 14, 1. 15, 29. CS 17. patres III 5, 45. IIII 4. 55. patribus IIII 6, 32.
Pater III 29, 44.
patera I 19, 15. paterā I 31, 2. pateris IIII 5, 34. pateras IIII 8, 1.
paternus IIII 4, 27. paterni I 20, 5. II 2, 6. paternum II 16, 13. paterno I 29, 10. paternos II 18, 26. paterna E 2, 3. paternis E 17, 46.
patientiā I 24, 19.
patitur I 19, 10. patimur I 3, 39. patiuntur II 3, 16. patiar III 3, 36. 9, 15. IIII 9, 32. pati I 1, 18. 11, 3. III 2, 1. 24, 43. IIII 9, 49. patiens

I 2, 43. 7, 10. 8, 4. 10, 20. passi I 7, 30.
patria IIII 5, 16. patriae II 16, 19. IIII 5, 5. CS 42. patriam III 6, 20. patriā III 2, 13. 19, 2. IIII 9, 52.
patrius IIII 4, 5. patriis II 7, 4. patrios I 1, 11. III 27, 49. E 16, 19.
patruae III 12, 4.
paucorum III 16, 30. pauca II 11, 5. 15, 1.
pauet E 12, 25. paueat IIII 5, 25. pauentis IIII 14, 49. pauentem II 7, 14. IIII 4, 9.
pauidus I 1, 14. pauidum IIII 16, 6. E 2, 35. pauidam I 23, 2. pauidae I 2, 11.
pauimentum II 14, 27.
paulum II 1, 9. III 11, 22. IIII 9, 29. paulo III 20, 3.
Paulus Pauli (Maximi) IIII 1,10. Paulum (*Aemilium*) I 12, 38.
pauore E 5, 96.
pauper I 35, 5. II 3, 22. III 30, 11. pauperis III 15, 1. E 11, 12. pauperi II 18, 33. III 21, 18. pauperem II 18, 10. 39. pauperum I 4, 13. II 20, 5. III 29, 14. E 17, 47.
pauperies III 16, 37. 24, 42. pauperiem I 1, 18. 18, 5. III 2, 1. 29, 56. IIII 9, 49.
paupertas I 12, 43.
pax pacis II 19, 28. pacem III 5, 38. pace III 29, 35.
Pax CS 57.
peccas I 27, 17. peccet I 33, 9. III 27, 20. peccare III 7, 19. 24, 24.
pectes I 15, 14.
pectus I 3, 10. II 10, 15. 12, 16. E 8, 7. 17, 28. 49. 71. pectoris I 16, 22. pectore II 19, 6. E 1, 14. pectora IIII 4, 34. 14, 18. E 5, 14. 13, 10.
pecuniae IIII 9, 38. pecuniam III 16, 17. 24, 61. E 2, 69. pecuniā E 4, 5.
pecus I 2, 7. 4, 3. III 18, 9. 29, 37. IIII 12, 11. E 1, 27. 2, 45. pecoris CS 29. pecori III 13, 12. E 15, 7. 16, 61. pecore E 15, 19.
pedes peditis I 2, 39.
pedestribus II 12, 9.
Pegasus I 27, 24. IIII 11, 27.
peierati II 8, 1.
peior III 6, 46. peius IIII 9, 50. peiora I 7, 30. pessuma IIII 8, 4.
pelagus I 35, 8. pelago I 3, 11.
Pelea III 7, 17.
Pelidae I 6, 6.
Pelion III 4, 52.
pelle E 17, 22. pelles II 20, 10. pellibus E 17, 15.
pellitis II 6, 10.
pello pellit II 2, 14. pellite I 7, 31. pellente II 11, 7. pepulit IIII 14, 16. pepulisse III 18, 15. pellitur II 18, 26. pulso III 15, 10.
Pelopis I 6, 8. 28, 7. II 13, 37. E 17, 65.
penatis II 4, 15. III 14, 3.
Penates (*accus.*) III 27, 49. Penatis III 23, 19.
pendet III 1, 18. 19, 20.
pendulum III 27, 59.
Penelopen I 17, 20. III 10, 11.
penetralia II 13, 6. penetralibus IIII 4, 26.
penis pene E 12, 8.
penitus I 13, 8. 21, 4.
pensum III 27, 64.
Penthei II 19, 14.
per I 3, 26. 39. 6, 7. 8, 1. 10, 10. 15, 1. 17, 5. 22, 5. 6. 34, 7. II 1, 7. 3, 6. 7, 13. 9, 6. 12, 11. 14, 15. 19, 21. 20, 2. 12. III 2, 12. 4, 7. 12, 13. 14, 15. 23. 16, 9. 17, 4. 18, 2. 20, 5. 22, 6. 27, 6. 43. 29, 63. IIII 1, 34. 39. 40. 2, 10. 14. 29. 35. 4, 19. 42. 43. 44. 59 (bis). 76. 5, 19. 8, 14. 9, 3. 43. 14, 4. 24. 15, 3. 13. E 1, 11. 5, 5. 7. 8. 25. 6, 7. 11, 7. 16, 21. 17, 2. 3. 4. CS 21. 41.
peractis IIII 14, 39. CS 27.
perambulat IIII 5, 17. perambulabis E 17, 41.
perculsae E 7, 16. †perculsum E 11, 2.
percurrisse I 28, 6.
percussit I 7, 11. percussum E 11, 2.
perdam E 1, 34. perdere I 8, 3. III 11, 32. E 16, 3. perdemus E 16, 9.
peredit III 4, 75.
peregrina III 3, 20.
perennius III 30, 1.
pereo pereat I 27, 12. III 3, 66. E 12, 16. perire I 37, 22. IIII 9, 52. E 5, 91. pereuntis III 11, 27. pereunte I 25, 7. periret III 5, 17. E 7, 10. perirent I 2, 22. 16, 19. †peribit IIII 9, 52. peritura IIII 4, 16.
perfectius E 5, 59.
perfero perfer III 8, 15. pertulit IIII 4, 56.
perficient (†perficiunt) IIII 4, 73.
perfidus I 15, 2. IIII 4, 49. perfida III 7, 13. perfidum II 8, 6. 17, 9. III 27, 67. perfidis III 5, 33. E 9, 10.
perfundi E 13, 9. perfusus I 5, 2.
Pergama II 4, 12.

*Pergameas I 15, 36.
pergunt II 18, 16.
perhorrescit II 13, 15. perhorrui III 16, 18.
periculosae II 1, 6.
periculum II 12, 7. III 25, 18. E 1, 3. periclo III 20, 1.
peritus II 20, 19.
periura I 35, 26. III 3, 27. 24, 59. periurum III 11, 34.
perlucidior I 18, 16.
permisceo permixtus I 1, 24.
permitte I 9, 9. permisit III 4, 3.
permutem III 1, 47. permutare II 12, 23.
perniciem II 13, 4. III 5, 16.
pernicis E 2, 42.
perpeti I 3, 25.
perpetuus I 24, 5. perpetuum I 13, 14. perpetuo I 7, 6. 17. †perpetuos I 7, 17.
perprimat E 16, 38.
perrumpere III 16, 10. perrupit I 3, 36.
Persae I 2, 22. IIII 15, 23. Persarum III 9, 4. Persas I 21, 15. Persis III 5, 4.
persaepe E 14, 11.
persequor I 23, 10. persequitur III 2, 14. persequemur E 1, 7.
Persicos I 38, 1.
personuere I 17, 12.
perstringis II 1, 18.
pertinax III 29, 50. pertinaci I 9, 24.
peruicax III 3, 70. peruicacis E 17, 14. peruicacīs II 19, 9.
perunxit E 3, 12. perunctum E 5, 59
peruste E 4, 3. perusta E 2, 41.
pes pedem II 12, 17. IIII 6, 35. E 14, 12. 16, 58. pede I 4, 7. 13. 35, 13. 37, 1. III 2, 32. 12, 12. 18, 16. 20, 12. 25, 11. IIII 1, 27. E 11, 20. 16, 48. pedes III 11, 49. E 16, 21. pedum I 36, 12. pedes II 19, 32. E 17, 14.
pestilentem III 23, 5.
pestis pestem I 21, 14.
petitor III 1, 11.
peto III 16, 23. petis IIII 11, 21. E 6, 4. petit II 18, 11. III 19, 27. E 9, 31. petimus I 3, 38. petunt CS 55. petamus E 16, 42. pete III 14, 17. petens E 5, 97. petentibus III 16, 42. peteret I 33, 13. petam II 6, 11. E 5, 93. petet II 5, 16. III 19, 14. petiuerit E 6, 15. petiisse III 14, 2. petitus E 11, 10. petita E 5, 10.
Petti E 11, 1.
Phaethon IIII 11, 25.
Phalantho II 6, 12.
pharetrā I 10, 11. 21, 11. 22, 4. II 16, 6.
pharetratos III 4, 35.
phaselon (†phaselum) III 2, 29.
Phidyle III 23, 2.
Philippos II 7, 9. Philippis III 4, 26.
philyrā I 38, 2.
Phocaeorum E 16, 17.
Phoceu II 4, 2.
Phoebus III 21, 24. IIII 6, 29 (bis). 15, 1. CS 62. Phoebi I 32, 13. III 4, 4. CS 75. Phoebe I 12, 24. IIII 6, 26. CS 1. Phoebo III 3, 66.
Pholoe I 33, 9. II 5, 17. Pholoen I 33, 7. III 15, 7.
Phrahaten II 2, 17.
Phrygiae II 12, 22.
Phrygius III 1, 41. Phrygiae II 9, 16.
Phryne E 14, 16.
Phryx Phrygum I 15, 34.
Phthius IIII 6, 4.
Phyllidis II 4, 14. Phylli IIII 11, 3.
piacula I 28, 34.
picus III 27, 15.
Pieri IIII 3, 18. Pierides IIII 8, 20.
Pierio III 4, 40. Pieriā III 10, 15.
pietas I 17, 13. II 14, 2. III 27, 35. IIII 7, 24.
piger I 15, 26. pigris I 22, 17.
piget pigeat E 16, 27.
pignus I 9, 23.
*Pimplea I 26, 9.
Pindaricae IIII 9, 6.
Pindarus IIII 2, 8. Pindarum IIII 2, 1.
Pindo I 12, 6.
pingo pictis I 14, 14.
pinguis II 12, 22. pingue III 4, 16. pinguia III 16, 35. E 16, 57. pinguium IIII 12, 9. pinguior II 1, 29. pinguissimis E 2, 55.
pinna II 2, 7. 20, 2. III 2, 24. pinnas III 29, 54. pinnis I 3, 35. IIII 2, 3.
pinus I 14, 11. II 3, 9. 10, 10. III 22, 5. IIII 6, 10. E 16, 57. pinu II 11, 4.
Piplea I 26, 9.
pira E 2, 19.
Pirithoo IIII 7, 28. Pirithoum IIII 4, 80.
pisces III 1, 33. piscium I 2, 9. piscibus IIII 3, 19.
pius I 24, 11. IIII 7, 15. pia III 21, 4. piae E 16, 63. pio III 23, 20. pii III 3, 58. piorum II 13, 23. piis E 16, 66. pios III 4, 6. pias I 10, 17.
pix pice III 8, 10.

placeo IIII 3, 24 (bis). placet I 33, 10. III 24, 14. E 16, 23. placent IIII 12, 12. placeat III 7, 24. placens II 14, 21. placuit I 10, 7. placuere III 4, 24. CS 7. placitum II 17, 16.
placidus CS 33. placido IIII 3, 2. placidae CS 46.
placo places II 14, 6. placare I 36, 2. placaris III 23, 3.
plagas I 1, 28. E 2, 32. plagis III 5, 32.
Plance I 7, 19.
Planco III 14, 28.
platanus II 15, 4. platano II 11, 13.
plaustra III 24, 10.
plauans I 20, 4.
plebs III 14, 1. plebis (†plebi) II 2, 18. plebe II 4, 18.
plectantur I 28, 27.
plectro I 26, 11. II 1, 40. 13, 27. IIII 2, 33.
Pleiadum IIII 14, 21.
plenus IIII 11, 2. plena III 8, 3. plenum III 25, 2. plenum I 17, 15. II 1, 6. pleno III 18, 5. plenā IIII 12, 24. pleno II 19, 6. CS 59. plenas II 12, 24. plenis IIII 14, 2. plenius II 13, 26.
plerumque I 34, 7. III 21, 14. 29, 13.
ploro III 27, 38. plorat IIII 2, 22. plorem E 17, 81. ploret III 3, 68. plorares III 10, 4. plorauit II 9, 14.
pluma IIII 10, 2. plumam E 5, 20. plumae II 20, 12.
plumbum I 35, 20.
plurimus I 7, 8. plurimum IIII 2, 30. plurima IIII 1, 21.
plus I 18, 15. 33, 1. III 7, 24. IIII 14, 13. E 1, 22. plures I 11, 4. plurīs I 32, 3. plura I 36, 6. III 16, 21. 22. 38. E 16, 53. CS 44. pluribus E 1, 25.
Plutona II 14, 7.
Plutonia I 4, 17.
pluuii III 3, 56. pluuios I 17, 4.
poculum E 5, 38. 78. 17, 80. pocula I 1, 19. 17, 21. 20, 12. II 11, 20. III 19, 12. E 14, 3. poculis IIII 12, 23.
podex E 8, 6.
poena II 8, 2. IIII 5, 24. poenarum E 17, 19. poenas III 11, 26. E 17, 37.
Poena III 2, 32.
Poenus II 2, 11. 13, 15. Poeno I 12, 38. II 12, 3. Poenorum IIII 4, 47. Poenos III 5, 34.
poeta IIII 2, 33. poetae IIII 6, 30.
pollicis IIII 6, 36. pollicem E 5, 48.
pollicitus I 15, 32. 29, 16. IIII 5, 3.
Pollio II 1, 14.
polluitur IIII 5, 21.
Pollux III 3, 9. 29, 64.
polum I 28, 6. III 29, 44. polo E 17, 77.
Polyhymnia I 1, 33.
pōlypus E 12, 5.
pomaria I 7, 14.
pomifer IIII 7, 11. pomifero III 23, 8.
Pompei II 7, 5.
Pompili I 12, 34.
pomum pomis E 2, 17.
pondus II 5, 4. pondere E 4, 18.
ponit III 2, 19. IIII 12, 5. pone I 22, 17. 21. III 10, 9. IIII 12, 25. ponite I 19, 14. III 26, 6. ponere I 3, 16. 40. IIII 3, 15. 8, 8. E 2, 70. pones I 16, 3. ponet IIII 1, 20. posuit II 13, 1. IIII 6, 11. posuisse I 34, 16. III 5, 44. 20, 11. positurus III 4, 60. positus III 8, 3. positum II 6, 5. positos E 2, 65. positas III 10, 7.
Pontica I 14, 11. †Ponticum III 24, 4.
pontifex III 30, 9. E 17, 58. pontificum II 14, 28. III 23, 12.
pontus III 3, 38. ponto I 12, 31. IIII 2, 4. pontum III 27, 27.
pōplitibus III 2, 16.
popularis III 2, 20. popularibus II 13, 25.
populeā I 7, 23.
populo populata III 5, 24.
populus I 2, 25. 35, 14.[1] II 17, 25. III 8, 25. populo I 1, 32. 2, 46. IIII 5, 7. populum II 2, 19. III 5, 52. 6, 20. [1]populo I 21, 14. III 3, 24. populorum III 30, 12.
pōpulus II 3, 9. populos E 2, 10.
porcā III 23, 4.
porco III 17, 15.
Porphyrion III 4, 54.
porrigam III 16, 40. porriget II 16, 32. porrecta IIII 15, 15. E 10, 22. porrectum III 10, 3. porrectā E 5, 80.
Porsenae E 16, 4.
portā III 27, 41. portas III 5, 23. 16, 14.
portare I 26, 3. III 6, 41.
portentum I 22, 13.
porticus II 15, 16.
portus IIII 14, 35. portum I 14, 3. portu E 9, 19.
poscis I 24, 12. poscit I 31, 1. poscat I 4, 12. poscentis II 11, 5. poscente II 12, 27. poposceris E 17, 38. poscimur I 32, 1.
possidentem IIII 9, 45.

possum potes III 11, 13. 17, 13. 27, 58. E 6, 3. 12, 15. 17, 45. potest I 28, 28. E 9, 14. possumus IIII 8, 11. †possunt I 14, 8. 26, 10. possim E 17, 78. 79. possis CS 11. possit III 3, 43. 30, 4. possint I 14, 8. posse I 29, 11. posses IIII 14, 9. posset IIII 4, 27. E 5, 13. 32. possent III 4, 58. IIII 13, 26. poterit I 27, 22. poterunt E 16, 35. potuit III 14, 19. potuere III 11, 30. 31. potuisse II 4, 19.
post (*praep.*) I 3, 29. 12, 33. 15, 35. 18, 5. III 1, 40. 7, 6. 9, 6. 21, 19. IIII 4, 45. 8, 15. 13, 21. E 5, 99.
post (*adu.*) III 20, 3. 24, 30.
postero I 11, 8. posterā III 30, 7. posteri II 19, 2. E 9, 11.
posthac IIII 11, 33.
postīs E 11, 21. postibus III 1, 45. IIII 15, 8.
postmodo I 28, 31.
postquam II 4, 9. E 17, 13.
postulant II 6, 22.
Postume II 14, 1 (bis).
potens I 3, 1. 6, 10. III 25, 14. 29, 41. 30, 12. IIII 10, 1. CS 1. potenti I 5, 15. II 17, 15. potentem II 18, 12. III 27, 33. potentium IIII 8, 26. potentīs I 35, 23. CS 53. potentior IIII 1, 17. potentius III 16, 10. potentiorum E 2, 8.
potionibus E 5, 73.
potior potietur II 3, 20.
†potis III 17, 13. potior III 9, 2. E 16, 17. potiori E 15, 13. potiore II 14, 28. IIII 2, 19. 6, 23. potius I 2, 49. 18, 6. II 9, 18. III 28, 1.
poto potamus II 11, 17. potabis I 20, 1. potă IIII 13, 5. poti III 15, 16.
potor II 20, 20.
praebes III 13, 12. praebet II 6, 17. IIII 11, 26. praebente III 19, 7. IIII 14, 34.
praecedes II 17, 11. praecedet E 6, 8.
praeceps I 7, 13. praecipitem I 3, 12.
praecipe I 24, 2.
praeconis E 4, 12.
praecordia E 17, 26. praecordiis E 3, 5. 5, 95. 11, 15.
praeda III 20, 7. IIII 4, 50. E 10, 21. praedae III 27, 55. praedam III 6, 11.
praefero praetulit IIII 9, 41.
praefluit IIII 14, 26. praefluunt IIII 3, 10.
praegestientis II 5, 9.
praegnas III 27, 2.
praemia I 1, 29. IIII 8, 3. E 2, 36.
Praeneste III 4, 23.
praeniteat I 33, 4.
praeparatum II 10, 14.
praeponere I 7, 7.
praescriptum II 9, 23. 15, 11.
praesens I 35, 2. II 16, 25. III 5, 2. IIII 14, 43. praesentis III 8, 27. praesentibus E 1, 22.
praesidium I 1, 2. II 1, 13. praesidio I 15, 13. III 29, 62.
praestes IIII 5, 38.
praeter I 3, 4. 6, 20. II 1, 24. 6, 13. 14, 23. III 27, 31. E 3, 9. 11, 3. 16, 40.
praetereunt IIII 7, 4. praetereunte II 11, 20. praetereuntium IIII 3, 22.
prata I 4, 4. IIII 12, 3. E 2, 57. pratis III 18, 11. 27, 29.
praui III 24, 52. praua III 3, 2.
prece I 2, 26. 21, 16. 35, 5. III 27, 11. IIII 5, 33. E 17, 43. preces III 10, 13. IIII 1, 8. E 10, 18. preces III 29, 58. E 5, 86. 17, 53. CS 70. precibus I 24, 17. 28, 33. IIII 5, 13.
precor I 3, 7. 31, 18. IIII 1, 2 (bis). E 3, 20. 5, 7. precamur I 2, 30. CS 3.
prehendo prensus II 16, 2.
prelo I 20, 9.
premit III 29, 30. IIII 5, 24. premunt II 18, 4. premam E 1, 33. premant I 31, 9. premerer III 4, 18. premet I 4, 16. pressa I 14, 10. III 29, 4. pressum IIII 12, 14. presso I 27, 8. pressa E 2, 15. 13, 6. premendo II 10, 3.
pretiosus III 6, 32.
pretium III 16, 8. 24, 24. IIII 8, 12. pretio III 19, 5.
Priamus I 10, 14. Priami I 15, 8. III 3, 26. 40. IIII 6, 15.
Priape E 2, 21.
primus I 3, 12. IIII 4, 41. 9, 17. 24. primum I 32, 5. II 13, 2. III 6, 18. prime II 7, 5. primo III 7, 2. primā III 7, 29. primae IIII 6, 31. primos IIII 14, 31. primis III 13, 5. E 4, 15.
princeps I 2, 50. III 17, 7. 30, 13. principis IIII 3, 13. principi I 16, 13. principe I 21, 14. principum II 1, 4. IIII 14, 6.
principium III 6, 6.
prior IIII 10, 4. CS 51. priori II 15, 8. priores II 8, 18. III 17, 2. IIII 9, 5. prius I 3, 32. 12, 13. 33. 18,

1. 25, 5. 33, 7. II 4, 2. 17, 2. III 1, 2. IIII 15, 28. E 5, 79.
priscus CS 58. prisca III 9, 17. E 2, 2. prisci III 21, 11. priscum IIII 2, 40. prisco II 3, 21.
priuatus II 15, 13. III 8, 26. priuata I 37, 31. priuatis II 15, 5.
priuignis III 24, 18.
pro III 2, 13. 9, 11. 15. 19, 2. IIII 1, 14. 9, 23. 51.
pro (*interi.*) III 5, 7.
probas CS 15. probante I 2, 19.
probrosis III 5, 39.
probus proba E 17, 40. probam III 29, 55. probos CS 45.
procax II 1, 37.
procedis IIII 2, 49.
procellae III 27, 62. procellae II 9, 3. procellas II 10, 2. procellis III 29, 58.
procera E 15, 5. proceras III 25, 16.
procidit IIII 6, 11. E 17, 13.
procudit IIII 15, 19.
procul III 8, 15. E 2, 1.
Proculeius II 2, 5.
procurrerit E 16, 29.
procus procis III 10, 11.
Procyon III 29, 18.
prodeo prodis II 8, 7. prodeat III 14, 6.
prodiga I 18, 16. prodigum I 12, 38.
proditor I 9, 21.
producas CS 17. producent III 21, 23. produxit II 13, 3.
proelium IIII 14, 14. proelia I 6, 17. 17, 24. II 1, 30. 12, 10. III 13, 5. 20, 4. IIII 4, 68. 9, 21. 15, 1. proeliis I 12, 21.
Proetum III 7, 13.
profanum III 1, 1.
proferet I 15, 33. protulit IIII 8, 6.
profestis IIII 15, 25.
proficiunt III 24, 36.
profugit E 16, 18.
profugus IIII 14, 42. profugi I 35, 9.
profundo IIII 2, 7. 4, 65. profundum IIII 15, 21.
progenerant IIII 4, 32.
progenies III 29, 1. progeniem III 6, 48. IIII 15, 32.
prohibet III 19, 15. prohibent II 6, 9. prohibete I 27, 4.
proiectum E 6, 10.
proles III 6, 38. IIII 6, 1. prolis CS 19. prolem CS 47. prole IIII 5, 23. 15, 27.
Promethens I 16, 13. II 13, 37. E 17, 67. Promethea II 18, 35.
prominet I 21, 6. prominеret E 5, 35.
promisit I 7, 28. promissum E 14, 7.
promo promis III 20, 10. CS 10. prome III 28, 2. promere III 21, 8. promens I 34, 14. E 2, 47. promptae I 36, 11.
promouet IIII 4, 33. promorat E 11, 14.
pronus III 27, 18. pronos I 29, 11. IIII 6, 39.
propagine E 2, 9.
prope I 28, 3. III 8, 7. 15, 13. IIII 1, 19. 6, 3. 14, 20. 15, 24.
propello propulit IIII 4, 6.
propere III 19, 9.
propero properas IIII 12, 21. properat E 12, 9. properes I 8, 2. properet III 14, 21. 24, 62. properent I 30, 6. properantīs E 2, 62. properaret III 5, 48. properabantur E 12, 22.
propinqui I 22, 21. propinquam III 29, 10. propinquos III 5, 51.
propior III 15, 4. proximum III 24, 47. proximos I 12, 19. II 18, 23.
proposuit I 18, 3. propositi III 3, 1.
propriam II 2, 22. proprio I 1, 9. IIII 11, 18. proprios III 1, 5.
propugnacula E 1, 2.
proriperet I 8, 16.
proroget (†prorogat) CS 68.
proruas I 35, 13. proruet IIII 4, 66.
prosequitur IIII 5, 33.
Proserpina I 28, 20. Proserpinae II 13, 21. E 17, 2.
prospectat E 2, 12.
prospera IIII 14, 37. prosperam IIII 6, 39.
prosperes CS 18.
prospiciens III 2, 8. 25, 10.
prosum prodest I 28, 4. prosunt I 26, 10. proderit (†proderat) E 17, 60.
proterit IIII 7, 9. proteret III 5, 34.
proteruitas I 19, 7.
proteruŏs E 16, 22. proteruo III 11, 11. proteruom I 17, 24. proteruā II 5, 15. proterui I 25, 2. proteruae III 14, 26. proteruis I 26, 2.
Proteus I 2, 7.
protinus III 3, 30.
prouehunt III 4, 66.
prouidus III 27, 8. prouida III 5, 13.
prouoces E 8, 19.
prudens I 3, 22. III 29, 29. IIII 9, 35. E 17, 47.
pruinis I 4, 4.
psallere IIII 13, 7.
pubes I 25, 17. II 8, 17. III 5, 18. IIII 4, 46. pube E 16, 7.
publica II 8, 8. publicum III 24, 4.

IIII 2,42. publico II 15, 18. publicas II 1, 10. publicis IIII 8, 13.
pudet I 35, 33. E 11, 7. pudendā II 4, 20.
pudica E 2, 39. 17,40. pudicae III 5, 41. pudicum IIII 7, 25. pudicis IIII 9, 23.
pudor I 6, 9. 24, 1. III 5, 38. E 11, 18. pudori II 4, 1.
Pudor I 24, 6. CS 57.
puella IIII 11, 22. E 3, 21. puellae I 9, 22. IIII 9, 12. E 11, 27. puellae III 14, 10. IIII 11, 10. puellarum II 5, 21. puellis III 26, 1. puellas III 11, 23. 22, 2. CS 36. puellis II 13, 25. E 11, 4.
puer I 5, 1. 9, 16. 13, 11. 19, 2. 27, 20. 29, 7. 30, 5. 38, 1. II 11, 18. III 2, 2. 12, 6. 14, 17. 19, 10. 24, 55. IIII 1,15. 29. 8, 23. E 5, 12. 32. 83. 6, 16. 9, 33. 13, 12. pueri E 11, 28. puero III 9, 16. IIII 10, 7. puerum I 10, 10. 32. 10. III 4, 12. IIII 6, 37. pueri I 19,14. 21, 2. III 14, 10. 27, 21. IIII 1, 25. 6, 31. puerorum CS 71. pueris II 18, 34. III 1, 4. IIII 11, 10. pueros I 12, 25. III 3, 68. IIII 4, 28. 6, 18. CS 6. 34. pueris IIII 9, 24. E 11, 4.
puerpera E 17, 52. puerperae IIII 5, 23.
puertiae I 36, 8.
pugilem IIII 2, 18. 3, 4.
pugnae I 15, 25. II 19, 27. III 20, 11. IIII 4,12. pugnas I 2,23. II 13,31.
pugnax IIII 6, 8. pugnaces III 3, 27.
pugno pugnat III 5,31. pugnare I 27, 2. pugnauit IIII 9, 19. pugnata III 19, 4.
pugnus pugno III 12, 12. pugnis I 12, 26.
pulcher IIII 2, 47. 4, 39. pulchra I 36, 10. pulchrā I 16, 1. pulchra III 10, 6. pulchris IIII 13, 8. pulchrior I 16,1. II 8,7. III 9, 21. IIII 4, 65. E 14, 13.
Pulliae III 4, 10.
pullis E 1, 19.
pullus (*adi.*) pulla I 25, 18. E 16, 46.
pulsat I 4, 13. pulsanda I 37, 2.
puluillos E 8, 16.
puluinar I 37, 3.
pulujs IIII 7, 16. pulueris I 8, 4. 28, 3. puluerem I 1, 3. III 3, 21. puluere I 6, 14. 15, 20. 28, 36. II 1, 22. IIII 6, 12. pulueres E 17, 48.
pumicibus I 11. 5.
puniceae IIII 10, 4.
punico E 9, 27.
Punico III 6, 34. Punicis III 5, 18.
puppes E 9, 20. puppibus I 14, 14.
pupulae E 5, 40.
purpurae E 2, 20. 5, 7. purpurā II 16, 7. purpurae IIII 13, 13. purpurarum III 1, 42. purpuras II 18, 8.
purpureus III 15, 15. purpureum II 12, 3. purpureo II 5, 12. purpureo III 3, 12. purpurei I 35, 12. purpureis IIII 1, 10.
purus I 22, 1. pura II 5, 19. purae III 16, 29. purum I 34, 7. puro III 4, 61. 10, 8. 19, 26. 29, 45. purae E 17, 49. puris E 2, 15. purius I 19, 6.
putidam E 8, 1.
puto putando IIII 11, 30.
putres I 36, 17. E 8, 7.
Pylium I 15, 22.
pyramidum III 30, 2.
Pyrrha I 5, 3.
Pyrrhae I 2, 6.
Pyrrhum (*Epirot.*) III 6, 35.
Pyrrhus Pyrrhe III 20, 2.
Pythagorae E 15, 21.
Pythius I 16, 6.

Q.

qua III 3,46. 48. 8,25. 30,10. 11. IIII 2, 59. 14, 5.
quadrigis II 16, 35.
quadrimum I 9, 7.
quaero I 16, 26. III 27, 55. 29, 56. quaeris IIII 1, 12. quaerit III 6, 25. 29, 22. IIII 5,16. E 2,70. quaerimus III 24, 32. quaeritis E 16, 16. quaerunt I 17, 6. quaere II 1, 40. quaerere I 9, 13. II 11, 4. IIII 4, 21. quaerens I 37,22. quaerenti I 23, 2. E 12, 17. quaerentem III 4, 39. quaeret III 24, 27. E 15, 14. quaesieris I 11, 1. quaesitam III 30, 15.
qualis III 20, 15. IIII 1, 3. 14, 20. E 2, 41. 6, 5. 13. quale I 22, 13. E 5, 13. qualem IIII 4, 1. 13. quale E 5, 59. quales E 8, 8.
qualum III 12, 5.
quam I 7, 12. 11, 8. 13, 8. 24, 10. 33, 9. 36, 7. II 2, 10. 13, 21. III 3, 51. 5, 53. 16, 26. 41. IIII 8, 20. 11, 30. E 2, 55. 5, 81. 10, 12. 12, 6. 7. 20.
quamquam I 28, 35. II 19, 25. III 9, 21. 16, 33. 21, 9.

quamuis I 14, 11. 28, 11. III 7, 25. 10, 13. 11, 17. IIII 2, 39. 6, 6.
quando I 24, 8. III 17, 2. E 9, 1. 16, 27.
quandoque IIII 1, 17. 2, 34.
quantus I 15, 9 (bis). E 10, 7. 15. **quanta** E 4, 1. 11, 8. **quantum** I 27, 6. II 5, 17. III 19, 1. E 5, 35. 17, 31. **quanto** III 16, 21. 20, 1. 27, 17. **quantā** I 27, 19. **quanta** (*acc.*) I 15, 10. **quantis** IIII 14, 19.
quatenus III 24, 30.
quater I 31, 13.
quatit I 16, 5. III 3, 4. 29, 53. **quatiunt** I 4, 7. 25, 1. **quatiam** I 18, 12. **quaties** I 12, 58. **quatient** IIII 1. 28. **quateret** IIII 6, 7. **quassas** I 1, 18. IIII 8, 32.
que I 1, 4. 5. 24. 31. 2, 16. 38. 45. 3, 3. 32. 4, 2. 6. 14. 16. 5, 6. 6, 10. 7, 9. 18. 21. 26. 30. 9, 3. 19. 23. 10, 6. 15. 18. 12, 10. 15. 25. 30. 37. 40. 14, 6. 18. 15, 12. 14. 18. 34. 16, 20. 28. 17, 4. 20. 28. 18, 6. 16. 19, 2. 14. 21, 3. 10. 11. 12. 14. 22, 1. 19. 24, 7. 25, 3. 27, 3. 16. 28, 1. 5. 8. 9. 15. 27. 29. 32. 34. 29, 4. 30, 1. 6. 8. 31, 16. 32, 9. 11. 34, 8. 11. 35, 11. 16. 20. 32. 34. 40. 36, 9. 37, 11. 14. II 1, 2. 20. 31. 2, 19. 22. 3, 9. 18. 4, 21. 5, 24. 6, 8. 15. 17. 7, 4. 18. 8, 7. 11. 22. 9, 21. 23. 10, 11. 11, 8. 16. 12, 6. 9. 11. 13, 4. 20. 23. 14, 4. 8. 14. 19. 15, 4. 12. 16, 33. 17, 4. 16. 24. 31. 18, 10. 16. 20. 28. 34. 19, 3. 6. 10. 14. 24. 26. 28. 32. 20, 4. 11. 12. 15. 16. 20. 22. III 1, 4. 12. 20. 23. 30. 36. 44. 2, 5. 23. 28. 3, 19. 23. 29. 38. 40. 43. 56. 59. 68. †4, 4. 4, 11. 15. 43. 46. 51. 55. 63. 74. 5, 4. 7. 11. 23. 36. 42. 47. 6, 3. 20. 35. 36. 8, 3. 9, 18. 20. 11, 3. 10. 13. 19. 21. 28. 12, 7. 14, 9. 15, 3. 16, 2. 18. 29. 18, 3. 21, 18. 22. 23. 22, 1. 3. 23, 4. 16. 24, 15. 39. 44. 56. 61. 25, 15. 26, 3. 27, 4. 15. 21. 27. 35. 54. 65. 70. 28, 4. 14. 29, 12. 14. 22. 23. 28. 31. 37. 39. 42. 47. 55. 60. 64. 30, 2. 6. IIII 1, 22. 2, 7. 11. 23. 28. 30. 35. 38. 41. 43. 49. 51. 53. 4, 7. 23. 34. 49. 60. 67. 5, 13. 18. 6, 2. 11. 21. 30. 31. 39. 7, 2. 5. 8, 1. 16. 23. 9, 7. 8. 11. 15. †20. 24. 27. 35. 36. 39. 49. 50. 11, 17. 23. 12, 11. 19. 26. 13, 4. 21. 14, 4. 11. 15. 27. 31. 39. 42. 44. 46. 50. 15, 11. 14. 25. 27. 31. E 1, 31. 2, 7. 13. 27. 30. 35. 45. 65. 4, 15. 5, 20. 21. 33. 46. 79. 87. 93. 7, 16. 17. 8, 5. 9. 9, 15. 19. 27. 37. 10, 6. 16. 12, 10. 11. 12. 16. 26. 13, 2. 4. 17. 15, 9. 20. 22. 16, 6. 8. 10. 13. 19. 30. 34. 46. 50. 53. 17, 7. 19. 29. 43. 50. 72. 75. 80. CS 1. 6. 10. 17. 19. 22. 23. 25. 26. 29. 33. 37. 49. 50. 53. 54. 57. 59. 62. 67. 69 (bis). 73. 74. **que—que** I 26, 12. 35, 10. II 1, 3. III 4, 19. 47. IIII 2, 22. 4, 55. CS 47. 66.
queant E 11, 25.
quercūs (*accus.*) I 12, 12. III 23, 10. IIII 13, 10.
querellam III 11, 52. **querellarum** II 9, 18. **querellas** III 21, 2. **querellis** II 17, 1.
querimoniae II 20, 22. III 24, 33. **querimoniis** I 13, 19.
queror **queruntur** E 2, 26. **querenti** I 2, 17. III 27, 66. **querentem** II 13, 24. **querebar** E 11, 12. **questus** E 5, 11. **questae** I 2, 6.
querqueta II 9, 7.
querulae III 7, 30.
questu I 25, 16.
qui (*relat.*) I 1, 19. 3, 10. 18. 19. 5, 9. 10. 10, 2. 12, 14. 15. 32, 6. 36, 4. II 13, 10. 14, 7. 20, 17. III 2, 26. 4, 45 (bis). 61. 62. 5, 33. 35. 17, 6. 19, 13. 26, 5. IIII 2, 55. 4, 41. 6, 26. 8, 18. 9, 47. 10, 4. 11, 15. 12, 18. 14, 17. 26. 45. E 1, 18. 2, 1. 11, 3. 14, 11. CS 9. 63. **quae** I 2, 10. 3, 5. 11, 5. 14, 17. 25, 5. 14. 26, 6. 35, 1. 37, 21. II 12, 27. III 11, 9. 37. 22, 9. 23, 9. 26, 9. 27, 33. 41. 28, 13. IIII 3, 18. 4, 53. 7, 8. 13, 19. 20. 15, 19. E 5, 45. 51. 94. 8, 13. 12, 16. 17, 76. CS 69. **quod** I 32, 2. III 1, 25. 4, 13. 29, 32. E 2, 28. 9, 35. CS 26. **cuius** E 12, 19. **cui** I 24, 3. 6. 33, 10. II 1, 15. 16, 13. III 1, 17. 13, 4. 16, 43. 29, 42. IIII 4, 2. 12, 11. E 9, 25. CS 41. **quem** I 2, 38. 4, 10. 9, 14. 15, 29. 16, 2. II 5, 21. 20, 6. III 2, 11. 3, 32. 7, 1. IIII 2, 6. 3, 1. 5, 9. 6, 1. 11, 21. 14, 7. E 12, 23. 17, 9. 10. **quam** I 2, 34. 6, 3. 15, 6. II 3, 18. 12, 17. III 22, 6. E 12, 25. 13, 13. **quod** I 22, 19. II 16, 31. III 29, 48. 30, 3. IIII 8, 21. E 1, 33. 5, 57. 8, 19. **quo** I 3, 15. 4, 19. 34, 9. 10. II 7, 6. III 9, 15. IIII 2, 37. 14, 34. E 11, 5. **qua** I 27, 12. III 3, 55. 56. 9, 11. IIII 11, 5. E 1, 10. 2, 21. 10, 10. **quo** I 2, 22. 27, 11. III 3, 21. CS 5. **qui** I 9, 9. IIII 15, 21. **quae** (*f.*) III 11, 41. IIII 3, 10. 10, 3. 12, 1. **quae** (*n.*) I 19, 12. III 11, 29. E 16, 13. 35. **quorum** I 12, 27. III 24, 10. E 16,

65. quibus I 5, 12. 7, 5. 31, 9. 35, 37. III 11, 7. 24, 12. IIII 4, 18. 11, 13. E 1, 5. 16, 39. CS 7. quos I 1, 3. 13, 18. 14, 10. II 5, 14. III 3, 11. 4, 8. IIII 2, 14. 17. 4, 51. 5, 26, 11, 35. quas I 16, 9. II 14, 22. IIII 4, 74. 8, 6. 15, 13. E 2, 37. 5, 21. quae I 13, 15. 18, 14. 22, 7. 31, 7. II 12, 21. III 5, 49. 25, 2. 29, 54. IIII 7, 20. 8, 14. 9, 1. 12, 21. 13, 14. E 9, 9. CS 3. 49. quibus III 25, 3. E 5, 63. 11, 22. quīs E 11, 9.
qui (*interrog.*) II 1, 33. E 12, 7.
quia IIII 9, 28. 13, 10. 11.
quicumque I 35, 7. II 13, 2. III 3, 53. 4, 14. E 15, 17. quaecumque I 21, 6. E 6, 8. quae...cumque I 27, 14. quodcumque III 29, 46. quem...cumque I 9, 14. 16, 2. quam...cumque I 6, 3. quodcumque I 28, 25. quocumque III 21, 5. quicumque II 14, 10. III 4, 14.
quietem E 17, 65. CS 46.
quietus quieta I 31, 7. quietum I 12, 33. quietis III 3, 35. quietos III 29, 40. quietiore E 10, 11.
quilibet quamlibet E 11, 23. quidlibet I 37, 10. qualibet III 3, 38.
quin I 10, 13. II 13, 37. III 11, 21. E 5, 91. 6, 3.
quindecim CS 70.
Quintilium I 24, 5. 12.
Quintius Quinti († Quincti) II 11, 2.
quintus quintā I 13, 16.
quippe I 31, 13.
Quirinus III 3, 15. Quirini I 2, 46. IIII 15, 9. E 16, 13.
Quiritem II 7, 3. Quiritium I 1, 7. IIII 14, 1. Quiritibus III 3, 57.
quis (*interrog.*) I 5, 1. 6, 13. 18, 5. 6. 24, 1. 26, 3. 27, 21. 22. 29, 7. 10. II 1, 29. 7, 3. 23. 11, 18. 21. 16, 19. III 19, 6. 29, 25. IIII 5, 25 (bis). 26. 27. 7, 17. E 2, 37. 16, 23. quae I 27, 21. II 1, 36. IIII 10, 7. 14, 1. (bis). quid I 8, 13. 9, 13. 24, 13. 26, 5. II 11, 11. 13, 33. 16, 17. 18. 17, 6. 18, 23. 32. III 24, 64. 27, 58. IIII 8, 22. E 3, 5. 5, 9. 61. 6, 1. 8, 2. 15. 12, 2. 16, 24. 17, 36. 53. 60. quod E 17, 36. cuius I 12, 3. cui I 2, 29. 5, 4. III 6, 27. 27, 7. E 12, 22. quem I 2, 25. 3, 17. 11, 1 (bis). 12, 1. 3. II 7, 25. quid I 12, 13. 14. 2. 31, 1. 2. 35, 34. 35. II 11, 1. 13, 13. III 4, 25. 53. 54. 55. 7, 1. 8, 2. 9, 17. 11, 30. 24, 33. 35. 27, 19. 28, 1. 29, 27. IIII 4, 2. 5. 27. 37. 6, 45. 8, 1. 13, 18. 14, 9. E 1, 5. 15. 4, 17. 5, 3 (bis). 49 (bis). 12, 1. 17, 30. quo I 27, 11. III 10, 5 (bis). 19, 7. qua I 2, 26. 27, 12. quo III 19, 5. quae II 1, 33. quīs I 26, 3. quos III 25, 2.
quis (*indefin.*) I 18, 7. III 27, 45. 51. E 3, 1. 6, 15. qua III 14, 19. quid III 15, 7. E 15, 12. quid I 6, 19. 32, 1. IIII 2, 45. 9, 9. E 3, 19. quos E 2, 51.
quisquam III 7, 27. 9, 2. quicquam I 12, 18. 28, 4.
quisque II 13, 13. III 16, 21. IIII 5, 29.
quisquis II 1, 25. 2, 23. 10, 5. III 24, 25. IIII 2, 1. quicquid I 1, 10. 10, 7. 11, 3. 24, 20. 27, 17. II 13, 9. III 16, 26. E 5, 1.
quiuis quiduis III 24, 43.
quo I 4, 17. 38, 3. II 3, 9. 11. III 1, 38. 3, 70. 11, 49. 13, 17 (bis). 18. 24, 46. 25, 1. 27, 37. IIII 1, 8. 7, 15 (bis). E 5, 32. 7, 1 (bis).
quocumque E 16, 21 (bis). quo...cumque I 7, 25.
quod I 12, 31. 20, 2. 25, 17. II 8, 17. 16, 25. 18, 23. III 6, 5. 11, 46. 16, 44. IIII 3, 8. 22. 24. 11, 18. 12, 7. E 8, 15.
quodsi I 1, 35. III 1, 41. E 2, 39. 10, 21. 11, 15. 14, 13.
quondam II 10, 18.
quoque I 15, 26. 16, 22. 27, 9. 28, 21. II 16, 20. III 4, 66. 13, 13. 29, 16. IIII 3, 19.
quotannis E 16, 43.
quotiens I 5, 5. IIII 2, 26. 9, 40. 10, 6.
quotquot II 14, 5.
quotus quotā III 19, 7.

R.

rabiem I 3, 14. 15, 12. III 24, 26. E 12, 9.
racemos II 5, 11.
radix E 5, 68.
rado radat E 16, 54.
† Raeti (* Raetis) IIII 4, 17. Raetos IIII 14, 15.
ramos E 2, 13. ramis II 3, 11. 15, 9. E 2, 56.
ranae E 5, 19.
rapax I 34, 14. rapacis II 18, 30. rapacium IIII 4, 50. rapacibus E 16, 20.
rapidus I 28, 21. IIII 14, 46. rapidum II 9, 12. rapidos I 12, 9.

rapis III 25, 1. rapit II 17, 5. III 2, 12. IIII 7, 8. E 7, 13. rapiunt III 11, 49. rapiamus E 13, 3. rapere II 12, 28. rapiente III 3, 52. rapiam I 18, 13. rapiet II 13, 20. raptus III 20, 16. raptum IIII 2, 21. raptā II 4, 8. raptas III 29, 37. rapta E 5, 23. raptis E 5, 12.
raptim III 6, 27.
raptor III 20, 4. IIII 6, 2.
rara I 2, 24. 35, 21. IIII 1, 34. rara E 2, 33. raro III 2, 31.
ratem I 3, 11. E 10, 14. 16, 24. rates I 3, 24. rates (*accus.*) IIII 8, 32. ratīs (*accus.*) I 1, 17.
rauci II 14, 14.
rauŏs raua III 27, 3. †rauos E 16, 33.
recantatis I 16, 27.
recedentis II 19, 31.
recens I 35, 30. III 25, 7. 30, 8. recenti II 19, 5. recentīs III 27, 43. recentum I 10, 2.
reciditur III 24, 34. recisos III 6, 40. recisas II 18, 4.
recinentis III 27, 1. recines III 28, 11. recinet I 12', 3.
recipio recepto II 7, 27. IIII 2, 47.
reclinat E 17, 24. reclinatum II 3, 7.
recludere I 24, 17. E 17, 71. recludens III 2, 21. recluditur II 18, 33.
reconditum III 28, 2.
recreat III 24, 16. recreatis III 4, 40. recreare III 20, 13. recreatur I 22, 18. recreantur II 13, 36.
rectus IIII 9, 36. rectum IIII 15, 10. recti IIII 4, 34. rectos IIII 4, 48. recte IIII 9, 46. rectius II 10, 1. III 15, 8. IIII 9, 46.
recumbit I 12, 32. recumbens III 3, 11.
recurrit IIII 7, 12. recurres E 5, 75.
reddit E 16, 43. reddas I 3, 7. 16, 28. IIII 11, 35. redde II 7, 17. IIII 5, 5. reddere I 19, 4. II 17, 30. redderet I 20, 7. reddet III 27, 71. 29, 47. reddidi IIII 6, 43. reddidit IIII 14, 38. reddidere E 17, 44. reddidisses I 10, 9. redditum II 2, 17.
redemptor III 1, 35.
redeo redit III 9, 17. IIII 5, 31. 8, 14. redeunt III 18, 10. IIII 7, 1. 10, 8. redeas I 2, 45. redeat I 24, 15. redeant IIII 2, 39. redi IIII 5, 4. redire E 16, 26. CS 58. rediens III 21, 24. redeunte III 8, 9. rediret I 2, 5. redibit III 5, 26. E 5, 76. rediit IIII 8, 19.
redīgo redegit I 37, 15. E 2, 69.
reditum IIII 5, 3. E 13, 15. reditu IIII 2, 43. reditus III 5, 52. E 16, 35.
redonabo III 3, 33. redonauit II 7, 3.
reducis III 21, 17. reducit II 10, 15. IIII 2, 17. reducet E 13, 8. reducent III 1, 21. reductā I 17, 17. E 2, 11.
refero refert III 5, 28. 7, 16. E 16, 50. referunt IIII 13, 13. referat CS 22. refer III 6, 6. referre III 3, 71. referentis IIII 2, 58. referente III 29, 20. IIII 6, 42. referam I 12, 39. referent I 14, 1. rettulit II 1, 28. IIII 15, 5.
reficit I 1, 17. refeceris III 6, 2.
refixo I 28, 11. refixa E 17, 5.
refrenare III 24, 29.
refringit III 3, 28.
refugit I 1, 34. IIII 13, 10. refugimus I 35, 34.
refulgens II 17, 23. refulsit I 12, 28.
regali III 30, 2. regalīs IIII 9, 15.
regiam I 37, 25. II 18, 6.
regina I 30, 1. 37, 7. III 4, 2. 26, 11. CS 35.
regius III 2, 10. 27, 65. regium II 4, 15. regiae II 15, 1.
regnes I 12, 52. II 2, 9. regnanto III 3, 39. regnare III 5, 2. regnauit III 30, 12. regnata II 6, 11. III 29, 27.
regnum I 12, 34. 15, 8. II 2, 21. III 16, 41. IIII 4, 2. regno IIII 1, 4. regna I 4, 18. II 13, 21. 19, 21. III 4, 46. IIII 14, 26. E 17, 2.
rego regis I 35, 1. E 5, 51. regit III 4, 48. 9, 9. 24, 19. E 5, 1. regat I 3, 3. reget I 12, 57.
Reguli III 5, 13. Regulum I 12, 37.
reiecit IIII 9, 42. reiectae III 9, 20. reiectae IIII 8, 16.
relabi I 29, 11. relapsus E 17, 18.
relēgo releget III 11, 48.
religo religas I 5, 4. religarat I 32, 7. religata II 11, 24. IIII 11, 5.
relinquit II 16, 22. relincunt II 8, 19. relinqueret III 5, 54. relinquam II 20, 5. relinquent II 15, 2. reliquit III 4, 78. E 16, 20. 17, 22. relictum III 27, 34. relictā II 7, 10. IIII 2, 54. relicto I 10, 14. relictis E 1, 21. relictos I 34, 5. relictis II 1, 37. E 17, 13. CS 44.
reluctantīs IIII 4, 11.
remanete I 27, 8.
Remi E 7, 19.
remige E 16, 57. remiges E 17, 16.
remigio I 14, 4.

remisceo remixto IIII 15, 30.
remittas II 11, 3. remisso III 27, 67.
remorsurum E 6, 4.
remouisse III 5, 43. remotus I 28, 8. remoto II 3, 6. remotis II 2, 10. IIII 14, 47. remotis II 19, 1. III 6, 28. IIII 4, 7.
remugiat III 10, 6. remugiens E 10, 6.
remus remos E 10, 6. remis I 37, 17.
renascens III 3, 61. renati E 15, 21.
renidet II 5, 19. 18, 2. III 6, 12. renidentīs E 2, 66.
reno renarint E 16, 25.
renodantis E 11, 28.
reparant IIII 7, 13. reparare III 3, 60. reparauit I 37, 24. reparata I 31, 12.
repensus III 5, 25.
reperire I 15, 27.
repetit III 14, 3. repetat III 27, 9. repetens III 20, 6. repetes II 1, 12. repetet I 15, 6. repetantur I 9, 20.
reponis I 10, 17. reponens I 9, 6. reponi III 5, 30. repostum E 9, 1.
reporto CS 74. reportasti E 9, 24.
repulsae III 2, 17.
requies I 36, 12.
res II 3, 15. IIII 3, 6. 8, 10. rei III 16, 25. 24, 64. rem I 6, 3. CS 47. 66. rerum II 17, 4. IIII 9, 35. 15, 17. E 9, 37. CS 26. rebus I 2, 26. IIII 6, 23. E 5, 49. 16, 6. res I 12, 14. II 1, 11. rebus II 3, 1. 10, 21. III 2, 6. 3, 59.
reseces I 11, 7.
residunt II 20, 9. resedit III 3, 30.
resigno III 29, 54.
resoluent I 28, 34.
resonare III 11, 3. resonantis I 7, 12.
resorbens II 7, 15.
respicis I 2, 36. 15, 22.
responsum E 7, 14. responsa CS 55.
restinguet II 11, 19.
restituit IIII 15, 6. restituet IIII 7, 24. restituent III 7, 2.
restrictis III 5, 35.
resurgat II 17, 14. III 3, 65.
retardet II 8, 23.
rete retia E 2, 33.
retegis III 21, 16.
retorsisti II 19, 23. retorta III 5, 22. retortis I 2, 13.
retractes II 1, 38.
retro I 35, 25. II 11, 5. III 4, 26. 10, 10. 29, 46. E 17, 7.
retrorsum I 34, 3. IIII 8, 16.
retunsum (†retusum) I 35, 39.
reuehet E 13, 16. reuexit II 18, 36.
reuellis II 18, 24.
reuerti I 29, 12.
reuictae IIII 4, 24.
reuisens I 31, 14.
reuocant IIII 1, 8. reuocauit IIII 15, 12.
reus reis II 1, 13. IIII 1, 14.
rex I 26, 4. IIII 4, 2. E 17, 13. regis I 2, 15. rege I 36, 8. III 5, 9. 9, 4. E 16, 56. reges II 14, 11. regum I 4, 14. 35, 11. II 12, 12. 18, 34. III 1, 5. 21, 20. 29, 1. IIII 3, 8. 12, 8. regibus I 29, 4. reges III 1, 6. 16, 15. IIII 2, 13. regibus I 1, 1.
Rhodani II 20, 20.
Rhode III 19, 27.
Rhodopen III 25, 12.
Rhodos Rhodon I 7, 1.
Rhoetus III 4, 55. Rhoetum II 19, 23.
rhombus E 2, 50.
ridet II 6, 14. 8, 13. III 29, 31. IIII 11, 6. rident II 8, 13. rideant E 5, 57. ridens I 2, 33. III 27, 67. ridentem I 22, 23. risit I 10, 12. III 11, 22. IIII 4, 41. riseris E 17, 56. risissent III 16, 7. risero E 15, 24. riserit IIII 1, 18.
rigent IIII 12, 3. E 8, 17.
rigidum II 9, 20. rigidā III 10, 17. rigidi III 24, 11.
rigo rigat III 3, 48.
ripa III 29, 24. ripam III 1, 23. ripā I 2, 19. II 18, 22. ripae I 20, 6. ripas III 25, 13. 27, 24. IIII 2, 6. 31. 7, 3. ripis E 2, 25.
risus I 9, 22. risu II 16, 27. IIII 13, 27.
rite I 32, 16. III 24, 10. IIII 4, 25. 6, 37. 38. 15, 28. CS 13.
ritu III 1, 46. 14, 1. 29, 34.
riuŏs III 16, 29. riuom III 29, 22. riuo II 3, 12. riuos I 29, 11. II 19, 11. III 11, 14. 13, 7. riuis I 7, 14.
rixa I 18, 8. rixae III 14, 26. 27, 70. rixam III 21, 3. rixae I 13, 11. rixarum III 19, 16. rixis I 27, 4.
robiginem III 23, 7.
roborant IIII 4, 34.
robur I 3, 9. II 13, 19.
robustus III 2, 2. robustae III 16, 2.
rodens E 5, 48.
rogat II 16, 1. roges E 1, 15. rogare E 8, 1, rogando E 14, 5.
Roma III 3, 44. IIII 4, 37. E 16, 2. CS 37. Romae III 29, 12. IIII 3,

13. 14, 44. Romam III 3, 38. Romā III 5, 12. CS 11.
Romanus E 7, 6. 9, 11. Romana IIII 4, 46. Romanae IIII 3, 23. Romanam CS 66. Romane III 6, 2. Romanā III 9, 8. Romanos E 7, 17.
Romuli II 15, 10. IIII 8, 24. Romulum I 12, 33.
Romulus (*adiect.*) Romulae IIII 5, 1. Romulae CS 47.
rore III 4, 61. 23, 16. rores III 3, 56.
rosa I 38, 3. rosae II 3, 14. III 15, 15. IIII 10, 4. rosā I 5, 1. II 11, 14. rosae I 36, 15. rosarum III 29, 3. rosas III 19, 22.
roseam I 13, 2.
rostrata E 4, 18.
rotā III 10, 10. rotis I 1, 5.
rotantes IIII 11, 11.
rotundum I 28, 5. rotundioribus E 8, 13.
rubens II 11, 10. rubente I 2, 2.
rubro I 35, 32. III 13, 7. rubros E 17, 51.
rubum I 23, 6.
rudentīs E 10, 5.
rudis III 2, 9. 24, 54.
rugae IIII 13, 11. rugis II 14, 3. E 8, 3.
rugosis E 9, 14.
ruinae II 1, 32. ruinam II 17, 9. ruinā II 19, 15. ruinae III 3, 8. ruinas I 37, 7. ruinis III 5, 40. IIII 14, 19.
rumpit III 27, 5. E 12, 12. rumpere I 15, 7. rumpent IIII 15, 22. rumperet E 5, 85. rupit I 1, 28. rupere E 13, 16. ruperit E 10, 20.
ruo ruit I 3, 26. III 4, 65. IIII 2, 7. E 16, 2. ruitis E 7, 1. ruens I 16, 12. 19, 9. ruentis I 2, 25. II 5, 3. ruentes III 4, 58.
rupes III 27, 61. rupibus II 19, 1.
rursus II 7, 15. IIII 1, 2. E 16, 10.
rus ruris I 17, 16. 35, 6. rura I 1, 17. 31, 7. II 6, 11. 16, 37. III 18, 2. IIII 5, 17. 18. E 2, 3.
rusticus E 2, 68. rustica III 23, 2. rusticorum III 6, 37.

S.

Sabaeae I 29, 3.
Sabella E 17, 28. Sabellis III 6, 38.
Sabina E 2, 41. Sabinum I 20, 1. Sabinālī 9, 7. 22, 9. III 1, 47. Sabinos III 4, 22. Sabinis II 18, 14.
sacer I 5, 13. E 7, 20. sacrae I 1, 22. sacri I 28, 29. sacrum IIII 2, 35. E 2, 43. sacro II 12, 19. IIII 9, 28. sacrā I 18, 1. III 4, 18. E 7, 8. sacro II 13, 29. III 19, 4. CS 4. sacris E 17, 6. sacras I 2, 3. sacris IIII 15, 25. sacram...uiam E 4, 7.
sacerdos III 1, 3. 3, 22. sacerdotum I 16, 6.
sacramentum II 17, 10.
sacrilegā II 13, 2.
sacro sacrare I 26, 11.
sacrum III 2, 26. 3, 52. E 17, 57. sacra IIII 4, 54. 6, 14. E 5, 52.
saeculum I 2, 6. saeculo IIII 6, 42. E 8, 1. saecula III 6, 17. E 16, 65.
saepe I 7, 16. 31. 8, 11. 12. 17, 1. II 7, 1. 6. 8, 20. III 2, 29. 7, 31. 21, 12. E 14, 5. saepius II 10, 9.
saetosa E 17, 15.
saeuit IIII 14, 27. E 3, 5. saeuiat III 3, 37. saeuiet I 25, 15.
saeuitiā II 12, 26.
saeuŏs I 16, 11. III 1, 27. saeua I 12, 43. 19, 1. 28, 20. 35, 17. IIII 1, 5. E 5, 47. saeuo III 10, 2. saeuam I 6, 8. saeuo I 33, 12, III 10, 2. 29, 49. saeuis I 12, 22. 37, 30. saeuos II 12, 5. III 16, 16. saeua I 18, 13. saeuis III 11, 45. E 12, 13.
saga I 27, 21.
Sagana E 5, 25.
sagax sagaces IIII 4, 75. sagacīs II 5, 22. sagacius E 12, 4.
sagittae III 27, 6. sagittā I 12, 24. 27, 12. III 4, 72. sagittas I 29, 9. II 8, 15. 13, 17. III 20, 9. sagittis I 22, 3. III 6, 16.
sagum E 9, 28.
Salaminius I 15, 23.
Salamis Salamina I 7, 21. 29.
Saliaribus I 37, 2.
salicto II 5, 8.
Salii Salium I 36, 12. IIII 1, 28.
salinum II 16, 14.
salis II 18, 26. saliente III 23, 20.
Sallusti II 2, 3.
salsa E 16, 34.
saltus III 4, 15. saltibus II 3, 17.
salubres E 2, 58. CS 31.
salueo salue I 32, 15.
salum salo E 17, 55.
salutari CS 63.
Samio E 14, 9.
sancto IIII 5, 4. sanctae I 2, 27. sanctior IIII 11, 17.
sanguineis I 27, 4.
sanguis I 24, 15. II 20, 6. III 27,

65. CS 50. sanguinis E 7, 4. 16, 9. sanguinem IIII 2, 14. sanguine I 8, 9. 36, 2. II 1, 29. 12, 3. III 4, 34. 6, 34. 13, 7. 22, 8. E 5, 19.
sanies III 11, 19.
sanius II 7, 26.
sapiens I 7, 17. sapientium III 15, 16. 21, 14. sapienter II 10, 22. IIII 9, 48.
sapientiae I 34, 2. III 28, 4.
sapio sapias I 11, 6.
saporem III 1, 19.
Sappho II 13, 25.
sarculo I 1, 11.
Sardiniae I 31, 4.
sat II 19, 26.
satelles II 18, 34. satellites III 16, 9.
satiate I 2, 37.
satis I 2, 1. 13, 13. II 13, 13. 18, 14. III 1, 25. 15, 7. 16, 3. 44. 27, 69. E 1, 31. 17, 19.
Saturni II 12, 9. Saturno II 17, 23. Saturno I 12, 50.
Satyrorum II 19, 4. Satyris I 1, 31.
saucius I 14, 5. III 10, 15.
sauio E 3, 21.
saxum E 17, 69. saxo II 15, 20. IIII 8, 7. saxa I 17, 12. III 16, 10. 27, 62. E 16, 25. 17, 54. saxis I 12, 29. III 13, 15. E 5, 97.
scalpe III 11, 52.
Scamandri E 13, 14.
scandit II 16, 21. scandunt III 1, 38. scanderet II 19, 22. scandet III 30, 9.
scaphae III 29, 62.
scari E 2, 50.
scatentem III 27, 26.
Scauros I 12, 37.
scelestum III 2, 31. scelestā II 4, 17. scelesti E 7, 1. scelestas III 11, 39.
scelus I 2, 29. 3, 39. III 11, 25. E 7, 18. sceleris I 22, 1. 35, 33. scelerum III 24, 50.
sciens I 15, 24. III 7, 25. 9, 10. scientioris E 5, 72.
scientiae E 17, 1.
scilicet I 37, 30. II 14, 9. III 5, 25. 24, 62. IIII 8, 5.
scindat I 17, 27. scindente IIII 14, 22.
scit IIII 7, 17. scimus III 4, 42. scire I 11, 1. IIII 4, 22. sciebat III 5, 49.
Scopas IIII 8, 6.
scopulos I 3, 20. scopulis III 7, 21.
Scorpius II 17, 17.
scortum II 11, 21.
scribere E 11, 2. scripserit I 6, 14. scriberis I 6, 1.
scyphos E 9, 33. scyphis I 27, 1.
Scythes II 11, 1. IIII 14, 42. Scythen IIII 5, 25. Scythae I 35, 9. III 8, 23. 24, 9. CS 55. Scythas I 19, 10.
Scythicum III 4, 36.
secernit III 3, 47. secernunt I 1, 32. secreuit E 16, 63.
secet I 1, 14. sectus III 27, 75. E 4, 11. secto IIII 4, 61. sectis I 6, 18. secanda II 18, 17.
sectamur IIII 4, 51. sectari I 38, 3.
secundum E 7, 9.
secundus secundum I 12, 18. secundo I 12, 51. II 10, 23. secundā E 16, 23. 66. secundo III 11, 50. secundos IIII 14, 38. secundis II 10, 13. IIII 4, 45. 9, 35. 14, 16.
securi IIII 4, 20. secures III 2, 19. 23, 12. CS 54.
securus I 26, 6.
secus II 3, 2. III 25, 8.
sed I 24, 19. 28, 15. 33, 7. 37, 12. II 1, 37. 7, 13. 8, 5. 13, 30. 19, 27. III 1, 37. 3, 57. 4, 53. 6, 37. 27, 17. IIII 1, 33. 3, 10. 4, 22. 33. 6, 17. 8, 9. 9, 26. 40. 12, 14. 13, 22. E 5, 85. 7, 9. 8, 7. 11, 27. 16, 25. 17, 62. 69.
sedes I 2, 10. 34, 11. II 6, 6. sedem E 13, 8. sede I 13, 6. sedes II 13, 23. III 3, 34. IIII 9, 6. sedibus I 10, 18.
sedet III 1, 14. E 4, 16.
sedilibus E 4, 15.
seditionibus III 3, 29. 6, 13.
sedo sedare E 12, 9.
sedulus I 38, 6.
seges III 23, 6. segetis III 16, 30. segetes I 31, 4.
segni III 12, 12. segnes III 21, 22.
semel I 24, 16. 28, 16. III 5, 29. 26, 12. 29, 48. IIII 2, 50. 3, 1. 7, 21. 9, 18. 13, 14. E 5, 39. 15, 15. CS 26.
Semelae I 19, 2.
Semeleius I 17, 22.
semina E 16, 55.
semoti I 3, 32.
semper I 5, 10 (bis). 27, 16. 32, 10. 35, 17. II 6, 3. 8, 15. 9, 1. 9. 17. 10. 2. 11, 9. III 10, 19. 24, 64. 29, 6. IIII 11, 29. E 12, 15. 17, 66. CS 3. 67.
senectae II 6, 6. senectae II 14, 3. senectam I 31, 19.
senectus II 16, 30. E 8, 4. 13, 5. senectuti CS 46.
senex II 9, 14. seni III 19, 24. senem

E 5, 57. senes II 8, 22. senum I 28, 19.
senile E 3, 2.
sensibus E 14, 2.
sententia E 16, 17. sententiarum III 4. 70.
sentis III 28, 6. sentiunt III 1, 33. sentiant III 27, 22. sentire CS 73. sentiet III 23, 5. sensi II 7, 10. sensit III 5, 36. IIII 6, 3. sensere IIII 4, 25.
separatis II 19, 18.
sepelĭo sepultae IIII 9, 29.
septem III 11, 3. CS 7.
Septimi II 6, 1.
sepulchri II 18, 18. 20, 23. sepulchro III 11, 51. sepulchrum E 9, 26. sepulchris II 1, 30. E 5, 17. 17, 47.
sequor IIII 1, 38. sequitur III 16, 17. sequare IIII 11, 29. sequi I 15, 18. 23, 12. III 25, 19. sequetur II 5, 13. 14, 24. sequemur E 1, 14. secutā III 27, 59.
sereno I 37, 26. sereno (*neutr.*) E 15, 1.
Seres III 29, 27. IIII 15, 23. Seras I 12, 56.
Sericos E 8, 15. Sericas I 29, 9.
series III 30, 5.
sermones III 3, 71. 8, 5. sermonibus III 21, 10.
sero seueris I 18, 1. satum III 10, 6.
serpens III 27, 5. serpente E 3, 14. serpentium E 1, 20. serpentes I 37, 27.
serua II 4, 3.
seruilem E 4, 19.
seruit III 8, 21. seruiat II 2, 12. seruire E 9, 14. seruiet I 29, 6.
seruitus II 8, 18.
seruo seruas III 21, 6. serues I 3, 8. 35, 29. seruet CS 27. seruate IIII 6, 35. seruare II 3, 2. seruatura IIII 13, 24. seruata II 14, 26.
seruŏs seruis E 9, 10.
seras I 2, 45. 15, 19. sera I 38, 4. serā III 8, 22. sera III 11, 28. serius II 3, 26.
Sesti I 4, 14.
seu I 1, 27. 28. 3, 16. 4, 12. 7, 19. 20. 11, 4 (bis). 12, 53. 13, 9. 23, 5. 6. II 3, 5. 6. 17, 17 (bis). 19. III 4, 3. 4. 22. 23. 24. 6, 30. 31. 21, 2. 3. 4. 24, 57. 58. IIII 2, 10. 13. E 16, 29. 17, 38. CS 16.
seuerus I 35, 19. E 11, 19. seueri I 27, 9. seuerae III 6, 39. seuerae II 1, 9. seuera III 8, 28.
si I 1, 7. 9. 32. 3, 23. 13, 13. 16, 8. 24, 13. 32, 1. II 2, 10. 5, 21. 6, 9. 8, 1. 3. 10, 17. 14, 5. 17, 5. 14. III 3, 7. 65. 5, 17. 31. 53. 9, 12. 16. 17. 19. 10, 1. 14, 19. 23. 15, 7. 16, 5. 26. 38. 41. 18, 5. 21, 21. 23, 1. 3. 17. 24, 5. 27. 34. 36. 50. 27, 6, 45. 51. 29, 31. 53. 57. IIII 1, 12. 2, 45. 3, 20. 24. 8, 21. 23. 9, 5. 9. 12, 15. 21. E 1, 5. 6. 2, 51. 3, 1. 19. 5, 5. 6, 3. 15. 14, 3. 15, 12. 16. CS 37. 65.
Sibyllini CS 5.
sic I 3, 1. 2. 7, 17. 24. 12, 31. †16, 8. 28, 25. 33, 10. II 4, 18. 19. 5, 18. 10, 18. 11, 14. 17, 15. III 3, 49. 27, 25. IIII 5, 15. 8, 29. 14, 25. E 5, 81. 7, 17. 9, 3. 16, 23.
Sicana E 17, 32.
siccet E 2, 46. siccatis I 35, 27.
siccus sicca III 11, 23. sicci IIII 5, 39. siccis I 18, 3. siccos III 29, 20. siccas I 4, 2. siccis I 3, 18. E 16, 55.
Siculum II 12, 2. Siculā III 4, 28. Siculae II 16, 33. III 1, 18. Siculas IIII 4, 44.
sicut E 11, 1.
sidet E 5, 79.
Sidonii E 16, 59.
sidus I 12, 47. IIII 8, 31. E 1, 27. 10, 9. 17, 41. sidere III 1, 42. 9, 21. sidera I 1, 36. 3, 2. II 16, 4. III 1, 32. 7, 6. E 5, 45. 15, 2. 17, 5. siderum E 3, 15. CS 35.
signum signa II 8, 11. III 5, 18. IIII 1, 16. 15, 6. E 9, 15. signis I 7, 19. IIII 2, 19.
silentium E 11, 9. silentio III 2, 25. silentium E 5, 51. 85. silentio II 13, 29. IIII 1, 36.
sileo sileant IIII 8, 21. silebo I 12, 21. †IIII 9, 31. sileri IIII 9, 31.
silua III 16, 29. 18, 14. siluae I 14, 12. 23, 4 (*trisyll.*). III 29, 39. siluam III 4, 63. siluā I 22, 9. siluae I 9, 3. 12, 8. 28, 27. E 13, 2 (*trisyll.*). siluarum CS 1. siluis E 11, 6. siluas III 11, 13, siluis I 21, 8. E 2, 26. 5, 55.
Siluani III 29, 23. Siluane E 2, 22.
similis I 23, 1. III 27, 6. simile I 12, 18. similem III 15, 12. 19, 26. simili IIII 5, 23.
Simois E 13, 14.
simplex I 5, 5. simplici I 38, 5. IIII 14, 13. simplices II 8, 14.
simul I 4, 17. 9, 9. 12, 27. 20, 6. 36, 9. II 8, 5. 16, 2. III 4, 37. 12, 9. 27, 33. IIII 7, 10. E 1, 8. 11, 13. 16, 25.

simulacra III 6, 4.
sine I 14, 6. 23, 3. 25, 16. 26, 9. 30, 7. II 19, 20. III 4, 20. 5, 20. 6, 29. 7, 7. 13, 2. 24, 35. 26, 2. 29, 15. 38. 56. IIII 1, 24. 13, 27. 14, 32. CS 41.
singulos III 11, 42.
singultus III 27, 74.
sinistrā I 2, 18.
sinistrorsum E 9, 20.
sino sinas I 2, 51. sinebant II 15, 18.
sinus III 27, 19. E 10, 19. sinum E 1, 13. sinu II 18, 27. sinus I 33, 16.
Sisyphus II 14, 20. E 17, 68.
Sithoniā III 26, 10. Sithoniis I 18, 9.
siticulosae E 3, 16.
sitim II 2, 14. IIII 12, 13.
situm III 3, 49.
situ III 30, 2.
siue I 2, 33. 35. 41. 4, 12. 6, 19. 12, 55. 13, 11. 15, 25. 16, 3. 4. 22, 5. 6. 32, 7. II 14, 11. 12. III 21, 2. 27, 61. IIII 2, 17. E 17, 39. CS 15.
sobrius II 10, 8.
socerum III 11, 39. socerorum III 5, 8.
socianda IIII 9, 4.
socium III 24, 60. socii I 7, 26.
Socraticam I 29, 14. Socraticis III 21, 9.
sodali I 25, 19. III 18, 6. sodales I 27, 7. 37, 4. sodalium II 7, 5. sodalibus I 36, 5. IIII 8, 2.
sol IIII 2, 46. 5, 40. 14, 5. E 9, 16. solis I 8, 4. 22, 22. III 27, 12. IIII 15, 16. solem II 9, 12. sole II 16, 19. III 29, 20. 45. soles IIII 5, 8. solibus E 2, 41. 16, 13.
Sol III 6, 41. CS 9.
solet I 25, 14. solitum I 6, 20. solitis I 12, 13.
solido I 1, 20. solidā III 3, 4.
solium solio II 2, 17.
sollemnis IIII 11, 17.
sollers IIII 8, 8.
sollicitas IIII 13, 6. sollicitat III 1, 26.
sollicitudines I 18, 4. sollicitudinibus E 13, 10.
sollicitus III 29, 26. sollicitum I 14, 17. sollicitae III 7, 9. sollicitam III 29, 16. sollicitā I 35, 5. sollicitis IIII 1, 14.
solor solantis II 5, 7.
solum I 18, 2. II 7, 12. E 16, 10. solo III 24, 39.
soluo soluat III 2, 29. solue E 17, 7 (bis). 45. soluere I 27, 21. III 21, 22. E 9, 38. soluet I 13, 20. IIII 2, 54. soluitur I 4, 1. soluatur E 13, 5. solui II 2, 7. solutus E 2, 4. 5, 71. soluta E 10, 1. soluto E 12, 8. solutae I 4, 10. solutos III 4, 62. solutis II 5, 23. III 17, 16. IIII 2, 12. solutis (*f.*) I 30, 5.
solus IIII 9, 20. sola IIII 9, 13. solo I 25, 10.
somnium III 27, 42. somniis IIII 1, 37.
somnus III 1, 21. 11, 38. somnum II 11, 8. III 1, 21. 21, 4. somno III 4, 11. somnos I 25, 3. II 16, 15. E 2, 28. 5, 96. 14, 3.
sonitus I 1, 24. sonitum II 1, 32.
sono sonant E 13, 3. sonantem II 13, 26. III 4, 57. IIII 9, 2. sonante E 9, 5. 16, 12. sonari E 17, 40.
sonus E 17, 17. sonum II 17, 26. IIII 3, 20. sono II 13, 38.
sopor I 24, 5. sopore E 5, 56.
Soracte I 9, 2.
sordibus II 10, 7. E 17, 46.
sordidus I 28, 14. II 16, 16. sordidae III 2, 17. sordidum IIII 11, 11. sordidos II 1, 22. 18, 28.
soror I 24, 6. III 14, 7. sorore III 3, 64. sorores II 9, 16. sororum II 3, 15. sororibus III 19, 17. sorores I 26, 12. III 11, 40. sororibus IIII 7, 5.
sors II 3, 27. sortis IIII 11, 22. sortem II 10, 14. sorte III 16, 32. 24, 16. E 14, 15.
sortitur III 1, 15. sortiere I 4, 18 sortito E 4, 1.
sospes I 36, 4. 37, 13. sospitis III 8, 14. sospite I 28, 27. CS 40. sospitum III 14, 10.
spadonibus E 9, 13.
spargit III 18, 14. sparge III 19, 22. spargere III 15, 6. spargens E 5, 26. sparges II 6, 23. spargent II 15, 7. sparsisse II 13, 7. spargier IIII 11, 8. sparsum III 20, 14.
Spartacus E 16, 5, Spartacum III 14, 19.
spatio I 11, 6. IIII 5, 11.
speciosa III 27, 55.
spectaculum E 5, 102. spectaculo E 5, 34. spectacula I 28, 17.
spectat II 2, 24. spectandus IIII 14, 17.
speculo IIII 10, 6.
specūs III 25, 2.
spernit I 1, 21. III 2, 24. sperne I 9, 16. 30, 2. spernere II 15, 17. 16, 40. III 3, 50. spretus E 6, 13.
spero sperat I 5, 11. II 10, 13. speres I 13, 14. IIII 7, 7. sperare I 37, 11. IIII 11, 30.

spes IIII 1, 30. 4, 71. spem I 4, 15. 11, 7. III 21. 17. E 1, 24. CS 74. spes IIII 11, 26. 12, 19.
Spes I 35, 21.
spiceā CS 30.
spicula I 15, 17. III 28, 12.
spiritus II 17, 13. III 11, 19. IIII 8, 14. E 11, 10. spiritum II 2, 10. 16, 38. IIII 6, 29. spiritu E 17, 26.
spiro IIII 3, 24. spirat IIII 9, 10. spirabat IIII 13, 19.
spissa II 15, 9. spissā III 19, 25. spissae IIII 3, 11.
splendet II 16, 14. III 3, 25. splendeat II 2, 4. splendentis I 19, 6.
splendida IIII 7, 21. splendidior III 13, 1. 16, 25. splendidē III 11, 35.
spondā E 3, 22.
sponsae IIII 2, 21.
sponsus III 2, 10. sponso I 29, 6. sponsos III 11, 31.
stabilis CS 26.
stabulis I 4, 3.
stagna II 15, 4.
statua statuis III 24, 28.
statuit II 13, 10. statuetur I 29, 8.
status III 29, 25. statu III 4, 54.
stella I 12, 28. III 29, 19. stellis II 19, 14. III 15, 6. 25, 6.
stercore E 12, 11.
sterilem III 23, 6.
sternet III 17, 2. strauit IIII 14, 32. strauere I 9, 10. 16, 18. stratus I 1, 22.
Stesichori IIII 9, 8.
Sthenelus I 15, 24. IIII 9, 20.
stipendium E 17, 36.
stirpīs III 29, 37.
sto stat II 9, 5. stet I 9, 1. III 3, 42. 28, 6. stantem I 35, 14. stantīs III 27, 9. stetit III 4, 58. 11, 22. stetere I 16, 19.
Stoici E 8, 15.
stomacho I 16, 16. stomachum I 6, 6.
strenua III 28, 3.
strepitum I 15, 18. III 19, 23. 29, 12. IIII 3, 18. strepitu III 10, 5.
strepunt II 1, 18. IIII 12, 3.
stridore I 34, 15.
strix strigis E 5, 20.
struis II 18, 19.
studet IIII 2, 1.
studiosa III 27, 29.
studium III 12, 7. IIII 12, 25. studiis III 24, 54.
stultitiam IIII 12, 27. stultitiā I 3, 38.
stupet III 25, 9. stupent E 7, 16. stupens II 13, 33.
stupris IIII 5, 21.
Stygiā II 20, 8. Stygiis IIII 8, 25.
Styx I 34, 10.
suadere E 16, 23.
sub (*cum accus.*) I 8, 14. 9, 19. 18, 13. 25, 11. 33, 11. II 18. 18. E 2, 44. 5, 83. (*cum ablat.*) I 1, 21. 25. 5, 3. 17, 22. 22, 21. 26, 3. 32, 1. 38, 7. II 1, 39. 3, 23. 7, 19. 11, 13. III 2, 5. 27. 5, 9. 7, 30. 11, 29. 19, 4. 20, 12. 29, 14. IIII 1, 4. 20. 4, 17. 26. E 2, 23. 9, 3.
subductum I 3, 30.
subeunt III 4, 8. subire E 1, 4.
subicio subiectos I 12, 55.
subigo subactā II 5, 1. subacta II 1, 23.
sublime III 1, 46. sublimi I 1, 36. 15, 31. III 26, 11.
sublustri III 27, 31.
submisere IIII 4, 63.
subo subando E 12, 11.
suboles III 13, 8. IIII 3, 14. subolem CS 17.
subruit III 16, 14.
subscribi III 24, 28.
subsequitur I 18, 14.
subsidĕre E 16, 31.
subsum subest IIII 5, 40.
subtemine E 13, 15.
Suburanae E 5, 58.
sucus III 27, 54. sucos III 3, 35.
sudor I 15, 10. E 10, 15. 12, 7.
sui I 18, 14. III 29, 41. sibi II 2, 13. III 5, 49. 8, 19. 16, 21. se (*accus.*) I 2, 17. II 16, 20. III 5, 33. IIII 9, 38. se (*ablat.*) III 5, 43.
sulcis III 1, 10.
Sulpiciis IIII 12, 18.
sum IIII 1, 3. es E 15, 17. est I 1, 19. 27. 3, 37. 7, 5. 15, 25. 17, 14. 24, 20. 27, 2. 28, 18. 35. 37, 1. II 2. 1. 5, 5. 7, 28. 11, 9. 13, 14. 16, 25. 27. 17, 2. 18, 10. 19, 9. III 1, 6. 9. 25. 2, 13. 25. 9, 22. 12, 1. 16, 43. 44. 24, 21. 24. 25, 18. 27, 37. 29, 5. 46. 57. IIII 3, 21. 24. 4, 22. 30 (bis). 52. 8, 10. 9, 34. 10, 4, 7. 11, 1. 2. 4. 12, 8. E 4, 2. 5, 94. 7, 4. 17. 8, 20. 15, 12. 16, 39. 17, 23. 25. 63. sumus IIII 7, 16. sunt I 1, 3. 7, 5. 14, 9. III 24, 52. IIII 11, 14. sis III 27, 13. E 15, 19. sit I 9, 13. 24, 1. 36, 12. II 4, 1. 6, 6. 7. III 1, 14. 2, 28. 27, 18. E 8, 3. 13. 16, 17. 26. esto III 22, 5. 8, 15. E 8, 11. esse III 27, 73.

eram III 9, 1. IIII 1, 3. eras II 19, 28. erat I 3, 10. 37, 4. II 15, 13. III 9, 6. E 15, 1. esset E 5, 38. erit I 11, 3. II 10, 18. III 5, 32. 10, 19. erimus II 14, 12. eritis III 4, 29. foret III 4, 13. IIII 8, 22. E 12, 23. fore III 16, 7. E 15, 10. fui E 11, 8. fuit III 11, 34. 20, 15. 27, 43. IIII 10, 7. E 7, 11. fuerat I 2, 10. futurus E 2, 68. sum futurus E 1, 17. futurum I 9, 13. futuri III 29, 29. futuram I 7, 29.
sumis I 12. 2. sumit III 2. 19. sume III 8, 13. 30, 14. sumere I 27, 9. sumeret III 5, 37.
summa I 4, 15. summae IIII 7, 17.
summouet II 10, 17. summouere II 18, 21. summotus E 11, 18.
summi III 24, 49. summā I 2, 9. summo III 28, 13. summos II 10, 11. summis I 34, 12. III 24, 6.
sumptuosā III 23, 18.
sumptu II 15, 19.
super (*cum accus.*) IIII 2, 6. E 9, 25. (*cum ablat.*) I 9, 5. 12, 6. 18, 8. III 1, 17. 8, 17. IIII 2, 42. E 5, 80. 7, 3. CS 18.
super (*adu.*) E 1, 31. 17, 19.
superare I 12, 26. superantis IIII 11, 1. superante I 12, 38.
superbiae IIII 10, 2. superbiam III 10, 9. 30, 14.
superbus E 4, 5. 15, 18. 17, 9. superbum II 18, 36. superbam E 5, 63. superbo I 37, 31. II 14, 27. E 8, 19. superbi CS 55. superbae I 28, 32. superbos I 10, 13. 12, 34. 35, 3. IIII 4, 70. superbas E 7, 5. superba E 2, 7. superbis IIII 15, 7.
supercilio III 1, 8.
superi IIII 7, 18. superis I 1, 30. 6, 16. 10, 19.
superiecto I 2, 11.
superni E 1, 29. superne II 20, 11.
superstes II 2, 8. 17, 7. CS 42. superstiti III 9, 12. 16. superstite E 1, 5. superstites E 5, 101.
superuacuos II 20, 24.
supinum III 4, 23. supinas III 23, 1.
suppetas E 17, 64.
supplex IIII 14, 35. E 17, 2. supplice III 14, 8. supplices CS 34. supplicibus III 10, 16.
supplicio III 24, 34.
suppositos II 1, 8.
supra (*praep.*) III 19, 15.
supra (*adu.*) II 18, 11.
supremi I 32, 13. supremo I 21, 3. supremum II 17, 11. supremo E 17. 68. supremā I 13, 20.
sura suris E 8, 10. suras II 4, 21.
surdior III 7, 21. surdiora E 17, 54.
surgit III 6, 30. surge III 11, 37. 38. surgente II 9, 11.
surripio surpuerat IIII 13, 20.
sus E 12, 6.
suscitat II 10, 19. suscitabo III 27, 11.
suspendisse I 5, 15. suspensa E 5, 36.
suspicio suspecta I 17, 25.
suspicor suspicari II 4, 22.
suspiret III 2, 9. suspirare III 7, 10.
sustineant I 9, 2.
susurri I 9, 19.
suus sua E 12, 24. sui I 1, 17. 13, 16. II 13, 5. suam E 16, 46. suā III 4, 65. E 7, 9. sua IIII 9, 44. suis II 8, 21. III 4, 73. IIII 5, 29. E 2, 3. 9, 30. 16, 2.
Sybarin I 8, 2.
Sygambri IIII 14, 51. Sygambros IIII 2, 36.
Syrio II 7, 8.
Syrtīs I 22, 5. II 6, 3. 20, 15. E 9, 31.
Syrus Syrā I 31, 12.

T.

tabellas E 12, 2.
tabernas I 4, 13.
tabula I 5, 13.
tabum tabo E 5, 65.
taces III 19, 8. tacent E 7, 15. tacentem II 10, 18. tacuit E 5, 49.
taciturnitas IIII 8, 23.
taciturnus I 31, 8. taciturna III 29, 24. taciturna II 8, 10.
tacitus IIII 1, 14. tacitā III 19, 20. 30, 9.
tactu III 2, 11.
taedas IIII 4, 43.
taedium I 14, 17.
Taenari I 34, 10.
taeter III 11, 19.
tale E 3, 19. talium IIII 8, 9.
talus talis I 4, 18.
tam I 7, 10. 11. 24, 2.
tamen I 3, 23. 7, 22. 12, 19. 15, 19. 32, 6. 36, 6. II 18, 29. III 5, 50. 10, 2. 16, 37. 24, 63. 29, 45. IIII 7, 13. 11, 13. 13, 2.
Tanais III 29, 28. Tanain III 10, 1. IIII 15, 24.
tandem I 2, 30. 23, 11. II 9, 18. III 15, 2. IIII 4, 49. E 17, 6.

tangat E 1, 30. tange III 26, 12. tangere I 8. 8. III 13, 10. 19, 16. tanget III 3, 54. tetigit II 19, 32. III 23. 17. 27, 33. tetigere II 7, 12. tangi III 11, 10. tangenda I 3, 24.
Tantalus E 17, 66. Tantali II 18, 37. Tantalum II 18. 37.
tantus E 3, 15. tanti E 11, 7. tantam E 14, 1.
tardauit II 17, 15.
tardus tarda I 3, 32. tardiora E 17, 62.
Tarentum III 5, 56. Tarenti I 28, 29.
Tarquini I 12, 35.
Tartaro III 7, 17. Tartara I 28, 10.
tauriformis IIII 14, 25.
taurus III 27, 72. tauri II 5, 3. tauro III 27, 26. taurum E 12, 17. IIII 2, 53. tauris III 13, 11. E 3, 11. tauris II 14, 7.
Tecmessae II 4, 6.
tecti II 10, 7, tectum II 8, 19. tecta II 16, 12. 19, 14. III 3, 60. 10, 6, E 12, 12.
tego texere III 4, 13. tectum I 6, 13.
Teium E 14, 10. Teiā I 17, 18.
tela telas III 12, 6.
Telamone II 4. 5.
Telegoni III 29, 8.
Telephi I 13, 1. 2. Telephum IIII 11, 21. Telephe III 19, 26.
Telephus (*mythol.*) E 17, 8.
Tellus CS 29. Telluris II 12, 7.
tellus I 22, 15. 34, 9. 37, 2. II 14, 21. 18, 32. IIII 14, 50. E 13, 13. 16, 43. tellure I 7, 29. II 1, 27. E 5, 80. 15, 19.
telo CS 33. tela IIII 9, 17. E 17, 10.
temere I 12, 7. II 11, 14.
Tempe I 7, 4. 21, 9. III 1, 24.
temperas IIII 3, 18. temperat I 8, 7. 12, 16. III 4, 45. 24, 18. temperant I 20, 11. IIII 12, 1. temperet II 16, 27. III 19, 6. temperare E 17, 80. temperante E 16, 56. temperatam II 3, 3. III 4, 66. temperato II 2, 3.
tempestas III 17, 11. E 13, 1.
Tempestatibus E 10, 24.
tempestiua I 23, 12. III 19, 27. tempestiuius IIII 1, 9.
templa I 2, 16. II 15, 20. III 6, 2. templis III 11, 6.
temptator III 4, 71.
tempto temptat III 2, 22. 7, 12. temptare III 23, 14. temptabo III 4, 31. temptauit I 16, 23. temptaris I 11, 3. temptasse I 28, 5.
tempus I 37, 4. temporis III 29, 29. tempus II 7, 1. III 6, 44. 23, 8. IIII 4, 20. E 16, 64. tempore II 3, 5. CS 4. tempora I 28, 12. IIII 2, 40. 7, 18. 12, 13. 13, 14. temporum III 30, 5. temporibus IIII 9, 36. 13, 25.
tempora I 7, 23. III 25, 20. IIII 1, 32. 8, 33.
tenacem III 3, 1. tenaci E 2, 24.
tendis I 29, 16. II 18, 32. III 3, 70. tendit II 10, 20. IIII 2, 26. E 2, 33. tendere I 1, 34. 29, 9. tendens III 5, 55. tendentes III 4, 51. tenta E 12, 12. 16. 50. 17, 26.
tenebris IIII 4, 40. 7, 25.
teneo IIII 1, 38. tenes III 26, 9. tenet I 13, 18. III 4, 62. 28, 14. IIII 9, 5. 11, 23. E 11, 24. CS 69. tenent I 7, 20. III 4, 16. tene I 18, 13. tenente III 14, 15. tenebo III 11, 44. tenebit I 7, 20. tenuit II 12, 21. tenuere CS 38. tenuisse III 17, 8.
tener III 18, 5. IIII 2, 54. tenerae I 1, 26. 21, 1. III 27, 54. tenerum I 4, 19. tenero III 6, 24. tenero IIII 12, 9. tenerae III 24, 52. teneris IIII 1, 26.
tenuem II 16, 38. tenui I 33, 5. II 16, 14. 20, 1. tenues I 6, 9.
tenuo tenuare III 3, 72.
tenus III 15, 16.
tepebunt I 4, 20.
tepidas II 6, 17.
ter I 13, 17. 28, 36. 31, 13. II 9, 13. 14, 7. 17, 26. III 3, 65. 66. 67. 18, 16. 19, 14. 22, 3. IIII 1, 28. E 5, 33. 12, 15. CS 23.
teretis E 11, 28. teretes I 1, 28. teretīs II 4, 21.
tergeminis I 1, 8.
tergo III 2, 16. 5, 22.
termes E 16, 45.
Terminalibus E 2, 59.
terminus III 3, 53. CS 27. terminum I 22, 10. terminos II 18, 24.
ternos III 19, 14.
tero terit E 4, 14. teritur E 16, 1.
Terra III 4, 73.
terra III 3, 50. IIII 7, 3. E 17, 30. 75. terrae I 28, 1. II 14, 10. III 1, 36. terram I 4, 7. III 4, 45. 18, 16. E 7, 19. terrā I 22, 22. E 1, 33. 9, 27. CS 53. terrae I 4, 10. terrarum I 1, 6. II 1, 23. 6, 13. terris I 2, 1. 3, 31. IIII 2, 37. terras I 3, 23. 12, 15. II 16, 18. III 14, 16. E 5, 2. terris I 2, 42. II 2, 2. 20, 3.
terrenum *III 24, 4. IIII 11, 27.
terret I 10, 11. II 1, 20. IIII 11, 25.

terreat I 26, 5. terruit I 2, 4. 5. III 27, 7.
terrorem III 4, 49.
tertius E 11, 5. tertium IIII 2, 58. tertio IIII 14, 37.
testa III 21, 4. testā I 20, 2. III 14, 20.
testis III 4, 69. IIII 4, 38.
testor testatur II 1, 31. testatus I 28, 12.
testudo I 32, 14. III 11, 3. testudinis IIII 3, 17. testudine E 14, 11.
Teucer I 7. 21. 15, 24. IIII 9, 17. Teucri I 7, 27. Teucro I 7, 27.
Teucro (*adiect.*) IIII 6, 12.
textis E 2, 45.
thalamo I 15, 16.
Thaliae IIII 6, 25.
Thaliarche I 9, 8.
theatro I 20, 3. theatris II 1, 10. 17, 26.
Thebae IIII 4, 64. Thebas I 7, 3.
Thebanae I 19, 2.
thesauris III 24, 2.
Theseus IIII 7, 27.
Thessalo II 4, 10. Thessalā E 5, 45. Thessalos I 10, 15. Thessala I 7, 4. Thessalis I 27, 21.
Thetidis I 8, 14. IIII 6, 6. Thetide E 13, 12.
Thrace II 16, 5. Thracen III 25, 11.
Thracio I 25, 11. Thraciae IIII 12, 2.
Thracis II 19, 16. Thracum I 27, 2. E 5, 14.
Thraessa III 9, 9.
Threicio I 24, 13. E 13, 3. Threiciā I 36, 14.
Thurini III 9, 14.
Thyesten I 16, 17.
Thyesteas E 5, 86.
Thyias III 15, 10. Thyiadas II 19, 9.
thyma I 17, 6. IIII 2, 29.
Thynā III 7, 3.
Thyoneus I 17, 23.
thyrso II 19, 8.
Tiberinis III 12, 9.
Tiberis II 3, 18. Tiberim I 2, 13. 8, 8. 29, 12.
tibia I 12, 2. III 4, 1. tibiae III 7, 30. 19, 19. IIII 1, 23. tibias I 1, 32. tibiis IIII 15, 30. E 9, 5.
Tibur II 6, 5. III 4, 23. 29, 6. IIII 3, 10. Tiburis I 7, 21. 18, 2. IIII 2, 31.
Tiburni I 7, 13.
Tigris IIII 14, 46.
tigris I 23, 9. tigres III 3, 14. 27, 56. tigrīs III 11, 13. E 16, 31.
times III 11, 39. 29, 26. timet I 8, 8. II 13, 16. III 24, 56. IIII 9, 50. E 1, 20. CS 54. timeant E 16, 33. timebo III 27, 7. timuit I 3, 12. 17. III 5, 36. timendum I 35, 31. timendā E 6, 9. timendorum III 1, 5. timendos III 20, 10.
timidus I 14, 14. III 19, 2. IIII 9, 52. timido III 2, 16. timidos II 13, 40.
Timor III 1, 37. timor II 16, 15. timores I 37, 15.
tinguere IIII 12, 23. tinguet II 14, 27. III 23, 13. tinctus III 10, 14. tinctae II 16, 36.
Tiridaten I 26, 5.
Titanas III 4, 43.
Tithonus I 28, 8. Tithonum II 16, 30.
titulos IIII 14, 4.
Tityos III 11, 21. IIII 6, 2. Tityi III 4, 77. Tityon II 14, 8.
toga E 4, 8. togae I 36, 9. III 5, 10.
tolerare II 5, 4.
tollo E 6, 12. tollit II 16, 34. tollat I 2, 49. tolle II 5, 9. tollite I 21, 9. 27, 2. E 16, 39. tollere I 1, 8. 3, 16. 35, 2. III 16, 19. 24, 26. tollens I 18, 15. sustulit I 34, 16. II 7, 14. sustulerit III 4, 44. sustulerat II 17, 28. tollor III 4, 22. tolli II 4, 11. sublatam III 24, 32. sublatā E 6, 7.
tonantis E 2, 29. tonantem III 5, 1. tonantīs I 34, 7.
tondet E 2, 16. tonsa IIII 4, 57. tonsae III 15, 14.
tormentum III 21, 13.
Torquate IIII 7, 23.
Torquato E 13, 6.
torqueo torserunt E 16, 59. torserat E 17, 10.
torquibus III 6, 12.
torret I 33, 6. III 9, 13. 19, 28. E 16, 62. torrere IIII 1, 12. torrentia III 1, 31.
tortor III 5, 50.
toruŏs III 5, 44. toruo I 28, 17.
tot IIII 9, 32. E 4, 17.
totidem I 21, 9. IIII 2, 53.
totiens CS 23.
totus tota I 19, 9. totum IIII 3, 21. totam E 5, 25. toto II 8, 10.
toxicum E 17, 61.
trabalīs I 35, 18.
trabe I 1, 13. IIII 1, 20. trabes II 18, 3. trabibus III 2, 28.
tractas II 1, 7. tractare I 37, 27. tractauit II 13, 10. E 3, 8.
tractūs IIII 2, 27.
tradam I 26, 2. tradidit II 4, 11. tradi III 27, 65.

tragoediae II 1, 9.
trahunt I 4, 2. II 18, 8. III 24, 10. †trahentis *trahenti III 5, 15. trahentes III 3, 15. trahentīs E 2, 64. traheret I 15, 1. trahet IIII 2, 34. traxerim E 14, 4.
trans I 8, 12. IIII 5, 10.
transfer I 30, 4. translatos E 15, 23.
transfuga III 16, 23.
transiliunt I 3, 24. transiliat I 18, 7.
transmutat III 29, 51.
transuolat IIII 13, 9.
trecenis II 14, 5.
trecentae III 4, 79.
tremit I 23, 8. trementi III 21, 19. E 5, 11. trementīs III 27, 23. E 10, 8. tremendo I 16, 11. tremendā IIII 6, 7. tremendae IIII 2, 15. tremendis IIII 14, 12.
tremulo IIII 13, 5.
trepidat II 19, 5. III 29, 32. trepidant IIII 11, 11. trepides II 11, 4. trepidet III 27, 17. trepidare II 3, 12. trepidauit II 4, 23.
trepidis III 2, 5.
tres trium II 3, 16. E 4, 8. trīs III 19, 15. tribus III 19, 11.
tribuit I 11, 4.
tribuno E 4, 20.
triformis III 22, 4. triformi I 27, 23.
trilingui II 19, 31. III 11, 20.
trima III 11, 9.
triplex I 3, 9.
tripodas IIII 8, 3.
triremi III 1, 39.
tristis E 10, 10. 17, 73. triste II 13, 11. tristi II 14, 8. III 3, 62. tristes I 16, 9. III 16, 3. 24, 33. tristīs I 3, 14. 7, 24. tristia I 16, 26. III 4, 46.
tristitiam I 7, 18. 26, 1.
triumphales E 8, 12.
triumphatis III 3, 43.
Triumphe IIII 2, 49. 50. E 9, 21. 23.
triumphus IIII 4, 52. triumpho I 37, 32. II 1, 16. 4, 7. III 1, 7. triumphos I 2, 49. 35, 4.
triumuiralibus E 4, 11.
trocho III 24, 57.
Troiae I 8, 14. 10, 15. III 3, 60. 61. IIII 6, 3. Troiam IIII 15, 31. CS 41.
Troiana I 28, 11.
Troica III 3, 32. Troico I 6, 14.
Troilon II 9, 16.
tropaea II 9, 19.
Tros Troas IIII 6, 15.
trudit E 2, 31. truditur II 18, 15.
truncus II 17, 27. truncis II 19, 11. III 4, 55.
trux truci I 3, 10. E 2, 5. truces E 5, 4.
tu I 2, 33. 7, 17. 9, 16. 10, 17. 11, 1. 12, 51. 58. 59. 13, 1. 14, 15. 15, 29. 24, 11. 28, 23. 29, 13. II 6, 22. 8, 5. 9, 9. 12, 9. 21. 18, 17. 19, 17 (bis). 18. 21. III 9, 22. 11, 3. 13. 13, 10. 13. 16, 38. 20, 9. 21, 2. 13. 14. 17. 28, 11. 29, 25. IIII 3, 1. 8, 4. 11, 21. E 6, 9. 9, 21. 12, 25. 13, 6. 15, 3. 17, 33. 40 (bis). 45. 56. CS 15. tui III 25, 1. tibi I 3, 5. 11, 1. 12, 50. 13, 9. 14, 9. 17, 14. 20, 4. 7. 24, 10. 25, 3. 13. 28, 4. 28. 29, 5. 33, 3. II 4, 1. 17. 5, 10. 14. 7, 20. 8, 1. 17. 9, 10. 16, 31. 34. III 7, 1. 22. 9, 1. 11, 15. 38. 12, 5. 6. 13, 6. 18, 10. 14. 20, 7. 27, 71. 29, 1. IIII 6, 5. 8, 9. 9, 34. 11, 14. 13, 13. 14, 34. E 5, 77. 8, 3. 20. 10, 16. 11, 12. 12, 1. 22. 13, 15. 15, 20. 17, 19. 49. te (*accus.*) I 2, 47. 3, 1. 4, 16. 5, 1. 7, 19. 10, 5. 9. 12, 21. 23. 14, 1. 15, 24. 27. 18, 6 (bis). 11. 23, 9. 26, 12. 27, 14. 21. 23. 28, 1. 31. 33. 34. 35, 5. 6. 9 (bis). 17. 21. 38, 6. II 4, 13. 3, 6. 5, 13. 6, 21. 7, 3. 15. 8, 21. 22. 13, 1. 11. 26. 16, 33. 35. 17, 2. 5. 22. 19, 29. III 3, 13. 6, 5. 7, 31. 10, 11. 13. 11, 1. 43. 49. 13, 9. 15, 8. 13. 19, 25. 26. 21, 10. 19. 21. 23, 13. 27, 15. 59. 61. 62. 29, 5. IIII 1, 8. 19. 39. 40. 2, 49. 53. 5, 32. 33 (bis). 7, 23 (bis). 10, 6. 12, 22. 13, 10. 11. 14, 41. 42. 45. 46. 47. 49. 51. E 1, 11. 2, 21 (bis). 5, 5. 8, 1. 12, 16. 13, 13. 15, 13. 21. 17, 62. 81. te (*ablat.*) I 2, 52. 5, 9. 6, 4. 12, 57. 26, 9. 28, 14. 27. 30, 5. 7. 32, 2. II 7, 9. III 9, 24 (bis). IIII 7, 21. 9, 30. 11, 29. 14, 33 (bis). E 1, 5. 8. 4, 2. 7. 9, 3. 11, 19.
tubae I 1, 23.
tuentur I 17, 13. tuere CS 14.
Tullo III 8, 12.
Tullus IIII 7, 15.
tum I 13, 5. 20, 10. II 15, 5. 9. III 29, 62. IIII 2, 45.
tumet I 13, 4. tumentibus E 8, 9.
tumidus III 3, 48. tumidas IIII 3, 8.
tumultuosum III 1, 26.
tumultus E 5, 3. tumultum III 14, 14. tumultu I 16, 12. III 27, 17. IIII 4. 47. tumultus II 16, 10. III 29, 63.
tunc E 17, 17. 74.
tundit E 17, 55.
tunicā I 6, 13.

turba I 1, 7. III 1, 13. 24, 46. E 5, 97. turbam I 10, 19. turbas III 4, 47.
turbidus III 3, 5. turbidum II 19, 6.
turbo turbaret E 15, 8.
turbo turbinem E 17, 7.
turdis E 2, 34.
turgida III 13, 4. turgidum I 3, 19. turgidi IIII 12, 4. turgida II 10, 24.
turmam III 4, 43. turmàe II 4, 9. CS 38. turmas II 16, 22. IIII 14, 23.
turpis III 5, 6. 27, 53. E 8, 5. turpis (*genet.*) E 5, 19. turpem I 31, 19. turpe II 7, 12. III 27, 39. E 9, 15. turpi I 33, 9. turpes II 20, 22. turpinm I 37, 9. turpior II 8, 4.
turpo turpant IIII 13, 12. turparunt I 13, 10.
turris III 16, 1. turres II 10, 11. turres (*accus.*) IIII 6, 7. turrīs I 4, 14. turribus E 17, 70.
tus turis III 8, 2. ture I 30, 3. 36, 1. III 23, 3. tura I 19, 14. IIII 1, 22. 2, 52.
Tusco III 7, 28. Tuscis IIII 4, 54.
Tusculi E 1, 29.
tutela II 17, 23. IIII 6, 33. 14, 43.
tutor E 2, 22.
tutus II 10, 6. IIII 5, 17. tuta III 2, 25. tutum I 17, 5. II 2, 21. III 16, 7. 29, 63. tuto III 4, 17. tutis I 27, 18.
tuus IIII 5, 6. E 17, 50. tua II 8, 23. III 22, 5. IIII 15, 4. E 1, 31. 5, 75. tuumst IIII 3, 24. tui I 7, 21. tuist IIII 3, 21. tuae I 15, 21. IIII 1, 16. 10, 2. 11, 22. E 1, 24. tuo E 3, 21. 17, 72. tuae I 15, 32. II 5, 5. III 15, 2. IIII 5, 5. tuum E 1, 15. tuum IIII 1, 26. 5, 34. E 8, 12. tuo I 25, 7. IIII 14, 9. E 1, 4. 17, 50. tuā IIII 12, 21. E 14, 15. tuae III 3, 13. 13, 16. tuis III 10, 16. E 10, 15. tuos IIII 9, 32. 14, 33. tuas I 6, 11. 15, 7. 26, 12. IIII 14, 2. tua III 27, 75. tuis II 17, 1. III 7, 10. 24, 4. 29, 4. IIII 6, 21. E 17, 23.
Tydides I 15, 28. Tydiden I 6, 16.
tympano III 15, 10. tympana I 18, 14.
Tyndari I 17, 10.
Tyndaridae IIII 8, 31.
Typhoeus III 4, 53.
tyrannus II 17, 19. III 17, 9. tyranni I 35, 12. III 2, 7. 3, 3. tyrannos II 13, 31.
Tyriae III 29, 60. Tyriis E 12, 21.
Tyrrhenus III 10, 12. Tyrrhena III 29, 1. Tyrrhenum I 11, 6. †III 24, 4. IIII 15, 3.

V.

uaccae II 16, 34. IIII 2, 53.
uaco uacat III 18, 11.
uacuum I 3, 34. 18, 15. IIII 15, 8. uacuam I 5, 10. IIII 14, 36. uacuum III 25, 13. uacui I 6, 19. 32, 1.
uada I 3, 24. uadis E 16, 26.
uae I 13, 3.
uafer III 7, 12.
uagor I 22, 11. uagantem III 14, 19.
uagus I 2, 18. III 3, 9. uaga III 27, 16. uagae I 28, 23. uago III 13, 12. uaga I 34, 9. uagas III 24, 10. IIII 4, 2. uagis III 29, 24.
ualet I 34, 12. II 5, 1. III 7, 27. ualent E 5, 62. 87. ualere E 11, 11. ualentium III 25, 15. E 17, 4. ualuerunt E 16, 3.
Valgi II 9, 5.
ualidus III 4, 53. ualido I 31, 17.
uallis I 15, 29. ualle I 17, 17. III 1, 47. E 2, 11. ualles I 17, 11.
uallus uallum E 9, 13.
uana III 27, 41. uanae I 24, 15. uano I 23, 3. uanae (*nomin.*) III 24, 36.
uapor E 3, 15.
Varine II 8, 2.
Vario I 6, 1.
uarius II 5, 12. uariis I 12, 15. 18, 12.
Varus Vare I 18, 1. E 5, 73.
uastata IIII 4, 47.
uasto IIII 14, 30.
uates I 31, 2. II 20, 3. III 19, 5. uatis II 6, 24. IIII 6, 44. uati E 17, 44. uate IIII 9, 28. E 16, 66. uatum IIII 3, 15. 8, 27. uatibus I 1, 35.
Vaticani I 20, 7.
ubere IIII 4, 14. ubera E 2, 46. 8, 8. 16, 50.
uberes II 19, 10. IIII 15, 5.
ubi (*adu. loci*) I 22. 17. II 6, 3. 14. 17. E 12, 6. 16, 43.
ubi (*temporale*) II 1, 10. 13, 33. III 6, 41. 27, 69. IIII 5, 6. 7, 14. E 2, 67. 5, 91. 11, 19.
ubicumque III 27, 13.
udam III 2, 23. udum III 29, 6. udo I 32, 7. II 5, 7. 7, 23. E 10, 19. uda I 7, 13. 22.
ue I 7, 2. 12, 6. 23, 10. II 5, 20. 7, 25. III 2. 16. 4, 4. IIII 2, 13. 18 (bis). 21. 37. 4, 13. 63. 64. 9, 17. 20. 32. 13, 17. 14. 1. 15, 23. E 1, 27. 2, 50. 8, 18. 12, 2. 17, 61.
uectigalia III 16. 40.
uectis uectes III 26, 7.

uector uectabor E 17, 74.
ueho uexit III 29, 48. uexere III 3, 14.
Veia E 5, 29.
uel I 7, 3 (bis). 12, 1. 22, 7. 35, 2. 3. II 8, 3. 11, 13 (bis). III 11, 47. 24, 45. 47. 29, 43. 45. IIII 4, 43. 9, 22. 10, 8. E 1, 11. 13. 2, 17. 59, 60. 9, 35. 12, 13.
uellus uellera III 16, 36. E 12, 21.
uelo uelata I 35, 22.
uelox I 17, 1. III 25, 3. IIII 12, 22. ueloci III 27, 63. uelocīs IIII 14, 11. uelocius E 17, 61.
uelum uela I 34, 4. II 10, 24. IIII 15, 4.
uelut I 12, 47. 37, 17. III 11, 9. 41. IIII 2, 5. 6, 9. E 8, 6. 16, 18.
ueluti III 28, 6.
uena II 18, 10. uenis II 2, 15.
Venafranos III 5, 55.
Venafro II 6, 16.
uenalem III 14, 2. uenale II 16, 7.
uenator I 1, 26. 37, 19.
ueneficae E 5, 71.
uenefici E 17, 58.
uenenatis I 22, 3.
uenenum I 37, 28. ueneni E 3, 5. uenena II 13, 8. E 5, 62. 87. 17, 35. uenenorum E 5, 22. uenenis I 27, 22.
ueneratur CS 49. uenerantur IIII 14, 52.
†uenit IIII 5, 31. ueniunt E 16, 49. uenias I 2, 30. ueni IIII 12, 22. ueniens III 5, 16. ueniet I 19, 16. IIII 10, 2. ueni III 27, 37.
uenor uenari III 24, 56.
uenter E 8, 9. 17, 50. uentrem E 2, 53.
uentosum III 4, 46.
*uentum I 23, 6. uento I 25, 12. II 10, 23. III 20, 13. uenti I 12, 30. IIII 4, 9. uentorum I 3, 3. uentos I 9, 10. 12, 10. 15, 4. 17, 4. uentis I 5, 7. 14, 15. 26, 3. II 10, 9. III 10, 7. 29, 24. E 9, 30. 11, 16. 16, 13. 17, 24.
Venus I 4, 5. 13, 15. 18, 6. 19, 9. 27, 14. 30, 1, 33, 13. II 7, 25. 8, 13. III 9, 17. 11, 50. 16, 6. 21, 21. 27, 67. IIII 1, 1. Veneris I 15, 13. III 18, 6. 26, 5. IIII 6, 21. 10, 1. 11, 15. 15, 32. CS 50. Veneri I 33, 10. III 10, 9. Venerem I 32, 9.
uenus IIII 13, 17. uenerem II 5, 4. III 13, 5.
Venusinae I 28, 26.
*uepris I 23, 5.
uer II 6, 17. IIII 7, 9. ueris I 4, 1. †23, 5. IIII 5, 6. 12, 1. uere III 7, 2.
ueraces CS 25.
uerbenas I 19, 14. uerbenis IIII 11, 7.
uerbera III 12, 4. uerbere III 27, 24.
uerberes E 10, 3. uerberabit E 16, 12. uerberatae III 1, 29.
uerbum uerba IIII 1, 36. 2, 11. 9, 4. E 15, 4. uerbis III 14, 12. E 5, 84. 12, 13.
uerecundus E 17, 21. uerecundum I 27, 3.
Vergilium I 3, 6. Vergili I 24, 10. IIII 12, 13.
Veritas I 24, 7.
uernas E 2, 65.
uerni IIII 4, 7. uernis II 11, 10.
uerres uerris III 22, 7.
uerritur I 1, 10.
uersiculos E 11, 2.
uerso uersare III 6, 39. uersatur II 3, 26.
uersūs CS 5.
uerticem I 18, 15. III 16, 19. uertice I 1, 36. IIII 11, 12. uertices II 9, 22. uerticibus III 24, 6.
uertis E 6, 3. uertat E 2, 52. 4, 9. uertite E 5, 54. uertere I 35, 4. III 25, 16. uertit III 3, 20. E 10, 13. uerterunt E 9, 17. uerterit IIII 10, 5. uerso III 29, 2. uersa III 4, 26. uersis I 19, 11.
uerum IIII 12, 25.
uerus uera III 5, 29. ueri I 28, 15. ueris E 5. 6. ueros I 37, 15. vere III 14, 13.
uesani III 29, 19.
uescimur II 14, 10.
Vespero II 9, 10. III 19, 26.
uespertinus E 16, 51.
Vestae I 2, 16. III 5, 11. Vestam I 2, 28.
uester III 4, 21 (bis). uestrum CS 37. uestrā I 21, 16. uestris III 4, 25.
uestimenta I 5, 16.
uestio uestiunt II 16, 37.
uestis uestem I 17, 28. ueste I 35, 24. uestibus IIII 9, 14.
uetat I 4, 15. 6, 10. IIII 8, 28. E 14, 6. uetant E 17, 69. uetet III 27, 15. uetabo III 2, 26. uetitā III 24, 58. uetitum I 3, 26.
uetulae IIII 13, 25. uetulam III 15, 16.
uetus III 8, 21. 18, 7. E 8, 3. ueteris I 1, 19. II 12, 9. uetus I 15, 8. ueteres I 9, 12. ueterum II 15, 12. ueteres IIII 15, 12.
uetusto III 17, 1. uetustis E 2, 43.
uexas E 6, 1. uexant II 9, 3. uexet III 2, 4. uexare IIII 14, 23. uexata IIII 9, 19.

uia I 28, 16. uiam III 24, 44. E 4, 7. uiā III 2, 22. E 7, 8. uiarum II 6, 7. uias II 12, 11. III 7, 29.
uiator III 4, 32.
uicarius III 24, 16.
uicatim E 5, 97.
uicinus III 7, 23. uicina III 19, 24. uicinum E 5, 44. uicinae III 29, 39.
uicis †uicem E 5, 88. uice I 4, 1. IIII 14, 13. E 13, 8. 17, 42. uices I 28, 32. III 29, 13. IIII 7, 3.
uicissim E 15, 24.
uictima II 3, 24. III 23, 12. uictimā E 5, 90. uictimas II 17, 30.
uictor I 6, 2. III 14, 4. IIII 6, 3. 9, 44. 14, 32. E 16, 11. uictorem IIII 3, 6. 4, 67. uictore II 4, 10. E 9, 2. uictorum II 1, 27. E 10, 12.
uictrices III 3, 63. IIII 4, 23.
uides I 9, 1. 14, 3. III 20, 1. 27, 17. E 4, 7. uidet CS 65. uidere E 2, 62. 63. 16, 14. uidi II 19, 2. III 5, 21 (bis). uidit I 3, 19. II 19, 29. III 27, 32. IIII 4, 16. uidimus I 2, 13. II 13, 22. uīdere IIII 4, 17. uiděris IIII 3, 2. 10, 6. uideor II 1, 21. III 4, 6. uideri IIII 2, 59. 13, 3. uisum (est) I 33, 10. uisa est I 1, 27. uisum I 15, 30.
uiduantur II 9, 8.
uiduus I 10, 11. uiduas IIII 5, 30.
uietis E 12, 7.
uiget I 12, 18. uigui III 9, 4. 8.
uigiles III 8, 14. uigilum III 16, 2.
uigilo uigilans III 27, 38.
uigor IIII 4, 5.
uilis III 27, 57. uile I 20, 1.
uilla E 1, 29. uillā II 3, 18. uillae III 22, 5.
uincire IIII 1, 32. uinxisse I 7, 23. uincta IIII 11, 7. uinctum IIII 11, 24.
uinco uincunt III 24, 41. uincas E 15, 22. uincat I 36, 14. uincere E 11, 24. uincor E 17, 27. uinci IIII 4, 62. uictus III 12, 12. IIII 6, 21. E 9, 27. uicta III 27, 36. uicti E 17, 43. uictis II 9, 22. uictas IIII 15, 2.
uincula IIII 7, 28. uincla E 9, 9. 17, 72.
Vindelici IIII 4, 18. 14, 8.
uindex IIII 9, 37. uindicem IIII 6, 2.
uinea E 16, 44. uineae III 1, 29.
uini I 4, 18. II 19, 10. uino I 7, 31. 27, 5. III 12, 3. E 13, 17. uina I 11, 6. 18, 5. 31, 12. II 3, 13. III 6, 26. 18, 7. 21, 8. IIII 5, 31. 12, 16. E 2, 47. 9, 34. 13, 6.
uiolā III 10, 14.
uiolaria II 15, 5.
uiolens III 30, 10. uiolenter I 2, 14. uiolentior II 17, 18.
uipera uiperis III 4, 17. E 5, 15. 16, 52.
uiperinus E 3, 6. uiperino I 8, 9. II 19, 19.
uir II 18, 28. III 1, 9. 10, 15. 16, 14. uiri III 24, 22. E 2, 44. 15, 12. uirum I 12, 1. III 2, 14. 3, 1. 68. 14. 11. 24, 19. IIII 8, 28. uiro I 23, 12. III 1, 9. 10, 2. 11, 46. uiri I 7, 31. uirorum I 37, 10. II 17, 30. III 1, 22. CS 70. uiris I 15, 9. uiros E 1, 10.
uirent E 13, 4. uirens E 17, 33. uirentis IIII 13, 6. uirenti I 9, 17. uirenti (*abl.*) I 25, 17. uirentīs II 5, 5.
uirgā I 10, 18. 24, 16.
uirgineā III 4, 72.
uirgo I 12, 22. III 2, 8. 6, 22. 11, 35. uirginis III 16, 5. uirgine II 4, 8. III 30, 9. uirgines I 2, 27. 4, 20. 21, 1. II 8, 23. III 15, 5. CS 6. uirginum I 6, 17. 29, 5. III 11, 26. 14, 9. 27, 38. IIII 6, 31. uirginibus II 12, 19. III 1, 4. IIII 1, 26.
Virgo III 22, 1.
uiridis I 21, 8. uiridi I 1, 21. 4, 9. II 6, 15. III 25, 20. IIII 8, 33. uirides I 23, 6. uiridīs I 17, 8. III 28, 10.
uirilis I 8, 15. E 10, 17. uirilem III 5, 43.
uirtus II 7, 11. III 5, 29. 21, 12. 24, 22. IIII 4, 31. 8, 26. 9, 30. E 9, 26. 16, 5. 39. uirtutis III 24, 44. uirtutem III 24, 31. uirtute III 29, 55. IIII 15, 29. E 15, 11. uirtutes IIII 14, 3.
Virtus II 2, 19. III 2, 17. 21. CS 58.
uis II 13, 20. 17, 6. III 4, 65. IIII 8, 9. 11, 4. 15, 18. E 5, 94. 6, 6. 7. 13. uim I 16, 16. III 4, 66. 14, 15. 28, 4. IIII 4, 33. uires IIII 15, 14. uires III 4, 67. 21, 18. IIII 2, 22. E 8, 2. uiribus E 16, 2.
uisit †I 4, 8. III 28, 15. uisam II 20, 14. III 4, 33. 35. uisere I 2, 8. 37, 25. III 3, 54. IIII 13, 26. CS 12. uisentur II 15, 3. uisendus II 14, 17.
uita IIII 8, 14. E 1, 5. 17, 63. uitae I 4, 15. 7, 18. 22, 1. uitam III 2, 5. 5, 37.
uitiosa II 16, 21. uitiosiorem III 6, 48.
uitis III 1, 44. 23, 6. uitem I 31, 10.

IIII 5, 30. uite I 18, 1. 38, 8. uites I 20, 11. uitium E 2, 9.
uitium uitio I 2, 23. uitia II 1, 2. uitiis I 2, 47. III 27, 39.
uito uitas I 23, 1. uitat I 8, 10. E 2, 7. uites I 14, 20. IIII 11, 31. uitet II 13, 13. uitabis I 15, 18. 17, 18. uitabit III 30, 7.
uitreo IIII 2, 3. uitream I 17, 20.
uitro I 18, 16. III 13, 1.
uittā III 14, 8.
uitulus IIII 2, 54. uituli I 36, 2. uitulos III 11, 41. uitulis II 5, 8.
uiuax I 36, 16.
uiuidus IIII 4, 10.
uiuo uiuunt III 24, 11. IIII 9, 11. uiuas III 27, 14. uiuat I 32, 3. uiuere III 9, 24. uiues II 10, 1. uiuet II 2, 5. uixi III 26, 1. 29, 43. uixit III 5, 6, uixere IIII 9, 25. uixeris II 3, 5. uiuitur II 16, 13.
uiuom I 19, 13. uiuo III 8, 4. uiuae III 21, 23.
uix I 14, 7. 27, 23. 37, 13.
ulcerosum I 25, 15.
ulciscor ulta IIII 12, 8. E 3, 13. 5, 63.
Vlixei I 6, 7. E 16, 60. 17, 16.
ulla II 8, 1. 14, 24. ullum I 24, 8.
ulmo I 2, 9. ulmos II 15, 5.
ulnarum E 4, 8.
ultimam I 11, 4. ultimum II 7, 1. E 1, 13. ultimā I 36, 4. II 18, 4. ultimi II 20, 18. ultimae I 16, 18. ultimos I 35, 29. ultimas III 3, 45.
ultor I 2, 44. ultorem I 2, 18.
ultra (*praepos.*) I 22, 10. 28, 12. II 18, 24. III 29, 31.
ultra (*aduerb.*) II 13, 15. 16, 25. 18, 32. IIII 11, 29.
ultro IIII 4, 51.
umbilicum E 14, 8.
umbra I 7, 21. IIII 7, 16. E 5, 93. umbram II 3, 10. umbrā I 17, 22. 32, 1. umbrae II 13, 30. umbras III 6, 42. 29, 21.
umbrosam III 1, 23. umbrosis I 4, 11. 12, 5.
umero II 5, 18. umerum I 21, 12. III 20, 14. umeros I 2, 31. 13, 10. II 20, 12. III 12, 10. umeris II 13, 32. III 4, 60. IIII 10, 3. E 3, 17. 17, 74.
umida E 12, 10.
umor I 12, 29. 13, 6.
umquam II 8, 2. 17, 15. E 3, 15. 19. 7, 12.
una III 29, 38.
uncus I 35, 20.
unda I 12, 32. II 6, 4. 7, 16. undae II 17, 20. undā II 14, 9. 20, 8. III 4, 28. undas III 27, 32. IIII 4, 44. 14, 20. E 16, 21. undis I 2, 14. 28, 22. III 12, 10.
unde (*interrog.*) I 35, 36. III 5, 37. 27, 37. E 5, 85.
unde (*relat.*) I 12, 7. 17. 28, 28. II 6, 9. 12, 7. III 11, 38. 13, 15. IIII 4, 19. E 11, 25. 13, 15.
undenos CS 21.
undique I 7, 7. 16, 14. 29, 13. II 15, 2. E 12, 7.
unguentum III 14, 17. unguenta II 3, 13. 7, 23.
ungui II 8, 4. III 6, 24. unguibus I 6, 18. II 19, 24. E 5, 93.
ungulā E 16, 12.
unguo unxere E 17, 11. uncti II 11, 17. uncta II 1, 5. E 5, 19. unctis I 29, 8. unctos III 12, 9. unctis E 5, 69.
unico III 14, 5. unicis II 18, 14. unice I 26, 5.
unus III 4, 48. E 12, 4. una I 28, 15. 37, 13. III 11, 33. 27, 37. unum I 7, 5. unius IIII 9, 39. uni II 2, 12. 22. unum E 5, 4. unum E 12, 15. uno I 17, 19. II 8, 3. 11, 10. E 14, 15.
uocalem I 12, 7.
uocas II 20, 6. uocat III 6, 30. 24, 46. IIII 5, 13. uoces I 14, 10. uocet I 2, 25. uocantis I 30, 2. uocanti I 32, 16. III 7, 31. uocabit E 16, 22. uocaueris IIII 9, 45. uocari I 2, 43. CS 15. uocatus II 18, 40 (bis). uocata III 22, 3. E 5, 5. 75.
Volcanus I 4, 8. III 4, 59.
uolgaris III 2, 23.
uolgo uolgauit III 2, 27. uolgata E 17, 57. uolgatas IIII 9, 3.
uolgus I 35, 25. II 13, 32. 16, 40. III 1, 1.
uolitant IIII 5, 19.
uolnus E 11, 17. uolnere I 27, 12.
uolo uolate E 16, 40. uolantem I 37, 16. uolantis II 16, 12.
uolo uis IIII 13, 3. E 12, 1. 17, 30. uolt I 3, 16. uoltis I 27, 9. uelim III 16, 38. uelis II 12, 23. uelint III 3, 60. 8, 2. uolens III 30, 16. uolentem IIII 15, 1. uolente E 17, 17. uoles I 16, 2. E 17, 40. 70. uolet III 24, 25. uoluit II 12, 14. uoluere I 12, 31.
uolpes III 27, 4.
Volture III 4, 9.
uoltus I 2, 40. 19, 8. III 3, 3. IIII 5, 6. E 17, 18. uoltum II 4, 21. III 5,

44. uoltu I 37, 26. II 5, 24. 11, 11. III 11, 21. IIII 9, 43. uoltūs II 1, 20. E 5, 4. 93.
uolubilīs IIII 1, 40.
uolucris III 28, 6. IIII 13, 16. II 17, 24 (Fati). uolucrem I 34, 8. IIII 1, 38.
uoluntas I 27, 13.
uoluo uoluere II 9, 22. IIII 6, 40. uoluentis III 29, 38. uoluitur IIII 14, 25.
uomerem E 2, 63. uomere III 13, 11.
uos I 21, 5. 9. III 4, 29. 37. 41. 14, 10. E 16, 39. CS 25. uos E 5, 89. 97. CS 49.
uotiuam II 17, 31. uotiuā I 5, 14.
uota IIII 2, 56. 8, 34. 13, 1. E 7, 9. uotis II 8, 6. III 29, 59. IIII 5, 13. E 17, 62. CS 71.
uoueram III 8, 6.
uox uocis IIII 2, 46. uocem I 24, 4. uoce I 10, 3. 11. III 4, 3. IIII 11, 35. E 5, 45. 6, 9. uoces III 7, 22. uocibus II 2, 21. IIII 6, 22. E 5, 76. 17, 6. 78.
urbs E 7, 10. urbis IIII 2, 41. urbi III 29, 26. E 9, 9. urbem I 2, 4. 7, 5. III 6, 14. E 11, 7. 16, 11. 17, 59. CS 39. urbe III 5, 12. 8, 17. CS 11. urbes I 35, 10. urbium III 16, 13. 24, 27. IIII 3, 13. urbibus I 16, 18. urbes II 20, 5. III 4, 46. IIII 4, 42. 56. 15, 2. 20. urbibus E 9, 29.
urges II 9, 9. 18, 20. urget I 5, 2. 22, 20. 24, 6. III 27, 57. E 17, 25, urgent I 15, 23. urgentur IIII 9, 27. urgendo II 10, 2.
urna II 3, 26. III 1, 16. 11, 22.
uro urit I 14, 8. 19, 5. 7. urere E 11, 4. ureret IIII 6, 19. E 7, 6. urentīs IIII 4, 31. uret I 15, 35. uror I 13, 9. ureris E 14, 13. urimur I 6, 19. urantur E 16, 55. uri III 7, 11. usto E 10, 13. ustis E 9, 8.
ursus E 16, 51. ursis IIII 4, 18.
usitatā II 20, 1. usitatis E 5, 73.
usquam II 13, 9.
usque I 17, 4. II 9, 4. 18, 23. III 30, 7. IIII 4, 45. E 16, 44. 17, 64. usque ad E 1, 13.
Vsticae I 17, 11.
usus III 1, 43. usum I 27, 1. II 11, 4. usu II 2, 4. usūs III 3, 51.
ut (*p. comparatiua*) I 7, 15. 8, 13. 9. 1. 14, 3. 16, 9. 23, 9. II 5, 19. III 4, 42. 5, 42. 7, 13. 10, 7. 25, 12. IIII 4, 57. 5, 9. 14, 29. E 1, 19. 33. 34. 2, 2. 4, 9. 5, 9. 27. 83. 6, 16. 9, 7. 12, 25. 14, 3. 17, 77. ut (*p. temporalis*) IIII 4, 42. E 3, 9. 5, 11. 7, 19. 16, 64. ut (*p. mirantis uel indignantis*) I 11, 3. E 2, 19. 61. 16, 31. 53. 17, 56. 59. ut (*c. coniunct.*) I 1, 13. 15, 4. 20, 5. 37, 20. 27. III 1, 9. 4, 17. 18. IIII 11, 13. 29. 13, 26. E 1, 21. 25. 29. 7, 5. 7. 9. 8, 19. 10, 3. 11, 16. 17, 64.
utcumque I 17, 10. 35, 23. II 17, 11. III 4, 29. IIII 4, 35. E 17, 52.
uterque II 2, 11. utriusque III 8, 5. utrumque II 13, 29. 17, 21. E 10, 3. 16, 56. utramque II 17, 8.
uterus utero III 22, 2.
uti (*p. comparatiua*) I 15, 29. III 15, 10. IIII 5, 35. E 5, 9. 81. uti (*p. finalis*) E 5, 37.
utili IIII 9, 41. utilem I 12, 42.
utinam I 35, 38. II 6, 6. III 27, 51. IIII 5, 37.
utor uti II 2, 20. IIII 9, 48.
utrumne E 1, 7.
uuae II 5, 10. uuam I 20, 10. E 2, 20. uuis II 6, 20.
uuidus II 19, 18. uuidi IIII 2, 30. uuidi IIII 5, 39. uuida I 5, 14.
uxor II 14, 22. 18, 28. III 3, 67. 15, 1. 27, 73. E 2, 42. uxores I 17, 7. III 27, 21.
uxorius I 2, 20.

X.

Xanthia II 4, 2.
Xantho IIII 6, 26.

Z.

Zephyris III 1, 24. IIII 7, 9.
zonā III 27, 59. zonis I 30, 6.

CORRIGENDA ET ADDENDA

Simul atque hoc uolumen prelo exiit, Ferdinandi Haugi amicissimi opera adiuti expectatione plura repperimus errata; praeterea de nonnullis locis iam aliter ac proximo anno me sentire, tacere nolui; denique codicis Argentoratensis uetustissimi lectiones memorabiliores adicere in rem esse arbitrabamur.

c. I 3, 1 testim. leg. ad Ter. ad. II pro ad Ter. ad II c. I 3, 37 nunc praetulerim ardui est c. I 4, 1 leg. hiemps pro hiems c. I 4, 8 nunc praefero urit c. I 4, 9 leg. impedire pro inpedire c. I 6, 11 leg. laudes pro laudis c. I 7, 7. adnotat. crit. leg. decerptam fronti pro decerptam frondi c. I 7, 8 nunc praetulerim honorem c. I 7, 32 testim. excidit numerus uersus c. I 8, 6 leg. aequales pro aequalis c. I 16, 5 leg. adytis pro adyti c. I 16, 28 leg. obprobriis pro opprobriis c. I 17, 14 lectioni hinc haud scio an praeferendum erat hic c. I 17, 14 adnot. crit. *pr*educta π cum ad u. 17 pertineat, huc inrepsit c. I 21, 14 adnot. crit. leg. u pro u. c. I 22, 1 testim. leg. Acron uolgatus pro Acr. c. I 33, 2 adnot. crit. leg. rell. pro Ω c. II 2, 18 leg. beatorum pro beatorums c. II 8, 2 nunc praetulerim Varine cf. mus. Rhen. 1864 p. 212 c. II 10, 9 leg. Hildebertus p. 992 pro Hildebertus l. c. c. II 13, 4 leg. obprobrium pro opprobrium, item c. III 24, 42 c. II 13, 38 adnot. crit. post sch.γ add. codd. Cruquii c. II 18, 2 testim. leg. non pro nou c. III 3, 7 nunc praetulerim inlabatur cf. c. IIII 5, 56 c. III 3, 52 adnot. crit. leg. dextera pro dextera c. III 4, 38 utrum lectio addidit uerior sit an abdidit, id prorsus nescio c. III 4, 69—72 adnot. crit. ante Hauptius add. Buttmannus Peerlk. Meinekius c. III 5, 49 adnot. crit. leg. q̊f pro qf c. III 7, 4 adnot. crit. post Diuae excidit punctum c. III 19, 19 adnot.

crit. del. uu. 19 — Peerlk. c. III 23, 19 adnot. crit. post 1 Bland. add. Ac. Acr. et sch.γ c. III 28, 7 adnot. crit. leg. V pro 'V' c. IIII 6, 14 adnot. crit. Sed — Schwerdtius ad u. 17 pertinent c. IIII 6, 21 adnot. crit. leg. item pro tem c. IIII 8, 5 adnot. crit. leg. 6 pro 5 c. IIII 9, 42 adnot. crit. leg. 45 pro 55 c. IIII 11, 5 excidit numerus uersus c. IIII 11, 20 adnot. crit. leg. Ordinat euan. ε pro Ordinat ε c. IIII 11, 35 adnot. crit. excidit numerus uersus c. IIII 13, 28 adnot. crit. leg. 184 B pro 184 c. IIII 14, 46 leg. Hister pro Ister c. IIII 15, 25 adnot. crit. leg. prius et pro et epod. 2, 5 adnot. crit. leg. neque pro naque; ibidem post ρ excidit) epod. 2, 40 adnot. crit. excidit numerus uersus epod. 2, 43 adnot. crit. leg. 43 pro 42 epod. 6, 14 adnot. crit. leg. [bupalo pro bupa lo epod. 7, 5 testim. leg. cf. pro f. epod. 16, 12 adnot. crit. leg. ab alt. m. pro ab. alt. m. epod. 16, 33 adnot. crit. add. numerus uersus p. 212 supra contextum leg. 16 pro 16—17 et p. 219 leg. 16—17 pro 17 et p. 222 del. 17 post HORATI EPODON

ACCEDVNT

ARGENTORATENSIS PRIMI = D
(saec. VIIII—X)

LECTIONES MEMORABILIORES

I

I 1, 1—I 2, 1 *deficit D*

I 2, 31 candentis *D*
I 3, 37 ardui est *D*
I 4, 8 uisit *in ras., in margine* urit D
I 6, 7 duplicis *D*
I 7, 2 ephesum *D*
I 7, 9 dicet *D*
I 7, 13 tiburni *D*
I 7, 14 pomaria *D*
I 7, 15 deterget *D*
I 7, 17 Perpetuos *D*
I 7, 27 teucro *D pr.* teucri *D corr. ead. m.*
I 8, 2 Hoc...*oro D*
I 8, 6 equitæt *D*
I 8, 7 Temperet *D*
I 11, 5 Quae *D*
I 12, 13 parent*is D*
I 12, 15 et terras *D*

I 12, 31 qu*ia D*, quod *D*ιτ
I 12, 57 laetum *Dτ*
I 13, 6 manent *Dτ*
I 13, 13 audies *Dτ*
I 14, 8 Possint *Dτ*
I 15, 2 helenen *Dτ*
I 15, 20 Crines *Dτ*
I 15, 22 Gentis *Dτ*
I 15, 24 Teucer & stenelus *Dτ*
I 16, 8 Sic *Dτ*
I 17, 8 colubras *Dτ*
I 17, 14 hic *Dτ*
I 18, 7 Ac *Dτ*
I 18, 15 Ettollens *Dτ*
I 19, 11 Et uersis *Dτ*
I 20, 10 Tu bibes *Dτ*
I 21, 5 coma// *D* (comā τ)
I 21, 14 in *om. Dτ*

I 22, 2 mauris *Dτ*
I 22, 11 expeditis *Dτ*
I 23, 1 Vitat *Dτ*
I 24, 13 Quid si *Dτ*
I 24, 15 Num *Dτ*
I 25, 5 facilis *Dτ*
I 26, 9 Piplea *Dτ*
I 27, 13 uoluntas *Dιτ*
I 28, 3 latum *Dτ*
I 28, 15 mors *Dτ*
I 28, 31 forset *Dτ*

I 29, 2—I 31, 15 *deficit D*

I 31, 18 at *Dτ*
I 32, 1 Poscimus *Dτ*
I 35, 17 serua *Dτ*
I 35, 19 aena *Dτ*
I 35, 34 dura *om. Dτ*

II

II 1, 28 Rettulit *Dτ*
II 2, 5 Viuet *Dτ*
II 2, 7 aget *Dτ*
II 2, 18 plebis *D a. ras.* τ
II 3, 11 qd *D a. ras.*, q̊ *D p. ras. et corr.* (qd τ)
II 3, 13 breuis *Dτ*
II 4, 6 tecmessae *Dτ*
II 4, 18 delectā *Dτ*
I 5, 13 sequitur *Dτ*
II 6, 19 Fertili bacho minimum *Dτ*
II 8, 2 barine *Dτ*
II 9, 11 decedunt] cedunt *Dτ*
II 10, 18 cythara *Dτ*
II 11, 24 comas *Dτ*
II 12, 13 dulcis *Dτ*
II 12, 28 occupet *Dτ*
II 13, 8 colcha *Dτ*
II 13, 23 descriptas *Dτ*
II 13, 28 Dura fugae · mala dura belli *Dτ*
II 13, 38 laborem *Dτ*
II 13, 40 timidos *D* (timidas δτ)
II 14, 5 tricenis *Dτ*
II 14, 18 Cocytos *Dτ*
II 14, 20 Sisyphus *Dτ*
II 15 *non continuatur carmini II*14 *ut in cod.* τ, *sed in D haec inscriptio extat:* HAEC DE PSENTIS TEMPORIS LVXVRIA DICIT.
II 16, 34 sq. hinni
Tum apta *Dτ*
II 17, 25 cū *Dτ*
II 18, 8 purpuras clientes *in ras. D*
II 18, 25 Limites *Dτ*
II 18, 30 fine *Dτ*
II 20, 12 umeros *D*
II 20, 13 nocior icaro *Dτ*

III

III 1, 43 Delinit usus nec falerne *Dτ*
III 1, 44 Vites *Dτ*
III 2, 27 Vulgauit archanae subistem *Dτι*
III 2, 29 phaselon *Dτ*
III 2, 31 VERSVS VLTIMVS

Q. HORATI FLACCI

OPERA

RECENSVERVNT

O. KELLER ET A. HOLDER

VOL. II

SERMONVM LIBRI II EPISTVLARVM LIBRI II
LIBER DE ARTE POETICA

LIPSIAE
IN AEDIBVS B. G. TEVBNERI
MDCCCLXVIIII

LIPSIAE, TYPIS B. G. TEVBNERI

LVDOVICO · KAYSERO

GVILELMO · TEVFFELIO

PIETATIS · ERGO

. = liber archetypus codicum *A* et *a*.

A = codex Parisinus 7900ª saeculi (VIIII—) X. olim Puteaneus.

a = codex Auenionensis nunc Ambrosianus O. 136 sup. saeculi VIIII (—X.)

D = codex Oberlinianus A nunc Argentoratensis C VII. 7 saeculi (VIIII—) X.

E' = liber archetypus codicum *E* et *e*.

E = codex Emmerammensis 685 nunc Monacensis Lat. 14685 saeculi XI.

e = schedae Stutgardianae mss. poet. et phil. nr. 53 saeculi XI—XII.

γ = codex Bliaudifontanus nunc Parisinus 7975 saeculi XI.

B = codex Bernensis 363 olim Floriacensis saeculi VIII—VIIII.

C = codicis Monacensis 14685 pars altera manu atque *E* scripta saeculo XI.

F = liber archetypus codicum *φ* et *ψ*.

φ = codex Parisinus 7974 olim Remensis saeculi X.

ψ = codex Parisinus 7971 olim Floriacensis saeculi X.

λ' = liber archetypus codicum *λ* et *l*.

λ = codex Parisinus 7972 olim Jo. Jacobi Menteli saeculi VIIII—X.

l = codex Leidensis Lat. nr. 28 olim s. Petri Beluacensis saeculi X ineuntis.

δ' = liber archetypus codicum *δ* et *d*.

δ = codex Harleianus 2725 siue Graeuianus saeculi VIIII—X.

d = codex Harleianus 2688 saeculi VIIII—X.

ε = codex Einsidlensis 361 olim s. Geroldi saeculi X ineuntis.

u = codex Parisinus 7973 olim Floriacensis saeculi X ineuntis.

β' = liber archetypus codicum *β* et *Fran.*

β = codex Bernensis 21 olim Floriacensis saeculi X.

Fran. = codex Franekeranus nunc Leeuwardensis olim Genauensis saeculi XI—XII.

ν = codex Nienburgensis nunc Dessauiensis A saeculi X ineuntis.

π' = liber archetypus codicum *π* et *Lips.*

π = codex Parisinus 10310 saeculi X—XI.

Lips. (II) = codex Lipsiensis rep. I. 4. 38 saeculi X.

σ = codex Sangallensis oppidanus 312 olim Francogallicus saeculi X.

τ = codex Turicensis Carolinus 6 saeculi X.

g = codex Gothanus chart. B 61 saeculi XV.

r = codex Parisinus 9345 saeculi XI.
v = codex Parisinus 8213 saeculi XIII.
V = codex Blandinius qui dicitur uetustissimus.
y = codicum aliorum atque Ω ς aut singuli aut nonnulli.
ω = editionum ante Cruquium aut singulae aut nonnullae.
Porph.' = liber archetypus interpretationum *Porph.* et *Porf.*
Porph. = interpretationes codicis Monacensis Lat. 181 saec. VIIII (—X).
Porf. = interpretationes codicis Wolfenbuttelani Gudiani Lat. 85 saeculi XIIII.
Pph'. = lemmata *Pph.* et *Pf.* inter se congruentia.
Pph. et Pf. = interpretationum *Porph.* et *Porf.* lemmata.
Acr. = interpretationes Pseudoacronis.
Ac. = lemmata Pseudoacronis (cod. *v*).
schol. Γ = ea scholia marginalia quae non ad *Ac. Acr.* pertinent, ueruntamen non solum in cod. *γ*, sed in aliis quoque libris manu scriptis, ut in *r Bamberg. Barcin. Franeker.*, passimque etiam in cod. *v* reperiuntur.
gloss. Γ = ea scholia interlinearia quae non tantum in cod. *γ*, sed etiam in aliis, ut in *E a Bamberg. Barcin.* extant.
tractat. Vindob. = tractatus Vindobonensis de arte poetica nr. CXLV saeculi X.

FASCICVLVS 1

Q. HORATI FLACCI

SERMONVM LIBRI II

RECENSVIT

ALFREDVS HOLDER

Q. HORATI FLACCI
SERMONVM
LIBER PRIMVS

I

Qui fit, Maecenas, ut nemo, quam sibi sortem

TESTIMONIA.

I 1. INSCR. cf. Apoll. Sid. c. 9, 233 sqq.: 'non quod per satiras, epistularum sermonumque sales nouumque epodon libros carminis ac poeticam artem Phoebi laudibus et uagae Dianae conscriptis uoluit sonare Flaccus'. c. 23, 453: 'quamuis post satiras lyramque tendat ille ad Pindaricum uolare cygnum' 1—3 cf. Hildebert. moral. phil. 980: 'ex hoc uitio oritur, quod nemo sua sorte contentus uiuat, sed laudet diuersa sequentes' 1 'qui fit Maecenas' gloss. Mai class. auct. VIII 490

VARIA LECTIO.

Ω″ = omn. codd. DEγBFλ′(λl)δ′(δd)u; ς″ = aut omnes codd. β′νπ′ σagr(dl) aut ea pars horum codd. ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. νσagr(dl) aut ea pars horum codd. ex quibus non aliae lectiones notantur

SERMONVM I 1. Q·HORATII FL·EPISTOLARVM ‖ LIBER·II· EXPLIC̄ ‖ INCIPIT SERMONVM LIBER PRIMVS·*E* Q·HORATII FLACCI· LIBER·SERMO·NV̄·PRIMVS INCIPIT *γ* FINIT ‖ POETICA ‖ SERMON̄ LIB̄·I· INCIPIT·*B* Q·HORATII·F·EPL̄ARV̄·LIB̄·II·EXP̄ ‖ INCIPIT SERMONV̄· LIB̄·I·*F* Q·HORATII FLACCI (FL̄·*δ*) EPISTOLARV̄ LIB̄·II·EXPLICIT INCIPIT SERMONVM LIBER·I·*λδ* (*a cons. d*) Q. HOR̄·F·SCL̄ARE CARM̄ EXPLIC̄ ‖ INCIPIT SERMONV̄ LIB̄ PRIMVS *u inscriptionibus carent D* (*νιl*) Q·II·F· Carmen seculare explicit: incipit Eclogarum [Sermonum *V*2] liber primus *y* [*V*] '*in Blandiniis singula notata sunt hoc titulo:* Ecloga 1. 2. 3. &c.' *Cr.* SERMONES *hi libri nuncupantur etiam apud ueteres grammaticos. ex omnibus quos contulimus libris nullus exhibet titulum saturarum.* HORATII FLACCI CARMINVM LIBER·V· EXPLI ‖ CIT: INCIPIT SERMONVM LIB̄·I *Porph.* 'Quamuis saturam (saty: *Porf.*) esse opus hoc suum Horatius ipse confiteatur.... tamen proprios titulos uoluit ei accommodare. nam hos priores duos libros 'sermonum' posteriores 'epistularum (episto: *Porf.*)' inscripsit (inscribens *Porph.*) *Porph.*' 'Quamuis igitur hoc opus saturam esse Horatius ipse profiteatur... tamen proprios titulos uoluit ei accommodare hos priores duos libros sermonum (epl̄arū *ν*), posteriores epistolarum (sermones *ν*) scribens' *Acr.* 1 Quid *E a. ras. y Pph. alt. l. recte Pph.' Porph.' Ac.* maecenas *EB* (*νa et β*) mecęnas *δ′* mecēnas *D* mecenas *cett.'*

seu ratio dederit seu fors obiecerit, illa
contentus uiuat, laudet diuersa sequentis?
'o fortunati mercatores!' grauis annis
miles ait multo iam fractus membra labore. 5
contra mercator, nauem iactantibus austris,
'militia est potior. quid enim? concurritur: horae
momento cita mors uenit aut uictoria laeta'.
agricolam laudat iuris legumque peritus,
sub galli cantum consultor ubi ostia pulsat. 10

TESTIMONIA.

3 cf. Sedul. carm. pasch. I 325: 'ambo errore pares, quamquam diuersa sequentes' 4—19 cf. Maximus Tyrius diss. 21, 1 'καὶ ἴδοις τὸν μὲν γεωργικὸν μακαρίζοντα τοὺς ἀστικοὺς ὡς συνόντας βίῳ χαρίεντι καὶ ἀνθηρῷ· τοὺς δὲ ἀπὸ τῶν ἐκκλησιῶν καὶ τῶν δικαστηρίων, καὶ τοὺς πάνυ ἐν αὐτοῖς εὐδοκίμους, ὀδυρομένους τὰ αὐτῶν καὶ εὐχομένους ἐπὶ σκαβάνῃ βιῶναι καὶ γηδίῳ σμικρῷ. ἀκούσῃ δὲ τοῦ μὲν στρατιωτικοῦ τὸν εἰρηνικὸν εὐδαιμονίζοντος, τοῦ δὲ ἐν εἰρήνῃ τὸν στρατιωτικὸν τεθηπότος. καὶ εἴ τις θεῶν ὥσπερ ἐν δράματι ὑποκριτὰς ἀποδύσας ἕκαστον τοῦ παρόντος βίου καὶ σχήματος μεταμφιέσει τὰ τοῦ πλησίον, αὖθις αὖ οἱ αὐτοὶ ἐκεῖνοι ποθήσουσι μὲν τὰ πρότερα, ὀδυροῦνται δὲ τὰ παρόντα. οὕτω δυσάρεστόν τί ἐστιν ὁ ἄνθρωπος κομιδῇ καὶ φιλαίτιον καὶ δεινῶς δύσκολον καὶ οὐδὲν τῶν (τὰ *Duebner*) αὐτοῦ ἀσπάζεται'. 4—5 'o felices mercatores — ait' Petrus Cluniacensis epist. IIII 36 6—7 'mercator — potior' Petrus Cluniacensis epist. IIII 36 7—8 'concurritur — laeta' Ioann. Saresber. policr. VII 16

VARIA LECTIO.

2 fors *DEγFλ′δ′u* ς′ (*et omn. Bland.*) *Pph.′ Porph.′ Ac. Acr.* sors *B* (*et Lips.*) *schol. D* ψ 'fortuna elegerit' *Porph.′ schol. F cf.* fors *opp.* ratio *apud Cic. ad Att.* XIIII 13, 3 ulla *E* ψ *a. ras.* (*v a. ras.* σ) *y opp. Pph.′* 3 laude *B* laudat *Ey opp. Ac.* sequentis *Bδ′* (*π′r*) *y* [*Reginensis* 1 *Vossianus*] sequentes *cett.′* ς′ 4 fortunate *B* gaues *B* annis *Ω″* ς″ *gloss. Γ* armis *coni. Bouhierus sed cf. Verg. Aen.* VIII 246: 'hic annis grauis atque animi maturus Aletes' *Theocr.* XXIIII 100: 'Τειρεσίας πολλοῖσι βαρύς περ ἐὼν ἐνιαυτοῖς' *Appulei. met.* II 2, 85: 'senex iam grauis in annis' 5 mites *B* menbra *λu* labore] dolore *u* 6 *INCIPIT cod. e*;

$$\Omega''' = DE'(Ee)\gamma BF\lambda'(\lambda l)\delta'(\delta d)u$$

nauim *D*1*γBpr.r* (*r corr. e*1*Fran.*) nauem *cett.″ D*2 ς′(*e euanuit*) *Porph.′* 7 Milicia *Dλ* pocior *D* portior *φ a. ras.* quid enim *Ω‴* ς″ *Pph.′ Ac. cf.* II 3, 142 quidni *y orium ex Acr.*: 'quare non et est comicum' 8 cita *Ω‴* ς″ (*et* 4 *Bland.*) *Pph.′ Ioannes Saresber.* aut cita *y Bentl.* (*quod ex gloss. F inrepsisse uideatur*) lφeta *γ* leta *u* le//ta *λ* letta *λ a. ras.* 9 laudat] ladat *δ′*1 10 cantū *φ* cantu *u* (*et Fran.*) *y opp. Pph.′ Porph.′ Ac. Acr.* consultor cantum *B opp. Pph.′ Acr.* ubi

ille datis uadibus qui rure extractus in urbem est,
solos felices uiuentis clamat in urbe.
cetera de genere hoc, adeo sunt multa, loquacem
delassare ualent Fabium. ne te morer, audi
quo rem deducam. si quis deus 'en ego' dicat 15
'iam faciam quod *uoltis; eris tu, qui modo miles,
mercator; tu, consultus modo, rusticus: hinc uos,
uos hinc mutatis discedite partibus. heia!
quid statis?' — nolint. atqui licet esse beatis.
quid causae est, merito quin illis Iuppiter ambas 20
iratus buccas inflet neque se fore posthac
tam facilem dicat, uotis ut praebeat aurem?
praeterea ne sic ut qui iocularia ridens
percurram, (quamquam ridentem dicere uerum

TESTIMONIA.

13—14 'cetera — loquacem ut lassare queant (lassare ut ualeant *ed. Ascens.*) Fabium' Ioann. Sar. policr. I 13 24 'ridentem — uerum' Ioann. Sar. pol. VIII 11 'quam dicere uerum' ecbasis capt. 484

VARIA LECTIO.

Ω''' = DE'γBFλ'δ'u; ς'' = omn. codd. β'νπ'σagr (del) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur; ς = omn. codd. νσagr (del) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur

ostia] osti. vbi *E* ostia *E'* (*π'dιr*) hostia *cett.'ς'Pph.* 11 rupe *E* urbe *Bu* 12 uiuentis *γ* (*π' a lpr. ut uid. r*) *y* [*Mellic. Valentian.* 1] uiuentes *cett.''ς'* cantat *By* 13 Cetera *E'Bλδ'u* Caetera *DγF* loqce *B opp. Ac.* 14 ualent] uolent *Epr. opp. etiam Pph.'* moror *E* (morer *e*) 16 uultis *Ω'''ς''* 18 motatis *E* (*non e*) discite *γι* heia *E p. ras.* (*aeg*) heha *E a. ras.* eia *cett.''ς''* 19 nolent *B y* nolint *cett.'''ς''* (*et omn. codd. Cr.*) *cf. Cic. Cat. mai.* 23, 83: 'siquis deus mihi largiatur . . . ualde recusem' adqui *δ'* beatis *Ω'''ς'' Ac.* beatos *νy* 20 est] *om. u pr. y opp. Pph.' Ac.* iupiter *γδ'* (*lr et Fran.*) iuppiter *cett.' ς'* turpiter *Peerlk.* 21 bucchas *u opp. cett.'''ς'' Acr.* ponsthac *E a. ras. uu.* 22 *sq. inuerso ordine in B u.* 22 *post u.* 27 *positus in y* [*Taurin.* 1 *aut pr.*] 22 prebeat *γδ'λu uu.* 23—27 ne — ludo *parenthesi inclusit Bentl.* 23 Preterea *E'λ'δ'u* Praeterea *cett. est Lucretianum* Praetereo *y Bouhierus* interea *Peerlk. recte Pph.' Ac.* ne *DE'γBδ'uς''* nec *Fλ'* (*g* 1) *Pph.'* ut *add. E supra u.* occularia *δ* (ocularia *d*1 *Acr.*) 24—27 quamquam — ludo *parenthesi inclusit Wakefieldus* 24—26 quamquam — prima *parenthesi inclusit Lambinus* 24 Percurrant *B*

quid uetat? ut pueris olim dant crustula blandi 25
doctores, elementa uelint ut discere prima,
sed tamen amoto quaeramus seria ludo:)
ille grauem duro terram qui uertit aratro,
perfidus hic caupo, miles nautaeque per omne
audaces mare qui currunt, hac mente laborem 30
sese ferre, senes ut in otia tuta recedant,
aiunt, cum sibi sint congesta cibaria: sicut
paruola (nam exemplo est) magni formica laboris
ore trahit quodcumque potest atque addit aceruo
quem struit, haut ignara ac non incauta futuri. 35
quae, simul inuersum contristat Aquarius annum,

TESTIMONIA.

25—26 'sic pueris — prima' Ioann. Saresber. metal. III 3 'ut — doctores' Seruius ad Aen. VII 115 'dant — doctores' Seruius ad georg. III 360 25 cf. Hieronym. epist. 128: 'itaque Pacatula nostra — litterarum elementa cognoscat, iungat syllabas, discat nomina, uerba consociet, atque ut uoce tinnula ista meditetur, proponatur ei crustula' 27 cf. ecbasis capt. u. 831: 'ne tamen — ludo' 29—30 'per — currunt' schol. Γ ad epist. I 5, 2 33 Seruius ad Aen. IIII 402. floril. Paris. 8818* et Nostradam. 188 36—37 'quae — prorepit' Seruius ad Aen. IIII 403 36 Pseudoacron uolgatus (non A) ad epod. 11, 13 cf. Auson. epist.

VARIA LECTIO.

quanquam *Fλ* quamquam *DE'γBδ'u* discere *γ a. ras.* (*π'a*) *opp. Acr.* 25 Qui *δ'* dant olim *γ* olim dant *cett.*" (dat *δ*) *Pph.' Seru. Ioann. Saresber.* 26 ut discere] indiscere *D pr. B* 27 Set *γ pr.* et *Peerlk.* tamen] tandem *Peerlk.* amato *F* amisso *By* [*Argentorat.* III, *Regius*] *opp. ecb. capt.* queramus *Eδ'φu* quaerantur *Peerlk.* 28 qui terram *ry Meinekius* uertit *E* 29 hic] hi· *λ* caupo *Ω'''ς''* campo *y* [*Bruxell.* 10063 *a* 1. *m. Valentian.* 390 *Vaticani G Palatinus A*1 *DF Chisianus B ap. Feam;* caupo *Reginens., Zulichem.*] *schol. tacent alii alia coni.:* causidicus uafer hic, callidus (prouidus, perfidus) hic cautor, responsi hic caupo, peruigil (praefidus, peruicus, perficus, perfidus) hic campo, feruidus in campo meles *B* 31 ut motia *γ pr.* ocia *D* tua *E* recedunt *γ pr.* 33 Paruola *E'γ* 1 *Fλ'* (*v pr. a d a. ras. ut uid.*) *y* [*π Monac.* 375 *Pulmanni cod. G codd. Bland.*] *Pph.* Paruula *DB λ corr. δ u γ* 2 *ς'* (puula *g*) *Pf. Acr. cf. Auian. fab.* 34, 15 (*de formica*): 'paruola tunc ridens sic est affata cicadam' 34 thrait *ψλ* qđcunq *E* quę cumq; *D* 35 strauit *Fδ'*(*l*1) haut *EB* (*et Fran.* 1) haud *cett.*"*ς'Ac.* ac] aut *β'v y* at *Ac.* et *y* 36 constristat *γ a. ras. λ pr.*

non usquam prorepit et illis utitur ante
quaesitis patiens, cum te neque feruidus aestus
demoueat lucro, neque hiemps, ignis, mare, ferrum,
nil obstet tibi, dum ne sit te ditior alter. 40
quid iuuat, immensum te argenti pondus et auri
furtim defossa timidum deponere terra?
'quod si comminuas, uilem redigatur ad assem.'
at ni id fit, quid habet pulchri constructus *aceruos?
milia frumenti tua triuerit area centum, 45
non tuus hoc capiet uenter plus ac meus, ut si

TESTIMONIA.

24, 102: 'effusaque hiemem contristat aquarius unda' 41 sq. Seruius ad Aen. X 526 43 florileg. Cusan. 46 florileg. Nostrad. 188 'non — meus' florileg. Paris. 8818[a]

VARIA LECTIO.

37 *N*onus quam *δ* proreppit *u* proripit *B* prepit (e *in ras.*) *δ* 38 Quae si//ſs *D* sapiens *Fλ'δ'u uar.* ς'(*r uar.*) *y* [*π Argentor.* III *Bamberg. Barcin. Berol.* 269 *Bruxell.* 9777 *a* 1. *m.* 10063 *a* 2. *m. Fran. Paris.* 8216 *a* 2. *m.* 8219. *Nostrad.* 184 *uar. Vossianus Zulichem.* 1, *omn. codd. Cr.*] patiens *γ B u λ corr.* (*νσ a l* 2 *uar. r et β*) *Acr. cons. Porph.'* paciens *DE'* (*g et Lips.*) potieris *ω* potiens *Gesnerus* 'sapiens] sapiens absolute dicitur; est enim nomen non participium, ut si diceret, qui ante non enim illis sapiens' *sic mendose Pph.' Porph.'* 'quaesitis per aestatem patiens utitur atque contenta' *Acr. cf.* II 6, 91 *epist.* I 17, 14 *et Seren. Sammon. de medic.* 6 *uu.* 81 *sq.*: 'puluis quem congerit alte dulcibus ex latebris patiens formica laborum' *praeterea cf. uar. lect. epist.* I 7, 40 estus *u* 39 Demoueat *E'BD*2(*β'π'ar* 2 *et omn. Bland.*) Dimoueat *γFλ'δ'u*(*νσgr* 1) Dummoueat *D* 1 hiems *B* (*π'σ a dg*) hiemps *cett.*''ς' (hiepms *r*) mare] matre *δ* 40 obstet *Ω'''ς''* sit te] te sit *γ* dicior *Dλ* 41 Qui *λ* immensum *DBλ'δ*(*σ r in ras.* ĩm : *g*) inmensum *E'γFu*(*β' ν π'a d*) 42 Fŏrtim *γ* deffossa *γ δ* tumidum *y Seruii cod. Paris.* 7929 *opp. Ac.* (tvmdū *g* 1) supponere *Seruii Reginensis* 43 Quod si *DγBFλ'δ'u* (*β'ν σ g*) *Ac.* Quodsi *E'*(*π'ar*) c̄minuas (= conm:) *F* comminuas *cett.*'''ς'' *Ac. Pf. cons. Pph.* uellem redicat' *B opp. Pph.'* 44 id] ud *D a. ras.* pulcri *u* (*al*) aceruo *B* aceruus *cett.*'''ς'' (aceruis *a*) 45 Millia *B* (*l pr.*) Milia *cett.*''ς'' (*et omn. codd. Cr.*) tua triuerit] trui attriuerit *B* 46 hoc *Ω'''ς'' florileg. Nostrad.* hic *γ uar.* (*r* 2 *uar.*)*y flor. Paris.* 8818[a] ac *BFλ'δ'u* (*νσ et π* 1 *Fran.*) *florileg. Nostrad.* quam *DE'γ* (*agr et β Lips.*) *Porph.' Acr. gloss. F florileg.* 8818[a]

reticulum panis uenalis inter onusto
forte uehas umero, nihilo plus accipias quam
qui nil portarit. uel dic, quid referat intra
naturae finis uiuenti, iugera centum an 50
mille aret? 'at suauest ex magno tollere aceruo'.
dum ex paruo nobis tantumdem haurire relinquas,
cur tua plus laudes cumeris granaria nostris?
ut tibi si sit opus liquidi non amplius urna
uel cyatho, et dicas 'magno de flumine mallem 55
quam ex hoc fonticulo tantumdem sumere'. eo fit,
plenior ut siquos delectet copia iusto,
cum ripa simul auolsos ferat Aufidus acer.

TESTIMONIA.

55 cf. Hildebert. moral. philos. 961: 'ac si de magno flumine cyathum propinet quis sorbillandum'

VARIA LECTIO.

47 panes *E corr. D*2 *opp. Ac.* uenalis *E pr. γ corr.* (*π'r*)*y* [*Montepess. Paris.* 8219] *Pph.* uenanis *B* uenales *DE corr. γ pr. Fλ'δ'u* (*β'νσaeg*) honusto *γ pr. δ'u* 48 ueas *F* umero *By* [*Paris.* 8214 *pr.*] humero *cett.'''ς''* nichilo *u* 49 nihil *δ'* portaris *E*1 *aut pr.* dic] *om. φpr.* quid] *om. E pr.* 50 natura *B* finis *E'γB*(*ag*)*y* [*Gronou. Regin.* 1 *Valentia*[illegible].] *Pph.' Ac.* fines *cett.''ς''* uiuent *B* uiuitis *Acr.* uiuentis *Chabotius opp. Pph. Porph'.* *u.* 51 *in marg. y* [*cod. Paris.* 8219] 51 ad *E a. ras. ut uid.* (*d*1) at *cett.'* 'obiectio' *gloss. Γ* suauest] sua ūt (= sua uert *natum ex* suauest) *B* suaue est *cett.'''ς'' Pph.'* tolleret *λ* 52 Cū *u y opp. Pph.' Ac.* tantumdem *BFu* (*gr et β π*) tan·dem *γ* tantundem *cett.''' νσa* (*et Fran. Lips.*) *Pph.' Porph.'* 53 cur] cum *comment. Cruqu.* laudes cumeris] laudas cumeris *λ*(*a pr.*) *y* cumeris laudas *u* 54 si] *om. E opp. Pph.'* 55 cihato *u pr.* cyato *δ'* et] 'mallem abesse particulam '&' ut in duobus manuscriptis' *Torrentius* magno de] de magno *y Hildebertus cf. Ouid. am.* II 19, 32: 'carpat, de magno flumine sumat aquam' mallem *DE'γ*(*β'νσagr et Lips.*) malle *By* malim *Fλ'δ'u* (*et π*) malis *Porph.' in interpret.* malit *Acr. in interpret.* 56 tantumdem *Bu*(*g*) tandūdē *φ* tantundem *cett.'''ς'' Ac.* eo] ɔ (= con) *B* 57 siquos] siquis *Ey opp. etiam Pph.' et c* delectet *DE'γBδ'*(*β'νπ'agr*) *Pph.'* delectat *Fλ'u E p. ras.* (*σ*) copia iusto] copia//iusto *D* copia cornu *u y opp. Pph.' Acr.* 58 auolsos *E'γFλ'y* [*Pulmanni G*] auulsos *Bδ'uD*2 *ς''* auulsus *D*1(*g*)

at qui tantuli eget, quantost opus, is neque limo
turbatam haurit aquam nec uitam amittit in undis. 60
ut bona pars hominum decepta cupidine falso
'nil satis est' inquit, 'quia tanti quantum habeas sis'.
quid facias illi? iubeas miserum esse, libenter
quatenus id facit: ut quidam memoratur Athenis
sordidus ac diues, populi contemnere uoces 65
sic solitus 'populus me sibilat, at mihi plaudo
ipse domi, simul ac nummos contemplor in arca'.
Tantalus a labris sitiens fugientia captat
flumina — quid rides? mutato nomine de te

TESTIMONIA.

62 Hildebert. moral. philos. 990 65 cf. mythogr. III tract. 5, 6 ap. Mai class. auct. III 186 = ap. Bodeum p. 174: 'innuit feneratorum uitam in omnibus, ut probat Horatius, sordidam' 68—70 'Tantalus — narratur' Seruius ad Aen. VI 603 (sed u. 68 non extat in codd.) florileg. Nostradam. 68—69 'Tantalus — flumina' schol. Statii Theb. III 538 Vincentius Bellou. spec. hist. 69 69 sq. 'quid rides? mutato nomine fabula de te narratur' florileg. Paris. 8069 'quid rides? fabula narratur, mutato nomine, de te' mythogr. II c. 102 ap. Mai class. auct. III 122 = ap. Bodeum I 109

VARIA LECTIO.

59 Atqui *Eγ* At qn *B* At qui *cett.''* tanto leget *B* tantuli *DE'γδ'λ superscr.* (*νπ'σar*) tantulo *Fλ'u* (*β'*) (tanto *g*) æget *φ* qnto. stopus *B* quanto est opus *cett.'''ς''* quantum est opus *y Bentl.* is] / is *δ* 60 Turbata . . . aqua *E opp. cett.''ς'' Pph.'* neque *BFλ'δ' uς'* (*et Fran.*) *Ac.* nec *DE'γ* (*et β*) 61 Vt *D*1 *ut uid. E'γBFλ'δ'* (*β'νπ'agr*) *Pph.'* At *u D*2 *ut uid. E*2 *aut corr. B*2*uar. λ' uar.* (*σ*) par *D*1*Epr.* 62 abeas *E* abes *F* habeas *cett.'' Acr. Hildebert. cf. Lucil. ap. schol. Iuuen.* III 143: 'tantum habeas, tantum ipse sies tantique habearis' 63 facias *E* miserum] miseram *y coni. Marcilius Bentl. opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr.* 64 Quatenus *Ω''ς''* Quatinus *l*1 (*et codd. Bland.*) *y* athenis *γ* 65 contemnere *EBδ'*(*g*) contenpnere *u* contempnere *cett.'ς''* 66 ad *λ*1 *ut uid. aut λ pr.* at *cett.''ς''* ac *lry* 67 acmum mos *D pr.* nũos *λ* archa *Fλ'u u.* 68 *om. Dpr.* 68 a *Ω'''ς'* (*et Lips.*) *Pph.'* ab *y* siciens *DE ut uid. λ* fugiencia *λ* fugencia *D* fugentia *E opp. Ac.* captat] captas *Peerlk. opp. Pph.' gloss. Γ et imitatus est hunc locum iam Maximianus el.* I 185 *sq.*: '*non aliter sitiens uicinus Tantalus undas captat*' 69 multato *E* de te] de&c *ψ*

fabula narratur: congestis undique saccis 70
indormis inhians, et tamquam parcere sacris
cogeris aut pictis tamquam gaudere tabellis.
nescis quo ualeat nummus, quem praebeat usum?
panis ematur, holus, uini sextarius, adde
quis humana sibi doleat natura negatis. 75
an uigilare metu exanimem, noctesque diesque
formidare malos fures, incendia, seruos,
ne te compilent fugientes, hoc iuuat? horum
semper ego optarem pauperrimus esse bonorum.
at si condoluit temptatum frigore corpus 80
aut alius casus lecto te adflixit, habes qui
assideat, fomenta paret, medicum roget, ut te

TESTIMONIA.

72 florileg. Nostradam. 'aut — tabellis' florileg. Cusanum 76 cf. Gerberti epist. 8: 'fortunam nostram sola uestra conturbat absentia noctesque diesque' 78 'ne — fugientes' gloss. Mai class. auct. VIII 152. 417 78—79 'horum — bonorum' Priscian. XVIII 2, 22 florileg. Cusan. et Nostradam.

VARIA LECTIO.

71 indormis] qui dormis *Marklandus* insomnis (*uel* indormis:) inhias *Peerlk. opp. Ac. Acr.* tamquam *DE'Fδ'ς'* tanquam *γλu(β')* ĩq = inquam *B* quanquam *florileg. Cusan.* 72 ac *u* (*et β*) *y* aut *cett.'''ς' Pph.' florileg. Cusan.* et *y florileg. Nostrad.* tamquam *Dγψδ'ς'* tanquam *EBφλu* (*et Fran.*) 73 quid *u y* quo *cett.''' ς''* (*et* 3 *Bland.*) *Ac.* numus *δ'* nummus *cett.''ς''* prebeat *λ u* 74 olus *EB* holus *cett.''ς''* negantis *γ* 76 noctes] nocte *δ* 1 *u.* 78 *omis. B*
78 Nec *D*(*σ*) c̃pilent (= conp:) *E* compilent *cett.'' ς'' Ac.* 79 optarem *DE'γB*(*σa g* 1 *et Fran.* obt: *β*) *Prisciani cod. Vind.* 348 optarim *Fλ'δ'u* (*νπ'g* 2 *r a. ras. ut uid.*) *Pf. florilegia*, *Prisciani codd. plerique* obtarum *Pph.* bonorum] malorum *B opp. Pph.' Acr.*
80 Ac *E y* At *cett.''ς''* conduluit *γ pr.* temtatū *D* temptatum *cett.'''ς''* frigore corpus] corpore frigus *u opp. Acr.* 81 adflixit *E'BFλ'δ'* (*νπ'a*) afflixit *γ a. ras. λ corr. u* (*β'g r uar. et omn. Bland.*) aflixit *D* affixit *γ p. ras. y* [*Argentor.* III *p. ras. Berolin.* 269 *Bruxell.* 10063 *Montepess. Parisini* 7976. 8213 *uar.* 8214. 8216. 8219 *corr. Nostrad.* 184 *Regin.* 2 *Valentian.* 1] adfixit *σ r* (*et Petropolitanus*)
82 Adsideat *D* 1 *Fλ' E p. ras.* Adsiderat *E a. ras.* Assideat *γδ' λ corr. u D* 2 assidat *B*

suscitet ac reddat gnatis carisque propinquis?
non uxor *saluom te *uolt, non filius; omnes
uicini oderunt, noti, pueri atque puellae. 85
miraris, cum tu argento post omnia ponas,
si nemo praestet quem non merearis amorem?
an si cognatos, nullo natura labore
quos tibi dat, retinere uelis seruareque amicos,
infelix operam perdas, ut siquis asellum 90
in campo doceat parentem currere frenis?
denique sit finis quaerendi, cumque habeas plus,
pauperiem metuas minus, et finire laborem
incipias parto quod auebas, ne facias quod
Vmmidius quidam. non longa est fabula. diues 95

TESTIMONIA.
86 florileg. Paris. 8818ª et Nostradam. 94—95 'ne — quidam' Charis. II 14 p. 228 K. Diomed. I p. 394 K.

VARIA LECTIO.
83 reddat gnatis *DE'* (*a et β*) reddat natis *γBFλ'* (*ν et π*) natis reddat *δ' u* (*r et Fran. Lips.*) notis reddat *σ* gnatis reddat *g* (*et 3 Bland.*) *u.* 84 *in marg. exhibet λ* 84 te uult saluum *Dy* saluum te uult *cett.'''* *ς''* *Pf.* te saluum uult *va y Pph.* 85 Vuicini *δ'* atque] *q B uu.* 86 *sq. post u.* 89 *ponit Peerlk. opp. Porph.'* 87 prestet *γFλu* merearis] mercaris *y* amorem] honorem *u* (*superscr.* ł amorē) *y* 88 An si *DE'B* (*ν 1 ut uid. π'l2 uar. r uar. et 2 Bland.*) *y Pph. Porph. Ac. Acr.* Ac si *γ y* At si *Fλ'δu* (*β'ν2σd2gr*) *Pf. Porf.* Ad si *d1* Vt si *a; alii alia coni.:* aut si, et si, nec si, non si, sic si, an sic, at sic, atqui nulla *γBy opp. Pph.' Acr.* 89 uellis *φ a. ras.* 89—90 seruareque amicos infelix, operam *Doederlinus. uu.* 90 *sq. in fine huius sermonis ponit Peerlk. opp. Porph.' schol. Γ* 90 Iinfelix *δ* perdas *Ω'''ς''* perdes *σr uar.* (*et 1 Bland.*) *y* perdis *Acr. alt. l.* 'uideris tibi ita operam perdere' *Acr.* 91 campo *DE'γBuς* campum *Fλ'δ'* (*gr et Fran. Lips. pr.*) docent *E'* curre *δ'* 92 querendi *E'λ* dūq *u y* quoque *Muretus* 94 porto *γ* partho *E'* auebas *DE'uφ corr.* (*ν2σagr*) *Ac.* hauebas *ψ corr. δ 2* habebas *Fλ'*(*β'ν1π'*) *Pph.'* hbebas *B* habeas *d1* hueebas *γ* 'cupiebas' *Porph.'* ne facias *Ω'''ς''* *Charisius Diomedes* ne faciat *y* [*omn. Bland.* (?)] 95 Vmmidius *DE'γδ*(*π'r*) *Acr.* Vmidius *Bλ'u*(*σadg et Fran.*) *schol. F u.* 99 Vīmidius *y* [*β*] Humidius *F*(*ν*) (*Charisii codd. uariant*) Numidius *y Diomedes opp. etiam Charis.* quidam] qui tam *Bentl. opp. Porph.'*

ut metiretur nummos, ita sordidus ut se
non unquam seruo melius uestiret, adusque
supremum tempus ne se penuria uictus
opprimeret metuebat. at hunc liberta securi
diuisit medium, fortissima Tyndaridarum. 100
'quid mi igitur suades? ut uiuam Naeuius, aut sic
ut Nomentanus?' pergis pugnantia secum
frontibus aduersis componere? non ego auarum
cum ueto te fieri, uappam iubeo ac nebulonem.
est inter Tanain quiddam socerumque Viselli: 105
est modus in rebus, sunt certi denique fines,

TESTIMONIA.

100 'fortissima Tyndaridarum' Quintilianus VIIII 4, 65 103—104 'non — iubeo' gloss. Mai class. auct. VIII 614 106 sq. Hildebertus moral. philos. 981 Vincent. Bellouac. specul. hist. 69 florileg. Paris. 8818[a] et Cusanum et Nostradam.

VARIA LECTIO.

Acr. Diomed. Charis. 96 metireretur *E* sordibus *B* surdidus *E* 97 Nonnumquam *D a. ras.* (*d a. ras.*) *y* 'potest et nonnumquam legi' *Acr.* unquam *u* (*g*) umquam *cett.*" ς" seruo melius] melius seruo *y opp. Ac.* adusque] at usque *γ pr.* atusq *E'* 98 Suppremum *DE'δ'u* (*β'*) penuria *φ* 99 Opprimere *E* liperta *D* 1 *aut pr.* libti[a] *E* 100 tindaridarum *γ u corr.* tindaridurum *u pr.* tyndaridū *B* Tyndaris. horum *Io. Clericus* 'tyndaridarum pro tindaridum' *Ac. Acr. cf. Priscian. perieg.* 670: 'post fines Tyndaridarum' 101 quid mi] Quidne *y Reisigius* mi *Bu* (*g et Fran.*) mihi *DE'γFλ'δ'ς' Pph.' Ac.* næuius *ν* (*et omn. codd. Cr.*) *Pf. Porf.* neuius *Ω'''ς'' Pph. Porph. Acr.* nenius *g* 1 menius *y* NAEVIVS *inscriptiones* Maenius *Glareanus* aut *DE'Fλδ'u*(*β'νπ'σar et omn. codd. Cr.*) *Pph.'* an *B*(*g*) ac *l* sic] sic̄ (= sicut) *B* 102 nomentus *E* nomentaneus *δ'* pges *u opp. Ac.* pugnancia *D* 103 conponere *λu* componere *cett.*" ς" *Ac.* auarum] Dauum *glossar. Mai* 104 ueto] ulto *B* ac *DE'γBFλ'δ'*(*β'νπ'σg* 1) aut *u γ uar.* (*a g* 2 *r*) 105 tanain *γBδ' Pph.'* tanayn *D* tanai[m]. *φ* tanaĩ *ψλ'u* tanta inquid dã *E'* socerum] generū *superscr.* socerū *u* 'Socer proprium nomen est qui fuit hirniosus et libertus Beselli' *schol. F* que] *om. E* uiselli *Dγ Bλcorr.* (*νσar et Fran.* 1 *Lips.*) *Acr.* uiscelli *E* (uisselli *e*) beselli *Fλ'δ'* (*et π*) *Porph. alt. l.* breselli *u* biselli *y* [*β pr.*] *Pph.' Porph.' om. g* 1 (liselli *g* 2) VISELLIVS *inscriptiones*

quos ultra citraque nequit consistere rectum.
illuc unde abii redeo. nemo‡n ut auarus
se probet ac potius laudet diuersa sequentis
quodque aliena capella gerat distentius uber, 110
tabescat, neque se maiori pauperiorum
turbae comparet, hunc atque hunc superare laboret.
sic festinanti semper locupletior opstat,
ut, cum carceribus missos rapit ungula currus,
instat equis auriga suos uincentibus, illum 115

VARIA LECTIO.

107 nequid *λpr.δ'* 108 unde] uñ^{d} *B* habii *E'* abit *B* nemon ut *E'γBu D p.ras. λ'2* (*σa et 2 Bland.*)*y Pph. Ac.* ne non ut*D a. ras. Fλ'δ'* (*β'νπ'gr*) nemo ut*y* [*tertius Bland. et alii codd.*] qui nemo ut *y* [*V*] ut nemo auarus *Pf.* 'quo modo nemo auarus se probet' *Acr.* '... dissentire (dissentiret *Acr.*) tamen auarum ait (ait solum *Acr.*) qui (*om. Acr.*) proposito suo gaudeat (gaudere *Acr.*) solus (*om. Acr.*) haec autem admiratio pronuntiantis non ad illud pertinet quod auarus se (se non *ν Bamb. Fran.*) probet sed quod nemo alius' *Porph.' Acr.* 'ꝑ nemo ita ut auarus se probat' *gloss. Fran.* 'nemon] aḷ ne ñ. ı. iubeo utrunq; potest legi ne non ł ne ñ; (*sic*) *gloss. Fran.* nemo·$\overset{ut}{\urcorner}$·*y* [*Gronou.*] nemon aut *y* [*Paris.* 8214*a. ras.*] nec non ut *y* [*Berol.* 269] nemo ut si ꝏ cur nemo ut *Petrus Nannius* qum nemo ut *Keckius* quia nemo ut *Nipperdeius* nunc nemo ut *Ritschelius* nemoque ut *Doederlinus* nemo unquam ut *Kirchnerus* nemo nam ut *Graserus* 109 ac *Ω'''ς''* *Pph.'* at *Vy* pocius *Dλ* sequentis*E'γ1 Bλ'* (*a r et π*) sequentes *cett.'γ2λ'2ς'* 110 aligena *D opp. Ac.* distencius *D* 111 nec *u opp. Ac.* meliori *u y* [*Paris.* 8213 *Wolfenbutt. Gud.* 185] *opp. Ac. Acr.* pauperiorem *D pr.* (*r pr. l corr.*) 112 Turbe *E'* conparet *λu y* (*et β*) comparet *cett.''ς'* oparet *g* (*uersui* 113 ϝ *praefigitur in d, uersum omis. cod. Fran., add. post u.* 121 *scholiastae manus, delet Peerlk. opp. Ac. Acr.*) 113 sic] si *Hamacherus opp. Pph.' Ac.* lucupletior *δ'* obstet *B uar. y Porph.'* optet *B* obsto *D uar.* obstat *cett.'''ς''* 'totus iste uersus † diafon est (dia·fonē *γ* diane ē ē·*ν* diafanē *Bamb.*). nam hoc uersu interposito sequentem superiori sensui adiungit. qui sensus talis est. quem ad modum auriga instat cum equis his qui uincunt equos suos. quando autem instat? cum rapit ungula currus. contempnit autem sequentem i. e. posteriorem. ita auarus semper festinat uincere ditiorem se' *Acr.* 114 ut] sic *Peerlk. opp. schol. F* missis *B* 115 suos *BFλ'δ'u* (*σ2 et π Fran.*) *y Pph.' Porph.' Acr. uar.* suis *DE'γ pr. δ2ς Acr.* 'suis equis septimus casus est. uincentibus datiuus. hoc est his instat qui praecedunt. Aliter quibus instat suos uincentibus' *Acr.*

praeteritum temnens extremos inter euntem.
inde fit ut raro, qui se uixisse beatum
dicat et exacto contentus tempore uita
cedat uti conuiua satur, reperire queamus. —
iam satis est; ne me Crispini scrinia lippi 120
compilasse putes, uerbum non amplius addam.

II

Ambubaiarum conlegia, pharmacopolae,

TESTIMONIA.

119 'ut conuiua satur' Prisc. V 2, 6 120—121 'ne — putes' Acr. ad serm. I 4, 14 schol. γ (non Acr.) ad serm. II 7, 45 Porph. ad serm. I 4, 14 121 cf. ecbasis capt. u. 1229: 'sermonem claudam, uerbum non amplius addam'

I 2. 1 sq. tractatus de duce Ernesto ap. Haupt. German. antiquitat. annal. VII 218: 'ambubaiarum — balatrones et hoc genus omne' 1 gloss. Mai class. auct. VIII pp. 73. 432. 439 'ambubaiarum collegia' p. 28 cf. Auson. epist. 9, 46: 'aut parasitorum collegia Plautinorum'

VARIA LECTIO.

116 Preteritum γFλ′δ′u temnens B (ag et β) tempteus E tempnens cett.″ς′ intereuntem Dpr. Eγ Buar. praeter euntem B 117 se] om. ψ pr. uisxisse λ dixisse u uexisse E

DESINIT cod. e; Ω″ = DEγBFλ′δ′u

118 et exacto] ⌉ ıđ (in septem fere litterarum lacuna) B contemptus φδ′ contentus cett.′ς″Ac. uita Epr.γδ′D corr.λ superscr. (νπ′σag et omn. Bland.) Porph.′ uitā B uitae Dpr. Fλ′uE corr. (β′r pr.) uite γ uar. 119 Caedat DγFλ′δ queamus] beatus B 120 Nam γ corr.λ corr. opp. Ac. Crispini] crisippi uγ opp. Pph.′ Porph.′Acr. lippum Bentl. lippi Ω″ς″ Pf. (lippini Pph.) Porph.′ ad serm. I 4 Acr. ad serm. I 4 schol. Γ ad serm. II 7 121 Coupilasse Fu(v) Pph. Porph. ad serm. I 4 Compilasse cett.″ς″Acr. serm. I 4 schol. Γ serm. II 7 putas B(π′rpr.) putes cett.″ς′ Pph.′ Porph.′ h. l. et serm. I 4 Acr. ad serm. I 4 putes, uerbum non amplius addam, infelix operam perdens, ut siquis asellum in campum doceat parentem currere frenis Peerlk. qui et ipse infelix operam perdidit

I 2. Continuatur hic sermo prior iin D1EBFλ′δ′u(π′g pr.) etiam D(v)y inscriptione carent TIGELLI (TIGELLII γa) HERMOGENIS MORES (MORIS r) DESCRIBIT γλ2 (ar marg.) (AD TIGELLIVM HERMOGENEM σ) 1 Ambubaiarum δ′u B corr. glossar. Mai cons. Pph.′ Porph.′ ambubarrum B Hambubaiarum DEγFλ′ c̄legia E collegia cett.″ς″Pph.′ pharma copulę γ pr.

mendici, mimae, balatrones, hoc genus omne
maestum ac sollicitum est cantoris morte Tigelli.
quippe benignus erat. contra hic, ne prodigus esse
dicatur metuens, inopi dare nolit amico, 5
frigus quo duramque famem propellere possit.
hunc si perconteris, aui cur atque parentis
praeclaram ingrata stringat malus ingluuie rem,
omnia conductis coemens obsonia nummis,
sordidus atque animi quod parui nolit haberi, 10
respondet. laudatur ab his, culpatur ab illis.
Fufidius uappae famam timet ac nebulonis

TESTIMONIA.

2 Ioann. Saresber. VIII 13 'mendici mimi balatrones' gloss. Mai class. auct. VIII 65 cf. Vopisc. Carin. 21, 1: 'ne patrimonia sua proscriptis legitimis heredibus mimis et balatronibus deputarent' 6 schol. Iuuenal. XIIII 273 9 cf. ecbasis capt. 186 'omnia distractis coemens obsonia gazis'

VARIA LECTIO. $\Omega'' = DE\gamma BF\lambda'\delta'u$

2 mi onme *E* mimi *y glossar. Mai, Ioannes Saresber.* balathrones *Eγ(ν) Pph.' Porph.'* balatrhones *D* balatrones *cett.''ς'' Ac. Acr.* baratrones *y* 'legitur et baratrones' (bal: *mendose v d Bamb. Fran.*) *Acr.* 'gulosi quasi baratrones' *gloss. l* mestum *By* [*Bamberg.*] Mestum *cett.'' ς''* est] ⁊ (= et) *B* more *B* tigilli *Fλ'δ'(gr et π)* tigelli *cett.* (*β'νσar corr. et Lips.*) *Porph.' Acr.* 4 hic] id *B opp. Ac.* esse] esset *By u.* 5 *om. D pr.* 5 metuens moriens inope *B* daræ *γ* 6 quo] quod *u* (*et β*) *opp. schol. Iuuen.* famen *λ* propellere *DEγpr. B*(*β'σagr et Lips.*) depellere *γ corr. Fλ'δ'u* (*ν et π*) *schol. Iuuen. cf. Cic. fin.* IIII 25, 69: 'famem propulsare' *item Tac. ab exc. d. Aug.* XIIII 24 7 percuncteris *B y* [*πpr. Fran.*] perconteris *cett.''ς Pph.'* aui] ã (= aut) *B* 8 Preclarum *γλδ'u Ac.* ingrata] irata *Peerlk. opp. Ac. Acr. et cf. Lucret.* III 1001 *sq.*: 'animi ingratam naturam pascere semper atque explere bonis rebus satiareque nunquam' *Callimach. αἰτ. β' fragm.* 14, 3 *sq. Bergk*: 'ὅσσα τ' ὀδόντων ἔνδοθι, νειαίρην τ' εἰς ἀχάριστον ἔδυ' malus] uenꝫ *B* 9 opsonia *Fλ'(ν) y* [*π Paris.* 8214] obsonia *cett.'ς' uu.* 10—13 *om. y* [*Paris.* 7976 *a* 1. *m.*, *Taurin. a* 1. *m.*] *eosdem inter uu.* 14 *et* 15 *inseruit y* [*Paris.* 8219] 10 Sordib' *E*1 parui quod *u* noluit *B* 11 Respondit laudat rabhis *B* abhillis *δ a. ras.* 12 Fufidius *DEγ*(*β'σa*1 *ut uid. r et Lips.*) *Pph.' schol. Γ* Fusidius *Fλ'δ'u* (*ν et π*) *Ac. schol. F* Futidius *B* (*g et V*) FVFIDII *in inscriptionibus reperiuntur*, FVTIDII *nusquam* famam] fumam *B*

[diues agris, diues positis in faenore nummis]:
quinas hic capiti mercedes exsecat, atque
quanto perditior quisque est, tanto acrius urget; 15
nomina sectatur, modo sumpta ueste uirili
sub patribus duris tironum. 'maxime' quis non
'Iuppiter' exclamat, simul atque audiuit? 'at in se
pro quaestu sumptum facit hic'. uix credere possis,
quam sibi non sit amicus, ita ut pater ille Terenti 20
fabula quem miserum gnato uixisse fugato
inducit, non se peius cruciauerit atque hic.
siquis nunc quaerat 'quo res haec pertinet?' illuc:
dum uitant stulti uitia, in contraria currunt.

TESTIMONIA.

24 Acr. uolgatus (non nostri codd.) ad art. poet. 31 Gunzo Nouar. epist.

VARIA LECTIO.

u. 13 *ut glossema sequenti uersui ex arte p.* 421 *adscriptum uncis inclusimus auctore Sanadono. schol. et gloss. omittunt hunc uersum, nisi quod ad uocem* positis *in gloss. F adscriptum est:* 'conlatis (coll. *δ'ν*) ad usuram' *quod quidem non extat in cod. D. in* 2 *codd. hunc u. cum tribus antecedentibus deesse, antecedere uersui* 15 *in Paris.* 8219 *ad u.* 10 *monuimus* 13 fęnore *B* foenore *Dγδ'(νπ'σ ar et Fran.)* fenore *EFλ'u (g et β)* 14 quina sic *B* capitis *δ a. ras. (r*1*) opp. Pph.'* exsecat *Bδ' (agr et β pr. Lips. omn. Bland.) Porph. alt. l.* execat *DEpr. γFλ'(ν et β corr. Fran.*1*) Ac. Acr. cons. Porph.' alt. l.* execcat *Porph. alt. l.* exigat *Pph.' Porf. alt. l.* exigit *E corr. δ' superscr. u F uar. λ uar. y gloss. Γ δ'* 15 pdicior *D* perdito *B* urget *Ω''ς Pf.* urguet *φ corr. (ar et β π) Pph. cons. Ac.* 16 sectantur *λ pr. opp. Pph.'* sectetur *upr. opp. Pph.'* 17 tironum *Bδ'u(νπ'lr) Acr.* tyronum *DEγFλ*1*(β'σag) Ac. Acr. alt. l.* 18 Iupiter *γ (a et β π)* Iubpiter *Dpr.* Iuppiter *cett.''D corr. ς* exclamet *δ'(σ et Fran.) y* 'Interrogatiue pronuntiandum . . . Quis non miretur . . . et exclamet' *schol. Γ* simulac *γ*2 *y opp. Ac. gloss. F* at] & *ψ*2 *superscr. opp. Ac. Acr.* ipse *u (β') y* in se *cett.''ς' (et omn. Bland.) Ac.* 19 questu *DEγFλδ'u* facit *om. δ' pr. post* hic *interpungunt Eγ, post* facit *cett.''* hoc *Fλ'δ'(β'g)* hic *cett.' Pph.'* uix] uis *λ* possit *γ pr. y* 20 sibi] tibi *E*1 sit] *om. D* terenti *DEγB(νπ'σar* ther: *g) Pph.'* terentii *Fλ'δ'u (β* terenc: *Fran.)* 21 quem] quam *λ* gnato *DEγB(β'σag)* nato *cett.''(νπ'r)* uixisse] fugisse *B*

22 crutiauerit *Fu* cruciauerat *D* 23 nc̄n̄ (v c) *λ* querat *Eλu* hec *Eγ om. D* 24 stulti uitant *y Vincentius florileg. Paris.* 8818[a]

Maltinus tunicis demissis ambulat; est qui 25
inguen ad obscenum subductis usque facetus;
pastillos Rufillus olet, Gargonius hircum.
nil medium est. sunt qui nolint tetigisse nisi illas,
quarum subsuta talos tegat instita ueste:
contra alius nullam nisi olenti in fornice stantem. 30

TESTIMONIA.

ad Aug. ap. Marten. I 312 Ioann. Saresber. policr. VIII 13 Eutych. II 8 florileg. Paris. 8818[a] et Nostradam. 188 Vincentius Bellouac. spec. hist. 69 25 sq. Ioannes Saresber. policr. VIII 12 25 'Maltinus — ambulat' Acr. ad epod. 1, 34 schol. Bamberg. ad serm. I 2, 64 'Malchinus — ambulat pro Maecenas' Acr. ad serm. I 2, 64 27 'pastillos Rufillus hol&' gloss. Mai class. auct. VIII 421 cf. Senec. epist. 86, 13: 'descripturus infamem et nimis notabilem deliciis Horatius Flaccus quid ait? pastillos Buccillus olet. dares nunc Buccillum, perinde esset ac si hircum oleret et Gargonii loco esset, quem idem Horatius Buccillo obposuit' 29 Seru. ad Aen. II 516 schol. Statii Theb. VII 654

VARIA LECTIO.

opp. Ioann. Saresber. uicia *λ* 25 EGLOGA·II·*F* [ITĒ DE CONTRARIETATE VITIORV̄ *Sorbon.* 1578 *maiore litera incipit Paris.* 8214] Malchinus *Dγ*(*β'ar et Lips.*) *Ac. Acr. ad h. l. et u.* 64 Machin' *E* Malhinus *σ* Malthinus *λ corr. δ'*(*ν et π*) *Pph.' Porph.' Ioann. Saresb.* Maltinus *BFλ'u*(*g*) *Acr. ad epod.* 1, 34 *schol. F* Malthacinus *Peerlk. cf. Iustin.* XXXVIII 3, 4: 'in quod tum missi Aquilius et Mallius Maltinus (Malthinus *cod.* D) legati' § 8: 'Aquilium et Mallium Maltinum' *prolog. Trog. Pomp. lib.* 38: 'Maltino' *In Mommseni I. R. N. nr.* 6153 *memoratur* 'Manlius Maltinus' 'sub Malthini nomine quidam Maecenatem suspicantur significari' *Porph.'* 'M(a)ecenatem tangit' *Acr. cf. Senec. epist.* 114, 4 demissis *EFλ'δ'uγ corr.*(*β'νπ'agr*) *Pph. Porph.' schol. γFd ad u.* 64 *et Ioann. Saresber.* demisis *B Acr. ad u.* 64 dimissis *Dγpr.*(*σ*) *Pf. schol. D Acr. ad epod.* 1, 34 *schol. Paris.* 7985 *ad u.* 64. *cf. Plaut. Poen.* V 5, 24: 'sane genus hoc muliebrosum est tunicis demissiciis' 26 Anguen *λ* 1 obscenum *Ω''ς*] opscenū *y* [*π*] subductis] subducti *B* demissis *Ioannes Saresber.* 27 rufillos *γ* (*σ*) rufillus *cett.''* *ς Pph. glossar. Mai* Buccillus *Seneca* or& *λ pr.* gargonius *DEγBψpr. δ'*(*π'σar et Fran.*) *Pph.'* galgonio *g* gaorgonius *y* [*β*] gorgonius *φλ'u ψcorr.*(*ν*) Gargonios *exhibent inscriptiones* hyrcum *γFλδ'*(*ar et βπ*) ircum *B* hircum *cett.* (*νσgl et Fran. Lips.*) 28 nolint *EγBψ*1*λδ'*(*β'νπ'σgr*) *Pph.* nolunt *Dφuψ*2(*al*) *Pf. Ac.* 29 suta *γ* subdsuta *λ* pulsata *Seruii Paris.* 1750 *opp. Acr.* sub suta *νdl* (*et Fran.*) *Reisigius* tegit *uy schol. Statii opp. Pph.'* tetigi *Seruii Paris.'* 1750 30 nulla *E* ni·*λ* olenti *Ω''ς''*] olente *gpr. Bentl.* 30 *sq.* stantem

quidam notus homo cum exiret fornice, 'macte
uirtute esto' inquit sententia dia Catonis:
'nam simul ac uenas inflauit taetra libido,
huc iuuenes aequm est descendere, non alienas
permolere uxores'. — 'nolim laudarier' inquit 35
'sic me' mirator cunni Cupiennius albi.
audirest operae pretium, procedere recte
qui moechis non *uoltis, ut omni parte laborent,
utque illis multo corrupta dolore uoluptas,
atque haec rara cadat dura inter saepe pericla. 40
hic se praecipitem tecto dedit, ille flagellis

TESTIMONIA.

31—32 'Horatius: macte uirtute esto pro 'mactus uirtute'' Prisc. XVII 27 32 'ut Horatius: sententia dia Catonis' schol. Pers. 1, 31 cf. Sulpiciae sat. uu. 48—50: 'quos inter Prisci sententia dia Catonis scire adeo magni fecisset, utrumne secundis, an magis aduersis staret Romana propago?' 34—35 'non — uxores' Eutychis ars II 8 p. 477 K.
37 'quartam speciem addiderunt, quam Graeci dicunt κρᾶσιν, id est cum unius litterae uocalis in duas syllabas fit communio, ut: audire — recte' Marius Victorinus I 20, 9

VARIA LECTIO.

— fornice *om. g* 1 32 inquid *E a. ras.* sentencia *λ* diua *u* (*et β*) *y opp. Sulpicia schol. Pers.* 33 tęcta *B* tetra *cett.*"ς" 34 Hac *Fλ'δ'u uar.* iuuentes *E* ęqū *B* equum *DEFλ* (*g et β*) (equem *r*) aequum *cett.'* (*νπ'σal et Fran.*) 35 inquid *γ corr.* 36 cupennius *Fλ' schol. F opp. cett.'ς"Acr.* (*sed* cupenius *schol. ν*) cupenius *Porph.* (cupp. *Porf.*) 37 audi rest o pe *B* Audire est op: *cett." B superscr. ς" Pph. Marius Victorinus* (est *om. Pf.*) opere *EγBλ'δ'* precium *Dλ* p̄cedere *Pph. opp. Pf. Porph.' schol. γ Victorin.* precedere *schol. ν in Enniano loco* 38 moechis *DγBδ'ψ corr.* (*νπ'r et β*) *Pph.'* mechis *uλ corr.* (*σag et Fran.*) moechi//s *E* moechos *F*(*l*)*y* mechos *λ* moechis non] moechis rem *Ioann. Clericus* (*conl. Enn. ann. fragm.* 454 *V.*) *opp. Pph.' Porph.' Acr.* moecham rem *Peerlk. opp. Pph.' Porph.' Acr.* uultis *Ω" ς" Pph.'Acr.* laborent] laboret *l pr. Peerlk. opp. Pph.'* laborant *δ* 1 39 multa *B pr. ψ pr.* (*l*) *opp. Pph.'* nullo *Peerlk. opp. Pph.'* dolore uoluptas] *omis. B relicta lacuna* 40 atque haec rara cadat] rara cadat atque haec *Peerlk. opp. Pph.'* haec rara] ~~haec~~rata *E* rara] rata *Epr. Fλ' opp. Pph.' schol. Γ* cadat] cadant *D a. ras. opp. Pph.' schol. Γ* sepe *Eλ Ac.* pericula *φ pr. Pph.' opp. Ac.* 41 hic] hīc (= hinc) *B opp. Ac.* precipitem *γδ'u* fragellis *B*

ad mortem caesus, fugiens hic decidit acrem
praedonum in turbam, dedit hic pro corpore nummos,
hunc permixerunt calones; quin etiam illud
accidit, ut quidam testis caudamque salacem 45
demeteret ferro. 'iure' omnes: Galba negabat.
tutior at quanto merx est in classe secunda,
libertinarum dico, Sallustius in quas
non minus insanit quam qui moechatur. ut hic si,
qua res, qua ratio suaderet, quaque modeste 50
munifico esse licet, uellet bonus atque benignus

TESTIMONIA.

43 'dedit — nummos' mythogr. II 30 ap. Bodeum p. 84 44 'hunc — calones' Prisc. X 1, 1 gloss. Mai class. auct. VIII 88 'calo] seruus unde et calones' gloss. Γ in epist. I 14, 42 45—46 'accidit — ferro' Abbo Floriac. quaest. gramm. c. 7 45 'caudamque salacem' Eutychis ars I 1, 6 p. 454 K.

VARIA LECTIO.

42 cesus *DEλδ'u* 43 Predonum *Eu* Predoⁿm̃ *λδ* in] *om. B* hic] ni *g pr. opp. Ac. om. v y opp. Ac.* hoc *Pph.' opp. mythogr.* 44 Hinc *γ* permixerunt *EBδ'y Pph. Pf. corr. Porph.'* permiserunt *B uar. Prisciani cod. D a* 1. *m.* permixere *y glossar. Mai* perminxerunt *cett.'ς'' Pf. pr. Prisc.* calones] catonus *B* 45 quidam *Ω''ς'' Abbo* cuidam *y* [2 *codd. Lambini, Petropolitanus, in Cruquii cod. Tons. adscriptum*] *Barthius Bentl.* testis *Epr.γ₁B(π'ar) y* [*β corr. Harlei.* 2724. *Mellic. Montepess. Valentian.* 1] testes *cett.''E corr. γ₂ς'* 46 Demeteret *Ω''ς''Ac. Abbo* Demeterent *y* [*Vaticanus B ap. Feam*] *schol. D Barthius Bentl.* cuidam testeis *y* [2 *codd. ap. Lambin.* (?)] . . . demeteret ferrum *y Lambinus* ferro *Ω''ς''Abbo* ferrum *y* [*cod. Carrionis a* 1. *m.* (?)] galba *E* negabit *γ* 1 *y opp. Pph.' Porph.'* 47 Tucior *DE* merx est] merces *Pf.* mers *u pr.* (*et β π*) *Pph.* mercs *Bφλ* merx *cett.'ς Ac.* mers *l* clausse *λ* 48 sallustius *BFλ* (*π'*) *Pph. Porph.* salustius *DEγδ'u*(*β'νσaglr*) *Pf. Porf.* in quas *Ω''ς'' Pph.' cons. Acr.* in quis *y* [*Paris.* 7979] *coni. Nic. Heinsius* in qua *y* [*Regius,* 1 *ap. Gesner.*] *Bentl.* 49 non] Num *Ac.* quam qui *supra u. add. δ'₂(π')* *opp. Pph.'* moecatur *δ'* mechatur *D u recte etiam Pph.'* ut *D₁ aut pr. EγBFλ'δ'(β'νπ'agr) Ac.* at *D₂ aut corr. φ superscr.* (*σ d uar. l₂ r uar.*) & *u y* e *Pph.* hic si *δ* si] sit *B* sis *λ a. ras.* 50 q̄ res q̄ (= quae res quae) *B opp. Ac.* 'In antiquioribus inuenio qua res (qua res inuenio *v Bamb. Fran.*) ut sit sensus: in quantum res' *Acr.* queque *B opp. Pph.'* 51 Munifico *DEγB ψ corr. λ corr. u δ'₂ (β'νσagr et Lips. omn. Bland.) Pph.'* Munificum *Fλ'δ'D₂(et π₁)*

esse, daret quantum satis esset, nec sibi damno
dedecorique foret. uerum hoc se amplectitur uno,
hoc amat et laudat, 'matronam nullam ego tango'.
ut quondam Marsaeus, amator Originis ille, 55
qui patrium mimae donat fundumque laremque,
'nil fuerit mi' inquit 'cum uxoribus unquam alienis'.
uerum est cum mimis, est cum meretricibus, unde
fama malum grauius quam res trahit. an tibi abunde
personam satis est, non illud, quicquid ubique 60
officit, euitare? bonam deperdere famam,
rem patris oblimare, malum est ubicumque. quid inter
est in matrona, ancilla peccesue togata?
Villius in Fausta Sullae gener, hoc miser uno

TESTIMONIA.

55 sq. Seru. ad ecl. 10, 6 59 'fama — trahit' mythogr. II 30 ap. Bodeum p. 84 62 'rem — ubicunque' Philargyrius ad Vergil. georg. III 136

VARIA LECTIO.

52 dampno *Fλ'u* (*va et Fran.*) damno *cett.'* (*π'σgr et β*) 53 uerum foret *B* hoc] *om. u* ampletitur *λ* 54 et laudat *Ω''ς'* (*et* 1 *Bland.*) hoc laudat *σ* (*et Fran.*) *y* 55 marsaeus *D* (*et π*) *Pph.* mars sęuus *B* marseus *cett.''ς' Pf. Ac.* origenis *E* originis *cett.'' Pph.' Acr.* 55—56 ille; qui p: m: donans *Bouhierus opp. Seruius* 56 nimiae *B* mmę *D* mimae *cett.'' Pph.' Porph.'* 57 mi *Bu a. corr.* (*d p. ras. r*2) *y* michi *σg* (*et β*) mihi *cett.''* (*νπ' ar*1 *et Fran.*) inquid *B* unquam *EB* (*g*) ũq *add. supra u. u* umquam *cett.''ς''* alienis *δ*1 (*et π*1) 58 nimis *φ opp. schol. F* 59 trahit. an tibi] tibi an trahit *B opp. Pph.' Porph.'* auum de *B* habunde *Fλ*2(*σa*) *Ac.* abunde *cett.''ς''* abuti *Schirachius* 60 quicquid *Ω''ς'' Pf. Porf.*] quidquid *g Pph. Porph.* 61 disperdere *E y* [*Regius*] .pdere *δ* pdere *d* 62 *quid* inr̃ *D* 63 in] *add. sup. u. u* (*r* 2) an *D* (*et Fran.*) *y* in *cett.''ς' Pph.' Porph.' Acr.* ancilla] an ancilla *D* peccesue *Ω''ς''* (*et omn. Bland.*) *Pph.* peccasue *Pf.* peccesne *y Lambinus Bentl.* 64 Villius *DEγFδ'* (*νσagr et π* 2 *Fran. Lips.*) *Ac. Acr.* Vilius *y* [*π* 1] //illi' *u* Tillius *y* [*β*] Utilius *B; λ n. l.* (*l:* Ullius) Fuluius *Bentl.* infaustas ullę *B* faustę *Pph.' opp. Ac. Acr.* syllae *DF*(*νl*) *Pph. Porph. Acr.* sylle *γ Ac.* sillae *λδ'u*(*ar et βπ Fran.* 2) sillę *E* sille *g* (*et Lips.*) scillae *σ* siluę *y* [*Fran.* 1] silę *Pf. Porf.* gener] genere *coni. nescio quis miscell. obseruu. Amst.* 1733, *Linkerus opp. Ac. Acr.* genero *Meinekius opp. Pph.' Ac. Acr.* hoc] ac *Linkerus opp. Ac.*

nomine deceptus, poenas dedit usque superque 65
quam satis est, pugnis caesus ferroque petitus,
exclusus fore, cum †Longarenus foret intus.
huic si Muttonis uerbis mala tanta uidenti
diceret haec animus 'quid uis tibi? numquid ego a te
magno prognatum deposco consule cunnum 70
uelatumque stola, mea cum conferbuit ira?'
quid responderet? 'magno patre nata puella est.'
at quanto meliora monet pugnantiaque istis
diues opis natura suae, tu si modo recte
dispensare uelis ac non fugienda petendis 75
inmiscere. tuo uitio rerumne labores,

TESTIMONIA.
71 Prisc. VIIII 8, 43 'uelataque stola' Acr. ad serm. II 3, 43

VARIA LECTIO.
65 pęnas *u* usq;] //// *E*, *add. in marg.* *in hoc u. DESINIT cod. d*
66 Qam *D* Qd̄ *u* cesus *DEλu* *u.* 67 *seclusit Apitzius opp. Porph.' Ac. Acr.* 67 longa renus *γψδ Acronis cod. γ alt. l.* longa rhenus *B* longurenus *Acr. cod. ν alt. l. in interpret.* longarenus *cett.' Porph.' Acr.* Lignarenus *uel* Tignarenus *uel* Lanarenus *uel* Longurienus *Linkerus* 68 Hunc *γ a. ras. λ opp. Pph.' schol. Γ* muttonis *γ Fλ'* (*ν* 2 *π' g corr. r et β*) *Pph.' Porph'. Acr., Ciceronis cod. Taurinensis pro Scauro* 3. *item δ, sed litterae* uttonis *in ras.*, multonis *ν* 1 mottonis *g pr.* Muttonis *Ang. Maius ad Cic. fragm. or. pro Scauro* 23 *opp. Porph.' Acr.* motionis *B* mu̇tonis *E* mutonis *Du γ in marg.* (*σ a et Fran.*) *Acronis cod. γ schol. D ad u.* 72 *schol. δ* uidenti *DEγBFδλ corr. ς' Pph.' schol. F gloss. Γ* uidenti *λ* uidentis *u y* 69 hec *E* heac *λ* nunqd *E*
70 *DEFICIT π; Ω' = DEγBFλ'δu; ς' = aut omn. codd. β'νσ a g r (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. νσ a g r (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur e. q. s.* prognatum] cognatum *B* cunus *D pr. recte D corr.* 71 conferbuit *γ B pr. F corr. λ corr. δ*2 *ς* (*et β*) ɔferuuit *B corr.* ferbuit *F λ pr. δ*1 *u* 72 puella est] puellæ *D a. ras.* puella *D p. ras. y*
73 meliore *B opp. Acr.* pugnaque *B* 74 tu si] tussi *δ a. ras.* 75 Dispensare *δ* ac non] annon *δ* 1 petentis *λ* 76 Inmiscere *u* (*g*) ĩmiscere *B* Inmiscere *cett.' ς'* tuo] tu *B* uicio *D λ corr. om. λ pr.* rerunc *ν* rerumne *σ y opp. Pph.' Ac.* rerumq. *r*

nil referre putas? quare, ne paeniteat te,
desine matronas sectarier, unde laboris
plus haurire mali est quam ex re decerpere fructus.
nec magis huic inter niueos uiridisque lapillos 80
(sit licet hoc, Cerinthe, *tuom) tenerum est femur aut crus
rectius, atque etiam melius persaepe togatae.
adde huc quod mercem sine fucis gestat, aperte
quod uenale habet ostendit, neque, siquid honesti est,
iactat habetque palam, quaerit quo turpia celet. 85
regibus hic mos est, ubi equos mercantur: opertos

TESTIMONIA.

80 cf. Boetius philos. consol. III 10: 'aut Indus calido propinquus orbi candidis miscens uirides lapillos' III 4: 'quamuis se Tyrio superbus ostro comeret et niueis lapillis' 81 'Horatius: femur, Cerinthe, tuum' Prisc. VI 10, 52 86 cf. ecb. capt. 492: 'tempore sic pacis fuerat mos regibus illis'

VARIA LECTIO.

Ω′ = DEγBFλ′δu, ς′ = codd. β′νσagr (l) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur; ς = codd. νσagr (l) praeter e. q. s.

77 refferre *γ* quare *ne poeniteat δ* ne] non *E* (*et Fran.*) *y* pęniteat *γ* peniteat *cett.′* (*β′σag*) poeniteat *νr* 78 matronas sectarier *δ* (*νσ et β corr. Fran.*)*y* matronas secrarier *E* matronas sectari (*r et β pr.*) *y* sectari matronas *DγBFλ′u* (*ag*) *schol. F in interpret. cf. Plaut. mil. glor.* 91: 'ait esse ultra omnis mulieres sectarier' laboris *BFλ′u D*2*γ uar.* (*β′ν*1 *ut uid. σg*) labores *D*1*Eγ δ a. ras.* (*ν*2 *r pr.*) *y a n. l.* labori *Peerlk.* 79 aurire *δλ* 80 huic] hunc *u opp. Ac. Acr. omis. B opp. Ac. Acr. huic intī δ in ras.* uiridis *EγB* (*ag*) uirides *cett.′ς′ Acr.* 81 hoc] os *Hitzigius* hoc . . . tuo *uy* [*Paris.* 8214] hæc . . . tuum *y* [1 *Bland.*] hoc . . . tuum *cett.′* (*β′σa et cett. Bland.*) *Pph.′ schol. Γ schol. F* ac . . . tuum *r* ho . . . tuū *g* o . . . tu//m *v* tuum *testatur etiam Priscianus* cerinthe *DEγ Pph.′* crinthe *B* Chærinte *y* [1 *Bland.*] cherinthe *F Acr.* cherinte *λδu* Cerintha *Doederlinus opp. Porph.′ schol. F* 'nec magis erit tuum femur o Cherinthe tenerum aut crus rectum' *Acr.* aut] ac *uy* et *σ* (*et Fran.*)*y* 82 persepe *Eλu* persepę *ψ* togatae (*uel* togate) est *y* [*omn. Bland. ut uid. cum aliis*] *Bentl.* 83 aperte] apertis *B Pph.′* apertam *γ* 2 *uar. y* 84 hostendit *λδ* neque *DEγFλ′δu*(*β′var*) nec *B*(*g*) siquit *δ* honestiē *ν y* honesti est *Ω′ς′ Ac.* 85 querit *λ* quo turpia] quot pia *δ*1 caelet *EγF* 86 *nouum sermonem incipiunt Fλδu* (*β′νσgr*) *y* [*Bamberg. Barcin. Berol.* 269 *Lips. Mellic. Paris.* 7976. 8213. 8214. 8216. *Nostrad.* 184 *Sorbon.* 1578 *Vossianus Zulichem. alii*] *Pph.′ opp. EγB*(*a*)*y; nullum interuallum, sed maior littera initialis*

inspiciunt, ne si facies, ut saepe, decora
molli fulta pedest, emptorem inducat hiantem,
quod pulchrae clunes, breue quod caput, ardua ceruix.
hoc illi recte: ne corporis optima Lyncei 90
contemplere oculis, Hypsaea caecior illa,
quae mala sunt spectes. 'o crus, o bracchia!' uerum
depugis, nasuta, breui latere ac pede longo est.
matronae praeter faciem nil cernere possis,
cetera, ni Catia est, demissa ueste tegentis. 95
si interdicta petes, uallo circumdata, (nam te

TESTIMONIA.

89 Prisc. V 5, 29 Nonius 196, 31 p. 133 G. 'pulchrae clunes' Charis. I 15 p. 101 K. cf. Charis. I 18, 79 p. 78: 'clunes feminino genere dixit Melissus . . . et Horatius' Prisc. V 8, 42: 'hic et haec cassis clunis' 'Horatius male: quod pulchrae clunes' Seru. ad Aen. II 554
92—93 'uerum depingis nasuta' gloss. Mai class. auct. VIII 375

VARIA LECTIO.

in D (l) y; interuallum sine inscriptione β′y; cum inscriptione EGLOGA ·III· *Fλ δ a. ras. ut uid. u Pph. y* CONSIDERATIO EQVI *add. ψ (νσ)* apertos *y opp. Ω′ς′ (et omn. Bland.) Pph.′ Porph.′ Acr.* 87 Incspiciunt *δ* faties *u* sepe *E λ* *u.* 89 *ante* 88 *ponit Peerlk.*

88 Molle *B* fu$\overset{l}{\text{i}}$ta *λ* fuit *B* pedes tẽptorem *B* pede est emptorem *cett.′ ς′* inducat] ducat *Bentl.* 89 Qd̃ // (Qvd̃ *E* 1 *ut uid.*) *E* pulchre *E* pulcrę *u* clune *E* capud *E γ pr. δ a. ras. u pr.* ceruis *λ pr.* 90 ille *E* ne] tu *Bentl.* lyncei *D* 1 *aut pr. γB (r et V)* lincei *r* linc::: *a* lync$\overset{t\,is}{\text{e}}$is *E (σ et β)* linceis *Fλ′u D* 2 *aut corr. (v g et Fran.) cf. Boetius phil. cons.* III 8: 'quodsi, ut Aristoteles ait, Lynceis oculis homines uterentur' 91 Contemplere *DEFλ′δ u γ uar. ς′* Contemplare *γ By Bentl.* contemplans *Erasmus* contemplate *Peerlk.* hypsea *EγB (β′g) Pph. Ac.* hipsea *D (σar)* ypsea *Fλ′* ipsea *δu (ν) Porph. schol. F* Isaea *Pf. Porf.* cecior illa ~~cecior~~ *E* caecior, illa *Bentl.* cecior *Eu* illac *B* 92—96 o crus — petes] *om. u pr.* 92 sunt] *om. Dy* sint *l* spectes] species *E* spectas *Bentl.* o] *omis. B opp. Ac.* bacchia *B* brachia *cett.′ ς′ Ac. Acr.* 93 Depugis *D Epr. B ψcorr. (l 2 uar. r et β Fran. uar. omn. Bland.)* Depygis *Fδu (σagl) Ac.* Depigys *γ* Depigis *λ E corr. (v et Fran.)* depingis *glossar. Mai* nasuta] nas·uta *B* naisuta *δ* latere] litore *Epr.* longo est *Ω′ς′* 94 Matrone *Eu* preter *γλδ* 95 Caetera *DγF* ni] // ni // *φ* cacia *D* copia *B opp. Ac. Acr.* desmissa *λ* dimissa *D cons. Acr. opp. Pph.′* 96 inter dicta *Dψλ′δ u Ac.* interdicta *EγBφ*

hoc facit insanum) multae tibi tum officient res,
custodes, lectica, ciniflones, parasitae,
ad talos stola demissa et circumdata palla
plurima, quae inuideant pure apparere tibi rem. 100
altera, nil opstat: Cois tibi paene uidere est
ut nudam, ne crure malo, ne sit pede turpi;
metiri possis oculo latus. an tibi mauis
insidias fieri pretiumque auellier ante
quam mercem ostendi? 'leporem uenator ut alta 105
in niue sectetur, positum sic tangere nolit'
cantat, et adponit 'meus est amor huic similis: nam

TESTIMONIA.

98 Seru. ad Aen. XII 611 'ciniflones' exhibet etiam ecbasis captiui u. 567

VARIA LECTIO.

97 multa &ibi δ multe *E* tum *DEγBδ*2(*νσagl*2 *et β V*) dum *Fλ'δu* (*r et Fran.* 1 *Bland.*) officient *DEγBδ* (*agr corr. et β*1 *V*) officiunt *Fλ'u* (*νσr pr. et β*2 *Fran. cett. Bland.*) 'inpediunt (imp: *Porf.*) *Porph.' in interpret.* *u.* 98 *del. Peerlk. opp. schol. et Seru.* 98 letica *Dγ* parasiti *y* [*Basil.* III *Montepess.*] *Pph.' opp. Seru.* *uu.* 99 *sq. inuerso ordine in Fλ'* (*ν*) *y* [*Dresd.* I *Paris.* 8214] 99 *sq.* palla — rem] *om. y* [*Lips.* 1] 99 circundata *λ* palla] nam te *Fλ'* *δ*1(*ν*1) *y* [*Regin.*1 *Vossian.*1] *u.* 100 *omis. δ pr. aut* 1*y*[*Vossian.*1] 100 q̄ *λ* que *E* pure apparere tibi] cur apparet ibi *B* 101 altera? nil obstant Coae tibi; *Peerlk.* opstat *Pph. pr.* ostat *δ* obstat *cett.'ς' Pph. corr. Pf.* cois *DEγB Pph.' Ac.* chois *Fλ'δ schol. F* clorin *u opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr.* clorim *y* [*Paris.* 8213, *superscr.* ł chois] chlorin *y* pēne *λu* poene *DEδ* 102 nudum *y* [1 *Bland.*] ne crure] nec·rure *E* turp*i δ* 103 Metyri *F* 104 feri *γ* ferri *E* p̄cium *DE* auellier] ęualhe *E* 105 mercem] mercedē *E u pr.* uenator] uenerator *Ac. opp. Acr.* ut] ī *B* ut in *D a. ras.* 106 sectetur *Ω'ς'* (*et omn. Bland.*) *Pph.'* sectatur *φ corr. y comment. Cruqu. in interpr.* sic *Ω'* (*σagr et β*) *Pph.'* si *ν Doederlinus* sibi *Bouhierus* tangere] tollere *Pph.' opp. Porph.'* nolis *D pr* nolit *cett.' ς' Pph.'* 107 Captat *Lambinus opp. Ω ς'* (*et omn. Bland.*) *Pph.' Porph.' Ac. Acr.* adponit *B Pph.* apponit *cett.' Ac. Acr. Pf.* huic *E* huc *B opp. Pph.' Acr.* '*in medio uersu* (107) *ego suspicor aliquid esse contaminatum*' *Barthius adu.* XXXIX 2 *p.* 1755

transuolat in medio posita et fugientia captat'.
hiscine uersiculis speras tibi posse dolores
atque aestus curasque grauis e pectore pelli? 110
nonne, cupidinibus statuat natura modum quem,
quid latura sibi quid sit dolitura negatum,
quaerere plus prodest et inane abscindere soldo?
num, tibi cum fauces urit sitis, aurea quaeris
pocula? num esuriens fastidis omnia praeter 115
pauonem rhombumque? tument tibi cum inguina, num, si
ancilla aut uerna est praesto puer, impetus in quem
continuo fiat, malis tentigine rumpi?

TESTIMONIA.

114—116 'num — rhombumque' Seneca epist. 119, 13 118 cf. anth. Lat. 1648 M.: 'turpe quidem factu: sed ne tentigine rumpar' praeterea cf. 1638, 4 sq.

VARIA LECTIO.

108 Tranuolat δ 109 speraṇs λ doloris *Epr.* γ (*var*) y labores σ dolores *cett.'* ς' 110 Atquę ψ estus u que] *om.* $E\psi$ grauis E 1 *ut uid.* (*g*) y [β *Argent.* III *ut uid. Barcin. Bern.* 542 *Gronou. pr. Lips. corr. Valentian.* graui *Mellic.*] graues *cett.'* ς' c] a r y [*Berol.* 269 *Lips.*] *opp.* V pelli $DE\gamma F\lambda' u$ ($\beta' \nu\sigma ag$ 2 r) tolli By [V *Argent.* III *superscr.* ł pelli, *Regius*, *cod. Galei* et *Regiae Societatis* et *Magdalen.* 1 *ap. Bentl.*] uelli y illi g 1 *cf. Sil. Ital.* XIII 262 *sq.*: 'Virrius a Poeno nullam docet esse salutem, uociferans pulsis uiuendi e pectore curis'. *Propert.* II 1, 69 *sq.*: 'idem Caucasia soluet de rupe Promethei bracchia et a medio pectore pellet auem' 111 cupidnib; λ statuat Ω' ($\beta' \nu\sigma ag$ *et codd. Bland.*) *schol.* F stabat *Pph.* 'statuerit' *Porph.'* *schol.* γ *alt. l.* statuit r y *Pf. Acr.* quem] q; B u *pr. Pph.* (*om. Pf.*) 112 latura sibi, *Lambinus* latura, sibi *Aldus* 113 Querere $E\lambda\delta u$ abscindere $DE\gamma$ *corr.* $F\lambda' u\varsigma'$ *Pph.'* *Ac.* abscidere γ *pr.* (r) abscedere B obscindere δ *INDE A V.* 114 *DEFICIT* δ; $\Omega' = DE\gamma BF\lambda' u$; $\varsigma' =$ *aut omn. codd.* $\beta' \nu\sigma a g r$ (l) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*; $\varsigma =$ *aut omn. codd.* $\nu\sigma a gr$ (l) *aut e. q. s.*

queris λu 115 num] non λ exsuriens λ esurgens E fastidio somnia B preter λ 116 pauonem] ꝑnē B rombū u brombū B cum] nū B inguina γ 117 Aancilla λ presto $\gamma F\lambda$ puer] aut puer $F\lambda'$ (ν *corr.*) y [*Bern.* 508. 542 *Montepess. Paris.* 8214 *Sorbon.* 1578 *Petropolitanus Regin.* 2 *Vossian. corr. Zulich.* 2] inpetus Eu impeꝗt' φ

non ego: namque parabilem amo uenerem facilemque.
illam 'post paulo'; 'sed pluris'; 'si exierit uir' 120
Gallis, hanc Philodemus ait sibi, quae neque magno
stet pretio neque cunctetur, cum est iussa uenire.
candida rectaque sit; munda hactenus ut neque longa
nec magis alba uelit quam dat natura uideri.
haec ubi supposuit dextro corpus mihi laeuom, 125
Ilia et Egeria est; do nomen quodlibet illi,
nec uereor ne, dum futuo, uir rure recurrat,
ianua frangatur, latret canis, undique magno
pulsa domus strepitu resonet, uaepallida lecto

TESTIMONIA.

120 'Horatius: illam 'post paulum' 'sed multo'' Prisc. XVIII 245

VARIA LECTIO.

Ω′ = DEγBFλ′u; ς′ = codd. β′ νσagr (l) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur; ς = codd. νσagr (l) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur

119 parabile *E* 120 illa *By opp. Ac.* post *Ω′ ς′ Ac.*] pos *Prisciani cod. Vossianus* paulo] paulum *Priscianus* paullum *y* [?] *opp. Pph.′ Ac.* s& *γ* ſ, *E* si *Bouhierus* 121 Callis *D* 1 Callis *E* Gallis *cett.′ς′ Pph.′ Porph.′ Ac.* Gallius *g* hanc] *om. λ* 1 (*non Ac. et l*) philodemus *DEγBuς′ Acr.* philodamus *Fλ′ Porf. schol. F* filodamus *Porph.* p. *Ac.* sibi quae] sibiq; *Eλ* si quae *B* magi *E* 122 precio *D λ* nec *E* (*σ g*) *y Bentl.* neque *cett.′ ς′ Ac.* neq̃; cum est iussa uenirẽ cunctetur *λ* cuntetur *u* 123 actenus *EBλ′ y* 124 dat *EγBς′ Pph.′* det *DF λ′u* (*νr*) 125 Hec *λ* supposuit *γBFλ′u* (*ag et β*) *Pph.′* subposuit *DE* (*νσr et Fran.*) dextrum corpus mihi laeuo *y Lambinus* dextro *Ω′ς′ Pph.′* laeuom *E* leuõ *y* [*Fran. uar.*] lęuo *B* laeuum *DF*(*valr*) *Pf.* leuum *γλu*(*β′σg*) *Pph.* 126 *I*//lia *ψ* et] ∽ *B* 127 metuo *Fλ′u* (*g*2) *y* uereor *DEγBς′* futuo *Ω′ς′* facio *γuar.* (*r*; fat: *Fran. uar.*) 128 canis latr& *B* lat//r& *E* 129 uae pallida *γF* (*al*) *Pf.* tuę pallida *B* ue. pallida *Eλ* ue. pallia *D* uel pallida *u y* ue pallida *β′νσg* uepallida *r* (*et V*) Ue pallio *Pph.* ne pallida *y Bentl.* Pallida *Ac.* 'quidam putant uaepallida (*sic γ Bamb.*; ue pallida *ν Fran.*) unam partem orationis esse quomodo uesana; sed magis diuidendum est ut ue (ne *ν*) interiectio sit . . .' *Acr.*; *Porph.′*: 'quidam putauerunt uaepallidam (uae p: *Porf.* uep: *Porph.*) nunc unam partem orationis esse . . . ut significet 'ualde pallida'. sed mihi uidetur · ue (*lege* uae) imitatiuo cha-

desiliat mulier, miseram se conscia clamet, 130
cruribus haec metuat, doti deprensa, egomet mi.
discincta tunica fugiendumst et pede nudo,
ne nummi pereant aut puga aut denique fama.
deprendi miserum est: Fabio uel iudice uincam.

III

Omnibus hoc uitium est cantoribus, inter amicos
ut nunquam inducant animum cantare rogati,
iniussi nunquam desistant. Sardus habebat

TESTIMONIA.

I 3. 1—3 'ut ait Flaccus in satyra: omnibus — amicos, rogati ut numquam cantent, iniussi numquam desistant' Hieronym. epist. 6 ad Iulianum 'omnibus — desistant' Adami de Fulda musicae pars prima cap. 4 [M. Gerbert. III 336] Vincentius Bellouac. spec. hist. 69 florileg. Paris. 8818[a] et Nostrad. 188

VARIA LECTIO.

ractere dictum, ut illa perturbata mariti aduentu lamentationis uocem proferat' *cons. etiam schol. F* 130 Desiliat *DEγB(β'ag r uar.) Pph.'* Desiliet σ Dissiliat *Fλ'u(νr)* 131 hęc *om. Dpr.* hec *λ* doti] doti haec *Nic. Heinsius Bentl.* deprensa *Bγ* depṗsa *E* deprẹnsa *D* deprehensa *Fλ'u* mi *EBu* mihi *DγFλ' u.* 132 *om. γpr. opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr.* 132 Discinta *E* fugiendū st *B* fugiendum est *cett.'ς' Pph.'* et *Ω'ς r uar. Pf.* ac σ*r* (*et Fran.*) *y* aut *y* ut *Pph.* 133 puga *Eψ2λ corr.* (*l uar. et β a. ras.*) *y* fuga *B* pyga *γu* (σ*agl r*) pyge *Fλpr.* (pygę *Pf.* pie *Pph.*) piga *D* (*ν et β p. ras. Fran.*) 134 Deprẹndi *D* Deprenṣi *λ* Deprehendi *u Pph.'* Fabio] Fabio hoc *Peerlk. opp. Pph.' Ac.* uincam *λ* uincas *Pph. per errorem, recte etiam Pf.* *hunc sermonem quartus quintus tertius sextus cett. secuntur in Porph.'*

I 3. DE HERMOGENE (ERM : *Eγ*) TIGELLIO (TIGI : σ ET TIGELLI *E*) MODVLATORE (MODVLATIONE *E*) *Eγ* (σ*ar*) EGLOGA · IIII · *Fλu inscriptione carent unius uersus interuallo relicto D(ν) priori sermoni continuant By* [*Montepess.*] *sine interuallo sed maiore littera initiali g l post serm.* I 5 *extat in Porph.'* '~~eglogа III~~ · (*om. Pf.*) huius eglogae ordo post secundam eglogam primi libri ordinatus est' *Porph.'* 'In Tigellium Hermogenem hic inuehitur' *schol. F*

1 uicium *Dλ* est] *om. y Vincentius Adamus florileg.* 8818[a] *opp. Pph.' Ac. Hieronym.* 2 nunquam *E λ* numquam *cett. ς'*
3 Iniusti *B* nunquam *E λ* numquam *cett. ς'*

ille Tigellius hoc. Caesar, qui cogere posset,
si peteret per amicitiam patris atque suam, non 5
quicquam proficeret; si collibuisset, ab ouo
usque ad mala citaret 'io Bacchae!' modo summa
uoce, modo hac, resonat quae chordis quattuor ima.
nil aequale homini fuit illi: saepe uelut qui
currebat fugiens hostem, persaepe uelut qui 10
Iunonis sacra ferret; habebat saepe ducentos,
saepe decem seruos; modo reges atque tetrarchas,
omnia magna loquens, modo 'sit mihi mensa tripes et
concha salis puri et toga, quae defendere frigus
quamuis crassa queat.' deciens centena dedisses 15

TESTIMONIA.

6—7 'ab — Bacche' Acr. ad. serm. II 4, 12 'ab — mala' Porph. ad serm. II 4, 12 11—17 'habebat — loculis' Senec. epist. 120, 20 13—14 'omnia — puri' Prisc. VI 10, 57

VARIA LECTIO.

4 tigellius *Dγu(νσa) Porph.' Ac. ad h. u.* tigillius *B(g)* tigellus *Fλ'(β'r)* tegellus *E* 'tigilli' *Porph.' in loco Luciliano* cesar *Eλu* qui] quod *B* possit *B(σg)* 5 amiciciā *D* amiticiā *E* 6 collibuisset *Ω'ς'* 7 citar*et E* cytaret *σ* citaret *cett. ς' Pph.' Porph.' Acr. ad serm.* II 4, 12 *schol. γ ad h. l.* iteraret *y natum ex Porph.', Bentl.* bacchę *E B (r)* baccę *y [Fran.]* bachę *γ (ν)* bacche *Fλ'u (et omn. codd. Cruq.) Pf. Acr. ad serm.* II 4, 12 bache *D(σ a g et β) Pph.* Bacche et *ω [ed. Fabric.]* Baccheu! *Hirschfelderus; in Porph.' schol. ad u.* 7: 'io Bacche' *post schol. ad uu.* 7 *sq.:* 'modo summa — ima' *et post schol. ad uu.* 10 *sq.:* 'saepe uelut — ferret' *positum est* 8 hac] haec *Pph.'* resonat *DEγBφu (β'νσar) Pf.* resonet *ψλ'(g) Pph.* quae] q; *E* chordis *γB (σ et β* cordis *r)* cordis *DEFλ'u(vag et Fran.)* quattuor *EγFu (val) Pph. Ac. Acr.* quatuor *Dλ(β'σgr) Pf.* ·IIII· *B* 9 equale *Eψλu* homini fuit illi saepe, *Peerlk. u.* 10 *omis. γ pr. B y* 10 Curre· *u* currebat fugiens] curreret aufugiens *Praedicowius opp. Pph.' Porph.' Acr.* psepe *E* sepe *Pph.* 11 habeat *E* halebat *y [Vossianus]* alebat *Bentl. opp. Seneca et schol. F* sepe *λu* 12 Sepe *Eλ* tetrachas *E* 13 loquentes *B opp. Senec. et Priscian.* 14 Conca *E* salis puri] satis pure *B* et] *omis. y [Basil.* III] *Seneca* 15 deciens *B* decies *cett.' ς'* dedisset *u pr. y opp. Acr. Senecae codd.*

huic parco, paucis contento, quinque diebus
nil erat in loculis. noctes uigilabat ad ipsum
mane, diem totum stertebat. nil fuit unquam
sic impar sibi. nunc aliquis dicat mihi 'quid tu?
nullane habes uitia?' immo alia. 'et fortasse minora?' 20
Maenius absentem Nouium cum carperet, 'heus tu'
quidam ait 'ignoras te, an ut ignotum dare nobis
uerba putas?' 'egomet mi ignosco' Maenius inquit.
stultus et improbus hic amor est dignusque notari.
cum tua peruideas oculis mala lippus inunctis 25
cur in amicorum uitiis tam cernis acutum,

TESTIMONIA.

21 'Maenius et satyrice absentem Nouium cum carpit (caperes Porph.)' Porph.' ad epist. I 15, 26 25 sq. Hildebert. moral. philos. 996 floril. Paris. 8069 et Nostradam. 26—27 'Linx est fera acutissimi uisus qui

---

VARIA LECTIO.

plurimi 'putaret quod dedisset ei aliquis . . .' *schol. F* 17 noctes Ω′ς′ *Ac.* noctis *y* [*Bamberg.*] 18 unquam *DEBλu* (*g*) umquam *cett.* ς′ 19 impar *DEBλ′u*(*β′vagr*) inpar *γF*(*σ*) nunc] n̊ *ψ* nec *l pr.* nũ *B* *u.* 20 *omis. B* 20 Nulla nehabes *λ* uicia *Dλ* et Ω′ς′ (*et omn. Bland.*) haud *y* aut *y* at *Baxterus* 'et fortasse minora?' *interpunximus cum H. Keckio* *uu.* 21—24 *post u.* 28 *ponit Peerlk.* 21 Maenius *γ B Pf. Porf. ad h. l. Porph.' ad epist.* Memus *E* Menius *cett.' Pph. Porph. Ac.* Maeuius *y Pf. corr. comment. Cruqu.* absemtem *λ a. ras.* caperet *u recte etiam Pph.'* *uu.* 22—26 *om. Epr., add. in marg.* 22 ut] *om. E opp. Ac.* igno tũ *ψ* 23 mi *γBu* mihi *DEFλ′* moenius *γ* menius *Eλ′u* 24 improbus *DBu* (*vσaglr et Fran.*) inprobus *EγFλ* (*et β*) 25 tua] tria *Hildebertus opp. Ac.* peruideas *DBFλ′uγ corr.* ς′ *Pph. Ac. florileg.* 8069 per uideas *E*(*vr*) *Pf.* preuideas *γ* praeuideas *y Bentl.* ꝑuideas *y* [*Barcin.*] *Acr. cod. Paris.* 7985 non uideas *y florileg. Nostrad.* tu uideas *coni. Bentl.* praetereas (*unde* p̄ueas) *coni. Meruilius*, *cf. Terent. hecyr.* 418 *sq.*: 'o fortunate, nescis quid mali praeterieris, qui numquam es ingressus mare' uideas *interpret. Porph.' Acr.* mala Ω′ς′ *Pph.' Porph.' Acr. florileg.* 8069. *Nostrad. Hildebert.* male *y* [*Argent.* III *a. ras. ut uid.*, *Dresd.* II, *quidam codd. Cruquii*] *Bentl.* 26 uiciis *Dλ* acute *λ pr.* (*v* 2 *superscr. l* 2 *superscr. et gloss. Fran.*) *y* [*Basil.* III *Regin.* 2 *uar.*] *Porph.'* acutum *cett.* ς′ *schol. Lucan. florilegia Hildebert.*

quam aut aquila aut serpens Epidaurius? at tibi contra
euenit, inquirant uitia ut tua rursus et illi.
iracundior est paulo, minus aptus acutis
naribus horum hominum rideri possit eo quod 30
rusticius tonso toga defluit et male laxus
in pede calceus haeret: at est bonus, ut melior uir
non alius quisquam, at tibi amicus, at ingenium ingens
inculto latet hoc sub corpore. denique te ipsum
concute, numqua tibi uitiorum inseuerit olim 35

TESTIMONIA.

etiam parietes ligneos uisu penetrare dicitur unde Horatius: cur — Epidaurius' schol. Vossianus II ad Lucan. VI 672 teste Vsenero 29—30 'minus — naribus' schol. Pers. 1, 40

VARIA LECTIO.

27 quam] Quidā *E* 1 quam aut aquila aut] ut linx uel *schol. Lucan. opp. Ac.* aut aq.] ut aquila *u y opp. Porph.' Ac.* aut.ª quila *λ* at *u*(σ) *Ac.* ac *DEγBFλ'* (*vgr et β*) *a n. l.* tibi] *om. E* 28 uicia *Dλ* illi] illa *Ac.* *uu.* 29—37 *post u.* 53 *ponit Peerlk.* 29 'Iracundior est] interrogatiue' *Ac. Acr.* iracundior] infacundior *Peerlk. opp. Pph.' Porph.' Ac.* est] *om. E* 1 *opp. Pph.' Ac.* aptus] actus *Fλ'y opp. Acr. Hildebert.* acutis] aduncis *dubia Bentlei suspicio opp. Ac. Acr. schol. Pers. et cf. Auson. praef. ad griphum* [*edyll.* 1, 1]: '*neque me fallit fore aliquem qui hunc iocum nostrum acutis naribus et caperata fronte condemnet*' 30 possit] *in ras. D* posset *l* 1 *y* Rustitius *γ* Rusticus *E* tenso *Epr. y opp. Porph.' Ac.* toga tonso *D opp. Porph.' Ac.* defluit *D* defluit *u* laxus inale *E opp. Ac.* 32 heret *γλ' u D corr.* erit *E* haeret? *Peerlk.* 33 'et tibi amicus' *Porph.' in interpr.* (ac tibi *Pph.'*) *opp. Ac.* ã (= aut) ingenium īges *B* 34 Inculto *g Peerlk. opp. Ac. Acr.* sub corpore] suppectore *F* (*cf. uar. lect. Verg. Aen.* II 227. VI 256. X 626) corpore *DEγBψ uar. ς'* pectore *Fλ'u y*[*β*2 *Bruxell.* 9777. *Montepess. uar. Paris.* 8213. 8214. 8216. *Nostrad.* 184 *uar. Sorbon.* 1578. *Regin.* 2 *Valentian. alii*] *cf. Auian. fab.* 40, 1 *ubi* pectore *uar. lect. extat in cod. Durlac.* cortice *Peerlk.* 'te ipsum concute] . . . hoc Maenio respondetur' *Acr.* te] et *D in ras. y opp. Ac.* 35 numqua *DγF* nũ qua *u* nūquā *λ* nunq.ᵘⁱᵈ *E* n̄cq (= nuncquam) *B* 'Numqua pro num aliqua' *Porph.' cons. Acr.* uiciorum *Dλ* inseuerit *DEγBλ corr.* (*νσagr*) *Pf. Porph.' Ac.* insue-

natura aut etiam consuetudo mala; namque
neglectis urenda filix innascitur agris.
illuc praeuertamur, amatorem quod amicae
turpia decipiunt caecum uitia aut etiam ipsa haec
delectant, ueluti Balbinum polypus Hagnae. 40
uellem in amicitia sic erraremus, et isti
errori nomen uirtus posuisset honestum:
ac pater ut gnati, sic nos debemus amici
siquod sit uitium non fastidire: strabonem
appellat paetum pater, et pullum, male paruos 45
sicui filius est, ut abortiuus fuit olim
Sisyphus: hunc uarum distortis cruribus, illum
balbutit scaurum prauis fultum male talis.

TESTIMONIA.

40 'ueluti — Agnae' glosa. Mai class. auct. VIII 432. 461 47 'hunc — cruribus' schol. Statii Theb. VI 848

VARIA LECTIO.

uerit *u γ2 y* insederit *Fλ′(β′) Pph.* 'insita fuerit' *Porph.′ cons. schol.* *γ* 'ingenuerit fecerit' *Acr.* 36 nanq̃ *B* 37 neglextis *B* Neglectis *cett.′ς′* Neclectis *y* [*Mellic.*] filix *DyBu E corr.* *φ2* (*vσar2*) filex *Fλ′* (*β′*) felix *Epr.* (*g r 1*) *Pph.′* *uu.* 38—40 *post u.* 24 *ponit Peerlk.* 38 preuertamur *γλ* praeuertamus *Pph.′ Peerlk. opp. Ac.* amorem *B* amice *u Ac.* amici *Fλ′y* 39 cecum *Eu* caecum, uitia *Horkelius* uitta *E* uicia *λ* hec *λ* 40 Delectat *E* polypus *DEγFλ* *Pph.′ cons. Ac.* polipus *Bu* hagnae *D γ B* (*ar*) hagne *Ac.* agnae *EFλ′u ς′ Pph.′ schol. Fran. glossar. Mai* igne *g* Hagnae *scribendum cum marmoribus* *uu.* 41 *sq. post u.* 48 *ponit Peerlk.* 41 amiti,a *D* amititia *Eu* 42 uirtus nomen *λ′u y* uirtus posuisset] uita imposuisset *Peerlk.* *uu.* 43—48 *post u.* 40 *ponit Peerlk.* 43 Ac *DEγB* (*σgr et Fran.*) At *Fλ′u corr.* (*va et β*) Ut *u pr.* nati *u y* amicis *B* 44 sit] sic *E pr.* uicium *λ* 45 petum *Eu* Paetum . . . Pullum *Peerlk.* *sed cf. Fest.*: 'antiqui . . . puerum quem quis amabat pullum eius dicebant' pater et] paẽ *B* pullum p̃ male *λ* paruos *B* paruus *cett.′ς′ Pph.′ Ac.* 46 Sicut *B* est] .e. *E* abortiuus *Ω′ς′* 47 Sisyphus *DEγ Pf. Ac.* sisyfus *B Pph.* Sisiphus *Fλ′u* Varum *Doederlinus* distorsit *B* 48 Balbuttit *γ Pph. Porph.* balbutie *B* Balbutit *cett.′ Pf. Porf. Acr.* Scaurum *Doederlinus* Hillum *Rutgersius* Scaulum *Dacierus opp. Pph.′ Porph.′ Acr.* prauis *Ω′ς′* paruis *y* [*Bruxell.* 9777 *Sorbon.* 1578 *alii*] *Peerlk.* fultu *B opp. Ac.*

parcius hic uiuit: frugi dicatur. ineptus
et iactantior hic paulo est: concinnus amicis 50
postulat ut uideatur. at est truculentior atque
plus aequo liber: simplex fortisque habeatur.
caldior est: acris inter numeretur. opinor,
haec res et iungit, iunctos et seruat amicos.
at nos uirtutes ipsas inuertimus atque 55
sincerum cupimus uas incrustare. probus quis
nobiscum uiuit, multum demissus homo; illi
tardo cognomen pingui damus. hic fugit omnis

TESTIMONIA.

54 sq. cf. ecb. captiui uu. 520 sq.: 'haec res conseruat iunctos et iungit amicos. at uos uirtutes ipsas inuertitis omnes' 54 Willelmus uita s. Thomae I 196 Gil.

VARIA LECTIO.

uu. 49—53 *post u.* 42 *ponit Peerlk.* 49 Partius *γ* uiuit? *y* [*omn. Bland.*] 50 est? *y* [*omn. Bland.*] 51 Postulat ut *Ω'ς'* postulo uti *Ios. Kleinius* at] ad *B* *uu.* 52—55 *om. B* 52 equo *λ* liber? *Peerlk.* 53 Cal*dior D* est? *Peerlk.* acris *DEγ* (*ar*)*y* [*Bamberg. Bern.* 542. *Bruxell.* 9777 *Gronou. Lips. Mellic. Montepess. Valentian.*] acres *Fλ'uς'* numeretur, opinor *Peerlk.*

54 Hec *E* iungat . . . seruet *T. Faber* *et* iungit *ψ* et] quoque *Willelmus* 56 Sincerim *ψ* *S*incertũ *D* 1 cupimus] fugimus *B* incurtare *DE*1*B ỳ* [1 *Bland. cum aliis*] *Pph.' Porph.'* (*in Luciliano loco Porph.:* 'incrustatus' *Porf.:* 'incurtatus' *exhibet*) incureare *r* incrustare *γFλ'u D uar. E* 2 (*β'νσag*) *Ac. Acr. uar.* 'Incrustare. (*corr. uidetur* Incurtare) minuere, lectum est et incrustare' *Acr.* incurtare *non est uox Latina* pbus////quis *λ* 57 multum est *u y* multum et *conieci* illi *Ω'ς' Pph.' Acr.* ille *y* [*V Paris.* 8216 *cod. Sorb. ap. Valart.*] *Bentl.* ille est *Petrus Nannius sed cf. Cic. de orat.* II 43, 182: 'eaque omnia quae proborum, demissorum, non acrium, non pertinacium, non litigiosorum, non acerborum sunt, ualde beneuolentiam conciliant' 58 pingui *Ω'ς'* (*et omn. Bland.*) *Pph.'Acr.* pinguis *y* pingui et *Heindorfius* pingui huic *uel* hui *coni. nescio quis* damus] dom' *E pr. aut* 1 illi tardo cognomen pingui demus *Pph.'* ille; tardo ac cognomen *Bentl.* ille: tardo et cognomen *Hauptius* ille; tardo cognomen pingui damus *Keckius* ille: tardo cognomen, pingui damus *Dillenburgerus* 'id est sensus: naturam in uitium uertentes pro pingui tardum dicimus' *scholion ineptissimum Porph.' nec meliora Acr.* hic] hoc *Ac.* omnis *Eγ*(*var*)*y* [*Bamberg. Bruxell.*

insidias nullique malo latus obdit apertum,
cum genus hoc inter uitae uersetur, ubi acris 60
inuidia atque uigent ubi crimina: pro bene sano
ac non incauto fictum astutumque uocamus.
simplicior quis et est, qualem me saepe libenter
optulerim tibi, Maecenas, ut forte legentem
aut tacitum impellat: 'quouis sermone molestus 65
communi sensu plane caret' inquimus. eheu,
quam temere in nosmet legem sancimus iniquam!

TESTIMONIA.

66 'communi — inquimus' Eutychis ars II 12 p. 480 K. 67 cf. ecbasis captiui u. 515: 'quam temere in uosmet legem sancitis iniquam'

VARIA LECTIO.

9777 *Gronou. Lips. Mellic. Montepess. Paris.* 8219 *Valentian.*] omnes *cett.* ς′ 59 obdit] odit λ *pr. y opp. Pph.′ Porph.′ Ac.* apertum *D*(ν *pr. ut uid.*) *y opp. Pph.′* 60 uersetur Ω′ς′ uersemur *y* [*V*] *Bentl.* 'cum in genere huius uitae uersemur insidiosorum hominum' *Acr.* ubi] hubi λ acris] ac res *B* *u.* 61 *om. E pr. add. in marg. ead. m.* 61 inuidia atque] inuidiatq *B* 62 At *D a. ras. y* fictūq *u* uictū *E*1 63 Simplitior *Eγ* quis et est Ω′ς′ (*et omn. Bland.*) si qui est *y* 'ORDOĒ· Et siquis est simplicior qualem me tibi s(a)epe libenter exhibui o M(a)ecenas hunc appellant molestum et stultum' *Acr.* *in proecdosi uerba:* qualem — Maecenas *defuisse et ante* forte *extitisse* amicum *censet Hitzigius* libenter] libent *E* legentē *ν a. ras.* licenter *Praedicowius* libenti *Schneidewinus* 64 Optulerim *Dψ*1 *y* [*Barcin. Paris.* 8216 *Zulichem.*] Obtulerim *cett.* ς′ 'si quis est simplex, ut legentem aut cogitantem molestus interpellet, statim eum carere communi sensu dicimus' *Acr.*

maecenas *BF*(*ν*) męcęnas *γ* mecenas *DEλ′u* ς′ ut *DEγBφ uar.* ς′ aut λ′*u y Peerlk.* haut ψ haud φ haud *ν uar.* 64 . . . 65 ut forte . . . impellat] aut forte . . . impellit? *Peerlk.* 65 inpellat *Eλ* (*ν*) īpellat *g* impellat *cett.* ς′ (*et omn. Bland.*) impediat *Bentl.* appellat *y* appellet *Lambinus* impeliat *conieci cf. uox* 'impelimentum' *conl. Charis.* V *p.* 294 *K.*: 'impedio legentem' *Diomed.* I *p.* 315 *K.*: 'impedio lectorem' molestus] modestus *Fλ′ y* 'quouis sermone: 'molestus!-c: s: p: c:' *distinxit* ω [*Mediolan.* 1477]; *nos interpunximus ut Doederlinus* 66 communi et *Peerlk. opp. Ac. Eutych.* plane] pia ne *B* heheu *u* 67 temere in] te merem *B* sanccim' *u* īquam *B* umquam *Ac.*

nam uitiis nemo sine nascitur; optimus ille est,
qui minimis urgetur. amicus dulcis, ut aequm est,
cum mea compenset uitiis bona, pluribus hisce, 70
si modo plura mihi bona sunt, inclinet, amari
si uolet: hac lege in trutina ponetur eadem.
qui ne tuberibus propriis offendat amicum
postulat, ignoscet uerrucis illius: * aequm est,
peccatis ueniam poscentem reddere rursus 75
denique, quatenus excidi penitus uitium irae,
cetera item nequeunt stultis haerentia, cur non
ponderibus modulisque suis ratio utitur, ac res

TESTIMONIA.

68—69 'nam — urgetur' Hieronymus epist. 79. 133 Hildebertus moral. phil. 962 floril. Nostrad. 188 'uiciis — urgetur' Vincent. Bellouac. spec. hist. 69 florileg. Paris. 8818ª et cf. Wernherus de Elmendorf. [Hauptii antiqu. Germ. ann. IIII p. 302] uu. 658—662 71—72 cf. tractatus de duce Ernesto [VII 239 H.]: 'amare si cupis me, hac lege in trutina poneris eadem' 74—75 'equum — rursus' Vincent. Bellouac. spec. hist. 69 florileg. Nostrad. 188 'equum — reddere' florileg. Paris. 8818ª 78 cf. tractatus de duce Ernesto [VII 208 H.]: 'en ponderibus modulisque suis ratio utitur imperatoris'

VARIA LECTIO.

68 Na λ heu *Vincentius opp. Pph.' Ac.* uiciis λ obtimus *Eφι aut pr.* 69 minime *B Pph. pr.* minimis *cett.' ς' Pf. Pph. corr. Hieronym. florileg. Paris. Vincent. Hildebert.* urgetur *Ω' ς' Pph.' florilegia* urguet *g y* equm *y* [*Sorbon.* 1578] equum *E λ* (*g et β*) aequum *cett. ς* est] *om. g opp. Pph.'* 70 cum] cur *B opp. Pph.'* conpenset *F u* (*r et β*) *Pph.* compenset *cett.' ς Pf.* uiciis *Dλ* uitris *B* 'sic ergo ex eo quod est bona per figuram syllepsi bonis adsumimus' *Porphyr.* 'amicus bonus debet conpensare mea uitia cum bonis et, si plura sunt bona, ad ea propensior fieri i. e. ea magis laudare' *Acr.* 'Ordo est. amicus dulcis ut iustum est esse cum uitiis meis multis compenset bona facta mea' *schol. F* hisce] hisse *γ corr.* hisące *B* 71 sunt] sint *l pr.* amari] amare *Doeringius opp. Pph.' Ac. Acr.* 72 lege] idē *B opp. Pph.'* ponetur] potent *E* 73 Quī ne uberiḩ *E* 74 ignoscet *DEγFς' Pph.' Bentl.* ĭgnoscę& *λ* ignoscat *Bu* (*et β corr.*) *y* aequum *DγBFλ'u corr.* equum *Eu pr.* 75 poscentem] poscenti *florileg.* 8818ª *opp. Vincent.* *uu.* 76—80 *om. B* 76 quatinus *Fλ'y* quatenus *cett. ς' Pf.* catenus *Pph.* quater. *Ac.* pęnitus *D* uicium *Dλ* 77 Caetera *DγF* herentia *DEu* herencia *λ* 78 racio *λ*

ut quaeque est, ita suppliciis delicta coercet?
siquis eum *seruom, patinam qui tollere iussus 80
semessos piscis tepidumque ligurrierit ius,
in cruce suffigat, Labeone insanior inter
sanos dicatur. quanto hoc furiosius atque
maius peccatum est! paulum deliquit amicus
(quod nisi concedas, habeare insuauis): acerbus 85
odisti et fugis ut Rusonem debitor aeris,
qui nisi, cum tristes misero uenere kalendae,
mercedem aut nummos unde unde extricat, amaras

TESTIMONIA.

81 Nonius p. 134 cf. ecbasis captiui u. 628: 'semesos pisces quos Indus liquerat hospes' 84 sq. cf. Hildebert. moral. phil. 973: 'nemo satis credit tantum delinquere, quantum permittas, adeo indulgent sibi latius omnes' 88 'nummos — amaros' gloss. Mai class. auct. VIII 578

VARIA LECTIO.

79 est] *om. E opp. Ac.* supplitiis *u* coercet *E γ F (ν a)* cohercet *D λ′ u (β′ σ r)* (coheret *g*) 80 eum *Ω′ ς′ Ac.* enim *y Heimsoethius* seruum *Ω′ ς′* 81 Semessos *E y [Montepess.]* semeso *B* Semesos *cett.′ ς′* piscis *B* pisces *cett.′ ς′ Nonius* tepidum *Ω′ ς′ Nonius* trepidum *y* ligurrierit *DEγ pr. Fλ′ u ς* (*et β omn. Bland.*) ligurierit *Bγ corr.* (*ν*) ligurrierat *Nonius* 82 labeonē *B* labeone *cett.′ ς′ Pph.′ Porph.′ cons. Acr.* Labieno *Bentl.* 83 Sanȝ *B* sanos dicatur . . . p: e:] insanos dicat: 'quanto . . . peccatum est!' *Peerlk. opp. Pph.′* hoc *D γ B F λ′ u ς* (*et Fran.*) *Ac. om. E y* [*β Bamberg. Bruxell.* 9777 *Gronou. Mellic. Montepess. Paris.* 8219 *Nostrad.* 184 *Vcorr. alii*] *uu.* 84*sq. om. B* amicus. quod nisi concedas, habeare insuauis, acerbus; *Doederlinus cons. Acr.:* 'paulum si peccauerit amicus, odisti eum. quod paulum peccatum nisi concesseris saeuus et acerbus uideare uel habeare (habeares *ν* habueris *Fran.*)' 85 quod] quoi *Bentl. opp. Acr.* habere *E pr.* acerbum *Reisigius opp. Acr.* 86 rusonem *DEBF λ′ ς′* (*et scripta fere omnia Cruquii*) *Ac. Acr.* russonem *Pf.* drusonem *u y Porph.′* rosonem *γ* rossonem *Pph.* Rusones *inueniuntur apud Sallust. Iug.* 104, 3 *et in inscript. Rhen. Bramb.* 1230, 4. 1471, 1 'Octauius Druso acerbus fenerator fuisse traditur' *Porph.′* 87 qui] quid *B* cum] con̄ *ψ* cum tristes] cunct ristes *E* kalendae *D γ BF u ς′* kalende *g* calendę *E* 88 *unde* unde *D alterum* unde *om. y glossar. Mai sch. D Acronis cod. Paris.* 7985 habet unde *y* [*Montepess. superscr.* ł unū unū] *ω* aliunde *y* [*Regius*] extricta *B* amaras] amaros *glossarium Mai opp. schol. Γ*

porrecto iugulo historias captiuus ut audit.
commixit lectum potus mensaue catillum 90
Euandri manibus tritum deiecit: ob hanc rem,
aut positum ante mea quia pullum in parte catini
sustulit esuriens, minus hoc iucundus amicus
sit mihi? quid faciam, si furtum fecerit, aut si
prodiderit commissa fide sponsumue negarit? 95
quis paria esse fere placuit peccata, laborant,
cum uentum ad uerum est: sensus moresque repugnant
atque ipsa utilitas, iusti prope mater et aequi.
cum prorepserunt primis animalia terris,
mutum et turpe pecus, glandem atque cubilia propter 100
unguibus et pugnis, dein fustibus, atque ita porro
pugnabant armis quae post fabricauerat usus,
donec uerba, quibus uoces sensusque notarent,
nominaque inuenere; dehinc absistere bello,

TESTIMONIA.

99—102 'cum — terris, mutum et pingue pecus nobis fabricauerat usus' ecbasis captiui uu. 114 sq.

VARIA LECTIO.

89 captiuus *Ω'ς' Acr.* 90 comxti *B* Commixit *γ pr.* (*ν a ι r et Fran.*) *y Acr.* Comminxit *cett.'* (*σ g et β*) *Ac.* 91 Euandri manibus tritum *Ω'ς'* Euandri tritum (Euandritum *mendose Pph.*) manibus *y* [*Bruxell.* 9777] *Pph.'* manibus] labris *Peerlk.* tortum *y* [*Regius*] *Bentl. opp. Ac.* deicit *E pr.* piecit *B* deiecit *D E corr. γ Fλ'u ς' Pph.' Acr.* deiecit ob hanc rem: *interpung. Peerlk. u.* 92 *omis. B* 92 mea] me *Fλ'* (*β'*) *Pph.' opp. Acr.* 93 sustulit] Sustinuit *γ pr. opp. Pph.' Acr.* hoc] hic *Peerlk. opp. Acr. sch. F:* 'ideo' iucundus *EBFλ'* (*ν σ pr. a r et Fran.*) iocundus *Dγu* (*σ corr. g et β*) *forma scholiis usitata ut hic Acr. sch. F* 94 aut si] au ⁓ (= aui est) *B* *uu.* 95—100 *omis. B* 95 fide] fidei *ψ natum ex gloss. Γ:* 'fide] p fidei' *cf. Terent. Andr.* I 5, 61 96 *hinc noui sermonis initium in y* [*Bruxell.* 9777 *Lips. Regin.*] paria] pariaţ *λ* patria *E a. ras.* 96—97 laborant cum uentum, *interpung. y* [*omn. Bland.*] *u.* 98 *omis. y* [*Montepess.* 1] *habent Ω'ς' Pph.' Porph.'* 98 equi *λ* *u.* 100 *omis. y* [*Mellic. pr.*] 100 atque] q *D* 101 ungibus *B* Inguib; *ψ*1 dehin *B* 102 post] p *E* faricauerat *E pr.* 104 absistere bello] abstinere belli; *E* desistere bello *Muretus*

oppida coeperunt munire et ponere leges, 105
nequis fur esset neu latro neu quis adulter.
nam fuit ante Helenam cunnus taeterrima belli
causa, sed ignotis perierunt mortibus illi,
quos uenerem incertam rapientis more ferarum
uiribus editior caedebat ut in grege taurus. 110
iura inuenta metu iniusti fateare necesse est,
tempora si fastosque uelis euoluere mundi.
nec natura potest iusto secernere iniqum,
diuidit ut bona diuersis, fugienda petendis;
nec uincet ratio hoc, tantumdem ut peccet idemque 115
qui teneros caules alieni fregerit horti
et qui nocturnus sacra *diuom legerit. adsit
regula, peccatis quae poenas inroget aequas,
ne scutica dignum horribili sectere flagello.

TESTIMONIA.

110 cf. ecb. captiui u. 350: 'uiribus editior, collecto tum grege maior' 117—118 'assit — equas' Vincentius Bellouac. spec. hist. 69 florileg. Paris. 8818ª et Nostradam. 188

VARIA LECTIO.

105 cęperunt *u* cepeř *E* legem *γ pr.* 106 nequis] Neu quis *u y* neu quis] nequis *σ y* *u.* 107 *om.* E_1 *opp. Pph.' Porph.'* 107 taeĩrima *Fy* teterrima *cett.'ς' Pf.* deterrima *g y Pph. Aldus* 109 rapientis *EB*(*νg*)*y* [*Bamberg.*] rapientes *cett.'ς'* 110 edicior *D* ęditior *γ* editor *B* cedebat *DEBλu* *uu.* 111—124 *omis. B* 111 inuenta] mta *φ* (·) uen metu] mutu E_1 necesse est *Ω'ς'* *u.* 112 *om. y* [*Barcin.*] *opp. Acr.* 113 iniqum *y* [*Regius*] iniquum *Ω'ς' Pph.'* 115 tantumdem *ψλ*(*g*) tãtumdem *u* tantundem *DEγφ* (*νσar et β*) *Pph.* tandundẽ *l* 116 caules *Ω'ς'* caulos *g* flores *Nic. Heinsius opp. etiam Porph.'* fregerit] infregerit *Nic. Heinsio auctore Bentl.* orti *Fλ'u* *u.* 117 *om. y* [*Fran. pr.*] 117 sacra diuum *Ω'ς'* diuum sacra *a y* [*Argent.* III *Gronou. Paris.* 8219 *Zulichem.*, 5 *codd. Kirchneri*] *Pph.' cf. art. poet.* 114 atsit *E* adsit *cett.'ς* assit *σ* (*et Fran.*) absit *r*2 118 pęnas *D* penas *u* inroget *EF*(*ag et Fran.*) irroget *D λ'u* (*νσr et β*) *Vincent. florileg.* inrogat *γ* 119 Nec *u* (*σ a et β*) *y Pf. opp. Pph.* scutica *Ω'ς'* scutira *g* scythica (sci: *Pph.*) *Pph.'* horribile *E pr.* flagella *ψ pr.* 119—121 flagello, (nam, ut ferula caedas meritum maiora subire uerbera, non uereor) *Keckius* nam ut

nam, ut ferula caedas meritum maiora subire 120
uerbera, non uereor, cum dicas esse pares res
furta latrociniis et magnis parua mineris
falce recisurum simili te, si tibi regnum
permittant homines. si diues, qui sapiens est,
et sutor bonus et solus formosus et est rex: 125
cur optas quod habes? 'non nosti, quid pater' inquit
'Chrysippus dicat: sapiens crepidas sibi nunquam
nec soleas fecit, sutor tamen est sapiens'. qui?
'ut quamuis tacet Hermogenes, cantor tamen atque
optumus est modulator; ut Alfenus uafer omni 130
abiecto instrumento artis clausaque taberna
sutor erat; sapiens operis sic optumus omnis

VARIA LECTIO.

ferula caedas meritum maiora subire uerbera? — non uereor, cum *Wachendorfius* 120 ut] ne *Ac.* færula φ cedas *DEu* 121 uereor] remoror *Apitzius* ueneror *Ieepius opp. Ac. Acr.* pares] *om. E* 122 latrocin' *E* 123 Facce γ*pr.* Facile *u pr.* recisurum simili te] recisurum & similia *Pph.'* recisum iri simul a *Peerlk.* simili] simili// ψ 124 Permit//tant λ 126 obta *E* non] nū *u y opp. Pph.'* quid *EBF* λ'ς' *Pph.'* quod *D*ι γ *u* inquit] in//quit λ inquis *y opp. Pph.'* 127 Chrysippus *EBF* λ' Crisippus *D* Crysippus γ Crisippus *u* nunquam *E* γ λ numquam *cett.* ς' 128 quo *DE* γ *F* λ' *u* ς' *Ac.* qui *B u y*[1 *Bland. Lips.* I *cod. collegii Trinitatis ap. Bentl. Paris.* 8213 *superscr. Valentian.* 2] *Bentl.* q̊. m̊ *y* [*Paris.* 8216] *cf. uar. lect. epist.* I 16, 63 'quo] quomodo, hoc interrogatiue poeta' *Ac. Acr.* 'quo] qua ratione est sapiens sutor uolo ut dicas mihi' *sch. F* 129 ut] Et *u y* quamuis *DE* λ'*u* quam uis γ *BF* 130 Optumus *D* γ *F* λ (*l corr. r corr.*) *y*[*Regin.*1 *Vossianus* Obtum' *Gronou.*] Optimus *EB u* ς' alfenus *DE* γ *BF* λ' *Pph. Porph.* (alph: *Pf. Porf.*) *Acr.* alfien'*u* ['Alfinius Varus . . . 4 *codices Bland. in annotationibus*' (?)] omni] olim *u opp. Pph.'* 132 Sutor Ω' ς' *Pph.' Porph.'* ['ustrina, habet *V* et in ipso carmine subsequenti erasis characteribus, tonsor erat' *Cruq.*] Tonsor *y* [*V*] *Bentl.* 'Alfenus sutoris filius . . .' *Acr.* 'Alfenum (ad fenū ν) Varum Cremonensem deridet qui abiecta ustrina (*lege* abiecto sutrino; tonstrina *legit Bentl. ex cod. Regiae Societatis natum ex* ~~abiecto~~ ustrino) quod (quam *Paris.* 7985) in municipio suo exercuerat, Romam uenit . . .' *Acr.* 'Alfenus nimium uafer Cremonensis fuit qui abiecto sutrino quod in municipio suo exercuerat. et clausa taberna · i · tuguriunculo suo Romam petiit . . .' *sch. F* optumus

est opifex solus, sic rex.' uellunt tibi barbam
lasciui pueri, quos tu nisi fuste coerces,
urgeris turba circum te stante miserque 135
rumperis et latras, magnorum maxime regum.
ne longum faciam, dum tu quadrante lauatum
rex ibis neque te quisquam stipator ineptum
praeter Crispinum sectabitur, et mihi dulces
ignoscent, si quid peccaro stultus, amici, 140
inque uicem illorum patiar delicta libenter,
priuatusque magis uiuam te rege beatus.

IIII

Eupolis atque Cratinus Aristophanesque poetae
atque alii quorum comoedia prisca uirorum est,

TESTIMONIA.

136 sq. cf. ecb. captiui u. 130
I 4. 1 schol. Pers. 1, 123 cf. Acr. ad serm. I.10, 1: 'quod Lucilii

---

VARIA LECTIO.

y [*β a. ras.*] obtum' *y* [*Gronou.*] optimus *Ω′ ς Ac.* omnis] omis olim *u opp. Ac.* 133 solus sic rex *B* solus. sic rex *DEγFu* sic rex solus *λ y* uellunt] uellent *u*(σι) *y opp. Pph.′* 134 tu] *om. E* coerces *EBFγ p. ras.* coherces *D γ a. ras. λ′u ς′*

INDE A V. 135 *DEFICIT cod. B; Ω′ = DEγFλ′* (*λl*) *u; ς′ = aut omn. codd.* β′ (β *Fran.*) *vσagr* (*l*) *aut ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. vσagr*(*l*) *aut ea pars e. q. s.*

135 Vrgeris *Ω′ ς′* Vrgueris *a g* 137 lauantum *λ a. ras.* 138 *post* ibis *comma ponit Doederlinus* 139 Preter *u* et *Ω′ς′* at *r* 1 *ut uid. y Maduigius* 140 peccaro *DEγFλ′u uar.* (*β′σar*) *y cons. Acr. interpr.* peccauero *cf. Cic. ad Att.* X 8, 5 peccabo *u* (*vg*) *y* 142 Priuatus *DEγFς′ Pph.′ Porph.′ Acr.* Priuatū *u* Priuatim *λ′ y* uiuam *Ω′ς′ Acr.* uiuat *Pph.′* uiuet *Porph.′*

I 4. *In fine serm.* I 3: HAEC EGLOGA ORDINE SVO ·‖ SEQVITVR *deinde schol. serm.* I 6 *Porph.* DE VIIS POETARVM SECVTVS (PSECVTVS *E*) LVCILIVM *D marg. E y sine interuallo D* EGLOGA ·V· DE VITIIS (VIC: *λ*) POETARVM SECVTVS (SEQVVTVS *u*) LVCILIVM *Fλu* EGLOGA QVARTA INCIPIT *a*; *inscriptione carent γς′* EGLOGA : V : *Pph. post finem schol. serm.* I 2 'Dicit ergo modo unde nata sit satira simul qualis esse debeat satira' *Acr.* 1 Que polis *E* aristhophanes *E* po&e *E* 2 comedia *Eu* uirorum *Epr. y* uirorum est cett.′ς′

siquis erat dignus describi, quod malus ac fur,
quod moechus foret aut sicarius aut alioqui
famosus, multa cum libertate notabant. 5
hinc omnis pendet Lucilius, hosce secutus
mutatis tantum pedibus numerisque, facetus,
emunctae naris, durus componere uersus.
nam fuit hoc uitiosus: in hora saepe ducentos,
ut magnum, uersus dictabat stans pede in uno. 10
cum flueret lutulentus, erat quod tollere uelles.
garrulus atque piger scribendi ferre laborem,
scribendi recte: nam ut multum, nil moror. ecce,
Crispinus minimo me prouocat: 'accipe, si uis,
accipe iam tabulas; detur nobis locus, hora, 15
custodes; uideamus uter plus scribere possit.'
di bene fecerunt, inopis me, quodque pusilli

TESTIMONIA.

uersus dampnasset in satura 'Eupolis atque Cratinus'' 7—8 'facetus, emunctae naris''Donatus ad Terent. Phorm. IIII 4, 1 9 sq. Gunzonis epist. ad Augienses [I 296° Marten. et Dur.] 11 'cum flueret lutulentus' schol. γ ad serm. I 10, 50 'ego quantum ab illis tantum ab Horatio dissentio qui Lucilium fluere lutulentum et esse aliquid, quod tollere possis, putat . . . multum est tersior ac purus magis Horatius, et, non labor eius amore, praecipuus' Quintilian. X 1, 94 17 sq. schol. Γ (om. quodque — animi) ad serm. II 6, 58

VARIA LECTIO.

$\Omega' = DE\gamma F\lambda'(\lambda l)u$

3 ac Ω' ς' *Bentl.* aut *y* 4 moecus *F* mecus λ mecchus *u* aut sic:] at si carius *E* 8 Emuncę *E* Emuncte γ *F* duris φ conponere *E u* componere *cett.'*ς' 9 uiciosus λ sepe *E* λ *u.* 11 *ante u.* 9 *ponit Peerlk. opp. Pph.' Porph.'* 11 lutulentus. erat *DEγ F u Pph.' cons. Quintilian.* lutulentus erat λ 'erat] deest tamen' *gloss. Γ u.* 11 *Keckius in parenthesi collocat et* garrulus atque piger *cum* dictabat *u.* 10 *coniungit* 12 Carrulus *E* ι 13 scribendi — moror] *in parenthesi collocat Botheus* nam] iã *E opp. Pph.'* 14 minimo Ω'ς' *Pph.' Porph.' Acr.* mimo σ *pr. Nic. Heinsius* nummo *Bentl.* numero *Horkelius* si uis *E* 15 Accipe iam *D pr. Eγ uar.* (σ *a g r*) *y* Accipiam γ *F* λ'*u*(β'ν *et omn. Bland.*) 'accipe si uis] accipiamus ait' *Pph.' Porph.'* detur *DE* γ ς' dentur *F* λ'*u* (ν *r*) 16 uter] inter *E* scribere] //scripere λ 17 Dii *u* (β'*a g*) Di *cett.'* (ν σ *r*)

finxerunt animi, raro et perpauca loquentis;
at tu conclusas hirquinis follibus auras
usque laborantis, dum ferrum molliat ignis, 20
ut mauis, imitare. beatus Fannius ultro
delatis capsis et imagine, cum mea nemo
scripta legat uolgo recitare timentis ob hanc rem,
quod sunt quos genus hoc minime iuuat, utpote plures
culpari dignos. quemuis media elige turba, 25
aut ob auaritiam aut misera ambitione laborat.
hic nuptarum insanit amoribus, hic puerorum;
hunc capit argenti splendor; stupet Albius aere;

TESTIMONIA.

19—21 'at — imitare' schol. Pers. 5, 10

VARIA LECTIO.

18 raro] rara *y* raro et perpauca *Ω'ς' schol. Γ serm.* II 6, 58 raro p pauca *y* [*Gronou.*] ore et parua et pauca *Peerlk.* rari oris, pauca *Linkerus* raro ore et pauca *conieci* loquentis *Ω'ς'* (*et omn. codd. Cruq.*) *schol. Γ sch. F* loquentes *y* loquentem *Lambinus* 19 cclu-das *E opp. Pph.' schol. Pers.* hirquinis *E y* [*Mellic.*] hyrquinis *r* 1 *y* [*Lips.* 1 *Valentian.* 1] hyrcinis *DγF* hircinis *cett.' ς Ac.* 20 laborantis *DEγFλ'* (*vagr*) *y* [*Bamberg. Bruxell.* 9777 *Lips. corr. Mellic. Regin.* 1 *Vossianus*] laborantes *u* (*β'σ*) emolliat *Bentl. opp. schol. Pers.* 21 imitare] mitare *E* fannius *DEγFλ'ς* (*et Fran.*) *Pph.' Porph.' Ac. Acr.* faunius *u* (*et β*) *Acr. alt. l. sch. D* 23 uolgo *EFλ'* (*ν r*) *y* [*Lips. pr. Vossianus*] uulgo *Dγuς'* 24 nu *nime* iuuat *E* minimū *g* nimiū *D pr. opp. Acr.* utpute *E y* [*Lips.*] ut, puto, *Peerlk.* plures *Ω'ς'* pluris (*genet.*) *Keckius* iures *Horkelius* 25 quem uis *DγFλ'* (*ν a et Fran.*) quemuis *E u* (*σg r et β*) *Ac.* elige *DEγ ς* (*et β, quartus Bland.*) erue *Fλ'u* (*et Fran.*) eripe *y* [3 *Bland.*] extrahe *ψ uar. y gloss. F;* 'producito' *Acr. in interpret.* arripe *Bentlei dubia suspicio* rape *Linkerus* erige *conieci u.* 26 *cicit Apitzius* 26 auariciam *λ* ob auaritia *y* [*Regin.*] ab auaritiam *y* [*Gronou. a. ras.* 1 *cod. Feae*] ab auaritia *y* [*Dessau.* II *Gronou. p. ras.*] *Ianus Douza pater* ob auaritiam *Ω'* ob auariciam *ς'* aliquo uitio *Peerlk.* misera *DE γ* (*νσagr*2 *et β*) miser *Fλ'u* (*r*1 *et Fran.*) *omis. ψ pr.; cf. Appulei. mag.* 75, p. 86, 15 *Kr.:* 'nec quicquam ei relictum est ex largiore fortuna praeter ambitionem miseram et profundam gulam' 27 nuptiarum *γ a. ras.* amiorib *E* 28 Albius] alter in *Peerlk. opp. Porph.'* argenti, splendorem (*uel* splendore) alius stupet aeris *Linkerus* aerę *E* aera *coni. nescio quis opp. Pph.'*

hic mutat merces surgente a sole ad eum quo
uespertina tepet regio; quin per mala praeceps 30
fertur uti puluis collectus turbine, nequid
summa deperdat metuens aut ampliet ut rem.
omnes hi metuunt uersus, odere poetas.
'faenum habet in cornu, longe fuge: dummodo risum
excutiat sibi, non hic cuiquam parcet amico, 35
et quodcumque semel chartis inleuerit, omnis
gestiet a furno redeuntis scire lacuque
et pueros et anus'. agedum, pauca accipe contra.
primum ego me illorum, dederim quibus esse poetas,
excerpam numero: neque enim concludere uersum 40
dixeris esse satis; neque, siqui scribat uti nos
sermoni propiora, putes hunc esse poetam.

TESTIMONIA.

29 'hic — sole' schol. Pers. 5, 54 34 sq. florileg. Paris. 8069 et Nostrad. 'dummodo — amico' Acr. ad serm. I 4, 82 sqq. 39 'fierique tribuno] figurate per datiuum. ut supra: dederim quibus esse poetis (potis ν poetas Fran.)' Acr. ad serm. I 6, 25

VARIA LECTIO.

29 motat *E* merces Ω′ς′ *schol. Pers.* 30 tepet *DEγu uar.* ς′ (*et* ν *uar.*) *Acr. cf. Ouid. met.* I 63: 'uesper et occiduo quae litora sole tepescunt' petet *y* [*Lips.* 1] patet *Fλ′u*(ν) *y sch. F* precēs *λ* 31 Feritur *E* 32 ampliet *DEγφu*(σ*agr*) *Ac.* amplicet *ψλ′* (β′ν)*y* 33 poetam *Bentl. opp. Ac.* 34 Fęnum *EF* (*l et Fran.*) Fenum *λ*(*g*) Foenum *Dγu*ς (*et* β) risum] risus *D pr. y* 35 Excuciat *E* sibi] tibi *Rutgersius opp. florileg. Paris.* 8069 *Acr. ad u.* 82 non hic *DEγφ*2*ψ corr.* ς′ (Noc hic ν) *florileg. Nostrad. sch.* ν *u.* 82 non non *Fλ′y florileg.* 8069 ñ huic *u* non (*om.* hic) *y sch.* γ *u.* 82 parcet] pacc& *E pr.* parcit *y Acr. ad u.* 82 *florileg. Nostrad. opp. florileg.* 8069 *u.* 36 *omis. y* [*Paris.* 8219 *pr.*] 36 qdcunq; *E* inleuerit γ *F*λς′ *Ac.* inlerit *E* illeuerit *D u*(σ *l*) omnis *DE*1 (*agr*) *y* omnes *Fλ′uE*2(β′νσ) *Pph.'* 37 Gestiget *D* redeuntis *D pr. Eγ* (*a g r*) *y Ac.* redeuntes *D corr. Fλ′u* (β′νσ) *Pph.'* 39 ergo γ poetas Ω′ς′ *Ac.* poetis *y* [*Doruill.* I *superscr.*] *Acr. ad serm.* I 6, 25 *coni. Despauterius* 40 Excerpa φ 41 siqui *DEγψλ′* (β′*a r p. ras.*) sibi φ si quis *u* (*g*) siquis σ *r a. ras. ut uid.* is qui ν2 *y* [*Gronou.*] hi siqui ν 42 putas *E*(σ*g*)*y schol.* ψ *opp. schol. D*φ *Fran.*

ingenium cui sit, cui mens diuinior atque os
magna sonaturum, des nominis huius honorem.
idcirco quidam comoedia necne poema 45
esset quaesiuere, quod acer spiritus ac uis
nec uerbis nec rebus inest, nisi quod pede certo
differt sermoni, sermo merus. 'at pater ardens
saeuit, quod meretrice nepos insanus amica
filius uxorem grandi cum dote recuset, 50
ebrius et, magnum quod dedecus, ambulet ante
noctem cum facibus'. numquid Pomponius istis
audiret leuiora, pater si uiueret? ergo
non satis est puris uersum perscribere uerbis,
quem si dissoluas, quiuis stomachetur eodem 55
quo personatus pacto pater. his, ego quae nunc,
olim quae scripsit Lucilius, eripias si
tempora certa modosque et quod prius ordine uerbum est
posterius facias, praeponens ultima primis:
non, ut si soluas 'postquam Discordia taetra 60

TESTIMONIA.

43 sq. Prisc. XI 8, 34 et in marg. cod. B alt. man. VIIII 7, 37

VARIA LECTIO.

44 sonaturum γ 45 Iccirco $E(\sigma)y$ Idcirco *cett.* ς' comedia Eu necne] nec ne D numne *Reisigius* ne haec ne *Franckeus* 46 quesiuere $\gamma\varphi\lambda u$ 47 quod] qui *Pph.' opp. Ac.* 49 Seuit DEu insanus $DE\gamma\psi 2$ ($\nu\sigma agr$ *et omn. Bland.*) *Pph.'* insanit $F\lambda' u\gamma$ *uar.* (β') *natum ex u.* 27 50 grandi $DE\gamma F$ *corr.* u $\lambda' 2\varsigma'$ grandem *Fpr.* λ' 51 ambulat y *Pph. opp.* $\Omega'\varsigma'$ *Pf. Porph.' Acr.* 52 numquid $DF\lambda' u\gamma$ *uar.* ς' *Pph.'* (nunq: *Pf.*) *Ac.* num qui $\gamma(r)y$ [*Gronou.* 1] nūqui Ey [*Lips.* 1 *Mellic.*] pomponius $E\gamma F\lambda'$ *Pph.' Porph.' Ac.* pompinius D pompei' u 54 puris] pueris *Fpr.* λ' *opp. Acr.* uerbis] uerbū $F1\lambda'1$ *opp. Acr.* 55 qui uis DFu quiuis $E\gamma\lambda'$ *Pph.'* 56 *Quo D* 58 que] *om.* γ ordine] in ordine ψ *a. ras.* uerbū ē y [*Vossianus*] uerbum $DE\gamma u\varsigma'$ ūm g uersū $F\lambda'$ 59 p̄ponés E prępones γ 60 ut $EF\lambda' u$ D *in ras.* γ *uar.* ς' *Ac. Acr.* et D *a. ras. ut uid.* γ $(r\,1)y$ si soluas $DE\gamma F\lambda' u\varsigma'$ *Ac.* siṭ soluas λ dissoluas ψ *corr.* y *sch. F in interpret.* taetra $DE\gamma F\lambda'$ tetra $u\varsigma'$ terra g

belli ferratos postis portasque refregit,'
inuenias etiam disiecti membra poetae.
hactenus haec: alias iustum sit necne poema,
nunc illud tantum quaeram, meritone tibi sit
suspectum genus hoc scribendi. Sulcius acer 65
ambulat et Caprius, rauci male, cumque libellis,
magnus uterque timor latronibus; at bene siquis
et uiuat puris manibus, contemnat utrumque.
ut sis tu similis Caeli Byrrique latronum,
non ego sim Capri neque Sulci: cur metuas me? 70
nulla taberna meos habeat neque pila libellos,
quis manus insudet uolgi Hermogenisque Tigelli.
nec recito cuiquam nisi amicis, idque coactus,
non ubiuis coramue quibuslibet. in medio qui

VARIA LECTIO.

61 Bellā *γ* postis *DEγ* (*a pr.*) *y* [*Lips. pr. Mellic.* 1 *ut uid.*] postes *Fλ'uς'* *u.* 62 *post u.* 67 *ponit ν pr.* 62 Inuenias *Ω'ς'* *Pf. schol. γ in textu* inuenies *Pph. Acr.* disiecti *Ω'ς'* discerpti *y* [1 *cod. Valarti*] *Pph.* (deiscerpti *Pf.*) *quae lectio ex serm.* II 8, 86 *inrepsisse uideatur* menbra *Eλu* poete *γφ* 63 hec *λ* necne *Dλ'u* nec ne *EγF* 64 nunc] Nec *E* tantum] tamtū *u* tan̄ *E* queram *Eλu* meritone] merito.ue *D* 65 sulcius *DEγς'* *Pph.' Acr.* sulgius *Fλ'y* uulgi' *u* 66 rauci] raucus *Matth. Bonfinis opp.* *Ω'ς'* (*et omn. Bland.*) *Pf. Acr.* *post uocem* libellis *interrogationis signum ponit Doederlinus* 67 at] ad *E* ac *l* (*et Fran.* 1) *y* 68 contemnat *γ* (*g*) contempnat *D corr.* *EFλ'ς'* condempnat *D a. ras.* contenpnat *u* 69 Vt *EγFλ'ς' Ac.* Ut, *sed* U *in ras. ut uid. D* Et *u y* 'pro si posuit' *Acr.* sis tu *Ω'ς'* *Pph.* tu sis *σ y Pf. schol. Paris.* 7985 cęli *Eγ Pph.' Porph.'* celi *g* (*et β*) caelii *Fλ'* (*σ a r et Fran.*) celii *Du* (*ν*) birri *EγFλ'uς Pph.' Acr.* byrri *D* (*β'r*) byrrius *Porph.* (birrhius *Porf.*) *et Acr.* (*ν*) *in interpret.* buri *y* [*Berol.* 269] *sch. Paris.* 7985 70 sim *Ω'ς' Ac.* sum *y* [*Basil.* I *Berolin.* 269] *Pph.' Porph.'* capri *DEγψλ' φ corr.* *ς Pph.* caprii *u* (*et Fran.*) *Pf.* capre *φ pr.* sulci *DEγ u pr.* (*νσar*) *Pf.* sulcii *g* sulgii *Fλ'u corr.* (*et Fran.*) sulgi *y* [*β*] suti *Pph.* sulcius (sult: *Porph.*) *Porph.' in interpr.* 72 manus] mens *Machlyus* uolgi *E* (*r*) *uulgi D* uulgi *cett.'* *ς'* 73 Nec *DEγuς'* Non *F λ'y* Nec recitem *y* [*quidam libri apud Lambinum*] *Bentl.* cuiquam] quicquam *y* [*cod. Magdalenensis*] *Bentl.* coactis *λ pr.* (*σ pr.*) 74 ubi uis *E ψ*

scripta foro recitent, sunt multi quique lauantes: 75
suaue locus uoci resonat conclusus. inanis
hoc iuuat, haut illud quaerentis, num sine sensu,
tempore num faciant alieno. 'laedere gaudes'
inquit, 'et hoc studio prauos facis'. unde petitum
hoc in me iacis? est auctor quis denique eorum, 80
uixi cum quibus? absentem qui rodit amicum,
qui non defendit alio culpante, solutos
qui captat risus hominum famamque dicacis,
fingere qui non uisa potest, commissa tacere
qui nequit, hic niger est, hunc tu Romane caueto. 85

TESTIMONIA.

81—85 'absentem — caueto' Vincentius Bellouac. spec. hist. 69 florileg. Nostrad. 81 'absentem — amicum' florileg. Paris. 8818[a] cf. Augustini ad fratres in eremo serm. 26 [VI p. 1279 ed. Ben.] = anthol. Lat. III 144: 'quisquis amat dictis absentum rodere uitam, hanc mensam indignam nouerit esse sui' 84 sq. florileg. Parisin. 8069 84 cf. Gerberti epist. 5: 'quoniam, ut ait poeta, nusquam tuta fides, et quia finguntur nec uisa, nec audita, uoluntatem nostram uobis non nisi scriptis aperimus, nec uestram aliter recipiemus' 85 'hic — caueto' schol. Pers. 1, 110 Seruius ad ecl. 5, 56 georg. I 320 Lactant. schol. Statii Theb. I 57 (sed om. cod. Monac.)

VARIA LECTIO.

75 quique] quisq *D pr.* 76 resonat] sonat *ψ* sonat *l* inanis *Eγ Fλ′* (*ν*1*ag*) *y* [*Argent.* III *Fran. Gronou. Mellic. pr. Montepess. Vossian.*] inanes *Du ς Ac.* conclusus, inanis. *Doederlinus* 77 haut *Eγpr.* (*et β*) haud *Dγ corr. Fλ′u*(*νσa et Fran. corr.*) aut *g* (*et Fran. pr.*)

quaerentis *γ* (*a pr. g*) *y* [*Argent.* III *pr.*] q̃rentis *y* [*Mellic.*] querentis *Ey* [*Lips.*] quaerentes *DF* (*νσa corr. lr et β*) querentes *λu* (*et Fran.*) 78 ledere *Eλ u* gaudes *Ω′ς′ sch. Γ sch. F* gaudet *sch. Bamb. in interpret. comment. Cruqu.* (graui *Ac.*) 79 Inquit *D a. ras. γ*(*a et β corr.*) *y Ac. sch. F Bentl.* Inquid *E* Inquis *Fλ′u ς′* studium *Peerlk. opp. Pph.′Ac.* prauos *y* [*Valentian.* 1 *codex in orthographicis haud spernendus*] *Pf.* prauus *Ω′ς′ Pph. Ac.* 80 *sq.* est — quibus] *om.* *φ*1, *add. in marg.* *φ*2 81 Dixi *u pr.* 81—85 quibus? 'absentem — caueto' *interloquentem inducit accusatorem poetae Keckius* 81 qui] q̃s *florileg. Paris.* 8818[a] 82 deffendit *D* sulutos *D pr.* sodales *Vincentius* 83 dicatis *Dλ pr.* 84 non uisa *DEγFλ′*(*β′νσar*) *sch. F florileg.* 8069 *cons. Gerbert.* ñ uissa *u* ñ iussa *g* commissa *Peerlk.* taceri *E* 85 hic niger] hoc nichil *Vincentius opp. floril. Nostr.* romanę *ψ*

saepe tribus lectis uideas cenare quaternos,
e quibus unus auet quauis aspargere cunctos
praeter eum qui praebet aquam; post hunc quoque potus,
condita cum uerax aperit praecordia Liber.
hic tibi comis et urbanus liberque uidetur, 90
infesto nigris; ego si risi, quod ineptus
pastillos Rufillus olet, Gargonius hircum,
liuidus et mordax uideor tibi? mentio siquae
de Capitolini furtis iniecta Petilli
te coram fuerit, defendas ut tuus est mos: 95
'me Capitolinus conuictore usus amicoque
a puero est, causaque mea permulta rogatus

TESTIMONIA.

90 cf. ecbasis captiui u. 715: 'comis et urbanus, animo pius, ore serenus' 92 'pastillos Rufillus holet' gloss. Mai class. auct. VIII 421

VARIA LECTIO.

86 Sepe *u* uideas *DEF u ς'* uideat *E* uidetis *λ'* uidea *g* cenare *Du(agr et Fran.)* caenare *γ F'* (*νσlr*2 *et β*) caenere *λ* canere *E* quaternas *u* 87 unus *DEγ u ς' Pph.'* imus *Fλ'y* (*νn. l.*) 'ultimus' *gloss. F* auet *DEγφλ'uψ corr. ς'Ac.* aut *Pph.'* nouet *ψ pr.*1 amet *y* [1 *Bland. et* 2 *codd. Valart.*] *Bentl.* quauis *Dγ F λ'u ς' Pf. Ac.* quamuis *E y*[*Bamberg.*1 1 *Bland. Mellic. Wolfenb.* III, *quidam codd. ueteres ap. Lambinum*] *Pph.* quis *g* quaeuis *Peerlk.* aspargere *E*(*ν*) *Pph. Porph.* aspergere *cett.'ς' Pf. Porf. Ac.* cunctos] cunctis, *Peerlk. opp. Pph.'* 88 Preter *Eλ'u* eum] *in ras. D ut uid.* prebet *D* aquam *Ω'ς' Pph.' Ac.* aqua *Muretus Octauium Panagathum secutus* ,ut aequum *Peerlk.* post] p' *F* ast *Peerlk.* 89 condita] Candida *y Reisigius opp. Ω'ς' Pph.' Porph.' Acr.* 90 comis et] cõmisc& *E* 91 ego] ergo *E* 92 Post illos *E* rufillus *Ως'* refillus *l* rufinus *r y* gargonius *DEγ* (*νag et β*) gorgonius *Fλ'u* (*σr et Fran.*) yrcũ *E* hircum *cett.'* (*νg*) hyrcum *ς'* 93 liuidus] Luuidus *Dpr.* ũcio *λ*1 siquae *DEγ*(*a r*) sique *Pf. Ac.* siq; *g Pph.* siqua *Fλ'u* (*β'νσ*) 'pro siqua ut alibi [c. III 14, 19]: Spartacum siqua potuit uagantem fallere testa' *Acr.* 94 capitolini *γu Dp. ras. ψ corr. λ corr.* (*β'σag*) *Pph.' Porph.' Acr.* capitolinis *D a. ras. EFλ'*(*νr*) p&illa *E* 95 defendes *y* [*Doruill.* II *Zulichem.*] *Porph.' opp. sch. F* mos] nos *λ*1 96 me] Meo *E* 97 a puero] M vero *E*

fecit, et incolumis laetor quod uiuit in urbe;
sed tamen admiror, quo pacto iudicium illud
fugerit'. hic nigrae sucus lolliginis, haec est 100
aerugo mera. quod uitium procul afore chartis
atque animo prius, ut siquid promittere de me
possūm aliud uere, promitto. liberius si
dixero quid, si forte iocosius, hoc mihi iuris
cum uenia dabis: insueuit pater optumus hoc me 105
ut fugerem exemplis uitiorum quaeque notando.
cum me hortaretur, parce frugaliter atque
uiuerem uti contentus eo quod mi ipse parasset:
'nonne uides, Albi ut male uiuat filius, utque
Baius inops? magnum documentum, ne patriam rem 110

TESTIMONIA.

107 sq. Prisc. XVI 16

VARIA LECTIO.

98 incolumis *Fλ'u* (*β'a*) *Porph.'* incolomis *Eγ* (*νσgr*) *schol. F* incolimis *D* letor *u* 99 ammiror *E*(*β'g*) iuditium *Eγψ* 100 hic] *om. E* nigre *E* sucus *DEγFλ'ς' Pph. Ac.* succus *u Pf.* hec *λ* 101 *post* mera *interrogationis signum ponit Doederlinus* uicium *Dλ* afore *DEFλ'ς'* (*et omn. Bland.*) *sch. F* afore *γ* affore *u*(*σ*) *Ac.* 102 atque] ex *Peerlk.* animo; prius *D* ut *Ω'ς' Acr. sch. F* et *σ corr. y* [*Montepess. superscr.*] *Peerlk.* id, *Doederlinus* 103 aliud *DEγu*(*νσa et β in ras.*) quid *y* [*Fran.*] aliquid *Fλ'* (*gr*) *schol. F et Acr. in interpret.* illud *y* [*Dresd.* III] *Peerlk.* 104 michi *u* 105 inseuit *y schol. Bamb. opp. Pph.' Ac.* (*et omn. Bland.*) optumus *y* [*Vossian.*] *Pf.* (obtimus *Pph.*) optime *E* optimus *cett.'ς'* me] mi *Lambinus opp. Pph.' Acr.* (*et omn. Bland.*) 106 uiciorum *Dλ* quaeque] quēq. *D* que quod *γ* quoq *E* 107 ortar&ur *E* 108 mi *DEu* (*β'σa*) mihi *γFλ'*(*νgr*) *Prisciani libri* parasset *DγFuλ corr.* (*σagr et β*) *Priscianus* rass& *E* parar& *νy* parassem *λ'* (*et Fran.*) 109 utque *DEγψuλ*2 (*σal*2*r et Fran.*) ut̄q; *φ a. ras.* at que *λ*1 atque *νgl*1 *ut uid.* (*et β*) ut qui *y* [*cod. Galeanus*] *Bentl.* 110 Baius *DEγλ corr.* (*σ pr. a r et* 4 *Bland.*) Barus *Fλ'*(*β'σ corr. g*) *schol. F Bentl.* Barrus *uy* Balbus *ν* farris *uel* panis *malebat Bentl.* Panis *y* [*ms. Gesneri a*1. *m.* (?)] *interrogationis signum ante* inops *ponit Doederlinus* BAIA T·F·QVINTA *inuenitur apud Mommsen. I. R. N.* 288. BAIA . . . *nr.* 5914 L·BAIVS RESTITVTVS *spec. ap. Kellermann. Vig.* 99ª [2, 26]

perdere quis uelit'. a turpi meretricis amore
cum deterreret: 'Scetani dissimilis sis'.
ne sequerer moechas, concessa cum uenere uti
possem: 'deprensi non bella est fama Treboni'
aiebat. 'sapiens, uitatu quidque petitu 115
sit melius, causas reddet tibi; mi satis est, si
traditum ab antiquis morem seruare tuamque,
dum custodis eges, uitam famamque tueri
incolumem possum; simul ac durauerit aetas
membra animumque tuum, nabis sine cortice'. sic me 120
formabat puerum dictis, et siue iubebat,
ut facerem quid, 'habes auctorem, quo facias hoc',
unum ex iudicibus selectis obiciebat;
siue uetabat, 'an hoc inhonestum et inutile factum
necne sit addubites, flagret rumore malo cum 125

TESTIMONIA.

115—116 'sapiens — reddit' gloss. Mai class. auct. VIII 597

VARIA LECTIO.

111 qui λ a *Dγφ corr.* (ν σ *corr. alp. ras. r*) aut *EFλ'u* (*g*) at λ *corr.* (σ *pr.*) *om.* β' 112 deterreret *DEFλ'uγ uar.* (β'νσag) *schol. F* deterrerer γ (*r*) 'cum uellet me retinere' *schol. Γ* scetani Ω' (β'νar *et* 3 *codd. Bland.*) *Ac.* setani σ sectani *g* (*et* 1 *Bland.*) Scantini *uel* Scatini *Goettlingius* 113 mechas *D* mechas *u* 114 deprhensi *u* 115 quitq; *E* quidue *y Pph.' Acr. in interpret. opp. glossar. Mai* 116 reddat ψ reddit *y glossar. Mai recte etiam Pph.' Porph.' Ac.* mi satis est si *E u* (β'σg) mihi satis est si *Fλ'*(ν) *Porph.'* mi satis etsi *D* sed mihi sat si γ (*a r corr.*) *y* sat mihi est si *r pr.* 119 Incolomem *DEγ* (νσg) Incolumem *u* (*alr et* β) Incolumen *Fλ* (*et Fran.*) possum *Dγ Fλ'u*ς' (*et omn. Bland.*) *Bentl.* possim *E y Lambinus* 120 Menbra λ 121 sine iubeat *E*

122 *INCIPIT cod. C*; Ω' = *omn. codd. DEγCFλ'* (λ*l*) *u*
123 selectis *Dγ C* (σ *a g r a. ras. et* β) *Pph.'* electis *Fλ'u* (ν *r p. ras. et Fran.*) electi *E cf. Plin. n. h.* XXXIII 7 (2): 'decuriae quoque ipsae pluribus discretae nominibus fuere, tribunorum aeris et selectorum et iudicum' obiticbat *E* 124 uectabat *E* factum *DEγφu* (β'σagr (*et omn. Bland.*) factu *Cψλ'*(ν) 125 Necne *DCγ*2 Nec ne *Eγ*1 *Fλ'u* at dubites *E* (*g*) an dubit& *C pr.* an dubites *C corr. y* addubites *cett.'*ς' '. i. dubites' *gloss. Γ* flagret *DEγ Cu* ς fraglet *Fλ'* (*et* β)

hic atque ille?' auidos uicinum funus ut aegros
exanimat mortisque metu sibi parcere cogit,
sic teneros animos aliena obprobria saepe
absterrent uitiis. ex hoc ego sanus ab illis,
perniciem quaecumque ferunt, mediocribus et quis 130
ignoscas uitiis teneor; fortassis et istinc
largiter abstulerint longa aetas, liber amicus,
consilium proprium: neque enim, cum lectulus aut me
porticus excepit, desum mihi. 'rectius hoc est.
hoc faciens uiuam melius.' sic dulcis amicis 135
occurram. hoc quidam non belle: numquid ego illi
inprudens olim faciam simile?' haec ego mecum
compressis agito labris; ubi quid datur oti,
inludo chartis. hoc est mediocribus illis

TESTIMONIA.

128—129 'sic — uitiis' Vinc. Bell. spec. hist. 69 floril. Nostr. 188

VARIA LECTIO.

Ω′ = DEγCFλ′ (λl) u; ς′ = omn. codd. β′ (β Fran.) νσ a g r (l) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur; ς = omn. codd. νσ a g r (l) praeter e. q. s.

126 atque] itaq̃ *E* auidos *DEγCuλ*2 *ς′ Pph.′ Acr.* uides *Fλ′ u uar. y* egros *u* 128 an:] amicos *C* obprobria *DFλ′u ς′ Porph.′* opprobria *γ* oppria *C* obppa *E* sepe *λ* 129 Abstinerent *E* uiciis *Dλ* 130 Perniciem *DEγCFλ corr. ς′* Perneciem *λ′ψ corr.* Pernitiem *u (r) Pph.′* quecūq; *φ* quęcunq; *EC* et] *in ras. D ut uid.* 131 Ignoscas *DEγCλ corr. u (β′σagr)* Ignoscat *Fλ′(ν*1) uiciis *Dλ* teneor] tentor *Desprezius* fortassis et] fortasse f; *C* 'Et istinc] In alio istis inuenitur. ut sit de mediocribus uitiis' *Ac. Acr.* istinc] istinc *y* [*Bamberg.*] 132 abstulerint *D pr. Eγ (ν a r corr. et β*1) *Acr.* abstulerit *D corr. CFλ′u (σg r pr. et β*2 *Fran.)* etas *λ* 133 cum] *om. D pr. aut* 1, *opp. Acr.* 135 amicus *u* 136 occurram] Hoc curam *γ pr.* numquid] non qui *λ* N̄ qd *y*[*Fran.*] nc̄ qd (= nunc quid) *C* nunqd *E* 137 Inprudens *E γ C F u (σ a)* Imprudens *D λ′ς′ Ac.* faciam] *om. D* hec *E φ λ* hoc *g* 138 Compressis *D γ ς′* Conpressis *ECFu* Cumpressis *λ* labris] libris *D* quidatur *λ* qd̄ (= quod) datur *E pr. opp. Pph.′* oti *Cy* oci *σ* otii *γFλ′u (ν r) Pph.′* ocii *DEγ (β′a g)* 139 Inludo *E γ C u pr. λ uar. (a g r) gloss. Γ* Illudo *D u corr. (σ et Fran.)* Includo *φ uar. y* Incumbo *Fλ′u uar. (ν a*2 *uar.) Ac. Pf.* (incubo *Pph.*)

ex uitiis unum; cui si concedere nolis, 140
multa poetarum ueniat manus, auxilio quae
sit mihi (nam multo plures sumus) ac ueluti te
Iudaei cogemus in hanc concedere turbam.

V

Egressum magna me accepit Aricia Roma
hospitio modico; rhetor comes Heliodorus,
Graecorum longe doctissimus: inde Forum Appi
differtum nautis cauponibus atque malignis.

TESTIMONIA.

141—143 cf. Ioannes Saresber. policr. III 13: 'ilico multa adulatorum ueniet manus, et ueluti te Iudaei cogent in suam concedere turbam' 141 cf. Senec. de uit. beat. c. 17: 'tota illa comicorum poetarum manus in me uenenatos sales suos effudit'

I 5. 1 Seruius uolgatus ad Verg. Aen. II 713 (deficiunt Thilonis codices)

VARIA LECTIO.

140 uiciis *Dλ* nolis *Ω'ς'* noles *Bentl.* 141 ueniat *DCFλ'u* (*β'vagr uar.*) ueniat ueniat *γ* uenit *E* ueniet *σr Acr. Ioannes Saresber. Dan. Heinsius Bentl.* auxilio quae *D a. ras. γ C u* (*vσagr uar.*) auxilioque *EFλ'D p. ras.* (*β'r*) auxilio que *Ac.* 142 nam] iã *E* ac] et *y Ioannes Saresber. opp. Acr.* 143 Iudei *D γ λ u* cogamus *ω* [*Mediolan.* 1512] *Bentl.. opp. Acr. schol. F*

I 5. EGLOGA VI · *D Pph.* ODOEPORICOS (*om. σ*) ITER SVVM DESCRIBIT (DESCRIBIT ITER SVVM *E σ*) BRVNDISII (BRVNDV: *r* ET BRVNDI: *σ*) *E γ* (*σ a r*) *inscriptione carent β' vg l* DESCRIBIT ITER SVVM A ROMA · BRVNDISIVM SEXTA EGLOGA (EGLOGA · VI · *φ*) *Fλ* EGLOGA · VI · DESCRIBIT IT̄ SVV̄ A ROMA BRVNDISIVM *u* 1 Egressum]. gressū *C* accepit *EγC*(*β'agr et* 1 *Bland.*) *Pph.' Seru. uolg.* excepit *DFλ'u*(*vσ et* 3 *alii Cruquii*) *cf. Plaut. Amphitr.* I 1, 9 *sq.*: 'ita peregre huc adueniens puplicitus ego hospitio accipiar' *Cic. ad Att.* II 16, 4: 'te in Arpinati uidebimus et hospitio agresti accipiemus' aritia *C* arithia *u* atroia *E* 2 Hospicio *DEλ'* rethor *λ'u* rhor *E* heliodrus *E* elio dorus *C* 3 Greco *Cy* Grecorum *cett.' ς' Ac.* longe *DEγ Cλ corr.* (*σ al2uar. r*) *Acr.* linguae *Fλ'u Duar. γuar.* (*vr uar. et Fran.* 3 *Bland.* lingue *g* lingę *β*) linguam *Paulyus cf. Vopiscus Aurelian. c.* 4, 2: 'matrem quidem eius Callicrates Tyrius, Graecorum longe doctissimus scriptor, sacerdotem templi solis, qui in uico eo in quo habitabant parentes . . . fuisse dicit' unde *E* (*l, superscr.* ĩ inde) apii *u* appi *cett.'*

hoc iter ignaui diuisimus, altius ac non 6
praecinctis unum: minus est gravis Appia tardis.
hic ego propter aquam, quod erat deterrima, nondum
iniecto bellum, cenantis haut animo aequo
expectans comites. iam nox inducere terris
umbras et caelo diffundere signa parabat
tum puer ad me [illegible]
[illegible]

TESTIMONIA

5—6 [illegible]
absentem [illegible]

VARIA LECTIO

5 hoc [illegible]
mus l [illegible]
imis σ y [illegible]
ral. III P[illegible]
bro scriptum [illegible]
8 indicio [illegible]
y Bamb[illegible]
: α β, cen[illegible]
: Expectantes α [illegible]
Expectans cett. [illegible]
[illegible] γ pr. (α [illegible]
[illegible] D [illegible]
[illegible] apelle D u [illegible]
[illegible] Apu[illegible]
[illegible] 32: [illegible]
[illegible] 14 or.
[illegible] E γ F i u [illegible]
[illegible] cantk v [illegible]
[illegible] Mei opp. [illegible]
[illegible] 1

nauta piger saxo religat stertitque supinus.
iamque dies aderat, nil cum procedere lyntrem 20
sentimus; donec cerebrosus prosilit unus
ac mulae nautaeque caput lumbosque saligno
fuste dolat; quarta uix demum exponimur hora.
ora manusque tua lauimus, Feronia, lympha.
milia tum pransi tria repimus atque subimus 25
inpositum saxis late candentibus Anxur.
huc uenturus erat Maecenas optumus atque
Cocceius, missi magnis de rebus uterque
legati, auersos soliti componere amicos.
hic oculis ego nigra meis collyria lippus 30
inlinere. interea Maecenas aduenit atque

TESTIMONIA.

20 cf. Sedulius op. pasch. IIII 113: 'iamque dies aderat nocturna maestior umbra' 23 'quarta — hora' carmen de figuris u. 179 p. 70 Halm. 24 Eutychis ars II 16 p. 484 K.

VARIA LECTIO.

[*Lips. pr. Paris.* 8216 *pr.*] 18 Incepit *C* misę *E* misse *Cγ* mulę pastum retinacula missę *u opp. Pph.' Acr.* 19 sertit *omisso* que *λ pr.* suppinus *φ* 20 adherat *F* cū nil *uy* lyntrem *γ* (*a corr.*) *y* lync rē *E* lintrem *cett.'ς'* 21 Sentin' *E* celebrosus *ψ pr.* 22 Emulæ *E* naute *E* 24 manus *omisso* que *λ* tuas *D Eutychis cod. Paris. opp. Pph.'* lauimur *Nic. Heinsius Bentl. opp. Pph.' et Eutych.* foeronia *γ*, *recte etiam Pph.' Porph.' Ac. Acr.; in titulis inuenitur* IVNO FERONIA limpha *D u* 25 Millia *γ* (*α*) Mili//a *E* Milia *cett.'ς'* repimus *DγCFλ'ς'* (*et codd. Bland.*) *Pph. Porph. Ac.* repin' *E* reppimus *u pr.* repsimus *u corr.* (*σ*) *y Pf. Porf.* 26 Impositum *D* (*β'σ a g l*) *Pf. Porf.* Inpositum *E γ C F λ u* (*σ r*) *Pph. Porph.* Impositū *v* Impositis *a* 2 *uar. Ac.* saxis late *DEγFλ'uς' Pph.'* s: latę *C* late saxis *a g* (*et quidam Bland. cod.*) *y* saxū *a*2 *uar.* anxur *DE γCuς' Pph.' Porph.' Acr.* anxyr *Fλ* anxir *l Pph. alt. l.* 27 Hic *γ* (*l*1 *et β corr.*) *opp. Pph.'* maecenas *DCy* [*Bamberg.*] mecaenas *γλ* (*et β*) maecaenas *F* mecenas *E u ς* optumus *y* [*Regin. a. ras.* Vossianus] optimus *Ω'ς' Ac. uu.* 28—31 *om. y* [*Paris.* 7976 *a*1. *m.*]
28 Cocceus *E* magn' *E* 29 aduersos *E corr.* (*α*) *y* acuersos *E pr. opp. Ac.* conponere *Fλ* (*ν et β*) 30 collyria *γ F* (*α et β*) collirigia *C* colliria *DEλ'u ς* 31 Inlinere *DECFλ* Inlinire (*ν*1 *a g l r pr. et Fran.*) *Ac.* Illinere *u* (*σ et β*) maecenas *DC* (*ν*) mecenas *γλ* (*et Fran.*) maecęnas *F* (*l*) mecenas *Eu ς* atuenit *E*

[illegible] Capitonque simul Ventidius, ad unguem
factus homo. Satori non et magis alter amicus
Fannius nullis Lucca praetore libentior
immunis. insani [illegible] praemia scribae,
[illegible] et [illegible]
[illegible] sed [illegible],
[illegible] Capitonem [illegible]
[illegible] multa [illegible]
[illegible] et [illegible] legitimique
[illegible] magis [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]

[illegible]

[illegible]

o qui conplexus et gaudia quanta fuerunt!
nil ego contulerim iucundo sanus amico.
proxuma Campano ponti quae uillula, tectum 45
praebuit, et parochi quae debent ligna salemque.
hinc muli Capuae clitellas tempore ponunt.
lusum it Maecenas, dormitum ego Vergiliusque:
namque pila lippis inimicum et ludere crudis.
hinc nos Coccei recipit plenissima uilla, 50
quae super est Caudi cauponas. nunc mihi paucis
Sarmenti scurrae pugnam Messique Cicirri
Musa, uelim memores, et quo patre natus uterque
contulerit litis. Messi clarum genus Osci;
Sarmenti domina extat: ab his maioribus orti 55
ad pugnam uenere. prior Sarmentus 'equi te
esse feri similem dico.' ridemus, et ipse

TESTIMONIA.

43 ecbasis captiui 776 44 ecbasis capt. 991 46 'parochi — salemque' Prob. de nomine p. 209 K. 47 Seruius ad georg. I 273

VARIA LECTIO.

43 conplexus *Cφλ*(σ *et* β) complexus *cett.'ς* 44 contulerim] praetulerim *C y ecb. capt. opp. Pph.' Ac. Acr.* iucuudo *DECF* (*νσr*) iucumdo *λ* iocundo *γuς' Pph.'* 45 Proxuma *Fλ'* Proxima *cett.ς' Pph.'* quae] q; *E* tetum *λ* tecum *ψ* 46 Prebuit *u* parrochi *E Ac. Acr.* quae *DEγCFuς' Probus* que *λ* (q̄ *l*) qui *g y Pph.'* ligna] lingua *E* (*l* 1) *sed cf. Cic. ad Att.* V 16, 3 47 mule *g* mulae *y opp. Seruius* ditellas *C* 48 it] ut *E* maecenas *DCφ*(*νr*) mecęnas *γ* maecęnas *ψ* (*l*) mecenas *Eλuς'* uergilius *C* uirgilius *cett.' ς'* 49 Nanque *γC* lippus *E* 51 super] semp *C* Caudi cauponas] cauponas claudii *u* caudi *D* (*gr*) *y Pf. Porph.' Ac. Acr.* claudi *Eγ Cς'* (*et omn. codd. Cr.*) *Pph.* claudii *Fλ'u* nun. *φ* 52 scurre *γ* messiiq; *E a. ras. Pph.* (*non Pf.*) cicerri *DFλ'u* (*g et* β 2) *Pf.* cicerrei *y* [β 1] cicirri *C* (*νσar et Fran.*) *Pph. Porph.* cicirci *γ* cirei *E* cicirrius (cicerrius *Porf.*) *Porph. in interpr. cf.* CICERREIVS *C. I. L.* I 565 53 patre] pat *C* 54 litis *D pr. E γ C* (*a* 1 *r*) *y* [*Lips. pr.*] lites *cett.'ς'* 55 Sarmenti (Serm: *Pph.*) domina exstat . . . Messi clarum genus Osci (orti *Pph.*) *hoc ordine Pph.' Porph.'* exstat *Fph. opp. Ω'ς' Pf.* 56 uenire *E* (*g*) sarmentis *E* (*g*) sarmentius *Porph.' opp. Acr. ad u.* 63 57 ferri *E* redem' *E pr.*

Messius 'accipio', caput et mouet. 'o tua cornu
ni foret execto frons' inquit, 'quid faceres, cum
sic mutilus miniteris?' at illi foeda cicatrix 60
saetosam laeui frontem turpauerat oris.
Campanum in morbum, in faciem permulta iocatus,
pastorem saltaret uti Cyclopa rogabat:
nil illi larua aut tragicis opus esse coturnis.
multa Cicirrus ad haec: donasset iamne catenam 65
ex uoto Laribus, quaerebat; scriba quod esset,
nilo deterius dominae ius esse; rogabat
denique cur unquam fugisset, cui satis una
farris libra foret, gracili sic tamque pusillo.

TESTIMONIA.

59—60 'quid — minitaris' gloss. Mai class. auct. VIII 341

VARIA LECTIO.

58 Missus *E* Mesius *C*(*r*) *opp. inscriptiones* capud *u pr.* tua] tibi *Peerlk.* 59—61 'o si non esses mutilatus praesecto cornu de sinistra parte frontis, quid faceres (facer& *ν*), quomodo minitaris ut taurus?' *Acr.* 59 Si *u pr.* execto *ECFλ'* (*et Fran.*) exsecto *Dγuς* inqd *C* 60 miniteris *DEγ*(*σ et β*) minitaris *CFλ'u*(*vagr et Fran.*) *glossar. Mai* foeda *DEγς* faeda *Cu* (*β'σ*) feda *Fλ'* 61 Saetosam *Dγ CFu* Saetossam *λ* Setosã *Eς'* Sec: *g* lęui *γ* (*σ*) leui *ECFλ'uD uar.* *ς'* *Pph.'* *Linkerus* lęti *D* 'leui oris frontem pro leuam partem ponit in fronte' *Porph.'* 'in leua parte frontis habuit cicatricem' *gloss. Γ* oris] orbe *Horkelius* ora *Apitzius* 62 Canpanũ *u* immorbum *λ* fatiem *u* iocatus] locatus *C* 63 saltrat *E* cyclopa *Fλ'* (*g*) *Ac. Acr.* ciclopa *DEγuς'* cillo pa *C* cidopo *E* rogarat *C* *uu.* 64—67 *omis. y* [*Paris.* 7976 *a* 1. *m.*] 64 larua] barba *D a. ras. φ uar.* (*ν* 1 *r*) *cf. Acr.*: 'quia demissa erat (erat dem: *ν Bamb.*) barba' aut] ãt *C* cuturnis *D pr.* coturnis *cett.'ς'* 65 cicerrus *DFλ'u*(*ν* 2 *g et Fran.*) cicirrus *EγC* (*ν* 1 *σ a r et β*) hec *λ'* 66 querebat *λ* 67 Nilo deterius *ν y* Nihilo deterius *DEγCFλ'*(*ar pr. et Fran. Bland.* 4.) *Pph.'* *Ac.* Nichilo deterius *u* (*β'*) Nullo deterius *ν* 2 *uar.* *σr corr. y* Deterius nihilo *l* 2 (nich: *g*) *y* dominae ius] domicevis *E* dominus *Pph.* dominũ uis *Pf.* domini *γC* (*ν a r*) *y fort.* rectius. cons. *Porph.'*: 'id est: nullum praeiudicium dominum passum, quod illum decuria scribarum sibi comparasset' dominae *cett.'* (*β'σ*) *gloss. Γ* dñe *g* 68 unquam *Eγ* (*a*) nũc quã *g* umquam *cett.'ς'* (*et omn. codd. Cruquii*) satis] sanis *λ* 1

perdere quis uelit'. a turpi meretricis amore
cum deterreret: 'Scetani dissimilis sis'.
ne sequerer moechas, concessa cum uenere uti
possem: 'deprensi non bella est fama Treboni'
aiebat. 'sapiens, uitatu quidque petitu 115
sit melius, causas reddet tibi; mi satis est, si
traditum ab antiquis morem seruare tuamque,
dum custodis eges, uitam famamque tueri
incolumem possum; simul ac durauerit aetas
membra animumque tuum, nabis sine cortice'. sic me 120
formabat puerum dictis, et siue iubebat,
ut facerem quid, 'habes auctorem, quo facias hoc',
unum ex iudicibus selectis obiciebat;
siue uetabat, 'an hoc inhonestum et inutile factum
necne sit addubites, flagret rumore malo cum 125

TESTIMONIA.

115—116 'sapiens — reddit' gloss. Mai class. auct. VIII 597

VARIA LECTIO.

111 qui λ a *Dγφ corr.* (νσ *corr. alp. ras. r*) aut *EFλ'u* (*g*) at λ *corr.* (σ *pr.*) *om.* β' 112 deterreret *DEFλ'uγ uar.* (β'νσag) *schol. F* deterrerer γ (*r*) 'cum uellet me retinere' *schol. Γ* scetani Ω' (β'νar *et* 3 *codd. Bland.*) *Ac.* setani σ sectani *g* (*et* 1 *Bland.*) Scantini *uel* Scatini *Goettlingius* 113 mechas *D* mechas *u* 114 deprhensi *u* 115 quitq; *E* quidue *y Pph.' Acr. in interpret. opp. glossar. Mai* 116 reddat ψ reddit *y glossar. Mai recte etiam Pph.' Porph.' Ac.* mi satis est si *E u* (β'σ*g*) mihi satis est si *Fλ'*(ν) *Porph.'* mi satis etsi *D* sed mihi sat si γ (*a r corr.*) *y* sat mihi est si *r pr.* 119 Incolomem *DEγ* (νσ*g*) Incolumem *u* (*alr* et β) Incolumen *Fλ* (*et Fran.*) possum *Dγ Fλ'u*ς' (*et omn. Bland.*) *Bentl.* possim *E y Lambinus* 120 Menbra λ 121 sine iubeat *E*

122 *INCIPIT cod. C*; Ω' = *omn. codd. DEγCFλ'* (λ*l*) *u*
123 selectis *DγC* (σ *a g r a. ras. et* β) *Pph.'* electis *Fλ'u* (ν *r p. ras. et Fran.*) electi *E cf. Plin. n. h.* XXXIII 7 (2): 'decuriae quoque ipsae pluribus discretae nominibus fuere, tribunorum aeris et selectorum et iudicum' obitiebat *E* 124 uectabat *E* factum *DEγφu* (β'σ*agr* (*et omn. Bland.*) factu *Cψλ'*(ν) 125 Necne *DCγ*2 Nec ne *Eγ*1 *Fλ'u* at dubites *E* (*g*) an dubit& *C pr.* an dubites *C corr. y* addubites *cett.'*ς' '.i. dubites' *gloss. Γ* flagret *DEγCu* ς fraglet *Fλ'* (*et* β)

hic atque ille?' auidos uicinum funus ut aegros
exanimat mortisque metu sibi parcere cogit,
sic teneros animos aliena obprobria saepe
absterrent uitiis. ex hoc ego sanus ab illis,
perniciem quaecumque ferunt, mediocribus et quis 130
ignoscas uitiis teneor; fortassis et istinc
largiter abstulerint longa aetas, liber amicus,
consilium proprium: neque enim, cum lectulus aut me
porticus excepit, desum mihi. 'rectius hoc est.
hoc faciens uiuam melius.' sic dulcis amicis 135
occurram. hoc quidam non belle: numquid ego illi
inprudens olim faciam simile?' haec ego mecum
compressis agito labris; ubi quid datur oti,
inludo chartis. hoc est mediocribus illis

TESTIMONIA.

128—129 'sic — uitiis' Vinc. Bell. spec. hist. 69 floril. Nostr. 188

VARIA LECTIO.

Ω′ = DEγCFλ′ (λl) u; ς′ = omn. codd. β′ (β Fran.) νσ a g r (l) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur; ς = omn. codd. νσ a g r (l) praeter e. q. s.

126 atque] itaq̃ *E* auidos *DEγCuλ2 ς′ Pph.′ Acr.* uides *Fλ′ u uar. y* egros *u* 128 an:] amicos *C* obprobria *DFλ′u ς′ Porph.′* opprobria *γ* oppria *C* obppa *E* sepe *λ* 129 Abstinerent *E* uiciis *Dλ* 130 Perniciem *DEγCFλ corr. ς′* Perneciem *λ′ψ corr.* Pernitiem *u (r) Pph.′* quecūq; *φ* quęcunq; *EC* et] *in ras. D ut uid.* 131 Ignoscas *DEγCλ corr. u (β′σagr)* Ignoscat *Fλ′(ν1)* uiciis *Dλ* teneor] tentor *Desprezius* fortassis et] fortasse ſ; *C* 'Et istinc] In alio istis inuenitur. ut sit de mediocribus uitiis' *Ac. Acr.* istinc] istinc *y* [*Bamberg.*] 132 abstulerint *D pr. Eγ (νar corr. et β1) Acr.* abstulerit *D corr. CFλ′u (σg r pr. et β2 Fran.)* etas *λ* 133 cum] *om. D pr. aut* 1, *opp. Acr.* 135 amicus *u* 136 occurram] Hoc curam *γ pr.* numquid] non qui *λ* Ñ qd *y* [*Fran.*] n̄c qd (= nunc quid) *C* nunqd *E* 137 Inprudens *E γ C F u (σ a)* Imprudens *D λ′ς′ Ac.* faciam] *om. D* hec *E φ λ* hoc *g* 138 Compressis *D γ ς′* Conpressis *ECFu* Cumpressis *λ* labris] libris *D* quidatur *λ* qd̄ (= quod) datur *E pr. opp. Pph.′* oti *Cy* oci *σ* otii *γFλ′u (νr) Pph.′* ocii *DEγ (β′a g)* 139 Inludo *E γ C u pr. λ uar. (agr) gloss. Γ* Illudo *D u corr. (σ et Fran.)* Includo *φ uar. y* Incumbo *Fλ′u uar. (ν a2 uar.) Ac. Pf.* (incubo *Pph.*)

ex uitiis unum; cui si concedere nolis, 140
multa poetarum ueniat manus, auxilio quae
sit mihi (nam multo plures sumus) ac ueluti te
Iudaei cogemus in hanc concedere turbam.

V

Egressum magna me accepit Aricia Roma
hospitio modico; rhetor comes Heliodorus,
Graecorum longe doctissimus: inde Forum Appi
differtum nautis cauponibus atque malignis.

TESTIMONIA.

141—143 cf. Ioannes Saresber. policr. III 13: 'ilico multa adulatorum ueniet manus, et ueluti te Iudaei cogent in suam concedere turbam' 141 cf. Senec. de uit. beat. c. 17: 'tota illa comicorum poetarum manus in me uenenatos sales suos effudit'

I 5. 1 Seruius uolgatus ad Verg. Aen. II 713 (deficiunt Thilonis codices)

VARIA LECTIO.

140 uiciis *Dλ* nolis *Ω'ς'* noles *Bentl.* 141 ueniat *DCFλ'u* (*β'vagr uar.*) ueniat ueniat *γ* uenit *E* ueniet *σ r Acr. Ioannes Saresber. Dan. Heinsius Bentl.* auxilio quae *D a. ras. γ C u* (*vσagr uar.*) auxilioque *EFλ'D p. ras.* (*β'r*) auxilio que *Ac.* 142 nam] iã *E* ac] et *y Ioannes Saresber. opp. Acr.* 143 Iudei *D γ λ u* cogamus *ω* [*Mediolan.* 1512] *Bentl.. opp. Acr. schol. F*

I 5. EGLOGA VI · *D Pph.* ODOEPORICOS (*om. σ*) ITER SVVM DESCRIBIT (DESCRIBIT ITER SVVM *E σ*) BRVNDISII (BRVNDV: *r* ET BRVNDI: *σ*) *E γ* (*σ a r*) *inscriptione carent β' vg l* DESCRIBIT ITER SVVM A ROMA · BRVNDISIVM SEXTA EGLOGA (EGLOGA · VI · *φ*) *Fλ* EGLOGA · VI · DESCRIBIT IT̄ SVV̄ A ROMA BRVNDISIVM *u* 1 Egressum]. gressũ *C* accepit *EγC*(*β'agr ct* 1 *Bland.*) *Pph.' Seru. uolg.* excepit *DFλ'u*(*vσ et* 3 *alii Cruquii*) *cf. Plaut. Amphitr.* I 1, 9 *sq.*: 'ita peregre huc adueniens puplicitus ego hospitio accipiar' *Cic. ad Att.* II 16, 4: 'te in Arpinati uidebimus et hospitio agresti accipiemus' aritia *C* arithia *u* atroia *E* 2 Hospicio *DEλ'* rethor *λ'u* rhetor *E* heliodrus *E* elio dorus *C* 3 Grecoꝝ *Cy* Grecorum *cett.' ς' Ac.* longe *DEγ Cλ corr.* (*σ al2uar. r*) *Acr.* linguae *Fλ'u Duar. γuar.* (*vr uar. et Fran.* 3 *Bland.* lingue *g* lingę *β*) linguam *Paulyus cf. Vopiscus Aurelian. c.* 4, 2: 'matrem quidem eius Callicrates Tyrius, Graecorum longe doctissimus scriptor, sacerdotem templi solis, qui in uico eo in quo habitabant parentes . . . fuisse dicit' unde *E* (*l*, *superscr.* ĩ inde) apii *u* appi *cett.'*

hoc iter ignaui diuisimus, altius ac nos 5
praecinctis unum: minus est grauis Appia tardis.
hic ego propter aquam, quod erat deterrima, uentri
indico bellum, cenantis haut animo aequo
expectans comites. iam nox inducere terris
umbras et caelo diffundere signa parabat; 10
tum pueri nautis, pueris conuicia nautae
ingerere: 'huc appelle'. 'trecentos inseris.' 'ohe!
iam satis est!' dum aes exigitur, dum mula ligatur,
tota abit hora. mali culices ranaeque palustres
auertunt somnos. absentem ut cantat amicam 15
multa prolutus uappa nauta atque uiator
certatim, tandem fessus dormire uiator
incipit, ac missae pastum retinacula mulae

TESTIMONIA.

5—6 'altius — unum' Seruius ad Aen. I 210 VIII 724 15—16 'absentem — uappa' gloss. Mai class. auct. VIII 614

VARIA LECTIO.

5 hoc] hinc *Botheus* iter] ĩt̃ī φ dimisim' *u pr. aut* 1 diuissimus *l* alcius *E* 6 Precinctis *u* Precintis λ Pare cinctis *C* minus] nimis σ *y* apia *u* 7 deterrima $\Omega'\varsigma'$ *Porph.'* teterrima *y* [*Argent.* III *Pulmanni cod. H*] *Bentl. sed cf. Gell.* XVIIII 5, 5: 'in eo libro scriptum fuit deterrimam esse potu aquam e niue' uenti *E* 8 Indicio *E* cenantis *EC*(*a r* 1) *y* [*Paris.* 8213] cęnantis *D pr.* γ (*r* 2) *y* [*Bamberg.*] caenantes *D corr. F*(*v* σ *g* 2 *l et Fran.*) cenantes λ *u* (*g* 1 *et* β) cenantemque *Peerlk.* haut *E C* (*et Fran. pr.*) haud *cett.'* ς 9 Expectantes φ *a. ras.* Expectantans *u* Exspectans σ *a r* Expectas *g* Expectans *cett.'* ς' expecto comitem *Peerlk.* 10 celo λ diffudere γ *pr.* (*a et Fran.*) 11 conuitia *ECF* λ' *u* (*r et* β) conuictia γ conuicia *D* ς naute *EC* 12 hunc γ λ appelle *E* γ *CF* λ' ς' *Pf.* apelle *D u* (*r*) *Pph.* applica *y* [*Barcin.*] *gloss.* Γ *pro interpretatione Apitzius uerba* huc appelle *non domino aut seruo cuidam, sed toti uiatorum turbae prope canalem nauigium propter noctem iam ingruentem enixius captanti tribuit* ohe γ *C u* ohae *cett.' cf. Plaut. cas.* II 3, 32: 'ohe iam satis uxor est' *Martial.* IIII 89 (91) 1. 9: 'ohe iam satis est, ohe libelle' *sed cf. etiam s.* I 3, 7: 'io Bacchae!' 14 ora *F* λ ra//nę *u* 15 Euertunt sonnos *u* ut cantat *E* γ *F* λ' *u* (β' σ 1 *a*) ut cantet *v pr. r pr.* cantat *DC* φ 2 (*g r corr.* cant& *v corr.*) *Pph.' gloss. Mai* amicāi *C* amicum *glossarium Mai opp. etiam Pph.'* 16 uapa *C u.* 17 *om. y*

nauta piger saxo religat stertitque supinus.
iamque dies aderat, nil cum procedere lyntrem 20
sentimus; donec cerebrosus prosilit unus
ac mulae nautaeque caput lumbosque saligno
fuste dolat; quarta uix demum exponimur hora.
ora manusque tua lauimus, Feronia, lympha.
milia tum pransi tria repimus atque subimus 25
inpositum saxis late candentibus Anxur.
huc uenturus erat Maecenas optumus atque
Cocceius, missi magnis de rebus uterque
legati, auersos soliti componere amicos.
hic oculis ego nigra meis collyria lippus 30
inlinere. interea Maecenas aduenit atque

TESTIMONIA.

20 cf. Sedulius op. pasch. IIII 113: 'iamque dies aderat nocturna maestior umbra' 23 'quarta — hora' carmen de figuris u. 179 p. 70 Halm. 24 Eutychis ars II 16 p. 484 K.

VARIA LECTIO.

[*Lips. pr. Paris.* 8216 *pr.*] 18 Incepit *C* misę *E* misse *Cγ* mulę pastum retinacula missę *u opp. Pph.' Acr.* 19 sertit *omisso* que *λ pr.* suppinus *φ* 20 adherat *F* cū nil *uy* lyntrem *γ* (*a corr.*) *y* lync̄ rē *E* lintrem *cett.'ς'* 21 Sentin' *E* celebrosus *ψ pr.* 22 Emulæ *E* naute *E* 24 manus *omisso* que *λ* tuas *D Eutychis cod. Paris. opp. Pph.'* lauimur *Nic. Heinsius Bentl. opp. Pph.' et Eutych.* foeronia *γ*, *recte etiam Pph.' Porph.' Ac. Acr.; in titulis inuenitur* IVNO FERONIA limpha *D u* 25 Millia *γ* (*α*) Mili//a *E* Milia *cett.'ς'* repimus *DγCFλ'ς'* (*et codd. Bland.*) *Pph. Porph. Ac.* repin' *E* reppimus *u pr.* repsimus *u corr.* (*σ*) *y Pf. Porf.* 26 Impositum *D* (*β'σ a g l*) *Pf. Porf.* Inpositum *E γ C F λ u* (*σ r*) *Pph. Porph.* Impositū *ν* Impositis *a* 2 *uar. Ac.* saxis late *DEγFλ'uς' Pph.'* s: latę *C* late saxis *a g* (*et quidam Bland. cod.*) *y* saxū *a* 2 *uar.* anxur *DE γ Cuς' Pph.' Porph.' Acr.* anxyr *Fλ* anxir *l Pph. alt. l.* 27 Hic *γ* (*l* 1 *et β corr.*) *opp. Pph.'* maecenas *DCy* [*Bamberg.*] mecaenas *γλ* (*et β*) maecaenas *F* mecenas *E u ς* optumus *y* [*Regin. a. ras. Vossianus*] optimus *Ω'ς' Ac. uu.* 28—31 *om. y* [*Paris.* 7976 *a* 1. *m.*]
28 Cocceus *E* magn' *E* 29 aduersos *E corr.* (*α*) *y* acuersos *E pr. opp. Ac.* conponere *Fλ* (*ν et β*) 30 collyria *γ F* (*g et β*) collirigia *C* colliria *DEλ'u ς* 31 Inlinere *DECFλ* Inlinire *γ* (*ν* 1 *a g l r pr. et Fran.*) *Ac.* Illinere *u* (*σ et β*) maecenas *DC* (*ν*) mecęnas *γλ* (*et Fran.*) maecęnas *F* (*l*) mecenas *Euς* atuenit *E*

Cocceius Capitoque simul Fonteius, ad unguem
factus homo, Antoni non ut magis alter amicus.
Fundos Aufidio Lusco praetore libenter
linquimus, insani ridentes praemia scribae, 35
praetextam et latum clauom prunaeque uatillum.
in Mamurrarum lassi deinde urbe manemus,
Murena praebente domum, Capitone culinam.
postera lux oritur multo gratissima: namque
Plotius et Varius Sinuessae Vergiliusque 40
occurrunt, animae qualis neque candidiores
terra tulit neque quis me sit deuinctior alter.

TESTIMONIA.

32—33 'ad — homo' Acr. ad art. poet. 294 Seruius ad georg. II 277 cf. Vincentius Bellouac. spec. hist. 69: 'homo factus ad unguem' 35 Prisc. II 2, 13 Alcuinus p. 2085 P. 'insani — scrib(a)e' Acr. ad serm. II 3, 43 36 Seruius ad Aen. XI 788 cf. gloss. Mai class. auct. VII 552: 'batillum turibulum' 575: 'pruna, carbones uiui' VIII 80: 'batum, uas uini; batillum, paruum batum. Horatius: latum clauum prunaeque batillum' gloss. Isidor. 1601 t. VII 492 Areu.: 'uascillum, paruum uas' 39 cf. ecbasis capt. u. 322: 'postera lux oritur, multo gratissima fertur' 40—42 'Plotius — tulit' Prisc. XVII 32 41—42 cf. uita s. Thomae Cantuarensis auctore Willelmo uol. I p. 182 G.: 'quali non candidiorem terra tulit, nec quo fuerit deuinctior alter'

VARIA LECTIO.

32 Cocceus *E* forceius *C* 33 antonii *D* (*et Fran.*) antino *C* antonio *u* 34 Lusco] Fusco *ω* lusco *Teuffelius* pretore *E λ* 35 ridentes] dentes *E* proemia *D* premia *λ* 36 Pretextam *λ u* clauom *C* clauum *cett.' ς' Pph.' Ac.* uatillum *Ω' ς'* (*et omn. Bland.*) *Pph. Seruii Regin.* 1674 batillum *σ corr. r y glossar. Mai* batilum *Seruii Paris.* 7929 'quod magni penderet indutum se esse lato clauo ac praetexta et de balneis publicis prunas sibi domum a mediastinis adferri (aff.: *Porf.*)' *Porph.'* clauum, et nigram quoque alutam *Peerlk.* bacillum *ω cf. Cic. de lege agr.* II 34, 93 37 //lassi *E* 39 Proxima *γ* (*a*) *y* [*Bamb. uar.*] Postera *cett.' γ uar. ς'* nanque *γ EC* 40 Plocius *D C λ* uarius *DE γ C* (*ν σ corr. a g r et Fran.*) *Seruius* uarus *F λ' u* (*σ pr. et β*) sinuesse *E u* uergilius *D a. ras. E C* uirgilius *F λ'u D corr. ς' Priscianus* 41 anime *λ* qualis *E γ* (*r*) *y* [*Lips. pr.*] quales *cett.' ς'* nec *g Willelmus* 42 neque quis] nequis *C* sit] fit *C* deuincior *γ u*

o qui conplexus et gaudia quanta fuerunt!
nil ego contulerim iucundo sanus amico.
proxuma Campano ponti quae uillula, tectum 45
praebuit, et parochi quae debent ligna salemque.
hinc muli Capuae clitellas tempore ponunt.
lusum it Maecenas, dormitum ego Vergiliusque:
namque pila lippis inimicum et ludere crudis.
hinc nos Coccei recipit plenissima uilla, 50
quae super est Caudi cauponas. nunc mihi paucis
Sarmenti scurrae pugnam Messique Cicirri
Musa, uelim memores, et quo patre natus uterque
contulerit litis. Messi clarum genus Osci;
Sarmenti domina extat: ab his maioribus orti 55
ad pugnam uenere. prior Sarmentus 'equi te
esse feri similem dico.' ridemus, et ipse

TESTIMONIA.

43 ecbasis captiui 776 44 ecbasis capt. 991 46 'parochi — salemque' Prob. de nomine p. 209 K. 47 Seruius ad georg. I 273

VARIA LECTIO.

43 conplexus $C\varphi\lambda$ (σ *et* β) complexus *cett.*' ς 44 contulerim] praetulerim *C y ecb. capt. opp. Pph.' Ac. Acr.* iucundo *DECF* ($\nu\sigma r$) iucumdo λ iocundo $\gamma u \varsigma'$ *Pph.'* 45 Proxuma $F\lambda'$ Proxima *cett.* ς' *Pph.'* quae] q; *E* tetum λ tecum ψ 46 Prebuit *u* parrochi *E Ac. Acr.* quae *DE*γ*CFu*ς' *Probus* que λ ($\bar{q}$ *l*) qui *g y Pph.'* ligna] lingua *E* (*l* 1) *sed cf. Cic. ad Att.* V 16, 3 47 mule *g* mulae *y opp. Seruius* ditellas *C* 48 it] ut *E* maecenas *DC*φ (ν *r*) mecęnas γ maecęnas ψ (*l*) mecenas *E*$\lambda u \varsigma'$ uergilius *C* uirgilius *cett.*' ς' 49 Nanque γC lippus *E* 51 super] semp *C* Caudi cauponas] cauponas claudii *u* caudi *D* (*g r*) *y Pf. Porph.' Ac. Acr.* claudi *E* γ *C* ς' (*et omn. codd. Cr.*) *Pph.* claudii *F*λ'*u* nun. φ 52 scurre γ messiiq; *E a. ras. Pph.* (*non Pf.*) cicerri *DF*λ'*u* (*g et* β 2) *Pf.* cicerrei *y* [β 1] cicirri *C* ($\nu\sigma a r$ *et Fran.*) *Pph. Porph.* cicirci γ cirei *E* cicirrius (cicerrius *Porf.*) *Porph. in interpr. cf.* CICERRIVS *C. I. L.* I 565 53 patre] pat *C* 54 litis *D pr. E* γ *C* (*a* 1 *r*) *y* [*Lips. pr.*] lites *cett.*' ς' 55 Sarmenti (Serm: *Pph.*) domina exstat . . . Messi clarum genus Osci (orti *Pph.*) *hoc ordine Pph.' Porph.'* exstat *Pph. opp.* $\Omega'\varsigma'$ *Pf.* 56 uenire *E* (*g*) sarmentis *E* (*g*) sarmentius *Porph.' opp. Acr. ad u.* 63 57 ferri *E* redem' *E pr.*

Messius 'accipio', caput et mouet. 'o tua cornu
ni foret execto frons' inquit, 'quid faceres, cum
sic mutilus miniteris?' at illi foeda cicatrix 60
saetosam laeui frontem turpauerat oris.
Campanum in morbum, in faciem permulta iocatus,
pastorem saltaret uti Cyclopa rogabat:
nil illi larua aut tragicis opus esse coturnis.
multa Cicirrus ad haec: donasset iamne catenam 65
ex uoto Laribus, quaerebat; scriba quod esset,
nilo deterius dominae ius esse; rogabat
denique cur unquam fugisset, cui satis una
farris libra foret, gracili sic tamque pusillo.

TESTIMONIA.

59—60 'quid — minitaris' gloss. Mai class. auct. VIII 341

VARIA LECTIO.

58 Missus *E* Mesius *C*(*r*) *opp. inscriptiones* capud *upr.* tua] tibi *Peerlk.* 59—61 'o si non esses mutilatus praesecto cornu de sinistra parte frontis, quid faceres (facer& *ν*), quomodo minitaris ut taurus?' *Acr.* 59 Si *upr.* execto *ECFλ'* (*et Fran.*) exsecto *Dγuς* inqd *C* 60 miniteris *DEγ*(*σ et β*) minitaris *CFλ'u*(*vagr et Fran.*) *glossar. Mai* foeda *DEγς* faeda *Cu* (*β'σ*) feda *Fλ'* 61 Saetosam *Dγ CFu* Saetossam *λ* Setosã *Eς'* Sec: *g* lęui *γ* (*σ*) leui *ECFλ'uD uar.* *ς'* *Pph.' Linkerus* lęti *D* 'leui oris frontem pro leuam partem ponit in fronte' *Porph.'* 'in leua parte frontis habuit cicatricem' *gloss. Γ* oris] orbe *Horkelius* ora *Apitzius* 62 Canpanũ *u* immorbum *λ* fatiem *u* iocatus] locatus *C* 63 saltrat *E* cyclopa *Fλ'* (*g*) *Ac. Acr.* ciclopa *DEγuς'* cillo pa *C* cidopo *E* rogarat *C* *uu.* 64—67 *omis. y* [*Paris.* 7976 *a* 1. *m.*] 64 larua] barba *D a. ras.* *φ uar.* (*ν* 1 *r*) *cf. Acr.*: 'quia demissa erat (erat dem: *ν Bamb.*) barba' aut] ãt *C* cuturnis *D pr.* coturnis *cett.'ς'* 65 cicerrus *DFλ'u*(*ν* 2 *g et Fran.*) cicirrus *Eγ C* (*ν* 1 *σ a r et β*) hec *λ'* 66 querebat *λ* 67 Nilo deterius *ν y* Nihilo deterius *DEγ CFλ'*(*ar pr. et Fran. Bland.* 4.) *Pph.' Ac.* Nichilo deterius *u* (*β'*) Nullo deterius *ν* 2 *uar.* *σr corr. y* Deterius nihilo *l* 2 (nich: *g*) *y* dominae ius] domicevis *E* dominus *Pph.* dominũ uis *Pf.* domini *γ C*(*ν a r*) *y fort. rectius, cons. Porph.'*: 'id est: nullum praeiudicium dominum passum, quod illum decuria scribarum sibi comparasset' dominae *cett.'* (*β'σ*) *gloss. Γ* dñe *g* 68 unquam *Eγ* (*a*) nũc quã *g* umquam *cett.'ς'* (*et omn. codd. Cruquii*) satis] sanis *λ* 1

prorsus iucunde cenam producimus illam. 70
tendimus hinc recta Beneuentum, ubi sedulus hospes
paene macros arsit dum turdos uersat in igni:
nam uaga per ueterem dilapso flamma culinam
Volcano summum properabat lambere tectum.
conuiuas auidos cenam seruosque timentis 75
tum rapere atque omnis restinguere uelle uideres.
incipit ex illo montis Apulia notos
ostentare mihi, quos torret Atabulus et quos
nunquam erepsemus, nisi nos uicina Triuici
uilla recepisset lacrimoso non sine fumo, 80

TESTIMONIA.

70 cf. ecb. capt. 1206: 'prorsus iucundam noctem produximus istam' 72 schol. Pers. 6, 24 78 cf. Gellius II 22, 25: 'ut est Horatianus quoque ille Atabulus' 80 cf. Ouid. met. X 6: 'fax . . . lacrimoso stridula fumo' Auson. epist. 4, 7: 'et tinguit piceo lacrimosa colonica fumo'

VARIA LECTIO.

70 iucunde $\gamma CF\lambda'(\nu ar)$ iocunde $\beta'\sigma$ iucundę *E* iocundę *u* iocundã *D* iucundã *g ecb. capt.* cenam $EC(\beta' ag)$ caenam $D\gamma F\lambda' u\varsigma$ producimus $\Omega'(\beta'\nu\sigma$ *corr.* $ar)$ ꝑducimus *g y* produximus σ *pr. y ecb. capt.* illam] istam *ecb. capt.* 71 recta Beneuentum] beneuentũ recte *u* recta $E\gamma C$ ($\nu_1 \sigma ag$) recte $DF\lambda' u$ ($\beta'\nu_2 r$) *y* setulus λ*pr.* 72 Pene $EF\lambda u$ ($\beta' ag$) Paene $D\gamma C$ ($\nu\sigma$ *et omnes codd. Cr.*) Poene *l r* arsit macros *y Lambinus opp. Pph.' schol. Pers.* turdos dum ω [*Mediol.* 1477] *opp. Pph.' schol. Pers.* tardos φ_1 turbos *E* in igni $DE\gamma C\varphi\lambda' u$ (νagr) in igne ψ ($\beta'\sigma$) *schol. Pers.* insignis *Pph.'* 73 dilapso $DE\gamma u$ ($\nu\sigma ur$ *et Fran.*; dal: β_1) delapso $CF\lambda'$(*g et* β_2) Volcano $ECF\lambda'$ *y* [*Lips. Regin.* 1 *Vossian.*] Vulcano $D\gamma u\varsigma'$ 75 cenam σag (*et Fran.*) *y* caenam Ω'(νr *et* β) timentis $E\gamma C(ar)$ *y* [*Lips. Mellic. Regin.* 1] timentes $DF\lambda' u\varsigma'$ 76 Tunc νy omnis $DE\gamma C$ (σar) *y* [*Bamberg. Gronou. Lips. Mellic. Valentian. Vossian.*] omnes $F\lambda' u\varsigma'$ restringuere *Cy* uideri] uideri *E* 77 Iincipit *u* montis *D pr.* $\gamma C(ag)$ *y* [*Bamberg. pr.*] montes $EF\lambda' u$ *D corr.* ς' *Pph.'* appulia *D opp. Pph.'* mihi Daunia *Heimsoethius opp. Pph.' schol. Bamb.* 78 Ostentare φ mihi,], grauis *Heimsoethius opp. Pph.' Acr.* torret] terret $E\gamma Cy$ *opp. Pph.' Porph.' Ac.* at//abulus ψ *opp. Pph.' Ac. Gellius* 79 Nunquam $E\gamma C$ Numquam *cett.*'ς' uicina] auicina *C opp. Pph.'* triuici *D corr.* $CF\lambda' u\varsigma'$ *Pph.' Acr.* triciui D_1 *aut pr.* $E\gamma$ *Ac.* 80 Valla *E* lacrimo *E*

udos cum foliis ramos urente camino.
hic ego mendacem stultissimus usque puellam
ad mediam noctem expecto; somnus tamen aufert
intentum ueneri, tum inmundo somnia uisu
nocturnam uestem maculant uentremque supinum. 85
quattuor hinc rapimur uiginti et milia raedis,
mansuri oppidulo, quod uersu dicere non est,
signis perfacilest: uenit uilissima rerum
hic aqua, sed panis longe pulcherrimus, ultra
callidus ut soleat umeris portare uiator; 90
nam Canusi lapidosus, aquae non ditior urna,
qui locus a forti Diomede est conditus olim.
flentibus hinc Varius discedit maestus amicis.

TESTIMONIA.

87 cf. ecbasis capt. 793: 'potio talis adest, quae uersu dicere non est' 93 cf. ecbasis capt. 506: 'flentibus hic paucis discedit moestus amicis'

VARIA LECTIO.

81 rammos *C opp, Acr.* 83 noctē medīā *D* 84 Intantum *φ* inmundo *DEγFu ς′ Pph.* īmundo *C Pf.* inmodo *λ* 85 Nocturna *C* uentre *λ′* sopinū *C* suppinum *φ* 86 Quattuor *EγCFu(νal)* Quatuor *Dλς′* raedis *γCFλ′(r)* redis *Euς′* rhędis *D* 87 opidulo *DC* 88 pfacil: *y* [*Gronou.*] pfacele ē *E* perfacile *u* perfacile est *cett.′ ς′ Pph.′* uiḷlissima *u* 89 panis] *om. u pr.* 90 Caḷlidus *u* umeris *D Pph.′* umbris *C* humeris *cett.′ ς′* 91 labidosus *D pr.* aquae] atq; *E* sed *u opp. Pph.′* dicior *Dλ(νgr)* dulcior *y* [*β2 uar. et alii*] *Pph.′* ditior *cett.* (*β′σal*) ditius *Peerlk.* urna] una *Apitzius opp. Pph.′* *u.* 92 *uncis inclusit Bentl.; Peerlk. uersui* 88 *iungit sic:* 'signis perfacile est: locus a forti Diomede conditus est olim; uenit . . . aqua' *uersus* 92 *non memoratur a Pph.′ Porph.′ Ac. Acr.; gloss. Γ exhibet:* 'locus] Canusium' *cf. praeterea Acr. ad serm.* I 10, 30: 'Canusini enim cum sint Latinae gentis et a Diomede Gr(a)ecitatis partem trahant . . .' 93 hinc] hic *u(νg) y Bentl.* hin *l pr. y* hinc *cett.* (*β′σar*) *Pph.′ cf. Plaut. cist.* I 2, 13: 'hinc flens abiit' uarius *DEγC(β′νagr a. ras.) Pph.* (uarijs *Pf.*) uarus *Fλ′u* (*σ r p. ras. et β corr.*) discedit *EγCFλ′uς′ Pf. ecb. capt.* (desc: *Pph.*) discessit *D* (*σ*) mestus *DECu* mėaestus *λ*

inde Rubos fessi peruenimus, utpote longum
carpentes iter et factum corruptius imbri. 95
postera tempestas melior, uia peior adusque
Bari moenia piscosi; dein Gnatia Lymphis
iratis extructa dedit risusque iocosque,
dum flamma sine tura liquescere limine sacro
persuadere cupit. credat Iudaeus Apella, 100
non ego: namque deos didici securum agere aeuom,
nec, siquid miri faciat natura, deos id
tristis ex alto caeli demittere tecto.
Brundisium longae finis chartaeque uiaequest.

TESTIMONIA.

94 'inde — peruenimus' Seruius ad georg. I 266 101 'namque — aeuum' Acr. ad serm. II 6, 65

VARIA LECTIO.

u. 94 *omis. E* 1 *opp. Ac. Acr.* utpute *C* 95 imbri] imbre *C* (*ν* 2 *uar.*) ymbri *ν σ* 96 tempesta *E* peiora tusq ad *γ* atusq; *E* 97 Bari *DγCFλ'ς' Ac.* Barri *E* (*σ r et β* 2) Barri *u* maenia *D Cu* p//scosi *D* dein *DEγC* (*β'νσa*) dehinc *Fλ'u* (*g*) *Pph.'* deinde *r* hinc *Peerlk.* gnatia *D corr. EγC* (*ν uar. σ a r* et *β*) *Pph.* gratia *D pr. Fλ'u* (*β'ν* grã *g et Fran.*) *Pf.* Egnatia *ω Peerlk.* lymphis *DEγF* (*ν a g r*) *Pph.' Ac.* limphis *Cλ'u* (*β'σ*) nimphis *y* [*Bamberg. Montepess. uar.*] Nymphis *Peerlk.* 98 extructa *DECFuς' Pf.* exstructa *γλ* (*σ*) *Pph.'* risus] rurs' *E opp. Pph.' Acr.* iocos] locos *C* 99 thura *D* lumine *E pr. y* flumine *C* (*g*) flamine *r* limne *Pph.'* 'limine] in templo' *gloss. Γ* 100 credat *DEγFλ'uς' Pph.'* credet *C* (*g*) credas *Peerlk.* iudeus *DEλu* apellat *λ opp. Pph.' Ac. Acr. u.* 101 *del. Gruppeus opp. Pph.' Porph.' schol. γ* 101 nanq *γC* aeuom *C* aeuum *cett.' ς'* (euū *g*) *Pph.'* *u.* 102 *om. ν pr.* 102 miris *D a. ras.* faciat] faciaest *λ* (facias *l*) deos] deo *E om. Pph.'* 103 Tristis *DEγC* (*ag*) *y* [*Bruxell.* 9777 *Gronou. Mellic.*] Tristes *Fλ'uς' Pph.'* celi *λu* demittere *γCFλ'u* 2 (*a g et β*) *Pph.'* dimittere *DEu* 1 (*νσr et Fran.*) 104 Brundisū *E* Brundisium *cett.' Acr.* Brundesium *Pph.' Porph.'* longe *EC Pph.'* cartę *E* carthę *u* uiequest *Pph.* uiaeque (uieq *g*), *om.* est, *u* 1 (*g*) *y Bentl.* uiaeque est *cett.' ς' Pf.* *in extremo sermone* 5 *legitur in Porph.'*: '~~EGLOGA III~~ (*om. Porf.*) huius eglogae ordo post secundam eglogam primi libri ordinatus est'

VI

non quia, Maecenas, Lydorum quicquid Etruscos
incoluit finis, nemo generosior est te,
nec, quod *auos tibi maternus fuit atque paternus,
olim qui magnis legionibus imperitarint,
ut plerique solent, naso suspendis adunco 5
ignotos aut me libertino patre natum.
cum referre negas quali sit quisque parente
natus, dum ingenuus, persuades hoc tibi uere,
ante potestatem Tulli atque ignobile regnum

TESTIMONIA.

I 6. 5 'naso — adunco' schol. Pers. 1, 40

VARIA LECTIO.

I 6. AD MECENATEM DE VITA SVA *Eγ* (*σar et Fran.*) EGLOGA (EGLOCA · *λ*) VII · *DFλu inscriptione carent C* (*v g l et β*) *totus sermo post* I 3 *legitur in Porph.'* HAEC EGLOGA ORDINE SVO · SEQVITVR *Porph.* 1 męcenas *D C* (*v r*) męcaenas *Fλ'* mecenas *Eγuς'* lidorum *Cλu* (*σ*) *Pph.'* lydorum *cett.* *ς' Pph.' alt. l. Ac.* quidquid *C* (*g*) *Pph.* qdvicqd *E* quicquid *cett.'ς' Pf.* etrhuscos *u* 2 finis *DEγ pr. C* (*a g r*) *y* [*Lips. pr. Mellic.*] *Pph.'* fines *Fλ'u D corr.* *ς' Pph.' alt. l. Acr.* generosius *E opp. Acr.* *u.* 3 *post u.* 4 *legitur in y* [*Mellic.*] 3 Ne *Ey* auus *Ω'ς' Ac. Acr.* 4 legionibus *Ω'ς'* regionibus *y; imitatus est Apollinaris Sidon. carm.* II 204: 'innumerabilibus legionibus imperitabant' imperitarint *DγC* (*σar*) inperitarint *E* imperitarent *Fu* (*β'vlr uar.*) inperitarent *λy* imperitaret *g* imperitarunt *y* 5 Vt *DγCφuλ p. ras.* *ς'* Aut *Eλ'ψ*2 (*v uar.*) Aut *ψ* adunco] acuto *y* [*codex collegii Trinitatis*] *ω schol. Pers.* 6 Ignatos *E* ut *Dφ corr.* (*σ corr. et β pr. Fran. p. ras.*) aut *γFλ'u* (*σ pr. a r et β corr. Fran. a. ras.*) at ut *E* aut ut *C* (*g*) et ut *v* natus *D*1 *C* (*r*1) natos *γE* (*v*2 *uar. a g*) natum *Fλ'u D*2 *γ uar.* (*β'vσ*) 7 Dū *u pr. y* nægas *D pr.* qualis *Eγ pr. y* 8 ,persuades hoc tibi, uere *sic interpung. Doederlinus opp. Acr.* 'persuades hoc tibi recte' *Acr. ad u.* 14 'Recte hoc tibi persuades, o M(a)ecenas, quod ante imperium Tulli qui unus ex septem regibus seruili tamen genere fuerat, alii multi ignobiles sed uiri boni et uitae optimae extiterunt. Sensus hic est: Recte hoc sentis, non nobilitatem magni pendis sed uirtutem' *Acr.* 9 tullii *u* (*g*) tulli *cett.'ς' Pph.' Porph.' Acr.* ignobile regnum] ignobili regnum *Pph.* ignobilis regni *Pf.* ignobilis Anci *Peerlk.*

multos saepe uiros nullis maioribus ortos 10
et uixisse probos, amplis et honoribus auctos;
contra Laeuinum, Valeri genus, unde Superbus
Tarquinius regno pulsus fugit, unius assis
non unquam pretio pluris licuisse, notante
iudice quo nosti populo, qui stultus honores 15
saepe dat indignis et famae seruit ineptus,
qui stupet in titulis et imaginibus. quid oportet
nos facere a uolgo longe longeque remotos?
namque esto, populus Laeuino mallet honorem
quam Decio mandare nouo, censorque moueret 20
Appius, ingenuo si non essem patre natus:
uel merito, quoniam in propria non pelle quiessem.

TESTIMONIA.

11 cf. Prudent. c. Symmach. I 595: 'honoribus aucti' et ecbasis capt. 1151: 'litterulis doctus, multis et honoribus auctus' 15—16 'populus quoque (si florileg.) stultus — indignis' Vincent. Bellouac. spec. hist. 69 florileg. Nostrad. 188

VARIA LECTIO.

10 Multo *EC opp. Pph.'* sepe *Eγλ* crede *Peerlk. opp. Pph.'* nulli *C opp. Pph.'* 11 amplis] multis *ν*, *sed* ł amplis *superscr. a* 2. *m. y ecb. capt.*, *at cf. Sallust. Iug.* 25, 4: 'amplis honoribus usi' 12 leuinum *DEγλ'u* 13 pulsus regno *C* (*g*) *y* fugit *DγCFλ'uς'* (et 4 *Bland.*) fuit *EF corr. λ' corr.* (σ 2 *r uar. et β uar.*) *cf. Vergili Maecenas* I 24: 'quae bene praecinctos postmodo pulsa fugit' *Ouid. met.* VII 290: 'pulsa fugit macies' *Lactant. diuin. instit.* I 13: 'fugit igitur expulsus' regno pulsus fugit] fugit pulsus regno *Peerlk.* 14 Non unq *E* Non umquam *γFλ'uD corr. ς'* Nonnumquam *D a. ras.* (*g*) *Pph.* (nõ nunq̃ *Pf.*) Nonnunq *C* p̃cio *DC* p̃ci *E* plures *l* 1 15 iudice quo? nosti: populo *Keckius* iudice eo, nosti, *Peerlk.* 16 Sepe *EC* fame *EC* fama *λ'* 17 inmaginib *C* 18 nos] non *ω* uos *Bentl. opp. Ac. Acr.* uolgo *ECFλ'* (*ν*) *y* [*Lips. pr. Vossian.*] uulgo *Dγuς'* longeque] lateque *g y Pf. opp. Pph. y* [*omn. Cr.*] *post u.* 18 *uersum* 'uiuere perpetuo (*uel* uel porro) longe longeque remotos' *excidisse putat Doederlinus opp. Pph.'* 19 Nanq; *γC* Namque *cett.'* *ς' Pph.* esto] est *Pph.'* esto, ut *Kirchnerus opp. Pph.' Ac. Acr.* leuino *γλu u.* 21 *in parenthesi collocat Reisigius* 21 Aapius *u* si non essem] qui non esset *Peerlk.* 'cum non essem' *schol. Γ* 22 quiesset *Peerlk. opp. Pph.'*

sed fulgente trahit constrictos Gloria curru
non mĭnus ignotos generosis. quo tibi, Tilli,
sumere depositum clauom fierique tribuno? 25
inuidia adcreuit, priuato quae minor esset.
nam ut quisque insanus nigris medium impediet crus
pellibus et latum demisit pectore clauom,
audit continuo 'quis homo hic est? quo patre natus?'
ut siqui aegrotet quo morbo Barrus, haberi 30
et cupiat formonsus, eat quacumque, puellis
iniciat curam quaerendi singula, quali
sit facie, sura, quali pede, dente, capillo:
sic qui promittit, ciuis, urbem sibi curae,

TESTIMONIA.

31. 33 cf. ecb. captiui 1145: 'formosus facie sura pede dente lacerto'

VARIA LECTIO.

23 Set *γ pr.* constrictos *Ω′ς′ Ac.* constructos *σ y* conscriptos *Pph.′* 24 quo tibi] qd̃ibi *E* quo] quod *D a. ras. Pph.′ opp. Ac.* tilli *DEγFλς′ Pph.′ schol. Γ Bentl.* tulli *u* (*vσ corr. l a. ras. et Fran.*) *Ac.* 25 clauom *C* clauum *cett.′ς′* fieri] fure *aut* fiere *C* tribunum *D corr. u 2 y* tribunus *u 1* tribuno *cett.′ς′ Pph.′ Porph.′ Ac. Acr.* 'ceterum illud simplicius erat fierique tribunum' *Porph.′* 26 adcreuit *ECFλ′u* (*vr et Fran.*) accreuit *Dγ* (*σag* acreuit *β*) quae minor] qui minor *E* 27 nigris] *om. u* impediet *DCλ′* (*σ a r et Fran.*) *Ac.* inpediet *Eγ* (*v* ĩp: *g*) inpediit *u φ corr.* (*et β in ras.*) *y* 28 demisit *γCFλ′uς′* (demissis *r*) dimisit *DE* (*g*) clauom *C* clauum *cett.′ς′* 29 hic est *DEγ* (*β′σ a r*) est hic? *y* [*Barcin. Monac.* V, *omn. codd. Cruq.*, *Vatic. B ap. Feam*] hic et *CFλ′u* (*g*) hic aut *y Bentl.* hic ẽ. ~~aut~~ *v* hic, est *Apitzius* hic? et *Kruegerus* 'aut inquirentium aut exprobrantium hic sermo est' *Acr.* 30 Vt *DEγCψλ′uς′ Pph.′ Ac.* Et *φ ψ uar. in marg. a. ras. ut uid.* (*r*) *y* 'alia comparatio' *Acr.* siqui *DFλuγ ras. Pph.′ Ac.* si qui *C* siquis *γ a. ras.* siqui// *E* egrotet *Eu* barrus *DEγCuς′ schol. γ cf. Cic. Brut.* 46, 169 uarrus *Fλ′ Pph.′ Acr.* 'Barrus (Varrus *v* Barus *Fran.*) iste cupiebat se (*om. v*) formosum uideri (uid: form: *γ Bamb. Fran.*)' *Acr.* 31 Et cupiat *DEγCFς′* (*et omn. Bland.*) *Ac. Acr.* Vt cupiat *λ′u φ uar. ψ corr.* (*a 2 r uar.*) *y* et percupiat *Paulyus* ut percupiat *Doederlinus* formonsus *C* formosus *cett.′ς′* quacunq; *C* 32 INliciat *C* Illiciat *g* Initiat *E* Iniciat *cett.′ ς′* Iniciet *Peerlk.* 'inicit (incipit *γ Bamb. Fran.*)' *Acr. in interpret.* querend//i *ψ* querenti *E* 33 facię *E* 34 sic] Si *Cy opp.*

imperium fore et Italiam, delubra deorum, 35
quo patre sit natus, num ignota matre inhonestus,
omnis mortalis curare et quaerere cogit.
'tune, Syri, Damae, aut Dionysi filius, audes
deicere de saxo ciuis aut tradere †Cadmo?'
at Nouius collega gradu post me sedet uno: 40
namque est ille, pater quod erat meus. 'hoc tibi Paulus
et *Messalla uideris? at hic, si plostra ducenta
concurrantque foro tria funera, magna sonabit
cornua quod uincatque tubas: saltem tenet hoc nos'.

TESTIMONIA.

38 Prisc. XVIII 1, 4

VARIA LECTIO.

Pph.' Porph.' Ac. qui] *om. E* ciuis *Eγ*1 *C* (*a r*) *y* [*Bamberg. Barcinon. Regin.* 1] *Acr.* ciues *cett.' ς' Pph.'* cui9 *g* curae et *y* curet *gy* curę & rei (*leg.* rel.) *Pph.* 35 delubra] et delubra *y Bentl.* 36 matre] *om. γ pr.* 37 Omnis *C* (*g*) *y* [*Bruxell.* 9777 *Lips.*] Omnes *cett.' ς'* mortalis *γC* (*a g*) *y* [*Lips. Mellic.*] mortales *cett.' ς'* curæ *E* querere *EγCu* cogat *D*1 *EγFλ'* (*β'vag* cugat *r*) cogit *u D*2 (σ) cog& *C ut uid., coni. Peerlk.* 38 Tunc *E* Tu, *omisso* ne *D recte etiam Priscian.* siri *ECu* dame *Cλ* damme *Ac. cons. Acr.* aud *γ pr.* dionysi *F* dionisi *cett.'* 39 de *DEγ CFλ'ς' Pph.'Acr.* e *u* (σ *pr. g*) *om. y* saxo] xaso φ ciuis *C* (*a*) ciu9 *g* ciues *cett.'ς' Pph.'* aut *DEγ CFλ'ς' Pph.'* & *u y* cadmo *Ω'* (*sed euanuit C*) *ς'* (*et* 4 *Bland.*) *Pph.' Porph.' Ac. Acr.* chatmo σ camo *y* [*Paris.* 8216 *corr. codex Martinius cum Busl. et Nann.*] chamo *y* [*Zulichemianus siue Carrionis cod.*] cahmo *y* [*Regius*] bathmo *coni. Cruquius* 'Cadmus carnifex illo tempore fuisse dicitur' *Porph.'* 'Cadmus fuit carnifex notae crudelitatis' *Acr.* 40 At *D Eγ corr. CFλ' ς' Pph.' Porph.' Ac.* Et *u* Aut *γ pr.* (*r pr. aut* 1) 'Subiectio' *Acr.* collega *Ω'ς' Pph.'* *uu.* 41 — II 7, 118 *DESVNT cod. C*

Ω' = *DEγFλ'* (*λ l*) *u*; *ς'* = *aut omnes codd. β'* (*β Fran.*) *v σ a g r* (*l*) *aut ea pars horum codd. ex quibus non aliae lectiones notantur*; *ς* = *aut omnes codd. v σ a g r* (*l*) *aut ea pars horum codd. ex quibus non aliae lectiones notantur*

41 Nanque *λ'* ille] *omis. λ* 1 *opp. Pph.'* tibi] tibi *γ* 42 messala *Ω'ς' Acr.* hic] his *u* plostra *DEγFλ'ς Pph.'* plaustra *u y* [*Fran. cum aliis*] 43 'Aut magna cornua. aut magna funera. aut magna sonabit pro ualde sonabit' *Acr.* 44 quod] quo *Kirchnerus opp. Acr.*

[illegible] ad me redeo libertum [illegible] nolum,
quem [illegible] libertum [illegible] nolum,
[illegible] quia sum tibi, [illegible], [illegible],
quod mihi [illegible] [illegible] [illegible]
dissimile hoc illi est: quia non, ut [illegible]
[illegible] mihi [illegible] quam [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] procul. felicem [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] quod [illegible]
[illegible] etenim mihi [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible]

ut ueni coram, singultim pauca locutus,
(infans namque pudor prohibebat plura profari)
non ego me claro natum patre, non ego circum
me Satureiano uectari rura caballo,
sed quod eram narro. respondes, ut tuus est mos, 60
pauca: abeo, et reuocas nono post mense iubesque
esse in amicorum numero. magnum hoc ego duco,
quod placui tibi, qui turpi secernis honestum
non patre praeclaro, sed uita et pectore puro.
atqui si uitiis mediocribus ac mea paucis 65
mendosa est natura, alioquin recta, uelut si
egregio insparsos reprehendas corpore naeuos,
si neque auaritiam neque sordes ac mala lustra

TESTIMONIA.

56 Prisc. XV 2, 5. 4, 19 56—57 'singultim — profari' ecb. captiui 117 sq. 56 'singultim pauca locutus' gloss. Mai class. auct. VIII 553 59 Seruius ad georg. II 197 62—64 'magnum — puro' om. u. 63 floril. Nostrad. 188 64 cf. ecb. captiui 1147: 'tu patre praeclaro nutritus pectore casto' 66—67 'uelut — naeuos' Hieronym. epist. ad Saluinam 79

VARIA LECTIO.

56 ueni] λ *recte etiam Pph.' Priscian.* singultu *u opp. Pph.' Ac. Priscian. ecb. capt. glossar. Mai* singultū γ *marg. schol. Fran.* 57 nanq. λ 58 claro *DFλ'u* (β'ν σ g r) clarum *Eγ* (a) *y* natum] nautū ψ 58. 59 'ORDO. Non ego narro me circum rura uectari caballo sature iano . . . Tarentino quia Satureia dicta est Tarentina ciuitas' *Acr.* 59 me] Ne *u pr. opp. Seruius* saturae iano *F* sature//iano *D* sature iano λ' (a g) satureiano *Eγ* (σ r *et* β) *Pph.' Seruius cons. Porph.'* satyreiano *u* (ν) Satureiana *Petrus Nannius* sata Vreiano *Zangemeisterus* 'Satureiani nomine fundi in Apulia illis temporibus fuisse dicuntur satis ampli ac nobiles; per quod 'Apulum equum' significat' *Porph.'* 60 eram] erat *uy* 61 Pauca] ṫ pauca (*sic*) γ 62 magnŏ *D* ego] *om. D pr.* 64 preclaro λ *u* s& γ s; *u* sed *cett.'* 65 si] *om. E* uiciis *Dλ* ac *DEγuς' Pph.'* aut *Fλ'* at φ2 *y* 66 alioquin *DEγuφ2ψ corr.* ς' *Pph.* alioqui *Fu Pf.* alio qui λ (ẽlioqui *l*) recta] uera *Pph.'* uelud *E* 67 insparsos *Eγu* (β'a g r) inspersos *DFλ'* (ν σ) *Hieronymus* reprehendas Ω' ς' *Hieronymus* reprendas σ *y* deprendas *Marklandus* corp̃re λ nęuos *r* neuos Ω'ς' 68 auiritiam γ auariciam *Dλ* ac mala Ω'ς' *Pf.* nec mala *y* [*V Lips.* I *Monac.* IIII] ac neq.// *r* ṫ mala

obiciet uere quisquam mihi, purus et insons,
ut me conlaudem, si et uiuo carus amicis: 70
causa fuit pater his, qui macro pauper agello
noluit in Flaui ludum me mittere, magni
quo pueri magnis e centurionibus orti,
laeuo suspensi loculos tabulamque lacerto,
ibant octonos referentes idibus aeris, 75
sed puerum est ausus Romam portare docendum
artis, quas doceat quiuis eques atque senator
semet prognatos. uestem seruosque sequentis,
in magno et populo siqui uidisset, auita
ex re praeberi sumptus mihi crederet illos. 80

TESTIMONIA.

69 Probus cathol. t. IIII 28 K. Claudius sacerd. II 48: 'insons insontis: sic Horatius' 70 cf. ecb. captiui 225: 'ut te collaudem, uideam geminumque parentem'

VARIA LECTIO.

aut mala *Pph.* ω *Bentl.* 'Ordo est. Si neque auaritiam in me reprehendis neque tabernas . . .' *Acr.* 69 Obiciat *D y opp. Pph.'* quisquam uere *g y Pph.'* 70 ut] ne *Peerlk. opp. Acr. ecb. capt.* conlaudem *E γ ψ u pr.* (*ν a g r*) collaudem *D λ'u corr.* ς' *ecb. capt.* laudem φ 'ut me laudem' *Acr. in interpret.* amicus γ 71 his pater *E* (β') *y* 72 flaui *D E γ u pr.* ς' *Pph.* flauii *F λ' u corr. Pf.* 73 e *D u* (β'σ *g r*) et γ*F λ'* (*ν a r* 2 *uar.*) *om. E* 74 Leuo φ 75 octonos *D a. ras. Eγ pr.* (*a g r pr.*) *y* [*Sorbon.* 1578 *corr.*] *Ac.* octonis γ *corr. F λ'u D p. ras.* (β'*ν* σ) aeris *D E γ pr.* (*a r a. ras.*; ęri *g*) aera γ *corr. F λ'u D uar.* (β'*ν*σ) asses *y* [*Sorbon.*] asse sacris *Ac. cf. inscr. Orelli-Henzen. nr.* 7115, 6: 'municipes praesentes acciperent aeris octonos' *Cic. pro Q. Roscio* 10, 28: 'nam illa membra merere per se non amplius poterant duodecim aeris' *Plin. nat. hist.* XIIII 95: 'censores . . . edixerunt, nequis uinum Graecum . . . octonis aeris . . . uenderet' 76 Set γ *pr.* ausis *E* 77 Artis *Eγ* (*a* 1) *y* [*Mellic.* 1 *Montepess.*] Artes *D F λ'u* ς' 78 sestẽ *E* sequentis *Eγ λ'* (*a r*) *y* [*Mellic.*] sequentes *D F u λ* 2 ς' 79 populo] puero *Peerlk. sed habemus* 'in magno populo' *etiam apud Plaut. Truc.* I 1, 55 *Flor.* I 26, 6 *Sulpic. Seuerum* I 84 siqui *D E γ F λ'* ς' (*et codd. Bland.*) *Ac.* si quis *u* (*g*) *y Acr. in interpret.* 80 ꝓberi φ preberi *λ'* crederit *E*

ipse mihi custos incorruptissimus omnis
circum doctores aderat. quid multa? pudicum,
qui primus uirtutis honos, seruauit ab omni
non solum facto, uerum obprobrio quoque turpi;
nec timuit, sibi ne uitio quis uerteret, olim 85
si praeco paruas aut, ut fuit ipse, coactor
mercedes sequerer; neque ego essem questus: at hoc nunc
laus illi debetur et a me gratia maior.
nil me paeniteat sanum patris huius; eoque
non, ut magna dolo factum negat esse suo pars, 90
quod non ingenuos habeat clarosque parentis,
sic me defendam. longe mea discrepat istis
et uox et ratio: nam si natura iuberet
a certis annis aeuom remeare peractum
atque alios legere ad fastum quoscumque parentis; 95

TESTIMONIA.

91 cf. ecb. captiu. 1148: 'certum est, ingenuos habeas ditesque parentes'

VARIA LECTIO.

81 omnis *D E γ* (*a g*2 *r*) *y* [*Bruxell.* 9777 *Gronou. Mellic. Valentian.*] omnes *F λ′ u ς′* 83 seruauit *D E γ u ς′ Pph.′ Acr.* seruabat *F λ′ u uar. y* 84 obprobrio *γ F λ′ u ς′ Pf.* obpprio *E* opbrio *D* oppbrio *g* obprobrium *Pph.* 85 *commate ante* olim *distinxit Stallbaumius cum uolgo* uerteret olim *iungatur* 87 ego] *om. D* questus *γ* ad hoc *D a. ras. γ F λ′ u ς′* (*et omn. codd. Cruquii praeter Diuaei et* 1 *Bland.*) adhc *E* at hic *g* ab hoc *D p. ras.* at hoc *y* [*Vaticanus E apud Feam*] *Aldus* ad haec *y* [1 *Bland. cum aliis*] *Bentl.* ob hoc *σ* 2 *y* 'ad hoc] propter hoc uel nunc usque. alii 'ad haec' legunt, ut sit: ad haec quae praestitit' *Ac. Acr.* 89 poeniteat *γ* (*ν*) peniteat *D E F λ′ u ς′* paeniteat *y* [*Lips. Mellic. Nostrad.* 184] eo] ego *u pr.* 90 magna] magno *y Pph.′ opp. Acr.* 91 ingenuos] exiguos *E* habeat] habeam *Pph.′* parentis *E γ* (*a* 1 *r*) *y* [*Mellic.*] parentes *D F λ′ u ς′ Pph.′* 93 racio *λ* 94 Aucertis *λ* Acerti *E* a teneris *I. Bootius opp. Acr.*: 'a certo anno' aeuo . . . pacto *y* [*Lips.*] euū *u* (*g et β*) aeuum *cett.′ ς* remanere *E* 95 Adq; *φ pr.* fastum] fastus *Pph. opp. Pf. Porph.′* 'ad fastum] ad superbiam ad nobilitatem an ad eligendi fastidium quod ex copia nascitur' *Acr.* ac licitum hos legere a fatis *Peerlk. opp. Ac. Pph.′* quoscunq; *λ Pf.* quos-

optaret sibi quisque, meis contentus honestos
fascibus et sellis nollem mihi sumere, demens
iudicio *uolgi, sanus fortasse tuo, quod
nollem onus haut unquam solitus portare molestum.
nam mihi continuo maior quaerenda foret res 100
atque salutandi plures, ducendus et unus
et comes alter, uti ne solus rus * peregreue
exirem, plures calones atque caballi
pascendi, ducenda petorrita. nunc mihi curto
ire licet mulo uel si libet usque Tarentum, 105
mantica cui lumbos onere ulceret atque eques armos;
obiciet nemo sordes mihi quas tibi, Tilli,
cum Tiburte uia praetorem quinque secuntur

TESTIMONIA.

103—104 'plures — petorita' Isidorus orig. XX 12, 4 104 cf. Quintilianus I 5, 57: 'plurima Gallica eualuerunt ut raeda ac petorritum, quorum altero tamen Cicero altero Horatius utitur' 107 cf. ecb. capt. 1152: 'obiciet nemo sordes tibi, quas mihi multi'

VARIA LECTIO.

cumque *cett. u corr.* ς′ *Pph.* q̊q; *u pr.* parentis *Eγ* (*a r*) *y* [*Gronou. Mellic.* patentis *Montepess.*] parentes *DFλ′u*ς′ *Pph.*′ 96 Obtar& *Fλ* sibi] si *Fλ′* meis] meo *Peerlk.* honestos *Ω′*ς′ (*et omn. codd. Cr.*) *Ac.* honustos *σ y* onustos *y Lambinus sed cf. Plaut. capt.* II 3, 32: 'qui me honore honestiorem semper fecit et facit' 97 sumere] facere *uolebat u pr.* 98 luditio *Eγ u* *uolgi] nulgi *E* uulgi *cett.*′ς′ 99 nollem: onus *Peerlk.* hou' *u* (*a*2 *l et Fran.*) onus *cett.* ς′ haut *Dγ*1 (*σ*) aut *E* (*ν*) haud *Fλ′uγ*2ς′ unquam *Eλ* umquam *cett.* ς′ molestv *E* 100 querenda *Eλ* 101—103 ducendus — plures] *omis. E* 101 et] ut *γ* 1 *aut pr. ut uid.* 102 come salter *F* uti nec *u* (*et β corr.*) *y opp. Pph.*′ rusue *Ω* ς′ rusue *y* [*Fran.*] rus ue (rusue ue *Pph.*) peregre *Pph.*′ rus peregreue *G. N. du Rieu disput. de gente Fabia p.* 456 peregre aut *Ω* (*nisi quod E deficit*) ς peregre *l y* [*Fran. Nostradam.* 184] peregreue *y* [*Wolfenbutt.* III] *Aldus* 104 ducenda] et habenda *Peerlk.* curto] cureo *E* 106 onere *u* oneret *γ* equos *E* 107 nemo sordes *DEγFu*ς′ sordes nemo *λ y* [*Basil.* I] *opp. Pph.*′ *ecb. capt.* quas *j*/tibi *φ* tilli *DEγFλu uar.* (*β′σ a r*) *Pph. Porph. Ac.* tulli *u* (*νgl a. ras. r uar.*) *Pf. Porf.* 108 tyburte *E* pretorem *γFλ* secuntur *Eγφ* (*ν et β*) sequntur *ψ pr. u* sequuntur *Dλ′ψ corr.* (*σagr et Fran.*)

te pueri, lasanum portantes oenophorumque.
hoc ego commodius quam tu, praeclare senator, 110
milibus atque aliis uiuo. quacumque libido est,
incedo solus, percontor quanti holus ac far;
fallacem circum uespertinumque pererro
saepe forum, adsisto diuinis, inde domum me
ad porri et ciceris refero laganique catinum; 115
cena ministratur pueris tribus, et lapis albus
pocula cum cyatho duo sustinet, astat echinus
uilis, cum patera gutus, Campana supellex.
deinde eo dormitum non sollicitus, mihi quod cras
surgendum sit mane, obeundus Marsya, qui se 120
*uoltum ferre negat Nouiorum posse minoris.
ad quartam iaceo; post hanc uagor, aut ego lecto

TESTIMONIA.

123—124 'ungor — lucernis' Seruius uolgatus ad Aen. I. 726 (non

---

VARIA LECTIO.

109 enophorum *u* eo nophorū *E* 110 cõmoduus *E* preclare *λ* p̄dare *u* 111 Millib; *E y Ac.* Milibus *cett.'ς'* (*et 'mss. omnia praeter* 1 *Bland.' Cr.*) Militibus *y* [1 *Bland. pr. aut* 1 *Gronou.* 1] & multis aliis *y* [2 *Bland. ad marg.*] 'multis aliis rebus commodius uiuo' *Acr.* 'si milia sunt senatorum, commodius me fateor uictitare; nam (non *γ ν*) a (*om. Fran.*) milio (mino *ν*), ut quidam putant, falsum est; nam numeri tantum singularis est milium' *Acr.* multis *Lambinus* mollibus *Praedicowius* millibus atque alius *Apitzius* nobilibusque aliis *Peerlk.* mollius *conieci* 112 holus *E γ u* (*β' a g l r*) olus *D F λ* (*ν σ*) 113 uespertinus *y* [*Bruxell.* 9777 *a* 2. *m.*, *codd. ap. R. Stephanum*] *Lambinus opp. Pph.' Porph.' Acr.* 114 Sepe *E γ* adsisto *E γ F λ'* (*β' ν a r*) *Pph.'* assisto *D u* (*σ g*) - 115 Aporri *D* at porri *Pph.'* lagane *E* lachani *y* [1 *cod. Lambini* (*?*)] *opp. Pph.' Acr.* 116 Cena *E* (*g*) *y* [*β Mellic. Paris.* 8216. 8219 *Regius Vossianus*] Caena *cett.'ς* 117 cyatho *F* cyato *λ'* ciatho *D γ* ciathto *E* duo] mihi *y* [3 *Bland.*] *opp. Pph.'* astat *D E γ F u ς'* adstat *λ' Pph.'* 118 gutus *D E γ F λ'* (*ν σ a r*) guttus *u* (*β' g*) suppellex *φ a. ras.* 119 mihi quod] qd̄ m̄ *u* 120 obeundis *φ opp. Pph.'* marsya *E* (*a g*) misia *D* marsia *cett.'ς'* 121 Vultum *D E γ F λ' ς' Pph.'* Vuultū *u* minores *y Pph.'* 122 At *E* lecto] scripto *g y opp. Pph.'* 'lecto] ꝑ lectito' *gloss. γ* 'aut ego lecto] cum me

aut scripto quod me tacitum iuuet, ungor oliuo,
non quo fraudatis inmundus Natta lucernis.
ast ubi me fessum sol acrior ire lauatum 125
admonuit, fugio rabiosi tempora signi.
pransus non auide, quantum interpellet inani
uentre diem durare, domesticus otior. haec est
uita solutorum misera ambitione grauique;
his me consolor uicturum suauius ac si 130
quaestor *auos pater atque meus patruusque fuissent.

TESTIMONIA.

extat in cod. Cassell.) 'nam ob pinguedinem incaluisse hunc Natam induxit, quod potest ab Horatio uideri translatum, qui ait: ungor — lucernis' schol. Pers. 3, 31 123 cf. hexametri finem apud Symphos. aenigm. 42, 3: 'ungor oliuo' 125—126 'ast — admonuit' Seruius ad georg. III 443 Eutychis ars II 16 p. 485 K.

VARIA LECTIO.

delectet . lecto producta priore syllaba enuntiare debemus, quia frequentatiuum est ab eo quod est lego' *Pph.' Porph.'* 123 scripto] scribo *g y* lecto *y* iuuet *D γ E F λ* (*β' ν σ a* uiuet *l* 1) iuuat *u* (*g l* 2) *y* unguor *'E* ungor *cett.'* 124 non quo] quo non *schol. Pers.* furatis *Seruius Lionis opp. Pph.' schol. Pers.* inmundus *E γ F λ'* (*β' ν σ r*) *Pph.* ĩmundus *g Pf.* immundus *D u* (*a*) natta *D F λ' γ* 2 (*ν σ a r*) *Pph.' Porph.' Ac. Seruius Lionis* nat a *E* nata *γ* 1 *u* (*et β*) *schol. Pers.* nacta *g Pf. pr. u.* 125 *om. y* [*Lips. pr.*] 125 ast] Est *ψ* 1 *opp. Seruius Eutych.* lauandū *u opp. Seruius Eutych.* 126 Admonuit *D E γ F* (*ν σ a r et β*) Ammonuit *λ' u* (*g et Fran.*) rabiosi (rabiosa *γ pr.* rabidosi *r uar. y* rubidosi *D pr.* rapidosi *y*) tempora (tempore *D pr. λ* 1 *y*) signi *Ω' ς' Pph.' cons. gloss. Γ uidetur esse parodia cf. s.* I 5, 9 *sq.;* cāpū lusitq̃ trigonem *g* campum lusumque trigonem ('*sed in V supposita sunt puncta, uulgataque lectio est adnotata:* rabiosi tempora s.' *Cruqu.*) *y* [*V Paris.* 9219 (?) *ap. Valart.*] campum nudumque trigonem *Bentl.* campum inuisumque trigonem *Paulyus* campum lusumque strigosum *Apitzius* 'caniculares dies dicit qui sunt caloratissimi (col: *codd. nostri*)' *Porph.'* 'rabiosi] (a)estuosi. dicit autem dies caniculares' *schol. γ* 'caniculares dies sanctificat (*lege:* significat)' *schol. Fran.; cf. Auien. Arat.* 1275: 'uenientis tempora signi' 127 interpellet *D γ φ λ u Pph.' Ac.* inter pellet *ψ* intepell& *E* 128 Ventrē *E a. ras.* ocior *D λ* haec] hoc *D y* 129 ambicione *D λ u* 130 uicturus *g y* [*Gronou. Paris.* 7977. 8213, *Cruquii cod. Buslid.*] suauis *E* 131 Quaestor *a y Pf.* Questor *Ω' ς' Pph.* auus *Ω' ς' Pph.' Porph.'* atque] aq; *u*

VII

Proscripti Regis Rupili pus atque uenenum
hybrida quo pacto sit Persius ultus, opinor
omnibus et lippis notum et tonsoribus esse.
Persius hic permagna negotia diues habebat
Clazomenis, etiam litis cum Rege molestas, 5
durus homo atque odio qui posset uincere Regem,
confidens tumidus, adeo sermonis amari,
Sisennas, Barros ut equis praecurreret albis.

TESTIMONIA.

I 7. 2—3 'opinor — esse' florileg. Nostrad. 188 4—5 'diues agebat Clazomenis' Seruius ad Aen. IIII 345 8 'bis senos — albis' gloss. Mai class. auct. VIII 69

VARIA LECTIO.

om. E opp. Pph.' pater atque meus] praetorque pater *Peerlk.* patruusque] praetorque *Buechelerus* fuissent *D E γ pr. F λ'* (*β' g r*, fuisent *a*) *Pph.' Porph.'* fuisset *u γ corr.* (*ν σ*) *y Buechelerus Peerlk.*

I 7. IN RVPILIVM (RVBILIV̄ *D*) REGEM P̄NESTINV̄ *D* (*σ et Fran.*) DE CONTIONE (con:tione *a*) PERSII ET RVPILII (RVTILI *r*) REGIS *γ* (*a r*) DE CONTENTIONE P̄SII ET RVPILII || REGI IN RVPILIV̄ REGĒ PRANESTINV̄ · *E* EGLOGA · (EGLOCA · *λ*) VIII . IN RVPILIV̄ (RVPILLIV̄ *λ*) REGEM PRENESNESTINV̄ *λ*) *F λ u* 1 rupili *E γ F λ' u* (*β' a g r*) *Porph. ad u.* 32 *Pph.'* rupuli *ν σ Pf. u.* 32 *Ac. Acr.* 'rutilium' *et* 'rutilius' *Porph.' in interpret. sed* 'rupilius' *Porph.' ad u.* 29 *Acr. ad u.* 20 'rupilium' *Porph. ad u.* 30. 32 Rupili pus] rupil]pus *D* uenenum] uenenūs *λ opp. Pph.'* Rupili pusque uenenumque *Peerlk.* 2 Hybrida *φ λ'* (*g*) *Pph.' Porf. Ac. Acr.* Hibrida *D E γ u* (*β' σ a r*) *Porph.* Hybridra *ψ a. ras.* Ibrida *ν* ultus] uultus *E* opinor] opimor *E a. ras.* 3 et] haud *Tan. Faber opp. Pph.'* lippis] lixis *Clericus opp. Pph.'* 4 negocia *λ* (*ν σ g et Fran.*) habeat *E* agebat *Seruius opp. Pph.' et cf. Cic. epist.* I 3, 1. XIII 30, 1. 57, 2. 5 Clazomenus *E a. ras.* etiam] et iam *Botheus* litis *D pr. E γ* (*a*) *y* [*Bruxell.* 9777 *a* 1. *m. Gronou. Mellic. Valentian.* 1] lites *D corr. F λ' u ς'* molestas] molestus *y* [*Gronou.*] cum Rege: molestus, *Peerlk.* 7 tumidus *D E γ u* (*a g*) *y* [*V Bruxell.* 10064 *a* 1. *m. Harlei.* 2724 *Mellic. Montepess. Nostrad.* 184 *Regius, alii;* tim: *Paris.* 8219] tumidusque *F λ' ς' y* 8 Sisenas *u* Sisennas *cett.' ς' Pph.' Ac.* Sisensas *g* bis senos *glossar. Mai* barros *E γ u* 1 *aut pr. ς' glossar. Mai cons. Ac. Acr.* barras

expressa arbusto regerit conuicia, durus
uindemiator et inuictus, cui saepe uiator 30
cessisset magna compellans uoce cucullum.
at Graecus, postquam est Italo perfusus aceto,
Persius exclamat 'per magnos, Brute, deos te
oro, qui reges consueris tollere, cur non
hunc Regem iugulas? operum hoc, mihi crede, *tuorumst.' 35

VIII

Olim truncus eram ficulnus; inutile lignum,

TESTIMONIA.

I 8. 1—4 'olim — formido' Hieronym. comment. in Isaiam lib. XII cap. 44 Lactant. instit. diuin. II 4, 1 1—3 'olim — deum' glossa uet. ad Prudent. apotheos. u. 293 1 Prisc. XV 5, 28 Seruius ad Aen.

VARIA LECTIO.

29 Expresso *D opp. Pph.' Ac.* arbusto] arbusta *Pph.' opp. Ac.* ambustus *Peerlk. opp. Pph.' Porph.' Ac.* reger erit *γ opp. Pph.' Porph.'* conuicia *DγFλς* conuitia *E u* (*σl et β*) *Pph. Porph.*

30 Vindemator *Eγφ p. ras.* Vindemiator *Dφ a. ras. λ'u ψ p. ras. ς' Pf. Ac.* Vindenmiator *ψ* Vindemiator *a* uindemiatur *Pph.* 'Vindemiator (Vindemator *Bamb.*) non dicitur sed uindemator (uindemiator *v Bamb. Fran.*) et ni ita dixeris uersus non stabit' *Acr.* sepe *Eγ* 31 conpellans *Fλu* compellans *DEς'* ꝓpellãs *g* cucullum *DEγ pr. Fλ corr.u ς'* (*l a. ras.*) cuculłum *γ* cuculum *λ* cuculum *l p. ras. y* 32 grẹcus *F Pph.'* grecus *cett.' ς'* (ḡcus *a*) postqũam] postquiã *λ* italo] italio *E a. ras.* 33 Persius exclamat] per te auos clamat *Peerlk. opp. Pph.'* te] *om. Pph.'* 34 reges] regis *g opp. Pph.' Ac.* consueueris *y Pph.'* censueris *E* consueras *y* consuesti *y* [*cod. Galeanus*] *Bentl.* consuestis *Peerlk.* 35 rege *λ' opp. Pph.' Ac.* crede] credere *E* hic, mihi crede, tuorum est *uel* operis, mihi crede, tui hoc est *Peerlk.* tuorum est *Ω'ς'* tuorum, *om.* est *g y*

I 8. DE PRIAPO EGLOGA · VIII · *D* EGLOGA · (EGLOCA *λ*) · VIIII · *F λ u Porph.* INDVCIT PRIAPVM LOQVENTEM *σ* VER BAST PRIAPI *a; sermoni 7 continuant γ 1 y sine inscriptione sed maiore littera initiali E* (*νl et β*) HOS (*sic*) SATYRA INDVCIT LOQVENTEM ‖ DE MALEFITIIS · *y* [*Fran.*] 1 eram *Ω' ς' Pph. Ac. Lactant. Hieronym. Seruius Alcuin. schol. Argentor.* II erat *codd. DHK Prisciani unde Paldamus coni.:* 'truncus erat olim' lignum] dignum *φ a. ras. λ' opp. Pph.'*

cum faber, incertus scamnum faceretne Priapum,
maluit esse deum. deus inde ego, furum auiumque
maxima formido: nam fures dextra coercet
obscenoque ruber porrectus ab inguine palus: 5
ast inportunas uolucres in uertice harundo
terret fixa uetatque nouis considere in hortis.
huc prius angustis eiecta cadauera cellis
conseruos uili portanda locabat in arca;
hoc miserae plebi stabat commune sepulchrum, 10

TESTIMONIA.

XI 65 (inutile lignum deest in cod. Paris. 7929, non in Regin. 1674) Alcuinus de gramm. p. 2085 P. 'olim truncus eram' schol. Argentorat. II (= Oberlini B) ad epod. 17, 58. 76. cf. Priap. 75, 3: 'quae tamen exanimis nunc est et inutile lignum' uita Adalberonis, mirac. cap. 1 [Pertz XIIII = XII 139]: 'nam quasi truncus erat ficulnus, inutile lignum' 4—7 'nam — fixa' Seruius ad georg. IIII 411 mythographus III tract. 6, 26 ap. Mai class. auct. III 204 = p. 189 ap. Bodeum 'fures — fixa' mythographus I lib. 2 c. 126 ap. Mai. III 46 = p. 40 ap. Bodeum 5 Prisc. IIII 3, 18 7 cf. ecb. captiui u. 1137: 'ericio latis solito considere cellis' 9 cf. ecb. capt. 1157: 'conseruus uilis, quem tardat acuta securis'

VARIA LECTIO.

2 scannū *u* faceret *λ* 4 coercet *DEγ* (*a*) cohercet *Fλ'ς'* *Ac.* choercet *u* 5 Obsceno *Ω'ς'* ruber] rubet *y Seruii cod. Vatican.* 3317 rubra *g* porrectus] proiectus *mythographus* I palus] paulus *λ a. ras.* 6 ast] Est *Fλ'* has *Seruii cod. Vatican.* 3317 inportunas *DEγFuλ corr.* *ς'* (īp: *g*) importunas *l* inportunus *λ pr.* uolucres *Ω'ς'* haruudo *Fλ'u ς'* *Seruii Paris.* 7959 ārundo *D* arundo *Eγ* (*a*) 7 terret] terrae *mythogr.* III considere in hortis] haerere sepulcris *in proecdosi fuisse suspicatur Hitzigius opp. Pph.' Porph.'* considere *DEγFλ'ς'* insidere *uy Pph.'* consistere *y* hortis] ortis *E opp. Pph.' Porph.'* *uu.* 8—16 *in proecdosi defuisse, post serm. 7 editos esse suspicatur Hitzigius* 8 huc] Hvnc *prima littera maiore ut in nouo sermone g opp. Acr.* cęllis *φ* 9 conseruos *Acronis cod. Paris.* 7985 *et ed. Acronis Ascensiana* 1529 conseruus *Ω'ς' Acr. codd. cett.* uilis *Fλ'* (*et Fran.*) *y ecb. capt.* archa *ul* 2 10 hoc] Hic *y* [*Bruxell.* 9777 *a* 2. *m.*] *Cuninghamus Peerlk.* misere *E* plebi] phoebi *l* 1 stabat] dabat in *Peerlk.* sepulchrum *EγFλ'ς'* sepulcrum *Du* (σ) *cf. Cic. orat.* 48, 160 *aspirabant 'ueteres' auctore Gellio* II 3, 3, *et sua quoque aetate manere aspirationem Charisius p.* 56 *dicit;* sepulcrum et *Doederlinus post* sepulchrum *distinxerunt colo Stallbaumius*, *Keckius puncto*, *u.* 11 *post*

Pantolabo scurrae Nomentanoque nepoti.
mille pedes in fronte, trecentos cippus in agrum
hic dabat, heredes monumentum ne sequeretur.
nunc licet Aesquiliis habitare salubribus atque
aggere in aprico spatiari, quo modo tristes 15
albis informem spectabant ossibus agrum;
cum mihi non tantum furesque feraeque suetae
hunc uexare locum curae sunt atque labori,
quantum carminibus quae uersant atque uenenis

TESTIMONIA.

11 cf. Acr. ad serm. II 1, 22: 'nomina luxuriosorum quos etiam (om. γ) in priore libro (libro etiam γ) Lucilius (licentius coni. Hauthal.) carpsit' 17 Consentii ars cap. 16 p. 400 K.: 'quod Horatius ait: feraeque suetae (soetae M)' 18 cf. ecb. capt. 1138: 'abdere se silici curae fuit atque labori'

VARIA LECTIO.

nepoti *interpunctione omni sublata* 11 Pantolabo *Du(g) Pph.' Porph.' cons. Acr.* Panto labo *EFλ' Ac.* Panta labo *γ* (Panta labo *Fran.* Planta labo *β*) Pantalabo *νσar* Pantolabo et *Peerlk.* scurre *E* susurrę *D* norte. ntarfoq; *λ* nepoti] sepulcri *y* [*Valentian.* 1] *opp. Pph.'* 12 Mile *y* [*Lips.*] *opp. Pph.' Ac.* pedē *Ac.* pedis *Porph.* 1 *opp. Porf. Acr.* pedes *Ω'ς' Pph.'* cippus *DEγφ corr.* (*β'νσag*) *Acr.* ciprus *Fλ a. ras.* (cyprus *l*) *y* cipus *u* agrō *γ opp. gloss. Γ* agro *y opp. gloss. Γ* 'quot pedes (pedis *Porph.*) in fronte, quot (qd̄ *Porph.*) in agris (agro *Porph. pr.*) habeant' *Porph.' uu.* 13 *sq. inuerso ordine habet y* [*β*], *sed errore signis » » correcto* 13 hic stabat, heredes mon : n : s :] et stabat mon : heredes ne sequeretur *Peerlk.* haeredes *Fλ'* monimentum *l* 1 *Porph.'* monumentum *Ω ς'* ne] Nec *Ac.* sequeretur *DEγ* (*σagr pr.*) sequerentur *Fλ'u* (*β'ν*) *Ac.* 'hoc monimentum heredes non sequentur' *Porph.' sed cf. Orell. inscr.* 4379. *et C. I. Graec.* 3270 *Boeckh.* 14 libet *u opp. Pph.'* aesquiliis *γFλ'* (*σa*) *Acr.* esquiliis *DEu* (*νr et β* esquis *g*) exquiliis *y* [*Fran.*] 15 spatiari] spatiantur *Peerlk.* quo *Ω'ς'* qua *Bentl.* qui *Apitzius Peerlk.* 16 deformem *u* (*superscr.* in) *y opp. Pph.'* informū *a* 17 cum] Cum *γ* dum *Doeringius* quin *Horkelius* tantum] uolucres *Peerlk.* ferręq; *E* suaete *F* suaetae *λ'* suetea *E* 18 sunt *EγFλ'ς'* sint *u* sint *D*(*σ*) *y* 19 Quamtū *λ* quae] q̄ *F* q̄ue *λ* que *γ* uersant *DEγFλ'ς'* uexant *u y* 'uersant] mutant. in aliis 'uexant' lego' *gloss. γ*

humanos animos: has nullo perdere possum 20
nec prohibere modo, simul ac uaga Luna decorum
protulit os, quin ossa legant herbasque nocentis.
uidi egomet nigra succinctam uadere palla
Canidiam pedibus nudis passoque capillo,
cum Sagana maiore ululantem: pallor utrasque 25
fecerat horrendas aspectu. scalpere terram
unguibus et pullam diuellere mordicus agnam
coeperunt; cruor in fossam confusus, ut inde
manes elicerent animas responsa daturas.
lanea et effigies erat, altera cerea: maior 30
lanea, quae poenis conpesceret inferiorem;
cerea suppliciter stabat seruilibus ut quae
iam peritura modis. Hecaten uocat altera, saeuam

TESTIMONIA.

27 'puellam — agnam' gloss. Mai class. auct. VIII 362. 30 'lanea — cerea' Porph. ad u. 34 Seruius ad Aen. IIII 508

VARIA LECTIO.

20 perdere] pellere *Nic. Heinsius* auertere *Heinrichius* uaga Ω′ς′ *Porph.′* simul — legant] uultu uix Luna decoro prodit, quum ossa sepulta legunt *Peerlk. opp. Pph.′ Porph.′ schol.* γ decorum] deo *E y opp. Pph.′* 22 nocentis *E* γ (*a* 1) *y* [*Mellic.*] nocentes *cett.′* ς′ 23 succintã *F* 26 aspectu Ω′ς′ 27 Vungibus ψ deuellere *l y opp. Pph.′* 28 Caeperunt γ *u* (ν σ *et Fran.*) Ceberũt *g* sicut erat *Peerlk. opp. Pph.′* infosã *E* confusus] comfusus ν *uu.* 20 *sq.* inuerso ordine sunt in *g* 29 Manes Ω′ς′ *Ac. cons. Porph.′ cf. Vergil. Aen.* IIII 427 manibus *Pph.′ probante Kirchnero* 'mire dictum est manes (manibus *codd.*) animas hoc est quae animae manes sunt. ut si diceret 'manes mortuorum'' *Porph.′* 'quid sint manes animae responsa daturae?' *Acr.* eliciant *u* elicerent *D E* γ *F* λ′ ς′ *Pph.′* (elirent *g*) responsa] daresponsa *u* 30 et] *om. u y Ac. Seruius opp. Pph.′ et Porph.′ ad u.* 34 effigees λ effiges *g* effugies *Pph. Porph. Ac. opp. Seru. Acr.* cerea γ 31 Laenea λ poenis *D E* γ *F* (σ *a l r et* β) penis *u* (ν *et Fran.*) penis λ (*g*) conpesceret γ *F* λ *u* (σ *a et* β) *Pph.* cpescere *E* compesceret *D* (ν *g l r et Fran.*) *Pf.* 32 Cerea φ Cerea *cett.′* subpliciĩ *E* ut quae. *D u* (β′σ) *cons. gloss. Fran.* utque ν ut que γ λ (*g*) utq; *F* (*a l r*) atq; *E* 33 hecaten *D E* γ *F* λ′ (σ *a g r et* β) hecatẽ *u* Hechaten ν hecatã *y* [*Fran.*] uocet γ *pr.* seuam *E* γ

altera Tisiphonen: serpentis atque uideres
infernas errare canes, Lunamque rubentem, 35
ne foret his testis, post magna latere sepulchra.
mentior at siquid, merdis caput inquiner albis
coruorum, atque in me ueniat mictum atque cacatum
Iulius et fragilis Pediatia furque Voranus.
singula quid memorem? quo pacto alterna loquentes 40
umbrae cum Sagana resonarent triste et acutum,
utque lupi barbam uariae cum dente colubrae
abdiderint furtim terris, et imagine cerea
largior arserit ignis, et ut non testis inultus
horruerim uoces Furiarum et facta duarum. 45

TESTIMONIA.

37 sq. Prisc. X 1, 1 florileg. Cusanum 37 ecb. capt. 1156 'merdis — albis' gloss. Mai class. auct. VIII 357 39 Prisc. V 4, 20 40 cf. ecb. capt. 807: 'singula quid memorem? superent cum singula laudem'

VARIA LECTIO.

u. 34 *omis.* *y* [*Regius* 1] 34 tisiphonen *D* tisiphonem *γ* tisiphonē *ν* tisi//phonē *a* tisifonē *E* tysiphonē *β′g* tesyphonen *Fλ* thesiphonē *u* (*l* thesiphoten σ) tessiphonem *r* serpentis *D pr. Eγ* 1 (*a g*) *y* [*Gronou. pr., Lips. Mellic.*] serpentes *cett.′ D superscr.* ς′ *Pph.′ Porph.′ Acr.* uiderem *γ pr. aut* 1 *opp. Pph.′ Porph.′* 35 canes *Ω′ς′ Pph.′ Porph.′ Acr.* 36 ne] neu *Peerlk. opp. Ac.* latere sepulchra] sepulcra latebant *Peerlk. opp. Ac.* foret] forte *E* his] hist *λ* sepulchra *EγFλ′* (*β′ν a r*) *Acr.* sepulcra *Du* (σ *g*) *u.* 37 *omis.* *y* [*Barcinon.* 1] *opp. Priscian.* 37 Mencior *λ* capud *Eu pr.* 38 ime *γ* ueniat *DEγFλ′ς′ Prisciani codd.* 5 ueniant *u y Priscianus Hertzii floril.* mictum *DEγFλ′ς′ Priscianus floril.* minctum *u y* atque] q; *γ y* 39 pediatia *DγFλ′* (*β′a r*) *Pph.′Acr.* pediacia *ν g* pedatia *u* (σ) pediatica *E* 'Pediatius . . . propter quod eum Horatius feminino nomine Pediatiam non Pediatium appellauit' *Porph.′* uoranis *γ p. ras. y opp. Porph.′ Ac.* uoram' *E opp. Ac.* 40 alt//na *D* 41 resonarent *Ω′ς′* r'sonaret *g* resonarint *y* [*Bruxell.* 9777 *uar. a* 2. *m.*, 1 *cod. ap. Valart.* (?)] *Bentl.* resonauerint *y* [*Monac.* III] resonant et *Reisigius* 42 uariẹ *y* [*Bruxell.* 9777] Marsae *Peerlk.* colibrẹ *E* 43 Abdederint *E* Abdiderunt *y* [*Bamberg. a. ras. Paris.* 8213 *Wolfenbutt.* III] Abdiderint *cett.′ ς′* inmagine *λ* certa *E opp. Ac.* 44 asserit *E opp. Pph.′ Ac. Acr.* ut non] non φ1 *opp. Ac.* non ut σ *pr. opp. Ac.* 45 Horruerim *Ω′ ς′* Orrueri *a pr. y* [*Barcin.*] Obruerim *y* [*Suecouatic. G ap. Feam*] *Fea*

nam, displosa sonat quantum uesica, pepedi
diffissa nate ficus; at illae currere in urbem.
Canidiae dentes, altum Saganae caliendrum
excidere atque herbas atque incantata lacertis
uincula cum magno risuque iocoque uideres. 50

VIIII

Ibam forte uia sacra, sicut meus est mos,
nescio quid meditans nugarum, totus in illis:
accurrit quidam notus mihi nomine tantum,

TESTIMONIA.

46 Prisc. X 4, 23 Eutychis ars II 4 p. 471 K. 'quantum uesica displosa pepedi' gloss. Mai class. auct. VIII 458 48 'altum Saganae caliendrum' gloss. Mai class. auct. VIII 88

I 9. 1—2 'ibam — nugarum' schol. Veronens. Verg. ecl. 6, 1 (sed non legit Arn. Herrmannus) 'ibam forte' Victorinus IIII 1, 28 2 cf. ecb. capt. 4: 'nectebar neniis, nugis quia totus in illis'

VARIA LECTIO.

46 displo//sa *a* uesica *Ω'ς' Eutych. glossar. Mai* uesica *Prisciani cod. K* uessica *Prisciani cod. B a. ras.* ue//sica *Prisciani cod. G* pepedi *Eγ Fλ'u D corr. ς' gloss. Γ Eutych. glossar. Mai* pepeadi *D* pepedit *aliquot codd. Prisciani ap. Krehl. in his D a. ras. ap. Hertzium* 47 Diffissa *DEFλ'ς' Ac. Acr.* (diuisa *schol. v*) Diffisa *γ u* (*a* 1) ficus] nisus *Peerlk. opp. Acr.* (fixus *schol. Fran. alt. l. opp. γ Bamb.*) ille *Eλ'* illas *Peerlk.* curre *E* in] in p *E* 48 Canidie *E* dentes *Ω'ς' Pph.'* caliendrum *DEγ* (*var et β*) *Acr. glossar. Mai* caliendrum *σ* caliandrum *Fλ'u* (*g et Fran.*) *Porph.'* (gal: *Porph. alt. l.*) caleandrum *Pph.'* 49 lacertis] iacere *Maehlyus opp. Ω' Pph.'* 50 uincula] ·icula *E opp. Pph.' Ac.*

I 9. REFERT MOLESTIAM GARRVLI (CA: *E* QVA: *Fran.*) *DE γ u* (*σ a r et Fran.*) *in u additum est quod exhibet F* EGLOGA (EGLOCA · *λ*) · X · (X *Porph.*) *F λ Porph: inscriptione carent v g l* 'Sermo iste dicitur MOLESTVS. ΕΠΙΦΕΡΟΜΕΝΟϹ' *Acr.* 'De epagomeno dicit' *Acr.* 1 Ibam] Ibam ut *Bentl. opp. Pph.' Ac.* uia] *om. γ pr. opp. Pph.' Porph.'* uia sacra] sacra uia *Ac. opp. Pph.' Porph.'* meus] oms *E opp. Pph.'* 2 meditans *E* (medicans *E* 1) totus] et totus *y Lambinus* 3 Accurrit *DEγ u corr.* (*β'νσalr et omn. Cr.*) Accurit *λ* Adcurrit *F* Occurrit *u pr.* (*σ corr. g*) *Pph.'* mihi] sic *Pph.'* nomine] nome *λ opp. Pph.'*

arreptaque manu 'quid agis, dulcissime rerum?'
'suauiter, ut nunc est' inquam, 'et cupio omnia quae uis'. 5
cum adsectaretur, 'num quid uis?' occupo. at ille
'noris nos' inquit; 'docti sumus'. hic ego 'pluris
hoc' inquam 'mihi eris'. misere discedere quaerens,
ire modo ocius, interdum consistere, in aurem
dicere nescio quid puero, cum sudor ad imos 10
manaret talos. 'o te, Bolane, cerebri
felicem' aiebam tacitus, cum quidlibet ille
garriret, uicos, urbem laudaret. ut illi
nil respondebam, 'misere cupis' inquit 'abire:
iamdudum uideo; sed nil agis: usque tenebo; 15
persequar hinc quo nunc iter est tibi'. 'nil opus est te
circumagi: quendam uolo uisere non tibi notum;

TESTIMONIA.

4 'quid — rerum?' ecb. capt. 1143 10—11 'sudor — talos' schol. Iuuen. X 178 13 'uerbem et ficos laudabat' Charisii cod. N I 15 p. 96 K. 14 'misere — abire' ecb. capt. 135

VARIA LECTIO.

4 Arrepte λ manu] manuj λ 'Ordo. quid rerum agis ait (aut γ) mihi tu dulcissime' *Acr.* 5 ut nunc est ut nunc est γ inqua φ *opp. Ac.* *u.* 6 *om.* *E* 1 *add.* *E* 2 6 assectaretur γ *E* (2) (β′σ *a*) adsectaretur *DF*λ′ (ν *g* adsectetur *r*) assentaretur *u* numquid γ (*et Fran.*) *Acr.* num quid *DE* (2) *F*λ′*u* (νσ*ar et* β) nc qd *g* occupo] *om.* *E* (2) occupa *g* Occupio *Ac.* 7 inquit] at ille *u* 8 Hunc *E pr. opp. Ac.* mihi] haud mihi *Peerlk.* discere *E* querens *E*γλ′*u* 9 hocius γ *a. ras.* otius *Eu* 10—11 puero. cum . . . talos: o te *distinxit Bentl.* 10 sodor *y* [*Bamberg. pr.*] *opp. Ac. Acr.* 11 Maner& *E* manabat *schol. Iuuen.* bolante *E opp. Pph.′ Porph.′ Ac.* 'uolanum' *Acr. in interpret.* balane σ*g* 12 Fęlicē *u opp. Pph.′ Ac. Acr.* agebam *E*γ 1 *aut pr. F*λ′ *Pph.′* aiebam *Du*γ *corr. Pph.′* quid lib& *E*γ quidlibet *cett.′* quihb *g* 13 uicos *DE*γ*u* (σ*ar* 1) ficos *F* (β′*vgl*) *Charisius* ficos λ 15 Iamdudum *D*γ*u* (*a*) Iam dudum *E*ψ 2 (β′*vgr*) Nam dudū ψ 1 Namdudumc λ Nā dudū *l* Iā du dū φ Iam uideo dudum σ s& γ 16 Persequar *E*γ*u* (σ*ag et* β) Prosequar *DF*λ′ (ν *r et Fran.* 2 *Bland.*) iter est] ē iter *E* 17 quendam *DEF*λ′ς′ quemdam γ *u*

trans Tiberim longe cubat is, prope Caesaris hortos'.
'nil habeo quod agam, et non sum piger: usque sequar te'.
demitto auriculas, ut iniquae mentis asellus, 20
cum grauius dorso subiit onus. incipit ille
'si bene me noui, non Viscum pluris amicum,
non Varium facies: nam quis me scribere plures
aut citius possit uersus? quis membra mouere
mollius? inuideat quod et Hermogenes, ego canto'. 25
interpellandi locus hic erat: 'est tibi mater,
cognati, quis te saluo est opus?' 'haut mihi quisquam.
omnis composui'. 'felices! nunc ego resto.
confice: namque instat fatum mihi triste, Sabella
quod puero cecinit diuina mota anus urna: 30

TESTIMONIA.

18 'trans — cubat' Acr. ad epist. II 2, 68

VARIA LECTIO.

18 Tranſtyberim *γ* Transtibrē *E* is] his *Eγ pr.* (*a a. ras.*) cesaris *u* ̀ ortos *γ* ortos *E* 19 nil] nihil *Pph.'* quod *EγFλ' D corr. ς' Pph.'* quid *E* quid *D pr. λ corr. u y* sequar te] sequaste *D* 1 sequarte *D* 2 20 iniq; *E* asellis *E* 21 subiid *γ pr.* honus *γ u* 22 me] te *Apitzius opp. Pph.' Ac.* noui] noris *Marklandus opp. Pph. Ac.* nouit *Pf. opp. Ac.* Viscum] Fuscum *Porphyrionis ω Weichertus opp. Porph.' Acr.* 23 uarium *DEγ* (*v a g r et β pr.*) *Porph. Acr.* uarum *Fλ'u* (*σ et β corr. Fran.*) *Porf.* me] *om. γ pr. opp. Pph.' Ac.* plures *Ω'ς' Pph.'* 24 cicius *E* mbra *u* 26 Inter pellandi *λ'* Inī bellandi *E* 27 quis te saluo est *Dγ Fλ'ς'* quis saluo ē (*om.* te) *E* quib; est saluo te *u* quibus est te saluo *y* [1 *Bland.*] quis te saluo opus ē? *v y* '·1· in quibus necessaria salus tua est' *gloss. Γ* haut *D a. ras. Eγ* (*v σ*) haud *Fλ'u D p. ras.* (*a r et β*) *Pf.* aut *y* [*Fran.*] *Pph.* haut *g* 28 Omnis *DEγ* (*a g r*) *y* [*β Bruxell.* 9777 *Gronou.* 1 *Lips. Mellic. Valentiqn. Vossian.*] Omnes *Fλ'u* (*v σ et Fran.*) *Pph.'* composui *DF* (*v a g l r et Fran.*) *Pf.* composui *λ* conposui *Eγu* (*σ et β*) *Pph.* 29 Confece *y* [*Lips.*] *opp. Pph.'* factum *u pr. opp. Pph.' Acr.* triste, Sabella] triste Sabellae, *Peerlk. opp. Pph.'* sabilla *E opp. Pph.' Porph.'* 30 cecinit puero *σ opp. Pph.'* cecinit] cecini *Pph.'* puro *E* cecinit mota diuina *auctore Cruquio Bentl.* mota cecinit diuina *Peerlk.* mota] motum *Reisigius* urna] aura *Iacobsius* 'Mota anus u.] id est ipsa

hunc neque dira uenena, nec hosticus auferet ensis,
nec laterum dolor aut tussis, nec tarda podagra;
garrulus hunc quando consumet cumque: loquaces,
si sapiat, uitet, simul atque adoleuerit aetas'.
uentum erat ad Vestae, quarta iam parte diei 35
praeterita, et casu tum respondere uadato
debebat; quod ni fecisset, perdere litem.
'si me amas', inquit, 'paulum hic ades'. 'interream, si
aut ualeo stare aut noui ciuilia iura;
et propero quo scis'. 'dubius sum quid faciam' inquit, 40
'tene relinquam an rem'. 'me, sodes'. 'non faciam' ille,
et praecedere coepit; ego, ut contendere *durumst
cum uictore, sequor. 'Maecenas quomodo tecum?'

TESTIMONIA.

34 cf. origo et exordium gentis Francorum u. 135: 'et matura suis aetas adoleuerit annis'

VARIA LECTIO.

commota ex urna dixit imminere mihi fatum ex garrulo. aut mota urna ipsa anus cecinit quoniam sortes de urna tolluntur' *Ac. Acr.*
31 dira] dura *β'y opp. Pph.'* nec] neque *g Pph.'* 34 uitet *DEFλ'uς'* (nitet *r* ı) uites *γ* uitat *σ* ı *y* atque] *om. u* 35 uentum] Vestū *E opp. Pph.'* 36 Preterita *Eu* tum *DγFλ'uς'* dū *E* cū *ν* tunc *y* uadato *DEγFuς'* uedato *λ* uadatus *y lemma cod. Acr. Fran.*, *Bentl.* 'Vadato (Vadatus *Fran.*) iudicio (iuditio *γ* iudicia *ν*) quia uadatus eum fuerat. Participium est' *Ac. Acr.*
37 Debeat *u opp. Acr.* Debeat *a Porph. opp. Porf.* quid *u opp. Pph.'* ni] ui *E* (ni *a*) *opp. Pph.'* 38 inquid *λ* hic ades] incades *E* hic] huc *y Apitzius* interea *γ y* 39 Aut . . . aut *DEγ pr. ς' Pph.'* Haud . . haud *Fλ'u pr. γ corr.* (*ν a. ras.*) //Aut . . . aut *r* Ahaud . . . haud *λ* (A *minio picta*) 40 quid] qt *a* inquid *λ* 41 an *DEγFλ'* (*νσagr*) *Pph.'* aut *u* (*β'*) *y* 42 precedere *γ* cepit *E* cępit *u* ego] ergo *Ac. opp. Acr.* durum est *β'νσ corr. y Acr. ut uid. Doederlinus* durum *om.* est *Ω'ς Pph.' Ac.* 'Ordo et sensus est: ego sequor ut est durum contendere cum uictore id est pertinace' *Porph.'* 43 sequar *γ pr.* (*a*) sequor *cett.'ς' Pph.'* męcenas *DEF* (*νσlr*) *Porf. Pf.* mecęnas *γ* meceuas *λu* (*β'ag*) *Porph. Acr.* tecum] tecum est *y* [*Bamberg. Fran.*, *Chisianus A ap. Feam*, 2 *codd. ap. Valart.*] *opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr.* 44—52 'paucorum hominum et mentis bene sanae] Horatius dicit: 'magnum narras'.

hinc repetit; 'paucorum hominum et mentis bene sanae;
nemo dexterius fortuna est usus. haberes 45
magnum adiutorem, posset qui ferre secundas,
hunc hominem uelles si tradere: dispeream, ni
summosses omnis'. 'non isto uiuimus illic
quo tu rere modo: domus hac nec purior ulla est
nec magis his aliena malis; nil mi officit, inquam, 50
ditior hic aut est quia doctior; est locus uni
cuique suus'. 'magnum narras, uix credibile.' 'atqui
sic habet'. 'accendis quare cupiam magis illi

TESTIMONIA.

47—49 'hunc — modo' Prisc. X 3, 16 47—48 'hunc — omnes' Prisc. VIIII 8, 41

VARIA LECTIO.

ne (*om. Porf.*) necesse sit (necessit *Porph.*) frequenter ostendere quis qu(a)e uerba habeat aut unde incipiat loqui. hoc obseruandum est: deinceps et supra et ubi duo puncta interposita sunt alteram personam loqui intellegas. certe iam sensus ipse docet quid Horatius, quid ille molestus dicat' *Pph.' Porph.'* 44 sane *E corr. aut* 2 sine *E pr. aut* 1 45—48 *uerba* nemo — omnis *garrulo ascribebat Stallbaumius* 45 dexterius] deterius *y* [*Bruxell.* 9777 *a* 1. *m.*] *ω Waddelius* est] te *Roederus* 46 posset *DEγFλ'ς'Ac.* posses *u* possit *g* fere *λ opp. Ac.* 47 hunc hominem] huic homini *Peerlk. opp. Ac.* hominem] hominū *E opp. Ac.* hominum *Prisciani* VIIII *cod. R opp. Ac.* uelles] ferres *u* si uelles *y opp. Priscian.* (*et omn. codd. Cr.*) tardere *E* 48 Summosses *DEγuς' Priscianus* Submosses *Fλ'* omnis *Eγ* (*ar* 1) *y* [*Lips.*] omnes *DFλ'uς' Priscianus* uiuimus *Ω'ς' Priscianus* uiuitur *y* [*Montepess. superscr.* t m 9; *Galeanus Zulichem. cod. collegii Trinit. Feae Chisian. B* a 1. *m.* uiuum 9 *Bruxell.* 10064] *Bentl. opp. Priscian.* 49 nec] ne *γ y* ne *φ* 1 *λ u y* purior] pulchrior *y* [*Bruxell.* 9777] ulla] illa *u* est] *om. y* [*Bamberg.* 2 *codd. Bersmanni*] 50 nec] Ne *u* nil *Ως'*//nil *l* nihil [4 *Bland. Fran.*; nichil *β*] mi *EγD p. ras. φ p. ras.* (*νσar*) mihi *D a. ras. Fλ'u corr. Acr. om. u pr.* (*β'g et* 4 *Bland.*) inquam *DE γFλ'ς'* (*et* 4 *Bland.*) *Ac.* umquam *u* (*σ pr.*) *y* 51 Dicior *Dλ* aut *DEγuφ corr. λ corr. ς'* haud *Fλ'* hic aut] aut hic *u* (*et in marg.* hic) 52 su//s *γ* (suis *γ pr.*) suus *cett.' ς'* suis *a* atqui *DEγuς'* atque *Fλ'* (*g*) *u.* 53 *om. D pr.* 53 ab& *λ* accendis] Ascendis *Ac. opp. Acr.*

proxumus esse'. 'uelis tantummodo: quae tua uirtus,
expugnabis; et est qui uinci possit, eoque 55
difficilis aditus primos habet'. 'haut mihi dero:
muneribus seruos corrumpam; non, hodie si
exclusus fuero, desistam; tempora quaeram;
occurram in triuiis; deducam. nil sine magno
uita labore dedit mortalibus'. haec dum agit, ecce 60
Fuscus Aristius occurrit, mihi carus et illum
qui pulchre nosset. consistimus. 'unde uenis?' et
'quo tendis?' rogat et respondet. uellere coepi
et prensare manu lentissima bracchia, nutans,
distorquens oculos, ut me eriperet. male salsus 65

TESTIMONIA.

54—55 'modo uelis, quae tua uirtus, expugnabis' Diomed. 1 p. 386 K. 59—60 'nil (nihil Hieronymus) — mortalibus' Hieronym. epist. 58 uita s. Theodulphi abbatis [actt. ss. Mai I] cap. 1, 7 p. 97

VARIA LECTIO.

54 Proxumus *Fλ* 1 Proximus *cett.* *λ p. ras.* *ς'* modo uelis quae tua uirtus est *Diomedis codd. AB opp. Ac.* quae] que *λ* 55 Expugnabit *σ* 1 (*et β corr.*) *y* *Diomedis cod. M opp. cod. B* Expugnabilis *g* (*et Fran.*) *y* possit] posset *y opp. Ac.* poscit *Ianus Douza opp. Ac.* eoq// *D* eo $\overset{qd}{—}$ eoq; *u* eo quod *y ω* 56 Difficilis *D pr. Eγ Fλ'* (*a r* Difficili *g*) *y* [*Bruxell.* 9777 *a* 1. *m. Fran. Gronou. Lips. Mellic. Valentian. Zulichem.*] Difficiles *u D corr.* (*σ et β*) Difficeles *ν* primos aditus *D* haut *E*(*ν*) haud *cett.* *ς'* dero *g* deero *Ω' ς'* 57 seruos] *omis. E pr.* 58 tempora *E* (temuora *E* 1) temporē *u* queram *γ u* 59 Occurrã *maiore littera initiali ut in nouo sermone g* nil] nihil *Hieronymus* 60 uita labore] labore uita *Hieronymus* hec *E* agit] ait *y* [*Fran.*] *Botheus opp.* *Ω' ς* (*et omn. codd. Cr.*) eccę *λ* 61 aristius *D Eγ Fλ' ς' Pph.' Porph.' Ac.* (aristeius *g*) aristhius *u* 62 pulchrę *φ* pulcre *u* uenis et *Eγ u D corr. φ corr. λ' corr.* (*β' ν σ a*) *Pph.'* uenisset *D pr. Fλ'* (*g r*) 'Interrogabat unde uenisset (uenis set *γ*) Aristius (arustius *γ*) uero (*om. Fran.*) respondet (respondit *Fran.*) *schol. Γ* 63 tendis *D Eγ u λ'* 2 *ς' Pph.'* tendit *Fλ' y* respondet *Ω'* respondit *y Pph.'* cępit *u opp. Pph.'* 64 prensare *γ* (*β' ν a* 1 *et omn. codd. Cr.* prēns: *r*) pensare *E* (*σ*) *y* pressare *D ψ u* (p̄ss: *a* 2 *g l*) *y Pph.' Porph.'* pręssâre *φ λ* manu] mat̄u *λ* (*sic*) bracchia *Pf. Porph.'* brachia *Ω' ς' Pph. Porph.' alt. l.* nutans] mutans *E opp. Ac. Acr.* nictans *y Baxterus opp. Ac. Acr.* 65 salsus] falsus *y lemma Acr. codd. Bamb. Fran. opp. Pph.' Ac.* falsum *Peerlk. opp. Pph.' Porph.' Ac.*

ridens dissimulare; meum iecur urere bilis.
'certe nescio quid secreto uelle loqui te
aiebas mecum'. 'memini bene, sed meliore
tempore dicam: hodie tricesima sabbata: uin tu
curtis Iudaeis oppedere?' 'nulla mihi' inquam 70
'relligio est'. 'at mi: sum paulo infirmior, unus
multorum. ignosces; alias loquar'. huncine solem
tam nigrum surrexe mihi! fugit improbus ac me
sub cultro linquit. casu uenit obuius illi
aduersarius et 'quo tu turpissime?' magna 75
inclamat uoce et 'licet antestari?' ego uero
oppono auriculam. rapit in ius: clamor utrimque,
undique concursus. sic me seruauit Apollo.

TESTIMONIA.

69—71 'uin — est' Prisc. X 4, 23 76 'licet antestari' Eutychis ars II 15 p. 484 K. 78 'sic — Apollo' schol. Iuuenal. I 128

VARIA LECTIO.

66 Rid*ens* *E* (Ridem *E* 1) bilis] bellis *Fλ'y* 68 set *γ* meliore *DEγu* (*σar*) meliori *Fλ'* (*β'νg*) 69 tricessima *l a. ras.* (*et Fran.*) tricesima *DEγFλς Pph.'* trigesima *u y opp. Pph.' Ac.* uintu *Dγ* (*νl et Fran.*) uin tu *Fλu* (*σagr et β*) *Pph.' uin tu E* uis tu *y Bentl.* 70 iudaeis *Fγ* iudeis *DEλu* oppedere *DγFλ'E corr. u superscr.* (*β'νσar*) *Pph.' Porf.* (oppendere *Porph.*) *Ac. Prisciani codd. BDHGLK* opponere *E pr. u* obponere *Prisciani cod. R a* 1. *m.* opperiere *g* 'Oppedere] contra dicere quasi contra pedem opponere' *Ac. Acr.* mihi] mihi *γ a. ras.* mi *γ p. ras.* inquam] ·i·q· *Ac.* inqua *y* unquam *y* umquam *y* ĩ//quã *a* 71 Relligio *DFu* (*νσ2 l r*) Religio *Eγλ* (*β'σ1a*) Riligio *g* at] aut *E* (at *E* 2 aut *E* 1) mi] mihi *DEγ a. ras. Fλ'u* (*β'νar* michi *g*) *Pph.'* mi *γ p. ras.* (*σ*) *y u.* 72 *omis. y* [*Montepess. pr. Paris.* 7976 *pr.*] *opp. Pph.' Ac. Acr.* 72 ignosces] ignoscis *ν* huncine *EF* (*β' σl*) *Acr. cod. ν* hunccine *Dγ λu* (*νagr*) *Pph.' Acr. codd. γ Fran.*

73 tam] lã *ν opp. Ac. Acr.* surrexẹs̀ *λ* fugit] fingit *E* improbus *Dγλ'u* (*gr et Fran.*) *Ac.* inpbus *EF* (*βνσa*) ac me] ame *γ* 75 tu] *om. u pr.* (*β'*) *y opp. Pph.'* 76 Inclamat *DEγFλ'* (*σ1 a g r*) Exclamat *u* (*β'νr uar.*) 77 Oppo*no* *E* Obpono *ν* Oppone *Ac.* Appono *y* Oppono *cett.' Pph.'* utrimque *DFλ'uς'* utrumque *Eγy* 78 Vmdiq. *u* Vundiq. *D* seruauit] seruabit *schol. Iuuen. opp. Pph.'*

X

[Lucili, quam sis mendosus, teste Catone
defensore tuo peruincam, qui male factos

VARIA LECTIO.

HOS OCTO VERSVS EXHIBENT Fλ′ (β′) y [*Bamberg. a 2. m. marg. Bern.* 327. 542. 619 *Berol.* 5. 269 *Burnei.* 179 (*in marg. a 2. m.*) *Dessau.* II *Dresd.* I *a 2. m.* III *et marg. Dresd. L Harlei.* 2699. 2724 *marg.* (*ab al. sed uetusta manu*) *Martinius cod. ap. Cruq. Montepess. Paris.* 7976. 7977. 8212. 8213. 8214. 8216. 10401 *Genou. Nostrad.* 184 = *Pulmanni B Petropolitanus Romani* I. VI. 2, *Ottobon.* 1660, *Feae* 3 *Vaticani* 2766. 2777 (*adscr. a 1. m.*) 3259. 4 *Suecouatic.* (*in his* 1675) *Palatini ADF* (*F a 2. m.*) *Angelicus A a 2. m. Barberinus B Vallicellanus A Vpsal. olim Miegianus nonnulli codd. Landini R. Stephani Lambini*, 1 *ap. Canterum*, 1 *apud Bersmannum*, *ms. Gesneri* II, *adscripti sunt in editione princ. bibl. Vaticanae teste Fea*] ω [*ed. Zaroti, Mediol.* 1486, *Ald.* 1501. *Iunt.* 1503. *Argent.* 1514] *CONTINVANT ANTECEDENTI SERMONI β′ y* [*Montepess. Paris.* 8214 *Nostrad.* 184] *VT SERM. X EXORDIVM EXHIBENT HOS VERSVS Fλ′y OMITTVNT DEγu* (*νσagr*) *y* [*quos ipsi contulimus Bamb. Barcin. Burnei.* 179 *a 1. m. Bruxell.* 9777. 10064. *Gronou. Harlei.* 3534. *Lips. Paris.* 7979. 7984. 8218 *Sorbon.* 1578 *Regin. Regius Valentian. Zulichem. praeterea Argent.* III. *codd. Bland. Gemblac. Mellic. et alii apud alios editores*] *Pph.′ Porph.′ Ac. Acr. schol. Γ in dubium uocat Aldus Manutius, Horatio abiudicat Lambinus, Bentleius silentio damnat, spurios esse ostendit Frid. Iacobsius, Orellius Frontonis circiter aetate ab homine otioso factos esse probare studet, Furio Bibaculo Kirchnerus uindicare conatur, Fannio* (*conl. Acr. ad serm.* I 4, 21) *nuper Fr. C. Hermannus Horatianos esse primus putauit Valartius; Heindorfius aut huius aut alius cuiusdam sermonis exordium incohatum sed post reiectum a poeta putat, aut in schedis eius post mortem repertum et huic sermoni additis uerbis* ut redeam illuc *temere praepositum esse; C. Morgensternius hos uersus ab Horatio primum quidem initio huius sermonis positos sed curis secundis remotos esse putat. de duplici recensione huius sermonis a poeta facta etiam C. Frankeus cogitat; Io. Val. Franckius his uersibus locum in ipso sermone post uerba:* age quaeso *u.* 51 *adsignauit. Reisigius hos uersus ab Horatio compositos et post u.* 71 *inserendos esse putat* EGLOGA · XI · *F λ y* (SATYRA · XI · *Nostrad.* 184) 1 quam sis] quod sis *y* [*codd. plerique ap. Lamb.*, 1 *cod. Canteri*] quod sit *y* [*Paris.* 10401] 2 Deffensore *y* [*Bern.* 327] tuo] nouo *y* [*Berol.* 5 *pr.*] tui *Ascensius* peruincam] conuincam *y* ω [*ed. Landini ex mss.*] deuincam *y* [*Kirchneri cod. L in Dresd.* III] prope uincam *Peerlk.* qui] quod ω [*Landin.*]

emendare parat uersus, hoc lenius ille
quo melior uir † est, longe subtilior illo
qui multum puer et loris et funibus udis 5
exoratus, ut esset opem qui ferre poetis
antiquis posset contra fastidia nostra,

VARIA LECTIO.

3 Emenda rapat *y* [*Montepess.*] Cõmendare *y* [*Dresd.* III *Fran.*] lenius] lenior *y* [*uar. lect. ap. Pulman.*] ω [*ed. H. Stephan.*] leuius *y* [*Bern.* 327 *pr.* 619. *Berol.* 269. *ed Landin. ex mss.*] ille] illo *Hanowius* 4 Quo melior uir est *Fλ′* (*β′*) *y* [*Bamberg. Bern.* 327. *Dresd.* I. *Montepess. Paris.* 8213. 8216. 10401. *Nostrad.* 184 *a* 1. *m. mss. ap. Lambin.*] Quo melior uir et est *y* [*Nostrad.* 184 *a* 2. *m.*, *Kirchneri ms. L in Dresd.* III] *Meinekius* Quo melior uir adest *y* [*Berolin.* 5] Quo melior uir hic est *y* [*Martinius cod. ap. Cruq.*] Quo meliore uir et est *y* [*Bern.* 619] Quo meliorq; uir ē *y* [*Dessau.* II *Dresd.* III *Harleian.* 2724] quo melior uir is est *Lambinus* Est quo uir melior *y* [*Bern.* 542 *Paris.* 7976] ω [*Landin. Ald. Mediol.* 1486] est quo uix melior *Chabotius* Quo est uir melior *y* [*Berol.* 269] Quo uir melior est *y* [*Paris.* 8214] Quo uir est melior *y* [*Petropolitanus*] longe] longe ac *y* [*Martinius*] longe et *Praedicowius* illo] ille *y* [*Bamberg.*] uir, et est longe subtilior isto *Botheus* 5 qui] quem *Praedicowius* multum] paulum *y* [*mss. ap. Lambin. aliq.*, *ms. Canter.*] puer et *Fλ′β′y* [*Bamberg. Bern.* 327. 542. 619 *Berol.* 5 *Harlei.* 2724 *Montepess. Martinius Paris.* 7976. 8213. 8214. *Nostrad.* 184] ***pcier et *y* [*Paris.* 8216] puer est *Gesnerus* pueros *Vrlichsius* puerum est *Reisigius* nuper *Rutgersius* fuerit *Praedicowius* udis *in ras. y* [*β*] 6 Exoratus *F* (*β′ l*) *y* [*Basil.* I *Bern.* 327 *a* 1. *m.* 542. *Berol.* 5. *Dessau.* II *Dresd.* I. III. *Harlei.* 2724. *Montepess. Paris.* 7976. 8214. 10401. *Nostrad.* 184. *ms. Gesneri* II, *ms. ap. Rob. Stephan. Feae Vatic. G Suecouat. CDK collegii Romani B*] // // //atus *y* [*Bamberg.*] Exora///tus λ Exortatus *y* [*Bern.* 327 *a* 2. *m.* 619 *Berol.* 269 *Paris.* 8213. 8216. 10401 *uar.*] Exhortatus *y* [*Martinius*, *Petropolitanus*, *codd. ap. Lambin.*, *Feae Vatic. A I Palatin. CD Chis. A a* 1. *m. Vallicell. A*] *Aldus Praedicowius* exornatus *Glareanus* est ornatus *Valartus* excoriatus *Horkelius* est hortatus *Peerlk.* ut esset] *omis. y* [*Bern.* 327 *pr.*] opem] opus *y* [*Dresd.* III] qui] quis *Aldus* quod ω [*Landin.*] ferre] ferrer *y* [*β pr.*] 7 antiquis] Ambiguis *y* [*codd. aliq. ap. Lambin.*] fastidia] fastivia *y* [*Berol.* 5] nostra] uestra ω [*Landin.*] 7—8 nostra, — grammaticorum, e: d: *Doederlinus qui hos octo uersus genuinos habet u.* 8 *spurium iudicat Hitzigius qui septem priores uersus Horatio abiudicat et lectori coaetaneo Valeri Catonis et Horati tribuit; eundem delet Apitzius*

grammaticorum equitum doctissimus. ut redeam illuc,]

Nempe incomposito dixi pede currere uersus
Lucili. quis tam Lucili fautor inepte est,
ut non hoc fateatur? at idem, quod sale multo
urbem defricuit, charta laudatur eadem.
nec tamen hoc tribuens dederim quoque cetera; nam sic 5
et Laberi mimos ut pulchra poemata mirer.
ergo non satis est risu diducere rictum
auditoris; et est quaedam tamen hic quoque uirtus;
est breuitate opus, ut currat sententia neu se

TESTIMONIA.

I 10. cf. simile exordium ap. Persium Horati imitatorem s. 3, 1: 'Nempe hoc adsidue e. q. s.' eidem s. 5, 1 Horatiani sermonis I 3 exordium ante oculos uersatum esse arbitramur 1—3 cf. Hieronym. epist. 84: 'mordetur et Lucilius, quod incomposito currat pede, et tamen sales eius leposque laudantur' 1 cf. ecb. captiui 22: 'nam pede composito certans insistere metro' 436: 'nec pede composito sese sociauerat antro' 3 sq. 'quod (quae B) — defricuit' Consentius p. 348 K. 6 cf. ecb. capt. 16: 'hic sua deuitat, dum pulchra poemata cantat'

VARIA LECTIO.

8 Gramaticorum *β′ y* [*Bamberg. Berol.* 5 *Paris.* 10401] grecorum *y* [*Bern.* 327] romanorum *y* [*codd. ap. Lambin. aliq.*] ęquitū *y* [*β*] equidem *Kirchnerus omis. Landinus* illuc] illic *y* [*Nostrad.* 184 *Feae Vatic. A* 2]

I 10. EGLOGA · XI · *u Porph.* AD MALEDICTIONEM (MALEDICTIONE *a et Fran.* MALEDICTVM *σ*) LVCILII (LOC: *r*) RESPONDET (RESPONDIT *r*) *E γ* (*σ a r*) *y inscriptione carent D* (*ν q l et β*) 1 incomposito *D E γ ψ u ς′ Pph.′ Ac.* inconposito *φ λ* (*ν*) 2 Lucilii . . . lucilii *u* inepte *Ω′ Ac.* inepti *β′ r* 1 *et uar. marg.* 2 *y* inepte est] inepte *y* [*Berol.* 5] ineptus *Doeringius* inepte\\ ē *ν* 'Fautor inepte est] fauemus alicui quando aperta uitia eius negamus' *Ac. Acr.* 3 at] 'Subiectio' *Acr.* at *E γ F λ u D corr. ς′ Pph.′* ad *D pr.* ac *l* quod] quo. *λ opp. Pph.′* quae *Consentii cod. B opp. Pph.′* 4 defricuit (e *in ras, ut uid.*) *D opp. Pph.′ Porph.′ schol. γ Lips. Consentius* deconfricuit *schol. Fran.* perfricuit *Acr.* 5 caetera *D γ* (*ν σ a*) nam *D* 1 *E* 1 *y* [*Doruill.* II. *Dresd.* IIII. *Monac.* IIII *Paris.* 7976 *a* 1. *m. Nostrad. corr. Valentian.* 1] *Pph. Acr.* num *γ F λ′ D* 2 *E* 2 (*ν σ a r et β in ras. Fran.*) *Pf.* nec *u y* n̄ *g y* 6 laberi *γ* laberi *cett.′ ς′ Pph. Ac.* (liberi *Pf.*) minos *E opp. Pph.′ Acr.* pulcra *u* 7 diducere *D pr. E γ* (*ν σ a g r*) *Pph.′* deducere *D corr. F λ′ u* (*β′*) 8 quedam *λ* hec *u* 9 est] Est ꝫ *φ opp. Pph.′ Ac.*

impediat uerbis lassas onerantibus aures; 10
et sermone opus est modo tristi, saepe iocoso,
defendente uicem modo rhetoris atque poetae,
interdum urbani, parcentis uiribus atque
extenuantis eas consulto. ridiculum acri
fortius et melius magnas plerumque secat res. 15
illi scripta quibus comoedia prisca uiris est
hoc stabant, hoc sunt imitandi; quos neque pulcher
Hermogenes unquam legit, neque simius iste
nil praeter Caluom et doctus cantare Catullum.
'at magnum fecit quod uerbis Graeca Latinis 20
miscuit'. o seri studiorum! quine putetis
difficile et mirum, Rhodio quod Pitholeonti

TESTIMONIA.

14—15 'ridiculum — res' florileg. Nostrad. 188 18 cf. ecb. captiui 706: 'talia conferre compellit simius iste' 20—21 'at — miscuit' Iulius Rufinianus de figuris sent. et eloc. § 6 p. 39 sq. Halm. 21—23 'o — contigit' Prisc. XVI 2, 12

VARIA LECTIO.

ut currat sententia neu se] est modo tristi. saepe iocoso. *D pr. opp. Pph.'* curat *E opp. Pph.'* curras *u opp. Pph.'* sentencia *λ* *u.* 10 *sq. om. D* 1 10 Impediat *D* (2) *γφuς'* Inpediat *Eψλ* honerantibus *Fλ'* honerantib *D* (2) aures *Ω'ς'* 11 sepe *DEγλ* *u.* 12 *omis. y* [*Lips.* I] *ante u.* 11 *ponit ν* 1 Defendente *λ* rethoris *Eγu Ac.* poete *E* 13 urbane *F* (*l* 1) *y opp. Pph.' Acr.* 14 Extennuantis *λ* Extenuatis *F* Extenuatis *Dψ* 15 Forcius *λ* et] ac *y* [*Regius*, *Vatic. Palat. F*] *Porph.' ad u.* 17 *opp. Pph.'* 16 Illis *γ opp. Pph.' Ac.* comodia *γ* comedia *DEu Pph.* 17 quos] quas *γ* 1 18 unq *E*(*ag*) umquam *cett.'ς'* simus *γ pr. opp. Pph.' Porph.' Acr.* 19 caluom *Fλ'* caluum *cett.ς'* et doctus *Ω'ς'* edoctus *y* [*Barcin. Berol.* 5 *pr. Doruill.* II] doctus *σy* 20 greca *F Pf.* ḡca *a l Acr.* greca *DEγλuς'* 21 o s//eri *γ* o seri *ν* o sacri *a opp. Pph.' Porph.' Ac. Priscian.* quine *γFλ'u* (*a*) *Pf. Porph.'* qui ne *D* (*β'νσr et Cruquii codd.*) *Pph. Priscian.* qui . ne *E* q̄d ne *g* 'Id est: putatisne . . .' *Acr.* putetis *DEγFλ'* (*β'ν* 2 *σ a g pr. r et Cruquii omnes*) *Pph. Porph. Pf. corr. Priscianus* putatis *u* (*ν* 1 *g corr.*) *y Pf. pr. Porf.* putarit *Peerlk.* *post u.* 21 *insertus est nec suo loco omissus u.* 71 *in y* [*cod. Gesn.* II.] 22 Dificile *E* et] ac *Peerlk.* rodio *u* phitoleonti *u* (*σ*) pitho leonti *E*

contigit? 'at sermo lingua concinnus utraque
suauior, ut Chio nota si commixta Falerni est'.
cum uersus facias? te ipsum percontor, an et cum 25
dura tibi peragenda rei sit causa Petilli?
scilicet oblitus patriaeque patrisque Latini,
cum Pedius causas exudet Puplicola atque
Coruinus, patriis intermiscere petita
uerba foris malis, Canusini more bilinguis. 30
atque ego cum Graecos facerem natus mare citra
uersiculos, uetuit me tali uoce Quirinus,

VARIA LECTIO.

pytho leonti *g* pito leonti *y* [*Fran.*] pitholeo (*E γ* pitholeon *ν γ alt. l.* pitoleon *Fran.* phitoleon *Fran. alt. l.*) *Acr. in interpret.* 'pitholeo, rhodius' *Porph.' in interpret.* (po&ae. leonti *Porph.* petaoleonti *Porf.* pythalochon *Porphyr. cod. Bern.* 516 *anni* 1472 *unde* Pitholeo olim *scribendum uideatur cf. Suet. diu. Iul.* 75 *Macrob. sat.* II 2, 13 23 concinus *λ* 24 ut *D E γ u ψ* 2 (*β' σ a g l* 2 *r*) *Pph.' Ac.* et *F λ'* (*ν*) *y* [*Bamberg. Basil.* III *Montepess. Vossianus*] commiṣta *λ opp. Pph.' Ac.* (cōmissa *g opp. Pph.' Ac.*) 25—26 'an et cum dura tibi peragenda rei sit causa Petilli . . . cum uersus facias te ipsum percontor' *hoc ordine Pph.' cum Porph.'* 25 facias? *interpunximus cum Keckio* pconctor *E opp. Pph.'* pē eorum *Ac.* an et cum] anecum *E opp. Pph.' Acr.* *u.* 26 *post* Petilli *interrogandi nota et u.* 30 *post* bilinguis *puncto distinximus cum Kirchnero* 26 Dura//ū *u opp. Pph.' Porph.'* petelli *E γ* (*a et β pr.*) petilli *D F λ' u* (*ν σ g r et Fran. β corr.*) *Pph.' Acr. cons. Porph.' fast. Capitol. et nummi* Petilli, et *Doederlinus* *u.* 27 *omis. Pph.' Porph.' Acr.*, *ante u.* 25 *ponit Maehlyus*, *post u.* 30 *Doederlinus* oblitus *Ω' ς'* oblitos *Bentl.* oblitis *Maehlyus* patriaeque patrisque] patrię patriiq; *u* patrieq patrisq; *u* 2 *uar.* patrumque Latine *Peerlk.* latini *D E γ φ corr. u λ* 2 *ς* (*et Cruquii codd. omnes*) latinę *F u* 2 *uar.* (*et Fran.*) latine *λ'* (*et β pr.*) 28 pedib̧ *E* 1 *opp. Pph.' Acr.* exudet *E γ D corr. ς' Pph.* exsudet *D pr. F λ' u* (*g*) *Pf.* puplicola *y* [*Lips.*] *Pph. Porph.* publicola *Ω' ς' Pf. Porf. Acr.* publicula *a* 1 Poplicola *Muretus* *u.* 29 *omis. y* [*Par.* 7976 *pr.*] *opp. Acr.* 30 malis] malles *u pr.* malim *Peerlk.* Canusini more bilinguis *post uerba* uetuit — uera (*u.* 32 — 33) *ponit Pph.' Porph.'* more] mere *E* bilinguīs (*acc.*) *Poppendieckius opp. Acr.* 31 Atque *Ω' ς'* Atqui *y Bentl. at cf. Lachmann. ad Lucret. p.* 168 graecos *y* [*Regin.*] gcos *a l y* grecos *Ω ς'* 32 me tali *Ω' ς' Pph.' Ac.* tali me *y* [*codex collegii Trinitatis*] *Bentl.*

post mediam noctem uisus, cum somnia uera,
'in siluam non ligna feras insanius ac si
magnas Graecorum malis implere cateruas'. 35
turgidus Alpinus iugulat dum Memnona dumque
defingit Rheni luteum caput, haec ego ludo,
quae neque in aede sonent certantia iudice Tarpa,
nec redeant iterum atque iterum spectanda theatris.
arguta meretrice potes Dauoque Chremeta 40
eludente senem comis garrire libellos
unus uiuorum, Fundani; Pollio regum

TESTIMONIA.

33 cf. ecb. capt. 227: 'post noctem mediam, quando sunt somnia uera'
34 'in siluam ne ligna feras' praefatio s. Eusebii Hieronymi in librum psalmorum [Vall. VIIII 1157] Hieronymus adu. Pelagian. in fine, Hieronym. Sophonio epist. 134 Seruat. Lupus ad Einhardum epist. 1 Seruat. Lupi de tribus quaestionibus liber pag. 256 Baluz. cf. Berno Augiensis de cons. tonorum diuersitate [t. II p. 114 Gerbert.]: 'in siluam ne ligna feras: et in mare pisces?' Petrus Cluniacensis epist. II 12: 'et quamuis secundum uulgare prouerbium stolidissimum uideatur humeris ligna ad siluam deferre et aqua urceo allata mare infundere'

VARIA LECTIO.

u. 33 *omis. y* [*Wolfenb.* I] *opp. Pph.' Porph.'* mediam noctem] noctem mediam *ecb. capt. opp. Pph.' Porph.* sonnia *u* 34 siluas *D* non] ne *y* ligna] lignā *φ* lingua *σ g l r y* feras] feres *σ* ferās *a* feræs *y* [*Regius*] insanius] //insanius *λ* 35 greco *ψ* ḡcorum *a l* creco *E* grecorum *Dγφλuς'* implere *Ω'ς'* inplere *σ* 36 memnona *DEFλ'* (*νg*) *Pph.' Porph.' Acr.* menona *γ* mennona *u* (*β'ar*) memona *σ* 37 Defingit *Dγ* (*νσa*) Deffingit *β'r pr.* Defindit *E y* Diffingit *F λ'u* (*g r corr.*) diffinget *Pph.'* diffingat *Porph.'* diffringit Rhoeci *Dan. Heinsius opp. Acr.* defringit Rheni (*uel* Rheno) *Peerlk.* capud *E* haęc *ψ* hec *Dλ* hoc *E*1 (*ν*1*g*) *y opp. Pph.'* 38 neque *Ω'ς' Pph.'* nec *y* ede *u* sonent] sonant *φ pr. y opp. Pph.'* certancia *λ* 39 Neq *λ* spectanda *DγE*2 (*β'νσal*2*r*) spectata *Fλ'u y* spectantia *E*1 spectatq; *g* 40 in meretrice *Peerlk. opp. Ω' Pph.'* potes] potest *Fλ'* potens *φ*2 *y* [*Bruxell.* 9777 *uar. a* 2. *m. Gotting.* I *Monac.* I *Sorbon.* 1578] *Pph.'* putes *E pr.* places *Horkelius recte schol. γ* crhemeta *u opp. Pph.'* 41 eludente] Et ludent *E*1 senem comis, *Kirchnerus* comi garrire labello *Raymundus Seyffertus* comis] comes *ψ superscr. y* [*Basil.* III *Zulichem. pr.*] libellos *EγFλ'uς'* labellos *D pr. aut* 1 *y* [*Valentian. a. ras.*] libellis *y* [*Lips.* I *a* 1. *m.*] *Kirchnerus* popello *Horkelius* 42 unus]

facta canit pede ter percusso; forte epos acer
ut nemo Varius ducit; molle atque facetum
Vergilio adnuerunt gaudentes rure Camenae. 45
hoc erat, experto frustra Varrone Atacino
atque quibusdam aliis melius quod scribere possem,
inuentore minor; neque ego illi detrahere ausim
haerentem capiti cum multa laude coronam.
at dixi fluere hunc lutulentum, saepe ferentem 50
plura quidem tollenda relinquendis. age, quaeso,
tu nihil in magno doctus reprehendis Homero?

TESTIMONIA.

44 sq. cf. Quintilian. institut. orat. VI 3, 20: 'neque enim diceret Horatius, facetum carminis genus natura concessum esse Vergilio'
44 'Varius — facetum' Seruius ad Verg. ecl. VIIII 35

VARIA LECTIO.

Elu ψ 1 (*uolebat* Eludente) *opp. Ac.* E V̄ēnus ψ *opp. Ac.* uiuorum ψ *opp. Ac.* pollio $\Omega'\varsigma'$ *Acr.* 43 facta] Fracta *y* [*Lips.*] Fata *g y* [*Paris.* 8216 *pr. Wolfenb.* I] *Horkelius* Facta $\Omega'\varsigma'$ ['*In* 3 *codd. Bland. & Busl. hi uersus ad hunc modum leguntur*, forte epos acer, vt nemo, Varius. ductu molle atque facetum Virgilio annuerunt gaudentes rure Camœnae' *Cr.*] 44 nemo *E* (neme *E* 1) *opp. Acr.* uarius *D E γ* (*ν σ a g r et* 3 *Bland.*) *Acr. Seruii Vossianus* uarus *F λ' u* (*β'*) *Seruii Vatic.* 3317 *Paris.* 7959 ducit *D* 1 *E γ* (*ν a r*) *Seruii Vossianus* dicit *σ g Seruii Vatic.* 3317 *Paris.* 7959 ductu *F λ u* (*l uar. et β* 3 *Bland.*) dictu *l* (*et Fran.*) ductū *D* molle] mole *ψ opp. Pph.' Acr.* 45 Vergilio *y* [*Lips. pr. Regin.*] Virgilio $\Omega'\varsigma'$ (*et* 3 *Bland.*) *Acr.* annuerint *D u* (*β'*) adnuerint *Fλ'* (*ν*) annuerant *γ* (*σ a*) adnuerant *r* adnumerunt *E* adnuerunt *g y* [3 *Bland. Busl. Gotting.* I *Mellic. Paris.* 7976. 8213 *Nostrad.* 184 *a pr. m. Pulmanni E*] *Acr.* camene *E* 46 uarone *γ opp. Acr.* 47 possem *DEγu* (*νσag l uar. r et β corr.*) *Acr.* possim *Fλ'* (*β'*) 48 *ego ψ* illi] *om. ψ pr. λ* 1 *u y opp. Ac.* 49 Herentem *ψ* Herentem *DEγφλ'uς'* capiti] capite *γ* 1 *ut uid.* cum multa $\Omega'\varsigma'$ cumulata *F uar. y* cumulatam *y* multa cum *y* *u.* 50—51 'at dixti — relinquendis.' *Ritterus opp. Pph.'* *u.* 50 *omis. y* [*Paris.* 8214] 50 At *D corr. γφ u E* 2 *ψ* 2 *ς Pph.'* Ad *D pr. E* 1 (*σ pr.*) Et *ψ λ'* (*et Fran.*) dixi] dixiH *u opp. Pph.'* lutulentū *E* lutulentē *E* 1 *opp. Pph.'* sepe *Eγλ* ferentem] ferentum *λ pr.* 51 quidæm *λ* quaero *DEγ* (*ν σ a r* 1) quero *λ corr.* (*g et β corr.*) *Pph.* quaeso *Fu* (*l r*2 *et Fran.*) *y Pf.* queso *λ pr.* (*et β pr.*) *y* 52 nichil *u* reprehendis $\Omega'\varsigma'$ reprendis *σ y* Homero] omero *E*

nil comis tragici mutat Lucilius Acci?
non ridet uersus Enni grauitate minores,
cum de se loquitur non ut maiore reprensis? 55
quid uetat et nosmet Lucili scripta legentis
quaerere, num illius, num rerum dura negarit
uersiculos natura magis factos et euntis
mollius ac siquis pedibus quid claudere senis,
hoc tantum contentus, amet scripsisse ducentos 60
ante cibum uersus, totidem cenatus? Etrusci
quale fuit Cassi rapido feruentius amni
ingenium, capsis quem fama est esse librisque

TESTIMONIA.

54 Seruius ad Aen. XI 601

VARIA LECTIO.

53 Nihil *E Porph.' opp. Ac.* comis] comes *Porph. opp. Porf. Ac.* tragici] traici *E* tragicis *u* motat licilius *E opp. Porph.'* acci *DEγ* (*β' σ a g*) *Porph.'* accii *Fλ'u* acti *v* Atti *Lambinus* Enni *Peerlk.* 54 ennii *u* (*g l*) Acci *Peerlk. opp. Pph.' Porph.'* minores *Ω'ς' Pph.' Porph.' Seruii Paris.* 7929 minores? ω [*Mediol.* 1477 *Venet.* 1478] minoris *g y* [*Argent.* III *Regin. Sorbon.* 1578 *Valentian.* 1] *Seruii Regin. quod nescio an recte in textum recipere noluimus; de homoeoteleuto cf. uu.* 81. 82. 83. 85 55 de se loquitur non ut] loquitur de se, ut de non *Peerlk. opp. Pph.' Ac.* reprensis *DEγφ ς'* reprehensis *ψλ'u Pph.'* rep̄hensis *λ* 56 uetat] notat *Ac. opp. Acr.* lucilii *u* (*g*) lucilli *v* legentis *y* [*Wolfenb.* III] legentes *Ω'ς'* 57 Querere *Eγ* num illius] non illius *ψ pr. opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr.* negarit *D* (*r in ras. ut uid.*) negauit *y* [*Bamberg. Wolfenb.* III] opp. *Pph.' Porph.'* 58 factos] altos *g y* [*Fran. uar. Gotting.* I *Harlei.* 4862 *Lips. pr. Sorbon.* 1578 *Wolfenb.* II *superscr.*] abtos *y* [*β uar.*] aptos *y* [*Dresd.* III *Harlei.* 2724] comptos *y* et] *om. E* euntis *D pr. γ* (*a r pr.*) *y* [*Gronou. Mellic. Montepess.*] uentis *E* euntes *D corr. cett.' ς' Acr.* *u.* 59 *sq. omis. y* [*Zulichem.* 1] 59 ac *DEFλ'ς'* (*et omn. codd. Cr.*) at *u* & *γ* (*a*) at sit *Lambinus* quid] qui *y* [2 *Bland.*] 61 cenatus *Eγλuς'* caenatus *DF* (*v l*) Etrusci] etrusce *γ pr. opp. Pph.'* 62 Cassi] crassi *φ opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr.* feruentuus *E* anni *u Pf. opp. Pph. Acr.* amne *σ y opp. Pph.' Acr.* 63 Ingeniom *γ* capsis — librisque] *del. Hitzigius opp. Pph.'* quem] quē *D opp. Pph.'*

ambustum propriis. fuerit Lucilius, inquam,
comis et urbanus, fuerit limatior idem, 65
quam rudis et Graecis intacti carminis auctor
quamque poetarum seniorum turba; sed ille,
si foret hoc nostrum fato dilapsus in *aeuom,
detereret sibi multa, recideret omne quod ultra
perfectum traheretur, et in uersu faciendo 70
saepe caput scaberet, uiuos et roderet unguis.
saepe stilum uertas, iterum quae digna legi sint,
scripturus, neque te ut miretur turba labores,
contentus paucis lectoribus. an tua demens
uilibus in ludis dictari carmina malis? 75
non ego: nam satis est equitem mihi plaudere, ut audax

TESTIMONIA.

65 cf. ecb. captiui 715: 'comis et urbanus, animo pius, ore serenus' 71 schol. Pers. 1, 106 Eutychis ars II 1 p. 467 K. cf. ecbasis captiui 13: 'saepe caput scabitur, uiuus conroditur unguis' 72—73 'saepe — scripturus' Hieronym. comment. in ecclesiasten cap. 2 72 'saepe stilum uertas' Pompeii commentum ap. Keil. V 1 p. 109

VARIA LECTIO.

64 propriis] *del. Hitzigius* *lucilius inquā* φ inquam] imq (= imquam) *u* *u.* 65 *omis.* φ 1 *opp. Acr.* 65 urbanis *F λ′y opp. ecb. capt.* limator ψ *opp. Ac. Acr.* 66 rudis et] Rudius *Casaubonus opp. Acr.* et] ex *y* [*Fran.*] a *y* at *Rutgersius* gręcis *Pf.* grcis *y* [*Barcin.*] gcis *Ac.* grecis Ω′ς′ *Pph.* intacti] qui intacti *Peerlk. opp. Pph.′ Ac.* auctor] actor *Pph. opp. Pf. Ac.* 67 set γ 68 fato] facto *E* dilapsus Ω′ς (laps *in ras.* β) dilatus σ *g* (*et* β *pr. ut uid.* 1 *Bland.*) delapsus *y* [3 *Bland.*] delatus *y* euum λ *u* aeuum *cett.* 69 D&errer& *E* Detraheret *y Acr. in interpret.* *u.* 71 *omis.* φ 1 *opp. Pph.′ Porph.′* 71 Sepe caput *E* scaberet] scabar& *E opp. Ac.* scalperet *y* [*Fran. uar.*] *Pph.′ Acr. in interpret.* unguis *D pr. Eγ* (*a r*) *y* [*Paris.* 7979] ungues *cett.′* ς′ *Pph.′ schol. Pers. Eutych.* 72 'iterum ad scripturus (scripturos *cod.*) retulit' *gloss.* γ quae] q. *E* legissint γ *a. ras. y opp. Hieronym.* legissent *u* 1 *opp. Hieronym.* sint] sunt *y* *comma post uocem* sint *delet Doederlinus* 74 demens] clemens *E pr. opp. Ac.* 75 Vilibus *D E γ φ u* ς *Pph.′* Milibus ψ λ′ (*et Fran.*) in ludis] illudis γ 76 nam] n̄ *u* equitem] equidē *E opp. Ac. omis. D pr.* mihi] *omis. u*

contemptis aliis, explosa Arbuscula dixit.
men moueat cimex Pantilius, aut cruciet quod
uellicet absentem Demetrius, aut quod ineptus
Fannius Hermogenis laedat conuiua Tigelli? 80
Plotius et Varius, Maecenas *Vergiliusque,
Valgius et probet haec Octauius optimus atque
Fuscus, et haec utinam Viscorum laudet uterque.
ambitione relegata te dicere possum,
Pollio, te, Messalla, tuo cum fratre simulque 85
uos, Bibuli et Serui, simul his te, candide Furni,
compluris alios, doctos ego quos et amicos
prudens praetereo; quibus haec, sint qualiacumque,
adridere uelim, doliturus, si placeant spe
deterius nostra. Demetri, teque, Tigelli, 90

TESTIMONIA.

77 'explosa Arbuscula dixit' Seruius ad ecl. 10, 6 79 'uellicat absentem Demetrius' Eutychis ars II 2 p. 2169 P.

VARIA LECTIO.

77 Contenptis *u* arbustula *E* (*g*) *Acr. cod.* *ν* arbuscula *cett.'ς' Pph.' Porph.' Ac. Acr. codd.* *γ* *Fran. Seruius* 78 cimex] *in ras.* *γ* (cimex *a*) *opp. Ac.* cumex *u opp. Ac.* pantillius *y* [*Fran.*] *Apitzius* potill⁹ *g* cruciet& *E* cruciat *y* 79 demetrias *Eutychis cod. Paris.* 80 M Fannius *ψ* (M *minio picta*) Faunius *y* [*β*] Fanius *g* ermocenis *E* ledat *E u* conuiua] cuia *E* tegelli *E* tigilli *g y* *u.* 81 *omis. D pr.* Plotius *γ F λ' u* (*a*) Plocius *D E ς'* uarius *D E γ* (*ν σ a g*) uarus *F λ' u* (*β' r*) maecenas *l y* [*Bamberg. Gronou. Lips.*] męcęnas *φ* mecęnas *γ ψ* mecenas *D E λ u ς'* Vergilius *Aldus* uirgilius *Ω' ς'* *uu.* 82 *sq.* ordine inuerso in *g y* [*Lips.*]

82 hec *λ* *omis. u* *ante uocem* Octauius *punctum ponit Düntzerus* hoctauius *γ* 83 haec] aeque *Maehlyus* utinam] uninã *E* laudet] laudat *F pr.* (*g*) 84 Ambicione *D F λ* 85 Pollo *E* Pollio *cett.' ς' Acr.* messalla *F λ* messala *D E γ u ς* (et *β*) fratre *E* (fracte *E*1) 86 bibuli *Ω' ς'* Bibule *Muretus* serui *D E γ u ς'* seruii *F λ* (*l* 2) his te] iste *E y opp. Ac. Acr.* Furni] furni *u opp. Ac.* 87 Cõpluris *y* [*Valentian.*] Complures *D γ* (*β' σ a g* Cm//pl: *ν*) Conplures *E F λ'* (*r*) Conpluresq; *u* Compluresque *y* 88 ptereo *E F λ' u* pretereo *D* sint *Ω'* (*ν a r et Fran.*) *Acr.* sunt *σ pr. g* (*et β*) qualia cumque *D γ λ'* qualiacumque *E F u Acr.* 89 Adridere *D E* (*ν*) Arridere *γ F λ' u ς' cons. Acr.* placeat *E* 90 te] *om. Pph.' ad h. l.* teque]

discipularum inter iubeo plorare cathedras.
i puer atque meo citus haec subscribe libello.

TESTIMONIA.

92 cf. ecbasis captiui 695: 'i puer, atque meae citus hunc impone coquinae'

VARIA LECTIO.

om. Porph.' ad u. 18 tigelli *Ω'ς'* tigilli *g y Pph.' ad h. l. et Porph.' ad u.* 18 91 Discupularū *E* Discipularum *DγFλuς Pph.' Ac. Acr.* Discipulorum *l* ι (*et β* ι) *y* 92 ĩ] ⁂ *γ* haec] hoc *y Ac. opp. Pph.'*

SERMONVM LIBER · I · EXPLIC̄ · ‖ INCIPIT LIBER II · *E* HORATII (HRATII *a*) FLACCI SERMONV̄ LIB̄ · I · EXPLICIT. INCIPIT (INCIP̄ · *γ*) LIB̄ · II · AD TREBATIV̄ IVRIS CONSVLTVM · *γ* (*a*) SERMONV̄ LIB̄ · I · EXPLIC̄ (EXP̄ *ψ om. λ*) INCIPIT · LIB̄ (*om. F*) · II · *F λ'* SERMONV̄ LIB̄ EXPLICIT · INCIPIT · SCD̄S *u subscriptione carent D* (*v g* ι) Expl. liber · I · Sermonum. Incip. · II · *σ* Q. HORATII FLACCI SERMONVM LIB̄ · I · EXPLICITVR · HINC SECD̄ ORDITVR *r* · Q · hoc̄ij flaccij S3monū liber pm9 explicit ‖ Incipit 29 foelici^r velut ɪ dyalogū. ‖ Trebanio loquit^2 *g* 2 *H*ORATII FLACCI SERMONVM ‖ LIBER · I · EXPLICIT · ‖ INCIPIT EIUSDEM ‖ LIBER · II · *Porph.*

Q. HORATI FLACCI

SERMONVM

LIBER SECVNDVS

I

Sunt quibus in satura uidear nimis acer et ultra
legem tendere opus; sine neruis altera quicquid
composui pars esse putat similisque meorum
mille die uersus deduci posse. Trebati,
quid faciam, praescribe. 'quiescas'. ne faciam, inquis, 5
omnino uersus? 'aio'. peream male, si non

TESTIMONIA.

II 1. 1—2 'sunt — opus' Porph.' et Acr. ad serm. I 1, 1

VARIA LECTIO.

II 1. ·NCIPIT Ł· SCĐS SERMONV̄· *ν* Ad trebatiū eqtē romanū scribit *u* Ad trebatium scribit equitem romanum *Porph.'* Ad trebatium quendam iuris peritum scribit et consulit quidnam faciat *Acr.* 1 satura *Porph. ad serm.* I 1, 1 satyra *Dψλ'* (*σ a g* et *β*) *Pph.' Porf. ad serm.* I 1, 1 *Acr. codd. ν et Bamb. ad serm.* I 1, 1 satira *E γ φ u* (*ν et Fran.*) *Acr. cod. γ ad serm.* I 1, 1 uidear nimis] nimis vider *E* uidear *D γ λ φ* 2 *ς' Porph.'* et *Acr. ad serm.* I 1, 1 uideor *F u* (*l ut uid., sed parum liquet*) *y om. Pph.'* 2 tendere *Ω'ς' Porph.'* et *Acr. ad serm.* I 1 tenere *g* intendere *y Nic. Heinsius* quidqđ *F* (quid quid *l*) quicquid *cett. ς'* (quitquid *g*) 3 Conposui *ν* (*et β*) Cv̄ posui *E pr.* Composui *cett.' E corr. ς* similis *Eγ* (*σ corr. a g*) *y* [*Bruxell.* 9777 *a* 1. *m. Valentian.* 1] similes *cett.' ς'* 4 die] die *λ* dieş *γ* deduci *DEγς'* diduci *Fλ'u* (*r uar.*) *y* 5 fatiā *u* prescribe *Fλ* quiescam *F* 1 *ut uid.* (*r*) *y* quiescas *cett.' φ* 2 *ψ uar. ς'* inquis] inqd *g* 6 aio] ago *E pr.* (aio *g*) *opp. Pph.'* non] nau *γ pr.*

optimum erat; uerum nequeo dormire. 'ter uncti
transnanto Tiberim, somno quibus est opus alto,
inriguumque mero sub noctem corpus habento.
aut, si tantus amor scribendi te rapit, aude 10
Caesaris inuicti res dicere, multa laborum
praemia laturus'. cupidum, pater optime, uires
deficiunt: neque enim quiuis horrentia pilis
agmina nec fracta pereuntis cuspide Gallos
aut labentis equo describat uolnera Parthi. 15
'attamen et iustum poteras et scribere fortem,
Scipiadam ut sapiens Lucilius'. haut mihi dero,
cum res ipsa feret: nisi dextro tempore, Flacci
uerba per attentam non ibunt Caesaris aurem,

TESTIMONIA.

7—8 'ter — alto' Ioannes Saresber. policr. I 8 15 schol. Pers. 5, 4 16—17 'et scribere — Lucilius' Prisc. VII 2, 4

VARIA LECTIO.

7 Obtimū λ ter] iter *E opp. Acr. Ioann. Saresber.* uncti] unti *γ opp. Ioann. Saresber.* *uersum* 9 *ante u.* 8 *exhibet y* [*Valentian.*] Transnato *E γ pr.* (β') *Pph.' opp. Acr. Ioann. Saresber.* Trans nanto φ Trasnanto ψ 9 Inriguum *D E F λ u* (ν) Irriguum *γ ς'* 10 rapit] capit *D pr. y* [*Basil.* 1 *Bentlei Colbertinus*] *Bentl.* 11 Cesaris *E u* 12 Premia *u* obtime λ 14 nec] ne *E* (ν) *y opp. Pph.'* fracta] facta *E opp. Pph.' Porph.' Ac.* pereuntis *E γ* (*a* 1) *y* [*Bruxell.* 9777 *Gronou.* 1 *Mellic.*] *Pph.'* preuntis *D* pereuntes *F λ' u ς'* 15 labentes *E opp. schol. Pers.* describit *D F λ'* (β' σ r 2 *uar.*) describat *E γ u* φ 2 *uar.* ψ 2 (*var et* β *corr.*) describet *g* ['describat. *sic habet cod. Mart. ceteri aut* describit *aut* describet' *Cruq.*] descripsit *schol. Pers.*

uuulnera *y* [*Regin.*] uulneha ψ uulnera *cett.' ς' schol. Pers.*

16 At tamen *D λ' opp. Pph.' Ac.* 17 Scipiadam Ω' ς *Pph.' Priscianus* Scipiadem *y* [*Dresd.* III] haut *E λ* (σ) haud *D γ F u ς* (*et* β) *Ac.* (haud *Fran.*) aut *y* [1 *Bland.*] deero Ω' ς' (*et idem cod. Bland.*) dero *g* 18 Cum *D E γ φ u ς Ac.* quùm *y* [*idem cod. Bland.* (?)] Dum ψ λ' (*et* β *corr. Fran.*) res] *omis.* ψ *pr. opp. Ac.* ipsa] ista *Peerlk. opp. Ac.* feret] fer//t ψ ferat *y* ferunt *Ac.* nisi] aut *y* [*idem cod. Bland.*] *opp. Acr.* dextro] deero *D a. ras.* dero *D p. ras. opp. Acr.* 19 per attentam] parat tentā *E* attentam] attantā φ *opp. Pph.' Porph.'* cęsaris *u*

cui male si palpere, recalcitrat undique tutus. 20
'quanto rectius hoc quam tristi laedere uersu
Pantolabum scurram Nomentanumque nepotem,
cum sibi quisque timet, quamquam est intactus, et odit?
quid faciam? saltat Milonius, ut semel icto
accessit feruor capiti numerusque lucernis; 25
Castor gaudet equis, ouo prognatus eodem
pugnis; quot capitum uiuunt, totidem studiorum
milia: me pedibus delectat claudere uerba
Lucili ritu, 'nostrum melioris utroque.
ille uelut fidis arcana sodalibus olim 30
credebat libris, neque, si male cesserat usquam,
decurrens alio, neque si bene: quo fit, ut omnis

TESTIMONIA.

26 schol. Statii Theb. VI 329 27—28 'quot — milia' schol. Pers. 5, 52 29 Porph.' uita Horati

---

VARIA LECTIO.

20 si palpere, recalcitrat] equus palpare recalcitrat, *Peerlk.* palpebre *D a. ras. y Pph. opp. Porph. Ac.* palpare *v y opp. Pph.'* recalci//trat *ψ* recalcitret *y Bentl. opp. Ac.* 21 hoc] hic *E quod quidem inrepsisse uideatur ex art. p.* 140 laedere *y* [*Argent.* III *Bamberg. Montepess.*] ledere *Ω'ς' u.* 22 *del. Apitzius* (*conl. serm.* I 8, 11) *opp. Ac. Acr.* 22 Panto labū *E γ F* Pantobabum *D pr. opp. Ac.* scurram] scurritē *E* que *D E γ u φ corr.* (*v a g et β, σ in litura*) *Pf. pr.* ue *F λ'* (*r et Fran.*) *Pph. Pf. corr.* nepotem] nopotē *E* poetā *u* 1 *opp. Pph.'* 23 cum] quem *Doederlinus opp. Acr.* quisque] quis$^{q.}$ *E* 24 millonius *g y Pph.' Porph.' inscr. ap. Gruterum* 54, 1 milonius *Ω'ς' Porph. alt. l. Acr.* semel] simul *y Porph.' in interpret.* icto] uncto *Peerlk. opp. Ac.* 25 numerus] numeris *E opp. Pph.' Ac.* 26 Castor] ℞ Castor *u* 27 quot] quod *E φ* 1 (*l* 1) *Ac.* uiuunt *Ω'ς' schol. Pers. u.* 28 *omis. E* 1 *opp. Ac.* 28 Milia *Ω'ς' Ac.* uerba] uerbū *u y* 29 Lucilii *u* (*v σ g et Fran.*) *opp. Porphyrionis uita* ritu] ritum *Porph.' uita Horati* 29—37 *interpunxi cum Keckio* 30 uelud *Ac.* archana *λ' u* qui arcana *Peerlk. opp. Pph.'* 31 nec si male res erat *Gogauius* neque se male gesserat *Peerlk.* gesserat *D E γ F λ' u corr.* (*v σ a g r et β corr. Fran. omn. Cruq.*) cesserat *u* 1 (*et β pr.*) *y* usquam *D E γ F λ' ς'* umquam *u φ uar.* (*σ* 1 *r et β in ras.*) [vnquam 1 *Bland.*] 32 quo] qđ (= quod) *E opp. Ac.* omnis] oms *u pr. y opp. Acr.*

uotiua pateat ueluti descripta tabella
uita senis'. sequor hunc, Lucanus an Apulus, anceps:
nam Venusinus arat finem sub utrumque colonus, 35
missus ad hoc pulsis, uetus est ut fama, Sabellis,
'quo?' ne per uacuum Romano incurreret hostis,
siue quod Apula gens seu quod Lucania bellum
incuteret uiolenta. sed hic stilus hau petet ultro
quemquam animantem et me ueluti custodiet ensis 40
uagina tectus: quem cur destringere coner
tutus ab infestis latronibus? o pater et rex
luppiter, ut pereat positum robigine telum,
nec quisquam noceat cupido mihi pacis! at ille
qui me commorit (melius non tangere! clamo), 45
flebit et insignis tota cantabitur urbe.

TESTIMONIA.

35 Porph.' uita Horat. 42—43 'o — rubigine ferrum' Prisc. XV 6, 35 44—46 'at — flebit' Prisc. XVII 1, 5 44 sq. cf. ecb. captiui 553—555: 'nec quisquam noceat cupido mihi pacis, et ultra de grege conuentus non sit, qui calcitret ullus, qui te commouit, melius non tangere scibit' 45—46 'qui — flebit' Prisc. X 3, 16

VARIA LECTIO.

34 apolus γ apulus *cett.'* ς' *Acr.* appulus *v y* 35 finem] *om. Pph.' opp. Porph.' uita Hor.* 36 Massus *D opp. Acr.* ut] et *g y* 37 quo ne] ne quo *Doederlinus opp. Acr.* uacuum Ω' ς' *Ac.* (uactium *Acr.*) 38 Sęue λ quod . . . quod] quid . . . quid *Bentl.* appula *v* (*et* β) seu quot *F* bellum] belli *Bentl.* 39 incurrę *E* set γ si *E opp. Pph.' Ac.* hau *Pph.* haut *E* λ (σ) haud *cett.* ς' *Pf.* aut *aut* ut *a* 1 petet] pitó (*an* pretī?) *E opp. Pph.'* petit σ *y opp. Pph.'* 40 quemquam] Quēq; *u* 41 quem] quę *E opp. Ac. Acr.* destringere *D E* γ ψ *uar.* ς' distringere *F* λ' *u* coner *D in ras. u.* 42 *in rasura D* 43 luppiter *E u* ς' *Pph.* lupiter *D* γ *F* λ' (*u*) *Pf.* positum Ω' ς' *Pph.' Priscianus* potius *Peerlk.* robigine *E y* rubigine *cett.'* ς' *Priscianus* telum] taelum *F* λ' ferrum *Priscianus opp. Ac.* collum *y opp. Ac.* 44 pacis] paucis ψ *a. ras.* (*l a. ras.*) ille Ω' ς' *Priscianus* illi *Peerlk.* 45 commorit *D E* γ *u* ς' *Ac. Priscian.* conmorit *F* λ commouit *ecb. capt. opp. Acr.* commordit *y Rutgersius* 46 fleuit 5 *codd. Prisciani lib.* XVII., 2 *codd. lib.* X. *opp. Acr.* tota] nota *E opp. Acr.* urbę *F*

Ceruius iratus leges minitatur et urnam,
Canidia Albuci, quibus est inimica, uenenum,
grande malum Turius, siquid se iudice certes.
ut quo quisque ualet suspectos terreat, utque 50
imperet hoc natura potens, sic collige mecum.
dente lupus, cornu taurus petit: unde, nisi intus
monstratum? Scaeuae uiuacem crede nepoti
matrem: nil faciet sceleris pia dextera; mirum:
ut neque calce lupus quemquam neque dente petit bos: 55
sed mala tollet anum uitiato melle cicuta.

TESTIMONIA.

54 cf. ecb. captiui 530: 'uerum nil sceleris faciat pia dextera regis' 55 cf. ecb. capt. 365: 'nam neque calce lupus neque quemquam dente petit bos'

VARIA LECTIO.

47 Ceruius] Seruius *y Lambinus opp.* Ω′ ς′ (*et omn. Bland.*) *Pph.′ Porph.′ Ac.* minitatur] imitatur *Porph.′* minatur *Acr.* 48 Canida *λ opp. Pph.′ Ac.* Canidiam *γ pr. opp. Pph.′ Ac.* albuci Ω′ ς′ *Pph.′ Porph.′ cons. Acr.* albuti *y* Albutius *Porph. alt. l. in interpret.* albu. *Ac.* est] *omis. D pr.* 49 malum] malū *E* turius *Eγλψ uar. u 2 in marg.* ς′ *Pph.′ Porph.′ Ac. Acr.* turias *D F (l)* torius *u* Furius *Cruquius* quid . . . certes *Eγ (ν 1 σ a et β) Pph.′* quis . . . certes *r 1* quid . . . certet *D corr. y* quis . . . certet *DFλ′u γ uar. (ν 2 g r 2 et Fran.)* quid sibi . . . certes *Apitzius* 50 ut] Et *u opp. Ac.* ualet] ualeat *u* ualeat *g* 51 mecum] metū *λ a. ras. opp. Pph.′* 52 cornu] cornu *D* (curnu *D 1*) 53 Monstratã *F 1 (l 1) opp. Ac.* scaeuae *γ* sceuę *DFλ′u* sęue *E* crede] credere *F a. ras. opp. Pph.′ Ac.* 54 nil] nilnil *λ* faciet] facet *λ opp. Acr.* faceret *u opp. Acr.* faciat *g (et Fran.) y ecb. capt. opp. Acr.* mirum Ω ς′ *Ac.* //mirum *l* mirum est *y* uerum *y signum exclamandi post* mirum *ponit Stallbaumius, interrogationis signum Halmius* mirum ni (*uel* si) *Bentl.* mirum, quin *Goellerus* nimirum *Meinekius* mirum: at *Horkelius* 55 neque] ne *E* quemquam] quenq *u* q̃quã *g* neque dente] dente *λ* nec dente *φ (l)* dente *ψ* petit] petit *λ* petat *F (σ corr. g l) y* petit *in ras. ut uid. D* 56 Set *γ pr.* mala] male *E 1 γ pr. (β′r 1) Pph.* mala *DFλ′u E2 γ corr. (ν σ a g r 2) Pf.* tollet]

ne longum faciam: seu me tranquilla senectus
expectat seu mors atris circumuolat alis,
diues, inops, Romae, seu fors ita iusserit exul,
quisquis erit uitae scribam color. 'o puer, ut sis 60
uitalis metuo, et maiorum nequis amicus
frigore te feriat'. quid? cum est Lucilius ausus
primus in hunc operis componere carmina morem,
detrahere et pellem, nitidus qua quisque per ora
cederet, introrsum turpis; num Laelius aut qui 65
duxit ab oppressa meritum Karthagine nomen,
ingenio offensi aut laeso doluere Metello
famosisque Lupo coperto uersibus? atqui
primores populi arripuit populumque tributim,

TESTIMONIA.

69 gloss. Mai class. auct. VIII 579

VARIA LECTIO.

toll& *E* (tellet *E* 1) tollit σ *y opp. Pph.'* uiciato *D γ* cicuta] //icuta *λ opp. Pph.'* 57 Neu *u* 58 Exspectat *λ pr.* Expectet *g* Expectat *cett.* ς' mors] sors *γ pr.* mors iam *Peerlk.* circum uolat *D E γ ψ* circumuolat *φ λ u* 59 rome *λ* iusserit Ω'ς' luserit *r* 1 *y Fea* exul Ω'ς' *Ac.* 60 erit] erat *λ pr. ut uid.* uite *λ* 61 et] *del. Keckius* maiorē *E* amicus] amicis *D pr.* 62 Frigora *ν* 1 *Ac.* est] *omis. D ω* 63 hunc] hūc *λ* huc *g* hunc . . . morem] hanc . . . formam *Marklandus* componere *D E γ λ'* (β' σ *a r*) conponere *F u* (*ν*) ꝑpone *g* 64 pellem] morē *u* qua] ꝗ (= quia) *a* (*a* 2 *uar.:* qua) *y opp. Ac.* 65 Cęderet *γ* Cederet *ν y* [*Vossianus*] in cederet *y Nic. Heinsius* introrsum] intorsum *D y* introrsus *g y* lelius *D E γ u* aut *E γ F λ' D in ras.* (β' *ν corr.* σ *a r*) et *D a. ras. ut uid. u* (*ν pr. g r* 2 *uar.*) 66 opressa *E* kartagine *E* (*ν et Fran.*) cartagine *D F λ* (*g r et* β cart: *l*) carthagine *γ pr.* (σ *a*) karthagine *γ corr.* chartagine *u* 67 Ingeno *λ* laeso] lapso *λ* les//o *D* leso *u* deluere *E* 1 metællo *D a. ras.* 68 Famosiq. *D opp. Pph.'* que] ue *Cuninghamus opp. Pph.'* copto *D cf. Lachm. Lucr. p.* 135 *sq.* cooptis *u* cooperto *cett.'* ς' *Pph.'* atqui] &qui *F* (*l a. ras.*) *y* atq̃ (= atque) *g* 69 populum] populis *glossar. Mai opp.* Ω'ς' (*et omn. codd. Cruquii*) *Pph.' Ac. Acr.*

scilicet uni aequs uirtuti atque eius amicis. 70
quin ubi se a *uolgo et scaena in secreta remorant
uirtus Scipiadae et mitis sapientia Laeli,
nugari cum illo et discincti ludere, donec
dequoqueretur holus, soliti. quicquid sum ego, quamuis
infra Lucili censum ingeniumque, tamen me 75
cum magnis uixisse inuita fatebitur usque
inuidia, et fragili quaerens inlidere dentem,
offendet solido, nisi quid tu, docte Trebati,
dissentis. 'equidem nihil hinc diffindere possum;
sed tamen ut monitus caueas, ne forte negoti 80
incutiat tibi quid sanctarum inscitia legum:

VARIA LECTIO.

tributim *Dγ Fλ'u E* 2 ς' (*et omn. codd. Cruquii*) *Pph.'* tributum *E* 1 (*g*) *y Lambinus* 70 equs *a* aequus *Ω'* (*νσr* 2) equis *r* 1 equus *β'g* 71 uulgo *Ω'ς'* et] et *F* scaena *σ l y* scena *Ω'ς'* 72 scipaidę *D* laeli *Eγφψ corr. λ corr.* (*a* 1 *l*) lęlli *D* laedi *ψ a. ras. λ pr. opp. Acr.* lęlii *a* 2 (*et Fran.*) lelii *u* (*ν r* 2) leli *σgr* 1 (*et β*) 73 distinti *γ* 74 Dequoqueretur *γFu* (*β'a*) *y* [*Bamberg.* 1 *Barcin. Gronou. Vossian.*] Dequoqueret *λ* (Dequeretur *l*) Dequeritur *E* Decoqueretur *D*(*νσgr*) *cf. art. poet.* 186: 'quoquat' *Verg. Aen.* VII 636: 'requoquont' *Ouid. met.* VII 265: 'inquoquit' *et cf. Quintil. instit.* VI 3, 47: 'quae Ciceroni aliquando sed non in agendo exciderunt, ut dixit, cum is candidatus, qui coci filius habebatur, coram eo suffragium ab alio peteret: ego quoque tibi fauebo' holus *Ω'ς'* olus *ν* quidquid *F* (*σa* 1 *l*) qd *g* quicquid *cett.* ς' quamuis] quã uis *ψ* qmuis *λ* quauis *y* 75 lucilii *Fλ'u Pph. Porph. opp. Pf. Porf.* 77 querens *λ u* inlidere *Eγ Fλ* 1 (*νagr et β* 1) illidere *Du* (*σl et β* 2 *Fran.*) 78 Offendit *σy* Offend = Offendis *Ac. opp. Acr.* solido] solito *D uar. opp. Acr.* trabati *E* 79 nihil *DEγFλ'*(*νσar et Fran.*) *Pph.'* nichil *u* (*et β*) nil *g* hinc] hic *y opp. Ω'ς'* (*et omn. codd. Cruq.*) *Pph.'* diffingere *γu* (*β'a r et* 3 *Bland.*) *Ac.* difingere *σ* deffinge *g* diffindere *D pr.* (*ν corr. et Fran. uar. V*) *y* diffindere *D* diffundere *E* diffidere *F λ u uar.* (*ν pr. l* 2, *l* 1 *n. l.*) *Pph.'* 'Diffingere legitur et (*om. Porph.*) diffidere' *Porph.'* his diffindere *Bentl.* 'Praetor enim solebat dicere: hic dies diffisus (diffusus *Fran.* confisus *ν om. γ*) esto' *Acr.* 80 Set *γ pr.* negoci *λ* negotii *Fu u.* 81 *omis. γ pr. opp. Pph.' Porph.'* 81 l//ncutiat *D* Incitiat *E opp. Pph.'* sanctarum] scaurũ *u opp. Pph.' Ac.*

si mala condiderit in quem quis carmina, ius est
iudiciumque'. esto, siquis mala: sed bona siquis
iudice condiderit laudatus Caesare? siquis
obprobriis dignum latrauerit, integer ipse? 85
'soluentur risu tabulae, tu missus abibis'.

II

Quae uirtus et quanta, boni, sit uiuere paruo
(nec meus hic sermo est, sed quae praecepit Ofellus
rusticus, abnormis sapiens crassaque Minerua)

TESTIMONIA.

82—83 'si — iudiciumque' Apollinar. Sidon. epist. 11 Ioann. Saresber. policr. VII 24

VARIA LECTIO.

u. 82—84 in — condiderit] *omis. y* [*Montepess.*] 82 condederit *ν* 83—86 ['esto si quis mala. *Haec sunt Horatii percontantis Trebatium ad eum usque uersum*, soluentur risu t. *idque cum nota interrogationis in V' Cruq.*] 83 Iuditiū *Eu* set *γ pr.* 84 laudatus *DEγFu* (*ν a g l* 1 *r et* 2 *Bland.*) laudatur *λ* (*β' σ l* 2) cesare *u* 85 Obpbriis *DFλ'u* (*β' ν σ r*) Opprobriis *γ* (*a g*) Oppriis *E* opprobrium *y* [2 *Bland.*] latrauerit *Ω' ς'* lacerauerit *y Lambinus Bentl.* ipse *φ opp. Ac. Acr. ipse ψ* 86 tabulae *Ω' ς' Pph.'* rabulae *Franckeus opp. Pph.' Acr.* subsellia: *Peerlk. ex Porph.' Acr.*

II 2. AD OFFELLIVM *DE* EGLOGA · II · *F* EGLOGA · II · AD OFELLVM *λ inscriptione carent γ u* 'In hac egloga sub persona Ofelli luxuriosos carpit' *Porph.'* 'In hoc sermone sub persona Ofelli cuiusdam stoici lacerat luxuriosos' *Acr. huic sermoni primum edito uersus* 2 *sq.* 112—136 *defuisse, sermonem olim tantum ad u.* 111 *pertinuisse, posterius editum additis uersibus* 2 *sq.* 112—136 *esse putat Keckius, totam eclogam Lucano attribuit Hitzigius conlato prooemio cum Pharsal.* IIII 377, *sed Horati nomen testantur Priscian. Eutych. schol. Pers. Seruius Charisii ed. princeps.* 1 boni *D pr. E γ F λ u ς'* (*et omn. Bland.*) bono *D corr.* bonis *l a. ras. y Pph.' Acr.* sit] quid *uel* quanta homini sit *Peerlk. opp. Pph.'* 2 set *γ* quae *Ω'* (*σ a g et β*) quem *ν l* 2 *r* (*et Fran.*) precepit *λ* recepit *E* ofellus *DEγFuς'* offellus *λ pr.* ofella *σ superscr. Torrentius Bentl. opp. Acr.* 3 abnormi *Eγ pr. λ u pr. F p. ras.* (*ν p. ras. σ a l p. ras. et β* 3 *Bland. uetustiss.*) *Acr. uar.* abnormis *γ corr. F a. ras. u corr.* (*ν a. ras. g l a. ras. r et Fran. a. ras.*) *Ac.* ab normis *D* 'ultra normam philosophiae peritus, aut abnormi recta' *Acr. cf. Cic. Lael.* 5, 18: 'ad istorum normam fuisse sapientis'

discite, non inter lances mensasque nitentis,
cum stupet insanis acies fulgoribus et cum 5
adclinis falsis animus meliora recusat,
uerum hic inpransi mecum disquirite. 'cur hoc?'
dicam, si potero. male uerum examinat omnis
corruptus iudex. leporem sectatus equoue
lassus ab indomito uel, si Romana fatigat 10
militia adsuetum graecari, seu pila uelox
molliter austerum studio fallente laborem
seu te discus agit (pete cedentem aera disco),
cum labor extuderit fastidia, siccus, inanis
sperne cibum uilem, nisi Hymettia mella Falerno 15

TESTIMONIA.

II 2. 8—9 'male — iudex' Hildebertus mor. philos. 985 10—11 'uel (uelut cod. P) si — adsuetum' Eutychis ars II 3 p. 470 K.

VARIA LECTIO.

4 lances Ω′ς′ *Pph.′* nitentis *D E γ* (*a*) *y* [*Bruxell.* 9777 *Regin. Vossian.* 1] nitentes *F λ′ u* (*β′ ν σ g r*) *Acr.* 5 insanis] in uanis *Peerlk. opp. Ac. Acr.* *u.* 6 *omis. E* 1 *aut pr.* 6 Adclinis Ω′ (*β′ ν a r* Adcliu: *g*) Acclinis *σ Ac. cf. Verg. Aen.* X 835
7 Verbū *E* inpransi Ω′ς *Ac. Acr.* inprensi *y* [*β pr.*]
8 uero *D pr. opp. Ac.* examinat] æxaminat *ψ* exanimat *u opp. Ac. Acr. Hildebert.* 10 *sqq. Stallbaumius interpunctionem sustulit post* indomito, *post* aera disco *suspensae orationis signo interposito*
10 lassus] Lassus *D* Lassus *y* [*Regin.*] Lais' *y* [*Valentian.*] Lapsus *ω Acronis cod. Fran. opp. Acr. codd. γ ν* fatigat] fatiget *Eutych.*
11 Milicia *D* Malitia *ψ opp. Pph.′ Eutych.* adsuetum *D F λ′ E* 2 (*ν σ r et β*) *Pf. Eutych.* atsuetū *E* 1 assuetum *γ u* (*a g et Fran.*) *Pf.* gręcari *Pf.* g̃cari *y* [*Zulichem.*] grecari Ω′ς′ *Ac.* egregari *Pph.* 'aut luxuriari aut Graeco more ludere' *Porph.′* 12 molliter austerum] *del. Peerlk. opp. Ac.* molliter] Mollito *uel* Molire *quidam ap. Lambin. opp. Pph.′ Ac.* studio fallente laborem] *post uocem* agit (*u.* 13) *ponit Peerlk.* fallente] fallante *D* fallante *ν* 13 agit Ω′ς′ (*et a* 2 *uar.*) aget *ν g y ait a* pete — disco] *del. Peerlk.* cedentem] cędentē *ψ φ* 2 cędente *φ* 1 (*l*) aera] mera *F* 1 (*l* 1) 14 extuderit *D E γ* (*β′ ν σ a g l p. ras.*) *Ac.* exstuderit *F* (*l a. ras.*) extulerit *λ u* (*r et β p. ras.*) *y* expulerit *y Bentl.* 15 Spenne *u a. ras.* hymettia *g y* [*Lips.*] himettia *D a. ras. γ* hymetia *F λ′* (*et β*) hymetica *y* [*Fran.*]

ne biberis diluta. foris est promus, et atrum
defendens piscis hiemat mare: cum sale panis
latrantem stomachum bene leniet. unde putas aut
qui partum? non in caro nidore uoluptas
summa, sed in te ipso est. tu pulmentaria quaere 20
sudando: pinguem uitiis albumque neque ostrea
nec scarus aut poterit peregrina iuuare lagois.
uix tamen eripiam, posito pauone uelis quin
hoc potius quam gallina tergere palatum,
corruptus uanis rerum, quia ueneat auro 25
rara auis et picta pandat spectacula cauda:
tamquam ad rem attineat quicquam. num uesceris ista
quam laudas pluma? cocto num adest honor idem?

TESTIMONIA.

16 'non biberes — antrum' gloss. Mai class. auct. VIII 459 23—24 'posito — palatum' Prisc. VIIII 9, 50 24 schol. Pers. 3, 114

VARIA LECTIO.

himettia *D a. ras.* himetia *ED p. ras.* (*ν a*) himecia σ hyme//*cia r* hymetica *y* [*Fran.*] ymetia *u* felerno *ψ* 16 diluta] duluta *E* deluta σ *y* *opp. Ac. glossar. Mai* est] tibi *Peerlk.* 17 Defendes *a opp. Ac.* piscis *D pr.* γ (*ν a g r* 1) *y* [*Bruxell.* 9777 *Valentian.* 1] pisces *EFλ′u D corr.* (β′σ *r* 2) 18 stomacū *Fλ* (β′) leniet *Dγ Fu* ς′ lenk& *E* liniet *λ u.* 19 *omis. u opp. Ac. Acr.* 19 partum? non in] paritur non ex *Peerlk. opp. Ac. Acr.* 20 set γ pulmentaria] pulumentaria *D opp. Pph.′ Ac. Acr.* quere *λ* 21 neque Ω′ς′ *Pph.′* nec *g y* ostrea *D* 22 lagonis *Fλ′ Pph.′ Ac.* laganis *g* 23 tamen] tandem *y* [2 *Bland.*] *opp. Ac. Acr.* 24 pocius *D* quam] qua *E opp. Priscian. schol. Pers.* 25 'Variis (uanis *Pph.*) rerum quia ueneat] pro uariis rebus' *Pph.′ Porph.′* uanis] uariis *y* [*Dresd.* II) *Pf. opp. Ac. Acr.*

26 picta . . . cauda] pictam . . . caudam *Peerlk.* pandat] pandet *ψ* pandet *y* pandit *u* (*g pr.*) *y* cauda] caudla *E* cauda? *y* [*et illi* 2 *Bland.*] 27 Tamquam *Dγλ′ς′* Tanquam *EFu* (*a g*) ad] *omis. D* attineat *D Eγ* (*ν σ a r* 2) adtineat *Fλ′ u* (β′) ptineat *g r* 1 *y* qdquā *g* num] nec *l* 1 nc *ν* nc *y* [*Montepess.*] 28 Quē *E* 1 cocto num adest] coctone etiam est *Bentlei dubia suspicio* num] nec *γ corr. y opp.* Ω′ς′ (*et codd. Bland.*) *Pph.′* honor Ω′ς′ *Pph.′* color *g* (*et* 1 *Bland.*) *y* ω *opp. Pph.′*

carne tamen quamuis distat nil, hac magis illam
inparibus formis deceptum te petere esto. 30
unde datum sentis, lupus hic Tiberinus an alto
captus hiet? pontisne inter iactatus an amnis

VARIA LECTIO.

29 quã uis *DFλ* (*a*) quamuis *Eγu* (*νσgr et β*) *Pf. Acr.* quinis *Ac. opp. Acr. omis. Pph.* distat] distet *u y Acr.* instat *D pr. ut uid.* nil] nihil *E* (*σ*) nichil *g y* nihilo *G. Wagnerus* hac *DEγ Fλ'ς'* hęc *u y* hec *g y* magis] auis *Peerlk.* illa *DγFλ'uς* illã *Eγ uar. ψ uar.* (*σ g et β*) *Acr.* ista *y* [*Fran.*] illa ac *Hitzigius* 'Carne tamen hac (hanc *Porph.* hac// *Porf.*) magis illam petere deceptum (decęptum *Porph.*) inparibus formis, quamuis nihil distet, esto' *Porph.' hoc schol. in Porph.' post sch. ad uerba:* pontisne inter iactatus (32) *et ante schol. ad uerba:* inparibus formis (30) *extat.* 'Carne tamen quamuis (quiuis *ν*). Hoc interrogatiue (interrogatione *ν*). Sensus: Quamuis enim hoc (*om. ν*) carne distet, magis tamen illam te petere (repetere *γ*) inparibus (tepetem paribus *ν*) formis deceptum esto ·ι· (*om. ν*) concedamus. Non distat inquit sed ideo petis quia maior est' *Ac. Acr.* carne] carnis (*nominat.*) *Weilius* carpe tamen, quamuis distat nihil, hanc magis illa! *Praedicowius* carne tamen, quamuis distat nil, hac magis illâ *Gesnerus* carne tamen, quamuis distat nihil hac, magis illa —: *Fr. Iacobus* Carne tamen, quamuis distat nihil, hac magis illa —: *Haackeus* carne tamen quamuis distat nihil haec magis (= lanx, *cf. Plin. nat. hist.* XXXIII 146 *Digest.* XII 6, 36. *cl. Varr. l. l.* V 25, 34) illa *censor Ienensis a.* 1837 carne tamen —, quamuis distat nil hac magis illa, imparibus *A. Moebius* c: t: q: d: nil hic magis illa *Cuninghamus* nihil hac magis illa, et *Sanadonus* nihil haec magis illi *Valartus* (*qui post u.* 24 *ponit hunc u.*) carne tamen quamuis distat nihil, hac magis illa *Kirchnerus* carne tamen, quamuis distat nihil hac auis illã *Heindorfius* 'carne tamen!' quamuis distat nihil haec magis illa? — *E. C. Franckeus* carne tamen, quamuis distat, uis hac magis illa: *H. I. Hellerus* carne tamen quamuis distat nil, hanc (*uel* hunc) magis illâ imparibus formis deceptum te patet — esto (= *ab edendo*) *Simonisius* carne tamen quamuis distat nil hac magis illã, inparibus formis deceptum te patet', *Hauthalius*, *uersum* 29 *delent Goerlitzius et Meinekius cui praeterea inserendus post* illa *uidebatur esse uersus fere hic:* delector; pulchri quid habet Iunonius ales? 30 Imparibus *γ ς'* Inparibus *D E F λ'u Pph.* (τρ: *Pf.*) te patet *F λ'u D* 2 *γ uar.* (*β'νσ corr. r*) te *patet D* te petere *D* 1 *ut uid. γ ψ uar.* (*σ pr. a g et β corr.*) *Porph.'* (*om.* te) *Acr.* depetere *E* (deperere *E* 1) 31 datum] autem *Peerlk. opp. Ac.* ratum *Franckeus opp. Ac.* an] in *F* (*et β*) *y opp. ψ uar. cett.'* *de Porph.' uide appar. ad u.* 29
32 pontis *D* 1 *ut uid. E γ* (*νagl*) *y* [*Barcin. Gronou.* 1 *ut uid. Mellic.*

ostia sub Tusci? laudas, insane, trilibrem
mullum, in singula quem minuas pulmenta necesse est.
ducit te species, uideo: quo pertinet ergo 35
proceros odisse lupos? quia scilicet illis
maiorem natura modum dedit, his breue pondus.
ieiunus raro stomachus *uolgaria temnit.
'porrectum magno magnum spectare catino
uellem' ait Harpyis gula digna rapacibus. at uos 40
praesentes, Austri, quoquite horum obsonia. quamquam
putet aper rhombusque recens, mala copia quando
aegrum sollicitat stomachum, cum rapula plenus

TESTIMONIA.

38 Hildebertus mor. philos. 985 ecbasis captiui 631 40—41 'at — opsonia' schol. Γ (non Acr.) ad serm. II 8, 6 43 cf. ecbasis captiui 552: 'tu dispone domum, ne quis sollicitet aegrum'

VARIA LECTIO.

Monac. I *Regin.*] *Pph.'* pontes φ λ *u corr.* (β'σr) *Acr.* pontos *D* pontus ψ *pr. u pr.* amnis] annis *u* 33 Hostia γ (*et Fran.*) *Acr. alt. l.* tusci *D* insana *E* 34 sigula *E* 35 quo *D E γ u* ψ2 *uar.* (νσag) *Pph.'* quid *F λ'* (β'r) *u.* 38 *suspectauit Bentl. opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr., post u.* 22 *ponit Doederlinus* leuinus *D* 1 leiunis λ raro *D E γ λ φ uar.* ψ 2 *uar. u* 2 *uar.* ς' (*et omn. codd. Cruqu.*) *Ac. Hildebert. ecb. capt.* rari γ *uar.* y [*Vossian. p. ras.*] raris *F u* (*l* 1) y *Pph.'* rare *Porph.' in interpret.* 'rari (raris *Fran.*) magis lego . . . alii rare legunt cum in usu habeamus raro' *Acr.* stomacus λ (*et* β) uulgaria Ω' ς' *Ac.* temnit *D E γ* (*a g*) *ecb. capt.* tẽpnit *F λ'* (β'νσ) tenpnit *u* tepmnit *r* tempsit *Hildebertus* 39 Porretũ *F* magno] magnu *D pr.* γ *pr.* magnum *r* 40 Velle *D* 1 γ (*r*) Vellem *E F λ' u D* 2 ς' Vell& ν ait] agit γ harpyis y [*Lips.*] arpyis *D* γ *E* 2 (*r*) harpiis *g* arpiis *F λ' u* (β'σa) *cons. Acr.* arpigis ν arpis *E* 1 *cf. Verg. Aen.* III 212 VI 289 41 Presentes *D E u Ac. omis. schol. Γ serm.* II 8, 6 *opp. Pph.'* Austri] Austris *Hamacherus* quo quite y [*Fran. Gronou.* 1 *a. ras.*] coquite Ω' ς obsonia *D E γ corr. F λ' u* (β'σ g r) *schol.* γ *serm.* II 8, 6 opsonia ν *schol. E serm.* II 8, 6 oposonia γ *pr.* op//sonia *a* quamquam *D E γ u* (β'σgr quanqã ν quaquã *a*) *Ac.* quãuis *F λ'* (quã uis ψ) y 42 rombus *D E γ u* (νσa) rhombus *F λ'* (β'g) rombos *r* que] *om. u pr.* mala] male *E* (ν) y 43 A//grũ *D* sollicitat *E*; sollicitas *E* 1 stomacũ λ

atque acidas mauolt inulas. necdum omnis abacta
pauperies epulis regum: nam uilibus ouis 45
nigrisque est oleis hodie locus. haut ita pridem
Galloni praeconis erat acipensere mensa
infamis. quid? tunc rhombos minus aequor alebat?
tutus erat rhombus tutoque ciconia nido,
donec uos auctor docuit praetorius. ergo 50
siquis nunc mergos suauis edixerit assos,
parebit praui docilis Romana iuuentus.
sordidus a tenui uictu distabat, Ofello

VARIA LECTIO.

44 mauolt *EFλ'y* [*Bamberg. Regin.* 1] mauult *Dγuς Pf. Acr.* mala uult *Pph.* necdum *Eφλu Ac.* nec dum *Dγψ* omnis] omnes *Ac.* abacta] abacta est *y Kirchnerus* 46 haut *γ pr.* (*r* 1 *ut uid. et Fran.*) aud *E* haud *cett.' ς Ac.* 47 Gallonis *γ a. ras.* (*r a. ras.*) *y Porph.' in interpret.* Galloni *cett.' ς* (*et omn. Cr. et cons. β'*) *Pph.' Ac.* acipensere *DFλ'E* 2 *u corr.* (*et Fran.*) accipensere *σ* (*et β*) *Pf.* acipiensere *ψ corr.* accipiens ere *E* 1 *γ* (*g*) accipiensere *v a r Acr. cons. Porph.'* arrūpere *u pr.* acquipens̃ *φ uar. u.* 48 *sq. omis. y* [*Lips. pr.*] 48 tunc *DEγ* (*β'σa*) tum *Fλ'u* (*vgr*) *Pph.'* rombos *DE*(*vσ* rūbos *β'*) rhombos *γFλ'*(*agr* 1) rhombus *u*(*r* 2)*y* aequor alebat *Dγ Fλ'u* (*vσa* eq: *β'gr*) aequora alebant *ED* 2 *y* [1 *Bland.*] *u.* 49 *omis. g opp. Acr.* 49 rombus *D* (*vσ*) rhombos *E* rhombus *γFλ'u* (*a r et Fran.*) rūbus *y* [*β*] tuto . . . nido] totis . . . nidis *Peerlk.* 50 auctor] uictor *Pph.'* 'uictor] legitur et auctor' *Pph.' Porph.'* pretorius *Eγλu* ergo] ⌉ ergo *E* 51 nunc] *om. Pph.'* suauis *D* 1 *Eγ* (*a*) *y* [*Bruxell.* 9777 *Gronou. Mellic. Valentian.*] *Pph.* suaues *cett.' ς' Pf.* edixerit *Ω' ς' Pph.'* edixerit *a* elixerit *y* 52 praui] paui *λ* 53 *nouum sermonem incipiunt D φ corr.* (*g r*) *y* [*Basil.* III *Bern.* 327 *Bruxell.* 9777. 10064 *Burnei.* 179 *Corb. Dessau.* II *Dresd.* II. IIII *Gronou. Lips.* I. II. III. *Monac.* I. IIII. *Paris.* 7979. *Sorbon.* 1578 *Regin.* 2 *Regius Vossianus Wolfenbutt.* II, *Bad.* I, 1 *cod. ap. Bersmann., Florentinus apud Preiss.* I 219, *plures codd. ap. Torrent.*] *Pph.'* 'In sordidos. incipit haec egloga' *Porph.'* CORRIPIT SORDIDOS SUB OFELLI NOMINE (NOMIN^E^ *φ*) *φ marg. y* [*Florent.*] CORRIPIT SORDIDOS EGLOGA III · *y* [*Lips.* I. II.] EGLOGA III · *D y* [*Gronou. Vossian. cons. Bruxell.* 9777 *Sorbon.* 1578] *inscriptione carent g r* 53 Sordib *E opp. Pph.' Ac. Acr.* a] ac *F pr.* (*l a. ras.*) *y opp. Pph.'* distabat *DEγFλ' ς'* (*et omn. Bland.*; distaba *g*) distabit *u y* offello *λ opp. Ac.*

iudice: nam frustra uitium uitaueris illud,
si te alio *prauom detorseris. Auidienus, 55
cui Canis ex uero dictum cognomen adhaeret,
quinquennis oleas est et siluestria corna,
ac nisi mutatum parcit defundere uinum, et
cuius odorem olei nequeas perferre, licebit
ille repotia, natalis aliosue dierum 60
festos albatus celebret, cornu ipse bilibri
caulibus instillat, ueteris non parcus aceti.
quali igitur uictu sapiens utetur, et horum
utrum imitabitur? hac urget lupus, hac canis, aiunt.

TESTIMONIA.

64 'hac lupus, hac canis urguet' uita Heinrici IIII imperatoris cap. 1 [Pertz XIIII = XII 271]

VARIA LECTIO.

54 uitaberis *u* uitauerit *l* 55 alio . . . detorseris] aliud . . . detorserit *Peerlk.* prauum *Ω′ς′* prauus *y* [*Dessau.* II, 1 *cod. ap. Bersmann.*] *Bentl.* tetorseris *E* 1 auidienus *Dγφ corr. ψλ′* audiemus *φ pr.* auidienis *E* 56 uero] utero *E a. ras. y* [*Mellic. pr.*] dictum *Ω′ ς* (*et β*) ductum *y* [*V Fran. Gronou. a. ras. Lips. Sorbon.* 1578 *Valentian.* 2] adhaeret *D* (*ν a*) adheret *Eγ F λ′ u* (*β′σ g r*) adhesit *y* 57 Quinquennis *D* 1 *Eγ* (*ν a g r* 1 *n. l.*) *y* [*Barcin. Montepess. Paris.* 10401 *cons. Mellic.*] Quinquennes *F λ′ D* 2 (*σ r et β*) Quinquennas *u* (*et Fran.*) *y* 58 motatū *E* mutarum *Ac.* defundere *DEγ* (*ν a g r et Fran.* 4 *Bland.*) fundere *F λ′* diffundere *u λ′* 2 (*σ et β*) et] *om. λ y* 59 olei] olet *F pr.* (*l* 1) 60 repotia *DEγ* (*a et β; r* 1 *n. l.*) *Pph.′ Porf. Ac. Acr.* repocia *σ g* (*et Fran.*) reportia *F λ′ u Porph.* reporcia *ν* natalis *D* 1 *Eγ* (*g r uar.*) *y* [*Bruxell.* 9777 *Lips. Regin.* 1 *Valentian.* 1 *Vossian.*] natales *F λ′ u D* 2 *E uar.* (*β′ν σ r*) dierum] deorum *superscr.* ie *E u* 61 festos] Festus *u pr.* Etistos *E* 1 bilibri] bilibri id *Peerlk.* 62 non parcus] parcus non *Pph.′* non parem *Ac.* quoque parcus *Peerlk. opp. etiam Acr.* 63 Quasi *E* 1 *opp. Ac.* 64 canis aiunt ac (hac *Pf.*) lupus urguet (urget *Pf.*) *Pph.′* urget] urgu& *E* (*g*) *Pph. opp. cett.′ ς′* (*et codd. Bland.*) *Pf. Ac.* lupus] d. *Ac.* aiunt *D* 1 *E γ F λ′* (*β′ νσagr uar. et omn. Bland.*) angit *u D* 2 (*r*) *y* [*Argent.* III *a* 2. *m. Bern.* 327. 619 *Berol.* 269 *Bruxell.* 9777. 10064. *Paris.* 7976. 8214. 8216. 10401 *uar. Nostrad.* 184 *uar. a* 2. *m. Valentian.* 1 *Cruquii Mart.*, *Zulichem. siue Diuaei cod.*, *alii apud alios* agit *Regius*]

mundus erit, qua non offendat sordibus, atque 65
in neutram partem cultus miser. hic neque seruis,
Albuci senis exemplo, dum munia didit,
saeuos erit, nec sic ut simplex Naeuius unctam
conuiuis praebebit aquam: uitium hoc quoque magnum.
accipe nunc, uictus tenuis quae quantaque secum 70
adferat. in primis ualeas bene: nam uariae res
ut noceant homini, credas, memor illius escae,
quae simplex olim tibi sederit; at simul assis
miscueris elixa, simul conchylia turdis,
dulcia se in bilem uertent stomachoque tumultum 75
lenta feret pituita. uides ut pallidus omnis
cena desurgat dubia? quin corpus onustum
hesternis uitiis animum quoque praegrauat una
atque affigit humo diuinae particulam aurae.

TESTIMONIA.

77 desurgit: ἀφοδεύει, ὡς Ὁράτιος gl. Philox. p. 70, 7 Vulc.

VARIA LECTIO.

65 qua *D* 1 *E γ* (*ν uar. a r* 1 *et* 4 *Bland.*) *Pph.' Ac. Acr.* qui *F λ' u D* 2 *γ uar.* (*β' ν σ g r* 2) offendat *D E γ F λ'* (*β' ν a g r et* 4 *Bland.*) *Pph.'* offendet *u* (*l uar.*) *y* offendit *D superscr.* (*σ et Fran.* 2) *y* sordibus] sordidus *y* [2 *Bland.*] *Pf.* 66 cultus miser.] cultu. miseri *Peerlk. opp. Pph.'* cultus] Cuius *Ac.* miser] miseri *Hamacherus opp. Pph.'* migret *Duentzerus* 67 Albuci *Ω' ς' Pph.' Ac. Acr.* Albutius *Porph.* Albucius *Porf.* didit *γ D corr. E* 2 *ψ* 2 (*ν uar. σ u r*) dedit *D pr. ut uid. E* 1 *F λ' u* (*β' ν g*) *Ac.* adibit *y Fea* 68 saeuos *Porph.* Saeuus *Ω'* (*ν a r et β*) *Porf.* Seuus *σ* (*et Fran.*) Seruis *g* sic ut] sit ut *E* ut] *omis. u pr. y* naeuius *γ F λ'* (*a*) neuius *D E u ς' Acr.* Nouius *Ac.* 69 Conuiuiis *D u Acr.* 70 nuc uinctus *λ opp. Pph.' Acr.* tenuis// *E* teneris *Acr. opp. Pph.' Ac.* 71 Afferat *D γ u* (*β' σ a g*) *Ac.* Adferat *E F λ'* (*ν r*) ualeat *γ pr.* uarie *λ* 72 hominis *γ a. ras.* ęscę *γ* esce *φ* esse *λ* ascę *E* 73 at] *a*t (ad *E* 1 *ut uid.*) *E* ac *g r y* at *cett.' ς'* 74 conchylia *E γ* conchilia *D F λ' ς'* chonchilia *u* 76 lenta] L//// *D* Leuia *Ac.* feret] ferat *β' y* petuita *λ opp. Ac.* 77 Cena *γ* (*a g et Fran.*) *Pph.' Acr.* Caena *D E F λ' u* (*ν σ r et β*) dubja] uaria *ex Acr. interpr. Doederlinus opp. Pph.' Ac.* honustum *γ λ* onestū *E* 78 animū ~~animā~~ *u* pregrauat *γ* 79 adfigit *E* (*r et omn. codd. Cr.*) affigit

alter, ubi dicto citius curata sopori 80
membra dedit, uegetus praescripta ad munia surgit.
hic tamen ad melius poterit transcurrere quondam,
siue diem festum rediens aduexerit annus
seu recreare uolet tenuatum corpus, ubique
accedent anni, tractari mollius aetas 85
inbecilla uolet; tibi quidnam accedet ad istam,
quam puer et ualidus praesumis, mollitiem, seu
dura ualetudo inciderit seu tarda senectus?
rancidum aprum antiqui laudabant, non quia nasus
illis nullus erat, sed credo hac mente, quod hospes 90
tardius adueniens uitiatum commodius, quam
integrum edax dominus consumeret. hos utinam inter
heroas natum tellus me prima tulisset!

TESTIMONIA.

80 cf. s. Odilonis de mirac. s. Adelheidae liber [ap. Marrier. bibl. Cluniac. p. 366ᵃ]: 'mox citius dicto surrexit claudus ab imo' 84—87 'seu — puer (om. tenuatum — uolet)' florileg. Nostrad. 188 84 cf. ecbasis captiui 111: 'tu recreare uenis tenuatum corpus ab escis' 85—86 'tractari — istam' florileg. Nostrad. 188 'tractari — solet' Vincentius Bellouac. spec. hist. 69

VARIA LECTIO.

D γ F λ'u uar. (*β' ν σ a* effigit *g*) afflixit *u* affligit *y* 80 dico *E* dictus *D pr. opp. Pph.' Acr.* cicius *D E* 81 Menbra *γ u* 82 *Hic D* Sic *y* [*Fran.*] *opp. Pph.' Ac.* trans currere *γ φ* qundam *λ* 83 festum rediens] rediens festū *D opp. Ac.* aduexerit *Ω' ς'* (*et* 4 *Bland.*) adduxerit *σ* 2 *y* adduxerat *r uu.* 84 *sq. omis. y* [*Paris.* 7976 *pr.*] 84 ubique] ubiue *Bentl.* 85 Accedunt *u* (*ν*) *y* accident *Ac.* tracctari *D opp. Ac.* et tractari *y* [*Regin.*, *codd. aliq. ap. Torrent.*] *ω* mollius] mollius nulli' *u opp. Acr. floril. Nostr. Vincent.* etas *λ* etati *y* 86 Inbecilla *D E γ λ u ς* (*et β*) Imbecilla *F* (*l et Fran.*) uolet] solet *Vincentius* accedet] accrescet *Fea opp. Pph.'* istam] illam *ν uar. y opp. Pph.'* 87 presumis *λ* mollitiem *γ u* molliciem *D F λ'* mollicē *E* 88 ualetudo *E F λ'u pr.* (*σ a r* 2 *et Fran.*) *Acr.* ualetudo *φ u* ualitudo *D γ* ualitudo *ν g r* 1 (*et β*) *Ac.* 90 set *γ pr.* 91 uitiaret *γ* (*a r et* 'codex *Bland.*' *Cruq.*) *Acr.* uiciaret *E* (*σ*) uitiatum *D F λ'u γ uar.* (*et β* uic: *ν σ uar. g et Fran.*) uitaret *Peerlk.* ['in 3 *Bland. adnotatum est, reprehenderet*' *Cruq.*] 93 Herohas *λ*

das aliquid famae, quae carmine gratior aurem
occupet humanam: grandes rhombi patinaeque 95
grande ferunt una cum damno dedecus; adde
iratum patruum, uicinos, te tibi iniqum
et frustra mortis cupidum, cum derit egenti
as, laquei pretium. 'iure' inquit 'Trausius istis
iurgatur uerbis; ego uectigalia magna 100
diuitiasque habeo tribus amplas regibus'. ergo,
quod superat non est melius quo insumere possis?
cur eget indignus quisquam te diuite? quare
templa ruunt antiqua deum? cur, inprobe, carae
non aliquid patriae tanto emetiris aceruo? 105

TESTIMONIA.

103 'cur — diuite?' Seruius ad Aen. VI 611 schol. Pers. 3, 70

VARIA LECTIO.

94 gracior *D* 95 Occupet *D E γ ψ 2 uar. λ p. ras.* (*σ pr. a l 2 et V*) Occupat *u ψ corr.* (*β′ ν σ corr. g l 1 r*) *Pph.′* Hoccupat *F λ a. ras.* hoccupet *λ* rhombi *E γ F λ′ u* (*a g r et β*) rombi *D* (*ν σ*) rhūbi *y* [*Fran.*] patenę *D* patinae *cett.′* 96 grande ferunt] Grandes fuer *E* dāpno *φ* (*ν*; dampno *β*) danpno *u* dāno *D* damno *E γ λ′ ψ* (*σ a g r et Fran.*) dedūcus *λ* adde] exte *u opp. Ac.* 97 uicinos] atque affines, *Peerlk.* iniqum *y* [*Mellic.*] iniquum *Ω′ ς′ Pph. Ac.* unquā *Pf.* 98 derit *ν 1 g* deepit *E* de erit *γ ψ* (*l*) deerit *cett. ς′* *u.* 99 *om. y* [*Barcin.*] 99 As *D pr. E γ F λ′ u corr. ς* (*et 4 Bland.*) *Pph.* (ad *Pf.*) Aes *D corr. φ uar.* (*ν corr. l 2 et Fran.*) *Ac.* ĒAs *u* as laquei] Asia que *F* (Asiaq & *l* 1) laque *Pph.* (*non Pf.*) precium *E λ* inquid *r Pph.* inquis *y opp. Pf. Ac. Acr.* trausius *D γ λ u* (*β′ σ à g r*) trauius *F* (*ν l r 2 uar.*) *Pph.′ Porph.′* transius *E 1* traulius *u 2 marg.* tranius *Ac.* Thracius *Cruquius* Trallius *Baxterus* TRAVSIVS *inscr. ap. Gruter.* 744, 3 100 Iurgatus *E 1 opp. Ac. Acr.* 101 *ergo* *E* ergo hoc *σ* 102 quo insumere] quod sumere *r* insumere] uincere *u* sumere *y* [*Lips.*] 103 indignus *Ω′ ς* (*cons. β′*) *Pph.′ Ac. Acr. Seruius schol. Pers.* indiguus *Hitzigius* 'Sensus (est *add. Porf.*): Cur te diuite aliquis pauper est?' *Porph.′* 104 Templarū *E* inpbe *D E γ* (*a et β* īpbe *g*) impbe *F λ′ u* (*ν σ r et Fran.*) carae] carā *E* 105 aliquid] aliud *r y*

uni nimirum recte tibi semper erunt res?
o magnus posthac inimicis risus! uterne
ad casus dubios fidet sibi certius? hic qui
pluribus adsuerit mentem corpusque superbum,
an qui contentus paruo metuensque futuri 110
in pace, ut sapiens, aptarit idonea bello?
quo magis his credas, puer hunc ego *paruos Ofellum
integris opibus noui non latius usum,
quam nunc accisis. uideas metato in agello
cum pecore et gnatis fortem mercede colonum, 115
'non ego' narrantem 'temere edi luce profesta
quicquam praeter holus fumosae cum pede pernae.
ac mihi seu longum post tempus uenerat hospes

TESTIMONIA.

116 'temere — profesta' gloss. Mai class. auct. VIII 235

VARIA LECTIO.

106 recte tibi Ω′ (β′σag) *Ac.* rectę tibi *v r* (*et V*) *y* tibi recte *y Bentl.* tibi rectę *y* recte *Pph.′* tibi] *omis. Pph.′* erunt Ω′ς′ *Pph.′* eunt *y* [*Harlei.* 3754. 4862] *e coni. Nic. Heinsii Bentl.* res] tres *Pph.′* 107 inimici *u opp. Ac.* 108 dubius *D pr. opp. Pph.′ Ac.* fidet] fi& *F* (*l* 1) *opp.* φ *corr. Pph.′* fidit *g y Acr.* sibi] tibi *E y opp. Pph.′* cercius *D* 109 assuerit *D γ u* (β′σ*agr*) *Pf.* adsuerit *F λ′ Ė*2 (*v*) *Pph.* atsuerit *E* 1 Asuerit *Ac.* 110 an] Ȧt *γ* Ȧt *l* At *a y* an qui] Antiqui *E a. ras. y* An//qui *λ* contus *λ* 112 his] hic *y* [*Monac. quintus*] *Pph.′ opp. Ac. Acr.* puer *λ u E p. ras. F p. ras.* (β′σ*g*) puerum *D E a. ras. γ* (*v al a. ras. r*) paruus Ω′ς′ (pu9 *g*) offellū *λ opp. Acr.* 113 latius] lautius *y H. Stephanus* laetius *Nic. Heinsius* 114 abcisis *E pr. aut corr. opp. Ac.* uideas] *omis. E opp. Ac.* metato] metatū *F λ′* (*l* 1) *opp. Ac.* mercato *u uar. y opp. Ac.* 115 gnatis *E γ F λ′* ς natis *u* (*et* β) *gnatis D* 116 edi luce *D E u* φ *p. ras.* (β′σ*a*1*gr*) *Pf. Acr. glossar. Mai* edi//luce *γ* de luce *λ γ uar. y* et edulce *F* (*l* 1) edulce *Pph.* & edi luce *ψ corr.* & de luce *v a*2 profesta] pfecta *E pr. F opp. Pph.′ Porph.′ Ac. Acr. gloss. Mai* 117 Qdquā *g opp. Acr.* Qcquam *a* preter *E γ* φ fumusę *E* 118 Ac *D E γ F λ′* ς (*et* β) At *ψ corr. u* (*et Fran.*) *y Ac.* seu] post *u pr. opp. Ac.* longus *D pr.*

siue operum uocuo gratus conuiua per imbrem
uicinus, bene erat non piscibus urbe petitis, 120
sed pullo atque haedo; tunc pensilis uua secundas
et nux ornabat mensas cum duplice ficu.
post hoc ludus erat culpa potare magistra,
ac uenerata Ceres, ita culmo surgeret alto,
explicuit uino contractae seria frontis. 125
saeuiat atque nouos moueat Fortuna tumultus:
quantum hinc imminuet? quanto aut ego parcius aut uos,
o pueri, nituistis, ut huc *nouos incola uenit?
nam propriae telluris erum natura neque illum
nec me nec quemquam statuit: nos expulit ille; 130

TESTIMONIA.

120 cf. ecbasis captiui 183: 'ex quo cum pomis, cum piscibus urbe petitis' 121—122 'tum — ficu' Prisc. VII 12, 63 22 'cum duplice ficu' Charis. I 15 p. 96 K. 128 cf. ecbasis captiui 110: 'laudes dic superis, siluae nouus incola surgis'

VARIA LECTIO.

119 uocuo *γ pr.* uacuo *cett.* ς' *Ac.* conuiuja *λ* 121 Set *γ pr.* hędo *γ λ* (*νr*) ędo *a* hedo *Fu* (*β'σgl*) *Ac.* aedo *DE* tunc *DEγ* (*σ a*) tum *Fλ'u* (*β'νgr*) *Priscianus* 122 nox *E* ornabat *γ* ficu *DγFλ'u* (*β'ar*) *Charisius Prisciani cod. optimus R* 1 fico *E* (*νσg*) *u.* 124 *ante u.* 123 *ponit Hamacherus* 123 culpa *Ω'ς'* (*et omn. codd. Cruq.*) *Porph.' Acr.* cuppa *y Lambinus* cupa *ω Bentl.* pulpa *Nic. Heinsius* nulla *coni. Bentl.* nupta *uel* Polla *Peerlk.* pulso p: magistro *Kirchnerus in ed. a.* 1817 culpa potare] cum nulla adpota *Hamacherus* portare *E* 124 ac] quae *Peerlk. opp. Ω'ς'* (*et codd. Bland.*) *Pph.' Ac.* ita *Ω'ς'* (*et codd. Bland.*) uti *σ pr. y* ita ut *λ* 2 *y* ut *y Peerlk.* 125 Explucuit *a* contracitę *D* frontes *λ* 126 Seuiat *D u* Sveuiat *E* nouuos *E* tumutus *λ* 127 inminuet *E* imminuet *DγFλ'u* ς im: *y* [*Fran.*] quanto *Eγ* (*al* 2) quantum *DFλ'u* (*β'νσgr*) quando *Peerlk.* aut] *om. E pr.* parti' *φu* 128 nituistis *D pr. Eγψφ uar.* ς' (nituis *r* 1) *Ac. Acr.* iustituistis *D corr.* φ (*a* 2 *l* 1) *y Pph.'* in//tuistis *λ* uixistis *u y ortum ex Acr.*: 'Nituistis accepti estis bene uixistis' huc] hoc *ψ opp. Pph. Ac.* hic *Pf.* nouus *Ω'ς' Pph.' ecb. capt.* 129 propriae *Ω* (*β'νσar*) proprie *glγ* erum *DEγ* (*σag et Fran.*) *y* herum *Fλ'u* (*νr et β*) 130 quemquam *γ* qemquã *λ*

illum aut nequities aut uafri inscitia iuris,
postremum expellet certe uiuacior heres.
nunc ager Vmbreni sub nomine, nuper Ofelli
dictus, erit nulli proprius, sed cedet in usum
nunc mihi, nunc alii. quocirca uiuite fórtes 135
fortiaque aduersis opponite pectora rebus'.

III

Sic raro scribis, ut toto non quater anno
membranam poscas, scriptorum quaeque retexens,
iratus tibi quod uini somnique benignus

TESTIMONIA.

131 'ut et supra: illud aut (aut & Porph.) nequities' Porph.' ad serm. II 3, 94 136 ecbasis captiui 218

II 3. 2 cf. ecbasis captiui 209: 'Romam, res laetas et prospera quaeque retexens'

VARIA LECTIO.

131 uaftri *γ pr.* *POST V.* 131 *VNVM FOLIVM EXCISVM EST IN D, REDIT SERM.* II 3, 75; *ITEM POST V.* 131 *DESINIT cod. u*

Ω′ = Eγ F λ′ ς′ = codd. β′ν σ a g r (l) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur; ς = codd. ν σ a g r (l) praeter e. q. s.

132 Postremum *Ω′* (*β′ν* Post *tremū a*) Postremo *σ g r y* expellit *E y* uiuatior *E* 133 umbre*ni* *E* nuper] nop *E* 134 Dictus erat: nulli proprius; sed cedit *y Bentl.* erit *Ω′* (*β′σ a g r*) erat *ν y Peerlk.* ꝑpris *φ* cædet *Fλ′* cedit *ν* cedit *y Bentl.* 135 aliis *λ y* quo circa *EF* 136 opponite] ob ponite *ν* opponito *ecb. capt.*

II 3. DAMASIPPVM INTRODVCIT TRACTANTEM SECVM HORATIVS (S: H: *om. r*) *E* (*r*) EGLOGA · III · *Fλ* DE DAMASIPPO *add. ψ inscriptionibus carent γ* (*v a g l*) 'In hac egloga (*om. Porph.*) introducit Damasippum corripientem se tamquam (tanq: *Porf.*) desidiosum' *Porph.'* 'Haec ergo satyra habet quasi dialogi genus' *Acr.* 1 Si *E* 1 *F corr.* (*β′g et* 3 *Bland.*) *Ac. Acr.* Sic *γ F λ′ E*2 (*ν σ a r et β corr.*) *Pf.* Si *Pph.* raro] rato *E opp. Pph.′ Ac.* scribes *E* 1 *γ ψ corr.* (*a g*) *Pph. Ac. Acr.* scribis *Fλ′ E*2 (*β′ν σ r et* 3 *Bland.*) *Pf.* sic ergo scribis *Peerlk.* ut *Ω′ς′ Pph.′* tu, ut *Meinekius* sic raro scribis, toto non ut quater anno *Duentzerus* 2 retexens] repixens *F uar. opp. Ac. ecb. capt.*

nil dignum sermone canas. quid fiet? ab ipsis
Saturnalibus huc fugisti. sobrius ergo 5
dic aliquid dignum promissis. incipe: nil est.
culpantur frustra calami, inmeritusque laborat
iratis natus paries dis atque poetis.
atqui *uoltus erat multa et praeclara minantis,
si uacuum tepido cepisset uillula tecto. 10
quorsum pertinuit stipare Platona Menandro,
Eupolin Archilochum, comites educere tantos?
inuidiam placare paras uirtute relicta?
contemnere miser. uitanda est inproba Siren
desidia, aut quicquid uita meliore parasti 15

TESTIMONIA.

9 Seruius ad Aen. II 96 13—14 'quin tu inuidiam — miser' schol. Pers. 3, 21 in glossis Pithoeanis 13 Hildebertus moral. philos. 983

VARIA LECTIO.

Ω′ = Eγ F λ′; ς′ = codd. β′νσagr(l) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur; ς = omnes codd. νσagr (l) praeter eos e. q. s.

4 ab *Eγλψ*2 (*β′νσarl*2) at *F* (*gl*1 *et V*) *y* 5 fugisti sobrius. ergo *y* [1 *Bland.*] *Bentl.* ergo] esto *y* [1 *Bland. Valentian.* 1 *Vatican. A a* 2. *m.*] *Bentl.* 6 incipe *in rasura φ* nil est? *Cuninghamus* 7 inmeritus *EFλ* (*νr et Fran.*) immeritus *γ* (*σal*) ĩmeritus (*g et β*) 8 iratis] Iratus *Pph.′* paries *Ω′ς′ Pph.′* chartis *Hitzigius opp. etiam Porph.′* 9 uultus *Ω′ς′ Seruius* 10 uacuum *Ω′ς′* coepisset *EγF* tecto] lecto *coni. et damnauit Bentl.* 11 Qorsum *φ* plantona *γ a. ras.* 12 Eupolin *Eψλ′* (*νσag*) Eupolim *γ φ* (*r et β* Eupolĩ *Fran.*) Eupolidi *Peerlk.* archilocum *Fλ′* archilocho *y* [*Basil.* III *Regin.* 2, *Feae codd. Vatic. E Suecouat. B a* 1. *m. Vaticanus Palat. F*] *Bentl.* educere] et ducere *y Stallbaumius* tantos] quin tu (*pro* quantos?) *schol. Pers.* quid? tu *Rutgersius Bentl.* 13 placare placare *γ* placere *E Pph. opp. Pf. Acr. schol. Pers. Hildebert.* paras] pares *γ pr. y opp. Pph.′ schol. Pers. Hildebert.* putas *y Peerlk. opp. Pph.′ schol. Pers. Hildebert.* parasti *Acr. in interpret.* 14 Contemnere *F* (*σaglr*) *schol. Pers.* Comtemnere *γ* Contẽpnere *λ* (*β′ν*) Contempne *E* inproba *Ω* (*σ*) improba *β′νaglr Acr.* siren *Eγ* syren *Fλ* 15 quicquid *Eγ* (*β′νσar*) *Ac. Acr.* quidquid *F* (*gl*) quid quod *λ* meliora *φ a. ras.*

ponendum aequo animo'. di te, Damasippe, deaeque
uerum ob consilium donent tonsore. sed unde
tam bene me nosti? 'postquam omnis res mea Ianum
ad medium fracta est, aliena negotia curo
excussus propriis. olim nam quaerere amabam, 20
quo uafer ille pedes lauisset Sisyphus aere,
quid sculptum infabre, quid fusum durius esset;
callidus huic signo ponebam milia centum;
hortos egregiasque domos mercarier unus
cum lucro noram; unde frequentia Mercuriale 25
inposuere mihi cognomen compita'. noui,
et miror morbi purgatum te illius. 'atqui
emouit ueterem mire nouos, ut solet, in cor
traiecto lateris miseri capitisue dolore;
ut lethargicus hic cum fit pugil et medicum urget'. 30

TESTIMONIA.

16—17 'dii — tonsore' historia pontificalis 39 [monum. Germ. SS. XX 542]

VARIA LECTIO.

17 tonsores *y* [*Paris.* 8213 *a. ras.*] *Pph.'* sed unde] scde (= secunde) *E* sed] set *γ pr.* 18 bene me] bene // //me *λ* postquam] pos. qā *y* [*Montepess.*] postquam *etiam Pph.'* 19 negocia *λ'* 20 querere *Eγ* 21 uafer] faber *Fλ'γ uar.* (*β'a uar. r*) *y opp. Pph.' Porph.' Ac.* lauisset] lauasset *φ pr. y opp. Pph.'* sisyphus *F Pf.* sisiphus *γ λ Acr.* sisippus *E* sysyphus *Pph.* 22 Qui *E* sculptum *Eγλψ uar.* (*σ a corr. et omn. codd. Cruq.*) scultum *β'a pr.* scalptum *F* (*νglr*) 23 poenebā *E opp. Ac.* 25 merculiale *γ pr. y* merculię *E opp. Pph.' Porph.'* 26 Inposuere *E Fλ Pph.* Imposuere *γς' Pf.* compita *EγF* (*β'alr*) *Pph.'* copita *λ* competa *νσg* Eopoeta *Ac.* 27 miror morbi] morbi miror *y Aldus* atqui] *omis. E*1 28 Emouit *γFλ'* (*β'ν p. ras. σar*) *Ac.* Et mouit *E* (*ν a. ras. g*) *y* mire] maior *Horkelius* morbus *uel* ire (*sic*) *Peerlk.* nous *l* nouos *a* 1 ? *y* [*Bamberg. pr. ut uid.*] nouos *a* nouus *Ως'* 29 Traicto *γ opp. Pph.'* Traiecta *Ac. opp. Pph.'* ue *E* (*σg*) que *γFλ'* (*β'ν a r*) 'qui lateris aut capitis dolore correpti sunt' *Acr.* 30 ut] aut *Hertelius* lethargicus *EF* (*β'gl*) *Ac. Acr.* letargic' *λ* (*σ*) *Ac. alt. l.* loethargicus *γ* (*a*) lętargicus *ν cons. r* medicum] modicū *F* (*β' ut uid. ν a g l* 1 *et* 2 *Bland.*) *y* urget *γ λ ς'* urgvet *E* urguet *g* urge*t F* (*l*)

dum nequid simile huic, esto ut libet. 'o bone, ne te
frustrere: insanis et tu stultique prope omnes,
siquid Stertinius ueri crepat, unde ego mira
descripsi docilis praecepta haec, tempore quo me
solatus iussit sapientem pascere barbam 35
atque a Fabricio non tristem ponte reuerti.
nam male re gesta cum uellem mittere operto
me capite in flumen, dexter stetit et 'caue faxis
te quicquam indignum: pudor' inquit 'te malus angit,
insanos qui inter uereare insanus haberi. 40
primum nam inquiram, quid sit furere: hoc si erit in te
solo, nil uerbi, pereas quin fortiter, addam.
quem mala stultitia et quemcumque inscitia ueri
caecum agit, insanum Chrysippi porticus et grex
autumat. haec populos, haec magnos formula reges 45
excepto sapiente tenet. nunc accipe, quare
desipiant omnes aeque ac tu, qui tibi nomen
insano posuere. uelut siluis, ubi passim

VARIA LECTIO.

31 esto φ *opp. Acr.* bone] bene *E opp. Ac.* ne] *omis. E* 32 Frustre λ *opp. Pph.'* tu] *omis. E* *post hunc u. ponunt u.* 40 β' *y* [*Bamb. pr.*] *neque eundem suo loco omittunt* 33 Siquit *E* ueri *Eγψ uar.* (νσa1gl2) uerum *Fλ'* (β'r *et* 2 *Bland.*) uere *a* 2 34 Describi *E* hec γ ħ λ *u.* 35 *omis. y* [*Paris.* 8216 *pr.*] *opp. Ac. Pph.'* pientē λ sapientiā *E opp. Pph.' Porph.' Ac.* 36 fabritio γ fabricicio λ 37 cum] c λ *opp. Ac.* uellem] uellet *Ac.* operto] oporto ψ 38 dexter stetit] dexterserit *E opp. Pph.'* 39 quidquā *g* te malus] temadus γ *a. ras.* angit *Eγψ uar.* (ν *uar.* σ*ag*) urget *Fλ'* (β'νσ *corr. r et* 4 *codd. Bland.*) *u.* 40 *omis. y* [*Lips.* 1] (*cf.* β'*y ad u.* 32) *opp. Acr.* 40 qui] qui φ uereare] uereate *E* 41 si erit] siet *Fλ'y* siriet (*ortum ex* siet) *r* 1 *y* [*Lips. pr.*] 42 nihil λ *pr. Acr.* 43 Qē *E* stulticia et *E* (β'νσ*gr*) stultitia et *cett.'* (*a*) *Ac.* stultities *Meinekius* et] *omis. y* [*Basil.* III *Wolfenbutt.* I] quemcumque Ω'ς' [quemcunq. 4 *Bland.*] quaecumque *y* ī̄cūq; *g* cuiusque *Cuninghamus* īsitia λ 44 Cecum *E* chrysippi λ' chrysyppi *F* chrisippi *Eγ* (*v a g*) crysip pi *r* crisippi β' σ *Ac.* 45 autumat] Attumat *Ac.* hęc . . . hec *E* 47 equę *E* eq. λ 48 insano] Insani *y Lambinus opp. Ac.*

palantis error certo de tramite pellit,
ille sinistrorsum hic dextrorsum abit, unus utrisque 50
error, sed uariis inludit partibus; hoc te
crede modo insanum, nihilo ut sapientior ille,
qui te deridet, caudam trahat. est genus unum
stultitiae nihilum metuenda timentis, ut ignis,
ut rupes fluuiosque in campo obstare queratur: 55
alterum et huic uarum et nihilo sapientius, ignis
per medios fluuiosque ruentis: clamet amica
mater, honesta soror cum cognatis, pater, uxor
'hic fossa est ingens, hic rupes maxima: serua!'
non magis audierit, quam Fufius ebrius olim, 60

TESTIMONIA.

49 cf. ecbasis captiui 1097: 'sufficiat dictis de tanto tramite uulpis' 50—51 'ille — error' Prisc. XV 4, 19 59 'hic — maxima pendens' ecbasis capt. 200

VARIA LECTIO.

49 Palantis *E* (*r*) *y* [*Barcin. Bruxell.* 9777 *Lips. Montepess. Valentian.*] Pallantis *γ* Pallantis *a* Palantes *F λ′* (*β′ν σ g*) de tramite] d&ramiite *E* 50 sinistrosū *y* [*Paris.* 10401] *non Priscian.* utrisque *Eγ* (*σ r* 2 *uar. et β corr. Fran.; a n. l.*) utrique *Fλ′* (*νg r et β omn. Bland.*) *Priscianus* utrimque *Cuninghamus* 51 s& *γ* inludit *γFλ* (*a*) illudit *Eς′* parcit *E* 52 crede] Cre *E* nihilo *Eγψλ′ Ac.* nichilo *φ* 53 trahit *γ* (*ν a*) trahat *EFλ* (*β′σgr* thr: *l*) *Pph.′ Porph.′* 54 Stulticiae *E* nihilum] nichilo *φ pr. ut uid.* ignis *Eγψ corr. y* [*Montepess. Valentian.*] ignes *Fλ′ς′* (*a n. l.*) *u.* 55 *sq. omis. y* [*Bruxell.* 9777 *a* 1. *m.*] 55 rupes *Ω′ς* rupis *g* 56 uarum *Eγ F λ* (*β′ a g r*) *Pph.′ Porph.′ Ac. Acr.* uarium *ψ uar.* (*νσl*) *Bentl.* nihilo *EFλ′* (*νσagr uar. et Fran.* nich: *β*) nihilo *γ* nilo *r y* [*Basil.* III *Regin.* 1] ignis *Eγ* (*ν a*) *y* [*Barcin. Mellic.*] ignes *Fλ′* (*β′σgr*) 57 ruentis] ruentes *F* (*ν pr. l a. ras.*) *y* amica] anicla *Horkelius* amice *Schneidewinus* 57—58 'amica mater honesta soror] melius est sic (si *Porph.*) accipi: amica mater, ut sit ex Graeco tractum *φίλη μήτηρ*, quam per se 'amica', per se deinde 'mater', quia mentionem uxoris facit in sequentibus' *Porph.′* 58 cognatis] ognatis *γ* cognatus *φ* 59 hic rupes] hinc rupes *y* [*Fran.*] *ecb. capt.* Vt rupes *Ac.* rupis *y opp. Acr.* ruptis *E* 60 fufius *EγF* (*σ a l a. ras. r* 2) *Pph.′ Porph.′* fusius *β′ν ut uid. l p. ras. r* 1 fus' *λ* (*g*) *non post* olim *sed post* Fufius *commate distinguit Kirchnerus*

dum nequid simile huic, esto [illegible] *ucentis*
frustrere: insanis et tu [illegible] *huic* ego uolgus
siquid Stertinius uer[illegible] *docebo*.
descripsi docilis p[illegible] *ppus* emendo:
solatus iussit sap[illegible] creditor? esto. 65
atque a Fabric[illegible] *reddas* mihi' si tibi dicam;
nam male re[illegible] *ceperis*? an magis excors
me capite [illegible] *praesens* Mercurius fert?
te quicqu[illegible] *Nerio*: non est satis, adde Cicutae
insanos [illegible] *centum*, mille adde catenas; 70
primu[illegible] *haec* sceleratus uincula Proteus.
solo[illegible] *ius* malis ridentem alienis,
q[illegible] *in*

TESTIMONIA.

61 *historia* pontificalis 39 [monum. Germ. SS. XX 542] 69 Seruius *ad Aen.* VII 422 'scribe decem Nerio' schol. Persii 2, 14
71 *cf. quod ex* Appuleio laudauimus testimonium ad epist. I 1, 90

VARIA LECTIO.

61 edormit *Eγλψ p. ras.* ς' *Porph.'* edormiit *F* (*l*) *y* 'Et edormit pro praeterito accipi non pro praesenti debet (dedit *Porph.*)' *Porph.'* Ilionam dormit *y* Iliona dormit *Lennepius* catienis Ω' (*ψ uar. per errorem*) ς' *Pf. Porf. Ac. Acr.* catenis φ *uar.* cacienis *gy Pph. Porph.* 62 appello *E F* (*ν σ g l*) apello *γ λ* (*β' a r*) uulgus *E* (*g r*) uolgum *λ* uulgum *γ F corr.* (*β' ν* 2 *σ a*) uultum *F* (*ν* 1 *ut uid.*) uulgus *l* (*littera* g *in erasa* t *ut uid.*) 63 Errorē *E* Errore *F pr.* (*l* 1) *opp. Ac.* similem] similis *F* cunctum] cuncta *F pr.* (*l a. ras.*) *y uu.* 64 *sq. inuerso ordine in y* [*Valentian.*] 64 'ñ insanit. hyronicos ł interrogatiuę' *schol. γ uu.* 65 *sq. inuerso ordine in y* [*Lips. pr.*] creditor. esto *Duentzerus* 66 nunquam *E* (*a*) numquam *cett.'* ς' si]sit *λ pr.* 67 acciperis *E* 68 Reiacta *γ* 69 decem] dotem *Seruii cod. Regin.* (*deam Paris.* 7929) *opp. Ac. Pph.'* a nerio (*a et omn. codd. Cruq.*) *Ac. Acr.* anerio Ω' ς' *Pph.* nerio (*om.* a) *σ corr. gy Pf. schol. Persii* '. . . lege decem (duodeci *Porf.* decem *Porf. marg.*) tabularum quas Nerio instituit' *Porph.'* 'quidam anerio ὑφ' ἓν (ὑΦΗΝ *Porph.* ὓΦΗν *Porf.*) legunt' *Porph.'* 'quidam anerio unum nomen esse dicunt, alii uero separant praepositionem et sic nomen inferunt: Nerio, ablatiui casus. Nerius autem siue Anerius et Cicuta feneratores fuerunt' *Acr.* 71 Effugit *E* tamen haec] *bis habuit λ pr.* haec sceleratus] hic celeratus *E* proteus Ω' (*a*) *Ac. Acr.* ptheus *ψ corr.* ς' 72 rabies *E* (*g*) *opp. Pph.'* ius *E γ uar.* φ *corr.*

ıt aper, modo auis, modo saxum et, cum uolet, arbor.
ıale rem gerere insani est, contra bene sani,
ıs multo cerebrum est, mihi crede, Perelli 75
ıntis, quod tu nunquam rescribere possis.
ıdire atque togam iubeo componere, quisquis
ambitione mala aut argenti pallet amore,
quisquis luxuria tristiue superstitione
aut alio mentis morbo calet: huc propius me, 80
dum doceo insanire omnis, uos ordine adite.
danda est ellebori multo pars maxima auaris;
nescio an Anticyram ratio illis destinet omnem.
heredes Staberi summam incidere sepulchro,
ni sic fecissent, gladiatorum dare centum 85

TESTIMONIA.

75 cf. ecbasis captiui 147: 'sanior (sanius A) est multum cerebro (multo cerebrum A) qui potat acetum' 76 Seruius ad Aen. VII 422 83 schol. Pers. 4, 16

VARIA LECTIO.

(*g l uar. et Fran. Bland. codd.*) *y Pph.' Porph.'* iura *γ F a. ras. λ'* (*ν σ a r et β*) iu̧ra (*ra a manu tertia*) *φ* 73. 72 fiet (fict *Pph.* fit *Pf.*) aper modo auis modo saxum. & *Pph.' et Porph.' ante u.* 72 *exhibent* 73 auis] apis *ν Ac.* 74 si male rem] Simularē *E* 1 *opp. Ac.* gererem *γ pr. opp. Acr.* insani, contra bene sani est *y Bentl.* 75 *REDIT D*

$$\Omega' = D E \gamma F \lambda'$$

mihi *om. D pr.* perelli *Ω ς' Acr.* pellę *l* perilli *a* parelli *y Pph.* (paſ̧erelli *Pf.*) *Porph.'* 76 nunquam *EF* (*a*) numquam *cett.' ς' Acr.* 77 audire atque] Atq. audire *D opp. Pph.'* conponere *EF* (*ν*) componere *cett.' ς' Pph.' Porph.'* 78 amorē *E* *uu.* 78—79 aut — luxuria] *omis. y* [*Paris.* 8216] 80 morbo] *omis. E* huc] hunc *γ pr.* hu//c *ν* ł hvc *ν marg.* 81 oĩs *y* [*Paris.* 10401] omnes *Ω' ς'* 82 ellobori *E pr.* 83 Nescio *Ω' ς' Pph.' Ac. schol. Pers.* nec scio *Meinekius* an] *om. φ pr. λ' y opp. Pph.' schol. Pers.* anticyram *σ r* (*et Fran.*) *y Pph.' Porph.' Acr. schol. Pers.* antycirā *D* (*g et β*) antycyram *F* (*l*) anticiram *γ* (*ν a*) anticycyrā *λ* antiscyrā *E* 84 Heredes *D E γ λ* Hæredes *F* incidere] insculpsere *Peerlk.* 'ut heredes sui sepulcro eius insculperent' *Porph.'* sepulchro *D γ F λ' ς' Acr.* sepulcro *E Porph.'* 85 dacentum *λ*
re

12)

damnati populo paria atque epulum arbitrio Arri,
frumenti quantum metit Africa. 'siue ego praue,
seu recte hoc uolui, ne sis patruus mihi'. credo,
hoc Staberi prudentem animum uidisse. 'quid ergo
sensit, cum summam patrimoni insculpere saxo 90
heredes uoluit?' quoad uixit, credidit ingens
pauperiem uitium et cauit nihil acrius, ut, si
forte minus locuples uno quadrante periret,
ipse uideretur sibi nequior: omnis enim res,
uirtus, fama, decus, diuina humanaque pulchris 95
diuitiis parent; quas qui construxerit, ille
clarus erit, fortis, iustus. sapiensne etiam? et rex

TESTIMONIA.

95—98 'uirtus — uolet' Vincentius Bellouac. spec. hist. 69 florileg. Paris. 8818ᵃ et Nostrad. 188 95—97 Hildebert. moral. philos. 990
97 Prisc. XVI 2, 12 cf. Hincmari Rem. ad episc. epist. cap. 1 [t. II 487ᶜ Du Chesne]: 'unde in adulta aetate sapiens et rex fortis se ipsum reprehendebat, et uitare uolebat'

VARIA LECTIO.

$\Omega' = DE\gamma F\lambda'$

86 Damnati $DE\gamma F$ (σ *a g l r*) *Pf.* Dampnati λ ($\beta'\nu$) *Pph.* atque] et *Pph.'* arbitrio] arbitriao φ *pr.* arri $E\gamma$ (σ *a g r et Fran.*) *Porph.' Ac.* arrii $DF\lambda'$ (ν *et* β) Arri, et *Bentl.* 87 quantum] et quantum *Peerlk.* africa γ afria E *u.* 89 *ante u.* 88 *ponit y* [*Zulichem.*] 88 recte] recto *Ac.* 89 uidisse $\Omega'\varsigma'$ (*et omn. codd. Cruq.*) uidisse? *Horkelius* iussisse *uel* uoluisse *Lambinus* ludisse *y* [*Regius*] cauisse *Peerlk.* quid] qd̃ λ ergo] ego $E\lambda'$ *pr.* 90 cum summam] consūmā λ patrimoni $D\gamma$ (σ *a et* β) patrimonii $EF\lambda'$ ($\nu g r$ *et Fran.* patrom. *l*) 91 Heredes $F\lambda$ Heredes $DE\gamma$ uoluit] ~~Staberi~~ uoluit φ quoad uixit $\psi\lambda$ (*a* 2) quo aduixit γE 2 ($\nu g r$ *et Fran.*) quo ad uixit $D\varphi$ (σl *et* β) qd̃ aduixit E 1 (*a* 1 *ut uid.*) 92 nihil $\Omega'\varsigma$ *Ac.* nil σ 93 locuples] locupl̃ *Ac.* periret $DE\gamma$ ($\sigma g a r$) perisset $F\lambda'$ ($\beta'\nu$ *et* 3 *Bland.*) 94 nequeor *D* omnis enim res] omnia enim, spes *Peerlk.* 95 pulchris $DE\gamma\psi\lambda'$ ($\beta'\nu\sigma$) pulcris *r* pulcris φ (*g*) plcris *a* 96 diuitiis parent] parent diuitiis *Hildebertus opp. Ac.* construxerit $DE\gamma$ ($\sigma g r$ *et* 1 *Bland. cons. a*) *Vincentius* contraxerit $F\lambda'$ ($\beta'\nu$) *Hildebertus* 97 fortis iustus] iustus (iustis *Pph.*) fortis *Pph.' opp. Priscian. Hildebert. Vincent. floril.* 8818ᵃ

et quicquid uolet. hoc, ueluti uirtute paratum,
sperauit magnae laudi fore. quid simile isti
Graecus Aristippus, qui seruos proicere aurum 100
in media iussit Libya, quia tardius irent
propter onus segnes? uter est insanior horum?
nil agit exemplum, litem quod lite resoluit.
siquis emat citharas, emptas conportet in unum,
nec studio citharae nec musae deditus ulli, 105
si scalpra et formas non sutor, nautica uela
auersus mercaturis, delirus et amens
undique dicatur merito. qui discrepat istis,
qui nummos aurumque recondit, nescius uti
compositis metuensque uelut contingere sacrum? 110

TESTIMONIA.

100 cf. Auson. ed. 3, 13: 'spargit Ar. mediis in Syrtibus aurum' 103 Acr. ad u. 210 florileg. Paris. 8069 et Nostradam. 188 105 cf. ecbasis captiui 207: 'nec studio citharae, nec musae deditus ulli'
106 'hinc etiam Horatius in odis: si — sutor' gloss. Mai class. auct. VIII 551 109 sq. Vinc. Bell. spec. hist. 69 floril. Nostr. 188

VARIA LECTIO.

iustus sapiens] sapiens iustus *Dy opp. Priscian. Hildebert.* iustus et sapiens *Vincentius* ne *γ F* (*β′ ν σ pr. l in ras. r*) *Acr. Priscianus floril. Nostrad.* que *D E* (*l uar.*) *Ac. floril. Paris.* 8818ª *omis. ψ corr. λ* (*g σ corr. et β p. ras.*) *Hildebertus Vincentius* ['*uariant hic codices, alii* sapiensne etiam et rex; *alii*, sapiensque etiam rex; *alii*, sapiensque etiam et rex *habent*' *Cruq.*] 'aut interrogatio audientis aut dicentis dubitatio' *Acr.* et *Ω′ς′ Priscianus Vincentius omis. g y Hildebertus floril. Paris.* 8818ª *Nostrad.* 98 quidquid *F λ′* (*g*) *y* ueluti] uelut in *λ′ opp. Ac.* uelutin *F* 99 magne *E λ* quid simile isti] Dissimilisne *Peerlk. opp. Ac.* simili *E opp. Ac.* 100 Grecus *F Pf.* Grecus *cett.′ Pph. Ac.* proicere] piecere *E y* 101 Immedia *D* libya *F λ′* libia *D E γ* 102 onus *D γ F λ′ ς* honus *E* (*r a. ras. et Fran.*) 103 quod] quid *D* ı *aut pr. opp. Acr.* litem quod] quod litem *y Pf. floril. Paris.* 8069 *Nostrad.* 188 *opp. Pph. Acr. ad u.* 210 *uu.* 104—140 *omittere uidetur Porph.′* 104 siquis] Sequis *Ac.* citharas *D E* ı *γ* cytharas *F λ′* conportet *E F* (*ν et β*) comportet *D λ′* (*σ a g r et Fran.*) 105 citharę *D γ* cytharae *E F λ′* 106 nautia *E λ p. ras.* 108 qui *γ F λ′ D p. ras.* (*β′ ν σ r et omn. codd. Cr.*) *Ac.* quid *D a. ras. E* (*g*) istis *D E γ ψ corr.* (*σ a g r*) *Ac.* iste *F λ′* (*β′ ν et 2 Bland.*) 109 qui] hic *Vincentius* 110 Compositis *ν* uelud *λ* contigere *γ*

siquis ad ingentem frumenti semper *aceruom
porrectus uigilet cum longo fuste, neque illinc
audeat esuriens dominus contingere granum,
ac potius foliis parcus uescatur amaris;
si positis intus Chii ueterisque Falerni 115
mille cadis, nihil est, tercentum milibus, acre
potet acetum; age, si et stramentis incubet unde
octoginta annos natus, cui stragula uestis,
blattarum ac tinearum epulae, putrescat in arca:
nimirum insanus paucis uideatur, eo quod 120
maxima pars hominum morbo iactatur eodem.
filius aut etiam haec libertus ut ebibat heres,
dis inimice senex, custodis? ne tibi desit?
quantulum enim summae curtabit quisque dierum,
ungere si caules oleo meliore caputque 125

TESTIMONIA.

114 cf. ecbasis captiui 144: 'sed potius foliis parcus uescaris acerbis' 117—118 'unde — uestis' Prisc. XVIII 24, 210 de fig. num. § 30 p. 416 K. 117 cf. ecbasis captiui 147: 'sanior est multum cerebro qui potat acetum' 119 'blattarum et — putrescant' gloss. Mai class. auct. VIII 68

VARIA LECTIO.

111 frumtis *E* aceruum *Ω′ς′* 112 porrectus] Proiectus *y* [*Montepess.*] *Bentl.* proiecto *Peerlk.* 113 contingere *Ω′ς′* confringere *Meinekius* contundere *Apitzius* consumere *Peerlk.* granum] *in ras. y* [*Nostrad.* 184] sacrum *y* [*Monacensis quintus*] 114 foliis] folu s *φ* folii *E* uescatur] uexatur *E* (*a*) pascatur *σ y* 115 positus *E* 116 ter centum *γ* tercentū *D F λ′ Ac.* trecentū *E* 117 stamtis *E opp. Acr.* unde *Ω′ς′ Ac.* udis *Horkelius opp. Acr.* uluae *Meinekius opp. Acr.* ultra *Peerlk. opp. Acr.* uneoctoginta *Prisciani lib.* XVIII. *cod. R a* 1. *m.* 118 Occtoginta *D opp. Ac.* annos] annis *ν y* 119 Blattarum *D E γ F glossar. Mai* Blatarū *λ* ac] et *glossar. Mai* putrescat *Ω′ς′* putescat *Cruquiana* putrescant *glossar. Mai* 121 pars] par *E opp. Ac.* 122 hec *γ* haeres *E F λ′* 124 Qvntvlum *E* curtabit] curtabat *λ′ opp. Ac. Acr.* 125 Vngere *D γ F λ′* (*β′ ν σ a r*) Vnguere *E* (*g*) mediore *D a. ras.* capud *E*

coeperis inpexa foedum porrigine? quare,
si quiduis satis est, peiuras, surripis, aufers
undique? tun sanus? populum si caedere saxis
incipias seruosue tuos, quos aere pararis,
insanum te omnes pueri clamentque puellae; 130
cum laqueo uxorem interemis matremque ueneno,
incolumi capite es? quid enim? neque tu hoc facis Argis,
nec ferro ut demens genetricem occidis Orestes.
an tu reris eum occisa insanisse parente,
ac non ante malis dementem actum Furiis quam 135

TESTIMONIA.

126 'impexa — porci' gloss. Mai class. auct. VIII 421 'impexa foedum porrigine' VIII 437 'inpexum foeda porrigine' VIII 435
132 cf. ecbasis captiui 1144: 'incolumi capite es qui cano flore reluces'

VARIA LECTIO.

126 inpexa Ω′ (ν a r et β) impexa σ g (et Fran.) glossar. Mai pp. 421. 437 cons. Acr. foedum D E γ (ν a g r et Fran.) glossar. Mai fedum F λ′ fędum σ (et β) porrigine Ω′ ς′ Acr. prurigine y opp. Ac. glossar. Mai quare] porci glossar. Mai opp. Ac. Acr.

127 Siquiduis D Ac. Siquid uis E quid uis γ F q̃duis λ periuras γ (ν a g; p iuras Fran.) peiuras D E F λ′ (σ r et β) surripis] subripis a 1 (et β supripis Fran.) 128 tun sanus E γ pr. ψ p. ras. (a 1 g r et Fran.) tunc sanus D tu insanus F λ′ γ superscr. (ν a 2) tum sanus σ (et β) cędere y [Bamberg. Gronou. Regin.] credere g cedere Ω′ ς′ 129 seruosque y tuos Ω′ ς′ tuo g y Bentl. fuges Kirchnerus pararis] parabis σ 130 te] ē E clamænt D clamant y
131 interemis E y [Fran. Mellic. Montepess. pr. Paris. 7976 Regin.] Ac. interimis D γ F λ′ ς 132 Incolumi F λ (β′ a r Incalumi l) Ac. Incolomi D E γ (ν σ g) es?] es. Duentzerus quidni? neque enim Bentl. quid enim Ω′ ς′ Ac. quidni? y tu] omis. λ (σ 1 a pr. et β) y Argis] agris E 1 133 ferro ut demens Ω′ ς′ demens ferro ut σ pr. y genetricem E F y [Mellic. Montepess. Paris. 7976] genitricem cett.′ ψ corr. ς′ occidis Ω (ν uar. σ pr. a g et β) occidit ν σ corr. l r (et Fran.) horestes λ uu. 134—137 omis. y [Harleian. 2724 a 1. m.] 134 eum] en λ 135 'malis] aut magis uelis aut malis furiis (futuris ν) uel uitiis' Ac. Acr.

in matris iugulo ferrum tepefecit acutum?
quin, ex quo est habitus male tutae mentis Orestes,
nil sane fecit quod tu reprehendere possis:
non Pyladen ferro uiolare aususue sororem
Electram, tantum male dicit utrique uocando 140
hanc Furiam, hunc aliud, iussit quod splendida bilis.
pauper Opimius argenti positi intus et auri,
qui Veientanum festis potare diebus
Campana solitus trulla uappamque profestis,
quondam lethargo grandi est oppressus, ut heres 145

TESTIMONIA.

136 cf. ecbasis captiui 1219: 'ad iugulum tantum ferrum reddebat acutum' 142—157 cf. mythographus II 226 p. 149 Bod.: 'quidam uir Opimius admodum extitit auarus, ut quum multis diuitiis abundaret, ipse festis diebus Veientanum pessimum uinum biberet, priuatis autem diebus uappam, quod est Veientano deterius. hic forte prae nimio sollicitudine incidit in letargum morbum. tunc eius laetus heres coepit circa loculos currere et claues quaerere, sperans illum cito moriturum. accedens medicus fidelis cognita morbi causa et pecunia tota ante se numerata dixit aegro: nisi tua custodias, nihil distat fame an morbo pereas. ille euigilans: 'quis tollit?' ait et saluatus est' 143 schol. Pers. 5, 147

VARIA LECTIO.

136 iugulo] //iu//gulo *λ* tepe fec̄ *l* *u.* 137 *omis. λ pr. opp. Acr.* est] *omis. y Heindorfius* male = tutę *D* (*sic*) male tvæ *E* tutae] motae *Nic. Heinsius* horestes *γ λ* 138 sane] plane *Peerlk.* fęcit *γ* quod] q *λ* quę// (e *in ras.* i *ut uid.*) *D* reprehendere *Ω′ς′* reprendere *σ y* possit *γ pr.* 139 pyladen *g* piladen *γ* (*ν σ a r et Fran.*) pilanden *E* filadē *λ* (filadeu *β loco correcto*) phyladen *F* philaden *D* (*l*) aususue *D γ F λ ς′* aususq; *E* sororem] sororem est *y Bentl.* 140 Electran *E γ F λ′* (*ν* 1 *a* 1 *r*) Electram *D* (*β′ν*2*σa*2*g*) male dicit *DEF* maledicit *γ λ* utrique] utrisq *E* uocando] uocandū *λ* 141 aliud] aliū *F y* quod] qua *β′ y opp. Pph.′* bilis *D* uilis *Pph.′ opp. Ac.* 142 opimius *DE γ ψ* 2 (*β′νσ a r*) *Acr.* opimus *Fλ′* (*g*) *Pph.′* argenti positi . . . auri] argento posito . . . auro *Peerlk. opp. Acr.* positi] poti *E opp. Acr.* 143 ueientanum *D E ψ corr.* (*ν σ g r*) *Pf. schol. Pers.* uegentanum *γ F λ′* (*β′a*) *Pph. Ac. Acr.* 144 uapā *φ* 1 *opp. Acr.* 145 lethargo *D F* (*g l r* 2 *et Fran.*) letargo *λ* (*r* 1) loethargo *γ* (*a*) lithargo *E* læthargo *ν* lętargo *σ* (*et β*) heres *D γ λ* hęres *F* heros *E*

iam circum loculos et clauis laetus ouansque
curreret. hunc medicus multum celer atque fidelis
excitat hoc pacto: mensam poni iubet atque
effundi saccos nummorum, accedere pluris
ad numerandum: hominem sic erigit; addit et illud: 150
'ni tua custodis, auidus iam haec auferet heres'.
men uiuo? 'ut uiuas igitur, uigila. hoc age!' quid uis?
'deficient inopem uenae te, ni cibus atque
ingens accedit stomacho fultura ruenti.
tu cessas? agedum, sume hoc tisanarium oryzae!' 155
quanti emptae? 'paruo'. quanti ergo? 'octussibus'. eheu!
quid refert, morbo an furtis pereamque rapinis?'

TESTIMONIA.

156 'quanti emptae? — octussibus' gloss. Mai class. auct. VIII 35

VARIA LECTIO.

146 clauis *D pr. E γ* (*ν a r* 1) claues *cett.'ς'* letus *λ* 147 medicus multum celer atque] medici ingenium celere arsque *uel* medicus multa celer arte *Peerlk. opp. Acr.* celer atque] celebratq; *E opp. Ac.* 149 pluris *y* [*Regin.* 1] plures *Ω'ς'* 150 addit] addidit *E λ* 151 haec] iam *Nic. Heinsius* heres *D* haeres *EγFλ'* 152 uiuas] uigiles *Peerlk.* uigil hoc age! *Doederlinus* uigila *DEFλ'ς'* uigil *γ* quid *EγD* 2 *ς'* quod *D* 1 *Fλ'* (*et β corr.*) *y* 153 Deficiant *E y* [*Doruill.* I Defit: *Valentian.* 1] uenae te] uenate *E* ni] ne *γ* 154 Ingens *Ω'ς'* praesens *Bentl.* (is praesens *Peerlk.*) ingesta *Marklandus* instans *Sanadonus* id genus *Horkelius* liquens *Hamacherus* insons *Paulyus* accedat *D ψ corr. λ* (*σ*) accedit *Eγ F* (*β'ν a g r*) 155 tisanarium *D γ* (*σ a g r* 1 tisinariū *ν*) *Ac.* tisariū *E* tysanarium *Fλ'* (*β'*) tisanarium *r* orizae *DEγF* (*νσ a r et β*) orize *λ* (*g et Fran.*) oryze *l* 156 Qanti *D* emptae *DE γF corr.* (*νσr et β*) *glossar. Mai* empte *g* (*et Fran.*) emtae *a* empti *Fλ'y* emptum *Apitzius* ergo] *omis. γ* (*ν* 1 *a* 1) *y* octussibus *DE γ F* (*νσ a l r et* 3 *Bland.*) *Ac. glossar. Mai* octussibi;; *λ* octusibus *β l p. ras.* octo assibus *y Acr. interpr.* oct. assibus *y* [*V*] *omis. g cf. Varr. L. L.* V § 169: 'ptisanarium octusse siue octo assibus emptum est' eheu *γ F λ' D* 2 (*ν σ a r et Fran.*) oheu *D* 1 *a. ras.* ehu *E* heheu *y* [*β*] *omis. g* 157 pereamque *Ω'ς'* (*et omn. Bland.*) pereamne *ν y* pereamue *y*

quisnam igitur sanus? 'qui non stultus'. quid auarus?
'stultus et insanus'. quid, siquis non sit auarus,
continuo sanus? 'minime'. cur, Stoice? 'dicam. 160
non est cardiacus (Craterum dixisse putato)
hic aeger: recte est igitur surgetque? negabit,
quod latus aut renes morbo temptentur acuto.
non est periurus neque sordidus, immolet aequis
hic porcum Laribus; uerum ambitiosus et audax: 165
nauiget Anticyram. quid enim differt, barathrone

TESTIMONIA.

158 'quisnam igitur sanus' Acr. ad u. 168 161 schol. Pers. 3, 65
163 'Horatius in II sermonum: quod — acuto' Prisc. VI 6, 30
164 cf. ecbasis captiui 714: 'non est periurus neque sordidus ac furiosus'

VARIA LECTIO.

ante u. 158 INCIP · DE STOICIS DISPVTARE *φ marg. noui sermonis initium cum titulo* EGLOGA · V · *y* [*Gronou.*] *uu.* 159—166 quid — Anticyram] *del. Gruppeus* *u.* 159—160 quid — sanus?] *omis. g opp. Acr.* 159 quid, siquis non sit auarus?] quid enim differt, barathrone *Peerlk.* *u.* 160 *ante u.* 159 *ponit y* [*Bamberg.*] *u.* 159 *omis. y* [*Paris.* 8214 *a* 1. *m.*] *opp. Acr.* *u.* 167 *et hunc u.:* 'nauiget Anticyram. quid siquis non sit auarus' *post u.* 159 *ponit Peerlk.* 162 Hoc *E* 1 eger *D* ager *λ'* est] *omis. y* *u.* 163 *qui legitur etiam epist.* I 6, 28 *in marginem relegabat Meinekius opp. Pph.' Porph.' Ac. Acr.* 163 aut *Ω'ς' Priscianus* et *σ* 2 *uar. g y* morbo] mor//no *E opp. Pph.' Acr. Priscian.* temptentur *DγFλ'* (*σ a et β*) *Pph.'* tententur *y* [*codd. Bland.*] tempnent[2] *E pr.* temptantur *ν g r* (*et Fran.*) *y Priscianus* 164 periurus *Ω'ς' Acr.* peiurus *y* [*Gronou.* 1] immolet *DEγF* (*β'νσ a l r*) īmolet *λ* imolet *g* inmol& *Acr.* 165 Hi° *λ* portum *λ'* porcam *ν Acr.* uerum] utrū *F* *u.* 166 *omis. E opp. Pph.' Acr.* 166 anticyram *γFλ'* (*a corr. r et β*) *Ac.* anticyra *D* anticiram *νσa pr. g* (*et Fran.*) anticurū *y* [*Lips.*] quid] *φ λ opp. Pph.'* barathrone *DFλ'* barathone *γ* (*a r*) baratrone *β'σg pr. Pph.* baratrone *Pf.* balathrone *ν Ac. Acr.* balatrone *r* 2 *uar. y* balatroni *y Bentl.* 'Barathro (Baratro *Porph.*) luxuriosus; uerum quidam legunt barathro ut ueniat a nominatiuo barathrus (baratrhus *Porph.*)' *Porph.'* 'Balathrone. scurre et triuialis. nam balathrones (balatrones *γ*) dicuntur rustici homines, inepti et triuiales. Publius Seruilius baratro (baratho *γ* balatro *Fran.*) multa (multi *ν*) in Augustum amare (cęsarē *Fran.*) non

dones quicquid habes an nunquam utare paratis?
Seruius Oppidius Canusi duo praedia, diues
antiquo censu, gnatis diuisse duobus
fertur et hoc moriens pueris dixisse uocatis 170
ad lectum 'postquam te talos, Aule, nucesque
ferre sinu laxo, donare et ludere uidi,
te, Tiberi, numerare, cauis abscondere tristem;
extimui, ne uos ageret insania discors,
tu Nomentanum, tu ne sequerere Cicutam. 175

TESTIMONIA.

168—169 'diues (om. Regin. 1674) antiquo censu' Seruius ad Aen. VII 537

VARIA LECTIO.

sine ioco dixit. fuit autem tantus (totus *ν*) deuorator, ut simili uitio laborantes barathrones (barathones *γ* balatrones *Fran.*) dicti sint' *Acr.*

167 dones] damnes (*seruata scriptura* barathrone) *dubia Bentl. suspicio opp. Ac.* quicquid *D E γ ψ pr. ς′ Ac.* quidquid *cett.′* (*g*) nunq *E* numquam *cett.′ ς′* 168 *noui sermonis faciunt initium λ′* (*β′ ν*) *y* [*Barcin. Berol.* 5 *Bruxell.* 9777. 10064. *Dessau.* II *Dresd.* I. III. *Florentinus Lips.* I. II *a* 2. *m. Mellic. marg.*, *Monac.* I *Montepess. Paris.* 7976. 8214. 10401 *Nostrad.* 184 *Valentian.* 2 *Wolfenb.* I] *non Porph.′ Acr.* CONTRA AVAROS · ET AMBICIOSOS λ CONTRA AVAROS & AMBITIOSOS EGLOGA · V · *y* [*Mellic. Paris.* 7976 *cons. Paris.* 8214] CONTRA AMBITIOSOS & AVAROS *y* [*Nostrad.* 184] Contra ambitiosos & auaros · egloga · V *y* [*Bruxell.* 9777] CONTRA AMBITIOSOS ECLOGA V *y* [*Florentinus*] *maiorem litteram initialem exhibent ψ y* [*Bamberg. Lips. sed minio pictam*, *Sorbon.* 1578] 168 Canusi] casusi *E opp. Pph.′ Ac. Acr.* predia *E Pph.′* prelia *Acr.* (plia *g* 1) 169 censo *E opp. Porph.′ Ac. Seruius* gnatis] ignatis *E* natis *y* diuisse *D E γ λ′ ψ corr. ς′* (*et omn. codd. Cruq.*) *Ac.* diuisisse *F* (*a*) *y ex interpretatione Acronis* 170 hoc] haec *y* uocatis] duob; *ν* 1 *u.* 171 *omis. y* [*Bamberg. pr.*] *opp. Acr.* posquā *ν opp. A* talos *ψ* (*l*) aule *ψ* ale *φ* 172 et ludere] effundere *Hamacherus opp. Acr.* et] te *y* [*Lips. pr.*] *omis. g y* ludere] laudere *E opp. Acr.* perdere *Bentl. opp. Acr.* credere *Cuninghamus* 173 Te] *omis. E y* tiberi] tibi *ψ pr.* 174 Extumui *y* [*Mellic.*] insania *D* 1 *E γ* (*a g r*) *y* uaesania *F* uesania *λ′ D* 2 (*β′ ν σ*) discors] dissors *Nic. Heinsius* 175 numentanum *γ* momētanū *g* Momentanum *Ac.* sequerere] sequere *D* 1 *λ′ y Pf.* sequererere *E* cycutā *ν Ac.*

quare per diuos oratus uterque Penatis,
tu caue ne minuas, tu ne maius facias id
quod satis esse putat pater et natura coercet.
praeterea ne uos titillet gloria, iure
iurando opstringam ambo: uter aedilis fueritue 180
uestrum praetor, is intestabilis et sacer esto.
in cicere atque faba bona tu perdasque lupinis,
latus ut in circo spatiere et aeneus ut stes,
nudus agris, nudus nummis, insane, paternis;
scilicet ut plausus quos fert Agrippa feras tu, 185
astuta ingenuum uolpes imitata leonem.
nequis humasse uelit Aiacem, Atrida, uetas cur?
'rex sum'. nil ultra quaero plebeius. 'et aequam

TESTIMONIA.

183 cf. Prudentius c. Symmach. I 102: 'ecce deum in numero formatus et aeneus adstat' 187 Seruius ad Aen. III 475 Prisc. VII 2, 7

VARIA LECTIO.

176 penatis γ *F* λ (*a*) *y* [*Gronou.* 1 *Lips. pr.*] p//natis *E* penates *DF*2 ς' 177 maius] mavis *E* 178 coerc& γ *F* ($\nu\sigma$ *a r*) cohercet *DE* λ' (β' *g*) *Ac.* 179 Preterea λ titillet] tetillet *a* 1 *aut pr. opp. Ac.*

180 opstringā *y* [*Valentian. pr.*] obstricigā *E* obstrangam *r* obstringam *cett.* ς' aedilis *EF* edilis *D* γ λ 181 pretoris γ ptoris. his *F* at ptorib; his ψ *marg.* intestabilis] initestabilis *D* (initestabilis *D* 1) inętonabilis *E recte etiam Pph.' Porph.' Ac. Acr.* 182 cicere] cicera *Pph.' opp. Ac.* tu] // φ perdasque $\Omega'\varsigma'$ pdasne ψ *uar.* 183 Latus $\Omega'\varsigma$ (*et omn. codd. Cruq.*) Catus *y* [*Fran.* 1] *Ac.* lentus *Nic. Heinsius* altus *Peerlk.* circo] circos ψ *a. ras.* et *F* λ' *y cons. Prudent.* aut *D E* γ (β' ν 2 σ *a g r*) & ut ν 1 *y* aeneus *EF* λ' ęneus *D* γ

ut stes *D E* γ *F* ς' *Ac.* instes λ astes *y* [*Paris.* 8216] astes *y* [*Basil.* I 1 *cod. Feae*] asstes *y* [*Paris.* 8213] 184 nudus nummis] nummis *D y* 186 ingenuum] ingeniū λ' (*g*) *y* uolpes *E* ψ (*l pr.*) *y* [*Regin.*] uulpes *D* γ φ λ ς' *Acr.* imitata] imitate *Peerlk.* 187 humasse *E* uelit] uellet *Pph.' opp. Seruius Priscianus* 188 nil γ *F* λ' ς' nihil *DE* (*r* 1) *Pph.' Acr.* quaero *D* γ *F* λ' (ν *a* et β) quero *E* (σ *g r* et *Fran.*) quære *y* [*V*] quaeres *Doederlinus* plepeius *E* et] at *Peerlk. opp. Acr.* equam γ

rem imperito, ac sicui uideor non iustus, inulto
dicere quod sentit permitto'. maxime regum, 190
di tibi dent capta classem redducere Troia.
ergo consulere et mox respondere licebit?
'consule!' cur Aiax heros ab Achille secundus
putescit, totiens seruatis clarus Achiuis,
gaudeat ut populus Priami Priamusque inhumato, 195
per quem tot iuuenes patrio caruere sepulchro?
'mille ouium insanus morti dedit, inclitum Ulixen
et Menelaum una mecum se occidere clamans.'
tu, cum pro uitula statuis dulcem Aulide natam
ante aras spargisque mola caput, inprobe, salsa, 200
rectum animi seruas *cursum? insanus quid enim Aiax
fecit, cum strauit ferro pecus? abstinuit uim
uxore et gnato: mala multa precatus Atridis:

VARIA LECTIO.

189 imperito *DEγF* (*β′νσalr*) *Acr.* īperito *λ* (*g*) ac *DEγ F ς′* at *λ* (*et V*) *y* cui] *omis. D pr.* 190 quod *EγFλ* (*β′νσar*) Quid *gy* quę *Dy* permitto] pmixto *ψ* 2 *uar.* 191 Dii *γ* Di *DEFλ′ Pph.′* capta classem] classē capta *Ey* reducere *DEγ*1*F* (*νagl r corr. et β*) redducere *λγ* 2 (*σ et Fran.*) reducere reuo *r* deducere *y Pph.′* Troia] troię *Pf.* 193 Aiax] *aiax γ* aia// *l* Achille] acille *λ′* 194 Putescit *DEγFλ* (*νσar et β pr. omn. codd. Cruq.*) Putrescit *g* (*et β corr. Fran.*) *y* Potescit *l* totiens *DFλ′* (*ν a*) tociens *E* (*β′ σ r*) totēs *γ* tocies *g* seruatus *ψ pr. y* 196 sepulchro *Ω′ ς′* sepulcro *σ* 197 insanus] sanus *Pph. omis. Pf.* ulixen *DEγψ* (*νσalr et β*) ulixem *φ* (*g*) ulixē *λ* (*et Fran.*) 199 statuisti *E* vlide *E* 200 aram *y* [*Bruxell.* 9777, 1 *cod. Valarti*] *Kirchnerus* inpbe *DγF* ıpbe *λ* (*g*) pbe *E* improbe *ς′* 201 cursum *Botheus* quorsum *DEγψ uar. λ corr.* (*σ a g l r pr. et β*) *Acr. loco poster.* quorsū *φ* quorum *r* quo *ψ λ pr.* (*et Fran.*) quorum *g r corr. Pph.′ Porph.′ Acr. loco priore* 'inter quos, inquit (inquid *Porph.*), insanus est utrum inter luxuriosos et auaros an inter ambitiosos?' *Porph.′* 'quia multa sunt genera insaniae de quibus insanus (insanis *ν*) fuit Aiax? in *alio: (*om. D*) quorsum (*D;* in aliquorum *γν Fran.*) insanus? hoc est quam (*sic D, om. γ,* quod *ν Fran.*) ob causam uel in quam partem?' *Acr.* insanus] insani *Peerlk. opp. Acr.* 202 uim] uini *E opp. Ac.* 203 Vxorem *γ* gnato *DEγψ* 2 (*ν a g l r et Fran.*) nato *Fλ* (*et β*) gnata *σy*

non ille aut Teucrum aut ipsum uiolauit Ulixen.
'uerum ego, ut haerentis aduerso litore nauis 205
eriperem, prudens placaui sanguine diuos'.
nempe tuo, furiose. 'meo, sed non furiosus'.
qui species alias ueri scelerisque tumultu
permixtas capiet commotus habebitur, atque
stultitiane erret nihilum distabit an ira. 210
Aiax cum inmeritos occidit desipit agnos;
cum prudens scelus ob titulos admittis inanis,
stas animo, et purum est uitio tibi cum *tumidumst cor?'
siquis lectica nitidam gestare amet agnam,

VARIA LECTIO.

204 ulixen *Dγ* (*ν et β*) *Pph. Ac.* ulyxen *Pf.* ulixem *EFλ'* (*σ a g r et Fran.*) 205 haerentis *a l y* [*Valentian.* 1] herentis *Eγ* (*ν r pr.*) *y* [*Bruxell.* 9777 *Lips.* erentis *Montepess.*] haerentes *Fλ* herentes *D* (*β'σ g r corr.*) litore *DEγF* (*a g l r et β*) littore *λ* (*ν σ et Fran.*) ibi sidere *Peerlk.* nauis *D pr. Eγ* (*ν a l r et β*) *y* [*Bamberg. Bruxell.* 9777 *Gronou. pr. Lips. Regin. Valentian.* 1] naues *cett.* ς 207 tuos φ *a. ras.* furiosę *E* furiose? *Duentzerus* set *γ* 208 alias] prauas *Hirschfelderus* falsas *Peerlk.* ueri sceleris *DE γ* (*β' ν σ a g 2 r*) ueris celeris *F λ'* ueris sceleris *g* 1 ueris (ueri *Pf.*) celeri *Pph.' Hamacherus* ueris cerebri *Horkelius* (ueris cerebri usque *Linkerus*) [*V habet* Species alias ueris . . . sed. f. littera maiuscula ademta sequenti dictioni, adscripta erat præcedenti' *Cruq.*] 'qui facit scelus etiam (*om. γ*) propter aliquam commodidatem tamen iste necessario (necesarius *γ*) habeatur (habebatur *ν*) insanus . . . Cum dicit insanum qui scelus innocentiae confuderit, dum iactantiae suae plus detrahit . . .' *Acr.* tumultum *γ pr. y opp. Ac.* 'qui sub specie iustitiae scelus admittit · 1 · tumultum sceleris miscet ueritati habendus est motae mentis' *Acr.* 209 permixtas capiet] permiscet capitis *Peerlk.* 210 Stulticia *D* ne erret] neherret *F* an ira] amira φ *a. ras.* 211 cum i: *D* (*g et omn. Bland.*) i: cum *cett.'* (*σ a r*) i: dum *β' ν y* immeritos *DEγ* (*ν σ a l*) inmeritos *Fλ* (*β' r*) Im'itos *g* 212 cum] Tu *y* [*Wolfenb.* II *uar.*] *Bentl.* 'rudens *D* admittis Ω' (*β' ν σ a r p. ras. et* 1 *Bland.*) admittit *r a. ras. y* cõmittit *g Pf.* comittit *Pph.* committis *y* [committis inaneis. *sic omnes codd. Cruquii praeter* 1 *Bland.*] cum admittis *Bentl.* inanis *Fλ'* (*ν* 1) *y* [*Gronou.* 1 *Regin.* 1 *Valentian.* 1] *Pph.'* inanes *DEγλ corr.* (*β' ν 2 σ a g r*) *Acr.* 213 stas] Stans *a pr. g opp. Ac.* uitio] *om. Fλ* (*β'*) *y* uicio *add.* ψ 2 tibi] *omis. Eγ pr.* (*a* 1 *aut pr. l* 1) *y* tumidum, *om.* est *λ y* tumidum est *cett.* ς'

huic uestem ut gnatae, paret ancillas, paret aurum, 215
Rufam aut Pusillam appellet fortique marito
destinet uxorem, interdicto huic omne adimat ius
praetor et ad sanos abeat tutela propinquos.
quid? siquis gnatam pro muta deuouet agna,
integer est animi? ne dixeris. ergo ubi praua 220
stultitia, hic summa est insania; qui sceleratus
et furiosus erit, quem cepit uitrea fama,
hunc circum tonuit gaudens Bellona cruentis.

TESTIMONIA.

216—217 'fortique — uxorem' Donatus ad Terent. hec. IIII 1, 41
222—223 cf. tractatus de duce Ernesto [VII 197 H.]: 'et quem honoris mei cepit uitrea fama humiliabo, quia per me hunc circumtonabit gaudens Bellona cruentis' 222 'Quē — fama' floril. Cusanum

---

VARIA LECTIO.

215 gnate *E* (*g*) gratae *a pr.* natae *y* [*β*] 216 putam et putillam *Ios. Scaliger* pupam aut pupillam *y Lambinus* Rusam aut rusillam *ω* [*Georg. Fabricius*] aut *Ω′ς′* et *y* [*omn. Bland.* (?)] pusillam *Ω′* (*β′ ν σ a r*) pus iam *g* posillam *y* [*V*] rufillam *Ioannes Despauterius* appellet *D E F λ ς′* apellet *γ* (*l*) 218 Pretor *D γ λ* Precor *E* habeat *E γ pr.* 219 Quid *Ω′ς′* (*et omn. codd. Cruq.*) *Ac.* Quis *r y* gnatam *D γ F λ′* (*ν σ a r et Fran.*) gnatas *E* natam *g* (*et β*) muta] mitta *λ* multa *E* (*g*) deuouet *D* 220 Inter *D* ergo] ergu *E pr.* 221 Stulticia *D E* St: hic s: est *Ω′ς′* stultities summast *Linkerus* suma *D* qui] quis *F* (*g pr.*) *y opp. Ac.* 222 cepit *g σ* (*et β* 1) *y Pph. floril. Cus. tractat. de Ernesto* caepit *ν r* (*et β* 2 *Fran.*) copit *E* copit *l* coepit *D γ F λ* (*a*) *Pf.* fama] forma *F uar.* (*ν* 1) *opp. Pph.′ Ac. Acr. floril. Cus. et tract. de Ernesto uu.* 223 *sq. inuerso ordine in r pr.* 223 circumtonuit *F λ* circum tonuit *E γ Ac.* circū *tonuit D* circumsonuit *Peerlk.* *gaudens D* gaudens *cett.′ ς′ Ac. Acr. tractatus de Ernesto* flagris *Hitzigius* gladiis *uel* facibus *Peerlk.* cruentes *φ pr.* (*g*) 'cruentis] aut rebus aut plagis. absolute quae sanguine laetatur cruentis gaudens' *Ac. Acr.* 224 *ab hoc uersu noui sermonis initium statuit ν* 'Nunc luxuriosos insanos probat, supra auaros et ambitiosos' *Porph.′ cf. Acr.*: 'Dixit in auaros, deinde in ambitiosos, nunc in luxuriosos. nult enim etiam hos iusanos dicere (doc: *ν*)' *Acr.* 'aut uerba Stertinii refert Damasippus aut ex persona cum Horatio Damasippus loquitur' *Acr.*

nunc age luxuriam et Nomentanum arripe mecum:
uincet enim stultos ratio insanire nepotes. 225
hic simul accepit patrimoni mille talenta,
edicit, piscator uti, pomarius, auceps,
unguentarius ac Tusci turba impia uici,
cum scurris fartor, cum Velabro omne macellum
mane domum ueniant. quid tum? uenere frequentes; 230
uerba facit leno: 'quicquid mihi, quicquid et horum
cuique domi est, id crede tuum et uel nunc pete uel cras'.
accipe quid contra haec iuuenis responderit aequos.
'in niue Lucana dormis ocreatus, ut aprum
cenem ego; tu piscis hiberno ex aequore uellis: 235

TESTIMONIA.

228 'ac — uici' Seruius ad Aen. V 560

VARIA LECTIO.

224 nunc] Hunc *E* (*r pr.*) *opp. Pph.'* luxeriã φ *opp. Pph.'* numentanum γ nomen uanũ *F* ι λ ι nomentanum *cett.* ς' *Pph.* momentanum *Pf.* 225 Vincet *D E* γ ψ *corr.* ς' (*et omn. codd. Cr.*) *Ac. Acr.* Vincit *F* λ' (uicit *r*) *y* stultos] et stultos *Peerlk. opp. Ac.* 226 patrimoni γ φ λ' (ν σ *a* ι *et* β) patromoni ψ *a. ras.* patrimonii *E* (*a* 2 *g et Fran.*) matrimoni *D* 227 E//dicit *D* Et dicit *E* Edicit *a* 228 Vnguentarius *E* γ *F* λ (ν *a g*) Vngentarius *D* (β' σ *l r*) impia Ω' (β' ν *a g r*) *Pf. Porph.' Acr. Seruii Cassell.* ΥΡia σ inpia *y Pph.* 229 scurris λ *opp. Pph.' Ac.* uelabro (ue *in ras. ut uid.*) *D* 230 quid tum? *D* γ *F* (ν σ *a g l r* 2 *et* β) quid tu *y* [*Fran.*] φ tũ? λ quid dũ *E a. ras.* (*r* ι *a. ras.*) *y* quid dũ *E* qui cum *y Bentl.* quid enim *y Cuninghamus* uenire *E* ut uenere *Meinekius* 231 quidquid . . . quidquid *F* λ (*g*) quid quid . . . quiquid *l* et horum] eorum *F uar.* 233 haec *D* γ *F* λ' (ν σ *a et* β *quidam codd. Cruquii*) hec *E* (*g et Fran.*) hoc *r y omis. y* Iuenis *E* Inuenis *Ac.* aequos *Pph.'* aequus Ω' ς' (*a n. l.*) *Ac. Acr.* equus *g* 'aut proprium nomen Aequus aut ironia' *Acr.* 234 in] tu *Bentl.* lucana Ω (lac: *l a. ras.*) ς' tu cana *Peerlk.* ocreatur *E opp. Ac.* 235 Cenem *D E* γ (β' σ *a g r*) Caenem *F* λ' (ν) tu] tũ *E* piscis *E* (ν *a et Fran.*) *y* [*Montepess. Valentian.*] pisces γ *F* λ' ς pissces *D* aequore *E F* λ' equore *D* γ uellis *D E* γ (σ *a g l et* β *corr.*) uerris *F* λ *D uar.* (β' ν *r l uar. et omn. Bland.*) *Ac. corrupt.* 'Vellis.] alii uerris · ι · trahis. sed si (*om.* ν) uellis, cum difficultate trahis (*add.* γ: · ŧ capis. si uerris. trahis)' *Acr.*

segnis ego indignus qui tantum possideam. aufer!
sume tibi *deciens! tibi tantumdem! tibi triplex,
unde uxor media currit de nocte uocata!'
filius Aesopi detractam ex aure Metellae,
scilicet ut deciens solidum absorberet, aceto 240
diluit insignem bacam: qui sanior ac si
illud idem in rapidum flumen iaceretue cloacam?
Quinti progenies Arri, par nobile fratrum,
nequitia et nugis, prauorum et amore gemellum,
luscinias soliti inpenso prandere coemptas, 245
quorsum abeant? sani ut creta an carbone notati?

TESTIMONIA.

245 'et luscinia (luscina cod. Bobiensis), ut Horatius dicit' ex Charis. arte gramm. exc. p. 552 K. 246 schol. Pers. 5, 108 cf. tractatus de duce Ernesto 4 [VII 197 H.]: 'ad quem non creta sed carbone notandus comes'

VARIA LECTIO.

236 Signis *ψ uar.* 237 sume] inde *Peerlk.* deciens *cf. u.* 240] decies *Ω′ς′* tantundem *DEγλ′* (*νσar et Fran.*) tantūdē *F* (*g et β*) tibi] tibi tibi *φ opp. Ac.* 238 currit *Ω′ς′* (*et omn. codd. Cruq.*) currat *y* curret *Doederlinus* uocata *Ω′ς′* citata *y* [*cod. Barberinus A a 2. m. ap. Feam*] 'nocte citata] legitur et uocata' *Pph.′ Porph.′* 239 Filius *Ω′ς′ Pph.′* Clodius *dubia Bentlei suspicio conl. Plin. nat. hist.* VIIII 122 *opp. Acr.* aesopi *DEγ* esopi *λ* esopi *Fλ′* metellae *DEγλ′φ* 2 *uar. ψ uar. Pph.′* metallae *F opp. Acr.* 240 deciens *Pph.* decies *Ω′ς′ Pf. Porph.′Acr.* absorberet *DEγψ* 2 *uar.* (*νσgl et β corr.*) *Pph.* sorber& *y Pf.* exorberet *Fλy* exsorberet *ψ corr.* (*β′r*) obsorberet *a y* aceto *DEγF Pph.′* acceto *λ* 241 bacam *EγFς′* baccam *Dλ* qui sanior] qui//sanior *D* qui insanior *y uu.* 243. 242 *hoc ordine* (*sed ante u.* 243 *adscriptum est* posterior, *ante u.* 242 por) *D* 242 iaceret] *omis. D* cloacam] coaclam *γ* (*a*) *y comma post* fractrum *sustulit Kirchnerus*

244 nequitia et] nequitie *Linkerus* 245 Lucinias *F λ pr.* Luscinas *D* Luscinas *E* inpenso *EγFλ′* (*νσar et β*) *Pph. Porph.* penso *D* inpendo *E* impenso *g* (*et Fran.*) *Pf. Porf.* immenso *coni. Cruquius* coemptas *DEγF Pph.′* coeptas *λ* 246 habeant *λ opp. Pph.′ Ac.* habeant *E* (*ν a*) *Ac. alt. l. Acr.* ut creta sani *y* [*Fran.* 2 *Bland.*] sani ut *DEγ* (*σagl et β*) sani *r* sani *φλ* (*r* 1) *y schol. Pers.* sanii *ψ* insani *ψ uar. Pph.′ Acr.* sanę an *ν* sanin *y Bentl.* sane

aedificare casas, plostello adiungere muris,
ludere par impar, equitare in harundine longa
siquem delectet barbatum, amentia uerset.
si puerilius his ratio esse euincet amare, 250
nec quicquam differre, utrumne in puluere trimus
quale prius ludas opus, an meretricis amore
sollicitus plores; quaero, faciasne quod olim
mutatus Polemon? ponas insignia morbi,

TESTIMONIA.

247 cf. Waltharius u. 153 p. 8 ed. Grimm. et Schmeller.: 'aedificare domos cultumque intendere ruris' 254—257 'plane multum mihi facetiarum contulit istic Oratius Flaccus memorabilis poeta,

---

VARIA LECTIO.

Apitzius notati Ω′ς′ (*et* 4 *Bland.*) *et cf. Pers. s.* 5, 108: 'illa prius creta, mox haec carbone n o t a s t i ?' notandi *D* 2 (*ν* 1 *et ν uar. r* 2) *y Acr. pro interpretatione schol. Pers.* 'creta notandi sunt ut boni uideantur an carbone ut mali? aliter. Quorsum abeant. (hab: *codd.*) id est in quam partem abeant (hab: *ν Fran.*) carbone ut notentur sicut insani an creta ut (*om. ν*) sani (insani *ν*)?' *Acr.* 247 Aedificare *DEγ Pph.′* Edificare *φ λ* Adificare *ψ* cassas *E opp. Pph.′* plostello] postella *F λ* (postello *l* 1) plostella *F uar.* muris *F λ y* [*Lips. pr.*] mu*r*o*s* *l* mures *DEγ ψ uar. λ corr. ς′* 248 Laudare *E opp. Pph.′* inpar *F* (*l*) *Pph.* īpar *λ* impar *D Eγ ς′ Pf.* harundine *DEγψ* (*σ g a l*) arundine *φ λ* (*β′ ν r*) 249 siquem] Siqıd *E* delectet *DEγς′* delectat *Fλ′y* uerset Ω′ς (*et β*) *Pph.′* uersat *y* [*Fran. et alii*] uincet *F uar.* 250 Si *D pr. γ* 1 *F λ* 2 (*ν* 2 *g l* 1 *et β* 2 *Fran.* 4 *Bland.*) *Pph.′ Ac. Acr.* Si *a* Sic *D corr. E λ* 1 *ut uid. γ* 2 *ψ* 2 (*ν* 1 *σ r et β* 1) Se *l* 2 puer illius *γ opp. Pph.′ Porph.′ Ac.* his] bis *Pph.* iis *Pf.* esse *DEγλ′F p. ras.* (*β′ ν σ a*) *Porf.* esset *F* (*g*) *Pph.′ foret r* euincet *DEγλ′* (*ν σ a et β corr.* euincet *F* //uincet *r* uincet *F* 1 *ut uid.* (*β′*) vinc*e* *g* 'Si optinere potuerit, puerilius esse amare quam ludere, . . .' *Porph.′* 251 nec quicquam] Nequicquā *ν* Ne*qq*uā *a* Nec qdquā *g* differre *Eγ F* (*β′ σ g l r*) *Acr. in ras. D* diferre *a* deferre *λ pr.* utrumine *λ* trimus *D E F λ′ ς′* trimis *γ* primus *V trimus y* [*Gronou.*] 252 ludas] ducas *Wakefieldus* 253 Solititus *E* plores] plures *F pr. opp. Acr.* quero *E* facinasne *E* faciesne *a* 254 Motatus *E opp. Pph.′ Fronto* polemon Ω′ (*β′ σ g r*) *Pph. Porph. Acronis codd. γ Bamb. Fran. Fronto polemon a* palemon *D corr.* (*ν et β corr.*) *Pf. Porf. Acr. codd. γ Fran. alt. l.* Polemo *Lambinus* ponas] poenas *F pr. Frontonis cod.* ponas *l*

fasciolas, cubital, focalia, potus ut ille 255
dicitur ex collo furtim carpsisse coronas,
postquam est inpransi correptus uoce magistri?
porrigis irato puero cum poma, recusat.
'sume, catelle!' negat; si non des, optet: amator
exclusus qui distat, agit ubi secum, eat an non, 260
quo rediturus erat non arcessitus, et haeret
inuisis foribus? 'nec nunc, cum me uocet ultro,
accedam? an potius mediter finire dolores?
exclusit; reuocat. redeam? non, si obsecret'. ecce

TESTIMONIA.

mihique propter Mecenatem et Mecenatianos hortos meos non alienus. is namque Oratius sermonum libr. s. fabulam istam Polemonis inseruit, si (se cod.) recte memini, hisce uersibus: ⟨spatium unius uersus in cod.⟩: 'mutatus — magistri' Fronto epist. ad M. Caesarem lib. I 7 p. 23 sq. Naber cf. schol. Iuuenal. I 12: 'Frontonis platanos] in Horatiana domo in qua poetae recitabant' 255 cf. Quintilianus XI 3, 144: 'palliolum sicut fascias, quibus crura uestiuntur, et focalia et aurium ligamenta sola excusare potest ualetudo' 257 Acr. ad serm. II 2, 7 cf. ecbasis captiui 778: 'ducitur inpransi susceptus laude magistri' 262 'quod (Daui) exemplum inducit ad similitudinem uitiorum, a quibus recedere non possumus. hoc et Horatius et Terentius in eunucho cum dicit: quid igitur faciam? non eam ne nunc quidem cum arcessor ultro? ergo hoc ait: Daue, mihi crede, dispono praeteritis renunciare moribus' schol. Pers. 5, 161

VARIA LECTIO.

255 Fascicolas *E opp. Pph.' Fronto* cubitale *Ω'ς' Pf.* cubital *y* [1 *cod. Bersmanni*, 1 *Chisianus Feae*, *V* 1 *aut corr.*] *Pph. corr. Fronto* cupital *Pph. pr.* potus] postus *Frontonis cod.* 256 ex] *omis. Frontonis cod.* carpsise *γ* carpisse *E* (*l pr.*) *y opp. Fronto* 257 est] *omis. ν* inpransi *D E γ F* (*β' ν a g l r*) *Acr. serm.* II 2, 7 *Frontonis cod.* impransi *σ* 2 *supr. u.* ipsi *λ* correptus *Ω' ς' Acr. serm.* II 2, 7 258 porrigis] Porrigit *Ac.* 259 Catelle *Bentl. sed cf. Plaut. asin.* III 3, 103: 'dic igitur me anaticulam, columbulam uel catellum' optet *Ω'ς'* optat *σ y u.* 260 *omis. λ pr.* 260 distat] instat *ψ uar.* 261 erat non] sit non *φ* arcessitus *γ λ'* (*a g r*) arces situs *D F* accersitus *E* (*β' ν σ*) acersitus *γ uar.* heret *D γ F* heret *λ* aer& *E* 262 nec *Ω ς' Pph.'* ne *λ p. ras.* (*g l*) *y cf. Terent. eun.* I 1, 1 *cl. Pers.* 5, 173 *sq. Bentl.* nunc] non *γ* (*a*) *opp. Pph.'* cum *r* uocet *Ω'ς' Pph.'* uocat *σ u.* 263 *omis. y* [*Lips.* I. II *a* 1. *m.*] 263 an] ac *ν y* meditor *D* dolores *Ω'ς'* labores *ν* 1 *y* [*Berol.* 269 *Dresd.* I *Paris.* 10401, 2 *codd. ap. Valart.*] 264 Excludit *D pr. y* si] sit *λ a. ras.*

seruos, non paulo sapientior: 'o ere, quae res 265
nec modum habet neque consilium, ratione modoque
tractari non *uolt. in amore haec sunt mala, bellum,
pax rursum: haec siquis tempestatis prope ritu
mobilia et caeca fluitantia sorte laboret
reddere certa sibi, nihilo plus explicet ac si 270
insanire paret certa ratione modoque'.
quid? cum Picenis excerpens semina pomis
gaudes, si cameram percusti forte, penes te es?
quid? cum balba feris annoso uerba palato,
aedificante casas qui sanior? adde cruorem 275
stultitiae, atque ignem gladio scrutare. modo, inquam,
Hellade percussa Marius cum praecipitat se,
cerritus fuit? an commotae crimine mentis

TESTIMONIA.

274 floril. Cusanum

VARIA LECTIO.

265 Seruos *g* Seruius *l a. ras.* Seruus Ω ς′ non] nam *γ* ere *DEγF* (*ν σ g a*) ere *φ here ψ* here *λ* (*β′r*) o ere quae res] óhereq̄*res λ* (o*h*e requę · res *l*) orerequires *F* oere requires *ν* o//erequęres *φ* 2 *sed cf. Terent. eun.* 12: 'ere quae res — regere non potes' quae] qui *F* 1 *λ* 1 (*ν*) 266 nec] Hoc *λ pr.* habet] *omis. F* 1 (*l* 1) que] qui *F pr.* 267 Tractare *γ pr.* (*l pr.*) uult Ω′ς′ belū *E* 268 sursū *λ* 1 hec *E* prope] ppe quoq; *ν* siquis] si qui *l* 269 ceca *E* sorte] forte *Ey* 270 Redder& *E* 272 Qui. d *φ* Qui *F* (*l* 1) *y Pph.* Quod *schol. γ Bamb.* Qd *ψ* Quid *cett.* ς′ *Pf. schol. Fran.* piscenis *λ opp. Pph.* c exerpens *D* exerpens *Pf.* exerc& *Pph.* 273 Gaudeis *a* cameram Ω′ς′ *Porph.′ Acr.* forte] sorte *β′y* pene *D* es] e//s *λ* est *y* 274 balba] barba *Pf.* bella *a* blanda *Peerlk.* feris] feras *ω Pf.* feres *y Doederlinus* feris *y* [*Valentian.*] 275 cruorem] mucronem *Hitzigius u.* 276 *omis. y* [*Lips.* 1] *opp. Pph.′* Stulticiae *DE* gladio scrutare modo, in quem *Carolus Frankeus* gladio. scrutare modo, inquam *Hamacherus* 277 cum praecipitat se] se praecipitantis *Peerlk. opp. Pph.′* precipitat *γ* 278 fuit] furit *coni. Kirchnerus* an] hanc *γ pr.* commote] *E*

absolues hominem, et sceleris damnabis eundem,
ex more inponens cognata uocabula rebus? 280
libertinus erat, qui circum compita siccus
lautis mane senex manibus currebat et 'unum,
('quid tam magnum?' addens) 'unum me surpite morti;
dis etenim facile est' orabat; sanus utrisque
auribus atque oculis; mentem, nisi litigiosus, 285
exciperet dominus, cum uenderet. hoc quoque uolgus
Chrysippus ponit fecunda in gente Meneni.
'Iuppiter, ingentis qui das adimisque dolores',
mater ait pueri mensis iam quinque cubantis,
'frigida si puerum quartana reliquerit, illo 290

TESTIMONIA.

288 ecbasis captiui 119

VARIA LECTIO.

279 damnabis Ω (σ r dănat9 g) dampnabis β′ν a l 280 inponens EF īponens λ imponens Dγς′ cognata Ω′ς′ non nata *Horkelius* 281 *nouum sermonem incipit sed sine titulo* φ 'Hic incipit de superstitiosis et religiosis loqui' *Porph.*′ 'nunc transit ad superstitiosos' *Acr.* composita ψ *opp. Pph.*′ 283 quid tam Ω (β′ a r et 4 *Bland.*) Quiddam D 2 γ 2 F *corr.* (ν σ g l) quî tam *Scheibeus* ['Non autem assentior iis qui τὸ unum iungendum ducunt pronomini me, propter ἀκόλουθον, et *codicum Bland.* interpunctionem' *Cruq.*] surripe D p. *ras.* (r) y 284 Disc& enī E 285 latigiosus λ letigiosus *Pf.* litigiosos *Ac.* litigiosus *cett. Pph. Porph.*′ 286 uenderit E (σ) *opp. Acr.* uolgvs ψ *corr.* uolgo ψ *pr.* uolgos r uulgo λ (g *pr.*) y [*Bamberg.* 2 *uar. Lips.* 1] uulgum l a. *ras.* uulgus D E γ φ *corr.* ς′ *Acr.* 287 Chrysippus γ F (a) *Pph.*′ *Porph.*′ Crysippus D (l) Chrysyppus λ Chrisippus ν r *Ac. Acr.* Crisippus E (β′ σ g) fecunda D E F (β′ σ g l r) *Acr.* fęcunda λ (ν) foecunda γ (a) menenii φ memini ψ *opp. Porph.*′ (memeni l *opp. Porph.*′) 288 Iuppiter E φ λ (β′ ν σ) Iupiter D γ ψ (g l r a n. l.) ingentis E γ F λ (ν a g) y [*Barcin. pr. Valentian.*] ingentes D φ *corr.* (σ l r et β) dolores Ω′ς′ doloris y [*Regin.* 1] labores y *ecb. capt.* ′ 289 mensis F (ν a pr.) menses *cett.*′ ς′ iam] *omis.* D cubantęs λ

mane die, quo tu indicis ieiunia, nudus
in Tiberi stabit'. casus medicusue leuarit
aegrum ex praecipiti: mater delira necabit
in gelida fixum ripa febrimque reducet.
quone malo mentem concussa? timore deorum'. 295
haec mihi Stertinius, sapientum octauos, amico
arma dedit, posthac ne compellarer inultus.
dixerit insanum qui me, totidem audiet atque
respicere ignoto discet pendentia tergo'.
Stoice, post damnum sic uendas omnia pluris, 300
qua me stultitia, quoniam non est genus unum,
insanire putas? ego nam uideor mihi sanus.
'quid? caput abscisum demens cum portat Agaue

VARIA LECTIO.

291 Mane *γ corr. F λ′ (ν r 2 et β) Pph.′* Magne *D γ pr. φ uar. ψ corr. (σ a g l 2 r 1 et Fran.)* Magno *E* quo] quando *λ y opp. Pph.′* qd̃ *ψ a. ras. y opp. Pph.′* quo tu indicis] ioui · quotuin · dicis *φ* iudicis] ĩdicas *λ opp. Pph.′* 292 cassus *E* medicusue *D E γ (ν σ a g)* medicusque *F λ′ (β′ r et 3 Bland.)* leuarit *D γ F λ′* lauarit *E* 293 Egrũ *λ* precipiti *γ* negabit *E γ uar. (β′) y* 293 *sq.* aegrum — mater *et* febrimque reducet *del. Peerlk. uersum sic constituens:* 'in gelida fixum ripa delira necabit' *u.* 294 *maiore littera incipit g* febrim *F λ′ (ν g pr.) y* febrem *cett. ψ corr. (β′ σ a g corr.* febrm *r)* reducit *ν σ pr. g pr. r 1 y* 295 concussa *E γ F λ′ (ν a g r σ uar.)* c̃,u,sa *D* percussa *β′ σ y* 296 octauos *Pph.* octauus *Ω′ ς′ Pf.* 297 posthac *γ F* post hac *D Ac.* p̣. hac *E* posthęc *λ* ne] *omis. D pr. opp. Ac.* compellarer *D E γ λ′ ς′ Ac.* conpellarer *F (r)* 298 insanus *D a. ras. opp. Ac. Acr.* me, totidem] memet, idem *Doederlinus* me statim idem *uel* me sat idem *uel* quae in me totidem *Peerlk.* me, pol idem *E. C. Franckeus* 299 Respicietre *γ* reicere *Peerlk.* ignoto *D opp. Ac.* tergo *Ω′ ς′ Pph.′* collo *y opp. Acr. et cf. Catull.* 22, 21: 'non uidemus manticae quod in tergo est' *Pers.* 4, 24: 'praecedenti spectatur mantica tergo' 300 damnum *D E γ λ (σ g r, a n. l.) Pph.′* dãpnũ *F (β′ ν l)* uedas *λ* uenda *D 1 opp. Pph.′* 301 Quam me stultitiam *y Lambinus Bentl.* qua me] Me quia *E* 302 'insanire (Aegrotare *Porf.*) putas? interrogatiue dicit' *Porph.′* 303 capit *E opp. Ac. Acr.* abscisum *Ω′ ς′ Ac.* abscissum *y* demens *Ω′ ς′* manibus *σ 2 uar. g (et V)*

gnati infelicis, sibi tunc furiosa uidetur?'
stultum me fateor, (liceat concedere ueris) 305
atque etiam insanum; tantum hoc edissere, quo me
aegrotare putes animi uitio. 'accipe: primum
aedificas, hoc est, longos imitaris, ab imo
ad summum totus moduli bipedalis, et idem
corpore maiorem rides Turbonis in armis 310
spiritum et incessum: qui ridiculus minus illo?
an quodcumque facit Maecenas, te quoque uerum est
tanto dissimilem et tanto certare minorem?
absentis ranae pullis uituli pede pressis
unus ubi effugit, matri denarrat, ut ingens 315
belua cognatos eliserit: illa rogare,
quantane? num tantum, sufflans se, magna fuisset?

TESTIMONIA.

310—311 'corpore — spiritum' Prisc. VI 3, 16 310 'Turbonis in armis' Seruius ad Aen. VII 378 Seruius uolgatus (non Cassell.) ad Aen. I 83

VARIA LECTIO.

y Bentl. cum portat Agaue] adraue portat *E* cum portat *D γ F λ′ ς′* portauit *y* [*V*] agaui *F uar. agaue y* [*Lips.*] 'quando per insaniam ferebat caput filii sui Agaue, non (*om. γ Bamb.*) intellegebat se insanam esse' *Acr. cf. Hygin. fab.* 184: 'ob hoc eum Agaue mater cum sororibus Ino et Autonoe per insaniam a Libero obiectam membratim laniauit' 304 tunc *D E corr. γ ς′* tum *F λ′* (*ν*) *y* nc *E pr.* num *σ* 2 *y* 305 fateor] fatear *Peerlk.* liceat] lex est *Horkelius* uincat *Meinekius* licet et *Peerlk.* libeat *coni. cf. Lucr.* III 538: 'quin etiam si iam libeat concedere falsum' ueris] uere *Apitzius* 306 atque] adde *Peerlk.* tantum] tamen *Peerlk.* 309 pipetalis *γ pr.* 310 maiorem] maiori *ψ p. ras. Prisciani cod. A* maiore *Prisciani codd. B D G L K* in] et *Peerlk. opp. Pph.' Seruius* 311 Incessū & sp̄m *E* incessum] incensū *F* 1 (*et Fran.*) *y* 312 qd̄cunq. *E* mecenas *ν σ y* mecenas *Ω′ς′* 313 Tanto *Ω′ς′* Tantum *y* [*V*] tam te *Peerlk.* et tanto] quanto *Peerlk.* 314 pressis] presis *γ* 316 deliserit *Pph.* deliserit *Pf.* 317 nun *γ* num *cett.′ ς* (*et β V*) *Pph.′* tantum *E y* [*V Montepess. corr. Tomg.*] tand̄ *y* [*Bruxell.* 9777] *omis. D pr.* tantan *φ* 2 *superscr. y* [*Valentian.* 1] tanta *ν y* tandem *γ F λ′ D corr. ς′ Pph.′* 'adnotandum tandem (*corr.* tantum) pro tam positum id est tam ma-

'maior dimidio'. 'num tanto?' cum magis atque
se magis inflaret: 'non, si te ruperis' inquit,
'par eris': haec a te non multum abludit imago. 320
adde poemata nunc, hoc est, oleum adde camino:
quae siquis sanus fecit, sanus facis et tu.
non dico horrendam rabiem' — iam desine! 'cultum
maiorem censu' — teneas, Damasippe, tuis te!
'mille puellarum, puerorum mille furores' — 325
o maior tandem parcas insane minori!

IIII

Vnde et quo Catius? 'non est mihi tempus auenti

TESTIMONIA.

321 'oleum adde camino' Seruius ad Aen. IIII 54 326 Ratherius Veron. de contemptu canonum I 15 p. 354 Ball.
II 4. 1 'unde — Catius?' Prisc. XV 5, 30

VARIA LECTIO.

gna' *Porph.'* 'ordo. num tam magna fuisset'' *gloss. Γ* sufflans se *γ* (*σ a g r et V* sufl: se *ν*) *y* sufflans si *D pr. F* (*β' l*) sufflans sic *λ D corr. y* sufflans s// *E* sufflans *Pph.'* non tandem sufflans si *Cuiacius* et an, (dum sese inflat) sic *Peerlk.* fuisset] fuus& *λ* fuissent *D pr.* *u.* 319 *ante u.* 318 *habet y* [*Lips. pr.*] 318 dimidio] pernimio *Bentlei dubia suspicio* ait nimio *Hamacherus* num] ter *Burmannus* tanto *Ω' ς'* tantū *l y* cum] et cum *Peerlk.* 319 si] se *λ pr.* inquid *γ a. ras.* 322 fecit. sanus facis et *E γ F λ' D* 2 (*ν σ a g et* 1 *Bland.*) facit. et sanus facies *D* 1 (*β' et* 3 *Bland.*) facis ˥ san' facies *ψ uar.* facit sanus facit et *r* sanis facis et tu *Pph.'* faciet, sanus facies *Linkerus* *post u.* 322 *legitur in φ pr.*: Quę siquis sanus facies facis ˥ san' facies tu 323 dico *D* dicam *y* dico *cett.' ς' Porph.' Ac. Acr.* orrenda *E* horrendus *Ac.* 324 censū *D* 326 O maior tandem *Ω' ς' Pph.'* O tandem maior *y* minore *λ pr.* minorē *ψ marg. opp. Pph.' Porph.'*

II 4. M · (MODO *ψ om. σ*) CATIVM INDVCIT LVXVRIOSVM (*om. σ*) CENARV̄ (CAENARV̄ *ψ σ*; CENĘ *r*) P̄CEPTA (PREC: *σ r*) TRADENTEM *E ψ marg.* (*σ r*) *inscriptione carent D γ φ λ'* (*ν a g et β sine interuallo a g*) 'Catium interrogat cenarum auctorem cenae praecepta' *Porph.'* 'Marcum Catium introducit ordinem cenarum tradentem *Acr.*
1 quo] quo//quo *D recte Pph.' Priscian.* quo is *Ac.* auenti

ponere signa nouis praeceptis, qualia uincunt
Pythagoran Anytique reum doctumque Platona'.
peccatum fateor, cum te sic tempore laeuo
interpellarim. sed des ueniam bonus, oro. 5
quod si interciderit tibi nunc aliquid, repetes mox,
siue est naturae hoc siue artis, mirus utroque.
'quin id erat curae, quo pacto cuncta tenerem,
utpote res tenuis, tenui sermone peractas'.
ede hominis nomen, simul et Romanus an hospes. 10
'ipsa memor praecepta canam, celabitur auctor.

TESTIMONIA.

2 sq. 'in usus istorum licet et Catio 'ponere — Platona'' Ioannes Saresber. policr. VIII 8 4 cf. ecbasis captiui 125: 'peccatum fateor, iuuenilis me grauat error'

VARIA LECTIO.

D E pr. φ *corr.* ψ *uar.* ς′ hauenti γ φ 2 *ut uid.* (*a*) habenti *F* auendi λ *pr. E p. ras.* AVTENTI *r* (auenti) 2 preceptis γ λ uincunt *DE* γ (β′ν 2 σ *a g* 2 *l r et* 3 *Bland.*) uincent *F* λ (ν 1 *g* 1 *et V*) uincant *y Ioannes Saresber.* 3 Pythagoran *E* φ λ′ Pytagoran ψ (*r*) Pithagoran *D* Pitagoran γ *schol. ad* 'Anyti reū' *Pph.′ post schol. ad* 'Ede hominis nomen' (*u.* 10) *exhibet Porph. post schol. ad* 'longa — erit' (*u.* 12) *Porf.* anytique *D* γ (*a g et* β) anitiq; λ *corr. F* 2 (ν *r*) utiq; *F* λ *pr.* anetique σ (antique *l*) antyquite *E opp. Acr.* anyti (*om.* que) *Pph.′* platona *D E F* λ′ ς′ *Ioann. Saresber.* platonem γ 4 leuo *E* λ 5 Interpellarem *F* (ν *r*) Interpellarim *cett.′* φ *corr.* (β′ σ *g*) Interpellarū *a* set γ 6 Quod si Ω′ ς′ *Pf.* Quodsi *r y Pph. Ac.* si interciderit] sinterciderit *D pr.* nunc] n̄c *E opp. Pph.′* aliquit γ 7 est] *om. Ac.* natē λ 'Mirus utroq.] qui est optimus in utroque et in arte et in natura' *Acr.* utroque] in utroque *y* utraque *Praedicowius* 8 Quid *F pr.* λ *a. ras.* erat Ω′ ς′ erit σ *y* cuncta] cuncti λ 1 tenerem] tenorē λ 1 9 Vt poteris *F pr.* ut pote (res) *l* Utpute *r pr.* res] *omis.* λ′ tenuis *E F* λ′ (*g*) *y* [*Valentian.*] tenues *D* γ *F corr.* λ *corr.* (β′ν σ *a l* 2 *r*) tenui] tenui et *Praedicowius* pactus (a) λ 10 Etde *E opp. Pph.* (Aede *Pf.*) et] *omis. E* 11 Ipsa *E* γ *F* λ′ (ν *a g r et* β *corr.*) Ipse *D* (β′ σ) celibitur *E opp. Ac.* celabrabit λ *opp. Ac.* celebrabitur *F* λ 2 *uar.* (*l* 1) *opp. Ac.*

longa quibus facies ouis erit, illa memento,
ut suci melioris et ut magis alba rotundis,
ponere: namque marem cohibent callosa uitellum.
cole suburbano qui siccis creuit in agris 15
dulcior; inriguo nihil est elutius horto.
si uespertinus subito te oppresserit hospes,
ne gallina malum responset dura palato,
doctus eris uiuam mixto mersare Falerno:
hoc teneram faciet. pratensibus optima fungis 20
natura est: aliis male creditur. ille salubris
aestates peragit, qui nigris prandia moris
finiet, ante grauem quae legerit arbore solem.

TESTIMONIA.

12—14 cf. Plin. nat. hist. X 145: 'quae oblonga sint oua gratioris saporis putat Horatius Flaccus. feminam edunt quae rotundiora gignuntur, reliqua marem' 14 'marem — uitellum' gloss. Mai class. auct. VIII 597 16 'irriguo — horto' gloss. Mai class. auct. VIII 302 17 cf. uita Benedicti abb. Clusensis cap. 6 [Pertz XIIII = XII 202]: 'sed, siquis ad eos uespertinus hospes aduenerit, aut discedit ad crastinum, aut, ut multum, forte moratur per biduum'

VARIA LECTIO.

12 erit] erat *a* 1 *Ac. opp. Pph.'* 13 ut] Et *y Ac.* suci *D E γ F ς' Ac.* su//ci *λ* meloris *E* alba *Ω' ς'* alma *Bentl. opp. Acr. et cf. Bentlei curas nouissimas* alta *Cuninghamus* 14 cohibent *D E γ λ corr. φ* 2 *ς' Pph.'* phibent *F λ' y glossar. Mai* 15 Colle *F (g l a. ras.)* Caule *φ uar. (r* 2 *uar.)* Cole *cett. λ corr. ψ corr. ς'* (*et* 4 *Bland.*) 'Cole] hoc est caule' *Ac. Acr.* agris] herbis *D uar. uu.* 16—18 *post u.* 23 *ponit y* [*Barcinon.*] 16 irriguo *D γ λ corr. ς' glossar. Mai* inriguo *E F λ'* elutius *D E γ λ (β' ν σ a) glossar. Mai* elucius *F (g l r)* elotius *y* inhorto *E* horto *λ* irrigui . . . horti *Dan. Heinsius* 17 hospes] ortus *E* 18 gallina malum responset] molli gallina resistat *Peerlk.* gillina *E* responsat *γ (a)* respondet *D* 1 *E (σ corr. g)* responda *l pr.* responde *σ pr.* responset *F λ D* 2 *(β' ν l corr. r)* 19 mixto *Ω' ς'* mulso *y* musto *ω Bentl.* 20 hoc] Hic *λ* fatiet *γ* protensibus *γ pr. opp. Pph.'* obtima *D pr.* 21 salubris *E γ (ν* 1 *σ* 2 *a g pr. r) y* [*Lips. pr. Paris.* 8214 *Regin. Valentian.*] salubres *cett.' ς'* 22 Aestatis *r pr. y* [*Paris.* 8213 *pr.*] peraget *F λ (ν corr. ut uid. g l* 2 *r* 2) peragit *D E γ ψ* 2 *(β' ν pr. ut uid. σ a l* 1 *r* 1)

Aufidius forti miscebat mella Falerno,
mendose, quoniam uacuis committere uenis 25
nil nisi lene decet: leni praecordia mulso
prolueris melius. si dura morabitur *aluos,
mitulus et uiles pellent opstantia conchae
et lapathi breuis herba, sed albo non sine Coo.
lubrica nascentes implent conchylia lunae; 30
sed non omne mare est generosae fertile testae:
murice Baiano melior Lucrina peloris,
ostrea Circeis, Miseno oriuntur echini,
pectinibus patulis iactat se molle Tarentum.
nec sibi cenarum quiuis temere arroget artem, 35
non prius exacta tenui ratione saporum.

TESTIMONIA.

25—26 cf. ecbasis captiui 990: 'nil nisi lene decet uacuis committere uenis' 28 cf. Seren. Sammon. uu. 533 sq.: 'quodque satis melius uerbis dicemus Horati, mitulus (Mytilus Med.) et uiles pellent (pellunt Tur.) obstantia conchae' 29 'Coos est insula, unde Horatius dicit Coum uinum' schol. Lucan. VIII 247 33 Seruius ad georg. I 207 grammaticus de dubiis nominibus p. 578 K. 34 gloss. Mai class. auct. VIII 435 'et molle Tarentum' Macrob. saturn. II 14

VARIA LECTIO.

26 len//e λ lege *F pr. y* leni] pleni γ *a. ras.* mulso] uiso *F uar.* 27 alus *y* [*Montepess.*] aluus Ω′ς′ 28 Mitulus *E γ F* ς′ (*et* 4 *Bland.*) *Pph.′ Porph.′* Mittulus λ Mutilus *D* Mytilus ω *Sereni Sammonici cod. Med.* Mugilis ω *Sereni Sammonici cod. Const.* pellent] pollent *D pr. E Sereni Sammonici Pictor.* pellunt *Sereni Sammonici Turic.* opstantia ψ *pr.* obstantia *cett.′* conche λ 29 l//pathi *D* beuis γ set γ albe *E* coo Ω′ (*a g et β pr.*) *Pph.′* choo′ ν σ r (*et Fran.*) chio *y* [*β corr.*] 30 implent *E γ F λ′* (ν σ *a r et Fran.*) inplent *y* [*β*] ꝟplent *g* cōplent *D y* conchylia *y* [*Paris.* 7976 *Nostrad.* 184] conchilia Ω′ς′ *Pph.′* lunae] lunam *F* 2 *uar. opp. Pph.′* 31 Set γ terte *E* 32 Baiano] palato *E* 1 *aut pr.* lucrana *D a. ras.* 33 O//strea *D* circeis Ω′ς′ ochini *E* echinni λ 34 iactabat *E* molle] mole φ turentū λ *pr. opp. Macrob.* 35 nec] Haec *D* 1 Ne *y coni. Heindorfius opp. Ac.* cenarum *D E γ ψ* (*a g r et Fran.*) *Ac.* caenarum φ λ′ (ν σ *et β*) quiuis *E γ λ′ Ac.* qui uis *D F* quãuis *g* quisquam *Bersmannus* argog& *E* arroget *cett.′* artem] arcē *a g y* 36 Non Ω′ς′ Ni *D* 2 *y Aldus* 'Non] ꝑ nisi' ψ

nec satis est cara piscis auerrere mensa
ignarum quibus est ius aptius et quibus assis
languidus in cubitum iam se conuiua reponet.
Vmber et iligna nutritus glande rotundas 40
curuat aper lances carnem uitantis inertem:
nam Laurens malus est, uluis et harundine pinguis.
uinea summittit capreas non semper edulis.
fecundi leporis sapiens sectabitur armos.
piscibus atque auibus quae natura et foret aetas, 45
ante meum nulli patuit quaesita palatum.

TESTIMONIA.

37 ecbasis captiui 627 (non Acr.) ad epod. 2, 34 39 ecbasis captiui 540 44 Donat. ad Terent. eun. III 1, 36 43 schol. Γ

VARIA LECTIO.

37 piscis *Eγ* (*ν a et β*) *y* [*Bamberg. Bruxell.* 9777 *Lips. pr. Mellic. Paris.* 8216 *a* 1. *m.*] *Pph.'* pisces *cett.'* ς *Acr.* auerrere *γ F λ'* (*ν a r et omn. Bland.*) *Pph.' Porph.'* a[u]errere *E* auertere *D ψ* 2 (*β'σ g*) *ecb. capt.* auellere *Peerlk.* 38 ius] vis *E opp. Acr.* 39 reponet *D E γ ψ corr.* (*β'σ a l corr. r* 2) reponit *F λ'* (*ν g r* 1) *Pph.'* reponat *y ecb. capt.* *post u.* 39 *Peerlk. uu.* 45 *sq. ponit*

40 et] ut *Bonfinis* iligna] ,ligna *φ* rotundas] rotundus *F* 2 *uar.* 41 Curuat *Ω' ς' Ac.* Curuet *y Aldus Bentl.* lances *Ω' ς' Acr.* carmen *D a. ras.* (*g*) *Pph.* uitantis *Ω ς'* uitantes *y* [*Lips.* 2] *Pph.'* uiciantis *γ uar.* (*et Fran. uar.* uit: *l uar.* ui//tantis *a*) 'at. mensas uitantes inertem carnem' *Acr.* 42 laures *a* harundine *D E γ* (*σ g et Fran.*) arundine *F λ'* (*ν a r et β*) 43 uinea] Vi//r//ea *γ* Venea *schol. γ ad h. l. et ad epod.* 2, 34 *opp. schol. E ad epod.* 2, 34 summittit *D E γ ς Porph.' schol. Fran. ad epod.* 2, 34 submittit *F λ* summittat *y* [*Fran.*] *schol. γ Fran. ad h. l. schol. γ epod.* 2, 34 c̄sumit *schol. E ad epod.* capreas] cape[r]as *E* edulis *D pr. ut uid. E γ F λ'* (*a g*) *y* [*Gronou.* 1] *Pph.' Porph.'* edules *D corr. ut uid. ψ corr.* (*β' ν σ r*) edullis *schol. γ ad h. l. schol. Fran. ad epod. et schol. Γ ad epod.* 2, 34 44 Fecundi *D E F λ'* (*ν g r et β*) *Pph. Ac. Donatus* Fęcundi *y* [*Fran.*] *Pf.* Foecundi *γ* (*a*) Fecundae *σ* 2 *y* Foecūdæ *y* [*V*] *cf. Plin. nat. hist.* VIII 217 *Varr. d. re rust.* III 12 *Priscian.* V 8, 42 45 auibus] pauis *F* 2 *uar.* (*a* 2 *uar.*) *y* [*Lips.* 1 *ut uid.*] et] ac *Sanadonus* et foret aetas] afferat atque ars *Peerlk.* 46 mecv̄ *E* nulli patuit] patuit nulli *β'y* patuit] latuit *Peerlk.* quesita *E* palatum] palato *y Peerlk.*

sunt quorum ingenium noua tantum crustula promit:
nequaquam satis in re una consumere curam;
ut siquis solum hoc, mala ne sint uina, laboret,
quali perfundat piscis securus oliuo. 50
Massica si caelo suppones uina sereno,
nocturna siquid crassi est tenuabitur aura,
et decedet odor neruis inimicus; at illa
integrum perdunt lino uitiata saporem.
Surrentina uafer qui miscet faece Falerna 55
uina, columbino limum bene colligit ouo,
quatenus ima petit uoluens aliena uitellus.
tostis marcentem squillis recreabis et Afra

TESTIMONIA.

48 cf. ecbasis captiui 44: 'una re quemcumque suam consumere curam' 55 schol. Pers. 3, 93 57 Porph.' ad serm. II 4, 14 'uoluens aliena uitellus' gloss. Mai class. auct. VIII 597

VARIA LECTIO.

47 tantum] tam̄ *F* 1 *λ' pr. omis. E pr. y* crustola *E opp. Pph.' Acr.* promit] promunt *Pph.'* 48 nequaquam] Nequaquā *ν* satis] licet *Apitzius* satis in re *Ω' ς'* satis // in re *y* [*Lips.*] satis est in re *y* satis in re una est *y Botheus* satis in re una 9sumere curā ē *y* [*Regius*] est satis in re una c: c: *uel* satis est in rem unam insumere curam *Bentl. cf.* 'una re quemcumque suam consumere curam' *ecb. capt. u.* 44 una] *in ras. D* curam] curamst *Teuffelius* 49 ne sint] nescit *F* 1 *λ u.* 50 *omis. y* [*Bamberg.* 1]
50 Quale *F* perfundat *D E γ λ φ corr.* (*ν σ a g r*) profundat *F* (*β' l*) piscis *E γ F λ* (*a g r pr. et β*) *y* [*Bamberg.* 1 *Lips.* 1 *Montepess. Paris.* 8214 *Nostrad.* 184 *pr.*] pisces *D F superscr. λ superscr.* (*ν σ l r corr. et Fran.*) securus] securis *ψ* 51 si caelo supp.] suppones si caelo (celo *Pph.*) *Pph.'* celo *E* suppones *Ω'* (*a g*) subpones *r corr.* suppones *ν* subponas *β' σ r pr. y* 52 Nocturno *F pr.* siquid] siqd̄ *D* aura] aula *l pr.* 53 inimic' *D* 54 integrum] interdum *Dorighamus opp. Ac.* sapore *D Pf. opp. Pph. Acr.*
55 fęce *γ schol. Pers.* fece *D F λ'* facę *E* ·lerna *γ* valerna *E opp. schol. Pers.* 56 colūbino *λ* limum] limumum *γ* linū *λ* uinū *F* 57 Quatinus *D corr.* (*g r et β*) Quatenus *Ω'* (*ν σ a et Fran.*) *Porph.' ad serm.* II 4, 14 petit *Ω' ς' Ac.* petat *σ* 2 *y* petunt *Porph.' ad serm.* II 4 58 squilis *γ*, *sed in marg.* squillis

potorem cochlea: nam lactuca innatat acri
post uinum stomacho; perna magis ac magis hillis 60
flagitat inmorsus refici, quin omnia malit
quaecumque inmundis feruent allata popinis.
est operae pretium duplicis pernoscere iuris
naturam. simplex e dulci constat oliuo,
quod pingui miscere mero muriaque decebit 65
non alia, quam qua Byzantia putuit orca.
hoc ubi confusum sectis inferbuit herbis
Corycioque croco sparsum stetit, insuper addes

TESTIMONIA.

59—60 cf. Plin. nat. hist. XXIII 38: 'stomacho innatat' 60 'perna — hillis' gloss. Mai class. auct. VIII 274 61 'flagitat inmorsus refici' gloss. Mai class. auct. VIII 338 62 ecbasis captiui 142

VARIA LECTIO.

59 cochlea *g* coclea *Ω′ς′* l&uca *E opp. Pph.′ Porph.′* ĩnatt^{a}ĩt *λ opp. Pph.* (innata *Pf.*) acri] agri *l* 1 *Pph.′ opp. Acr.* acris *Doederlinus opp. Ac.* 60 ac *E* (*σ r*) et *D γ F λ′* (*β′ν a g r* 2 *uar.*) *schol. Γ glossar. Mai* hillis *D E γ* (*β′ν σ a*) *Acr. gloss. Mai* hillus *r* hilla *g* ^{h}illis *λ* (*h*illis *l*) illis *F λ′ γ marg.* (*r* 2 *uar.*) *schol. Γ uar.* 61 inmorsus *D E γ F* (*β′ν a r*) *Acr. glossar. Mai* in morsus *l* ĩmors' *λ* (ĩmorsus *g*) immorsus *σ* inmorsis *y Bentl.* immersus *Praedicowius* immorsis *Iahnus* is morsus *Apitzius* admorsus *Peerlk.* quin] $^{in}_{q//}$ *λ* malit *D E γ F ς′* mallit *λ* mauult (*uel* mauolt) *y Bentl.* 62 inmundis *D E F* (*β′ν σ r*) *schol. Γ ecb. capt.* ĩmundis *λ* (*g*) immundis *γ* (*a l*) in mundis *y* [*Fran. et omn. codd. Cr.*] ferue^{nt} *λ* feruunt *y opp. schol. Γ* allata *Ω′ς′ schol. Γ* (*γ ν Bamb.*) *ecb. capt.* alisata *F* 2 *uar. Peerlk.* albata *y* [*Lips.*] ablata *y* [*Regin. uar.*] *schol. Fran.* alata *y* adipata *y* [*Sorbon.* 1578] 63 opere *D E γ* p̄cium *D E λ* 64 e dulci *D F λ* (*σ a* et *β*) edulci *ν g l r corr.* (*et Fran.*) *e dulci E* et dulci *γ* eduli *F uar.* (*r pr.*) *y* constat] stat *E* 65 quod pingui] At pingui *a y* [*cod. Sim. Bosii*] *Bentl. qui coni. etiam:* quinquenni ^{mi}scere *E* misceri *Pph.′ Porph.′* muria] moria *F uar.* (*a* 1 *l* 1) murta *Pph.* murca *a* 2 *Pf.* 66 qua] q; *λ* (*et β pr.*) quę *F* quae *a l a. ras. r corr.* qua *D* qui *ν* byzantia *y* [*β Bamberg. Reginensis*] bizantia *D E F* (*a l r*) bizancia *ν σ g* (*et Fran.*) briantia *γ* brantia *λ* putuit *D E γ φ uar. ψ* 2 (*β′ν* 2 *σ a g r et omn. codd. Cr.*) puuit *λ* potuit (p *in ras. ut uid.*) *l* puduit *F* (*ν* 1) putruit *ω Lambinus* 67 sictis *λ* 68 Corycio *F λ′* (*g*) *Pph.′* Corytio *a* Coricio

pressa Venafranae quod baca remisit oliuae.
Picenis cedunt pomis Tiburtia suco: 70
nam facie praestant. uennuncula conuenit ollis;
rectius Albanam fumo duraueris uuam.
hanc ego cum malis, ego faecem primus et allec,
primus et inuenior piper album cum sale nigro
incretum puris circum posuisse catillis. 75
*inmanest uitium, dare milia terna macello
angustoque uagos piscis urgere catino.
magna mouet stomacho fastidia, seu puer unctis
tractauit calicem manibus, dum furta ligurrit,

TESTIMONIA.

73—74 'ego primus faecem et (face nec cod.) allec miscui' Nonius p. 120 78—80 ecbasis captiui 1019—1021 79 gloss. Mai class. auct. VIII 318

VARIA LECTIO.

DE (*β′σ*) Coritio *γ* Corricio *ν* cro^co^ *D opp. Pph.′ Porph.′* addes] addens *F λ′* 69 uenafranae *λ′* uena franę *γ F* uenaf//ranę *D* uænafranę *E* quod] quod (d *in ras.* r *ut uid.*) *γ* baca *E γ F* (*ν σ a l r*) bacca *D λ* (*g*) bacha *β′* 70 Picęnis *D* 71 nam] Ne *E* prestant *D F* uennuncula *D E F* (*r*) uennucula *γ λ′ φ* 2 *uar. ψ uar.* uennucala *a* uenuncula *ν Ac.* uenucula *β′ g* uenicula *σ* ollis] illis *ν* 72 abanā *D* 73 Hanc ergo *E opp. schol. Γ Nonius* faecem *γ F λ* (*ν σ a*) *Pph.′* factkē *E* fecem *D* (*β′ g l*) allec *γ F λ′* (*ν σ g et Fran.*) *Pph.′ Porph.′* allec *E* hallec *D* (*r*) alec *a* et allec . . . faecem . . . incretum *hoc ordine Pph.′* 74 inueni *γ D p. ras.* (*β′ ν σ a r*) inuenior *D a. ras. E corr. F λ′ γ uar.* (*et V*) inuentor *E pr.* (*g*) *y schol. Γ* inuenit *y* inueniar *ω* [*ed. Chabot.*] *Peerlk.* 75 circum posuisse *D E γ schol. Γ* circūposuisse *F λ* //catillis *D* 76 inmanest uitium] in mare conuitium *Landinus* inmanest] Imma·ē· *ν* Inmane (*om.* est) *λ* Inmane est *cett.′ ς′* Immāe ē *g* immaneat *Praedicorius* millia *g* 77 A//g′//toq; *λ* Agnustoq; *F* 1 piscis *E γ F λ′* (*a*) *y* [*Barcin. Mellic. Montepess. Paris.* 8214 *Nostrad.* 184 *a* 1. *m.*] pisces *D ψ corr.* (*β′ ν σ g r*) urguere *g r* 1 *y* 78 Magno *φ pr. opp. ecb. capt.* mouent *D E γ ψ corr.* (*β′ ν a l r*) monet *F λ* (*σ g et β corr.*) *ecb. capt.* stomacho *Ω′ ς′* stomachum *y Kirchnerus* 79 fulta *φ pr.* furta *cett.′ φ corr. ς′ glossar. Mai ecb. capt.* frusta *φ uar.* (*et Fran.* 2) *y* crusta *Apitzius*

siue grauis ueteri craterae limus adhaesit. 80
uilibus in scopis, in mappis, in scobe quantus
consistit sumptus? neglectis, flagitium ingens.
ten lapides uarios lutulenta radere palma
et Tyrias dare circum inluta toralia uestis,
oblitum, quanto curam sumptumque minorem 85
haec habeant, tanto reprehendi iustius illis,
quae nisi diuitibus nequeunt contingere mensis?'
docte Cati, per amicitiam diuosque rogatus
ducere me auditum, perges quocumque memento.
nam quamuis memori referas mihi pectore cuncta, 90
non tamen interpres tantundem iuueris. adde

TESTIMONIA.

81—82 'unde Horatius in sermonibus: in scope quantus consistit sumptus; et haec scopa, ae. i. illud unde domus mundatur; unde idem in eodem libro: uilibus in scopis, in mappis' gloss. Mai class. auct. VIII 535 87 ecbasis captiui 143 90 Prisc. VII 16, 78

VARIA LECTIO.

80 craterae *D E γ ψ p. ras.* (*β′ν* 2 *σ a l r* 2 cratere *r* 1) *ecb. capt.* cratre *λ* creterre *F* (*ν* 1) creterre *g* [creterrae *V*] adhesit *E γ λ′* 81 mappis] mattis *Tan. Faber opp. Pph.′ Porph.′ Acr.* scobe] scope *γ* (*ν* 1 *a*) *glossar. Mai* 82 Consistat *g y opp. glossar. Mai* neglectis *Ω′ ς′* neglectus *ν* 1 *y* 83 ten] Te en *φ* lapidos *λ opp. Pph.′* lapidis *a* 1 uarios *Ω′ ς′* Parios *Erasmus sed cf. Senec. Troad.* 846: 'an ferax uarii lapidis Carystos' luitilenta *D* luculenta *F* (*ν pr. ut uid. l* 1) palma] planta *Th. Marcilius* 84 inluta *D E γ* (*β′ν σ a r* ilitta *g*) inluta (in *in ras.*) *D* inlota *F λ y* illota *l* torilia *E* uestis *y* [*Mellic.*] uestes *Ω′ ς′* *uu.* 85 *sq. Peerlk. ita constituit:* 'oblitum, tanto reprehendi iustius, illis haec habeant, quanto curam sumptumque minorem' 85 sumptum] sūpto *φ* 86 reprendi *ψ pr. λ′* (*ν* 2 *σ*) *y* reprehendi *cett. ς′* 87 Que *γ λ* nisi] in *E* nequeunt *Ω′ ς ecb. capt.* nequeant *r* 2 *uar.* (*et β*) *y* contingere] consistere *Chabotius* 88 amiciciam *D* amiticiā *E* imititiā *λ* rogatus *D* 90 nam] Non *y* [*Fran.*] Num *codd. Prisciani* quamuis] quā *E y* quamquam *y opp. Priscian.* memori referas *Ω′ ς′ Priscianus* r'feras memori *g y* pectoræ *D a. ras.* 91 non] Nam *γ pr.* tantundem *Ω* (*β′ν σ a*) tantūdem *g l* iueris *E y* [*Mellic.* 1] iuueris *cett.′ ς′*

uoltum habitumque hominis, quem tu uidisse beatus
non magni pendis, quia contigit; at mihi cura
non mediocris inest, fontis ut adire remotos
atque haurire queam uitae praecepta beatae. 95

V

Hoc quoque, Teresia, praeter narrata petenti
responde, quibus amissas reparare queam res
artibus atque modis. quid rides? 'iamne doloso
non satis est Ithacam reuehi patriosque Penates

TESTIMONIA.

92 sq. cf. ecbasis captiui u. 1130: 'non magni pendis habitum uultumque potentis'

VARIA LECTIO.

92 Voltu *E corr.* Vtui *E pr.* Vultum *cett.'* ς' 93 Nomagni *D* curā *E* *u.* 94 *omis. E pr.* inest] en÷ λ fontis *E γ F* λ (*ν a g r*) *y* [*Bamberg. Barcin. Bruxell.* 9777 *Fran. Lips. Mellic. Montepess. Paris.* 7976. 8214 *Nostrad.* 184 *pr. Regin. Regius Valentian.*] fontes *D* (σ *l et* β) ut] *erasum in* φ adire] audire *γ F a. ras.* romotos *E* 95 queam] Quam *Pph.'* uite λ beatae] beat' ψ *uar.*

II 5. VLIXES AD TYRESIAM (TER: *r*) VATEM (MATREM VATEM *r*) φ (σ *r*) *inscriptione carent D E γ ψ λ'* (*ν a g*) *priori sermoni continuat* ψ 'Hic introducit ulixes' *schol. F* 'In hac introduxit (introduc: *Porf.*) Vlixem quaerentem apud inferos a Teresia quemadmodum possit rem familiarem reparare' *Porph.'* 'inducit Vlixen interrogantem Teresiam' *Acr.* 1 teresia *D E γ F* (β' *ν a*) *Pph.' Porph.' schol.* Γ TERESIAS *r*) tiresia λ' *Ac.* tyresia σ *g* *u.* 3 *INCIPIT* ε

Ω' = *D E γ F λ' ε*

quid] q̃ *E y* iamne *E γ F λ ε* (*ν* σ *a g r et* β) iam ne *D* (*l et Fran.*) tãne φ 2 *uar.* (tãnę ψ *uar.*) *y Peerlk.* doloso ⊕ *E γ F corr.* ε ς' dolosos *F a. ras.* λ *a. ras.* dolose *y Nic. Heinsius Bentl.* 4 ithacam *D* ε (σ) itacã *E* itachã *F λ'* (β' *r*) itacam *ν g* ithicam *γ* (*a*) reuechi *γ a. ras.* penates Ω' ς' nepotes *y cf. Tibull.* I 3, 33: 'patrios celebrare Penates'

aspicere?' o nulli quicquam mentite, uides ut 5
nudus inopsque domum redeam, te uate; neque illic
aut apotheca procis intacta est aut pecus: atqui
et genus et uirtus, nisi cum re, uilior *algast.
'quando pauperiem missis ambagibus horres,
accipe qua ratione queas ditescere. turdus 10
siue aliud *priuom dabitur tibi, deuolet illuc,
res ubi magna nitet domino sene; dulcia poma
et quoscumque feret cultus tibi fundus honores,
ante Larem gustet uenerabilior Lare diues;
qui quamuis periurus erit, sine gente, cruentus 15
sanguine fraterno, *fugitiuos, ne tamen illi
tu comes exterior, si postulet, ire recuses'.
utne tegam spurco Damae latus? haut ita Troiae

TESTIMONIA.

5. 8 Hildebertus moral. philos. 990 post hunc uersum: 'unde habeas quaerit nemo sed oportet habere' mythographus II 165 p. 131 Bod.: 'et genus et uirtus, nisi cum re, uilior alga est' 16 cf. ecbasis captiui u. 381: 'sanguine de fratris, nec non de morte parentis'

VARIA LECTIO.

5 Aspicere Ω′ς′ Assp: σ qdq̃ g mentitę γ ut] *add.* ε 2 *in ras.* 6 redeat F 1 ε (*l pr.*) *u.* 7 *omis.* y [*Mellic.* 1] 7 atqui D E γ λ F *p. ras.* ς′ autqui F (ν 1 *l a. ras.*) pecus] penus y 8 cum re] cure E 1 y *opp. Hildebert.* alga ε y alga est *cett.' Hildebert.* 'si rem non habet uilior est alga' *Porph.'* 9 Quanto E 11 siue] ut ψ *uar.* Aut y [*Zulichem.*] *opp. Pph.'* aliud] : : : ;iqd ε aliqd *uel* aliqt y *opp. Pph.'* priuum D E γ F ε (ν *uar.* σ a g l r *et* β) *Pph.' Porph.' Acr.* primum λ γ *uar.* (*et Fran.*) y primū ν 'legitur et primum' *Acr.* 12 sene] sine E 1 F 1 (ν 1 g) y *uu.* 13 *sq. inuerso ordine in* y [*Regio pr.*] 13 quascumque γ feret] feres D *a. ras.* 14 uenenerabilior φ 15 quamuis σ a r 2 (*et* β quis *Fran.*) quãuis D E F λ′ quam// γ quam uis ν r 1 quis g gente] mente *Wakefieldus opp. Pph.' Porph.' Acr.* 16 fugitiuus Ω′ς′ ne] nec D ε non σ 1 y 18 Ut ne *maiore littera initiali ut in nouo sermone l* Vtne D E γ λ (a r) Vt ne β′ ν σ g (*et omn. codd. Cr.*) *penitus deletum in* ε Syisne ∴ aĩ ut ψ Üine aĩ ut φ ł uiolentia *gloss.* F Visne y damę D γ dame E F λ ε 'Dāma nomen cuiusdam indigni' *schol.* Γ (γ *Bamb.*) 'ut tegat spurco dā

me gessi, certans semper melioribus. 'ergo
pauper eris'. fortem hoc animum tolerare iubebo; 20
et quondam maiora tuli. tu protinus unde
diuitias aerisque ruam dic augur aceruos.
'dixi equidem et dico: captes astutus ubique
testamenta senum, neu, si uafer unus et alter
insidiatorem praeroso fugerit hamo, 25
aut spem deponas aut artem inlusus omittas.
magna minorue foro si res certabitur olim,
uiuet uter locuples sine gnatis, improbus, ultro
qui meliorem audax uocet in ius, illius esto
defensor; fama ciuem causaque priorem 30
sperne, domi si gnatus erit fecundaue coniunx.

TESTIMONIA.

24 cf. ecbasis captiui u. 1154: 'susum scande pater, mirabitur unus et alter' 25 Acr. ad serm. II 5, 44: 'quia dixerat proso (progo schol. *v* marg.) fugerat (fugerit *v* marg.) hamo (amo *v*)' 26 Prisc. II 1, 5

VARIA LECTIO.

me latus' *schol.* *γ* haut *ε φ* 2 *ψ corr.* (*ν et β*) aut *F λ* haud *cett.* *ς* troiae *D E γ* (*ν σ a r et β*) troie *F λ* (*g*) troia *ε* (*l* 1) *y* [*Bamberg. Bruxell.* 9777 *a* 1. *m. Fran. Sorbon.* 1578 *Valentian.*] 'apud troiā' *gloss.* *Γ* 19 gessi] gesti *E* 20 iubeo *E* uidebo *y* [*β*] 'impero haec facere' *schol.* *Γ* (*γ Bamb.*) 21 maiore *ε* tuli *Ω′ ς′* attuli *F* 2 *uar.* tulit *ω* [*ed. Cratonis*] *Praedicowius opp. schol.* *γ* tuli. tu] tulisti *Peerlk. opp. schol.* *γ* protinus *Ω′ ς′* protenus *Bentl. sed cf. Seru. ad Verg. ecl.* 1, 13 *Flauius Caper p.* 2243 *P.* 22 que] quae *Pph.′* ruam *D γ F λ′ε* (*β′ν σ a r*) *Pph.′* eruam *E* (*g*) 'ruam: eruam' *Porph.′ Acr.* struam *I. Schraderus* 23 dico *Ω′ ς′* dicam *y cf. Plaut. mil. glor.* 1059: 'dixi hoc tibi dudum et nunc dico' *u.* 24 *ante u.* 23 *ponit y* [*Nostrad.* 184 *pr.*] 24 neu *D E γ λ′ε ψ p. ras.* (*ν* 2 *σ a g r*) ne *β′ y* seu *F* (*ν* 1 *r* 2 *uar.*) 25 fugerit] fuerit *E* fugeris *F pr.* 'alium fecerit heredem' *Acr.* amo *λ ε* (*a pr.*) *Ac. opp. Acr.* 26 Aut *Ω′ ς′* Haut *φ* 2 ut *F uar.* artem *Ω′ ς′ Prisciani Caroliruhanus* II *a* 2. *m.* partem *Prisciani codd. plerique* inlusus *D E F λ* (*r*) illusus *γ ε* (*ν σ a g l cons. β′*) *Prisciani codd. R G L K* 28 uiuet uter] Vinctū *ε pr.* Viuetu *ε corr.* uiuet] Su iu& *ψ* gnatis *Ω′ ς* natis *y* [*β*] improbus *D E F λ′ ε ς′ Ac. Acr.* ꝫpb9 *g* inprobus *γ* *u.* 29 *omis. y* [*Montepess.* 1] *opp. schol.* *γ* 31 sperne] Sterne *ψ uar. opp. schol.* *γ* Serne *ε* gnatus *Ω′ ς* natus *r* 2 (*et β*) foecunda

"Quinte" puta, "aut Publi", (gaudent praenomine molles
auriculae), "tibi me uirtus tua fecit amicum:
ius anceps noui, causas defendere possum;
eripiet quiuis oculos citius mihi quam te 35
contemptum quassa nuce pauperet: haec mea cura est,
nequid tu perdas, neu sis iocus". ire domum atque
pelliculam curare iube; fi cognitor ipse;
persta atque obdura, seu rubra Canicula findet
infantis statuas, seu pingui tentus omaso 40
Furius hibernas cana niue conspuet Alpis.

TESTIMONIA.

32—33 'gaudent — auricule' Vincent. Bell. spec. hist. 69 floril. Par. 8818ª Nostr. 39 sq. 'Persius: findit infantes statuas' Seru. ad ge. III 363 41 Quintil. inst. or. VIII 6, 17 Horatium non nominans

---

VARIA LECTIO.

γ (*a*) fecundi *E* 1 fęcunda *σ* (*et Fran.*) fecunda *cett.'* (*ν g r et β*) coniunx *D E γ ψ corr. ε* (*ν σ corr. a g l r et β corr.*) coniux *F λ* (*β' σ pr.*) 32 Quinte *γ* Qunte *D* (*l*) Quin te *ε* puta] putat *ω* puto *Praedicowius* Tite, *Peerlk.* aut] at *F marg.* gaudent *E opp. Vincent.* Audent *floril. Paris.* 8818ª 33 Auricule *E* 34 causa *E* possum] possim *y* [*Fran.*] 35 qui uis oculus citus *E* cicius *ε* 36 quassā *ε* quassa *cett.' ς'* (*et omn. codd. Cruq.*) *Pph.'* cassa *σ* 2 *uar. y* nuce] ccu (ceu?) *ε opp. Pph.' schol. γ* pauperet (et *in ras.*) *φ* mea cura est] me : : : : : : *ε* cura est] curæ *y* [*Lips.* 1] 37 iocus] locus (*i longa*) *γ* locus *ψ uar. φ* 2 *uar. opp. Ac.* 'Ne sis ludibrio cuiquam. et facile perdas. Aliter. id est ne sis contemptibilis qui (quia?) possis inuadi. nam loca uacua facile inuaduntur' *Acr.* 38 Pellicurā *E* fi *D E γ λ ε ψ* 2 (*β' ν l* 2 *r et* 4 *Bland.*) si *F* (*a l* 1 *ut uid.*) sis *φ corr.* (*ν* 1 *a. ras. ut uid. σ et β corr.*) ei fit *g* cognit² *E* 1 cognitor *cett.'* (*et* 4 *Bland.*) *cons. gloss. Γ*: 'defensor' 39 Persta *D E γ ε F* 2 *ς* Presta *F λ'* (*et Fran.*) *y* P̄usta *φ* 2 *uar.* 'permane perseuera' *interpret. Acr.* findet] fundet *y* [*β*] *opp. Pph.'* findit *Seruius opp. Pph.' cf. Tib.* I 7, 21: 'qualis et arentes cum findit Sirius agros' 40 Infantis *D pr. ut uid. E γ* (*a g r* 2 *in ras.*) *y* [*Lips. Mellic. Paris.* 8214 *Nostrad.* 184 *pr.*] *Pph.'* Infantes *D corr. F λ' ε corr.* (*β' ν σ*) *Seruius* pingui, n *in ras.*, *D* tentus] tens// *φ* tantus *λ opp. Ac.* tensus *y opp. Ac.* omaso] amaso *D pr.* amasa *λ corr.* omas//o *ε* 41 Furius *D E γ φ λ' ε ς' Pph.' Porph.' Acr.* Furias *ψ* [Fusius *annotationes Blandiniae*] Iuppiter *Quintilianus* ibernas *λ opp. Pph.'* (hyb: *Pf.*) *Acr. Quintil.* hibernas *E* conspuet] cōspuet *g* conspuit *y Acr. Quin-*

"nonne uides" aliquis cubito stantem prope tangens
inquiet, "ut patiens, ut amicis aptus, ut acer?"
plures adnabunt thynni et cetaria crescent.
sicui praeterea ualidus male filius in re 45
praeclara sublatus aletur, ne manifestum
caelibis obsequium nudet te, leniter in spem
adrepe officiosus, ut et scribare secundus
heres et, siquis casus puerum egerit Orco,
in uacuom uenias: perraro haec alea fallit. 50
qui testamentum tradet tibi cumque legendum,
abnuere et tabulas a te remouere memento,
sic tamen ut limis rapias quid prima secundo
cera uelit uersu; solus, multisne coheres,

TESTIMONIA.

42 cf. Pers. 4, 34: 'est prope te ignotus, cubito qui tangat' 44 glossar. Mai class. auct. VIII 108 50 cf. ecbasis captiui u. 768: 'sic Dauid cecinit, perraro haec alea fallit'

VARIA LECTIO.

til. consuit *Porph.'* alpis *γ in ras.* alpas *ε* alpes *cett.' ς' Porph.' Acr. Quintil.* 43 paciens *D λ ε* 44 adnabunt *D E γ F λ'* (*ν a g r*) *glossar. Mai* annabunt *ε* (*β' σ*) thynni *E γ* (*a g corr. et β*) tynni *D ε* (*g pr. et Fran.*) thinni *F λ'* (*ν r* 2) thini *r* 1 tinni *σ gloss. Mai* thunni *y* cetaria *Ω' Acr. glossar. Mai* crescent] crescet *φ* 2 *uar. ψ uar. opp. glossar. Mai post u.* 44 *unum folium excidit in ν* *ς'* = *codd. β' σ a g r* (*l*) *praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur*; *ς* = *codd. σ a g r* (*l*) *praeter e. q. s.* *u.* 45 *omis. λ pr.*

Sicui *D ε* Sic jn *E* preterea *F* male] mele *E* 1 46 Pleclara *γ* Preclara *ε* ne] ne *D opp. schol. Γ:* 'ne te prodat manifesta blandities et patrimonii causa id facere uidearis, ne te nudum reddat obsequium' manifestum] manifesti *Peerlk.* 47 Caelibis *D γ F* (*σ a l r*) Celibis *E ε* (*β'*) Celibus *λ* Celebis *g* 48 Adrepe *E ε* (*σ g r et β* 1) Arrepe *D γ φ corr.* Arripe *F λ'* (*a et β* 2) Adripe *y* [*Fran.*] *opp. schol. γ Bamb.* offitiosus *γ φ* ut et *Ω' ς'* et ut *E* 2 *p. ras. y* ut (*om.* et) *g y* uti *Heindorfius* utei *Teuffelius* et scribare] adscribare *Apitzius* 49 Heres *γ* orcho *λ* horco *ε* 50 uacuom *γ* uacuo *y* [*Montepess.*] uacuum *cett.' ς'* hec *E* alea] halea *ε a. ras.* alea// *λ* fallit *D E γ φ ψ corr. ut uid. ς'* fallf; *λ* fallet *ψ pr. ut uid. y* 52 abnuere et] Abnuele *λ* 53—55 rapias; quid . . . uersu, solus . . . oculo *van Heusde* 54 Caera *D E* (*l r* 2 *et Fran.*) Cera *γ F λ* (*σ a g et β*) C:::: *ε* Ceca *r* 1 coheres *γ ε*

ueloci percurre oculo. plerumque recoctus 55
scriba ex quinqueuiro *coruom deludet hiantem,
captatorque dabit risus Nasica Corano'.
num furis? an prudens ludis me obscura canendo?
'o Laertiade, quicquid dicam aut erit aut non:
diuinare etenim magnus mihi donat Apollo'. 60
quid tamen ista uelit sibi fabula, si licet, ede.

TESTIMONIA.

55—56 'plerumque — hiantem' Seruius Aen. XI 552 56 'coruum deludet hiantem' schol. Γ ad u. 61 59 Prisc. VII 2, 6 'quicquid — non' Boetius philos. consol. V 3

VARIA LECTIO.

E 2 ς′ cohęres ψ λ choeres *D* choęres φ coherces *F uar.* cohertes *E* 1 'coheres] deest si' *gloss.* Γ *uu.* 55—69 *additos anno* 724 *censet Hitzigius* 55 ueloci] Velo λ V : : : : ε recoctus] recoctos *Pph. opp. Pf. Porph.'* recoctū *Seruii Regin.* 1674 56 Scripa λ *pr.* Scribe *E y opp. Seruius* S//riba ε quinqueuiro] quinq; uiro *D E* λ′ q̃ioq; uiro ∴ ł ex quinque ψ quiq̃; uiro ł ex quinq; φ 'solent autem mitti quinque; inde ex quinque uiris' *Acr.* coruum Ω′ς′ *Pph.' Acr.* cornum *Seruii Regin.* 1674 deludet Ω′ς′ *Pph.' schol.* γ *ad u.* 61 diludet *Seruii Paris.* 7929 deludit *g y schol. Bamb. ad u.* 61 *Seruii Regin.* 1674 'homo nisi (enī *Fran.*) exercitatus facile inludit auidos et appetentes rei alienae' *Acr. ad h. u.* 58 me] meo ψ *a. ras.* obscura] obsecra *E* 59 laertiade *a y* laerciade *D y* lertiade γ *F* λ′ε (*r*) *Priscian. codd. H G L K* lertiadę *Prisciani cod. B* lerciade *E* (β′σ *g*) quidquid γ *a. ras. F* λ′ *Prisciani cod. R* quicquid *D E* ε γ *p. ras.* ψ *p. ras.* (β′σ *a r*) *Prisciani codd. plurimi* quitqd *g* 'aut erit] aut uerum est aut falsum' *gloss.* Γ 'Satirice autem (*omis.* γ) iocatur secans illos (seccatis illis *Bamb. Fran.*) qui diuinandi artem profitentur. aliter. iocatur ambigua responsa, sed uera confirmat, nam (ū γ *Bamb.*) quicquid dicat aut non. sed (aut *Fran.*) erit' *Acr.* 60 magnus mihi donat Ω′ς′ mihi magnus donat *g y* mihi donat magnus *y* magnus donauit *y Bentl.* 'donauit' *interpret. gloss.* Γ diuinare mihi magnus donauit *Eichstaedtius* diuinare etiam magnus mihi donat *Botheus* diuinare tibi magnus mihi donat *Froehlichius* 61 tamen] tandem *comment. Cruq. Botheus* sibi, fabula sit licet, *Praedicowius* si libet, audi *Todtius* si licet φ ε *D p. ras.* λ *p. ras.* (σ *g r et* β *omn. codd. Cruq.*) silic& *E* scilicet *D a. ras.* γ ψ λ′ (*a et Fran.*) 'si placet' *gloss.* Γ ede Ω′ς′ (*et omn. codd. Cruq.*) *cons. gloss.* Γ edam *y*

tempore, quo iuuenis Parthis horrendus, ab alto
demissum genus Aenea, tellure marique
magnus erit, forti nubet procera Corano
filia Nasicae, metuentis reddere soldum. 65
tum gener hoc faciet: tabulas socero dabit atque
ut legat orabit; multum Nasica negatas
accipiet tandem et tacitus leget, inuenietque
nil sibi legatum praeter plorare suisque.
illud ad haec iubeo: mulier si forte dolosa 70
libertusue senem delirum temperet, illis
accedas socius; laudes, lauderis ut absens;
adiuuat hoc quoque, sed uincit longe prius ipsum
expugnare caput. scribet mala carmina uecors:
laudato. scortator erit: caue te roget; ultro 75
Penelopam facilis potiori trade'. putasne?
perduci poterit tam frugi tamque pudica,
quam nequiere proci recto depellere cursu?

VARIA LECTIO.

62 iuenis *E* iuuenis *cett.* ς′ 63 Dimissum *D y sed cf. Verg. Aen.* I 288 enęa γ enea *E* 65 nasicae *D E γ ψ λ′* nasice φ nassicę ε (β′) 66 tum] Tunc λ *y* Tū *E* 2 Tu *E* 1 67 legat orabit] legator abit *E* ε legat] legat //// γ orabit] orabit (or *in ras.*) *D* 68 et] *omis. D pr. y* 70 hec λ iubęo φ 71 delyrum ε delibrū *E* 72 accedas] Accedeę λ Accedat *F* (*l*) Accedis *y* [β] Acced : : : : ε 73 Adiuuat, a *in ras. D* Adiuat *E* set γ uincit *D E γ ψ λ′ ε* ς′ uincit φ uincet σ *a* 1 *aut pr. g y* 74 Expurgare ε *pr.* scribet *D E γ λ′ ψ* 2 ς′ scribit *F ε y* 'id est si insanus poemata componit is quem captas laudato (laudando ε)' *Acr.* carmina] crimina ε 75 scortator] sortator *E* 1 λ *pr. opp. gloss. Γ:* 'mulierarius' caue te] cauete *E F* cauet. eroget. u. *F uar.* te roget] ī roget λ 'ultro] hoc est praeueni petitionem eius' *gloss. Γ* 76 Penelopam *D E γ a. ras. F ε* ς′ Pene lopā λ (Plene lopē *l*) Penelopem γ *p. ras. y* Penelopen *y* 78 nequiere σ *r* 1 *y* [*Bamberg. p. ras. Dessau.* II *Doruill.* I *Dresd.* I. III. IIII *Gotting.* I. II *Gronou. Monac.* I. III *Paris.* 8213 *Sorbon.* 1578 *Valentian. Wolfenbutt.* I *Zulichem.* 1 nequere *Regius*] nequiuere Ω′ ς′ recto] tecto λ *pr. opp. Acr.*

'uenit enim magnum donandi parca iuuentus,
nec tantum ueneris quantum studiosa culinae: 80
sic tibi Penelope frugi est, quae si semel uno
de sene gustarit tecum partita lucellum,
ut canis a corio nunquam absterrebitur uncto.
me sene quod dicam factum est: anus improba Thebis
ex testamento sic est elata: cadauer 85
unctum oleo largo nudis *umeris tulit heres,
scilicet elabi si posset mortua; credo,
quod nimium institerat uiuenti. cautus adito,

TESTIMONIA.

79 cf. Lamprid. Alex. 37, 1: 'spectacula frequentauit cum summa donandi parsimonia' 83 florileg. Paris. 8069 (non Nostrad. 188) ecbasis captiui u. 214.

VARIA LECTIO.

79 uenit (= uenalis est) enim magno *y Sim. Bosius* magnum] (indignum) *Bentl.* mansum *Hamacherus* donandi] donanti *Peerlk.* parca] *omis.* ψ 1 *aut pr.* parta (p parata) *F uar.* 80 tantum] tandem *γ pr.* culinae] calinae (v) φ 'culinae] coquinae non inguini' *gloss. Γ* 'Haec res fecit Penelopam castam esse, quia illi magis studebant peni (*leg.* penui) quam ueneri' *Acr.* 81 sic] Si *E* 'Sic] talīt' *gloss. F* penelope *D E γ F ε* pene lopæ *λ* Penelopa *Bentl. at cf. Lachmann. ad Lucret. p.* 408 frugi] fruigi *D* quae] que *E λ* uno] unum *Peerlk. opp. gloss. Γ*: 'id est ab uno sene' 82 de sene] Dese ne *E* tecum] uerum *E. C. Franckeus* partita] partica *E F pr. opp. Pph.'* 'largiente sene' *gloss. Γ* lucellum] lucellia *λ pr. opp. Pph.' gloss. Γ* 83 nunquam *E* (*a*) *Pf. Porf.* numquam *cett.' ς' Pph. Porph.* 84 sene] sæne *ε a. ras.* dicam factum est] factum est dicam *g y* factum] facta *D* improba *E γ* (*β' a l r*) īpba *λ* (*g*) inproba *D F ε* (*σ*) 86 humeris *Ω' ς'* haeres *F λ'*

uu. 87 — II 6, 33 *DESUNT IN E* *uu.* 87 — II 6, 20 *DESUNT IN ε*

$$\Omega' = D\ \gamma\ F\ \lambda'$$

87 elabi *D γ λ F* 2 (*β' σ corr. a g l* 2 *r* 2 *uar. et* 4 *Bland.*) &abi *F* et labi *l* 1 *y* ut labi *σ pr. r* si *Ω'* (*σ a g*) sic *β' r* (*et* 4 *Bland., sed* ut sic *V*) 'Anus quaedam captatore nudo nudam efferri se uoluit. ea uidelicet captione (cogitatione *Fran.*) ut uel mortua humeris eius elaberetur quae elabi captione eius uiua non poterat' *Acr.* 'Sensus declarat ita: anum testatam esse ut si cadauer eius elapsum esset is qui non protulisset careret hereditate. hoc autem dicit ut heredipetas moneat nimia obsequia declinari' *Acr.* 88 institerat

neu desis operae neue immoderatus abundes.
difficilem et morosum offendet garrulus; ultra 90
non etiam sileas. *Dauos sis comicus atque
stes capite obstipo, multum similis metuenti.
obsequio grassare; mone, si increbruit aura,
cautus uti uelet carum caput; extrahe turba
oppositis umeris; aurem substringe loquaci. 95
inportunus amat laudari: donec 'ohe iam!'
ad caelum manibus sublatis dixerit, urge,

VARIA LECTIO.

D γ φ corr. (*β′ a g r*) extiterat *F y* [*β* 2 *uar.*] titerat *λ* intiterat *l* institerit *σ y* 'se ingesserat' *gloss. Γ* 89 dæsis *φ* neue] neuel *γ F* (*a l*) *y* neue immoderatus] ne uelim moderat' *l* neuelim moderat' *ψ* neuelimmoderatus *φ* immoderatus *D γ F* (*a l*) imoderatus *λ* (*g et Fran.*) inmoderatus *σ r* (*et β*) abundes *Ω′ς′* habūdas *g* 90 offendit *F* (*l*) *y* offendere *r* offendet *cett. ς′* (*et* 4 *Bland.*) offendes *Bentl.* garrulus: ultra non, *Franckeus* garrulus: ultra noli et iam *Lehrsius* garrulus ultro. non *Bentl.* garrulus: ultra *y* [*codd. Bland.*] garrulus ultro: *Hauptius* garrulus ultro; *Doederlinus* ultra *D ut uid. γ pr. F λ ς′* (*et* 4 *Bland.*) ultro *y corr. φ* 2 *uar.* (*σ corr. l et β* 2) *y Bentl. ἐπιπολύ gloss. Γ cum u.* 91 *REDIT ν*

ς′ = codd. β′ ν σ a g r (*l*) *praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur; ς = codd. ν σ a g r* (*l*) *praeter e. q. s.*

91 non] nos *Horkelius* mutum *Peerlk.* dauus *Ω′ς′* 92 obstipo *Ω′ς′ Pph.′* metuendi *φ* 93 grassare] crassare *ψ* 2 *l* 1 (*et β*) 'grassare] aggredere' *gloss. Γ* mone] mone *y* [*Bruxell.* 9777] moue *Barthius* increbruit *D γ* (*σ corr. g et V*) increbuit *F λ′* (*σ pr. a*) increpuit *γ uar.* (*β′ ν r et reliqui Bland.*) *cf. Cic. epist.* VII 20, 3: 'uentus increbrescit' 94 uelet] uellet *λ a. ras.* (*a*) *y inde a u.* 95 *DEFICIT D Ω′ = γ F λ′* umeris *l* umeris *ψ* humeris *cett. ς′* aurem] auram *R. Seyffertus opp. Pph.′ Porph.′* substringe] obstringe *Pf. opp. Pph. cf. Quintil.* X 5, 4 loquaci] loquacē *F pr. Pph.′ Porph.′ u.* 96 *omis. y* [*Regius*] 96 Inportunus *F λ* (*ν et β*) Importunus *γ* (*a g l r et Fran.*) Oportunus *σ* donec 'ohe!' iam *Meinekius* donec 'ohe iam!' *Hauptius* ohe iam] oeiam *λ′* oeia *F opp. φ* 2 *uar. ψ* 2 ho eiam *Acr.* 97 celū *λ* sublatis] sulatus *λ opp. Acr.* urge *Ω′ς′* urgue *g* urge et *y Aldus* 'Ordo. Importunus (inp: *ν* īp: *Fran.*) urge. Id est laudando eum donec dixerit sublatis manibus ad caelum · i · adiuratus (iurat' *ν* iuret *Fran.*) hoe iam (hoe *Bamb.*) id est sufficit et bene habet' *Acr.* 'Quia solent homines quae cupiunt per somnum (somnium *Fran.*)

crescentem tumidis infla sermonibus utrem.
cum te seruitio longo curaque leuarit,
et certum uigilans, quartae sit partis Vlixes, 100
audieris, heres, 'ergo nunc Dama sodalis
nusquam est? unde mihi tam fortem tamque fidelem?'
sparge subinde et, si paulum potes, inlacrimare; est
gaudia prodentem *uoltum celare. sepulchrum
permissum arbitrio sine sordibus extrue: funus 105
egregie factum laudet uicinia. siquis
forte coheredum senior male tussiet, huic tu
dic, ex parte tua seu fundi siue domus sit
emptor, gaudentem nummo te addicere. sed me
imperiosa trahit Proserpina: uiue ualeque. 110

TESTIMONIA.

104 cf. s. Odilonis abb. Cluniac. de miraculis s. Adalheidae imp. liber [ap. Marrier. bibl. Cluniac. p. 366a]: 'gaudia prodebat nec gratia tanta latebat' 106 cf. ecbasis captiui u. 728: 'egregie factum laudat uulpecula totum'

VARIA LECTIO.

uidere. ergo noli credere te heredem factum nisi (non *ν*) cum illud (illū *ν*) uigilans uideris' *Acr.* 100 et certum] per somnum *Peerlk. opp. Ac.* sit *Ω′ς′* esto *y* [*Paris.* 7977. 8213, *aliq. ap. Lambin.*, *cod. Magdalen. Oxon.*] *Bentl.* ulixis *F* 101 hęres *F λ′* 102 tamque] taq; *ψ* tāq; *g* 103 inlacrimare *Ω′ς′* inlacrimare *r* illacrimare *σ* (*et β* 2) est] *del. σ* 2 *a Iahnus* rem *l pr. omis. y* illacrimare et *Bentl.* inlacrima. e re est *Praedicowius* si] sic *y Bentl.* potes] potis *y* haud potes *Peerlk.* 104 prodentem *γ ψ λ′φ* 2 *ς′* prodente *φ* 1 pmentē *y* prudentem *y* prudentum *y* prudentis *y* prudenter *Bentl. sed cf. Sil. Ital.* VI 384: 'seruabam uoltus ducis ac prodentia sensum lumina' *Sen. Phaedr.* 371: 'proditur uultu furor' *Lucan.* III 356 *sq.*: 'cum turbato iam prodita uultu ira ducis, tandem testata est uoce dolorem' multū *F* (*l* 1) uultum *F* 2 *cett. ς′* uultum est *Iahnus* uultu *Bentl.* 'uultum] deest utile est' *gloss. Γ* celare] caelare *F λ′* uelare *y Peerlk.* celato *σ* 2 *y* inlacrimare, gaudia prodest et uoltu celare *Hamacherus* sepulchrum] sepulcrum *σ* memento *r* 2 *uar.* 105 exstrue *γ* (*ν σ r*) extrue *cett.′* (*β′a g*) 106 laudet] laudat *l* 2 (*et β*) *y ecb. capt.* 107 cohęre dū *F* 108 domus] dominus *Pph.′* 109 numo *γ* addicere] addiceres *λ a. ras.* addiceris *ν* sed] set *γ* Et *ν* me] ne *F* 1, me *F uar.* 110 Impisa *λ*

VI

Hoc erat in uotis: modus agri non ita magnus,
hortus ubi et tecto uicinus iugis aquae fons
et paulum siluae super his foret. auctius atque
di melius fecere. bene est. nil amplius oro,
Maia nate, nisi ut propria haec mihi munera faxis. 5
si neque maiorem feci ratione mala rem,
nec sum facturus uitio culpaue minorem;
si ueneror stultus nihil horum; 'o si angulus ille
proximus accedat, qui nunc denormat agellum!
o si urnam argenti fors quae mihi monstret, ut illi, 10
thensauro inuento qui mercennarius agrum
illum ipsum mercatus arauit, diues amico
Hercule!' si quod adest gratum iuuat, hac prece te oro:

TESTIMONIA.

II 6. 1 cf. Verg. Aen. XII 259: "hoc erat, hoc, uotis' inquit 'quod saepe petiui"

VARIA LECTIO.

II 6. DE QVIETE AGRESTI ψ (*l r et Fran.*) De modo agri & serui oratii de morib̄ disceptatio φ *inscriptione carent* γ λ (ν *a g*) *priori sermoni continuat Porph.'* 'Hac satyra de iucundítate (ioc: *Bamb.*) secessus loquitur sui qua in Sabinis fruebatur' *Acr.* 2 Ortus γ tectus γ *a. ras.* (*a*) aquae] atq̄ λ *a. ras.* 3 *auctius* ψ 4 Di *F* λ′ (σ *r*) Dii γ (β′ν *a g*) nihil γ (*a*) nil *cett.′* ς′ oro] 1.opto 1.*opto* orto γ (*oro a*) opto ν 1 *y* 5 nate] na////te φ haec] hec λ *omis. Pph.′* faxis] fixis λ faxi//s ψ 7 ue *F* (β′ν *l r*) que γ λ (σ *a g*) 8 si ueneror] Siue neror *F* γ (*g*) Siue neror *a* 9 denormat Ω′ ς′ (*et omn. Bland.*) *Pph.′ Porph.′ Ac. Acr.* dinormat ν 1 deformat *y Aldus ortum ex schol. Γ interpret.:* 'deformat quia agrum determinat' 10 o] *omis.* λ *pr.* Heu *F* ψ 1 ó φ *uar.* quae] q̄ ψ q; φ λ′ que φ 2 *corr.* ue *g* quam ν 2 *y* 'quae] aliqua' *gloss. Γ* illi Ω′ς′ ille ν 1 *g* (*et V*) *y* olim *Peerlk.* *post u.* 10 *sequitur u.* 17 *in r* 11 Tres auro γ (Tresauro *a*) Thesauro *cett.′* ς′ thens: *Porph.* qui] quem *Peerlk.* qui *y* [*Bruxell.* 9777] 12 illum ipsum] Ipsum illum *y* ipse illum *Peerlk.* arauit] aræuit λ amico] amicus *Pph.′ opp. schol. Γ* 13 quod Ω′ς′ quid *F uar. y*

pingue pecus domino facias et cetera praeter
ingenium, utque soles, custos mihi maximus adsis. 15
ergo ubi me in montis et in arcem ex urbe remoui,
quid prius inlustrem saturis musaque pedestri?
nec mala me ambitio perdit nec plumbeus Auster
autumnusque grauis Libitinae quaestus acerbae.
Matutine pater, seu Iane libentius audis, 20
unde homines operum primos uitaeque labores
instituunt (sic dis placitum), tu carminis esto
principium. Romae sponsorem me rapis. 'heia,

TESTIMONIA.

20 Seruius ad Aen. VII 607 mythographus III tractat. 4, 9 ap. Mai. class. auct. III 181 = III 9 p. 170 Bod.

VARIA LECTIO.

'quod nunc possideo' *schol. Γ* hac] ac *λ* ac *γ* (*ν et Fran.*) hoc *y* *Peerlk.* 14 pecus] pectus *λ a. ras.* caetera *γ F* (*a l*) preter *λ* 15 utque soles] Vtq̃ solis *Ac.* assis *γ λ corr.* (*β′σ a* 1 *g*) adsis *F λ′* (*ν a* 2 *r*) 16 montis *Ω′* (*a g r* 1) *y* [*Gronou.* 1 *Lips. Paris.* 8214 *Nostrad.* 184 *pr. Valentian.*] montes *ς′* 'aut uillam in monte positam aut quasi regiam meam . . . aut arcem (artem *γ*) quae me ab urbanis molestiis uindicaret. aut in uillam quod est melius quae quasi arx (ars *ν*) est rustico' *Acr.* 'et in arcem ex urbe remoui] belle dixit, uelut rex in uillula mea uelut in arce positus eram (earam *Porph.* erat *Porf.*) uel ideo (idem *Porph.*) quia in monte posita est' *Pph.′ Porph.′* 'belle dix̃ uelud rex in uillula mea uelud in arce posit' eram ut idē quia in monte posita ẽ' *schol. F* et . . . remoui] ut . . . recepi *Peerlk.* *u.* 17 *parenthesi inclusit Gesnerus* 17 inlustrē *F λ* illustrem *γ ς′* satyris *Ω′* (*β′ν a* 2 *g*) satiris *σ a* 1 *r* saturis *y* [*Paris.* 8214 *a* 1. *m.*] *uu.* 18 *sq. uersui* 17 *praeponendos censebat Haberfeldtius*, *Gruppeus duo uersus delet* 18 me] *omis. F y* *u.* 19 *bis extat in λ* 19 Autumnus *Ω′ς* Autumpnus *r* que] ue *y* libitinae *γ λ* (*β′ν σ a r* libitine *g*) libitinę *ψ* libithinę *φ* libithinę *l* quaestus *l y* questus *Ω ς′* acerbe *λ* 20 Matutinę *λ* 21 operum primos] pmos opū *g y Fea* 22 dis] dis *γ* 23 Romae] Roma *y* Romam *Marcilius* 'Spopondi tibi M(a)ecenas ut Romam (roma *Fran.*) uenirem quo cum uenero haec incommoda patior (patiar *Bamb.*) Al. Si inquit in urbe fuero, cogis me sponsorem esse' *schol. Γ* heia *F* (*g l r*) heia *λ* eia *γ* (*β′ν σ: a n. l.*)

ne prior officio quisquam respondeat, urge'.
siue Aquilo radit terras seu bruma niualem 25
interiore diem gyro trahit, ire necesse est.
postmodo quod mi obsit, clare certumque locuto
luctandum in turba et facienda iniuria tardis.
'quid uis, insane, et quas res agis?' inprobus urget
iratis precibus: 'tu pulses omne quod obstat, 30
ad Maecenatem memori si mente recurras'.
hoc iuuat et melli est, non mentiar. at simul atras

TESTIMONIA.

27 Seruius ad ecl. 1, 30 31 Prisc. VII 12, 63

VARIA LECTIO.

uu. 24 *sq. exciderunt in y* [*Bamberg.*] 24 officio] officitio *γ* urge *Ω′ ς′* (*et omn. codd. Cruq.*) urgue *g r* urges *φ* 2 *y* 'urge] ppera' *gloss. Γ* *inde a u.* 26 *duo folia desunt in v usque ad u.* 117 *ς′* = *codd. β′ σ a g r* (*l*) *praeter eos ex quibus alia lectio notatur;* *ϛ* = *codd. σ a g r* (*l*) *praeter e. q. s.*

26 gyro *F λ′* (*β′ g*) giro *γ* (*σ a r*) 27 Post modo *λ′* Postmodo *cett.* postmodum *Seruii Paris.* 7959 quod] quid *F uar.* (*g*) *y opp. Seruius* mi *γ ψ p. ras.* (*σ a* 1 *g l p. ras. r* 1 *et β*) mihi *F* (*a* 2 *l a. ras. r* 2 *et Fran.*) *om. λ* certum] multum *Seruius* locuto *γ F* 2 *uar. ς′* (*et l* 2) *Seruius* locuti *λ* locuta *ψ* locut// *φ* locutū *y* [*β uar. cum aliis*] *l* 1 *n. l.*

29 Quid tibi uis *Ω′ ς′* Quid uis *λ p. ras. y* [*β corr. Berol.* 269 *Lips. p. ras. Monac.* l. IIII *Paris.* 8213] *Aldus* 'Quid tibi] ⌣ Verba eorum qui calcantur aut tardi sunt' *gloss. γ* quas res agis insane? *y* quas res *Ω′ ς′* quam rem *Bentl.* agis] agit *y* [*Fran.*] *omis. g y* [*Barcin. Harlei.* 4862 *Monac.* 14685 *fol.* 103. *Zulichem. alii*] inpbus *F λ* improbus *γ ς′* urget] urguet *g r* urges *y Peerlk.* 'perseqnitur' *gloss. Γ* *u.* 30 *post u.* 33 *in ima pagina ponitur addito signo* ϑ *in y* [*Mellic.*] 30 Iratus *λ y Dan. Heinsius* 'inprecationibus' *gloss. Γ* precibus? *Peerlk.* 'tu pulses omne quod obstat] pollo (*leg.* porro [?]) ualeas, caue ualeas et similia dictu' *Pph.′ Porph.′* pulses] pluses *λ opp. Pph.′* pulsas *σ y* puls9et *g* 'impingas' *gloss. γ* obstat *Ω′ ς Pph.′* obstet *y* 31 mecenatem *r* mecaenatem *γ ψ λ′* mecenatē *φ ς′* memori] memeri *ψ pr.* recurras? *Peerlk.* 32 melli *γ φ* 2 *ψ uar. ς* melius *F Pph.′* mel *λ y* 'suauitati et dulcedini' *Acr.* 'pro iucundum (ioc: *Pf.*) est' *Porph.′* mentiar] mentior *σ y opp. Pph.′* at] at// *λ′* ad *g* ac *r* et *F opp. F uar.* simul] sim ue *φ uar.* simue *ψ uar.* atras] acras *g* altas *y Duentzerus opp. schol. γ:* 'propter funera mortuorum'

uentumst Aesquilias, aliena negotia centum
per caput et circa saliunt latus. 'ante secundam
Roscius orabat sibi adesses ad Puteal cras. 35
de re communi scribae magna atque noua te
orabant hodie meminisses, Quinte, reuerti.
inprimat his, cura, Maecenas signa tabellis'.
dixeris, experiar: 'si uis, potes' addit et instat.
septimus octauo propior iam fugerit annus, 40
ex quo Maecenas me coepit habere suorum
in numero, dumtaxat ad hoc, quem tollere raeda
uellet iter faciens, et cui concredere nugas
hoc genus, 'hora quota est? Thraex est Gallina Syro par?

TESTIMONIA.

40 ecbasis captiui u. 182

VARIA LECTIO.

33 Ventumst *F* 1 Ventum est *cett.'* *F* 2 ς' aesquilias γ *F* (σ *a et Fran.*) equilias λ esquilias *l r* (*et* β) esquillas *g* exquilias *y cum u.* 34 *REDIT E*

$$\Omega' = E\,\gamma\,F\,\lambda'$$

34 capud *E* secundam] scdãs *E* 35 ad Puteal cras] quã te reuerti *omissis uu.* 36 *sq.* *y* [*Sorbon.* 1578 *pr.*] 36 scribe *E* noua te *y* [*Regin.* 2 *Valentian.* 2] nouate *g r* 1 (*et* β) noua tę σ nouatae γ *F* λ' (*a n. l. r* 2 *et Fran.*) nouare *E* noua re *y* nouaute *y* [*Sorbon.* 1578] 'nouatę] Veteres hunc casum indifferenter ponebant nouate pro nouata' *gloss.* Γ 'Scribe et nouate quibus sponderant. nouate qui nouauerant debitum. unde nouatio cum eodem contractu (tractatu *Fran.*), aut creditoris persona mutatur' *Acr.* 37 Orabant *E* γ λ' φ 2 ψ 2 *superscr.* ς' Orabat *F* 1 *y* hodie] hodie ut *y* [*Montepess. Zulichem.* 2] Quinte] quincte *F* (*l a. ras.*) *y* quin ó te *F uar. opp. schol.* Γ 38 Inprimat Ω (*r et* β) Imprimat σ *a g l* (*et Fran.*) mæcenas *y* [*Bruxell.* 9777 *Lips. Montepess. Nostrad.* 184] mecenas Ω' ς' tabellis] tabellas *F* (σ *pr. l a. ras.*) *opp. schol.* γ 40 propior] pprior *F* λ' γ *corr.* (*a*) fugerit] praeterit *ecb. capt.* 41 maecenas σ *r y* mecaenas φ λ' mecenas *E* γ (*a g*) mem,ænas ψ cepit *E* φ 42 dumtaxat Ω (*a g r*) dum taxat β' σ dũ taxit *l* ræda *y* [*Lips.*] reda *E* γ ς' rhęda *F* λ' 43 congre φ 44 genus] geus *E* hora] *omis.* *E* quota] qd̃ ã *E* Thraex est] traxe *E* thraex an *y Lambinus* thræx *y* [*duo* (*om. edit.* 1573) *Bland.*] Thraex *c.* III 9, 9 threx γ *F* (*a et*

matutina parum cautos iam frigora mordent:' 45
et quae rimosa bene deponuntur in aure.
per totum hoc tempus subiectior in diem et horam
inuidiae noster: ludos spectauerat una,
luserat in campo: 'Fortunae filius' omnes.
frigidus a rostris manat per compita rumor: 50
quicumque obuius est, me consulit: 'o bone (nam te
scire, deos quoniam propius contingis, oportet),
numquid de Dacis audisti?' nil equidem. 'ut tu
semper eris derisor'. at omnes di exagitent me,
si quicquam. 'quid? militibus promissa Triquetra 55

TESTIMONIA.

45 cf. anthol. Lat. nr. 1023, 1 M.: 'uer erat, et blando mordentia frigora sensu'

VARIA LECTIO.

β 1) trex *y* [*Fran.*] thrax λ′ *F* 2 thrax *r* trax σ *g* Gallina] callina *E* syro γ *F* λ′ (σ *r*) siro *E* (β′ *a g*) 46 deponuntur] disponunt² *E* 1 *y opp. Pph.*′ 'quae bene committuntur auribus rimosis' *Porph.*′ 'Id est: ea mihi credebat et de his loquebatur mecum quae sine periculo garrulis committuntur. At h(a)ec inquit credita (mihi credebat *Fran.*) quae prodita nocere non possunt' *Acr.* aurae *E* λ 48 Inuidiae; noster *E* γ λ (σ *et* β 2 *Fran.*) Inuidiae. noster ψ 2 (*r*) Inuidiae ; nr̄t *l* Inuidiae (Inuidie *g*) noster *a g* (*et* β 1) Inuidiae nr̄t *F* (*l* 1) - noster. ludos *Bentl.* spectauerat Ω′ ς′ spectauerit *g r pr. y Bentl.* 'spectauerat] moraliter id est M(a)ecenas mecum' *gloss.* Γ 'nam siquis me cum M(a)ecenate una uidisset statim filium Fortun(a)e dicebat' *schol.* Γ 'Si lusissem in campo cum M(a)ecenate, omnes dicebant: ita amat illum Fortuna quasi filium suum. solebant enim ueteres Romani filios suos ad campum mittere, ut illic pila luderent' *Acr.* 49 Lusærat φ Luserat *cett.*′ ς′ Laserit *y Bentl.* fortune *E* 50 competa *g* 51 Quicunq; *E* nam te] nāq;te λ 52 propius] ꝑprius *F* λ 53 Dacis] clacis *E* 1 nil ς′ nihil *E F* (*a l* 1 *r* 1) nihil γ λ 54 deris//or γ (derisor *a*) 'Negas inquit ut semper rideas de hominibus' *schol.* Γ at *E p. ras.* (σ *g et* β) ad Ω′ (*a r et Fran.* 3 *Bland.*) omnes] omnis *y* [*Montepess.*] omneis *y* [3 *Bland.* (?)] di exagitent] dierūagitent φ dieexagitent ψ dieru exagitent *l* Di exagitent te *F marg.* di *E F* λ′ (σ *r*) dii γ (β′ *a g*) exagitent] exagitant *E* 55 si] Sic γ *a. ras.* quicquam] qdq̄ *g* triquetra γ

praedia Caesar an est Itala tellure daturus?'
iurantem me scire nihil mirantur ut unum
scilicet egregii mortalem altique silenti.
perditur haec inter misero lux non sine uotis:
o rus, quando ego te aspiciam, quandoque licebit 60
nunc ueterum libris nunc somno et inertibus horis
ducere sollicitae iucunda obliuia uitae?
o quando faba Pythagorae cognata simulque
uncta satis pingui ponentur holuscula lardo?
o noctes cenaeque deum, quibus ipse meique 65
ante Larem proprium uescor uernasque procaces

TESTIMONIA.

63 cf. Seren. Sammon. c. 39 u. 741 (de faba): 'Pythagorae cognata leui condita cumino' 64 cf. ecbasis captiui 626: 'uncta satis spisso ponentur oluscula lardo'

VARIA LECTIO.

56 Predia *E γ* Praemia *Peerlk. opp. Pph.'* cesar *E* est Itala] etala *E* 57 mirantur *E γ φ* 2 *ψ corr. ς'* mirtant² *λ* miratur *F y Bentl.* et *E* 1 *γ* (*β' a g l pr. r*) ut *F λ E* 2 (*σ l corr. et β uar.*)
58 egregii] egreii *F* egregiei *y* [*Zulichem.*] silenti *E γ λ* (*σ a g r et Fran.*) silentii *F* (*l et β*) 59 Perditur *Ω' ς'* porgitur *Lachmannus* proditur *Paulyus sed* perdi *genere passiuo inuenitur apud Prosperum et Hieronymum* haec perit interea *uel* praeterit haec inter *uel* haec inter periit *Peerlk.* haec inter] interea *ω* [*Mediol.* 1477]
60 aspitiā *E* que] *omis. E y u.* 61 *REDIT ε*

$$\Omega' = E\,\gamma\,F\,\lambda'\,\varepsilon$$

61 u&erē liberis *E* somno] sommo *E* et inertibus] etinerib *E* inhertibus *λ* horis] hortis *F λ' y* [*Fran.*] horis *φ uar.* oris *ψ* 2 *uar.*
62 sollicite *E γ* iucunda *E F λ'* (*r* 1) iocunda *γ ε φ* 2 (*β' σ a g r* 2) uite *E uu.* 63—70 *pro panno adsuto habet E. C. Franckeus* 63 quado *ε* pythagoræ *a l r Pph.' Porph.'* pythagore *g* pytagorae *F λ* (*et β* pitagore *Fran.*) phitagorae *σ* pithagore *E* pithagor : : *ε* cognata] cognato *λ opp. Pph.' Porph.' schol. Γ* simulue *Vsenerus* 64 uncta] Uuncta *ψ* satis *Ω' ς' ecb. capt.* focis *Bentl.* fabis *Meinekius* suis *Peerlk.* pingui] pingue *a pr.* ponuntur *g y* ponentur *Ω' ς'* (*nisi quod* pon : : : : : : *ε*) holuscula *Ω ς* oluscula *σ l* (*et β*) 65 cenae *a pr.* (*et β*) *y* cene *ε* (*g et Fran.*) caenae *E* (*σ l r*) caene *F λ* coenae *γ* (*a corr.*) quibus] //qlb; *λ* o quibus *Peerlk.* 66 Larem] lare *ε*

pasco libatis dapibus. prout cuique libido est,
siccat inaequalis calices conuiua solutus
legibus insanis, seu quis capit acria fortis
pocula seu modicis uuescit laetius. ergo 70
sermo oritur, non de uillis domibusue alienis,
nec male necne Lepos saltet, sed quod magis ad nos
pertinet et nescire malum est agitamus, utrumne
diuitiis homines an sint uirtute beati,
quidue ad amicitias, usus rectumne, trahat nos, 75
et quae sit natura boni summumque quid eius.
Ceruius haec inter uicinus garrit anilis
ex re fabellas. siquis nam laudat Arelli
sollicitas ignarus opes, sic incipit 'olim

VARIA LECTIO.

67—68 dapibus — siccat] *omis.* y [*Regius*] 67 dapibus] dapib, *E* (dapib; *a*) prout *E* γ ψ *corr.* (β′ σ *a l r*) cū ut *F* (*g*) //// ut λ 'cum ad agrum uenero' *schol.* Γ 68 sic inæquał calices *gloss. F* inaequalis *E* (*a l r* 2) y [*Montepess. Paris.* 8214 *Valentian.*] inequalis γ (*r* 1) inaequales *F* λ ε ς′ (req: *g et* β 1) conuiua] conuiuia ψ *a. ras.* λ 69 capit] cupit *I. Douza* 'accipit' *gloss.* γ 70 seu] *omis.* ε uuescit γ ε (σ *a r et* β 1 4 *Bland.*) uescit *F* humescit λ′ *E* 2 ψ *p. ras.* (*g et* β 2 *Fran.*) umescit *E* letius λ lęcius *E* lecius *g* (*et Fran.*) lentius *Peerlk.* 71 Semo γ 72 necne] nec ε (*r pr.*) y *opp. Pph.*′ ne *g opp. Pph.*′ necne Lepos] nec lene post *F* necne nepos φ 2 ψ *uar.* ede pos φ *uar.* edepos ψ *uar.* lepos] nepos γ *corr.* λ φ 2 ψ *uar.* y lepos γ *a. ras.* ε ς′ *Pph.*′ *Porph.*′ pos *E* 'lepos] Nomen proprium opinatissimi saltatoris' *Acr.* 'Ał edepos salt&' ψ set γ 74 an sint] an sin *l* ansin *E* an sit *g r pr.* 75 ad] *omis. E* amititias λ amiticias *E* 76 quae] que *E* eius] es *E* 77 Ceruius γ λ′ ε φ 2 *uar.* ς′ (*et omn. Bland.*) *schol.* γ Ceruus *E* Curuius *F* turuius *F uar.* turpius φ *uar.* ψ 3 *uar.* haec] has *a* 2 *g* y *opp.* Ω′ ς′ (*et omn. Bland.*) uicinus *F* λ′ 2 (β′ σ 2 *a r corr.*) uicinos λ 1 *E* 2 γ *corr. F uar.* (σ 1 *g r pr. et omn. Bland.*) uiciuo *E* 1 uicinos *E* uicinas γ *pr.* (*l* 1) anilis ψ 1 λ′ an illis φ *uar.* ψ 2 *gloss.* ψ *uar.* auilis ψ (*e a* 3. *manu*) anilles φ aniles *E* γ ς′ *abscisum* ε 78 siquis nam] nam siquis σ y *cf. Acr.*: 'Ordo. Nam siquis Arellium diuitem laudat. Ceruius has fabulas de muribus e contrario infert'

rusticus urbanum murem mus paupere fertur 80
accepisse cauo, ueterem uetus hospes amicum,
asper et attentus quaesitis, ut tamen artum
solueret hospitiis animum. quid multa? neque ille
sepositi ciceris nec longae inuidit auenae,
aridum et ore ferens acinum semessaque lardi 85
frusta dedit, cupiens uaria fastidia cena
uincere tangentis male singula dente superbo:
cum pater ipse domus palea porrectus in horna
esset ador loliumque, dapis meliora relinquens.
tandem urbanus ad hunc "quid te iuuat" inquit, "amice, 90
praerupti nemoris patientem uiuere dorso?

TESTIMONIA.

79—81 'olim — amicum' Donat. ad Terenti Andr. V 4, 22 80 cf. praeexercitamina Prisciani grammatici ex Hermogene uersa, de fabula 1, 1 p. 551 Halm.: 'usi sunt tamen ea (fabula) uetustissimi quoque auctores, ut Hesiodus Archilochus Horatius, Hesiodus quidem lusciniae, Archilochus autem uulpis, Horatius muris' Augustin. contra mendacium ad Consentium 28 [t. VI 465' Ben.] et Isidor. origin. I 39: 'ut apud Horatium mus loquitur muri' 83 sq. 'nec ciceris nec — auenae' Quintilian. VIIII 3, 17 86—87 cf. uita Benedicti abb. Clusensis cap. 6 [Pertz XIIII = XII 201]: 'ipse, ne cui aliquid desit, ministros hortatur, ac circuiendo prouidet omnia, cupiens uaria, ut dicitur, fastidia uincere coena'

VARIA LECTIO.

80 paupere] papere *E* *u.* 81 *omis.* *y* [*Paris.* 8216] 81 Accepisce *E* 82 Aspes *E pr.* attentus *γ F λ'* (*β' σ a*) adtent' *E* (*r*) intentus *g* (*et* 1 *Bland.*) *y interiit ε* quesitis *E* ut tamen] ue,ta men *ψ* //q̄ tamen *φ* ut tamen *cett.' F uar.* artum *Ω' ς'* (*et omn. codd. Cruquii*) arcum *g y* 83 hospitiis] hospitibus *γ uar.* neque] nque *γ* 84 sepositi] Sepositis *λ a. ras.* (*r* 1 *et* 1 *Bland.*) Sepositis *γ* longe *E* 85 semessa *E y* [*Zulichem.*] semęsa *F* semesa *cett.' ς'* 86 frusta] Frustra *E φ a. ras. λ* (*g et β*) furta *Peerlk.* cena *g* (*et β*) *y* caena *Ω'* (*σ a r* 2 cęnę *r* 1) 87 'tangentis] Contemptibilius ossa tangentis' *gloss. Γ* singula] sigula *E* 88 ipse] ipsæ *E pr.* in orna *γ F ε* (*a pr. r*) inorna *E λ* (*σ et Fran.*) in horna *a corr. g l* (*et β*) *schol. Γ* In urna *F uar. y* 'hornotina' *Acr. in interpret.* *u.* 89 *omis. F* 1 *u.* 89 *inter uu.* 109 *et* 110 *fuerat in λ, suo loco in marg. add.* 90 ad hunc] adhuc *E* (*l*) quid] quod *ε y* inquid *E γ* 91 Prerupti *λ' schol. γ* Prępruptis

uis tu homines urbemque feris praeponere siluis?
carpe uiam, mihi crede, comes; terrestria quando
mortalis animas uiunt sortita, neque ulla est
aut magno aut paruo leti fuga: quo, bone, circa, 95
dum licet, in rebus iucundis uiue beatus,
uiue memor, quam sis aeui breuis". haec ubi dicta
agrestem pepulere, domo leuis exilit; inde
ambo propositum peragunt iter, urbis auentes
moenia nocturni subrepere. iamque tenebat 100
nox medium caeli spatium, cum ponit uterque
in locuplete domo uestigia, rubro ubi cocco

TESTIMONIA.

95 cf. ecbasis captiui u. 1133: 'nec magno aut paruo leti fuga nulla erit antro' 96 ecbasis captiui u. 155 97 cf. Pers. 5, 153: 'uiue memor leti, fugit hora'

VARIA LECTIO.

γ (*a*). Prupti *g* nemoris] nec moris *E* ne *λ* patientem] patientiā *E* dorso] torso *ε* 92 Vis tu *F λ′ ς′* (*et omn. codd. Cruq.*) Vistu *E γ interiit ε* Vin tu *y Lambinus* preponere *γ* siluis] soluis *E* 93 crede, comes; terrestria quando] carpe comes. terrestria fato *Peerlk.* terestria *γ* *In g post hunc u. in media pagina* 71ᵃ *secuntur epist.* I 16, 67 *sqq.; ad hunc sermonem redit ima pag.* 117ᵛ 'Si quidem omnia terrestria sic uiuunt ut mortales animas habeant. Al. Quoniam omnia mortalia sunt animalia, iucunde nobis facias' *schol. Γ* 94 Mortalis *E γ ψ uar.* (*σ superscr. a r*) *y* [*Paris.* 8214 *Regin.* 1 *Valentian.*] Mortales *F λ′ ς′ interiit ε* animas] anima *ψ uar.* uiunt *a* uiuunt *Ω′ ς′* sortita] sortitata *λ* 95 leti *y* [*β Berol.* 269 *Montepess. Paris.* 8213. 8214. 8216 *Nostrad.* 184] lęti *ε* (*et Fran.*) lecti *r* 1 et *g* lęti *γ* loeti *E φ λ′* (*σ a r* 2) loeti// *ψ* bone *F λ* (*a*) *y* bene *E γ ε ς′* (*et omn. codd. Cruq.*) *schol. Γ*: 'Ordo est. quo circa bene uiue in rebus copiosis' 'bene] ἀναστροφή' *gloss. Γ* 96 iucundis *E F λ′* (*a r*) : : : : : dis *ε* iocundis *γ φ p. ras.* (*β′ σ* iocundes *g*) uiue] uiuis *ε opp. schol. Γ ecb. capt.* 97 haec] hec *E* 98 Agrestrē *E* domo] cauo *Peerlk.* domo. leuis *E* 99 iter] inter *ψ* auentis *F* auentes *E γ λ′ ε F* 2 *ς′* 'Laetantes quasi hi qui ad meliora concurrunt' *schol. Γ* 'auentes] cupientes' *gloss. Γ* *uu.* 100—102 *desunt in ε* 100 Menia *E* Mēne *λ* nocturni] noctur *λ* surrepe *g* 101 cum ponit] cōponit *E* 'cum ponit] quo tempore' *Acr.*

tincta super lectos canderet uestis eburnos,
multaque de magna superessent fercula cena,
quae procul extructis inerant hesterna canistris. 105
ergo ubi purpurea porrectum in ueste locauit
agrestem, ueluti succinctus cursitat hospes
continuatque dapes, nec non uerniliter ipsis
fungitur officiis, praelambens omne quod adfert.
ille cubans gaudet mutata sorte bonisque 110
rebus agit laetum conuiuam, cum subito ingens
ualuarum strepitus lectis excussit utrumque.
currere per totum pauidi conclaue, magisque
exanimes trepidare, simul domus alta Molossis

TESTIMONIA.

103 cf. ecbasis captiui u. 655: 'tincta super lectos candescat uestis eburnos' 104 sq. 107 sq. cf. ecbasis captiui uu. 159—162: 'continuansque dapes succinctus cursitat hospes, fungitur officiis nec non uerniliter ipsis, multaque de magna creuerunt fragmina coena, quae procul instructis inculcat habere canistris' 107 cf. ecbasis captiui u. 95: 'cursitat ille strepens, paribus concurrere gaudens' 109 sq. cf. ecbasis captiui u. 156: 'ille cubans gaudet, praelambens omne quod affert'

VARIA LECTIO.

103 canderet] arderet *Peerlk.* candescat *ecb. capt.* 'canderet] fulgeret' *gloss.* Γ 104 supē& *E* cena *E γ* (*a g r* 2 *et β*) caena *ψ λ′* (*σ et Fran.*) caene *φ* cęnę *ε* (cenę *r* 1) 105 Que *E* extructis] instructis *ecb. capt. sed cf. Cic. Cat. mai.* 13, 44: 'epulis extructisque mensis' *Ouid. met.* XI 119: 'mensas extructas dapibus' hesterna] exīna *E* *uu.* 105 *sq. inuerso ordine in y* [*Zulichem.*]

106 ergo] Ego *ε* ubi] *omis. F λ y* 107 ueluti] ueiuti *λ* 108 continuatque] concinnatque *Peerlk. opp. ecb. capt.* 'apponit' *gloss.* Γ uerniliter *E γ* 1 *F ε ς′* (*et Bland. codd.*) *schol. φ ecb. capt.* uernaliter *γ* 2 *φ p. ras. ψ uar.* (*l et β corr.*) *y illud habent Caecil. Statius u.* 131 *Sen. benef.* II 11, 3 ueraliī *λ* ipsis] ipse *Lambinus* ipsus *Teuffelius* 109 offitiis *γ* praelambens *Ω ς′* (prel: *l r*) p̄labens *g y* praelibens *y* [*Bruxell.* 9777 *uar. Lips. pr.*] praelibans *y* [*cod. Magdalenensis alter* prel: *Regius*] *Bentl.* praelambere *translate ap. Prudentium hamart.* 347. *cathem.* V 120 *et Auienum orb. t.* 495 p̄gustans *interpretatur Acr.* adfert *E* affert *γ ε ς′* afflat *F λ y* *inter uu.* 109 *et* 110 *uersus* 89 *erasus est in λ*

110 motata *E* 112 Vallarū *E* *u.* 113 *omis. y* [*Regius*] 113 conclade *λ* 114 molosis *F λ ε* (*β′*) molossis *l* molossis *E γ* (*σ a g r*)

personuit canibus. tum rusticus "haut mihi uita 115
est opus hac" ait et "ualeas: me silua *cauosque
tutus ab insidiis tenui solabitur eruo".

VII

'Iamdudum ausculto et cupiens tibi dicere *seruos
pauca reformido.' Dausne? 'ita, Daus, amicum
mancipium domino'. et frugi? 'quod sit satis, hoc est,
ut uitale putes'. age, libertate decembri, -

TESTIMONIA.

II 7. 1 cf. ecbasis captiui u. 123: 'iam dudum ausculto, sed dicere plura retardo' 4 'age libertate decembri' Acr. ad serm. II 7, 39 cf.

VARIA LECTIO.

115 tum] dū *E* haut *γ λ ε* (*σ a pr. r* 1 aut *Fran.*) haud *cett.* *ς* at *E* 116 hac *E γ ψ ε ς′* hęc *λ y* hac *ut* hęc *φ* ah *F* 2 *uar.* ait] agit *γ* ualeas *Ω′ ς′* (*et omn. codd. Cruq.*) ualeat *y* cauus *Ω ς′* cuius *l* 1 117 insidiis] minsidiis *λ*

II 7. DE IOCVNDITATE (IVC: *r*) DECEMBRIS (DECEMBRI *r*) MENSIS (*ab alt. m. σ qui reliquas uoces omittit*) ET SERVILI LICENTIA (LICENC: *φ*) *ε F* 2 (*σ l r*) *y*; *inscriptione carent E γ F λ* (*ν a g*) *Porph.*; *continuant priori sermoni F* (*et codd. Bland.*) *y* 'Haec per *διάλογον* (per idia logon *Porph.* peridia longon *Porf.*) habet. Loquitur enim cum seruo Horatius' *Porph.′ sermonem* VII *cum* VI *artissimo esse uinculo conexum ut* '*auscultasse*' *Dauus ea ipsa fingeretur, quae ante poeta quasi secum ipse locutus fuisset, censuit Bentl. opp. Acr.*: 'Hac satira libere pulsans domini uitia, quae celat, et aliter, quam promiserat, uiuat. Inducitur seruus sicuti in comoedia qui dicat non posse se ferre quod alia laudet alia faciat. Et ex persona sua Horatius aliena uitia carpit. al. Inducit seruum loquentem cum domino de uariis hominum moribus' 1 iamdudū *φ λ′* (*ν r*) *Ac.* Iam dudum *E γ ψ ε ς′ Pph.′ ecb. capt.* ausculto] auscultā *Ac. opp. Pph.′* hic adsto *Bentl. opp. Pph.′* et] at *Rutgersius del. Peerlk.* mihi dicere seruum *Peerlk.* serrus *γ* seru/s *ε* seruus *cett.′ ς′* 2 pauca. 'reformido'. Dauusne? *Peerlk.* dausne *ε* 1 *ut uid.* dauusne *cett.′ ς′* dau*u* *ε* dauus *cett.′ ς′ Ac.* *interpunxi cum Keckio* et frugi quoque? 'sic satis: hoc est' *Peerlk.* 3 quod] quo ad *Lambinus ait quosdam uelle legi* hoc] hic *ψ uar. y* 4 uitale] uix tale *y* [*Bruxell.* 9777 *uar. Valentian. uar.*] tu

quando ita maiores uoluerunt, utere: narra. 5
'pars hominum uitiis gaudet constanter et urget
propositum; pars multa natat, modo recta capessens,
interdum prauis obnoxia. saepe notatus
cum tribus anellis, modo laeua Priscus inani
uixit inaequalis, *clauom ut mutaret in horas, 10
aedibus ex magnis subito se conderet, unde
mundior exiret uix libertinus honeste,
iam moechus Romae, iam mallet doctus Athenis
uiuere, Vortumnis quotquot sunt natus iniquis.
scurra Volanerius, postquam illi iusta cheragra 15

TESTIMONIA.

Ioann. Saresber. policr. lib. I prol. [III 14 Giles]: 'sic dum corrigat Horatius, etiam seruis, ut decembri libertate utantur, indulget' 6—8 'pars — obnoxia' Hildebert. moral. philos. p. 979 14 Prisc. XVII 7, 45

VARIA LECTIO.

id tale *Bestius ap. Feam* nil tale *Gundlingus* uitale putes] uita reputes *Cannegieterus* 'ut uitale putes] ideo hoc ait quia ferme citius moriuntur serui qui frugi sunt' *Pph.' Porph.'* 'Vt uitale p:] . . . id est tam frugi est, ut eum optet dominus uiuere . . . talis seruus es ut uelim te uitalem esse' *Ac. Acr.*

6 uiciis *E ε* 7 capescens *E γ* (*a l* 1 *r* 1 *et Fran.*) *y* capessens *ν* capessens *cett.* (*σ g r* 2 *et β*) urget *Ω′ ς′* (*a n. l.*) urguet *g* 8 prauis] paruis *E opp. Hildebert.* obnoxia] obnoxa *ψ* obnox*ia φ* sepe *E γ ε* 9 laeua *F λ ε* (*a pr.*) leua *E γ ς′* 10 inequalis *γ λ* inequales *g* clauum *Ω′ ς′ Acr.* (cluum *r*) motar& *E* in horas] in oras *F* inoras *λ opp. Ac.* 11 Edibus *γ* ~~ex magnis~~ ex magnis *γ* subit *ε uu.* 12—13 uix — Romae] *omis. E* 1 12 honestę *ψ* 13 moechus *γ corr. φ λ* (*a r*) moeddus *ψ* mechus *γ pr. ε* (*g l et β*) męchus *ν σ* (*et Fran.*) doctus' *E γ φ p. ras. ε uar.* (*ν* 2 *σ a* 1 *aut* 2 *l r*) doctor *F λ ε* (*β′ ν* 1 *g et omn. Bland.*) 'dicitur enim iste Priscus (crispus *ε*) orator fuisse' *Acr.* adhenis *E*

14 uortumnis *y* [*Paris.* 7976. 8216 uortunnis *Paris.* 8213] uertumnis *Ω′ ς′ schol. Γ Priscian.* quot quot *λ′* (*r*) qd̄ qd̄ *E* (qd̄ qt̄ *E* 2) qd̄ qd̄ *g* quot tot *ε opp. schol. Γ Priscian.* sunt natus] sternatus *F uar. Prisciani cod. S opp. schol. Γ* 15 iusta] ius sta *ε* cheragra *ε* (*r corr.*) chiragra *E* (*ν r pr.*) ciragra *γ* chyragra *φ λ ψ uar.* (*a*) cyragra *β′ l* cyragra *ψ* ciragra *σ g*

contudit articulos, qui pro se tolleret atque
mitteret in phimum talos, mercede diurna
conductum pauit: quanto constantior idem
in uitiis, tanto leuius miser ac prior ille
qui iam contento, iam laxo fune laborat.' 20
non dices hodie quorsum haec tam putida tendant,
furcifer? 'ad te, inquam'. quo pacto, pessime? 'laudas
fortunam et mores antiquae plebis, et idem,
siquis ad illa deus subito te agat, usque recuses,
aut quia non sentis quod clamas rectius esse, 25
aut quia non firmus rectum defendis et haeres

TESTIMONIA.

15—16 cf. Pers. 5, 59 sq.: 'sed cum lapidosa cheragra fregerit articulos' 24 cf. Auson. epist. 4, 31: 'subsidisque fero? moneo tamen, usque recuses'

VARIA LECTIO.

16 Contudit *E γ F ς'* Contulit *λ y* Contundit *ε* Contigit *y* [1 *Bland.*] 'propter metrum corripuit' *Acr.* tollere *E γ* 17 in phimum *E γ ε ψ* 2 (*β' ν* 1 *ut uid. a r pr.*) in fimū *φ λ y Pph.' Porph.'* in pirgum infimū *l* in phymum *y* [*Bland.* 4 (?)] *in phimū σ* infimū *ψ* inphirgum *r corr.* in pyrgum *ε uar.* (*ν* 2) *y* in pirgum *φ* 2 *uar.* (*g*) ['*scribitur & φιμὸς in* 1 *cod. Bland.*' *Cruqu.*] *cf. schol. Aeschin.* I 59, 9: '*φιμοὶ οἱ καλούμενοι κημοί, εἰς οὓς ἐνεβάλλοντο οἱ ἀστραγαλοι*' *schol. Iuuen.* 14, 5: 'fritillo] pyxide cornea qui *φιμός* Graece dicitur' 'Fimum quod nos fritillum dicimus' *Porph.'* 'phimum] pyrgum. alii fritillum dicunt' *Acr.* 18 pauit] patuit *ε* isdem *F a. ras. ε* (*a g r* 2 *uar. et β a. ras.*) idem *E γ λ F p. ras.* (*ν σ r et β p. ras. Fran.*) isdē *l* ijsdem *y* [*omn. Bland.* (?)] 'idem] Volanerius' *gloss. Γ* 19 uiciis *ε* leuius] est melius *F λ'* tanto leuius] tanto minus et *uel* tam nobilius *Peerlk.* ac prior *F λ' ε* 2 (*σ*) acrior *E γ ε* 1 (*ν a g r* 2 *et β* acrius *r* 1) ille *Ω' ς'* illo *φ* 2 *uar.* (*σ uar. et β* 2) ['acrior ille. *sic legitur in omnibus scriptis praeter* 1 *Bland.*' *Cruqu.*] 20 iam . . . iam *λ'* (*σ g et Fran.*) *schol. Γ* iam . . . quam *γ ε* (*ν* 1 *ut uid. a*) tam . . . quam *F γ uar.* (*ν r et β* 3 *Bland.*) iā contento (*om. alterum* iam) *E* 'Iam hic (hic iam *ε*) 'modo' intellegendum modo laxo modo contento' *Acr.* qui iam] quam qui *Doederlinus* contento] contempto *ε* 21 non dices, hodie quorsum *distinxit Doeringius* haec] hae *λ* 22 laudas *E γ λ' ε F uar. φ* 2 *ς'* laudes *F y* 23 antiq; *E* et] at *Marklandus* 24 agat, usque] agat usque *Doederlinus* agat, ire *uel* isse *Peerlk.* 25 rectiţus *E* 26 'quia in defendendo rectum non es firmus' *Porph.'* 'aut quod non sit firmus ad ea tuenda quae dicit'

nequicquam caeno cupiens euellere plantam.
Romae rus optas, absentem rusticus urbem
tollis ad astra leuis. si nusquam es forte uocatus
ad cenam, laudas securum holus ac, uelut usquam 30
uinctus eas, ita te felicem dicis amasque
quod nusquam tibi sit potandum. iusserit ad se
Maecenas serum sub lumina prima uenire
conuiuam: "nemon oleum fert ocius? ecquis
audit?" cum magno blateras clamore fugisque. 35

TESTIMONIA.

34 'conuiuam — ocius' florileg. Nostradam. 188 35—36 'dicimus etiam hic mulius, lii, pro custode mulorum; unde Horatius: blateras clamore (clamo cod.) fugisque †mulius' glossar. Mai class. auct. VIII 340 35 'magno — furisque' florileg. Cusanum (non Nostradam.) 'magno blateras clamore' Eutychis ars II 13 p. 481 K.

VARIA LECTIO.

Acr. non firmus *E γ F ε ς′* infirmus *λ* et haeres] *& hęris* (*uirgula a* 2. *m*) *E* haeres *F λ′* heres *γ ε* *inde a u.* 27 *incipit alia manus in cod. a* 27 Nequicquam *γ* (*a*) Ne q̣tquā *g* Nequiquam *E F λ′ ε ς′* caeno *F* (*ν σ a l r*) ceno *E γ λ ε* (*β′ g*) 28 Romerus *λ* obtas *E*

uu. 28—69 *DESVNT ε* *Ω′ = E γ F λ′*

29 si nusquam] sin usquam *y Doederlinus* (sinus q̃ *g* sinusquã *ν*) si non *Peerlk.* si nemo forte uocauit *idem proposuit* es] es// *γ* 30 cænã *F* (*a l r et Fran.*) olus *E* (*σ*) uelud *E* usquam *Ω′ς′* (*et omn. codd. Cruq.*) usque *y* escam *Horkelius et Hitzigius* 31 Vinctus *Ω′ς′* uictus *ψ uar.* uinctus *φ* 2 *uar.* Unctus *y* uinctus eas] inuitus eas *Marklandus* uix fugias *Horkelius* uitasses *Hitzigius* eas] eas. *φ* ſeas *ψ* eas *l* amas] ames *Peerlk.* ['τὸ amas *in omnibus scriptis adiungitur sequentibus' Cruqu.*] 32 nusquam *E F λ′ γ corr.* ς (*et β*) numquam *γ a. ras. y* nũq *y* [*Fran.*] iusserit] viserit *E* 1 33 Maecenas *E* (*ν a r*) *y* Mı//cenas *λ* (Mạecę: *l*) Mecęnas *γ* Mecenas *F* (*β′ σ g*) serum] seru// *E* solum *Marklandus* 34 conuiuam] Cū uiuã *λ* oleum] o̤eū *l* fert *E ψ* 2 (*ν* 2 *σ l r et Fran.*) feret *γ F λ* (*ν* 1 *a g et β codd. Bland.*) otius *λ′* ecquis *γ F λ′* (*ν σ r*) ecquis *a* et quis *E* (*g et β*) haec quis *F uar. y* 35 magno] magna *F opp. Pph.′ Eutych. floril. Cusan.* blateras] plateras *E opp. Pph.′ Porph.′ Eutych. floril. Cusan. gloss. Mai* lateras *schol. γ cf. Varr. sat. p.* 149 *R.*: 'quid est? quid (b)lateras? quid rabis?' *cf. Appul. met.* IIII 24, 289 VIII 26, 577 *Iuuentini eleg. de Philom. u.* 56 [*anth. Lat. nr.* 233 *M.*] *Festus s. u.* '*blaterare*' 'blaterare proprie est inepte clamare' *Acr.* 'blateras] latras uel furiose clamas' *Pph.′ Porph.′* fugis

Muluius et scurrae tibi non referenda precati
discedunt. "etenim fateor me" dixerit ille,
"duci uentre leuem, nasum nidore supinor,
inbecillus, iners, siquid uis, adde, popino.
tu cum sis quod ego et fortassis nequior, ultro 40
insectere uelut melior, uerbisque decoris
obuoluas uitium?" quid, si me stultior ipso
quingentis empto dragmis deprenderis? aufer
me uoltu terrere; manum stomachumque teneto,
dum quae Crispini docuit me ianitor edo. 45
te coniunx aliena capit, meretricula *Dauom:
peccat uter nostrum cruce dignius? acris ubi me

TESTIMONIA.

36 'tibi — precati' Prisc. XVIII 25, 230 39 glossar. Mai class. auct. VIII 424 40 florileg. Nostradam. 188 41—42 'uerbisque — uitium' schol. Pers. 5, 106

VARIA LECTIO.

Ω′ ς′ gloss. Mai furis *γ uar.* (*ν uar. et V*) *y Pph.′ flor. Cus.* 'fugisque] μοφολογεις (lege μωφολογεις). at furis' *gloss. Γ* 'Expressit uelocitatem hominis festinantis ad caenam' *Acr.* 36 Muluius *Ω ς′ Acr.* Miluius *l y Peerlk.* scurrae] currę *λ* referenda] refrenanda *E opp. Priscian.* precati] p̄catus *F a. ras. opp. Acr. Priscian. u.* 37 *omis. y* [*Montepess.*] 38 supinor *γ λ F uar. ς′ Ac. Acr.* suppinor *E* supino *F* (*l*) *y Pph.′* supini *g* 39 Inbecillus *Ω* (*β′ν σ a r*) Imbecillus *g l* Inbecillis *ψ uar. y glossar. Mai* 40 ultro] ultra *λ y* 41 uelud̄ *φ* que] ne *Peerlk.* 42 Obuoluas *Ω′ ς′* Obuoluis *σ y schol. Pers.* obuolues *Peerlk.* si me] sim̄e *E* stultior] astutior *F uar. y* ipso *γ F λ* (*ν a r et β*) ipse *E ψ* 2 (*σ g l et β* 2 *Fran.*) 43 empto] emptos *λ* emptis *ψ a. ras.* dracmis *F λ′* dragmis *E γ ς′* deprenderis *E γ* (*ν σ a g r et Fran.*) dep̄henderis *F λ* (*et β* dep̄en: *l*) 44 uoltu *F λ′* (*ν r*) *y* [*Regin.* 1 *Vossianus*] uultu *E γ ς′* manum] manu *λ* 45 Dum quae *F* (*a g r et β corr.*) Dumquę *ν* Dum. *l* Dumque *E γ λ* (*β′ σ*) crispini *γ F* (*β′ σ a g r*) crispini *E* chrispini *ν* crisippi *F uar. y* crissippi *λ* crysippi *l uu.* 46—91 *DEFICIT ν*

ς′ = codd. β′ σ a g r (*l*) *praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur; ς = codd. σ a g r* (*l*) *praeter e. q. s.*

46 coniunx *E γ F* (*a g l r*) iunx *λ* coniux *β′ σ* aliena] si aliena *Peerlk.* dauum *Ω′* (*β′ σ a g*) clauum *r* 47 cruce] crece *E* dignius] dignus *φ*

natura intendit, sub clara nuda lucerna
quaecumque excepit turgentis uerbera caudae,
clunibus aut agitauit equm lasciua supinum, 50
dimittit neque famosum neque sollicitum, ne
ditior aut formae melioris meiat eodem.
tu cum proiectis insignibus, anulo equestri
Romanoque habitu, prodis ex iudice Dama
turpis, odoratum caput obscurante lacerna, 55
non es quod simulas? metuens induceris atque
altercante libidinibus tremis ossa pauore.
quid refert, uri uirgis ferroque necari
auctoratus eas, an turpi clausus in arca,
quo te demisit peccati conscia erilis, 60
contractum genibus tangas caput? estne marito

TESTIMONIA.

58 cf. Senec. epist. 37, 1: 'uri uinciri ferroque necari'

VARIA LECTIO.

48 intendit Ω′ ς′ (*et* 4 *codd. Bland.*) incendit *g* (*et Fran. uar.*) *y Bentl.* nuda lucerna] lucerna nuda *E* 49 Quecumque *γ* excipit urgentis se *y* [3 *Bland.*, *cod. Pulmanni V*] excepit *E F* (*σ a g l et β*) excępit *r* excipit *Fran.* excoepit *γ* accepit *λ y* turgentis] turientis *E* urgentis *F* 1 (*l* 1 *et Fran.*) *y u.* 50 *omis. y* [*Monac. quintus*] *opp. Acr.* 50 ęqum *y* [*Gronou.*] equum Ω′ ς′ suppinum *λ u.* 52 *omis. γ pr. opp. schol. Γ* 52 Didtior *E* forme *E λ* eodem] edem *E* 1 *γ* 53 tu cum] Tecū *F* (*l* 1) (*sed* tu cum *F uar. l* 2) *opp. Ac.* 54 Dama] clama *E pr.* damma *g r* 55 lacerna *γ corr. F λ* ς′ lucerna *E γ pr.* (*l pr. r uar.*) 56 simulas?] simulas, *Doederlinus* induceris] educeris *F uar. y* 57 Altercante *γ F λ′* (*β′ σ a r corr.* altercantibus *r pr.*) Alī candente *E* Alternante *g y* [*Argent.* III *a. ras. Paris.* 8213] 58 refert uri] refertur *Pph.′* referturi *l* 1 refert] refert *ψ* refertū *φ* uri] urgi *y* [*Mellic.*] uri uirgis] uirgis uri *y opp.* Ω′ ς′ (*et V*) uinciri uri *Linkerus* 'uri flammis, uirgis secari, ferro necari' *Acr.* 59 turpi] turbi *E* archa *λ′* (*g et β*) 60 demisit *E γ* (*g l r*) dimisit *F λ* (*β′ σ*) peccati conscia herilis demisit *E γ pr.* peccati *demisit* conscia erilis *a* peccati demisit (peccatis dim: *Mellic.*) conscia herilis *y* [*Dresd.* III *Mellic.*] d: peccati (pect: *r*) conscia erilis (*uel* her:) *cett.′* ς′ erilis *F* (*β′ a g l*) *y* [*Regin. Vossianus*] herilis *E γ λ* (*σ r*) 61 Contractum *γ F* (*β′ σ a r*) Contractu

matronae peccantis in ambo iusta potestas?
in corruptorem uel iustior. illa tamen se
non habitu mutatue loco, peccatue superne.
cum te formidet mulier neque credat amanti, 65
ibis sub furcam prudens dominoque furenti
committes rem omnem et uitam et cum corpore famam.
euasti. credo, metues doctusque cauebis;
quaeres, quando iterum paueas iterumque perire
possis, o totiens *seruos! quae belua ruptis, 70
cum semel effugit, reddit se praua catenis?
"non sum moechus" ais; neque ego, hercule, fur, ubi uasa

VARIA LECTIO.

E Contractum ut *λ′ψ* 2 (*g et fere omn. Cruq.*) caput] capud *E* capt. *λ* 62 ambo *E γ F* (*β′ a g r*) ambos *λ′* (*σ*) 'pro in ambos' *gloss. Γ* *uu.* 63—65 *eiciebat Kirchnerus* 63 tamen] etenim *Peerlk.* 'tamen] enim aut habundat' *gloss. Γ* 'adultera enim supra adulterum nihil committit criminis neque habitum suum mutat. id est non deponit ingenuitatis insignia neque locum mutat. id est non exit de domo sua . . .' *schol. Γ* 64 motatue *E* peccatue *E γ ς′* (*et codd. Bland.*) peccatque *F λ* (*et β corr.*) *y* peccatne *y Pph.′* spectetque *Horkelius* mutatue *Apitzius* superne *Ω′* (*σ g r et β*) *Pph.′ schol. Γ* supnę *y* [*Fran.*] *a n. l.* supene *y* [*Paris.* 10403] supmę *y* [*Regius*] supine *Petrus Nannius* superbe *Praedicowius* sequens, te *Withofius* pudenter *Peerlk.* *u.* 65 *omis. y* [*Lips. pr.*] *opp. Acr.* 65 cum] ·ꝛ·cū *ψ* te] se *Hitzigius opp. Acr.* formidet] formidat *r pr. y Doederlinus* credat] credit *y Doederlinus* 66 prudens] imprudens *Peerlk.* furenti] prudenti *λ* 67 Committas *γ pr. y* Committes *E γ corr. F ς′* Cōmites *λ* uitam et cum corpore famam] famam et cum corpore uitam *Peerlk.* cum] *omis. E* 68 euasti] Euasit *F uar.* (*φ uar. ψ* 2 *uar.*) *opp. gloss. Γ:* 'i. euasisti' euasti? metues, credo *y Bentl.* euasti? credo metues *Kirchnerus* metues doctusque *E F λ′* (*β′ a r*) metuens doctusque *γ* (*g*) doctus metuensque *σ* 69 Quaeres *F* 2 (*σ a l r et β*) Quę res *γ pr.* (*et Fran.* 1) Queres *E* Quaeris *F* 1 *λ* (*et β corr.*) Queris *g y* iterum] *omis. λ* paueas] pecces *Peerlk.*

70 *REDIT ε; Ω′ = E γ F λ′ε*

70 tociens *ε* (*σ a et Fran.*) tocies *g* seruus *Ω′ ς′* que *F λ′* q. *ε* belua] beluarua *E* 71 semel] se me *ε* praua] priua *Cruquius* ,praue, *Peerlk.* 72 moechus *γ F ε* (*a corr. l*) moecus

praetereo sapiens argentea. tolle periclum,
iam uaga prosiliet frenis natura remotis.
tune mihi dominus, rerum imperiis hominumque 75
tot tantisque minor, quem ter uindicta quaterque
inposita haut unquam misera formidine priuet?
adde super dictis quod non leuius ualeat: nam,
siue uicarius est qui seruo paret, uti mos
uester ait, seu conseruos; tibi quid sum ego? nempe 80
tu, mihi qui imperitas, alii seruis miser atque
duceris, ut neruis alienis mobile lignum.
quisnam igitur liber? sapiens sibique imperiosus,
quem neque pauperies neque mors neque uincula terrent,
responsare cupidinibus, contemnere honores 85

TESTIMONIA.

74 cf. ecbasis captiui u. 1040: 'tunc uaga prosiluit frenis natura remotis' 85 'ut supra: responsare cupidinibus' Porph.' ad II 7, 104

VARIA LECTIO.

λ (r) moelchus *E* mechus β'σ *a pr. g* ais] ait *g y Pph.'* aio γ *pr.* ercule *E* uasa] uisa *g* (*et V*) 73 Pretereo *F* Pretero λ' 'prudens p̄tereo] Tumens (timens *Fran.*) legitur et prudens sub eadem significatione' *schol.* Γ periclum] pictum *F uar.* (perictū *l uar.*) *opp. schol.* γ 74 iam] tunc *ecb. capt.* prosiliet] prosiluit *ecb. capt.* natura] nata *E* 1 77 Inposita *E* ε (σ) Imposita γ *F* λ' ς' haut *E* λ (σ) haud γ *F* ε ς' umquam γ *F* λ' ε (β' σ *a*) unquam *E* (*g r*) priuet] priuat ε *F uar.* (β') *y opp. schol.* γ (BRIUAT *l uar.*) 'liberet (laboret *Fran.*)' *gloss. Fran. Voss.* 'liberauit' *gloss.* Γ (*E* γ) 78 super *E* γ ε φ 2 (β' σ *a g l r* 2 *uar.*) supra *F* λ (*r*) 79 paret] parat ε *opp. gloss.* Γ (*E* γ) paretpar ψ uti mos *E* γ ε *F* 2 ς' ut imos *g* ut est mos *F* λ *y* 80 agit σ *y* conseruos *a* 1 conseruus Ω' ς' quod Ω' ς (*et* 1 *Bland.*) quid β' σ *a g l* 2 81 imperitas *E* γ *F* λ' ς' inperitas ε alii *E* ε φ *p. ras.* (β' σ 1 *a r et V cum* 2 *aliis codd. Cruq.*) aliis γ *F* λ' (σ 2 *g et* β *corr.*) 82 duceris] Duceres ε 'traheris' *schol.* Γ lignum] signum *auctore Iano Douza patre Bentleius opp. schol.* Γ 83 Quis nā *E* que *E* γ *F* λ (σ *a g r et V*) qui ε (β' *l*) *cf. Stat. silu.* II 6, 16 *sq.*: 'qui sponte sibique imperiosus erat' *u.* 84 *post u.* 87 *ponit Peerlk.* 85 responsare cupidinibus] 'percontatiue legendum' *Porph.' ad u.* 104 contemnere γ (*a g l*) contempnere *E F* λ ε (β' σ *r*) honores] honorē ε *y*

sublegit quodcumque iaceret inutile quodque
posset cenantis offendere: ut Attica virgo
cum sacris Cereris procedit: fuscus Hydaspes
Caecuba uina ferens. Acron. Cum [illegible]
hic erus: "Albanum. Maecenas [illegible]
te magis adpositis [illegible]
diuitias miseras! [illegible]
Fundani, pulchre [illegible]
'summus ego et [illegible]
si memini, Varius [illegible]
Vibidius, quos [illegible]

TESTIMONIA.

15 Prisc. II 8, 46 [illegible]
p. 210 Eichenf. et Enn[illegible]
21 cf. schol. Fran[illegible]
ac perditos uocat a Se[illegible]
meminit'

VARIA LECTIO.

Prisc. VIIII 50: 'pa[illegible]
12 qdcunq; *E C* quoque [illegible]
F ε cenantes γ [illegible]
offenderet ε et [illegible]
ε (β' ν l r) *Pph.* [illegible]
15 Cae[illegible]uba [illegible]
16 erus Ω ς herus [illegible]
l r mecenas γ [illegible]
17 appositis *E* γ [illegible]
cenantibus γ *C* β [illegible]
[illegible] à e. *ras.* [illegible]
F ε app. *gloss. F* [illegible]
[illegible] γ *F* ε β [illegible]
[illegible] ε Tarranus *F* [illegible]
21 Tarranus — Varius [illegible]
[illegible] 21 [illegible]
[illegible] mustrone *F* [illegible]
[illegible] Tuscures in [illegible]
[illegible] *Pph.* [illegible]
[illegible] γ *Porph.* [illegible]
[illegible] ε a g [illegible]

re uera pugnent, feriant uitentque mouentes
arma uiri? nequam et cessator Daus; at ipse 100
subtilis ueterum iudex et callidus audis.
nil ego, si ducor libo fumante: tibi ingens
uirtus atque animus cenis responsat opimis?
obsequium uentris mihi perniciosius est cur?
tergo plector enim. qui tu inpunitior illa, 105
quae paruo sumi nequeunt, obsonia captas?
nempe inamarescunt epulae sine fine petitae,
inlusique pedes uitiosum ferre recusant
corpus. an hic peccat, sub noctem qui puer uuam

TESTIMONIA.

107 Hildebert. moral. philos. 985 109—110 'an — strigili?' Prisc. VII 14, 70

VARIA LECTIO.

99 mouentes *E γ φ* 2 *ψ corr.* ς′ mouentis *ε F uar.* (*l* 1) morientes *F λ* 100 et] *omis. F λ′* (*ν* 1) *y opp. Ac.* 'Si inquid pictura fuerim fortassis delectatus et moras fecero, statim dominus stomachatur' *schol. γ* daus *ε* dauus *cett.′* 101 u&ere *E* calidus *ε* 102 nil] nihil *Pph.′ Porph.′ Ac.* si ducor] si ductor *y* seducor *Pph.′* 103 cenis *γ* (*a g et β*) caenis *E F λ′ ε* (*ν σ r et Fran.*) responsat] respondat *E* opimis] opinis *ε* 104 pernitiosus *γ* perniciosius *E F λ* (*ν. a g r et β*) perniciosus *ε* (*σ et Fran.*) pnitiosus *l* 'percontatiue (pcontinuatiue *F*) legendum' *Porph.′ schol. F* 105 tergo plector. enim qui *Peerlk.* 'nam ego uapulo' *Acr.* qui tu *E F* 2 ς′ (*et omn. codd. Cruq.*) *Ac.* qui *tu r* quid tu *γ λ* (*a*) quid (*om.* tu) *ε* qui dum *F* 1 (*l* 1) 'unde tu quo modo' *gloss. Γ* inpunitior *E λ′* (*et β* inpunicior *g*) *Ac.* impunitior *γ F ε* ς impunicior *r* 'interrogatiue hoc totum dicit affirmans ita esse ut dicit' *schol. Γ imitatus est Persius* 5, 129 *sqq.*: 'sed si intus et in iecore aegro nascuntur domini, qui tu inpunitior exis atque hic, quem ad strigiles scutica et metus egit erilis?' illa] ulla *λ′* 106 Que *γ* paruo sumi] aruosū in *ε* sumi] svmi *E* obsonia *E F λ′* (*β′ σ g r*) ipsonia *γ* opsonia *ν a u.* 107 *omis. ν pr.* 107 petite *E* 108 Inlusi *E F λ′ ε* (*r et β*) Illusi *γ* (*σ a g et Fran.*) Inclusi *ν* lassati *uel* inflati *uel* collapsi *Peerlk.* illuduntque . . . et ferre *idem* pedes] *omis. ε* uiciosum *ε* 109 peccat] peccauit *Priscianus* noctem] nocte *ε opp. Priscian.*

[illegible]
[illegible] tamen ni si malumus n. [illegible]
[illegible] me [illegible] dicam: liberum me
[illegible] [illegible] exurdant alius [illegible]
[illegible] Alifanus [illegible]
Vbidius [illegible], [illegible], [illegible]
[illegible] [illegible] nihilum [illegible] [illegible].
[illegible] aquilus inter [illegible]
in [illegible] [illegible]. sub hac erus [illegible]
[illegible] est. deterior post partum carne [illegible].
his minimum ius est: oleo, quod prima Venafri
pressit ceila: garo de sucis piscis liberi.

TESTIMONIA.

ueniant, sordidus displicet apparatus, domus incompositae [illegible] statur, et auaritia illius, qui triclinii praeest, continuum [illegible] pronocat gulam, ut quum Alifanis uinaria tota inuertetur, [illegible] rent inuicem illud Horatii: nos, nisi damnose bibimus, moriemur in ulti' Verg. Aen. II 670: 'numquam omnes hodie moriemur inulti'

39 'inuertunt Alifanis uinaria' glossar. Mai [illegible]

VARIA LECTIO.

moriemur γ C F λ′ ε ς′ *Ioann. Saresber.* moriamur E ψ ϟ (η ϟ) ψ [illegible] ferro moriamur et non uindicemur si non multum bibetimus' *schol.* [illegible]

35 poscit Ω′ ς′ (*et omn. codd. Cruq.*) poscunt ψ [illegible] meliores γ [*Valentian. cum aliis*] *opp. schol.* γ [illegible] γ

nil] nihil ψ *a. ras.* ε (*l r*) [illegible] sic] sit E [illegible] E in ε 'tiqua' [illegible] γ [illegible] acris E γ F λ′ (σ *corr.* a r) acres C ε ς′

uu. 37—83 *DESVNT in* ε: Ω′ [illegible] E γ C F λ′

37 potores] Protures C male dicunt Ω′ [illegible] γ *Mon tepess.*] exurdant Ω′ ς exurdat η exurdant γ [illegible] *glossar. Mai* alii fanis F: *Pph.* alii alifanis γ alifanis [illegible] ς′

40 Vbidius λ *opp. schol.* γ [illegible] C [illegible] E γ ς′ imi E 1 γ ν a γ r et *Ferrar.* [illegible] *Rand.* [illegible] γ [illegible] C F λ′ E 2 (σ et β *Ferrar.* [illegible] F 1 lagoenis E γ C [illegible] lagoenis [illegible] u. 42 omis γ [illegible] F λ′ (ν σ a et β: *Ferrar.* [illegible] (β′ a r) γ [*Lips. Parrs.* [illegible] cina E 1 erus Ω′ ς [illegible] granida] gandia λ *opp. schol.* [illegible]

de medio potare die. 'sic ut mihi nunquam
in uita fuerit melius'. dic, si graue non est,
quae prima iratum uentrem pacauerit esca. 5
'in primis Lucanus aper; leni fuit Austro
captus, ut aiebat cenae pater; acria circum
rapula, lactucae, radices, qualia lassum
peruellunt stomachum, siser, allec, faecula Coa.
his ubi sublatis puer alte cinctus acernam 10
gausape purpureo mensam pertersit, et alter

TESTIMONIA.

schol. γ (non Bamb. Fran.) epist. I 5, 2 5 'ut in sequentibus: iratum uentrem' Porph.' serm. II 2, 18 8 cf. ecbasis captiui u. 146: 'sunt mihi lactucae, radices, semina siluae' 9 Prisc. VI 4, 20 'siser — Coa' glossar. Mai [class. auct. VIII 230] 10—11 'his — pertersit' Prisc. VII 11, 55 'acernam — pertexit' glossar. Mai [class. auct VIII 15] 11 'gausape purpureo mensam pertersit acernam' Prisc. VII 15, 74

VARIA LECTIO.

dicti : : : : re ε here Ω' ς' *Priscianus* heri σ *pr. y schol. γ epist. cf. Quintil.* I 7, 22: 'here nunc e littera terminamus: at ueterum comicorum adhuc libris inuenio: heri ad me uenit, quod idem in epistulis Augusti, quas sua manu scripsit aut emendauit, deprenditur' I 4, 8: 'in here neque e plane neque i auditur' 'heri et here (& here & heri *E*) potest dici' *schol. Γ* illic Ω' ς' *Priscian. schol. γ epist.* illuc *y Peerlk.* 3 potare] patare *schol. γ epist.* sic ut] sicut *C* φ (ν) nunquam *E C* (*g*) numquam *cett.'* ς' 4 dic — non *euanuit* ε dic *E γ C* ς' (*et omn. codd. Cruq.*) da *F λ* (β 2) *y* si] sic γ (*a* 1) 5 Que γ uentrem] tre ε uentre *l* 1 placauerit *F λ* ε (ν *a corr. g* et β) pacauerit γ *C E* 2 (*a pr. l corr. r et Fran.* puc: *l pr.* pa cauerat σ) peccauerit *E* 1 *y* esca] : : : : ε 6 Inprimis *E C* (ν *g l r*) In primis *F λ* ε (β' σ *a*) Imprimis γ fuit] fluit ε *opp. Pph.'* hic fuit *Peerlk. opp. Pph.'* 7 cenae *C* ε (*r* et β cene *g*) caenae *E γ F* (ν σ *a l*) caene λ 8 Rappula ε (β' σ) Rapula *E γ C F λ'* (ν *a g r*) *Pph.'* lactucae radices] ,radices lactucae et, *Peerlk. opp. Pph.'* et *ecb. capt.* lassum] lapsum ε 'fastidiosum' *gloss. Γ*

9 allec γ *C λ'* ε ς' allęc *F* hallec *E* (*r*) alec *y glossar. Mai* fęcula *E γ C F λ' glossar. Mai* fecula ε *y* [*omn. codd. Cr.*] Coa] coha *F λ* ε (β') choha *l* choa ν coa *g* co& *C* 'Coa, piper allece non sine aceto' *Priscianus praue admixto u.* 49 10 ubi *E γ* φ 2 *uar.* ψ 2 (ν *corr.* σ *a g l r* et β) ut *C F λ* ε (ν *pr.* et *Fran.*) *y Priscianus* 'posteaquā' *gloss.* γ sublatis] sublatas λ *opp. Priscian.* 11 pertersit] pertexit *glossar. Mai coni. Cruquius* d'tersit *g y cf. Lucil. ap.*

sublegit quodcumque laceret inutile quodque
posset cenantis offendere; ut Attica uirgo
cum sacris Cereris procedit fuscus Hydaspes
Caecuba uina ferens, Alcon Chium maris expers. 15
hic erus: "Albanum, Maecenas, siue Falernum
te magis adpositis delectat: habemus utrumque.".
diuitias miseras! sed quis cenantibus una,
Fundani, pulchre fuerit tibi, nosse laboro.
'summus ego et prope me Viscus Thurinus et infra, 20
si memini, Varius, cum Seruilio Balatrone
Vibidius, quos Maecenas adduxerat umbras.

TESTIMONIA.

15 Prisc. II 8, 46 cf. incerti excerpta argumenti grammatici § 56 p. 210 Eichenf. et Endl.: 'Caecuba uina optima dicuntur'

21 cf. schol. Fran. ad serm. I 2, 2: 'balatrones autem luxuriosas ac perditos uocat a Seruilio Balatrone (balatronę cod.) cuius in secundo meminit'

VARIA LECTIO.

Prisc. VIIII 50: 'purpureo tersit tunc latas gausape mensas'

12 qd̄cunq; *E C* quodque *ψ* 13 cenantis *C y* [*β* 1 *Lips.*] caenantis *F ε* cenantes *γ* (*g r et β* 2 *Fran.*) caenantes *E λ′ψ superscr.* (*ν σ a*) offenderet *ε* (*et Fran. a. ras.*) 14 cereis *E* hydaspes *E C ε* (*β′ ν l r*) *Pph.′* hydas pes *F* hydapes *λ* hidaspes *γ* (*σ a*) hydapses *g* 15 Cae//uba *ψ* (*sed ψ marg.* Cecuba) al c̄chiū *ε* alc̄chiū *C* 16 erus *Ω′ ς* herus (*ν σ et β*) albinum *C* maecenas *E C φ ε* (*a l r*) mę̄cęnas *γ* mecaenas *ψ* meceenas *λ* mecenas *ς′* ualernū *E* 17 appositis *E γ* (*σ a g*) adpositis *C F λ′ ε* (*β′ ν r*) 18 set *γ* cenantibus *γ C* (*β′ g r*) caenantibus *F λ′ ε* (*ν σ a*) canentibus *E* una] unam *λ a. ras.* 'simul' *gloss. Γ* 19 Fundā *ε* Funda *E* pulcre *F ε opp. gloss. Γ* 20 et] *omis. C* prope] pro *ε* (*β′ ν et V*) thurinus *γ F ε* (*β′ ν a l r*) thurrinus *E* thrrin' *λ* turin' *C* (turinus *σ* trinus *g*) Turanus *Fabricius conl. Ouid. Pont.* IIII 16, 29 20—21 Thurinus — Varius] *omis. y* [*Gronou.*] *uu.* 21—23 *omis. y* [*Regin.* 1] 21 si memini] seminici *ε* uarias *λ* balathrone *γ C F λ′* (*ν a*) balatrone *E ε* (*β′ σ g*) balatrhone *r* 'Balatrones dicuntur derisores, liberiores in loquendo, procatiores abiecto' *schol. Γ* 22 Vbidius *λ opp. Pph.′ Porph.′* quos *Ω′* (*β′ σ* 2 *uar. a r*) *Pph.′ Porf.* quas *ν σ g y Porph.* maecenas *C ε* (*ν l r*) *Pph.′* maecaenas *λ* mecenas *E γ F* (*β′ σ a g*) adduxerit *C y* adduxerat *cett.′ ς′ Pph.′*

Nomentanus erat super ipsum, Porcius infra,
ridiculus totas simul absorbere placentas.
Nomentanus ad hoc, qui, siquid forte lateret, 25
indice monstraret digito: nam cetera turba,
nos, inquam, cenamus auis, conchylia, piscis,
longe dissimilem noto celantia sucum;
ut uel continuo patuit, cum passeris atque
ingustata mihi porrexerit ilia rhombi. 30
post hoc me docuit melimela rubere minorem
ad lunam delecta: quid hoc intersit, ab ipso
audieris melius. tum Vibidius Balatroni
"nos nisi damnose bibimus, moriemur inulti;"

TESTIMONIA.

26 cf. Sedul. op. pasch. III 214: 'cetera turba latet, numero nec clauditur ullo' 29. 30 Prisc. XVII, †init. add. in codd. RDI
34 cf. Ioann. Saresber. VIII 8: 'si apud Nasidienum conuiuae con-

---

VARIA LECTIO.

uu. 23 *sq. omis.* λ 1 *add. marg.* λ 2 *inter uu.* 9 *et* 10
23 portius γ *C* porticus *E* 24 simul *E* γ λ ψ *uar.* (σ *a l* 2 *r*) *schol.* γ semel *C F* ε (β′ ν *g l* 1 *et* 1 *Bland.*) absorbere *E* γ *C F* (ν σ *a g l* absorberet *r*) *Pph.′* obsorbere λ ε (β′ *et* 2 *Bland.*) 'pro absorbendas' (ad sorbendam *Porph.*) *Porph.′* 25 Nonmentan' λ 26 mostrar& *y* [*Lips.*] *opp. Pph.′* monstrare *E* cętera γ (ν σ *a l et Fran.*)
27 inquam] tamquam *Peerlk.* 'efexegesis' *gloss.* γ caenamus *E* γ ε (ν σ *a*) cernam' *C* cenamus *F* λ′ (β′ *g r*) gluttimus *Gust. Kruegerus* auis *C F* ε (ν *ut uid.*) *y* [β *pr. Lips. Valentian.*] aues *E* γ λ′ ψ *corr.* (σ *a g r et* β *corr. Fran.*) conchylia ε cochylia γ conchilia *E C F* λ′ ς′ piscis *y* [*Paris.* 8213] pisces Ω′ ς′ 28 dissimilem noto] dissimili notum *Peerlk. opp. Acr.* cęlantia φ succum λ (*et Fran.*) secum *F* 1 *post u.* 28 *uersum hunc fere:* 'ingenitos (*uel* natiuos) ignari expulsos arte sapores' *intercidisse putat Doederlinus*
29 atque] assi et *y* [?] *Bentl.* *uu.* 30 *sq.* inuerso ordine habet *y* [β] *opp. Priscian.* *u.* 30 *omis.* ε *opp. Priscian.* 30 Angustata ψ 1 *opp. Priscian.* incrustata *Horkelius* porrexerit *E* γ *C F* λ′ (β′ ν *g r* 2) *Prisciani cod. R* porrexit *r* 1 *y* [*Dessau.* II *Paris.* 8214] *Prisciani cod. I Marcilius et Horkelius* porrexerat σ *a y* *Prisciani cod. D Bentl.* 31 melimela] m&im&a *F uar. y* rubera φ 33 balathroni *E* γ *C* φ λ′ (ν *a r*) balatroni ψ labatroni ε balatroni β′ σ *g* 34 dampnose β′ damnosi *Peerlk. opp. Ioann. Sar.*

et calices poscit maiores. uertere pallor 35
tum parochi faciem nil sic metuentis ut acris
potores, uel quod male dicunt liberius uel
feruida quod suptile exurdant uina palatum.
inuertunt Allifanis uinaria tota
Vibidius Balatroque, secutis omnibus; imi 40
conuiuae lecti nihilum nocuere lagoenis'.
'adfertur squillas inter murena natantis
in patina porrecta. sub hoc erus "haec grauida" inquit
"capta est, deterior post partum carne futura.
his mixtum ius est: oleo, quod prima Venafri 45
pressit cella; garo de sucis piscis Hiberi;

TESTIMONIA.

ueniant, sordidus displicet apparatus, domus incomposita susurris incrustatur, et auaritia illius, qui tricliniis praeest, conuiuarum irrisoriam prouocat gulam, ut quum Alifanis uinaria tota inuerterint, submurmurent inuicem illud Horatii: nos, nisi damnose bibimus, moriemur inulti' Verg. Aen. II 670: 'numquam omnes hodie moriemur inulti'
39 'inuertunt Alifanis uinaria' glossar. Mai [class. auct. VIII 44]

VARIA LECTIO.

moriemur γ *C F* λ' ε ς' *Ioann. Saresber.* moriamur *E* ψ 2 (σ 2) *y* 'Id ferro moriamur et non uindicemur si non multum biberimus' *schol.* Γ
35 poscit Ω' ς' (*et omn. codd. Cruq.*) poscunt *y* maiores] meliores *y* [*Valentian. cum aliis*] *opp. schol.* γ 36 parrochi γ nil] nihil ψ *a. ras.* ε (*l r*) sic] sit *E* ut] & *E* in ε 'tāquā' *gloss.* γ acris *E* γ *F* λ' (σ *corr. a r*) acres *C* ε ς'

uu. 37—83 *DESVNT in* ε; Ω' = *E* γ *C F* λ'

37 potores] Potures *C* male dicunt Ω' 38 suptile *y* [*Montepess.*] exurdant Ω' ς exsurdat *g* exsurdant *y* 39 alifanis λ *glossar. Mai* alii fanis *F* 1 *Pph.'* alii lifanis ν allifanis *cett.* ς' 40 Vbidius λ *opp. schol.* γ balathro *C* φ λ' (ν) balatro ψ balatro *E* γ ς' imi *E* 1 γ (ν *a g r et Fran.* 1 4 *Bland.*) *schol.* γ *Voss.* imis *C F* λ' *E* 2 (σ *et* β *Fran.* 2) 41 nichilum λ' nocuele λ laconis *F* 1 lagoenis *E* γ *C* ψ 2 (*a*) lagenis φ 2 (β' σ *l r*) logenis λ lagęnis ν laguenis *g* *u.* 42 *omis.* *g* 42 Adfertur *E C* (*r et* β 1) Affertur γ *F* λ' (ν σ *a et* β 2 *Fran.*) squillas ψ *y* scillas *l* 1 natantis Ω (β' *a r*) *y* [*Lips. Paris.* 8214] natantes ψ *corr.* (ν σ *l*) 43 pacina *E* 1 erus Ω' ς herus ν *y* heros β' haec] aec λ hec *E* grauida] gaudia λ *opp. schol.* Γ inquid *E C* 46 cella] *omis.* *E*

uino quinquenni, uerum citra mare nato,
dum quoquitur (cocto Chium sic conuenit ut non
hoc magis ullum aliud); pipere albo, non sine aceto
quod Methymnaeam uitio mutauerit uuam. 50
erucas uiridis, inulas ego primus amaras
monstraui inquoquere; inlutos Curtillus echinos,
ut melius muria quod testa marina remittat".
interea suspensa grauis aulaea ruinas
in patinam fecere, trahentia pulueris atri 55
quantum non Aquilo Campanis excitat agris.
nos maius ueriti, postquam nihil esse pericli
sensimus, erigimur; Rufus posito capite, ut si

TESTIMONIA.

47 cf. ecbasis captiui u. 731: 'quinquennis uini sitis est citra mare nati' 49 Prisc. VI 4, 20 (del. rh): 'piper allece non sine aceto' in marg. r: 'hoc magis ulla mali ut [lege: ullum aliut] piper albo non sine aceto' 54—56 Seruius ad Aen. I 697 (non Cassell.) 58 cf. Appulei. IIII 24, 290: 'quidni? quae inter genua sua deposito capite sine modo flebat'

VARIA LECTIO.

47 quinqueni *γ* 48 quoquit̂ *λ y* [*Regin.*] coquitur *cett. ς'* 50 methymneam *γ* (*g*) me thymneã *C* methimneã *F λ'* (*ν a r et Fran.*) m&himnaeã *E* metimneam *σ* motauerit *E C* mutauerat *y Aldus opp. cett.' ς'* (*et omn. codd. Cruq.*) *schol. γ* 51 Aerucas *λ φ corr. ψ marg. A*eerucas *ψ* Erucas *E C* Arulas *uel* Arusas *φ pr. ut uid.* Eruscas *γ* uiridis *E C* (*β'*) *y* [*Valentian.*] uirides *γ F* (*ν σ a l* luri-des *g*) urides *λ* 52 inquoquere *F λ' y* [*Fran. Gronou.*] incoquere *E γ C ς* 'Quidam sic legunt. Inulas et erucas (erucis *ν*) monstraui incoquere (inquo: *Fran.*) inluto in cinere. ut sit Scurtillius (scrutillilus *Fran.*) nomen. Alii inlutos echinos legunt . . .' *schol. Γ* inlutos *Ω' ς'* (*et codd. Bland.*) illutos *σ* inlotos *uel* illotos *y Bentl.*

curtilus *λ* cortillus *C* 53 quod *Ω' ς'* quo *y* [*V et Pulmanni cod. H*] quam *y Bentl.* quę *y* [*Regius*] 'deest cum' *gloss. γ Voss.* murina *C* remittat *γ F λ'* (*β' ν σ superscr. a r*) remittas *E pr.* remittit *E corr. C* (*σ g et omn. codd. Cruq.*) *Bentl.* 54 grauis *Ω'* (*ν a g*) *y* [*Gronou. Lips. Mellic. Regin. 1 Valentian.*] *Pph.'* graues *β' σ r Seruius uolg.* aulaea *γ Porph.' Seruius uolg.* aulea *E C F λ' ς' schol. Γ* 55 fęcere *γ* fere *C* atris *φ 1* 56 aquilo *ψ* 57 post quā *F* (*l*) nihit *C* *uu.* 59—95 DEFICIT *l*

filius inmaturus obisset, flere. quis esset
finis, ni sapiens sic Nomentanus amicum 60
tolleret: "heu, Fortuna, quis est crudelior in nos
te deus? ut semper gaudes inludere rebus
humanis!". Varius mappa conpescere risum
uix poterat. Balatro suspendens omnia naso,
"haec est condicio uiuendi" aiebat, "eoque 65
responsura tuo nunquam est par fama labori.
tene, ut ego accipiar laute, torquerier omni
sollicitudine districtum, ne panis adustus,
ne male conditum ius adponatur, ut omnes
praecincti recte pueri comptique ministrent? 70
adde hos praeterea casus, aulaea ruant si,
ut modo; si patinam pede lapsus frangat agaso.
sed conuiuatoris uti ducis ingenium res

TESTIMONIA.

64 cf. Hieronym. epist. 85 ad Paulinum 4: 'ne me putes in modum rustici Balatronis cuncta Origenis reprobare quae scripsit' Pers. 1, 118: 'callidus excusso populum suspendere naso' 73—74 'Multorum in-

---

VARIA LECTIO.

59 inmaturus γ φ λ (β′ ν a r) inmaturus inmaturus ψ Imatur9 σ g immaturus C; E n. l. 60 nn̄ tanus λ 62 inludere Ω (a r) illudere ς′ 63 Human9 λ uariis F 1 mappā C c̄pescere E C compescere cett. ς′ 64 balathro C F λ (ν r) balatro E (β′ σ g) barathro γ (a) 65 inde a u. 65 DEFICIT ν

Ω = E γ C F λ; ς′ = aut omnes codd. β′ σ a g r aut horum codd. ea pars, ex quibus non alia lectio notatur; ς = aut omn. codd. σ a g r aut e. q. s.

haec] Hoc γ pr. Hec γ corr. condicio E F (σ g) conditio γ C λ (β′ a r) 66 nunq E numquam cett. ς′ par] pars λ a. ras. omis. γ pr. 67 Ten C (σ) y accipiar] accipier ψ 'pascar εὐφρανθῶ' gloss. γ torquerier omni] torqueri (torquere φ) romani F uar.

69 ius] omis. ψ pr. adponat C apponatur cett. ς′ 70 Precincti λ recte pueri E F λ (β′ σ a r) recte pueri //// γ pueri recte C (g) comti ψ 71 adde] addi Peerlk. hos] os λ p̄terea E F preĩea λ aulea Ω ς′ ruant] ruunt y Peerlk. 73 Set γ pr. ducis] dicis γ pr. (r pr.) opp. Acr.

aduersae nudare solent, celare secundae".
Nasidienus ad haec "tibi di quaecumque precaris, 75
commoda dent; ita uir bonus es conuiuaque comis;"
et soleas poscit. tum in lecto quoque uideres
stridere secreta diuisos aure susurros'.
nullos his mallem ludos spectasse; sed illa
redde age quae deinceps risisti. 'Vibidius dum 80
quaerit de pueris, num sit quoque fracta lagoena,
quod sibi poscenti non dantur pocula, dumque
ridetur fictis rerum Balatrone secundo,
Nasidiene, redis mutatae frontis, ut arte
emendaturus fortunam; deinde secuti 85
mazonomo pueri magno discerpta ferentes
membra gruis sparsi sale multo non sine farre,
pinguibus et ficis pastum iecur anseris albi,

TESTIMONIA.

genium — secunde (hoc uerb. om. Nostr.)' Vincent. Bellouac. spec. hist. 69 florileg. Parisin. 8818[a] Nostrad. 188 74 florileg. Paris. 8069 78 Prisc. X 5, 29 81 sq. cf. ecbasis captiui un. 986 sq.: 'scrutor raucisona, num sit quoque fracta lagena? quod mihi poscenti non dantur pocula uini' 86—87 Prisc. VI 16, 81: 'discerpta — farre'

VARIA LECTIO.

74 Aduerse *γ* 75 hec *E* tibi] ita *Peerlk.* di] *omis. F* 1 *λ* quęcunq; *E C* quecūq; *λ* precaris *γ* (*σ a r*) p̄caris *E* (*g*) p̄ceris *C F λ* (*β′ σ superscr.*) *cf. Mart.* VI 87: 'di tibi dent et tu, Caesar, quaecumque mereris' 76 ita] ,ut *Peerlk.* es] *es ψ* & *ψ* 1 es // *φ* est *φ* 1 *y* [*Paris.* 8214] 77 uideris *λ* 78 diuisos] diuos *ψ* diuissos *Prisciani cod. L* 80 uibidus *C* 81 Querit *γ* quoquę *C* facta *γ* lagoena *E γ* (*a et Fran.*) lagona *C F λ* laguena *g* lagena *F uar.* (*σ r et β*) 82 dantur *E γ ψ* (*β′ σ* 1 *a r*) *ecb. capt.* dentur *C φ λ* (*σ* 2 *g*) 83 *REDIT ε*

$$\Omega = E\,\gamma\,C\,F\,\lambda\,\varepsilon$$

83 fictis] uictis *E F uar.* balatrone *E γ ε* (*β′ σ a*) *schol. γ* balathrone *F λ* (*r*) abalatrone *C* alatrone *g* 84 Namsidiene *λ* 1 mutate *E ε* motatę *C u.* 85 *omis. ω* [*ed. Zarot.*] 86 magni *F* 1 87 gruis] grauis *λ* 1 *opp. Priscian.* 88 pastum *Ω ς′ glossar. Mai* pasti *y* pasto *y* pastae *Gruppeus* albis *ε* 1 *ut uid.* albe *g*

et leporum *auolsos, ut multo suauius, armos,
quam si cum lumbis quis edit. tum pectore adusto 90
uidimus et merulas poni et sine clune palumbes,
suauis res, si non causas narraret earum et
naturas dominus, quem nos sic fugimus ulti,
ut nihil omnino gustaremus, uelut illis
Canidia adflasset peior serpentibus Afris. 95

TESTIMONIA.

89—90 'et — edat' Prisc. XVII 7, 47

VARIA LECTIO.

albae *y* [*Bland. codex antiq. et Tons. ap. Crug.*, *Feae Suecouatic.* 1701 *a* 1. *m.*, *Pulmanni cod. H*] albi *cett.* ς′ album *coni. Gruppeus cf. Mart.* XIII 58, 1: 'aspice, quam tumeat magno iecur ansere maius' 89 leporum] leporis *r pr.* (*et Fran.*) *y* auulsos *E γ C F λ* ς uulsos *ε* (*et Fran.* 2 *Bland.*) *y* *inde a u.* 90 *DEFICIT β* 90 quis edit] qui sedit *ψ pr.* edit *Ω* ς edat *y* *Priscianus* 'pro edat' *gloss. Γ* tum] dum *ε* cum *E ut uid. C y* adusta *ψ* 1 *opp. schol. γ* 92 Suauis *Ω* ς *y* [*Argent.* III *Berol.* 269 *Fran. Gemblac. Gronou. Lips. Mellic. Montepess. Paris.* 7976. 8214 *a* 2. *m. Nostrad.* 184 *Regin. Regius Valentian. cum aliis*] Suaues *y* 94 uelud *ε* ueluti *y* uelut illis] ueluti si *y* [*Montepess.*] *Bentl.* 95 adflasset *C F λ ε* (*r*) afflasset *E γ* (*σ a g et Fran.*) peior *Ω* ς peius *Peerlk.* afris *E γ ε F uar.* (*a g r et Fran.*) atris *C F λ* (*σ g uar.*) Q · (*om. λ*) HORATII · FLACCI · SERMONV̄ LIBER SECVNDVS (· II · *φ λ*) EXPLICIT ∴ · ∴ (· *φ λ*) *F λ* ORATII FL · CARMEN SECVLARE EXPLICIT · INCIPIT LIBER EPLAR *sic ε* SERMONV̄ LIB̄ · II · EXPLICIT · INCIPIT LIB̄ · I · EPISTOLARV̄ *σ* FINIT DECIMVS LIBER HORATII FELICITER *a* Sermonum liber hic finem dat uatis orati · *r subscriptione carent E γ C* (*g*)

PRAEFATIO

— nonumque prematur in annum
membranis intus positis.

Tandem consilio poetae satis ad uerbum inpleto — uere enim anni ↀDCCCCⅠXI huius libri fundamenta ac subsidia colligere coepimus — in lucem haec editio prodit, et cum ne tertium quidem uolumen, quo *προλεγόμενα* quae uocant includere in animo habemus, tam celeriter quam ipsi optemus perfectum iri praeuideamus, longiorem addidimus praefationem. ac primum quidem beniuolis lectoribus et nostratibus et exteris, qui tam indulgenter ac benigne uolumen primum exceperunt, gratias maximas agentes, ut et hoc alterum, in quod plus etiam temporis et operae insumpsimus, id quod ex multo maiore codicum numero in hoc secundo uolumine in examen uocatorum et conlatorum apparet, aecum plausum ferat rogamus.

Proximum est ut de codicibus nostris disputemus, quot in primi uoluminis praefatione non enumerati sunt. etenim accesserunt tres quattuorue primarii codices primi optimique generis:

1) *a* = unus ex uetustissimis Horatianis codicibus exeunte saeculo nono uel ineunte decimo partim in membrana rescripta exaratus olim Auenionensis nunc Ambrosianus Mediolani adseruatus et signo O 136 instructus, quem ex eodem exemplo, quo Parisinum 7900[a] iam in primo uolumine receptum, in sermonibus et in maiore parte epistularum et in arte poetica deficientem, et ipsum partim rescriptum ineunteque decimo saeculo exaratum, fluxisse manifestum est. hunc codicem Mediolani ipsi contulimus; de non nullis locis dubiis Cerianius u. cl. bybliothecae Ambrosianae praefectus rogantis nos officiosissime per litteras certiores fecit. quibus locis duo codices *A* et *a* inter se consentiunt, quod quidem fere conuenit ubicumque *A* extat, codex *a* codex *A*

liber archetypus *A'* ambo codices siue potius archetypum signo *A'* denotauimus. quem si septimo post Christum n. saeculo adscripserimus haud sane nimis anticum aestimabimus.

codex *D* 2) *D* = codex Argentoratensis nota C VII 7 insignitus codex propter lectiones optimus, saeculo ineunte decimo ni fallimur oriundus, cuius grauissimas lectiones ad carmina pertinentis in primi uoluminis appendice supplementi loco exhibuimus. F. W. Bergmanni u. cl. beniuolentia adiuti domi eum ipsi contulimus. cum codicibus τ (id quod ex uolumine I cognoscere licet) et *r* proxime cognatus est, ita tamen, ut cum *r* minus arte sit cognatus; cumque *D* — carmina si exceperis — nisi in sermonibus et paucissimis epistularum locis plane non extet, in arte poetica autem plane deficiat, τ contra in sermonibus et epistulis prorsus deficiat et in sola arte poetica extet, liber archetypus *D'* construi uix poterat.

codices τ et *r*

liber archetypus *D'*

codex *E* 3) *E* pars altera codicis ex duobus diuersis quondam libris manu scriptis compositi, saeculi XI, oriundi ex coenobio sancti Emmerammi Ratisbonensi, nunc Monacensis, signati Lat. 14685. quem codicem eadem ratione qua quondam Porphyrionem Monacensem nancti (cf. uol. I praef. p. XIII) domi contulimus. cum hoc libro, cuius lectiones ad modum memorabiles sunt, ad uerbum fere consentit fragmentum (*e*) in bybliotheca publica Stutgardiensi adseruatum nil nisi saturae primae uersus sextum ad 117mum complectens saeculi undecimi duodecimiue. signatum est autem nota mss. poet. et phil. 53 (47). Stutgardiae id ipsi contulimus. quibus locis codices inter se consentiunt signo *E'* comprehendimus. quod siquis hunc librum archetypum saeculo octauo nonoue et Germaniae meridionali adscripserit, uix falletur.

fragmentum *e*

liber archetypus *E'*

Nec ad alterum codicum genus cuius primarius testis est Bernensis uetustissimus saeculi VIII—VIIII (*B*) olim Floriacensis, quem in uolumine II Hermannus Vsenerus Hermannus Hagenius E. Kurtzius in usum nostrum liberalissime contulerunt, defuit nouom subsidium, quod domi conferre licuit. Monacensis enim quem modo laudauimus 14685 duabus partibus prorsus inter se diuersis manibus scriptis constat: illa pars quae signo *E* a nobis notata est, primo ordini adhaeret et cum codicibus *ADγ* cognationis quodam uinculo coniuncta est; altera autem quam *C* nuncupauimus mirum quantum cum

codex *B*

codex *C*

codice *B* consentit ita, ut nullo paene negotio utriusque codicis liber archetypus construi et *B'* nota describi potuerit, nisi uariis mendis quae librarii codicum *B* et *C* pro se quisque fecerunt, hoc propositum ut ab usu alienum inprobatum esset. nisi nos omnia fallunt, liber archetypus *B'* qui in artis poeticae uersu 440 defecit, litteris uncialibus in modum noti illius Salmasiani codicis scriptus erat. liber archetypus *B'*

Ad tertii generis codices principes duo satis uetusti accesserunt hi: 1) conexus cum Parisino *λ* eiusdem aetatis (ineuntis saeculi $\overline{X}$) et oriundus e coenobio Bellouacensi Leidensis codex *l* = Lat. bibl. publ. nr. 28, quem coniuncta Pluygersi et Du Rieui benignitate adiuti, dum in Batauis degimus, domi conferre licuit. hic codex praeter *λ* uetustissimus eorum, qui Manorti subscriptionem habent, omnino adeo cum *λ* consentit, ut longe plurimis locis duo codices uno signo *λ'* comprehendi potuerint. qui liber *λ'* et ipse Francogallicus octauo fere saeculo tribuendus esse uideatur, cum et *λ* et *l* ineunte decimo saeculo exarati sint. 2) praeterea accepimus librum archetypum ad modum anticum ex concordantibus lectionibus codicum *δ* et *d*. *δ* = codex Harleianus 2725 olim ex libris Ioannis Georgii Graeuii professoris Vltraiectani, saeculi $\overline{VIIII}$ — $\overline{X}$; *d* = codex Harleianus 2688 saeculi $\overline{VIIII}$ — $\overline{X}$. utrumque ipsi in museo Britannico Londinii contulimus ita, ut iam non, quod quidem in uolumine primo fecimus, niti opus esset conlatione illa Broukhusiana (cf. praef. uol. I p. XI), quae minus accurata erat quam desiderabamus. hac autem occasione reuocandum est quod in illa praefatione dictum erat, Broukhusii conlationem non esse eius codicis quem Graeuianum in Horatio a se edito Bentleius nuncupet. immo uero et Bentlei de Graeuiano et Broukhusii de codice ab ipso non nominato narrationes ex uno eodemque fonte deriuantur, idest ex nostro codice *δ* in bybliotheca Londiniensi quam maxima diligentia a nobismet conlato. dubitari sane poterat num eundem Broukhusius et Bentleius codicem enarrantes dicerent; qui cum more sui temporis non ea adhibita diligentia quae nunc nec immerito requiritur codices examinarent, accidit ut modo Bentlei modo Broukhusii culpa non nullis locis minime inter se consentirent. cum codice ut supra diximus alius eiusdem bybliothecae codex ad uerbum consentit. uidetur ex saeculo $\overline{VIIII}$ extremo originem trahere. quod sane

codex *λ*

codex *l*

liber archetypus *λ'*

codex *δ*

codex *d*

liber archetypus δ′ uehementer dolemus, uterque codex adeo mancus est, ut δ′ codex apud Mediomatricos ni fallimur saeculo VII exaratus exceptis lyricis nisi initio sermonum et in epistularum parte restitui non possit. commemorandum est etiam unum ex pretiosissimis huius generis codicibus, qui in uol. I parno tantum fragmento continebatur, a medio sermonum libro altero usque ad extremam artem poeticam, si lacunas aliquot exceperis, non deesse: dicimus ε = codicem Einsidlensem (nr. 361), quem a reuerendo patre Gallo Morelio ut domi conferre possemus rogatu nostro accepimus. praeterea qua est humanitate uir cl. gratissimum nobis fecit quod, dum plagulae typis exscribuntur, interrogatus a nobis compluris locos dubios reuidit.

codex ε

Ipse, eremitarum in coenobio in Heluetiis nobis quondam commorantibus, ut locos quosdam, de quibus dubitabamus, iterum inspiceremus, narrauit sese uere anni h. s. XXXX in sancti Geroldi monasteriolo Tyrolensium sub monte Arula sito multos libros tegumentis membraneis inscriptis inductos repperisse, omnibusque diligenter resolutis cum alios codices tum Horatianum ε contexuisse. qui codex cum δ′ et u optimi tertiae classis libri uidentur esse.

Cum igitur additis pluribus haud spernendis codicibus (*DE′C*) primariorum codicum ubique quasi in aciem eductorum ac suo quorumque loco communi signo Ω comprehensorum numerus adeo auctus esset, ut spati parsimoniae seruiendum esset, π et τ in eorum codicum ordinem redigendos censuimus, qui communi signo ς″ (uel ς′ uel ς) notati non omnibus sed grauioribus tantum locis, at nimis potius quam parum saepe proferebantur. codices *G* = Gemblacensis collegii uetustum (= Pulmanni *G*) et *V* = codicem Blandinium uetustissimum, quia parum accurate conlati sunt et licet omnem operam et studium ad inuestiganda exemplaria contulissemus, reperiri non potuerunt, nec Ω neque ς numero inserere ausi sumus. *V* codicis quidem lectiones, quod a quibusdam multum ponderis eis adfertur, suis quasque locis indicauimus seruata nota *V* quae in primo uolumine adhibita erat. Gemblacensis uero notam *G*, qua in primo uolumine usi eramus, in secundo consulto omisimus et lectiones attulimus rarissimas. neque quos in primo uolumine nota ς comprehendimus codices (uide uol. I pag. 232: *αβδϑ μρσghknp sv* [*qr* Argentorat. II]), eos omnis in uolumine II signo

codices *G* et *V*

codex *G*

codex Gemblacensis uetustus

codices *αβδϑμρσghknp sv* (*qr* Argentorat. II)

ς complexi sumus. codicem δ, cuius accuratissima iam non deerat conlatio, in societatem codicum Ω receptum esse supra narrauimus, id quod iam in uolumine primo factum esset, nisi tum temporis intra Broukhusianae conlationis terminos coerciti fuissemus. ϑ ϱ et Argentoratensis II (C VI 19 saeculi XI) in sermonibus epistulis arte poetica plane desunt. *k* ut qui praeter carmina et epodon partem nil nisi serm. II 6, 114—7, 118 et particulam artis poeticae contineat, neglectus est. *αμhnpsq* ut inferioris aetatis codices exclusi uel in numerum codicum *y* relegati sunt. supererant igitur codices *βσgrv* ad quos accesserunt *πτ* (cum *adel*). eorum omnium codicum quam diligentissimas comparauimus conlationes. *β* = codex Bernensis 21 olim Bongarsianus saeculi X̄ ut uidetur ineuntis potius quam exeuntis, ut codices *Bψu* monasterio Floriacensi oriundus, in usum uoluminis II ab E. Kurtzio artis grammaticae candidato Bernae conlatus; non nullos locos Hermannus Hagenius ibidem officiosissime iterum examinauit. qua benignitate adiuti tam bonam codicis conlationem accepimus, ut ex codicibus *β* et Franekerano, quem per SOPHIAM augustam Batauorum reginam intercedentibus Adelberto de Keller et W. de Weckherlin reginae ab epistulis nobis ipsis in Batauis conferre licebat, utriusque codicis liber archetypus *β′* erui posset. Franekeranus nunc Leeuwardensis olim Genauensis saeculo XI uel XII exaratus est*); *β′* originalis liber saeculo VIII adsignandus uidetur. ubicumque hic archetypus constitui poterat, semper eum in ordinem codicum ς′ recepimus, quibus autem locis codices inter se discedebant, singulos non codicibus ς, sed eis libris adnumerandos esse duximus, quos nota *y***) comprehensos rarius solebamus proferre. nec aliter codices *π* et Lipsiensem memorauimus. permultis enim locis hi duo codices inter se consentiunt ita, ut has consonantis lectiones una nota *π′* comprehenderimus et, quotienscumque codices ς commemorandi erant, laudauerimus. *π* = codex Parisinus 10310 saeculi X̄—XI, Lips. = codex Lipsiensis rep. I. 4. 38 (XLI apud Naumannum) saeculi X̄, quorum illum quidem ipsi Lutetiae descri-

codices ϑϱ Argentorat. II
codex *k*
codices *αμhnpsq*
codices *βσgrv*
πτadel
codex *β*
codex Franekeranus
liber archetypus *β′*
codices *π* et Lips.

*) aliquot locos Eelco Verwijs doctor doctissimus rogatu nostro benignissime reuidit.

**) de hac nota uide quem infra addidimus indicem compendiorum.

psimus, hunc intercedente B. G. Teubnero bybliopola honestissimo, cui etiam huiusce editionis elegantissime exornatae causa magna gratia habenda est, summo otio domi conferre nobis licuit. quo facto archetypum librum π' restituere conabamur saeculo VIII (uel VIIII) ni fallimur exaratum nec sane indignum, qui, ubicumque codices ς adhibentur, soleret laudari. nota ς igitur singuli codices $\beta\pi$ Franekeranus Lipsiensis numquam comprehensi sunt, sed signum ς'' denotat, archetypos libros β' et π' lectionis de qua quibusque locis agitur socios esse, et nota ς' significat, aut β' aut π' (quorum uter denotetur, ubique ex contextu apparet) eandem exhibere lectionem. nec raro singulos codices, qui neque ς' neque ς signo continentur, siue β siue π, siue Fran. siue Lips., codicibus ς, sed uocula '*et*' ab his separatos adiecimus.

liber archetypus π'

nota ς quid uelit

nota ς''

nota ς'

Quos constanter formula ς significauimus codices sunt hi: *νστgr*, ad quos in epistulis et in arte poetica *υ* accedit, quem ut minoris preti codicem in sermonibus spreuimus. *ν* = codex Nienburgensis nunc Dessauiensis A saeculi X ineuntis, quem ea ipsa de causa, quod non solum Germanicorum, sed omnino omnium Horatianorum codicum inter uetustissimos est, praetermittere noluimus. nec minoris pretii ea de causa erat, quod si non optimus, at inter optimos Acronis ad sermones et ad artem poeticam est. immo uero etiam lemmata quae dicunt ad sermones et artem poeticam (quae signo Ac. notauimus) ex nulla alia membrana nisi ex eodem *ν* haurire potuimus. quo bono codice ut per otium uti possemus, uiri benignissimi, quorum sub cura imperioque ludi litterarum Wirtembergici sunt, fide sua apud Anhaltinos interposita impetrauerunt.

codices *νστgr*

codex *υ*

codex *ν*

Quod ad lectiones pertinet codex *ν* satis solitarius est: nec minus codex σ = Sangallensis oppidanus 312 (B I 11) iam in uolumine primo adhibitus. cuius proxime affinem Petropolitanum inuenimus, ex quo una cum altero liber originalis σ' construi poterat, nisi de quo infra agemus Petropolitani permulta menda atque inferior aetas id nobis dissuasissent. cum Petropolitanum olim Sangermanensem fuisse satis constet neque Sangallensem fano sancti Galli oriundum esse a Wartmanno bybliothecario certiores facti simus, σ quoque uel etiam σ' ex Gallia procul dubio originem duxit. in usum uoluminis II codicis σ optimam conlationem Eduardi Woelfflini Vitodurani comi-

codex σ

codex Petropolitanus

liber archetypus σ'

tati debemus, cui de beneficiis suis erga nos plurimis gratias hoc loco agimus maximas. ab hoc uiro clarissimo non modo σ codicis, uerum etiam τ = codicis Turicensis Carolini 6 saeculi X̄ conlationem diligentissime confectam uel retractationem nostrae quondam conlationis raptim ac noctu conscriptae accepimus, unde ad fasciculum uoluminis secundi alterum eo maior utilitas redundauit, quod ibi codex *D* libro τ affinis totus ferme defecit. codex τ

g = codicem Gothanum chart. B 61 non ante a. ↀC̄C̄C̄C̄ↃXVI scriptum nota quae dicitur aquaria efficitur. quem magni momenti librum pertinentem ad genus secundum (*BC*[*V*]) ceteroqui haud multis testibus comprobatum, qui praeterea Mauortianam subscriptionem exhibet, intercedente patre alterius nostrum nanctis per multum temporis domi conferre nobis licebat. codex *g*

codicem *r* = Parisinum 9345 saeculi X̄Ī conlatum a nobis, recognitum a Iosepho Kleinio et Augusto Behaghelio uiris humanissimis, ubicumque ς codices laudantur, in hoc secundo uolumine adhibuimus propter necessitudinem quae ei cum *D* et π′ (π Lips.) intercedit. compensat quidem nobis codicem *D* in fasciculo 2 paene deficientem, nec minus in eodem fasciculo *v* = Parisinum 6213 saeculi X̄ĪĪĪ in numerum ς codicum recepimus, quod *u* in epistulis prorsus deficientem aliquantum compensat. et *r* et *v* ipsi contulimus. codex *r* codex *v*

Praeter illos codices Ως uel Ω‴ς″ permagnum numerum codicum uel ipsi contulimus uel ab aliis conlatos accepimus, ut

Petropolitanum codici σ proxime affinem, teste Ed. de Muralto apud Orellium Baiterumque X̄, re uera XIIII saeculi. quod si decimi saeculi fuisset, propter affinitatem cum σ maximi certe fuisset pretii. tempore Gallici regni conuersi ex fano sancti Germani ad Sequanam cum alia praeda Petropolin perlatus est, ubi Augustus Nauckius academiae sodalis epistularum et artis poeticae conlationem confecit diligentissimam confectamque dono nobis dedit. quod eximium erga nos beneficium gratis animis hac occasione contestamur. codex Petropolitanus

Duorum aliorum librorum Bambergensis et Berolinensis, a nobismet domi accuratissime conlatorum, cum longe plurimis locis inter se consentirent, librum archetypum indagare properamus indagatumque nota α′ iam designaremus, omnes codicibus ς eum inserere propterea ab initio alterum librum est

quod codex α in rebus orthographicis parum tractabilis erat, quippe qui modo *m* modo *n* signo ˜ denotet, ita ut, quotienscumque litterarum *n* uel *m* exemplis occurrentibus codex α (Barcinonensis) compendium exhiberet, expressis id uerbis adnotandum esset. cum praeterea utroque codice sine ullo damno carere possimus et Barcinonensis codicis Ritterus satis certam conlationem publici iuris fecerit, in uolumine tertio suo loco, ubi de cognatis utriusque codicis libris disseremus, memorabiliores archetypi libri α′ lectiones una cum indice eorum locorum, quibus Ritteriana illa codicis α conlatio mendosa est, suppleuisse satis habebimus. hic autem codex in uolumine I nota α, in uolumine II numquam ea littera, sed Barcinonensis nomine ubique signatus ineunte saeculo XI in Hispania exaratus esse putandus est, nunc in bybliotheca uniuersitatis Halensis extat. liberalitate equitis de Mühler u. cl. Borussorum rei litterariae et scholasticae praefecti et humanitate Theodori Bergkii et Godofredi Bernhardyi factum est, ut liber per duo ferme mensis domi nostrae remaneret, ita ut etiam scholia quae ille continet excerpere et quaecumque commoda uiderentur in usum huius uoluminis conuertere possemus. ex eodem fonte manauit codex Bambergensis nr. K 2. (M IV 7.) exeunte saeculo X ni fallimur in Germania exaratus. olim fuisse dicitur in 'sacramentario Ratoldi Corb. nr. 587', nunc in bybliotheca cath. capituli Bambergensis extat. Hunc librum cuius scholia quoque cum Barcinonensi prorsus consentiunt per longum tempus domi conferre licebat, cum conlegium inlustrissimum eorum qui regi Wirtembergico sunt a rebus scholasticis sponsione se nobis obstrinxisset. uerum enim uero hic liber minime integer est, sed ad modum lacer.

codex Barcinonensis (α)

codex Bambergensis

Argentoratensem III = bybliothecae seminarii euangelici Argentoratensis A IV 195 olim Io. Iac. Gambsii saec. XII—XIII, continentem artem poeticam sermones epistulas Karolus Langius uir de Vegetio maxime omnium meritus qua est ingenua erga nos amicitia in sermonibus descripsit.

codex Argentoratensis III

Basil. I = bybliothecae publicae Basiliensis F IV 26 saeculi XIII ex *v* descriptum Friderici Hagenbachi nostri solita comitate et eximia Francisci Dorothei Gerlachi liberalitate domum acceptum contulimus ipsi, licuitque complu-

codex Basil. I

ribus locis, ubi *v* uel *vi* parum liquet, ueram codicis huius lectionem eruere ex Basiliensi.

Berolinensis 269 saeculi XIII epistulas artem poeticam sermones continens post Theodorum Apitzium iterum a Karolo Diltheio nostro diligentissime in sermonibus conlatus est. codex Berolinensis 269

Bruxellis in bybliotheca publica Burgundica transcripsimus duo codices, quorum alter erat signatus numeris 10063 et 10064 saeculi XIII continens carmina epodos artem poeticam sermones epistulas, olim collegii societatis Iesu Louaniensis, alter isque maioris pretii signatus numeris 9776 (= carmina), 9777 (= sermones), 9778 (= ars poetica), 9778 bis (= epistulae), saeculi XI cum subscriptione Mauortiana. codex Bruxellensis 10063-10064 codex Bruxellensis 9776-9778

Burneianus 179 olim Askewianus nunc musei Britannici plut. CLXII F, saeculi XIII exeuntis, continens carmina carmen saec. epodos art. poet. sermones epistulas, in sermonibus conlatus a nobis. codex Burneianus 179

Gronouianus = Leidensis Gronouii F. 15 saeculi XII—XIII. contulimus ipsi. codex Gronouianus

codices Harleiani 2724 in museo Britannico plut. LI B. saeculi XII med., 3534 in museo Britannico plut. LXIII G. saeculi XII exeuntis, 3754. 4862. contulimus ipsi. codices Harleiani 2724. 3534 3754. 4862

Mellic. = codex saeculi XI e Francogallia (per Gersonum?) in bybliothecam Benedictinorum Mellicensium quondam transportatus. huius codicis ad familiam *A'Eγ* pertinentis Wilhelmus Hartelius Vindobonensis clarus Cypriani editor, cum per humanissimum doctissimumque abbatem Mellicensem librum in urbem licuisset transferri, conlationem fecit quam maxime accuratam nobisque amoris causa dono dedit. quo libro cum ad eruendam archetypi primae classis formam interdum non possimus carere, permultis locis inter codices *y* eius lectiones attulimus nec paucas postea in uolumine III, ubi de archetypo classis I agetur, trademus. in margine cuiusdam folii haec repperimus uerba: 'Iste liber redintegrat' est ab odelrico. cui' et erat'. codex Mellicensis

Montepessulanus bybliothecae scholae medicae nr. 425 olim Pithoeanus, ex libris collegii oratorii Trecensis, a nobismet conlatus et quibusdam locis dubiis a Karolo Diltheio amicissimo iterum inspectus, saeculi XII. hic codex mirum in modum permultas lectiones exhibet singularis nec paucas res orthographicas codex Montepessulanus = μ

memoriae prodidit quae haud spernenda uideantur. ceterum cf. uol. I praefat. p. XI.

codex Nostradam. = *n* de Nostradamensi = *n* uol. I (nr. 184 saec. XI), Pulmanni *B*, item cf. ibidem p. XII.

codex Paris. 7976 = *h* item de Parisinis 7976 = *h*

codex Paris. 8216 = *q* - - - 8216 = *q*

codex Parisin. 10403 = *k* - - - 10403 = *k* cf. eandem illam praefationem.

codex Parisin. 7977 Parisinus 7977 = Bentlei Colbertinus, olim magistri Nicolai de Clamengiis, saeculi XIII—XIIII, hic illic a nobis inspectus.

codex Parisin. 8219 Parisinum 8219 saeculi XIII—XIIII olim L. de Targny, deficientem a serm. I 9, 18 — II 8, 95 et in epistulis et a. p., contulimus ipsi.

codex Parisinus 10401 Parisinum 10401 = fragmentum continens serm. I 9, 47 — II 3, 317, saec. XIII, contulimus ipsi.

codex Reginensis Reginensis = olim Ioannis Luidi, nunc collegii Reginensis Oxoniensis; Maximiliani Mülleri doctissimi humanissimique illius nostratis opera factum est ut in camera Radcliuiana a nobis posset describi. uix quemquam fugiet, hunc quoque librum iam a Bentleio saepissime memoratum in eorum numero esse ubi subscriptio inueniatur Mauortiana.

codex Regius Regius = Regius Bentlei, codex bybliothecae regiae sancti Iacobi nr. 15 B. VII. P. 240 nunc musei Britannici saec. XIII; Mediomatricis eum quondam fuisse apparet ex hac adnotatione: 'Librū istū emi Methis a Mgio Iacobo Alamano'. continet artem poeticam sermones epistulas. sermones contulimus ipsi.

codex Sorbonensis = *s* de Sorbonensi 1578 = *s* uol. primi uide praefat. uol. I p. XII.

codex Taurinensis Taurinensis nr. I. VI 2 siue K. I 7 subscriptione Mauortiana insignis minorem tantum partem saeculo XI, ceterum et recentiore aeuo conscriptus et parui pretii: ea parte quae XI saeculo orta est continentur epodoe et ars poetica et sermonum initium. contulimus codicem Augustae Taurinorum et Gorresi praefecti bybliothecae et Peyroni bybliothecarii liberalitate eximia adiuti.

codices Valentiani 390 Valentianus siue Valentianus I = nr. 390 fano sancti Amandi oriundus, saec. XI, a nobismet conlatus. huius codicis in rebus orthographicis non nusquam memorandi nil nisi apographum est

Valentianus II = nr. 391 saeculi XIII. 391

Vindobonensis signatus nr. CCCLIX saeculi XII parui momenti codex. continet epistularum librum secundum; in nostrum usum transcripsit Wilhelmus Hartelius uniuersitatis Vindobonensis professor. codex Vindobonensis

Vossianus noster = Vossianus Bentlei, bybliothecae Leidensis nr. 21, olim Isaaci Vossii, conlatus a nobis. hunc librum saeculi XII, olim sancti Symphoriani Mediomatricensis, plerisque congruis lectionibus ex δ′ fluxisse haud dubie efficitur: ceterum ex duabus partibus inter se diuersis conglutinatus est. codex Vossianus

Zulichemianus noster = Zulichemianus Bentlei, bybliothecae Leidensis nr. 127 A ex bybliotheca Hulsiana = Cruquii codex Diuaei siue Carrionis, saeculi XII, conlatus a nobis. codex Zulichemianus

Iam uero paucis recenseamus florilegia, scholia aliosque commentarios antiquos, quos in apparatu huiusce uoluminis adhibuimus. usi igitur sumus: florilegia

florilegio Parisino 8069 saeculi XI, olim Iacobi Augusti Thuani. Parisinum 8069

florilegio Parisino 8818[a], olim Baluziano, saeculi XV. Parisinum 8818

quae ambo contulimus ipsi; tertium florilegium amplissimum, Nostradamense 188 saeculi XIII magna diligentia transcripserunt nobis Heinricus Michelantius bybliothecarius Caesarianus et Heinricus Nolteus amicissimus, quorum hic non ea tantum opera, sed etiam, quod omnis paene codices nostros Parisinos multis locis dubiis relegit itaque conlationes nostras emendauit, mirifice de Horatio nostro est meritus. idem in Belgis Blandinios Gemblacensemque summopere inuestigauit, sed frustra. Nostradamense 188

florilegium Cusanum C 14 saeculi XII editum est a Ios. Kleinio in libro quem inscripsit: 'über eine Handschrift des Nicolaus von Cues,' Berol. 1866 non nullos locos Horatianos exhibet, partim ex lemmatis Porphyrionanis partim ex ipso textu Horatiano citatos. Cusanum

florilegium Basiliense F IV 38 edidit Wilh. Wackernagelius in Hauptii antiquit. Germanic. annal. VIIII p. 162 —174. florilegium Basiliense

nec magis uolgata illa florilegia Vincenti Bellouacensis et Hildeberti in testimoniis colligendis praeteriuimus: quamquam ad modum uilia sunt ac mendis referta. Vincentius Bellouacensis Hildebertus

Seruius de testimoniis ex Seruio Vergili commentatore sumptis ad hoc uolumen non minus ualet illud, quod in primi uoluminis praefatione dicturi eramus, grauioris quidem momenti locis Thilonem a nobis consultum absque eo, qua solet liberalitate, responsum esse. praeterea nobis uti licuit Hermanni Hageni noua bonaque scholiorum Bernensium, quot ad bucolica atque georgica pertinent, editione [Lips. 1867 in supplementis annalium philologicorum IIII p. 669—1008].

Omnino quaecumque libros usque ad XIIII saeculi initium scriptos perscrutando inuestigauimus testimonia Horatiana, ea excerpsimus typisque mandauimus. illud quoque hic gratis animis commemorare nos decet, quod Iosepho Kleinio nostro aliquot testimonia ex Isidori codicibus Parisinis petita debemus et Heinrico Keilio, uostrorum operum fautori clarissimo, de non nullis locis, qui apud grammaticos tunc nondum editos laudati erant, certiores facti sumus.

SCHOLIA Multo pluris uero ea subsidia aestimanda sunt, quae ex scholiis tractatibusque Horatianis petuntur. quam ob rem has conlationes aut fecimus aut comparauimus:

1) ad restituendum Porphyrionem, quem aetate superiorem
codex Pph. Porph. Pseudoacrone esse demonstrauimus in philologorum Bonnensium symbolis p. 489—501, non Monacensem solum codicem saeculi VIIII—X signatum nr. Lat. 181 (cf. uol. I praef. p. XIII)
codex Pf. Porf. contulimus recognouimusque ipsi, uerum etiam Wolfenbuttelanum codicem saeculi XIIII signatum nr. Lat. 85 Gudianum: quem librum suffragante Christophoro Doellio u. cl. commodissime nobis miserat Bartelsius bybliothecae ducalis secretarius humanissimus idemque litteratissimus. ex his duobus libris manu scriptis construximus archetypi amborum lectiones significauimusque *Porph.'* et *Pph.'*; *Porph.'* = interpretationes Monacensis
liber archetypus Pph.' Porph.' et Wolfenbuttelani inter se congruentes; *Pph.'* = lemmata Monacensis et Wolfenbuttelani inter se congruentia. ubicumque uero Monacensis et Wolfenbuttelanus inter se discrepant, ibi Monacensis interpretationes significauimus *Porph.*, lemmata *Pph.*, Wolfenbuttelani interpretationes *Porf.*, lemmata *Pf.*

2) ea scholia, quae uolgo Acronis siue Pseudoacronis feruntur, diuisimus in haec tria genera:

codex Ac. Acr. *Ac. Acr.* = scholia marginalia siue interpretationes codicis

ν, eiusdem generis quas ad uol. I praebuerat codex *A*, cum lemmatis; *Ac.* = lemmata, *Acr.* = interpretationes. haec scholia nisi in sermonibus et arte poetica, exceptis eis locis ubi forte deficit *ν*, certo erui non poterant, quod sane dolendum est, quia in Acronianorum quae dicuntur numero et maximae aetatis et maximi preti sunt.

Reliqua scholia marginalia comprehendimus titulo *schol. Γ*, cum non solitaria in singulis tantum reperirentur codicibus, sed compluribus libris, cum aliis tum *γ*, congruenter continerentur. haec scholia, in epistulis potissimum, ubi deficit *Acr.*, haud spernenda non sine multo labore excerpsimus e codicibus *γEr* Bambergensi Barcinonensi (*α'*) Franekerano, partim etiam ex Einsidlensi aliisque. schol. *Γ*

gloss. Γ significauimus ea scholia interlinearia quae non tantum in codice *γ*, sed etiam in aliis ut in *Ea* Bambergensi Barcinonensi (*α'*) extant et e communi uetustoque fonte quondam fluxisse putanda sunt. gloss. *Γ*

tractatum Vindobonensem de arte poetica, signatum nr. CXLV, saeculi X̄, Hartelius amicissimus, quamuis magna opera fuerit inpendenda, tamen rogantibus nobis describere et accuratissime reuidere non recusauit. est autem paraphrasis quam dicunt illorum scholiorum, quae *Acr.* notauimus. tractatus Vindobonensis

denique compluribus locis sermonum scholia interlinearia siue gloss. codicum *DFδ'*, quae item ut gloss. *Γ* ex uno communi quasi riuo, quamquam parum bono, manasse manifestum est. gloss. *DFδ'*

Codices igitur, qui famosam illam Vettii Agorii Mauortii subscriptionem epodon libro subiectam exhibent, hi sunt septem: *λ'*.(*λ*)*g* Bruxellensis 9776 Parisinus *q* = 8216 Reginensis Taurinensis. id uero nemo certe infitias ibit, unum quemque nostrarum familiarum codicem archetypum multo antiquiorem ducendum esse Mauortio, quem anno DXXVII p. Chr. consulem fuisse scimus. itaque non audiendi sunt ii, qui Horatium ita edi censeant oportere, ut Mauortiana potissimum stemus recensione. immo nec usquam Mauorti singularis lectiones uel emendationes, qualem habes epist. I 1, 69 'optat' pro 'aptat', aliis propterea, quod a Mauortio originem trahant, anteponendas esse censuimus nec Mauortianam recensionem studuimus euincere, sed eam restituere maluimus recensionem, quam antiquissimus archetypus recensio Mauortiana

trium illorum quos modo diximus singularum familiarum olim exhibuisse uideatur.

recensio nostra

Ergo, quod recipiendarum siue receptarum lectionum rationem attinet, princeps nostra sententia sicut in uol. I etiam in hoc libro ea fuit, ut primae classis lectiones fere putaremus optimas easdemque plerisque locis sequeremur: sunt autem ii codices $A'(Aa)DE'(Ee)\gamma$ et in subsidiis Mellicensis Parisinus $p = 8214$ τr. ubicumque uero utraque alia classis, et secunda et tertia, in lectione a prima classe diuersa congruebant, ibi hanc lectionem illi singulari praeponere solebamus in primae classis archetypo mendum fuisse suspicantes. itaque in artis poeticae u. 360 non primae classis lectionem 'opere in longo', sed alteram 'operi longo' cum omnibus ferme editoribus in textum recepimus, primariae uidelicet classis istam lectionem nil esse rati nisi grammatici cuiusdam emendationem prorsus damnandam. eius modi autem emendationes grammaticae, quae plerumque perfacile possint dispici, hic illic reperiuntur in optimis primae classis codicibus. nec quisquam sane crimini nobis tribuet, quod non, in huius classis uerba iurare addicti, temere etiam per uiarum errores eius signa secuti sumus, sed maluimus omni id genus casu grammaticis primae classis correcturis anteponere 'lectionem difficiliorem' ceteris duabus classibus congruenter suppeditatam.

Tertiae classis idest librorum $F(\varphi\psi)\lambda'(\lambda l)\delta'(\delta d)\varepsilon u v\beta'(\beta$ *Fran.*) π' (π *Lips.*) lectiones singulares originem duxisse uideantur e communi recensione antiquitus quidem, sed deteriorum codicum ope facta. itaque ut taceamus de multis locis quibus haec ipsa familia, quae antiquissimae utique originis est, lectiones orthographicam si respexeris bonas exhibet, proprium idemque uerum quicquam uix bis terue reperies.

Vt autem tertiae familiae lectiones omnis promiscue defendere et tamquam ab ipso poeta profectas commendare nemini in mentem ueniet, ita magis econtra in aestimanda classe secunda, quae continetur codicibus $BC(g)$ — V — et ex parte etiam codicibus $(A')E'\lambda$, in discrimen uocamur, quippe quorum cum alii, tum V et g multos lectionum suarum et laudatores et defensores inuenerint acerrimos. quin extiterunt grammatici qui, nisi codicibus g et V optemperaretur, probe ac sincere

Horatium edi posse negarent eaque lege textum construerent. atqui tam incerto et ex parte tantum perfecte codicis *V* lectiones traditae nobis sunt, ut tuto inniti iis nullo pacto possimus (cf. quae alter nostrum de Cruquii suspecta fide mus. Rhen. n. s. XVIII p. 281—283. disputauit et Karolo Zangemeistero rescripsit XVIIII p. 634—637.); *g* uero adeo infimae aetatis est, ut, siquis, id quod nuperrime accidit, codices quales sunt *A′D′ E′Fλ′δ′* septenis octonisue saeculis antiquiores temere seponat et ex meris codicis *g* mendis audacissimas repetat coniecturas, multam ea res habeat dubitationem. *g* igitur posterioris aetatis et multis tertiae familiae lectionibus corruptus est, *V* ni fallimur (cf. quae de uar. lect. d'est Cruquius attulit *)) non ad modum anticus, certe non satis certo a Cruquio nobis traditus idemque tertii generis lectionibus quamuis minus quam *g* contaminatus est. *B* et *C* mancissimi sunt, ut qui e. g. in epistulis prorsus deficiant. attamen secundae familiae lectiones paene ab initio usque ad finem componere licet. sed qui altius rem inquiret, quod in primi uoluminis praefatione uernacule conscripta (uid. mus. Rhen. XVIII 211—227) huius classis fontem esse recensionem ope unius ni fallimur boni libri ab audace quidem nec uero inprudenti emendatore confectam diximus, id de sermonibus quoque epistulis arte poetica uere dictum esse inueniet. hunc autem emendatorem (cf. Acr. in apparatu nostro critico ad art. poet. 345) unum solum librum ante oculos habuisse inde conclusimus, quod uar. lect. serm. I 6, 126 campum lusumque trigonem uix aliter intellegi potest, quam ex ea ipsa ratione, quod in uno quem manibus tractauit libro uera uerba legi non poterant, qua de re cf. uersus Iuuenalis s. 7, 226 sq.: 'quot stabant pueri, cum totus decolor esset Flaccus et haereret nigro fuligo Maroni,' nec inmerito, quod compluribus ueterum scriptorum codicibus accidisse constat, marginem exemplaris non integrum fuisse suspiceris. ita uarias lectiones in primis et extremis uerbis occurrentis facillime explicaueris ut: Dulcis — Iugis epist. I 15, 16. Praesectum — Perfectum art. poet. 294. opimis — honestis epist. II 2, 32. nec hic quidem famosus

*) ad epist. I 12, 24 pag. 556 ed. 1578: 'uerbū, deest, quod in antiquiss. cod. Blan. syncopatum legitur, d'est, cum apostropho supra d litteram.'

ille trigo praetereundus est. nec facere possumus quin epist. II 1, 167 uar. lect. 'in scriptis' interpretemur inde, quod primariae lectionis 'inscite' nil nisi dimidia pars ab emendatore illo potuerit legi. at duobus certe artis poeticae locis rectissimas haec classis exhibet lectiones: u. 237 'et audax' pro altera lectione 'an audax' et u. 371 'nec scit' pro 'nescit'; unde fit, ut quaestionem non effugiamus, utrum emendationes habeamus, an ueras boni libri archetypi lectiones. sed felicis cuiusdam grammatici emendationes esse posse facile concedes, nisi ad coniciendas uoces 'nec scit' ex 'nescit' singulari emendandi arte opus esse contenderis. ceterum hanc quidem quaestionem mox ita solutum iri speramus, ut res plane liqueat. tris igitur illas codicum Horatianorum classes inter se diuersas hoc modo natas esse putandum est, ut ex uno eoque bono fonte fluxerint genus I et II, illa prima autem scribarum mendis et grammaticorum coniecturis facillime perspicuis laboret, alterius uero classis archetypus ex uno codice a docto emendatore confectus inde potissimam labem traxerit, quod, cum eius scriptura non nusquam euanuisset, ille de suo ingenio addiderit coniecturas, tertia denique classis ex archetypo prauo et mendorum emendationumque per leuitatem factarum pleno manauerit eademque postea propriis monachorum commentis plus in dies ceperit detrimenti. itaque iis, qui ut nosmet ueras communis archetypi libri lectiones perscrutari uolent, repellendi erunt primo optimae classis errores et inmutationes, deinde secundae classis non grammaticae sed rhetoricae uel poeticae emendationes haud sine diligentia excogitatae, tertio plurima monachorum menda ineptiaeque quae in deterrima classe reperiuntur. hoc si feceris, formam archetypi Horatiani inuenies, libri primo fortasse post Christum saeculo adscribendi paucisque mendis deprauati.

Quam ob rem nisi rarissimis locis non recepimus coniecturas, sperantes fore ut magis magisque eorum sententia comprobetur, qui Horatium poetam, si cum ceteris comparaueris, prope integrum posteritati proditum nec dignum esse dicant qui commentis et coniecturis uexetur, siquidem omnium nostrorum codicum archetypus iam ipsis primorum Caesarum temporibus conscriptus est. quanto magis sane in plerisque ueteribus scriptoribus, ut in Liuio Tacito Graecis, destituti sumus libris bonis isdemque antiquis! quam aliter hi ad nostram memoriam perue-

nerunt! et quando tandem finis erit in unam omnia quasi copulam coniciendi et in Horati carmina coniecturis oneranda acuminis uires profundendi, quod ad sexcentos alios scriptores restituendos longe utilius et exoptatius est! ceterum quoniam exercitationum quales in philologicis quae dicunt seminariis fieri solent, quibus inter gratissimos et ad discendum utilissimos poetas Horatius semper erit, maximam habebamus rationem, ex ingenti coniecturarum copia uel silua quas Bentleius Heinsii Burmannus, nuper Gruppeus Lehrsius Ribbeckius alii ad acuendum ingenium excogitauerunt magnum, quantum in nobis fuit, numerum congessimus. ne igitur proxime factas uel omnis uel aequaliter laudatas quaerat, lectorem beniuolum monitum uelimus.

Restat ut iis omnibus, quorum in hac ipsa praefatione et in altera mentio facta est, ut in primis Hartelio Woelfflino Nauckio Nolteo Vsenero Hagenio Kurtzio, et quicumque aut consilio aut re operi nostro adiumenta attulerunt ac subsidia, gratias agamus quam maximas. deinde gratiam praedicamus iis uiris honestissimis, qui 'candidi iudices' bene sese de hoc libro existimare uel in actis diurnis uel in libris suis plane et ingenue sunt professi: qua re fortasse factum est, ut studia nostra iterum iterumque accenderentur nec longi difficilisque laboris taedio succumberemus. tertio triumuiris illis ingenio doctrina docendique facultate praestantissimis RITSCHELIO KAYSERO TEVFFELIO, qui, quo simul pietas nostra erga praeceptores significaretur, ut ipsis tris primis huius libri partes dedicaremus, benigne permiserunt, ingentis agimus grates. eos autem, qui hunc librum tractabunt, oramus, ut id quidem persuasum habeant, diligentiae nos semper operam dedisse, nec ut fit eam ob causam, quod semel quid diximus, pertinaciter in errore manere quam fateri maluisse, nos interdum falsos esse. qui uero temere hunc librum damnare uoluerit, ipse talem siue tanti laboris inpensaeque librum conficiat, deinde de utroque iudicetur.

res orthographica.

In orthographicis denique rebus eandem rationem institutionemque conseruauimus quam in uolumine I, ita quidem ut, quam maxime poteramus, libri archetypi uel ipsius Horati effingeremus scripturas, nec inuenimus quae refragarentur legibus a nobis [mus. Rhen. XXI p. 241 sqq.] statutis de accusatiuo

plurali in *is* finiente et de ablatiuo singulari desinente in *e*. nec usquam igitur apud aeui Augustani poetas comparatiuus reperitur ablatiuo singulari desinens in *i* [p. 243] et omnia adiectiua, participia, numeralia, quae aut usitate aut semper genetiuo plurali habent *ium*, exceptis adiectiuis in *x* desinentibus, accusatiuo plurali semper in *is* finiunt. sed hac de re uberius in uolumine III disputabitur.

Q. HORATI FLACCI

EPISTVLARVM

LIBER PRIMVS

I

Prima dicte mihi, summa dicende camena,

TESTIMONIA.

I 1. 1 Seruius ad eclog. 8, 11

VARIA LECTIO.

I 1. Ω‴ = *A′* (*A a*) *E γ F λ′* (*λ l*) *δ′* (*δ d*) *ε*; ς″ = *aut omnes codd.* *β′* (*β Fran.*) *ν π′* (*π Lips.*) *σ g r v* (*a d l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*; ς = *aut omnes codd.* *ν σ g r v* (*a d l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

INCIPIT EPISTOLARVM LIBER (*om. A*) PRIMUS (*om. A δ′*) *A′ δ′* INCIP̄ ·EP· ISTOLARVM || LIBER PRIMUS AD IVLIVM FLORVM *γ* (*cons. a 2 in marg.*) INCIPIT · EPISTOLARŪ · LIBER · PRIM' · *φ* Q. HŌR FLACCI CARM̄ EPISTOLAR̄ INCIPIT · LIB̄ · I *ψ* (*cons. l*) CARM̄ EPISTOLAR̄ INCIPIT · LIB̄ · I · *λ* INCIPIT LIBER EPŁAR̄ · *ε* SERMONŪ LIB̄ · II · EXPLICIT · INCIPIT LIB̄ · I · EPISTOLARŪ *σ* (*cons. Fran.*) Q · ꝗORATII · FLACCI · CARMEM SECVLARE EXPLICITUR · || ꝗINC LIBRI EPISTOLARUM ORDIUNTUR · QUOrŪ PRIMUS ꝗIC INCIPIT *r* QUINTI · HORATII FLACCI LIBER PRIM' INCIPIT *v inscriptione carent E* 1 (*ν g et β*) INCĪP · EPISTULARUM LIB̄ · II · *Porph.* *in A′ E γ F λ′ δ′ ς″ epistulae post carmen saec. leguntur*, *in ε* (*σ g*) *Porph.′ post sermones*, *in v y* [*Montepessul. Nostradam. Parisin.* 8216 *Sorbonens.*] *post artem poeticam* ‘Flacci epistularum libri titulo tantum dissimiles a sermonum sunt; nam et metrum et materia uerborum et communis adsumptio eadem est. quos operis sui ultimos esse ipse testatur Maecenati, cum dicit finire se operam uelle et philosophiae malle inseruire’ *Porph.′* ‘Epistolarum libri tantum nomine dissimiles a libris sermonum sunt. nam et metrum et materia uerborum et communis assumptio eadem est. hoc solum distare uidentur, quod hic quasi ad absentes loqui uidetur, ibi autem ad p̄sentes loquitur. et hii ultimi sunt sui operis libri, licet scriptorum uitio in multis codicibus locum sermonum occupauerint’ *schol. γ cons. schol. F* *Inscriptionem editionum*: ‘ad Maecenatem’ *non exhibent* Ω‴ ς″ 1 dicendi *A*

spectatum satis et donatum iam rude quaeris,
Maecenas, iterum antiquo me includere ludo:
non eadem est aetas, non mens. Veianius armis
Herculis ad postem fixis latet abditus agro, 5
ne populum extrema totiens exoret harena.
est mihi purgatam crebro qui personet aurem
'solue senescentem mature sanus *ecum, ne
peccet ad extremum ridendus et ilia ducat'.
nunc itaque et uersus et cetera ludicra pono: 10
quid uerum atque decens curo et rogo et omnis in hoc sum;
condo et compono quae mox depromere possim.
ac ne forte roges quo me duce, quo lare tuter:
nullius addictus iurare in uerba magistri,
quo me cumque rapit tempestas, deferor hospes. 15
nunc agilis fio et mersor ciuilibus undis,

TESTIMONIA.

2—9 imitatus est Ouidius trist. IIII 8, 19 sqq.: 'ne cadat et multas palmas inhonestet adeptus, languidus in pratis gramina carpit equus. miles ut emeritis non est satis utilis annis, ponit ad antiquos, quae tulit arma, Lares. sic igitur, tarda uires minuente senecta, me quoque donari iam rude tempus erat' 3 cf. 'antiquo iterum ludo inclusus...' Magistri Conradi canonici Thuricensis fabularius, non. mus. Heluet. V p. 40 4 sq. 'Veianius — fixis' Seruius ad Aen. I 248 8 sq. 11 florileg. Nostradam. 12 schol. Veronens. Vergil. eclog. 6, 7 p. 73 K.

VARIA LECTIO.

uu. 2—6 *desunt in* ε 2 queris *A* γ λ 3 Mecenas γ *F* Micenas λ includere Ω'' δ 2 *aut corr.* ς (β' *cons.* π') *schol.* Γ inducere ν *et fort.* δ 1 *aut pr.* (*recte d*) reddere *y defic.* ε 4 Non aetas eadem non mens *y sed uide imit. Calpurn. ecl.* 4, 30: 'non eadem nobis sunt tempora, non deus idem' ęadē *A* 5 abditus] additus *y u.* 6 *paene omnis deest in* ε 6 Nec *E* totiens *A' E F* λ' δ' (ν r v) tociens γ (β' σ g) exoret *A' E* γ φ *p. ras.* ψ *uar.* λ *corr.* ς'' *schol.* Γ exornet *F* λ' δ' *pr.* (*et* 2 *Bland.*) harena *E* (β' ν σ g) *schol.* Γ arœna *A*, ε *non liquet;* arena γ *F* λ' δ' (π' a r v) 8 aequum δ *a. ras.* ε equum *cett.'' florileg. Nostradam.* 10 itaque] utique *y* cętera γ *F* δ' 12 Conde *A* compono *A'* γ *F* δ' ς'' conpono *E* λ (ν r) 14 addictus *F* λ' δ' ε (*sed in* λ addi *in ras.*) ς'' *Porph.' schol.* Γ adductus *A' E* γ δ' 2 (r) *gloss.* Γ *cf. Quintilian. instit.* III 1, 22: 'neque enim me cuiusquam sectae uelut quadam superstitione imbutus addixi' 15 cunq *E* (v) cumque *cett.'''* 16 mersor Ω''' ς'' (*et omn. Bland.*) *Pph.' Porph.' schol.* ε

uirtutis uerae custos rigidusque satelles,
nunc in Aristippi furtim praecepta relabor
et mihi res, non me rebus subiungere conor.
ut nox longa quibus mentitur amica, diesque 20
longa uidetur opus debentibus, ut piger annus
pupillis, quos dura premit custodia matrum,
sic mihi tarda fluunt ingrataque tempora quae spem
consiliumque morantur agendi nauiter id quod
aeque pauperibus prodest, locupletibus aeque, 25
aeque neclectum pueris senibusque nocebit.

TESTIMONIA.

17 Willelmus, uita s. Thomae [ap. Giles. I 307] imit. anonymus auctor satirae de lite u. 118: 'si iudex custos rigidus legisque magister' apud Barth. aduersar. 7, 18 19—21 florileg. Nostradam. 19 Porph.' ad epist. I 10, 40 Hildebertus moral. philos. 991 23 sq. floril. Nostr. 24—26 'id — nocebit' Io. Victor. VI 6, 429 26 floril. Nostr.; cf. ecbasis captiu. u. 1175: 'aeque neglectum pueris senibusue nociuum'

VARIA LECTIO.

uersor *y ω cf. Catull.* 68, 13: 'accipe quis merser fortunae fluctibus ipse'; 'uersor' *inrepsit ex schol. Γ:* 'parumper in his uersari uolo' *u.* 17 *ante u.* 11 *ponit Hilzigius inserto* 'et' *post u.* 10 *schol. u.* 18 *ante schol. u.* 17 *exhibet Porph.'* 17 uerae *E F δ ε* (*ν σ a l*) uere *γ λ* (*β' d g r v*) ueri *A* satéllis *F λ' δ'* (*π' r pr.*) *u.* 19 *ante u.* 18 *pon. Sanadonus* 18 precepta *A* 19 *aut cum Dobraeo* non *in* nunc *corrigendum aut u.* 19 *ante uu.* 18. 17 *inserendum esse statuit Meinekius praef.* XXXIII *opp. Ritter. ann. phil. et paed.* LXXVI 246 *sq.* et] ac *Porph.' ad epist.* I 10 non] et *Gruppeus opp. Porph.' ad epist.* I 10, 40 *florileg. Nostradam. Hildebert.* subiungere *Ω''' ς''* (*et omn. codd. Cruquii*) *florileg. Nostradam.* supponere *y* submittere *y ω Hildebertus* 21 Longa *Ω''' (defic. ε) ς'' Porph.' florileg. Nostradam.* Lenta *y* [1 *cod. Barthii suspectissimus, non Bamberg. quod contenderat Iaeckius*] *prob. Bentl. sed cf. Senec. dialog.* X *de breuit. uitae* 16, 2: 'quod saepe illis longus uidetur dies' *Auson. de inconexis u.* 10 *p.* 198 *Bip.:* 'longa dies operosa uiro, sed temperies nox' piger *ε* p̄ier *A* 22 patrum *coni. Bellus sed cf. Senec. consolat. ad Marciam* 24: 'pupillus relictus sub tutoris cura usque ad decimum quartum annum fuit, sub matris tutela semper' *uu.* 23—26 *desunt ε* 32 temporaq. uespem *A* tempora *δ* 24 nauiter *Ω'''* (*defic. ε*) *ς''* gnauiter *v y florileg. Nostradam. in v ut forma notabilior adscriptum est:* NÀVITER. *u.* 25 *omis. δ'1 aut pr. y et florileg. Nostradam.; post u.* 26 *exhibent r y* [*Lips.* 1] 25 Aequē . . . æquem *A* aequę *δ'* 26 Aequę *δ* neclectum *A' γ* (*d*) neglectum *cett.'*

restat ut his ego me ipse regam solerque elementis.
non possis oculo quantum contendere Lynceus;
non tamen idcirco contemnas lippus inungui:
nec, quia desperes inuicti membra Glyconis, 30
nodosa corpus nolis prohibere cheragra.
est quadam prodire tenus, si non datur ultra.
feruet auaritia miseroque cupidine pectus:
sunt uerba et uoces quibus hunc lenire dolorem

TESTIMONIA.

28 schol. Vossian. Lucan. VI 672 florileg. Nostradam. uu. 30—63 florilegium Nostradamense 32 Alcuinus de diuinis officiis lib. c. 18 p. 1190ᵃ 33 cf. Columbanus ad Hunaldum u. 7: 'ardet auaritia caecaque cupidine pectus' idemque ad Sethum u. 45:

VARIA LECTIO.

(*defic.* ε) *florileg. Nostradam.* senibus puerisq; *v opp. florileg. Nostradam.* senib;quę λ *uu.* 27—43 *partes finales desunt in* ε 27 rogam *A* 28 oculos λ *pr.* (*v* 1) *y Pf. Bentl. idemque coniectauerat Passeratius* oculo *cett.*" ς" (*et omn. codd. Cruquii*) *Pph. schol. Lucan. florileg. Nostradam. Nestor Nouariensis s. u. Lynceus* oculis *y* [1 *cod. Feae*] *cf. Cic. de offic.* III 2: 'quantum coniti animo potes, quantum labore contendere' linceus γ 29 Num tamen γ 1 iccirco *E* idcirco *cett.*'" ς" coutempnas δ' ε inungui *A' E* γ *F* λ' (β' ν σ *g*) inungi δ' (*r v*) 30 Non *v* (*et Fran.*) *opp. etiam florileg. Nostradam.* desperas ε *pr.* (*g*) clyconis *A* gliconis γ glyconis *cett.*" 'Glico quidam athleta fortissimus fuit, alii Milonis legunt illius Crotoniatis qui apud Olimpias in agone interfectum taurum suis humeris dicitur sustulisse' *schol. Γ sed uide anthol. Pal.* VII 692: '*Γλύκων, τὸ Περγαμηνὸν Ἀσίδι κλέος, ὁ παμμάχων κεραυνός, ὁ πλατὺς πόδας, ὁ καινὸς Ἄτλας, αἵ τ' ἀνίκατοι χέρες ἔρροντι· τὸν δὲ πρόσθεν οὔτ' ἐν Ἰταλοῖς οὔθ' Ἑλλάδι τροπωτὸν οὔτ' ἐν Ἀσίδι πάντα νικῶν Ἀΐδης ἀνέτραπεν*' 31 nolis corpus *g* cheragra *A' E* (*et* π *pr.*) chiragra γ λ *pr.* (β' ν *a* 2 *g corr. r*) *schol. Γ* chyragra *F* λ *corr.* δ' (*l*) ciragra σ *g pr. flor. Nostr.* cy/// ε cyragra *v* 32 quadam *A' pr. E F* (σ 1 *r et* π *corr. V*) *schol. Γ gloss. Γ* quodam *A corr.* γ ψ *corr. ead. m.* λ' ε (β' ν π' *a* 2.*d g v et cett. Bland.*) *florileg. Nostradam.* quoddam *y* ω *Alcuinus Fea* quondam *y* aliqua *y* quo*dam* δ; *Bentleius* 'tenus' *inquit* 'ubi pronominibus iungitur, ablatiuum femininum semper exigit' prodire] ire γ 33 Feruet Ω'" ς" *florileg. Nostradam.* auaricia λ misero Ω'" ς" (*et* 4 *Bland.*) misera *v* 2 *y florileg. Nostradam., falso: cupido enim semper masculino genere ponitur apud Horatium* cupine *A* 34 hunc] *supra uersum* γ linire *A* γ 1 *aut pr.*

possis et magnam morbi deponere partem. 35
laudis amore tumes: sunt certa piacula quae te
ter pure lecto poterunt recreare libello.
inuidus, iracundus, iners, uinosus, amator:
nemo adeo ferus est ut non mitescere possit,
si modo culturae patientem commodet aurem. 40
uirtus est uitium fugere, et sapientia prima
stultitia caruisse. uides, quae maxima credis
esse mala, exiguum censum turpemque repulsam,
quanto deuites animi capitisque labore;
impiger extremos curris mercator ad Indos, 45

TESTIMONIA.

'non misera capitur caecaque cupidine rerum' (cod. Parisin. 8303 saec. X) 36 sq. Augustinus de ciuit. d. V 13 epist. IIII 231, 3 [II p. 1024] 39 sq. imit. Lactantius de mortibus persecutorum 3: 'nulla denique — mitesceret' 39 florilegia Parisina 8069 et 8818ª Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 41 sq. 'uirtus — caruisse' floril. Paris. 8818ª Io. Saresber. met. 4, 30; cf. Quintil. inst. VIII 3, 41: 'prima uirtus est uitio carere' Iuuenalis 13, 189: 'prima docet rectum sapientia' 41 'uirtus — fugere' Quintil. inst. VIIII 3, 10 floril. Par. 8069; uituperauit Lactant. VI 5, 12 45 sq. Vincentius Bellou. spec. hist. VII 68 45 floril. Par. 8818ª Pseudoacron uolgatus ad art. poet. 117, non schol. Γ im. Statius s. III 2, 91: 'non uel ad ignotos ibam comes inpiger Indos'

VARIA LECTIO.

36 tumens *A* certe *E* 1 quete *A* 38 inhers *A δ'* eris *Heldius* 39 ut *Ω'''* *ς''* *florileg. Nostradam. et Parisin.* 8069 qui *y florileg. Paris.* 8818ª *Vincentius; cf. Senec. de ira* II 12: 'nulli sunt tam feri et sui iuris affectus, ut non disciplina perdomentur' *Lactant.* (*a quo et u.* 41 *uidimus laudari*) *de mort. persecutor.* 3: 'nulla denique natio tam feris moribus uiuens, ut non suscepto dei cultu ad iustitiae opera mitesceret' mittescere *E* 40 pacientem *F λ ε* 41 uicium *ε* sapiencia *λ* 42 Stulticia *A' E λ ε* 43 *repulsam δ'* 2 *y*, *δ'* 1 *non liquet*, *fuit fort.* laborem *quod h. l. exhibent y* (*defic. ε*) *uu.* 44—47 *desunt ε* *u.* 44 *omis. y* [*Sorbonens.*] 44 dolore *γ*, *uar. ab ead. m.; item y* [1 *cod. Feae*] dolore *δ'* 1 *ut uid. y* labore *δ'* 2 (*ν et π*) dolabore *r* labore *cett.''* *ς* (*et β' Lips.*) *florileg. Nostradam. cons. gloss. Γ* periclo *y ortum ex gloss.*, *gloss. Γ:* 'periculo' 45 Impiger *Ω'''* *ς'* *Pf.* Inpiger *β'* *υ Pph. florileg. Nostr.* curris *Ω'''* *ς''* *Pph.' gloss. Γ floril. Nostr.* currit *y* [*Basil.* II] *florileg. Paris.* 8818ª *Vincentius Acron uolgatus ad art. poet.* 117 (*opp. comment. Cruqu.*) *Bersmannus; cf. Clau-*

per mare pauperiem fugiens, per saxa, per ignes:
ne cures ea, quae stulte miraris et optas;
discere et audire et meliori credere non uis?
quis circum pagos et circum compita pugnax
magna coronari contemnat Olympia, cui spes, 50
cui sit condicio dulcis sine puluere palmae?
uilius argentum est auro, uirtutibus aurum.
'o ciues, ciues, quaerenda pecunia primum est;
uirtus post nummos!' haec Ianus summus ab imo

TESTIMONIA.

48 cf. ecbas. captiu. u. 1129: 'dicere et audire et meliori credere non uis' 50 Priscianus instit. XVIII 27, 284: Attici *στέφεται τῷδε καὶ τόδε*. et Romani 'coronatur illam rem' et 'illa re', quomodo etiam 'inducitur' Horatius: 'coronari Olympia' 52 Columbanus ad Hunaldum u. 9 Petrus abbas Cluniacensis epist. I 6 [biblioth. Cluniac. p. 628] 53 sq. 'o — nummos' florilegium Paris. 8818[a] Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 Petrus Cluniacensis epist. I 6 54 sq. 'haec — prodocet' schol. Γ epist. I 20, 1

VARIA LECTIO.

dian. de III *cons. Honor.* 257: 'tu licet extremos late dominere per Indos' 46 *post* mare, *non post* Indos *interpung. Meinekius, falso: etenim, quod iam Porphyrion uidit, Horatius imitatus est Theogn.* 175 *sqq.*: '*ἦν (πενίην) δὴ χρὴ φεύγοντα καὶ ἐς βαθυκήτεα πόντον ῥιπτεῖν καὶ πετρέων, Κύρνε, κατ' ἠλιβάτων. χρὴ γὰρ ὁμῶς ἐπὶ γῆν τε καὶ εὐρέα νῶτα θαλάσσης δίζησθαι χαλεπῆς, Κύρνε, λύσιν πενίης*'
pauperie *γ* fugens *E* saxa *Ω'''* *ς''* *florileg. Nostradam.* tela *y opp. Theogn. quem modo laudauimus* ignes *Ω'''* *ς''* *floril. Nostr.*
47 que *E λ* stultę *F* *uu.* 48—64 *initia desunt ε* 48 Dicere *F λ'* 1 *δ'* 1 (*et π* 1) *y*; *ε defic. schol. Γ*: '*ὕστερον πρότερον*, nam prius audimus, tum discimus' 49 conpita *E* (*r*) compita *cett.'''* *ς''* *Pph.'* cōpeta *g* pugnax *E* 50 contemnat *F λ* (*g et π*) contempnat *A' E γ δ' ς' florileg. Nostradam.* contemptat *ε* 1 *ut uid.*, *nunc* contempta olimpia *E δ'* pes *λ* 1 51 cui] Cum *σ* 1 condicio *A' ψ λ* (*σ g et Lips.*) conditio *cett.' ς' florileg. Nostradam.*; *ε defic.* puluere *Ω'''* *ς''* *gloss. Γ florileg. Nostradam.* pondere *y* palme *λ*
52 Vilius est argentum auro *v y Petrus Cluniacensis* Vilius est auro argentum *y Bentleius opp. Ω'''* *ς''* *Columban. florileg. Nostradam.* (est *in ras. sed a* 1. *m. Lips.*) 53 querenda *γ λ δ'* *pecunia δ* est] *om. flor. Nostr.* 54 numos *δ'* nummos *cett.''* *δ* 2 *ς''*
haec *Ω'''* *ς* *schol. Γ ad epist.* I 20, 1 hec *β' g florilegium Nostradam.* hoc *y* [*π* 1] 'quos haec inducit monere' *Porph.'*
Ianus] cianus *A*

prodocet, haec recinunt iuuenes dictata senesque, 55
laeuo suspensi loculos tabulamque lacerto.
est animus tibi, sunt mores, est lingua fidesque,
sed quadringentis sex septem milia desunt:
pleps eris. at pueri ludentes 'rex eris' aiunt
'si recte facies'. hic murus aeneus esto, 60

TESTIMONIA.

58 sq. cf. Iuuenalis 5, 132 sqq.: 'quadringenta tibi siquis deus aut similis dis et melior fatis donaret homuncio: quantus ex nihilo fieres?' 59 sq. 'pueri — facies' Ioannes Victoriensis 4, 1 p. 560 B. 59 plebs eris] cf. Gualtheri Alex. V 507: 'respectu principis huius plebs erit' 60 cf. Isidorus origin. VIIII 3, 4: 'Reges a regendo ... recte

VARIA LECTIO.

55 Pprodocet δ Prodocet *cett.'' ς''* (*et* 4 *Bland.*) *schol.* Γ I 20, 1 *florileg. Nostradam.* Predocet *uel* Praedocet σ *y* [*Barcin.*] ω Perdocet *y* ω Edocet *y* senesque et *coni. Marklandus;* iuuenesque senesque *habes etiam apud Ouid. met.* VIII 525 *Pers.* 5, 64 *Stat. Theb.* V 149. *pueri uero hic manifesto excipiuntur uide uu.* 59. 62 *u.* 56 *Guyetus aliique delendum censent: nam turbato in sequentibus ordine et Porphyrionis silentio adeo augentur suspiciones, ut facere non possint, quin hunc uersum ex serm.* I 6, 74 *perperam huc translatum esse arbitrentur; nos retinuimus lectionem libris traditam, quoniam Porphyr. silentio nihil probatur, conl. c.* I 19, 1 ≅ *c.* III, 1, 5. *s.* I 2, 27 ≅ I 4, 92. *s.* II 3, 163 = *epist.* I 6, 28 *habent u.* 56 Ω''' ς'' *y* ω *ad unum omnes, testantur etiam schol.* Γ *gloss.* Γ *floril. Nostr., tuentur Fea Doederlinus Schmidius* 56 Leuo *E* γ λ' δ' (*defic.* ε) tabulam Ω''' ς'' *floril. Nostrad.* tabulas *editores quidam* lacerno ε *u.* 57 *ante u.* 58 *habent E* (*a corr. g r* 2: *in r totus u.* 57 *ab alt. m. in rasura*) *y* [*Bruxell.* 9778 *Buslidianus* 2 *codd. Pulmanni*] *florileg. Nostradam. u.* 58 *ante u.* 57 *habent* A' γ F λ' δ' ε (β' ν π' σ ν) 57 est] Ast δ' *y* [*Reginens.* 1] (*defic.* ε) est lingua *E y* [*codd. Bentlei*] *florileg. Nostradam. Bentleius* et lingua *cett.''' ς''* lingua, *om.* et *uel* est, *g* 58 Sed *A' F* λ' δ' ς'' *schol.* Γ S, *E* Set γ Si σ 2 *y* [*Bruxell.* 2 *uar. Montepessul. Regin.* 2 *uar. alii: non Petropolit. quod contenderat Orellius*] *florileg. Nostradam.; ε defic.* milia Ω''' ς'' *schol.* Γ desunt *A' E* γ δ' ε (β' ν σ *g et* π *a. ras. Lips.* 2) *florileg. Nostradam.* desint *F* λ' (*r* ν *et* π *p. ras. Lips.* 1) *u.* 59 *omis. l pr.* 59 Pleps *A' y* [β *Bamberg. corr. Parisin.* 8214] Plebs γ Plebs *cett.'' ς'* Ples *r* 1 *y; ε defic. u.* 60 *sq. del. Gruppeus opp. floril. Nostr.* hic — culpa *del. Wielandus et Meinekius; bene defendit Doederlinus* I *p.* 74; *Hitzigius del. u.* 61, *et u.* 60 *sic scribit pro* hic 60 facias *y cons. Isidor. opp. florileg. Nostr. Ioann. Victoriens. et cf. Auson. de inconexis u.* 3

nil conscire sibi, nulla pallescere culpa.
Roscia, dic sodes, melior lex an *puerorumst
nenia, quae regnum recte facientibus offert,
et maribus Curiis et decantata Camillis?
isne tibi melius suadet qui, rem facias, rem, 65
si possis, recte, si non, quocumque modo rem,
ut propius spectes lacrimosa poemata Pupi:
an qui Fortunae te responsare superbae
liberum et erectum praesens hortatur et aptat?

TESTIMONIA.

igitur faciendo regis nomen tenetur, peccando amittitur. Vnde et apud ueteres tale erat prouerbium: rex eris, si recte facias: si non facias, non eris' 61 uita Norberti archiepiscopi Magdeburg. additam. [Pertz. XIIII = XII p. 706] 62 sq. 'puerorum — que — offert' Ioannes Victoriensis 4, 1 p. 360 B. 65 sq. florileg. Nostradam. 67 cf. Arnobius IIII c. 9: 'quis ad extremum deam Pecuniam esse credat, quam uelut maximum numen uestrae indicant litterae donare anulos aureos, loca in ludis atque in spectaculis priora e. q. s.' et cf. Augustin. de ciuit. dei VII 3: 'obscurata est dea Pecunia . . . cur dea Pecunia Mineruae praelata non est?' 68—70 florileg. Nostradam. 69 cf. Seneca de uita beata 4: (beatam uitam dicit) 'liberum animum et erectum et interritum ac stabilem, extra metum, extra cupiditatem positum'

VARIA LECTIO.

p. 198 *Bip.:* 'qui recte faciet, non qui dominatur, erit rex' *et Porph.' ad u.* 62: '. . . pueri lusu cantare solent: 'rex erit qui recte faciet, qui non faciet non erit'' aneus *A* 61 Nil — tibi] *bis in cod.* γ Nihil *E* Nichil *A* Nil////*a* Nil *cett.''* ς'' Non *florileg. Nostradam.* cscirebi (si) *E* consire *A* tibi γ *fol.* 83[b] tibi (at sibi) γ *fol.* 84[a] palescere γ 62 puerorum est Ω''' ς'' (*et* 4 *Bland.*) *Ioann. Victoriens.* puerorum, *om.* est, y [*Bruxell. Reginens.*] ω *florileg. Nostradam.* 63 Nenia Ω''' ς' (*et Fran.*) *Porph.' florileg. Nostradam.* Noenia y [β] *u.* 64 *del. Hitzigius opp. Pph.' Porph.' schol.* Γ *et cf. Lucan.* VII 358: 'si Curios his fata darent reducesque Camillos' decanta δ' *uu.* 65—106 *desunt* ε 65 Hisne γ suades γ rem tibi facias rem *F* [qui rem facias 4 *Bland.*] 66 recte] *om.* ψ 1 quocunq; *E* 67 puppi *A corr.* γ ψ 2 (*et Fran.*) *Porph.'* pupi *cett.'''* ς' (*et* β) *schol.* Γ *gloss.* Γ *cons. titul. lapidum, uide Feam ad h. l.; defic.* ε 68 fortune λ δ 1 *ut uid.* tu λ 1 tę φ te *cett.''* ς'' (*defic.* ε) superbae Ω''' (*defic.* ε) ς'' *schol.* Γ superbe g y *florileg. Nostradam. coni. Lambinus; cf. c.* I 28, 32 69 preseus *A* δ ortatur *A* γ aptat *A' E* γ *F* λ δ' ς'' (*et omn. Bland.*) *schol.* Γ *florileg. Nostradam.* optat g l *pr.* y [*Bruxell. Regin.: lectio Mauortiana?*] ω *cf. uar. lect. epist.* I 6, 55

quod si me populus Romanus forte roget, cur 70
non ut porticibus sic iudiciis fruar isdem,
nec sequar aut fugiam quae diligit ipse uel odit,
olim quod uolpes aegroto cauta leoni
respondit referam: 'quia me uestigia terrent,
omnia te aduersum spectantia, nulla retrorsum'. 75
belua multorum es capitum: nam quid sequar aut quem?
pars hominum gestit conducere publica; sunt qui
frustis et pomis uiduas uenentur auaras
excipiantque senes quos in uiuaria mittant;
multis occulto crescit res faenore. uerum 80

TESTIMONIA.

72—80 florileg. Nostradam. 73—75 omisso 'referam' Thomas Cantuar. epist. 391 [IIII p. 299 Giles.] 73 'et Horatius ne in poemate quidem humilem generis huius usum putauit in illis uersibus: 'quod dixit aegroto catta leoni'' Quintiliani codd. instit. V 11, 20
74 sq. cf. Seneca de uita beata c. 28: 'nec uiam bonam ac malam per se aestimans, sed turba uestigiorum, in quibus nulla sunt redeuntium?' 76 cf. ecbas. captiu. u. 440: 'belua multorum capitum uisis moribundum?'

VARIA LECTIO.

71 porticipicibus δ′ 1 iudicis *E* (σ) iuditiis φ isdem *A′ F* λ′ δ′ ς″ idem *E a. corr.* γ (*et* π *pr.*) *y; in* γ *superscr.* ꝑ isdē 72 Ne *E* aut *A′ E* γ (β′ σ *g r et Lips.*) *florileg. Nostradam.* ac *F* λ′ (*v*) *y* et δ′ (*v et* π); ε *defic.* quae *E* γ *F* δ′ ς (*et Lips.*) *schol.* Γ que *A* λ′ (*v et* β) *florileg. Nostradam.* quem *y* [π *Fran. cum aliis*] uel odit Ω‴ (*defic.* ε) ς″ *florileg. Nostradam.* colitque *y* [*Montepessul. uar.*] 73 uolpes *F* λ′ 1 (*r et* π 2 *Lips.*) uulpes *cett.*" ς (*et* β′ π 1) *Quintil. uolgat. florileg. Nostradam.; defic.* ε agroto *A* egroto λ′ 74 ĩrent ψ 75 spectancia λ 76 Belua Ω‴ ς′ (*cons.* π′) *Porph.' florileg. Nostradam.* (*defic.* ε) Bellua ω es] est *y Plaza et Bentl. opp. etiam florileg. Nostradam.; ε defic. r* 1 *non liquet* quem *A′ E* γ (β′ σ *g l* 2 *r v et Lips.*) *florileg. Nostradam.* quae *F* δ′ (*v l* 1 *et* π) q̃; λ 77 Par *A* 78 Fruistis δ′ 1 Frustis *cett.*" ς″ (*et* σ 2 *uar.*) *gloss.* Γ *florileg. Nostradam.* Crustis σ *y* [*Petrop.*, 'quidam *codd.*' *Cruquii*] Fructis *y* Fructibus *y defic.* ε; *gloss.* Γ *interpret.*: 's. carnis uł piscis' poms λ 79 Excipiunt φ *a. corr.* uinaria δ 1 (σ 1 *g*) niuaria *A* mitant δ′ 1 mutant σ 1 *g florileg. Nostradam.* 80 res crescit *y* [*Sorbonens.*] *opp. etiam florileg. Nostradam.* faenore *A* (*v r*) foenore *E* δ′ (*a et Fran.*) foenere *F* λ′ (π′ *v v et* β) *florileg. Nostradam.* uenere *g* γ fenore

esto aliis alios rebus studiisque teneri:
idem eadem possunt horam durare probantes?
'nullus in orbe sinus Bais praelucet amoenis'
si dixit diues, lacus et mare sentit amorem
festinantis eri: cui si uitiosa libido 85
fecerit auspicium, cras ferramenta Teanum
tolletis, fabri. lectus genialis in aula est:
nil ait esse prius, melius nil caelibe uita;
si non est, iurat bene solis esse maritis.
quo teneam uoltus mutantem Protea nodo? 90
quid pauper? ride: mutat cenacula lectos

TESTIMONIA.

uu. 82—100 florileg. Nostradam. 85 cf. Ausonius epigr. 71, 2: 'repperit obscenas ueneres uitiosa libido' 87 cf. glossarium Mai class. auct. VIII 260: 'genialis lectus, ubi sponsus et sponsa cubant'
90 Hildebertus moral. philosoph. p. 980. cf. Appuleius Osanni p. 7: 'sed et Horatius eos, qui facile uertunt sententiam et (nec?) deprehendi facile possunt, Proteos uocat'

VARIA LECTIO.

81 alios aliis *v* aliis] ta//us *φ* studis (*sic*) reb;q; *y* [*Montepessulan.*]: *ex his duobus uersibus intellegas, quemadmodum uerum uerborum ordinem temere mutare soliti sint sequioris aeui codicum auctores; nos plerasque talium transpositionum typis mandare noluimus* studiis teneri *F* 82 ldē *E* possuntne *y* (?) *Lambinus opp. florileg. Nostradam.* horam *Ω″ ς′ Pph. gloss. Γ florileg. Nostradam.* hora *l v p. ras.* (*et β*) *y Pf.*: *etiam in l fort. lineola erasa; defic. ε* 83 urbe *F* 1 *δ′* (*et π corr.*): *λ′ et Lips. recte* baiis *F* (*v l v*) bai//is *λ* bais *cett.″* præluc& *A* prelucet *γ* amoenis *Ω‴* 84 locus *A a. corr.* 85 eri *A′ E* 1 *γ δ* (*v π′ g r*) heri *F λ′ E* 2 *ut uid.* (*β′ v*) eri *E* (*σ d*) cuius uitiosa *γ* uiciosa *λ* 86 Fęcerit *γ* auspitium *E γ* aut spiciū *A* teannum *λ* 88 Nila//it *E* ait *om. δ′ pr.* caelibe *E F δ* (*σ a l r et β* 2 *Fran.*, *cons. d*) celibe *A γ λ* (*v π′ v et β* 1 *cons. g*) *florileg. Nostradam.* 90 nodo mutantem prothea uultus *y* [*Sorbonens.*] *Hildebertus* uoltus *F λ′* (*g*) uultus *cett.″* uultum *y* [*Lips.*] *florileg. Nostradam.*; *defic. ε* motantē *E* protea *A′ y* [*Bamb. Valent.*] prothea *cett.″ ς″ flor. Nostradam.*; *defic. ε* 91 quid? pauper — ride! — mutat *Doederlinus*, *sed cf. epist.* I 2, 10 Quod *δ′* ride *Ω‴ ς″ gloss. Γ florileg. Nostradam. omis. y* [*Valentian.* 1] rides *v y Cuninghamus*: *defic. ε*; uiden' ut *Bentleius* idem *Hitzigius* motat *E* cenacula *A E λ* (*β′ v ut uid. π′ σ g v*) *florileg. Nostradam.* caenacula *γ F δ′* (*a l r*)

balnea, tonsores, conducto nauigio aeque
nauseat ac locuples, quem ducit priua triremis.
si curatus inaequali tonsore capillos
occurri, rides; si forte subucula pexae 95
trita subest tunicae, uel si toga dissidet impar,
rides: quid? mea cum pugnat sententia secum,
quod petiit spernit, repetit quod nuper omisit,
aestuat et uitae disconuenit ordine toto,

TESTIMONIA.

93 'nauseat — prima triremis' glossarium Mai tribus locis [classic. auctor. VIII 381. 494. 580] 94—97 'si — rides' [Rufinianus] de schematis lexeos § 18 p. 52 Halm. 95 sq. 'si — tunicae' glossarium Mai [classic. auctor. VIII 525] cf. Hieronymus aduersus Iouinianum lib. II c. 21 [Vallars. II 357e]: 'tunc pexa tunica et nigra subucula uestiebaris' 97—100 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 97 sq. 'mea pugnat — repellit — omisit' Hildebertus moral. philos. p. 980 98 cf. Seneca de uita beata c. 28: 'fluctuamus aliudque ex alio comprehendimus: petita relinquimus, relicta repetimus' 99 sq. 'diruit — rotundis, aestuat — toto' Hieronymus comment. in Ecclesiasten c. 3 [Vallars. III 409c]

VARIA LECTIO.

92 æquæ *A* 93 Nausiat *y* [*Fran.*] hac *F* ac *cett.'''* *ς''* *glossarium Mai p.* 381 *florileg. Nostradam.* ut *y*; *defic.* ε; an *glossarium Mai p.* 494 *p.* 580 priua] *omis. y* [β 1] prima *glossar. Mai tribus locis florileg. Nostradam.* 94 Sic *Pph.'* curatus *Ω'''* *ς''* (*et omn. Bland.*) *Pph.'* *Rufinianus florileg. Nostradam.* curtatus *y* [*Reginens.* 2 *Zulichemian. a. ras.*] ω curuatus *y* [*Bamberg.* 2 *in marg.*]; *defic.* ε; tonsus *interpr. schol.* Γ; *cf. Petron. sat. c.* 107: 'uoluerunt enim, antequam conscenderent, exonerare capita molesto et superuacuo (capillorum) pondere, sed celerior uentus distulit curationis propositum' inequali λ tensore *E* 95 Occurri *F* λ' δ' (ν 1 *aut pr.* π' σ *a* 1 *g r v*) *Rufinianus* Ocurri *E* γ Occuri *florileg. Nostradam.* Occurrit *A* (*a* 2 *v* 2 *et Fran.*; Occurit β) Occurro ν *corr. aut* 2 *y* [*Bamberg.* 2 *Gronou. Montepessul. uar. Reginens. Zulichem.*] *Bentl.* 'rides, cum in me uides culpam aut tonsoris aut uestiarii' *Porph.'* subuca *A* pexae φ 96 Trito *E* 1 *aut pr.* dissip& δ 1; *recte* δ 2 *d* inpar *E* (ν *et* β) impar *cett.'''* ς (*et* π' *Fran.*) *Rufinianus florileg. Nostradam.*; *defic.* ε 97 quod *E* 2 *Vincentius opp. florileg. Nostradam.* qui *A* conpugnat λ; *recte l* sentencia λ mecum δ' 1 (ν *g*) *y* *Vincentius* secum *cett.''* ς'' (ν *uar.*) *florileg. Nostradam.*; *defic.* ε; *cf. Ouid. met.* XV 27: 'pugnatque diu sententia secum' 98 petit *A* 99 Estuat γ

diruit, aedificat, mutat quadrata rotundis? 100
insanire putas sollemnia me neque rides,
nec medici credis nec curatoris egere
a praetore dati, rerum tutela mearum
cum sis et praue sectum stomacheris ob unguem
de te pendentis, te respicientis amici. 105
ad summam, sapiens uno minor est Ioue, diues,
liber, honoratus, pulcher, rex denique regum,
praecipue sanus, nisi cum pituita *molestast.

TESTIMONIA.

100 Hildebertus moral. philos. p. 980 'diruit edificat' Wernherus de Elmendorf. 831 [German. antiqu. ann. IIII 307 H.] 103 cf. uita Benedicti abbatis Clusensis c. 8 [Pertz. XIIII = XII 202]: 'rerum tutela nostrarum' 106—108 florileg. Nostradam. 106 cf. Ouidius metam. XV 858 de Augusto: 'sic et Saturnus minor est Ioue'

VARIA LECTIO.

100 edificat *γ* motat *E* muttat *λ* rutundis *A E* (rotondis *β*) *u.* 101 *del. Lehrsius mus. Rhen.* XVII 489 101 putas *A′ E γ δ′* (*σ g l r v et β* 2 *π* 2 *Fran. Lips.*) *Pph.′ schol. Γ gloss. Γ* putat *F λ* 1 *aut pr.* (*ν pr. aut* 1 *ν uar. et β* 1 *π* 1) sollemnia *E γ* (*ν σ pr. a r*) *Pph.′* solemnia *A δ′* sollempnia *F λ′* 102 aegere *δ′* *INDE A V.* 103 — I 18, 46 *DEFICIT cod. d; Ω″ = A′* (*A a*) *E γ F λ′* (*λ l*) *δ; ς″ = aut omnes codd. β′* (*β Fran.*) *ν π′* (*π Lips.*) *σ g r v* (*a l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. ν σ g r v* (*a l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur* 103 pretore *γ δ* dato *δ* 1 104 Cum sis. et . . . stomacharis *y ω* prauae *A′ δ* sectum *om. δ pr.* sed tū *A′* 105 te suspicientis *N. Heinsius et Bentleius, sed cf.* [*Caes.*] *bell. Afr. c.* 85: 'ducemque aliquem requirerent, quem respicerent, cuius auctoritate imperioque rem gererent' 106 Adsumas *δ* 1, *recte δ* 2 sapiens *δ* 107 *DENVO INCIPIT ε; Ω″ = A′* (*A a*) *E γ F λ′* (*λ l*) *δ ε* honoratus pulcher] pulcher honoratus *florileg. Nostradam.* pulcer *ε*, h *fort. ab alt. m.* diniq; *E* 108 Precipue *A ψ λ′ δ ε* saniis *δ* 1 cum] dum *y opp. Pph.′* molesta est *Ω″ ς″ Pph.′ florileg. Nostradam.* molesta, *om.* est *y* [*Parisin.* 8216]

II

Troiani belli scriptorem, Maxime Lolli,
dum tu declamas Romae, Praeneste relegi:
qui quid sit pulchrum, quid turpe, quid utile, quid non,
planius ac melius Chrysippo et Crantore dicit.
cur ita crediderim, nisi quid te distinet, audi. 5
fabula, qua Paridis propter narratur amorem

TESTIMONIA.

I 2. 1—16 exceptis u. 5 et 'Nestor — utrumque' Ioannes Saresberiensis policrat. 7, 9 1—4 cf. Ioannes Saresber. metalog. 1, 22: 'gloriatur Horatius se uirtutis causa relegisse Homerum, qui quid sit — dicit' 1 cf. Ausonius periocha 1 in Iliadem: 'si Homerum scriptorem Troici belli eatenus, qua Iliadem suam incipit quaque finit, percenseamus . . .' 2 'dum tu (te Porph.) declamas Romae' Porph.' ad u. 64 3 sq. cf. Ioannes Victoriensis 5, 3 p. 393 B.: 'sicut Oratius de Homero dicit: qui — dicit' 3 cf. ecbas. captiu. u. 717: 'nouit quid pulcrum, quid turpe, quid utile, falsum' uita Heinrici IIII. c. 2 [Pertz. XIIII = XII 272]: '. . . quid honestum, quid turpe, quid utile, quid non . . .'

VARIA LECTIO.

Ω″ = A′ (A a) E γ F λ′ (λ l) δ; ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. ν σ g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

I 2. AD LOLLIVM *E F λ′ δ (π′ σ a r et Fran.)* AD LOLIVM *γ* AD LOLLIVM MAXIMVM *v; inscriptione carent A ε (ν g et β)* 1 Maxime, *non* maxime *Meinekius praefat. p.* XXXV *cons. inscript. cod. v; Porph.′ et schol. Γ tacent; cf. Ouid. ex P.* II 8, 2 *et* III 5, 6: 'Maxime Cotta' loldi *E* lolli *cett.″ Pph. Porph.′ (etiam γ)* 2 *D*um *ε*, Cum *ε* 1 declinas *ε* 1 3 Quicquid *A′* pulcrum *ε utile δ* q *E* 4 Planius *A′ E γ δ* 2 *uar. (σ g r et Lips.) sch. Γ (interpret.:* 'apertius') *Ioannes Victoriensis* Plenius *φ λ ε γ* 2 *uar. (ν ut uid. v et β* 2 *π Fran. codd. Bland.) Ioann. Saresber. metal.* Plęnius *ψ (l)* Pplenius *δ* (Plen' *β* 1) Pulchrius *Ioann. Saresb. policr.* VII 9; 'planius, ut poeta, qui exemplis propositis multo maiore ἐναργείᾳ docet, quam quiuis philosophus, qui, cum ethicen ex professo tractet, plenius praecepta tradit. in nullo autem scriptore maiorem esse uim ἐναργείας καὶ σαφηνείας, quam in Homero, omnes uno ore affirmant' *Iacobsius* chrisippo *F λ′ δ ε* cratore *γ* dicit *δ* 5 distinet *E* 1? *ψ corr. λ δ* 1 *ε (π′* 1 *l p. ras. v* 1 *uar. et codd. Bland.)* distenet *F δ* 2 destinet *A′ E* 1? *γ (l a. ras. r pr.)* detinet *A corr. E p. ras. (β′ σ g r corr. v)* dest::: *ν cf. c.* IIII 7, 11 6 amare *ε* 1

Graecia barbariae lento conlisa duello,
stultorum regum et populorum continet aestus.
Antenor censet belli praecidere causam.
quid Paris? ut *saluos regnet uiuatque beatus, 10
cogi posse negat. Nestor componere litis
inter Peliden festinat et inter Atriden:
hunc amor, ira quidem communiter urit utrumque.
quicquid delirant reges, plectuntur Achiui.
seditione, dolis, scelere atque libidine et ira 15
Iliacos intra muros peccatur et extra.
rursus, quid uirtus et quid sapientia possit,
utile proposuit nobis exemplar Vlixen,

TESTIMONIA.

14 florileg. Nostradam. Otto Frisingensis prolog. lib. II p. 17
16 'Yliacos — extra' Ioannes Victoriensis 5, 1 p. 383 B.

VARIA LECTIO.

7 Grecia λ δ Grętia ψ barbariae *A′ E* δ 2 barbarę δ 1 barbarie γ *F* λ′ ε *A* 2 lento ε conlisa *A′ F* λ δ ε (π′) *y schol.* γ collisa *E* γ ς′ 8 regum δ aestus *A′ E* γ δ 2 (σ *et* β; e: *g*) *Io. Saresber. policrat.* aestum *F* λ′ ε (π′ *r v et* 4 *Bland.*) estum δ 1 (*et Fran.*) *v cuanuit.* plia *interpret. gloss.* ε *et cf. serm.* I 2, 110 *et Vergil. Cir.* 340: 'sollicitos animi releuauerat aestus' 9 belli censet *E opp. cett.*″ ς″ precidere *A* γ causas *Ioannes Saresber. policrat.* 10 Quid *A′ E* γ δ 2 ς″ *Ioann. Saresber.* 'deest facit' *gloss.* Γ Quod *E corr. F* λ′ δ 1 ε (*v* 1 *uar.*) Quid Paris, ut saluus regnet uiuatque beatus? *Doederlinus*, *sed cf. epist.* I 1, 91 Quod Paris, ut *Bentleius* saluus Ω″ ς″ *schol.* Γ solus *y* [*aliqui codd. Cruquii*] *Landinus* reget ε uiu&q; *F* beat : : : ε 11 Nestor] ne forte *A* conponere λ (*v et* β) componere *cett.*′ ς (*et* π′ *Fran.*) litis π′ lites Ω″ ς′ 12 inter] primus *coni. Bentl. ad serm.* I 7, 11 peliden Ω″ *nisi quod* pelliden *A* festinet δ 1 (*l pr.*) *y* atridem λ ς (*et Fran.*) atriden *cett.*′ (π′ *l et* β) 13 Hunc *A′ E* γ 2 *superscr.* δ 2 (*v* σ *g l* 2 *r v et* β) *gloss.* Γ Nunc γ *F* λ′ δ 1 ε (π′ *et Fran.*) *u.* 14 *del. Prienius*, *eundem post u.* 16 *ponit Ioannes Saresberiensis* 14 Quidquid *A* (*et* π 1) Quicquid *cett.*′ *etiam florileg. Nostradam.* delyrant ε 15 Sedicione λ ε atque] *exsectum* ε libine *A* 16 pecc : : : : : ra ε 17 Rursum *Bentleius*, *sic habuisse Regin.* 1 *falso existimans*, *et cf. epod.* 16, 10 sapiencia λ sapie : : : ε poss& *E* : : : : sit ε 18 exexplar ε ulixen *A′* γ δ (β′ *v* σ *l r et Lips.*) ulyxen *F* (*et* π) ulixem *E* (*g v*) ulyxem λ uli : : : ε

qui domitor Troiae multorum prouidus urbes
et mores hominum inspexit, latumque per aequor, 20
dum sibi, dum sociis reditum parat, aspera multa
pertulit, aduersis rerum inmersabilis undis.
Sirenum uoces et Circae pocula nosti:
quae si cum sociis stultus cupidusque bibisset,
sub domina meretrice fuisset turpis et excors, 25
uixisset canis inmundus uel amica luto sus.
nos numerus sumus et fruges consumere nati,
sponsi Penelopae, nebulones Alcinoique
in cute curanda plus aequo operata iuuentus:

TESTIMONIA.

23 'Circae pocula' memorat etiam Symmachus epist. I 47 25 Seruius ad Aen. VII 19 glossarium Mai classic. auct. VIII 102 26 'et amica luto sus' Seruius ad georg. I 400 idem ad Aen. VIII 83 Isidorus orig. XII 1, 25 cf. Lactantius instit. III 8, 9: 'obscenus canis aut sus ille lutulentus' idem epit. diu. instit. c. 37: 'satius omnino non esse, quam post hominum formam, uel suem uel canem uiuere?' uu. 27 — 70 'Nos numerus — Testa diu' florileg. Nostradam. 27 sq. Priscianus instit. VI 17, 88. VII 4, 12 27 'fruges — nati' schol. Γ ad epist. I 4, 16. Willelmus uita s. Thomae I 197 ed. Giles. 28 sq. 'ebulotis Alcinoique in cute curam da plus aequo ·p̄· ī.' (in. Porf.) sic mendose Porph.' ad epist. I 15, 24. imitatus est Ausonius epist. 9, 13—15: 'nam mihi non Saliare epulum, non cena dapalis, qualem Penelop(a)e nebulonum mensa procorum Alcinoique habuit nitidae cutis uncta iuuentus' cf. etiam Gellius XVIIII 9, 8

VARIA LECTIO.

19 dominator *F λ* 21 sotiis *A* 22 Peulit *E* aduersus *λ a. ras. E uar.* (*g pr.*) et uersis *γ* inmersabilis *A′ E γ F λ′ δ ς″* immers· *ε* (*σ*) īmers: *g* 23 circae *Ω″ ς″* (*et omn. codd. Cruquii* [?]) *Symmachus* circe *v g* circes, *s add. recent. m.*, *v*; circes *y* [*Montepess. uar. Petropolit. Sorbonens.* 2 *Zulichemianus* (*NB.* ≃ *cod. Diuaei ap. Cruqu. !*)] *Valerius ad Ruffinum* nouit *y Valerius* 24 Que *λ* sotiis *A* 25 domina *Ω″ ς″ Seruius glossar. Mai* diua *y* turpis, et excors *Th. Schmidius et Doederlinus* turpis et excors, *alii* ex//ors *y* [*Fran.*] exsors *coni. Minos et Marklandus opp. Seru. glossar. Mai u.* 26 *omis. v pr.* 26 inmundus *A E γ F λ ε ς″* immundus *δ* (*a l*) ĩm: *g* 27 frugis *ε pr.* (*a pr.*) fruges *cett.′ ς″ Pph.′ schol. Γ ad epist.* I 4 *florileg. Nostradam.* consūmere *F* (*l*) *u.* 28 *post u.* 29 *pon. r* 1 28 penelope *E ε* (*g et β π*) penelopae *cett.″ ς* (*et Fran. Lips. codd. Bland.*) *Ausonius* penelopes *v* penelopes *y* [*Basil.*] *florileg. Nostradam.* Alcinoique, *Fea* 29 equo *λ* operata *δ* operosa *y* [*Petropolit.* 2]

cui pulchrum fuit in medios dormire dies et 30
ad strepitum citharae cessatum ducere curam.
ut iugulent hominem, surgunt de nocte latrones:
ut te ipsum serues, non expergisceris? atqui,
si noles sanus, curres hydropicus; et ni
posces ante diem librum cum lumine, si non 35
intendes animum studiis et rebus honestis,

TESTIMONIA.

32—37 'ut iugulent — torquebere' Reinerus uita Euracli 2 ap. mon. Germ. SS. XX p. 562 32 Seruius ('de nocte latrones' cod. Bernens. 172) ad georg. I 287 34—37 'ut te ipsum — torquebere' Reineri de ineptiis cuiusdam idiotae libellus [mon. Germ. SS. XX p. 600] 36 'intendant — honestis' Ioannes Victoriensis 6, 11 p. 446 B.

VARIA LECTIO.

30 Qui δ 1 pulcrum ε 31 Ad estrepitum γ Astrepitum φ citharae *A′* γ δ 2 cithare *E* δ 1 chytarę φ λ′ chyttarę ψ cessantem ω *opp. etiam codd. Bland. et florileg. Nostradam.* cessantum *y* [1 *cod. Feae*] ω curam *A′* γ *F* λ′ δ *E uar. ab ead. manu ut uid.*, ε 2 *uar.* (β′ ν π′ σ *g corr. r v*) *schol.* Γ *florileg. Nostradam.* somnum *E* ε δ 2 *uar.* (*g pr.*) *y* [π *uar. codd. Bland. Bruxell.* 2 *uar.*] *cf. serm.* II 7, 114: 'iam uino quaerens, iam somno fallere curam' *c.* IIII 11, 35 *sq.*: 'minuentur atrae carmine curae;' cessatum ducere *ut Plaut. Poenul. prol.* 20: 'sessum ducere' *Stich.* 139: 'uenatum ducere' *serm.* II 4, 89: 'auditum ducere' curū (*sic*) *y* [*Bamberg.*] cessatam ducere curam *I. Scaliger* cessantem ducere Somnum *ed* somnum *Bentleius.* Ad strepitum citharae, cessatum, educere curam *Rosellus* Ad . . . cessanti incidere curam *Tunstallus* Ad st. c. cessantem ducere κούρην *Praedicowius uu.* 32—64 *post epist.* I 1, 51 *transponendos censent Torrentius et D. Heinsius uu.* 32 *sq. inuerso ordine exhibent y* [*Bamberg. Parisinus* 7976 *Valentian.* 1]

32 hominem *A′ E F* λ′ δ ε (ν π′ *g r v et* β *V*) homines *A corr.* γ (σ *et Fran.*) *Seruius flor. Nostr. Reinerus; cf. Ouid. amor.* III 8, 21: 'quotiens hominem iugulauerint'. *Doederlinus falso ante* homines *distinguit* surgunt] uigilant *Seruius florileg. Nostradam.* 33 Tu te ipsum ut serues *coniectauit Bentleius* atqui *A′ E* γ δ 2 ς″ *Reinerus* atque *F* λ′ δ 1 ε (ν π′ *et V*) *florileg. Nostrad.* atquin ν 1 *y*

34 Si oles ε 1 noles *A′ E* γ *F* δ ε 2 ς″ (*et* 4 *Bland.*) *Reinerus* nolis λ′ (*g r pr. v*) ω *florileg. Nostradam.* curres *A′ E* 1 γ ε 1 δ 2 (ν 1 π′ σ *g r et* 4 *Bland.*) *schol.* Γ *Reinerus* cures *F* λ′ δ 1 *E p. ras.* (β′ ν 2 *v*) *florileg. Nostradam.* quaeres *Ieuerus ad Lucan.* III 657 hidropic' δ hydropicus *cett.*" 36—39 *desunt quaedam in* ε 36 Intendes Ω″ Intendens ν π′ *r pr.* Intendas *y* [π 2] *florileg. Nostradam.*

inuidia uel amore uigil torquebere. nam cur
quae laedunt oculum festinas demere: siquid
est animum, differs curandi tempus in annum?
dimidium facti qui coepit habet: sapere aude; 40
incipe! qui recte uiuendi prorogat horam,
rusticus expectat dum defluat amnis: at ille
labitur et labetur in omne uolubilis *aeuom.
quaeritur argentum puerisque beata creandis
uxor et incultae pacantur uomere siluae. 45
quod satis est cui contingit, nil amplius optet.

TESTIMONIA.

cf. Hieronymus comment. in Zachariam II 6 [Vallars. VI 826] Horatio non nominato: 'dimidium facti qui bene coepit (cepit) habet' item hunc uersum laudat Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 inter 'flosculos epistolarum Oratii'. Ausonius epigr. 81: 'incipe: dimidium facti est coepisse' 40 cf. Auson. de conexis p. 198 Bip.: 'incipe, quidquid agas! pro toto est prima operis pars' 'et quod ait Horatius: sapere aude: ne non te ratio subiuget prius quam metus' Augustin. de quantit. animae 41 [t. I 421 Ben.] 42 sq. Ioannes Saresberiensis epist. 263 42 imit. Iuuenalis 14, 25 sq.: 'rusticus expectas, ut non sit adultera Largae filia' 43 cf. Ouid. met. X 519: 'labitur occulte fallitque uolatilis aetas'

VARIA LECTIO.

38 Que *λ* ledunt *E F λ δ* 1 oculum *E F λ′ δ* 1 (*ν π′ σ* 2 *r et* 2 *Bland.*) *Bentl.* oculos *A′ γ λ corr. δ* 2 (*β′ σ* 1 *g v et* 2 *Bland.*) *florileg. Nostradam. defic. ε* siquod *F λ′* (*ν v corr.*) *opp. florileg. Nostradam.* (*et* 4 *Bland.*) 39 difers *A* curanti *ε* 40 cepit *δ* 1 sapere *λ* 41 uiuendi qui recte *A′ γ F λ′ δ ε* (*β′ ν π′ σ* 1 *r v*) qui (quis *Pf.*) recte uiuendi *E* (*σ* 2 *g*) *Pph.′ Bentleius, in altera lectione ambiguum esse putans, utrum* recte uiuendi *uelit an* recte prorogat; *cf. art. poet.* 29 *et uar. lect.* I 18, 74; *schol. r in marg.:* 'ORDO. Qui prorogat horam recte uiuendi' uiuendi recte qui *y ω flor. Nostr.* 42 exspectat *δ* defluat] fluat *A pr. ε* (*σ pr.*) amnis] ānis *φ* illi *E* 43 inuolubilis ōm̄e *γ* aeuum *Ω″* 44 Queritur *γ λ δ* 45 inculte *λ* placantur *Wakefeldius* perarantur *Nodellius opp. florileg. Nostradam. et cf. Germanicus in Arat. phaenom. p.* 96 *ed.* 1589: 'fructusque dabat pacata colono sponte sua tellus' *u.* 46 *del. Lehrsius* 46 Quod *ε* contigit *λ δ ε* (*et β*) contingit *cett.′ ς′* (*et Fran. V* [?] *cum alio Bland.*) *flor. Nostr.* continget *r* contigit *y* [2 *Bland.*] contigerit *Doederlin.* contigit, is *Stallbaum. cum y* [*V, per lituram*]; contigit, hic *y Lambinus* nihil *A′ γ δ ε* (*ν π′ et Fran. V sed per lituram*) nichil *g* (*et β*) *flor. Nostr.* nil *E F λ′* (*σ r v*)

fingit ecum tenera docilem ceruice magister
ire uiam qua monstret eques: uenaticus, ex quo 65
tempore ceruinam pellem latrauit in aula,
militat in siluis catulus. nunc adbibe puro
pectore uerba puer, nunc te melioribus offer.
quo semel est inbuta recens, seruabit odorem
testa diu. quodsi cessas aut strenuus anteis, 70
nec tardum opperior nec praecedentibus insto.

TESTIMONIA.

66 sq. cf. Willelmus uita s. Thomae [Giles. I 183]: 'ceruinam pellem postquam latrauit in aula, militat in syluis catulus' Seruius ad Aen. VII 480: 'ceruinam catulus pellem latrauit in aula' 67—70 'nunc adbibe — diu' Reineri uita Wolbodonis 1 [mon. Germ. SS. XX p. 565] 68—70 'nunc te — diu' Hildebertus moral. philos. p. 983 69 sq. 'quo — diu' Augustinus de ciuit. I 3. florilegium Paris. 8818[a] Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 Ioannes Saresberiensis policrat. VI 4 metalog. II 7 Hincmarus Remensis epist. ad Carolum III Crassum c. 1 [historiae Francorum scriptor. ed. du Chesne II 485[b]] idem ad episcopos quosdam Franciae epist. c. 1 [II 487[c]]; uita s. Anselmi c. 4 [Giles. V 314] cf. Ioannes Saresberiensis policr. VII 9: 'quoniam et testa diutius seruat odorem eius, quo semel est imbuta recens' Hieronymus epist. 10 ad Paulum [Vallars. I p. 25[a]]: 'etiamsi aqua plena sit, tamen eundem odorem lagoena seruat, quo dum rudis esset, imbuta est' 69 florilegium Paris. 8069 omisso 'est'

VARIA LECTIO.

Hildebertus cathena *florileg. Nostradam.* at enis *E* 1 catenis *E* 2 (σ 2 *g*) *y* [*Bruxellens. Valentian. Zulichem.* 2 *aliqui codd. Cruquii*] cathenis *florilegium Paris.* 8818[a] catenę *r pr.* 64 fingite cum *Pph.'* ecum *ν pr. ut uid. cons. Pph.'* equm *ν corr. florileg. Nostr.* aequū *δ ut uid.* haequū *φ* aequū *ψ* equum *cett.''* ς'' 65 qua *E* (*ν* 1 ? *l*) *y* [*Bruxell. p. ras. Petrensis Valentian.* 1] *Bentl.* quam *cett.''* ς'' *florileg. Nostradam. cf. Liu.* XXXII 11: 'pedites iubet, qua dux monstraret uiam, ire' *Vergil. Aen.* I 418: 'corripuere uiam interea, qua semita monstrat' monstret *E γ F λ' δ ε* (*β' π' a r*) mostret *A* monstrat *ν σ g v y* [*Bruxell.*] *florileg. Nostradam. Bentl.* ęquęs *A* 66 Ceruinam pellem latrauit tempore in aula *γ* pellā *φ* p//ellē *ψ* puellā *F* 1 ? lacerauit *y opp. etiam Seru. florileg. Nostradam.* 67 adbibe *A' E γ F λ' ε* ς' (*cf* 4 *Bland.*) adhibe *δ* 1 *aut pr. ut uid.* (*β' g*) *florileg. Nostr.* adibe *σ* 1 ? *r* adibe *σ* 68 Pectorę *A* 69 inbuta *A' E γ F λ' ε* 1 (*π' σ et β*) imputa *δ* 1 imbuta *δ* 2 *ε* 2 (*ν a* 2 *aut corr. l r v et Fran.*) *florileg. Nostradam. et Parisin.* 8069 Tb: *g* recens] *omis. ε* 1 *add. ε* 2 *uu.* 70. 71 quodsi — insto] *del. Lehrsius* 70 strennuus *E* 71 operior *A' γ* opperior *E* opperior *cett.'* nęc *A* ne[c] *E* precedentibus *γ*

III

Iuli Flore, quibus terrarum militet oris
Claudius Augusti priuignus, scire laboro.
*Thraecane uos Hebrusque niuali compede uinctus,
an freta uicinas inter currentia turris,
an pingues Asiae campi collesque morantur? 5
quid studiosa cohors operum struit? hoc quoque curo.
quis sibi res gestas Augusti scribere sumit?
bella quis et paces longum diffundit in *aeuom?
quid Titius, Romana breui uenturus in ora,
Pindarici fontis qui non expalluit haustus, 10

TESTIMONIA.

I 3. 2 scire laboro] isdem uerbis hexametrum finit imitator Horati Persius 2, 17 3 'compede uinctus' ecbas. captiui u. 248 et 308 9 cf. Auson. Mosell. u. 476: 'ibis in ora hominum laetoque fouebere cantu'

VARIA LECTIO.

I 3. AD IVLIVM FLORVM *E γ F λ′ δ (π′ σ a r v et Fran.) schol. Γ; y [Petropol. cons. Sorbonens.] add:* SATYRARVM SCRIPTOREM. *inscriptione carent A ε (ν g et β)* 1 milit*et* *δ* militet *cett.″ ς″ (et Bland.) Pf.* militat *y* horis *E* 2 priuigenus *γ* Threca *E* Tracha *γ F λ* Thraca *cett.′* ebriusq *E* conpede *A (et β) Pph.* compede *cett.′ ς (et π′ Fran.) Pf.* *u.* 4 *ad marg. A* 4 an] ac *Pph.′* uici*nas inter A; nas inter suppleuit A* 2, *abscisso A* 1; *item rres in* tu*rres* currencia *λ* turris *γ* 1 (*ν* 2 *a g*) *y* [*Bruxellens.* 1 *Mellicens. Parisin.* 8214] *Pph.′* tu*rres A* turres *E F λ′ ε δ* 2 (*β′ σ r v et Lips.*) *Porph.′ bis in interpretat.* terres *δ* 1 terras *ν* 1 *y* [*V cod. Silu. ap. Cruq.*] praetulit *Bentl.;* terras *y* [*π*]; *schol. Γ:* 'turres dixit has ciuitates, quia in alto sunt positae' *cf. Lucan.* VIIII 954 *de his ipsis oppidis:* 'Threiciasque legit fauces et amore notatum aequor et Heroas lacrimoso litore turres' lectio 'terras' propter terrarum *u.* 1, unde nata est, improbanda esse uideatur 5 colles campiq, *σ* morantur *v* 6 choors *A′* coors *γ* operum] *omis. γ pr.* struit *Ω″ ς″* struat *ν σ* 2 haec quoque *ω* 7 augus *A* sumit *Ω″ ς″* sumat *ν σ* 2 sūmit *g* 8 paces] pacis *σ pr. y* pacem *y cf. epist.* II 1, 102 *Lucret.* V 1229 *Plaut. Pers. u.* 753 *schol. Γ:* 'Noue dictum, cum grammatici negent plurali numero declinari' diffundat *ν σ* 2 aeuum *Ω″* 9 *ti*cius *ε* ticius *A γ* 10 Pyndarici *F λ* haustus] 'Haustu] num haustu?' *Pph.′ Porph.′ sed cf. Symmach. epist.* 9, 88 *p.* 174 *Sciopp.:* 'Gallicanae facundiae haustus requiro'

fingit ecum tenera docilem ceruice magister
ire uiam qua monstret eques: uenaticus, ex quo 65
tempore ceruinam pellem latrauit in aula,
militat in siluis catulus. nunc adbibe puro
pectore uerba puer, nunc te melioribus offer.
quo semel est inbuta recens, seruabit odorem
testa diu. quodsi cessas aut strenuus anteis, 70
nec tardum opperior nec praecedentibus insto.

TESTIMONIA.

66 sq. cf. Willelmus uita s. Thomae [Giles. I 183]: 'ceruinam pellem postquam latrauit in aula, militat in syluis catulus' Seruius ad Aen. VII 480: 'ceruinam catulus pellem latrauit in aula' 67—70 'nunc adbibe — diu' Reineri uita Wolbodonis 1 [mon. Germ. SS. XX p. 565] 68—70 'nunc te — diu' Hildebertus moral. philos. p. 983 69 sq. 'quo — diu' Augustinus de ciuit. I 3. florilegium Paris. 8818[a] Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 Ioannes Saresberiensis policrat. VI 4 metalog. II 7 Hincmarus Remensis epist. ad Carolum III Crassum c. 1 [historiae Francorum scriptor. ed. du Chesne II 485[b]] idem ad episcopos quosdam Franciae epist. c. 1 [II 487[c]]; uita s. Anselmi c. 4 [Giles. V 314] cf. Ioannes Saresberiensis policr. VII 9: 'quoniam et testa diutius seruat odorem eius, quo semel est imbuta recens' Hieronymus epist. 10 ad Paulum [Vallars. I p. 25[a]]: 'etiamsi aqua plena sit, tamen eundem odorem lagoena seruat, quo dum rudis esset, imbuta est' 69 florilegium Paris. 8069 omisso 'est'

VARIA LECTIO.

Hildebertus cathena *florileg. Nostradam.* at enis *E* 1 catenis *E* 2 (σ 2 *g*) *y* [*Bruxellens. Valentian. Zulichem.* 2 *aliqui codd. Cruquii*] cathenis *florilegium Paris.* 8818[a] catenę *r pr.* 64 fingite cum *Pph.'* ecum *v pr. ut uid. cons. Pph.'* equm *v corr. florileg. Nostr.* aequū *δ ut uid.* haequū *φ* aequū *ψ* equum *cett.''* ς'' 65 qua *E* (*v* 1 ? *l*) *y* [*Bruxell. p. ras. Petrensis Valentian.* 1] *Bentl.* quam *cett.''ς'' florileg. Nostradam. cf. Liu.* XXXII 11: 'pedites iubet, qua dux monstraret uiam, ire' *Vergil. Aen.* I 418: 'corripuere uiam interea, qua semita monstrat' monstret *E γ F λ' δ ε* (*β' π' a r*) mostret *A* monstrat *ν σ g v y* [*Bruxell.*] *florileg. Nostradam. Bentl.* ęquęs *A* 66 Ceruinam pellem latrauit tempore in aula *γ* pellā *φ* p/ellē *ψ* puellā *F* 1 ? lacerauit *y opp. etiam Seru. florileg. Nostradam.* 67 adbibe *A' E γ F λ' ε ς'* (*et* 4 *Bland.*) adhibe *δ* 1 *aut pr. ut uid.* (*β' g*) *florileg. Nostr.* adibe *σ* 1 ? *r* adibe *σ* 68 Pectorę *A* 69 inbuta *A' E γ F λ' ε* 1 (*π' σ et β*) imputa *δ* 1 imbuta *δ* 2 *ε* 2 (*ν a* 2 *aut corr. l r v et Fran.*) *florileg. Nostradam. et Parisin.* 8069 Tb: *g* recens] *omis. ε* 1 *add. ε* 2 *uu.* 70. 71 quodsi — insto] *del. Lehrsius* 70 strennuus *E* 71 operior *A' γ* opperior *E* opperior *cett.'* nęc *A* ne[c] *E* precedentibus *γ*

III

Iuli Flore, quibus terrarum militet oris
Claudius Augusti priuignus, scire laboro.
*Thraecane uos Hebrusque niuali compede uinctus,
an freta uicinas inter currentia turris,
an pingues Asiae campi collesque morantur? 5
quid studiosa cohors operum struit? hoc quoque curo.
quis sibi res gestas Augusti scribere sumit?
bella quis et paces longum diffundit in *aeuom?
quid Titius, Romana breui uenturus in ora,
Pindarici fontis qui non expalluit haustus, 10

TESTIMONIA.

I 3. 2 scire laboro] isdem uerbis hexametrum finit imitator Horati Persius 2, 17 3 'compede uinctus' ecbas. captiui u. 248 et 308 9 cf. Auson. Mosell. u. 476: 'ibis in ora hominum laetoque fouebere cantu'

VARIA LECTIO.

I 3. AD IVLIVM FLORVM *E γ F λ′ δ (π′ σ a r v et Fran.) schol. Γ; y [Petropol. cons. Sorbonens.] add:* SATYRARVM SCRIPTOREM. *inscriptione carent A ε (ν g et β)* 1 milit*et δ* militet *cett.″ ς″ (et Bland.) Pf.* militat *y* horis *E* 2 priuigenus *γ* Threca *E* Tracha *γ F λ* Thraca *cett.′* ebriusq *E* conpede *A (et β) Pph.* compede *cett.′ ς (et π′ Fran.) Pf.* *u.* 4 *ad marg. A* 4 an] ac *Pph.′* uici*nas inter A; nas inter suppleuit A* 2, *abscisso A* 1; *item rres in* turres currencia *λ* turris *γ* 1 *(ν* 2 *a g) y [Bruxellens.* 1 *Mellicens. Parisin.* 8214] *Pph.′* turr*es A* turres *E F λ′ ε δ* 2 *(β′ σ r v et Lips.) Porph.′ bis in interpretat.* terres *δ* 1 terras *ν* 1 *y [V cod. Silu. ap. Cruq.]* praetulit *Bentl.;* terras *y [π]; schol. Γ:* 'turres dixit has ciuitates, quia in alto sunt positae' *cf. Lucan.* VIIII 954 *de his ipsis oppidis:* 'Threiciasque legit fauces et amore notatum aequor et Heroas lacrimoso litore turres' lectio 'terras' propter terrarum *u.* 1, unde nata est, improbanda esse uideatur 5 colles campiq, *σ* morantur *v* 6 choors *A′* coors *γ* operum] *omis. γ pr.* struit *Ω″ ς″* struat *ν σ* 2 haec quoque *ω* 7 augus *A* sumit *Ω″ ς″* sumat *ν σ* 2 sūmit *g* 8 paces] pacis *σ pr. y* pacem *y cf. epist.* II 1, 102 *Lucret.* V 1229 *Plaut. Pers. u.* 753 *schol. Γ:* 'Noue dictum, cum grammatici negent plurali numero declinari' diffundat *ν σ* 2 aeuum *Ω″* 9 *ticius ε* ticius *A γ* 10 Pyndarici *F λ* haustus] 'Haustu] num haustu?' *Pph.′ Porph.′ sed cf. Symmach. epist.* 9, 88 *p.* 174 *Sciopp.:* 'Gallicanae facundiae haustus requiro'

fastidire lacus et riuos ausus apertos?
ut ualet? ut meminit nostri? fidibusne Latinis
Thebanos aptare modos studet auspice Musa,
an tragica desaeuit et ampullatur in arte?
quid mihi Celsus agit, monitus multumque monendus, 15
priuatas ut quaerat opes et tangere uitet
scripta Palatinus quaecumque recepit Apollo,
ne, si forte suas repetitum uenerit olim
grex auium plumas, moueat cornicula risum
furtiuis nudata coloribus? ipse quid audes? 20
quae circum uolitas agilis thyma? non tibi paruom
ingenium, non incultum est et turpiter hirtum:
seu linguam causis acuis seu ciuica iura
respondere paras seu condis amabile carmen,
prima feres hederae uictricis praemia. quodsi 25

TESTIMONIA.

14 'tragica — arte' glossarium Mai classic. auct. VIII 55
16—20 'Priuatas — coloribus' Reineri de ineptiis cuiusdam idiotae libell. 2 [mon. Germ. SS. XX p. 603] 17 cf. Ioannes Saresberiensis policrat. II 26: 'scripta Palatinus qu: tenebat Apollo' 18—20 'quod (quid Vincent.) si forte — coloribus' florileg. Nostradam. Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 18 sq. cf. Auianus fab. 5, 3: 'ne detracta grauem faciant miracula risum' 19 'moueat — risum' Seruius ad Aen. XI 522 23—25 'seu ciuica — prima feres hercle uictricis praemia palmae' Pseudoacron uolgatus (Wolfenbutt.) c. I 10, 1; non noster Acr. 24 Pseudoacron uolgatus ad art. poet. 436, non noster Acr. 25—29 'Quod si — cari' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

12 Vt *ualet* ε minit ε 14 thragica *E* traica *A* desaeuit *E* φ (*a*) deseuit *cett.'* ς'' aurtes γ 15 ait γ ait δ agit *cett.''* ς'' *Pph.'* 16 querat *E* γ λ uitæ φ 19 cornicula Ω'' ς'' *florileg. Nostradam. Reinerus* uulpecula *Seruius cf. adnotat. epist.* I 7, 29 risu ε 20 mundata ε *a. ras.* 21 thima *E* γ δ ε paruom γ [π] paruum Ω'' ς (*et* β' *Lips.*) 22 nō λ et *A'* *E* γ δ ε (ν σ g υ *et* β π 1) *Bentl.* nec *F* λ' (*r* υ 1 *uar. et* π 2 *Fran. Lips.*) non γ hyrtum *F* λ' hyrcum γ 23 ciuia ε 24 Responsare *E* 25 hederae *E* 1 γ φ δ ε (ν *l* 2 *aut corr.* υ *et Fran.*) ederę ψ edere λ ęderae *A* (*a* 2) ederae *E* 2 (σ *a* 1 *l* 1 *aut pr.* r) premia *A* φ quod si] φ si *E* 1 quidsi *l pr. u.* 26 *post u.* 27 *pon. Hitzigius; ordi-*

frigida curarum fomenta relinquere posses:
quo te caelestis sapientia duceret, ires.
hoc opus, hoc studium parui properemus et ampli,
si patriae uolumus, si nobis uiuere cari.
debes hoc etiam rescribere, sit tibi curae 30
quantae conueniat Munatius, an male sarta
gratia nequiquam coit et rescinditur ac uos
seu calidus sanguis seu rerum inscitia uexat
indomita ceruice feros? ubicumque locorum

TESTIMONIA

28 sq. Ioannes Victoriensis p. 271 B. 28 "parui properemus' ut e contrario 'ampli' diuites dicuntur" schol. Vergil. eclog. 7, 29 29 cf. ecbasis captiu. u. 516: 'si uolumus genti, si nobis uiuere cari' 31—35 'Heu male parta — Diuitis' florileg. Nostradam. 31 sq. Hieronymus contra Ruffinum I 1 [Vallars. II 459[b]]: 'Flaccus quoque in epistola quam scribit ad Florum: male, ait, sarta gratia nequidquam coit et rescinditur' 32 cf. Petronius 113: 'credo ueritus, ne inter initia coeuntis gratiae recentem cicatricem rescinderet'

VARIA LECTIO.

nem cum aliis libris tum et florilegio Nostradamensi traditum retinere maluimus cons. Porph.' 26 tormenta *coni. Iones u.* 27 *omis. ε pr.* 27 caelestis *Ω''* celestes *florileg. Nostradam.* sapiencia *λ*

† uolum'

29 patrie *γ λ* uulumus *ε* cupimus *v opp. Pph.' florileg. Nostradam. Ioann. Victoriens.* kari *v y* [*Basil. Petropolit.*] 30 sit *A' E γ F λ' ε δ* 2 *ς''* (*et omn. codd. Cruq.*) *Pph.' Porph.' gloss. Γ;* si *δ* 1 *A p. ras. y;* sit, t *in ras. v: ergo* sit *ν* 1, si *ν* 2, sit *ν* 3; si tibi curae est *Bentl. ex coniectura.* 'deest an, ut sit sensus: an sit tibi curae Munatius' *Porph.'* cure *λ* 31 Quante *A λ δ* 1 Quam te *Muretus* conueni//// *A* conuenit *E pr.* (*a*) minatius *ν a* 1 (*et π pr.*) minacius *g* (*et Lips.*) numatius *v y* 32 Gracia *A ε* nequiquam *E γ* 1 *F λ' δ ε* (*ν σ a r* 2 *v et β π*) *Pph.' Porph.'* nequicquam *A γ* 2 (*et Fran. Lips.*) *florileg. Nostradam.* nequitquam *g* ne qui//quam *r* cogit *γ* ac *Ω'' ς'' flor. Nostr.* at *v y* at *y ω ante Bentl.*

† c

33 Seu . . . seu *γ* 2 *superscr.* (*σ*) *y* [*Gronou.* 1 *Zulichem.*; Seu *etiam miniator cod. Paris.* 8214] *ω* [*Venet.* 1481] Heu . . . heu *Ω'' ς''* (*et omn. Bland.*) Heu . . . et *florileg. Nostradam.* aut . . . aut *interpret. schol. ε cons. schol. Γ* rerum] ueri *suspic. Bentl. opp. florileg. Nostradam.* insciscia *ε* uexat *E* uersat *y* 34 ferox *γ* 1 locorum] colorum *A*

uiuitis, indigni fraternum rumpere foedus, 35
pascitur in uestrum reditum uotiua iuuenca.

IIII

Albi, nostrorum sermonum candide iudex,
quid nunc te dicam facere in regione Pedana?
scribere quod Cassi Parmensis opuscula uincat,
an tacitum siluas inter reptare salubris,
curantem quicquid dignum sapiente bonoque est? 5
non tu corpus eras sine pectore: di tibi formam,
di tibi diuitias dederunt artemque fruendi.
quid uoueat dulci nutricula maius alumno,

TESTIMONIA.

35 cf. ecbasis captiu. 519: 'indigni quocunque sumus disrumpere foedus'

I 4. uu. 8—14 florileg. Nostradam. 8—11 'quid — crumena' Ioannes Saresberiensis metalog. I 7

VARIA LECTIO.

35 *rumpere* δ fedus λ foedus *cett.' commate post* uiuitis *omisso punctum post* foedus *pon. cum alii tum Doederlinus*

36 *P*ascitur δ

I 4. AD ALBIVM TIBVLLVM (TEB: *a; om.* σ) *E* γ (σ *a et Lips.*) AD ALBIVM (TEB: *add. Fran.*) ELEGOR (ELEGIUM *F* λ′ *v* ELEGIORŪ π *r* 1 *et Fran.*) SCRIPTOREM *F* λ′ δ (*r p. ras. v cons. Fran.*) 1 ALBI *A* 2 regine *E* 3 cassi *A′ E* γ ε *pr. ut uid. Pph.'* cassii *F* δ *a. ras.* ε *corr.* casu λ 4 interreptare δ ε (σ *g r v* 1) inter reptare *A′ E F* λ′ (β′ π′ *v* 2) *Pph.' cons.* γ; *perexiguo interuallo plures: interreptare alibi non inuenitur* reptare] tēptare γ *pr.* salubris γ 1 (σ 2 *et* π 1) *Pph.'* salubres *cett.''* ς (*et* β′ *Lips.*) 5 quicquid Ω″ ς (*et* β′ *Lips.*) quitquit *g* quidquid *y* [π *a. ras.*] bonumque γ (*et* π *a. ras.* π *uar.* 1 *Bland.*); *v parum liquet* 6 cum tu corpus eras sine pectore, di *Mutherus* eris *Praedicowius et Horkelius* di *A′ E* γ *F* λ′ dii δ ε ψ *corr.* λ 2 Di *A′ E* γ φ λ′ Dii ψ δ ε 7 diuicias λ dederunt *A′* γ *F* λ′ δ ε (*v* 1 *et* β 1 *ut uid.* π 1 *omn. Bland.*) dederant *E* λ *corr.* (*v* σ *g r v* 2 *et Fran. Lips.*); *schol.* Γ: 'metri ratione breuem syllabam fecit dederunt' *gloss.* ε *repetit in margine DEDERUNT ut formam memorabiliorem. Tibull.* IIII 5, 4: 'dedĕrunt' *et cf. Hor. epod.* 9, 17 *serm.* I 10, 45 8 foueat ε 1 maius] magis *A*

qui sapere et fari possit quae sentiat, et cui
gratia fama ualetudo contingat abunde, 10
et mundus uictus, non deficiente crumina?
inter spem curamque, timores inter et iras
omnem crede diem tibi diluxisse supremum:
grata superueniet quae non sperabitur hora.
me pinguem et nitidum bene curata cute uises, 15
cum ridere uoles, Epicuri de grege porcum.

TESTIMONIA.

12 sq. tractatus de duce Ernesto 38 [VII 247 H.], sed 'credo' .... 'mihi' 13 sq. Thomas Cantuarensis epist. 325 [p. 231 Gil.] Ioannes Saresberiensis policrat. II 27 13 cf. Martial. IIII 54, 3 sq.: 'si sapis, utaris totis, Colline, diebus, extremumque tibi semper adesse putes' 14 Hildebertus moral. philos. p. 976 uita Adalberonis c. 12 [Pertz. XIIII = XII 135] ecbasis captiui u. 219 15 sq. Hieronymus aduersus Iouinianum II c. 12 [Vallars. II 342a] idem huc respicit adu. Iouin. II c. 36: 'Epicurum nostrum sudantem in hortulis suis, inter adulescentulos et mulierculas alloquamur; fauent tibi crassi, nitidi, dealbati . . . quoscumque formosos, quoscumque calamistratos, quos crine

---

VARIA LECTIO.

9 Quam sapere et fari ut possit, quae sentiat, utque *Lambinus* Qui *E* 1 δ 1 ε 1 (*l et* β 1 4 *Bland.*) Cui ε Qui ψ λ δ 2 (*et* π) Quin φ Quin *A′γ E* 2 (*g r et Lips.*) Quam ν σ υ (*et Fran.*) *y florileg. Nostradam. Ioannes Saresber.* 'nisi ut' *gloss. Γ* quae] q. *A* 10 Gracia *A* ualitudo γ (β′ *g r* 1) *florileg. Nostradam.* contingat ψ *a. ras.* *y* contingit δ 1 habunde γ δ ε 11 Et mundus *A′E* γ δ 2 (β′ ν σ *g r et* π *corr. Lips.*) *Ioannes Saresber.* Et modus et *F* λ′δ 1 (*v et* π *a. corr.*) *flor. Nostradam.* Et mudus ε; *gloss. Γ:* 'i. e. moderata uita'. Et domus et *Bentleius*, *sed cf. Ammian. Marcellin.* XXVIIII 5: 'mundiore uictu stipendioque milite recreato' *Auson. grat. act. p.* 291 *ed. Bipont.:* 'uictum, uestitum, supellectilem, munda, non splendida' *epist.* I 5, 7: 'munda supellex' crumina *A′γ F* δ ε (ν π′ *r*) crumena *E* ψ *corr.* λ′ (β′ σ *g* ν) *florileg. Nostradam. cf. Iuuenal.* 11, 38: 'deficiente crumina' (*uar.* culina) Camena *Boivinus uu.* 12—14 *hic delendos et post epist.* 3, 19 *transponendos esse censuit Schützius opusc. p.* 334 *opp. florileg. Nostradam.* tumores inter et iram *E* (*non g*) *sed cf. Statius Theb.* V 425 *sq.:* 'postquam timor iraque cessit uoltibus' iram *E y* [*Basil.*] 13 supraemū *A u.* 14 *om. g opp. florileg. Nostradam.* 14 super ueniat *A* 1 ε 1 (*l* 1) *opp. florileg. Nostradam. ecbas. captiui Hildebert. Thom. Cantuarens. uita Adalberonis* que λ 15 cura*ta* δ curuata *l* 1 *u.* 16 *pars non extat in* ε 16 cū grege *E*

V

Si potes Archiacis conuiua recumbere lectis
nec modica cenare times holus omne patella,
supremo te sole domi, Torquate, manebo.
uina bibes iterum Tauro diffusa palustris
inter Minturnas Sinuessanumque Petrinum: 5
si melius quid habes, arcesse, uel imperium fer.
iamdudum splendet focus et tibi munda supellex.
mitte leuis spes et certamina diuitiarum
et Moschi causam: cras nato Caesare festus
dat ueniam somnumque dies; impune licebit 10
aestiuam sermone benigno tendere noctem.

TESTIMONIA.

composito, quos rubentibus baccis uidero de tuo armento sunt, immo inter tuos sues grunniunt' Ioannes Saresberiensis policrat. VIII 6 laudans Hieronymum

I 5. 7 cf. vita Benedicti abbatis Clusensis c. 6 [Pertz. XIIII = XII 201]: 'splendeat ut focus, sciphorum, lancis et cantari esset munda supellex' 8 florileg. Nostradam. 11 cf. Hieronymus epist. 130 ad

---

VARIA LECTIO.

AD TORQVATVM *E γ F λ′ δ* (*σ a r v et Fran. Lips.*), *E* (*et Lips.*) *y add.* ORATOREM 1 archiacis *Ω″ ς″* (*et codd. Bland.*) *schol. Γ Pph.′ Porph.′* archiacis *ν* archaicis *y ω commentator Cruquianus* arcanis *y* 'Archias breues lectos fecit, inde Archiaci dicti sunt' *Porph.′* (†arcaicis)

2 cęuare *γ ε* cenarę *A* olus *E Pf.* holus *cett.″ ς″ Pph.* 4 tauro *δ* palustris *ε* (*g r et π* 2 *Lips.*) *y* palustri *A′*1 *δ* 1 ?. (*et Fran.* 2 *uar.*) palustres *cett.′ A′*2 *δ* 2 *ς* (*et β′ π* 1) 5 menturnas *γ* (*a*) meneturnas *A* sinuesanum *γ δ* 6 Si *Ω″ ς″* (*et omn. codd. Cruquii*) Sin *ω: hac uero particula nusquam utitur Flaccus* arcesse *A′ γ F λ′ δ ς″* arces se *ε* accerse· *E* (*l* 2 *v*) *cf. Fea ad h. l.* inperium *λ* (*ν*) īp: *g* fer] *euanuit ε u.* 6 *post u.* 7 *pon. y* [1 *cod. Feae*] *Fea; u.* 7 *in margine exhibet y* [*Bruxell.*] *u.* 7 *del. Gruppeus*

7 Iam dudum (lamdudum *δ a Lips. alii*) *Ω″ ς″* iandudum *Hauptius* supelex *δ* 8 leuis *A′ E γ* 1 (*ν σ* 2 *g r pr. ? et π*) leues *cett.′ A* 2 *γ* 2 (*β′ σ* 1 *v et Lips.*) *florileg. Nostradam.* diuiciarum *A, ε non liquet;* diuitiorum *Doederlini suspicio opp. florileg. Nostradam.* 9 Moschi c:] c: Moschi *y editores quidam* (*Fea Meinekius alii*) *opp. Ω″ ς″ Pph.′* cesare *A λ* f : : : : s *ε* 10 sonumque *γ* inpune *A γ λ δ ε* (*ν π′ σ et β*) *Pph.* impune *E F* (*a g l r v et Fran.*) *Pf.* lic : : : *ε* 11 Estiuā *A* Aestiuam *cett.′* Festiuam *y* [*Berolin.* l

quo mihi fortunam, si non conceditur uti?
parcus ob heredis curam nimiumque seuerus
adsidet insano. potare et spargere flores
incipiam patiarque uel inconsultus haberi. 15
quid non ebrietas dissignat? operta recludit,
spes iubet esse ratas, ad proelia trudit inertem,
sollicitis animis onus eximit, addocet artis.

TESTIMONIA.

Demetriadem [Vallars. I p. 991°]: 'numquam dies tibi longi erunt; sed, quamuis aestiuis tendantur solibus, breues uidebuntur' 12—14 'Quo — insano' florileg. Nostradam. 12 'quid michi diuitie, si non conceditur uti?' Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 uu. 16—20 florileg. Nostradam. 16—19 Hildebertus moral. philos. p. 986 16 schol. Γ epist. I 7, 6

VARIA LECTIO.

1 *cod. Bormansi* (*Zimmermanni annal.* 1838 *p.* 616) *Louaniensis Sorbonens.* 1 *ut uid.*] *Meinekius; gloss. Γ interpret.:* 'breuem', *et cf. Hieronym. quem supra laudauimus et Calpurn. ecl.* 1, 1—3: 'nondum Solis equos decliuis mitigat aestas, quamuis et madidis incumbant prela racemis et spument rauco feruentia musta susurro'. *denique lectio* 'festiuam' *propter* 'festus' *u.* 9 *minus probanda esse uideatur* extendere *y ω uu.* 12—20 *del. Gruppeus* 12 quo] Quod *γ* Quid, *uar.* quo *σ* Quo *etiam florileg. Nostradam.* fortunam *E F λ′δ a. ras.* (*π′g* 1 *r*) *gloss. ε et ut uid. A* 1′ *ε a. ras.:* fortuna *γ δ p. ras.* (*β′σ g* 2 *v*) *florileg. Nostradam. et ut uid. A* 2′ *ε p. ras.* (*et codd. Bland. ut uid.*) *Doederlinus* (fortuna *v* 1 *an v* 2 *non liquet*) fortunae *y Fea* fortuna ē *y* [*Zulichemian.*] *siue Diuaei cod.* fortunas *y* [1 *cod. Valarti* (??)] *Muretus Lambinus alii; cf. Ouid. amor.* II 19, 7: 'quo mihi fortunam, quae numquam fallere curet?' *ibid.* III 7, 49: 'quo mihi fortunae tantum . . .' *Catonis distich.* 4, 16: 'quo tibi diuitias, si semper pauper abundas?' *serm.* II 5, 102 conceditur] ceditur *ε* 14 Adsidet *A′E F λ δ* (*β′ν π′r*) Assidet *γ ε* (*σ g l v*) *florileg. Nostrad.* portare *A a. ras.* 15 paciar *E λ ε* 16 ebritas *A* hebrietas *φ λ′ε corr.* dissignat *A E γ ψ φ corr. λ′δ* (*β′ν r et π*) *schol. Γ epist.* I 7 designat *φ pr. ε* (*σ a g v et Lips.*) *Pph.′ florileg. Nostr. Hildebert.; Porph.′ interpr.:* 'aperit' 17 in proelia *ω* proelia *A E γ F λ′* p̄lia *δ ε* inertem *E ψ corr. ε* (*π′σ r*) *gloss. Γ uar.* inhertem *δ* 1 (*ν*) inermem *A′γ λ′δ* 2 (*β′σ* 2 *g*) *florileg. Nostrad.* inermem *F* (*sic*) inermen *v* inermes *Hildebertus; cf. Senec. de ira* I 13, 3. 4: 'utilis, inquit, ira est, quia pugnaciores facit. isto modo et ebrietas: facit enim proteruos et audaces, multique meliores ad ferrum fuere male sobrii . . . et mortis timor etiam inertissimos excitauit ad proelium' 18 & doc& *E opp. floril. Nostr.* ad//docet *A*

fecundi calices quem non fecere disertum,
contracta quem non in paupertate solutum? 20
haec ego procurare et idoneus imperor et non
inuitus, ne turpe toral, ne sordida mappa
conruget naris, ne non et cantharus et lanx
ostendat tibi te, ne fidos inter amicos
sit qui dicta foras eliminet, ut coeat par 25
iungaturque pari: Butram tibi Septiciumque

TESTIMONIA.

19 schol. Γ epist. I 15, 20: 'ut supra: facundi — disertum' cf. ecbas. captiu. u. 738: 'Treuirici calices quos non fecere loquaces?' 21 sq. 'haec — inuitus' Seruius ad Aen. X 444 22 sq. 'ne turpe — nares' glossarium Mai tribus locis classic. auct. VIII 153. 501. 582 uita Benedicti abbatis Clusensis c. 6 [Pertz. XIIII = XII 201] cf. ecbas. captiu. uu. 1017 sq.: 'praeuideas ne turpe toral nec sordida mappa, sordidus aut dapifer nares conruget edentum' 22 'ne turpe toral apocope est' Seruius ad Aen. I 701 'ne sordida mappa' Seruius ad Aen. II 272 23 Quintilianus instit. XI 3, 80: 'nam et corrugare nares Horatius ait ... indecorum est' 24 sq. 'ne — eliminat' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

artis *y* [*Montepessul.*] artes *Ω″ ς″ florileg. Nostradam.* 19 Fecundi *F ε* (*β′ σ a g l v*) *schol. Γ* (*v*; foec. *Fran.*) *epist.* I 15 *bis floril. Nostr. Hildebert.* Fecumdi *λ* Faecundi *γ* (*v r et π corr. cons. Lips.*) Fancundi *A* Facundi *E δ* (*et π pr.*) *schol. γ Bamb. epist.* I 15; *cf. Ouid. metam.* XIIII 791: 'lurida supponunt fecundo sulphura fonti' *trist.* V 12, 37 *sq.*: 'denique non paruas animo dat gloria uires et fecunda facit pectora laudis amor' dissertum *δ* (*et π*) desertũ *l pr. y* 21 ego] ergo *γ a. ras. λ a. corr.* et idoneus procurare (prucarare *γ pr.*) imperor *γ* inperor *y* [*β*] *opp. Pph.′ Porph.′ Seru.* 23 Conruget *A′ E F λ′ ε δ* 2 *y* [*Bamberg. Barcin. Bruxell. Gronou. Mellic. Parisin.* 8214 *Reginens.* 1] *ecbasis captiui* Congru& *δ* 1 Corruget *γ* (*β′ π′ σ r v*) *cons. Pph.′* (*v* 1 *non liqu.*) naris *A′ E y* [*π Mellicens.*] *Pph.′* nares *cett.′ ς* (*et β′ Lips.*) nec non et *β′ v g opp. Pph.′* cantarus *δ ε opp. Pph.′* lans *F λ′* (*π′*) 25 foras seliminet *A* eliminet] *sic*, *sed* iminet *in ras. ε* eliminat *y florileg. Nostrad. post* eliminet *punctum ponit Paulyus*, *comma Ribbeckius* ut *A′ E γ δ ε ς′* (*et β′ π* 1 *aut pr.*) et *F λ′* (*et π* 2 *aut corr. Lips.*) 26 butram *A γ φ ε δ* 2 (*β′ v π′ g r*) brutam *E ψ λ′* (*σ et codd. Cruquii*) *butrã δ* (*a*) † butrã brutam *v*; BVTRA *apud Gruter. p.* 1071 *et* 1521. Brutum *ω* † septiciũ septitium *γ* septicium *cett.′ ς″* septicium *r* septimium *v* septimium *y ω* ['Septimium Septitiumue, utrumque est in scriptis' *Cruq.*]

et nisi cena prior potiorque puella Sabinum
detinet adsumam. locus est et pluribus umbris;
sed nimis arta premunt olidae conuiuia caprae.
tu quotus esse uelis rescribe et rebus omissis 30
atria seruantem postico falle clientem.

VI

Nil admirari prope res est una, Numici,
solaque quae possit facere et seruare beatum.
hunc solem et stellas et decedentia certis
tempora momentis sunt qui formidine nulla
imbuti spectent. quid censes munera terrae? 5

TESTIMONIA.

30 cf. Martialis epigr. XIIII 217: 'dic quotus et quanti cupias cenare' 31 Seruius ad Aen. II 453

I 6. 1 sq. florileg. Nostradam. Iohannes de Monsterolio epist. 70 ap. Marten. uett. scriptt. ampl. coll. 1437 2 cf. Ioannes Saresberiensis policrat. VIII 24: 'quae sola possunt facere et seruare beatum'

VARIA LECTIO.

27 cena *E* δ (β′σ *g* ν), *omis. A* (*a in ras.*); caena *cett.* (ν π′ *r*) pocior λ que] *omis.* ε 28 adsumam *E* ad summā *A* ad summam ε (ν σ *l* 1 *r* ν *et Lips.* 4 *Bland.*) *gloss.* Γ adsummam *cett.*′ (β′ π′ *a l* 2) adsūmū *g u.* 29 *del. Gruppeus sed cf. epod.* 9, 35 29 Set γ Sed *cett.*″ ς (*et* β π′) *Pph.*′ arta Ω″ ς″ (*et omn. codd. Cruq.*) *Pph.*′ olidee *A* olide λ δ 1 caprę *E* 30 rescribę φ rescribere δ 1 ε rescribit *l pr.*

I 6. AD NVMICĪV (NVMITIUM ν *et Fran.*) γ (ν *et Fran.*) AD NVMICVM *F* λ′ δ (*a r et Lips. qui addit:* DE ADMIRACIONE) Ad numiciū de ammiratione & Cupiditate rerū *E cons. y; inscr. omis. A* ε (ν σ *g et* β π) *In hac epistula Bouhierus complures excogitauit uersuum transpositiones, quas non notauimus* 1 NICHIL *A* Nihil *Pph.*′ ·il γ admirari *A*′γ 1 *F* λ δ ς (*et* π′ *l* 2) *Pph.*′ *flor. Nostr.* ammirari *E* γ 2 (β′ *l* 1) properes. *distingunt multi codd.* prope, *Sanadonus*

2 solaque quae] Sola quaeq: *l* Sola que *florileg. Nostr.* solaque] Solaq; /// λ Solaq //// γ Sola /// ε 3 Nunc λ′ *y* ω hinc *Bouhierus* decedencia λ 5 Inbuti δ ε (ν σ ν *et* β) Imbuti *A*′ *E* γ *F* λ′ (π′ *g r et Fran.*) spectant ε (*et Fran.*) *y* tærrę *A*

quid maris extremos Arabas ditantis et Indos
ludicra? quid plausus et amicî dona Quiritis?
quo spectanda modo, quo sensu credis et ore?
qui timet his aduersa, fere miratur eodem
quo cupiens pacto: pauor est utrobique molestus, 10
inprouisa simul species exterret utrumque.
gaudeat an doleat, cupiat metuatne: quid ad rem,
si, quicquid uidit melius peiusue sua spe,
defixis oculis animoque et corpore torpet?

TESTIMONIA.

uu. 7—32 florileg. Nostradam. 7 Diomedes lib. I p. 327 K.: 'Flaccus in satura Quiritem dixit' (= Pers. 5, 75) Seruius [Sergius] comment. in Donatum p. 432 K.: 'sed legimus apud Horatium hunc Quiritem, ut sit nominatiuus hic Quiris' 12 'gaudeas an doleas, cupias metuasue quid ad rem?' Hildebertus lib. de querimonia et conflictu carnis et spiritus p. 945

VARIA LECTIO.

u. 6 *omis. E pr., add. ead. m.* 6 Quid : : aris *ε* arabes *F λ′* (*β′*) arabas *cett.′ ς′* et] *omis. A* 7 : : : dicra *ε* 'ludicra] inania' *gloss. Γ. plerique editores et codd. aliquot* (*l* 2 *Fran.* 2) *interpungunt post* quid; *alii ut codd. g l* 1 *y* [*β Basil. Bruxell.* 9777 *Parisin.* 8214 *Valentian.*] *interpungunt post* ludicra, *aut subiectionem hic esse censentes* (et Indos? 'ludicra'. quid plausus . . .) *aut maris* ludicra *unam notionem efficere putantes* (et Indos ludicra? quid plausus . . .); *contra Doederlinus legit:* 'ludicra quid plausus et amici dona Quiritis?' plausus *pro genetiuo accipiens; idem impugnat eorum opinionem, qui* ludicra *ludos publicos esse contendunt* I *p.* 91 *sq.* plau*sus et amici δ* plaususque *florileg. Nostradam.* 8 quo spe] *abscissa in ε* credis *δ* 9 his *A′ E γ δ* 1 *ε ς″ schol. Γ florileg. Nostradam.* is *F λ′ δ p. ras. y* 10 est] *omis. φ ε* utrubique *A E* utrobique *cett.′ ς″* (*et omn. codd. Cruq.*) *florileg. Nostradam.* utrique *y ω* in utroque *y* 11 Inprouisa *Ω″ ς″ florileg. Nostradam.* Impr: *g* speties *A* exterret utrumque *γ F λ′ δ ε ς″ florileg. Nostradam.* exterruit utrū *E* (*a* 1) exterruit. utrumq̄ue *A* exterret] exercet *y* [1 *cod. Feae*] *Marklandus cf. uar. lect. Vergil. georg.* III 434; externat *Iacobsius lection. Venus. p.* 157; *Vergil. Aen.* XI 806 *sq.:* 'fugit ante omnis exterritus Arruns laetitia mixtoque metu' *Lucret.* II 1040: 'nouitate exterritus ipsa' 12 cupiat] *omis. ε* metuatne *Ω″ ς″* (*et omn. codd. Cruq.*) metuat*ne v* metuat *r* metuatue *A* 2 *ω florileg. Nostra.d Hildebertus* 13 quicquid *Ω″ ς″* quidquid *g y* peiusne *δ y* peius*ue ε* peiusue *cett.″ ς″ florileg. Nostradam.* peiusque *y Fea*

insani sapiens nomen ferat, aequs iniqui, 15
ultra quam satis est uirtutem si petat ipsam.
i nunc, argentum et marmor uetus aeraque et artis
suspice, cum gemmis Tyrios mirare colores;
gaude quod spectant oculi te mille loquentem;
nauos mane forum et uespertinus pete tectum, 20
ne plus frumenti dotalibus emetat agris
Mutus et (indignum, quod sit peioribus ortus)
hic tibi sit potius quam tu mirabilis illi.
quicquid sub terra est, in apricum proferet aetas,

TESTIMONIA.

15 sq. Ioannes Saresberiensis policr. I 4 et IIII 9 Ioannes Victoriensis VI 1 p. 418 B. 16 cf. Ioannes Saresberiensis policr. III 9: 'quis enim uirtutem amplectitur ipsam?' 24 ecbasis captiui u. 472

VARIA LECTIO.

uu. 15 *sq. subiectionem esse coni. Doederlinus* 15 Iusanis *A* Ins: sapiens nomen Ω'' ς'' *florileg. Nostradam. cons. Pph.'* Ins: nomen sapiens *y et editores quidam, qui et in antecedente epistula u.* 9 *iustum uerborum ordinem temere immutauerunt; cf. Ouid. fast.* II 717: 'Brutus erat stulti sapiens imitator' ferat] feret *y florileg. Nostradam. Ioannes Saresber.* equs *florileg. Nostradam.* equus *A* aequus *cett.'* 16 est] et *Doederlinus, sed cf.* 7, 82 *sq.:* 'ultra quam satis est' uirtute ε petat *E F λ' δ ε (ν υ et π Fran.) florileg. Nostradam. Ioannes Victoriensis* peteat *A* petet *γ (a g r et β Lips.* 2 *Bland.) Io. Saresb.* petit σ 17 era *E φ λ* et artis *om. flor. Nostr.* artis *y [Montepess.]* artes *A* artes *cett.' ς'' Pph.'* 18 Suspice *γ F δ ε A* 2 *λ'* 2 *(ν σ* 2 *g r υ et β Lips.) gloss. Γ* Susspice *a* Auspice *florileg. Nostradam.* Suscipe *A* 1 *E λ'* 1 *(σ* 1 *et π pr. Fran.) Pph.' Porph.' in textu* ['quidam libri ueteres habent suscipe' *Cruq.*] tirios *E γ* tu et hos *florileg. Nostradam.* 19 spectant *A' γ F λ' δ ε ς'' Pph.' florileg. Nostradam.* spectent *E (ν) y gloss. ν* 20 Nauos *l* Nauus Ω' ς *(et β' π* 1 *omn. codd. Cruquii)* Gnauus *λ* 2 *(ν et Lips.) y floril. Nostradam.* tecū *E* 1 21 ne] Me *y Dacierus post* Mucius *et post* illi *interrogandi signa ponens* 22 Mutus et Ω'' ς *(et β π' omn. codd. Cruq.)* Mutus ut *y [Fran.]* Mutius *ω florileg. Nostradam.* Mucius *ω* MVTOS *in inscriptionibus reperiri iam Bentl. uidit* indignus *E A* 2 quod] qui *malebat Bentleius opp. florileg. Nostradam.* illi, quicquid *distinguit Doeringius* 24 Quicquid Ω'' ς *(et β' Lips.) florileg. Nostr.* Quidquid *g (et π* 1) in apricum] in lucem *y* in apertum *y flor. Nostr.* proferet *E ε A* 2 *(ν σ* 2 *g* 2 *l* 2) *Pph.' florileg. Nostr. ecbasis*

defodiet condetque nitentia. cum bene notum 25
porticus Agrippae et uia te conspexerit Appi,
ire tamen restat Numa quo deuenit et Ancus.
si latus aut renes morbo temptantur acuto,
quaere fugam morbi. uis recte uiuere (quis non?):
si uirtus hoc una potest dare, fortis omissis 30
hoc age deliciis. uirtutem uerba putas et
lucum ligna: caue ne portus occupet alter,
ne Cibyratica, ne Bithyna negotia perdas;

TESTIMONIA.

25—27 'cum bene notum porticus Agripennio te conspexerit, Apii ire tamen restat in uia, quo deuenit et Ancus' Hildebertus moral. philos. p. 992 25 sq. cf. Ouid. ex Ponto II 4, 19 sq.: 'nos fora uiderunt pariter, nos porticus omnis, nos uia, nos iunctis curua theatra locis' 31 sq. cf. Ioannes Saresberiensis policr. VII 12: 'errant qui uirtutem uerba putant, ut lucum ligna'

VARIA LECTIO.

captiui ꝓferet *v* proferat *A′ γ F λ′* (*β′ π′ σ* 1 *r*) ꝓfer///& *δ* profert *g* 1 profer! at *Praedicowius* 26 agryppe *λ* et] *omis. A′ E γ* (*ν π′ g r et β*) *Botheus exhibent F λ′ δ ε* (*σ v et Fran.*) *floril. Nostradam.*; *Porph.′ et schol. Γ in interpretatione habent* 'et' appii *F λ δ ε* appi *ν* 27 quouenit *φ* qd̃ *ψ* *u.* 28 *del. C. F. Hermannus progr. Murburg.* 1838 *p.* 15; *quamquam test. Pph.′ Porph.′ floril. Nostr. et iam Serenus Sammonicus hunc locum imitatus est* 29: 'portio si capitis morbo temptatur acuto' 329: 'si latus immeritum morbo temptatur acuto' 28 aut renes] aurenes *A* 1 *λ* et renes *r pr. v y opp. Pph.′ floril. Nostr.* temptatur *γ* 29 'uis recte] interrogatiue' *gloss. Γ* quis non] confirmatiue' *gloss. Γ* quid non *florileg. Nostradam.* 31 hoc] haec *ω opp. etiam omn. codd. Cruq.* 34 delictis *E ψ uar. Pph.′* delictus *φ uar.* diuitiis *florileg. Nostradam.* putas *A corr. E γ F λ′ δ* 2 *ς″ florileg. Nostrad.* putes *A pr. δ* 1 *ε* (*et* 3 *codd. Bland.*) *Bentl.* et *Ω″ ς′* et *v* ut *φ corr.* (*σ* 2 *l* 2) *ω* (*β′ n. l.*, ut *β′* 2 *ut uid.*) *florileg. Nostradam. Porph.′*: 'Si ita contemnis uirtutem, ut non summum bonum eam sed uerba existimes, si religione non mouearis, ut lucos sacros in hoc putes stare, ut ligna hominibus praestent, relinque haec et quae miraris sequere (*sic*, *non ut Hauth.*)' 32 lucum ligna] lusu digna *I. Clericus* Locũ *λ* 1 33 cibyratica *A′* (*ν r et π*) *cybiratica E* cybiratica *γ* 2 (*g*) cibiratica *F λ′ δ ε* 2 (*σ*) cybratica *γ* 1 tibi ratica *ε* 1 bythina *γ* bithinà *E δ* pithina *ε* *recte A′ F λ′* negocia *λ*

mille talenta rotundentur, totidem altera, porro et
tertia succedant et quae pars quadret *aceruom. 35
scilicet uxorem cum dote fidemque et amicos
et genus et formam regina Pecunia donat,
ac bene nummatum decorat Suadela Venusque.
mancupiis locuples eget aeris Cappadocum rex:
ne fueris hic tu. chlamydes Lucullus, ut aiunt, 40
si posset centum scaenae praebere rogatus,
'qui possum tot?' ait; 'tamen et quaeram et quot habebo
mittam'. post paulo scribit sibi milia quinque

TESTIMONIA.

34—38 florileg. Nostradam. 36 sq. 'uxorem — donat' Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 37 sq. Ioannes Saresberiensis policr. V 17 metalog. I 4 37 Hildebertus moral. philos. p. 990 38 Priscianus instit. IIII 1, 5. Abbo Floriacensis quaest. grammat. c. 6 [Mai class. auct. V 355] 'decorat — Venusque' glossarium Mai [classic. auct. VIII 604] 40 cf. Plutarchus Lucull. c. 39, 6: 'στρατηγοῦ δέ ποτε φιλοτιμουμένου περὶ θέας καὶ χορῷ τινι κόσμον αἰτουμένου πορφυρᾶς χλαμύδας ἀπεκρίνατο σκεψάμενος, ἂν ἔχῃ, δώσειν, εἶτα μεθ' ἡμέραν ἠρώτησεν αὐτόν, ὁπόσων δέοιτο. τοῦ δὲ ἑκατὸν ἀρκέσειν φήσαντος ἐκέλευσε λαβεῖν δὶς τοσαύτας· εἰς ὃ καὶ Φλάκκος ὁ ποιητὴς ἐπιπεφώνηκεν, ὡς οὐ νομίζει πλοῦτον, οὗ μὴ τὰ παρορώμενα καὶ λανθάνοντα πλείονα τῶν φαινομένων ἐστί'

VARIA LECTIO.

34 rutundentur *E* (*a* 1 *r* 1) rudentur *A* et] *omis. A′γ δ* 1 ? (σ 1 *et* β 2) *exhib. E F λ′δ in ras.* ε ς″ (*et* 3 *Bland.*) *florileg. Nostradam.* 35 Tercia φ ε que λ quadret *E F λ′δ* (*ν υ* 1 *corr. aut* 2) *gloss. a Bentl.* quadrat *A′γ* ε ς″ *gloss. E γ florileg. Nostradam.* quadrat *r* aceruum Ω″ ς″ *floril. Nostr.* 36 et] *omis. E* 37 formam] nomen *y* [*Petropol.*] *opp. florileg. Nostradam.* 38 numatum *E δ* 1 nummatum *cett.*″ ς″ *florileg. Nostradam.* Suadela (*non* suadela) *Porph.*: 'ordo: et Venus Suadela; Suadela autem epitheton est Veneris' *gloss. Γ*: 'dea suasionis' 39 Mancupiis *F λ′δ pr.* (*et* π 1) Mancipiis *cett.*′ ς′; *cf.* EMANCVPATA *in inscript. aeui Augustani apud Mommsenium academ. Berolin. act.* 1863 *p.* 460 aeg& *F* eris *γ* capadocū *γ* 40 Nec *E* Ne *cett.*″ ς chlamydes *A′* clamides *γ F λ′δ* ε chlamides *E* 41 possit ε posset *δ* possit *ν* (*et* π 1) *y* *post* posset *comma ponit Obbarius* scaenae *A′γ δ* ε (*ν* σ *l*) scęne *F* scenae *cett.* prebere *A γ* 42 possum ε possum *cett.*″ ς″ *schol. Γ* possim *y* [*Gronou.* 1 *ut uid.*] *Cruquius* ait] *omis. δ pr.* ait ε (a//it π) queram *E γ* quot] quod *E ψ pr.* (*ν pr. aut* 1 *g*) ω *opp. etiam omn. Bland.* 43 post] ῥ *E F λ* milia *E p. ras. cett.*″ ς″ millia *E a. ras.*

esse domi chlamydum; partem uel tolleret omnis.
exilis domus est ubi non et multa supersunt 45
et dominum fallunt et prosunt furibus. ergo
si res sola potest facere et seruare beatum,
hoc primus repetas opus, hoc postremus omittas.
si fortunatum species et gratia praestat,
mercemur *seruom, qui dictet nomina, *laeuom 50
qui fodicet latus et cogat trans pondera dextram
porrigere: 'hic multum in Fabia ualet, ille Velina:
cui libet hic fascis dabit eripietque curule,
cui uolet inportunus ebur'. 'frater' 'pater' adde;
ut *cuiquest aetas, ita quemque facetus adopta. 55
si bene qui cenat bene uiuit, lucet, eamus

TESTIMONIA.

45—48 florileg. Nostradam. 45 sq. 'namque exilis domus est, ubi non multa supersunt et dominum fallunt et furibus prosunt' Hildebertus moral. philos. p. 988 55 florilegium Parisin. 8069 ecbasis captiui u. 617 56 sq. 'si — gula' schol. Persii 4, 17

VARIA LECTIO.

44 chlamidum *A′E* damidū *λ pr.* clamidum *cett.′ς′* (clamydū *π*) partem *δ* toleret *A* omnis *y* [*Montepess.*] omnes *Ω″ς″* 45 est] *omis. A* 1 et] ex *A* 1 47 facere] *omis. A* 1 48 primus *A′E δ* 2 (*β′σ g r et Lips.*) *florileg. Nostradam.* primum *F λ′δ* 1 *ε A* 2 (*ν v et π*) primum *γ* ꝑtremus *ε* omitas *δ* 49 Sic *E* speties *A λ* p̄stat *ε* (*l*) prestat *cett.* p̄stit *g* 1 *prestat ν in ras.* (prestet *β pr.*) 50 seruum *Ω″ς″* dicet & nomina *δ* laeuum *E y* [2 *codd. Pulmanni et* 2 *Feae quorum alter ab alt. m. et Cruquii codd.* '*Mart. et Sil.*'] *Bentl. leuum σ* 2 saeuum *A′γ F λ′δ* (*ν*, *sed sæ in ras.*; *r et Fran. codd. Bland. ut uid.*) *Baxterus* seuum *π′σ* 1 *g v* (*et β*) s : : : : *ε gloss. ν:* 'improbum' seruum *y* [*cod. Iaeckii* (?)] *ω* [*Britannici editio Ven.* 1520] *Nestor Nouariensis Ritterus* scaeuum *Pithoeus* 51 fodicet *A′ E γ F λ′δ* (*ν* 1 *π′ g et* 4 *Bland.*) fodiet *ε* (*β′ν p. ras. σ*) fodiat *λ corr.* (*v et β* 2) pondera *A′E γ δ* 2 *ς′* pondere *F* (*superscr. a*) *λ′*1 *δ* 1 (*π′*1) *in ε littera finalis erasa* 52 Porrigere *ε* 53 Cuilibet *ω* hic] is *δ ε* (*ν pr. ut uid. aut* his) *Bentl.* hic *cett.″ς* (*et Lips.*) fascis *γ pr.* fasces *cett.″* 54 inportunus *A′E.γ F δ ε* (*ν π′ r et β*) inpoturnus *λ* importunus *σ g l v* (*et Fran.*) 55 cuique est *Ω″ς″* cuique *om.* est *y* [*Valent.*] facetos *ε* adapta *F λ′y* 56 cenat *A E F λ′* cęnat *γ δ ε* uiuit bene *schol. Pers.*

quo ducit gula, piscemur, uenemur, ut olim
Gargilius, qui mane plagas, uenabula, seruos,
differtum transire forum populumque iubebat,
unus ut e multis populo spectante referret 60
emptum mulus aprum. crudi tumidique lauemur,
quid deceat, quid non, obliti, Caerite cera
digni, remigium uitiosum Ithacensis Vlixi,
cui potior patria fuit interdicta uoluptas.
si, Mimnermus uti censet, sine amore iocisque 65
nil est iucundum, uiuas in amore iocisque.
uiue, uale! siquid nouisti rectius istis,
candidus inperti: si nil, his utere mecum.

TESTIMONIA.

62 sq. Priscianus instit. IIII 5, 29 'Caerite — Ulixei' Priscianus instit. VI 18, 92

VARIA LECTIO.

57 ducit Ω'' ς'' ducet λ *corr.* (docet *g* 1) *y* [*Brux. Par.* 7976] *schol. Pers. Fea* ueneremur δ *a. ras.* 58 Gargilius A' E γ δ 2 (ν σ *g v et* β) *schol.* Γ Gragilius F $\lambda'\delta$ 1 ($\pi'r$) Garrilius ε Gracilius *y* [*Fran.*] 59 transire] transferre *g Heimsoethius opp. schol.* Γ populum] Campum *Bentleius* coplam *Hamacherus* cliuom *Cuningh.* plateas *Clericus sed cf. Cic. Phil.* III 13, 32: 'uidetisne refertum forum populumque Romanum ad spem recuperandae libertatis erectum?'

60 ut] et E γ (*l pr.*) refferret γ 61 timidi E 62 qui non A cerite λ ε caera δ ε 63 remiũ uiciosum A 1, *corr.* A 2 uiciosum A' itacensis F λ' ε ulixi E γ (σ *a g et* β 1) *y* [*Bruxell. pr. ut uid. Mellic. Nostradam.*] ulixei A F λ' δ ε (ν π' *r v*) 1 *cod. Prisciani lib.* IIII; *idem hanc ipsam formam testatur lib.* VI; ulixis *plerique codd. Prisciani lib.* IIII ulyxis *Pf.* 64 Qui λ *pr.* patria A' E γ φ δ 2 ς' patriae ψ 1 *aut pr.* $\lambda'\delta$ 1 ε (ν 1 π')

A *V.* 65 — 12, 29 *DEFICIT A;* Ω' = E γ F λ' (λ *l*) δ ε; ς'' = *aut omn. codd.* β' (β *Fran.*) ν π' (π *Lips.*) σ *a g r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur;* ς = *aut omn. codd.* ν σ *a g r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

65 Sim p̄ neruus ε mimnermus γ φ E 2 δ 2 (ν σ *corr. a g* 2) *Pph.' Porph.'* mimnernus ψ λ' meninermus E 1 mineruus δ 1 *u.* 66 *omis.* ε *pr. y* [*Bruxell. pr. Parisin.* 8216] 66 Nil ē E Nihil ε *y* iocundum γ δ ε ($\beta'\sigma$ *v*) *recte cett.'* locisquę λ (Iocisq. *l*) 67 *Nouisti* δ 68 inperti γ δ ε (ν π' *a r v*) imperti E F λ' ($\beta'\sigma$ *g*) si nil E (σ *a g r et* β *Lips.*) si nihil γ si non F $\lambda'\delta$ *in ras.* ε (ν *v et* π *Fran.*)

VII

Quinque dies tibi pollicitus me rure futurum,
Sextilem totum mendax desideror. atqui,
si me uiuere uis sanum recteque ualentem,
quam mihi das aegro, dabis aegrotare timenti,
Maecenas, ueniam: dum ficus prima calorque 5
dissignatorem decorat lictoribus atris,
dum pueris omnis pater et matercula pallet,
officiosaque sedulitas et opella forensis
adducit febris et testamenta resignat.
quodsi bruma niues Albanis inlinet agris, 10

TESTIMONIA.

I 7. 8 sq. 'et opella — febres' glossar. Mai class. auct. VIII 391 8 cf. Apoll. Sidon. ep. II 12: '. . . satis seduli languidos multos officiosissime occidunt' 10 Acr. ad serm. II 3, 4: 'in libris epistarum: si-agris'

VARIA LECTIO.

Ω′ = E γ F λ′ (λ l) δ ε; ς″ = aut omn. codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ a g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. ν σ a g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

I 7. AD MAECENATEM (MEC: *omnes praeter a*) *E γ F λ′ δ (σ a r v et Fran. Lips.); add. F λ′ δ (σ r)*: EXCUSAT SE QUOD (QUIA *δ r*) DIUTIUS MORETUR (MORATVR *δ r* MORARETUR *ψ λ′* MORABAT^{2}*σ*) IN AGRIS (IN AGRO *σ*) *F λ′ δ (σ r); inscr. carent ε (ν et β π)* 2 atqui *E* 1 *γ* 2 *δ* 2 (*ν* 2 *v et π′* 2 2 *Bland.*) *y* atque *γ* 1 *F λ′ δ* 1 *ε E* 2 *ς″* (*et* 2 *Bland.*) 3 sanum recteque ualentem *E γ δ* 2 (*β′ π′ σ a g r*) recteque uidere ualentem *δ* 1 (*v*) *y ω* recteque ualentem *λ* ·recteque ualentem *F* (*l*, sanum *fort. ab alt. m.*) recteque *uidere* ualentem *ε* sanum *recteq.; ualentē v ut uid.* recteque uigere ualentem *coni. Bentleius, sed cf. epist.* I 16, 21 4 egro *λ ε* egrotare *E ε* 5 Maecenas *δ* (*σ a et Lips.*) Mecęnas (*uirgula ab alt. m.*) *γ* Mecenas *cett.′* calor *Ω′ ς* (*et β π′*) color *ε* 2 (*ν* 1 *a et Fran. V*) (calor *σ in ras.*) 6 Dissignatorem *Ω′* (*π′ a r v et Fran.*) *schol. Γ* Disignatorem *g* Designatorem *γ* 2 (*ν σ et β*) *cf. epist.* I 5, 16 8 Offitiosa *γ F* 9 Adducit *E γ F λ′* (*β′ σ a g r v et Lips.*) *glossarium Mai* Adducet *δ ε* (*ν et π* 1) febris *ε y* [*π Reginens.* 1] febres *cett.′ ς′* (*δ in ras.*) *glossarium Mai* 10 Quid? si *Groebelius* pruma *ε* inlinet *E F λ δ ε* (*ν π′ a g r pr.*) illinet *γ* (*β′ σ l r corr. v*) *schol. Γ serm.* II 3

ad mare descendet nates tuus et sibi parcet
contractusque leget: te, dulcis amice, reuiset
cum Zephyris, si concedes, et hirundine prima.
non quo more piris uesci Calaber iubet hospes
tu me fecisti locupletem. 'desinere nolo',
'iam satis est'. 'at tu quantum uis tolle'. 'benigne'. 15
'non inuisa feres pueris munuscula parui'.
'tam teneor dono quam si dimittar onustus'.
'ut libet: haec porcis hodie comedenda relinques'.
prodigus et stultus donat quae spernit et odit:
haec seges ingratos tuit et feret omnibus annis. 20
uir bonus et sapiens dignis ait esse paratus;

TESTIMONIA.

12 cf. Pers. s. 5. 22 [illegible] ad [illegible] III 17, 5 respicit [illegible] dulcis amice [illegible] 15—22 [illegible] — paratum [illegible] Nostradam. 18 dorilegium Pers. [illegible] 21 [illegible] ut Aen. III 102 22 Charisius p. 267 K. [illegible] ut Aen. II [illegible] ut Hor: uir bonus et sapiens dignis ait esse paratus. [illegible] ait se dignis paratum esse

VARIA LECTIO.

12 reui, set [illegible] 13 [illegible] E concedis E et [illegible] in β corr. γ concedes [illegible] concedas γ [illegible] FV 14 piris Ω [illegible] 16 quantumuis [illegible] benigne F, benigne [illegible] 19 hec E [illegible] Nostradam. [illegible] interpungit Mitscherlichius [illegible] i corr. [illegible] aut cor- [illegible] grato γ E 2 aut cor- [illegible] ingrata γ [illegible] 22 sapiens [illegible] dom. et cf. Auson. [illegible] et sapiens' [illegible] dignis [illegible] ait E γ [illegible] et [illegible] corr. [illegible] uir. [illegible] 1 uir. [illegible] figura s litterae' Cr. [illegible] tum γ 1 2 β' σ γ [illegible] non nisi [illegible] urbi. P: non inuicti Ionis [illegible] 23: 'uor inuicti Ionis [illegible] cum celerimus' [illegible] Infpsis pon. Bentleius

nec tamen ignorat quid distent aera lupinis.
dignum praestabo me etiam pro laude merentis.
quodsi me noles usquam discedere, reddes 25
forte latus, nigros angusta fronte capillos,
reddes dulce loqui, reddes ridere decorum et
inter uina fugam Cinarae maerere proteruae.
forte per angustam tenuis *uolpecula rimam
repserat in cumeram frumenti, pastaque rursus 30
ire foras pleno tendebat corpore frustra;
cui mustela procul 'si uis' ait 'effugere istinc,
macra *cauom repetes artum, quem macra subisti.'

TESTIMONIA.

29—33 florileg. Nostradam. Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 29 sq. 'forte — frumenti' Acr. ad serm. I 1, 53 cf. Hieronym. epist. ad Saluinam de uirginitate seruanda uol. I p. 121 ed. Col. Agr. 1616. Augustin. contr. mend. ad Consentium c. 28 Isidor. orig. I 39 § 6 Otto 'forte — cumeram' glossarium Mai [classic. auct. VIII 131]

VARIA LECTIO.

23 quid] qui *π′* 24 prestabo *γ F λ′ δ* me, etiam *disting. Bentleius* 25 uoles *E λ′ p. ras.* (*β′ σ a r p. ras. v et π p. ras.*) nolles *γ F λ′ δ ε* (*π′ g r* 1) *quod quidem inrepsisse uideatur ex gloss.* ('nollet' *gloss. ε*) nolis *ν* unq *E y* 28 cinerę *E pr.* cinere *γ pr.* cinare *γ corr. ε* cinyre *λ* cinyrę *ψ* cynirę *φ* (*l*) *recte E corr. δ* (*ν σ a et π*) merere *γ F λ′ δ ε recte E* (*β′ ν a et π*) proterue *λ* 29 *in l scholiastae manu in marg. adscriptum est:* FÀBULÀ UULPECULÀE uulpecula *Ω′ ς″ Acr. ad serm.* I 1, 53 *glossarium Mai florileg. Nostradam. eademque lectio Seruio ante oculos uersata esse uideatur testimonio ep.* I 13, 19 nitedula *Bentleius ex coniectura quem permulti recentiorum temere secuti sunt* 'uulpiculae (uulpeculae *Porf.*) . . . fabellam refert' *Porph.′ ad u.* 1; *Cyrillus apologetic.* II *c.* 11: 'macilenta uulpes . . . in pingue cellarium secreto reperto foramine introiuit' 30 in cumeram *Ω′ ς* (*et β′ Lips.*) *Pph.′ Porph.′ ad h. u. et schol. Γ ad serm.* I 1, 53 *glossarium Mai florileg. Nostradam. Vincentius* in crumeram *v* 1 *y* in cameram *ν* (*et π* 1) *y ω; gloss. Γ ad h. l.:* 'uas uimineum frumentarium' *cons. Porph.′* frumenti] pulmenti *Hauthalius* rursus *Ω′ ς″ florileg. Nostradam.* rursum *ν σ* 1 31 corpore] pectore *Vincentius* 32 mustella *λ a. ras.* (mustela *l*) *cf. etiam uar. lect. art. poet.* 327 33 cauum *Ω′ ς″ florileg. Nostradam.* repetas *y ω opp. florileg. Nostradam.* arctum *v florileg. Nostradam.* subisti] petisti *Vincentius*

hac ego si compellor imagine, cuncta resigno;
nec somnum plebis laudo satur altilium nec 35
otia diuitiis Arabum liberrima muto.
saepe uerecundum laudasti, rexque paterque
audisti coram, nec uerbo parcius absens:
inspice si possum donata reponere laetus.
haut male Telemachus, proles patientis Vlixi: 40
'non est aptus equis Ithace locus, ut neque planis
porrectus spatiis nec multae prodigus herbae:
Atride, magis apta tibi tua dona relinquam.'
*paruom parua decent: mihi iam non regia Roma,
sed uacuum Tibur placet aut inbelle Tarentum. 45

TESTIMONIA.

44 'paruum parua decent' florilegia Nostradam. et Paris. 8818[a] Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 cf. Claudian. contra poetas uanos u. 14: 'quondam decuerunt ludicra paruum' 44 sq. cf. Petrus Cluniacensis epist. IIII 30 [biblioth. Cluniac. ed. Marrier. p. 860[e]]: 'et ut aliquid poeticum addam, iam non mihi turbida Roma, sed uacuum Tibur placet ac imbelle Tarentum'

VARIA LECTIO.

34 Haec *Pph.'* compellor *E F δ ε ς''* (*et* 4 *Bland.*) *Pph'.* conpellor *γ λ* (*ν*) compellar *y ω* 36 Ocia *ε* diuiciis *λ* *uu.* 37—39 *del. Guyetus* 37 Sepe *E* rex, *omisso* que *E* *u.* 38 *del. A. Nauckius* 38 partius *E F λ' δ* 39 possim *y* letus *λ* 40 Haut *E γ ε pr.* (*σ et β Lips.* 2) Haud *ε corr. δ* 2 (*a g l corr. r v*) At *F λ* 1 *δ* 1 Aut *π' l pr.* pacientis *γ E* 2 sapientis *E* 1 *y* [*Valent.* 1] *Marklandus opp. gloss. Γ* ulixi *E γ δ* 2 (*β' σ a g*) ulixei *F λ' δ* 1 *ε* (*ν π' r v*) ulixis *y* 41 aequis *ε* ithace *E ε* 1 *marg.* (*g*) *Pf. item Porphyr. interpretatio* ithacae *γ δ* (*ν σ* 2 *u et π*) *Pph. gloss. Γ* itacae *F λ* 2 (*β' σ* 1 *r*) itace *λ* 1 (*v*) ith:· *ε in textu* Ita cae *l; Ithace apud Ouid. Tibull. alios*

42 spaciis *F λ ε* multe *E* 43 Atridae *γ ψ* 44 Parum *r* Paruum *Ω' ς'' florileg. Nostr.* 45 Set *γ* S, *E* tybur *δ* inbelle *Ω' ς''* imbelle *l* ibelle *g* *post u.* 45 *nouam epistulam incipiunt F λ' y hac addita inscriptione* (*excepto l*): FABULA UULTEI; *oppos. E γ δ ε ς'' et schol.* (*et gloss.*) *Γ*: 'Fabula haec satis apte superioribus iuncta est, quibus ostendit se diuitiis otium pr(a)eferre' *Porph.'*: 'fabellam de Vulteio Maena praecone facetissime et dilucide exponit uel per se uel prioribus adnexam in exemplum sui, qui otium diuitiis praeferat' *in florileg. Nostradam. haec legimus:* 'Docet quemque metiri debere sese modulo suo et loquitur de Philippo causidico

strenuus et fortis causisque Philippus agendis
clarus, ab officiis octauam circiter horam
dum redit atque foro nimium distare Carinas
iam grandis natu queritur, conspexit, ut aiunt,
adrasum quendam uacua tonsoris in umbra 50
cultello proprios purgantem leniter unguis.
'Demetri', (puer hic non laeue iussa Philippi
accipiebat) 'abi, quaere et refer, unde domo, quis,
cuius fortunae, quo sit patre quoue patrono.'
it, redit et narrat, *Volteium nomine Menam, 55
praeconem, tenui censu, sine crimine, notum

TESTIMONIA.

uu. 46—98 florileg. Nostradam. 55 'it, redit . . . .' ecbas. captiui u. 975

VARIA LECTIO.

qui per puerum suum quendam inuitauit ad cenam. hii tres uicissim in loquendo frequenter mutant personam' 46 Strenuus *Ω′ ς″ Pph.′ florileg. Nostradam.* Strennuus *σ g* phylippus *F λ′* 47 offitiis *φ* 48 charinas *E* 49 quaeritur *E F* ut] *omis. E* 1 *add.* 2; uti *δ* 50 *Adrasum φ* Adrasum *cett.′ ς (et π′ Fran.)* Arrasum *σ r corr. v (et β)* Abrasum *y ω florileg. Nostradam.* [*opp. codd. Cruq.*]: *cf. Petron. sat.* 32: 'pallio enim coccineo adrasum incluserat caput' ['adrasum *aliqui codd. habent* arrasum, *sed nulli* abrasum' *Cruqu.*] tensoris *E* 51 proprios *Ω′ ς″ florileg. Nostradam.* proprio *y Doederlinus cum aliis* purgantem] *resecantem E* resecantem *g y* [*Parisin.* 8214 *uar. a* 2 *m. Regin.*] purgantem *cett.′ ς″ florileg. Nostradam.* unguis *a (et π)* ungues *Ω′ ς (et β′ Lips.) florileg. Nostradam.* 52 Dimetri *E γ* laeue *a* leue *E ε δ* 2 *(ν σ g r v* 1 *corr. aut* 2 *et Fran. Lips.) florileg. Nostradam.* leuę *γ* leui *F λ′ δ* 1 *(v* 1 *aut pr. et π* 1) laeuus *Cuningh.*, *quod* laeue *ἅπαξ λεγ. sit* uisa *ε* phylippi *F λ′* 53 quere *E γ λ* 55 It redit *E γ δ ε ς (et β′) florileg. Nostradam.* Et redit *F* 1 *λ′* 1 *(π′* 1*)*; *sed usitate dicitur:* 'it redit' [*Ouid. fast.* I 126] 'itque reditque' [*Vergil. Aen.* VI 122 *Tibull.* II 6, 46 *Ouid. tr.* V 7, 14 *Stat. Theb.* VIII 49] 'redit itque' [*Ouid. metam.* II 409] *Ut nos legit auctor ecbasis captiui* [*uid. u.* 975] uultei *F* 1 uulteum *λ′ (v) florileg. Nostradam.* uulteium *cett.* menam *E F λ′ δ ε* 1 *(π′ σ g r) florileg. Nostradam.* męnam *ε* 2 *(ν)* menan *γ (β′ a) in antiquis marmoribus* MENAE *reperiuntur, non* MAENAE *cf. Fea ad epod.* 4, 1 56 Preconem *γ ψ λ′ δ* sine crimine natum *y* [1 *cod. Ge. Fabricii et* 1 *cod. H. Stephani*] *ω Bentleius, opp. etiam florileg. Nostradam. et repugn. Fea, et cf. Sil. It.* XII 330:

et properare loco et cessare et quaerere et uti,
gaudentem paruisque sodalibus et lare certo
et ludis et post decisa negotia campo.
'scitari libet ex ipso quodcumque refers: dic 60
ad cenam ueniat.' non sane credere Mena,
mirari secum tacitus. quid multa? 'benigne'
respondet. 'neget ille mihi?' 'negat improbus et te
neglegit aut horret.' Volteium mane Philippus
uilia uendentem tunicato scruta popello 65
occupat et saluere iubet prior; ille Philippo
excusare laborem et mercennaria uincla,

TESTIMONIA.

65 glossarium Mai [classic. auct. VIII 537] cf. Hieronym. Hilarion.: 'audiuit Methonae a quodam Iudaeo uilia populis scruta uendente' 67 cf. Iuuenc. euang. hist. IIII 696 sq.: 'tum iuuenis sese tam sordida uincla laboris nolle pati memorat'

VARIA LECTIO.

'Delius . . . Troianos notus semper minuisse labores;' sine crimine notum, interpung. ω *Fea*, *nos praetulimus:* ,sine crimine, notum *conl. art. poet.* 320: ,sine pondere et arte, 57 locum *F λ′* 1 *δ* 1 (*et π* 1) *y* querere *γ λ* 58 paruis sodalibus *δ* lare curto *y* [*codd. Sil. et Mart. ap. Cruquium*] *Bentl. Doederlinus opp. etiam florileg. Nostradam.; Volteius non erat 'uagus', sed 'qui certum praesaepe teneret' epist.* I 15, 28 *et cf. Auien. orb. terrae* 282: 'certi laris inscia gens est' 59 negocia *λ* capo *δ* 1 *ut uid.* 60 quodcunque *E* (*v*) quodcumque *etiam florileg. Nostrad.* quaecumque *r* 1 (*et Lips.; π* 1 *n. l.*) *y* 61 cenam *E* (*β′ g v*) *florileg. Nostradam.* caenam *cett.'* mena *Ω′ ς″ florileg. Nostradam.* 63 Respondet *E γ F λ′* (*β′ ν π′ σ* 1 *a r v*) Respondit *δ ε* (*σ* 2 *g*) *florileg. Nostradam.* neget . . . negat *E* 1 *F λ′* 1 *δ ε* (*ν σ* 2 *et Fran.* 1) *Bentl.* negat . . . negat *γ E* 2 *ψ* 2 *λ′* 2 (*σ* 1 *a g r* 2 *v et β Fran.* 2 *aut corr.*) *florileg. Nostradam. posterius* negat *omis. π′ r* 1 *y; cf. u.* 81 *sq.:* 'uti mercetur . . . mercatur' inprobus *γ λ* (*et β*) īpbus *ε* (*g*) improbus *cett. ς* (*et π′ Fran.*) *aut* & te *λ* (& te *etiam l*) 64 Neglegit *Ω′ ς″* Negligit *v florileg. Nostradam.* uolteium *δ y* [*Barcinon.*] uuolteium *F ε λ corr. aut* 2 *y* uuolteum *λ′* uulteium *cett.* ulteum *florileg. Nostradam.* ł milia fracta phylippus *F λ′* 65 scruta popello *φ* 66 Ocupat *F λ pr.* saluare *γ* (*a et π* 1) *opp. etiam florileg. Nostradam.* phylippo *F λ′* 67 mercennaria *Ω′ ς″* (*nisi quod* mærcēnaria *λ*) mercenaria *v florileg. Nostradam.*

quod non mane domum uenisset, denique, quod non
prouidisset eum. 'sic ignouisse putato
me tibi, si cenas hodie mecum.' 'ut libet.' 'ergo 70
post nonam uenies; nunc i, rem strenuus auge.'
ut uentum ad *cenamst, dicenda tacenda locutus,
tandem dormitum dimittitur. hic ubi saepe
occultum uisus decurrere piscis ad hamum,
mane cliens et iam certus conuiua, iubetur 75
rura suburbana indictis comes ire Latinis.
inpositus mannis *aruom caelumque Sabinum
non cessat laudare. uidet ridetque Philippus,

TESTIMONIA.

72 'dicenda tacenda locutus' ecbas. captiui u. 314 cf. Persius 4, 5: 'dicenda tacendaque calles' 77 sq. 'inpositus — laudare' glossarium Mai class. auct. VIII 349

VARIA LECTIO.

69 Prouidisset $\Omega'\varsigma''$ (*et omn. codd. Cruq.*) *florileg. Nostradam.* Praeuidisset *y ω; gloss. γ*: 'in alio preuidisset legitur'. *cf. Plaut. asinar.* II 4, 44: 'non hercle te prouideram' Prouisisset *Lambinus* ignouisse *δ* 70 caenas *γ F δ ε* 71 strenuus *ε* (*σ*) *y* 72 caenam *γ F δ ε* est] *hoc loco omis. π′ r* 1: *π′ addit* est *u.* 73 *post* dormitum (*opp. Pph.*), *r addit* est *supra uocem* uisus *u.* 74; *post* uentum *pon. y* [*Orelli Bernens. d Petropolit.* 2 *codd. Feae*] locutus $\Omega'\varsigma''$ *florileg. Nostradam.* loquutus *a* 73 dimittur *γ* hic *E γ λ uar. δ* 2 (*β′ ν σ a g r v et π* 2 *Lips.*); *omis. F* 1 *δ* 1 *ε* (*et π* 1); est *λ′ψ* 2; ast *φ corr.* (*l* 2) *y* [*Petropolit. Valentian.* 2] *florileg. Nostradam.*; ergo *y* [*Montepessul. uar.*] *Cuninghamus*; huc *y* hinc *y ω Doederlinus*; hinc (uti saepe — hamum) mane cliens *I. M. Gesnerus*; *cf. epist.* I 15, 33: 'hic ubi . . .' II 2, 136: 'hic ubi . . .' *confusionem istam inde ortam esse arbitror, quod* 'est' *uel* 'st' *in archetypo tertiae stirpis* (*F λ′δ ε π′r*) *suo loco* (*u.* 72) *praetermissa et infra uersum adscripta in aliis libris autem* est dimittitur *in aliis post* dimittitur *inculcata sit* 74 uisus *v* decurrere *piscis adhamum ε* pisces *γ* (*a*) amum *γ* (*σ l pr.*) imm̃ *a* 75 et iam *E F δ* (*ν a et π Fran.*) etiam *γ λ′ε* (*σ g v et β Lips.*) *florileg. Nostradam.* eciam *r* serus conuiua *Bentlei dubia suspicio* couiua *δ* 76 Rure suburbano *ω opp. florileg. Nostradam.* 77 Inpositus *E F λ ε* (*ν π′ et β*) *glossarium Mai* Impositus *γ δ* (*σ a g l r v et Fran.*) *florileg. Nostradam.* manis *γ* mannus *φ a. ras.* mannas *λ pr.* aruum $\Omega'\varsigma''$ *florileg. Nostradam.* celum *E λ* 78 phylippus *F λ′*

et sibi dum requiem, dum risus undique quaerit,
dum septem donat sestertia, mutua septem 80
promittit, persuadet uti mercetur agellum.
mercatur. ne te longis ambagibus ultra
quam satis est morer, ex nitido fit rusticus atque
sulcos et uineta crepat mera, praeparat ulmos,
immoritur studiis et amore senescit habendi. 85
uerum ubi oues furto, morbo periere capellae,
spem mentita seges, bos est enectus arando,
offensus damnis media de nocte caballum
arripit iratusque Philippi tendit ad aedis.
quem simul aspexit scabrum intonsumque Philippus, 90
'durus' ait, 'Voltei, nimis attentusque videris
esse mihi.' 'pol me miserum, patrone, uocares,
si uelles' inquit 'uerum mihi ponere nomen.

TESTIMONIA.

87 Priscianus instit. VIIII 6, 34 florilegium codicis Cusani C 14 'bos — arando' glossarium Mai class. auct. VIII 202 et 371 91 Priscianus instit. VII 5, 22

VARIA LECTIO.

u. 79 *del. A. Nauckius*, *idem u.* 80 dum *in* tum *mutandum esse censet opp. florileg. Nostradam.* 80 sestercia *E ε* 82 ne te *Ω ς′ florileg. Nostradam.* nec te *π′ l r* 1 ambagibus] ambiguus *π′* 1 *r* 1 *aut pr.* ambagi,bus *l* 84 crepat] aperit *y* [*Nostradam. uar.*] preparat *γ λ* p̄para *δ* 1 *u.* 85 *pars non liquet in ε* 85 Immoritur *γ F λ′δ* (*σ a g r v et π*) Inmoritur *E* (*β′ν et Lips.*) *florileg. Nostradam.* I : : moritur *ε* 86 Uerū ibi *E* perire *δ florileg. Nostradam.* capelle *λ* 87. 88 bos — damnis *in suspicionem uocat A. Nauckius opp. florileg. Nostradam.* 87 bos ēę enectus *γ* arando] arator *coni. Groebelius* 88 dampnis *F λ′δ florileg. Nostradam.* 89 Eripit *φ* (*r et π p. ras. Lips.*) Arripit *cett.′ φ uar. ς* (*et β′ Lips.* 2) *florileg. Nostradam.* phylippi *F λ′* aedis *y* [*π*] aedes *E γ ε δ corr. ς* haedes *F* ~~hędem~~ *δ* edes *λ* (*β′g et Lips.*) *florileg. Nostradam.* 90 asspexit *ε* aspexit *cett.′ ς″ florileg. Nostradam.* phylippus *F λ′* 91 uoltei *δ* uultei *cett.′ florileg. Nostradam.* attentus *E γ λ′corr. ε δ* 2 *ς′ flor. Nostr. Prisc.* adtentus *F λ′ pr.* (*π′r*) attendus *δ* 1 92 poli ne *E* 93 ponere *E γ λ uar.* (*β′σ a g ν uar. et V*) dicere *F λ′δ ε* (*ν* 1 *π′r v et alii Bland.*) *florileg. Nostradam.*

quod te per Genium dextramque deosque Penatis
obsecro et obtestor, uitae me redde priori!' 95
qui semel †aspexit, quantum dimissa petitis
praestent, mature redeat repetatque relicta.
metiri se quemque suo modulo ac pede uerum est.

VIII

Celso gaudere et bene rem gerere Albinouano
Musa rogata refer, comiti scribaeque Neronis.
si quaeret quid agam, dic multa et pulchra minantem
uiuere nec recte nec suauiter; haut quia grando

TESTIMONIA.

98 florilegium Paris. 8069. cf. Alcuinus de diuinis officiis c. 18 p. 1190[a]: 'modulum enim suum unumquemque considerare prudenter nos admonet lyricus, dicens . . . (sequitur epist. I 1, 32)' imitati sunt Lucanus VIII 527: 'metiri sua quemque (al. regna) decet uiresque fateri' et Auianus fab. 5, 1 sq.: 'metiri se quemque decet propriisque iuuari laudibus'

I 8. uu. 4—12 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

94 penatis π' r 1 penates Ω' ς' *florileg. Nostr.* 95 ob/,testor γ 96 simul aspexit Ω' ς'' *florilegium Nostradam.* *quod quidem ex u.* 90 *falso hic repetitum crediderim.* semel aspexit y [*cod. Mart. Cruquii et codd. Lambini*] *Bentl.; sed ne uerbum* aspexit *quidem Horatio deberi puto: nescio an scripserit:* adgnouit [simul *etiam omn. Bland.*] demissa γ ε 97 Prestent E φ δ maturae E γ δ 98 uerum Ω' ς'' *florileg. Nostradam.* iustum y [*Nostradam. uar.*] par *coni. A. Nauckius: dictionem* uerum est *luculenter illustrauerunt Obbarius et Schmidius*

I 8. AD CELSVM ALBINOVANVM (ALVINOVANVM γ *a* ALBINOBANV̄ λ ALBINVUANUM δ) COMITEM (*om. v*) NERONIS (*om. v*) E γ F λ' δ (*a r v et Fran. cons. g* 2 *et Lips.*) 1 Celso ut gaudeat et bene rem regat (*sic*) albinouano y [*Nostrad. uar.*]: *Hor. expressit Graecorum* 'χαίρειν καὶ εὖ πράττειν' rem,,,, gerere δ 2 scribe λ ε 3 quaeret ψ δ ε (*ν l et π plures codd. Cruquii*) queret E φ λ (*v et Fran.*) quaerit γ (*a g r et β Lips. aliqui codd. Cr.*) querit σ [quaerat *aliqui Cruq.*] pulcra F λ' (pulchra *l*) 4 rectę γ haut E λ *pr.* ε (σ r 1 *et* β 1 *Lips.*) *florileg. Nostradam.* haud γ F δ (*ν a g l r* 2 *v et* β 2 π 2 *Fran.*] aut λ *corr.* (*et* π 1)

contuderit uitis oleamque momorderit aestus, 5
nec quia longinquis armentum aegrotet in agris;
sed quia mente minus ualidus quam corpore toto
nil audire uelim, nil discere, quod leuet aegrum;
fidis offendar medicis, irascar amicis,
cur me funesto properent arcere ueterno; 10
quae nocuere sequar, fugiam quae profore credam;
Romae Tibur amem uentosus, Tibure Romam.
post haec, ut ualeat, quo pacto rem gerat et se,
ut placeat iuueni percontare utque cohorti.
si dicet 'recte', primum gaudere, subinde 15
praeceptum auriculis hoc instillare memento:
'ut tu fortunam, sic nos te, Celse, feremus.'

TESTIMONIA.

10 'cur — properas arcere ueterno?' glossarium Mai classic. auct. VIII 602 12 Porphyrion ad serm. II 7, 28 Seruius ad Aen. IIII 224: 'Carthagine . . . pro Carthagini; et pro aduerbio in loco de loco posuit; sic Hor.: Romae Tibur amem, uentosus Tibure Romam, pro Tiburi.' florileg. Nostradam. Hildebertus moral. philos. p. 980; schol. F serm. II 7, 28: 'Romae .t. u. t. R.' 16 cf. Boet. de phil. cons. I 4, 31 sq.: 'instillabas enim auribus e. q. s.' 17 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

5 uitis *E pr. ut uid. y* [*π*] uites *cett.' ς' florileg. Nostradam.* oleamque *γ F λ' δ ε ς'' flor. Nostr.* oleumque *σ* oleamue *E y* [*Montep. Regin.* 1] *Bentl.* *u.* 6 *omis. ε pr. aut ε* 1 - 6 longinqu*is δ* egrotet *λ* egrotat *florileg. Nostradam.* agris *Ω' ς''* (*et omn. Bland.*) *florileg. Nostradam.* aruis *y* horis (*pro* oris) *y* [*Montepess.*] 7 S. *E*

7 *POST H. V. DEFICIT δ VSQUE AD EPIST.* II 2, 19 *Ω' = E γ F λ'* (*λ l*) *ε; ς'' aut omn. codd. β'* (*β Fran.*) *ν π'* (*π Lips.*) *σ a g r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. ν σ a g r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

u. 8 *omis. y* [*Lips.* 1] 8 leuat *ε* egrum *F* 10 me] mihi *E* funestoq; *F* arcere *Ω' ς* (*et β'*) *Pph.' florileg. Nostradam.* urguere *π' r y* 12 Rome *λ ε* uentosus *γ E ψ uar. λ uar. ε uar.* (*β' ν σ a g r* 2 *v* 1 *et π* 2 *uar. Lips.*) *gloss. Γ Seruius florileg. Nostradam. Hildebertus* uenturus *F λ' ε* (*r* 1 *v* 2 *et π* 4 *Bland.*) *y Porph.' ad serm.* II 7 *codd. mss. partim ante* uent: *interpungunt* (*ut omn. codd. Cruquii*) *partim post* uent: turbure *ε* 14 percontare *Ω'* (*ν a g r et β cons. π'*) perconctare *σ v* percunctare *y* [*Fran.*] utque *Ω' ς''* (*et omn. codd. Cruquii*) *Pph.'* atque *E* 2 *y*
16 Preceptum *γ F λ'*

VIIII

Septimius, Claudi, nimirum intellegit unus,
quanti me facias. nam cum rogat et prece cogit,
scilicet ut tibi se laudare et tradere coner,
dignum mente domoque legentis honesta Neronis,
munere cum fungi propioris censet amici; 5
quid possim uidet ac nouit me ualdius ipso.
multa quidem dixi, cur excusatus abirem:
sed timui mea ne finxisse minora putarer,
dissimulator opis propriae, mihi commodus uni.
sic ego, maioris fugiens obprobria culpae, 10
frontis ad urbanae descendi praemia. quodsi
depositum laudas ob amici iussa pudorem;
scribe tui gregis hunc et fortem crede bonumque.

TESTIMONIA.

I 9. 6 Acr. ad art. poet. 321: 'ualdius pro ualidius, ut alibi: nouit me ualdius ipso' 7—9 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

Ω′ = E γ F λ′ (λ l) ε; ς″ = aut omn. codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ a g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. ν σ a g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

I 9. AD CLAVDIVM NERONEM *γ F λ′ (a r v et Fran. Lips.)* SEPTIMUM CŌMENDAT NERONI *E* 1 Septimus *E φ a. corr. λ pr.* Septimiu' *ε* intellegit *Ω (et 4 Bland.) u.* 2 *omis. l pr. aut* 1; *item uu.* 1 *sq. omis. y* [*Zulichem.* 1] ['nam cum rogat & pr. cogit' *omn. codd. Cruquii: at Zulich.* ≃ *Diuaei cod.* 1 *deficit! cf. apparat. crit.* I 2, 23] 2 cum] me *y ω Fea* 2 *sq.* cogit scilicet, ut *cum codd. quibusdam et editionibus disting. Bentleius sed cf. epist.* I 18, 16 *et quae ibi adnotauimus uu.* 4. 5 *del. Gruppeus, hunc ante illum transpon. Mutherus* 4 domuque *Fea idem post* Neronis *punctum ponit u.* 5 *del. A. Nauckius* 5 proprioris *γ* 6 ac nouit *E ς (et β) y* acnouit *γ (et Fran.)* agnouit *cett.′ (π′ r v)* ualidius *γ* 8 Set *γ* ne] non *F λ a. corr. opp. floril. Nostradam.* 10 opprria *E* obprobria *cett.′* opprobria *ν r* 1 *v* culpe *λ* 11 urbane *λ* proemia *E u.* 13 *omis. y* [*π pr.*] 13 bonumq; ///// *γ*

X

Vrbis amatorem Fuscum saluere iubemus
ruris amatores; hac in re scilicet una
multum dissimiles, at cetera paene gemelli
fraternis animis, quicquid negat alter, et alter,
adnuimus pariter: uetuli notique columbi, 5
tu nidum seruas, ego laudo ruris amoeni
riuos et musco circumlita saxa nemusque.
quid quaeris? uiuo et regno, simul ista reliqui
quae uos ad caelum fertis rumore secundo,
utque sacerdotis fugitius liba recuso, 10
pane egeo iam mellitis potiore placentis.
uiuere naturae si conuenienter oportet,
ponendaeque domo quaerenda est area primum;

TESTIMONIA.

I 10. 1 glossarium Mai classic. auct. VIII 548 10 sq. cf. Ioannes Saresberiensis epist. 85: 'pane eget iam mellitis potiore placentis, utque sacerdotis fugitiuus liba recusat' uu. 12—44 flor. Nostrad. 13 huc respexit Hildebertus de querimonia et conflictu carnis et spiritus u. 35 p. 946: 'est igitur ponenda domus e. q. s.'

VARIA LECTIO.

I 10. AD ARISTIVM FVSCVM GRAMMATICVM (CRAMAT: *λ*) *γ* (*a et Lips.*), *add. F λ′* (*r et Bland.*): IN VRBE COMMORANTEM (CONM: *λ*) FVSCO ARISTO IN VRBE CŌMORANTI · *E* AD ARISTIVM (ÀRISTŪ *Fran.*) FVSCVM *v* (*et Fran.*) *uu.* 1—18 *partes initiales euanuerunt in ε* 1 saluare *γ pr.* (*a* 1) saluire *glossar. Mai* 3 at *E ε* (*v* 2 *et V*) *y Bentleius* ad *γ F λ′ ς″* caetera *γ F* pene *E F λ* (poene *l*) poenæ *γ* gimelli *E* 4 quicquid — pariter *del. Hitzigius* quidquid *ε* quidquit *g* siqd *E* quicquid *cett.′ ς′* (*cons. β′*) 5 Adnuimus *Ω′* (*a*) *nisi quod ε euanuit* Annuimus *ς″* ['pariter uetulis notisque columbis. quam sibi Lambinus lectionem coniectura proponit, eam continet *V*, sed in τὸ noti s littera suprascripta, sed in uetulis et columbis apposita. sic et cod. Sil., quam genuinam credo' *Cruq.*] 8 queris *E γ λ* 9 celum *λ ε* fertis *Ω′* (*v π′ a g r et codd. Bland. praeter V*) effertis *β′ σ v* (*et V*) *y* ecfertis *Paulyus* 10 fugiti,us *l* fugitiuus *Ω ς″ Pph.′* 11 potiore *λ* 12 si] sic *F λ′ ε a. corr. opp. floril. Nostr.* 13 Ponenda *y* [*Fran. uar. codd. Bland.*] *Sauppeus philol.* XVIIII 253—56 *opp. Ω′ ς″ gloss. Γ flor. Nostr.* domo *γ* (*a* [*superscr.* 2] *et Fran.*) domvi (p domui)

nouistine locum potiorem rure beato?
est ubi plus tepeant hiemes? ubi gratior aura 15
leniat et rabiem Canis et momenta Leonis,
cum semel accepit Solem furibundus acutum?
est ubi diuellat somnos minus inuida cura?
deterius Libycis olet aut nitet herba lapillis?
purior in uicis aqua tendit rumpere plumbum, 20
quam quae per pronum trepidat cum murmure *rium?
nempe inter uarias nutritur silua columnas,
laudaturque domus longos quae prospicit agros:
naturam expelles furca, tamen usque recurret
et mala perrumpet furtim fastidia victrix. 25

TESTIMONIA.

17 Acr. ad serm. II 3, 163 24 florilegium Paris. 8818ª Hildebertus sermon. 68 p. 570 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 cf. Ioannes Saresberiensis polier. III 8: 'naturae . . . quam licet expellas — recurret'

VARIA LECTIO.

E quod inrepsit ex gloss.; domo *etiam flor. Nostr. om. g* 1 aera *ε uu.* 14—20 *n. l. v uu.* 15—17 *om. σ* 1 15 tepe*ant E* 16 canis et] cani fert *E a. ras.* 18 diuellat *E pr. F λ′ ε (v ut uid. π′ r σ* 2 *uar. et* 4 *Bland.)* depellat *E corr. γ (β′ σ a g v) florileg. Nostr. improbandum propter* 'expelles' *u.* 24, 'pellebat' *u.* 35, 'depulit' *u.* 38 *cf. anacreont.* 33, 9 *Rose:* 'κατά μεν σχίσας ὀνείρους' *Claudian. in Rufin.* I 210 *sq.:* 'fulgentibus illic surgunt strata toris, hic mollis panditur herba, sollicitum curis non abruptura soporem' *schol. Γ:* 'Maronianum illud: nec somnos abrumpit cura salubres' [*georg.* III 530] somnum *π′* somnus *r* 1 *y* 19 libicis *γ E ε* lapillis] tapetis *Bentlei superuacua suspicio opp. florileg. Nostradam.* 21 riuum *Ω′ florileg. Nostradam. post u.* 22 *in y* [*π*] *sex uu. erasi sunt, tum sequitur u.* 23 22 uarias] parias *y* [*Lambini et Valarti codd.*] *fort. coni. Lamb.* conspicit *γ uu.* 24—28 *del. Guyetus* 24 expelles *Ω′ ς″ (et omn. Bland.) florileg. Nostradam. Bentl.* expellas *y* [*Mart. Sorbon. Valent.* 2] *ω Io. Saresber. Hildebertus Vincentius* repelles *florilegium Paris.* 8818ª 25 prorumpet *florileg. Nostradam.* fastidia *E ε (σ g) florileg. Nostradam. Bentl.* fastigia *γ F λ′ (v π′ a r v et β* 2 *Fran.)* uestigia *y* [*β* 1 *Bambergens. Barcinon.* 4 *Bland.*] *Stallbaumius cf. Senec. epist.* 119, 5: 'inter reliqua hoc nobis praestitit natura praecipuum; quod necessitati fastidium excussit'

non qui Sidonio contendere callidus ostro
nescit Aquinatem potantia uellera fucum,
certius accipiet damnum propiusue medullis,
quam qui non poterit uero distinguere falsum.
quem res plus nimio delectauere secundae, 30
mutatae quatient. siquid mirabere, pones
inuitus. fuge magna: licet sub paupere tecto
reges et regum uita praecurrere amicos.
*ceruos equm pugna melior communibus herbis
pellebat, donec minor in certamine longo 35
implorauit opes hominis frenumque recepit;
sed posquam uictor uiolens discessit ab hoste,

TESTIMONIA.

30—33 Hildebertus moral. philos. p. 988 30 sq. 'quem — quacient' Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 30 florilegium Paris. 8818[a]

VARIA LECTIO.

27 potentia γ 1 φ *pr.* po//tantia ε fucum Ω' ς'' *Porph.' flor. Nostr.* sucum *y nec scio an sint quibus* 'sucum' *hoc loco legisse videatur Auienus cf. Arat.* 346: 'Assyriumque bibunt noua uellera sucum' *fort. illic quoque* 'fucum' *scribendum* · 28 Cercius ε dampnum *F* λ' propiusque γ (σ 1 *a g* 2 *et Lips. cons.* β 1) propiusue *cett.'* (ν σ 2 *g* 1 *r* 2 *aut corr. v et* π *Fran.*) *flor. Nostr.* propius *r* 1 *aut pr.* [potiusue 4 *Bland.* (?)] 29 potuit ε *pr. opp. Pph.' flor. Nostr.* distingere *y opp.* Ω' ς'' *florileg. Nostradam.* 30 nimio] iusto *Vincentius opp. florileg. Nostradam.* 31 Motatae *E* quacient *E* ε *pr.* mirarabere γ pones *E* 33 praecurrere] praecedere *y* praecellere *y* 34 Ceruus Ω' ς'' *florileg. Nostradam.* equm *y* [*Gronou.*] equum Ω' ς'' *florileg. Nostradam.* pugnae *Nic. Heinsius improb. Bentl., qui confert c.* III 6, 16: 'melior sagittis' 36 Inplorauit ψ ε (*et* β) Implorauit *cett.'* ς (*et* π' *Fran.*) *florileg. Nostradam.* Impor: *r* 1 frenum] *frenum* regnum π' *opp. floril. Nostr.* 37 Set γ posquam *a* postquam Ω' ς'' *floril. Nostr.* uiolens uictor *E y* uictor uiolens *cett.'* ς'' *floril. Nostradam.* ('uiolens' *testatur schol.* Γ) uiolens uicto *Bentl. addens:* 'sed . . . illud uiolens nequaquam mihi placet; et atrociorem mendam hic olim inoleuisse facile mihi persuadeo' uicto sonipes *et* domito uictor *aliae Bentlei suspiciones* uictor uicto ω [*editio Cadomensis epistularum Horati a.* 1480] uicto ridens *Hauptius* uicto insultans *Hamacherus* uicto inludens *Holderus* uitulans uicto *Ieuerus ad Lucan.* I 81 *alii alia: lectionem libris traditam ut elegantem ac significantem*

non equitem dorso, non frenum depulit ore.
sic qui pauperiem ueritus potiore metallis
libertate caret, dominum uehet improbus atque 40
seruiet aeternum, quia paruo nesciet uti.
cui non conueniet sua res, ut calceus olim,
si pede maior erit, subuertet, si minor, uret.
laetus sorte tua uiues sapienter, Aristi,
nec me dimittes incastigatum, ubi plura 45
cogere quam satis est ac non cessare uidebor.
imperat aut seruit collecta pecunia cuique,
tortum digna sequi potius quam ducere funem.
haec tibi dictabam post fanum putre Vacunae,
excepto quod non simul esses, cetera laetus. 50

TESTIMONIA.

41 florilegium Paris. 8818[a] Augustinus quaest. in heptateuchum 1, 31 [III p. 556] Petrus Cluniacensis adversus Iudaeorum inueteratam duritiem c. 4 [biblioth. Cluniac. p. 1046[a]] Alcuini epist. ad D. Dauid p. 769 ed. Paris. 1617 Ioannes Saresberiensis policrat. V 10 42 sq. florilegium Paris. 8069 47 sq. florileg. Nostradam. (sine interpolatione) Hildebertus moral. philos. p. 991, inserto inter hos uersus hexametro Iuuenalis 14, 304: 'sed certe misera est magni custodia census' 47 Donatus ad Terent. hecyr. II 1, 27 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 Ioannes Saresberiensis policr. III 12; cf. Columbanus ad Sethum u. 51: 'nec subitis pereat collecta pecunia flammis' 48 cf. ecbasis captiui u. 484: 'prompta sequi tortum potius, quam dicere uerum' 49 cf. testim. ad epist. II 2, 214

VARIA LECTIO.

tuentur Fea et Ritterus '*locum sanum deprauarunt homines critici*' *Obbarius* 39 *ueritus E* 40 uehit *E y Bentl.* uehet *cett.*' ς'' *Pph.*' *florileg. Nostradam.* improbus Ω' ς (*et* π *Fran.*) *Pf.* improbus *ν Pph. floril. Nostr.* ε *n. l.* ῥpr. *g* 41 quia Ω' ς'' (*et* 4 *Bland.*) qui *γ p. ras. y* ω *Augustinus florilegia Nostradam. et Paris.* 8818[a] *Alcuinus Petrus Clun. Ioann. Saresber.* qua σ ι paruo quia nesciet uti *ν* nesciat ε *pr. y* nesciet *cett.*' ς'' (*et* 4 *Bland.*) *testimonia*

42 ut] et *F λ'* calleus ε 43 uret *ν* urget σ *g y opp.* Ω' ς'' *florileg. Nostradam. et Paris.* 8069 *et cf. Propert.* V 3, 23 *Ouid. remed. am.* 235 44 uiuis *E* ι *opp. florileg. Nostradam.* eristi *E* ι 45 dimittes Ω' ς (*et* β *Lips.*) dimittis *ν* (*et* π) dimittas *y* [*Fran.* ι *alii*] 46 fatis ē *γ* 47 aut Ω' ς (*et* π' *Fran.*) *florileg. Nostrad.* ac *y* [β ι *alii*] haud *Waddelius*, *sed cf. Senec. de uita beata* 26, 1: 'diuitiae enim apud sapientem uirum in seruitute sunt, apud stultum in imperio' 48 pocius *λ* 50 quod] qd̄si *F* caetera *γ F λ'* letus *γ*

XI

Quid tibi uisa Chios, Bullati, notaque Lesbos?
quid concinna Samos? quid Croesi regia Sardis?
Zmyrna quid et Colophon? maiora minorane fama?
cunctane prae campo et Tiberino flumine sordent?
an uenit in uotum Attalicis ex urbibus una? 5
an Lebedum laudas odio maris atque uiarum?
'scis Lebedus quid sit: Gabiis desertior atque
Fidenis uicus; tamen illic uiuere uellem,
oblitusque meorum, obliuiscendus et illis,
Neptunum procul e terra spectare furentem.' 10
sed neque qui Capua Romam petit, imbre lutoque
aspersus uolet in caupona uiuere; nec qui

TESTIMONIA.

I 11. 2 sq. Priscianus instit. VII 7, 83: 'Smyrna quid et Colophon, quid Croesi regia Sardis' 7 et 30 cf. Iuuenal. 10, 99—102: 'huius, qui trahitur, praetextam sumere mauis, an Fidenarum Gabiorumque esse potestas et de mensura ius dicere, uasa minora frangere pannosus uacuis aedilis Vlubris?'

VARIA LECTIO.

I 11. AD BVLLATIVM *E γ F λ′* (*a r v et Fran. Lips.*) *add. E:* REVERSVM DE ASIA. 1 lespos *E* 2 cri/si *ε* (crisi *cod. Prisciani*) sardis *Ω′ ς″ schol. Γ* Sardes *ω* 3 Smyrna quid et Colophon? maiora minoraue fama, cunctane prae Campo et Tiberino flumine sordent? *legunt Macleaneus Orellius alii;* minorane fama? *Bentl. et plerique* Zmyrna *ε ψ* 2 *λ* 2 (*ν et Lips.* 1) Zmirna *E γ φ* (*a g r*) Smyrna *ψ* 1 *λ* 1 (*σ et π*) (S *in ψ et λ a miniatore addita*) Smirna *β′ l v* quid et] *aut* quidem et *aut* quidem *codd. Prisciani* cholophon *F λ′ minoraue fama ε* minoraq *E y* [*Mellic.*] minoraue *cett.′ς″* (*et* 4 *Bland.*) minorane *y* [*Reginensis*] 4 Cunctane *E F λ′ ε* (*β′ σ g ν* 2 *v*) Cunctaque *γ* (*ν* 1 *ut uid. π′ a r*) precam poectiberino *γ* 5 ex] *omis. ε u.* 6 *om. σ* 1 6 labedum *γ uu.* 7—10 *ut ex Bullati persona scriptos acceperunt gloss. Γ:* 'Scis] quasi respondit Bullatius Horatio' *et:* 'Sed neque] Horatius' ['hic dialogus est, quantum licuit obseruare ex uotis codd. Bland.' *Cr.*] *cf.* 16, 41 7 quod *y* [1 *Bland. corr.*] glabiis *F λ′* 8 ///us *E* (vie) 9 oblitus stultorum *Stolbergius* Oblitus *ψ* 10 eterra *uel* e terra *F λ′ ε* (*ν* 1 ? *π′ r v*), *item schol. Γ et codd. Lucreti Lucr.* II 1 *sq.*, *quem comparant schol. Γ* & terra *E* exterra *γ* (*ν* [2 ?] *σ a g et β*) a terra *y* [*Fran.*] 11 Set *γ* qui] qu (*sic*) *E* 12 Aspersus *Ω′ ς″ Pph.′* caupana *E*

frigus collegit, furnos et balnea laudat
ut fortunatam plene praestantia uitam;
nec, si te ualidus iactauerit Auster in alto, 15
idcirco nauem trans Aegaeum mare uendas.
incolumi Rhodos et Mytilene pulchra facit quod
paenula solstitio, campestre niualibus auris,
per brumam Tiberis, Sextili mense caminus.
dum licet ac *uoltum seruat Fortuna benignum, 20
Romae laudetur Samos et Chios et Rhodos absens.
tu quamcumque deus tibi fortunauerit horam

TESTIMONIA.

18 cf. Ioann. Saresberiens. policrat. VIII 12: 'ille nunc utitur penula, nunc campestri' 20 ecbasis captiui u. 517 uu. 22—30 florileg. Nostradam. 22 sq. Ioannes Victoriensis I 3 p. 286 B. 'tu — manu' Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 'quamcunque — manu etc.' schol. Lucan. II 651 22 ecbasis captiui u. 616

VARIA LECTIO.

13 furnos *Ω′ ς″ Pph.′ Porf.* fornos *r pr. aut* 1 *Porph.* fürnos *φ λ; sed in φ* ẏ *nihil est nisi signum scholii ad marginem adscripti, in λ scholia desunt. cognationis horum librorum memorabile sane indicium;* furnos *ψ* 14 Et *F* 1 (*l* 1); Ut *λ*, *sed* U *a miniatore* prestantia *γ F* prestancia *λ* *uu.* 15—22 *sic ordinabat Mutherus:* 15. 17. 16. 18. 19. 21. 20. 22 15 Nec·te *φ* Nec te si *v y* nec si te *etiam Pph.′* 16 Idcirco *Ω′ς* (*et π′ cons. β′*) Iccirco *σ* nauem *Ω′ς* (*et π′*) nauim *β′ y* aegaeum *γ* (*v a*) egeum *E φ λ ε* aegeum *ψ* 17 Incolumi *E F λ′* (*β′ π′ a v*) *Pph.′* Incolomi *γ ε* (*v σ g r*) rhodos *E γ F λ′* (*v π′ σ* 2 *a g r et Fran.*) rodos *ε* (*v*) rhodus *σ* 1 (*et β* 1) mytilene *ψ* (*l r*) mitilene *E* mytylęne *ε* myrtilene *λ* mitylene *γ* 1 *φ* mytylene *γ* 2 (*a*) facit quod] fuit quod *Mutherus* 18 Paenula *E* (*v a et π*) *Pph.′ Porph.′*, *ε parum liquet*, Penula *cett.′* solsticio *ε* sosticio *λ* (*sic*) sol*sticio v y* cāprestre *λ* auris *Ω′ ς″* horis *σ* 1 19 caminis *ε* caminus, *interpung. Mutherus uu* 20. 21 *del. Lehrsius* 20 ac] &c *λ* ac *cett.* *ς″* (*et omn. codd. Cruquii*) *ecbasis captiui* et *y* & *v y* uultum *Ω′ ς″* (*et omn. codd. Cruquii*) ultum *y* 21 samos *F λ′ ε* (*v σ g r v et β π Lips. superscr.*) samus *E γ* 1 (*a r et Fran. Lips. pr.*) chios *E F λ′ ε ς″* chius *γ* 1 (*a g r*) rhodos *E F λ′* (*v σ v corr.* 1 *aut* 2 *et π*) rhodus *γ* 1 (*β′ a g r v pr. et Lips.*) rodos *ε* absens *Ω′ ς″* [*uu.* 22 *sq. omis.* 3 *Bland. a* 1. *m.*, *habuit* 1 *Bland.*] 22 quācunq. *E* (*v*) *opp. cett.′ ς″ florileg.*

grata sume manu neu dulcia differ in annum,
ut, quocumque loco fueris, uixisse libenter
te dicas. nam si ratio et prudentia curas, 25
non locus effusi late maris arbiter aufert,
caelum, non animum mutant qui trans mare currunt.
strenua nos exercet inertia: nauibus atque
quadrigis petimus bene uiuere. quod petis, hic est,
est Vlubris, animus si te non deficit aequs. 30

TESTIMONIA.

23 cf. Ouid. remed. am. 93: 'sed propera, nec te uenturos differ in annos' 27. 30 cf. Seneca ep. III 7 (28) 1. 2. 4: 'animum debes mutare, non caelum. licet uastum traieceris mare, . . . sequentur te, quocumque perueneris, uitia . . . quaeris quare te fuga ista non adiuuet? tecum fugis [cf. c. II 16, 19. 20] . . . locum ex loco mutas, cum illud, quod quaeris, bene uiuere omni loco positum sit' 27 florilegium Paris. 8818[a] Hieronymus epist. 16 ad Damasum c. 2 [Vallars. I 42[c]] Pseudoacron uolgatus ad c. II 7, 4; non Acr. Petrus Cluniacensis epist. II 44. VI 47 [biblioth. Cluniac. ed. Marrier. p. 783[b] 956[c]] Hildebertus moral. philos. p. 980 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 28 cf. Senec. dialog. 9 de tranquill. animi 12, 3: 'sine proposito uagantur quaerentes negotia . . . . quorum non immerito quis inquietam inertiam dixerit' 29 sq. 'quod quaeris ubique est, est — aequus' Ioannes Saresberiensis policr. III 8

VARIA LECTIO.

Nostradam. oram *E p. ras.* γ *p. ras.* (π′ *a r* 1 *aut pr. et ille* 1 *Bland.*) *opp. florileg. Nostradam. ecbas. capt.* 23 summanu γ 1 neu Ω′ ς″ (*et* 'multi' *codd. Cruquii*) *Bentl.* nec *v* (*et* β 2) *y florileg. Nostradam. Ioannes Victoriensis* 24 Vt *E* γ φ 2 (σ *a g v*) *florileg. Nostradam.* Tu *F* λ′ ε (β′ *v* π′ *r et* 4 *Bland.*) quocunq. *E* (*v*) *opp. etiam florileg. Nostr.* 25 nam si] demit *Lehrsius* nam ni *Mutherus opp. florileg. Nostradam.* racio λ *u.* 26 *del. Lehrsius opp. florileg. Nostradam.* 27 Caelum Ω′ motant *E* mutat . . . currit *Hieronymus opp. florileg. Nostradam.* qui] ē *florilegium Paris.* 8818[a] 28 Strenua Ω′ ς″ *Pph.′ florileg. Nostradam.* 29 Quadigis ε hic est] h : : : : ε *u.* 30 *om. E* 1, *add. E* 2 *ut uid. in marg.* 30 E*st ulu*bris ε æqus *y* [*Montepess. pr.*] aequus Ω′

XII

Fructibus Agrippae Siculis, quos colligis, Icci,
si recte frueris, non est ut copia maior
ab Ioue donari possit tibi. tolle querellas:
pauper enim non est cui rerum suppetit usus.
si uentri bene, si *laterist pedibusque tuis, nil 5
diuitiae poterunt regales addere maius.
Si forte in medio positorum apstemius herbis
uiuis et urtica, sic uiues protinus ut te
confestim liquidus Fortunae *rius inauret,
uel quia naturam mutare pecunia nescit, 10

TESTIMONIA.

I 12. 1—6 cf. Wernherus de Elmendorf. uu. 1113 sq. [antiqu. Germ. ann. IIII p. 315 H.] 2—6 florileg. Nostradam. 4—6 Hildebertus moral. philos. p. 991 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 68 4 Porph.' ad u. 5 florilegium Paris. 8818[a] 8 sq. Eutyches I 3, 3: 'Hor. epist libro I: ut te confestim largus imber inauret'

VARIA LECTIO.

I 12. AD ICCIVM *E F λ' (v)* AD IIICCIVM *γ (a r)* (AD HICCHEUM *Fran.*); *Fλ' (r) add.*: QUEM (QUAM *λ*) CUM (*om. r*) QUADAM ADMONITIONE (ADMONICIONE *λ r*) LAUDAT. *F λ' (r)*, *cons. ε sed parum liquet* 'Ad Iccium procuratorem Agrippae' *schol. Γ inscr. omis. ν π' σ (et β)* 1 Fructibus Acrillae *Horkelius anal. Hor. p.* 89 *sqq.* icci *Ω' ς'' Porph.' schol. Γ* Iti *cum nummo a. u. c.* 600 *ω et nonnulli recentiorum uu.* 2—4 *del. Mutherus* 3 A ioue *florileg. Nostradam.* querellas *γ a. ras. ε* 2 *(a r)* quaerellas *π'* quaerelas *F λ* querelas *cett. ς' florileg. Nostradam.* 5 laterist] saltim est *florileg. Nostradam.* lateri ē *perexiguo interuallo ψ* laterie *φ (l)* laĩrie[est] *λ* lateriem *γ* lateri, *om.* est *ε y Vincentius* lateri est *E* 6 Diuiciae *λ* poterant *y Vincentius* poterunt *etiam florileg. Nostr.* *uu.* 7—9 *del. Guyetus; sed huc fort. iam respexit Ausonius profess.* 4, 19. 20: 'salibus modestus, felle nullo perlitus, uini cibique abstemius' apstemius *ε* 1 abstemius *cett.' ς'' Pph.'* 8 ['sic uiues protinus. hic in omnibus scriptis est interpunctio' *Cruqu.* (*non in omnibus nostris*)] protinus *Ω' ς'' Pph.' schol. Γ* protenus *Bentl. cum aliis* 9 confertim *coni. Schirachius* liquidus] largus *Eutyches; cf. Hieronym. ad Eust. ep.* 22 *nr.* 32: 'aurum liquescit in litteras' riuus *Ω' ς''* *u.* 10 *ante u.* 7 *pon. Mutherus opp Pph.' Porph.'* 10 motare *E*

uel quia cuncta putas una uirtute minora.
miramur, si Democriti pecus edit agellos
cultaque, dum peregre est animus sine corpore uelox,
cum tu inter scabiem tantam et contagia lucri
nil *paruom sapias et adhuc sublimia cures: 15
quae mare compescant causae, quid temperet annum,
stellae sponte sua iussaene uagentur et errent,
quid premat obscurum lunae, quid proferat orbem,
quid uelit et possit rerum concordia discors,
Empedocles an Stertinium deliret acumen? 20
uerum, seu piscis seu porrum et caepe trucidas,
utere Pompeio Grospho, et siquid petet ultro
defer: nil Grosphus nisi uerum orabit et aecum.
uilis amicorum est annona, bonis ubi quid dest.

TESTIMONIA.

12 sq. huc fort. respexit Lactantius instit. III 23, 4: 'laudatur Democritus, quod agros suos reliquerit eosque pascua publica fieri passus sit' 13 'Peregre — uelox' florileg. Nostradam. 19 'concordia discors' — sed Hor. non nominato — memoratur ap. Donat. ad Terent. eunuch. IIII 4, 53. cf. Lucanus I 98: 'temporis angusti mansit concordia discors' Ouidius metam. I 432 sq.: 'uapor umidus omnis res creat et discors concordia fetibus apta est' Lactantius instit. II 9: 'philosophi quidam et poetae discordi concordia mundum constare dixerunt' 24 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

13 *post* uelox *nescio an interrogationis signum ponendum erat* 15 paruum $\Omega'\varsigma''$ parum *v y* prauum *r* 1 *y* 16 compescant *E ε* ς (*et π' Fran.*) *Pf.* conpescant *γ F λ* (*ν r et β*) conpes. c. *Pph.* cause *λ* quid] qui *λ* temperat *F λ'* (*et π*) *opp. cett.* ς' (*et Lips.*) 17 Stelle *E λ* iusse//ne *ε* iussene *λ* et] an *y* [*Petropol.*] 18 obscurum $\Omega'\varsigma''$ qui proferat *λ* 19 rerum concordia discors $\Omega'\varsigma''$ *Pph.'* discors concordia rerum *v* 20 Enpedocles *γ F ε* stertinū *F λ'* sterninum *ε* [stertinium *etiam omn. codd. Cr.*] 21 piscis *E* 1 (*ν a et π*) pisces *cett.'* ς' cepe *F λ'*, *ε non liquet* 22 grospo *E* petet $\Omega'\varsigma''$ *Pph.' Porph.'* petit *g* ultro $\Omega'\varsigma''$ ultro *γ* (*al ultra*) *cf. Publ. Syr.* 44 *Woelfft.*: 'bis est gratum quod opus est, ultro si offeras' 23 Deffer *γ* nil] nec *v* ecū (*q*) *y* [*π*] equum *λ* aequum *cett.* 24 ['hoc carmen in scriptis fere habet interpunctionem post τὸ annona' *Cruqu.*] quid dest *a pr.* quidē ē *E* 1 *a. ras.* quid deest *cett.' E* 2 ς' (*et Lips.*)

ne tamen ignores quo sit Romana loco res: 25
Cantaber Agrippae, Claudi uirtute Neronis
Armenius cecidit; ius imperiumque Phraates
Caesaris accepit genibus minor; aurea fruges
Italiae pleno defundit Copia cornu.

XIII

Ut proficiscentem docui te saepe diuque,
Augusto reddes signata uolumina, *Vini,

TESTIMONIA.

29 Copiam pleno cornu exhibet etiam Boetius de phil. consol. c. II 2, 5 sq.

VARIA LECTIO.

florileg. Nostradam. (quid de est π) *cf.* DERUNT *laudat. Turiac* II 58 *et codd. Vergilian.* ['in 'V' syncopatum legitur d'est, cum apostropho supra d litteram' *Cruqu.*] quid des *Passeratius* 25 Nec † non non ε (*et* π) Nec tam ε 2 *marg.* Ne tamen *cett.'* ς (*et* β' *Lips.*) Nec tamen v y 26 agrippe λ claudii ε 27 cęcidit γ inperium λ phraates *E* prahates γ ε (β' *a r et* π *Lips.* 2) *Porph. schol.* γ *cons. Porf.* praates *F* (*l*) phrahates σ g v phraätes ν p̆raätes λ PHRAATIS *legitur inscript. Orell.* 628 Tigranes *suspic. Bentleius* 28 frugis y [*Zulichem.* 1 *ut uid.*; fruges *Zulichem.* 2] fruges Ω' ς'' *cf. epist.* I 2, 27 29 defundit γ λ *corr.* (β' 1 σ 1 *a corr. g r pr. et Lips. pr. omn. Bland.*) *Bentl.* defudit *E F* λ' ε (σ *p. ras. a pr.*, n *superscr. ab cod.*, *r corr. et* π) *gloss. r* diffudit v y ω diffundit β' 2 v y

I 13. *REDIT cod. A*; Ω'' = A' (*A a*) *E* γ *F* λ' (λ *l*) ε; ς'' = *aut omn. codd.* β' (β *Fran.*) v π' (π *Lips.*) σ g r v (*a l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*; ς = *aut omn. codd.* ν σ g r v (*a l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur* AD (*om. E*) VINIVM (*sic* λ, *cons. schol.* γ *ubi hanc formam ter habemus*: VINNIVM γ *F* ε *A* 2 *a l r v et Fran.*, VENNIVM *E et Lips.*) ASELLAM (*sic A* 2 ASELLVM *E F* λ' ε *r*, ASELLIVM *v omis.* γ *a et Fran.*) *A' E* γ *F* λ' ε (*r v*); *add. E F* λ' ε (*r*): MONET (MONENS *F* λ') VT CARMINA CAESARI (CES: λ) TRADAT AD VINIV̄ ASINAM RVSTICV̄ y [*Mellicensis*]; *Grunnius* [= *C. Vinnius*] *Fronto legitur in schol.* v 1 sepe *E* φ 1 2 reddas ε *a. ras.* (v 2) y uenni *E* uinni *cett.''* ς'' *Porph.'*; *cum marmoribus scriptis et cum titulis codd.* λ y [*Bern.* 542 *Mellic.*] *schol.* γ *scripsimus* 'Vini'

si ualidus, si laetus erit, si denique poscet;
ne studio nostri pecces odiumque libellis
sedulus inportes opera uehemente minister. 5
si te forte meae grauis uret sarcina chartae,
abicito potius, quam quo perferre iuberis
clitellas ferus inpingas Asinaeque paternum
cognomen uertas in risum et fabula fias.
uiribus uteris per cliuos flumina lamas. 10
uictor propositi simul ac perueneris illuc,
sic positum seruabis onus, ne forte sub ala
fasciculum portes librorum, ut rusticus agnum,
ut uinosa glomus furtiuae Pyrria lanae,

TESTIMONIA.

I 13. 6—8 'Horatius epistularum I: si — inpingas' Priscianus instit. XVIII 4, 50 7 sq. 'quam — impingas' glossarium Mai [class. auct. VIII 148] 8 'clitellas ferus inpingas' Porph.' ad u. 19 9 cf. Pers. s. 5, 152: 'et fabula fies' 10—12 'uiribus — onus' Priscianus l. l. 14 'ut — Pyrrhia lanae' glossarium Mai [class. auct. VIII 255]

VARIA LECTIO.

Ω″ = A′ (A a) E γ F λ′ (λ l) ε: ς″ = aut omn. codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. ν σ g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

3 lectus λ 5 importes *E* (*β′ g l*) inportes *cett.′ ς′* operante hemente *A* 1 6 Site, t *in ras. A′* urit *E y* uret *cett.″ ς″* urat *Priscianus* urget *y* chartae *A′ γ* carthę *E* cartae *F ε* carte λ karte *y* [*Mellic. Valent.*] //carte *v* 7 pocius λ 8 ferus] sero *N. Heinsius improb. Bentl.* impingas *E* (*l et Fran.*) *Porf.* inpinguas *φ a. ras.* (*r* 1 *v*) *y* inpingas *cett.″ ς* (*et β π′*) *Porph.* asine λ 10 diuos *E* lammas *E* (*v*) *y* (lāmas *l*, *uirgula fort. ab alt. m.*) lamas *cett.′ ς″ Pph.′ Porph.′ schol. Γ Prisc. r in ras.* 12 Sepositum *D. Heinsius* Si positū *A* 1 honus *γ ε* *semicolon post* onus *pon. Doederlinus* 13 portes *E* 14 glomus *A′* 1 *E γ* (*π′ σ r et* 1 *Bland.*) *gloss. Γ* glomos *F λ′ ε A* 2 *E* 2 *uar.* (*β′ g et* 3 *Bland.*) *glossarium Mai; schol. Γ:* 'aput Titinium in quadam fabula inducitur ancilla quae lanae glomos (*ν Fran.*; glomus *γ*) furatur et deprehenditur. aspere ex comparatione stultitiae ait. Pyrria autem nomen ancillae in fabula' globos *ν v y* glomen *y* *furtiue A* f//urtiue λ *ε n. l.* pyrria *φ* (*π′ r et β*) *schol. ν*, pirria *cett.″ ς schol. γ; ε n. l.*; purria *Pph.′ cf. inscript.*: 'P. Purreius' *bullett. dell' inst.* 1865 *lectionem libris traditam in suspicionem adduxit Lachmannus Lucret.* II *p.* 408 Proclia *et* Prilia *coni. Ribbeckius*

ut cum pilleolo soleas conuiua tribulis. 15
ne uolgo narres te sudauisse ferendo
carmina quae possint oculos auresque morari
Caesaris; oratus multa prece, nitere porro.
uade, uale, caue ne titubes mandataque frangas.

XIIII

Vilice siluarum et mihi me reddentis agelli,
quem tu fastidis habitatum quinque focis et
quinque bonos solitum Variam dimittere patres,
certemus, spinas animone ego fortius an tu
euellas agro, et melior sit Horatius an res. 5
me quamuis Lamiae pietas et cura moratur,
fratrem maerentis, rapto de fratre dolentis

TESTIMONIA.

15 glossarium Mai [classic. auct. VIII 417. 579] 19 Seruius ad Aen. IIII 409

I 14. 1 'mihi me (om. γ) reddentis agelli (om. E)' schol. Γ epist. I 18, 101

VARIA LECTIO.

15 Et β′ pilleolo Ω″ ς″ y schol. Γ conuiuia γ 16 Nec E y Ne cett.′ ς″ Neu σ a y Bentl. uolgo A 1 F λ′ ε (π′ g r 1) uulgo E γ A 2 ς′ sudauis A 1 17 aures Ω″ ς″ 18 Cesaris E 18. 19 nitere. porro uade, uale: *Bentleius, item legisse uideatur Porphyr. cf. ad serm.* II 6, 30 *ad u.* 19 *adnotauit gloss.* Γ: 'hic uersus non stat, nisi sola auctoritate' 19 Viue v

I 14. AD VILICVM (VILICIVM A VILLICVM *l r v et Fran.*) A′ γ F λ′ (*r v et Fran.*), *add.* F λ′ (v): SVVM DE VARIETATE STUDII (D: V: S: *om.* v). AD AGELLVM E 1 Vilice A′ γ F λ′ ε (v) y [π 1 *Bamberg.* 1 *Barc. Brux.* 1 *Gron.* 1 *Valent.* 1] *Pph.′ Porph.′ schol.* Γ Villice E (β′ σ g r v) reddentis] redimentis y [*Barthii cod. uetustissimus idemque suspectissimus*] *improb. Bentl.* 2 Quę A 3 bariam ε y uariam *cett.″* ς″ (*et* 4 *Bland.*) *cons. Pph.′ Porph.′; v parum liquet*; uaria *y hodieque is uicus Vicouaro appellatur* 5 Euelles ε (β′ r *et Lips.*) Euellas *cett.″* ς (*et* π) oratius A′ γ an rus *Dan. Heinsius, non improb. Bentl., equidem improbauerim propter* rure *u.* 10 *et* rura *u.* 14 '*res* = *Besitzthum*' 6 moratur Ω″ ς″ moretur φ *corr.* λ *corr.* (v *corr.*) y 7 maerentis A′ (v) merentis *cett.′* 7. 8 rapto —

insolabiliter, tamen istuc mens animusque
fert et amat spatiis obstantia rumpere claustra.
rure ego uiuentem, tu dicis in urbe beatum: 10
cui placet alterius, sua nimirum est odio sors.
stultus uterque locum inmeritum causatur inique:
in culpa est animus, qui se non effugit umquam.
tu mediastinus tacita prece rura petebas,
nunc urbem et ludos et balnea uilicus optas. 15
me constare mihi scis et discedere tristem,
quandocumque trahunt inuisa negotia Romam.
non eadem miramur: eo disconuenit inter
meque et te: nam quae deserta et inhospita tesqua
credis, amoena uocat mecum qui sentit et odit 20
quae tu pulchra putas. fornix tibi et uncta popina

TESTIMONIA.

11—13 florileg. Nostradam. 13 Hildebertus moral. philos. p. 980 14 gloss. Mai [classic. auct. VIII 353] 19 'deserta — tesqua' gloss. Mai [cl. auct. VIII 584] cf. Apollin. Sidon. c. 16, 91: 'inhospita tesqua'

VARIA LECTIO.

insolabiliter] *del. E. C. Franckeus et A. Nauckius* 8 mens me animusque *y* [*Barthii cod. uetustissimus*] amat] auet *Bentl. opp. Pph.' et cf. c.* I 2, 50. III 9, 24 spaciis *E λ* obstantia *Ω'' ς'' Pph.'* *uu.* 10—13 *delet Lehrsius* 10 In uentu *A* *uiuentem* *post* beatum *punctum pon. Doederlinus* 11 sors *A' γ F λ' ε ς'' florileg. Nostradam.* res *E* (*σ g*) *y* [1 *Bland. Bruxell.*], *natum tu fallor ex u.* 5; fors *r* 12 Sult' *λ* immeritum *A' γ* (*l*) inmeritum *E F λ ε* (*ν π' σ r v*) *florileg. Nostradam.* imbat *l* iniq. *ε* causatur causamur *Doederlinus* clausai *E* iniquae *E* 13 Incupa *E* in poena *Hildebertus opp. flor. Nostr.* se] te *flor. Nostr.* unquam *E* (*g v*) (ūquam *l*) *flor. Nostr.* 14 tu] tum *gloss. Mai* mediestinus *E pr.* mediastenus *λ uar. y* [*π* 1] *Pf. recte cett.'' ς cons. β' Pph. Porph.' schol. Γ* petabas *A* petebas *γ* (*l*) 15 uidicus *A* 1 *aut pr.* uilicus *cett.' A corr.* (*ν σ a et π* 1) uillicus *E corr.* (*β' g r. v et Lips.*) 16 discedere] discere *A* 17 Quandocunque *E* (*v*) negocia *λ* 18 discon uenit *E* 19 nanq, *E pr.* namq, *E corr.* quae] qua *ε* (1 *an* 2 ?) *A pr.?* (*σ* 1 *a et β* 1 *V*) quae *aperte exhib. A γ F λ'* (*ν σ* 2 *g* 2 *r v et π Fran.*) qui *g* 1 *ut uid.* diserta *E* 20 amęna *λ* 21 Que *λ* tu] *omis. ε* pulcra *ψ λ* fornæx *A* (fornex *a*) fornis *λ' pr.* iunca *E* popine *ε* popinę *π' r y* popina *cett.'' ς'*

incutiunt urbis desiderium, uideo, et quod
angulus iste feret piper et tus ocius uua,
nec uicina subest uinum praebere taberna
quae possit tibi, nec meretrix tibicina, cuius 25
ad strepitum saltas terrae grauis: et tamen urges
iampridem non tacta ligonibus arua bouemque
disiunctum curas et strictis frondibus exples;
addit opus pigro rius, si decidit imber,
multa mole docendus aprico parcere prato. 30
nunc age, quid nostrum concentum diuidat, audi.
quem tenues decuere togae nitidique capilli,
quem scis inmunem Cinarae placuisse rapaci,
quem bibulum liquidi media de luce Falerni:
cena breuis iuuat et prope rium somnus in herba; 35
nec lusisse pudet, sed non incidere ludum.
non istic obliquo oculo mea commoda quisquam

TESTIMONIA.

23 cf. Apollinar. Sidonius epist. VII 17, 21: 'angulus iste placet paupertinusque recessus' 36—38 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

23 ferex *A* ferat *ψ uar.* tus *Ω″ς′* (*et β*) *Porph.′* thus *ν σ* otius *A ψ λ′* uṇa *A* (*l*) 24 *Nec* uicina *E* prebere *γ λ* 25 Que *λ* possit *E F λ′ε* (*π′g r v*) posset *A′γ* (*ν σ*) meretrix *Ω″ς″* meritrix *ν g* tibicina ē *γ* 26 ire *λ* urges *E γ F λ p. ras.* (*β′ ν σ l r v*) urgues *A′ λ a. ras. ε* (*g*) *Pph.′* 27 bouenq; *λ* 28 Disiunctum *Ω″ς″* (*et omn. codd. Cruq.*) *Pph.′* Deiunctum *y Lam binus* exples frondibus *E pr.* frontibus *ε pr.* 29 Addidit *A* (*sed tertia* d *in* t *mutata*) pygro *λ* rius *y* [*Montepess.*] riuus *Ω″ς″* si] sicū *E* 30 ducendus *A′* (*ν* 1 *aut pr.*) pairo *A* prato *cett.′* *ς″* campo *y* 31 c̄sensū *E* concentum *l* 32 toge *λ* 33 inmunem *A′γ ε* (*σ r v*) immunem *E F λ′* (*ν*) cinarae *E γ φ corr. λ corr. ε* (*σ a r et π Fran.*) cinerę *A* cinyrae *F λ a. corr.* (cinyre *l*) *uu.* 34—40 *sic ordinabat Hitzigius:* 34. 39. 36—38. 40; *u.* 35 *del. Gruppeus et Hitzigius* 35 Cena *A E* (*g r v*) Caena *cett.′* rium somnus] riuos omn' *ε* rium *A* riuo *ε* riuum *cett.′ς″* (*r* 1 *n. liqu.*) *u.* 36 *del. Lehrsius opp. florileg. Nostradam.* 36 s. *E* incidere *ε* *uu.* 37. 38 *del. Gruppeus opp. florileg. Nostradam.* 37 oblico *A λ pr.* obliquo *cett. ς″ florileg. Nostradam.* commoda] quomode *A*

limat, non odio obscuro morsuque uenenat:
rident uicini glaebas et saxa mouentem.
cum seruis urbana diaria rodere mauis; 40
horum tu in numerum uoto ruis: inuidet usum
lignorum et pecoris tibi calo argutus et borti.
optat ephippia bos piger, optat arare caballus:
quam scit uterque, libens, censebo, exerceat artem.

XV

Quae sit hiemps Veliae, quod caelum, Vala, Salerni,
quorum hominum regio et qualis uia (nam mihi Baias

TESTIMONIA.

38 cf. Sidon. Apoll. ep. III 22: 'non reliquisti cur uenenato morsu secere' 40 gloss. Mai [class. auct. VIII 159] 41 sq. 'inuidet — horti' Priscianus instit. XVIII 18, 138 42 glossarium Mai [classic. auct. VIII 134] 43 sq. florileg. Nostradam. Hildebertus moral. philos. p. 980 43 'optat ephippia bos piger' gloss. Mai [cl. auct. VIII 196]

VARIA LECTIO.

39 glaebas *A'* glebas *cett.'* ς' *cons.* β' 39 *sq. fuerunt qui non post* mouentem *sed post* seruis *punctum ponerent; gloss. Γ:* 'incerta distinctio'; *ut nos distinxit etiam Porph.'* 40 tu *post* seruis *inserebat Bentl. gloss. Γ:* 'deest tu' diaria Ω'' ς'' *Pph.' schol. Γ* 'diaria] aliter cibaria' *gloss. Γ et schol. Γ* cibaria *g r* ι *y* [*Bruxell.*] maius *A'* 41 *H*orum ψ 42 & pecoris & tibi *A* pecorum *glossarium Mai* argutus] insignis *glossarium Mai* orti *A'* λ 43 ephippia *A' E* ε *schol. Γ* ephipia γ ephypia *F* λ' pier ε *exceptis codd. v Basil. qui post* bos *interpungunt, distingunt post* piger *omnes codd. qui distinctiones habent* (*non interpung.* λ ε *g Bambergens.*) *aut de quibus notauimus* (*A' E* γ *F* β' *v l r Barcin. Bruxell. Lips. Mellicens. Nostradam. Parisin.* 7976. 8214. 8216 *Petropolit. Reginens. Sorbonens. Valent.*) *schol. Γ Hildebertus cons. glossar. Mai; cf. Fea ad h. l. et Meineki praefat. p.* XXXVI *sq.; post* bos *interpung. Bentl., utrobique cod. a u.* 44 *del. Lehrsius opp. florileg. Nostradam.* 44 *scit* ε ẽxcerceat *A*

I 15. AD NVMONIVM VALAM *A'* γ *F* λ ε (*v et Lips.* 4 *Bland., cons. r et Fran.*); *y* [1 *Bland.*] *add.*: 'De lauacris frigidis'; *titulo carent E* (*v* σ *g l* ι *et* β π) *et E* ι *continuauerat hanc epistulam praecedenti complures coniecturas Lehrsii lege in Fleckeiseni annal. philol.* LXXXVII 539 1 QUEM *A* hiems *E*? (*a g et* π *cons.* β' *v*

Musa superuacuas Antonius, et tamen illis
me facit inuisum, gelida cum perluor unda
per medium frigus. sane murteta relinqui 5
dictaque cessantem neruis elidere morbum
sulpura contemni uicus gemit, inuidus aegris
qui caput et stomachum supponere fontibus audent
Clusinis Gabiosque petunt et frigida rura.
mutandus locus est et deuersoria nota 10
praeteragendus *equos. 'quo tendis? non mihi Cumas
est iter aut Baias' laeua stomachosus habena
dicet eques, sed equi frenato est auris in ore;)
maior utrum populum frumenti copia pascat
collectosne bibant imbres puteosne perennis 15

TESTIMONIA.

I 15. 5 'sane murteta relinqui' glossarium Mai [classic. auct. VIII 338]

VARIA LECTIO.

Pf.) hiemps *cett.* ς *Pph.*; hyemf *l* celū λ ualla ε *a. ras.* [?] (σ) uala *cett.*'' ς'' 3 supuacua *F* 1 *ut uid.* supuacuas// λ' 4 perluor *E γ F λ'ε* (*β'ν σ g r v et Lips.*) *Porph.*' perriuor *A' y* [*π* 1 *ut uid.*] peruehor *y gloss. Γ uar.* (*et codd. Bland. uar.*) perheor *y* [*Valent.* 1] proluor *l* 2 *cf. Ouid. fast.* V 435 *metam.* III 173. IIII 310. *Auien. progn.* 316: 'maior sola perluet imber' 5 murteta *A' γ φ λ pr. λ'* 2 ς (*et β cons. π'*; *l* 1 *n. l.*) *schol. Γ gloss. Mai* murteca *ψ* mur&a *E* 1 myrteta *λ corr. E* 2 *Pph.*' *Porph.*' myrteca *ε* mirteta *A corr.* (*v et Fran.*)

7 Sulpura *A' gloss. γ* Sulpura *y* [*π*] Sulphura *cett.*' ς' (*et Lips.*) *schol. Γ Pph. cons. Porph.*' contempni *A' F λ'ε* (*β'ν σ corr. r v*) contemni *E γ* (*g et π*) 8 supponere *Ω*'' 9 Clusinos *E* 1 (*et V*) *y Cuninghamus Stallbaumius* Clusinis *cett.*'' ς'' glabios *F λ' ε* 10 Motandus *E* deuersoria *A'* (*et V*) *Pph.* diuersorria *λ* diuersoria *cett.* ς' (*et rell. Bland.*) *Pf. cons. π'* 11 Preteragendus *γ pr. F λ* equus *Ω*'' ς *om. g* 1 12 laeua *y* [*Bamberg. Barcin. Bruxell. Mellic.*] leua *Ω*'' ς'' stomachosus *E γ F λ'* ς'' stomachus *A* (σ) *y* stomachosus *ε* stomachatus *r* 2 *y* stomachandus *v*; *r* 1 *non liqu.* abena *A* 13 Dicit *E* aeques *F λ* ut equis *Horkelius* set *γ* equi *A' E F λ'γ* 2 ς' *Pph. Porph.*' *schol. Γ* qui *γ* 1 equis *ε γ uar.* (*π'r v a. ras.*) *Pf. Bentleius* 'in equi ore frenato est quaedam, inquit, auricula' *Porph.*' 14 'hunc uersum quidam principiis iungendum putant' *gloss. l'* 15 ymbres *ε* puteosne *Ω*'' ς' (*et V*) puteosque *β'v y*

iugis aquae: (nam uina nihil moror illius orae.
rure meo possum quiduis perferre patique;
ad mare cum ueni, generosum et lene requiro,
quod curas abigat, quod cum spe diuite manet
in uenas animumque meum, quod uerba ministret, 20
quod me Lucanae iuuenem commendet amicae;)
tractus uter pluris lepores, uter educet apros,
utra magis piscis et echinos aequora celent,
pinguis ut inde domum possim Phaeaxque reuerti:
scribere te nobis, tibi nos adcredere par est. 25

TESTIMONIA.

17 [Sergius] explanat. in Donatum lib. I p. 511 K. 19 sq. cf. ecbas. capt. 730. 736: 'ad mensam uado, perfortia uina requiro . . . quod curas abigit, quod linguae uerba ministrat' 22. 23. 25. Porph.' ad u. 1 22 Priscianus instit. VII 7, 34 25 schol. Γ ad u. 2

VARIA LECTIO.

puteosue *y* perennis *A′ε* (*ν et β π*) *y* [*Bamberg. Barcin. Bruxell. Gron. Montep. Zulich.*] perennes *E* (*σ g*) perhennes *γ F λ′* 16 Iugis *A′ γ F λ′ ε E* 2 *uar.* ς″ (*et* 3 *Bland.*) *gloss. Γ* Dulcis *E λ uar.* (*g* 1 *r et V*) *gloss. Γ uar.* Dulcis *v* † iugis horae *ε* 17 possim *ε y* possum *cett.*″ ς″ quiduis *uel* quid uis *Ω*″ ς″ quod uis *y* [*Gronou.*] quoduis *Nic. Heinsius improb. Bentleio et opp. Sergio* sufferre *v y* pati quæ *A u.* 18 *omis. ε* 18 ueni *Ω*″ ς (*et β′ π*) uenio *γ* 2 (*σ et Lips.*) *y* 21 lucane *λ* Iuuenē, *maiore* I *A* (*l*) commendat *A′ γ ε* (*β′*) *Porf.* commendet *cett.*′ ς′ *Porph. schol. Γ* cōmodet *g pr.* 22 inī *A* pluris *A′ E γ* 1 *ε* (*π′ r*) *y* [*β Bamberg. Bruxell. Gronou. pr. Reginens. pr.*] *Priscianus* plures *F λ′* ς *Porph.′ ad u.* 1 utere ducer& *A* uter *educet a* 23 piscis *E* pisces *cett.*″ ς″ *Porph.′ ad u.* 1 caelent *F λ′* 24 phaeax *A* (*et β′ π*) pheax *cett.′* ς phægax *y* [3 *Bland.* (?)] Pheggax *coni. Cruquius opp. Pph.′ Porph.′*

25 'hic uersus principia epistulae conclusit' *schol. Γ ad h. u. cons. gloss. Γ; et schol. Γ ad u.* 2: 'hic ponendus ultimus uersus: scribere te nobis, tibi nos accredere fas est' adcredere *E Porph.′ ad u.* 1 ad credere *l a. ras.* at credere *F ε* (*et Lips.*) accredere *λ* ς (*et β*) ac credere *A γ* (*ν l p. ras. et Fran.*) hoc credere *y* [*π* 1 *ut uid.*] par] dignum *y* [*Petropol.*] 26 *noua epistula, cui inscriptum* AD MAENIVM (MEN: *F a* 2 *r v*) *F* (*a* 2 *r v et Lips.*) *noua epistula sine hoc titulo E ε* ς′ (*et π*) *continuantur sequentia antecedentibus in A′ γ λ′ Porph.* (*sed in Porf. maior littera initialis*) *schol. Γ, ubi:* 'quia de se ut luxurioso locutus erat, subiecit de Maenio fabulam'

Maenius, ut rebus maternis atque paternis
fortiter absumptis urbanus coepit haberi
scurra, uagus, non qui certum praesaepe teneret,
inpransus non qui ciuem dinosceret hoste,
quaelibet in quemuis obprobria fingere *saeuos, 30
pernicies et tempestas barathrumque macelli,
quicquid quaesierat, uentri donabat auaro.
hic, ubi nequitiae fautoribus et timidis nil
aut paulum abstulerat, patinas cenabat omasi
uilis et agninae tribus ursis quod satis esset, 35

TESTIMONIA.

29 cf. Manilius V 494: 'nec pacem bello, ciuem discernet ab hoste' 31 cf. uita Benedicti abbatis Clusensis c. 13 [Pertz. XIIII = XII 205]: 'talis ergo pernicies et tempestas baratrumque macelli annis plurimis sanctum Dei uirum . . . uexauit' 32 cf. eiusdem c. 12 [p. 205]: 'quicquid undecumque compilare poterat, uentri donabat auaro' 34 'patinis caenabat omasi' glossarium Mai [classic. auct. VIII 394]

VARIA LECTIO.

26 Maenius *A′ E γ* (*cons. ν*) *Pph.′ Porph.′ schol.* ε Menius *cett.′* (*m* enuus *g*) Mallius *Beckerus mus. Rhen.* V 373 27 cepit *γ editorum plerique post* haberi *interpungunt*, *nos cum codicibus quibusdam et Doederlino post* scurra *distinguere maluimus* 28 praesaepe σ presepe *γ λ* praesepe *uel* p̄sepe *cett.′ Pph.′* 29 Inpraisus *A* Impransus *E* (*β′ l*) Inpransus *cett.′ ς′ Pph.′* ciuem] uicem *E* 1 (*r* 1 *et π* 1) cui est *ν* dinosceret *Ω″ ς′* (*et β*) disnosceret *y* [*Fran.*] hostē *E* (*a* 2 *uar.*) 30 Quelibet *γ* opprobria *A* (*g ν*) opppria *E* obprobria *cett.′ ς″* fingere] stringere *Nic. Heinsius improb. Bentl.*, fundere *Schraderus:* probra fingere *apud Sallust. Iugurth.* 44, 5 crimina fingere *apud Ouid. epist.* 12, 177 *Cic. in Verr.* I 5, 15. *Ammian. Marcell.* XVII 11 seuus *E* saeuus *cett.″* (*et* 2 *Bland.*) certus *y* [2 *codd. Bland.* (?)] dirus *y* [*Montepessul.* 1] *post* saeuus *punctum pon. Doederlinus* 31 Pernities *γ* (*l*) Pernecies *ν* barathrum *A* baratrum *cett.′ ς″* 32 Quicquid *Ω″ ς″* Quidquid *g* quesierat *λ* quæsierat *A* donabat *A′ E γ λ uar.* (*β′ σ g*) *uita Benedicti* donarat *F λ′ ε* (*ν π′ r et* 4 *Bland.*) donarat *ν* donaret *Bentleius* 33 hinc ubi *Doederlinus* nil ubi *Lehrsius* nequicie *λ* 34 caenabat *γ F ε* (*π′ r l*) cenabat *A′ E λ g ς′* celabat *ν* *post* omasi *cum codicibus quibusdam interpungit Bentl.* *u.* 35 *erasus* ε 1, *add.* ε 2 agnini *A′ γ λ E* 2 *φ* 2 *ε* 2 (*ν σ g l* 2 *r et Lips.*) agninae *ψ* (*β′* 2 *l* 1 *et*

scilicet ut uentres lamna candente nepotum
diceret urendos. correctus Bestius idem,
quicquid erat nanctus praedae maioris, ubi omne
uerterat in fumum et cinerem, 'non Hercule miror'
aiebat 'siqui comedunt bona, cum sit obeso 40
nil melius turdo, nil uolua pulchrius ampla.'
nimirum hic ego sum: nam tuta et *paruola laudo,
cum res deficiunt, satis inter uilia fortis:
uerum ubi quid melius contingit et unctius, idem
uos sapere et solos aio bene uiuere, quorum 45
conspicitur nitidis fundata pecunia uillis.

TESTIMONIA.

uu. 42—46 'Ego tuta — uillis' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

π 4 *Bland.*) agmine *E* 1 agnine φ 1 (β′1) agminę *v* esset] e& *E natum ex* e& 36 lamna Ω″ (π′ *g r*) lamma *v* 1 σ *v* 37 correctus *A′ γ ε ψ uar.* (*v σ l* 1 *ut uid. r v corr.? et β Lips.* 3 *Bland.*) correptus *E F λ* (*g l* 2 *v pr.? et π Fran.* 1 *Bland.*) *y* [*Mellic.*] *cf.* II 1, 129 correptor *y* II 1, 268 porreptus *E pr.*; corrector *v* 2 *uar. Lambinus Bentl. codd. partim post* bestius *partim ante* bestius *partim omnino non interpungunt* 38 Quicquid Ω″ ς′ Quidquid *g* (Quicquid π) Siquid *y Bentl.* nanctus *ε* natus *λ pr.* nactos *E pr.* nactus *cett.′ ς″* pręde *A* prede *E* p̄de *λ* omnē *E* 39 Verteret *E ψ pr. ε* Verterat *cett.″ ς″ Pf. Porph.′* Verterat *v* Vertat *Pph. optimi scriptores indicatiuum usurpare solent cf. Madvig. gramm. Lat.* § 359 ercule *λ* 40 siq*vi* *E* si q//// *g* sibi *λ pr.* bona Ω″ ς″ (*et omn. codd. Cruq.*) bene ω; *Senec. epist.* 122: 'multi bona comedunt, multi amicas habent' obęso *ε* (*l et π*) oboeso φ 41 uolua *F λ′ε y* [*π Bamberg.* 1 *codd. Bland. alii*] ulua *E corr.* uiua *E pr.* uulua *A′ γ φ corr. λ′*2 ς′ pulchrius] dulcius *y* 42 tuta] tua *F pr.* ////*tuta E* paruala *A* paruula *cett.′ ς″ floril. Nostr. uu.* 43 *sq. post u.* 38 *pon. A* 1 (*σ g et π* 1) *uu.* 43 *sq. post u.* 39 *pon. γ* (*a*) *post u.* 41 *pon. y* [*Bruxell.* 1] *uu.* 43 *sq. recte pon. E F λ′ A* 2 *ε* 2 (*β′ v corr. σ corr. r v et π* 2) *florileg. Nostr. uu.* 43 *sq. aut omisisse aut inter uu.* 34 *et* 36, *ubi duo uersus erasos esse apparet, posuisse uideatur ε* 1; *u.* 43 *om. y* 1 *aut pr.* [*Lips.*], *add. in marg.*; *u.* 44 *om. v pr.*, *add. in marg.*; *u.* 44 *hic om. et post epist.* 16, 19 *inserit y* [*Valent.* 1] 43 defitiunt φ 45 aio] alio *F λ′ε* 1 (*π′*) animo *florileg. Nostradam.* 46 nidis *ε* uallis *F* 1 *λ′* (*et π* 1)

XVI

Ne perconteris, fundus meus, optime Quinti,
aruo pascat erum an bacis opulentet oliuae,
pomisne et pratis an amicta uitibus ulmo,
scribetur tibi forma loquaciter et situs agri.
continui montes si dissocientur opaca 5
ualle, sed ut ueniens dextrum latus aspiciat Sol,
* laeuom discedens curru fugiente uaporet:

TESTIMONIA.

I 16. 5—10 florileg. Nostradam. 5 sq. 'continui — ualle' Pseudoacron uolgatus ad c. I 17, 11

VARIA LECTIO.

I 16. AD QVINTIVM (QVINTINVM *A* QUINTŪ *a*) *A'γ* (*v et Fran.*) AD QVINTIVM (UINTIVM *E* QUIM TIUM λ) DE SITV (DESITUM λ) AGRI (AGRIS *E*) SVI (*omis.* λ) *E F* λ (*r et Lips.*) 'Quintium alloquitur de situ agri sui' *schol. Γ* 1 perconteris *Ω'* (*ν π' σ pr. g et β cons. a*) *Pph.' Porph.'* percuncteris *v* quinti *Ω'' ς'' Porph.' schol. Γ* quincti *g* (*et V*) 2 piscat ε herum *F λ' ε* (*ν σ r a. ras. v*) erum *cett.'* (*g r p. ras.*) bacis *Ω'' ς* (*et β' π Lips. p. ras.* 4 *Bland.*) opulentet *num Horatianum sit dubitat Rothmaler. de Horatio uerborum inuentore p.* 30 oliue *E* 1 λ 3 Pomisne *Ω'' ς''* Pomisue *y* [1 *Bland. cum aliis*] an pratis *E* 1 (*g*) *y* [1 *Bland. Montepess. Regin.* 2 *Valent.*] *Bentl.* at pratis *E* 2 et pratis *cett.'' ς'' cf. appar. crit. art. poet.* 116 *et cf. epist.* I 18, 102 *sq.* amica *E* 1 φ *uar.* amicta *cett.'' ς'' Pph.' Porph.' gloss. ν cf. Ouid. met.* X 100: 'pampineae uites et amictae uitibus ulmi' *ex P.* III 8, 13: 'non hic pampineis amicitur uitibus ulmus' iuncta σ uictib. *A* & *supra u. E* 5 si *E pr.* γ (σ *a*) *y Pph.* sci *A* s//i *g* ni *E corr. F λ' ε γ uar.* (*β' ν π' ν*) *cons. schol. Γ*: 'nisi dissociarentur ipsi montes ualle' nisi *r* (*superscr.* i ni) *y* [*Barcin. Basil.* 2 *Parisin.* 8216 *in marg.*] *Pf. florileg. Nostradam. Porph.' corruptus:* 'continui montes si dissocientur] deest quidem et sedit. aut si continui fidem sotientur opaca ualle (ualde *Porph.*)' *sic Monac. et Wolfenbuttel., non ut apud Paulyum et Hauthalium legitur. tum secuntur in Porph.' haec:* 'unde intellegitur (intelligitur *Porf.*) agrum suum uallemque inter continuos montes iacere' *lectio* 'ni' *improbanda est, quod tum imperfectum coniunctiui ponendum erat cf. Krügeri gramm.* § 639[a]; *praeterea cf. Plin. epist.* V 6: '. . . uideas . . . audias . . . putes . . .'; 'continui' *uero interpretandum est:* '*hart aneinander stoszende, unmittelbar aufeinander folgende*' dissotiantur *florileg. Nostradam.* 6 s, *E* aspiciat *Ω'' ς''* 7 Leuum *γ* Leuum *ψ λ florileg. Nostradam.* Laeuum *cett.'* discedens *Ω'' ς'*

temperiem laudes. quid? si rubicunda benigni
corna uepres et pruna ferant? si quercus et ilex
multa fruge pecus, multa dominum iuuet umbra? 10
dicas adductum propius frondere Tarentum.
fons etiam riuo dare nomen idoneus, ut nec
frigidior Thraecam nec purior ambiat Hebrus,
infirmo capiti fluit utilis, utilis aluo.
hae latebrae dulces, etiam, si credis, amoenae, 15
incolumem tibi me praestant Septembribus horis.

TESTIMONIA.

12—17 florileg. Nostradam. 12 'hic (sc. Digentia riuus) est, de quo ait: fons — idoneus' Porph. ad epist. I 18, 104 cons. schol. d ibidem 16 item Ausonius edyll. 8, u. 9 p. 170 Bipont. hexametrum finit: 'Septembribus horis'

VARIA LECTIO.

descendens π' *r y* ω discendens *florileg. Nostradam.* decedens *Bentl.*, *sed cf. Ouid. met.* III 91 *sq.*: 'et lux tarde discedere uisa praecipitatur equis, et aquis nox surgit ab isdem' curru Ω'' ς'' *flor. Nostr.* cursu *y* [*V Par.* 8216] 8—10 *in interpunctione secuti sumus Doederlinum* 8 quid si Ω (*v g v et* β π *omn. Bland.*) quidsi// *y* [*Lips.*] quod si σ (*et Fran.*) *y* quodsi *a l r* 1 *y cf.* I 19, 12 *Stat. Theb.* VII 173 *sq.* hinc et *floril. Nostr.* //rubicunda γ benigni *A' E* γ φ *corr.* ε *corr.* (σ *g l* 2 *et Fran.* 2 *Bland.*) benigne ψ (*l* 1 *et* β 2 π 2) benigne φ *pr.* λ ε *pr.* γ 2 *uar.* *E* 2 (*v* π' *r v et* β 1) *florileg. Nostradam.* 9 Conua *A* Cornua *a* 1 ferant Ω'' ς (*et* π' *Fran.*) ferunt *flor. Nostr.* *Bentl. ex coniectura* ferent *y* [β] si *E F* λ' ε (*v g r*) *omis.* *A'* 1 et γ *A'* 2 (β' σ *et* π: & si *Lips.*) hinc *florileg. Nostradam.* ni *y* [*codd. Bland.?*: 'ni quercus, ut uolunt Blandinii' *Cruqu.*] 10 iuuet *A' E* γ *F* λ' ς'' iuuat ε (σ) *florileg. Nostradam.* *Bentleius* iuuet *v* 11 Discas *A* Dicas & adductũ *E* 13 thraecã *A'* (*v cons.* π) threcam *F* 1 λ' *pr.* thracam *E* γ *F corr.* λ *corr.* ε 1 (σ *g r*) *tracam* ε trecam *y* [*Petropol.*] tracham *v flor. Nostr.* 14 utilis · utilis *E* γ *F* λ' (*v* σ *a g v et* β) *florileg. Nostradam.* utilis, *omisso alt.* utilis, ε 1 aptus et utilis φ *corr.* (π' *r et Fran.*) apt& aluo; utilis *A cf. uariam lectionem u.* 59 15 Kalatebre λ dulces etiam si credi Camenae *Hamacherus* et (iam si credis) amoenae *Bentl.* etiam si] he si mihi *flor. Nostr.* etia *A* etiam *cett.' cons.* ς'' *cf. Plinius ep.* V 17: 'scripta elegis erat fluentibus et teneris et enodibus, sublimibus etiam, ut poposcit locus' *Petron. sat.* 84: 'quam Graeci Monocnemon uocant, etiam adorant' amoene γ amice σ 16 Incolumem *E F* λ' (*a r et Lips.*)

tu recte uiuis, si curas esse quod audis.
iactamus iam pridem omnis te Roma beatum;
sed uereor, necui de te plus quam tibi credas,
neue putes alium sapiente bonoque beatum, 20
neu, si te populus sanum recteque ualentem
dictitet, occultam febrem sub tempus edendi
dissimules, donec manibus tremor incidat unctis.
stultorum incurata pudor malus ulcera celat.
siquis bella tibi terra pugnata marique 25
dicat et his uerbis uacuas permulceat auris:
'tene magis *saluom populus uelit an populum tu,
seruet in ambiguo qui consulit et tibi et urbi,
Iuppiter,' Augusti laudes adgnoscere possis:
cum pateris sapiens emendatusque uocari, 30
respondesne tuo, dic sodes, nomine? 'nempe

TESTIMONIA.

19 cf. Seneca epist. 80, 9: 'intus te ipse considera: nunc qualis sis, aliis credis' Caton. dist. I 14 ≃ Io. Saresb. policr. III 5: 'plus aliis de te, quam tu tibi, credere noli' uu. 20—24 florileg. Nostradam. 20 Charisius p. 268 K. uu. 30—33. 36—79 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

Incolumen *A* ε (β′ *v et* π 1) *flor. Nostr.* Incolomem γ ς septembrius *E* 1 septembrib, ε *u.* 19 *post u.* 20 *pon.* γ [*Mellicens.*] 19 Set γ *opp. cett.'' Pph.'* tibi] *omis. A* 1 20 alium a sapiente *florileg. Nostradam.* 21 Seu *E* 22 ocultam ε febrem Ω″ ς″ *florileg. Nostradam.* tempus Ω′ ς′ (*et Lips.*) *florileg. Nostradam.* pectus *a* legit & pect' tenpus *g y gloss.* Γ *uar.* (subtempus γ) //// *y* [π] 24 cęlat *F* ε 26 permulceat Ω″ ς″ demulceat *v y* auris *A′ E* 1 γ *pr.* (π′) aures *F* λ′ ε ς′ 27 saluum Ω″ ς″ *Pph.'* 29 Iupiter γ *F* λ′ (*r*) Iuppiter *cett.'* ς″ *Porph.'* adgnoscere *A* 1 *E Porph. ad u.* 25 adcognoscere *a* agnuscere ε *ut uid.* agnoscere *cett.'* ς″ *Porph.'* cognoscere *y* [*Mellicens.*] 'possis] interrogatiue' *gloss.* Γ possis cum, pateris *Porph.'* 30 pateris γ *F* λ′ ε (*g v et* π *Lips.* 2 *superscr.*) *et fort. A* 1 [?] *flor. Nostr.* poteris *v a r* (*et Lips.* 1) cupias *E A* 2 (β′ σ) *aut* pateris *aut* poteris *A* 1 31 Respondens ne ε respondesne? tuo dic sodes nomine! *interpung. Doederlinus opp. gloss.* Γ *et cf. Pers.* 4, 46 *sq.*: 'egregium cum me uicinia dicat, non credam?' *contra Horkelius anal. Hor. p.* 147 *distinguit:* tuo 'dic sodes' 'nomine] et hoc interro-

uir bonus et prudens dici delector ego ac tu'.
qui dedit hoc hodie, cras, si uolet, auferet, ut si
detulerit fasces indigno, detrahet idem.
'pone, meum est' inquit: pono tristisque recedo. 35
idem si clamet furem, neget esse pudicum,
contendat laqueo collum pressisse paternum,
mordear obprobriis falsis mutemque colores?
falsus honor iuuat et mendax infamia terret
quem nisi mendosum et medicandum? uir bonus est quis? 40
'qui consulta patrum, qui leges iuraque seruat,
quo multae magnaeque secantur iudice lites,
quo *res sponsore et quo causae teste tenentur'.

TESTIMONIA.

39 sq. 'falsus — mendacem' Ioannes Saresberiensis policr. III 14 39 Hildebertus moral. philos. p. 993 uita Godefridi comitis Capenbergensis c. 5 [Pertz. XIIII = XII 520] 'falsus honor iuuat' Wernherus de Elmendorf. u. 1194 [antiqu. Germ. ann. IIII p. 317 H.]

VARIA LECTIO.

gatiue' *gloss.* Γ *cf.* I 10, 22 tuo] tu^{o} *F* (*et Lips.*) tuo *ν* tu o *λ* tu///o *l*; *r in ras.* tu *y* 33 ut si *A′ E γ λ uar.* (*β′* 1 *ν σ g l p. ras. et π*) aut si *F λ′ ε* (*β′* 2 *r v et Lips.* 1) idem *florileg. Nostr.* ausi *λ pr.* 34 fasces *Ω″ ς″* indigno *ε* detrahet *E F λ′ ε A* 2 *ς′* (*et Fran.*) detrahit *A′ γ λ uar.* (*σ et β*) 35 inquid *A E* 1 *γ* 1 *φ* 1 *recte cett.′ ς″* tristis] tacitus *Lehrsius* recedo] repono *E pr.* 37 p̄sisse *ε* 38 opprobriis *A* (*v*) *florileg. Nostradam.* opppriis *E* obprobriis *γ F λ′ ε ς* (*et π′ Fran.*) mutemq.^{ue} *A* colores *Ω″ ς′ schol. E florileg. Nostradam.* coloris *π′ r* 1 *y* colorem *y schol. Γ pro interpretatione punctum post* colores, *non interrogationis signum pon. Bentl.*, *et post* idem *u.* 36 *comma* 39 humor *ε* et] aut *Ioannes Saresberiensis opp. uita Godefridi et Hildebert.* medax *A* 40 Niquē mendosū & m̄dicum *E* medicandum *E* 1 *γ F λ ε* 2 (*r p. ras. et π p. ras. Lips. pr.* 4 *Bland.*) *Fph.′ Porph.′ Bentl.* mendicandum *ε* 1 (*g* 1 ? *l* 1 *r a. ras. et π a. ras.*) mend*acem A* mendacem *A* 2 *E* 2 *uar. γ* 2 *uar. ψ uar.* (*β′ ν σ a corr. g* 2, *l* 2 *et Lips. corr.*) *florileg. Nostr. Io. Saresber.* (mend^{a}//cē *a*) mendicum *A* 1 ? *E* 2 (*a pr.* ? *g* 1 ?) † medicandum mendacem *v* qui *φ uu.* 41—43 *interrogatiue accipiunt gloss. Γ et Doederlinus*, *ironice Porph.′ schol. Γ et uide epist.* I 11, 11 41 særuat *A u.* 42 *omis. γ pr.*, *add. in marg.* serantur *γ* 1 (*g* 2) 43 res sponsore *y* [*V*] *aut nescio an ipsius Cruquii emendatio*

sed uidet hunc omnis domus et uicinia tota
introrsum turpem, speciosum pelle decora. 45
'nec furtum feci nec fugi' si mihi dicat
*seruos: 'habes pretium, loris non ureris' aio.
'non hominem occidi.' 'non pasces in cruce coruos.'
'sum bonus et frugi.' renuit negitatque Sabellus:
'cautus enim metuit foueam lupus accipiterque 50
suspectos laqueos et opertum miluus hamum.
oderunt peccare boni uirtutis amore;

TESTIMONIA.

45 cf. Persius 4, 14: 'summa nequiquam pelle decorus' 48 cf. ecbas. capt. 1117: 'hos repetens ludos enutriat in cruce coruos' 50—52 Hildebertus moral. philos. p. 995, inter uu. 51 et 52 inserto: 'oderunt peccare mali formidine poenae' idem uersus in margine ad u. 52 adscriptus in γ, post u. 52 apud Vincentium et Iohannem de Monsterolio 52 Ratherus Veronens. exc. ex dialogo confessionali 21 p. 264 Ball. idem de translat. s. Metronis 7 p. 311 Vincentius Bellouacensis

VARIA LECTIO.

responsore Ω″ ς″ *florileg. Nostradam. nisi quod* respores *A* 'quo res sponsore. sic habet *V* et uerissima lectio est, hactenus ignorata doctis' *Cruquius* 44 Set γ *pr.* S, *E opp. cett.'' Pph.' florileg. Nostr.* uicinia ε 45 Introrsum *E* γ φ *corr. A* 2 (ν σ *a g l* 2 *in marg. r* 2 *uar.* ν) Intorsū ε 2 *in marg.* In prorsū *A* 1 Introrsus β′ *r* 2 (*et* π 2 *Lips.*) *y florileg. Nostradam. Bentl.* Hinc prorsus *r* 1 Hunc prorsus *F* λ′ ε *opp. gloss.* Γ; *cf. serm.* II 1, 65 *et similem locum Persianum* 2, 8 *sqq.* (*cont. huius epist. uu.* 59 *sqq.*): "mens bona, fama, fides!' haec clare et ut audiat hospes: illa sibi introrsum et sub lingua murmurat: 'o si ebulliat patruus praeclarum funus! e. q. s.'' spetiosū *A* 46 feci γ dicat Ω″ (β′ σ *g* ν) *florileg. Nostradam.* dicit ν π′ *r y Bentl.* dicet *y* 47 Seruus Ω″ ς″ *florileg. Nostradam.* precium *A′ E* λ ε 49 negat hoc renuitque *florileg. Nostradam.* renuitque negatque *y* negitatque *E* 1 *y* [π 1 *V cum aliis*] negit atque *A* 1 γ (*et Lips.*) negat atque *F* λ′ε *A* 2 (ν σ *g r* 2 *aut corr.* ν) negatque *E p. ras.* negatatq; *a* mugit atq. *r* 1 *aut pr.* 50 metuat *E* accipitterque *A* 51 Suspectos *A′ E* γ λ′ *uar.* (σ *g r corr.* ν) *floril. Nostr.* Suspectus *F* λ′ ε (β′ ν *r pr. cons.* π′) suspensos *Hildebertus* opetum *A* miluus *A′ E* 1 γ *pr. F* λ′ (β′ π′ *g r* 1 *et* 4 *Bland.*) miluius γ *corr. F corr. E* 2 (ν σ *r* 2) *florileg. Nostradam.* miliuus ε *cf. epod.* 16, 32 miluus] praecauet *Hildebertus* amum ε 1 hamum *cett.'' florileg. Nostradam.* *u.* 52 *hic om. et post u.* 73 *inserit y* [*Valent.* 1] 52 bonis *A* *in* γ *manu multo recentiore hic uersus*

tu nihil admittes in te formidine poenae:
sit spes fallendi, miscebis sacra profanis.
nam de mille fabae modiis cum subripis unum, 55
damnum est, non facinus, mihi pacto lenius isto'.
uir bonus, omne forum quem spectat et omne tribunal,
quandocumque deos uel porco uel boue placat,
'Iane pater!' clare, clare cum dixit 'Apollo!'
labra mouet metuens audiri 'pulchra Lauerna, 60
da mihi fallere, da iusto sanctoque uideri,

TESTIMONIA.

specul. histor. VII 68 Iohannes de Monsterolio epist. 75 [apud Martenium uett. scriptt. ampl. coll. II 1458[b]] 59 sqq. imitatus est Persius 2, 8—10: "'mens bona, fama, fides!' — haec clare et ut audiat hospes: illa sibi introrsum et sub lingua murmurat: 'o si ebulliat patruus praeclarum funus!...' 60 sq. 'pulchra — uideri' Ioannes Saresberiensis epist. 250 60 cf. Pers. 5, 184: 'labra moues tacitus' 61 'da... da' cf. Pers. 2, 45 sq.

VARIA LECTIO.

adscriptus est: Oderūt peccare mali formidiẽ penæ, *cons. y* [*Basil.* 2 *Mellicens. corr. Nostradam.* 2 *alii*] *Hildebert. Vincentius Iohannes de Monsterolio cf. apparat. critic. epist.* I 2, 57; *uersum interpolatum non exhibent* Ω″ ς″ *florileg. Nostradam.* 53 poene *E* λ pęne *γ* 54 Si φ *p. ras.* fallenti ε miscebit *l pr. uu.* 55—58 *del. Franckeus opp. florileg. Nostradam. uu.* 55 *sq. del. Guyetus* 55 fabae . . . unam *coni. Cuninghamus* fabam . . . unam [!] *Peerlkampus opp. etiam Augustinus de mendac. c.* 12: 'si enim quaeratur quid obsit homini copiis superfluis redundanti, si de innumeris milibus frumentorum amittat unum modium, qui tamen modius possit ad necessarium uictum prodesse furanti: consequens erit, ut et furtum sine reprehensione fieri possit et falsum testimonium sine peccato dici. quo quid dici potest peruersius?' modiis] *om. l pr.* modus ε *a. ras.* (*l corr.*) subripis *A′ F* λ ε (π′ r v) surripis *E γ* (β′ ν σ g l) *flor. Nostr.* 56 Dampnum *F* λ′ *florileg. Nostradam.* Damũ *A recte etiam Pph.′* pacto mihi leuius isto *florileg. Nostrad.* 57 tribunal] *omis. A* 1 58 Qñocunq, *E* (v) parco ε placet ε 1 pacat λ *pr.* 59 salue, clare cum dixit Apella *Franckeus* clare · clare *E γ* ε 1 ς′ *flor. Nostr.* clare *semel pon. A* 1 *F* 1 λ′ε 2 (*cons.* π′); *A* 2 *add. alterum* 'dixit' *item l infra uersum et y* [*Petropol.*]; clare tacitus *y* clare supplex *y* cum Ω″ ς″ que σ 61 iusto *A′ E* (ν 2 *uar.*) *y* [π 1 *V Mellicens. Montepessul.* 1 *Parisin.* 8214 *a* 1. *m.*] *Bentl. conl. serm.* I 4, 39 *art. poet.* 372 iustum *γ F* λ′ε ς (*et* β′ *Lips. rell. Bland.*) ω *florileg. Nostradam.* sancto

noctem peccatis et fraudibus obice nubem'.
qui melior seruo, qui liberior sit auarus,
in triuiis fixum cum se demittit ob assem,
non uideo: nam qui cupiet, metuet quoque; porro 65
qui metuens uiuet, liber mihi non erit umquam.
perdidit arma, locum uirtutis deseruit, qui
semper in augenda festinat et obruitur re.
uendere cum possis captium, occidere noli:
seruiet utiliter: sine pascat durus aretque, 70
nauiget ac mediis hiemet mercator in undis,
annonae prosit, portet frumenta penusque.
uir bonus et sapiens audebit dicere 'Pentheu,
rector Thebarum, quid me perferre patique
indignum coges?' 'adimam bona'. 'nempe pecus rem 75
lectos argentum: tollas licet.' 'in manicis et
compedibus saeuo te sub custode tenebo.'

TESTIMONIA.

62 cf. ecbas. capt. 120: 'peccatis noctem, quin fraudibus obice nubem' 64 cf. Persius 5, 111: 'inque luto fixum possit transcendere nummum' 67 sq. Hildebertus moral. philos. p. 990 72 Priscianus instit. V 6, 34. VI 14, 76 'portet — penusque' Seruius ad Aen. I 703 73—75 'Vir bonus et prudens. audebit dicere peutheu Rector thebarum quid me perferre pati est Indignum temptās' floril. Basil. F IV 38 73 sq. 'Pentheu, rector Thebarum' Priscianus instit. VII 5, 17 73 cf. Auson. ed. 16, 1: 'uir bonus et sapiens' 77 cf. ecbas. capt. 1181: 'compedibus tales num sub custode tenebit?'

VARIA LECTIO.

(santo *A*) *A′ E* (*et* π 1 *V*) *y* sanctum *γ F λ′ε ς′* (*et Lips. rell. Bland.*) ω *flor. Nostr.* sanctum iustumque *v y Io. Sar.* 62 obiice *γ* obice *cett.*" 63 Qui . . . qui *A′ E γ* (*β′σ g l* 2 *v et Lips.* 4 *Bland.*) unum qui *testatur Porph.*' Quo . . . qui *aut* Qui . . . qui *v pr.* Quo . . . quo *F λ′ε* (*v corr. et* π 1) *flor. Nostr.* Qui . . . quo *r* Quin *Pph.*' 64 triui's *A* demittit *E F λ′* (*π′g*) *gloss. Γ*: 'inclinat' dimittit *A′γ ε ς′ flor. Nostr.* asse *A* 1 65 qui] *omis. A* 66 uiuet *Ω″ ς″ flor. Nostr.* uiuit *σ Bentl.* unq *E* (*g*) *flor. Nostr.* *u.* 67 *omis. v pr.*, *add. v* 1 *in marg.* *uu.* 69—72 *del. Lehrsius mus. Rhen.* XVII 488 *sq.* 69 compossis *A* captiū *l* 1 captiuum *Ω′ ς″ Pph.*' *florileg. Nostr.* 70 aratque *γ pr.* 72 penusque *Ω″ ς′* (*cons. π′*) *test. Prisc. Seru.* (*cod. Bernens.* 363) *flor. Nostr.* penumque *v y quod quidem inrepsit ex scholiis* 75 'nempe] uerba Penthei' *gloss. Γ* 76 et] et in *F y* que *flor. Nostr.* 77 Conpedib; *λ y* seuo *λ*

'ipse deus, simul atque uolam, me soluet.' opinor,
hoc sentit 'moriar'. mors ultima linea *rerumst.

XVII

Quamuis, Scaeua, satis per te tibi consulis et scis,
quo tandem pacto deceat maioribus uti:
disce, docendus adhuc quae censet amiculus, ut si
caecus iter monstrare uelit; tamen aspice siquid
et nos quod cures proprium fecisse loquamur. 5
si te grata quies et primam somnus in horam
delectat, si te puluis strepitusque rotarum,

TESTIMONIA.

78 glossarium Mai [classic. auct. VIII 562] hoc loco Euripideo [Bacch. 50] perinde ac Flaccus usus est Plutarchus περὶ εὐθυμ. c. 18: 'ᾧ γὰρ ἔξεστι τῆς μὲν ἀρετῆς καὶ οἰκείας μερίδος ἐπικρατούσης ἡδέως ζῆν, τῶν δὲ ἀλλοτρίων καὶ παρὰ φύσιν ὑπερβαλλόντων ἀδεῶς ἀπελθεῖν εἰπόντα· λύσει μ' ὁ δαίμων αὐτός, ὅταν ἐγὼ θέλω. τί ἂν τούτῳ χαλεπὸν ἢ δύσκολον ἢ ταραχῶδες ἐμπίπτον ἐπινοήσαιμεν;' 79 Ioannes Victoriensis V 8 p. 408 B.: 'et Oratius dicit: mors ultima linea rerum' tractat. de duce Ernesto 21 [VII 219 Haupt.]: 'mors ultima linea rerum'

I 17. 3 'disce — adhuc' Porph.' ad u. 16 uu. 6—51 florileg. Nostradam. 7 cf. auct. elegiae de nuce 87: 'felix secreto quae

---

VARIA LECTIO.

78 simul atque uolam] simul ac *glossarium Mai* uolam] uolet *y* [*Basil.* 1 *uar. a* 2. *m. Nostradam.* 2 *uar.*] *opp. etiam florileg. Nostradam.* opinior *A* 79 est, *om.* rerum *γ* 1 rerum, *om.* est *E y* uitæ ł rerũ *Ioannes Victoriensis tractat. de duce Ernesto* est ///// *y* [*π*] rerum est *cett.*" ς' *florileg. Nostradam.*

I 17. AD SCAEVAM (*sic a*; S^c^EVAM *A*; *cett.* SCEVAM) *A' γ F λ E* 2 (*v et Fran. Lips.*), *E* 2 *add.* LOQVITVR; ad Lollium Scaeuam *schol. Γ* scaeua *E γ* (*β' ν σ a*) *Pph.'* S^c^EVA *A* sceua *cett.'* 2 tenuem *Horkelius anal. Hor.* 129 *sqq.* tandem *Ω" ς"*; *Porph.' tacet; totum uersum del., Lehrsius mutato in antecedente* 'et scis' *in* 'ipse' deceat *Ω" ς"* liceat *v y* 3 *cum codd. mss. quibusdam post* disce *non post* adhuc, *interpungendum est, cf. Auson. praef. ad centonem p.* 205 *Bip.*: 'et si pateris ut doceam docendus ipse' *epist.* 17 *p.* 264 *Bip.*: 'ego te docebo docendus adhuc' quae] quia *E* 1 *ut uid.* quae *E* 2 cẽs& *λ* 4 Cecus *E λ* uelit, tamen . aspice *interpung. Th. Schmidius et Doederlinus opp. codd.* aspice *Ω" ς"* 6 inborã *E* 7 Delectat *Ω" ς" Porph.' flor. Nostr.* Delectet *ω*

si laedet caupona, Ferentinum ire iubebo.
nam neque diuitibus contingunt gaudia solis,
nec uixit male, qui natus moriensque fefellit. 10
si prodesse tuis pauloque benignius ipsum
te tractare uoles, accedes siccus ad unctum.
'si pranderet holus patienter, regibus uti
nollet Aristippus'. 'si sciret regibus uti,
fastidiret holus qui me notat'. utrius horum 15
uerba probes et facta doce, uel iunior audi,
cur sit Aristippi potior sententia. namque
mordacem Cynicum sic eludebat, ut aiunt:
'scurror ego ipse mihi, populo tu; rectius hoc et

TESTIMONIA.

nata est arbor in aruo: non hominum strepitus audit, non illa rotarum, non a uicina pulueruleuta uia est'
9 sq. Hildebertus moral. philos. p. 990 9 ecbasis captiui u. 988 10 Porph.' ad epist. I 18, 103 12 glossarium Mai [classic. auct. VIII 25]: 'tetrarchare i. e. principari, unde Horatius in libro epistolarum: tetrarchare uolens accedes siccus ad unctum' 'accedes — unctum' Porph.' ad epist. I 14, 21 Acr. ad art. poet. 422 13 cf. Ioannes Saresberiensis policr. V 17: 'quae sic prandet olus patienter, rebus ut uti nouerit et rerum quae sic uersatur in usu, ut olus et quaelibet extremae paupertatis xenia docta sit non fastidire' 19 'scurror — mihi' glossarium Mai [classic. auct. VIII 550]

VARIA LECTIO.

8 laedet *A′ F* (*v l et π* 2 *Bland.*) ledet *γ λ* (*β′ σ g r et Lips.*) *gloss. Γ* ledit *E flor. Nostr.* [lædit 2 *Bland.*] ledat *v y* caupo *E* 1 caupona · tferenti numire *A* terentinum *γ* (*a r* 1) ferentinum *E F λ′ ε* (*β′ ν σ g v cons. π′*) *Porf. schol. Γ flor. Nostr.* ferentiam *Porph.* 9 neque] non *Hildebertus opp. Pph.′ flor. Nostr.* sollis *A* sola *Hildebertus* 12 accedas *florileg. Nostr.* adinunctum *E*, *corr. alt. m.* adunctum *uel* ad unctum *A′ γ F λ′ ε ς″ Pph.′ Acr. ad art. poet. glossarium Mai Porf. ad epist.* I 14, 21 *floril. Nostr.* (ad inuctum *Porph. ibid.*) inunctum *y* [*V*] 13 holus *Ω″ ς′ Pph.* olus *π′ r Pf. flor. Nostradam.* pacienter *ε uu.* 14 *sq. omis. φ* 1 *u.* 14 *omis. ψ* 1 *aut pr. λ′ pr.* (*et β* 1) *u.* 15 *ante u.* 14 *pon. π′ recte cett.′ ς* (*et Fran.*) *florileg. Nostradam.* 15 Fastidires *A* holus *Ω″ ς′* (*et π*) *floril. Nostradam.* olus *r* (*et Lips.* 2; *Lips.* 1 *non liquet*) 17 aristyppi *F λ′* (*sed idem recte u.* 14) nanq, *E* 18 cinicum *γ* illudebat *Cruquius de codicibus suis nihil memorans opp. etiam Pph.′ florileg. Nostradam.* 19 rectius] regibus *F λ′ pr.*

splendidius multo est. equos ut me portet, alat rex, 20
officium facio: tu poscis uilia, *uerums
dante minor, quamuis fers te nullius egentem.'
omnis Aristippum decuit color et status et res,
temptantem maiora, fere praesentibus aecum.
contra, quem duplici panno patientia uelat, 25
mirabor, uitae uia si conuersa decebit.
alter purpureum non expectabit amictum,
quidlibet indutus celeberrima per loca uadet
personamque feret non inconcinnus utramque;
alter Mileti textam cane peius et angue 30
uitabit chlamydem, morietur frigore, si non
rettuleris pannum; refer et sine uiuat ineptus.

TESTIMONIA.

23 Ioannes Saresberiensis policr. VIII 14 cf. Stat. praefat. silu. lib. II: 'Melior, uir optime nec minus in iudicio litterarum, quam in omni uitae colore tersissime' 25 Isidorus orig. XVIIII 24, 11 Seruius ad Aen. V 421 28 Ioannes Saresberiensis policr. VIII 14 30 sq. 'alter — chlamydem' Priscianus instit. VII 13, 68

VARIA LECTIO.

20 ['Spl: m: est. *hic* 4 *Bland. ita disting. ut cum sequentibus iungatur*] equos *Pph.* aequus *F* equus *cett.*" ς" *Pf. flor. Nostr.* 21 Offitium γ φ facito *E* 1 pascis *E* 1 (*g*) *y* uerum es *A F* λ' (*v*) *y Pf.* (*item alius Porphyr. cod. ap. Feam*) uerum *E* γ ε (β' ν π' *a g r l* 2 *et* 4 *Bland.*) *florileg. Nostr.* uerrum, *om.* es, *Pph.* rerum γ *uar.* (σ) *y* [*Barcinon.* 2 *uar. Montepessul. Sorbonens.* 1] rerum es *y* [*Zulich.*] *de lectione* uerums *cf. Lachm. Lucr. p.* 29. 65—67. 200 22 fert λ 1 23 aristyppum *F* λ' 24 maiora fere, *interpung. Doederlinus* p̄sentib̄ *E* aecū *y* [π] equum *E florileg. Nostradam.* aequum *cett.*" *Pph.*' *u.* 25 *in loco raso add. y* [*Lips.* 2] 25 patiencia λ pacientia ε sapientia *Marklandus* 27 expectabat γ *a. corr.* 28 quolibet *Io. Saresb. opp. flor. Nostr.* ioca *F* λ' (*r* 1 *et* π 1) *y* 30 mil&i *E* texta ε angue *A' E* γ λ 2 (β' π' 1 *ut uid.* σ *g r*) *Pph. florileg. Nostradam.* angue *Pf.* angui *v* angui *F* λ' ε *A* 2 (*v et* π *in ras.*), *testatur Priscianus, Bentl.*; angue *scribendum est cf. Varro Atac. apud Non.* 191, 22. *Ouid. met.* IIII 483 *Propert.* III 5, 40 *Stat. Th.* IIII 485 31 Vitabit *E F* λ' ε *A* 2 (*v cons.* π) *Pph.*' *flor. Nostr. Prisciani cod. Palatinus* Vitauit *A'* γ (*v* σ *g r et* β' *ut uid.*): Vi//tauit *Lips.*) Vitabat *y* [*Bamberg.*] *Priscianus* chlamidem *A' E floril. Nostr.* clamidem *cett.*' 32 Rettuleris *E corr.* *F* λ ε (π' *a*) Reduleris *E pr.* Retuleris *A* γ ς' *floril. Nostr.* Retuleris *v* refert *E* 1

res gerere et captos ostendere ciuibus hostis,
attingit solium Iouis et caelestia temptat.
principibus placuisse uiris non ultima laus est. 35
non cuiuis homini contingit adire Corinthum.
sedit qui timuit ne non succederet: esto.
quid? qui peruenit fecitne uiriliter? atqui
hic est aut nusquam, quod quaerimus; hic onus horret,
ut paruis animis et paruo corpore maius; 40
hic subit et perfert. aut uirtus nomen inane est,
aut decus et pretium recte petit experiens uir.
coram rege suo de paupertate tacentes

TESTIMONIA.

35 florilegium Paris. 8818[a] Hildebertus moral. philos. p. 989. ecbasis captiui u. 1131 Iohannes de Monsterolio epist. 76 [apud Marten. II 1464[b]]. de codicibus a Chounrado Schirensi exaratis [Pertz. XVII p. 624] 36 florileg. Basil. F IV 38 39 cf. ecbasis captiui u. 1142: 'his est aut nusquam quod quaerimus, hic latet hostis' Pers. 5, 174: 'hic, hic, quem quaerimus, hic est' 43—51 cf. Wernherus de Elmendorf. [Hauptii antiqu. Germ. ann. IIII p. 313] uu. 1039—1056 43—45 'coram — rapias' Hildebertus moral. philos. p. 989

VARIA LECTIO.

uu. 33—62 *del. Lehrsius opp. florileg. Nostradam.* 33 hostis *A' γ ε* (*π' σ r* 1) hostes *E F λ'* (*β' v g v*) *florileg. Nostradam.* 34 Adtingit *F λ pr.* Attingit *cett.' ς'' florileg. Nostradam.* celestia *E λ* templa, *uar.* temptat *E* teptat *λ recte etiam florileg. Nostradam.* 35 ultima] maxima *Iohannes de Monsterolio opp. etiam florileg. Nostr.* 36 Non *Ω'' ς* (*et β Lips.*) *Pph.'* Nec *v* 1 *aut pr. itemque v uar. y* [*Basil.* I *superscr. a* 1. *m.* ł ñ] Non *y* [*π*] cuiuis *ε* uiuis *E* 1 hominum *ε* 1 *A* 2 *florileg. Nostradam. Vincentius* homini *cett.'' ς''* hominis *v* contigit *Vincentius* chorinthum *φ* 37 succuderet *E* 1 esto *Ω'' ς* (*et β' Lips.; ẹsto π*) *florileg. Nostradam.* isto. *Lehrsius* isto? *Ribbeckius* 38 peruenerit *F a. ras. λ' ε* (*π'*) *recte Pph.' florileg. Nostradam.* atqui *Ω'' ς'' florileg. Nostradam.* atquin *v* 39 querimus *γ φ λ ε* honus *A' γ* (*v a. ras. et π*) *Pf. florileg. Nostrad.* onus *cett.' ς' Pph.* orr& *φ* 40 mauis *ε pr.* 42 precium *A' E F λ' ε* *uu.* 43 *sqq. saturae deperditae fragmentum esse putat Keckius* 43 suo *Ω'' ς'' Pph.' flor. Nostr. Hildeb. cons. Porph.' ad u.* 52 sua *y* [*Par.* 8216, 1 *cod. Feae Petrensis*] *Bentleius; sed cf. Plaut. Stich.* 454 *sq.*: 'tam confido, quam potis, meum me optenturum regem ridiculis logis.' *Columnella praef.* I 9: 'an honestius duxerim mercennarii salutatoris mendacissimum aucupium circumuolitantis limina potentiorum (*epod.* 2, 8) somnumque regis sui rumoribus augurantis'

plus poscente ferent: distat sumasne pudenter
an rapias; atqui rerum caput hoc erat, hic fons. 45
'indotata mihi soror est, paupercula mater,
et fundus nec uendibilis nec pascere firmus'
qui dicit, clamat 'uictum date!' succinit alter
'et mihi!' diuiduo findetur munere quadra:
sed tacitus pasci si posset *coruos, haberet 50
plus dapis et rixae multo minus inuidiaeque.
Brundisium comes aut Surrentum ductus amoenum
qui queritur salebras et acerbum frigus et imbres,
aut cistam effractam et subducta uiatica plorat,
nota refert meretricis acumina, saepe catellam, 55
saepe periscelidem raptam sibi flentis, uti mox
nulla fides damnis uerisque doloribus adsit.
nec semel inrisus tiruiis attollere curat

TESTIMONIA.

45 'atqui — fons' omis. florileg. Nostradam. 50 sq. Hildebertus l. l. omisso 'haberet' uu. 53—62 florileg. Nostradam. 53 'qui — frigus' glossarium Mai [classic. auct. VIII 526]

VARIA LECTIO.

44 ferunt *E* 1 (*v*) *florileg. Nostrad.* fer̄// (*lineola ab alt. m.*) *A* ferent *cett.'* ς'' (fer& *a*, *ut assolet*) *Hildebertus* summas ne *A a. ras.* *γ* (*l a. ras.*) prudenter *v Hildebertus opp. etiam florileg. Nostradam.* 45 erit *A* 2 *y* 47 nec// uendibilis *ε* ū/// uendibilis *A* nec uendibilis *cett.'* (*β' v π' σ a r v*) *florileg. Nostradam.* neque uendibilis *g* 48 uitium date *E* 1 succinet *v opp. Pph.' Porph.' gloss. v flor. Nostr.* 49 Et coihi *E* (*ortum ex* ꝏihi) 'et mihi!' *Doederl. item post* 'mihi' *distingunt codd. quidam et Porph.'* diuidu : : *ε* findei *A* findetur *cett.'* ς' (*et π*) *Pph.' Porph.'* findatur *y* fundetur *g* 1 (*et Lips.*) *flor. Nostr.* [quadra *omn. Bland.*] 50 Set *γ* Sed *cett.'' Pph.' florileg. Nostradam.* Nam *Hildebertus* coruus *Ω''* ς'' *florileg. Nostradam.* *u.* 52 *post u.* 53 *pon. σ y* [*Mellicens.*] 52 Brundisium *Ω''* ς'' Brundusium *Pf. y* [*Nostradam. Orelli Bernens. d corr.*] Brundesium *Pph.* surgentum *ε* doctus *A'* 53 queritur] metuit *glossarium Mai opp. etiam floril. Nostr.* salæbras *ε* 54 efractam *γ* 55 mere//tricis *ε* sepe *A E λ* capellam *E* 1 56 Sepe *E γ λ* periscelidem] rescelidē *E* 1 57 dampnis *F λ' florileg. Nostradam.* adsit *A' E F λ' ε* (*π' r et Fran.*) assit *γ* (*v σ g v et β*) *florileg. Nostradam.* 58 inrisus *A' E F λ ε* (*β' et π* 2 *Lips.*) *Pph.'*

fracto crure planum, licet illi plurima manet
lacrima, per sanctum iuratus dicat Osirim 60
'credite, non ludo; crudeles tollite claudum!'
'quaere peregrinum!' uicinia rauca reclamat.

XVIII

Si bene te noui, metues, liberrime Lolli,
scurrantis speciem praebere, professus amicum.
ut matrona meretrici dispar erit atque
discolor, infido scurrae distabit amicus.
est huic diuersum uitio uitium prope maius, 5
asperitas agrestis et inconcinna grauisque,
quae se commendat tonsa cute, dentibus atris,

TESTIMONIA.

61 sq. cf. Quintilianus instit. VI 3, 9: 'adiuuant urbanitatem . . . prouerbia opportune aptata: ut homini nequam lapso et ut alleuaretur roganti: tollat te qui non nouit' 62 cf. Ioannes Saresberiensis epist. 184: 'ne quoties haec praedicauerint, quaere peregrinum — reclamet'

conferendus etiam uideatur Hieronymus epist. 77 ad Oceanum 3 [Vallars. I 459[b]]: '. . . dimisit illius criminis noxium . . . quod clamante uicinia uxor sola non prodidit'

II 8. 1 cf. Senec. epist. 16, 7: 'iam ab initio, si bene te noui, circumspicies quid haec epistula munusculi attulerit' uu. 3—18: 'Ut matrona — elatrem' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

cons. ν (*et* π 1) irrisus γ *A* 2 ς *florileg. Nostradam.* adtollere ε *Porph.* atollere γ *florileg. Nostradam.* attollere *cett.*" ς" *Porf.* 60 osirim Ω" ς" *florileg. Nostradam.* osyrim ν 62 Quere *E* γ λ cauta reclamat *Marklandus opp. etiam Pph.' florileg. Nostradam.* reclamat Ω" ς" *florileg. Nostradam.* reclamet γ [*Reginensis* 1]

I 18. AD LOLLIVM (LOLIVM λ) *A'* γ *F* λ *E* 2 (*r* ν σ 2 *et Fran. Lips.* 2), *E* 2 (*r*) *add.* DE MODO OBSEQVIORVM ET LIBERTATIS (LIBERTATE *E* 2) *continuatur haec epistula antecedenti a Pph. Porph.' nouam incipiunt Pf. schol. I' et codd. Horatiani* 2 spetiem *A* *u.* 3 *om.* γ [*Petropol. pr.*] *opp. florileg. Nostrad. post u.* 3 *g add. u.* 8 (*item* π 1) 4 scurr*a* ε 5 Post huic γ Et huic *E* Est huic *cett.*" ς" *Pph.' florileg. Nostradam.* uicio uiciū λ propeius *A* *post u.* 6 *add. u.* 17 γ [π 1; *sed del.* π 2] 7 Qu: se (*om. Pph.'*) commendat (conm. β) tonsa (tensa ν) cute (tons, acute *A*) Ω" ς" *Pph.' Porph.' schol. I'* Que se comendat tensa cute *flor. Nostr.* commendat quae se intonsa cute *Sanadonus* quae cute se intonsa commendat *Doederl. sed cf. Martial.* X 98 *sqq.*: 'praesta de grege sordidaque uilla tonsos,

dum *uolt libertas dici mera ueraque uirtus.
uirtus est medium uitiorum et utrimque reductum.
alter in obsequium plus aequo pronus et imi 10
derisor lecti sic nutum diuitis horret,
sic iterat uoces et uerba cadentia tollit,
ut puerum saeuo credas dictata magistro
reddere uel partis mimum tractare secundas;
alter *rixator de lana saepe caprina 15
propugnat nugis armatus: 'scilicet ut non
sit mihi prima fides et uere quod placet ut non

TESTIMONIA.

12 cf. 'uerba dubie cadentia' Senec. epist. 49, 7.

VARIA LECTIO.

horridulos, rudes, pusillos, hircosi mihi filios subulci' *et* XI 11, 1—3: 'tolle puer calices tepidique toreumata Nili: et mihi secura pocula trade manu, trita patrum labris et tonso pura ministro' *et serm.* I 3, 30 *sqq.*: 'rideri possit eo quod rusticius tonso toga defluit et male laxus in pede calceus haeret' *Persius s.* 3, 53 *sqq.*: 'quaeque docet sapiens bracatis inlita Medis porticus, insomnis quibus et detonsa iuuentus inuigilat, siliquis et grandi pasta polenta' *denique cf. Theophrast. char.* 19 (10) 4 *u.* 8 *hoc loco om. g* (*et π* 1) 8 uult Ω″ ς″ *Pph.' flor. Nostr.cons. v* dici mera Ω″ ς″ *flor. Nostr.* mera dici *y ω* 9 uiciorum *λ ε* utrumque *γ* (*a a. ras.*) utrimque *cett.'* ς″ *Pph. Porph.* utrinque *Pf. flor. Nostr.* redictum *E* 1 10 obsequium Ω″ ς″ *Pph.' flor. Nostr.* plus aequo] plus : : : quo *ε* 12 Sic uerat uoces (= *ueras uoces esse iubet* [*!*]) *y* [*Barthii cod. uetustissimus*] *opp. flor. Nostr. et improb. Bentl.* et] set *A* 1 (sed *a* 1) cadencia *λ* 13 seuo *ε* 14 partis *A'* (*ν*) *y* [*Mellicens.* 1 *aut pr. Parisinus* 8214 *Valentian.*] *Pph.* patris *γ* pcis *g* partes *cett.'* ς″ *Pf. flor. Nostr.* mimum Ω″ ς (*et Fran. Lips.*) *Pf.* minimum *y* [*π a. ras.*] nimium *v y* [*β* 1 *Regin.* 1] *flor. Nostr.* 15 rixator *uerisimilis Mureti coniectura, defensa per Feam conl. Quintilian. inst.* XI 1 *Iul. Firmic. de error. prof. relig.* 5, 8 *et cf.* 'promissor' *art. poet.* 138 rixatus *y* [*V et* 1 *al. Bland.*] rixatur Ω″ ς″ (*et* 2 *Bland.*) *Pph.' flor. Nostr.* sepe *E λ* caprina et *Bentl.* 16 nugis, armatus scilicet: 'ut non *Doederlinus, falso: nam particula* scilicet *fere numquam in epistulis utitur Horatius nisi coniuncta particulae* ut: 'scilicet ut' *Ouid. tr.* II 17. V 7, 5. 8, 27. *Stat. Theb.* III 652 *Senec. de uita beata* 18, 3. *Auian. fab.* 27, 4. 28, 7 armatus] animatus *Ribbeckius opp. flor. Nostr. et cf. Hieronym. epist. ad Eustoch.* 22: 'os barbarum et procax et in conuicia semper armatum' *u.* 17 *om. y* [*Par.* 8216] quid *E pr. a. ras.*

acriter elatrem, pretium aetas altera sordet.'
ambigitur quid enim? Castor sciat an Docilis plus;
Brundisium Minuci melius uia ducat an Appi. 20
quem damnosa Venus, quem praeceps alea nudat,
Gloria quem supra uires et uestit et unguit,
quem tenet argenti sitis inportuna famesque,
quem paupertatis pudor et fuga, diues amicus,
saepe decem uitiis instructior, odit et horret, 25
aut, si non odit, regit ac ueluti pia mater
plus quam se sapere et uirtutibus esse priorem
uolt et ait prope uera 'meae, contendere noli,
stultitiam patiuntur opes; tibi paruola res est:

TESTIMONIA.

19 sq. Ioannes Saresberiensis policrat. V 6 uu. 21—48 florileg. Nostradam. 21 cf. Persius 5, 57 sq.: 'hunc alea decoquit, ille in uenerem putris'; Ouid. ex Ponto I 10, 33 et Catonis distich. IIII 10, 1: 'ueneris damnosa uoluptas'

VARIA LECTIO.

18 p̄cium *E λ ε* aetas] *omis. A pr.* etas *ε* 19 docilis *A′ E γ F λ′ ς* (*et β′ π*) *Pph.′ Porph.′* dolicis *ε* (*et Lips.* 3 *Bland.*) dolichos *y* [3 *codd. Cruquii: Mart. Tons. Sil.* (?)] 'Castor autem (aut *Porf.*) et Docilis ut alii dicunt histriones tunc temporis, ut alii gladiatores fuerunt' *Porph.′* DOCILIS *liberti nomen in inscriptione Mutinensi apud Cardinalium diplomi p.* 182 20 Brundisium *Ω″ ς″ Pph. Porph.* Brundusium *y Pf. Porf.* minuci *Ω″ Pph.′ Porph.′* Numici *Ioann. Saresber.* minuti *y* [4 *Bland.* (?)] appii *F λ′ uu.* 21. 23 *del. Lehrsius opp. florileg. Nostradam.* 21 Quēdā uosa *F λ pr.* Quę *A* damnosa *Ω″ ς* (*et β′ π*) *Pph.′* dampnosa *ν v* (*et Lips.*) *florileg. Nostradam.* alęa *A* 22 unguit *A′ γ ε ς″* ungit *F λ* (*σ l corr. v*) *florileg. Nostradam.* unguet *g pr. l pr.* ung& *E u.* 23 *omis. ε pr.* 23 importuna *E* (*β′ l*) *florileg. Nostradam.* inportuna *cett.′ ς′* īp: *g* 24 diues amicus *Ω″ ς″* amicus diues *g* 25 Sepe *E λ ε* uicils *λ* instructor *γ*, *ε* 1 *euanuit* horret et odit *florileg. Nostradam.* orret *A* 26 uelut *ε* 27 se sapere] sepere *A* 1 28 Volt *F λ′ y* [*Gronou. cons. π* 1], *ε non liquet* Vlt *g* Vult *cett.′ ς′* (*et Lips.*) *flor. Nostr.* et ait] et *in ras.* ait *supra u. A* męę *A* mec̄ *γ* mihi *y ω opp. cett.′ ς″* (*et omn. codd. Cruq.*) *florileg. Nostradam.* 29 Stulticiā *E λ ε* patiantur *Pph. opp. Pf. Porph.′ florileg. Nostradam.* paciuntur *φ ε* paruola *F λ′* paruula *cett.′ ς″ florileg. Nostradam.*

arta decet sanum comitem toga: desine mecum 30
certare'. Eutrapelus, cuicumque nocere uolebat,
uestimenta dabat pretiosa: beatus enim iam
cum pulchris tunicis sumet noua consilia et spes:
dormiet in lucem, scorto postponet honestum
officium, nummos alienos pascet, ad imum 35
Thraex erit, aut holitoris aget mercede caballum.
arcanum ueque tu scrutaberis illius umquam,
commissumque teges et uino tortus et ira.
nec tua laudabis studia aut aliena reprendes,
nec, cum uenari uolet ille, poemata panges. 40
gratia sic fratrum geminorum, Amphionis atque

TESTIMONIA

36 'aut — caballum' glossarium Mai [classic. auct. VIII 394] 37—39 'archanum tu scrutaberis — reprendes' florilegium Paris. 8818[a] 37 sq. Hildebertus moral. philos. p. 984 39 Hildebertus moral. philos. p. 989 40 Eutyches II 7

VARIA LECTIO.

30 Atra ε Arta *cett.*" Arcta *florileg. Nostradam.* toga] *omis.* ε 1 dessine ε 2 dissine ε 1 31 uolebat ε *uu.* 32—51 *desunt extrema* ε 32 p̄ciosa *E* en//ī iā *E* 33 pulcris *A* fumet *A* sumit *E y* exspes *E* 2 (&spes *E* 1 *l*) 34 post ponet γ 35 Offitium γ nummos alienos pascet ad imum (*i. e. Ianum*) *Rutgersius* 36 Thraex *A'* 1 Threx ν Trex ε 2 *uar.* Thrax λ *A'* 2 Trax (*plerique scribunt:* Traxerit) *E* γ *F* ε *Pph.' florileg. Nostradam.* aut] at *E* holitoris ν (*et* β; helitoris *Fran.*) *Pph.* hlitoris *Pf.* olitoris Ω" (σ *g r* υ *et* π) *glossarium Mai florileg. Nostradam.* (//olitoris *Lips.*) agit *A'* γ *y* aget *cett.'* ς (*et* β *Lips.*) *Pph.' glossarium Mai* eget *florileg. Nostr.* mecede *E* 37 Archanum γ ε nec *Hildebertus* scrutaueris *E* (*g*) ill : : : ε illius *y* [1 *cod. Feae* 1 *Gesneri* 1 *Valarti*] *Bentl.* ullius *cett.'* ς" *florilegia Nostradam. et Parisin.* 8818[a] *Hildebertus* ulius *l* 1 ollius *coni. Holderus* unquam *E* (*g*) *florilegia* umquam *cett.*" ς" 39 laudabis] s *in ras.* λ aut] n[c] *flor.* 8818[a] *opp. Nostr.* rependes *E pr.* (*g* 1) *defic.* ε reprendes *cett.*" ς' (*et Lips.*; reprendes π) *floril. Par.* 8818[a] re//pendes r reprehendis *Pph.* reprehendes σ *Pf. Hildebertus* rependens *floril. Nostr.* 40 Necū *E* Ne,cū *l* Ne ψ *Eutyches opp. Pph.' florileg. Nostradam.* Nec̄ λ uol& & ille λ panges γ *F* λ' ς" *flor. Nostr.* plangas *E* pangas *g r* 2 *uar. y* [*Reginens.* 1] *Eutyches* planges *A* 41 Gracia λ sic] si *E* 1 amphyonis *F* λ'

Zethi, dissiluit, donec suspecta seuero
conticuit lyra. fraternis cessisse putatur
moribus Amphion: tu cede potentis amici
lenibus imperiis, quotiensque educet in agros 45
Aetolis onerata plagis iumenta canesque,
surge et inhumanae senium depone Camenae,
cenes ut pariter pulmenta laboribus empta:
Romanis sollemne uiris opus, utile famae
uitaeque et membris, praesertim cum ualeas et 50
uel cursu superare canem uel uiribus aprum
possis. adde uirilia quod speciosius arma

TESTIMONIA.

44 sq. 'tu — imperiis' Hildebertus moral. philos. p. 989 51 cf. ecbasis captiui u. 478: 'non cursu superabo canem nec uiribus aprum'

VARIA LECTIO.

42 Zethi *A′ E* ς″ *cons. g* Zeti *F λ′ ε A p. ras.* (*v*) Tethi *γ* 43 C̄tinuit *E* lira *γ* putatur] probatur *Horkelius opp. etiam florileg. Nostradam.* 44 cęde *ε* 45 Leuib. *A pr.* quotiensque (quociensque *g*) educet *A′ E ε* 2 (*ν g r et β*) quotiesque educet *γ* quotiens*q.* //// educet *ε* quotiens (quociens *λ*) quoq. ducit *λ′* quotiensque ducit *F* (*in ψ* 'quo' *infra uersum adscriptum est*) quotiensque ducet *π′* quotiens educet *σ* quotiensque (quociensq; *v et Fran.*) educit *v* (*et Fran.*) *floril. Nostr.* 46 Aetolis *y Porph.′ Bentl.* Aetoliis *A′ E γ* (*r pr.*) Aetholiis (*sic v*) *aut* Aetholus *F λ′* Aetholis *ε* (*ν*) Etholis *florileg. Nostradam.* Aeoliis *y* [*Fran. Montepessul. Nostradam. Parisin.* 7976. 8214] *coni. Vlitius ad Gratii cyneg.* 35 *prob. Meinek. praef. p.* XXXVII honerata *A′ E γ* (*β′ v*) *florileg. Nostradam.* onerata *F λ′* (*ν π′ g r cons. σ*) 47 *INDE PERGIT COD. d PRAETERMISSIS EPIST.* I 1, 103—18, 46; *Ω″* = *A′* (*A a*) *E γ F λ′* (*λ l*) *ε*; ς″ = *aut omn. codd. β′* (*β Fran.*) *ν π′* (*π Lips.*) *σ d g r v* (*a l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*; ς = *aut omn. codd. v σ d g r v* (*a l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur* 47 siniū *A* 1 camęnę *φ* camenae *cett.′* ς″ camoenae *l* camene *g flor. Nostr.* 48 Cenes *A′ E* Caenes *γ F λ′ ε* 49 sollemne *E γ ε* (*β′ σ a*) *Pf.* sollempne *F λ′* (*ν d r*) sollenne *g* solenne *A* utilae *A F* 50 presertim *γ* c̄v// *ε ut uid.* *u.* 52 *excisus ε* 52 speliosius *A γ* speciosus *E* 1 *uu.* 53—72 *desunt multa in ε: desunt enim u.* 53 non — cor(onae), *u.* 54 proelia — s(aeuam), *u.* 55 militiam — tu(listi), *u.* 56 sub — Parth(orum), *u.* 57 nunc — abest, *u.* 58 ac — et, *u.* 59 quamuis — n(umerum), *u.* 60

non est qui tractet: scis quo clamore coronae
proelia sustineas campestria; denique saeuam
militiam puer et Cantabrica bella tulisti 55
sub duce qui templis Parthorum signa refigit
nunc, et, siquid abest, Italis adiudicat armis.
ac ne te retrahas et inexcusabilis absis,
quamuis nil extra numerum fecisse modumque
curas, interdum nugaris rure paterno: 60
partitur lyntres exercitus, Actia pugna
te duce per pueros hostili more refertur,
aduersarius est frater, lacus Hadria, donec
alterutrum uelox Victoria fronde coronet.

TESTIMONIA.

61 sq. huc respexit Auson. Mosell. 211 sq.: 'cum Venus Actiacis Augusti laeta triumphis, ludere lasciuos fera proelia iussit Amores, qualia Niliacae classes Latiaeque triremes subter Apollineae gesserunt Leucados arces, aut Pompeiani Mylasena pericula belli Euboicae referunt per Auerna sonantia cymbae'

VARIA LECTIO.

Ω″ = A′ (A a) E γ F λ′ (λ l) ε; ς″ = aut omn. codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ d g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. ν σ d g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

curas — nu(garis), *u.* 61 partitur — ex(ercitus), *u.* 62 te — h(ostili), *u.* 63 aduersarius — frater, *u.* 64 alterutrum uelox, *u.* 65 consentire — st(udiis), *u.* 66 fautor — tuu(m), *u.* 67 protinus — moneam, *u.* 68 quid — uiro, *u.* 69 percontatorem fugito, *u.* 70 nec — patu(lae), *u.* 71 et — uo(lat), *u.* 72 non — ie(cur) ε 53 quodamore *E pr.* (*d* 1) corone λ 54 Proelia *A corr. E γ* (*a d l r et β π*) Praelia ψ (ν) Prelia *A pr.* φ λ (σ ν) 55 Miliciam *A′* λ 56 partorum *F λ′* refigit *Ω″ ς″* (*et omn. codd. Cruquii*) *cons. Porph.′* refixit *y* ω 57 Nunc & siquid abest: italis . adiudicat armis *A* Italis] aliis *r* 1 (*et π* 1) adiudicat aruis *coni. Bentl.* 58 ac — ne te retrahas et inexcusabilis absis — *Doederlinus* inexcusabilis *Ω″ ς″ Pph.′* inexcussabilis *g y* [*Mellic.*] absis] abstes *Bentl.* 61 Partitur *Ω″ ς″ cons. Pph.′* Partitus *d r* 2 *uar., fort. etiam ν pr. aut* 1 lyntres *A′ E* (*ν et β*) *Pph.′* lintres *γ F λ′ ς′* (*et Fran.*) ex ercitus *A* 62 more] mole *E* 63 hadria *A′ E γ ς″ Pph.′ Porph.′* adria *F λ′* ε (σ ν)

consentire suis studiis qui crediderit te, 65
fautor utroque tuum laudabit pollice ludum.
protinus ut moneam, siquid monitoris eges tu;
quid de quoque uiro et cui dicas, saepe uideto.
percontatorem fugito: nam garrulus *idemst
nec retinent patulae commissa fideliter aures, 70
et semel emissum uolat inreuocabile uerbum.
non ancilla tuum iecur ulceret ulla puerue
intra marmoreum uenerandi limen amici,
ne dominus pueri pulchri caraeue puellae
munere te paruo beet aut incommodus angat. 75

TESTIMONIA.

65 sq. florileg. Nostradam. Hildebertus moral. philos. p. 989 Ioannes Saresberiensis policrat. III 4 66 cf. ecbasis captiui u. 1164: 'uulpes hunc gemino collaudat pollice ludum' uu. 68—92 'quid — pocula' florileg. Nostradam. 68—71 floril. Paris. 8818ª Hildeb. moral. phil. p. 985 68 ecbasis captiui u. 1084 69 Donatus ad Terent. hecyr. I 2, 34 cf. ecbasis captiui u. 1188: 'excors, follus eques, abnormis garrulus idem est' 71 schol. Bamb., non Acr., ad art. poet. 390; cf. ecbasis captiui u. 1050: 'nam semel — uerbum'; Appuleius de magia c. 83 p. 568 Oudendorp.: 'si uerba ita, ut poetae aiunt, pinnis apta uolgo uolarent' Sulpic. Seuer. u. b. Martini praefat.: 'emissus semel non queat reuocari' Cassiodor. uar. praef. [t. I 1ª Gar.]: 'addebam, debere illos Flacci dicta recolere, qui monet, quid periculi uox praecipitata possit incurrere' Augustin. ep. VII t. II p. 32: 'nullum unquam uerbum, quod reuocare uellet, emisit' 72 'non — ulla' Hildebertus moral. philos. p. 989

VARIA LECTIO.

65 *sq.* qui crediderit te fautor, utroque *Doederlinus* 65 studio suo (*sic*) *Pph.'* 67 Protinus Ω'' ς'' *Pph.' Porph.'* protenus *Bentl.* ut Ω'' ς'' *Pph.'* et ψ 2 eges tu] es gestu *A* (egestu *a*) 68 Quid, de quoque uiro, et cui dicas, saepe uideto *Bentl.* sepe λ saepe *cett.'* uideto] caueto *florileg. Paris.* 8818ª *Vincentius opp. florileg. Nostr.* 69 Percontatorem Ω'' (β' ν g et π) *cons. Pph.'* Percunctatorem *r* 1 *v* (*et Lips.*) *florilegia* garulus *A* λ est] test *v om. flor. Nostr.* 70 aures ψ 71 et uolat emissum semel *Hildebertus* inreuocabile Ω'' ς'' *uu.* 72—75 *ante u.* 36 *transpon. Lehrsius post u.* 67 *Ribbeckius* 72 amcilla λ *a. ras.* *u.* 73 *excisus* ε 74 Ne pueri dominus pulchri *E* (*g*) *y* [*Reginens.* 5 *codd. Feae*] Ne pueri (puri *Pf.*) domini *Pph.'* Ne dominus (dominus *v* domus σ) pueri pulchri *A'* γ *F* λ' ε ς'' Ne dominus pulchri pueri *d y* Te dominus pulcri pueri *florileg. Nostradam.* careue ε careuę *F* kareue *y* [*Petropol.*]

qualem commendes etiam atque etiam aspice, ne mox
incutiant aliena tibi peccata pudorem.
fallimur et quondam non dignum tradimus: ergo
quem sua culpa premet, deceptus omitte tueri,
ut penitus notum, si temptent crimina, serues 80
tuterisque tuo fidentem praesidio: qui
dente Theonino cum circumroditur, ecquid
ad te post paulo uentura pericula sentis?
nam tua res agitur, paries cum proximus ardet,
et neclecta solent incendia sumere uires. 85

TESTIMONIA.

76—81 'qualem — praesidio' Hildebertus moral. philos. p. 989 76 sq. florilegium Paris. 8818[a] 79 Cledonius p. 78 K.: 'certus omitte tueri' Pompeius comment. p. 280 K.: 'praesens sua culpa ire deceptus omittit et ueri' cf. ecbasis captiui u. 1047: 'te tua culpa premit' 82 cf. Hieronym. epist. 57. [II p. 78]: 'canino dente rodere' 84 sq. flor. 8818[a] Hildeb. moral. phil. p. 989 84 ecb. captiui u. 1088 tractatus de duce Ernesto 32. [VII 236 H.] monument. Germaniae Pertz. II p. 183 Io. Saresberiensis uita s. Anselmi [V p. 341 ed. Giles.] Ioannes Victoriensis VI 11 p. 444 B. Caesarius uita s. Engelberti I 4 p. 298 Boehmer. Volcmari chronica ed. Boehmer. p. 60 cf. epist. Eugenii papae III ad Wibaldum abbatem [apud Marten. uett. scriptt. ampl. coll. II 353[c]]: 'sicut ait poeta: res tua nunc agitur, paries cum proximus ardet' 'paries — ardet' s. Thomas epist. 130 ad Gilbertum [III p. 289 ed. Giles.] 85 cf. ecbasis captiui u. 1086: 'nam neglecta — uires'

VARIA LECTIO.

76 Qulē λ commendas *Hildebertus opp.* Ω″ ς″ *florilegia* eciā atque eciā respice *floril.* 8818[a] aspice Ω″ ς″ *florileg. Nostradam.* 77 Incuciant λ Incu uant *A* 78 quondam Ω″ ς″ *Pph.' florileg. Nostrad.* quendam *E* 2 (*v* 1) *y* dignos *florileg. Nostradam.* 79 Quae *A' a. corr.* premit φ *corr.* (*v*) *y florileg. Nostradam.* p̄*mit* & decept' *E* 80 Vt*p*aenit' *A* At *Bentl. opp.* Ω″ ς″ *Pph.' flor. Nostr. Hildeb.* crimine ψ *pr.* 81 Tuerisq. *A* fidens est *F* λ *pr.* (*d*) *y* fidentem *cett.'* ς″ *flor. Nostr.* findentem *a* fidentes *Hildeb.* fidenter *v y Bentl.* presidio *A* γ φ λ 82 cū *supra u.* γ ecquid γ *F* ε 2 (*v* π′σ *a d r et* β) *Pf. flor. Nostrad.* ecqui λ (*et Fran.*) et quid *A E* ε 1 (*g*) *Pph.* &quid *v* 'Ecquid aduerbium est antiquum pro ecce [!]' *schol.* Γ 83 post (p̄ *E*) paulo Ω″ ς″ *flor. Nostr.* paulo post *Pf.* 84 Nam tua Ω″ ς″ *flor. Nostr. Io. Saresb.* Iam tua *v y* nam iam tua *Hildeb.* tunc tua *Io. Victoriensis Volcmarus* tum tua *Caesarius* 85 neclecta *A* 1 neglecta *A* 2 *cett.'* ς″ *floril. Nostr.* *uu.* 86—88 *post u.* 95 *pon. Doederl.*

dulcis inexpertis cultura potentis amici;
expertus metuet. tu, dum tua nauis in *altost,
hoc age, ne mutata retrorsum te ferat aura.
oderunt hilarem tristes tristemque iocosi,
sedatum celeres, agilem *nauomque remissi, 90

91 †potores bibuli media de nocte Falerni

TESTIMONIA.

86—92 'dulcis — pocula' Hildebertus moral. philos. p. 989 87—89 florilegium Paris. 8818ª 87 sq. cf. ecbasis captiui u. 1047 sq.: 'tu dum — te uehat aura' 89 sq. 'Oderunt ylarem tristes tristemque iocosi Sedatum seleres agilem graiumque remissi' floril. Basil. F. IV. 38 89 cf. ecbasis captiui u. 992: 'oderunt hilarem moesti tristemque iocosi' et cf. Wernherus de Elmendorf. [Hauptii antiqu. Germ. ann. IIII p. 311] uu. 983—987 91 sq. florilegium Paris. 8818ª .

VARIA LECTIO.

86 inexpertis *Ω″ς″ flor. Nostr.* inexperti *Pph.'* amici. /// ·s· ÷ (= scilicet est) *φ* 87 metuet *E F λ′ε ς′ Hildebertus* metuit *A′γ ψ corr.* (*β′σ g v* 2 *uar.*) *flor. Nostr. Vincentius* est *Ω″ ς″ Pph.' flor. Nostr. om. y* [*Mellic. Regin.*] 88 *utrum* Huc *an* Hoc *ε pr. habuerit, non liquet* age] caue *Hildebertus opp. florileg. Nostrad.* motata *E* aura *Ω″ς″ florileg. Nostradam.* unda *y post h. u. Vincentius inseruit u.* I 17, 36 *opp. florileg. Nostr. uu.* 89—95 *ante u.* 67 *pon. Doederl.* 89—92 *del. Lehrs.* 89 hylares *Vincentius* 90 agiles *Vincentius* nauumque *E γ F ε ς″* ·nauūq̃; *φ λ* manuumq. *A a. ras.* (*r*) gnauumque *v florileg. Nostradam.* 91 *sq.* bibuli — oderunt *del. Pottierus in g pr. uu.* 89. 90. 92 *sic ordinati erant:* 90. 92. 89; *corr. ut uidetur ead. manu additis litteris* b a *u.* 91 *omis. Ω″ς″; exhibent a prima manu tantummodo σ y Parisinus* 8216 *Petropol. Valent. florilegia Nostradamense et Parisinum* 8818ª *laudat hunc uersum ut Horatianum Nestor Nouariensis s. u. tepor; item habent h. u. Hildebertus et Vincentius: recentiores manus addid. eum in γ ψ* (*l r et Lips.*) *de v inter auctores non constat utrum a* 1. *an a* 2. *manu additus sit; in A′ E φ λ ε* (*β′ v d g et π*) *ne ab altera quidem manu extat. schol. Γ tacent. post u.* 92 *add. y* [*Montep.* 2]. *Porphyr.:* 'oderunt porrecta n. (m. *Pph. om. Pf.*)] hic ostendit quid sit leuis aura h. e. parua causa cur quis non ametur. pocula recusantem (res autem *Porph.* autem *Porf.*) non amant, etiam si tu malam ualetudinem ostendas ad excusationem non bibendi'. 'uereor equidem, *inquit Bentleius*, 'ne interpolatoris liberalitati hic uerisculus debeatur' *cf. quam ad epist.* I 2, 57 *memorauimus florilegiorum interpolationem* 91 potores liquidi media de luce Falerni *recepit Bentleius* bibuli] liquidi *y* [*codd. Fabricii*] uetuli *Horkelius* Bibuli *Rosel-*

oderunt porrecta negantem pocula, quamuis 92
nocturnos iures te formidare tepores.
deme supercilio nubem: plerumque modestus
occupat obscuri speciem, taciturnus acerbi. 95
inter cuncta leges et percontabere doctos,
qua ratione queas traducere leniter *aeuom:
num te semper inops agitet uexetque cupido,
num pauor et rerum mediocriter utilium spes,
uirtutem doctrina paret naturane donet, 100
quid minuat curas, quid te tibi reddat amicum,
quid pure tranquillet, honos an dulce lucellum
an secretum iter et fallentis semita uitae.
me quotiens reficit gelidus Digentia *rius,
quem Mandela bibit, rugosus frigore pagus, 105
quid sentire putas? quid credis, amice, precari?
sit mihi quod nunc est, etiam minus, ut mihi uiuam

TESTIMONIA.

uu. 94—103 florileg. Nostradam. 94 sq. Hildebertus moral. philos. p. 989 94 cf. Ausonius prolog. ed. 7 u. 2: 'pone supercilium' 96 Priscianus instit. XVIII 4, 50 97 cf. Vergil. cul. 97: 'securam placido traducit pectore uitam' 98 Hildebertus moral. philos. p. 989 Ioannes Saresberiensis policrat. III 9 102 cf. Phaedr. III prol. 26: 'dulce . . . lucrum' 106 sq. florileg. Nostrad.

VARIA LECTIO.

lus nocte] luce *y* [*Regin.* 2 *corr.*] *opp. florilegia* falerni *γ* (2) phalerni *florilegia Vincentius* 92 negantem porrecta *ε* (*d*) 93 uapores *ε* 1 *y* [*Valent.*] tepores *ε* 2 *cett.*" *ς*" (*et omn. codd. Cruquii*) *cf. serm.* I 4, 29 *sq.*: 'hic mutat merces surgente a sole ad eum quo uespertina tepet regio' 95 obscuri *Ω*" *flor. Nostr.* speciem *A γ* 96 percontabere *Ω*" *Prisc. flor. Nostr.* doctus *ψ* 97 rationes *A* aeuum *Ω*" *uu.* 98 *sq. post u.* 103 *pon. Hitzigius opp. florileg. Nostr.* 98 Num *Ω*" *ς*" (*et* 4 *Bland.*) Non *γ uar. ψ* 2 *λ* 2 (*r v et π* 2) *y Hildebertus* Ne *ω Bentl. flor. Nostr.* senp *λ* 1 inobs *ψ pr.* (*π' v*) *flor. Nostr.* inops *cett.*" *ς' Pph.'* 99 Nam *γ* Num *cett.*" *ς*" (*et* 4 *Bland.*) Non *ψ* 2 *λ* 2 (*v*) Ne *ω Bentl.* Neu *flor. Nostr.* 100 doctrina] *omis. A* paret *v* natura ne *A* 102 honos] on' *E* 104 quociens *λ* (*g v et Fran.*) quotiens *cett.' ς' Pph.* digencia *λ* dicentia *Pph.'* riuus *Ω*" *ς*" 105 Quę *A* Quæ *λ* rogosus *γ* 106 Quod *γ* Quid *cett.*" *ς*" *Pph.' florileg. Nostradam.* putas *A' E γ F λ' ς*" *Pph.' florileg. Nostradam.* putes *ε* 107 quid *ε* 1, *corr. ε* 2 qd *E*

quod superest aeui, siquid superesse uolunt di;
sit bona librorum et prouisae frugis in annum
copia, neu fluitem dubiae spe pendulus horae. 110
sed satis est orare Iouem, qui donat et aufert:
det uitam, det opes; *aecum mi animum ipse parabo.

TESTIMONIA.

109 sq. florileg. Nostradam. cf. Ioannes Saresberiensis epist. 188: 'est bona librorum Domino propitio et prouisae frugis in annum copia. caetera Dominus ministrabit' 111 sq. 'satis orare Iouem — parabo' Ioannes Saresberiensis policrat. III 9 112 'det uitam — opes' ecbasis captiui u. 822 cf. Ouid. trist. V 11, 15: 'nec uitam nec opes nec ius mihi ciuis ademit' ex Ponto II 1, 53: 'di tibi dent annos! a te nam cetera sumes'

VARIA LECTIO.

etiam] & uī λ ut mihi *A′ E γ ψ corr.* (σ *g r et Lips.*) *Porph.′* (*interpr.*: 'dummodo uiuam') *floril. Nostradam.* & michi *v* et mihi *F λ′ ε A* 2 (*β′ ut uid. ν d et π* 4 *Bland.*) 108 eui ε dii *A′ F λ′* (*β′ d g v*) di *E γ ε* (*ν π′ σ r* 1 *ut uid.*) 109 sit] Spes *E* prouise λ frugis ε 110 neu] ne *y* [*β pr. Montepessul. pr. Reginens.*] *Pph.′ Porph.* (*cons. Porf.*) *schol. Γ in interpretatione* neu *Ω″ ς′* (*et Fran. omn. Bland.*) *florileg. Nostradam.* flu//e//dubies pe *A* (*recte a*) dubie λ dubia *Pph.′* hore λ *flor. Nostr.* ore *A* (ore *a*) aurae *y* [*cod. Mart. apud Cruquium*] *opp. schol. Γ* 111 Set *γ* S, *E* Sed *cett.″ ς″* (*et omn. Bland.*) *Pph.′* hec *v quod quidem ex Porph.′ schol. Γ inrepsit* qui *E γ F corr. ε A* 2 *λ′*2 (*β′ ν σ g r v et π* 2 *Lips.*) *Ioannes Saresber.* quae *A′ ψ pr. λ′*1 *γ uar.* (*et π* 1) que *d* qua *φ pr.* donat *A′ E γ λ′*2 (*β′ ν σ r v et π uar. Lips.*) *Ioannes Saresber.* donet *g* ponat *y* [*π* 1 *unde nescio an lectionem codd. F λ′ ε ortam esse putaueris*] ponit *F λ′*1 *ε* (*d et π* 2 *omn. Bland.*) 'haec a Ioue, inquit, petam, quae ipse mihi praestare non possum, ceterum (ce: *Porf.*) ut aequum animum geram, in mea magis est potestate' *Porph.′ cons. schol. Γ* 112 Ded *A* animum mihi ego ipse parabo *y* [*cod. collegii Trinitatis*] *Ioannes Saresberiensis* aequum (equum *Fran.*) mi animum *ψ ε corr. E p. ras. φ p. ras.* (σ *l p. ras. r corr. aut* 2 *et β* 1 *Fran. p. ras.*) *y* [*Barc. Mellic. Nostradam. Par.* 7976] aequum mihi (michi *v*) animum *E a. ras. φ a. ras. λ′ε pr. ς′* quum mihi animū *A* mihi equum animū *γ* eqũ m̃, *om.* animum *g*. mihi *E* mihi *r* mi *y* [*Montepessulan.*]

XVIIII

Prisco si credis, Maecenas docte, Cratino,
nulla placere diu nec uiuere carmina possunt,
quae scribuntur aquae potoribus. ut male sanos
adscripsit Liber Satyris Faunisque poetas,
uina fere dulces oluerunt mane Camenae. 5
laudibus arguitur uini uinosus Homerus;
Ennius ipse pater numquam nisi potus ad arma
prosiluit dicenda. 'forum putealque Libonis
mandabo siccis, adimam cantare seueris'
hoc simul edixi, non cessauere poetae 10
nocturno certare mero, putere diurno.
quid? siquis *uoltu toruo ferus et pede nudo

TESTIMONIA.

I 19. 3 sq. 'ut — poetas' Seruius ad eclog. 7, 25 mythographus tertius tractat. 12, 4 p. 245 Bode. 5 Priscianus instit. VIIII 10, 53 6 Ioannes Saresberiensis policrat. VIII 10 7 sq. Ioannes Saresberiensis epist. 85: 'teste illo ueteri amico meo, qui numquam nisi potus ad artes prosiluit' 7 cf. Serenus Sammonicus u. 713: 'Ennius ipse pater dum pocula siccat iniqua' 8 sq. 'forum — seueris' floril. Nostrad. 11 cf. Ioannes Saresberiensis metalog. prolog. lib. I: 'nocturno putere mero, putere diurno' 12—14 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

I 19. ADMECENATEM *a*, AD MECENATEM *A E γ F λ ε* (*d r v et Fran. Lips.*) 1 maecenas *ε* (*ν a*) *Pph.' Porph.'* mecęnas *A γ* mecenas *cett.'* catrino *A pr.* (*l pr.*) 3 aque *λ* potoribus *E corr. F λ' ε ς'* potioribus *A E pr. γ a. ras. γ uar.* (*π' a* 2 *uar.*) santis *A pr.* 4 Adscripsit *A' E F λ' ε ς'* (*et β*) *Pph.' Seruius* Asscripsit *γ y* Adscribit *r* 1 Ascribit *v* 'addidit' *schol. Γ* satirůs *A* satiris *γ post* poetas *punctum pon. Bentl.* 5 Vina ferę, *uar.* Vini ferę *ψ* Vinafere *φ* Uinę fere *l* Vinifere *y* [*Petropol.*] dulce soluerunt *A'* 1 *γ* 1 dulcis oluerunt *ε* (*ν d corr.; dulci soluer π*) dulces oluerunt *cett.' cons. Pph.'* camenae *A' E γ F λ ε u.* 6 *del. Hitzigius* 6 umosus *E* 7 Enmus *E* nunq *E* (*v*) 8 dicendo *A* 1 10 edixi *E* 1 *F λ* 1 *ε γ uar. ς'* (*et π* 1) *gloss. Γ Bentl.* edixit *A' γ φ corr. E* 2 *λ* 2 (*g corr. l r v et Lips.*) edixti *y* [1 *cod. Feae ab alt. m.*] *Dan. Heinsius* edixi et *Lehrsius* 'hoc simul edixi, non cessauere poetae] statim ut hoc, inquit, omnibus dixisse uti stulti sunt heropam' *Pph.' Porph.' praeferendum* edixi *cf. uu.* 17. 18 cessauerę *φ* 11 p&ere *E* 1 12 Quod si *y opp. Pph.' Porph.' flor. Nostr.* uultu *Ω" ς" Pph.' florileg. Nostradam.*

quod superest aeui, siquid superesse uolunt di;
sit bona librorum et prouisae frugis in annum
copia, neu fluitem dubiae spe pendulus horae. 110
sed satis est orare Iouem, qui donat et aufert:
det uitam, det opes; *aecum mi animum ipse parabo.

TESTIMONIA.

109 sq. florileg. Nostradam. cf. Ioannes Saresberiensis epist. 188: 'est bona librorum Domino propitio et prouisae frugis in annum copia. caetera Dominus ministrabit' 111 sq. 'satis orare Iouem — parabo' Ioannes Saresberiensis policrat. III 9 112 'det uitam — opes' ecbasis captiui u. 822 cf. Ouid. trist. V 11, 15: 'nec uitam nec opes nec ius mihi ciuis ademit' ex Ponto II 1, 53: 'di tibi dent annos! a te nam cetera sumes'

VARIA LECTIO.

etiam] & uī λ ut mihi *A′ E γ ψ corr.* (*σ g r et Lips.*) *Porph.′* (*interpr.:* 'dummodo uiuam') *floril. Nostradam.* & ut michi *v* et mihi *F λ′ ε A* 2 (*β′ ut uid. v d et π* 4 *Bland.*) 108 eui *ε* dii *A′ F λ′* (*β′ d g v*) di *E γ ε* (*ν π′ σ r* 1 *ut uid.*) 109 sit] Spes *E* prouise *λ* frugis *ε* 110 neu] ne *y* [*β pr. Montepessul. pr. Reginens.*] *Pph.′ Porph.* (*cons. Porf.*) *schol. Γ in interpretatione* neu *Ω″ ς′* (*et Fran. omn. Bland.*) *florileg. Nostradam.* flu//e//dubies pe *A* (*recte a*) dubie *λ* dubia *Pph.′* hore *λ flor. Nostr.* ore *A* (ore *a*) aurae *y* [*cod. Mart. apud Cruquium*] *opp. schol. Γ* 111 Set *γ* S, *E* Sed *cett.″ ς″* (*et omn. Bland.*) *Pph.′* Sed hec *v quod quidem ex Porph.′ schol. Γ inrepsit* qui *E γ F corr. ε A* 2 *λ′* 2 (*β′ ν σ g r v et π* 2 *Lips.*) *Ioannes Saresber.* quae *A′ ψ pr. λ′* 1 *γ uar.* (*et π* 1) que *d* qua *φ pr.* donat *A′ E γ λ′* 2 (*β′ ν σ r v et π uar. Lips.*) *Ioannes Saresber.* donet *g* ponat *y* [*π* 1 *unde nescio an lectionem codd. F λ′ ε ortam esse putaueris*] ponit *F λ′* 1 *ε* (*d et π* 2 *omn. Bland.*) 'haec a Ioue, inquit, petam, quae ipse mihi praestare non possum, ceterum (cę: *Porf.*) ut aequum animum geram, in mea magis est potestate' *Porph.′ cons. schol. Γ* 112 Ded *A* animum mihi ego ipse parabo *y* [*cod. collegii Trinitatis*] *Ioannes Saresberiensis* aequum (equum *Fran.*) mi animum *ψ ε corr. E p. ras. φ p. ras.* (*σ l p. ras. r corr. aut* 2 *et β* 1 *Fran. p. ras.*) *y* [*Barc. Mellic. Nostradam. Par.* 7976] aequum mihi (michi *v*) animum *E a. ras. φ a. ras. λ′ ε pr. ς′* quum mihi animū *A* mihi ęquum animū *γ* eqūm m̄, *om.* animum *g* mihi *E* mihi *r* mi *y* [*Montepessulan.*]

XVIIII

Prisco si credis, Maecenas docte, Cratino,
nulla placere diu nec uiuere carmina possunt,
quae scribuntur aquae potoribus. ut male sanos
adscripsit Liber Satyris Faunisque poetas,
uina fere dulces oluerunt mane Camenae. 5
laudibus arguitur uini uinosus Homerus;
Ennius ipse pater numquam nisi potus ad arma
prosiluit dicenda. 'forum putealque Libonis
mandabo siccis, adimam cantare seueris'
hoc simul edixi, non cessauere poetae 10
nocturno certare mero, putere diurno.
quid? siquis *uoltu toruo ferus et pede nudo

TESTIMONIA.

I 19. 3 sq. 'ut — poetas' Seruius ad eclog. 7, 25 mythographus tertius tractat. 12, 4 p. 245 Bode. 5 Priscianus instit. VIIII 10, 53 6 Ioannes Saresberiensis policrat. VIII 10 7 sq. Ioannes Saresberiensis epist. 85: 'teste illo ueteri amico meo, qui numquam nisi potus ad artes prosiluit' 7 cf. Serenus Sammonicus u. 713: 'Ennius ipse pater dum pocula siccat iniqua' 8 sq. 'forum — seueris' floril. Nostrad. 11 cf. Ioannes Saresberiensis metalog. prolog. lib. I: 'nocturno putere mero, putere diurno' 12—14 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

I 19. ADMECENATEM *a*, AD MECENATEM *A E γ F λ ε* (*d r v et Fran. Lips.*) 1 maecenas *ε* (*ν a*) *Pph.' Porph.'* mecęnas *A γ* mecenas *cett.'* catrino *A pr.* (*l pr.*) 3 aque *λ* potoribus *E corr. F λ' ε ς'* potioribus *A E pr. γ a. ras. γ uar.* (*π' a* 2 *uar.*) santis *A pr.* 4 Adscripsit *A' E F λ' ε ς'* (*et β*) *Pph.' Seruius* Asscripsit *γ y* Adscribit *r* 1 Ascribit *v* 'addidit' *schol. Γ* satirůs *A* satiris *γ* *post* poetas *punctum pon. Bentl.* 5 Vina ferę, *uar.* Vini ferę *ψ* Vinafere *φ* Uin‡ fere *l* Vinifere *y* [*Petropol.*] dulce soluerunt *A'* 1 *γ* 1 dulcis oluerunt *ε* (*ν d corr.;* dulci soluer̄ *π*) dulces oluerunt *cett.' cons. Pph.'* camenae *A' E γ F λ ε u.* 6 *del. Hitzigius* 6 ímosus *E* 7 Enmus *E* nunq *E* (*v*) 8 dicendo *A* 1 10 edixi *E* 1 *F λ* 1 *ε γ uar. ς'* (*et π* 1) *gloss. Γ Bentl.* edixit *A' γ φ corr. E* 2 *λ* 2 (*g corr. l r v et Lips.*) edixti *y* [1 *cod. Feae ab alt. m.*] *Dan. Heinsius* edixi et *Lehrsius* 'hoc simul edixi, non cessauere poetae] statim ut hoc, inquit, omnibus dixisse uti stulti sunt heropam' *Pph.' Porph.' praeferendum* edixi *cf. uu.* 17. 18 cessauerę *φ* 11 p&ere *E* 1 12 Quod si *y opp. Pph.' Porph.' flor. Nostr.* uultu *Ω'' ς'' Pph.' florileg. Nostradam.*

exiguaeque togae simulet textore Catonem,
uirtutemne repraesentet moresque Catonis?
rupit Iarbitam Timagenis aemula lingua, 15
dum studet urbanus tenditque disertus haberi.
decipit exemplar uitiis imitabile: quodsi
pallerem casu, biberent exangue cuminum.

TESTIMONIA.

13 cf. mythogr. II 223 p. 149 Bod.: 'Iarbita natione Maurus fuit. qui quum Timagenem philosophum docte declamantem incassum imitari conaretur, inuidia quodam modo diruptus traditur' 17 sq. florileg. Nostradam. 'quodsi — cuminum' schol. Pers. 5, 55

VARIA LECTIO.

13 Exiguaque toga simul et textore *flor. Nostr. coni. Cruqu.* Exiguae, *omisso* que ε (*d pr. et* β 1) *Pph.'* textore *A' E* γ ε 2 ς *Pf. Porph.'* ex ore *uel* exore *F* λ' ε 1 *ut uid.* (π' *et* β 1) *d parum liquet* textuque *y* [1 *Bland. corr.*] tesquore *y* [*codd.* (*ficti?*) *apud Muretum*] *Muretus* texore λ *corr.* (*et Lips.* 2) *y* t. *Pph.* catonęm *A* 14 representet γ p̄sentet π' catinus ε 1 *ut uid.* 15 iarbitam *y* [*Barc. Montep.*] *schol. r* //iarbitam *d* iarbytham *A corr.* (π') yarbytham *F* λ' Iarbi//thā *E* Iarbuchā *E* 1 *ut uid.* tarbitham γ tarbytham *A'* Iarbithrā ε yarbitam *v* (*et Fran.*); *cf.* 'Maurus Iarba' *Ouid. fast.* III 552 timagenis *F* λ' (*v* π' *a v*) *Porph.' schol.* Γ tymagenis σ *d g* timagenes *A* timaginis *E* (*et* β) tymaginis ε (*et Fran.*) emula ε lingua *A* γ *F* λ' ε *E* 2 (β' *v* π' σ *a corr. d g r* 2 *v*) cena *E* 1 *y* [*Nostrad. uar.*; cęna *Fran.* 2 *uar.*], *receperunt Sanadonus et Stallbaumius;* gena γ *uar. superscr.* (*a pr. r* 2 *uar.*) *y* [*Barcinon.* 2 *uar.*] linguę *r* 1 ['lingua, alias coena' 2 *Bland.*] 'exemplum stulti imitatoris interposuit. nam hic Barbutha Maurus regione, nomine fuit Codrus (cordus *codd.*), qui dum Timagenem imitatur post conuiuium et inter pocula declamantem, propter insolentiam faciendi quod conabatur ipse disruptus est. Timagenes enim multos conabatur adhibere socios (solitos *Porph.'*)et cenae et declamationi suae, dumque ab his multum laudatur ad imitationem sui prouocasse Barbuthan (hyarbitan *Porf.*), qui se et stomacho subrupit, dum Timagenem et dicendo et pascendo amicos conatur aequare' *Porphyr.* 'Iarbita Maurus fuit qui cum Timagenem philosophum post conuiuium et inter pocula declamantem uellet imitari et non posset, inuidia quodam modo disruptus est' *schol.* Γ 16 tend&q, *E* tendit, *om.* que *l* dissertus γ 17 exemplum *Pph. opp. Porph.' florileg. Nostradam.* uiciis λ quodsi] q̄ūsi *E* 2 *in ras.* quodsi *uel* quod si *cett.*" ς *Pph. florileg. Nostrad.* quid si *y Glareanus* proh! si *Sanadonus* nec si *Porph.'* 18 Palleret ε Pallerent *a corr. r* 1 (*et* β 1)

o imitatores, seruom pecus, ut mihi saepe
bilem, saepe iocum uestri mouere tumultus! 20
libera per uacuum posui uestigia princeps,
non aliena meo pressi pede: qui sibi fidet,
dux reget examen. Parios ego primus iambos
ostendi Latio, numeros animosque secutus
Archilochi, non res et agentia uerba Lycamben. 25
ac ne me foliis ideo breuioribus ornes,
quod timui mutare modos et carminis artem:
temperat Archilochi musam pede mascula Sappho,
temperat Alcaeus, sed rebus et ordine dispar,

TESTIMONIA.

19—23 'O — mihi iocum — examen' flor. Nostr. 19 'o — pecus' Ratherius phrenes. prooem. 5 p. 222 Ball.; Lucan. VI 152: 'o famuli turpes, seruum pecus, absque cruore!' ecbasis captiui 1029: 'accubet et reliquum seruum pecus ad comedendum' 20 cf. Iuuenal. 15, 15 sq.: 'bilem aut risum fortasse quibusdam mouerat' 28 cf. Ausonius Cupid. cruci adfix. u. 25: 'mascula Lesbiacis Sappho peritura sagittis'

VARIA LECTIO.

Pph.' Pallerem *cett.''* ς (*et Fran. Lips.;* Palle/////(rem) π) *Porph.' schol.* Γ *flor. Nostr. sch. Pers.* casu] *om. d* 1 exangue *A' E* γ ε ς'' *schol. Pers.* exsangue *F* λ' (σ *g*) *Porph.' florileg. Nostradam.* exangue *v*

19 O litiitores *A* (*a recte*) seruo *y* [π] seruum Ω'' ς' *floril. Nostradam.* sepe *E* *u.* 20 *omis. l* 1 *add. l* 2 20 Uilem *A'* (*v* 1 *aut pr.*) *y* bile ε sepe *E* λ (*l* 2) ε locū *A* (locū *E*, *non a*) 22 fidet *A' E* γ φ *corr.* (*v* π' *g r et V*) *Pph.' Porf.* fidit *F* λ' ε (β' σ *d et* 3 *Bland.*) *florileg. Nostradam.* fidit *v; Porph.' loco corrupto:* 'praecedere, inquit, solus audet, qui recte sibi confidet (confidit *Porph.*), habetque alios pro ea mihi regem apium (appium *Porph.*) sequentibus' 23 reget *A' E* γ *F* λ' (*v* π' σ *g r et* β *V*) regit ε (*d et Fran.* 3 *Bland.*) *flor. Nostr.* regit *v* axamen γ patrios *F* λ' 1 (π' *r* 2 *uar.*) *opp. Pph.' Porph.'* 24 sequutus *v y* 25 agencia λ a//gentia *E* ag : : : tia *A* lycamben *E* (*v r et Lips.*) licamben γ ε (σ *d; cons.* β') lycanben *F* λ' (*a*) licanben *A* *u.* 26 *om. y* [*Valent.* 1] 26 Ac me ne foliis *Pph.' opp.* Ω'' ς'' *Porph.'* At ne me foliis ω 27 Quo λ *pr. aut* 1 motare *E* Inutare *l* 1 *uu.* 28. 29 *inuerso ordine y* [*Lips. pr.*] *u.* 28 *om. y* [β 1] m : : scula ε sappho *A' γ F* ε (π' *d l*) sapho *E* λ ς' *u.* 29 *om. y* [*Fran.* 1] alceus *E* λ alcheus *A'* alchęus γ *recte F* ε (*l*) *Pph.'*

nec socerum quaerit, quem uersibus oplinat atris, 30
nec sponsae laqueum famoso carmine nectit.
hunc ego, non alio dictum prius ore, Latinus
uolgaui fidicen; iuuat inmemorata ferentem
ingenuis oculisque legi manibusque teneri.
scire uelis, mea cur ingratus opuscula lector 35
laudet ametque domi, premat extra limen iniqus?
non ego uentosae plebis suffragia uenor
inpensis cenarum et tritae munere uestis;
non ego nobilium scriptorum auditor et ultor
grammaticas ambire tribus et pulpita dignor: 40
hinc illae lacrimae. 'spissis indigna theatris

TESTIMONIA.

30 cf. Ausonius epist. 7 uu. 53 sq. p. 248 Bipont.: 'aut cunctis pariter uersibus oblinat fuluam lacticolor spongia saepiam'
33—38 'Iuuat — uestis' florileg. Nostradam. 38 imit. Pers. 1, 53 (quod iam uidit schol. Γ): 'scis comitem horridulum trita donare lacerna' 39 sq. huc respexisse Iuuenalem 1, 1 sqq.: 'semper ego auditor tantum e. q. s.' iam uidit gloss. Γ

VARIA LECTIO.

30 nec] Et *Pph.'* querit *A λ* oplinat *A'* oblinat *E γ λ'* 2 (*β' σ g r corr. v et Lips.* 1 *aut pr.*) optinet *F λ'* 1 (*ν* 1 *a* 2 *d et π* 1) obtinet *ε* oblinet *ν* 2 *r pr. ut uid.* (*et Lips. corr.*) 31 laquęū *F* famose *γ*, *recte γ* 1 32 Nunc *λ* 1 hinc *Horkelius* non] ñc *E* alio *E* prius] melos *Horkelius* latinus *A' E γ F ε ς'* (*et Fran.* 4 *Bland.*) latinis *λ'* (*ν σ et β*) latinis *v* 33 Vuolgaui *ε* (*d*) Volgaui *A γ F λ' ε* (*π' g ut uid. r* 1) (*ψ in marg.* ꝑ uulgaui) Vulgaui *E ς* fidicē *E* inmemorata *Ω'' Pph.' florileg. Nostradam.* 34 Ingenuis *Ω'' ς' Pph.'* (*et* 4 *Bland.*) *flor. Nostr. cons. r* Ingeniis *β' v y* manibus, *om.* que *ε* (*g* 1) 35 Scire *A* ignarus *A* 1, igratus *A* 2 ·o͡purcula *A* 36 ex' l'im̄ *ε* iniq' *y* [*Paris.* 8216 *Valent.*] iniquus *Ω'' ς'' flor. Nostr.* iniquus ? *interpung. Doederlinus uu.* 38—40 *om. y* [*Valent.* 1] 38 Inpensis *Ω'' floril. Nostr.* caenarum *F ε* munerę *γ* 39 auditor *Ω'' ς'* auditor *g* (*et π*) adiutor *ν* 2 *in ras. d y* [*Barcinon. Fran. uar. Gronou. Reginens.* 1; 'auditor, alias adiutor' 2 *Bland.*] *Weichertus; sed, quod ne gloss. l' quidem fugit, iam Iuuenalis huc respexisse uidetur illo loco quem supra laudauimus* ultor *Ω'' ς''* (*et omn. codd. Cruquii*) actor *y* [*cod. Canteri* (?)] altor *Vossius filius impr. Bentl.* 40 Gramaticas *ψ ε* ambire] audire *A* 2 *uar. y* 41 ille *A* thęatris *F* teatris *λ*

scripta pudet recitare et nugis addere pondus'
si dixi, 'rides' ait 'et Iouis auribus ista
seruas: fidis enim manare poetica mella
te solum, tibi pulcher.' ad haec ego naribus uti 45
formido et, luctantis acuto ne secer ungui,
'displicet iste locus' clamo et diludia posco.
ludus enim genuit trepidum certamen et iram,
ira truces inimicitias et funebre bellum.

XX

Vortumnum Ianumque, liber, spectare uideris,
scilicet ut prostes Sosiorum pumice mundus.

TESTIMONIA.

43. 45 cf. Persius 1, 40 sq.: '... 'rides' ait 'et nimis uncis naribus indulges' 45 sq. 'ad haec — ungui' Prisc. VII 13, 69 47 glossarium Mai [classic. auct. VIII p. 177 et p. 303] 48 sq. florileg. Nostr. Hildeb. moral. philos. p. 982 post Iuuen. 8, 165 sq.: 'breue sit, quod turpiter audes; quaedam cum prima resecentur crimina barba'; Ioannes Victoriensis V 10 p. 415 B. 49 Seruius ad Aen. VIII 702

VARIA LECTIO.

42 putet ε 43 rides] *add. A* 2 *in lacuna* (*recte a*) ///ries *E* rides *γ* 44 manere *γ* 45 hec *λ* *uu.* 46. 47 *desunt* ε 46 et] *om. λ'* (*d*) *opp. Pph.'* ungui *Ω'' ς'' Pph.' Priscianus* ungue *y* 47 iste *E γ* (*β' σ a r et Lips.*) *Pph.'* ille *F λ'* (*ν d g v et π*) *glossarium Mai duobus locis*, *omis. A; cf. apparatum art. poet.* 376 48 strepidū *λ* tepidum *florileg. Nostradam.* *POST V.* 48 *DEFICIT ν VSQVE AD* II 2, 65: *periit enim quaternio* 'XV'; *Ω''* = *A'* (*A a*) *E γ F λ'* (*λ l*) *ε*; *ς''* = *aut omn. codd. β'* (*β Fran.*) *π'* (*π Lips.*) *σ d g r v* (*a l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*; *ς* = *aut omn. codd. σ d g r v* (*a l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*
49 inimicicias ε inimititias *ψ λ*

I 20. AD LIBRVM SVVM (UERSUUM *v*) *A' γ F λ ε* (*d r v et Fran. cons. Lips.*); *r add.*: LOQUITUR TÃQUÃ AD PUERŨ PROSTATURŨ) 1 Vortumnum *F λ' ε* (*β'*) *y Porph. cons. Pph.* Vertumnum *A' E ς' Pf.* Vertunnum *γ* Uortunnum *v cf. inscr. Gruter. p.* XCVI 3: VORTVMNVS iãnũq. *λ* 2 ut] *omis. E* 1 prostes] p̃stes *l* 1

odisti clauis et grata sigilla pudico,
paucis ostendi gemis et communia laudas,
non ita nutritus. fuge quo descendere gestis: 5
non erit emisso reditus tibi. 'quid miser egi?
quid uolui?' dices, ubi quid te laeserit et scis
in breue te cogi, cum plenus languet amator.
quodsi non odio peccantis desipit augur,
carus eris Romae, donec te deserat aetas; 10
contractatus ubi manibus sordescere uolgi
coeperis, aut tineas pasces taciturnus inertis,
aut fugies Vticam aut uinctus mitteris Ilerdam.

TESTIMONIA.

I 20. 12 imit. Martial. VI 60, 7 sq.: 'quam multi tineas pascunt blattasque diserti, et redimunt soli carmina docta coci' 13 schol. Pers. 1, 43: 'per scombros ergo significat salsamentarios, per tus pigmentarios. hoc et Horatius in lib. I epist. dicit: aut fugies Vticam aut uinctus (nunc tus cod.) mitteris Ilerdam' cf. ecbasis captiui u. 1118: 'et famuli nequam uincti mittantur Ylerdam'

VARIA LECTIO.

Ω″ = A′ (A a) E γ F λ′ (λ l) ε; ϛ″ = aut omn. codd. β′ (β Fran.) π′ (π Lips.) σ d g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ϛ = aut omn. codd. σ d g r v (a l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

sossiorum *ε* mundus *A′ E γ ε ϛ″ Pph.′* nudus *F λ′ (v) in F (l* [2 ?]) *superscr.* ł mundus; purus *y cf. Ouid. trist.* III 1, 13 *sq.*: 'quod neque sum cedro flauus nec pumice leuis, erubui domino cultior esse meo' 3 clauis *A′ E γ (g et π)* claues *F λ′ε ϛ′ Pph.′* 4 gemmis *γ* laudes *λ′* 5 quo] quod *A γ* (quodescendere *a*) discedere *y* [1 *cod. Feae Nostr. uar.*] *ω* descendere *etiam omn. codd. Cruquii* 6 riditus *E* tibi *omis. A pr.* egi! *interpung. Doederlinus, idem u.* 7: uolui! 7 ubi quid *Ω″ ϛ″ prob. Bentl.* ubi quis *A* 2 *uar.* (*l* 2 *v*) *y* [*Basil.* I *Sorbonens.* 2 *Valent. Zulich.*] ubi qui *g* leserit *A E* 8 cum plenus *Ω″ ϛ″* plenus cum *y Bentl.* 9 despicit *ε* 10 Karus *v y* [*Basil.* I *Montepessul. fol.* 3ᵛ] erit *λ pr.* rome *λ* deserat *A′ E γ F λ ϛ″* (*et l corr.*) *schol. Γ* deserit *ε* (*l pr.*) *Bentl.* deseret *σ v y* deteret *Franckeus* 11 Contractatus *l* 1 *y* [*Barcinon. Valentian.*] Contractus *y* 1 [*Parisin.* 8214] Contrętat' (*ortumne ex* Contractatus — Contractatus?) *A* Contrectatus *cett. ϛ′* (*et β l* 2) contractare *apud Lucretium aliosque* volgi *g ut uid.* uulgi *Ω″ ϛ′* (uvlgi *Fran.*) 12 Coperis *A′* tinias *E* pasces *E* inertis *A′ γ ε* (*d*) *y* [*π Bamberg. Gron. Mell.*] inertes *F λ′ ϛ′* inertes *E* 13 fugias *λ pr.* uinctus

ridebit monitor non exauditus ut ille,
qui male parentem in rupis protrusit asellum
iratus: quis enim inuitum seruare laboret? 15
hoc quoque te manet, ut pueros elementa docentem
occupet extremis in uicis balba senectus.
cum tibi sol tepidus pluris admouerit auris,
me libertino natum patre et in tenui re
maiores pinnas nido extendisse loqueris, 20
ut quantum generi demas, uirtutibus addas;
me primis urbis belli placuisse domique:
corporis exigui, praecanum, solibus aptum,
irasci celerem, tamen ut placabilis essem.
forte meum siquis te percontabitur *aeuom: 25

TESTIMONIA.

16 'Quis enim — laboret' florileg. Nostradam. 17 cf. Iuuenalis 7, 225 sqq.: 'totidem olfecisse lucernas, quot stabant pueri, cum totus decolor esset Flaccus et haereret nigro fuligo Maroni' 19 Priscianus instit. VII 17, 86 21 Porph.' ad epist. II 2, 50: 'maiores pinnas nido (nidos codd.)' 22 florileg. Nostradam. 25 cf. Auson. ed. 2, 35 init. hexametri: 'irasci promptus, . . .'

VARIA LECTIO.

Ω′ ς′ (et β codd. Bland.) unctus λ uar. ω ninctus l cf. epist. II 1, 268 sq. uictus r 1 (et Fran. codd. Bland. uar.) mitterit A 15 rupis y [Sorbonens.] rupes Ω″ ς″ protrudit E 1 (et 1 Bland.) y protrusit cett.″ ς″ (et 3 Bland.) protusit r 1 (et Lips. pr.) u. 16 in suspicionem uocat A. Nauckius opp. florileg. Nostradam. uu. 17. 18 excisi ε 18 balba E (bella β) balba cett.″ ς′ Pph.' Porph.' alba y post h. u. complures excidisse suspicatur Meinekius, uerum conexum uersuum sequentium cum antecedentibus recte interpretatus est Porph.' 19 pluris A′ E γ ε ς′ (et π) y Priscianus plures F λ′ (β′ σ υ) auris a 1 aut pr. (et π) aures E aures cett.′ ς′ Priscianus annos y [Sorbonens., superscr. aures] superscr. in A φ y [Montepessul. Valent.] auras codd. aliquot Prisciani 21 Maiores E γ F λ′ (β′ σ a g v) Porph.' ad epist. II 2 Maiories A Maioris ε (π′ d r 1 aut pr.) pinnas A 1 E γ y [π Mell. Par. 7976. 8214] Porph.' ad II 2 pennas F λ′ ε A 2 ς′ 23 quātū λ 24 praeconem dotibus aptum Hamacherus precanum solibus v solis amicum Meinekius sodibus aptum Holderus opp. Pph.' Porph.'; 'aprici' appellantur senes Pers. 5, 179 25 elerem λ 26 percontabitur Ω″ euū ε æuum cett.″

me quater undenos sciat inpleuisse Decembris,
conlegam Lepidum quo duxit Lollius anno.

TESTIMONIA.

27 Priscianus VII 17, 85

VARIA LECTIO.

27 inpleuisse *A* impleuisse *cett.'* ς″ decembris *A' γ ε (d g) y Priscianus* decembres *E F λ'* ς″ 28 Conlegam *A'* Collectam ε Collegam *cett.'* ς″ *Pph.'* (CONLEGA *monum. Ancyran.*) quod *γ ε a. ras. opp. Pph.'* dixit *Doeringius opp. Pph.' Porph.'* Iolius ε sollius *A* lollius *cett.'* ς″ *Pph.' Porph.'*

Q · hORT̄ · FLACCI · EPIſOLARV̄ LIB̄ · L · //&PLICIT · ſNCIPIT LIBER SECVNDVS ∴ *a cons. γ* (*et Fran.*) Q̃ ORATI FLàCCI EPſàRV̄ LIBER · I · FXPLIC̄ · (*sic*) ‖ INCIP̄ LIB̄ · II · LEGE FELITIT̄ ∴ *E* Q · HORATII · F · EP̄LARŪ LIB̄ · I · EXP̄ · ‖ INCIPIT · II · AD CAESAREM · *F* Q · HORàTII · FLàCCI ePISTOLàRUM · LIB̄ · I · ‖ EXPLICIT · IIICIPIT àà CESàRĒ àUGUSTà̄ · λ HORATII FL EPISTOLAR – LIB · I · EXPLIC̄ · ‖ INCIP̄ II · AD CESAREM AVGVSTVM · ε *cons.* σ *d r v* EXPLICIT LIBER PRIMVS EP̄LAR ‖ Q · HORATII FLACCI *A* (2 *ut uid.*) *sine titulo A* 1 *ut uidetur* (*g l* 1)

Q. HORATI FLACCI

EPISTVLARVM

LIBER SECVNDVS

I

Cum tot sustineas et tanta negotia solus,
res Italas armis tuteris, moribus ornes.

TESTIMONIA.

II 1. INSCR. et uu. 1 sqq. cf. Porph.' ad epist. I 20, 1: '... ex his uersibus et in principio sequentis 'libri' apparet Horatium hoc uolumen quasi nouissimum totius operis habuisse: nam 'secundum epistularum' (episto: Porf.) coactus adiecit' uu. 1—14 florileg. Nostradam. 1—4 Suetonius uita Horati: 'expressitque (sc. Augustus) eclogam cuius initium est: cum — Caesar' 1 cf. Symmachus epist. X 34 ad d. Valent. semper Aug.: 'nouerat horum corporum ministerio tantae urbis onera sustineri' 2 Pseudoacron uolgatus ad c. IIII 14, 43

VARIA LECTIO.

DEFICIT A; Ω′ = E γ F λ′ ε; ς″ = aut omn. codd. β′ (β Fran.) π′ (π Lips.) σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

II 1. 1 Ccū *E* sustentes *Cuningh.* 2 tuteris *E* tuteris *cett.* ς′ (*et* π 2 *Lips.*) *florileg. Nostradam.* tuteris *l* tuearis *y* [π 1] moribus Ω′ ς″ *florileg. Nostradam.* moenibus *coni. Bentleius; cf. Ouid. met.* XV 833 *sq.*: 'legesque feret iustissimus auctor: exemploque suo mores reget (sc. Augustus)'; *Suetonius Aug. c.* 27: 'recepit et morum legumque regimen aeque perpetuum, quo iure, quamquam sine cen-

legibus emendes, in publica commoda peccem,
si longo sermone morer tua tempora, Caesar.
Romulus et Liber pater et cum Castore Pollux, 5
post ingentia facta deorum in templa recepti,
dum terras hominumque colunt genus, aspera bella
componunt, agros adsignant, oppida condunt,
plorauere suis non respondere fauorem
speratum meritis. diram qui contudit Hydram 10

TESTIMONIA.

10 sqq. huc respexisse uideatur Curtius VIII 5: 'ne Herculem quidem et Patrem Liberum prius dicatos deos, quam uicissent secum uiuentium inuidiam' 10 Priscianus instit. VIIII 3, 16: 'Horatius in epistularum libro II: speratum — Hydram' cf. Auson. ed. 19, 2: '... contudit Hydram'

VARIA LECTIO.

Ω′ = E γ F λ′ ε; ς″ = aut omn. codd. β′ (β Fran.) π′ (π Lips.) σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

surae honore, censum tamen populi ter egit' *imit. Ouid. trist.* II 225 *sq.* 231—235: 'nunc tibi Pannonia est, nunc Illyris ora domanda, Raetica nunc praebent Thraciaque arma metum ... denique ut in tanto, quantum non extitit unquam, corpore pars nulla est, quae labet, imperii, urbs quoque te et legum lassat tutela tuarum et morum, similes quos cupis esse tuis. nec tibi contingunt' *Hor. c.* IIII 5, 21 *sq.* III 26, 35 *sq.* 3 in commoda publica *y* [*Gronou.*] *opp. etiam Pph.′ florileg. Nostr.* 4 demorer ε cesar λ ε Caesar? *interpung. Sanadonus* 6 ingencia λ facta *Ω′ ς″ Porph.′ schol. Γ florileg. Nostradam.* fata *y Bentl.: ad h. l. adludere uidetur Florus* II 34: 'ob haec tot facta ingentia dictus imperator perpetuus et pater patriae: tractatum etiam in senatu, an, quia condidisset imperium, Romulus uocaretur; sed sanctius et reuerentius uisum est nomen Augusti, ut scilicet iam tum, dum colit terras, ipso nomine et titulo consecraretur'; *Seneca Hercul. fur.* 445 *sq.*: 'post tot ingentis uiri memoranda facta' *Plinius epist.* VIII 24: 'sit apud te honor antiquitati, sit ingentibus factis, sit fabulis quoque' *uu.* 8 *sq. abscisi* ε 8 Componunt *γ ς′* (*et Fran.*) *florileg. Nostr.* Conponunt *E F λ* (Copon: *β*) adsignant *F λ′* (*π′ a d r*) adsign. *Pph.* assignant *E γ* (*β′ σ g v*) *Pf. florileg. Nostradam.* ADSIGNAVI *Augustus ipse in monumento Ancyrano* condunt] firmant *y* formant *y Cuninghamus opp. etiam florileg. Nostradam.* *post* condunt *semicolon pon. ω et editiones Bentleianae* 10 Speratu ε contudit *E corr. ut uid. F λ* (*β′ π′ σ a l 2 r v*) *florileg. Nostradam.* contulit *E pr. ut uid. γ* ε

notaque fatali portenta labore subegit,
comperit inuidiam supremo fine domari.
urit enim fulgore suo qui praegrauat artis
infra se positas, extinctus amabitur idem.
praesenti tibi maturos largimur honores 15
iurandasque tuom per nomen ponimus aras,
nil oriturum alias, nil ortum tale fatentes.
sed tuus hic populus, sapiens et iustus in uno,

TESTIMONIA.

13 sq. Ratherius phrenes. prooem. 9 p. 227 Ioannes Saresberiensis policr. VII 24 cf. Quintilian. instit. orat. X 1: 'atque ille (i. e. Charisius) quidem omnibus eiusdem operis auctoribus abstulit nomen, et fulgore quodam suae claritatis tenebras obduxit .... dicent haec plenius futura saecula. nunc enim ceterarum fulgore uirtutum laus ista praestringitur' 15 sq. Serv. ad ecl. 1, 7 ad georg. I 24 Pseudoacron uolg. ad c. IIII 14, 39 cf. schol. Bern. ad ecl. 1, 6: 'alii ... imperatores post mortem in deos transferuntur, Augustus uero in uita, ut Hor. ait' 16 cf. Willelmus uita s. Thomae [Giles. I 313]: 'iurandasque suum per nomen construit aras' 17 Priscianus instit. X 2, 9 XI 4, 18

VARIA LECTIO.

(*d* 1 *l* 1) condidit *g Pf.* cont. *Pph.* hydram *E* (*π′ a g r et β*) *Pf.* hidram *γ* (*σ et Fran.*) ydram *F λ corr. ε* (*d v*) *florileg. Nostradam.* idrā *l; λ pr. non liquet* 11 Totaq. *E* Totaq; *y* [*Fran.* 1] fat*ali ε* 12 Comperit *E ε ς″ florileg. Nostradam.* Conperit *γ F λ* supremo *E ε* (*σ g l v et Fran.*) suppremo *γ λ* (*a et β π*) *flor. Nostr.* sūmo *F* subpremo *r* sumpmo *d* donari *F* 1 13 enim] ait *Ratherius* qui praegrauat arte, infra se positos *Pearceus* qui praegrauat, artes *Botheus* praegrauat *ūel* p̄grauat *Ω′ ς″* pregrauat *r v* praegrau& *σ* pregrauet *flor. Nostr.* artis *E* 1 arte *ε* artes *cett.′ ς″ flor. Nostr.* 14 positos *ε* positas *cett.′ ς″ flor. Nostr. Io. Sar.* positos *y* [1 *cod. Feae ab alt. m.*] *Fea* 15 Presenti *γ F λ′ u.* 16 *del. Gruppeus* 16 tuō *E* tuom *E* 1 *ut uid.* tuum *cett.′ ς″* nomen *γ F λ′ ε ς″ Acron uolgatus ad c.* IIII 14, 39 *Seruius ad ecl.* 1, 7 *eiusdemque codd. plerique ut Bernens.* 363 *Paris.* 7959 *Valentian.* 389 *Vatican.* 3317 (*test. Thilone et Holdero*) *ad georg.* I 24 *cons. Willelm.* numen *E y* [*V Gronou.* 2 *Sorbonens. uar.*] *Seruii codd. Augienses duo Leidensis* 80 *Hageni Bernenses ad georg.* I 24 *Barthius aduers.* 36, 4 *Bentl. cf. adnotat. ad u.* 6 *et uar. lect. c.* III 21, 5 haras *γ* 17 nil ortum *E* (*β′ π′ g r v*) nihil ortum *γ F λ′ ε* (*σ a d*) *Prisciani codd. optimi utrobique* 18 S; *E y* hic *Ω′ ς″* hoc *y* [*cod. collegii Trinit.*] *Bentl.; sed idem comparat Terent. hautont.* V 1, 2: 'sed hic adiutor meus et monitor et praemonstrator Chremes'; *ex scholiastarum autem interpretationibus eos* 'hoc' *legisse, quod quidem Bentleius existimauit, minime efficitur,* 'hic' *etiam Pph.*

te nostris ducibus, te Grais anteferendo,
cetera nequaquam simili ratione modoque 20
aestimat et nisi quae terris semota suisque
temporibus defuncta uidet, fastidit et odit,
sic fautor ueterum, ut tabulas peccare uetantis
quas bis quinque uiri sanxerunt, foedera regum
uel Gabiis uel cum rigidis aequata Sabinis, 25
pontificum libros, annosa uolumina uatum
dictitet Albano Musas in monte locutas.
si, quia Graecorum sunt antiquissima quaeque
scripta uel optima, Romani pensantur eadem
scriptores trutina, non est quod multa loquamur: 30
nil intra est oleam, nil extra est in nuce duri,
uenimus ad summum fortunae, pingimus atque

TESTIMONIA.

20—22: 'Vix aliquid populus r: — odit' florileg. Nostradam. 25 cf. Ouid. metam. XIIII 797: 'portaque nequiquam rigidis promissa Sabinis' 805 sq.: 'populisque aequata duobus, Romule, iura dabas'

VARIA LECTIO.

u. 19 *del. Gruppeus* 19 grais Ω′ς″ 20 Caetera γ *F λ′ neqva*quā ε 21 nisi que λ emota *E* 1 summota *flor. Nostr.* 23 *ut* tabulas ε uetantis γ (*a*) *y* [π *Mellic. Montepess. Par.* 8214 *Valent.*] uetantes *E F λ′ε ς′* 24 Quasuis *E pr.* sanxerunt *E F λ′ε* (*g v et* π *Fran.*) scanxerunt γ sancxerunt σ *a d* sancserunt *r* 1 sanserunt *y* [β] sanx//erunt *y* [*Lips.*] 25 equata *E* 26 annosa] amissa *Pph.′* 27 Dictitet ε 1 ? *λ′*2 ε 2 *in marg.* (β′ σ *a* 1 *v et* π 2) *schol. E bis* Doctitet *E* Ductitet γ Dicat et *F λ′* (*d*) Dicat ///ε Dicit et π′ Dicit *g* Dititet *r* loquutas *v* 28 Si quia *E* 1 γ *F λ′* (σ *a d g v et* π *Fran.*) *Porph.′* Si qua *E p. ras.* (*l p. ras. et* β) *y Pph.′* Si//qa ε Si//quia *r* (*et Lips.*) graecorum ψ *Pph.′ Porph.′* grecorum *uel* gcorum γ φ *λ′ ε ς″ schol.* γ graiorum *E* (*g*) *y* [*V Reginens.* 2 *codd. Torrenti*] *Bentl.*: *cf. uu.* 90. 161 *art. poet.* 268. 286 anquissima ε *uu.* 29 *sq. abscisi* ε 29 pensantur Ω′ς″ pensentur *g* optume *Porf. i. t. uu.* 31 *sq. euanuit* ε 1 31 Nihil *a* Non *l* Nichil β′ oleam Ω′ς″ olea *y* [1 *cod. Feae et* 1 *Berolin.*] *Bentl. ex coniectura* 'constat intra oleam et extra (*om. Porf.*) nucem esse duritiam' *Porph.′* nil extra *E* γ (π′ σ *d g r v*) nihil extra *F λ′* (*a et Fran.*) (nichil extra β) durum *y* duri? *interpunxit Doederlinus* 32 Venimu *E* 1 summum Ω′ς″ *Pph.′* summam *y* pangimus γ *y*

psallimus et luctamur Achiuis doctius unctis.
si meliora dies, ut uina, poemata reddit,
scire uelim, chartis pretium quotus adroget annus. 35
scriptor abhinc annos centum qui decidit, inter
perfectos ueteresque referri debet an inter
uilis atque nouos? excludat iurgia finis.
'est uetus atque probus, centum qui perficit annos'.
quid? qui deperiit minor uno mense uel anno, 40
inter quos referendus erit? ueteresne poetas,
an quos et praesens et postera respuat aetas?
'iste quidem ueteres inter ponetur honeste,
qui uel mense breui uel *totost iunior anno'.
utor permisso, caudaeque pilos ut equinae 45
paulatim uello et demo unum, demo etiam unum,

TESTIMONIA.

33 Eutyches II 8 35 glossarium Mai [classic. auct. VIII 496]
38 'Excludat — finis' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

33 Psallimus] *non liquet* ε et Ω′ ς″ *Eutych.* ac *y* luctamur] saltamus *Eutyches* doctius] fortius *y* scitius *Eutyches uolgatus Fea Meinekius*, *ceterum Eutychis codex antiquissimus exhibet a* 1. *m.* dictionibus, *ab altera* citius unctis? *interpung. Doederlinus* 35 pretium chartis ω *opp.* Ω′ ς″ (*et V*) cartis *F* λ′ p̄cium λ adroget *E F* λ′ ε (β′ *d*) arroget γ (π′ σ *a r v et* β 2) aroget *g* 36 decidet γ *pr.* abhinc Ω′ ς′ (*et Fran.*) *ab*hinc *y* [β] adhinc *g recepit Linkerus; sed non est Latinum u.* 37 *post u.* 39 *exhibet y* [*Petropolit. pr.*] 37 : : : ectos ε ueteresque *E* γ (σ *a g r et* β) ueteresne *F* λ′ ε (*d v et* π *Fran. Lips.* 2; ueteres *Lips.* 1) debe//ι *E* 38 Vilis *E* 1 (*et* π) Vil : : s ε Viles γ *F* λ′ *E* 2 ς′ excludat *E* γ *F* λ′ ς″ *Pph.′ gloss.* γ *flor. Nostr.* excludat *r* excludet ε *y* 39 perficit *E* γ *F* λ′ ς″ prospicit *y* [*Buslidian.*] perspicit *y* [*Mellicens.*]; ε *non liquet* 40 Quid qui] d *et* qui *in ras.* ε 41 poetas] probosque *Bentl.* 42 respuat *E* γ (π′ σ *a r et* β *in ras. V*) respuet *F* λ′ (*v et Fran.*) *y* respuit ε (*d in ras. g r* 2 *uar. et* 3 *Bland.*) etas λ *u.* 44 *del. A. Nauckius* 44 toto est Ω′ ς″ toto, *omisso* est, *y* [*Valentian.*] 45 pillos λ aequinę *E* ε 46 Paulatim Ω′ ς″ demo] *omis. E pr.*, *add. supra uersum* & demo *E* etiam *E* γ (β′ σ *a g r v et Lips. p. ras.*) & item *F* λ′ ε (*d*) *Bentl.* (&iā itē *Lips.* 1;

dum cadat elusus ratione ruentis acerui,
qui redit in fastos et uirtutem aestimat annis
miraturque nihil, nisi quod Libitina sacrauit.
Ennius, et sapiens et fortis et alter Homerus, 50
ut critici dicunt, leuiter curare uidetur
quo promissa cadant et somnia Pythagorea.
Naeuius in manibus non est et mentibus haeret
paene recens? adeo sanctum est uetus omne poema.
ambigitur quotiens, uter utro sit prior, aufert 55
Pacuuius docti famam senis, Accius alti,
dicitur Afrani toga conuenisse Menandro,
Plautus ad exemplar Siculi properare Epicharmi,

TESTIMONIA.

48—53 cf. Seneca dialog. VI ad Marciam de consolatione 1, 3. 4: 'quamdiu quisquam erit, qui reuerti uelit ad acta maiorum . . . legitur, floret, in manus hominum, in pectora receptus uetustatem nullam timet'
49 'miratur nihil mihi quod libita sacrauit' Porph.' ad u. 28
50 Sigebertus uita Deoderici I c. 17 [Pertz. VI 479]: 'et alter Homerus' 51 glossarium Mai [classic. auct. VIII 149] 56 cf. Quintilianus instit. X 1, 97: 'uirium . . . Accio plus tribuitur, Pacuuium videri doctiorem, qui esse docti affectant, uolunt'

VARIA LECTIO.

et idē π); *cf. Pers. s.* 6, 58 *sq.*: 'adde etiam unum, unum etiam: terrae est iam filius'. iterum *y* [*Basil.* II *Louaniensis*] *u.* 47 *omis. a* (*et* π *pr.*) 47 cadat *E F* λ' *ε* (π' *d g r v et Fran.*) *Pph.' Porph.'* cadet *γ* (*σ et β*) racione *ε* 48 infastos (in f:) *F* λ' *ε* (*β' σ d g*) infaustos *γ* infastus π' *a r* 1 adfastos *E*, v *fort. ab alt. m.*; adfastos *uel* ad fastos *ψ uar.* (*v*) *Pph.' y*; 'qui red. ad fastos] qui per consules annorum colligit numerum' *Pph. Porph.' cf. Ouid. fast.* I 537: 'talibus ut dictis nostros descendit in annos' estimat *E γ λ* 49 libithina λ' libitina *ψ* 52 phitagorea *γ* pithagorea *E* 53 Naeuius π' *a r* Ne//uius *E* Neuius *cett.' ς' schol. γ* Nenius *g* Laeuius *y* [*cod. Corbeianus*] non] *omis.* π' 1 nonne *nescio quis* nunc *Douza* et] non *Cuninghamus* set *Gust. Krügerus* sed *Frenzelius* at *Dacierus* ĩntibus *ε*, *t et uirgula ab alt. manu* heret *E γ* λ' *ε* 54 Pene *λ ε* *post* recens *punctum pon. et codd. et editorum plurimi, interrogationis signum Bentleius* 55 quoties *γ* quotiens *cett.'* (π' *σ a d r et β*) quociens *g v* (*et Fran.*) 56 Pacuuius *Ω' ς''* *Pf. Porf.* Pacuius *Pph. Porph.* Pacunius *g* 1 accius *E γ ε* (*β' a g v*) *Porph.'* actius *F* λ' *ς'* alti *γ* *post u.* 56 *Lehrsius u.* 173 *ponit* 57 Dicitur *ε*

uincere Caecilius grauitate, Terentius arte.
hos ediscit et hos arto stipata theatro 60
spectat Roma potens, habet hos numeratque poetas
ad nostrum tempus Liui scriptoris ab aeuo.
interdum *uolgus rectum uidet; est ubi peccat.
si ueteres ita miratur laudatque poetas,
ut nihil anteferat, nihil illis comparet, errat; 65
si quaedam nimis antique, si pleraque dure
dicere credit eos, ignaue multa fatetur,
et sapit et mecum facit et Ioue iudicat aequo.
non equidem insector delendaue carmina Liui
esse reor, memini quae plagosum mihi paruo 70
Orbilium dictare; sed emendata uideri

TESTIMONIA.

59 Donatus ad Terent. hecyr. I 2, 63 63 florileg. Nostradam. 69 sq. 'non — reor' Hepidannus uita s. Wiboradae [actt. SS. Boll. Antw. 1680 t. I p. 293, 2] 70 Suetonius de gramm. et rhet. 9 p. 107 Reiff.: 'fuit autem [Orbilius] naturae acerbae non modo in antisophistas, quos omni occasione lacerauit, sed etiam in discipulos, ut et Horatius significat plagosum eum appellans'

VARIA LECTIO.

59 caecilius *F* (*π′ a l r*) *Pf.* cecilius *E γ λ ς′* ceci//lius *ε* terrentius *λ* 60 edicit *λ pr.* ediscit *l* ediscet *π′* arto *Ω′* 62 liui *γ E* 2 (*π′ a g r*) liuii *F λ′ε* (*β′ d v*) *omis. E* 1 leui *σ* 'Liuium autem dicit Andronicum' *Porph.′* 'Liui pro Liuii' *gloss. Γ* euo *λ* 63 uulgus *Ω′ ς″ flor. Nostr.* pecc*at* *ε* peccat *cett.′ ς″* peccet *florileg. Nostradam.* 64 uetere *ε* 1 poeta *γ* 1 65 anteserat *ε* 1 comparet *Ω′ ς′* (cōparat *Fran.*) 66 antiquae *γ φ ε E* 2 antiqua *E* 1 durae *λ ε E* 2 dura *E* 1 67 credit *Ω′ ς″* credat *r* 1 cedit *y* [*cod. regiae societatis et quartus Schmidii*] *Bentleius* 69 delendaue *E γ* (*β′ σ g et V*) delendaque *F λ′ε* (*π′ d r v*) *Pf. Hepidannus* (delen////daue *a*, *ergo priori lectioni consensisse uideatur a* 1) crimina *E pr. ε* liui *E* 2 (*σ g r* 2 *et Lips. superscr.*) *y Pf. Porf. Hepidannus* liuii *F λ′ε* (*β′ d v*) leui *E* 1 *γ* (*et π* 1) *Porph.* laeui *a r* 1 *ut uid.* (*et Lips.*) *Bentl. improb. Weicherto poet. Lat. p.* 19. *Lacuius erat aequalis Hortensii atque Ciceronis nec potuit referri inter ueteres poetas. praeterea eius ἐρωτοπαίγνια pueris in ludis explicata esse haut uerisimile est. gloss. Γ:* 'lyricus fuit'; *γ ad marg.:* 'alias neui s, uerũ ē leui' 70 que *γ* 71 *utrum* sed *an* set *γ pr. habuerit, non liquet;* s, *E ε* (*item uu.* 77. 78. 89) sed *cett.′ ς″ Pph.′* sede mandata *λ*

pulchraque et exactis minimum distantia miror.
inter quae uerbum emicuit si forte decorum,
si uersus paulo concinnior unus et alter:
iniuste totum ducit uenditque poema. 75
indignor quicquam reprehendi, non quia crasse
compositum inlepideue putetur, sed quia nuper,
nec ueniam antiquis, sed honorem et praemia posci.
recte necne crocum floresque perambulet Attae
fabula si dubitem, clament periisse pudorem 80
cuncti paene patres, ea cum reprehendere coner,
quae grauis Aesopus, quae doctus Roscius egit:
uel quia nil rectum, nisi quod placuit sibi, ducunt,
uel quia turpe putant parere minoribus, et quae

TESTIMONIA.

76 sq. Hepidannus uita s. Wiboradae l. l.: 'sed eorum reuerendam canitiem ab huiusmodi suspicione oportet alienam conspici, quidquam ab eis reprehendi — nuper' 81 sq. 'ea — egit' Donatus ad Terent. hecyr. prolog. alt. 49 82 cf. Quintil. inst. XI 3, 111: 'plus autem adfectus habent lentiora, ideoque Roscius citatior, Aesopus grauior fuit, quod ille comoedias, hic tragoedias egit' 83—85 florileg. Nostradam. Hepidannus l. l.

VARIA LECTIO.

72 minimum $\Omega'\varsigma''$ nimium *l uar. y Pf.* m. *Pph.* 73 que γ (*a*) decorum $E\ \gamma$ (*a*) *y* decorum et $F\ \lambda'\ \varepsilon\ \varsigma''$ *cf. epist.* I 17, 6. 7. 8 74 concinior λ (*d*) 75 Iniustum *v y* duci : : ε ducit uenitque *y* [*Reginens.* 1] *Bentleius* ducis uendisque *Dünzerus* 76 qui : : quam ε quicquam *cett.* $'\varsigma''$ *Pph.'* quiq̃uã σ q̣dquã *g* reprehendi $\Omega'\varsigma''$ reprendi σ *y* crassae λ *u.* 77 *omis.* ε *pr. add. in marg. ead. m.* 77 Compositum $E\ \lambda$ (*et* β) : : : positum ε Compositum *cett.* ς' (*et Fran.*) inlepideue $EF\lambda'$ ($\beta'\sigma a$) inlepideq. ε (π' *d g r v* illepideque *Hepidannus* 78 et] ac E (*g*) et *cett.'* ς'' premia λ proemia γ posci// π' *r* 79 necne] ne λ' 1 (*d* 1) nec *F pr.* (β' *et* π 1) perambulet $E\ F\ \lambda$ (*r* 2) perambulat $\gamma\ \varepsilon\ \varsigma''$; *r* 1 *non liqu.* atti E 1 *ut uid.* 80 clament $\Omega'\varsigma''$ *Pph.' Porph.' schol.* Γ clamat σ clamant *v* clamant *y* perisse E 1·*y Pph.'* 81 pene $\lambda\ \varepsilon$ poene γ *ea cũ re*p̃hendere ε respondere coneris *Donatus* 82 esopus $F\ \lambda'$ 83 quod] q̣ E ducunt $F\ \lambda'\ \varepsilon$ (σ *a d g r v et Fran. Lips. a. ras.*) *schol.* Γ *interpret.*: 'putant' *florileg. Nostrad. Hepidannus* dicunt $E\ \gamma$ (*et* $\beta\ \pi$ 1 *Lips.* 2) *y*

inberbes didicere, senes perdenda fateri. 85
iam Saliare Numae carmen qui laudat et illud,
quod mecum ignorat, solus *uolt scire uideri,
ingeniis non ille fauet plauditque sepultis,
nostra sed inpugnat, nos nostraque liuidus odit.
quodsi tam Graecis nouitas inuisa fuisset 90
quam nobis, quid nunc esset uetus? aut quid haberet,
quod legeret tereretque uiritim publicus usus?
ut primum positis nugari Graecia bellis
coepit et in uitium fortuna labier aequa,
nunc athletarum studiis, nunc arsit equorum, 95
marmoris aut eboris fabros aut aeris amauit,
suspendit picta uoltum mentemque tabella,
nunc tibicinibus, nunc est gauisa tragoedis;
sub nutrice puella uelut si luderet infans,

TESTIMONIA.

85 cf. Petronius sat. 4: 'quod quisque perperam didicit, in senectute confiteri non uult' 86 'illa uerba Saliaria' memorat Apollinar. Sidonius epist. 8, 16 87 Gerbertus epist. 161 [historiae Francorum scriptor. ed. du Chesne II p. 827]: 'uult tamen uideri solus scire, quod mecum ignorat, ut ait Flaccus'

VARIA LECTIO.

85 Inberbes *γ F ε* (*π′ σ a d r v et Fran.*) *florileg. Nostradam.* Imberbes *E λ′* (*g et β*) *Hepidannus* Imberbi *Cruquius et Bentleius* 87 Quo *E* 1 ignoret *ε pr.* uult *Ω′ ς″* 88 sepultus *γ y* (*γ uar.* sepultis) 89 s& *γ* inpugnat *E γ F ε* (*π′ σ a d r v et β*) impugnat *λ′* (*g et Fran.*) 90 graecis *ε Pph.′* ḡcis *a g l; E non liquet*, grecis *cett. ς″* Graiis *Bentleius* 91 quid nunc] q̣ n̄c = quod nunc *E* 1 qui nunc *λ* haberes *F* 1 *λ′* (*d et π* 1) 92 Quid *ε* 1 tereretque *E γ λ′* 2 (*σ a d r v et β*) teretetque *ε* tencretq. *F* 1 *λ a. ras.* (*et Fran.* 1) terretq; *l* 1 (*et Lips.*) terreretque *g* uiritim *Ω′ ς″* quiritim *y* [*cod. Lambini*] quiritum *y* [*cod. Vrsini* (?)] *F. Vrsinus, recepit Fea* puplicus *r* 1 (*et Fran.*) 93 graecia *γ* (*a*) grecia *λ ε* grętia *E F* 94 Cæpit *φ* Cepit *λ* uicium *λ ε Pf. Porf.* uitium *cett. Pph. Porph.* uacuum *Schützius* lusum *uel* requiem *Lehrsius* † labier libier *γ* 95 athletarum *γ φ* (*a d v*) *Pph.′* atl&arū *E* adhletarum *ψ λ′* adhletharū *ε* arsi : : *ε* 96 Mormoris *E* 97 Suspendi *ε* uoltum *E y* [*Corbeianus*] uultum *cett.′ ς″* 98 Tunc *F* 1 *λ′* 1 (*d et π* 1 *ut uid.*) 99 uelud *φ pr. ε*

quod cupide petiit, mature plena reliquit. 100
quid placet aut odio est, quod non mutabile credas?
hoc paces habuere bonae uentique secundi.
Romae dulce diu fuit et sollemne reclusa
mane domo uigilare, clienti promere iura,
cautos nominibus rectis expendere nummos, 105
maiores audire, minori dicere per quae
crescere res posset, minui damnosa libido.
mutauit mentem populus leuis et calet uno
scribendi studio: pueri patresque seueri
fronde comas uincti cenant et carmina dictant. 110

TESTIMONIA.

100 cf. ecbasis captiui u. 1055: 'quod cupide poscis, mature plene relinquis' uu. 101—107 florileg. Nostradam. 107 cf. Homerus Latinus I 26: 'spernitque preces damnosa libido'

VARIA LECTIO.

uu. 100 *sq. interpolatos esse iudicat Lehrsius sed ambo testantur Porph.' schol. Γ* 100 reliquid *γ ε* reliquit *cett.'* relinquit *y ω opp. ς'' Porph.'* *u.* 101 *ante u.* 102 *exhibent Ω' ς'' Pph.' Porph.' florileg. Nostradam. item r corr.* 1 *aut* 2; *eundem inter uu.* 106 *et* 107 *inseruit r pr. aut* 1; *delendum censent Schützius Ribbeckius Lehrsius post u.* 107 *traiecit Lachmannus* 101 mutabile credas] mutabile/// cre///das *ε* motabile *E* *u.* 102 *om. flor. Nostr.* 102 'paces] at hoc pac&' *gloss. Γ* pacet *r* 1 103 sollemne *E γ ψ λ' ε* (*β' σ pr. a g et plures codd. Cr.*) *Pf.* sollempne *φ* (*σ superscr. d r*) solemne *π' v* solenne *y* [*aliquot codd. Cruq.*]. solempne *florileg. Nostrad.* domu *Fea* 104 promere *λ* 105 Cautos *Ω' ς'' Pph.' Porph.' floril. Nostrad.* Captos *y* Scriptos *y* [*Barthii cod. uetustissimus* (?)] *Bentleius* cauto *Schützius; cf.* 'recte cauta pecunia' *cod. Theodosian.* II 4, 2 rectis *Ω' ς''* (*et omn. codd. Cruquii*) *Pph.' Porph.'* certis *v florileg. Nostrad. Bentl.* exponere *y opp. etiam florileg. Nostrad.*

optimis libris traditam lectionem probat Reinius [*annal. gymnas. Berolin.* VII 299 *sq.*] 107 damnosa *Ω' ς''* dampnosa *d florileg. Nostradam.* 108 Motauit *E* 109 Scribenti *λ* 1 pueri patres *E* 1 pueri patresque *E* 2 *cett.' ς''* puerique patresque *y Bentl. addens:* 'etsi semel quidem iterumque priorem syllabam in partes producant et noster et Virgilius' 'iuuenes·p.c.· (iuuenesq; patres *Pf.*)] hoc est omnis aetas' *Pph.' Porph.' Pph.' fortasse inrepsit ex epist.* I 1, 55

110 uicti *ε* cenant *E λ* (*β' a g r v*) caenant *γ F ε* (*σ d l*)

ipse ego, qui nullos me adfirmo scribere uersus,
inuenior Parthis mendacior et prius orto
sole uigil calamum et chartas et scrinia posco.
nauem agere ignarus nauis timet; habrotonum aegro
non audet nisi qui didicit dare; quod medicorum est 115
promittunt medici; tractant fabrilia fabri:
scribimus indocti doctique poemata passim.
hic error tamen et leuis haec insania quantas
uirtutes habeat, sic collige. uatis auarus
non temere est animus; uersus amat, hoc studet unum; 120

TESTIMONIA.

114—117 Hieronymus contra Ruffinum lib. I c. 17 [Vallars. II 472c] florileg. Nostradam. 115 sq. 'quod — fabri' Hieronymus epist. 53 ad Paulinum 6 [Vallars. I 275b] Wibaldus epist. 167 [ap. Iaffé monum. Corbei. p. 279] annales s. Disibodi a. 1090 [Pertz. XVII 13]: '. . . saltem ille ethnicus uerecundiam tuam moueat, qui dicit: quid medicorum est, promunt medici; tractant fabrilia fabri' cf. Ioannes Saresberiensis policr. I 4: 'quod medicorum est, promittunt fabri, medici fabrilia tractant'
116 'tractent — fabri' Conradi episcopi chronic. 4 [in Ottonis Frisingensis editione Basil. p. 246] 'tractent fabrilia fabri' Ottonis Frisingensis episcopi gesta Friderici imperatoris II 18 [mon. Germ. XX 402]
117 Hieronymus epist. 53 ad Paulinum 7 [Vallars. I 275b] Otto Frisingensis prooem. chron. p. 2 cf. Persius 1, 13 sq.: 'scribimus inclusi, numeros ille, hic pede liber, grande aliquid' 119—124 'uatis — urbi' florileg. Nostradam. 119 sq. 'uatis — animus' Ioannes Saresberiensis epist. 185

VARIA LECTIO.

111 me] *omis.* *v y* adfirmo *F λ ε* (*π′ a d r*) affirmo *E γ* (*β′ σ g l v*) 112 mendatior *E γ ε* 113 Solue *ε* cartas *ε* *uu.* 114 *sq. prope modum euanuerunt ε* 114 Nauem *E F λ′ ε ς′ Pph.′ flor. Nostr.* Nauim *γ* (*β′ d 2*) *y* ignaius *E* ignarus, ru *in ras. a* ti//& *E* habrotonum *E 2 aut corr.* (*a et β*) ////brotonū *ε* abrotonum *E 1 aut pr.* (*d g r et π Fran.* 'omn. *libri antiqui*' *Cr.*; æbrotonū *Lips.*) *Porph. a. corr.* abrotanum *v Porf. Porph. corr.* habrotanum *γ F λ* hebrotanum *l* obrotinum *σ* elleborum *floril. Nostrad.* ęgo *γ* egro *λ ε* 115 *sq.* quod — medici] *del. Ribbeckius* quod melicorum est, promittunt melici *Bentlei suspicio opp. Hieronym. bis*, *florileg. Nostradam.*, *Ioann. Saresber.*; *annal. s. Disibodi*; *nec melici musici sunt*, *quod uolebat Bentleius*, *sed poetae lyrici*; *et cf. Ouid. trist.* V 6, 11 *sq.*: 'quem semel excepit, numquid Podalirius aegro promissam medicae non tulit artis opem?' 115 quid *γ* 117 indoctis *γ* 118 leuis *E* 120 Non *Ω′ ς′ Porph.′ florileg. Nostradam.* Nec *y* [*Fran.*] haud *Ioannes Saresberiensis*

detrimenta, fugas seruorum, incendia ridet;
non fraudem socio pueroue incogitat ullam
pupillo; uiuit siliquis et pane secundo;
militiae quamquam piger et malus, utilis urbi,
si das hoc, paruis quoque rebus magna iuuari. 125
os tenerum pueri balbumque poeta figurat,
torquet ab obscenis iam nunc sermonibus aurem,
mox etiam pectus praeceptis format amicis,
asperitatis et inuidiae corrector et irae,
recte facta refert, orientia tempora notis 130
instruit exemplis, inopem solatur et aegrum.
castis cum pueris ignara puella mariti
disceret unde preces, uatem ni Musa dedisset?

TESTIMONIA.

122 incerti excerpta argumenti grammatici § 67 [ed. Eichenfeld. et Endlich. p. 211, cod. saec. VII—VIII]: 'Incogitat, cogitat' 123 'secundo pane, uili, *δευτερίῳ*' incerti excerpta gramm. § 67 p. 211 uu. 126—131 florileg. Nostradam. 126 Eutyches II 13 p. 482 K. cf. P. Anni Flori Virgilius orator an poeta? p. 109 ed. Halm.: 'bone Iuppiter, quam imperatorium, quam regium est, sedere a suggestu praecipientem bonos mores et sacrarum studia litterarum, iam carmina praelegentem quibus ora mentesque formantur...' 127 'obscenis' incerti excerpta gramm. § 67 p. 211 132 cf. Silius II 68: 'haec ignara uiri uacuoque adsueta cubili'

VARIA LECTIO.

122 sotio *γ* puero ł cogitat *E y* pueroue incogitat *cett.′ ς′* (*et Fran. omn. codd. Cruquii*) *florileg. Nostradam.* puero ne cogitat *y* [*β*] pueroue excogitat *y* puero non cogitat *y* [*Gudianus*] *uide etiam incerti grammatici testimonium* 124 Milicię *λ* Mollłie *γ*; 'impiger militiae' *Tacit. ab exc. d. A.* III 48 quanquam *F λ′ Pf. opp. cett. ς″ Pph. floril. Nostrad.* urbi *Ω′ ς″ Pph.′ floril. Nostrad.* urbi est *d* (*sed in d* est *ab alt. m. esse uid.*) *y* [*Montepessul.* 1 *cod. Feae aliquot Combei*] 126 baluūq. *ε* 127 obsc : : nis *ε* obscenis *cett.′ ς′ Pph.′ flor. Nostr.* oscenis *d* ı *Pf.* obcenis *y* [*β*] aure *ε* ı aurem *cett.′ ς″ Pf. florileg. Nostradam.* aures *Pph.* 128 preceptis *γ λ* form : : : *ε* firmat *Doeringius*, *opp. florileg. Nostradam. et cf. c.* III 24, 54 *serm.* I 4, 121 129 Asperit : : tis *ε* correptor *y* [*Fran. cum aliis*] *opp. etiam florileg. Nostradam.* ire *λ* 130 recte] : : ect : : *ε* Rectę *E* 132 castis] : : : stis *ε* 133 disceret] : : : : et *ε* nisi *E* (*et β*) ni *cett.′ ς* ī, *natum ex* ni, *g* ne *r* ı (*et π* ı) *ut uid.*

poscit opem chorus et praesentia numina sentit,
caelestis implorat aquas docta prece blandus, 135
auertit morbos, metuenda pericula pellit,
impetrat et pacem et locupletem frugibus annum:
carmine di superi placantur, carmine Manes.
agricolae prisci, fortes paruoque beati,
condita post frumenta leuantes tempore festo 140
corpus et ipsum animum spe finis dura ferentem,
cum sociis operum pueris et coniuge fida
Tellurem porco, Siluanum lacte piabant,
floribus et uino Genium memorem breuis aeui.
Fescennina per hunc inuenta licentia morem 145
uersibus alternis obprobria rustica fudit,
libertasque recurrentis accepta per annos

TESTIMONIA.

136 ecbasis captiui u. 737: 'morbos auertit, metuenda p: p:' 145 Seruius test. Fea ad Aen. VII 695 'fescennina' incerti excerpta argumenti grammatici § 67 p. 211 Eichenf. et Endl. 147 Seruius ad georg. II 385

VARIA LECTIO.

134 : : oscit ε Poscet β′ presentia γ λ numia F (numia ψ)
135 Caelestis E γ (π′ a r) Pf. y [Bruxell. Mellicens. Montepessul. Reginens. 1 Valentian.] Celestis g Pph. Caelestes F ε (β′ d l v) Celestes λ (σ) implorat Ω′ ς′ (et Fran.) Pf. inplorat a (et β) Pph. blandus E pr. F λ′ ε 1 γ uar. ς′ (et π) blandos E corr. γ ε 2 (σ a et Lips.) non post blandus, sed post aquas comma pon. codd. et Bentl.
137 Imperat γ ε 1 (d 1 r pr.) Impetrat cett.′ ς″ Pf. Inpetrat Pph.
138 Crimine ε 1 di Ω′ crimine ε 1 139 Agricole λ 140 p̣ E ε (d) post cett.′ ς″ Pph.′ leuantes in suspicionem uocat A. Nauckius u. 141 ante u. 140 pon. y [Fran. 1] eundem del. A. Nauckius
142 pueris, omisso et, γ ε ς″ Bentl. et pueris E F λ′ (v)
143 porto γ parco ε pr. porco cett.′ ς″ 'porco] pro porca' Pph.′ Porph.′ et hoc coni. Lambinus, recepit Cuninghamus porca y [Barcinon.] siluanū φ 144 et humo γ memores quidam ante Lambinum 145 inuenta Ω′ ς″ Porph.′ Seruius inuecta Politianus Bentl. inuēcta y [1 cod. Feae] li : : entia ε licencia λ more ε 1
146 oppropria E obprobria cett.′ ς″ opprobria a v
147 recurrentis E γ (π′ a r) y [Bruxell. Mellicens. Reginens.] recur-

lusit amabiliter, donec iam saeuos apertam
in rabiem coepit uerti iocus et per honestas
ire domos impune minax. doluere cruento 150
dente lacessiti, fuit intactis quoque cura
condicione super communi: quin etiam lex
poenaque lata, malo quae nollet carmine quemquam
describi; uertere modum formidine fustis
ad bene dicendum delectandumque redacti. 155
Graecia capta ferum uictorem cepit et artis
intulit agresti Latio: sic horridus ille
defluxit numerus Saturnius et graue uirus
munditiae pepulere; sed in longum tamen *aeuom
manserunt hodieque manent uestigia ruris. 160

TESTIMONIA.

156 sq. 'Graecia — Latio' Ioannes Saresberiensis policr. VIII 7. cf. Ouidius fast. III 101 sq.: 'nondum tradiderat uictas uictoribus artes Graecia' Liuius XXXIIII 4: 'iam in Graeciam Asiamque transcendimus omnibus libidinum illecebris repletas et regias etiam attrectamus gazas; eo plus horreo, ne illae magis res nos ceperint, quam nos illas'

158 'defluxit' incerti excerpta gramm. § 67 p. 211 160 'uestigia ruris' incerti excerpta gramm. § 67 p. 211

VARIA LECTIO.

rentes *F λ′ε* (*β′σ d corr. v*) currentis *Pph.′* currentes *d pr. g* *post* recurrentis *add. E* ,'simul est' 148 saeuos *y* [*π pr.*] *Pph.′* saeuus *γ F λ′ε* (*σ a et Fran.*) seuus *E* seuus *ς* 149 coepit uerti *E γ ε* (*a d r cons. β′π′σ g*) uerti coepit *F λ′* uerti cepit *v* locus *E a. ras.* 150 domos *Ω′ς″* domus *y Fea* impune *E γ λ′ε ς″* inpune *F* (*σ d*) ire minax inpune domos *y ω* 152 Condicione *λ* (*g et Lips.*) Conditione *cett.′ ς′* 153 lata *E γ λ uar. ε corr.* (*σ a g l 2 uar. r 1 v et π corr. Fran. Lips.*) nata *F λ′ε pr. γ uar.* (*d et β 1 π pr. Lips. 2 uar.*) quae] *non liquet ε* 154 fustes *φ corr. E 2 uar. ε 2 u.* 155 *abscisus est ε* 156 Graecia *a Pph.′* Gręcia *E γ* Grecia *F ε* Gretia *λ′* coepit *γ F λ′ε* artis *E γ* (*a pr.*) *y* [*π Mellicens.*] artes *cett. ς′* 157 lati *E 1* 158 numerus *E γ λ′ς″* numeris *F pr. ε 1* (*d*) *y* saturnius *ε* saturnus *γ* (*l*) graue ui rus *Auratus et Rutgersius opp. schol. Γ et Bentl. qui dictionis:* 'graue uirus' *exempla adfert* 159 Mundiciae *λ* Mundi : : : *ε* Munditiae *cett.* pepulere *γ λ uar.* (*β′σ a g l 2 uar. v et π*) pepulere *E* peperere *F λ′ε E 2 uar.* (*d r et Lips.*) sed *Ω′ς″* set *y* [*Zulichem.*] aeuum *Ω′* *u.* 160 *omis. y* [*π pr.*] 160 ruris *Ω′ς″* ruri *Valartus* 'rusticitatis' *Porph.′*

serus enim Graecis admouit acumina chartis,
et post Punica bella quietus quaerere coepit,
quid Sophocles et Thespis et Aeschylos utile ferrent.
temptauit quoque rem si digne uertere posset,
et placuit sibi natura sublimis et acer: 165
nam spirat tragicum satis et feliciter audet,
sed turpem putat inscite metuitque lituram.
creditur, ex medio quia res arcessit, habere
sudoris minimum, sed habet comoedia tanto

TESTIMONIA.

162 'post — quietus' Ioannes Victoriensis V 5 p. 400 B. 166 cf. Quintilian. instit. X 1, 96: 'Horatius . . . plenus est iucunditatis et gratiae et uarius figuris et uerbis felicissime audax' 167 glossarium Mai [classic. auctor. VIII 294]: 'inscitus, insipiens. Horatius: sed turpe putat inscitae metuitque liturae'. idem p. 528: 'et haec inscitia, ae id est ignorantia; unde Horatius in epistolis: sed turpem putat inscitiae metuitque lituram' 'lituram' incerti excerpta gramm. § 67 p. 211

VARIA LECTIO.

161 Serus Ω′ς″ seruus *coni. Kraffertus philol.* XVII *p.* 725 graecis *uel* g̃cis γ *F* (*a et* π) *Pph.′* grecis *E* λ′ ε ς′ *om. d pr.* Graiis *Porphyr. ed. Fabric. a.* 1555 amouit λ′ι ãmouit *y* [*Fran.*] cartis *F* λ (carthis *l*) 162 post Ω′ς″ *Pph.′* p̃ *a* po*ſt*, *ſt ab alt. m. in ras. y* [*Gronou.*] querere γ λ 163 sopho*cles* ε sophodes *d y; etiam l pr. parum liquet* thespis *E* ε thesphis *F* λ′ thesbis γ aeschylos *E F* aeschilos ε (*l*) eschilos λ *pr.* (*d*) eschylos *r* (aeschylos π eschilos *Lips.*) aeschulus γ escilus *a* eschilus λ *corr.* (σ *g v uar.*) eschylus β′ escinus *v* 164 quoque, rem si *Lambinus* quoque rem, si *Orellius* rem] iam, *Lehrsius* 166 sperat *E pr.* thragicum γ *u.* 167 *damn. Gruppeus* 167 Sed Ω′ς″ *Pph.′* inscite φ λ′ε ι ? (*d et Fran.* β *p. ras.* π ι *Lips. corr.* 3 *Bland.*) *gloss.* Γ *cons. gloss. Mai loco priore* inscitae ψ γ *uar.* (*a* ι *aut pr. et* β *a. ras.*) inscitię ε (*dat casus*) inscitiae γ (*a corr. aut* 2 *r* ι) *y* [*Valentian.* ι] *glossar. Mai loco post.* insciciae σ inscriptis (*uel* in scriptis) *E* (*g et* β′ 2 *uar. Lips. a. corr. V*) inscriptis *v* (†inscitie) in scriptis *recepit Stallbaumius* inscitus *Bentleius* 'sed stulte et erubescit et timet emendare quod scripserit' *Porph.′ cons. schol.* ε 168 quia] qui ε 2, ε ι *omis.* arcessit ε (σ *d et* β 2 3 *Bland.*) arccersit γ accersit *F* λ′ (*a et* π *Fran.*) accessit *E* (*g r v et* β ι *Lips. V*) 169 nimium *aut E pr. aut* ι (*d*) sed Ω′ς″ (s, *E* ε) comodia γ (e) tanto γ (†qnto)

plus oneris, quanto ueniae minus. aspice, Plautus 170
quo pacto partis tutetur amantis ephebi,
ut patris attenti, lenonis ut insidiosi,
quantus sit Dossennus edacibus in parasitis,
quam non adstricto percurrat pulpita socco:
gestit enim nummum in loculos demittere, post hoc 175
securus cadat an recto stet fabula talo.
quem tulit ad scaenam uentoso Gloria curru,
exanimat lentus spectator, sedulus inflat
(sic leue, sic *paruomst, animum quod laudis auarum
subruit aut reficit): ualeat res ludicra, si me 180

TESTIMONIA.

170—173 Ioannis Cottonis musica 18 [Gerbert. II p. 253]: 'quemadmodum enim comoediarum scriptor, si partes iuuenis seni uel luxuriosi auaro mandauerit, derisui subiacet, quales apud Flaccum Plautus et Dorsennus inducuntur, ita reprehendi potest modulator, si in tristi materia salientem modum adduxerit' 174 cf. Ausonius edyll. 4, 58 sq.: 'tu quoque qui Latium lecto sermone Terenti comis et astricto percurris pulpita socco' 176 cf. Persius 5, 104 sq.: 'tibi recto uiuere talo ars dedit?' 177—181 florileg. Nostradam. 177 cf. Statius Theb. X 711 sq.: 'haec pietas, hic uerus honos, ibi gloria tantum uentosumque decus titulique in morte latentes' 180 'ualeat' incerti excerpta gramm. § 67 p. 211

VARIA LECTIO.

170 honeris *E* ε 2 aspice Ω′ ς″ 171 partis *E* ι *Pph.′* partes *cett.′* ς″ ephębi *F* 172 attenti *E* γ (π′ σ *a g r* ν) atenti ε (*d et Fran.*) adtenti *F* λ′ (*et* β) lęnonis *F* laemonis *l* ut] et γ *y u.* 173 *post u.* 174 *pon. y* [*Montepessul.*], *post u.* 56 *Lehrsius* 173 dossennus *E corr.* γ *F* ε ς″ (*et omn. codd. Cruquii*) dossenus *E pr.* λ (*g*) dorsennus *r* ν *y* ω 'persona comica' *gloss.* ε DOSSEN (*sic*) *C. I. L.* I *nr.* 430; *et cf. Senec. epist.* 89, 7 174 quam] cum *uel* quom *coni. Kraffertus* adstricto *F* λ′ (π′ *a d r*) asstricto *E pr.* (*et* β) astricto *E corr.* γ ε (σ *g* ν *et Fran.*) 175 in loculos Ω′ ς″ *Pf. om. d pr.* in loculum *Pph.* demittere *E* (*d*) *y* [4 *Bland. Gron. Lips.* 2 *Montep.*] dimittere γ *F* λ′ ε ς″ dimittere ν post hęc γ *y* post (p̊ *E F a g*, *sed in g* ɔ *a* 2. *m.*) hoc *cett.′* ς″

uu. 176—218 *DESVNT* ε; Ω′ = *E* γ *F* λ′

177 scaenam γ *corr. F* (*a d* 2 *l et* π) *Pf.* cęnam γ *pr.* (*d* 1 *et* β) scenam *cett.* ς (*et Fran.*) cenam *flor. Nostr.* 178 inflat Ω′ ς″ *floril. Nostradam.* instat *y Gesnerus* 179 paruum est Ω′ ς″ *Pph.′ florileg. Nostradam.* paruum, *om.* est, *d g y* 180 aut Ω′ ς″ *Pph.′ Porph.′ florileg. Nostradam.* ac *y* [*Parisin.* 8216 *Vindobon.*] *Bentleius* ualeat] pereat *y opp. Pph.′ florileg. Nostradam.*

palma negata macrum, donata reducit opimum.
saepe etiam audacem fugat hoc terretque poetam,
quod numero plures, uirtute et honore minores,
indocti stolidique et depugnare parati,
si discordet eques, media inter carmina poscunt 185
aut ursum aut pugiles: his nam plebecula gaudet.
uerum equitis quoque iam migrauit ab aure uoluptas
omnis ad incertos oculos et gaudia uana.
quattuor aut pluris *aulaea premuntur in horas,
dum fugiunt equitum turmae peditumque cateruae; 190
mox trahitur manibus regum fortuna retortis,
esseda festinant, pilenta, petorrita, naues,
*captium portatur ebur, captiua Corinthus.
si foret in terris, rideret Democritus, seu

TESTIMONIA.

183 sq. cf. ecbasis captiui uu. 348 sq.: 'ne numero plures, uirtute et honore minores, indocti stolidi simul impugnare parati' 'Sunt numero — Indocti' floril. Nostrad. 190 sq. Ioannes Victoriensis V 3 p. 392 B. 190 cf. Statius Theb. XII 657: 'mutat et innumeris peditumque equitumque cateruis' ecbasis captiui u. 347: 'tunc equitum turmae certant peditumque cateruae' 192 'esseda festinant, pilenta, petorita' glossarium Mai bis [classic. auct. VIII p. 417 et p. 419] 'eseda festinant' glossarium Mai [classic. auct. VIII 196] Quintilianus instit. I 5, 57: 'plurima Gallica eualuerunt ut raeda ac petorritum, quorum altero tamen Cicero, altero Horatius utitur' 194—196 Priscianus instit. V 2, 7 194 'si — Democritus' florilegium Cusanum [cod. saec. XII]

VARIA LECTIO.

181 magrum (c) *E, corr. ead. m.* reducet *y opp. Porph.' flor. Nostr.* 182 Sepe *λ* 184 Inducti *ψ λ'* 1 Indocti (v) *φ* decertare († depugnare) *y* [*Montepessul.*] 186 gaudet *E γ λ uar.* (*σ a g l* 2 *uar. r et β Lips. V*) *Porph.' ad u.* 187 plaudet *F λ'* (*d et π Fran.* 3 *Bland.*) plaudit *λ corr.* gaudet *y* plaudet *v* 187 equiti *Bentl. opp. Pph.' et cf.* I 15, 13 188 incertos *Ω' ς'' Pph.' Porph.'* ingratos *Bentl.* incestos *Cuninghamus* intentos *Schützius* intortos *Praedicowius;* 'incertos oculos' *legimus etiam apud Senec. epist.* 83, 21 189 Quattuor *Ω'* (*a et π*) Quatuor *ς'* (*et Lips.*) pluris *γ* (*a r*) *y* [*Bamberg. Mellicens. Parisinus* 8214 *a* 1. *m.*] plures *cett.' ς''* plures († i) *v* aulea *Ω' ς'' Pph.' Porph.'* 192 petorrita *Ω'* (*et omn. Bland.*) *Pf. cons. ς'' Pph.* petorita *σ* 193 Captiuum *Ω' ς''* corinthus *E corr.* 1 *aut* 2 *γ ς''* chorinthus *F λ'* (*v pr.*) corinthos *E* 1 *aut pr. Pph.'* (*Porph.'* 'corinthum' *exhibet*) 194 ridet *γ*

diuersum confusa genus panthera camelo 195
siue elephans albus *uolgi conuerteret ora;
spectaret populum ludis attentius ipsis,
ut sibi praebentem nimio spectacula plura,
scriptores autem narrare putaret asello
fabellam surdo. nam quae peruincere uoces 200
eualuere sonum, referunt quem nostra theatra?
Garganum mugire putes nemus aut mare Tuscum,
tanto cum strepitu ludi spectantur et artes,
diuitiaeque peregrinae, quibus oblitus actor
cum stetit in scaena, concurrit dextera laeuae. 205
'dixit adhuc aliquid?' 'nil sane'. 'quid placet ergo?'
'lana Tarentino uiolas imitata ueneno'.

TESTIMONIA.

195 sq. Priscianus instit. V 4, 23 195 Priscianus VI 5, 27

VARIA LECTIO.

195 pantera *F λ'* 196 Seu *E* elephans *E γ* (*π' a g r* 1 *et Fran.*) elephas *F λ'* (*σ r* 2 *et β*) *Pf.* elefas *d v Pph. cf.* 'Thoans' *Ouid. ex Ponto* III 2, 59 uulgi *Ω' ς''* conuerteret *E F λ' γ* 2 *ς'* conuertet *π' ut uid.* conuerterit *γ* 1 *Prisciani codd. optimi duobus locis, praetulit Bentleius conl. serm.* I 1, 2, 'quamquam utrumuis sat commode admitti potest' 197 attentius *γ* (*σ a r v et β π*) attencius *g* (*et Fran. Lips.*) attennius *E* adtentius *F λ'* atentius *d* 198 prebentem *E γ λ* nimio *E* (*a* 1 *g r*) *y* [*π* 1 *V Mellicens. Montepessul. Par.* 8216] mimo *γ F λ' E* 2 *uar.* (*β' σ a* 2 *d v et π* 2 *Fran. Lips.*) *Porph.' schol. γ* mimum *y* [*Barcin. Bruxell. Montepessul. uar. Nostradam.* 2 *Valentian.* 2 *uar.; Diu. Tons. Mart. Sil. apud Cruqu.*] *cf. uar. lect.* I 1, 32. 16, 61 plura *Ω' ς''* //plura *v* (plura *etiam Basil.* 1 *qui ex v descriptus est*) risu *y* [*Montepessul. Parisin.* 8216 *uar. Petropolit. corr.*] multa *y* 200 nam quae] namque *λ y* 202 mugi//re *E* nemus] *omis. γ pr.* 204 Diuicię *λ* peregrine *E* *post* peregrinae *punctum pon. Doederlinus* auctor *ψ corr.* (*et π*) *y* 205 scaena *F* (*σ l et π*) scena *cett. ς* laeuae *E ut uid. F corr.* (*a et π* 2) leuae *γ λ' corr.* (*σ r* 2 *et β* 2 *Lips. corr.*) leue *v* laeua *F pr. ut uid.* (*r et π* 1) leua *λ' pr.* (*β' d g et Lips. pr.*) 206 nihil *E Pph. cons. β' opp. Pf.* 'Nihil sane] respondentis est, et iterum 'quid' Horatius dicit' *Porph.'* 207 Laena *Marcilius, refutauit Fea* tarentino *F λ'* (*σ g et Lips.*) *Pph.'* tarentino *E* terentino *γ* (*β' a d r* 1 *ut uid. et π*) terentino *v* imitata *E γ λ superscr.* (*σ a g r et π* 2 *Fran. Lips.*: inm: *β*) imitare *F λ'* (*d et π* 1)

ac ne forte putes me, quae facere ipse recusem,
cum recte tractent alii, laudare maligne:
ille per extentum funem mihi posse uidetur 210
ire poeta, meum qui pectus inaniter angit,
irritat, mulcet, falsis terroribus implet,
ut magus, et modo me Thebis modo ponit Athenis.
uerum age et his, qui se lectori credere malunt
quam spectatoris fastidia ferre superbi, 215
curam redde breuem, si munus Apolline dignum
uis complere libris et uatibus addere calcar,
ut studio maiore petant Helicona uirentem.
multa quidem nobis facimus mala saepe poetae
(ut uineta egomet caedam mea), cum tibi librum 220
sollicito damus aut fesso; cum laedimur, unum
siquis amicorum est ausus reprehendere uersum;
cum loca iam recitata reuoluimus inreuocati;
cum lamentamur non apparere labores
nostros et tenui deducta poemata filo; 225

TESTIMONIA.

210—213 florileg. Nostradam. 217 'et uatibus addere calcar' Priscianus instit. VI 6, 31 221—225 'Nunc ledimur — filo' florileg. Nostradam. 225 'et alibi in Honorato (sic pro Horatio): subtili deducta poemata filo' schol. Ouid. amor. I 14, 7 apud Burmannum cf.

VARIA LECTIO.

208 Ac ne Ω′ ς″ *Pph.′* At ne *y* 209 Quem *γ* Cū *y* [*Barcinon.*] 210 extum *λ pr.* extentum *cett.′ ς′ Pph.′ floril. Nostr.* extensum *y* [*β Mellic. Montepess. Petropol.*] 212 Inritat *E* Initat *λ* Irritat *cett. ς″ florileg. Nostradam.* implet Ω′ ς″ *florileg. Nostradam.* 214 credere Ω′ ς″ tradere *y* [*Montepessul.*] 215 superbi Ω′ ς″ superba *y* [*Corbeian.*] 216 redde Ω′ ς″ impende *y* [*cod. coll. Trin.*] *Bentl.* preuem *E pr. ut uid.* 217 conplere *λ* (*et β*) complere *cett. ς′* (*et Fran.*) 219 *REDIT ε h. u. superiore parte abscisa* 219 quidæm *λ* facimus nobis *v y* sepe *λ* po&e *E* 220 U : : : : neta : : : : : : am mea *ε* cedam *λ* 221 laedimur *ε* (*a l r*) ledimur *cett. ς″ florileg. Nostr.* 222 est ausus] audet *y* [*Valentian.* 1] reprehendere Ω′ ς″ (*et omn. codd. Cruquii*) *floril. Nostradam.* reprendere *σ y* [*Sorbonens. cum aliis*] *Bentleius: nec uero in epistulis hac forma usus esse uidetur Horatius* rep̃endere *y* [*Gronou.*] 223 reuolumus *γ* reuol//uim' *a* inreuocati Ω′ ς″ ɪr: *g* 225 d : : ducta *ε* deducta *cett.′ ς″ florileg. Nostradam. schol. cod.*

cum speramus eo rem uenturam, ut simul atque
carmina rescieris nos fingere, commodus ultro
arcessas et egere uetes et scribere cogas.
sed tamen est operae pretium cognoscere, qualis
aedituos habeat belli spectata domique 230
Virtus, indigno non committenda poetae.
gratus Alexandro regi magno fuit ille
Choerilus, incultis qui uersibus et male natis
rettulit acceptos, regale nomisma, Philippos.

TESTIMONIA.

Auson. grat. act. p. 296 Bip.: 'tenuiore filo, ut dicitur, deducta libauerim' Columnella X 40: 'Pierides tenui deducite carmine Musae (sc. cultus et tempora serendis arboribus etc.)' 232—234 huc respexisse uideatur Ausonius epist. 16, 3: 'cumque ego imitatus sim uesaniam Choerili, tu ignoscas magnanimitate Alexandri' 234 imitatus est Ausonius epist. 5, 19: 'bis septem rutilos regale nomisma Philippos' 18, 5 sq.: 'ergo interceptos regale nomisma Philippos accipe tot numero, quot duo Geryones'

TESTIMONIA.

Leidensis ad Ouid. amor. I diducta *y* [*Montep.*] 226 eo rem uenturam *E γ ε λ uar.* (*π′ σ a g r et Fran.*) item fore uenturum *F* 1 *λ′* (*d v et β*) 228 Arcessas *γ F λ′ ε ς″* Acersas *E* 1 *ut uid.* Accersas *E* 2 *ut uid.* (*σ v et π* 2); *schol. Γ interpol.* (*om. cod. γ*): 'Discretio inter accerso et arcesso h(a)ec est: accerso s. uoco et uenit a uerbo quod est accio, accis, quod est quart(a)e coniugationis; arcesso idem significat quod et primitiuum eius a quo deriuatur -i- arceo. sed secundum Priscianum arcesso uenit ab arcio quod nunc dicimus accio et est compositum ex ad et cio quod est uoco, quia antiqui ar pro ad dicebant' (*sic cod. E*) 229 Set *γ* Sed *cett.* *ς* (*l* 2; *l* 1 *non liquet*) *Pph.′* opere *E φ λ′* precium *E λ ε* qualis *y* [*π*] quales *Ω′ ς′* 230 habeant *γ* bello *σ y* [*Lips. pr. Montepess. pr.*] 231 poëte *λ uu.* 232—270 *del. Gruppeus* 232 Gra : : : alexandr : : *ε* magno] Magno *editorum plerique opp. Doederlin. epist.* II *p.* 77 *et cf. s.* II 3, 45 *sq.*: 'haec populos, haec magnos formula reges excepto sapiente tenet' *et Auson. epist.* 16, 3: 'cumque ego imitatus sim uesaniam Choerili, tu ignoscas magnanimitate Alexandri' ille] illi *Peerlkampus ad art. poet.* 357; ill : : *ε* 233 Choerilus *ε* (*a g r et Fran.*) Cherilus *γ* (*σ v*) Choerulus *E* (*et β*) Choerilos *F λ* (*d et Lips.*) Choerilos *λ′* (*π′*) *Bentl.* et] ac *y* 234 Rettulit *γ F λ ε ut uid.* (*π′ a r et Fran.*) *Pph. Porph.* Retulit *E* (*σ d g l v et β*) *Pf. Porf.* nomisma *Ω′ ς′* (*et β*) *Porph. cons. pandect. Florentin. Ausonius* numisma *v* 2 *y* [*Fran. cum aliis*] *Porf.* philippus *γ* 1 philipos *E λ pr.*

sed ueluti tractata notam labemque remittunt 235
atramenta, fere scriptores carmine foedo
splendida facta linunt. idem rex ille, poema
qui tam ridiculum tam care prodigus emit,
edicto uetuit, nequis se praeter Apellen
pingeret aut alius Lysippo duceret aera 240
fortis Alexandri uoltum simulantia. quodsi
iudicium subtile uidendis artibus illud
ad libros et ad haec Musarum dona uocares,
Boeotum in crasso iurares aere natum.
at neque dedecorant tua de se iudicia atque 245
munera, quae multa dantis cum laude tulerunt
dilecti tibi Vergilius Variusque poetae,
nec magis expressi *uoltus per aenea signa,

TESTIMONIA.
248—250 'Non m:— cl: appellant' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.
235 Set γ Sed *cett.'* ς'' *Pph.'* 236 fedo λ' ε 237 Sple : : : ida facta : : : nunt ε 238 ridiculū ε kare y [*Petropolit.*] 239 nequis *uel* ne quis Ω' ς'' ne qui *Cuninghamus*, *sed cf. Plin. nat. hist.* VII 125 *D.*: 'idem hic imperator edixit, ne quis ipsum alius quam Apelles pingeret, quam Pyrgoteles scalperet, quam Lysippus ex aere duceret' preter γ λ apellent// λ apellem λ *corr.* (*l v et Fran.*) y apellen *cett.* ς' (*l p. ras. et* β) appellen g 240 duceret] cuderet *Lambinus Bentl. cf. Vergil. Aen.* VII 634: 'aut leuis ocreas lento ducunt argento' aera Ω' ς'' era g aere y [*Regin.* 1] *Cuningh.* 241 uoltum γ F λ' (π' d r 1) y [*Gron. Voss.*] uultum E ε (β' σ a g r 2 v) similantia *Pontanus* 242 Iuditium E γ φ suptile *Pf. Porf.* illvd γ 243 liberos ε ad hec λ adhuc ε 244 Boeotum γ (a r 1) Boetum E *ut uid.* F λ' ε ς'' in] *del. Glareanus* iu//rares γ 245 At Ω' ς' *Pph.' schol.* Γ Ad σ Ac β' y *coni. Cuninghamus* iuditia E 246 tulere λ *corr.*, λ *pr.* tulerr = tulerum (tulerr = tulerunt *l*) 247 tibi] tui E *ut uid.* uergilius β' y *Porph.'* uirgilius Ω' ς' *schol.* Γ uarius E γ (a g et *Lips.* 2 3 *codd. Bland.*) *Porph.* uarus F λ' ε ς'' (*et V*) *Porf.*

INDE AB HOC VERSV DEFICIT γ 1

Ω' = E F λ' (λ l) ε; ς'' = aut omnes codd. β' (β *Fran.*) π' (π *Lips.*) σ a d g r v (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd.* σ a d g r v (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

248 expsi ε uultus Ω' ς' *flor. Nostr.* (ultu π) enea E

quam per uatis opus mores animique uirorum
clarorum apparent. nec sermones ego mallem 250
repentis per humum quam res componere gestas,
terrarumque situs et flumina dicere et arces
montibus impositas et barbara regna, tuisque
auspiciis totum confecta duella per orbem,
claustraque custodem pacis cohibentia Ianum, 255
et formidatam Parthis te principe Romam,
si, quantum cuperem, possem quoque; sed neque paruom
carmen maiestas recipit tua, nec meus audet
rem temptare pudor quam uires ferre recusent.
sedulitas autem stulte, quem diligit, urget; 260
praecipue cum se numeris commendat et arte:
discit enim citius meminitque libentius illud

TESTIMONIA.

258 sq.: 'Non meus — recusent' florileg. Nostradam. 262 sq.: 'Discit homo citius — ueneratur' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

Ω' = E F λ' (λ l) ε; ς'' = aut omnes codd. β' (β Fran.) π' (π Lips.) σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. σ a d g r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

250 malle ε, *lineola supra* e *fort. euanuit* 251 Repentis *E* (*a*) *y* [π *Bruxell. Mellicens. Valentian.*] *Pph.* Repentes *cett.' ς' Pf.* conponere λ (*et* β) 253 impositas Ω' ς'' *Pf.* inponit *Pph.* inpositas *y*; *E parum liqu.* 254 Auspitiis *E ut uid.* tuella ε 1 255 Clastra *E* 1 cohibencia λ 257 sed Ω' ς' (se π 1) paruom *y* [π 1] paruum Ω' ς' 259 recusent Ω' ς (*et* β π) *flor. Nostr.* recusant σ *r* 1 (*et Fran. Lips.*) 260 qu : : diligit ε autem, stulte quem diligit *Lambinus*; autem stulte, quem diligit, *Bentl.*; *item cod. Reginensis* urguet *E* (π' *a g l* 1 *r*) urget *F* λ ε (β' σ *d l* 2 *v*) *uu.* 261—270 *in* ε *abscisae sunt partes finales*; 261 *desunt*: (c)ommendat et arte, 262 (meminitq)ue libentius illud, 263 (pro)bat et ueneratur, 264 (gr)auat, ac neque ficto, 265 (cere)us usquam, 266 (u)ersibus opto, 267 (m)uuere et una, 268 (po)rrectus operta, 269 (uendente)m tus et odores, 270 amicitur ineptis ε 261 Precipue *F* λ' ε

262 Discit Ω ς'' *Porph.' floril. Nostrad. cons. Pf.* Dicit *l pr. ut uid. Pph.* Discet *y* [*V*] *schol.* ε enim] homo *florileg. Nostrad. opp. etiam V* cicius λ

quod quis deridet, quam quod probat et ueneratur.
nil moror officium quod me grauat, ac neque ficto
in peius uoltu proponi cereus usquam 265
nec praue factis decorari uersibus opto:
ne rubeam pingui donatus munere et una
cum scriptore meo capsa porrectus operta
deferar in uicum uendentem tus et odores
et piper et quicquid chartis amicitur ineptis. 270

II

Flore, bono claroque fidelis amice Neroni,
siquis forte uelit puerum tibi uendere natum

TESTIMONIA.

267 sq. glossarium Mai [classic. auct. VIII 124]: 'unde Horatius: et una cum scriptore meo capsa protectus operta'

VARIA LECTIO.

265 Impeius σ *l* (*et* β π *Lips. p. ras.;* Impetus *Lips. a. ras.*); *cf. Plin. epist.* V 15: 'pictores pulchram absolutamque faciem raro nisi in peius effingunt' uoltu ε (*d*) *y* [*Gron. Voss.*] uultu *cett.'* ς″ cere | ⸗ ε umquam *y* [*Montepessul.*] 267 Nec *E* 1 Ne *cett.'* ς″ *Pph.' Porph.'* 268 porreptus *E*, correptus *E pr.?* protectus *glossar. Mai* 'capsa correptus] bene correptus et in capsa (capso *Porph.*) opertus quasi mortuus in feretro' *Pph.' Porph.'* (*cons. edit. Venet.* 1481 *et codd. Vatican. et Chisian.*) operta Ω′ ς″ *glossarium Mai Bentleius* aperta *y* [*Bernens.* 508 *Sorbonens. pr. Vindobon., Pottieri cod.* 20, *Schmidii Wolfenbuttelanus, aliquot Feae*] ω *Fea; areas, in quibus mortuorum corpora efferebantur, uel apertas uel opertas seu clausas fuisse docet Marquardtus antiqu. Rom.* V 1, 360 269 Deferas *E* 1 (Deferat β Referat *Fran.*) tus *E* (β′ *a d g r et Lips. codd. Cruquii*) thus *F* λ′ (σ *et* π) & thus *v* 270 quicquid Ω′ ς′ quidquid π′ *g* chartis ε (*a d r et Lips.*) charthis *E* cartis *cett.'* ineptis Ω′ ς″ inemptis (*uel* inemtis) *y* [1 *cod. Feae, cod. Sil. Cruquii*] *Landinus, sed cf. Catull.* 36, 1. 6 *Martial.* III 12

II 2. AD FLORVM *F* λ (σ *a r v et Fran. cons. Lips.*) *inscriptionem omis. E* (*d pr. aut* 1 *g l et* β π): *in E* 1 (*d pr. aut* 1) *ne interuallum quidem extat nec maior littera* F *in* Flore *uu.* 1—10 *partes finales abscisae* ε; 1 *desunt:* (fideli)s amice Neroni, *u.* 2: tibi

Tibure uel Gabiis et tecum sic agat 'hic et
candidus et talos a uertice pulcher ad imos
fiet eritque tuus nummorum milibus octo, 5
uerna ministeriis ad nutus aptus erilis,
litterulis Graecis inbutus, idoneus arti
cuilibet, argilla quiduis imitaberis uda;
quin etiam canet indoctum, sed dulce bibenti.
multa fidem promissa leuant, ubi plenius aequo 10
laudat uenalis qui *uolt extrudere merces.

TESTIMONIA.

II 2. 4 ecbasis captiui u. 1146 'talos — imos' Ausonius epist. 4, 48 7 cf. ecbasis captiui u. 1151: 'litterulis doctus, multis et honoribus auctus' 10 sq.: 'Multa — merces' florileg. Basil. F. IV 38 10 'Multa — leuant' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

uendere natum, *u.* 3 agat, hic et, *u.* 4 (uertic)e pulcher ad imos, *u.* 5 milibus octo, *u.* 6 (a)ptus erilis, *u.* 7 (i)doneus arti, *u.* 8 imitaberis uda, *u.* 9 sed dulce bibenti, *u.* 10 ubi plenius aequo ε 3 gabis λ hic et *E F* λ′ ς″ *Pph.′* hic est *y* . 4 Candib, *E* 1 5 milibus *E F* λ′ ς″ millibus *a g* 6 adut//us *E* erilis *y* [*Zulichemian. pr.*] eriles *E F* λ′ (β′ σ *pr. a d et* π) heriles σ *corr. g r v* (*et Lips.*) 7 Litterulis *E F* λ′ ε (β′ *a d g corr. r v*) Literulis σ *g pr.* ḡcis *a* grecis *E F* λ′ ε ς″ inbutus *E F* ε (σ) imbutus λ′ ς″ 8 Quilib& λ 1 argille ε 1 qui uis ε quauis *E* 1 *aut pr.* imitaberis *E* ψ *uar.* (β′ 1 σ *a g l* 2 *uar. et Lips. omn. Bland.*) *schol.* Γ *Bentl.* iMitaberes *r* (itur) imitaberis *v* (bi) imitabitur λ′ (β′ 2 *d r corr. et* π 2) *schol.* Γ *uar. Fea* imitabimur *F* (*et* π 1) *cf. Persius s.* 3, 23: 'udum et molle lutum es' *schol.* Γ (*r Bamberg.*): 'Quidam imitabitur legunt, quod est a puero alienum; melius ergo legimus imitaberis id est tanti ingenii est, ut flectas eum quo uelis tamquam argillam udam et in ueteribus exemplaribus imitaberis inuenitur' 9 s, *E* *uu.* 10 *sq. ex Horati persona, non ex uenditoris dictos accipiunt scholia* (*E* ε *Porph.′ Pseudoacron uolgatus*) 10 læuant *E* equo λ *uu.* 11—31 *initia desunt* ε *absisis de u.* 11: Laudat — uo(lt), *u.* 12 — meo, *u.* 13 — face(ret), *u.* 14 — semel, *u.* 15 — metuen(s), *u.* 16 — nihi(l), *u.* 17 — se(curus), *u.* 18 — uitiosum, *u.* 19 — hunc, *u.* 20 — proficisc(enti), *u.* 21 — m(ancum), *u.* 22 — epistul(a), *u.* 23 — f(acientia), *u.* 24 — q(uereris), *u.* 25 — mi(ttam), *u.* 26 — collec(ta), *u.* 27 — dum, *u.* 28 — hoc, *u.* 29 — ieiun(is), *u.* 30 — loc(o), *u.* 31 — et ε 11 Laudet *Stallbaumius* ⌐ uenalis *a y* [π *Montepessul.*] *Pph.′* uenales *E F* λ′ ς′ *Pf. corr.*

res urget me nulla: meo sum pauper in aere.
nemo hoc mangonum faceret tibi; non temere a me
quiuis ferret idem. — semel hic cessauit et, ut fit,
in scalis latuit metuens pendentis habenae:' 15
des nummos, excepta nihil te si fuga laedat:
ille ferat pretium poenae securus opinor.
prudens emisti uitiosum, dicta *tibist lex:
insequeris tamen hunc et lite moraris iniqua?
dixi me pigrum proficiscenti tibi, dixi 20
talibus officiis prope mancum, ne mea saeuos
iurgares ad te quod epistula nulla rediret.

TESTIMONIA.

13 'nemo — tibi' glossarium Mai [classic. auct. VIII 334]

VARIA LECTIO.

uolt *y* [*cod. Corbeian.* (?)] uult *E F λ′ ς″* extrudere *E* (*β′ σ a g r v et Lips.*) *florileg. Basil.* excludere *F λ′ ε* (*d et π* 4 *Bland.*) 12 urget *E F λ′ ς″ Pph.′* urgu& *a* 14 Quisuis *F* 15 Sub scalis *y*, *sed uide Richium s. u. scala* scolis *λ′* (*β′*) habene *λ* *post u.* 15 *Lehrsius hunc interpolat:* sic si quod satis est sapienti dicat aperte,
16 *Horati uerba*, *non mangonis uernulae uitia quam maxime tegentis*
nihil] plani *E. C. Franckeus* fugā *ε* laedat *F* (*σ a l et β Lips.*) ledat *E λ* (*d g v et π Fran.*) ledet *ε* (*r* 1) *y* laedit *y* [*V et* 1 *cod. Bentlei*] *Bentleius*, '*magis ex more Horatiano*' [?] 17 ferat *E F λ′ ς″ Pph.′* feret *ω* 'subibit' *Porph.′ in interpretat.* poene *E λ′*
18 uiciosum *λ* dicta tibi est lex *ε* (*π′ σ a* 2 *r v*) dicta tibi est *Pph.′* dicta est tibi lex *E* (*a*) dicta tibi lex est *F λ′* dicta (dista *d* 1) tibi lex *β′ d* 2 *g y* [*Bruxell.* 1 *Zulichemian.*] est dicta tibi lex *y* [*Valentian.*]
19 iniqua. *interpung. et codicum et editorum pars*

20 *DENVO INCIPIT δ; Ω″ = E F λ′ (λ l) δ′ (δ d) ε; ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) π′ (π Lips.) σ a g r (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. σ a g r (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

21 offitiis *φ* ne] & *λ* (& ne *β* //// *ne* *π*) //// *ne* *ψ* &, *om.* ne, *superscr.* cum *l* sęuos *y* [*π* 1 *ut uid.*; sęuus *π*] saeuus *F ε* (*a l et Fran. Lips.*) seuus *E λ δ′ ς* (*et β*) seuus *v* † solus 22 epistula *a* (*et π V*) epła *E δ′* (*β′ v*) eplā *F* epistola *λ′ ς* rediret *E δ′ ε ς″* (*et* 4 *Bland.*) ueniret *F λ′ δ′ uar.* (*v*) 'i. ueniret' *gloss. Γ*

quid tum profeci, mecum facientia iura
si tamen adtemptas? quereris super hoc etiam, quod
expectata tibi non mittam carmina mendax. 25
Luculli miles collecta uiatica multis
aerumnis, lassus dum noctu stertit, ad assem
perdiderat, post hoc ueemens lupus, et sibi et hosti
iratus pariter, ieiunis dentibus acer,
praesidium regale loco deiecit, ut aiunt, 30
summe munito et multarum diuite rerum.
clarus ob id factum donis ornatur honestis,
accipit et bis dena super sestertia nummum.
forte sub hoc tempus castellum euertere praetor
nescio quod cupiens hortari coepit eundem 35
uerbis quae timido quoque possent addere mentem:
'i, bone, quo uirtus tua te uocat, i pede fausto,

TESTIMONIA.

uu. 26—40 florileg. Nostradam. 29 ecbasis captiui u. 1228

VARIA LECTIO.

Ω″ = E F λ′ (λ l) δ′ (δ d) ε; ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) π′ (π Lips.) σ a g r (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. σ a g r (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

23 tum *Ω″ς″ Pph.′* tunc *y* [*Montepessul.*] 24 attemptas *δ* (*g v* et *π*) *Pf.* adtemptas *E F λ′* (*σ a r* et *Fran. Lips.*) *Pph.* atemptas *d* queris *E* 25 Expectata *E F λ′ δ ς″ cons. d* Exspectata *σ r* mitam *δ′* 26 Luculli *Ω″ Porph.′ florileg. Nostradam. cons. ς′* Lucilli *π′ r* 1 *Pph.* 28 p̣ *E* ueemens *δ′ Pph. pr.* uehemens *cett.′ ς″ flor. Nostr.* 30 Presidium *E λ′* agunt *ε* 31 multatarū *E uu.* 32—52 *initia prope modum euanuerunt ε* 32 obit *E* 1 *y* factum *E F λ′ δ′ ς′ flor. Nostr.* (factū *π*) factus *y* facti *Cuninghamus* ornatur *Ω″ ς′* hornatur *florileg. Nostradam.* ornatus *π′ r* oneratur *Wakefieldus* honestis *Ω″ ς″ florileg. Nostradam.* opimis *E* 2 *uar. λ uar.* (*g*) *y* [*V Parisinus* 8216; oppimis *Sorbonens. uar.*] *recepit Stallbaumius, lectio Mauortiana ?* 33 sestercia *λ* 34 p̆cor *E* 1 *u.* 35 *omis. φ pr., ead. m. add. in margine* 36 timidis quoque possent addere mentis *Paulyus* mentem *Ω″ ς″ florileg. Nostrad.* menteis *y* [*V* (?)] mentis (*gen. partitiu.*) *Ribbeckius* 37 tua te u: *floril. Nostr.* tua] mea *λ a. corr.; recte etiam l et florileg. Nostradam.*

grandia laturus meritorum praemia! — quid stas?'
post haec ille catus, quantumuis rusticus, 'ibit,
ibit eo quo uis qui zonam perdidit' inquit. 40
Romae nutriri mihi contigit atque doceri,
iratus Grais quantum nocuisset Achilles.
adiecere bonae paulo plus artis Athenae,
scilicet ut uellem curuo dinoscere rectum
atque inter siluas Academi quaerere uerum. 45
dura sed emouere loco me tempora grato,
ciuilisque rudem belli tulit aestus in arma,
Caesaris Augusti non responsura lacertis.
unde simul primum me dimisere Philippi,
decisis humilem pinnis inopemque paterni 50
et laris et fundi Paupertas impulit audax

TESTIMONIA.

41—48 uita Horati in codice Romano [Feae H] 41 Porphyrion uita Horati: 'puer admodum Romam cum parente migrauit, ut ipse dicit: Romae — doceri' 44 cf. Persius 4, 11 sq.: 'rectum discernis, ubi inter curua subit' 51 cf. Persius prolog. 10 sq.: 'magister artis ingenique largitor uenter, negatas artifex sequi uoces'. Appuleius de magia 18, 434: 'paupertas . . . omnium artium repertrix'

VARIA LECTIO.

38 premia λ qid λ 39 hec *E* λ (*g v*) haec *cett.* ς″ *Pph.*′ hoc *y omis. florileg. Nostradam.* 'quantumuis] responsio militis Luculli' *gloss.* Γ 40 quouis δ *flor. Nostr.* qui] quo ε inqit ψ inqiĩ φ 41 nutriri] *non liquet* ε congit *E* 42 grais Ω″ ς′ (*et Lips.*) graiis *y* [π] 43 paulo Ω″ ς″ *Pph.*′ 44 uellem *E* (*a g*) *y* [*Mellicens. Montepessul. Parisin.* 8214 *Reginens.* 2 *superscr. Valentian.* 1] possim *F* λ′ δ′ ε (π′ *v et Fran.*) possem σ *r* (*et* β) *y* scirem *y* [*Nostradam.* 2 *uar.*] dinoscere Ω″ ς″ *Pph.*′ 45 achademi *E* querere *E* λ δ′ ṛerū λ (uerū *l*) 46 emouere δ, *sed* e *in ras.* (sede mouere *a d et* β; se demouere *E;* sedemouere *Lips.*) : : : ouere ε emouere *cett.*′ ς″ (*et omn. Bland.*) amouere *v y* .me· loco t: *E*

47 rudę φ estus λ 48 Cesaris *E* δ′ non responsura] responsatura *Peerlkampus* 49 medii misere *F a. ras.* λ′ *a. ras. Pph.* philippis *F* λ′ 50 Decisis *E* pinnis *E* (π′ 1 *r* 1) *y* [β 1 *Mellicens. Nostradam.* 1 *ut uid. Reginens.* 1] *Porph.*′ pennis *cett.*″ ς (π′ 2 *et* β 2 *Fran.*) 51 Uet λ, *miniatoris culpa; recte l* impulit Ω″ ς″ *Pf.* inp. *Pph.* //edax λ, *recte l*

ut uersus facerem: sed quod non desit habentem
quae poterunt umquam satis expurgare cicutae,
ni melius dormire putem quam scribere uersus?
singula de nobis anni praedantur euntes: 55
eripuere iocos, uenerem, conuiuia, ludum;
tendunt extorquere poemata: quid faciam uis
denique? non omnes eadem mirantur amantque:
carmine tu gaudes, hic delectatur iambis,
ille Bioneis sermonibus et sale nigro. 60
tres mihi conuiuae prope dissentire uidentur,
poscentes uario multum diuersa palato.
quid dem? quid non dem? renuis tu, quod iubet alter;
quod petis, id sane est inuisum acidumque duobus.
praeter cetera me Romaene poemata censes 65

TESTIMONIA.

55 sq. Ioannes Victoriensis II 8 p. 321 B. 55 s. Thomas epist. 191 ad Owenum regem Walliae [Giles. III 391] 58 'non — amantque' florilegia Nostradam. et Paris. 8818ª 61—64 florileg. Nostrad. 62 'uario — palato' ecbasis captiui u. 141 65—69: 'Rome ne — utrique est' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

52 Eut λ, *miniator uoluerat* Et (*Ut l*) uerus δ′ sed Ω″ ς″ defit *Aubertus annal. philol. et paedag. Havn.* I 2 *p.* 111—122 53 umquam *E F* λ′δ′ (π′ *a r* 2) unquam ε (*g r* 1 ? *v et Fran.*) *Pf.* ūquam σ (*et* β) expurgare Ω″ ς″ (*et omn. codd. Cruquii*) *Pph.′ Porph.′* expugnare *y* [*Mellicens.* 1] 54 Ni melius Ω″ ς″ Ne melius *Cruquius* Nil melius *y* quem λ 55 predantur λ *u.* 57 *hic omis. y* [π *pr.*]

57 Tendunt *l* //tendunt λ quid faciam uis denique ? *interpunximus cum Doederlino cf. art. poet.* 267 faciam uis Ω″ ς′ (*et Fran.*) *Pph.′ Porph.′* faciamus *g* (*et* β) *y* 58 amantque? *Doederlinus uu.* 61—73 *exitus euanuerunt in* ε *excepto u.* 62 *u.* 61 *post u.* 62, *et u.* 63 *ante u.* 62 *pon. Ribbeckius* 62 multum] multa et *y* [*Petropolit.*] *opp. florileg. Nostradam.* 63 dem? quid non dem?] ///dem? quid dem λ tu quod δ′ε (β′ σ *a g l* 2 *r v et Lips.*) *Pph.′ floril. Nostr.* tu qd̄ n̄ *E* quod tu *F* λ′ (*et* π) *y Bentleius; nos seruauimus chiasmum* 64 acidum inuisumque *flor. Nostr.* 65 Preter λ′ δ′ caetera *F* δ crea *E* romae mene *y* ω *opp.* Ω″ ς″ (*et omn.*

scribere posse inter tot curas totque labores?
hic sponsum uocat, hic auditum scripta, relictis
omnibus officiis; cubat hic in colle Quirini,
hic extremo in Auentino, uisendus uterque:
interualla uides humane commoda. 'uerum 70
purae sunt plateae, nihil ut meditantibus opstet'.
festinat calidus mulis gerulisque redemptor,
torquet nunc lapidem, nunc ingens machina tignum,
tristia robustis luctantur funera plaustris,
hac rabiosa fugit canis, hac lutulenta ruit sus: 75

TESTIMONIA.

uu. 72—77 florileg. Nostradam. 75 Donatus ad Terent. adelph. III 2, 21 'hac lutulenta ruit sus' Donatus ad Terent. adelph. IIII 2, 11 cf. Ausonius epist. 10, 25: 'sus lutulenta fugit, rabidus canis impete saeuo'. Lactantius instit. III 8, 9: 'uerum, inquit, obscenus canis aut sus ille lutulentus . . .'

VARIA LECTIO.

codd. Cruquii) *Porph.'* romene *E florileg. Nostrad.* Romana *Baxterus opp. Porph.'*

66 *REDIT ν; ς'' = aut omn. codd. β' (β Fran.) ν π' (π Lips.) σ a g r v (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omn. codd. ν σ a g r v (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

68 offitiis φ Quirino *Nic. Heinsius opp. etiam florileg. Nostradam. et cf. Ouid. fast.* IIII 375: 'colle Quirini' *inter uu.* 68 *et* 69 *inseruit u.* 57 *y* [*π pr.*] 70 humanae *E δ' ε* (*σ a 1 r 1 et π 3 Bland.*) cum mane est *Franckeus* haud sane *Froehlichius* homini uni *Ribbeckius* insanum *Düntzerus opp. Pph.' Porph.' gloss. Γ* uer : : *ε* uerum *cett.'' ς'' Pph.'* rerum *y* [1 *Bland. et Tonsanus*] *Cruquius* 71 Purae *E* (*β' σ a r et Lips. omn. Bland.*) *testantur schol. ν et Porph.' ad u.* 75 Plures *F δ' ε* (*ν g v et π*) *Pf.* Plures *λ'* (*d*) 'si pure legitur yronicos intellege' *gloss. Γ* 'interrogatiue pronuntiandum' *Porph.'* Pluresunt *Pph. cf. Liu.* XXIIII 14: 'signis collatis dimicaturum puro ac patenti campo' plateaę *λ* opstet *δ* (*d 2; d 1 n. l.*) obstet *cett.' ς''* obsit *σ post* obstet *interrogationis signum pon. codicum Horat. pars Porph.' schol. Γ* (*ν ε*) *Doederlinus* 72 festinat] nempe instat *Lehrsius* 73 machinat ignum *E uu.* 74—94 *perpauca supersunt in ε*

74 plustris *E* 75 hac] Hc (*sic*) *ε* Hęc *E 1* fugit *Ω'' ς'' Pph.' Donatus floril. Nostr. quod propter alterum* 'fugit' *u.* 77 *nescio an hic reiciendum erat: ceterum iam Ausonius* (*uide locum quem supra laudauimus*) 'fugit' *legisse uideatur.* furit *r 1 ? y* [*aliquot codd. Feae*

i nunc et uersus tecum meditare canoros!
scriptorum chorus omnis amat nemus et fugit urbem,
rite cliens Bacchi somno gaudentis et umbra:
tu me inter strepitus nocturnos atque diurnos
uis canere et contracta sequi uestigia uatum? 80
ingenium, sibi quod uacuas desumpsit Athenas
et studiis annos septem dedit insenuitque
libris et curis, statua taciturnius exit
plerumque et risu populum quatit: hic ego rerum
fluctibus in mediis et tempestatibus urbis 85
uerba lyrae motura sonum conectere digner?

TESTIMONIA.

76 cf. Petronius sat. 115; 'ite nunc mortales et magnis cogitationibus pectora implete' 77 florileg. Nostradam. '81—84 'Ingenium — quatit' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

1 *Combei*] *praetulerunt Fea et Doederlinus in adnotatione;* fu//*git*// *r: deficit ε* 76 I Nunc λ (N *a miniatore*, I *ab eo qui contextum scripsit*) 77 urbem *E* (*β′ σ a r v et Lips.*) *Porph.′* urbes *F λ′ δ′* (*ν g et π Fran. uar.*) *florileg. Nostrad.* 'urbis' *schol. ε in interpret.* fugit urbes Rite, cliens *disting. Bentleius in curis nouissimis* 79 tu me] Sume *ψ* 1 *ε* (*et π* 1) Si me *r* 1 *ut uid.* 80 contracta *E a. ras. ε* (contr//// *ε*) *y* [*Valentian. corr.* 1 *aut* 2] *Porph.′ uar.;* 'contracta pro detritis et diuulgatis dixit' *schol. Γ* (*Bamberg. Barcinon.*) contacta *F′ λ′ δ′ ς″* (*et* 3 *Bland.*) *Pph.′ gloss. Γ* (*E v Bamberg. Barcin.*) *Stallbaumius* cantata *y* [*V*] contexta *y* cunctata *y Cuninghamus* cinctuta *y* tractata *y* non tacta *Bentleius* non cuncta *Waddelius* confracta *Tunstallus* 'et contacta s. u. u.] legitur et contracta, caute inpressa (imp: *Porf.*), ut ea sequendo contigerit imitator' *Pph. Porph.′;* 'non datur' *ut Propertius ait* 'ad Musas currere lata uia' *sed angustum est poetarum iter et plerique* 'aut non uiderunt uiam qua iretur ad carmen, aut uisam timuerunt calcare' *Petron. satur.* 118 *uu.* 81—86 *del. Lehrsius* 81 sibi quod *Ω″ ς″ Pph.′ flor. Nostr.* sibi qui *y* desumsit *δ* 82 Et *Ω″ ς′* (*et β*) Ut *y* [*Fran.*] anos λ insenuit *Ω″ ς″ Pph.′ florileg. Nostradam.* insinuit *σ* insonuit *y* [*π* 2] 'legitur et insonuit' *Porph.′* 83 curis *E F λ corr. ς* (*et Lips.*) *Pf.* 2 *florileg. Nostradam.* curii *λ′ δ′* (*β′ ν* 2 *uar. et π* 1 *ut uid.*) *Porph.′:* 'nam Curius ob seueritatem taciturnissimus fuit' curiis *Pph.′* 'Mercurii' *pro* 'et curis' *recepit Valartus ex cod. Bellouacensi* [?]; *ε non liquet* curis statua taciturnius, exit *interpung. Doederlinus* 85 Fluctibus *Ω″ ς″* Luctibus *y* immediis λ 86 lirae *ψ pr. λ′: ε non liquet* conectere *E δ′ ς″* connectere *F λ′*

frater erat Romae consulti rhetor, †ut alter
alterius sermone meros audiret honores,
Gracchus ut hic illi, foret *huic ut Mucius *ille.
qui minus argutos uexat furor iste poetas? 90
carmina compono, hic elegos. 'mirabile uisu
caelatumque nouem Musis opus' aspice primum,
quanto cum fastu, quanto molimine circum
spectemus uacuam Romanis uatibus aedem;
mox etiam, si forte uacas, sequere et procul audi, 95
quid ferat et quare sibi nectat uterque coronam.

VARIA LECTIO.

uu. 87—140 *Dan. Heinsius transponebat post epist.* II 1, 229, *Boivinus post epist.* II 1, 118 *aduersante Bentleio* 87 Pactus erat Romae consulto rhetor *Bentlei suspicio opp. Pph.' Porph.'* *Meinekius post* rhetor *haec fere excidisse coniectat:* 'uterque alterius laudum sic admirator'; *aliquid excidisse iam Dan. Heinsius putauerat, contra Doederlinus quae libris tradita sunt per brachylogiam interpretatur,* 'frater' *bis intellegendum esse ratus* frater] suasor *Hamacherus* retor δ' et alter *F* λ' (*r* 1 *et* π 1; *superscr.* ut ψ λ') ut alter *cett.'* λ'2 ς' (*et Lips.*) 89 Craccus λ (C *et* h *minio pictae; l recte*) Garcchus ε Gracus δ Crassus *Bentlei suspicio opp. Porph.'*: 'apud ueteres tam primus iuris consultus Mucius (mutius *Porf.*) Scaeuola extitit, quam orator Tib. Gracchus' illic foret δ'1 hic . . . illi Ω'' ς'' huic . . . ille ω [*editio Britannici*] *Lambinus Bentleius* mutius *E* cius δ'1 90 argutas *E* uersat *Bentleius; sed cf. serm.* I 7, 15. *Senec. epist.* 39, 5: 'nec immerito hic illos furor uexat' *Iuuenal.* 7, 63 *sq.*: 'nisi cum se carmine solo uexant' 91 compono Ω'' ς' (*et Fran.*) conpono *y* [β] cõp: *g* miserabile uisu ω 92 Caelatumque ψ (*ν a et* π) Celatumque φ λ' δ' ε ς' Caelatum, *om.* que, *E* Sacratumque *Bentleius*, *idem post* spectemus *ponit semicolon; sed cf. anthol. Palat.* VIIII 545: '*Καλλιμάχου τὸ τορευτὸν ἔπος τόδε· δὴ γὰρ ἐπ' αὐτῷ ὠνὴρ τοὺς Μουσέων πάντας ἔσεισε κάλως*' opus aspice: primum *disting. Fea*, *sed cf. epist.* II 1, 170—174. *Propert.* III 8 (16), 29 *sq.*: 'aspice quid donis Eriphyla inuenit amaris, arserit et quantis nupta Creusa malis' 93 fastu] factu δ'1 'circumspectemus] una pars orationis est diuisa in duos uersus Lucili more et antiquorum' *Pph.' Porph.'* 94 uacuã, *uirgula ab alt. m. esse uid.* δ edem λ δ' *uu.* 95—98 *toti abscisi in* ε 95 uacas Ω'' ς'' (*et omn. codd. Cruquii*) *Pph.' Porph.'* uacat *y* ω; *Ouid. fast.* III 87: 'quodsi forte uacas, peregrinos inspice fastos' pcul *E ut uid.* 96 quare] qid *F* qualem *y*

caedimur et totidem plagis consumimus hostem,
lento Samnites ad lumina prima duello.
discedo Alcaeus puncto illius; ille meo quis?
quis nisi Callimachus? si plus adposcere uisus, 100
fit Mimnermus et optiuo cognomine crescit.
multa fero, ut placem genus inritabile uatum,
cum scribo, et supplex populi suffragia capto;
idem, finitis studiis et mente recepta,
opturem patulas impune legentibus aures? 105
ridentur mala qui componunt carmina; uerum
gaudent scribentes et se uenerantur et ultro,
si taceas, laudant quicquid scripsere beati.

TESTIMONIA.

uu. 106—119 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

97 Caedimur *π′ a r* Cedimur *E F λ′ δ′ ς* Credimur *β′* 1 98 ['lumina prima. *duo Bland.* aperte habent prona, sed *V* per lituram lumina prima, id est prima luce . . .' *Cruqu.*] 'ad lum. p. (ad lumina prima *Pf. item cod. Chisianus*)] usque ad lucernam id est ad uesperam' *Pph.' Porph.'* *uu.* 99—115 *nil restat in ε nisi extrema uersuum* 99 alcaeus *a Pph.' Porph.'* alceus *E F λ′ δ′* 100 challimachus *E* callimacus *F* si plus] *omis. δ′* 1 adposcere *Ω″ ς′ (et β) Pph.' cons. Porph.'* apposcere *y* [*Fran.*] attollere *y* 101 mimnermus *δ λ p. corr.* (*ν σ a p. ras. r* 2 *v*) mimner//m' *a* mimnernus *ψ φ corr. λ′* inimnermus *E* mimneruus *φ pr.* (*d*) cognone *E* crescit *E F λ′ δ′ ς cons. π′ r* crescet *ε* (*et Fran.*) *y* crescat *y* [*β*] 102 inritabile *E y* [*Gronou.*] *Pph.* irritabile *cett.″ ς″ Pf.* post uatum *semicolon pon. Doederlinus improb. Kolstero* [*annal. philol. et paedag.* LXXXI *p.* 137] 103 Tū *ψ* 1 suplex *λ* suffr: capto] suffragia posco. ł capto *ν* 105 Opturem *F λ′ δ′* (*β′ ν* 2 *uar. a et π; v, sed* u *in ras.*) *Pf.* Obturem *E* (*r et Lips.*) *Pph.* Opdurem *g* Obdurem *ν σ* obtundem *Wakefieldus* inpune *E* (*ν σ*) impune *F λ′ δ′ ς″* auras *δ′ ε* aures *cett.′ ς″ Porph.′* post aures *interrogationis signum posuimus cum Doederlino* [*Horat. epist.* II *p.* 86 *sqq.*]; *aliter enim coniunctiuus* 'opturem' *explanari nequit, cf.* 126: 'praetulerim?' 106 conponunt *λ* (*ν et β*) componunt *cett.′ ς′* (*et Fran.*) *florileg. Nostradam.* 107 fenerantur *E* 108 quicquid *Ω″ ς″ Pf. florileg. Nostradam.* quidquid *Pph.* quitqd *g* scribere *E* 1 *ante* 'beati' *distingunt codd. pars et Porph.′*

at qui legitimum cupiet fecisse poema,
cum tabulis animum censoris sumet honesti; 110
audebit, quaecumque parum splendoris habebunt
et sine pondere erunt et honore indigna ferentur,
uerba mouere loco, quamuis inuita recedant
et uersentur adhuc inter penetralia Vestae;
obscurata diu populo bonus eruet atque 115
proferet in lucem speciosa uocabula rerum,
quae priscis memorata Catonibus atque Cethegis
nunc situs informis premit et deserta uetustas;
adsciscet noua, quae genitor produxerit usus.
ueemens et liquidus puroque simillimus amni 120
fundet opes Latiumque beabit diuite lingua;

VARIA LECTIO.

109 *codd. g et Vindobon. nouam incipiunt epistulam, cui inscriptum est in Vindobon.:* LEX POEMATVM 110 censoris sumet $\Omega''\varsigma''$ *flor. Nostr.* sūmet censoris *g* cunq, *E* (*v*) *Pf. opp. Pph. flor. Nostr.*

112 *INCIPIT cod. D; Ω'' = D E F λ′ (λ l) δ′ (δ d) ε, ς'' = aut omnes codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ a g r v (d l) aut horum codicum ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur, ς = aut omnes codd. ν σ a g r v (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

112 spondere λ feruntur *D E δ′ ε* (*β′ ν σ a r et Lips. cons. g*) ferentur *F λ′* (*v et π*) *florileg. Nostradam.* fruentur *Horkelius* 113 inuita rec:] inuita sequantur · ł recedant *ν*, *ortum ex art. poet.* 311 114 et] dum *Doederlini suspicio* II *p.* 90 *opp. Pph.′ florileg. Nostrad.* inter $\Omega''\varsigma''$ *ω florileg. Nostrad. defic. ε* intra *y* (?) *ω* ueste *λ ε*

V. 115 *VLTIMVS IN ε; Ω'' = D E F λ′ (λ l) δ′ (δ d)*

115 Obscurata Ω'' *floril. Nostr. cons.* ς'' *Porph.′* ^{po}pulo *E* 116 inluē *E* 1 *aut pr.* sp&iosa *λ* ucabula *λ* 117 *sq.* priscis — nunc] *del. Hitzigius opp. florileg. Nostradam.* 118 p̄mit/// *E* uetustas] uestas *δ pr. aut* 1 119 Adsciscet *E δ* (*ν σ a g r* 2 *aut corr. et Lips.*) *Pph.′* Adscisset *β′ d* (*et π*) Asscisset *D* Asciscet *F λ′* (*r* 1 *aut pr.* [*et Basil.* I; *v n. l.*]) Asciscit *florileg. Nostradam.* 120 Ueemens et liquidus *δ* Vehemens et liquidus *E F λ′ ς″* [*et Basil.* I; *v n. l.*] Et uehemens liquidus *D y* Et liquidus uehemens *σ d* 2 *marg. r* 2 *marg.* Hic uehemens, liquidus *y cf. Brambach. orthogr. Lat. p.* 286 121 lacium *D*

luxuriantia conpescet, nimis aspera sano
leuabit cultu, uirtute carentia tollet,
ludentis speciem dabit et torquebitur ut qui
nunc Satyrum, nunc agrestem Cyclopa mouetur. 125
praetulerim scriptor delirus inersque uideri,
dum mea delectent mala me uel denique fallant,
quam sapere et ringi? fuit haut ignobilis Argis
qui se credebat miros audire tragoedos
in uacuo laetus sessor plausorque theatro, 130
cetera qui uitae seruaret munia recto
more, bonus sane uicinus, amabilis hospes,
comis in uxorem, posset qui ignoscere seruis
et signo laeso non insanire lagoenae,

TESTIMONIA.

122 sq. florileg. Nostradam. 'nimis — cultu' glossarium Mai [class. auct. VIII 306] 125 imitat. Persius 5, 123: 'tris tantum ad numeros satyrum moueare Bathylli' uu. 126—133. 135—142. 144. 146—157 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

uu. 122 *sq. ante u.* 120 *transponendos statuit Botheus* 122 conpescet *F* (*a*) compescet *cett.*" ς" (cōp: *g*) *flor. Nostr.*, *sed in δ alterum* c *in ras.* sano *E* 123 Lęuabit *D* Lenibit *flor. Nostr.* carentia *D E* 2 *aut* 1 *ψ in ras.* λ *corr.* (σ *l* 2 *v* et β) *flor. Nostr.* carencia *g* calentia *E* 1 *aut* 2 *F* λ′ *pr.* δ′ (*v a r et π pr. Fran.* 4 *Bland. cons. Lips.*) *gloss.* Γ: 'in usu posita' 124 sp&iem λ ut *D* 125 nunc Satyrum agrestem, nunc et Cyclopa mouetur *Wakefieldus* satirū *D* λ *pr.* satyrum *cett.*" mouet *E* *uu.* 126—140 *ex Flori persona dictos accipit Dacierus, malo poetae cuidam adsignant Gesnerus Doeringius Botheus* 126 Pretulerim φ λ′ δ′ 127 delectant δ′ (*g v*) *y* delectent *cett.*′ ς" *florileg. Nostradam.* fallant Ω" ς" *florileg. Nostradam.* fallent *E* 2 *y* 128 ringi? *interpung. Glareanus Doederlinus alii* haut *E ψ pr.* (σ *d pr.*) aut *g l pr. Pph.*′ haud *D* φ *ψ corr.* λ δ ς" *florileg. Nostradam.* argus *y* [2 *codd. Torrenti*] *Sanadonus opp. Pph.*′ *Porph.*′ *flor. Nostr.* 129 tragedos λ traguoeclos δ 1, *recte* δ 2 130 letus λ sessor *D* theathro φ 131 Cetera δ′ 1 (*a g v et* β *Lips.*) *Pph. florileg. Nostradam.* Caetera δ 2 *cett.*′ ς *Pf.* qui] quae *l* 1 132 uicimus λ *a. ras.* 133 comis λ, *recte l* ½ *signo* 134 ligno *l* leso λ lagoenę *E* lagoenae *a* (*et Lips.*) lagoene *g r* lagęne *D* lacenae *F* δ′ 1 (*l et π* 1) lacaenę λ 1 lagenae λ 2 δ′ 2 (β′ σ *v*) lagęnę *v*

posset qui rupem et puteum uitare patentem: 135
hic ubi cognatorum opibus curisque refectus
expulit elleboro morbum bilemque meraco,
et redit ad sese: 'pol! me occidistis, amici,
non seruastis' ait, 'cui sic extorta uoluptas
et demptus per uim mentis gratissimus error'. 140
nimirum *saperest abiectis utile nugis,
et tempestium pueris concedere ludum,
ac non uerba sequi fidibus modulanda Latinis,
sed uerae numerosque modosque ediscere uitae.
quo circa mecum loquor haec tacitusque recordor: 145
'si tibi nulla sitim finiret copia lymphae,
narrares medicis: quod quanto plura parasti,
tanto plura cupis, nulline faterier audes?
si *uolnus tibi monstrata radice uel herba
non fieret leuius, fugeres radice uel herba 150
proficiente nihil curarier: audieras, cui

TESTIMONIA.

141 ecbasis captiui u. 1226 142 cf. ecbasis captiui u. 1227: 'me tempestiuum psalmis concedere ludum'

VARIA LECTIO.

135 patentem *D E F* 2 *λ'* 2 *δ'* 2 *ς'* (*et Lips.*) *floril. Nostr.* parentem *F* 1 *λ'* 1 *δ'* 1 (*et π* 1) 137 elleboro *E F λ' δ' ς* (*π'* 2 *cons. β'*) *Pph. florileg. Nostradam.* eleboro *D* helleboro *Pf.* illeboro *π' r* 138 redit *δ* occidistis *δ* 139 cui] quod *Pph.' opp. florileg. Nostrad.* 140 per uim *Ω'' ς''* *floril. Nostrad.* pretium *ω* [*editio princeps*] *per uim in ras. r* mentis] *omis. δ'* 1 *y* [*Voss.* 1] 141 sape... est *δ*, *lineola per* p *ducta ab alt. m.* *u.* 142 *post u.* 144 *ponit Todtius*
142 tempestiu *δ'* tempestiuum *cett.' ς'' Pph.' florileg. Nostr.* 144 Sed *Ω'' ς''* uere *δ' g v et Lips., florileg. Nostradam.* uerae ... uitae] uitae ... uerae *y opp. etiam florileg. Nostrad.* edissere *D* 145 hec *λ* 146 copia *D* copia *δ*, *puncta a δ* 2 *esse uideantur* lymphae *D E λ δ'* 147 Narrares *E δ* quid *φ corr.* quito *D* quando *δ* 1 148 Nato *δ'* 149 uolnus *Ω'' ς'' Pph.' florileg. Nostradam.* *u.* 150 *omis. D pr. E* 1 *v pr. λ'* 1 *y* [*π* 1 *Bruxell. Fran. pr. ut uid. Zulichemian.*] *habent φ δ' λ'* 2 *ς* (*et ζ Lips., Porph.' florileg. Nostradam.*

rem di donarent, illi decedere prauam
stultitiam, et cum sis nihilo sapientior ex quo
plenior es, tamen uteris monitoribus isdem?
at si diuitiae prudentem reddere possent, 155
si cupidum timidumque minus te: nempe ruberes,
uiueret in terris te siquis auarior uno.
si proprium est, quod quis libra mercatus et *aerest,
quaedam, si credis consultis, mancipat usus:
qui te pascit ager, tuus est, et uilicus Orbi, 160
cum segetes occat tibi mox frumenta daturus,
te dominum sentit. das nummos, accipis uuam,

TESTIMONIA.

159 Eutyches II 11 p. 480 K.: Hor. serm. lib. II: 'quaedam, si credis consultis, mancipat usus'

VARIA LECTIO.

152 dii λ′ *flor. Nostr.* di *cett.′* donarent Ω″ ς″ *Pph.′ florileg. Nostradam.* donarunt *y* donarant *y* donarint *Bentleius* dec//edere *E*

VV. 153—192 *DESVNT D PERDITO FOLIO VNO; Ω″ = E F λ′ (λ l) δ′ (δ d); ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ a g r v (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ a g r v aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

153 Stulticiam *E λ* 154 Dicior *flor. Nostr.* monitoribus Ω″ς *flor. Nostr. cons. π′* rationibus *uel* racionibus *β′ y* sermonibus *y* [*Montepessul. uar. Schmidii secundus*] 155 A//ι δ (ι *ab alt. m.?*) At *cett.* ς″ *Pph.′ flor. Nostr.* Ac *l y Badius* diuiciae λ prudentem Ω″ ς″ *flor. Nostr.* sapientem *y* 156 minus tu (tū σ) nempe σ *y flor. Nostr. Cuninghamus* ruberes Ω″ ς′ (*et π* 2 *Lips.* 2) *Porph.′ flor. Nostr.* puderes *E* 2 *y* (nempe/// *ruberes Lips.*; *π* 1 *n. l.*) 158 Si δ quod quis Ω″ ς″ *Porph.′* q. q. *Pph.′* quicquid *y* [3 *Bland.*] mercatus et aere est *E* (σ *a r et β* 1 *Lips.* 2 *V*) *Porf. cons. Porph.* mercatus et aere *π′* mercatur et aere *F λ′ δ′* (*v et β* 2 *Fran.* hære *ν* ere *g*) mercamur et aere *y* [3 *Bland.*] *perfectum accuratius est ideoque aptius in quaestione iuridiciali cf. Gaius* I § 119: 'is qui mancipio accipit, aes tenens ita dicit: hunc ego hominem ex iure Quiritium meum esse aio isque mihi emptus esto hoc aere aeneaque libra' 159 mancipiat δ mancipat *cett.′* ς″ *Pph.′* mancipit *g*, *Hor.* mancupat *scripsisse putauerim* 160 uilicus *E F λ* (*ν π′a*) *Pph. schol. ν* uillicus *δ′ ς′ Pf. schol. r* orbi *E* ς″ *Pf.* orbii *F λ′ δ′* (*v*) o. *Pph.* 'ornius' *Porph. in interpret.*

161 daturus *E* (*β′ σ a g l* 2 *r* 1 *v*) *schol. Barc.* daturas *F* daturas *λ′ δ′* (*ν π′r* 2 *et* 4 *Bland.*) *Bentl.* 162 sentis *λ* 1 *aut pr. y* sentit *cett.′* ς″ senti *I. H. Vossius*

pullos, oua, cadum temeti: nempe modo isto
paulatim mercaris agrum, fortasse trecentis
aut etiam supra nummorum milibus emptum. 165
quid refert, uiuas numerato nuper an olim?
emptor Aricini quoniam Veientis et arui
emptum cenat holus, quamuis aliter putat; emptis
sub noctem gelidam lignis calefactat aenum;
sed uocat usque suum, qua populus adsita certis 170
limitibus uicina refugit iurgia: tamquam
sit proprium quicquam, puncto quod mobilis horae
nunc prece, nunc pretio, nunc ui, nunc morte suprema

TESTIMONIA.

169 cf. ecbasis captiui u. 1212: 'sub noctem gelidumque foco calefactat amicum' 170 sq. 'qua — iurgia' Seruius ad Aen. VI 603 glossarium Mai [classic. auct. VIII 54] 'populus — iurgia' glossarium Mai [classic. auct. VIII 436] 'et populus — limitibus' glossarium Mai [classic. auct. VIII 522] 170 'qua populus adsita surgit' Agroetius p. 2274 P. 172—177: 'Non proprium — horrea' florileg. Nostradam. 172—174 Willelmus uita s. Thomae [Giles. II 325]: 'nil proprium dicens quod puncto mobilis horae — iura' 173 cf. Ouid. fast. II 806: 'nec prece nec pretio nec mouet ille minis'

VARIA LECTIO.

163 isto] sto *Lachmannus ad Lucret. p.* 197 usus *uel* uti *Lehrsius* 164 merearis *E a. ras. et corr.* 165 numorum δ' milibus $\Omega''\varsigma'$ millibus π' *a a. ras. g* epmtum ψ 167 arcini δ' quoniam Ω'' ς'' (*et omn. Bland.*) *Cruquius* quondam ψ *superscr.* (*v*) *y* [π 2 *Basil.* I, *Cruquii Mart.*, *Montepessul. Parisini* 7976. 8214 *ab alt. m.* 8216 *corr. Sorbonens.* 1 *Vindobon.*] quando *y* (?) quidam *y* [*Montep. uar.*] 168 Emptum $\Omega''\varsigma''$ *Pf.* Emptor σ *g pr. y* cenat *E* δ *corr.* (β' *d g v*) cenet δ *pr.* caenat *F* λ' holus $\Omega''\varsigma'$ (*et Fran.*) h. *Pph.* olus *y* [β *Nostradam.*] *Pf.* putat $\Omega''\varsigma''$ putet ν 169 *lignis calefactat E* aenum] enium λ, *recte l* 170 Sed $\Omega''\varsigma''$ quia *E* 1 qua *cett.*''ς' *Pph.*' quod π' quoad *r* 1 adsita $\Omega''\varsigma''$ *cons. Pph.*' assita *v glossar. Mai* 171 Liminibus λ refugit $\Omega''\varsigma'$ (*et* β) *Seruius glossarium Mai duobus locis* 'qua populus . . . indicat fines certos et uicinorum iurgia uitare f.' *Porph.*' refigit *v y* [*Basil.* I *a* 1. *m. Fran.*] *Bentleius* refligit *Holderus* refringit *Horkelius* refutat *Ribbeckius* refixit *Lehrsius sed cf. Ter. Andr.* 766. iurgia] uirga *E* 1 tanq *E* (*g v*) tamquam *cett.*''ς'' 172 quicquam $\Omega''\varsigma''$ *flor. Nostr.* quitquam *g* orae *E* 1 173 precio *E* λ morte suprema Ω'' *floril. Nostrad. Willelmus cons.* ς'' sorte suprema ω *sed cf. serm.* I 7 13: 'ultima . . .

permutet dominos et cedat in altera iura.
sic quia perpetuus nulli datur usus et heres 175
heredem alterius uelut unda superuenit undam,
quid uici prosunt aut horrea? quidue Calabris
saltibus adiecti Lucani, si metit Orcus
grandia cum paruis, non exorabilis auro?
gemmas marmor ebur Tyrrhena sigilla tabellas 180
argentum uestes Gaetulo murice tinctas
sunt qui non habeant, est qui non curat habere.
cur alter fratrum cessare et ludere et ungui
praeferat Herodis palmetis pinguibus, alter
diues et inportunus ad umbram lucis ab ortu 185
siluestrem flammis et ferro mitiget agrum,
scit Genius, natale comes qui temperat astrum,

TESTIMONIA.

uu. 178—186: 'si metit — agrum' florileg. Nostrad. 184 Priscianus instit. VI 11, 61

VARIA LECTIO.

mors' *Sil. It.* V 416 *sq.*: 'morte suprema' *Boet. de phil. consol.* II 7: 'morte suprema' 174 Pmut& *E* ı Permutat *flor. Nostr.* domos *E* ı *aut pr.* cedet *F λ* caedet *l* cedat *cett.'* ς″ cedat *ν* cedit *flor. Nostr.* 175 Nulli p: rerum datur *flor. Nostr.* Sic *g y* [*Par.* 8214] Si[sic] *E y* [*Mell.*] Si *v* Si *F λ′ δ′* ς″ *Pph.' Porph.' Fea* Sed *ν y* quia *Ω* ς″ qua *d* ı *l* ı *Pph.'* nuli *λ* heres *δ′* 176 Heredē//, *lin. ab alt. m. E* alternis *y Bentl.* uelut *δ* 177 uici] uites *Canterus fretus Porphyr. olim uolg. falsa lectione* 'uineis' *pro* 'uicis' *quod codd. testantur* psunt, p *in ras.*, *δ* horrea, *interpung. Doederl.* 178 emetit *Pph.* *uu.* 180—182 *del. Lehrsius* 180 tyrrhena *E* (*g*) *Pf.* tyrrena *F λ′* tirrena *δ′* 181 uestes *Ω″* ς″ *florileg. Nostrad.* g&ulo *E Pph.* getulo *F λ′* getulo *δ* 182 curat *Ω″* ς″ *florileg. Nostradam. Bentleius* curet *y* [3 *codd. Valarti* (?)] *ω* *uu.* 183—189 *post* I 12, 11 *ponit Ribbeckius* 183 fratrum] frater *δ′y* [*Gron.*] *opp. Pph. Porph.' flor. Nostr.* ungui *Ω″* ς″ ungi *σ Pf.* *florileg. Nostradam.* 184 Preferat *E λ′ δ′* Prefert *florileg. Nostradam.* polmetis *E pr.* 185 Dirus *Bardilius opp. florileg. Nostradam.* et] *omis. E pr. λ* inportunus *E F λ δ* ı (*ν σ a v* et *β*) *Pph. florileg. Nostradam.* importunus *δ* 2 (*π′ d g l r* et *Fran.*) *Pf.* 186 mittiget *β′* mitigat *floril. Nostrad.* 187 gen' *E* temperet *v* *u.* 188 *post u.* 189 *E pr.*

naturae deus humanae, mortalis in unum
quodque caput, uoltu mutabilis, albus et ater.
utar et ex modico quantum res poscet aceruo 190
tollam, nec metuam quid de me iudicet heres,
quod non plura datis inuenerit; et tamen idem
scire uolam, quantum simplex hilarisque nepoti
discrepet et quantum discordet parcus auaro.
distat enim, spargas tua prodigus, an neque sumptum 195
inuitus facias neque plura parare labores,
ac potius, puer ut festis Quinquatribus olim,
exiguo gratoque fruaris tempore raptim.
pauperies inmunda domus procul absit: ego utrum

TESTIMONIA.

189 'albus et ater' florilegium Cusan. [cod. saec. XII] uu. 190—196 florileg. Nostradam. 190 iam schol. Γ confert Pers. 6, 22: 'utar ego, utar' 197 glossarium Mai [classic. auct. VIII 23]: 'unde Horatius in epistolarum libro: ac potius festis puer ut quinquatribus'. idem [classic. auct. VIII 487]: 'unde Horatius in epistolis: an potius puer festis quinquatribus' schol. Lucan. Berolin. I 254: 'instituerunt sacrificia Mineruae per quinque dies, quos Horatius uocat quinquatria'
uu. 198—213 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

188 *comma non ante* 'mortalis', *sed post* 'mortalis' *pon. Doederlinus opp. codd.* mortalis] immortalis *Hartungius de Romanorum religione* I 34 mortalium *Schoemannus* fatalis *Ribbeckius* 189 uoltu *F λ′ δ′ y* [*Gronou.*] uultu *E ς″ Pph.′* motabilis *E* alter *d pr.? y* [*Lips. et supplementum codicis γ*] 190 e modico *florileg. Nostradam.* poscet *Ω″ ς″ flor. Nostr.* poscit σ possit *Pph.′ Porph.′*
191 tollam] Tolā λ 192 Quot φ quod non] Quid *E* 1
193 *REDIT D; Ω″ = D E F λ′ (λ l) δ′ (δ d); ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ a g r v (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ a g r v (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*
193 uolam *Ω″ς″ Pph.′ flor. Nostr.* uolo *g* uelim *y* 194 quātū λ
195 Dista *E* 1 tua] *om. E* 196 nec *flor. Nostr.* 197 pocius *D* 198 fruatis *E* 199 inmunda *D E F δ′ ς′* (*et Fran.*) *flor. Nostr.* immunda *λ′* (*et β*) Īmda *g* domus procul absit *D E F* 2 *λ* 2 *aut corr. δ* 2 (*β′ν σ a g l r v et π* 2 *Lips.*) procul, *omissis* domus *et* absit, *F* 1 *λ* 1 *aut pr. δ′* (*et π* 1) procul domus absit *y* [*cod. coll. Trin.*] ω *flor. Nostr. Stallbaumius* modo procul absit *I. M. Gesnerus probante*

naue ferar magna an parua, ferar unus et idem. 200
non agimur tumidis uelis Aquilone secundo:
non tamen aduersis aetatem ducimus Austris,
uiribus, ingenio, specie, uirtute, loco, re
extremi primorum, extremis usque priores.
non es auarus: abi! quid? cetera iam simul isto 205

VARIA LECTIO.

Ω″ = D E F λ′ (λ l) δ′ (δ d); ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ a g r v (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ a g r v (d l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur Meinek.; procul procul absit *y* [1 *cod. Pulmanni*] *Bentleius cui plurimi adstipulantes praetulerunt istam repetitionem nimis hic tragicam uel ut cum Gesnero loquamur paratragicam* domo procul absit *y* [1 *cod. Feae et* 1 *Pulmanni*] domu procul absit *coni. apud Lambinum* domo ut procul absit *Apitzius* modo ut procul absit *Kuschelius* mihi procul absit *Düntzerus* penus procul absit *Schneebergerus* tamen procul absit *Lucianus Müllerus* procul, precor, absit *Bentlei suspicio. si in lectione optimis libris tradita stamus, sententia huius loci non discrepat cum altera scriptura:* 'domu procul' *quam propter codicum auctoritatem repudiauimus. domus autem genetiuo casu accipiendum est, nec uero, quod Doeringius fecit, nominatiuo; et hoc, ni fallor, uoluit Flaccus: odi domum inmunda egestate laborantem, procul absit a mea domo inportuna pauperies cf. c.* III 16, 36. *Statius s.* III 4, 33—35: 'tu sordida tecta iugumque seruitii uulgare feres? procul absit: ego isti, quem meruit, formae dominum dabo' asit *g pr.* 200 magna an parua] parua an magna *florileg. Nostradam.* 202 aduersis *Ω″ ς″ Pf. floril. Nostr.* auersis *λ corr. y* astris *E* astris *y recte etiam floril. Nostrad.* 203 ingenio *Ω″ ς″ Pph.′ florileg. Nostrad.* ingenua *y* [1 *Bland.*] ingenita *y* [1 *Bland.*; '*V autem totus ad finem huius epistolae partim oblitteratus est partim lacer*' *Cruqu.*] loco, re] colore *F λ′ δ′ (π′* 1) 204 extrem' usque *E* 1 205 abi. quid *D in loco raso post* auarus *codd. partim colon uel comma (E λ* [2?] *ν d l r Barc.) partim interrogationis signum ponunt (δ Basil.* I *Bruxell. Lips. Valent. Voss.) partim non distingunt (D F Fran.); post* abi *interp. omnes codd. de quibus notauimus (D E F λ* [2?] *δ′ ν a l r Barcin. Basil.* I *Bruxell. Fran. Lips. Val. Voss.); post* quid *partim interpungunt (E F λ′ ν d Barc. Basil.* I *Fran. Bruxell. Valent. Voss.) partim non (δ a Lips.)* [non es auarus? abi. quid cetera? iam simul isto cum uitio fuge: rite caret 2 *Bland.*; quod cetera iam simul isto cum uitio fuge. 2 *Bland.*] *schol. Γ:* 'Quid inde, si non es auarus? numquid idcirco cum isto uitio recesserunt omnia uitia? non' *Porph.′:* 'scimus te non esse auarum; uade securus de hoc ipso; sed

cum uitio fugere? caret tibi pectus inani
ambitione? caret mortis formidine et ira?
somnia, terrores, magicos, miracula, sagas,
nocturnos lemures portentaque Thessala rides?
natalis grate numeras? ignoscis amicis? 210
lenior et melior fis accedente senecta?
quid te exempta iuuat spinis de pluribus una?
uiuere si recte nescis, decede peritis.
lusisti satis, edisti satis atque bibisti:

TESTIMONIA.

208 glossarium Mai [classic. auct. VIII p. 519] 210 sq. cf. Pers. 5, 109 sq.: 'es modicus uoti presso lare? dulcis amicis? e. q. s.' uid. ad art. poet. 43 210 'natalis — numeras' Seruius ad eclog. 3, 76 212 sq. florilegium Paris. 8069 212 cf. ecbasis captiui u. 1215: 'ericium uafrum seruis de pluribus unum' et simil. u. 709 214 huc (et ad epist. I 10, 49 et c. III 29, 43) respexisse uideatur qui carmen illud fecit marmori insculptum quod edidit Bonad. carm. ex ant. lap. II p. 536: 'uixi, edi atque bibi, lucro meris atque popino: haec mihi quot curis uita peracta fuit! qui legis haec diuae bona uerba precare Vacunae, nunc saltem uacuo donet ut esse mihi'

VARIA LECTIO.

quid prodest auarum te non esse, si in ceteris haeres uitiis (caeteris heres intus *Porf.*) ac teneris?' 'quid cetera (cet: *Porf.*) iam simul] sic pronuntiandum est, ut intellegatur (intellig: *Porf.*) non fugisse alia uitia (uicia *Porf.*)' *Pph.' Porph.'* ia cetera sit *g* caetera *D F* δ 2 iam Ω'' ς'' *Pph.'* num *y florileg. Nostradam. Muretus* dum *Chabotius* 206 uicio *D E* λ fugere *D F* λ' δ' 1 (π' *v*; fuge re *r*) *Porph.' schol.* Γ *florileg. Nostradam.* fuge · rite *E* ψ 2 δ' 2 (β' *v a g r* 2 *et* 4 *Bland.*; fuge rite σ) fugere *rite* car& pectus *y* [*Gronou.*] rites ł cal& λ *superscr.* tibi *om. g in lacuna u.* 207 *om.* δ' *pr. y* [*Bamb. pr. Barc.* 1] 207 Ambicione *D* et ira] dirae *Spengelius* 209 potenta δ' 1 thesalla *F* thessalla λ *a. ras.* thersala *E* 210 Natalis *D* (*v a*) *y* [π *Bruxell. Valentian.* 1] *Seruius* Natales *cett.*" ς' *Pph.' florileg. Nostrad.* fataleis *y* [*codd. Mart. et Silu. apud Cruqu.* (?)] gratę δ' numertis *E* 1 *aut pr.* 211 sis *E* λ' (β') *opp. etiam florileg. Nostradam.* accendente δ *y* 212 exepta *D* 1 exemptaţ λ iuuit *D* iuuat *cett.*" ς'' *Pf. flor. Nostr.* uiuat *d pr. om. v pr. Porph.' interpr.*: 'quid prodest, inquit, uno ergo (ego *Porph.*) te carere uitio, a tam multis possessum?' leuat *y* [*Bamberg.* 3 *Bland.* 1 *cod. Feae*] L. *Pph. cf. serm.* I 1, 41 *et Persius s.* 2, 62: 'quid iuuat?' *u.* 213 *delet Lehrsius* 213 recte nescis Ω'' ς'' *Pph.' florileg. Nostradam.* nescis recte *v* decaede λ'

tempus abire tibi est, ne potum largius aequo 215
rideat et pulset lasciua decentius aetas'.

TESTIMONIA.

215 cf. Statius s. II 2, 127 sqq.: 'dubium quem non in turbine rerum deprendet suprema dies; sed abire paratum ac plenum uita'

VARIA LECTIO.

215 equo λ 216 Redeat *E* 1 *aut pr.* pulset] plaudat *y* [1 *Bland. uar.*] decenti *V S E* decentius *cett.*" *Pph.' Porph.' schol. Γ cons.* ς'' licentius *v* (*et* π 2 *uar.*) *y prob. Barthio repugn. Bentleio qui confert c.* III 15, 7—9 *et Iuuenal.* 11, 201 *sq.*: 'spectent iuuenes, quos clamor et audax sponsio, quos cultae decet adsedisse puellae' *et uid. art. poet.* 106 *sq.*: 'decent . . . ludentem lasciua . . . dicta' frequentius *Nic. Heinsius* etas φ *post u.* 216 *in codd. D E F* λ'' δ' (ν π' *a r v et* β) *secuntur serm.* I 1 *sqq.*; σ *Porph.' finiunt; in y* [*Fran.*] *sequitur uita Horati*

Q · HORATII · FLACCI · EPISTOLARVM · (EPŁARV̄ *F*) LIBER · SECVNDVS · EXPLICIT · ⁘ *E F* λ δ^a (*a*) FINIUNT LIBRI ЄPŁARUM QUINTI · FLACCI · hORATII · *v*

Q. HORATI FLACCI

DE ARTE POETICA

LIBER

Humano capiti ceruicem pictor equinam

TESTIMONIA.

DE ARTE POETICA. 1—4 Quintilianus instit. VIII 3, 60: 'id enim tale monstrum, quale Horatius in prima parte libri de arte poetica fingit: humano capiti — uelit et cetera ex diuersis naturis subiciat' cf. Ioannes Saresberiensis policr. II 18: 'disiuncta coniungit, ut si humano capiti ceruicem iungat equinam uarias inducens undique plumas, ut iuxta poetam turpiter atrum desinat in piscem mulier formosa superne'. Petrus Cluniacensis epist. I 16 [biblioth. Cluniacens. ed. Marrier. p. 637c]: 'ne forte iuxta poetam humano capiti ceruicem pictor equinam iungere uidearis, et mulierem formosam superne in atrum piscem desinere cogas' 1 sq. Petrus Cluniacensis epist. IIII 17 [biblioth.

VARIA LECTIO.

Q · HORTII FLCCO D ARTE ꝑETIO INCP̄ *γ* POETICA ORATII INCIP̄ *B fol.* 182 ᵛ ·L· FLACCI hORATII LIBER CARMINŪ · IIII · ‖ EXPLICIT · INCIPIT DE ARTE POETICA *C* Q · (*om.* *δ*) HORATII FLACCI CARMINV̄ LIBER IIII EXPLICIT ‖ INCIPIT DE ARTE POETICA *φ δ* (*a*) *cons.* *β′*, ‖ INCIPIT EIVSDEM LIBER (*om.* *ψ λ*) DE ARTE POETICA (*add.* LIBER *ψ*) *ψ λ′u cons.* *r* POETICUS LIBER *σ* INCIPIT LIBER HORATII FLACCI DE ARTE POETICA *v* INCIPIT DE ARTE POETICA ‖ FINIT DE CENTUM GENE ‖ RIBVS ME TRORVM *y* [*Lips. post carminum libr.* IIII.]: *inscriptionem omis.* *ν τ* *ut omnes quos nouimus codices praeter Zulichemianum etiam V post carmina hunc librum exhibuit; in Zulichemiano post carm. saec. legimus: post epistulas primus locauit H. Stephanus.* Oratius (*omis. florileg. Nostradam.*) in poetria *florilegia Paris.* 8818ᵃ *et Nostradam.* Incipit liber poeterie *y* [*Parisin.* 8219] 'hunc librum qui inscribitur de arte poetica . . .' *Porph.*' 'In hoc libro est intentio Oratium tractare de arte poetica' *tractat. Vindobon.* 'librum de arte poetica' *primus laudat Quintilianus* [*instit.* VIII 3, 60], *epistulis accenset Charisius* [*p.* 202. 204 *K.*]; *ceterum idem* [*p.* 202 *K.*] *Q. Terenti Scauri commentarios* 'in artem poeticam' *commemorat; totum librum Horatio abiudicabat Harduinus; A. Riccobonius D. Heinsius L. Desprezius P. A. Petrinius Bouhierus Peerlkampus miras hic sibi luxationes finxerunt, de quibus omnibus uide Gruppei Minoem p.* 225—228; *eandem uiam nuper ingressi sunt Ribbeckius ac Lehrsius*

Ω′ = *omnes codd.* *γ B C F λ′* (*λ l*) *δ u*; *ς″* = *aut omnes codd.* *β′* (*β Fran.*) *ν π′* (*π Lips.*) *σ τ a r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*; *ς* = *aut omn. codd.* *ν σ τ a r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

1 Humano *δ* capiti] pectori *B pr.* pectore q̃nã *B*

iungere si uelit et uarias inducere plumas
undique conlatis membris, ut turpiter atrum
desinat in piscem mulier formosa superne:
spectatum admissi risum teneatis amici? 5
credite, Pisones, isti tabulae fore librum
persimilem cuius uelut aegri somnia uanae
fingentur species, ut nec pes nec caput uni

TESTIMONIA.

Cluniac. p. 846[b]] et legis Sarracenorum synops. p. 1113[e]: 'et sic undique monstruosus, ut ille ait, humano capiti ceruicem equinam (equinam ceru: epist. IIII 17) et plumas auium copulat' Symmachus epist. I 4: 'haud ita Flaccus tuus praecepit in illis poeticae artis edictis, quorum hoc memini esse principium: ne humano capiti ceruix equina iungatur' 2 cf. Prudentius contra Symmachum II 59 sq.: 'desine terga hominis plumis obducere; frustra fertur auis mulier magnusque eadem dea uultur' 3 sq. 8 sq. cf. Ioannes Saresberiensis policr. II 15: 'phantasma, quum rerum ignotae uidentur species ... a natura discrepantes, ut si forte nec pes nec caput uni reddatur formae, dum tetrum desinit in piscem mulier formosa superne' 4 'faciem formosa superne' schol. Lucan. VIIII 317 7—9 'uelut aegri somnia uanas fingentis species, ut — formae' Ioannes Saresberiensis policr. VII 12

VARIA LECTIO.

u. 2 *omis. B* 2 plumas *Ω′ ς″ tractat. Vindobon. Petrus Cluniacens.* pennas *y* [*Bentlei Regius*] *natum ex gloss. Γ; gloss. Γ:* 'inducere plumas] id est inponere pennas . . .' formas *coni. Bisciola ac Bentleius* partes *Apitzius, sed uide Spengelium philol.* XVIII 94 *sq. et Prudentium contra Symmachum* II 57: 'desine, si pudor est, gentilis ineptia, tandem res incorporeas simulatis fingere membris: desine terga hominis plumis obducere: frustra fertur auis mulier magnusque eadem dea uultur' 3 conlatis *B C F λ pr. aut* 1 *δ* (*τ a et π*) collatis *γ u λ corr.* 1 *aut* 2 *ς′* (*et Lips.*) *tractat. Vind.* collectis *v y* menbris *λ u* (*τ r v*) membris *cett. ς″* *utipiī δ* ut] aut *Sanadonus* atrum] hirtum *Goerlitzius opp. tract. Vind.* 3 *sq.* atrum . . . piscem] atram . . . pristin *coni. Gronou. pater et N. Heinsius opp. tractat. Vindobon.* 4 piscem *Ω′ ς″* pristin *y* [*cod. Hellerianus*] *natum ex gloss.: gloss. Γ:* 'in piscem] id est beluam marinam hoc est in pistricem' supernae *BC δ* 1 5 missi *BC* admissi *cett.′ ς′* (*cons. Lips.*) ammissi *y* [*π*] teneatis? amici, credite, *disting. Marklandus opp. Porph.′ Acr.* 6 pisonis *F δ* 1 (*τ pr. l* 1 *et π*) pissonis *λ* 7 cui *λ* uelud *u* aegri *C F λ′ δ* (*v σ r τ* 2 *et* 3 *Bland.*) egri *γ u* (*v p. ras. cons. β′ π′ τ* 1) *tract. Vind.* aegris *B* (*a a. ras. et* 1 *Bland.*) egris *v a. ras. y* [*Montepessulan.*] *et* 'egrotantibus' *et* 'egri' *gloss. Γ in confusa adnotatione; cf. Persius s.* 3, 83: 'aegroti ueteris meditantes somnia' sonnia *u* 8 Fingenter *δ* 1 Funguntur *B* Finguntur *ψ corr.* (*v uar.*) *y tractat. Vindobon.* Fingentur *cett.′ ς′* (*et π;* Fringeni *Lips.*) speties *γ u*

reddatur formae. 'pictoribus atque poetis
quidlibet audendi semper fuit aequa potestas'. 10
scimus, et hanc ueniam petimusque damusque uicissim;
sed non ut placidis coeant inmitia, non ut
serpentes auibus geminentur, tigribus agni.
inceptis grauibus plerumque et magna professis
purpureus, late qui splendeat, unus et alter 15
adsuitur pannus, cum lucus et ara Dianae
et properantis aquae per amoenos ambitus agros
aut flumen Rhenum aut pluuius describitur arcus;
sed nunc non erat his locus. et fortasse cupressum
scis simulare: quid hoc, si fractis enatat expes 20

TESTIMONIA.

9 sq. 'pictoribus — potestas' Venantius Fortunatus V 4 p. 170 florileg. Nostradam. cf. Lucian. imag. 18: '*παλαιὸς οὗτος ὁ λόγος, ἀνεν-θύνους εἶναι καὶ ποιητὰς καὶ γραφέας*' 11 'ueniam' et 13 'geminentur' incerti exc. arg. gr. § 26 p. 207 Eichenf. et Endl. 15 sq. 'purpureus — pannus' Seruius ad Aen. X 653 florileg. Nostradam. Caesarius vita s. Engelberti ed. Boehm. II p. 295 cf. Apollin. Sidonius epist. post c. 22: 'ut lyricus Flaccus in artis poeticae uolumine praecipit, multis isdemque purpureis locorum communium pannis semel inchoatas materias decenter extendit' 18 Porph.' ad c. IIII 4, 38 annales Stadenses a. 1224 [Pertz. XVI p. 358] 19—22 om. 'si — pingitur' florileg. Nostradam. 20 sq. huc respexisse uideatur Persius 1, 88 sq.: 'cantas cum fracta te in trabe pictum ex umero portes' 20 'exspes' incerti excerpta argumenti grammatici § 26 p. 207 Eichenf. et Endlich.

VARIA LECTIO.

9 forme *γ φ* pictoribus — potestas] *subiectionem esse putat Baxterus* 10 Quidlibet *Ω′ ς′* (*et Lips.*) *flor. Nostr.* Quodlibet *y* [*π* 1] *Pph.′* Quaelibet *Venantius Fortunatus* Scilicet *Peerlkampus* audiendi *B* 12 S, *C* inmitia *C F δ* (*ν τ*) īmitia *B* immitia *γ λ′ u* (*β′ σ r v cons. π′*); *a non liquet* 13 tygribus *F δ* acni *B* 15 Purpereus *δ* 1 16 Adsuitur *B C F λ′ δ* (*ν a*) *Pph.* Assuitur *γ λ corr. u ς″ Pf. florileg. Nostradam.* diane *ψ* 17 et] Aut *σ* amęnos *u* 18 rhenum *γ B C δ λ′* 2 *ς′* (*et Lips.*) *Porph.′ ad c.* IIII 4, 38 renum *λ* (*l* 2) *Pf.* renum *F λ′* (*et π*) rheni *u y* reni *v y Albertus* rhenus *y* [*Sorbonens.*] 'non dixit genere masculino Rhenus, sed neutro hoc Rhenum . . .' *Porph.′ ad h. u. cons. Acr. item genus neutrum testatur Porph.′ ad c.* IIII 4, 38 aut fluuius *F*1 *λ′*1 *δ* 1 (*τ pr. et π*) *Porph. ad c.* IIII 4, 38 aut pluuius *cett. F* 2 *λ′* 2 *ς′* (*et Lips.*) *Porf. ad c.* IIII 4, 38 19 Sed *Ω′ ς″* ñ n̄c *B* nec non *flor. Nostr.* 20 similare *B y* simulare *cett.′ ς″ Pph.′ Diomed. tractat. Vindob. flor. Nostr.* quid hoc, si, ut fractis innatet exspes nauibus, aere dato quis pin-

nauibus, aere dato qui pingitur? amphora coepit
institui: currente rota cur urceus exit?
denique sit quiduis simplex dumtaxat et unum.
maxima pars uatum, pater et iuuenes patre digni,
decipimur specie recti: breuis esse laboro, 25
obscurus fio; sectantem leuia nerui

TESTIMONIA.

21 sq. 'amphora — exit?' Hieronym. ep. ad Marcellam 27, 3 flor. Paris. 8069 floril. Cusanum C. 14. annales s. Disibodi a. 1090 [Pertz. XVII p. 12] chronic. a. 1150 [Pertz. VIII p. 246] cf. Hieronymus epist. 107 ad Laetam 3: 'paene lapsus sum ad aliam materiam et currente rota, dum urceum facere cogito, amphoram finxit manus'. Apollinaris Sidonius epist. VIIII 16: 'secundum regulas Flacci ubi amphora coepit institui urceus potius exisse uideatur'. Regino Prumiensis de harmonica institutione 17 [I p. 244 Gerbert.]: 'currente rota amphora cepit institui: cur urceus exit?' 23 cf. ecbasis captiui uu. 719 sq. 'fiat uelle tuum, simplex dumtaxat et unum, sit fixum quod uis, sit uiuax gratia nobis' uu. 25—31 florileg. Nostradam. 25 sq. 'cui contraria est ea, qua fit ex uicino transitus ad diuersa ut similia: breuis esse laboro, obscurus fio et quae secuntur' Quintil. VIIII 3, 65 idemque VIII 3, 82: 'βραχυλογίαν male imitantes sequitur obscuritas' cf. Ausonius epist. 19 post u. 10 p. 267 Bipont.: 'iucundissimum poema . . . in epitomen coegisti tanta elegantia, solus ut mihi uideare assecutus, quod contra rerum naturam est, breuitas ut obscura non esset'

VARIA LECTIO.

gitur *Peerlkampus* quid] qd̄ = quod *C* expes *B C λ δ* 1 *u pr.* (σ *et π Lips.* 2) *tractat. Vindobon.* exspes *γ u corr. δ* 2 (*ν τ* 2 *υ et β*) expers *F δ* 1 *ut uid. λ uar.* (*τ* 1 *ut uid. l r* 1 *et π Fran.* 1) *a non liqu.* (exspres *Lips.* 1) 21 pinguitur *ψ* (*r* 1 *ut uid.*) *y* Anfora *flor. Cus.* cepit *u* cępit *F* 22 *non post* institui, *sed post* rota *interpung. y ω* [*Lips.* 1498] *Doederlinus opp. florileg. Cusan. uu.* 23—31 *del. Gruppeus* 23 sit] *omis. B* quiduis *Bentl.* quid uis *ψ corr.* (*r* 2 *in marg.*) quod uis *γ B C F λ′ u* (*β′ ν σ r* 1 *ut uid. υ*) quoduis *δ* (*π′ τ a r* 2) duntaxat *B* dumtaxat *uel* dum taxat *cett.' tractat. Vindobon. item inscript. aeui Augustani* [*Orell.* 6428] *Traiani* [*Orell.* 6857] *Deciani* [*Orell.* 5534] 25 specie (spetie *γ u*) recti *Ω′ ς″ tractat. Vindob. flor. Nostr.* recti specie *τ* 26 leuia *Ω′ ς″ Porph.' Acr. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* lenia *y* [2 *codd. Parisini* (?) *cod. Achillis Statii*] *Bentleius Peerlkampus Stallbaumius alii; ceterum ipse Bentleius in curis nouissimis rursus praetulit* leuia, *quod rectissime interpretatur Ramler* [*Dichtkunst des Horaz*² *p.* 19]: 'ein Autor, der zu sehr feilt, zu sehr poliert, nützt sein Werk ab und benimmt ihm die Nerven' *cf. epist.* II 1, 51: 'leuiter] leniter' *v et Iacobi disputationem de usu uocabulorum leuis et lenis apud poetas Latinos*, *Numburg.* 1836 *p.* 17

deficiunt animique; professus grandia turget;
serpit humi tutus nimium timidusque procellae;
qui uariare cupit rem prodigialiter unam,
delphinum siluis adpingit, fluctibus aprum. 30
in uitium ducit culpae fuga, si caret arte.
Aemilium circa ludum faber imus et unguis
exprimet et mollis imitabitur aere capillos,
infelix operis summa, quia ponere totum
nesciet: hunc ego me, siquid componere curem, 35
non magis esse uelim, quam naso uiuere prauo,

TESTIMONIA.

30 cf. uita Benedicti abbatis Clusensis prolog. [Pertz. XIIII = XII p. 197]: 'sed ne iam uidear delfinum siluis appingere, fluctibus aprum'
32—37 Ioannes Saresberiensis policr. prolog. l. VI 32 'Aemilium ludum' et 35 'hunc' incerti exc. arg. gr. § 51 p. 210 Eichenf. et Endl.
33 'et — capillos' Seruius ad Aen. VI 848

VARIA LECTIO.

27 ///get λ; turget l turget τ 28 tutus r y cautus *Peerlkampus opp.* Ω′ ς″ *tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* timusq, C 29 unam Ω′ ς″ *Pph.′ tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* una *Praedicowius* 30 Delfinū F Delfianū B adpingit γ F λ′ δ (ν a v et π) *tractat. Vindobon.* appingit C u ς′ (*et Lips.*) *florileg. Nostrad.* appingit B u. 31 *del. Ribbeckius* 31 In uitum γ culpę ducit u y ducit culpae *cett.′ ς″ cons. flor. Nostr.* 32 Aemeliū C Aemi//lium λ fabrum *Cuninghamus* imus δ imus *cett.′ Pph. Porph. Acr. tractat. Vindobon.* 'his demonstrat aerarium fuisse fabrum imum (Vnus *Porf.*) hoc est in angulo ludi tabernam habentem' *Porph.′* unus r 1 *ut uid.* (*sed cf. uar. lect. u.* 152) y [3 *codd. Bentlei* 6 *Feae aliquot Marcilii et Valarti*] *Pf. Ioannes Saresberiensis Bentleius* (faber, unus *Bentl.*) *cum plerisque qui post eum Hor. ediderunt: at nolim Horatio intra decem uersus uocabulum* unus *ter imputare; imum contrarium esse existimo summo siue optimo;* inritus *Horkelius* fabri manus *Peerlkampus* unguis γ 1 B (π′ a *cons.* r) ungues *cett.′ ς″* u. 33 *omis.* τ 1 *aut pr., add. ab altera manu in marg.* τ 33 mollis γ 1 B C λ′ δ (π′ a) y molles F u γ 2 ς′ aere] arte *Wernsdorfius ad Lucil. Aetn.* 589 *post u.* 33 *uersum excidisse putat Lehrsius* 34 operis, summa, *interp. Bentl.* suma δ 1 quia] q B 35 Nescit B Nesc& C Nesciet *cett.′ ς′* Nesciat β′ 1 σ *pr.* ///// λ egomet F a. *ras.* δ 1 (τ r 1 v) conponere F λ u (ν r et β) componere *cett.* ς′ (*et Fran.*) curę B 36 naso uiuere p: Ω′ ς″ *Io. Saresber.* prauo uiuere naso y ω p//rauo λ prauo δ prauo *cett.* ς′ (*et Lips.*) *Io. Sar.*

spectandum nigris oculis nigroque capillo.
sumite materiam uestris, qui scribitis, aequam
uiribus et uersate diu, quid ferre recusent,
quid ualeant umeri. cui lecta potenter erit res, 40
nec facundia deseret hunc nec lucidus ordo.
ordinis haec uirtus erit et uenus, aut ego fallor,
ut iam nunc dicat iam nunc debentia dici,
pleraque differat et praesens in tempus omittat;

TESTIMONIA.

38—41 florileg. Nostradam. Reineri de ineptiis cuiusdam idiotae libellus 2 [mon. Germ. SS. XX p. 601] 38—40 'sumite — humeri' Reineri uita Euracli prol. [mon. Germ. SS. XX p. 562] 38 sq. tractat. Vindobonensis ad u. 189: 'dixit superius, ut quisquis sumat materiam suis uiribus aequam'. 309: 'dixit enim superius: sumite materiam et cet.' 39 sq. cf. uita Benedicti Clusensis l. c.: 'ego solus noui, mei quid ualeant hũmeri, quid ferre recusent' 42 'ordinis — uenus' Porph.' ad c. I 30, 7 42 'uenus' incerti excerpta arg. gr. § 51 p. 210 Eichenf. et Endl. 43 sq. Seruius ad Aen. prooem. 43 Willelmus uita s. Thomae [Giles. II p. 316]: 'nec artificialiter iuxta poetam: nunc iam dicam nunc iam debentia dici'

VARIA LECTIO.

prauo *l y* paruo *v* 1 *uar. y* [*π* 1 *aut pr.*] torto *y* [*Bruxell.; Basil.* 1 *gloss. pro interpretat.*] 37 Spectatum *y* nigroue *B C* nigroque *cett.' ς'' Acr.* *post u.* 37 *uersus* 136—152 *ponit Lehrsius* 38 materiam] lā mr̄ *B opp. tractat. Vindobon. ad h. u. et ad uu.* 189 *et* 308 *flor. Nostr.* 40 Qquid *δ* umeri *a* humeri *δ* humeri *cett.' ς'' florileg. Nostradam.* potenter *Ω' ς'' Pph.' Porph.' Acr. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. Rainerus, huc respexit Cassiodorius de diu. lect.* 5: 'secundus liber Salomonis . . . a beato Hieronymo potenter expositus est' pudenter *y* [1 *cod. Combei*] *Marklandus:* potenter = *κατὰ τὸ δυνατόν* 41 facunda *B* deseret *Ω' ς'* (*et π*) deserit *ν σ τ pr.* (*et Lips.*) *flor. Nostr.* licid *δ* 1 42 Ordines *γ pr.* et] *omis. δ* 1 aut *γ δ p. ras.* (*β' ν π' σ τ a*) *Pph.' Acr. tractat. Vindobon.* haut *C ψ* (*v*) haud *B φ δ* 1 *u* (*r* 1) hau d *λ* aud h *l ut uid.: Ouid. metam.* I 607: 'aut ego fallor' 43 ut] Aut *F* 1 *λ* 1 *δ* 1 (*π'* 1 *τ* 1 *r* 1 *et Fran.* 1) *opp. tract. Vind.* iamnõdicat *y* non debentia *y* [*Sorb. p. ras.*] *ω Peerlkampus* dici] dĩ = dicit *B* *post* dicat *interpunxit Bentl.; plerique cum Lambino post* dici *distingunt; codd. uariant: cf. Pers. s.* 5, 109 *sq.:* 'es modicus uoti? presso lare? dulcis amicis? iam nunc astringas, iam nunc granaria laxes?'

44 Pleraq; t qu; *B* reliqua *Schneidewinus philol.* X 362 presens *γ φ* tempore *δ* 2, *δ* 1 *recte*

hoc amet, hoc spernat promissi carminis auctor. 45
in uerbis etiam tenuis cautusque serendis
dixeris egregie, notum si callida uerbum
reddiderit iunctura *nouom. si forte *necessest,
indiciis monstrare recentibus abdita rerum,
fingere cinctutis non exaudita Cethegis 50
continget dabiturque licentia sumpta pudenter.
et noua fictaque nuper habebunt uerba fidem, si
Graeco fonte cadent parce detorta. quid autem
Caecilio Plautoque dabit Romanus ademptum
Vergilio Varioque? ego cur, adquirere pauca 55

TESTIMONIA.

45 Seruius ad georg. II 475 ad Aen. IIII 412. 415 uu. 47—51 florileg. Nostradam. 47 sq. 'dixeris — nouum' Priscianus instit. XVIII 12, 101 historia pontificalis 12 [mon. Germ. SS. XX 526] cf. Persius s. 5, 14: 'uerba togae sequeris iunctura callidus acri'
50 schol. Lucan. II 543. glossarium Mai [classic. auct. VIII 130] 'cinctutis' incerti exc. gramm. § 51 p. 210 Eichenf. et Endl. 52 sq. 'et — detorta' Seruius uolgatus ad Aen. IIII 34 55 sq. 'ego — inuideor' Priscianus instit. XVIII 18, 138

VARIA LECTIO.

u. 45 *post u.* 46 *ponunt Bentleius et post hunc plerique, repugnante Spengelio philol.* XVIII 96 *et opp. Acr. tractat. Vindobon.; Horatio abiudicat u.* 45 *Hammersteinius* 45 spernet *B C* spernat *cett.'ς''* sperat *r* 1 47 Dixerit *B opp. tract. Vind.* egreie *C* 48 nouum *Ω'ς''* τ *in ras.* necesse, *om.* est *a* necesse e ẽ σ 49 Iudiiis *u* monstrare *Ω'ς'' tract. Vind. flor. Nostr.* formare *Pf.* forma *Pph.* rerum *B C* (*a* 1 *ut uid.*) *y* [*Mellic.* 1 *Zulich. alii*] *flor. Nostr.* rerum et *γ F λ' δ u ς''* (*et omn. Cruqu.*) *tract. Vind.*
50 cintutis *λ pr. u Pf.* non] nos *B* *post* Cethegis *duo puncta ponit Lambinus* 51 prudent̄ *δ* 1 (*ν* 1 *υ*) 52 factaque *y* [*G. Fabricii codd.*] *Bentleius opp. Ω'ς'' Pph.' Acr. tractat. Vind. post u.* 52 *uersum excidisse putat Lehrsius* 53 Graeco *B Pph.'* Greco *cett.'* cadant *γ C* 2 (*ν a r et β*) *Pf. gloss. Γ Seru.* cadent *cett.* (*π' σ τ υ et Fran. omn. Bland.*) *Pph. Acr. interpr.*: 'si . . . translata fuerint' *tractat. Vindobon. Bentleius* cadunt *y* parce] arte *B* autem? *interp. Ribbeckius* 54 Cecilio *F λ' δ u* dabit *Ω'ς''* (*et omn. codd. Cr.*) *tract. Vind.* dabat *y* dedit *y* 'dabit] *p* dedit . . .' *gloss. Γ* adeptum *B C* 55 Vergilio *γ* Vigilio *C* Virgilio *cett.' ς''* uario *γ B C* (*π' a r* 1 *ut uid.*) *Acr. tract. Vind.* uaro *cett.' ς'* adquirere *Ω' ς' Pph.' Priscian.* acquirere *τ* (*et Fran.*) ac quirere *σ*

si possum, inuideor, cum lingua Catonis et Enni
sermonem patrium ditauerit et noua rerum
nomina protulerit? licuit semperque licebit
signatum praesente nota producere nomen.
ut siluae foliis pronos mutantur in annos, 60
prima cadunt: ita uerborum uetus interit aetas,
et iuuenum ritu florent modo nata uigentque.

TESTIMONIA.

56 'ut in arte poetica: inuideor (φ)θονοῦμαι' schol. Γ epist. I 5, 21. 'inuideor' Pseudoaugustinus de grammatica c. 15 58—63: 'Licuit — nostraque' flor. Nostr. 60—62 Diomedes p. 400 K. 'Valerius . . . Horatium dixisse ait: ut siluae flores pronos mutantur in annos et prima cadunt, ita uerborum uetus interit (. . rat' cod.) aetas, et noua iuuenum ritu florent modo nata uigentque (motat augentq; cod.) et rel.' excerpt. ex comm. in Donat. uol. V p. 326 K. ex cod. Lauantino saec. VIIII 60 sq. cf. Hieronymus praefat. ad II. libr. Osee [Vallars. VI p. 54]: 'postquam autem reuersa fuerit terra in terram suam et tam nos qui scribimus, quam eos qui de nobis iudicant, pallida mors [Hor. c. I 4, 13] subtraxerit et alia uenerit generatio primisque foliis uirens silua succreuerit, tunc sine nominum dignitate sola iudicantur ingenia'
62 cf. Terentius Scaurus apud Gainfredum p. 19 [classic. auct. ed. Mai. V p. 150]: 'postrema aetas mundi ut disciplinam pristini saeculi, ita et sermonem fastidire coepit et noua parere uerba, quae iuuenum ritu florent et uigent'

VARIA LECTIO.

56 possum Ω′ ς″ *Pph.′ Acr. Prisc.* possim *y* ennii *F λ′ u* hennij *δ* 57 *d′ noua δ* 58 pretulerit *γ* protulerit *cett.′ ς″* 59 presente *u* producere Ω′ ς″ (*et omn. Cruqu.*) *gloss. Γ florileg. Nostr.* (c *in ras. r*) procudere *y* [*codd. Lambini, Statii, de Nores, Luisini* (?)] *Bentleius* nomen Ω′ ς″ *tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* nummum *Luisinus Bentleius*, *sed cf. Iuuenal. s.* 7, 55: 'communi feriat carmen triuiale moneta' 60 ut siluae e foliis, pronos nutant ubi in annos, *Mœhlyus* silue folis *B* folia in siluis *Diomedes opp.* Ω′ ς″ *tractat. Vindobon.* foliis silue *flor. Nostr.* siluae flores *Valerius* siluis folia *Bentleius at cf. Meinek. praefat. p.* XXXXI pronos] priuos *Bentleius* per nos *floril. Nostrad.* pr: mut:] si commutantur *Hamacherus* noua progignuntur *uel* progenerantur *Prinzius* motantur *C* imitantur *u* mutantur *cett.′ ς″ tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* uiduantur *y* [*Montepessul. uar.*] *coni. Bentleius* nudantur *y* [1 *cod. Fabricii*] *coni. Bentleius* 61 Prima Ω′ ς″ *tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* priua *Bouhierus* prisca *Praedicowius* prona *Hamacherus* poma *Helbigius* aetas] usus *y* [*Gothanus tertius Nostradam.*] 62 uigent Ω′ ς″ *Terent. Scaurus*

debemur morti nos nostraque: siue receptus
terra Neptunus classes Aquilonibus arcet,
regis opus sterilisue *palus diu aptaque remis 65
uicinas urbes alit et graue sentit aratrum,
seu cursum mutauit iniquom frugibus amnis,

TESTIMONIA.

63—65 Priscianus instit. VI 16, 83 63 'debemur — nostraque' Seruius ad Aen. VIIII 96 florilegium Parisin. 8818[a] Hildebertus moral. philos. p. 971 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67. uita Adalberonis c. 11 [Pertz. XIIII = XII p. 134] 63 sq. 'receptus — arcet' Quintilianus instit. VIII 6, 23 65 'Horatius corripuit, ut: sterilisque diu palus aptaque remis' Seruius ad Aen. VI 107. 'sterilisque — remis' idem ad Aen. II 69 et Seruius Honoratus de finalibus 6 p. 452 K.

VARIA LECTIO.

tractat. Vindobon. flor. Nostr. uirent *y* [*Montepessul. uar.* 1 *Vatic.*] *Bentl.* 63 d: m:] mutamur formam *Peerlkampus* Debemur *γ C F λ′ δ u ς″ Pph. Acr. tractat. Vindobon. florileg. Paris.* 8818[a] *et Nostradam. Prisciani codex optimus* (*R*) *uita Adalberonis* Debemus *B* (τ ι) *Pf. Prisciani codd. plerique Seruii cod. Reginensis Vincentius* Debemus τ Debentur *Hildebertus; expressum ex Simonid. fragm.* 122 *ed. Bergk.* [3] *p.* 1159: 'θανάτῳ πάντες ὀφειλόμεθα' *Ouid. metam.* X 32: 'omnia debemur uobis (sc. dis inferis)' 64 classes *Ω′ ς″*

65 Regis opus *Ω′ ς″ Acr. tractat. Vindobon.* regium opus *Meinekius; Ouid. fast.* VI 259: 'regis opus placidi quo non metuentius ullum etc.' *Auson. Mosell.* 287—90: 'quis modo Sestiacum pelagus, Nepheleidos Helles aequor, Abydeni freta quis miretur ephebi? quis Chalcedonio constratum ab litore pontum, regis opus magni?' *Acr.:* 'Nam regis opus est admittere terrae mare, paludes deriuare in terra (intra *γ ν*); portus significat autem Lucrinum portum et alios qui manufacti sunt ab Augusto et alia regum opera; hoc est regium opus quod nullus facere potest nisi rex' sterilisue *δ* (*ν τ a v et π*) *Acr. ut uid. tractat. Vindobon. Bentl.* sterelisue *γ* sterilisque *B C F λ u* (*β′ σ* ι *ut uid. r* ι *et Lips.*) *Pph. Priscianus Seruius Honoratus et Seruius ad Aen.* sterelisque *l Pf.* diu palus *Ω′ ς″ Pf. Seruii cons. Pph.* ('diu paulus' *Pph.*) *testatur Priscianus* palus diu *I. M. Gesnerus prob. Lachmann. mus. Rhen.* III 614 *et ad Lucret. p.* 196 *et L. Müller. de re metr. p.* 308; *in* τ diu *supra u. scriptum est:* palus prius *Bentleius* palus aptataque *Marcilius* palus dudum actaque *Cuninghamus* palus agitataque *idem* palus pulsataque *Marklandus* palus olim *Peerlkampus* apta *Ω′ ς″* acta *y* [1 *cod. Feae*]

67 motauit *C opp. Pph.′* iniquom *C omis. B* iniquum *cett.′ ς″ Pph.′* iniqum *y* [*Bamb.*] annīs *u* arnus *y* [*Doruill.*]

doctus iter melius; mortalia facta peribunt:
nedum sermonum stet honos et gratia uiuax.
multa renascentur quae iam cecidere, cadentque 70
quae nunc sunt in honore uocabula, si uolet usus,
quem penes *arbitriumst et ius et norma loquendi.
res gestae regumque ducumque et tristia bella
quo scribi possent numero, monstrauit Homerus.
uersibus inpariter iunctis querimonia primum, 75
post etiam *inclusast uoti sententia compos;

TESTIMONIA.

68 '... de fluuio: doctus iter melius' Porph.' ad epist. I 14, 30 68—72: 'Mortalia — loquendi' florileg. Nostradam. 'mortalia facta peribunt' florilegium Paris. 8818[a] Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 69 cf. ecbasis captiui u. 720: '... sit uiuax gratia nobis' 70—72 Ioannes Saresberiensis metalog. I 16. III 3 72 Ioannes Saresberiensis metalog. III 4 73 sq. Marius Victorinus I 12, 5 p. 66 Gaisf., Ioannes Victoriensis p. 273 B. 75 sq. Marius Plotius III 48 p. 258 Gaisf. Charisius p. 202 K.: 'Horatius (Persius cod. Neapol.) epistolarum: uersibus impariter iunctis' 'impariter... aduerbium ... figurauit' Q. Terentius Scaurus in commentariis in artem poeticam lib. X apud Charis. l. l.

VARIA LECTIO.

68 inter *C* facta *Ω′ ς′* (*β in ras.*) *Acr. tract. Vind. flor. Nostr.* cuncta *y* [*Galeanus*] *Bentl.* 69 gracia *λ* 70 que iam *ψ* cadent*q*, *C* 71 nunc sunt] sunt nunc *flor. Nostr.* uocula *B* si *Ω′ ς″ tractat. Vindobon. florileg. Nostr. corr.* (sed *pr.*) sic *y* 72 arbitrum *male coni. Wakefieldus: arbitrium et ius diuersa sunt apud iurisconsultos* arbitrium *u* arbitrium est *cett.′ ς″* ius *Ω′ ς″* (*et omn. codd. Cruqu.*) *Acr. florileg. Nostradam. Ioannes Saresber. ter;* uis *τ*, *r non liquet Inter uu.* 72 *et* 73 *in λ minio picta extant haec uerba* (*a Mauortio olim addita?*): INCIPIT nUnC LOQUI de OMNIB: MeTRIS = *y* [*Taurinens.*] *Porph.′; ibidem in l haec reperiuntur:* Incipit modo loqui de metris eorumque repertoribus; *in nonnullis codicibus u.* 73 R *maiore littera adpicta est* 73 geste regum ducumq. *γ*

74 possint numero scribi *Ioann. Victoriens.* possent scribi *ν*

75 *INCIPIT cod. ε; Ω′ = γ B C F λ′* (*λ l*) *δ ε u; ς″ = aut omnes codd. β′* (*β Fran.*) *ν π′* (*π Lips.*) *σ τ a r v aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ τ a r v aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur* 75 inpariter *C F λ δ ε u* (*ν τ r*) *Pph.* īpariter *B* impariter *γ* (*β′ π′ σ a l v*) *Pf.* quærimonia *C* queremonia *ψ* 1 *aut pr.* quęremonia *φ* prima *Plotius* 76 inclusa, *om.* est *r* 1 (*et Lips.* 1) inclusa

quis tamen exiguos elegos emiserit auctor,
grammatici certant, et adhuc sub iudice lis est.
Archilochum proprio rabies armauit iambo:
hunc socci cepere pedem grandesque coturni, 80
alternis aptum sermonibus et popularis
uincentem strepitus et natum rebus agendis.
Musa dedit fidibus diuos puerosque deorum
et pugilem uictorem et equom certamine primum
et iuuenum curas et libera uina referre. 85
descriptas seruare uices operumque colores
cur ego si nequeo ignoroque, poeta salutor?
cur nescire pudens praue quam discere malo?

TESTIMONIA.

77 sq. Marius Plotius III 44 77 cf. Terentianus Maurus 1721: 'pentametrum dubitant quis primus finxerit auctor, quidam non dubitant dicere Callinoum' 78 'certant — est' annales Stadenses a. 1224 [Pertz. XVI p. 358] 'et — est' Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 chronic. Magni Presb. a. 1209 [Pertz. XVII p. 526] 79—82 Porphyrion interpolatus, non codd., ad c. I 16, 2 79 nescio an huc respexit Apollin. Sidonius c. 9, 211: 'non laesi Archilochi feros iambos' 85 cf. Statius s. I 6, 41: 'non sic libera uina tunc fluebant' 86 Acr. ad u. 89 88 Hieronymus contra Ruffinum lib. I c. 17 [Vallars. II p. 473c]: 'nec Horatium audiunt commonentem: cur — malo' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

Ω′ = γ B C F λ′ (λ l) δ ε u; ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ τ a r v aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ τ a r v aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

est *γ B C ε F* 2 *δ* 2 (*β′ ν σ a* 2 *et Lips.* 2) *gloss. Γ tractat. Vindobon.* iuncta est *u* (*v*) *y* iunctis *F* 1 *ut uid. λ′ δ* 1 *u uar.* (*τ et π corr.*; iunctus *π pr.*) *a* 1 *non liquet* conpos *λ u* compos *cett. ς″* 78 Gramatici *δ u.* 79 *omis. λ′* 1 *add. λ′* 2 79 Archilocum *C δ ε u λ′* 2 armabit *B* 80 coepere *γ pr. F λ′ δ ε* grandesq. *omis. ε pr.* coturni *Ω′ ς′ Pf. cons. π′ l r om. Pph.* 81 popularis *B C* (*π′ r*) *Pph.* populares *cett.′ ς′ Pf.* popularis *y* [*Montepessulan.*] 83 Musa *δ* diuus *τ pr.* 84 equō *C* equum *cett.′ cf.* 'equom' *Vergil. georg.* I 13 86 Descripta *γ* 1 Descriptas *cett.′ ς″ Pph.′ Acr. tractat. Vindobon. nescio an erat corrigendum* discriptas *cf. c.* II 13, 23; *gloss. γ interprct.*: 'diuisas, distributas a me' 'descriptas seruare uices] hoc est ordinem per species signorum (? singulorum), quare poeta dicitur'

uersibus exponi tragicis res comica non *uolt:
indignatur item priuatis ac prope socco 90
dignis carminibus narrari cena Thyestae.
singula quaeque locum teneant sortita decenter.
interdum tamen et uocem comoedia tollit,
iratusque Chremes tumido delitigat ore;
et tragicus plerumque dolet sermone pedestri 95
Telephus et Peleus, cum pauper et exul uterque
proicit ampullas et sesquipedalia uerba,
si curat cor spectantis tetigisse querella.

TESTIMONIA.

90 sq. Marius Plotius IIII 8 p. 269 Gaisf. 92 florileg. Nostradam. Ioannes Saresberiensis policr. I 4 metalog. II 19 93 Donatus ad Terent. adelph. V 3, 3 sq. 94 Hieronymus epist. 54 ad Furiam 2 [Vallars. I p. 282e] 97 'ut superius (sup̄ Barcin.): proicit (prospicit γ pro hīc Barcin.) ampullas' schol. Γ epist. I 3, 14

VARIA LECTIO.

89 uersibus] uerbis *Woelfflinus* uult Ω′ ς″ 91 cena *B C u* caena *cett.′* thyestae *ν* (*et π*) *y* thieste *γ C* thyreste *B* thiestae *cett.′ u.* 92 *del. Prinzius et Ribbeckius* 92 decentem *B y* [*V cum al. Cruquiano et Vigorniensi*] *tractat. Vindobon. Bentl.* duceni *C*, *C* 1 ducem *ut uid.;* decenter *cett.′ ς″ florileg. Nostradam. Ioannes Saresber. bis* 93 cōmedia *C* comedia *δ* 1 *ε u* conmedia *λ* 94 Iratus, *om.* que, *ε* cremes *γ* crhemes *C* tumido *γ* delitigat] dilitigat *ψ pr.* desaeuiet *Hieronymus* 95 *ueteres editores et aliquot recentiores cum codd. quibusdam post pedestri interpungunt et tragicum intellegunt pro tragico actore uel pro scriptore tragoediarum. ita uero particula* 'cum' *sine uerbo posita esset; at multo melius ea cum uerbo* 'proicit' *iungitur et adiectiuum* 'tragicus' *cum Telepho et Peleo. sic et Hor. s.* II 5, 91 *de* '*Dauo comico*' *et Cic. in Pison.* 20, 47 *de* '*tragico illo Oreste aut Athamante*' *locuntur ac uere poetice Flaccus a comoedia ad tragoediam ita transit, ut, quem forte commemorauit, Chremeti comico tragicos illos Telephum Peleumque opponat* 96 Thelephus *F* (*σ l et β Lips.*); Telephus *ε sed in ε* π̄ *uidetur fuisse nota scholii quod nunc euanuit; cf. u.* 104: 'Telephe' *et apparat. critic. epist.* I 11, 13 aut Peleus *Bentleius* cum] nec *Prinzius* 97 Proicit Ω′ ς″ *Pph. schol.* Γ (*ν*) *epist.* I 3, 14 Proiicit *τ Pf.* sexquipedalia *v y* 98 curas *u* (*v*) *y* [*Basil.* I *a* 1. *m. Montepessul. Parisin.* 8214. 8216. 8219 *pr. Taurinens.* 2 *uar.*] *idem coni. Peerlk.* curat *cett. u uar.* ς″ *Porph.′ Acr. gloss.* Γ *tract. Vind.* cura *l* 1 spectantis *C* tetigisse] *ab alt. m. in lacuna ψ* querella *C a. ras. δ ε* (*a et β Fran.*

non satis est pulchra esse poemata: dulcia sunto
et quocumque uolent animum auditoris agunto. 100
ut ridentibus adrident, ita flentibus adsunt
humani uoltus: si uis me flere, dolendum est
primum ipsi tibi: tunc tua me infortunia laedent,
Telephe uel Peleu; male si mandata loqueris,

TESTIMONIA.

uu. 99—103 florileg. Nostradam. 99 Adae de Fulda musicae pars secunda c. 11 [III p. 353 Gerbert.] 100 Seruius [Sergius] comm. in Donatum p. 415 K. 101—103 'ut — tibi ipsi' Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 101 sq. cf. Senec. de ira II 2, 5: 'inde est quod adridemus ridentibus et contristat nos turba maerentium' de clementia II 6, 4: 'semper adridere ridentibus' 102 sq. 'si uis — tibi' Ioannes Saresberiensis metal. I 17 uu. 104—111: 'Male si — lingua' florileg. Nostradam. 104 sq. 'male — ridebo' Ioannes Saresberiensis metalog. I 17

VARIA LECTIO.

corr.) *y* [*Taur.* 1 *Voss.*] quęrella *y* [*π*] quęrela *φ* querila *C p. ras.* querela *cett.'* ς (*et Lips.*) 99 pulcra *ε u flor. Nostr. Adam* pura *y opp. tractat. Vindobon. non improb. Bentl.* *uu.* 100 *sq. omis.* τ 1, *add.* τ 2 *in marg.* 100 uolent *γ B C ε* (*β' ν a r et Lips.*) *Acr. Seruius tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* uolunt *F λ' δ u* (*σ et π*) uolunt *v* 101 adrident *C F* (*a et π*) arrident *cett.'* ς' (*et Lips.*) *florileg. Nostradam.* adsunt *F ε u* (*β' a r et π*) *florileg. Nostradam.* assunt *cett.'* ς (*et Lips.*) adflent *grammaticus anonymus bibliothecae Vigorniensis Bentleius opp. Acr. gloss. Γ interpr.:* 'in praesto sunt;. *praeterea iure κακοφωνίας argueretur Horatius, si scripsisset:* 'flentibus adflent humani uoltus; si uis me flere, dolendum est' *et cf. u.* 204: 'adspirare et adesse choris' *et epist.* I 17, 57 *et Lucret.* I 178. adsint *uel* assint *y* [*Gronou.* 2 *Nostrad. Regin.* 1 *Taur.* 2 *codd. Bentlei Combei Feae Oberlini*] *ω Vincentius* adflant *y* [*codd. Marcilii* (?)] 102 uoltus *C* uultus *cett.'* ς'' *florileg. Nostradam.* si me uis flere *Vincentius opp. florileg. Nostradam.* me uisne dolere? *Peerlkampus* dolendum *C* 103 tū *B C* tunc *cett.'* ς'' *Pph.' florileg. Nostradam. defendit Doederlinus epist.* II *p.* 109 'cum' *pro* 'tum' *Porph.' in interpret.* nunc τ *pr.* laedent *B F* (*π' a*) *Pph.'* ledent *γ C δ ε u λ p. ras. et corr.* ς' *floril. Nostr.* ledunt *λ'* loedeN τ *uu.* 104 — 195 *DEFICIT cod. ν; ς'' = aut omnes codd. β'* (*β Fran.*) *π'* (*π Lips.*) *σ τ a r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. σ τ a r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur* 104 Telefe *B* male] mala τ 1 *r* (*et π*) *y opp. schol. γ tractat. Vindobon. florileg' Nostradam. Ioann. Saresber.* requiris loqueris *v*

aut dormitabo aut ridebo. tristia maestum 105
uoltum uerba decent, iratum plena minarum,
ludentem lasciua, seuerum seria dictu.
format enim natura prius nos intus ad omnem
fortunarum habitum; iuuat aut impellit ad iram,
aut ad humum maerore graui deducit et angit; 110
post effert animi motus interprete lingua.
si dicentis erunt fortunis absona dicta,
Romani tollent equites peditesque cachinnum.
intererit multum, diuosne loquatur an heros,

TESTIMONIA.

105—117 'tristia — agelli' Hildebertus moral. philos. p. 984 105—107 'tristia — dictum (sic)' florilegium Paris. 8069 105 sq. 'tristia mestum uultum uerba decent' Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 Ioannes Victoriensis V 9 p. 411 B. 106 Conradi de Fabaria casus s. Galli c. 11 [Pertz. II p. 174] 'uultum uerba decent' florilegium Paris. 8818ª 108—111 Ioannes Saresberiensis metalog. I 17 113 florilegium Cusanum C 14 ex Pph.' non ex Hor. uu. 114—124 florileg. Nostradam. 114—116 'intererit — feruidus' Seruius interpolatus (saec. XV) ad Aen. XII 18

VARIA LECTIO.

105 domitabo *C* tristitia *γ* maestum *B F λ′ δ* (*a*) moestum *γ* mestum *cett.* *ς″* 106 uerba decent uultum *Hildebertus opp. florileg. Parisin.* 8069. 8818ª *Nostradam.* laetum urbana decent *Peerlkampus* Voltum *C* Vultum *cett.* *ς″* *flor.* 8069. 8818ª *Nostr.* decent] delectent *flor.* 8069 plena *om.* *δ* 1 107 lasciuia *ε y* 108 pri·nos *λ* 109 aut] atq. *τ opp. tractat. Vind. flor. Nostr.* inpellit *C F λ* (*τ*) impellit *cett.* *ς″* impelit *florileg. Nostradam.* 110 umū *λ* 1 maerore *B y* moerore *γ* merore *cett.′* *ς″* deducit] *littera* e *euanuit* *δ* 111 effert *γ C δ ε u F* 2 *λ* 2 (*σ τ* 2 *a r υ* et *β* 2 *Fran. Lips.*) *Acr. gloss. Γ tractat. Vindobon. Ioann. Saresber.* efferet *B* effere *florileg. Nostrad.* (*om.* *β* 1) et certi *F* 1 *λ′* (*τ* 1 *et π*) *gloss. l:* 's. fiunt' inīp&re *C* 113 Rumani *ε* equites peditesque *Ω′ ς″* *Pph.′ florileg. Cusanum* e. p. q. *tractat. Vind. hanc formulam alias serio usitatam hic ut apud Plautum Poenul.* II 4, 10: 'quoduis genus ibi hominum uideas, quasi Acheruntem ueneris: equitem peditem, libertinum, furem an fugitiuom uelis' *non sine ioco dictam accipe. Bentlei coniectura*: 'equitesque patresque' *compluribus de causis improbanda uideatur. Porph.′*: 'ridebit equester ordo et plebs' cachinnum *ε* chachinū *λ* 114 diuosne *B C* (*et* 2 *Bland.*) diuusne *γ* 1 *F* 1 *λ′ δ* u *ς′* (*et* 1 *Bland.*) *Pph.′ tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. Bentl.* diuusq. *ε* dauusne *γ* 2 *F* 2 (*β′ σ τ* 2 *υ*) *Seruius interpolatus et Hilde-*

maturusne senex an adhuc florente iuuenta 115
feruidus, et matrona potens an sedula nutrix,
mercatorne uagus cultorne uirentis agelli,
Colchus an Assyrius, Thebis nutritus an Argis.
aut famam sequere aut sibi conuenientia finge.
scriptor honoratum si forte reponis Achillem, 120

TESTIMONIA.

116 cf. Auien. progn. 468: 'sique sues lentae, si lanae sedula nutrix' 117 cf. Ouid. fast. V 499: 'forte senex Hyrieus angusti cultor agelli' 120 'ponere dicit scribere, ut Horatius: scriptor — Achillem' schol. Pers. 1, 70 'si — Achillen' Porph.' ad art. poet. 190

VARIA LECTIO.

bertus; 'unicuique personae actus aptandus est cum discretione, ut appareat, utrum deus loquatur an quilibet uirorum fortium; et sic d : : : : intellegendum' *schol. ε* Dauusne loquatur herusne *Landinus* Dauusne loquatur Erosne *Lambinus* diuesne loquatur an Irus (hirus) *Erasmus* heros *B* heros *cett.' ς''* 115 Maturusne *uel* Maturus ne *Ω' ς'' florileg. Nostradam.* Maturus ue *v y* maturusue *Hildebertus* 116 et] an *u* (*v*) *y ω florileg. Nostradam. Hildebertus opp. cett.' u uar. ς''* potens *Ω' ς'' tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* parens *y Fea*, *sed cf. Iuuenal.* 1, 69: 'occurrit matrona potens' 117 Mercatorne *uel* Mercator ne *Ω' ς'' florileg. Nostradam.* Mercator ue *v y* mercatorue *Hildebertus* cultorue *Hildebertus opp. florileg. Nostradam.* uirentis *B C ε* (*σ τ 2 a r v et Lips.*) *tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* uigentis *γ F λ' δ u* (*β' τ 1 et π 1 Bland.*) *omis. Hildebertus* 'florentis feracis' *gloss. Γ*
118 assyrius *B* (*β'*) asyrius *λ* assirius *γ C F u* asirius *ε* asyr,us *δ* agris *C* 119 sequere] si q̄re *B* conueniencia *λ* conuenientia *φ*
119 *sq.* finge scriptor, *disting. ω Bentl.*, *sed superuacuum erit* 'scriptor', *si cum antecedentibus iunxeris; sin cum sequentibus, minime: quippe quo impediatur, quominus uocem reponere ad actorem referamus*
120 honoratus. *Bouhierus* Homereum *Bentleius* Homeriacum *Büchelerus opp. Ω' ς'' Pph.' tractat. Vindobon. schol. Pers. florileg. Nostradam.; nec scholiastas Horati Homereum legisse, quod quidem Bentleius contendit, ex eorum uerbis apparet: hi enim non 'Homereum' sed praepositionem re in reponis spectantes sic interpretantur:* 'reponi igitur id est itidem scribi; si ergo Achillem de quo semel Homerus scripsit, uelis scribere, debes talem facere, qualem Homerus ostendit. reponis id est ad imitationem Homeri scribis' *schol. γ*, *idem alt. loco:* 'honoratum id est illustrem, honoris plenum' *uide etiam Doederlin. epist.* II *p.* 110 *sq.* achillen *F λ' Pph. opp. Pf. floril. Nostr.*

aut dormitabo aut ridebo. tristia maestum 105
uoltum uerba decent, iratum plena minarum,
ludentem lasciua, seuerum seria dictu.
format enim natura prius nos intus ad omnem
fortunarum habitum; iuuat aut impellit ad iram,
aut ad humum maerore graui deducit et angit; 110
post effert animi motus interprete lingua.
si dicentis erunt fortunis absona dicta,
Romani tollent equites peditesque cachinnum.
intererit multum, diuosne loquatur an heros,

TESTIMONIA.

105—117 'tristia — agelli' Hildebertus moral. philos. p. 984 105—107 'tristia — dictum (sic)' florilegium Paris. 8069 105 sq. 'tristia mestum uultum uerba decent' Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 Ioannes Victoriensis V 9 p. 411 B. 106 Conradi de Fabaria casus s. Galli c. 11 [Pertz. II p. 174] 'uultum uerba decent' florilegium Paris. 8818[a] 108—111 Ioannes Saresberiensis metalog. I 17 113 florilegium Cusanum C 14 ex Pph.' non ex Hor.
uu. 114—124 florileg. Nostradam. 114—116 'intererit — feruidus' Seruius interpolatus (saec. XV) ad Aen. XII 18

VARIA LECTIO.

105 domitabo *C* tristitia *γ* maestum *B F λ′ δ* (*a*) moestum *γ* mestum *cett.* *ς″* 106 uerba decent uultum *Hildebertus opp. florileg. Parisin.* 8069. 8818[a] *Nostradam.* laetum urbana decent *Peerlkampus* Voltum *C* Vultum *cett.* *ς″* *flor.* 8069. 8818[a] *Nostr.* decent] delectent *flor.* 8069 plena *om.* *δ* 1 107 lasciuia *ε y* 108 pri·nos *λ* 109 aut] atq. *τ opp. tractat. Vind. flor. Nostr.* inpellit *C F λ* (*τ*) impellit *cett.* *ς″* impelit *florileg. Nostradam.* 110 umū *λ* 1 maerore *B y* moerore *γ* merore *cett.′* *ς″* deducit] *littera* e *euanuit* *δ* 111 effert *γ C δ ε u F* 2 *λ* 2 (*σ τ* 2 *a r v et β* 2 *Fran. Lips.*) *Acr. gloss. Γ tractat. Vindobon. Ioann. Saresber.* efferet *B* effere *florileg. Nostrad.* (*om.* *β* 1) et certi *F* 1 *λ′* (*τ* 1 *et π*) *gloss. l:* 's. fiunt' inīp&re *C* 113 Rumani *ε* equites peditesque *Ω′ ς″* *Pph.′ florileg. Cusanum* e. p. q. *tractat. Vind.* *hanc formulam alias serio usitatam hic ut apud Plautum Poenul.* II 4, 10: 'quoduis genus ibi hominum uideas, quasi Acheruntem ueneris: equitem peditem, libertinum, furem an fugitiuom uelis' *non sine ioco dictam accipe. Bentlei coniectura*: 'equitesque patresque' *compluribus de causis improbanda uideatur. Porph.′*: 'ridebit equester ordo et plebs' cachinnum *ε* chachinū *λ* 114 diuosne *B C* (*et* 2 *Bland.*) diuusne *γ* 1 *F* 1 *λ′ δ u ς′* (*et* 1 *Bland.*) *Pph.′ tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. Bentl.* diuusq. *ε* dauusne *γ* 2 *F* 2 (*β′ σ τ* 2 *v*) *Seruius interpolatus et Hilde-*

maturusne senex an adhuc florente iuuenta 115
feruidus, et matrona potens an sedula nutrix,
mercatorne uagus cultorne uirentis agelli,
Colchus an Assyrius, Thebis nutritus an Argis.
aut famam sequere aut sibi conuenientia finge.
scriptor honoratum si forte reponis Achillem, 120

TESTIMONIA.

116 cf. Auien. progn. 468: 'sique sues lentae, si lanae sedula nutrix' 117 cf. Ouid. fast. V 499: 'forte senex Hyrieus angusti cultor agelli' 120 'ponere dicit scribere, ut Horatius: scriptor — Achillem' schol. Pers. 1, 70 'si — Achillen' Porph.' ad art. poet. 190

VARIA LECTIO.

bertus; 'unicuique personae actus aptandus est cum discretione, ut appareat, utrum deus loquatur an quilibet uirorum fortium; et sic d : : : : intellegendum' *schol.* ε Dauusne loquatur herusne *Landinus* Dauusne loquatur Erosne *Lambinus* diuesne loquatur an Irus (hirus) *Erasmus* heros *B* heros *cett.'* ς″ 115 Maturusne *uel* Maturus ne Ω′ ς″ *florileg. Nostradam.* Maturus ue *v y* maturusue *Hildebertus* 116 et] an *u* (*v*) *y* ω *florileg. Nostradam. Hildebertus opp. cett.' u uar.* ς″ potens Ω′ ς″ *tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* parens *y Fea*, *sed cf. Iuuenal.* 1, 69: 'occurrit matrona potens' 117 Mercatorne *uel* Mercator ne Ω′ ς″ *florileg. Nostradam.* Mercator ue *v y* mercatorue *Hildebertus* cultorue *Hildebertus opp. florileg. Nostradam.* uirentis *B C* ε (σ τ 2 *a r v et Lips.*) *tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* uigentis *γ F* λ′ δ *u* (β′ τ 1 *et* π 1 *Bland.*) *omis. Hildebertus* 'florentis feracis' *gloss.* Γ 118 assyrius *B* (β′) asyrius λ assirius *γ C F u* asirius ε asyr,us δ agris *C* 119 sequere] si q̄re *B* conueniencia λ conuenientia φ 119 *sq.* finge scriptor, *disting.* ω *Bentl.*, *sed superuacuum erit* 'scriptor', *si cum antecedentibus iunxeris; sin cum sequentibus, minime: quippe quo impediatur, quominus uocem reponere ad actorem referamus* 120 honoratus. *Bouhierus* Homereum *Bentleius* Homeriacum *Büchelerus opp.* Ω′ ς″ *Pph.' tractat. Vindobon. schol. Pers. florileg. Nostradam.; nec scholiastas Horati Homereum legisse, quod quidem Bentleius contendit, ex eorum uerbis apparet: hi enim non 'Homereum' sed praepositionem re in reponis spectantes sic interpretantur:* 'reponi igitur id est itidem scribi; si ergo Achillem de quo semel Homerus scripsit, uelis scribere, debes talem facere, qualem Homerus ostendit. reponis id est ad imitationem Homeri scribis' *schol.* γ, *idem alt. loco:* 'honoratum id est illustrem, honoris plenum' *uide etiam Doederlin. epist.* II *p.* 110 *sq.* achillen *F* λ′ *Pph. opp. Pf. floril. Nostr.*

impiger, iracundus, inexorabilis, acer
iura neget sibi nata, nihil non arroget armis.
sit Medea ferox inuictaque, flebilis Ino,
perfidus Ixion, Io uaga, tristis Orestes.
siquid inexpertum scaenae committis et audes 125
personam formare nouam, seruetur ad imum
qualis ab incepto processerit, et sibi constet.
difficile est proprie communia dicere; tuque
rectius Iliacum carmen deducis in actus,
quam si proferres ignota indictaque primus. 130
publica materies priuati iuris erit, si
non circa uilem patulumque moraberis orbem,
nec uerbo uerbum curabis reddere fidus

TESTIMONIA.

122 'iura — nata' Seruius ad Aen. II 29 124 cf. Ouidius trist. I 5, 22: 'fecerunt furiae, tristis Oresta, tuae' 126 sq. 'hoc praecipit Horatius in arte poetica: seruetur — constet' Seruius ad Aen. VI 176 interpolatus (saec. XV) 126 'seruetur ad imum' ecbasis captiui u. 830 uu. 128—135 florileg. Nostradam. 133 sq. 'nec

---

VARIA LECTIO.

121 Inpiger *F ε florileg. Nostradam.* īpiger *B* Impiger *cett.' ς''* Impier *τ* 122 sibi negat *τ* negat *λ' δ* (*τ ι r et Lips.*) *tractat. Vind.* neget *cett. ς' flor. Nostr.* nichil *u* adrog& *F* arroget *cett.' ς'' tract. Vind. flor. Nostr.* arrogat *τ ι* 123 media *B λ pr.* ino, in *in ras. λ* 124 ixionia vaga *C* horrestes *δ* horestes *ε* 125 scaenae *B C λ' δ* (*σ a*) scenae *cett. ς* cōmitis *C* 127 incoepto *δ* 128 'tuque] hoc interrogatiue ait: at enim dicunt difficile esse communia propriis explicare uerbis' *schol. Γ; Ribbeckius inter* dicere *et* tuque *haec interpolat:* 'uerum quae placeant raro contingit fingere' proprię *B δ a. ras. ut uid.* dicere communia *u pr.* 129 deducis carm̄ *u* carnen deducis *λ* carmen deducis *cett.' ς'' floril. Nostrad.* carmen diducis *y Fea* deduxes *Botheus* 130 quam sic *Botheus opp. etiam florileg. Nostrad.* proferre sicnota *λ pr.* primis *γ* 131 Puplica *y uu.* 132—137 *ex parte tantum liquent in C u.* 132 *delet Lehrsius* 132 Nec *ω opp. Pph.' florileg. Nostradam.* orb : : : *ε* orbem. *interpungit Doederlinus* 133 uerbo uerbum *γ B F λ' δ ε u ς'' Pph.'* uerbum uerbo *C* (*σ*) *y Hieronymus Seruius utrobique florileg. Nostradam.*, *praetulit Bentleius: sed haec lectio prosam sapit cf. Boetium* (*quem iam tract. Vindobon. laudat*) *in Porphyrium* I *p.* 46: '. . . uereor ne subierim fidi

interpres, nec desilies imitator in artum,
unde pedem proferre pudor uetet aut operis lex. 135
nec sic incipies, ut scriptor cyclicus olim:
'fortunam Priami cantabo et nobile bellum'.
quid dignum tanto feret hic promissor hiatu?
parturient montes, nascetur ridiculus mus.

TESTIMONIA.

— interpres' Seruius ad Aen. I 223. XI 1. Hieronymus epist. 57 ad Pammachium 5 [Vallars. I p. 309ᵃ], hic praemissis: 'sed et Horatius uir acutus et doctus hoc idem in arte poetica erudito interpreti praecipit' 134 'nec — artum' tractat. Vindobon. ad art. poet. u. 149 138 sq. florileg. Nostradam. Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 138 cf. Quintilianus instit. I 5, 6: 'occurrat mihi forsan aliquis: quid hic promisso tanti operis dignum?' Petrus Cluniacensis epist. IIII 17 [biblioth. Cluniac. p. 829ᵉ]: 'sed ne de his illud usitatum dicatur: quid — hiatu?' 139 Hieronymus aduers. Iouinianum lib. I 1 [Vallars. II p. 238ᵃ] Probus cath. p. 25 K. florilegium Paris. 8818ᵉ florilegium Cusanum C 14 Seruius ad Aen. VIII 83. uita Wolfhelmi abbatis Brunwilarensis c. 11 [Pertz. XIIII = XII p. 186] Gunzo Noua-

---

VARIA LECTIO.

interpretis culpam, cum uerbum uerbo expressum comparatumque reddiderim' *nec minus haec altera:* uerbum e (*ex tractat. Vindobon.*) uerbo *y* [*Montepessulan.*] *schol.* ε *et tractat. Vindobon. pro interpretatione* 134 disilies *B* dissilies *C* imitatur γ ι arctum *u* (*a* ι ?) artum *cett.'* ς' (*et* π) *tractat. Vind.* arcum *r* ι (*et Lips.* ι) *flor. Nostrad.* 135—137 *initia euanuerunt in C u.* 135 *delet Lehrsius* 135 pudor proferre pedem *y* [*Sorbonens.*] referre pudor uetat *v opp. etiam florileg. Nostradam. uu.* 136—152 *post u.* 37 *ponit Lehrsius* 136 *y* [*Montepessulan.*] *in marg.:* 'ꝗ nec uiciū capies quod scriptor' *sic* φ 2, φ ι *euanuit* ut] *omis.* γ ι cyclicus γ *B C F* λ' ε (β' *a* ciclycus *r*) *tractat. Vindobon.* ciclicus δ (π' τ *v*) *Acr.* cilicus *u* ciclius σ *y* [*Reginens. pr. cons. Parisin.* 8219 *Vossian.* II] Cyclius *praetulit Bentleius; formam* κύκλιος *pro* κυκλικός *praeter Pollianum anthol. Pal.* XI 130, 1. *nemo exhibet; Pollianum autem ea propter* εὐφωνίαν *usum esse Welckerus demonstrauit cycl. epic. p.* 117 137 cantabo et] cantarat *B* bellum *y* [*Nostradam.*] 138 dignum feret hic tanto *y* [*Valentian.*] dignum fer& tanto *C* dignum tanto feret *cett.'* ς'' *floril. Nostrad.* tanto dignum *y Petrus Cluniacensis* fieret *Vincentius* 139 Parturient Ω' ς' *Pph.' Acr. tractat. Vindobon. Probus Seruius florilegia Paris.* 8818ᵃ *Cusanum Nostradam. Vincentius uita Wolfhelmi Iohannes de Monsterolio* Partuent *r* ι Parturi//ent *y* [β] Parturiunt *y* [*Gemblacensis aliique*] *Hieronymus Gunzo Uodalscalcus Bentleius*

quanto rectius hic, qui nil molitur inepte: 140
'dic mihi, Musa, uirum, captae pos tempora Troiae
qui mores hominum multorum uidit et urbes'.
non fumum ex fulgore, sed ex fumo dare lucem
cogitat, ut speciosa dehinc miracula promat,
Antiphaten Scyllamque et cum Cyclope Charybdim. 145
nec reditum Diomedis ab interitu Meleagri,
nec gemino bellum Troianum orditur ab ouo;
semper ad euentum festinat et in medias res

TESTIMONIA

riensis (saec. X ineunte) epist. ad Augienses fratres [apud Martenium uett. scriptt. ampl. coll. I p. 298ᵉ] Iohannes de Monsterolio [ibid. II p. 1445ᵉ] Uodalscalcus de Eginone et Herimanno c. 16 [Pertz. XIIII = XII p. 439] cf. Ioannes Saresberiensis policr. I 13: 'saepe quum parturiunt montes, procedit ridiculus mus' 'nascetur — mus' Quintilianus instit. VIII 3, 20 'ridiculus mus' ecbasis captiui u. 369
141 sq. Ausonius periocha I. libri Odysseae eosdem uersus usurpauit; Otto Frisingensis chronic. lib. I c. 26 142 schol. Γ epist. I 2, 20 Ioannes Saresberiensis policr. I 4 143 florileg Nostradam.
147 Hieronymus epist. 10 ad Paulum [Vallars. I p. 24ᵃ]

VARIA LECTIO.

140 Quando *δ* 1 nil *γ B u* λ′2 ς″ nihil λ′ *a. ras. δ a. ras. ε* (*a* 1) nihi *C* 141 capte *F* p̣ captę tēpora *C* postempora *ε* p̣ (*C* λ′*a*) *uel* post tempora (tempa *δ*) *cett.* ς″ *Ausonius Otto Frisingensis* post menia *uel* moenia *y* [*Montepess. uar. Sorbonens.* 2 *codd. Feae quorum alter ab alt. m.*, 1 *cod. Achillis Statii*, 1 *cod. Valarti*, 1 *Bentlei*] *Bentleius* post funera *y Bentlei dubia suspicio*, post Pergama *Cuninghamus; cf. c.* I 28, 11 *sq.*: 'quamuis clipeo Troiana refixo tempora testatus' *Ouid. metam.* XI 757 *sq.*: 'Priamusque nouissima Troiae tempora sortitus' VIII 365 *sq.*: 'forsitan et Pylius citra Troiana perisset tempora' *et uide interpretes ad Vellei. Paterc.* I 3, 2: 'Iliaca componentes tempora' 142 qui] q̣s *B* uid& *C* 1 143 s, *C* 144 C*ogitat ε* spetiosa *F* speciosa *δ* 145 Antiphaten *γ F* λ *δ* (*β′σ τ r et Lips.*) Antipathen *B* (*a*) Antiphathen *C* Antipaten *ε* Antiphatem *u* (*v*) *tractat. Vindobon.* scillam *Cδu* schillam *γ* Circam *coni. Bentl. quo nihil κακοφωνότερον et opp. tract. Vind.* cum] *omis. δ* 1 *ε* 1 (τ) c̄ *B* ciclope *γ C u* charibdim *B C ψ φ corr.* λ *ε* (*a*) caribdim *φ pr. δ u* (*τ l r* 1 *v*) caribdin *γ y cf. epist.* I 17, 60: 'Osirim' 147 Et gemino *Hieronymus* troiae sortitur λ′ *ę troianum orditur* ouo] *in ras. δ* (heuo = aeuo *π* 1) 148 Senp λ adeuentū *δ*

non secus ac notas auditorem rapit et quae
desperat tractata nitescere posse, relinquit, 150
atque ita mentitur, sic ueris falsa remiscet,
primo ne medium, medio ne discrepet imum.
tu quid ego et populus mecum desideret audi.
si plosoris eges aulaea manentis et usque
sessuri, donec cantor 'uos plaudite' dicat, 155
aetatis cuiusque notandi sunt tibi mores,
mobilibusque decor naturis dandus et annis.
reddere qui uoces iam scit puer et pede certo
signat humum, gestit paribus conludere et iram

TESTIMONIA.

151 sq. ecbasis captiui 482 sq. 'Sic ueris — imum' florileg. Nostradam. 151 cf. Senec. Hercul. fur. 1075: 'ueris miscens falsa'
152 cf. Willelmus uita s. Thomae: 'ne primum medio, medium nec discrepet imo' uu. 158—176: 'Reddere — adimunt' floril. Nostradam. 158—174 Hildebertus moral. philos. p. 982 158—165 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 158 sq. 'reddere — humum' schol. Statii Theb. IIII 257 p. 131

VARIA LECTIO.

u. 149 *omis. y* [*Taurinens.* 1] 149 Nec *u* Non *cett.'* ς'' Haut *y* auditas, *ad marg.* ac notas *u* 150 tracta *B* imum] unū *B* (*r* 1) *y* 153 q//d ε 154 si fautoris eges *coni. Bentleius* spectatoris eges *Meinekius* plosoris γ *B C* λ *corr.* δ 2 (*a r*) *y* [*V Gemblacens. Gronou. Lips. Montepessul. uar. Parisin.* 8216 *a* 1. *m. Taurinens.* 1 *Valentian.*] *Pph. cons. Acr.* plusoris *uel* plus oris *F* λ' δ 1 (τ 1 *et* π) plausoris *u B* 2 *superscr.* φ 2 λ' 2 (β' σ τ 2 *v*) *Pf. tractat. Vindobon. in interpretat.* pl::isoris ε 'Plosoris et plausoris legitur' *Acr.* aulę *B* aulaea *C Pph.'* aulea *cett.'* 155 Sessori *B* Sesuri *C* *post* dicat *punctum pon. codd. pars et Doederl.* 157 Mobilibusq; ε Nobilibusque *B* naturis Ω' ς'' *tractat. Vindobon. Wielandus* maturis *y* [*Upsalensis* 1 *Vatic.* 1 *Vigorniensis uar.*] *Bentl. opp. tractat. Vindobon.* 'dandus est] puero adolescenti et maturo seni τὸ (ΤΟΝ γ *r*) πρέπον id est decus tribuendum est. annis ad (a)etatem retulit, naturis ut scias quemadmodum debeat uir loqui et quemadmodum mulier' *schol. Γ. in urte poetica particula* 'et' *nusquam postponitur* et *cf. Ouid. epist.* 14, 55: 'femina sum et uirgo, natura mitis et annis'
158 Redere *u* qui Ω' ς'' *florileg. Nostradam.* cum *M. Bonfinis* certo] *C non liquet*
uu. 159—200 *DEFICIT cod.* ε; Ω' = γ *B C F* λ' δ *u*
159 humū > (= et) gestit *B* conludere *C* λ δ *u* (*a et* π) colludere

colligit ac ponit temere et mutatur in horas. 160
inberbus iuuenis, tandem custode remoto,
gaudet equis canibusque et aprici gramine campi,
cereus in vitium flecti, monitoribus asper,
utilium tardus provisor, prodigus aeris,
sublimis cupidusque et amata relinquere pernix. 165
conuersis studiis aetas animusque uirilis
quaerit opes et amicitias, inservit honori,
commisisse cauet quod mox mutare laboret.
multa senem circumueniunt incommoda, uel quod

TESTIMONIA.

161—164 Ioannes Saresberiensis policr. VIII 24 162 uita Adalberonis c. 1 [Pertz. XIIII = XII p. 130] 165 schol. Γ (γ Fran. omis. Hauthal. Paulyus alii) epist. II 1, 100: 'ut alibi: et amata relinquere pernix' 166—168 Ioannes Saresberiensis policr. VIII 24 166 sq. 'animusque — amicitias' Seruius ad Aen. VIII 163 169—174 Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 169 sq. florilegium Paris. 8818[a] 169 cf. Columbanus ad Sethum u. 21 [cod. Paris. 8303]: 'multa senem fragilis uexant incommoda carnis'

VARIA LECTIO.

γ B F ς′ (*et Lips.*) et iram] plura *Hildebertus*, *C* 1 *non liquet u.* 160 *omis. F pr.* 160 Concipit ω [*Zarot.*] *Peerlk.*, *sed cf. Stat. Th.* XII 759 ac ponit Ω′ς′ (*et* π) *flor. Nostr.* ac ponet *r* (*et Lips.*) et ponit *y Hildeb.* aut ponit *y* temere] te mete = te metere *B* motatur *C* hora *B*, *C non liquet* 161 Inberbus *y C* 1 (*r* 2 *uar.*) *y* [*Mellicens.*] Imberbus *y* [*V*] Imberbis τ *ut uid.* Inberb//s *C* Inberbis *F λ δ u* (π′σ *a r v*) *florileg. Nostradam. Vincentius* Imberbis β′τ *l Hildebertus Ioannes Saresber.* Īberbis *B*; *Charisius lib.* I *p.* 95 *K.*: 'inberbi autem dicuntur, non inberbes: sic enim et Varro . . . et Cicero . . . Titus Liuius autem XVIII inberbis singulariter' *Acr.*: 'Inberbus et inberbis, sicut inermus et inermis' *recepimus formam rariorem* 162 æquis *F* 163 Cereus β′ ferens *Vincentius* uicium λ δ 1 flectit γ 165 cupidus, *omisso* que, *Vincentius* 166 Conuersi *B* animuque *B* uiriles *B* 167 Querit *u* amicicias λ amititias ψ *u* amiticias *C* *uu.* 168—170 *omis.* δ *pr.*, *add. in margine superiore* 168 Commississe *B* mox mutare γ *B* λ *corr.* 1 *aut* 2 *u* (β′*a v et Lips.* 2) *Acr. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. Ioannes Saresber.* mox motare *C* permutare *F* λ′δ (σ τ *r et* π *corr. Lips.* 1: mutare π *pr.*) post mutare *y* [*cod. Gonodii*] mox munire *y* [*Helmstad. Mellic.*] *in hoc usu particulae mox* = *postea uetere grammaticos haesisse apparet ex Seru. ad georg.* I 24 *ubi eandem ob causam Hor. c.* III 6, 48 *adlegat* 169 inc//omoda δ in//commoda *u*

quaerit et inuentis miser abstinet ac timet uti, 170
uel quod res omnis timide gelideque ministrat,
dilator, spe longus, iners auidusque futuri,
difficilis, querulus, laudator temporis acti
se puero, castigator censorque minorum.
multa ferunt anni uenientes commoda secum, 175
multa recedentes adimunt. ne forte seniles
mandentur iuueni partes pueroque uiriles:

TESTIMONIA.

170 Acr. ad serm. I 1, 42: 'ut in arte poetica: miser — uti'
173 cf. Seneca de ira II 19, 4: 'senes difficiles et queruli sunt'
175 sq. 'multa — adimunt' Seruius ad Aen. V 344 cf. Seneca dialog. VII ad Gallionem de uita beata 20, 3: 'ego fortunam nec uenientem sentiam nec recedentem' 177 Eugraphius in Terent. Phorm.

VARIA LECTIO.

170 Querit *γ u* abstinet *Ω′ς″ floril. Nostr.* abstūt (*sic*) *florileg. Paris.* 8818[a] ac timet] *omis. C* 1 & timet *C* 2 *Acr. ad serm.* I 1 *flor. Nostr. Vincentius* 171 quod] quia *Vincentius opp. flor. Nostr.* omnis *F y* [*π Montep. Petropolitan.*] omnes *cett.′ς′ floril. Nostradam.* gelide timideque *flor. Nostrad.* timide *Ω′ florileg. Nostradam. cons. ς′* tumide *π′* geli *B* 172 Delator *B* *comma post* dilator *del. Doederlinus* longus *Ω′ς″ florileg. Nostradam. Hildebertus* lentus *Bentleius* auidusque *Ω′ς″ tractat. Vindobon. florilegium Nostradam. Hildebertus* pauidusque *e cod. Reginensi, ubi legitur* iners.⸗ auidusq:, *Bentleius; sed cf. Senec. epist.* 101, 8. 10: 'maximum uitæ uitium est, quod inperfecta semper est, quod aliquid ex illa differtur. qui cotidie uitae suae summam manum imposuit, non indiget tempore. ex hac autem indigentia timor nascitur et cupiditas futuri exedens animum . . . cui uita sua cotidie fuit tota, securus est: in spem uiuentibus proximum quodque tempus elabitur subitque auiditas et miserrimus ac miserrima omnia efficiens metus mortis' *Aristotel. rhet.* II 13, 8: '*καὶ φιλόζωοι καὶ μάλιστα ἐπὶ τῇ τελευταίᾳ ἡμέρᾳ διὰ τὸ τοῦ ἀπόντος εἶναι τὴν ἐπιθυμίαν*' *Sophocl. Acris. fragm.* 63 *N.*: '*τοῦ ζῆν γὰρ οὐδεὶς ὡς ὁ γηράσκων ἐρᾷ*' *Statius s.* IIII 3, 132: 'Aeneas auide futura quaerens' *Acr.*: 'cupidus futuri, quia semper senex timore mortis uiuere desiderat. nam timor mortis desiderium uitae est' 173 Dificilis *δ* quærulus *φ* *post u.* 173 *in y* [1 *cod. Feae*] *insertus est hic:* 'Laudat praeteritos, praesentes despicit actus' 174 censor castigatorque *ω* *opp. Ω′ς″ flor. Nostr.* *uu.* 175—177 *del. Lehrsius* 175 uenientis *B* comoda *δ* 176 recedentis *B* seniles] uiriles *B*

177 Mandantur *u* Mand///tur *λ* (*recte l*) Mandan̄////en *δ*

semper in adiunctis aeuoque morabimur aptis.
aut agitur res in scaenis aut acta refertur.
segnius inritant animos demissa per aurem 180
quam quae sunt oculis subiecta fidelibus et quae
ipse sibi tradit spectator: non tamen intus
digna geri promes in scaenam, multaque tolles
ex oculis quae mox narret facundia praesens.
ne pueros coram populo Medea trucidet, 185
aut humana palam quoquat exta nefarius Atreus,
aut in auem Procne uertatur, Cadmus in anguem.
quodcumque ostendis mihi sic, incredulus odi.
neue minor neu sit quinto productior actu

TESTIMONIA.

IIII 5, 14: 'partes enim uirorum uiros, feminarum feminas, ut docet Horatius, agere conuenit' 179 Diomedes p. 490 K. 180—182 'Segnius — spectator' florileg. Nostradam. 180 sq. 'segnius irritant animum dimissa per aurem, quam quae sunt oculis subiecta fidelibus' ex uita sancti Mochullei Hiberniensis episcopi [mon. Germ. SS. XX 512] 'segnius — fidelibus' Petrus Cluniacensis contra Petrobrasianos haereticos epist. [biblioth. Cluniacens. p. 1196c] Ioannis Saresberiensis quidam amicus [apud Giles. Thomae Cantuarensis oper. IIII p. 301] cf. Nazarius panegyr. Constant. Aug. c. 32: 'ad animum languidius accedunt, quae aurium uia manant, quam quae oculis hauriuntur' 187 cf. Claudianus I Eutrop. 293: 'in uolucrem Tereus, Cadmus se uertit in anguem'

VARIA LECTIO.

u. 178 *del. Ribbeckius* 178 morabimur *γ u λ corr.* ı *aut* ı (*β′σ a r v et Lips.*) *tractat. Vindobon.* morabitur *B F λ′ δ* (*τ et π*) *commentator Cruquianus*, *C non liquet* apti *B* 179 scaenis *γ B ψ λ′* (*σ a*) *y Pph. Porph.′* scenis *cett. omis. Pf.* 180 inritant *λ* ĩritant *B* irritant *cett.* ς′ irritent *flor. Nostr.* (*β in ras.*) demissa *Ω* ς″ dimissa *τ l y tractat. Vindobon.* emissa *flor. Nostr.* aurem *Ω′* ς″ *tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. Ioannes Saresber. Petrus Cluniac.* aures *y* [*Parisin.* 8216 *Valentian.*] 181 Quamque *B λ δ* ı etque *γ λ* 183 scaenam *B ψ* (*β′σ a l*) scenam *cett.* ς′ 184 que *λ u* p̄sens facundia narr& *y* [*Montepessul. Sorbonens.*] *opp. tractat. Vindobon.* 185 Ne *Ω′* ς″ *tractat. Vindobon. restituit Bentleius* Nec *v y ω* Neu *y* 186 quoquat *C* ı *F y* [*β Gron. Montepessulan.*] coquat *C* coquat *cett.′* ς′ nefar atreus *λ* 187 procne *F* (*τ r* ı *et Lips.* ı) p̄ne *λ* progne *cett.′* ς′ (*et π*) *illud praetulimus propter Vergil. georg.* IIII 15 cadmus *γ C δ u* cathmus *B* chathm' *λ* chadmus *F* 189 nec *u neu δ* neu *cett.′* ς′ (*et π*) *Pph.′* (ne//u *Lips.*)

fabula quae posci uolt et spectanda reponi; 190
nec deus intersit, nisi dignus uindice nodus
inciderit; nec quarta loqui persona laboret.
actoris partis chorus officiumque uirile
defendat, neu quid medios intercinat actus
quod non proposito conducat et haereat apte. 195
ille bonis faueatque et consilietur amice,

TESTIMONIA.

191 sq. 'nec — inciderit' Seruius ad Aen. I 8. II 620. VIIII 764 florileg. Nostradam. 192 'nec — laboret' Diomedes p. 491 K. uu. 196—201 florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

fit δ (τ) quinto] uicto B qnto C 2 in lacuna 190 que u uolt C F λ′ δ (et π) uult cett. ς′ et spectanda γ C φ (a v et β π 2) Pph.′ tract. Vind. et exspectanda B &///s//pectanda ψ et spectata λ′ δ u γ uar. ς′ (et Fran.) et spectanda v; Porph.′: 'hoc est quae placere uult et iterum proferri' schol. γ: 'quae uult posci a populo et reponi spectanda ut denuo agatur, quae uult in auctoritatem uenire' cf. u. 37 et s. I 10, 39 reponi] reposci Wyttenbachius u. 191 om. Fran. pr. Nec Ω′ ς″ Pph.′ tract. Vind. Non floril. Nostr. ne Handius Tursellin. IIII 122 neu Schelleus uindice] iudice σ v 1 uar. y 192 nequarta γ nec] ne φ Diomedis codd. plerique uu. 193—195 r 2 in ras. 193 Actoris Ω′ ς (et π Fran. omn. codd. Cr.) Pph.′ Acr. tract. Vind. Auctoris y (β 1) ω partis B C 1 y [Montepessulan.] partes cett.′ ς″ parteis y [omn. codd. Cruquii (?)] offitium γ F 194 moedios δ intercenat B intercinat cett.′ ς″ intercidat σ τ y 195 hereat γ φ δ u aptę C ψ a. ras.

196 REDIT cod. v; ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

196 Illi B amice γ B C u ς (et Fran. Lips.) florileg. Nostr. amice F λ δ (τ v et β) amicis λ′ Acr. idem coni. Muretus amici F 1 y [π] cf. epist. II 1, 128 197 amat γ 1 pacare r 1 y [cod. Buslidian. ap. Cruquium cod. Victoris Giselini ap. Pulmannum codd. Statii] peccare a paccare l 1 peccare γ B C F λ δ corr. u (β′ ν π′ σ τ v) Ac. gloss. Γ tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. pecare δ pr. y [Montepessulan. Parisin. 8214 Taurinens.] timentis F y [π Montepessulan.] timentes cett.′ ς′ tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. cons. gloss. Γ tamentes y [cod. Victoris Giselini] pacare tu-

et regat iratos, et amet pacare timentis;
ille dapes laudet mensae breuis, ille salubrem
iustitiam legesque et apertis otia portis;
ille tegat commissa, deosque precetur et oret 200
ut redeat miseris, abeat Fortuna superbis.
tibia non, ut nunc, orichalco uincta tubaeque
aemula, sed tenuis simplexque foramine pauco
adspirare et adesse choris erat utilis atque
nondum spissa nimis complere sedilia flatu; 205
quo sane populus numerabilis, utpote paruos,

TESTIMONIA.

202 sq. cf. Ioannes Saresberiensis policr. prolog. lib. VI: 'nam quis a semipagano tibiam aurichalco iunctam et aemulam tubae grandioris expectet?'

VARIA LECTIO.

mentes *uel* tumentis *receperunt Bentl. Meinekius Hauptius Linkerus alii* pacare timentis *recepimus cum Doederlino cf. epist.* I 4, 12: 'timores inter et iras' 198 mense *C* 199 Iusticiam *C λ* legis *C* ocia *C* 200 Intellegat *γ* 1

201 *DENVO INCIPIT cod. ε; Ω′ = γ B C F λ′ (λ l) δ ε u: ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

201 habeat *δ* *post u.* 201 *lacunam statuit D. Heinsius* *u.* 202 *om. y* [*Fran. pr.*] 202 non ut] *omis. B* ñ coricalcho *C* 1 orichalco † auri *φ corr. ψ u Pph.′* oricalco *φ pr. λ′ δ ε* oricalcho *γ C* 2 coricalcho *B* uincta *γ B F λ′ δ u* (*π′ σ τ a et β* 2 *Bland.*) *Pph.* iuncta *C ut uid. ε* (*ν r* 2 *v et Fran.* 2 *Bland.*) *Pf. tr. Vind. Io. Sar. r* 1 *n. l.* 203 s. *C* pauco *γ B C ε uar. u uar. δ* 2 *ς′* (*et β uar. Fran.*) *Pph.′ cons. Acr.* paruo *F λ′ δ* 1 *ε u* (*τ et β π* 2 2 *Bland.*) *quod inuasisse uidetur* † paruo *ex u.* 206 pauco *v* 204 Adspirare *C λ′ δ* (*ν a et π*) Asspirare *γ ε* (*σ*) Aspirare *B F u ς′* (*et Lips.*); *illud praetulimus et propter Vergilianos codices uetustissimos et allitterationis causa in hoc libro nonnumquam usitatae cf. uu.* 9. 42. 121. 247. 414. 416 coris *B* 205 conplere *u* (*ν*) complere *cett.′ ς″* *u.* 206 *del. Hammersteinius* 206 Quod *B* ut pute *uel* utpute *C δ ε* (*τ pr.*) paruos *B C* paruus *cett.′ ς″* parcus *Tan. Faber opp. Acr. tractat. Vindobon.*

l. 230

235

240

captant;'
·gunto'
240 'ex
– idem'

. *Acr.*
1 *B C*
1 *aut*
234
·*ph.'*
7 *λ'*
tat.
ς″
·*r.*
u
]

mox etiam agrestis Satyros nudauit et asper
incolumi grauitate iocum temptauit eo quod
inlecebris erat et grata nouitate morandus
spectator functusque sacris et potus et exlex.
uerum ita risores, ita commendare dicacis 225
conueniet Satyros, ita uertere seria ludo,
ne quicumque deus, quicumque adhibebitur heros,
regali conspectus in auro nuper et ostro,
migret in obscuras humili sermone tabernas,

TESTIMONIA.

221 cf. Ausonius Mosell. 170 sq.: 'hic ego et agrestes Satyros et glauca tuentes Naidas extremis credam concurrere ripis' 223 cf. Ouidius metam. IIII 284: 'dulcique animos nouitate tenebo' 224 'exlex' glossarium Mai [classic. auct. VIII 200] incerti excerpta argumenti grammatici § 26 p. 207 Eichenf. et Endlich.

VARIA LECTIO.

Porph.' Victorin. tractat. Vind. Isidorus ircum *B C F λ y* [*Mell. Parisin.* 8216 *Valentian.* 1] *Isidori cod. Parisin.* 7582 *saec.* X yrcum σ ircũ *Pph.* hircum *γ ε u* (*ν π' τ l*) *Pf. Diomed. florileg. Cusan.* hyrcum *δ* (*a r v cons. β'*) *cf. Quintilian. instit.* I 5, 20 221 mox] Vox *florileg. Cusan.* agrestis *γ* 1 *C* (*a*) *y* [*π Bruxellens. Gronou. Mellicens. Montepessul. Parisin.* 10403] *Pph.' florileg. Cusan. Diomedes p.* 487 *K.* (*omis. codd. p.* 491) *Marius Victorinus* (*cod. Valentian.*) agrestes *cett.' ς'* satiros *C δ u* nudauit] nouauit *Diomedis codd. utrobique*, *recte Pph.' Victorinus* (*cod. Valent.*) 222 Incolomi *γ B ε* (*ν σ r et π* 2) *Diomedes* Incolumi *cett.' ς''* *Marius Victorinus* grauitate] *omis. codd. Diomedis p.* 491 locum *δ ε* (*τ r* 1 *et π Lips. corr. ut uid.*) *Diomedes; B utrum* locum *an* locum *uoluerit non liquet*, iocum *cett.' ς'* (*et Lips. pr. ut uid.*) *Acr. tractat. Vindobon.* *Marius Victorinus* 223 inlecebris erat] Inerat *λ* Inlecebris *B C corr. δ* 2 (*a l corr. r* 2 *et β* 1) *Acr. Diomedes* Enlecebris *C pr.* Incelebris *F δ* 1 *ε* (*τ* 1 *l pr. r* 1 *et π* 2 *Lips.*) Illecebris *γ u* (*ν σ τ* 2 *v et Fran.*) *tractat. Vindobon.* Illecerebris *Mar. Victorinus* (*cod. Valent.*) Illec//ebris *τ* erat *omis. F pr.* (*et π*) et] *omis. δ* (*τ*) & grata erat *C* grata] *omis. codd. Diomedis* 224 Spectatus *C* 225 cōniendare *B* dicacis *B C* dicaces *cett.' ς'' tractat. Vindobon.* loquaces *y* 226 Conueniat *B* (*β'*) *opp. tractat. Vind.* satiros *C δ u* ita uertere] auertere *B C* 227 adhibetur *B ε* (*et Lips. pr.*) adibebitur *C* et heros *B*

aut, dum uitat humum, nubes et inania captet. 230
effutire leuis indigna Tragoedia uersus,
ut festis matrona moueri iussa diebus,
intererit Satyris paulum pudibunda proteruis.
non ego inornata et dominantia nomina solum
uerbaque, Pisones, Satyrorum scriptor amabo, 235
nec sic enitar tragico differre colori,
ut nihil intersit, Dausne loquatur et audax
Pythias emuncto lucrata Simone talentum,
an custos famulusque dei Silenus alumni.
ex noto fictum carmen sequar, ut sibi quiuis 240
speret idem, sudet multum frustraque laboret
ausus idem: tantum series iuncturaque pollet,

TESTIMONIA.

230 cf. Ioannes Saresberiensis policr. VIII 5: 'nubes — captant;' imitatus est Persius 5, 7: 'grande locuturi nebulas Helicone legunto' 232 sq. Acribo scholasticus music. p. 205 [t. II Gerbert.] 240 'ex — sequar' schol. Γ epist. II 1, 167 240—242 'Ut sibi — idem' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

230 dum] nū *B C* uitet *u* (τ) u*itet* ε uitat *cett.'* ς″ *Ac. Acr. tractat. Vindobon.* 231 Effuttire γ *F* λ Eeffutire δ leuis γ ι *B C* (ν *a cons.* π) *y* leues *cett.'* ς′ indignata *B* traguedia *F* δ ι *aut pr.* tragoedia γ tragedia *u* 233 satiris *u* ꝑpluis *F* *uu.* 234—243 *Spengelius post u.* 250 *ponebat, suspect. Gruppeus opp. Porph.' Acr. tractat. Vindobon.* 234 nomine *B C* ι 235 pisonis *F* λ′ δ ι ε (*et* π; personis τ ι) satirorum *u* 236 Ne γ *pr. opp. tractat. Vindobon.* 237 nichil *u* dausne *B* dausne *C* dauusne *cett.'* ς″ et *B C y* [*V et alter Bland.*] an γ *F* λ′ δ ε *u* ς″ *Ac. cf. uar. lect. epist.* I 12, 17 238 Pythias *F* λ′ δ ε Pithyas γ *B C* Phithias *u* 239 alunni *u* 240 carmen fictum *u y* [*Bruxell. Petropolit.*] *opp. cett.'* ς″ *Ac. schol.* Γ *epist.* II 1, 168 *uu.* 240—243 *del. Ribbeckius* 241—243: *aut uu.* 242 *sq. aut* 'sudet — idem' *delenda censet Gruppeus* 241 : : peret ε Spiret λ′ Sperat τ *pr.* frustaque ε 242 : : : sus ε

uu. 243—410 *DEFICIT cod.* ε; Ω′ = γ *B C F* λ′ δ *u*; ς″ = *aut omnes codd.* β′ (β *Fran.*) ν π′ (π *Lips.*) σ τ *a r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*; ς = *aut omnes codd.* ν σ τ *a r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

tantum de medio sumptis accedit honoris.
siluis deducti caueant me iudice Fauni,
ne uelut innati triuiis ac paene forenses 245
aut nimium teneris iuuenentur uersibus umquam,
aut inmunda crepent ignominiosaque dicta:
offenduntur enim quibus est equos et pater et res,
nec siquid fricti ciceris probat et nucis emptor
aequis accipiunt animis donantue corona. 250
syllaba longa breui subiecta uocatur iambus,

TESTIMONIA.

247—250 florileg. Nostradam. 248 Ioannes Saresberiensis policr. VIII 10: 'offenditur enim, quibus — res' 251—262 cf. Marius Plotius IIII 30 p. 268 Gaisf.: 'secundum rationem metri iambici huc usque extendi metrum iambicum deberet, a dimetro usque ad trimetrum, quam-

---

VARIA LECTIO.

Ω′ = γ B C F λ′ δ u; ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

243 sunptis *u* accedit *Ω′ ς″ tractat. Vindobon.* accedet *τ y Botheus* accessit *y* 244 Silua *u opp. cett.′ ς″ tractat. Vindobon.* educti *y* [2 *codd. Feae*] *Marklandus opp. Acr. tractat. Vindobon.* iudice] lucide *C* 245 uelud *λ* 1 *aut pr.* paene *ν* poene *λ corr.* pene *cett.* 246 uersib istis vnq *C* unquam *γ B C* (*ν et Fran.*) umquam *cett.′ ς′* (*et β*) *u.* 247 *post u.* 248 *florileg. Nostradam.* 247 immunda *u* (*l*) *florileg. Nostradam. pr.* īmunda *B* inmunda *cett. ς″ Ac. florileg. Nostradam. corr.* ignominiosaq. *δ* dicta] uerba *ω* [*Mediolan.* 1476. *Lips.* 1498] *excerpta Frisingensia opp. tractat. Vindobon. qui* 'uerba' *exhibet pro interpretatione; dicta r* dicam *florileg. Nostradam.* 248 equos *B C* 1 (este qs *B*) æquus *δ a. ras.* equus *C* 2 *cett.′* equs *y* [*Montepessul.*] 249 siquid *B* fricti *γ F λ′* 1 *δ corr. u C* 2 *ς′* (*et Lips. omn. codd. Cruqu.*) *Ac. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* stricti *C* 1 fracti *B δ pr. λ′* 2 (*τ ν et π* 1); *frictum cicer, quod hodieque appellatur cecio fritto, et frictae nuces occurrunt apud Plautum bacch.* 767. *Poenul.* I 2, 112 250 donantque *u* (*π′ r*) donant, *om.* ue, *B* donantue *u uar. cett.′ ς′* (*et π uar. Lips.* 2) *florileg. Nostr.* donantq; *v* coronā, *lineola fort. ab alt. m., γ* 251 Sillaba *γ* 1 *B u* longa] nona *B* subiuncta *τ opp. Pph.′*

pes citus; unde etiam trimetris adcrescere iussit
nomen iambeis, cum senos redderet ictus
primus ad extremum similis sibi: non ita pridem,
tardior ut paulo grauiorque ueniret ad auris, 255
spondeos stabilis in iura paterna recepit
commodus et patiens, non ut de sede secunda
cederet aut quarta socialiter. hic et in Acci
nobilibus trimetris apparet rarus, et Enni
in scaenam missos cum magno pondere uersus 260
aut operae celeris nimium curaque carentis
aut ignoratae premit artis crimine turpi.

TESTIMONIA.

uis Horatius usque ad trimetrum praeceperit, cum de sexto pede uel septimo iambico nullam fecerit mentionem' 251 sq. 'syllaba — citus' Marius Plotius IIII 3 252 sq. 'pes — iambeis' Pseudoacron uolgatus (non Acr. γ) ad c. I 16, 24 254—256 'non ita pridem — recepit' Marius Plotius IIII 3 p. 268 Gaisf. 257 sq. 'non ut — socialiter' Marius Plotius IIII 6 et IIII 7 p. 269 Gaisf.

VARIA LECTIO.

252 trimetris] iri metris *B* adcrescere *C φ λ′ δ u* (*a v et π*) adcrescere *ψ* accrescere *cett.* ς (*r* 2 *et Lips.*) *r* 1 *n. l.* acr: *β′* accedere *Pph.′* 253 Nomen *Ω′ ς′* (Nomen *Fran.*) *Pph.′ Porph.′ Acr.* momen *Ribbeckius* iambis *B Pph.* 253 *sq. post* iambeis *punctum ponit Iahnus nou. annal. phil. et paedag.* XXXXVII 474 *post u.* 254 *lacunam statuit Ribbeckius* 255 paulo *Ω′ ς′ Pph.′ Acr. Plotius* paulum *π′ r* auris *π′ r y* [*Montepessul.*], *C non liquet*, aures *cett.′ ς′ Pph.′ uu.* 256—258 *legi uix possunt et in antecedentibus nonnulla euanuerunt in C* 256 Spondios *B* stabilis *B y* [*π*] stabiles *cett.′ ς′* paīna in iura *u* paterna] alterna *Batauus quidam in actis societatis Vltraiect.* III 101 *et C. F. Hermannus philol.* X 233 257 paciens *λ* 258 acci *γ C ς″* aci *a pr.* achi ł acci *B* ł ii accii *F λ′ δ u* (*τ* 1 *n. l.*) acci *v* Atti *ω opp. tractat. Vindobon.* 259 Mobilibus *P. Victorius opp. Bentl.* appar&] *φ n. l. post* rarus *duo puncta ponit D. Heinsius opp. tractat. Vindobon.* ennii *F λ′ δ u* 259 *sq.* et Enni. In scenam missus *Marcilius et Bentleius* 260 scęnam *B C* (*σ τ a l et Fran.*) cenam *λ pr.* scenam *cett.* missus *Piscator* cum magno pondere *Ω′ ς″ Ac. Bentl.* magno cum pondere *v y ω*, *sed cf. apparat. critic. ad serm.* I 10, 49 magno quod pondere *M. Bonfinis* 261 opere *C φ* celeris (sceleris *ψ*) nimium *Ω′ ς″ Pph.′* nimium celeris *a y opp. Ac.* 262 ignotę *γ pr.*

non quiuis uidet inmodulata poemata iudex,
et data Romanis *ueniast indigna poetis.
idcircone uager scribamque licenter, an omnis 265
uisuros peccata putem mea, tutus et intra
spem ueniae cautus? uitaui denique culpam,
non laudem merui. uos exemplaria Graeca
nocturna uersate manu, uersate diurna.
at uestri proaui Plautinos et numeros et 270
laudauere sales, nimium patienter utrumque,
ne dicam stulte, mirati, si modo ego et uos
scimus inurbanum lepido seponere dicto,

TESTIMONIA.

263 cf. Auson. edyll. 4, 56: 'te praeeunte, nepos, modulata poemata Flacci' 267 cf. ecbasis captiui u. 745: 'hanc meruit poenam, uitasti denique culpam' 268 sq. 'uos — manu' Acr. ad serm. I 3, 117

VARIA LECTIO.

263 inmodulata *γ C δ u* (*β′ ν v*) īmodulata *B* immodulata *cett.′ ς′* poemate *F* poemata *cett.′ ψ corr.* 264 Sed data *y* uenias *B* uenia est *cett.′ ς″* uenia *y* indigna] iniusta *y* [*Montepessul.*] *opp. tract. Vind.* 265 Iccircone *C* (*σ*) Iccirco, *om.* ne, *B* Idcircone *cett.′ ς″ Ac.* an *γ B C λ′ δ ς″ Ac. Acr. tract. Vind.* ut *u y* [*Barcinon. corr. Basil.* 1 (*superscr.* ł an) *Parisinus* 8219 *uar.* 1 *cod. Statii*] ł at *Bentl. consentire Acronem dicens* an *v* at *y* [*Bernens.* 542] *Gruppeus* et *y* [*Parisin.* 8216] *Fea* omnis *B C* ι *λ′ δ* (*ν τ a*) *y* [*β π* 2 *Brux. Gron. Montep. Vossian.*] *ω Ac.* omnes *γ u* (*σ r v et Fran. Lips.*, *π* ι *non liqu.*) 266 intra] extra *Lambinus* uenie *γ* 266 *sq.* cautus? uitaui *codd. Acr. tractat. Vind. Lambinus Bentl. Fea* mea? . . . cautus uitaui *interpung. Doederlinus* uitaui — merui *del. Gruppeus* incautus uitaui *Hamacherus: sed hic locus nulla eget emendatione, uerum recta interpretatione uocabuli* 'tutus', *de quo cf. u.* 28

268 graeca *B* (*a et π*) gre//ca *λ* greca *cett. uu.* 270—274 *del. Gruppeus, inter uu.* 262 *et* 263 *ponit Prinzius* 270 Aut *γ* A//t *l* uestri *Ω′ ς″* (*et omn. codd. Cruqu.*) *tractat. Vindobon.* nostri *y* [*Bernens.* 508 *Nostradam. uar. Vossian. fol.* 130] *ω ubi uerba* 'At — sales' *non Horatio, sed Pisonibus tribuebantur* 271 pacienter *F* 272 Ne stulte dicam *y* Ne dicam *Ω′ ς″ Acr.* Non dicam *y* [*Nostradam. pr. Valentian.* 1] *Sanadonus* nec dicam *Stallbaumius* miratis modo *B* 273 laepido *F* sepondere *B* dictum *u y* dicto *cett.′ ς″ Pph.′ Acr. tractat. Vindobon.* dicto *ν* dictu *y*

legitimumque sonum digitis callemus et aure.
ignotum tragicae genus inuenisse camenae 275
dicitur et plaustris uexisse poemata Thespis,
quae canerent agerentque peruncti faecibus ora.
post hunc personae pallaeque repertor honestae
Aeschylus et modicis instrauit pulpita tignis
et docuit magnumque loqui nitique coturno. 280
successit uetus his comoedia, non sine multa
laude; sed in uitium libertas excidit et uim
dignam lege regi: lex est accepta, chorusque
turpiter opticuit sublato iure nocendi.
nil intemptatum nostri liquere poetae; 285
nec minimum meruere decus uestigia Graeca

TESTIMONIA.

274 Pseudoacron uolgatus ad c. IIII 9, 49. Ioannes de Muris summa musicae c. 9 [III p. 209 Gerbert.] 275—288 Donatus (?) de tragoed. et comoedia fragm. p. XVII Klotz. 275—280 cf. Apollinaris Sidonius carm. 9, 232—235: 'pictum faecibus Aeschylon secutus aut plaustris solitum sonare Thespin, qui post pulpita trita sub coturno ducebant olidae marem capellae' 275—277 Diomedes p. 487 K. 278 cf. Athenae. I 21[d]: '*καὶ Αἰσχύλος δὲ οὐ μόνον ἐξεῦρε τὴν τῆς στολῆς εὐπρέπειαν καὶ σεμνότητα . .*' 282 sq. 'Plerumque in uitium — regi' florileg. Nostradam. 283 sq. 'lex — nocendi' Ioannes Saresberiensis policr. VII 24

VARIA LECTIO.

274 digito *Ioannes de Muris* 275 camenae *Ω′ ς″ Pph.′* 276 plausis *B C* ı plautus *uel* plauctus *codd. Diomedis* uectasse per Hellada *coni. Cuninghamus* uixisse *B* (*a pr. ut uid.*) thespis *γ* (*β′ ν σ a*) hspis *B* thepsis *C* thesphis *F λ′* (*π′ r*) tesphis *δ u* (tesp//i//s *τ*) *u.* 277 *delet Lehrsius* 277 qui *Bentleius opp. Ω′ ς″ Ac. Acr. tr. Vind. Diomed. Donat. et cf. Apoll. Sid. quem supra laudauimus* peruncti] infecti *Diomedes opp. Pph.′* faecibus *B C* (*a l et Fran.*) *Pph.′ Diomedes* fecibus *cett.′ ς′* (*et β*) ora] atris *B C*, *in C superscr.* ł ora, ora *cett.′ ς′ tractat. Vindobon.* (or//a *π*) 278 persone *δ* ı *ut uid.* palle *γ δ u* honeste *δ* ı 279 Aeschylus *γ B λ corr. δ corr.* Haeschylus *C* Aeschilus *ν σ a Pph.′ Porph.′* Aeschynus *φ corr. ψ λ′ δ pr.* Aeschinus *φ pr. u ς″* Aescinus *τ* pulputa *B C* (pulputat ignis *C*) 280 nitiq,] nit *in ras. C* coturno *Ω′ ς″* 281 comedia *C δ u* 282 s, *C* uīs *C u.* 283 *omis. B* 283 est *omis. C* 284 opticuit *F* (*et Fran.*) *tractat. Vindobon.* obticuit *cett.′ ς′* (*et β*) obtinuit *ν* 285 *post* poetae *punctum ponit Doederl.* ///liquere *δ* 286 minimū *in ras. δ* graeca *B* (*et π*) greca *uel* ḡca *cett.′ ς′*

et regat iratos, et amet pacare timentis;
ille dapes laudet mensae breuis, ille salubrem
iustitiam legesque et apertis otia portis;
ille tegat commissa, deosque precetur et oret 200
ut redeat miseris, abeat Fortuna superbis.
tibia non, ut nunc, orichalco uincta tubaeque
aemula, sed tenuis simplexque foramine pauco
adspirare et adesse choris erat utilis atque
nondum spissa nimis complere sedilia flatu; 205
quo sane populus numerabilis, utpote paruos,

TESTIMONIA.

202 sq. cf. Ioannes Saresberiensis policr. prolog. lib. VI: 'nam quis a semipagano tibiam aurichalco iunctam et aemulam tubae grandioris expectet?'

VARIA LECTIO.

mentes *uel* tumentis *receperunt Bentl. Meinekius Hauptius Linkerus alii* pacare timentis *recepimus cum Doederlino cf. epist.* I 4, 12: 'timores inter et iras' 198 mense *C* 199 Iusticiam *C λ* legis *C* ocia *C* 200 Intellegat *γ* 1

201 *DENVO INCIPIT cod. ε; Ω′ = γ B C F λ′ (λ l) δ ε u: ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

201 habeat *δ* *post u.* 201 *lacunam statuit D. Heinsius* *u.* 202 *om. y* [*Fran. pr.*] 202 non ut] *omis. B* ñ coricalcho *C* 1 orichalco † auri *φ corr. ψ u Pph.′* oricalco *φ pr. λ′ δ ε* oricalcho *γ C* 2 coricalcho *B* uincta *γ B F λ′ δ u* (*π′ σ τ a et β* 2 *Bland.*) *Pph.* iuncta *C ut uid. ε* (*ν r* 2 *v et Fran.* 2 *Bland.*) *Pf. tr. Vind. Io. Sar. r* 1 *n. l.* 203 s, *C* pauco *γ B C ε uar. u uar. δ* 2 *ς′* (*et β uar. Fran.*) *Pph.′ cons. Acr.* paruo *F λ′ δ* 1 *ε u* (*τ et β π* 2 2 *Bland.*) *quod inuasisse uidetur* † paruo *ex u.* 206 pauco *v* 204 Adspirare *C λ′ δ* (*ν a et π*) Asspirare *γ ε* (*σ*) Aspirare *B F u ς′* (*et Lips.*); *illud praetulimus et propter Vergilianos codices uetustissimos et allitterationis causa in hoc libro nonnumquam usitatae cf. uu.* 9. 42. 121. 247. 414. 416 coris *B* 205 conplere *u* (*ν*) complere *cett.′ ς″* *u.* 206 *del. Hammersteinius* 206 Quod *B* ut pute *uel* utpute *C δ ε* (*τ pr.*) paruos *B C* paruus *cett.′ ς″* parcus *Tan. Faber opp. Acr. tractat. Vindobon.*

et frugi castusque uerecundusque coibat.
postquam coepit agros extendere uictor et urbes
latior amplecti murus uinoque diurno
placari Genius festis impune diebus, 210
accessit numerisque modisque licentia maior.
indoctus quid enim saperet liberque laborum
rusticus urbano confusus, turpis honesto?
sic priscae motumque et luxuriem addidit arti
tibicen traxitque uagus per pulpita uestem; 215
sic etiam fidibus uoces creuere seueris,
et tulit eloquium insolitum facundia praeceps,
utiliumque sagax rerum et diuina futuri
sortilegis non discrepuit sententia Delphis.
carmine qui tragico uilem certauit ob ircum, 220

TESTIMONIA.

208—214 cf. Plinius nat. hist. XVI 171 D.: 'postquam uarietas accessit et cantus quoque luxuria....' 213 'rusticus urbano... turpis honesto' ecbasis captiui u. 619 220—224 'carmine — spectator' Diomedes p. 491 K. Mar. Victorinus II 4, 25 cod. Valent. fol. 35r 220 sq. 'carmine — nudauit' Diomedes p. 487 K. florilegium Cusanum C 14 220 Seruius ad eclog. 3, 20 Isidorus orig. VIII 7, 5

VARIA LECTIO.

Ω′ = γ B C F λ′ (λ l) δ ε u; ς″ = aut omnes codd. β′ (β Fran.) ν π′ (π Lips.) σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ τ a r v (l) aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur

207 frugi] fugit *B* catus *F* cautus *C ut uid. ψ corr.* cohibat *F δ a. ras. u* cohibet *ε pr.* 208 Postquam *Ω′ ς″* (P'q *C*) cepit *λ u* urbes *Ω′ ς″ gloss. Γ* urbem *y u.* 209 *bis exhibet τ fol.* 62b *fin. et fol.* 63a *in.* 209 Lacior *λ* Latior *cett.* laxior *Bentleius, sed cf. Ouid. fast.* III 181 *sq.*: 'moenia iam stabant, populis angusta futuris, credita sed turbae tunc nimis ampla suae' implecti *B* uiuoque *γ* 1 uino, *om.* que, *B* 210 impune *γ B ς′* inpune *cett.* (*ν σ υ et β*) *Ac.* (ĩpune *Fran.*) *uu.* 211. 213. 214 *r* 2 *in ras.* 211 numerus *u* licencia *λ uu.* 212 *sq. del. Paldamus, post u.* 224 *pon. Engelius u.* 212 *omis. F* 1 *λ′* 1 *δ* 1 *aut pr.* (*π′* 1 *τ* 1 *r* 2; *r* 1 *non liqu.*) *add. in marg. F* 2 *λ′* 2 (*π′* 2 *τ* 2) *testantur Acr. tract. Vind.* 214 Hic *y* [1 *Bland.*] prisce *φ* luxuriem *γ F λ′ δ ε ς′* (*r* 2 *et Lips.* 2) luxuriam *B C u* (*π′*) *Pph. tractat. Vind.* luxuriam *v* luxuria *Pf.; r* 1 *non liquet* 215 Ticen *B* 216 Hic *y* [1 *Bland.*] 217 Etulit *λ* p̃ces *λ u.* 218 *paene euanuit in C* 219 Sortileges *ε pr. aut* 1 220 cantauit *γ y Ac.* certauit *cett.' ς″ Pph.*

qui didicit patriae quid debeat et quid amicis,
quo sit amore parens, quo frater amandus et hospes,
quod sit conscripti, quod iudicis officium, quae
partes in bellum missi ducis: ille profecto 315
reddere personae scit conuenientia cuique.
respicere exemplar uitae morumque iubebo
doctum imitatorem et uiuas hinc ducere uoces.
interdum speciosa locis morataque recte
fabula nullius ueneris, sine pondere et arte, 320
ualdius oblectat populum meliusque moratur,
quam uersus inopes rerum nugaeque canorae.
Grais ingenium, Grais dedit ore rotundo
Musa loqui, praeter laudem nullius auaris.
Romani pueri longis rationibus assem 325
discunt in partis centum diducere. 'dicat

TESTIMONIA.

uu. 312—316 florileg. Nostradam. 313 ecbasis captiui u. 618
315 'profecto' incert. gramm. § 51 p. 210 Eichenf. et Endlich.
323 sq. 'Graiis ingenium — loqui' Otto Frisingensis chronic. lib. I c. 27 'Grais dedit — loqui' tractat. de duce Ernesto [VII p. 193 Haupt.] cf. Apollinaris Sidonius carm. 23, 236: 'seu linguae Argolicae rotunditate'

VARIA LECTIO.

312 Quiddicit *γ* Cui didicit *B* Quos ita more *B* 314 Quid ... quid *σ τ* Quo *C* 1 officiumq, quę *B* officiūque *C* (*a* 1) offitiū quae *u* 316 persona *B* 317 iubbo *λ pr.* (*sic*) uidebo *ψ pr.* (*l* 1 *et β* 1) *y*
318 uiuas *Ω′ ς″* (*et omn. codd. Cruqu.*) *tract. Vind.* ueras *y ω Lambinus* 'uiuas uoces id est ueras' *Acr.* ducere] reddere *y* [*Petropolit. Sorbon.*] 319 spetiosa *γ F* locis *B C λ* 2 *δ* 2 *aut corr. ς′* (*et Lips. corr.* 4 *Bland.*) *Pph.′ Porph.′ Ac. Acr. gloss. Γ* iocis *F λ′ δ* 1 *aut pr. u* (*π′σ τ*) *tractat. Vindobon. Iason de Nores; cf. Quintilian. instit.* VII 1, 41: 'plerique . . . contenti sunt locis speciosis modo uel nihil ad probationem conferentibus' 'colligit saepe magis placuisse fabulam, quae nudis narr(ar)etur uerbis, quoniam res spectatorem delectarent, quam quae locis communibus explicaretur' *Porph.′*
322 regum *B* nuge *γ* 323 Grais *F δ corr.* 1 *aut* 2 *u* (*ν r v et β π p. ras. Lips.*) Graiis *B λ′ δ pr. aut* 1 Gragus *γ C* grais *F δ u* (*ν r v et β Lips.*) *Pph.′* graiis *B C λ′* gragus *γ* rutundo *C* 324 Mulsa *B* propter laudem *Sanadonus* 325 racionib; *λ* 326 partis *B* (*π′*) *y* [*β* 1 *ut uid. Reginens.* 1] partes *cett.′ ς* (*et Fran.*)

filius Albini: si de quincunce remotast
uncia, quid superat? poteras dixisse'. 'triens'. 'eu!
rem poteris seruare tuam. redit uncia, quid fit?'
'semis'. at haec animos aerugo et cura peculi 330
cum semel imbuerit, speramus carmina fingi
posse linenda cedro et leui seruanda cupresso!
aut prodesse uolunt, aut delectare poetae,
aut simul et iucunda et idonea dicere uitae.

TESTIMONIA.

329 'Rem poterit seruare suam' florileg. Nostradam. 330 sq. 'Animos — fingi' florileg. Nostradam. 332 cf. Persius 1, 42: 'et cedro digna locutus (carmina)' Ausonius epigr. 34, 13 sq.: 'huius in arbitrio est, seu te iuuenescere cedro seu iubeat duris uermibus esse cibum'
333—337 florileg. Nostradam. 333 sq. Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 Ioannes Saresberiensis policr. I 8. idem rectius metalog. II 8 334 Seruius ad Aen. VI 660

VARIA LECTIO.

centum] ·c· *B* dicat *Ω′ ς″ tractat. Vindobon.* dicas *Bentleius; cf. c.* I 27, 10 327 Fillius *λ a. ras.* alba nisi dequincuncere motast *C* 1 albani *B C* 1 (*ν a v pr. et β*) albini *cett.′ ς″ Ac. tr. Vind.* sede q̄c̄q̄ *B* quinquuce *u* quincunce *cett.′ cons. ς″* remotast *C* remota est *cett.′ cons. ς″* 328 Untia *u* Uncta *B* superat *Ω′ ς″ tractat. Vindobon.* superest *γ uar. y* superet *y* [*Zulichemian.*] *Bentl.* poteras *B C F λ′ δ* 1 *u* (*τ r v et π* 2 *Fran. Lips.*) *tractat. Vindobon.* poterat *γ δ* 2 (*ν σ a et β π* 1 *Fran. uar.*) *Bentl.* poteris *Horkelius* properat *Schneidewinus philol.* III 539; poteras = potes *ut Vergil. ecl.* 1, 79 *Plin. epist.* III 5, 16 *Ouid. trist.* V 1, 49 *metam.* I 679 *Hor. serm.* II 1, 16 dixisse, triens? *interp. Bentl.* eu *γ B C δ in ras.* (*ν π′ ut uid. σ τ r et* 4 *Bland.*) heu *a* est *F λ′ δ* 1 *ut uid. u* (*β′ ut uid. v*) hem *y* en *y* heus *y* 'euge' *interpretantur Acr. et tractat. Vindobon.* 329 reddit *B* untia *u* unctia *B* quid est *B*, *utrum* quid fit *an* quid sit *habuerit C*, *non liquet* 330 Senis *B* at *y* [*π* 2 1 *cod. Feae* 1 *Valarti* 2 *Cruquii p. ras.*] an *B y* [*V et* 2 *alii Bland. a. corr.*] *idem eom. Statius* ad *cett.′ ς″* (*π′ ut uid.*) *cf. apparat. critic. serm.* I 6, 87. *scholia tacent* hec *u* erugo *C δ u supr. u.* peculii *ψ u* (*!*) *flor. Nostr.* peculi *cett. ς″ cf. Vergil. ecl.* 1, 32: 'nec cura peculi' 331 inbuerit *ψ corr. λ* (*et β*) *flor. Nostrad.* imbuerit *cett. ς′* speramus *γ B C ψ corr. λ* 2 (*β′ ν a*) speremus *F λ′ δ u* (*π′ σ τ r v*) *tract. Vind. floril. Nostrad.* 'sperandum est' *Acr.* cupresso? *plerique uu.* 332—346 *post u.* 308 *ponit Lehrsius u.* 334 *del. Gruppeus* 334 aut iucunda simul et idonea *Ioannes Saresber. policrat. opp. metalogic.* aut] et *Seruius*

quicquid praecipies, esto breuis, ut cito dicta 335
percipiant animi dociles teneantque fideles:
omne superuacuum pleno de pectore manat.
ficta uoluptatis causa sint proxima ueris,
nec quodcumque uelit poscat sibi fabula credi,
neu pransae Lamiae uium puerum extrahat aluo. 340
centuriae seniorum agitant expertia frugis,
celsi praetereunt austera poemata Ramnes:
omne tulit punctum qui miscuit utile dulci,
lectorem delectando pariterque monendo.
hic meret aera liber Sosiis, hic et mare transit 345

TESTIMONIA.

335—337 Hildebertus moral. philos. p. 961 336 ecbasis captiu. u. 585 339 Seruius ad Aen. XII 83 341 glossarium Mai [classic. auct. VIII 117] 342 cf. Martialis I 25, 2—4: 'profer opus, quod nec Cecropiae damnent Pandionis arces nec sileant nostri praetereantque senes' 343 sq. florilegium Nostradamense 343 florilegium Parisinum 8818[a] Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 6. Ioannes de Muris summa musicae c. 2 [III p. 195 Gerbert.] Adam de Fulda musicae part. tertia c. 8 [III p. 362 Gerbert.] Ioannes Saresberiensis metalog. II 8. idem epist. 80: 'alter enim omne tulit punctum et miscuit utile dulci' 344 'delectando — monendo' ecbasis captiu. u. 588

VARIA LECTIO.

opp. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. similei *γ* iucunda; *B C λ corr. aut pr.* ς (*et π* 1) iocunda *F* 1 *aut pr. λ pr. aut corr. δ pr. u* (*β′ σ υ et π* 2 *Lips.*) *florileg. Nostrad.* iucundetidonea *B* 335 Quidquid *λ′* (*σ et π* 1) Quicquid *etiam florileg. Nostradam.* precipies *γ* 336 animo *y* [1 *Bland.*] teneant et fideles *Hildebertus u.* 337 *del. Bentleius Sanadonus Gruppeus* 337 Omis *B* ////pleno *δ* de corpore *y opp. schol. γ tract. Vind. flor. Nostr.* 339 Ne *γ F λ′ δ* ς″ *Acr. tractat. Vindobon.* Nec *B C u* (*σ*) *Seruius* uelit *γ B C ut uid. δ corr.* (*a* 1 *r* 2, *item r* 1 *ut uid.*) *Acr. tractat. Vindob. Seruius* uelis *τ a* 2 uolet *F λ′ δ pr. u* ς″ posset *F δ* 1 *ut uid.* poscet *r* 1 *y* [*Lips.*] 340 N̄ *B* Neu *cett.′* ς″ *Pph.′ Ac. tract. Vind.* prensae *B* uium *δ* 1 *u* uiuū *δ* uium *λ* uiuum *cett.* ς″ *Pph.′* uiuum *a* extrahet *r* 1 *y* [*Lips.*] *Pph.′* aluo] abuo *B pr.* 342 Celsi pt̄ cunctaurā poemata *B* rannes *u* ramnes *cett.′* ς″ *u.* 344, *quem testatur floril. Nostrad., superuacuus uidetur Gruppeo, idem delet uu.* 345 *sq.* 345 meret *B* aera *B u C* 2 *λ′* 2 *δ* 2 (*ν* 2 *π′ σ a* 1 *ut uid. r υ et β* 2 *Fran.*) *Pf.* aerea *γ* 1 era *γ* 2 (*τ*) *tractat.*

et longum noto scriptori prorogat *aeuom.
sunt delicta tamen quibus ignouisse uelimus:
nam neque chorda sonum reddit quem uolt manus et mens,
poscentique grauem persaepe remittit acutum,
nec semper feriet quodcumque minabitur arcus. 350
uerum ubi plura nitent in carmine, non ego paucis
offendar maculis, quas aut incuria fudit
aut humana parum cauit natura. quid ergost?
ut scriptor si peccat idem librarius usque,
quamuis est monitus, uenia caret, et citharoedus 355
ridetur, chorda qui semper oberrat eadem:

TESTIMONIA.

uu. 347—353 'Sunt d: quidem — natura' flor. Nostr. 348—350 Ioannes Victoriensis IIII 7 p. 375 B. 350 Seruius ad Aen. VII 498 [Probus] de ultimis syllabis 242 K. florilegium Paris. 8818ª Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 cf. ecbasis captiui u. 1162: 'non semper — arcus' 'fieret quodcunque minabitur arcus' tractat. de duce Ernesto 4 [VII p. 197 Haupt.] 355 sq. 'At citharedus — eadem' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

Vindobon. aere *F λ′* 1 *δ* 1 (*ν* 1 *a* 2 *uar. et β* 1) ere *C* 1 ae (*sic*) *Pph.* sosis *γ B C* (*β′ a* 1 *et* 4 *Bland.*) *Ac.* sosiis *cett.′ ς′ Pph.′ Porph.′ tract. Vind.* so//sis *Pf.; Acr.:* 'Sosis ·i· bibliopolis; alii emendatores et probatores carminum uolunt duo I debere scribi, sed propter metrum unum scribitur. Sosii ergo duo fratres fuerunt bibliopolae opinatissimi' ét] *omis. δ pr.* 346 euum *u* aeuum *cett.′ uu.* 347—360 *Bouhierus conlocabat post u.* 378 *Mollevautus post u.* 274 *opp. etiam florileg. Nostrad.* 348 corda *γ F λ′ δ u* uolt *F δ* (*et π*) *y* uul *λ* uult *cett. ς′ florileg. Nostradam.* et mens] *omis. B* 349 psepe *C φ λ′ u* remittit *γ B C δ* 2 *ς″ tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. Ioannes Victoriens.* reddit (*superscr.* ł remittit) *u schol. γ et tractat. Vindobon. pro interpretatione* remutit *F λ in marg. δ* 1 *ut uid.* (*et* 1 *Bland.*) remuttit *λ′ in textu; a* 1 *non liquet* 350 Nec *Ω′ ς″ tr. Vind. flor. Nostr. Seruius* [*Probus*] *de ultimis syllabis* Non *florileg. Paris.* 8818ª feriet] fieret *γ pr.* (*a pr. ut uid. l corr., omis. l pr.*) *tract. de duce Ernesto* quodcunq. *C* (*v*) cuicunque *M. Bonfinis* 351 plura] pura *l pr. aut* 1 353 ergost *B* ergo est *cett.′ ς″* (*et omn. codd. Cruqu.*) ergo, *om.* est, *a* 1 ? *v y* [*Sorb. p. ras. Vpsal.*] *ω* 355 Quauis *δ* 1 et *Ω′ ς″ cons. tract. Vind.* ut *v y* [*Zulichem.* 2 *superscr.*] *Bentl.* At *florileg. Nostrad.* citharedus *δ* cytharoedus *F* 356 corda *F λ′ δ u* oberrat *B C F λ′ δ pr. u* (*ν σ v et π Fran.*) *tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.*

sic mihi, qui multum cessat, fit Choerilus ille,
quem bis terque bonum cum risu miror, et idem
indignor quandoque bonus dormitat Homerus.
uerum operi longo fas est obrepere somnum. 360
ut pictura poesis: erit quae, si propius stes
te capiat magis, et quaedam, si longius *apstes.
haec amat obscurum; uolet haec sub luce uideri,

TESTIMONIA.

uu. 359—365 'Quandoque — placebit' florileg. Nostradam. 359 sq. cf. Hieronymus epist. 84 ad Pammac. et Ocean. 8 [Vallars. I p. 530c]: 'interdum magnus dormitat Homerus, uerum — somnum' 359 flor. Par. 8818a Quintil. inst. X 1, 24: 'cum Ciceroni dormitare interim Demosthenes, Horatio uero etiam Homerus ipse uideatur' 'quandoque — Homerus' Vincentius Bellou. spec. hist. VII 67 Gunzo Nouariensis [Martenii uett. scriptt. ampl. coll. I 298e] cf. Uodalscalcus de Eginone et Herimanno c. 21 [Pertz. XIIII = XII p. 440]: nisi forte dicendum sit, te ut bonum quandoque dormitare Homerum' 360 florilegium Paris. 8069 ecbasis captiui u. 1225 363 sq. Ioannes Saresberiensis policr. III 12

VARIA LECTIO.

oberret γ δ corr. (τ a r et β Lips.) gloss. Γ; de codd. auctoritate cf. u. 360 357 Sic multum mihi qui cessat B cessa γ c,oerilus// δ cherilus F u tract. Vindobon. Choerilos Bentl. opp. Pph.' Choerilus, ille Peerlkampus 358 Quem uis B C ι terue B y [Regius] Bentl. terque cett.' ς'' tractat. Vindobon. et haec prouerbialis locutio est cf. u. 440 Martial. IIII 81, 3 Stat. silu. IIII 2, 58 et] at Ribbeckius 359 indignor. quandoque bonus dormitat Homerus; Gonodius indigner . . . Homerus? Doederl. quando usque Peerlk. omerus λ' u. 360 del. Hammersteinius opp. schol. et quae supra memorauimus testimon. 360 operi longo B C F λ' u (σ v et π Fran. omn. codd. Cruquu.) Pph.' tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. et Paris. 8069 ecbasis captiui Bentl. opere longo δ pr. (et Lips.) y Hieronymi cod. Cantabrig. opere in longo γ δ corr. (v τ a r et β) Hieronymus 'in magno poemate' Acr. 'in tanto opere' Porph.' obrepere] ignoscere flor. Paris. 8069 opp. Pph.' et cf. Senec. Troad. 441: 'breuisque fessis somnus obrepsit genis' obreppere sonnũ u 361 ut pictura, poesis erit quae Meinekius; quicumque codd. interpunctiones exhibent, ut γ F λ' δ u β' v a r Bruxellens. Par. 7976 Petrop. Regin. Taurin. Voss. Zulichem., distingunt post erit cons. Pph.' Porph.': 'Vt pictura poesis erit] non erit dissimilis poetice picturae . . .' poessis γ ///stes λ 362 capiat Ω' ς'' (et codd. Bland.) capiet y ω florileg. Nostradam. aptes B abstes cett.' florileg. Nostradam. adstes Desprezius 363 Hec φ u

iudicis argutum quae non formidat acumen;
haec placuit semel, haec deciens repetita placebit. 365
o maior iuuenum, quamuis et uoce paterna
fingeris ad rectum et per te sapis, hoc tibi dictum
tolle memor, certis medium et tolerabile rebus
recte concedi; consultus iuris et actor
causarum mediocris abest uirtute diserti 370
Messallae, nec scit quantum Cascellius Aulus,
sed tamen in pretio est: mediocribus esse poetis
non homines, non di, non concessere columnae.
ut gratas inter mensas symphonia discors
et crassum unguentum et Sardo cum melle papauer 375
offendunt, poterat duci quia cena sine istis:

TESTIMONIA.

364 Petrus Pictauiensis epist. ad Petrum Cluniacensem [biblioth. Cluniac. ed. Marrier p. 617[c]] 365 florilegium Paris. 8818[a] Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 uu. 372—380 'Mediocribus — quiescit' floril. Nostradam. 375 'Sardo — papauer' florilegium Cusanum C 14 376 Vincentius Bellouacensis l. l.

VARIA LECTIO.

u. 364 *post u.* 365 *ponit Lehrsius* 364 quae non] nusquam *Petrus Pict.* 365 Hic . . . hic *Vincent.* deciens *B* decies *cett.' ς'' flor. Nostr. omis. u pr.* deties *flor. Par.* 8818[a] 368 tollerabile *γ λ a. ras.* (*τ a. ras. et Lips. a. ras.*) 369 concedi. et consultus *Lambinus* concedit *B* consultis *B* auctor *u* auctor *B* (*β'*) *y* actor *cett.' ς'* 370 deserti *B* 371 Messallae *y* [*Taurinens. a. ras.*] *Porf.* Messaliae *F δ* 1 *u* Mesaliae *λ'* (*π'*) Messalae *γ C ut uid. δ p. ras.* (*ν σ τ a r* 2 *cons. β'*) *Acr. Porph.* Mesalae *B λ uar.* (*r* 1); 'al lib Mesalę' *λ; secuti sumus acta triumph. Capitolina a.* 727, *et sic intellegitur, unde orta sit lectio codd. F λ' δ u* (*π'*) nec scit *B y* [*V Montepessulan. et alt. Bland.*] nescit *cett.' ς''* (*et* 2 *Bland.*) *tractat. Vindobon. alt. loco, alt.* miscit *mendose* cascellius *γ C F λ'* 1 *δ Acr.* casellius *u λ* 2 *ut uid.* castellius *B utrum* ausus *an* aurus *B habeat non liquet*, aulus *C.* AVLI CASCELLII *in inscriptionibus reperiuntur*

373 Non dii, non homines *y ω opp. tractat. Vindobon. florileg. Nostr.* di *y* [*π*] dii *Ω' ς' flor. Nostr.* cessere con·s· *φ* colunnę *u* 374 gratis *γ* 1 *B* (*τ pr. ut uid.*) gretas *δ pr.* gratas *cett.'* grates *flor. Nostr. pr.* simphonia *B δ u* dicors *γ* 1 *λ'* (*τ* 1 *aut pr.*) 375 grassum *γ* unguentum *Ω' ς'* (*et π*) *florileg. Nostrad.* ungentum *σ* (*et Lips.*) ungentum *r* et] *omis. u* 376 duci poterat *u* poterat, *om.* duci, *B* poterat duci *cett.' florileg. Nostradam. Vincentius*

sic animis natum inuentumque poema iuuandis,
si paulum summo decessit, uergit ad imum.
ludere qui nescit, campestribus abstinet armis,
indoctusque pilae discive trochive quiescit, 380
ne spissae risum tollant impune coronae:
qui nescit uersus tamen audet fingere. 'quidni?
liber et ingenuus, praesertim census equestrem
summam nummorum, uitioque remotus ab omni'.
tu nihil inuita dices faciesue Minerua: 385
id tibi iudiciumst, ea mens; siquid tamen olim
scripseris, in Maeci descendat iudicis auris
et patris et nostras, nonumque prematur in annum,

TESTIMONIA.

377 [Probus] de ultimis syllabis p. 223 K. 382 schol. Γ epist. II 1, 117: 'ut in arte poetica: qui — fingere' florileg. Nostradam.: 'qui — fingere' 385 'quia esset obseruare rudis animos sub uulpe latentes, horum qui nichil inuita dicant faciantue Minerua' Reineri de ineptiis cuiusdam idiotae libellus [Pertz. monum. Germ. SS. XX 593]

388 Quintilianus praefat. ad Tryphonem § 2: 'usus deinde Horati consilio, qui in arte poetica suadet, ne praecipitetur editio nonum-

---

VARIA LECTIO.

cons. ς″ cena *C δ u florileg. Nostradam.* cęna *cett.* istis] illis *y opp. etiam florileg. Nostradam.* 377 animus *B et ut uid. C* natū// *C*, *lineola supra* u *ab alt. manu* 378 paulum Ω′ ς″ *flor. Nostr.* a summo *Lambinus opp. etiam codd. Bland. flor. Nostr.* decessit Ω′ ς″ (*et codd. Bland.*) discessit *y flor. Nostr. Lambinus* 'recesserit' *interpr. Acr.* pergit *B C*, *superscr. ead. m.* ŧ vergit *C* 380 quiescit] nescit *δ* 1 381 spisse *γ* 1 ipune *C F λ δ u* (*ν σ υ et β cons. π*) impune *γ* (*τ a r et Fran. cons. l et Lips.*) īpune *B* 382 uersus Ω′ ς″ *schol. Γ epist.* II 1 *tractat. Vind. flor. Nostr.* uersum *v y* 383 ingenus *B* presertim *γ* equestre *B* equestrē *C*, *lineola supra* e *a* 1. *m. uidetur esse* 384 uicio *λ* 385 nichil *u* nł *B* faciesue *B C F λ′ δ corr. u* (*π′ σ r υ et omn. codd. Cruqu.*) *Acr. tractat. Vindobon.* faciesque *δ pr.* (*β′ ν τ a*) fatiesque *γ* 386 iudiciū stea *B* iuditium est ea *C φ u* (*σ et β*) iudicium est ea *cett.* ′ς′ iudicium es ea *v* iudicium esto, ea *Fea* 387 *utrum* maeci *an* maeti *habeat B non liquet* maeci *C* 1 *ut uid. λ p. ras. Pph. Porph. cons. inscript. uetustiss.* maecii *λ a. ras. δ* mecii *γ F δ* 1 ? meti *u metij C* descendas *λ pr. tractat. Vindobon.* auris *B* (*π′ a pr.*) *y* [*Montepessul.*] aures *cett.* ′ς′ (*et Lips. corr.*) 388 *post* annum *punctum pon. ω ante Bentleium* (*et codd. quidam*)

membranis intus positis: delere licebit
quod non edideris; nescit uox missa reuerti. 390
siluestris homines sacer interpresque deorum
caedibus et uictu foedo deterruit Orpheus,
dictus ob hoc lenire tigris rapidosque leones.
dictus et Amphion, Thebanae conditor urbis,
saxa mouere sono testudinis et prece blanda 395
ducere quo uellet. fuit haec sapientia quondam,
publica priuatis secernere, sacra profanis,

TESTIMONIA.

que prematur in annum, dabam iis otium q. s.' Flagrius ad Vergil. eclog. 9, 35: 'Cinna Zmyrnam scripsit, quam nonum post annum, ut Catullus ait, edidit; id quod et Quintilianus ait; unde etiam Horatium in arte poetica dicunt ad eum allusisse, cum ait: nonumque prematur in annum'. Gunzo Nouariensis apud Marten. uett. scriptt. ampl. coll. I 297[a]: 'si quidem Cinna librum suum Smyrnam decem annis elimauit, Horatius in nonum annum carmina sine publica ostentione producenda percepit' 389 sq. 'Delere — reuerti' florileg. Nostradam. 390 'nescit — reuerti' Augustinus epist. III 143, 4 Hieronymus epist. 49 ad Pammachium 2 [Vallars. I p. 234[d]] Pseudoacron uolgatus ad art. poet. 452 (non Acr.) Ratherius Veron. phrenes. 22 p. 242: 'nescit enim, scribit ut Flaccus, uox missa reuerti' imit. Seruatius Lupus epist. 64: 'non potest uox missa reuerti' 391—393 Seruius interpolatus (cod. saec. XV) ad Aen. VI 645 394—396 cf. Sil. It. XI 441 sq.: 'exaudita chelys lapidem testudine felix ducere et in muros posuisse uolentia saxa' 396—399 'fuit — ligno' flor. Nostr.

VARIA LECTIO.

389 Menbranis λ u 390 edederis B uox] uos λ pr. 391 Siluestris γ 1 (τ a) y [π Mellicens. 1] Siluestres cett.' ς' Pph.' 392 Cedibus et uicto fędo u u. 393 omis. y [Lips.] eundem u. ante u. 392 exhib. σ pr. post u. 394 y [Bamberg.] 393 ab hoc l (et Fran.) linire B tigris γ 1 B (a) y [Mell. Montep. tygris π] tigres C δ u γ 2 tygres F λ rapidos γ C F λ' u ς'' rapidas δ rabidos B (σ v) y [omn. codd. Cr. Bamb. Par. 7976 Sorb.] Seru. interpol. cf. Ouid. epist. 10, 96: 'destituor rapidis praeda cibusque feris' 394 āphyon ψ urbis Ω' ς' (et omn. codd. Cr.) tract. Vind. arcis δ uar. u uar. (β' v a superscr. at urbis) y; lectio 'arcis', orta fort. ex Aeneid. VIII 313: 'tum rex Euandrus Romanae conditor arcis' a mythologia discrepat: arcis enim conditor Cadmus, Amphion urbis fuisse dicuntur: 'Cadmus constituit Thebas, has Amphion muro cinxit' Acr.; 'urbis' legisse uideatur Atilius Fortun. II 26: 'conditor uel orbis' 396 Dr//e B Dicere C 1 396—401 fuit — uenit del. Zinkius in Eoe 1864, 316 sqq. opp. schol. et florileg. Nostradam. sapiencia λ 397 Puplica λ' (r v) saxa B ut uid.

concubitu prohibere uago, dare iura maritis,
oppida moliri, leges incidere ligno.
sic honor et nomen diuinis uatibus atque 400
carminibus uenit. post hos insignis Homerus
Tyrtaeusque mares animos in Martia bella
uersibus exacuit; dictae per carmina sortes,
et uitae monstrata *uiast, et gratia regum
Pieriis temptata modis, ludusque repertus 405
et longorum operum finis: ne forte pudori
sit tibi Musa lyrae sollers et cantor Apollo.
natura fieret laudabile carmen an arte,
quaesitumst; ego nec studium sine diuite uena,
nec rude quid prosit uideo ingenium: alterius sic 410
altera poscit opem res et coniurat amice.
qui studet optatam cursu contingere metam,
multa tulit fecitque puer, sudauit et alsit,

TESTIMONIA.

401 sq. Quintilianus instit. X 1, 56: 'quid? Horatius frustra Tyrtaeum Homero subiungit?' uu. 408—418 florileg. Nostradam.
408—411 Ioannes Saresberiensis metalog. I 8 410 sq. 'alterius — amice' Ioannes Saresberiensis metalog. II 20 idem policr. VI 22

VARIA LECTIO.

400 honor *γ B C u* (*ν τ a*) *tr. Vind.* honos *F λ δ ς″* (*l in ras.*) 402 Tyrtaeus *B y cons. Porphyr. interpret. et Acr.* Tyrteus *γ C* (*ν a*) Tyrceus *λ* Tyrceus *l* Tyrtheus *τ* Tirceus *r* 1 (*et Lips.*) Pyrceus *v* Dirceus *y ω tractat. Vindobon.* Dyrceus *δ* 2 *ut uid.* (*σ*) Dircheus *u* Pyrceus *F δ* 1 *ut uid.* (*l in marg.*) Pyrcaeus *Pph.' Porph.' per errorem opp. interpret.* Dircaeus *Lambinus* marcia *λ δ* 403 sortis *B pr.*
404 uiest *B* uiest *r pr.* uia est *cett.' ς″ Pph.'* 405 Pleris *B* temptata *δ* reperitus *γ* ne *in ras. δ* 407 lirae *γ C pr. δ u* lyra *Meinekius* solers *λ* soleas *B* sollers *cett. ς″* opollo *γ* appollo *δ*
409 Q̄sitū stego *B* Quesitum est egō *u* Quaesitum est ego *cett.'*
nec] ne *δ y* dnuite *λ* 410 prosit *Ω' ς″ flor. Nostr.* possit *y* [*codd. aliquot Lambini et* 1 *Francisci Luisini*] *Ioannes Saresber. Bentl.*, *sed uid. apparat. critic. c.* I 26, 10
411 *DENVO INCIPIT cod. ε sed folio mutilo DESVNT MVLTA; Ω' = γ B C F λ' δ ε u*
412 moetam *F λ* 413 fecit, *om.* que *δ* 1

abstinuit uenere et uino; qui Pythia cantat
tibicen, didicit prius, extimuitque magistrum. 415
nunc satis est dixisse 'ego mira poemata pango;
occupet extremum scabies; mihi turpe *relinquist,
et quod non didici sane nescire fateri'.
ut praeco, ad merces turbam qui cogit emendas,
adsentatores iubet ad lucrum ire poeta 420
diues agris, diues positis in faenore nummis.

TESTIMONIA.

414 sq. 'qui — tibicen' Prisciani codex interpolatus instit. XVIII 25, 247 417 Ioannes Saresberiensis metalog. II 6 'occupet — scabies' Ioannes Saresberiensis policr. VII 19

VARIA LECTIO.

414 Astinuit *y* [*π pr.*] uenere *δ* uino] baccho *y ω opp. Ω′ ς″ tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* pithya *B C* pithia *γ u; defic. ε u.* 415 *omis. ε pr., add. ead. m. in marg. ε* 415 dedicit *B* dicit *C* 1 prim' *C* 416 N/c *u* Nunc *cett.′ ς″ Ac. Acr. gloss. Γ tract. Vind. floril. Nostrad.* Nec *y* [*Vigorniensis et* 1 *ex bibliotheca episcopi Eliensis apud Bentl.*] *Bentl.* Non *y* [*Digbeanus Par.* 8219 *a. corr. Voss.*] Num *y* [*Helmstadiensis*] *prob. Regelsberger. et Haberfeldt.; Acr.:* 'id est hoc tempore, in hac copia inperitorum sufficit alicui sese iactare et dicere: 'ego optimus poeta sum' cum non sit' *Petron. sat. c.* 1: 'nunc et rerum tumore et sententiarum uanissimo strepitu hoc tantum proficiunt, ut cum in forum uenerint, putent se in alium orbem terrarum delatos' *c.* 4: 'nunc pueri in scolis ludunt, iuuenes ridentur in foro, et quod utroque turpius est, quod quisque perperam didicit, in senectute confiteri non uult [*cf. Hor. epist.* II 1, 84 *sq.*]' est] et *B C* mira] *omis. γ* 1 pango *Ω′ ς″ tr. Vind. flor. Nostr.* fingo *y* [*Petropolit.*] *defic. ε; cf. Lucret.* I 933 *sq.* turpe relinqui est *γ F λ′ u ς Ioannes Saresber. tractat. Vindobon. in interpretatione* turpe relinqui, *om.* est, *δ* 1 *ut uid.* (*σ*) *y* [*Bamberg. Barcinon. Bruxellens. pr. Lips. Parisin.* 7976 *Reginens. Valentian.*] *florileg. Nostradam.* turpe reliqui, *om.* est, *B* turpe relinqui *est δ* turpe *relinqui ē C* turpe est relinqui *Ac.; deficit ε, β* 1 *non liquet u.* 418 *del. Peerlkampus opp. florileg. Nostradam.* 418 dedici *C* 1 *post* sane *comma ponit Doederlinus* 420 Adsentatoris *B C* Adsentatores *cett.* (*β′ ν a*) Assentatores *ς′* ad lucrum iubet *B C y* [*Valentian.* 1] *u.* 421 *del. Hitzigius, testantur Acr. tractat. Vindobon.* 421 agri *B C* ſęnore *B* (*et Fran.*) *y* foenore *γ C λ′* (*ν τ a υ et β π*) foenere *δ* fenore *F u* (*σ r et Lips.*); *C ε non liqu.*

si *uerost, unctum qui recte ponere possit
et spondere leui pro paupere et eripere artis
litibus implicitum, mirabor, si sciet inter
noscere mendacem uerumque beatus amicum. 425
tu, seu donaris seu quid donare uoles cui,
nolito ad uersus tibi factos ducere plenum
laetitiae; clamabit enim 'pulchre! bene! recte!'
pallescet super his, etiam stillabit amicis
ex oculis rorem, saliet, tundet pede terram. 430
ut qui conducti plorant in funere, dicunt
et faciunt prope plura dolentibus ex animo, sic
derisor uero plus laudatore mouetur.
reges dicuntur multis urgere culullis,

TESTIMONIA.

uu. 424—436 'Mirabor — dignus' florileg. Nostradam. 428 — 433 Ioannes Saresberiensis policr. VI 30: 'ad singula clamat Gnatho, seu bona, seu mala sint, pulchre, bene, recte. pallescit super — mouetur' 433 'derisor — mouetur' Pseudoacron uolgatus ad epist. I 18, 11 (non schol. Γ)

VARIA LECTIO.

422 Sin *u a. ras.* (*l v et π*) *y* Si *cett. ς′ Pph.′ Ac. Acr. tractat. Vindobon.* uero, *om.* est, *λ* 1 uero est *cett. ς″ Pph.′* iunctum *B* recte qui *y* [*Buslidian.*] *opp. Pph.′* iussit *B C* 1 423 paupare *λ* artis *y* [*Parisinus* 8212 *et Feae Vr. B ab alt. m.*] *Bentl.* ·r at,is *l* atris *Ω ς″ gloss. Γ tractat. Vindobon.; defic. ε. cf. Lucret.* V 1146: 'arta iura' *Plin. nat. hist.* XVI 12 *D.*: 'leges artae' *u.* 424 *post* 425 *exhibent B y* [*Gronou.*] 424 inplicitum *F λ ε* (*ν a*) īplicitū *B* implicitum *cett. ς″ cons. σ* sciat *B* sciet *cett.′ ς″ flor. Nostr.* 426 T*u ε* se quid *B* quid] *omis. u pr.* qd̄ = quod *ε y* uelis *flor. Nostr.* cui] qui *B* quoi *y* [*V* (?)]; *defic. ε* 428 Letitię *C* Laeticiae *λ ε* Leticie *u* pulcre *C u* pulchrae *δ a. ras.* 429 pallescet, super his etiam *disting. alii opp. codd.* 430 rore mallet *B* pede terram] *in rasura δ* 431 ut quae conductae *Kirchmannus opp. Ω′ ς″ Pph.′ Porph.′ Acr. tract. Vind. flor. Nostr.* 432 fatiunt *u* 433 laudato ore *B* 434 multis u: c:] cui- multi surgere. cui. illis *B* urgere *γ B C F δ ε u ς* (*et Lips.*) *Pf. Acr. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* urguere *λ′* (*β′ a* 2 *et π*) *Pph.* culullis *γ λ corr. ε ut uid. δ* 2 (*ν σ τ*) *Ac. Acr. Pf.* 1 *tractat. Vind.*; CVLVLLIS *λ marg.* culullis (*sic*) *C* cululis *F λ′ δ* 1 *u* (*β′ v et π* 2) *florileg. Nostradam.* culillis *π′ r Pph. Pf.* 2 *gloss. Γ; a* 1 *non liqu.*

et torquere mero quem perspexisse laborent, 435
an sit amicitia dignus: si carmina condes,
numquam te fallent animi sub *uolpe latentes.
Quintilio siquid recitares, 'corrige sodes
hoc' aiebat 'et hoc'. melius te posse negares,
bis terque expertum frustra, delere iubebat 440
et male tornatos incudi reddere uersus.

TESTIMONIA.

437 florilegia Nostradam. Paris. 8818[a] Basil. F IV 38; Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67. Hildebertus moral. philos. p. 974 cf. s. Thomae epist. 50 [III p. 129 Giles.]: 'ne uos (te Ioannes Saresberiensis policr., eum idem epist.) decipiant animi sub uulpe latentes' item Wilhelmi Carnotensis electi ad Alexandrum papam [Gilberti opp. ed. Giles. II p. 212] Ioannes Saresberiensis policrat. VI 30. epist. 291 cf. etiam Persius 5, 117: 'astutam uapido seruas sub pectore uolpem' et Reiner. laudat. ad u. 385 441 cf. Apollinar. Sidonius ep. VIIII 13: 'Horatiana incude formatos Asclepiadeos'

VARIA LECTIO.

435 prospexisse *u y florileg. Nostradam. Fea opp. gloss. Γ tractat. Vindobon.* laborent *γ B C ε* (*τ a r et β* 1) laborent *ψ* laborant *δ u* laborant *φ λ′ ς′* (*et β* 2 *Fran.*) *florileg. Nostradam.; indicatiuum* 'uolunt' *habent Acr. et tr. Vind. in interpretat.* 436 amicicia *λ* amititia *C ψ u* sic *δ* carmina *ε u.* 437 *omis. ε pr., sed in infima pagina, quae nunc abscissa est, olim additum fuisse intellegitur ex signo adscripto:* ϧ 437 N̄c quā *B* Numquam *cett.′ ς″* Nunquam *florileg. Nostradam. et Paris.* 8818[a] fallent *γ B C λ′ δ uar.* (*β′ ν a et π pr.*) *tractat. Vindobon.* fallant *F δ u* (*σ τ v et π corr. Lips.*) *florileg. Nostradam. et Parisin.* 8818[a] *Hildebertus Vincentius* fallunt *r* 'fallent] pro fallant' *gloss. Γ cf. epist.* I, 7, 25. 27 animi] uolpes *Ribbeckius* uulpe *Ω′ ς″ Pph.′ florilegia* latentis *B u* 1 *aut pr. uu.* 438—453 *desunt initia ε* 438 Quintilio *Ω′ ς″ Pph.′ tractat. Vindobon.* Quinctilio *Fea* corrigere *γ* 439 agebat *B C F* 440 terque] tero *C*

POST HVNC VERSVM DEFICIVNT codd. B C, B cum hac subscriptione: FINIT ‖ POETICA ‖ SERMON̄ LIB · I · INCIPIT; *in C scholiis ac duabus imagunculis paginam uidemus expletam; in altera pagina artis poeticae reliqua pars sequitur altera manu ac nigriore atramento scripta: quam alteram manum significauimus littera E*

Ω′ = E γ F λ′ (*λ l*) *δ ε u; ς″ = aut omnes codd. β′* (*β Fran.*) *ν π′* (*π Lips.*) *σ τ a r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ τ a r v* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

441 et] aut *Gust. Krügerus* torquatos *E* tornatos *cett.′ ς″*

si *uerost, unctum qui recte ponere possit
et spondere leui pro paupere et eripere artis
litibus implicitum, mirabor, si sciet inter
noscere mendacem uerumque beatus amicum. 425
tu, seu donaris seu quid donare uoles cui,
nolito ad uersus tibi factos ducere plenum
laetitiae; clamabit enim 'pulchre! bene! recte!'
pallescet super his, etiam stillabit amicis
ex oculis rorem, saliet, tundet pede terram. 430
ut qui conducti plorant in funere, dicunt
et faciunt prope plura dolentibus ex animo, sic
derisor uero plus laudatore mouetur.
reges dicuntur multis urgere culullis,

TESTIMONIA.

uu. 424—436 'Mirabor — dignus' florileg. Nostradam. 428 — 433 Ioannes Saresberiensis policr. VI 30: 'ad singula clamat Gnatho, seu bona, seu mala sint, pulchre, bene, recte. pallescit super — mouetur' 433 'derisor — mouetur' Pseudoacron uolgatus ad epist. I 18, 11 (non schol. Γ)

VARIA LECTIO.

422 Sin *u a. ras.* (*l v et π*) *y* Si *cett.* ς′ *Pph.′ Ac. Acr. tractat. Vindobon.* uero, *om.* est, λ 1 uero est *cett.* ς″ *Pph.′* iunctum *B* recte qui *y* [*Buslidian.*] *opp. Pph.′* iussit *B C* 1 423 paupare λ artis *y* [*Parisinus* 8212 *et Feae Vr. B ab alt. m.*] *Bentl.* atris *l* atris Ω ς″ *gloss.* Γ *tractat. Vindobon.; defic.* ε. *cf. Lucret.* V 1146: 'arta iura' *Plin. nat. hist.* XVI 12 *D.*: 'leges artae' *u.* 424 *post* 425 *exhibent B y* [*Gronou.*] 424 inplicitum *F* λ ε (*v a*) īplicitū *B* implicitum *cett.* ς″ *cons.* σ sciat *B* sciet *cett.′* ς″ *flor. Nostr.* 426 T*u* ε se quid *B* quid] *omis. u pr.* qd = quod ε *y* uelis *flor. Nostr.* cui] qui *B* quoi *y* [*V* (?)]; *defic.* ε 428 Letitię *C* Laeticiae λ ε Leticie *u* pulcre *C u* pulchrae δ *a. ras.* 429 pallescet, super his etiam *disting. alii opp. codd.* 430 rore mallet *B* pede terram] *in rasura* δ 431 ut quae conductae *Kirchmannus opp.* Ω′ ς″ *Pph.′ Porph.′ Acr. tract. Vind. flor. Nostr.* 432 fatiunt *u* 433 laudato ore *B* 434 multis u: c:] cui multi surgere. cui. illis *B* urgere γ *B C F* δ ε *u* ς (*et Lips.*) *Pf. Acr. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.* urguere λ′ (β′ *a* 2 *et* π) *Pph.* culullis γ λ *corr.* ε *ut uid.* δ 2 (*v* σ τ) *Ac. Acr. Pf.* 1 *tractat. Vind.*; CVLVLLIS λ *marg.* culullis (*sic*) *C* cululis *F* λ′ δ 1 *u* (β′ *v et* π 2) *florileg. Nostradam.* culillis π′ *r Pph. Pf.* 2 *gloss.* Γ; *a* 1 *non liqu.*

et torquere mero quem perspexisse laborent, 435
an sit amicitia dignus: si carmina condes,
numquam te fallent animi sub *uolpe latentes.
Quintilio siquid recitares, 'corrige sodes
hoc' aiebat 'et hoc'. melius te posse negares,
bis terque expertum frustra, delere iubebat 440
et male tornatos incudi reddere uersus.

TESTIMONIA.

437 florilegia Nostradam. Paris. 8818ª Basil. F IV 38; Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67. Hildebertus moral. philos. p. 974 cf. s. Thomae epist. 50 [III p. 129 Giles.]: 'ne uos (te Ioannes Saresberiensis policr., eum idem epist.) decipiant animi sub uulpe latentes' item Wilhelmi Carnotensis electi ad Alexandrum papam [Gilberti opp. ed. Giles. II p. 212] Ioannes Saresberiensis policrat. VI 30. epist. 291 cf. etiam Persius 5, 117: 'astutam uapido seruas sub pectore uolpem' et Reiner. laudat. ad u. 385 441 cf. Apollinar. Sidoniùs ep. VIIII 13: 'Horatiana incude formatos Asclepiadeos'

VARIA LECTIO.

435 prospexisse *u y florileg. Nostradam. Fea opp. gloss. Γ tractat. Vindobon.* laborent *γ B C ε* (*τ a r et β* 1) laborent *ψ* laborant *δ u* laborant *φ λ′ ς′* (*et β* 2 *Fran.*) *florileg. Nostradam.; indicatium* 'uolunt' *habent Acr. et tr. Vind. in interpretat.* 436 amicicia *λ* amititia *C ψ u* sic *δ* carmina *ε u.* 437 *omis. ε pr., sed in infima pagina, quae nunc abscissa est, olim additum fuisse intellegitur ex signo adscripto:* ꝯ 437 N̄c quā *B* Numquam *cett.′ ς″* Nunquam *florileg. Nostradam. et Paris.* 8818ª fallent *γ B C λ′ δ uar.* (*β′ ν a et π pr.*) *tractat. Vindobon.* fallant *F δ u* (*σ τ υ et π corr. Lips.*) *florileg. Nostradam. et Parisin.* 8818ª *Hildebertus Vincentius* fallunt *r* 'fallent] pro fallant' *gloss. Γ cf. epist.* I, 7, 25. 27 animi] uolpes *Ribbeckius* uulpe *Ω′ ς″ Pph.′ florilegia* latentis *B u* 1 *aut pr. uu.* 438—453 *desunt initia ε* 438 Quintilio *Ω′ ς″ Pph.′ tractat. Vindobon.* Quinctilio *Fea* corrigere *γ* 439 agebat *B C F* 440 terque] tero *C*

POST HVNC VERSVM DEFICIVNT codd. B C, B cum hac subscriptione: FINIT ‖ POETICA ‖ SERMON LIB · I · INCIPIT; *in C scholiis ac duabus imagunculis paginam uidemus expletam; in altera pagina artis poeticae reliqua pars sequitur altera manu ac nigriore atramento scripta: quam alteram manum significauimus littera E*

Ω′ = E γ F λ′ (*λ l*) *δ ε u; ς″ = aut omnes codd. β′* (*β Fran.*) *ν π′* (*π Lips.*) *σ τ a r υ* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur; ς = aut omnes codd. ν σ τ a r υ* (*l*) *aut horum codd. ea pars ex quibus non aliae lectiones notantur*

441 et] aut *Gust. Krügerus* torquatos *E* tornatos *cett.′ ς″*

quicquid praecipies, esto breuis, ut cito dicta 335
percipiant animi dociles teneantque fideles:
omne superuacuum pleno de pectore manat.
ficta uoluptatis causa sint proxima ueris,
nec quodcumque uelit poscat sibi fabula credi,
neu pransae Lamiae uium puerum extrahat aluo. 340
centuriae seniorum agitant expertia frugis,
celsi praetereunt austera poemata Ramnes:
omne tulit punctum qui miscuit utile dulci,
lectorem delectando pariterque monendo.
hic meret aera liber Sosiis, hic et mare transit 345

TESTIMONIA.

335—337 Hildebertus moral. philos. p. 961 336 ecbasis captiui u. 585 339 Seruius ad Aen. XII 83 341 glossarium Mai [classic. auct. VIII 117] 342 cf. Martialis I 25, 2—4: 'profer opus, quod nec Cecropiae damnent Pandionis arces nec sileant nostri praetereantque senes' 343 sq. florilegium Nostradamense 343 florilegium Parisinum 8818[a] Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 Ioannes de Muris summa musicae c. 2 [III p. 195 Gerbert.] Adam de Fulda musicae part. tertia c. 8 [III p. 362 Gerbert.] Ioannes Saresberiensis metalog. II 8. idem epist. 80: 'alter enim omne tulit punctum et miscuit utile dulci' 344 'delectando — monendo' ecbasis captiui u. 588

VARIA LECTIO.

opp. tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. similei *γ* iucunda *γ B C λ corr. aut pr.* ς (*et π* 1) iocunda *F* 1 *aut pr. λ pr. aut corr. δ pr. u* (*β′ σ υ et π* 2 *Lips.*) *florileg. Nostrad.* iucundętidonea *B* 335 Quidquid *λ′* (*σ et π* 1) Quicquid *etiam florileg. Nostradam.* precipies *γ* 336 animo *y* [1 *Bland.*] teneant et fideles *Hildebertus u.* 337 *del. Bentleius Sanadonus Gruppeus* 337 Oms *B* ////pleno *δ* de corpore *y opp. schol. γ tract. Vind. flor. Nostr.* 339 Ne *γ F λ′ δ* ς″ *Acr. tractat. Vindobon.* Nec *B C u* (*σ*) *Seruius* uelit *γ B C ut uid. δ corr.* (*a* 1 *r* 2, *item r* 1 *ut uid.*) *Acr. tractat. Vindob. Seruius* uelis *τ a* 2 uolet *F λ′ δ pr. u* ς″ posset *F δ* 1 *ut uid.* poscet *r* 1 *y* [*Lips.*] 340 N *B* Neu *cett.′* ς″ *Pph.′ Ac. tract. Vind.* prensae *B* uium *δ* 1 *u* uiuū *δ* uium *λ* uiuum *cett.* ς″ *Pph.′* uiuum *a* extrahet *r* 1 *y* [*Lips.*] *Pph.′* aluo] abuo *B pr.* 342 Celsi pt cunctaurā poemata *B* rannes *u* ramnes *cett.′* ς″ *u.* 344, *quem testatur floril. Nostrad., superuacuus uidetur Gruppeo, idem delet uu.* 345 *sq.* 345 męret *B* aera *B u C* 2 *λ′* 2 *δ* 2 (*υ* 2 *π′ σ a* 1 *ut uid. r υ et β* 2 *Fran.*) *Pf.* aerea *γ* 1 era *γ* 2 (*τ*) *tractat.*

et longum noto scriptori prorogat *aeuom.
sunt delicta tamen quibus ignouisse uelimus:
nam neque chorda sonum reddit quem uolt manus et mens,
poscentique grauem persaepe remittit acutum,
nec semper feriet quodcumque minabitur arcus. 350
uerum ubi plura nitent in carmine, non ego paucis
offendar maculis, quas aut incuria fudit
aut humana parum cauit natura. quid ergost?
ut scriptor si peccat idem librarius usque,
quamuis est monitus, uenia caret, et citharoedus 355
ridetur, chorda qui semper oberrat eadem:

TESTIMONIA.

uu. 347—353 'Sunt d: quidem — natura' flor. Nostr. 348—350 Ioannes Victoriensis IIII 7 p. 375 B. 350 Seruius ad Aen. VII 498 [Probus] de ultimis syllabis 242 K. florilegium Paris. 8818[a] Vincentius Bellouacensis specul. histor. VII 67 cf. ecbasis captiui u. 1162: 'non semper — arcus' 'fieret quodcunque minabitur arcus' tractat. de duce Ernesto 4 [VII p. 197 Haupt.] 355 sq. 'At citharedus — eadem' florileg. Nostradam.

VARIA LECTIO.

Vindobon. aere *F λ'* 1 *δ* 1 (*ν* 1 *a* 2 *uar. et β* 1) ere *C* 1 ae (*sic*) *Pph.* sosis *γ B C* (*β' a* 1 *et* 4 *Bland.*) *Ac.* sosiis *cett.' ς' Pph.' Porph.' tract. Vind.* so//sis *Pf.; Acr.:* 'Sosis ·i· bibliopolis; alii emendatores et probatores carminum uolunt duo l debere scribi, sed propter metrum unum scribitur. Sosii ergo duo fratres fuerunt bibliopolae opinatissimi' ét] *omis. δ pr.* 346 euum *u* aeuum *cett.' uu.* 347—360 *Bouhierus conlocabat post u.* 378 *Mollevaultus post u.* 274 *opp. etiam florileg. Nostrad.* 348 corda *γ F λ' δ u* uolt *F δ* (*et π*) *y* uul *λ* uult *cett. ς' florileg. Nostradam.* et mens] *omis. B* 349 psepe *C φ λ' u* remittit *γ B C δ* 2 *ς'' tractat. Vindobon. florileg. Nostradam. Ioannes Victoriens.* reddit (*superscr.* ł remittit) *u schol. γ et tractat. Vindobon. pro interpretatione* remutit *F λ in marg. δ* 1 *ut uid.* (*et* 1 *Bland.*) remuttit *λ' in textu; a* 1 *non liquet* 350 Nec *Ω' ς'' tr. Vind. flor. Nostr. Seruius* [*Probus*] *de ultimis syllabis* Non *florileg. Paris.* 8818[a] feriet] fieret *γ pr.* (*a pr. ut uid. l corr., omis. l pr.*) *tract. de duce Ernesto* quodcunq; *C* (*v*) cuicunque *M. Bonfinis* 351 plura] pura *l pr. aut* 1 353 ergost *B* ergo est *cett.' ς''* (*et omn. codd. Cruqu.*) ergo, *om.* est, *a* 1 ? *v y* [*Sorb. p. ras. Vpsal.*] *ω* 355 Quauis *δ* 1 et *Ω' ς'' cons. tract. Vind.* ut *v y* [*Zulichem.* 2 *superscr.*] *Bentl.* At *florileg. Nostrad.* citharedus *δ* cytharoedus *F* 356 corda *F λ' δ u* oberrat *B C F λ' δ pr. u* (*ν σ v et π Fran.*) *tractat. Vindobon. florileg. Nostradam.*

acrem I 2, 42. acre II 3, 116. acri I 10, 14. II 4, 59. acres I 7, 21. acria II 8, 7. acrīs I 3, 53. II 7, 93. 8, 36. acria II 6, 69. acrior I 6, 125. acrius I 2, 15. II 3, 92. acriter E I 18, 18.
acerbus I 3, 85. A 474. acerbi E I 18, 95. acerbae II 6, 19. acerbum E I 17, 53.
acernam II 8, 10.
*aceruos (*nom.*) I 1, 44. E I 2, 47. acerui E II 1, 47. aceruo I 1, 34. *aceruom II 3, 111. E I 6, 35. aceruo I 1, 51. II 2, 105. E II 2, 190. aceruos II 5, 22.
acescit E I 2, 54.
aceti II 2, 62. acetum II 3, 117. aceto I 7, 32. II, 3, 240. 8, 49.
Achilles E II 2, 42. Achillem I 7, 12. A 120. Achille II 3, 193.
Achiui E I 2, 14. Achiuis II 3, 194. E II 1, 33.
acidum E II 2, 64. acidas II 2, 44.
acies II 2, 5.
acinum II 6, 85.
acipensere II 2, 47.
Actia E I 18, 61.
actor E II 1, 204. A 369. actoris A 193.
actu A 189. actus A 129. 194.
acumen E I 12, 20. A 364. acumina E I 17, 55. II 1, 161.
acuo acuis E I 3, 23.
acutum I 3, 26. 8, 41. II 3, 136. E I 10, 17. A 304. 349. acuto II 3. 163. E I 6, 28. 19, 46. acutis I 3, 29.
ad I 1, 43. 2, 26. 42. 99. 3, 7. 17. 97. 4, 29. 5, 32. 56. 65. 83. 6, 45. †87. 95. 115. 122. 7, 9. 9, 10. 35. II 1, 36. 2, 27. 81. 82. 86. 108. 3, 19. 111. 150. 171. 218. 309. 5, 70. 97. 6, 31. 35. 42. 72. 75. 90. 7, 22. 24. 29. 30. 32. 8, 25. 32. 75. E I 1, 5. 9, 45. 106. 2, 31. 5, 17. 6, 12, 7, 11. 61. 72. 74. 89. 9, 11. †10, 3. 10, 9. 14, 26. 15, 18. 17, 12. 18, 35. 83. 19, 7. 45. II 1, 32. †48. 58. 62. 155. 177. 188. 243. 2, 4. 6. 22. 27. 98. 138. 185. A 108. 109. 110. 126. 148. 254. 255. 294. 367. 378. 419. 420. 427.
adusque I 1, 97. 5, 96.
adbibe E I 2, 67.
adclinis II 2, 6.
adcredere E I 15, 25.
adcrescere A 252. adcreuit I 6, 26.
addicere II 5, 109. addictus E I 1, 14.
addit I 1, 34. II 3, 150. 6, 39. E I 14, 29. addas E I 20, 22. adde I 1, 74. 2, 83. II 2, 96. 3, 69. 70. 275. 321. 4, 91. 7, 39. 78. 111. 8, 71. E I 6, 54. 18, 52. addere E I 12, 6. 19, 42. II 1, 217. 2, 36. addens II 3, 283. addam I 1, 121. II 3, 42. addes II 4, 68. addidit A 214.
addocet E I 5, 18.
addubites I 4, 125.
adducit E I 7, 9. adduxerat II 8, 22. adductum E I 16, 11.
adeo adito II 5, 88. adite II 3, 81. adire II 4, 94. E I 17, 36.
adeo I 1, 13. 7, 7. E I 1, 39. II 1, 54.
adfert II 6, 109. adferat II 2, 71. adfertur II 8, 42. allata II 4, 62.
adfirmo E II 1, 111.
adflasset II 8, 95.
adflixit (†affixit) I 1, 81.
adgnoscere E I 16, 29.
adhaeret II 2, 56. adhaesit II 4, 80.
adhibebitur A 227.
adhuc E I 12, 15. 17, 3. II 1, 206. 2, 114. A 78. 115.
adicio adiecere E II 2, 43. adiecti E II 2, 178.
adimis II 3, 288. adimunt A 176. adimam E I 16, 75. 19, 9. adimat II 3, 217. ademptum A 54.
aditūs I 9, 56.
adiudicat E I 18, 57.
adiungere II 3, 247. adiunctis A 178.
adiutorem I 9, 46.
adiuuat II 5, 73.
adlinet A 446.
admiror I 4, 99. admirari E I 6, 1.
admittis II 3, 212. admittes E I 16, 53. admissi A 5.
admonuit I 6, 126.
admouit E II 1, 161. admouerit E I 20, 19.
adnabunt II 5, 44.
adnuimus E I 10, 5. adnuerunt I 10, 45.
adoleuerit I 9, 34.
adopta E I 6, 55.
ador II 6, 89.
adpingit A 30.
adponit I 2, 107. adponatur II 8, 69. adpositis II 8, 17.
adposcere E II 2, 100.
adquirere A 55.
adrasum E I 7, 50.
adrepe II 5, 48.
adrident A 101. adridere I 10, 89.
adroget E II 1, 35 (cf. arr:).
adsciscet E II 2, 119.

adscripsit E I 19, 4.
adsectaretur I 9, 6.
adsentatores A 420.
adsero adsita E II 2, 170.
adsidet E I 5, 14. assideat (al. adsideat) I 1, 82.
adsignant E II 1, 8.
adsisto I 6, 114.
adspirare A 204.
adstricto E II 1, 174.
adsuesco adsuerit II 2, 109. adsuetum II 2, 11.
adsum adest II 2, 28. 6, 13. adsunt A 101. adsis II 6, 15. adsit I 3, 117. E I 17, 57. ades I 9, 38. adesse A 204. aderat I 5, 20. 6, 82. adesses II 6, 35.
adsuo adsuitur A 16.
adsumam E I 5, 28. assumere I 6, 51.
adtemptas E II 2, 24.
adueho aduexerit II 2, 83.
aduĕnit I 5, 31. adueniens II 2, 91.
aduersarius I 9, 75. E I 18, 63.
aduersum E I 1, 75.
aduersus aduersum I 7, 11. aduerso II 3, 205. aduersae II 8, 74. aduersis II 2, 136. aduersa E I 6, 9. aduersis I 1, 103. E I 2, 22. II 2, 202.
adulter I 3, 106.
adunco I 6, 5.
adustus II 8, 68. adusto II 8, 90.
aedem E II 2, 94. aede I 10, 38. aedīs E I 7, 89. aedibus II 7, 11.
aedificas II 3, 308. aedificat E I 1, 100. aedificare II 3, 247. aedificante II 3, 275.
aedilis II 3, 180.
aedituos E II 1, 230.
Aegaeum E I 11, 16.
aeger II 3, 162. aegri A 7. aegro E I 7, 4. II 1, 114. aegrum II 2, 43. 3, 293. E I 8, 8. II 1, 131. aegris E I 15, 7. aegros I 4, 126.
aegrotet I 6, 30. E I 8, 6. aegrotare II 3, 307. E I 7, 4.
aegrotus aegroto (*dat.*) E I 1, 73. aegroto (*abl.*) 2, 48.
Aemilium A 32.
aemula E I 19, 15. A 203.
Aeneā II 5, 63.
aĕneus II 3, 183. E I 1, 60. aĕnea E II 1, 248.
aĕnum E II 2, 169.
aequale I 3, 9.
aequata E II 1, 25.
aequor (*nom.*) II 2, 48. (*accus.*) E I 2, 20. aequore II 3, 235. aequora E I 15, 23.
aequs II 1, 70. E I 6, 15. 11, 30. aequŏs II 3, 233. aequa A 10. aequm I 2, 34. 3, 69. *74. aequi I 3, 98. aecum E I 17, 24. *18, 112. aequam II 3, 188. A 38. aecum E I 12, 23. aequo I 5, 8. II 3, 16. E II 1, 68. aequā E II 1, 94. aequo I 3, 52. E I 2, 29. 18, 10. II 2, 10. 215. aequis II 3, 164. aequas I 3, 118. aequis A 250. aeque II 3, 47. E I 1, 25 (*bis*). 26. 92.
aĕra II 2, 13. aĕre E II 1, 244.
aerugo I 4, 101. A 330.
aerumnis E II 2, 27.
aes I 5, 13. aeris I 3, 86. 6, 75. II 5, 22. E I 2, 47. 6, 39. II 1, 96. A 164. aere I 4, 28. II 3, 21. 129. E II 2, 12. 158. A 21. 33. aera †I 6, 75. E I 6, 17. 7, 23. II 1, 240. A 345.
Aeschylŏs E II 1, 163. Aeschylus A 279.
Aesopus E II 1, 82. Aesopi II 3, 239.
Aesquilias II 6, 33. Aesquiliis I 8, 14.
aestates (*acc.*) II 4, 22.
aestimat E II 1, 21. 48.
aestiuam E I 5, 11.
aestuat E I 1, 99.
aestus I 1, 38. E I 8, 5. II 2, 47. aestūs I 2, 110. E I 2, 8.
aetas I 4, 119. 132. 9, 34. II 2, 85. 4, 45. E I 1, 4. 6, 24. 55. 18, 18. 20, 10. II 1, 42. 2, 216. A 61. 166. aetatis A 156. aetatem E II 2, 202.
aeternum E I 10, 41.
Aetnam A 465.
Aetolis E I 18, 46.
aeui II 6, 97. E I 18, 108. II 1, 144. aeuo A 178. aeuom I 5, 101. 6, 94. *aeuom I 10, 68. E I 2, 43. 3, 8. 18, 97. 20, 26. II 1, 159. A 346. aeuo E II 1, 62.
Afer Afra II 4, 58. Afris II 8, 95.
affigit II 2, 79. †affixit I 1, 81.
Afrani E II 1, 57.
Africa II 3, 87.
agaso II 8, 72.
Agaue II 3, 303.
agedum I 4, 38. II 3, 155.
agelli E I 14, 1. A 117. agellum II 6, 9. E I 7, 81. agello I 6, 71. II 2, 114. agellos E I 12, 12.
ager II 2, 133. E II 2, 160. agri II 6, 1. E I 16, 4. agro II 7, 118. agrum I 8, 12. 16. II 6, 11. E II 2, 164. 186. agro E I 1, 5. 14, 5. agris I 3, 37 E I 7, 10. agros E I 10, 23. 18, 45. II 1, 8. A 17. 208.

agris [I 2, 13]. II 3, 184. 4, 15. 8, 56. E I 6, 21. 8, 6. A 421.
aggere I 8, 15.
agilis E I 1, 16. 3, 21. agilem E I 18, 90.
agito I 4, 138. agitamus II 6, 73. agitant A 341. 456. agitet E I 18, 98. agitauit II 7, 50.
agmina II 1, 14.
agnam I 8, 27. II 3, 214. agnā II 3, 219.
agninae E I 15, 35.
agnum E I 13, 13. agni A 13. agnos II 3, 211.
ago agis I 9, 4. 15. II 6, 29. agit I 9, 60. II 2, 13. 3, 44. 103. 260. 6, 111. E I 3, 15. agam I 9, 19. E I 8, 3. agat II 7, 24. E II 2, 3. age I 10, 51. II 3, 117. 152. 224. 7, 4. 92. 8, 80. E I 6, 31. 14, 31. 18, 88. II 1, 214. agunto A 100. agere I 5, 101. E II 1, 114. agentia E I 19, 25. ageret II 3, 174. agerent A 277. aget E I 18, 36. egi E I 20, 6. egit E II 1, 82. egerit II 5, 49. agitur E I 18, 84. A 179. agimur E II 2, 201. agendi E I 1, 24. agendis (*dat.*) A. 82. (*abl.*) E I 7, 46. acta A 179. acti A 173. actum II 3, 135.
agrestis E I 18, 6. agresti E II 1, 157. agrestem II 6, 98. 107. E II 2, 125. agrestīs A 221.
agricolam I 1, 9. agricolae E II 1, 139. agricolis I 7, 26.
Agrippa II 3, 185. Agrippae E I 6, 26. 12, 1. 26.
Aiax II 3, 193. 201. 211. Aiacem II 3, 187.
aio II 1, 6. E I 15, 45. 16, 47. ais II 7, 72. ait I 1, 5. 2, 121. 3, 22. II 2, 40. 3, 289. 6, 116. 7, 80. E I 1, 88. 6, 42. 7, 22. 32. 91. 18, 28. 19, 43. II 2, 139. aiunt I 1, 32. II 2, 64. E I 1, 59. 6, 40. 7, 49. 17, 18. II 2, 30. aiebam I 9, 12. aiebas I 9, 68. aiebat I 4, 115. II 8, 7. 65. E I 15, 40. A 439.
alā E I 13, 12. alis II 1, 58.
Albanum II 8, 16. Albanam II 4, 72. Albano E II 1, 27. Albanis E I 7, 10.
albatus II 2, 61.
Albinouano E I 8, 1.
Albinus Albini A 327.
Albius (*Tibullus*) Albi E I 4, 1.
Albius I 4, 28. Albi I 4, 109.
Albuci II 1, 48. 2, 67.
albus I 6, 116. E II 1, 196. 2, 189. alba I 2, 124. albi I 2, 36. II 8, 88. album II 2, 21. 4, 74. albo II 4, 29. 8, 49. albā II 4, 13. albis I 7, 8. 8, 16. 37.
Alcaeus E I 19, 29. II 2, 99.
Alcinoi E I 2, 28.
Alcon II 8, 15.
alea II 5, 50. E I 18, 21.
Alexandri E II 1, 241. Alexandro II 1, 232.
Alfenus I 3, 130.
algā II 5, 8.
algeo alsit A 413.
alias I 4, 63. 9, 72. E II 1, 17.
aliena I 1, 110. 9, 50. II 7, 46. alieni I 3, 116. alieno I 4, 78. alienā I 4, 128. II 6, 33. E I 18, 77. alienos E I 18, 35. alienas I 2, 34. aliena II 3, 19. 4, 57. E I 18, 39. 19, 22. alienis I 2, 57. II 3, 72. 6, 71. 7, 82.
alio (*adverb.*) II 1, 32. 2, 55.
alioqui I 4, 4. alioquin I 6, 66.
aliquis I 3, 19. II 5, 42. aliquid II 4, 6. aliquid II 2, 94. 105. 3, 6. E II 1, 206.
alius I 1, 81. 2, 30. 3, 33. E II 1, 240. A 303. aliud II 5, 11. 8, 49. alii II 2, 135. 7, 81. alium E I 16, 20. aliam I 7, 14. aliud I 4, 103. II 3, 141. alio I 4, 82. II 3, 80. aliā II 4, 66. alio E I 19, 32. alii I 4, 2. E II 1, 209. aliis II 4, 21. †7, 81. alios I 6, 95. 10, 87. II 2, 60. E I 1, 81. alias II 3, 208. alia I 3, 20. aliis I 6, 111. 10, 47. 77. E I 1, 81. aliter E II 2, 168.
allec II 8, 9. allec II 4, 73.
Allifanis II 8, 39.
alo alit A 66. alat E I 17, 20. A 307. alebat II 2, 48. aletur II 5, 46.
Alpīs II 5, 41.
Alpinus I 10, 36
alter I 1, 40. 5, 33. 42. 6, 102. II 2, 80. 5, 24. 8, 11. E I 6, 32. 10, 4 (*bis*). 17, 27. 30. 48. 18, 10. 15. II 1, 50. 74. 2, 63. 87. 183. 184. A 15. altera I 2, 101. 8, 30. 33. 34. II 1, 2. E I 18, 18. A 411. alterum II 3, 56. alterius E I 2, 57. 14, 11. II 2, 88. 176. A 410. altera (*nom.*) E I 6, 34 altera (*acc.*) II 2, 174.
altercante II 7, 57.
alternis A 81. alterna I 8, 40. alternis E II 1, 146.
alterutrum E I 18, 64.
altilium E I 7, 35.
altus alta II 6, 114. alti (*masc.*) E

II 1, 56. alti (*neutr.*) II 6, 58. altum I 8, 48. alto II 1, 8. 2, 124. 5, 62. altā I 2, 105. alto I 5, 103. II 2, 31. E I 11, 15. 18, 87. alte II 8, 10. altius I 5, 5.
alumni A 239. alumno E I 4, 8.
*aluŏs II 4, 27. aluo E I 16, 14. A 340.
amabilis E II 2, 132. amabile E I 3, 24. amabiliter E II 1, 148.
amarus amari I 7, 7. amaras I 3, 88. II 8, 51. amaris II 3, 114.
amator I 2, 55. II 3, 259. E I 1, 38. 20, 8. amatorem I 3, 38. E I 10, 1. amatores E I 10, 2.
ambagibus II 5, 9. E I 7, 82.
ambigitur E I 18, 19. II 1, 55.
ambiguo E I 16, 28. ambiguē A 449.
ambio ambiat E I 16, 13. ambire E I 19, 40.
ambitio II 6, 18. ambitione I 4, 26. 6, 52. 129. 10, 84. II 3, 78. E II 2, 207.
ambitiosus II 3, 165. ambitiosa A 447.
ambitus A 17.
ambo (*nom.*) II 6, 99. ambo (*acc.*) II 3, 180. 7, 62. ambas I 1, 20.
ambubaiarum I 2, 1.
ambulat I 2, 25. 4, 66. ambulet I 4, 51.
ambustum I 10, 64.
amens II 3, 107.
amentia II 3, 249.
amica (*subst.*) E I 1, 20. amicae I 3, 38. amicae E I 15, 21. amicam I 5, 15. amicā I 4, 49.
amicio amicitur E II 1, 270. amicta E I 16, 3.
amicitiam I 3, 5. II 4, 88. amicitiā I 3, 41. A 436. amicitias II 6, 75. A 167.
amictum E I 17, 27.
amiculus E I 17, 3.
amicus (*adiect.*) I 2, 20. 3, 33. amica II 3, 57. E I 2, 26. amicum II 7, 2. amici E I 6, 7. amico II 6, 12. amicis E II 1, 128. 429. amicē A 196. 411.
amicus (*subst.*) I 3, 69. 84. 93. 4, 132. 5, 33. II 1, 61. E I 18, 4. 24. amici I 3, 43. E I 9, 5. 12. 18, 44. 73. 86. amico I 2, 5. 4, 35. 5, 44. II 3, 296. amicum I 3, 73. 4, 81. 6, 50. 53. 9, 22. II 5, 33. 6, 81. 8, 60. E I 18, 2. 101. A 425. 450. amice E I 7, 12. 18, 106. II 2, 1. amico I 4, 96. amici I 3, 140. amicorum I 3, 26. 6, 62. E I 12, 24. II 1, 222. amicis I 3, 50. 4, 73. 135. 6, 70. II 1, 70. 5, 43. E I 8, 9. II 2, 210. A 312. amicos I 1, 89. 3, 1. 54. 5, 29. 10, 87. E I 5, 24. 6, 36. 10, 33. amici E II 2, 138. A 5. amicis I 5, 93.
amittit I 1, 60. amissas II 5, 2.
amnis (*nom.*) E I 2, 42. A 67. amnis (*gen.*) II 2, 32. amni (*dat.*) E II 2, 120. amni (*abl.*) I 10, 62.
amo I 2, 119. amas I 9, 38. II 7, 31. amat I 2, 54. II 5, 96. E I 14, 9. II 1, 120. 2, 77. A 363. amant E II 2, 58. amem E I 8, 12. amet I 10, 60. II 3, 214. E I 19, 36. A 45. 197. amare II 3, 250. amantis E II 1, 171. amanti II 7, 65. amabam II 3, 20. amares A 444. amabo A 235. amauit E II 1, 96. amari I 3, 71. amabitur E II 1, 14. amandus A 313. amata A 165.
amoeni E I 10, 6. amoenum E I 17, 52. amoenae E I 16, 15. amoenis E I 1, 83. amoenos A 17. amoena E I 14, 20.
amor I 2, 107. 3, 24. II 1, 10. E I 2, 13. amorem I 1, 87. E I 1, 84. 2, 6. A 469. amore I 4, 111. II 3, 78. 244. 252. 267. E I 1, 36. 2, 37. 6, 65. 66. 7, 85. 16, 52. A 313. amoribus I 4, 27.
amoto I 1, 27.
Amphion E I 18, 44. A 394. Amphionis E I 18, 41.
amphora A 21.
amplectitur I 2, 53. amplecti A 209.
ampliet I 4, 32.
amplius I 1, 54. 121. II 6, 4. E I 2, 46.
amplus amplā E I 15, 41. ampli E I 3, 28. amplas II 2, 101. amplis I 6, 11.
ampullas A 97.
ampullatur E I 3, 14.
an I 1, 50. 76. 88. 2, 59. 103. 3, 22. 4, 124. 9, 41. 10, 25. 74. II 1, 34. 2, 31. 32. 110. 3, 67. 83. 134. 157. 167. 210. 246. 252. 260. 263. 278. 312. 4, 10. 5, 58. 6, 56. 74. 7, 59. 109. E I 1, 62. 68. 3, 4. 5. 14. 31. 4, 4. 6, 12. 11, 5. 6. 12, 20. 14, 4. 5. 16, 2. 3. 27. 17, 45. 18, 19. 20. 102. 103. II 1, 37. 42. 176. 2, 166. 195. 200. A 114. 115. 116. 118. 239. 265. †330. 408. 436. 462. 471.
anceps (*nom. masc.*) II 1, 34. (*acc. neutr.*) 5, 34.

ancilla I 2, 117. E I 18, 72. ancillā I 2, 63. ancillas II 3, 215.
Ancus E I 6, 27.
anellis II 7, 9.
angit II 3, 39. E II 1, 211. A 110. angat E I 18, 75.
anguem A 187. angue E I 17, 30.
angulus II 6, 8. E I 14, 23.
angustam E I 7, 29. angusto II 4, 77. angustā E I 7, 26. angustis I 8, 8.
anilis II 6, 77.
animae I 5. 41. animas I 8, 29. II 6, 94.
animalia I 3, 99.
animantem II 1, 40.
animosum I 7, 12.
animus I 2, 69. II 2, 6. 7, 103. E I 1, 57. 11, 30. 12, 13. 14, 8. 13. II 1, 120. A 166. animi I 2, 10. 4, 18. II 3, 201. 220. 307. E I 1, 44. A 111. animo E I 14, 4. animum I 3, 2. 4, 120. II 2, 78. 3, 89. 5, 20. 6, 83. E I 2, 36. 39. 62. 11, 27. 15, 20. 18, 112. II 1, 141. 179. 2, 110. A 100. animo I 4, 102. 5, 8. II 3, 16. 213. E I 2, 49. 6, 14. A 432. animi E II 1, 249. A 27. 336. 437. animis E I 5, 18. A 377. animos I 4, 128. 8, 20. E I 19, 24. A 180. 330. 402. animis E I 10, 4. 17, 40. A 250.
annona E I 12, 24. annonae E I 16, 72.
annoso II 3, 274. annosa E II 1, 26.
annus II 2, 83. 6, 40. E I 1, 21. II 1, 35. annum I 1, 36. E I 2, 39. 11, 23. 12, 16. 18, 109. II 1, 137. A 388. anno II 3, 1. E I 20, 28. II 1, 40. 44. anni II 2, 85. E II 2, 55. A 175. annis A 157. annos II 3, 118. E II 1, 36. 39. 147. 2, 82. A 60. annis I 1, 4. 6, 94. E I 7, 21. II 1, 48.
anseris II 8, 88.
ante (*praep.*) I 3, 107. 4, 51. 6, 9. 10, 61. II 3, 200. 4, 23. 46. 5, 14. 6, 34. 66. E I 2, 35.
ante (*adu.*) I 1, 37. 3, 92. ante quam I 2, 104. II 3, 135.
anteeo anteis E I 2, 70.
anteferat E II 1, 65. anteferendo E II 1, 19.
Antenor E I 2, 9.
antestari I 9, 76.
Anticyram II 3, 83. 166. Anticyris A 300.
Antiphaten A 145.
antiquae II 7, 23. antiquo II 3, 169. E I 1, 3. antiqui II 2, 89. antiqua II 2, 104. antiquis (*dat.*) E II 1, 78. antiquis (*abl.*) I 4, 117. antiquissima E II 1, 28. antique E II 1, 66.
Antoni I 5, 33.
Antonius (*Musa*) E I 15, 3.
anulo II 7, 53.
anus I 9, 30. II 5, 84. anum II 1, 56. anūs I 4, 38.
Anxur I 5, 26.
Anyti II 4, 3.
Apella I 5, 100.
Apellen E II 1, 239.
aper II 2, 42. 3, 73. 4, 41. 8, 6. aprum II 2, 89. 3, 234. E I 6, 61. 18, 51. A 30. apros E I 15, 22.
aperit I 4, 89.
apertam E II 1, 148. apertum I 3, 59. apertos E I 3, 11. apertis A 199. apertē I 2, 83.
Apollo (*nom.*) I 9, 78. II 5, 60. E I 3, 17. A 407. (*uocat.*) E 16, 59. Apolline E II 1, 216.
apotheca II 5, 7.
appareo apparet A 259. 470. apparent E II 1, 250. apparere I 2, 100. E II 1, 224.
appello (I. *coniug.*) II 3, 62. appellat I 3, 45. 7, 25. appellet II 3, 216.
appello (III. *coniug.*) appelle I 5, 12.
Appia I 5, 6.
Appius I 6, 21. Appi I 5, 3. E I 6, 26. 18, 20.
aprici A 162. aprico E I 14, 30. apricum E I 6, 24. aprico I 8, 15.
apstemius E I 12, 7.
apstes A 362.
aptat E I 1, 69. aptare E I 3, 13. aptarit II 2, 111.
aptus I 3, 29. II 5, 43. E I 7, 41. II 2, 6. apta A 65. aptum E I 20, 24. A 81. apta E I 7, 43. aptis A 178. aptius II 4, 38. aptē A 195.
Apulia I 5, 77.
Apulus II 1, 34. Apula II 1, 38.
aqua I 5, 89. E I 10, 20. aquae I 5, 91. II 6, 2. E I 15, 16. 19, 3. A 17. aquam I 1, 60. 4, 88. 5, 7. II 2, 69. aquas E II 1, 135.
Aquarius I 1, 36.
aquila I 3, 27.
Aquilo II 6, 25. 8, 56. Aquilone E II 2, 201. Aquilonibus A 64.
Aquinatem E I 10, 27.
ara A 16. aras II 3, 200. E II 1, 16.
Arabum E I 7, 36. Arabas E I 6, 6.

aratrum A 66. aratro I 1, 28.
arbiter E I 11, 26.
arbitrium A 72. arbitrio (*dat.*) II 5, 105. (*abl.*) II 3, 86.
arbor II 3, 73. arbore II 4, 23.
Arbuscula I 10, 77.
arbusto I 7, 29.
arcā I 1, 67. 8, 9. II 3, 119. 7, 59.
arcanum E I 18, 37. arcanā II 1, 30.
arceo arcet A 64. arcere E I 8, 10.
arcessit E II 1, 168. arcessas E II 1, 228. arcesse E I 5, 6. arcessitus II 3, 261.
Archiacis E I 5, 1.
Archilochi E I 19, 25. 28. Archilochum II 3, 12. A 79.
arcus A 18. 350.
ardet E I 18, 84. ardens I 4, 48. ardentem A 465. arsit I 5, 72. E II 1, 95. arserit I 8, 44.
ardua I 2, 89.
area I 1, 45. E I 10, 13.
Arelli II 6, 78.
argentea II 7, 73.
argentum E I 1, 52. 2, 44. argenti I 1, 41. 4, 28. II 3, 78. 142. 6, 10. E I 18, 23. argento I 1, 86. argentum E I 6, 17. 16, 76. II 2, 181.
argillā E II 2, 8.
Argis II 3, 132. E II 2, 128. A 118.
arguet A 449. arguitur E I 19, 6.
argutus E I 14, 42. argutum A 364. argutā I 10, 40. argutos E II 2, 90.
Aricia I 5, 1.
Aricini E II 2, 167.
aridum II 6, 85.
Aristarchus A 450.
Aristippus II 3, 100. E I 17, 14. Aristippi E I 1, 18. 17, 17. Aristippum E I 17, 23.
Aristius I 9, 61. Aristi E I 10, 44.
Aristophanes I 4, 1.
arma armis E I 18, 57. A 122. arma II 3, 297. 7, 100. E I 16, 67. 18, 52. 19, 7. II 2, 47. armis I 3, 102. II 3, 310. E I 1, 4. II 1, 2. A 289. 379.
Armenius E I 12, 27.
armentum E I 8, 6.
armo armauit A 79. armatus E I 18 16.
armos I 6, 106. II 4, 44. 8, 89.
aro arat II 1, 35. aret I 1, 51. E I 16, 70. arare E I 14, 43. arauit II 6, 12. arando E I 7, 87.
arripit E I 7, 89. arripe II 3, 224. arripuit II 1, 69. A 475. arreptā I 9, 4.
Arrius Arri II 3, 86. 243.
arroget II 4, 35 (adr:) E II 1, 35. A 122.
ars artis I 3, 131. II 4, 7. E II 2, 43. A 262. arti E II 2, 7. A 214. artem II 4, 35. 5, 26. E I 4, 7. 14, 44. 19, 27. arte II 8, 84. E I 3, 14. II 1, 59. 261. A 31. 295. 320. 408. artes E II 1, 203. artīs I 6, 77. E I 5, 18. 6, 17. II 1, 13. 156. artibus II 5, 3. E II 1, 242.
articulos II 7, 16.
artus artă E I 18, 30. artum (*masc.*) II 6, 82. artum (*neutr.*) E I 7, 33. A 134. arto E II 1, 60. arta E I 5, 29.
aruom arui E II 2, 167. *aruom E I 7, 77. aruo E I 16, 2. arua E I 14, 27.
arx arcem II 6, 16. arces E II 1, 252.
as II 2, 99. assis I 6, 13. assem I 1, 43. E I 16, 64. II 2, 27. A 325.
asellus I 9, 20. asello E II 1, 199. asellum I 1, 90. E I 20, 15.
Asiae I 7, 24. E I 3, 5. Asiam I 7, 19.
Asinae E I 13, 8.
aspargere I 4, 87. aspersus E I 11, 12.
asper II 6, 82. A 163. 221. aspera E I 2, 21. II 1, 7. 2, 122.
asperitas E I 18, 6. asperitatis E II 1, 129.
aspiciam II 6, 60. aspiciat E I 16, 6. aspice E I 17, 4. 18, 76. II 1, 170. 2, 92. aspicere II 5, 5. aspexit E I 7, 90. †96. aspectu I 8, 26.
aspirare †A 204.
assus assis II 4, 38. assos II 2, 51. assis II 2, 73.
Assyrius A 118.
ast I 6, 125. 8, 6.
astat I 6, 117.
astrum E II 2, 187. astra II 7, 29.
astutus II 5, 23. astuta II 3, 186. astutum I 3, 62.
at I 1, 44. 51. 59. †61. 66. 80. 99. 2, 18. 47. 73. 3, 27. 32. 33 (*bis*). 44. 51. 55. 4, 19. 48. 67. 5, 60. 6, 42. 47. 87. 7, 32. 8, 37. 47. 9, 6. 71. 10, 3. 20. 23. 50. II 1, 44. 2, 40. 73. 4, 53. 93. 6, 32. 54. 7, 100. E I 1, 59. 2, 42. 7, 16. 10, 3. II 1, 245. 2, 109. 155. A 270. 330.
Atabulus I 5, 78.
Atacino I 10, 46.
ater E II 2, 189. atra II 7, 115.

atrum II 2, 16. atri II 8, 55. atrum (*masc.*) A 3. atrum (*neutr.*) A 446. atras II 6, 32. atris (*masc.*) E I 7, 6. 18, 7. 19, 30. atris (*fem.*) II 1, 58. †A 423.
Athenae E II 2, 43. Athenas E II 2, 81. Athenis I 1, 64. II 7, 13. E II 1, 213.
athletarum E II 1, 95.
atque I 1, 34. 85. 112. 2, 7. 10. 14. 18. 22. 40. 51. 82. 110. 3, 5. 12. 51. 55. 61. 83. 98. 100. 101. 129. 4, 1. 2. 43. 102. 107. 126. 5, 4. 16. 25. 27. 31. 76. 6, 3. 9. 77. 95. 101. 103. 106. 111. 131. 7, 1. 6. 12. 8, 14. 18. 19. 34. 38 (*bis*). 49 (*bis*). 9, 34. 10, 12. 13. 28. 31. 39. 44. 47. 82. 92. II 1, 70. 2, 44. 65. 79. 121. 126. 3, 8. 36. 77. 86. 147. 148. 153. 182. 209. 276. 285. 298. 306. 318. 4, 45. 95. 5, 3. 37. 39. 66. 91. 6, 3. 36. 7, 16. 56. 81. 86. 96. 103. 8, 29. E I 1, 11. 2, 15. 7, 48. 83. 10, 40. 11, 6. 7. 28. 15, 26. 16, 78. 18, 3. 41. 76. II 1, 32. 38. 39. 226. 245. 2, 41. 45. 79. 115. 117. 214. A 9. 151. 204. 293. 400. 462.
atqui I 1, 19. 6, 65. 9, 52. II 1, 68. 3, 9. 27. 5, 7. E I 2, 33. 7, 2. 17, 38. 45.
atramenta E II 1, 236.
Atreus A 186.
Atriden E I 2, 12. Atrida II 3, 187. Atride E I 7, 43. Atridis II 3, 203.
atrium atria E I 5, 31.
Attae E II 1, 79.
Attalicis E I 11, 5.
attamen II 1, 16.
attemptas †E 2, 24.
attentus II 6, 82. E I 7, 91. attenti E II 1, 172. attentam II 1, 19. attentius E II 1, 197.
Attica II 8, 13.
attineat II 2, 27.
attingit E I 17, 34.
attollere E I 17, 58.
auaritiam I 4, 26. 6, 68. auaritiā E I 1, 33.
auarus I 1, 108. II 3, 158. 159. E I 2, 56. 16, 63. II 1, 119. 2, 205, auaro E I 15, 32. II 2, 194. auarum I 1, 103. E II 1, 179. auaris II 3, 82. A 324. auaras E I 1, 78. auarior E II 2, 157.
auceps II 3, 227. A 458.
auctor I 4, 80. 10, 66. II 2, 50. 4, 11. A 45. 77. auctorem I 4, 122.
auctoratus II 7, 59.
audax (*masc.*) II 3, 165. 5, 29. audax (*fem.*) I 10, 76. E II 2, 51. A 237. audacem E II 1, 182. audaces I 1, 30.
audes I 6, 38. E I 3, 20. II 2, 148. A 125. audet E II 1, 115. 166. 258. A 382. audent E I 15, 8. audeat II 3, 113. aude II 1, 10. E I 2, 40. audebit E I 16, 73. II 2, 111. audendi A 10. ausus I 6, 76. II 1, 62. 3, 139. E I 3, 11. II 1, 222. A 242. ausi A 287. ausim I 10, 48.
audis II 6, 20. 7, 101. E I 16, 17. audit I 3, 89. 6, 29. II 7, 35. audi I 1, 14. E I 2, 5. 14, 31. 17, 16. II 2, 95. A 153. audire I 2, 37. II 3, 77. E I 1, 48. 8, 8. II 1, 106. 2, 129. audiret I 4, 53. E II 2, 88. audiet II 3, 298. audisti II 6, 53. E I 7, 38. audiuit I 2, 18. audieris II 5, 101. 8, 33. audierit II 3, 60. audieras E II 2, 151. audiri E I 16, 60. auditum II 4, 89. E II 2, 67.
auditor E I 19, 39. auditoris I 10, 8. A 100. auditorem A 149.
auellier I 2, 104. auolsos I 1, 58. *II 8, 89.
auenae II 6, 84.
Auentino E II 2, 69.
aueo auet I 4, 87. auenti II 4, 1. auentes II 6, 99. auebas I 1, 94.
auerrere II 4, 37.
auertit E II 1, 136. auertunt I 5, 15. auersus II 3, 107. auersos I 5, 29.
aufers II 3, 127. aufert I 5, 83. E I 11, 26. 18, 111. II 1, 55. aufer II 3, 236. 7, 43. auferet I 9, 31. II 3, 151. E I 16, 33. abstulerint I 4, 132. abstulerat E I 15, 34.
Aufidio (Lusco) I 5, 34.
Aufidius II 4, 24.
Aufidus I 1, 58.
auge E I 7, 71. augendā E I 16, 68. auctos I 6, 11. auctius II 6, 3.
augur II 5, 22. E I 20, 9.
Augusti E I 3, 2. 7. 16, 29. II 2, 48. Augusto E I 13, 2.
Auidienus II 2, 55.
auidus II 3, 151. A 172. auidos I 4, 126. 5, 75. auidē I 6, 127.
auis II 2, 26. 3, 73. auem A 187. auium I 8, 3. E I 3, 19. auibus II 4, 45. A 13. auīs II 8, 27.
auitā I 6, 79.
aulā E I 1, 87. 2, 66.

aulaea (*nom.*) II 8, 54. 71. *E II 1, 189. (*acc.*) A 154.
Aulide II 3, 199.
Aulus (Cascellius) A 371.
Aulus Aule II 3, 171.
*auŏs I 6, 3. 131. aui I 2, 7.
aura II 5, 93. E I 10, 15. 18, 88. aurae II 2, 79. aurā II 4, 52. auras I 4, 19. auris E I 11, 18.
aurea E I 12, 28. aurea I 2, 114.
auriculam I 9, 77. auriculae II 5, 33. auriculis E I 8, 16. auriculas I 9, 20. E I 2, 53.
auriga I 1, 115.
auris E I 15, 13. aurem I 1, 22. 9, 9. II 1, 19. 2, 94. 5, 95. E I 1, 7. 40. II 1, 127. A 180. aure II 3, 239. 6, 46. 8, 78. E II 1, 187. A 274. aures E I 18, 70. auribus E I 19, 43. aures I 10, 10. E I 13, 17. II, 2, 105. auris E I 16, 26. 20, 19. A 255. 387. auribus II 3, 285.
aurum E I 1, 52. auri I 1, 41. II 3, 142. E I 2, 47. aurum II 3, 100. 109. 215. auro II 2, 25. E I 1, 52. II 2, 179. A 228.
ausculto II 7, 1.
auspice E I 3, 13.
auspicium E I 1, 86. auspiciis E II 1, 254.
Auster II 6, 18. E I 11, 15. Austro II 8, 6. Austri (*uocat.*) II 2, 41. Austris I 1, 6. E II 2, 202.
austerum II 2, 12. austera A 342.
aut I 1, 8. 72. 81. 101. 2, 81. 117. 133 (*bis*). 3, 27 (*bis*). 36. 39. 65. 88. 92. 94. 4, 4 (*bis*). 26 (*bis*). 132. 133. 5, 64. 6, 38. 39. 122. 123. 7, 16. 9, 24. 32. 39 (*bis*). 51. 10, 78. 79. II 1, 10. 15. 65. 67. 2, 18. 22. 127 (*bis*). 131 (*bis*). 3, 15. 78. 80. 122. 163. 204 (*bis*). 216. 5, 7 (*bis*). 26 (*bis*). 32. 59 (*bis*). 6, 95 (*bis*). 7, 25. 26. 50, 52. 97. 98. 117 (*bis*). E I 1, 72. 76. 2, 51. 70. 6, 28. 7, 45. 64. 10, 19. 47. 15, 12. 34. 17, 39. 41. 42. 52. 54. 18, 26. 36. 39. 75. 20, 12. 13 (*bis*). II 1, 91. 96 (*bis*). 101. 180. 186 (*bis*). 189. 202. 221. 240. 2, 165. 177. A 18 (*bis*). 42. 105 (*bis*). 109. 110. 119 (*bis*). 135. 179 (*bis*). 186. 187. 230. 246. 247. 258. 261. 262. 333. 334. 352. 353. 443. 453. 454.
autem E II 1, 199. 2, 60. A 53.
autumnus II 6, 19.
autumo autumat II 3, 45.
auxilio I 4, 141.

B.

baca II 4, 69. bacam II 3, 241. bacis E I 16, 2.
Bacchae I 3, 7.
Bacchius I 7, 20.
Bacchus Bacchi E II 2, 78.
Baiae Bais E I 1, 83. Baias E I 15, 2. 12.
Baiano II 4, 32.
Baius I 4, 110.
Balatro II 8, 40. 64. Balatroni II 8, 33. Balatrone II 8, 21. 83.
balatrones I 2, 2.
Balbinum I 3, 40.
balbus balba E I 20, 18. balbum (*accus.*) E II 1, 126. balba (*accus.*) II 3, 274.
balbutit I 3, 48.
balnea E I 1, 92. 11, 13. 14, 15. A 298.
barathrum E I 15, 31. barathro II 3, 166.
barbam I 3, 133. 8, 42. II 3, 35. A 298.
barbariae E I 2, 7.
barbarus barbara E II 1, 253.
barbatum II 3, 249.
Barium Bari I 5, 97.
Barrus I 6, 30. Barros I 7, 8.
beatus I 3, 142. 4, 21. II 4, 92. 6, 96. E I 2, 10. 18, 32. A 425. beata E I 2, 44. beati II 8, 1. beatae II 4, 95. beatum I 1, 117. E I 6, 2. 47. 14, 10. 16, 18. 20. beato E I 10, 14. beati II 6, 74. E II 1, 139. 2, 108. beatis I 1, 19.
Bellona II 3, 223.
bellum I 7, 11. 16. II 3, 267. belli I 3, 107. 4, 61. E I 2, 1. 9. 20, 23. II 1, 230. 2, 47. bello II 2, 111. bellum I 5, 8. II 1, 38. E I 19, 49. A 137. 147. 315. bello I 3, 104. bella (*nom.*) A 73. bella (*acc.*) E I 3, 8. E I 16, 25. 18, 55. II 1, 7. 162. A 402. bellis E II 1, 93.
bellus bellă I 4, 114. bellē I 4, 136.
belua II 3, 316. 7, 70. E I 1, 76.
bene I 3, 61. 4, 17. 67. 9, 22. 44. 68. II 1, 32. 2, 18. 71. 120. 3, 18. 74. 4, 56. 6, 4. 46. E I 1, 89. 2, 50. 4, 15. 6, 25. 38. 56 (*bis*). 8, 1. 11, 29. 12, 5. 15, 45. 18, 1. II 1, 155. A 428.
Beneuentum I 5, 71.
benignus I 2, 4. 51. II 3, 3. benignum E I 11, 20. benigno E I 5,

11. benigni E I 16, 8. benignē E I 7, 16. 62. benignius E I 17, 11.
beo beet E I 18, 75. beabit E II 2, 121.
Bestius E I 15, 37.
bibit E I 18, 105. bibimus II 8, 34. bibant E I 15, 15. bibenti E II 2, 9. biberent E I 19, 18. bibes E I 5, 4. bibisti E II 2, 214. biberis II 2, 16. bibisset E I 2, 24.
Bibuli I 10, 86.
bibulum E I 14, 34. [bibuli E I 18, 91.]
bidental A 471.
bilibri II 2, 61.
bilinguis I 10, 30.
bilis I 9, 66. II 3, 141. bilem II 2, 75. E I 19, 20. II 2, 137. A 302.
Bioneis E II 2, 60.
bipedalis II 3, 309.
Birri I 4, 69.
bis E II 1, 24. 2, 33. A 358. 440.
Bitho I 7, 20.
Bithyna E I 6, 33.
blandus E II 1, 135. blandā A 395. blandi I 1, 25.
blateras II 7, 35.
blattarum II 3, 119.
Boeotum E II 1, 244.
Bolane I 9, 11.
bonum boni II 6, 76. bona I 3, 71. bonorum I 1, 79. bona I 3, 70. 114. II 3, 182. E I 15, 40. 16, 75.
bonus I 2, 51. 3, 32. 125. II 4, 5. 8, 76. E I 7, 22. 16, 32. 40. 49. 57. 73. II 2, 115. 132. A 359. 445. bona I 1, 61. E I 18, 109. A 297. bono E II 2, 1. bonum E I 9, 13. A 358. bonam I 2, 61. bone II 3, 31. 6, 51. 95. E II 2, 37. bono E I 4, 5. 16, 20. boni E I 16, 52. bonae E II 1, 102. 2, 43. bonis E I 12, 24. A 196. bonos E I 14, 3. bona II 1, 83. boni II 2, 1. bonis II 6, 110. *aduerb. uide s. u.* bene.
bos II 1, 55. E I 7, 87. 14, 43. bouem E I 14, 27. boue E I 16, 58.
bracchia I 2, 92. 9, 64.
breuis E I 2, 62. A 25. 335. breuis (*fem.*) II 4, 29. E I 14, 35. breue I 2, 89. breuis II 6, 97. E II 1, 144. A 198. breui A 251. breuem E II 1, 216. breue II 2, 37. E I 20, 8. breui (*ablat.*) I 2, 93. E II 1, 44. breui (*adu.*) E I 3, 9. breuioribus E I 19, 26.
breuitate I 10, 9.
bruma II 6, 25. E I 7, 10. brumam E I 11, 19.
Brundisium I 5, 104. E I 17, 52. 18, 20.
Brutum I 7, 23. 24. Brute I 7, 33. Bruto I 7, 18.
buccas I 1, 21.
Bullati E I 11, 1.
Butram E I 5, 26.
Byzantia II 4, 66.

C.

caballus E I 14, 43. caballum E I 7, 88. 18, 36. caballo I 6, 59. caballi I 6, 103.
cachinnum A 113.
caco cacatum I 8, 38.
cadauer II 5, 85. cadauera I 8, 8.
Cadmus (*mythol.*) A 187.
Cadmus (*carnifex*) †Cadmo I 6, 39.
cado cadunt A 61. cadat I 2, 40. E II 1, 47. 176. cadant E II 1, 52. cadentia E I 18, 12. cadent A 53. 70. cecidit E I 12, 27. cecidere A 70.
cadum E II 2, 163. cadis II 3, 116.
Caecilius E II 1, 59. Caecilio A 54.
Caecuba II 8, 15.
caecus E I 17, 4. caecum I 3, 39. II 3, 44. caecā II 3, 269. caecior I 2, 91.
caedibus A 392.
caedo caedam E II 1, 220. caedas I 3, 120. caedere II 3, 128. caedebat I 3, 110. caedimur E II 2, 97. caesus I 2, 42. 66.
caelebs caelibis II 5, 47. caelibe E I 1, 88.
caelestis E I 3, 27. caelestīs E II 1, 135. caelestia E I 17, 34.
Caeli I 4, 69.
caelo caelatum E II 2, 92.
caelum E I 15, 1. caeli I 5, 103. II 6, 101. caelo II 4, 51. caelum II 5, 97. E I 7, 77. 10, 9. 11, 27. caelo I 5, 10.
caenum caeno II 7, 27.
caepe E I 12, 21.
Caerite E I 6, 62.
Caesar I 3, 4. II 6, 56. Caesaris I I 9, 18. II 1, 11. 19. E I 12, 28. 13, 18. II 2, 48. Caesar E II 1, 4. Caesare II 1, 84. E I 5, 9.
Calaber E I 7, 14. Calabris E II 2, 177.
calamum E II 1, 113. calamo A 447. calami II 3, 7.

calcar E II 1, 217.
calceus I 3, 32. E I 10, 42.
calefactat E II 2, 169.
calet II 3, 80. E II 1, 108.
calidus E I 3, 33. II 2, 72. caldior I 3, 53.
caliendrum I 8, 48.
calix calicem II 4, 79. calices E I 5, 19. calices II 6, 68. 8, 35.
callemus A 274.
callidus I 5, 90. II 3, 23. 7, 101. E I 10, 26. callida A 47.
Callimachus E II 2, 100.
callosa II 4, 14.
calo E I 14, 42. calones I 2, 44. 6, 103.
calor E I 7, 5.
Caluom I 10, 19.
calx calce II 1, 55.
camelo E II 1, 195.
Camenae E I 18, 47. camenae A 275. camenā E I 1, 1. Camenae I 10, 45. E I 19, 5.
cameram II 3, 273.
Camillis E I 1, 64.
caminus E I 11, 19. camino II 3, 321. camino I 5, 81.
Campana I 6, 118. Campano I 5, 45. Campanum I 5, 62. Campanā II 3, 144. Campanis II 8, 56.
campestre E I 11, 18.
campestria E I 18, 54. campestribus A 379.
campi A 162. campo I 1, 91. campum †I 6, 126. campo II 3, 55. 6, 49. E I 7, 59. 11, 4. campi E I 3, 5.
candente E I 15, 36. candentibus I 5, 26. canderet II 6, 103.
candidus E I 6, 68. II 2, 4. candida I 2, 123. candide I 10, 86. E I 4, 1. candidiores I 5, 41.
Canicula II 5, 39.
Canidia II 1, 48. 8, 95. Canidiae I 8, 48. Canidiam I 8, 24.
canis I 2, 128. II 2, 64. 5, 83. E I 2, 26. II 2, 75. Canis (*nom.*) II 2, 56. Canis (*gen.*) E I 10, 16. Canem I 7, 25. canem E I 18, 51. cane E I 17, 30. canes I 8, 35. E I 18, 46. canibus (*ablat.*) II 6, 115. A 162.
canistris II 6, 105.
canit I 10, 43. canas II 3, 4. canere E II 2, 80. canerent A 277. canam II 4, 11. canet E II 2, 9. cecinit I 9, 30. canendo II 5, 58.
canorae A 322. canoros E II 2, 76.
Cantaber E I 12, 26.
Cantabrica E I 18, 55.
cantharus E I 5, 23.
canto I 9, 25. cantat I 2, 107. 5, 15. A 414. cantare I 3, 2. 10, 19. E I 19, 9. cantabo A 137. cantabitur II 1, 46.
cantor I 3, 129. A 155. 407. cantoris I 2, 3. cantoribus I 3, 1.
cantum I 1, 10.
canus canā II 5, 41.
Canusini I 10, 30.
Canusium Canusi I 5, 91. II 3, 168.
capella I 1, 110. capellae E I 7, 86.
capessens II 7, 7.
capillo I 6, 33. 8, 24. A 37. capilli E I 14, 32. capillos E I 1, 94. 7, 26. A 33.
capio capit I 4, 28. II 6, 69. 7, 46. capiat A 362. capiet I 1, 46. II 3, 209. cepit II 3, 222. E II 1, 156. cepere A 80. cepisset II 3, 10. captus II 2, 32. 8, 7. capta II 8, 44. E II 1, 156. captae A 141. captā II 3, 191. captos E I 17, 33.
capitalis I 7, 13.
Capito I 5. 32. Capitone I 5, 38.
Capitolinus I 4, 96. Capitolini I 4, 94.
Cappadocum E I 6, 39.
caprae E I 5, 29.
capreas II 4, 43.
caprinā E I 18, 15.
Caprius I 4, 66. Capri I 4, 70.
capsā E II 1, 268. capsis I 4, 22. 10, 63.
captator II 5, 57.
captiuus I 3, 89. captiua E II 1, 193. captium (*masc.*) E I 16, 69. *captium (*neutr.*) E II 1, 193.
capto E II 2, 103. captas II 7, 106. captat I 1, 68. 2, 108. 4, 83. captes II 5, 23. captet A 230.
Capuae I 5, 47. Capuā E I 11, 11.
caput I 2, 89. E I 17, 45. A 8. capitis II 3, 29. E I 1, 44. capiti I 2, 14. 10, 49. II 1, 25. E I 16, 14. A 1. caput I 5, 22. 58. 8, 37. 10, 37. 71. II 3, 125. 200. 303. 5, 74. 94. 6, 34. 7, 55. 61. E I 15, 8. II 2, 189. A 300. capite II 3, 38. 132. 5, 92. 8, 58. capitum II 1, 27. E I 1, 76.
carbone II 3, 246. 7, 98.
carceribus I 1, 114.
cardiacus II 3, 161.
caret I 3, 66. E I 10, 40. II 2, 206. 207. A 31. 355. carentis A 261. carentia E II 2, 123. caruere II 3, 196. caruisse E I 1, 42.
Carinas E I 7, 48.

carmen A 408. carminis I 10, 66. II 6, 22. E I 19, 27. A 45. carmen E I 3, 24. II 1, 86. 258. A 129. 240. 292. carmine II 2, 94. E I 19, 31. II 1, 138. 153. 236. 2, 59. A 220. 351. carmina E I 19, 2. carminibus A 401. carmina I 10, 75. II 1, 63. 82. 5, 74. E I 13, 17. II 1, 69. 110. 185. 227. 2, 25. 91. 106. A 331. 403. 436. carminibus I 8, 19. A 91.
carnem II 4, 41. carne II 2, 29. 8, 44.
carpe II 6, 93. carpentes I 5, 95. carperet I 3, 21. carpsisse II 3, 256.
carus I 6, 70. 9, 61. E I 20, 10. carae E I 18, 74. carae (*dat.*) II 2, 104. carum II 5, 94. caro II 2, 19. carā II 4, 37. cari E I 3, 29. caris I 1, 83. carē E II 1, 238.
casas II 3, 247. 275.
Cascellius A 371.
Cassi I 10, 62. E I 4, 3.
castellum E II 2, 34.
castigator A 174.
castigauit A 294.
Castor (*mythol.*) II 1, 26. Castore E II 1, 5.
Castor (*gladiator*) E I 18, 19.
castus A 207. castis E II 1, 132.
casus I 1, 81. II 3, 292. 5, 49. casu I 6, 53. 9, 36. 74. E I 19, 18. casūs II 2, 108. 8, 71.
catellam E I 17, 55.
catelle II 3, 259.
catenam I 5, 65. catenā E I 2, 63. catenis II 7, 71. catenas II 3, 70.
cateruae E II 1, 190. cateruas I 10, 35.
cathedras I 10, 91.
Catia I 2, 95.
Catienis II 3, 61.
catillum I 3, 90. catillis II 4, 75.
catini I 3, 92. catinum I 6, 115. catino II 2, 39. 4, 77.
Catius II 4, 1. Cati (*uoc.*) II 4, 88.
Cato maior Catonis I 2, 32. E I 19, 14. A 56. Catonem E I 19, 13. Catonibus E II 2, 117.
Cato grammaticus [Catone I 10, 1.]
Catullum I 10, 19.
catulus E I 2, 67.
catus E II 2, 39.
caudae II 7, 49. E II 1, 45. caudam I 2, 45. II 3, 53. caudā II 2, 26.
Caudi I 5, 51.
caueae A 473.
cauet A 168. caueas II 1, 80. caueant A 244. caue II 3, 38. 177. 5, 75. E I 6, 32. 13, 19. caueto I 4, 85. cauebis II 7, 68. cauit II 3, 92. A 353.
cautis cole II 4, 15. caulibus II 2, 62. caules (*acc.*) I 3, 116. II 3, 125.
*cauos (†cauus) II 6, 116. *cauom (†cauum) E I 7, 33. cauo II 6, 81. cauis II 3, 173.
caupo I 1, 29. cauponibus I 5, 4.
caupona E I 17, 8. cauponā E I 11, 12. cauponas E I 5, 51.
causa I 3, 108. 6, 71. 10, 26. causae I 1, 20. causam I 7, 14. 22. E I 2, 9. 5, 9. causā I 4, 97. II 5, 30. A 338. causae E I 12, 16. 16, 43. causarum A 370. causis E I 3, 23. causas I 4, 116. 10, 28. II 5, 34. 8, 92. causis E I 7, 46.
causatur E I 14, 12.
cautus II 5, 88. 94. E I 16, 50. A 46. 267. cauta E I 1, 73. cautum I 6, 51. cautos II 6, 45. E II 1, 105.
cedo cedunt II 4, 70. cedat I 1, 119. E II 2, 174. cede E I 18, 44. cedentem II 2, 13. cederet II 1, 65. A 258. cedet II 2, 134. cessisse E I 18, 43. cesserat II 1, 31. cessisset I 7, 31.
cedro A 332.
celeberrima E I 17, 28.
celebret II 2, 61. celebrare A 287.
celer II 3, 147. celeris A 261. celerem E I 20, 25. celeres E I 18, 90.
cella II 8, 46. cellis I 8, 8.
celo celat E I 16, 24. celet I 2, 85. celent E I 15, 23. celare II 5, 104. 8, 74. celantia II 8, 28. celabitur II 4, 11.
celsi A 342.
Celsus E I 3, 15. Celso E I 8, 1. Celse E I 8, 17.
cena I 6, 116. II 8, 1. E I 5, 27. 14, 35. A 91. 376. cenae II 8, 7. cenam I 5, 70. 75. II 7, 30. E I 7, 61. 72. cenā II 2, 77. 6, 86. 104. cenarum II 4, 35. E I 19, 38. cenis II 7, 103. cenae (*uoc.*) II 6, 65.
cenacula E I 1, 91.
cenas E I 7, 70. cenat E I 6, 56. II 2, 168. cenamus II 8, 27. cenant E II 1, 110. cenem II 3, 235. cenes E I 18, 48. cenare I 4, 86. E I 5, 2. cenantīs I 5, 8. II 8, 13. cenantibus II 8, 18. cenabat E I 15, 34. cenatus I 10, 61.
censes E I 6, 5. II 2, 65. censet E I 2, 9. 6, 65. 9, 5. 17, 3. censebo E I 14, 44. census A 383.

censor I 6, 20. A 174. censoris E II 2, 110.
censum II 1, 75. E I 1, 43. censu II 3, 169. 324. E I 7, 56.
centena I 3, 15.
centum I 1, 45. 50. II 3, 23. 70. 85. 116. 6, 33. E I 6, 41. II 1, 36. 39. A 326.
centuriae A 341.
centurionibus I 6, 73.
cera II 5, 54. cerā E I 6, 62.
cerebrosus I 5, 21.
cerebrum II 3, 75. cerebri I 9, 11.
Ceres II 2, 124. Cereris II 8, 14.
cereus E II 1, 265. A 163. cerea I 8, 30. 32. cereā I 8, 43.
Cerinthe I 2, 81.
cernis I 3, 26. cernere I 2, 94.
cerritus II 3, 278.
certamen E I 19, 48. certamine E I 10, 35. A 84. certamina E I 5, 8.
certatim I 5, 17.
certo certant A 78. certes II 1, 49. certemus E I 14, 4. certare II 3, 313. E I 18, 31. 19, 11. certans II 5, 19. certantia I 10, 38. certauit A 220. certabitur II 5, 27.
certus E I 7, 75. certum (*masc.*) E I 2, 56. certum (*neutr.*) II 5, 100. 6, 27. E I 15, 28. certo I 4, 47. II 3, 49. E I 7, 58. A 158. certā II 3, 271. certi I 1, 106. certa E I 1, 36. certis (*masc.*) E II 2, 170. certis (*fem.*) A 368. certa I 4, 58. II 3, 270. certis I 6, 94. E I 6, 3. certius (*adiect.*) E I 10, 28. certē I 9, 67. II 2, 132. A 472. certius (*adu.*) II 2, 108.
ceruinam E I 2, 66.
Ceruius II 1, 47. 6, 77.
ceruix I 2, 89. ceruicem A 1. ceruice E I 2, 64. 3, 34.
*ceruos (†ceruus) E I 10, 34.
cessator II 7, 100.
cesso cessas II 3, 155. E I 2, 70. cessat E I 7, 78. A 357. cessare E I 7, 57. 10, 46. II 2, 183. cessantem E I 15, 6. cessauit E II 2, 14. cessauere E I 19, 10. cessatum E I 2, 31.
cetaria II 5, 44.
cetera (*fem. sing.*) II 8, 26. cetera (*nom. plur.*) I 1, 13. 3, 77. E II 2, 205. cetera (*accus.*) I 2, 95. 10, 5. II 6, 14. E I 1, 10. 10, 3. 50. II 1, 20. 2, 65. 131.
Cethegis E II 2, 117. A 50.
chartae I 5, 104. E I 13, 6. chartā I 10, 4. chartae A 310. chartis I 4, 36. 139. E II 1, 35. 161. chartas E II 1, 113. chartis I 4, 101. E II 1, 270.
Charybdim A 145.
cheragra II 7, 15. cheragrā E I 1, 31.
Chios E I 11, 1. 21.
Chium II 8, 48. Chii II 3, 115. Chio I 10, 24. Chium II 8, 15.
chlamydem E I 17, 31. chlamydum E I 6, 44. chlamydes E I 6, 40.
Choerilus E II 1, 233. A 357.
chorda A 348. chordā A 356. chordis I 3, 8.
chorus E II 1, 134. 2, 77. A 193. 283. choris A 204.
Chremes A 94. Chremeta I 10, 40.
Chrysippus I 3, 127. II 3, 287. Chrysippi II 3, 44. Chrysippo E I 2, 4.
cibaria I 1, 32.
cibus II 3, 153. cibum I 10, 61. II 2, 15.
Cibyratica E I 6, 33.
cicatrix I 5, 60.
ciceris I 6, 115. II 6, 84. A 249. cicere II 3, 182.
Cicirrus I 5, 65. Cicirri I 5, 52.
ciconia II 2, 49.
cicuta II 1, 56. cicutae E II 2, 53.
Cicutae II 3, 69. Cicutam II 3, 175.
cimex I 10, 78.
Cinarae E I 7, 28. Cinarae E I 14, 33.
cinctutis A 50.
cingo cinctus II 8, 10.
ciniflones I 2, 98.
cinis cinerem E I 15, 39. cineres A 471.
cippus I 8, 12.
circa II 6, 34. A 32. 132.
Circae E I 2, 23.
Circeis II 4, 33.
circiter E I 7, 47.
circum (*praep.*) I 3, 135. 6, 82. II 3, 146. 281. 4, 84. E I 1, 49 (*bis*).
circum (*adu.*) I 6, 58. II 3, 223. 8, 7. E I 3, 21. II 2, 93.
circumagi I 9, 17.
circumdata (*nom. sing.*) I 2, 99. circumdata (*accus. plur.*) I 2, 96.
circumlita E I 10, 7.
circum posuisse II 4, 75.
circumroditur E I 18, 82.
circum spectemus E II 2, 93. 94.
circum uectari I 6, 58. 59.
circumueniunt A 169.
circum uolitas E I 3, 21.
circumuolo circumuolat II 1, 58.

circus circum I 6, 113. circo II 3, 183.
cistam E I 17, 54.
citharae (*gen.*) II 3. 105. E I 2, 31. citharae (*nom.*) E I 2, 53. citharas II 3, 104.
citharoedus A 355.
cito citaret I 3, 7.
citra I 1, 107. 10, 31. II 8, 47.
citus I 10, 92. A 252. cita I 1, 8. citŏ A 335. citius I 9, 24. II 2, 80. 5, 35. E II 1, 262.
ciuica E I 3, 23.
ciuilis E II 2, 47. ciuilia I 9, 39. ciuilibus E I 1, 16.
ciuis ciuem II 5, 30. E I 15, 29. ciuibus E I 17, 33. ciuīs I 6, 34. 39. ciues (*uoc.*) E I 1, 53 (*bis*). A 460.
clamo II 1, 45. E I 19, 47. clamas II 7, 25. clamat I 1, 12. E I 17, 48. clamet I 2, 130. II 3, 57. E I 16, 36. A 460. clament II 3, 130. E II 1, 80. clamans II 3, 198. clamantibus II 3, 62. clamabit A 428.
clamor I 9, 77. clamore II 7, 35. E I 18, 53.
clarus II 3, 97. 194. E I 7, 47. II 2, 32. clarum I 5, 54. claro (*dat.*) E II 2, 1. claro I 6, 58. clarā II 7, 48. clarorum E II 1, 250. claris A 448. claros I 6, 91. claris A 289. clarē II 6, 27. E I 16, 59 (*bis*).
classem II 3, 191. classe I 2, 47. classes (*acc.*) A 64.
clatros A 473.
Claudius E I 3, 2. Claudi (*gen.*) E I 12, 26. Claudi (*uocat.*) E I 9, 1.
claudo claudere I 10, 59. II 1, 28. clausus II 7, 59. clausā I 3, 131.
claudum E I 17, 61.
clauīs II 3, 146. E I 20, 3.
clauom I 5, 36. 6, 25. 28. *II 7 10 (†clauum).
claustra E I 14, 9. II 1, 255.
Clazomenis I 7, 5.
cliens E I 7, 75. II 2, 78. clienti E II 1, 104. clientem E I 5, 31.
clitellas I 5, 47. E I 13, 8.
cliuōs E I 13, 10.
*cloacam II 3, 242.
clune II 8, 91. clunes I 2, 89. clunibus II 7, 50.
Clusinis E I 15, 9.
coactor I 6, 86.
Cocceius I 5, 28. 32. Coccei I 5, 50.
cocco II 6, 102.
cochlea II 4, 59.
coemens I 2, 9. coemptas II 3, 245.
coeo coit E I 3, 32. coeat E I 5, 25. coeant A 12. coibat A 207.
coepi I 9, 63. coepit I 9, 42. II 6, 41. E I 2, 40. 15, 27. II 1, 94. 149. 162. 2, 35. A 21. 208. coeperunt I 3, 105. 8, 28. coeperis II 3, 126. E I 20, 12.
coerces I 3, 134. coercet I 3, 79. 8, 4. II 3. 178. coercuit A 293.
cogitat E I 2, 50. A 144.
cognatā II 6, 63. cognati (*plur.*) I 9, 27. cognatorum E II 2, 136. cognatos I 1, 88. II 3, 316. cognata II 3, 280. cognatis II 3, 58.
cognitor II 5, 38.
cognomen II 2, 56. cognomen (*acc.*) I 3, 58. II 3, 26. E I 13, 9. cognomine E II 2, 101.
cognoscere E II 1, 229.
cogo cogit I 4, 127. 6, 37. E I 9, 2. A 419. cogas E II 1, 228. cogat E I 6, 51. cogere I 3, 4. E I 10, 46. coges E I 16, 75. coget A 448. cogemus I 4, 143. cogeris I 1, 72. cogi E I 2, 11. 20, 8. coactus I 4, 73.
coheres II 5, 54. coheredum II 5, 107.
cohibent II 4, 14. cohibentia E II 1, 255.
cohors E I 3, 6. cohorti E I 8, 14. cohortem I 7, 23.
Colchus A 118.
cole (*ablat.*) II 4, 15.
collega I 6, 40. conlegam E I 20, 28.
collibuisset I 3, 6.
colligis E I 12, 1. colligit II 4, 56. A 160. collige II 1, 51. E II 1, 119. collegit E I 11, 13. collectus I 4, 31. collecta E I 10, 47. collectā E I 2, 53. collectos E I 15, 15. collecta E II 2, 26.
collis colle E II 2, 68. colles E I 3, 5.
collum E I 16, 37. collo II 3, 256. colla II 7, 92.
collyria I 5, 30.
colo colunt E II 1, 7. cultus II 5, 13. culta E I 12, 13.
colonus II 1, 35. colonum II 2, 115.
Colophon E I 11, 3.
color II 1, 60. E I 17, 23. colori A 236. colores E I 6, 18. 16, 38. A 86. coloribus E I 3, 20.
colubrae I 8, 42.
columbino II 4, 56.
columbus columbi E I 10, 5.
columnae A 373. columnas E I 10, 22.

comas E II 1, 110.
comedunt E I 15, 40. comedenda E I 7, 19.
comes I 5, 2. 6, 102. II 5, 17. 6, 93. 7, 115. E I 7, 76. 17, 52. E II 2, 187. comiti E I 8, 2. comitem E I 18, 30. comites I 5, 9. 7, 25. II 3, 12.
comicus II 5, 91. comica A 89.
comis I 4, 90. 10, 41. 53. 65. II 8, 76. E II 2, 133.
commendat E I 18, 7. II 1, 261. commendes E I 18, 76. commendet E I 15, 21. commendare A 225.
commingo commixit I 3, 90.
comminuas I 1, 43.
commisceo commixta I 10, 24.
committis A 125. committere II 4, 25. committes II 7, 67. commisisse A 168. commiserit A 301. committenda E II 1, 231. commissum E I 18, 38. commissa I 3, 95. 4, 84. E I 18, 70. A 200.
commodet E I 1, 40.
commodum commoda II 8, 76. E I 14, 37. II 1, 3. A 175.
commodus E I 9, 9. II 1, 227. A 257. commoda E II 2, 70. commodius I 6, 110. II 2, 91.
commorit II 1, 45. commotus II 3, 209. commotae II 3, 278.
commune I 8, 10. communi I 3, 66. II 6, 36. E II 1, 152. communia E I 20, 4. A 128. communibus E I 10, 34. communiter E I 2, 13.
comoedia I 4, 2. 45. 10, 16. E II 1, 169. A 93. 281.
compăret I 1, 112. E II 1, 65.
compellans I 7, 31. compellor E I 7, 34. compellarer II 3, 297.
compenset I 3, 70.
comperit E II 1, 12.
compes compede E I 3, 3. compedibus E I 16, 77.
compescant E I 12, 16. compesce E I 2, 63. conpescere II 8, 63. conpesceret I 8, 31. conpescet E II 2, 122.
compilent I 1, 78. compilasse I 1, 121.
compita II 3, 26. 281. 6, 50. E I 1, 49.
complere E II 1, 217. A 205.
complurīs I 10, 87.
compono E I 1, 12. II 2, 91. componunt E II 1, 8. 2, 106. componere I 1, 103. 4, 8. 5, 29. II 1, 63. 3, 77. E I 2, 11. II 1, 251. A 35. composui I 9, 28. II 1, 3. compositum I 7, 20. E II 1, 77. compositis II 3, 110.
compos A 76.
compressis I 4, 138.
compti II 8, 70.
concedas I 3, 85. concedere I 4, 140. 143. II 3, 305. E II 2, 142. concedes E I 7, 13. concessere A 373. conceditur E I 5, 12. concedi A 369. concessā I 4, 113.
concentum E I 14, 31.
concha I 3, 14. conchae II 4, 28.
conchylia II 2, 74. 4, 30. 8, 27.
concinnus I 3, 50. 10, 23. concinna E I 11, 2. concinnior E II 1, 74.
conclaue II 6, 113.
concludere I 4, 40. conclusus I 4, 76. conclusas I 4, 19.
concordia E I 12, 19.
concredere II 6, 43.
concubitu A 398.
concurrit E II 1, 205. concurrant I 6, 43. concurritur I 1, 7.
concursus I 9, 78.
concute I 3, 35. concussa II 3, 295.
condicio II 8, 65. E I 1, 51. condicione E II 1, 152.
condio conditum II 8, 69.
conditor A 394.
condo E I 1, 12. condis E I 3, 24. condunt E II 1, 8. conderet II 7, 11. condes A 436. condet E I 6, 25. condiderit II 1, 82. 84. conditus I 5, 92. condita I 4, 89. E II 1, 140.
condoluit I 1, 80.
conducat A 195. conducere E I 1, 77. conductum II 7, 18. conducto E I 1, 92. conducti A 431. conductis I 2, 9.
conectere E II 2, 86.
confero contulerim I 5, 44. contulerit I 5, 54. conlatis A 3.
conferuesco conferbuit I 2, 71.
confestim E I 12, 9.
confice I 9, 29. confecta E II 1, 254.
confidens I 7, 7.
confusus I 8, 28. A 213. confusa E II 1, 195. confusum II 4, 67.
congero congesta I 1, 32. congestis I 1, 70.
coniunx II 5, 31. 7, 46. coniuge E II 1, 142.
coniurat A 411.
conlaudem I 6, 70.
conlegam E I 20, 28. *uid.* collega.
conlegia I 2, 1.
conlisa E I 2, 7.

conludere A 159.
conor E I 1, 19. coner II 1, 41. E I 9, 3. II 1, 81.
conpescere II 8, 63. conpesceret I 8, 31. conpescet E II 2, 122.
conplexus I 5, 43.
conportet II 3, 104. comportatis E I 2, 50.
conruget E I 5, 23.
conscire E I 1, 61.
conscius conscia I 2, 130. II 7, 60.
conscripti A 314.
consentire E I 18, 65.
conseruŏs I 8, 9. II 7, 80.
considere I 8, 7.
consilietur A 196.
consilium I 4, 133. consilium II 3, 17. 266. E I 1, 24. consilia E I 18, 33.
consistit II 4, 82. consistimus I 9, 62. consistere I 1, 107. 9, 9.
consolor I 6, 130.
conspexit E I 7, 49. conspexerit E I 6, 26. conspicitur E I 15, 46. conspectus A 228.
conspuet II 5, 41.
constantior II 7, 18. constanter II 7, 6.
constat II 4, 64. constet A 127. constare E I 14, 16.
constrictos I 6, 23.
construxerit II 3, 96. constructus I 1, 44.
consueris I 7, 34.
consuetudo I 3, 36.
consul consule I 2, 70.
consulo consulis E I 17, 1. consulit II 6, 51. E I 16, 28. consule II 3, 193. consulere II 3, 192. consulto I 10, 14.
consultor I 1, 10.
consultum consulta E I 16, 41.
consultus I 1, 17. A 369. consulti E II 2, 87. consultis E II 2, 159.
consumimus E II 2, 97. consumere II 1, 48. E I 2, 27. consumeret II 2, 92. consumet I 9, 33.
contagia E I 12, 14.
contemnas E I 1, 29. contemnat I 4, 68. E I 1, 50. contemnere I 1, 65. II 7, 85. contemni E I 15, 7. contemnēre II 3, 14. contemptum II 5, 36. contemptis I 10, 77.
contemplor I 1, 67. contemplere I 2, 91.
contendat E I 16, 37. contendere I 9, 42. E I 1, 28. 10, 26. 18, 28. contento II 7, 20. 97.
contentus I 1, 3. 118. 4, 108. 6, 96. 10, 60. 74. II 2, 110. contento I 3, 16.
conticuit E I 18, 43.
continet E I 2, 8.
contingis II 6, 52. contingit E I 2, 46. 15, 44. 17, 36. contingunt E I 17, 9. contingat E I 4, 10. contingere II 3, 110. 113. II 4, 87. A 412. continget A 51. contigit I 10, 23. II 4, 93. E II 2, 41.
continuat II 6, 108.
continuo (*adu.*) I 2, 118. 6, 29. 100. II 3, 160. 8, 29.
continuus continui E I 16, 5.
contra (*adu.*) I 1, 6. 2, 4. 30. 3, 27. 4, 38. 6, 12. II 3, 74. E I 17, 25. (*praep.*) II 3, 233.
contractatus E I 20, 11.
contractus E I 7, 12. contractae II 2, 125. contractum II 7, 61. contractā E I 5, 20. contracta E II 2, 80.
contraria I 2, 24.
contristat I 1, 36.
contudit II 7, 16. E II 1, 10. contuderit E I 8, 5.
conuenienter E I 10, 12.
conuenit I 7, 10. II 4, 71. 8, 48. conueniat E I 3, 31. conuenientia A 119. 316. conueniet E I 10, 42. A 226. conuenisse E II 1, 57.
conuentu I 7, 23.
conuerteret E II 1, 196. conuersa E I 17, 26. conuersis A 166.
conuicia I 5, 11. 7, 29.
conuictor I 6, 47. conuictore I 4, 96.
conuiua I 1, 119. 10, 80. II 2, 119. 1, 39. 6, 68. 8, 76. E I 5, 1. 7, 75. 13, 15. conuiuam II 6, 111. 7, 34. 8, 2. conuiuae II 8, 41. E II 2, 61. conuiuis II 2, 69. conuiuas I 5, 75.
conuiuatoris II 8, 73.
conuiuia E I 5, 29. II 2, 56.
coperto II 1, 68.
copia I 1, 57. II 2, 42. E I 12, 2. Copia E I 12, 29. copia E I 15, 14. 18, 110. II 2, 146.
cocto II 2, 28. *cf. quoquo.*
cor II 3, 213. cor II 3, 28. A 98.
coram (*praep.*) I 4, 74. 95. E I 17, 43. A 185. (*adu.*) I 6, 56. E I 7, 38.
Corano II 5, 57. 64.
Corinthus E II 1, 193. Corinthum E I 17, 36.
corio II 5, 83.
cornicula E I 3, 19.
cornu I 4, 34. cornu (*abl.*) I 5, 58.

II 1, 52. 2, 61. E I 12, 29. cornua I 6, 44.
cornum corna II 2, 57. E I 16, 9.
coronae E I 18, 53. coronam I 10, 49. E II 2, 96. coronā A 250. coronae A 381. coronas II 3, 256.
coronet E I 18, 64. coronari E I 1, 50.
corpus I 1, 80. II 2, 77. E I 4, 6. corporis I 2, 90. E I 20, 24. corpus I 2, 125. II 1, 9. 2, 84. 109. 7, 109. E I 1, 31. II 1, 141. corpore I 2, 43. 3, 34. 6, 67. II 3, 310. 7, 67. E I 2, 48. 6, 14. 7, 31. 8, 7. 12, 13. 17, 40.
corrector E II 1, 129.
corrige A 438. correctus E I 15, 37.
corripio correptus II 3, 257.
corrumpam I 9, 57. corruptus II 2, 9. 25. corrupta I 2, 39. corruptius I 5, 95.
corruptorem II 7, 63.
cortice I 4, 120.
Coruinus I 10, 29.
*coruŏs E I 17, 50. *coruom II 5, 56. coruorum I 8, 38. coruos E I 16, 48.
Corycio II 4, 68.
cos cotis A 304.
coturno A 280. coturni A 80. coturnis I 5, 64.
Cous Coa II 8, 9. Coo II 4, 29. Cois I 2, 101.
Crantore E I 2, 4.
cras I 6, 119. II 3, 232. 6, 35. E I 1, 86. 5, 9. 16, 33.
crassa I 3, 15. crassum A 375. crassi II 4, 52. crasso E II 1, 244. crassā II 2, 3. crassē E II 1, 76.
craterae II 4, 80.
Craterum II 3, 161.
Cratinus I 4, 1. Cratino E I 19, 1.
crebro E I 1, 7.
credibile I 9, 52.
creditor II 3, 65.
credo II 2, 90. 3, 88. 5, 87. 7, 68. credis E I 1, 42. 102. 6, 8. 14, 20. 16, 15. 18, 106. 19, 1. II 2, 159. credit E II 1, 67. A 296. credam E I 8, 11. credas II 2, 72. 112. E I 16, 19. 18, 13. II 1, 101. credat I 5, 100. II 7, 65. crede I 7, 35. II 1, 53. 3, 52. 75. 232. 6, 93. E I 4, 13. 9, 13. credite E I 17, 61. A 6. credere I 2, 19. E I 1, 48. 7, 61. II 1, 214. credebat II 1, 31. E II 2, 129. crederet I 6, 80. credidit II 3, 91. crediderim E I 2, 5. crediderit E I 18, 65. creditur II 4, 21. E II 1, 168. credi A 339.
creo creandis E I 2, 44.
crepidas I 3, 127.
crepo crepat II 3, 33. E I 7, 84. crepent A 247.
crescit E I 1, 80. II 2, 101. crescere E II 1, 107. crescentem II 5, 98. crescent II 5, 44. creuit II 4, 15. creuere A 216.
cretā II 3, 246.
crimine II 3, 278. E I 7, 56. A 262. crimina I 3, 61. E I 18, 80.
Crispinus I 4, 14. Crispini I 1, 120. II 7, 45. Crispinum I 3, 139.
critici E II 1, 51.
crocum E II 1, 79. croco II 4, 68.
Croesi E I 11, 2.
cruciet I 10, 78. cruciauerit I 2, 22.
crudeles E I 17, 61. crudelior II 8, 61.
crudi E I 6, 61. crudis I 5, 49.
cruentus II 5, 15. cruento E II 1, 150. cruentis II 3, 223.
cruminā E I 4, 11.
cruor I 8, 28. cruoris A 476. cruorem II 3, 275.
crus I 2, 81. crus I 6, 27. crus (*uoc.*) I 2, 92. crure I 2, 102. E I 17, 59. cruribus I 2, 131. cruribus I 3, 47.
crustula I 1, 25. II 4, 47.
crux cruce I 3, 82. II 7, 47. E I 16, 48.
cubilia I 3, 100.
cubital II 3, 255.
cubitum II 4, 39. cubito II 5, 42.
cubo cubat I 9, 18. E II 2, 68. cubans II 6, 110. cubantis II 3, 289.
cucullum I 7, 31.
culices I 5, 14.
culinae II 5, 80. culinam I 5, 38. 73.
culmo II 2, 124.
culpa E I 18, 79. culpae E I 9, 10. A 31. culpam A 267. culpā II 2, 123. 6, 7. E I 1, 61. 14, 13.
culpo culpabit A 446. culpante I 4, 82. culpatur I 2, 11. culpantur II 3, 7. culpari I 4, 25.
cultello E I 7, 51.
culter cultro I 9, 74.
cultor A 117.
cultura E I 18, 86. culturae E I 1 40.
cultūs II 2, 66. cultum II 3, 323. cultu E II 2, 123.
culullis A 434.
cum (*praep.*) I 1, 58. 2, 57. 58 (*bis*). 3, 70. 4, 5. 50. 52. 66. 81. 105. 5, 81. 6, 117. 118. 7, 5. 17. 20. 8, 25.

41. 42. 50. 9, 43. 10, 49. 85. II 1, 73. 76. 2, 17. 96. 115. 117. 122. 3, 25. 58. 112. 229 (*bis*). 4, 73. 74. 5, 8. 7, 9. 35. 67. 8, 14. 21. 90. E I 2, 24. 35. 6, 18. 36. 7, 13. 10, 21. 13, 15. 14, 40. 15, 19. 18, 33. II 1, 5. 25. 132. 142. 203. 246. 268. 2, 93. 110. 179. 206. A 145. 260. 358. 375. (*suffix.*) I 1, 102. 3, 57. 4, 137. 9, 43. 68. II 1, 51. 2, 7. 70. 3, 198. 224. 260. 5, 82. 7, 112. E I 1, 97. 6, 68. 7, 62. 70. 14, 20. 18, 30. II 1, 68. 87. 2, 3. 23. 76. 145. A 153. 175.

cum (*coniunctio*) I 10, 33. (*c. indic.*) I 1, 104. 114. 2, 71. 114. 116. 122. 3, 87. 97. 99. 4, 89. 133. 5, 20. 6, 7. 108. 8, 2. 17. 9, 21. 10, 28. 55. II 1, 18. 23. 62. 2, 5. 14. 43. 98. 3, 30. 61. 72. 73. 90. 131. 199. 202. 211. 212. 213. 258. 272. 274. 277. 303. 5, 99. 6, 101. 111. 7, 53. 71. 95. 96. E I 1, 97. 108. 4, 16. 9, 2. 5. 10, 17. 15, 4. 18. 43. 16, 30. 55. 59. 64. 18, 40. 82. 84. 20, 8. 19. II 1, 205. 220. 221. 223. 224. 226. 261. 2, 103. 161. A 16. 96. (*c. coni.*) I 1, 32. 38. 86. 92. 2, 31. 67. 3, 21. 25. 60. 121. 4, 11. 22. 107. 112. 113. 125. 5, 59. 9, 6. 10. 12. 10, 25 (*bis*). 28. 31. II 3, 37. 262. 286. 318. 4, 4. 6, 88. 7, 40. 65. 8, 29. E I 1, 104. 6, 25. 12, 14. 15, 40. 16, 69. 18, 50. 20, 19. II 1, 1. 81. 209. 2, 153. A 56. 253. 331.

Cumas E I 15, 11.

cumeram E I 7, 30. cumeris I 1, 53.

cuminum E I 19, 18.

(quo)cumque E I 1, 15.

cunctetur I 2, 122.

cunctum II 3, 63. cuncti E II 1, 81. cuncta E I 11, 4. cunctos I 4, 87. cuncta II 4, 8. 90. E I 7, 34. 12, 11. 18, 96.

cunnus I 3, 107. cunni I 2, 36. cunnum I 2, 70.

cupido E I 18, 98. cupidine I 1, 61. E I 1, 33. cupidinibus I 2, 111. II 7, 85.

cupidus E I 2, 24. A 165. cupido II 1, 44. cupidum II 1, 12. 2, 98. E II 2, 156. cupidē E II 1, 100.

Cupiennius I 2, 36.

cupio I 9, 5. cupis I 9, 14. E II 2, 148. cupit I 5, 100. E I 2, 51. A 29. 465. cupimus I 3, 56. cupiam I 9, 53. cupiat I 6, 31. E I 6, 12. cupiens II 6, 86. 7, 1. 27. E I 6, 10. II 2, 35. cuperem E II 1, 257. cupiet E I 16, 65. II 2, 109.

cupresso A 332. cupressum A 19.

cur I 1, 53. 2, 7. 3, 26. 77. 126. 4, 70. 5, 68. 7, 34. II 1, 41. 2, 7. 103. 104. 3, 160. 187. 193. 7, 104. E I 1, 70. 2, 5. 37. 8, 10. 9, 7. 17, 17. 19, 35. II 2, 183. A 22. 55. 87. 88. 450. 470.

cura II 4, 93. 5, 36. E I 10, 18. 14, 6. II 1, 151. A 330. curae I 6, 34. 8, 18. II 4, 8. E I 3, 30. curam I 6, 32. II 4, 48. 85. 7, 114. E I 2, 31. 4, 12. 5, 13. II 1, 216. curā II 5, 99. A 261. curarum E I 3, 26. curis E II 2, 83. curus I 2, 110. E I 2, 49. 11, 25. 15, 19. 18, 101. II 2, 66. A 85. curis E II 2, 136.

curatoris E I 1, 102.

Curiis E I 1, 64.

curo II 3, 19. E I 1, 11. 3, 6. curas E I 14, 28. 16, 17. 18, 60. curat E I 17, 58. II 2, 182. A 98. 297. curem A 35. cures E I 1, 47. 12, 15. 17, 5. curet A 460. 461. cura II 6, 38. curare I 6, 37. II 5, 38. E II 1, 51. curantem E I 4, 5. curabis A 133. curarier E II 2, 151. curandi E I 2, 39. curandā E I 2, 29. curatus E I 1, 94. curatā E I 4, 15. curata II 2, 80.

curris E I 1, 45. currit II 3, 238. currunt I 1, 30. 2, 24. E I 11, 27. currat I 10, 9. currere I 1, 91. 8, 47. 10, 1. II 6, 113. currente A 22. currentia E I 3, 4. currebat I 3, 10. II 3, 282. curreret II 3, 147. curres E I 2, 34.

curru I 6, 23. E I 16, 7. II 1, 177. currūs I 1, 114.

cursitat II 6, 107.

cursum (†quorsum) *II 3, 201. A 67. cursu II 5, 78. E I 18, 51. A 412.

Curtillus II 8, 52.

curto curtabit II 3, 124.

curtus curto (*abl. m.*) I 6, 104. curtis (*dat. m.*) I 9, 70.

curule E I 6, 53.

curuo curuat II 4, 41.

curuos curuo E II 2, 44.

cuspide II 1, 14.

custodia E I 1, 22.

custodis II 3, 123. 151. custodiet II 1, 40.

custos I 6, 81. II 6, 15. E I 1, 17. A 239. custodis 4, 118. custodem

E II 1, 255. custode E I 16, 77. A 161. custodes I 2, 98. 4, 16.
cutem A 476. cute E I 2, 29. 4, 15. 18, 7.
cyatho (*abl.*) I 1, 55. 6, 117.
cyclicus A 136.
Cyclopa I 5, 63. E II 2, 125. Cyclope A 145.
Cynicum E I 17, 18.

D.

Dacis (*abl.*) II 6, 53.
Dama II 5, 101. 7, 54. Damae (*gen.*) I 6, 38. Damae (*dat.*) II 5, 18.
Damasippus II 3, 64. Damasippi II 3, 65. Damasippe II 3, 16. 324.
damnabis II 3, 279. damnati II 3, 86.
damnosa (*nom. fem.*) E I 18, 21. II 1, 107. damnosē II 8, 34.
damnum E I 16, 56. damno I 2, 52. damnum II 3, 300. E I 10, 28. damno II 2, 96. damnis (*dat.*) E I 17, 57. damnis (*abl.*) E I 7, 88.
dapis II 6, 89. E I 17, 51. dapes (*acc.*) II 6, 108. A 198. dapibus II 6, 67.
*Dauŏs (†Danus) II 5, 91. Daus II 7, 2 (*bis*). 100. A 237. *Dauom (†Dauum) II 7, 46. Dauo I 10, 40.
de I 1, 13. 55. 69. 4, 94. 102. 5, 28. 6, 39. 10, 55. II 3, 49. 238. 5, 82. 6, 36. 53. 71. 104. 8, 3. 46. 81. E I 1, 105. 2, 32. 4, 16. 7, 88. 14, 7. 34. 16, 19. 55. 17, 43. 18, 15. 68. [91.] II 1, 245. 2, 55. 191. 212. A 243. 257. 327. 337.
deae (*nom.*) II 3, 16.
debes E I 3, 30. debet E II 1, 37. debemus I 3, 43. debent I 5, 46. debeat A 312. debentibus (*dat.*) E I 1, 21. debentia A 43. debebat I 9, 37. debetur I 6, 88. debemur A 63.
debitor I 3, 86.
decantata E I 1, 64.
decede E II 2, 213. (*decedite I 1, 18 Vsener.) decedere E II 2, 152. decedentia E I 6, 3. decedet II 4, 53. decessit A 378.
decem I 3, 12. II 3, 69. E I 18, 25.
decembri II 7, 4. Decembrīs E I 20, 27.
decenter A 92. decentius E II 2, 216.
decerpere I 2, 79.
decet II 4, 26. E I 18, 30. decent E I 7, 44. A 106. deceat E I 6, 62. 17, 2. A 308. decens E I 1, 11. decentem †A 92. decebit II 4, 65. E I 17, 26. decuit E I 17, 23. decuere E I 14, 32.
decidit I 2, 42. E I 14, 29. II 1, 36. A 458.
deciens I 3, 15. *II 3, 237 (†decies). 240. A 294. 365.
decipit E I 19, 17. decipiunt I 3, 39. decipimur A 25. deceptus I 2, 65. E I 18, 79. decepta I 1, 61. deceptum II 2, 30.
decīsa (*acc.*) E I 7, 59. decisis E II 2, 50.
Decius Decio I 6, 20.
declamas E I 2, 2.
decor A 157.
decorat E I 6, 38. 7, 6. decorari E II 1, 266.
decorus decora I 2, 87. decorum E II 1, 73. decorum I 8, 21. decorā E I 16, 45. decoris II 7, 41. decorum (*adu.*) E I 7, 27.
decurrere E I 7, 74. decurrens II 1, 32.
decus II 3, 95. decus (*acc.*) E I 17, 42. A 286.
dedecorant E II 1, 245.
dedecus I 4, 51. dedecus II 2, 96. dedecori I 2, 53.
deditus II 3, 105.
deducis A 129. deducit A 110. deducam I 1, 15. deducam I 9, 59. deduxit E I 2, 48. deduci II 1, 4. deducti A 244. deducta E II 1, 225.
defendis II 7, 26. defendit I 4, 82. defendas I 4, 95. defendat A 194. defendere I 3, 14. II 5, 34. A 442. defendens II 2, 17. defendente I 10, 12. defendam I 6, 92.
defensor II 5, 30. [defensore I 10, 2.]
defer E I 12, 23. detulerit E I 16, 34. deferor E I 1, 15. deferar E II 1, 269. delatis I 4, 22.
deficit E I 11, 30. deficiunt II 1, 13. E I 15, 43. A 27. deficiente E I 4, 11. deficient II 3, 153.
defigo defixis E I 6, 14.
defingit I 10, 37.
defluit I 3, 31. defluat E I 2, 42. defluxit E II 1, 158.
defodiet E I 6, 25. defossā I 1, 42.
defricuit I 10, 4.
defuncta E II 1, 22.
defundit E I 12, 29. defundere II 2, 58. defudit †E I 12, 29.
dehinc I 3, 104. A 144.
deicere I 6, 39. deiecit I 3, 91. E II 2, 30. deiecerit A 462.

dein I 3, 101. 5, 97.
deinceps II 8, 80.
deinde I 5, 37. 6, 119. II 8, 85.
delassare I 1, 14.
delectat II 1, 28. 8, 17. E I 17, 7. delectant I 3, 40. delectet I 1, 57. II 3, 249. delectent E II 2, 127. delectare A 333. delectauere E I 10, 30. delector E I 16, 32. delectatur E II 2, 59. delectandum E II 1, 155. delectando A 344.
delere A 389. 440. delenda (*acc.*) E II 1, 69.
deliciis E I 6, 31.
delictum A 442. delicta (*nom.*) A 347. delicta (*acc.*) I 3, 79. 141.
deligo delecta II 8, 32.
deliquit I 3, 84.
delirant E I 2, 14. deliret E I 12, 20.
delirus II 3, 107. E II 2, 126. delira II 3, 293. delirum II 5, 71.
delitigat A 94.
Delphi Delphis A 219.
delphinum A 30.
delubra I 6, 35.
deludet II 5, 56.
demens I 6, 97. 10, 74. II 3, 133. 303 (†manibus). dementem II 3, 135.
demeteret I 2, 46.
Demetrius I 10, 79. Demetri (*uoc.*) I 10, 90.
Demetrius seruos Demetri (*gen.*) E I 7, 52.
demitto I 9, 20. demittit E I 16, 64. demittere I 5, 103. E II 1, 175. A 461. demisit I 6, 28. II 7, 60. demissus I 3, 57. demissa I 2, 99. demissum II 5, 63. demissā I 2, 95. demissa A 180. demissis I 2, 25.
demo E II 1, 46. demas E I 20, 22. deme E I 18, 94. demere E I 2, 38. demptus E II 2, 140.
Democritus E II 1, 194. A 297. Democriti E I 12, 12.
demoueat I 1, 39.
demum I 5, 23.
dena E II 2, 33.
denarrat II 3, 315.
denique I 1, 92. 106. 2, 133. 3, 34. 76. 4, 80. 5, 68. E I 1, 107. 7, 68. 13, 3. 18, 54. II 2, 58. 127. A 23. 267.
denormat II 6, 9.
dentem II 1, 77. dente I 6, 33. 8, 42. II 1, 52. 55. 6, 87. E I 18, 82. II 1, 151. dentes (*acc.*) I 8, 48. dentibus E I 18, 7. II 2, 29.
depellere II 5, 78. depulit E I 10, 38.
deperdat I 4, 32. deperdere I 2, 61.
deperiit E II 1, 40.
deponas II 5, 26. depone E I 18, 47. deponere I 1, 42. E I 1, 35. deponuntur II 6, 46. depositum (*masc.*) I 6, 25. E I 9, 12.
deposco I 2, 70.
deprenderis II 7, 43. deprendi I 2, 134. deprensa I 2, 131. deprensi I 4, 114.
depromere E I 1, 12.
depugis I 2, 93.
depugnare E II 1, 184.
dequoqueretur II 1, 74.
deridet II 3, 53. E II 1, 263. derisum A 452.
derisor II 6, 54. E I 18, 11. A 433.
desaeuit E I 3, 14.
descendat A 387. descendere I 2, 34. E I 20, 5. descendet E I 7, 11. descendi E I 9, 11.
describat II 1, 15. descripsi II 3, 34. describitur A 18. describi I 4, 3. E II 1, 154. descripta II 1, 33. descriptas A 86.
deserat E I 20, 10. deserere A 287. deseret A 41. deseruit E I 16, 67. deserta (*nom. fem.*) E II 2, 118. deserta (*acc.*) E I 14, 19. desertior E I 11, 7.
desiderium (*acc.*) E I 14, 22.
desidero desideret A 153. desideror E I 7, 2.
desidia II 3, 15.
desiliat I 2, 130. desilies A 134.
desinat A 4. desine I 2, 78. II 3, 323. E I 18, 30.
desipit II 3, 211. E I 20, 9. desipiant II 3, 47.
desistam I 9, 58. desistant I 3, 3.
desperat A 150. desperes E I 1, 30.
destinet II 3, 83. 217.
destringere II 1, 41.
desum I 4, 134. dest E I 12, 24. desunt E I 1, 58. desis II 5, 89. desit II 3, 123. E II 2, 52. dero I 9, 56. II 1, 17. derit II 2, 98.
desumpsit E II 2, 81.
desurgat II 2, 77.
deterior II 8, 44. deterius I 5, 67. deterrima I 5, 7. deterius I 10, 90. E I 10, 19.
detero detereret I 10, 69.
deterreret I 4, 112. deterruit A 392.
detinet E I 5, 28.
detorseris II 2, 55. detorta A 53.

detrahere I 10, 48. II 1, 64. detrahet E I 16, 34. detractam II 3, 239.
detrimenta E II 1, 121.
deuēnit E I 6, 27.
deuersoria E I 15, 10.
deuinctior I 5, 42.
deuites E I 1, 44.
deuolet II 5, 11.
deuouet II 3, 219.
deus I 1, 15. 8, 3. II 7, 24. 8, 62. E I 11, 22. 16, 78. II 2, 188. A 191. 227. 464. dei A 239. deum I 8, 3. di I 4, 17. II 3, 16. 191. 6, 4. 54. 8, 75. E I 4, 6. 7. 18, 108. II 1, 138. 2, 152. A 373. deorum I 6, 35. II 3, 295. E II 1, 6. A 83. 391. deūm II 2, 104. 6, 65. dis II 3, 123. 284. 6, 22. deos I 5, 101. 102. 7, 33. II 6, 52. E I 7, 94. 16, 58. A 200. dis II 3, 8.
dexter II 3, 38. dextera II 1, 54. E II 1, 205. dextra I 8, 4. dextro I 2, 125. dextram E I 6, 51. 7, 94. dextrum E I 16, 6. dextro II 1, 18. dexterius I 9, 45.
dextrorsum II 3, 50.
Diana A 454. Dianae (*gen.*) A 16.
diaria E I 14, 40.
dicacis I 4, 83. dicacīs A 225.
dico I 2, 48. 5, 57. II 3, 323. 5, 23. dicis II 7, 31. E I 14, 10. dicit E I 2, 4. 17, 48. dicunt E II 1, 51. A 431. dicam E I 4, 2. A 272. dicas I 1, 55. 3, 121. E I 11, 25. 16, 11. 18, 68. dicat I 1, 15. 22. 118. 3, 19. 127. E I 16, 26. 46. 17, 60. A 43. 155. 326. dic I 1, 49. II 3, 6. 5, 22. 108. 7, 92. 8, 4. E I 1, 62. 7, 60. 8, 3. 16, 31. A 141. dicere I 1, 24. 5, 87. 6, 52. 9, 10. 10, 84. II 1, 11. 3, 190. 7, 1. E I 16, 73. II, 1, 67. 106. 252. A 128. 334. dicentis A 112. diceret I 2, 69. E I 15, 37. dicam I 9, 69. II 2, 8. 3, 66. 160. 5, 59. 84. A 463. dices II 7, 21. E I 20, 7. A 385. dicet E I 8, 15. 15, 13. A 450. dixi I 10, 1. 50. II 5, 23. E I 9, 7. 19, 43. II 2, 20 (*bis*). dixit I 10, 77. E I 1, 84. 16, 59. II 1, 206. dixere I 6, 55. dixeris I 4, 41. II 3, 220. 6, 39. A 47. dixerit II 5, 97. 7, 37. dixisse II 3, 161. 170. A 328. 416. dixero I 4, 104. dixerit II 3, 298. dicitur II 3, 256. E II 1, 57. A 276. dicuntur A 434. dicatur I 2, 5. 3, 49. 83. dici E I 16, 32. 18, 8. A 43. dicendum E II 1, 155. dicenda E I 7, 72. 19, 8. dicende E I 1, 1. *dictu's (= dictus es) II 8, 2. dictus II 2, 134. A 393. 394. dicta est E II 2, 18. dictum (*nom.*) II 2, 56. dictum E I 19, 32. dictum A 367. 449. dicte E I 1, 1. dicto II 2, 80. dictae A 403. dicta E I 15, 6. A 335. dictis II 7, 78. dictu A 107. *dictum* dicto A 273. dicta II 6, 97. A 112. 247. dicta E I 5, 25. dictis I 4, 121.
dictitet E I 16, 22. II 1, 27.
dicto dictant E II 1, 110. dictet E I 6, 50. dictare E II 1, 71. dictantis II 3, 76. dictabam E I 10, 49. dictabat I 4, 10. dictari I 10, 75. dictata E I 1, 55. 18, 13.
didit II 2, 67.
diducere I 10, 7. A 326.
dies I 5, 20. E I 1, 20. 5, 10. II 1, 34. A 293. diei (*gen.*) I 9, 35. diem I 3, 18. 6, 128. II 2, 83. 6, 26. 47. E I 2, 35. 4, 13. die II 1, 4. 3, 291. 8, 3. dierum II 2, 60. 3, 124. dies I 1, 76. E I 2, 30. 7, 1. diebus I 3, 16. II 3, 143. A 210. 232.
differs E I 2, 39. differt I 4, 48. II 3, 166. differat A 44. differ E I 11, 23. differre II 3, 251. A 236.
differtum I 5, 4. E I 6, 59.
difficilis A 173. difficile A 128. difficilem II 5, 90. difficile I 10, 22. difficilīs I 9, 56.
diffindere II 1, 79. diffissā I 8, 47.
diffundit E I 3, 8. diffundere I 5, 10. diffusa (*acc.*) E I 5, 4.
Digentia E I 18, 104.
digito (*abl.*) II 8, 26. digitis (*abl.*) A 274.
dignor E I 19, 40. digner E II 2, 86.
dignus I 3, 24. 4, 3. A 191. 436. digna II 2, 40. E I 10, 48. dignum (*nom.*) E I 4, 5. dignum I 3, 119. II 1, 85. E I 7, 24. 9, 4. 18, 78. dignam A 283. dignum (*neutr.*) II 3, 4. 6. E II 1, 216. A 138. digni E I 6, 63. A 24. digna (*nom.*) I 10, 72. dignis E I 7, 22. dignos I 4, 25. 6, 51. digna A 183. dignis A 91. digne E II 1, 164. dignius II 7, 47.
dilapsus I 10, 68. dilapso I 5, 73.
dilator A 172.
diligit E I 1, 72. II 1, 260. dilecti (*nom.*) E II 1, 247.
dilucesco diluxisse E I 4, 13.
diludia E I 19, 47.
diluit II 3, 241. diluta II 2, 16.

ein I 3,
incepe
inde I
lassare
lectat
lecta
I 3,
elect
O, 30
tatu
II 1,
lere
E II
elic
elic
347

dirum E I 1, 100.
dirus diram E II 1, 10. dira I 9, 31
discedo E II 2, 99. discedit I 5, 23
discedunt II 7, 37. discedat I
17. discedite I 1, 14. discedere I
9, 8. E I 7, 25. 14, 15. discedas
E I 10, 7. discessit E I 10, 37.
discerpta II 8, 86.
discincta I 2, 132. discincti II 1, 73.
discipularum I 10, 91.
discit E II 1, 262. discunt A 326.
disco E I 17, 3. discite II 2, 4. A
HH. discordet E II 1, 133. discet II
3, 209. didici I 5, 101. A 418. didi-
cit E II 1, 115. A 312. 415. didi-
cere E II 1, 86.
discolor E I 18, 4.
discomonuit E I 1, 99. 14, 18.
Discordet E II 1, 185. 2, 194.
discordia I 4, 60. discordia I 7, 15.
discors II 3, 174. E I 12, 19. A 374.
discrepat I 6, 92. II 3, 108. discre-
pet E II 2, 194. A 152 discrepuit
A 219.
discus II 2, 13. disci A 380. disco
II 2, 13.
disertus E I 19, 16. diserti A 370.
disertum E I 5, 19.
disiecti I 4, 62.
disiunctum E I 14, 28.
dispar E I 18, 8. 19, 29. disparibus
I 7, 16.
dispensare I 2, 75.
dispeream I 9, 47.
displicet E I 19, 47.
displosa I 8, 46.
disquirite II 2, 7.
dissentis II 1, 79. dissentire E II
2, 61.
dissidet E I 1, 96.
dissignat E I 5, 16.
dissignatorem E I 7, 6.
dissiluit E I 18, 42.
dissimilis I 4, 112. dissimilem II 3,
313. 8, 28. dissimile I 6, 49. dissi-
miles E I 10, 3.

Domuna A 146. Domus I 7, 4.
Dionyse I 3, 92.
dirut E I 1, 100.
dirus diram E II 1, 10. dira I 9, 31
discedo E II 2, 99. discedit I 5, 23
discedunt II 7, 37. discedat I
17. discedite I 1, 14. discedere I
9, 8. E I 7, 25. 14, 15. discedas
E I 10, 7. discessit E I 10, 37.
discerpta II 8, 86.
discincta I 2, 132. discincti II 1, 73.
discipularum I 10, 91.
discit E II 1, 262. discunt A 326.
disco E I 17, 3. discite II 2, 4. A
HH. discordet E II 1, 133. discet II
3, 209. didici I 5, 101. A 418. didi-
cit E II 1, 115. A 312. 415. didi-
cere E II 1, 86.
discolor E I 18, 4.
discomonuit E I 1, 99. 14, 18.
Discordet E II 1, 185. 2, 194.
discordia I 4, 60. discordia I 7, 15.
discors II 3, 174. E I 12, 19. A 374.
discrepat I 6, 92. II 3, 108. discre-
pet E II 2, 194. A 152 discrepuit
A 219.
discus II 2, 13. disci A 380. disco
II 2, 13.
disertus E I 19, 16. diserti A 370.
disertum E I 5, 19.
disiecti I 4, 62.
disiunctum E I 14, 28.
dispar E I 18, 8. 19, 29. disparibus
I 7, 16.
dispensare I 2, 75.
dispeream I 9, 47.
displicet E I 19, 47.
displosa I 8, 46.
disquirite II 2, 7.
dissentis II 1, 79. dissentire E II
2, 61.
dissidet E I 1, 96.
dissignat E I 5, 16.
dissignatorem E I 7, 6.
dissiluit E I 18, 42.
dissimilis I 4, 112. dissimilem II 3,
313. 8, 28. dissimile I 6, 49. dissi-
miles E I 10, 3.

dirus I 1, 3. 31
dirum E I 1, 100.
dissidet E I 1, 96.
dissignat E I 5, 16.
dissignatorem E I 7, 6.
dissiluit E I 18, 42.
dissimilis I 4, 112. dissimilem II 3,
313. 8, 28. dissimile I 6, 49. dissi-
miles E I 10, 3.

diuitibus
ditior I 1, 44. 3, 91. 3
diuid I 3, 114. diuida E
diuidere I 7, 13. diuidit E
diuisimae I 5, 5. diuisse
diuisos II 8, 78.
diuiduo E I 17, 49.
diuinare II 5, 60.
diuinus diuina I 9, 30. 4 213. E
nae (gen.) II 2, 79. diuina II 2,
diuinis (dat.) I 6, 114. 3 400
nior I 4, 13.
diuitiae E I 12, 6. II 1, 204. 2, 15
diuitiarum E I 5, 8. diuitias II 2,
96. diuitias II 2, 101. 5. 22. 2, 15
E I 4, 7. diuitiis II 6, 74. E I 7, 36.
diurnā II 7, 17. A 269. diurnos E II 2, 79
19, 11. A 209. diurno E I
diuos A 114. *diuom (†diuum) (gen.
I 3, 117. diuos II 3, 176. 206. 4.
88. A 83.
dius dia I 2, 32.
do I 2, 126. das II 2, 94. 3, 253. E
I 7, 4. II 1, 125. 2, 162. dat I 1,
89. 2, 124. 6, 16. E I 5, 10. damus
I 3, 58. E II 1, 221. A 11. dant I
1, 25. dem E II 2, 63 (bis). des I
4, 44. II 3, 259. 4, 5. E II 2, 16.
det †I 2, 124. E I 18, 112 (bis).

3, 191. 8, 76. da E I 16, date E I 17, 48. dare I 2, II 3, 85. 4, 76. 84. E I 6, 12. II 1, 115. A 143. 398. ntis E II 1, 246. dante E I dabat I 8, 13. E I 18, 32. 2, 52. dabis I 4, 105. E I abit II 5, 57. 66. E I 6, 53. 24. A 54. daturus II 6, 56. , 161. daturas I 8, 29. dedit 1. 43. 65. 5, 98. 9, 60. II 2, .. 3, 197. 297. 6, 86. E I 16, 2, 82. A 83. 323. dedĕrunt , 7. dederim I 4, 39. 10, 5. rit I 1, 2. dedisses I 3, 15. sset E II 1, 133. datur I 4, E I 1, 32. II 2, 175. detur I 5. dentur II 8, 82. dandus A . danda II 3, 82. dabitur II 5, A 51. data A 264. dati E I 1, . datum II 2, 31. dato A 21. is I 1, 11. E II 2, 192.
eo II 3, 81. doceat I 1, 91. 6, . doce E I 17, 16. docentem E 20, 17. docebo II 3, 63. A 306. ocui E I 13, 1. docuit II 2, 50. , 45. 8, 31. A 280. docuere A 288. oceri E II 2, 41. docendus E I 14, 0. 17, 3. docendum (*masc.*) I 6, 76. loctus I 10, 19. 52. II 4, 19. 7, 13. 68. E II 1, 82. A 68. docti E II 1, 56. doctum II 4, 3. A 318. 474. docte II 1, 78. 4, 88. E I 19, 1. doctā E II 1, 135. docti I 9, 7. E II 1, 117. doctos I 10, 87. E I 18, 96. doctior I 9, 51. doctius E II 1, 33. doctissimus I 5, 3. [10, 8.]
docilis II 3, 34. docilis (*fem. nom.*) II 2, 52. docilem E I 2, 64. dociles A 336.
Docilis E I 18, 19.
†doctor II 7, 13. doctores I 1, 26. doctores I 6, 82.
doctrina E I 18, 100.
documentum I 4, 110.
dolet A 95. doleat I 1, 75. E I 6, 12. dolentis E I 14, 7. dolentīs E I 2, 53. dolentibus A 432. doluere II 1, 67. E II 1, 150. doliturus I 10, 89. dolitura I 2, 112. dolendum A 102.
dolo dolat I 5, 23.
dolor I 9, 32. E I 2, 60. dolorem E I 1, 34. dolore I 2, 39. II 3, 29. E I 2, 55. doloribus E I 17, 57. dolores I 2, 109. II 3, 263. 288.
dolosa II 5, 70. doloso (*dat.*) II 5, 3.
dolus dolo I 6, 90. dolis (*abl.*) E I 2, 15.
domesticus I 6, 128. domestica (*acc.*) A 287.
domina I 5, 55. dominae (†domini) (*gen.*) I 5, 67. dominā E I 2, 25.
dominantia A 234.
dominus II 2, 92. 3, 113. 286. 7, 75. 93. 8, 93. E I 18, 74. domini †I 5, 67. E I 2, 48. domino II 6, 14. 7, 3. 66. dominum E I 6, 46. 10, 40. 16, 10. II 2, 162. domino II 5, 12. dominos E II 2, 174.
domitor E I 2, 19.
domo domari E II 1, 12.
domus I 2, 129. 9, 49. II 6, 114. E I 2, 47. 51. 6, 45. 10, 23. 16, 44. domūs (*gen.*) II 5, 108. 6, 88. E II 2, 199. domo E I 10, 13. domum I 5, 38. 6, 114. II 3, 230. 5, 6. 37. E I 7, 68. 15, 24. domo II 6, 98. 102. E I 7, 53. 9, 4. II 1, 104. domi I 1, 67. II 3, 232. 5, 31. E I 5, 3. 6, 44. 19, 36. 20, 23. II 1, 230. domos II 3, 24. E II 1, 150. domibus II 6, 71.
donec I 3, 103. 5, 21. II 1, 73. 2, 50. 5, 96. E I 10, 35. 16, 23. 18, 42. 63. 20, 10. II 1, 148. A 155.
dono donat I 2, 56. II 5, 60. E I 6, 37. 7, 20. 80. 18, 111. donant A 250. dones II 3, 167. donet E I 18, 100. donent II 3, 17. donabat E I 15, 32. donarent E II 2, 152. donare II 3, 172. A 426. donandi II 5, 79. donaris A 426. donasset I 5, 65. donari E I 12, 3. donatus E II 1, 267. donata E II 1, 181. donatum E I 1, 2. donata E I 7, 39.
donum dono E I 7, 18. dona (*acc.*) E I 6, 7. 7, 43. II 1, 243. donis E II 2, 32.
dormis II 3, 234. dormire I 5, 17. II 1, 7. E I 2, 30. II 2, 54. dormiet E I 18, 34. dormitum I 5, 48. 6, 119. E I 7, 73.
dormitat A 359. dormitabo A 105.
dorso I 9, 21. II 6, 91. E I 10, 38.
dos doti I 2, 131. dote I 4, 50. E I 6, 36.
Dossennus E II 1, 173.
dotalibus E I 6, 21.
dragmis II 7, 43.
dubitem E II 1, 80.
dubius I 9, 40. dubiae E I 18, 110. dubiā II 2, 77. dubios II 2, 108.
ducenta I 6, 42. ducentos I 3, 11. 4, 9. 10, 60. ducentis II 3, 61.
duco I 6, 62. ducit I 10, 44. II 2, 35. E I 1, 93. 6, 57. II 1, 75. A 31.

ducimus E II 2, 202. ducunt E II 1, 83. ducat E I 1, 9. 18, 20. ducere II 4, 89. 6, 62. E I 2, 31. 10, 48. A 318. 396. 427. ducent A 451. duceret E I 3, 27. II 1, 240. duxit II 1, 66. E I 20, 28. ducor II 7, 102. duceris II 7, 82. duci II 7, 38. A 376. ducendus I 6, 101. ducenda I 6, 104. ductus E I 17, 52.
dudum *uid.* iamdudum.
duello E I 2, 7. II 2, 98. duella E II 1, 254.
dulcis I 3, 69. 4, 135. dulcis E I 18, 86. dulce E I 18, 102. II 1, 103. dulcis E I 1, 51. dulci E I 4, 8. dulcem II 3, 199. dulce E I 7, 27. II 2, 9. dulcis (*uocat.*) E I 7, 12. dulci II 4, 64. A 343. dulces I 3, 139. E I 16, 15. 19, 5. dulcia II 2, 75. A 99. dulcia II 5, 12. E I 11, 23. dulcior II 4, 16. dulcissime I 9, 4.
dum I 1, 40. 52. 2, 24. 127. 3, 137. 4, 20. 118. 5, 13 (*bis*). 72. 99. 6, 8. 9, 60. 10, 36 (*bis*). II 2, 67. 3, 31. 81. 4, 79. 6, 96. 7, 45. 8, 48. 80. 82. E I 2, 2. 21 (*bis*). 42. 61. 7, 5. 7. 48. 79 (*bis*). 80. 11, 20. 12, 13. 18, 8. 87. 19, 16. II 1, 7. 47. 190. 2, 27. 127. A 230. 457. 465.
dummodo I 4, 34.
dumtaxat II 6, 42. A 23.
duo duarum I 8, 45. duobus II 3, 169. E II 2, 64. duo I 7, 15. duo (*neutr.*) I 6, 117. II 3, 168.
duplicis II 4, 63. duplice II 2, 122. duplici E I 17, 25.
durare I 6, 128. E I 1, 82. durauerit I 4, 119. duraueris II 4, 72.
durus I 4, 8. 7, 6. 29. E I 7, 91. 16, 70. dura I 10, 26. 57. II 2, 88. 4, 18. 27. E I 1, 22. durum (*nom. neutr.*) I 9, 42. duri E II 1, 31. duram I 2, 6. duro (*neutr.*) I 1, 28. dura E II 2, 46. duros A 446. dura I 2, 40. E II 1, 141. duris I 2, 17. dure E II 1, 66. durius II 3, 22.
dux E I 19, 23. ducis II 8, 73. A 315. duce E I 1, 13. 18, 56. 62. ducum A 73. ducibus (*dat.*) E II 1, 19.

E.

e I 2, 110. 4, 87. 6, 73. II 4, 64. E I 6, 60. 11, 10.
ebibat II 3, 122.
ebrietas E I 5, 16.
ebrius I 4, 51. II 3, 60.
ebur E II 1, 193. eboris E II 1, 96. ebur E I 6, 54. II 2, 180.
eburnos II 6, 103.
ecce I 4, 13. 9, 60. II 3, 264.
echinus I 6, 117. echini (*nom.*) II 4, 33. echinos II 8, 52. E I 15, 23.
ecquis II 7, 34. ecquid E I 18, 82.
edax II 2, 92. edacibus (*abl.*) E II 1, 173.
edicit II 3, 227. edixi E I 19, 10. edixerit II 2, 51. edicto (*abl. neutr.*) E II 1, 239.
ediscit E II 1, 60. ediscere E II 2, 144.
edissere II 3, 306.
ēdo est II 2, 57. E I 2, 39. ĕdit (= edat) II 8, 90. esset II 6, 89. edendi E I 16, 22. edi II 2, 116. edisti E II 2, 214. edit E I 12, 12.
ēdo II 7, 45. ede II 4, 10. 5, 61. edideris A 390. editior I 3, 110.
edormit II 3, 61.
edŭcet E I 15, 22.
edūco educere II 3, 12. educet E I 18, 45.
edulis II 4, 43.
effert A 111. elata II 5, 85.
effigies I 8, 30.
effractam E I 17, 54.
effūgit E I 14, 13. effugere E I 7, 32. effugiet II 3, 71. effūgit II 3, 315. 7, 71.
effundi II 3, 149. effusi E I 11, 26.
effutire A 231.
egeo E I 10, 11. eges I 4, 118. E I 18, 67. A 154. eget I 1, 59. II 2, 103. E I 2, 56. 6, 39. egere E I 1, 102. II 1, 228. egenti II 2, 98. egentem E I 17, 22.
Egeria I 2, 126.
ego I 1, 15. 79. 103. 2, 54. 69. 119. 4, 39. 56. 70. 91. 129. 136. 137. 5, 7. 30. 44. 48. 82. 101. 6, 58 (*bis*). 62. 87. 110. 122. 8, 3. 9, 7. 25. 28. 42. 76. 10, 31. 37. 48. 76. 87. II 1, 74. 2, 100. 112. 116. 127. 3, 33. 62. 87. 205. 235. 236. 302. 4, 73 (*bis*). 6, 60. 7, 40. 72. 80. 96. 102. 8, 20. 51. 67. E I 1, 27. 5, 21. 7, 34. 9, 10. 10, 6. 14, 4. 10. 15, 42. 16, 32. 17, 19. 19, 23. 32. 37. 39. 45. II 1, 111. 250. 2, 84. 199. A 35. 42. 55. 87. 153. 234. 272. 301. 351. 409. 416. 450. mihi I 1, 66. 2, 125. 3, 13. 19. 71. 94. 139. 4, 104. 134. 142. 5, 51. 78. 6, 48. 50. 54. 69. 80. 81. 97. 100. 104. 107. 119. 7, 35. 8, 17.

9, 3. 8. 27. 29. 56. 61. 70. 73. 10, 76. II 1, 17. 44. 2, 118. 135. 3, 26. 66. 75. 88. 231. 296. 302. 4, 1. 90. 93. 5, 35. 60. 102. 6, 5. 10. 15. 93. 115. 7, 75. 81. 104. 116. 8, 2. 3. 30. E I 1, 1. 7. 19. 23. 3, 15. 5, 12. 7, 4. 44. 63. 92. 93. 9, 9. 14, 1. 16. 15, 2. 11. 16, 46. 56. 61. 66. 17, 19. 46. 49. 18, 17. 107 (*bis*). 19, 19. E II 1, 70. 210. 2, 41. 61. A 141. 188. 357. 417. mi I 1, 101. 2, 57. 131. 3, 23. 4, 108. 116. 9, 50. 71. II 6, 27. E I 18, 112. me (*acc.*) I 1, 66. 120. 2, 36. 3, 63. 4, 14. 17. 39. 70. 80. 105. 107. 120. 133. 5, 1. 6, 6. 40. 45. 53. 58. 59. 70. 72. 89. 92. 114. 123. 125. 130. 8, 38. 9, 22. 38. 41. 65. 73. 78. 10, 32. 78 (men). II 1, 28. 40. 45. 57. 75. 2, 93. 130. 3, 18. 34. 38. 80. 262. 283. 298. 301. 305. 306. 4, 89. 5, 19. 33. 58. 109. 6, 16. 18. 23. 41. 51. 54. 57. 116. 7, 37. 44. 45. 47. 8, 20. 31. E I 1, 3. 13. 15. 19. 27. 70. 74. 101. 4, 15. 7, 1. 3. 15. 24. 25. 70. 92. 95. 8, 10. 9, 2. 10, 45. 14, 1. 6. 16. 19. 15, 4. 21. 16, 16. 74. 78. 17, 15. 20. 18, 104. 19, 26. 20, 20. 23. 27. E II 1, 111. 180. 208. 213. 264. 2, 12. 20. 46. 49. 65. 79. 127. 138. A 35. 102. 103. me (*abl.*) I 4, 96. 102. 137. 5, 42. 6, 88. 9, 23. 68. II 1, 51. 2, 7. 3, 152 (men). 198. 224. 5, 84. 7, 42. E I 6, 68. 7, 70. 9, 6. 14, 20. 18, 30. II 1, 68. 87. 2, 13. 23. 145. 191. A 153. 244.
egomet I 2, 131. 3, 23. 8, 23. E II 1, 220.
egredior egressum I 5, 1.
egregii II 6, 58. egregio (*abl. n.*) I 6, 67. egregias II 3, 24. egregie II 5, 106. A 47.
eheu I 3, 66. II 3, 156.
eiecta I 8, 8.
elabi II 5, 87.
elatrem E I 18, 18.
Electram II 3, 140.
elegos E II 2, 91. A 77.
elementa (*acc.*) I 1, 26. E I 20, 17. elementis E I 1, 27.
elephans E II 1, 196.
elicerent I 8, 29.
elidere E I 15, 6. eliserit II 3, 316.
elige I 4, 25.
eliminet E I 5, 25.
elixa II 2, 74.
ellebori II 3, 82. elleboro E II 2, 137.
eloquium A 217.
eludente I 10, 41. eludebat E I 17, 18. elusus E II 1, 47.
elutius II 4, 16.
emendes E II 1, 3. [emendare I 10, 3]. emendaturus II 8, 85. emendatus E I 16, 30. emendata (*acc.*) E II 1, 71.
emetiris II 2, 105.
emeto emetat E I 6, 21.
emicuit E II 1, 73.
emiserit A 77. emissum E I 18, 71. emisso (*dat.*) E I 20, 6.
emo emat II 3, 104. emit E II 1, 238. emisti E II 2, 18. ematur I 1, 74. emendo II 3, 64. emendas A 419. empta E I 2, 55. emptae II 3, 156. emptum E I 6, 61. II 2, 165. emptum E II 2, 168. empto II 7, 43. emptas II 3, 104. empta E I 18, 48. emptis E II 2, 168.
emouit II 3, 28. emouere E II 2, 46.
Empedocles E I 12, 20. A 465.
emptor II 5, 109. E II 2, 167. A 249. emptorem I 2, 88.
emunctae I 4, 8. emuncto A 238.
en I 1, 15.
enatat A 20.
enectus E I 7, 87.
enim I 1, 7. 4, 40. 133. II 1, 13. 3, 94. 124. 132. 166. 201. 225. 5, 79. 7, 93. 105. E I 12, 4. 16, 50. 18, 19. 32. 19, 44. 48. 20, 16. E II 1, 13. 161. 175. 262. 2, 195. A 108. 212. 248. 299. 428.
enitar A 236.
Ennius E I 19, 7. II 1, 50. Enni I 10, 54. A 56. 259.
ensis I 9, 31. II 1, 40.
eo I 6, 119. it I 5, 48. E I 7, 55. eas II 7, 31. 59. eat I 6, 31. II 3, 260. eamus E I 6, 56. i I 10, 92. E I 6, 17. 7, 71. II 2, 37 (*bis*). 76. ire I 6, 105. 125. 9, 9. II 5, 17. 37. 6, 26. E I 2, 65. 6, 27. 7, 31. 76. 17, 8. II 1, 150. 211. A 420. euntem I 1, 116. euntes E II 2, 55. euntis I 10, 58. ibam I 9, 1. ibant I 6, 75. ires E I 3, 27. irent II 3, 101. ibis I 3, 138. II 7, 66. ibit E II 2, 39. 40. ibunt II 1, 19.
eo (*adu.*) I 1, 56. 3, 30. 6, 89. 9, 55. II 3, 120. 8, 65. E II 1, 226. 2, 40. A 222.
eodem (*adu.*) II 7, 52.
ephebi E II 1, 171.
ephippia E I 14, 43.
Epicharmi E II 1, 58.

Epicuri E I 4, 16.
Epidaurius I 3, 27.
epistula E II 2, 22.
epos I 10, 43.
epulum II 3, 86. epulae II 3, 119. 7, 107. epulis II 2, 45.
eques I 6, 77. 106. E I 2, 65. 15, 13. II 1, 185. equitis E II 1, 187. equitem I 10, 76. E I 10, 38. equites A 113. equitum [I 10, 8.] E II 1, 190.
equestrem A 383. equestri II 7, 53.
equidem II 1, 79. 5, 23. 6, 53. E II 1, 69.
equinae E II 1, 45. equinam A 1.
equitare II 3, 248.
*equŏs E I 15, 11. equŏs E I 17, 20. A 248. equi I 5, 56. E I 15, 13. equm II 7, 50. E I 10, 34. *ecum E I 1, 8. ecum E I 2, 64. equom A 84. equo II 1, 15. 2, 9. equorum E II 1, 95. equis I 1, 115. E I 7, 41. equos I 2, 86. equis I 7, 8. II 1, 26. A 162.
erepsemus I 5, 79.
ergo I 4, 53. 10, 7. II 2, 35. 50. 101. 3, 5. 89. 156. 192. 220. 5, 19. 101. 6, 16. 70. 106. E I 6, 46. 7, 70. 18, 78. II 1, 206. A 304. 353.
erigit II 3, 150. erigimur II 8, 58. erectum E I 1, 69.
erilis II 7, 60. erilīs E II 2, 6.
eripias I 4, 57. eripe II 7, 91. eripere A 423. eriperem II 3, 206. eriperet I 9, 65. eripiam II 2, 23. eripiet II 5, 35. E I 6, 53. eripuere E II 2, 56.
errat E II 1, 65. A 457. erret II 3, 210. errent E I 12, 17. errare I 8, 35. erraremus I 3, 41.
erro II 7, 113.
error II 3, 49. 51. E II 1, 118. 2, 140. A 308. 454. errori I 3, 42. II 3, 63.
erucas II 8, 51.
eruet E II 2, 115.
eruom eruo II 6, 117.
erus II 8, 16. 43. eri E I 1, 85. erum II 2, 129. E I 16, 2. ere II 3, 265.
esca II 8, 5. escae II 2, 72.
esseda E II 1, 192.
esuriens I 2, 115. 3, 93. II 3, 113.
et I 1, 37. 41. 55. 71. 93. 118. 2, 54. 99. 107. 108. 113. 126. 132. 3, 13. 14. 20. 24. 31. 41. 45. 50. 63. 86. 98. 100. 101. 105. 117. 122. 125 (*ter*). 136. 139. 4, 18. 22. 36. 51. 58. 66. 68. 79. 90. 93. 98. 121. 124. 130. 5, 10. 36. 40. 43. 46. 49. 53. 57. 58. 78. 86. 95. 6, 16. 17. 28. 31. 35. 37. 42. 61. 64. 69. 70. 88. 97. 101. 102. 115. 116. 7, 19. 30. 8, 27. 30. 39. 41. 43. 44. 45. 9, 5. 19. 36. 40. 42. 44. 55. 61. 62. 63. 64. 75. 76. 10, 8. 11. 15. 19. 22. 58. 65. 66. 70. 71. 81. 82. 83. 86. 87. II 1, 1. 23. 40. 42. 46. 47. 61. 64. 71. 72. 73. 77. 2, 1. 5. 16. 26. 57. 58. 63. 87. 98. 115. 122. 3, 9. 27. 30. 38. 43. 44. 56 (*bis*). 73. 92. 97. 98. 106. 107. 142. 146. 159. 165. 170. 172. 178. 181. 183. 188. 192. 198. 203. 213. 218. 224. 231. 232. 244 (*bis*). 261. 269. 279. 282. 309. 311. 313. 4, 1. 13. 28. 29. 38. 40. 42. 45. 53. 58. 73. 74. 84. 5, 13. 21. 23. 24. 44. 52. 68. 90. 100. 103. 6, 2. 3. 14. 16. 28. 29. 32. 34. 39. 43. 46. 47. 61. 73. 76. 82. 85. 116. 7, 1. 3. 6. 23 (*bis*). 26. 36. 40. 67 (*bis*). 86. 93. 100. 101. 113. 8, 11. 20 (*bis*). 35. 77. 88. 89. 92. E I 1, 2. 9. 11 (*bis*). 12. 16. 19. 34. 35. 41. 47. 48 (*bis*). 49. 69 (*bis*). 78. 84. 99. 104. 2, 4. 8. 12. 15. 16. 17. 20. 23. 25. 27. 30. 34. 36. 43. 45. 47 (*bis*). 51. 60. 3, 8. 11. 14. 16. 22. 28. 32. 4, 9 (*bis*). 11. 12. 15. 5, 7. 8. 9. 14. 27. 30. 6, 2. 3 (*bis*). 6. 7. 8. 14. 17 (*bis*). 20. 22. 26. 27. 31. 36. 37 (*bis*). 47. 49. 51. 7, 7. 8. 9. 11. 13. 20 (*bis*). 21. 22. 27. 46. 53. 55. 58. 59 (*bis*). 63. 66. 67. 75. 79. 84. 85. 95. 8, 1. 3. 13. 9, 2. 3. 13. 10, 4. 7. 8. 25. 33. 11, 3. 4. 9. 13. 17. 21 (*bis*). 25. 12, 8. 14. 15. 17. 19. 21. 22. 23. 13, 9. 14, 1. 2. 5. 6. 9. 15 (*bis*). 16. 19 (*bis*). 20. 21. 22. 23. 26. 28. 35. 39. 42 (*bis*). 15, 2. 3. 8. 9. 10. 18. 23. 31. 33. 35. 39. 42. 44. 45. 16, 3. 4. 9 (*bis*). 26. 32. 39. 40. 43. 44. 49. 51. 57. 62. 68. 73. 76. 17, 1. 6. 16. 19. 23 (*bis*). 30. 32. 33. 34. 40. 41. 42. 47. 49. 51. 53 (*bis*). 54. 18, 6. 9. 10. 12. 17. 24. 25. 27. 28. 33. 47. 50 (*bis*). 55. 57. 58. 68. 71. 78. 85. 96. 99. 103. 109. 111. 19, 12. 25. 27. 29. 38. 39. 40. 42. 43. 46. 47. 48. 49. 20, 3. 4. 7. 20. II 1, 1. 5 (*bis*). 18. 21. 22. 33. 46. 48. 52. 53. 60. 72. (†73). 74. 78. 84. 86. 94. 103. 108. 110. 112. 113 (*bis*). 118. 123. 124. 129 (*bis*). 131. 134. 141. 142 (†*bis*). 144. 149. 156. 158. 162. 163 (*bis*). 165 (*bis*). 166. 183.

184. 188. 203. 213. 217. 225. 228 (*bis*). 233. 243. 252 (*bis*). 253. 256. 261. 263. 267. 269. 270 (*bis*). 2, 3 (*bis*). 14. 19. 31. 33. 60. 76. 77. 78. 80. 82. 83. 84. 85. 95. 96. 97. 101. 103. 104. 107 (*bis*). 112 (*bis*). 114. 118. 120. 124. 128. 134. 135. 138. 140. 142. 153. 158. 160. 167. 174. 175. 183 (*bis*). 185. 186. 189. 190. 192. 194. 200. 207. 211. 216. A 2. 11. 14. 15. 16. 17. 19. 23. 24. 39. 42. 44. 52. 56. 57. 62. 66. 69. 72 (*bis*). 73. 78. 81. 82. 84 (*bis*). 85 (*bis*). 95. 96 (*bis*). 97. 100. 110. 116. 125. 127. 137. 142. 145. 148. 149. 153. 154. 157. 158. 159. 160. 162. 165. 167. 170. 181. 190. 195. 196. 197 (*bis*). 199. 200. 204. 207. 208. 214. 217. 218. 221. 223. 224 (*bis*). 228. 230. 234. 237. 248 (*bis*). 249. 257. 264. 266. 272. 274. 276. 282. 287. 291. 293. 296. 306. 312. 313. 318. 320. 330. 332. 348. 355. 358. 362. 368. 369. 375 (*bis*). 383. 388 (*bis*). 392. 394. 395. 400. 404 (*bis*). 406. 407. 411. 413. 414. 418. 423 (*bis*). 432. 435. 439. 441. 444. 445. 454. 457. 461. 469.

et (= *etiam*) I 3, 28. 4, 131. 9, 25. 10, 6. 25. 56. II 3, 32. 117. 150. 222. 322. 4, 10. E I 5, 28. 10, 4. 1, 5. II 1, 214. A 93.

et — et I 3, 54. 4, 38. 6, 11. 93. 7, 3. II 1, 16. 5, 8. 48. 49. 8, 91. E I 1, 10. 64. 5, 21. 23. 6, 34. 35. 42. 45. 46. 7, 57 (*quater*). 10, 16. 16, 28. 18, 22. 38. II 1, 42. 50 (*ter*). 68 (*ter*). 137. 2, 3. 4. 28. 51. A 32. 33. 258. 259. 270. 279. 280. 309. 334. 345. 346. 366. 367.

etenim I 6, 54. 7, 10. II 3, 284. 5, 60. 7, 37.

etiam I 2, 44. 82. 3, 36. 39. 4, 62. 7, 5. II 3, 97. 122. 306. 5, 91. E I 3, 30. 7, 24. 16, 12. 15. 18, 76 (*bis*). 107. E II 1, 46. 128. 152. 182. 2, 9. 24. 95. 165. A 46. 76. 216. 221. 252. 429.

Etrusci (*gen.*) I 10, 61. Etruscos I 6, 1.

eu A 328.

euado euasti II 7, 68.

eualuere E II 1, 201.

Euandri I 3, 91.

euellas E I 14, 5. euellere II 7, 27.

euenit I 3, 28.

euentum A 148.

euertere E II 2, 34.

euincet II 3, 250.

euitare I 2, 61.

euoluere I 3, 112.

Eupolis I 4, 1. Eupolin II 3, 12.

Eutrapelus E I 18, 31.

ex I 1, 51. 52. 56. 2, 79. 4, 123. 129. 140. 5, 66. 77. 103. 6, 80. II 2, 56. 3, 137. 235. 239. 256. 280. 293. 5, 56. 85. 108. 6, 16. 41. 78. 7, 11. 54. 89. E I 2, 65. 7, 60. 83. 11, 5. II 1, 168. 2, 153. 190. A 143. 184. 240. 430. 432.

exacuit A 403.

exagitent II 6, 54.

examen E I 19, 23.

examinat II 2, 8.

exangue E I 19, 18.

exanimem I 1, 76. exanimes II 6, 114.

exanimo exanimat I 4, 127. E II 1, 178.

exauditus E I 20, 14. exaudita A 50.

excerpens II 3, 272. excerpam I 4, 40.

excĭdo excidere I 8, 49. excidit A 282.

excīdo excidi I 3, 76.

excipiant E I 1, 79. exciperet II 3, 286. excepit I 4, 134. II 7, 49. excepta E II 2, 16. exceptum (*acc. masc.*) A 452. excepto I 7, 25. II 3, 46. excepto (*neutr.*) E I 10, 50.

excitat II 3, 148. 8, 56.

exclamat I 2, 18. 7, 33.

excludit A 296. excludat E II 1, 38. exclusit II 3, 264. exclusas I 2, 67. 9, 58. II 3, 260.

excors II 3, 67. E I 2, 25.

excusare E I 7, 67. excusatus E I 9, 7.

excutiat I 4, 35. excussit II 6, 112. excussus II 3, 20.

execat †I 2, 14. execto I 5, 59.

exemplar E I 19, 17. exemplar E I 2, 18. II 1, 58. A 317. exemplaria A 268.

exemplum II 3, 103. exemplo I 1, 33. exemplo II 2, 67. exemplis I 4, 106. E II 1, 131.

exeo exit E II 2, 83. A 22. exirem I 6, 103. exiret I 2, 31. II 7, 12. exierit I 2, 120.

exercet E I 11, 28. exerceat E I 14, 44.

exercitus E I 18, 61.

exigitur I 5, 13. exactā II 4, 36. exacto I 1, 118. exactis E II 1, 72.

exiguae E I 19, 13. exigui E I 20, 24.

exiguum E I 1, 43. exiguo E II 2, 198. exiguos A 77.
exilio exilit II 6, 98.
exilis E I 6, 45.
eximit E I 5, 18. exempta E II 2, 212.
exlex A 224.
exorabilis E II 2, 179.
exoret E I 1, 6. [exoratus I 10, 6].
exors †A 305.
expalluit E I 3, 10.
expecto I 5, 83. expectat II 1, 58. E I 2, 42. expectans I 5, 9. expectabit E I 17, 27. expectata E II 2, 25.
expelles E I 10, 24. expellet II 2, 132. expulit II 2, 130. E II 2, 137.
expendere E II 1, 105.
expergisceris E I 2, 33.
experiar II 6, 39. experiens E I 17, 42. expertus E I 18, 87. expertum A 440. experto I 10, 46.
expers II 8, 15. expertia A 341.
expes A 20.
exples E I 14, 28.
explicet II 3, 270. explicuit II 2, 125.
explosa I 10, 77.
exponit I 7, 22. exponimur I 5, 23. exponi A 89.
exprimet A 33. expressi E II 1, 248. expressa I 7, 29.
expugnare II 5, 74. expugnabis I 9, 55.
expurgare E II 2, 53.
exsecat I 2, 14. execto I 5, 59.
exsors A 305.
exta A 186.
extendere A 208. extendisse E I 20, 21. extentum E II 1, 210.
extenuantis I 10, 14.
exterior II 5, 17.
externi II 7, 87.
exterret E I 6, 11.
extimui II 3, 174. extimuit A 415.
extinctus E II 1, 14.
exto extat I 5, 55.
extorquere E II 2, 57. extorta E II 2, 139.
extra (*praep.*) E I 2, 16. 18, 59. 19, 36. (*adu.*) E II 1, 31.
extrahat A 340. extrahe II 5, 94 extractus I 1; 11.
extremum A 417. extremum E I 1, 9. A 254. extremo E II 2, 69. extremā E I 1, 6. extremi E II 2, 204. extremos I 1, 116. E I 1, 45. 6, 6. extremis E I 20, 18. II, 2, 204.
extricat I 3, 88.
extrudere E II 2, 11.
extruo extrue II 5, 105. extructa I 5, 98. extructis II 6, 105.
extuderit II 2, 14.
exudet I 10, 28.
exul II 1, 59. A 96.
exurdant II 8, 38.

F.

faba II 6, 63. fabae E I 16, 55. fabā II 3, 182.
fabellam E II 1, 200. fabellas II 6, 78.
faber I 8, 2. A 32. fabri E II 1, 116. fabros E II 1, 96. fabri (*uocat.*) E I 1, 87.
Fabiā E I 6, 52.
Fabium I 1, 14. Fabio I 2, 134.
Fabricio II 3, 36.
fabrico fabricauerat I 3, 102.
fabrilia E II 1, 116.
fabula I 1, 70. 95. 2, 21. II 5, 61. E I 2, 6. 13, 9. II 1, 80. 176. A 190. 320. 339.
facetus I 2, 26. 4, 7. E I 6, 55. facetum I 10, 44.
facies I 2, 87. II 4, 12. faciem I 2, 94. 5, 62. II 8, 36. facie I 6, 33. II 4, 71.
facilis II 5, 76. facile II 3, 284. facilem I 1, 22. 2, 119.
facinus E I 16, 56.
facio E I 17, 21. facis I 4, 79. II 3, 132. 322. facit I 1, 64. 2, 19. 97. II 3, 231. 312. 7, 117. E I 11, 17. 15, 4. II 1, 68. A 467. facimus E II 1, 219. faciunt A 432. faciam I 3, 94. 137. 9, 40. II 1, 5. 24. 57. E II 2, 57. facias I 1, 63. 94. 4, 59. 122. 10, 25. II 3, 177. 253. 6, 14. E I 1, 65. 9, 2. II 2, 196. faciat I 5, 102. faciant I 4, 78. facere I 6, 18. E I 4, 2. 6, 2. 47. II 1, 208. facerem I 4, 122. 10, 31. E II 2, 52. faceres I 5, 59. faceret I 8, 2. E II 2, 13. A 303. faciens I 4, 135. II 6, 43. facientibus E I 1, 63. facientia E II 2, 23. faciam I 1, 16. 4, 137. 9, 41. facies I 9, 23. E I 1, 60. A 385. faciet II 1, 54. 4, 20. 5, 66. feci II 6, 6. E I 16, 46. fecisti E I 7, 15. fecit I 3, 128. 4, 98. 10, 20. II 3, 138. 202. 322. 5, 33. E I 17, 38. A 413. 468. fecerunt I 4, 17. fecere II 6, 4. 8, 55. E I 5, 19. fecerat I 8, 26. fecerit I 3, 94. E I 1, 86. faxis II 3, 38.

6, 5. fecisset I 9, 37. fecissent II 3, 85. fecisse E I 17, 5. 18, 59. II 2, 109. facturus II 6, 7. faciendo I 10, 70. facienda II 6, 28. factus I 5, 33. factum (*nom.*) II 5, 84. factum (*acc.*) I 5, 95. 6, 90. II 5, 106. factum (*supinum*) I 4, 124. factos I 10, 58. A 427. facta E II 1, 130. factis E II 1, 266.
factitet A 470.
factum E II 2, 32. facti E I 2, 40. facto (*abl.*) I 6, 84. facta A 68. facta I 8, 45. 10, 43. E I 17, 16. II 1, 6. 237. A 287.
facundia A 41. 184. 217.
faecula II 8, 9.
faenore [I 2, 13.] E I 1, 80. A 421.
faenum I 4, 34.
faex faecem II 4, 73. faece II 4, 55. faecibus A 277.
Falernum II 8, 16. Falerni I 10, 24. II 3, 115. E I 14. 34. [18, 91.] Falerno II 2, 15. 4, 19. 24. Falernā II 4, 55.
fallacem I 6, 113.
fallit II 5, 50. fallunt E I 6, 46. fallant E II 2, 127. A 437. falle E I 5, 31. fallere II 7, 114. E I 16, 61. fallentis E I 18, 103. fallente II 2, 12. fefellit E I 17, 10. fallor A 42. fallimur E I 18, 78. fallendi E I 16, 54.
falsus E I 16, 39. falsum E I 10, 29. falso I 1, 61. falsis II 2, 6. falsa A 151. falsis E I 16, 38. II 1, 212.
falx falce I 3, 123.
fama I 2, 59. 133. 4, 114. 10, 63. II 1, 36. 3, 95. 222. 8, 66. E I 4, 10. famae (dat.) I 6, 16. II 2, 94. E I 18, 49. famam I 2, 12. 61. 4, 83. 118. II 7, 67. E II 1, 56. A 119. famā II 5, 30. E I 11, 3.
fames E I 18, 23. famem I 2, 6.
famosus I 4, 5. famosae (*gen.*) A 469. famosum II 7, 51. famoso E I 19, 31. famosis II 1, 68.
famulus A 239.
fanaticus A 454.
Fannius I 4, 21. 10, 80.
fanum E I 10, 49.
far I 6, 112. farris I 5, 69. farre II 8, 87.
fartor II 3, 229.
fas A 360.
fasciculum E I 13, 13.
fasciolas II 3, 255.
fascīs E I 6, 53. fasces (*acc.*) E I† 6, 53. 16, 34. fascibus I 6, 97.
fasti fastos I 3, 112. E II 1, 48.
fastidio fastidis I 2, 115. E I 14, 2. fastidit E II 1, 22. fastidire I 3, 44. E I 3, 11. fastidiret E I 17, 15.
fastidium fastidia [I 10, 7.] II 2, 14. 4, 78. 6, 86. E I 10, 25. II 1, 215.
fastum I 6, 95. fastu E II 2, 93.
fatali (*abl.*) E II 1, 11.
fateor II 3, 305. 4, 4. 7, 37. fatetur E II 1, 67. fateare I 3, 111. fateatur I 10, 3. fateri E II 1, 85. A 418. faterier E II 2, 148. fatentes E II 1, 17. fatebitur II 1, 76.
fatigat II 2, 10.
fatum I 9, 29. fato I 10, 68.
fauet E II 1, 88. faueat A 196.
Fauni A 244. Faunis E I 19, 4.
fauorem E II 1, 9.
Faustā I 2, 64.
fausto E II 2, 37.
fautor I 10, 2. E I 18, 66. II 1, 23. fautoribus E I 15, 33.
faux fauces (*acc.*) I 2, 114.
fax facibus I 4, 52.
febrem †II 3, 294. E I 16, 22. febrim II 3, 294. febrīs E I 2, 48. 7, 9.
fecunda II 5, 31. fecundi II 4, 44. fecundā II 3, 287. fecundi E I 5, 19.
felicem I 6, 52. 9, 12. II 7, 31. felices (*acc.*) I 1, 12. (*uocat.*) I 9, 28. feliciter E II 1, 166.
femur I 2, 81.
ferae I 8, 17. ferarum I 3, 109.
fercula II 6, 104.
feret I 3, 96. E I 6, 9. 17, 24. 19, 5. II 1, 236.
Ferentinum E I 17, 8.
feris II 3, 274. feriat II 1, 62. feriant II 7, 99. feriet A 350.
fero E II 2, 102. fers E I 17, 22. fert II 3, 68. 185. 7, 34. E I 14, 9. fertis E I 10, 9. ferunt I 4, 130. II 2, 96. A 175. feras I 10, 34. II 3, 185. ferat I 1, 58. E I 6, 15. 18, 88. II 2, 17. 96. A 308. ferant E I 16, 9. fer E I 5, 6. ferre I 1, 31. 4, 12. 6, 121. 9, 46. [10, 6.] II 3, 172. 7, 108. E II 1, 215. 259. A 39. 461. ferens II 6, 85. 8, 15. ferentem I 10, 50. E I 19, 33. II 1, 141. ferentes (*nom.*) II 8, 86. ferret I 3, 11. E II 2, 14. ferrent E II 1, 163. feres E I 3, 25. 7, 17. feret II 1, 18. 2, 76. 5, 13. E I 7, 21. 14, 23. 17, 29. A 138. feremus E I 8, 17.

ferent E I 17, 44. tuli II 5, 21. tulisti E I 18, 55. tulit I 5, 42. II 5, 86. E I 7, 21. II 1, 177. 2, 47. A 217. 343. 413. tulerunt E II 1, 246. tulisset II 2, 93. ferendo E I 13, 16. laturus II 1, 12. E II 2, 38. latura I 2, 112. fertur I 4, 31. 7, 27. II 3, 170. 6, 80. ferar E II 2, 200 (*bis*). ferentur († feruntur) E II 2, 112. lata (*nom. fem.*) E II 1, 153.
Feronia I 5, 24.
ferox A 123.
ferramenta E I 1, 86.
ferratos I 4, 61.
ferrum I 1, 39. ferrum (*acc.*) I 4, 20. II 3, 136. A 305. ferro I 2, 46. 66. II 3, 133. 139. 202. 7, 58. E II 2, 186.
fertile II 4, 31.
feruet E I 1, 33. feruent II 4, 62. feruentius I 10, 62.
feruidus I 1, 38. A 116. feruida II 8, 38.
ferulā I 3, 120.
feruor II 1, 25.
ferus E I 1, 39. 13, 8. 19, 12. feri I 5, 57. ferum E II 1, 156. feris II 6, 92. feros E I 3, 34.
Fescennina E II 1, 145.
fessus I 5, 17. fesso E II 1, 221. fessum I 6, 125. fessi I 5, 94.
festinas E I 2, 38. festinat E I 2, 12. 61. 16, 68. II 2, 72. A 148. festinant E II 1, 192. festinantis E I 1, 85. festinanti I 1, 113.
festus E I 5, 9. festum II 2, 83. festo E II 1, 140. festos II 2, 61. festis II 3, 143. E II 2, 197. A 210. 232.
ficulnus I 8, 1.
ficus I 8, 47. E I 7, 5. ficu II 2, 122. ficis II 8, 88.
fidelis II 3, 147. fidelem II 5, 102. fidelis (*uocat.*) E II 2, 1. fideles A 336. fidelibus (*dat.*) A 181. fideliter E I 18, 70.
Fidenis E I 11, 8.
fides E I 1, 57. 17, 57. 18, 17. fide (*dat.*) I 3, 95. fidem E I 6, 36. II 2, 10. A 52.
fidibus E I 3, 12. II 2, 143. A 83. 216.
fidicen E I 19, 33.
fidis E I 19, 44. fidentem E I 18, 81. fidet II 2, 108. E I 19, 22.
fidus A 133. fidā E II 1, 142. fidis II 1, 30. fidos E I 5, 24. fidis E I 8, 9.
figo fixa I 8, 7. fixum II 3, 294. E I 16, 64. fixis E I 1, 5.
figurat E II 1, 126.
filia II 5, 65.
filius I 1, 84. 3, 46. 4, 50. 109. 6, 38. II 3, 122. 239. 5, 45. 6, 49. 8, 59. A 327.
filix I 3, 37.
filum filo E II 1, 225.
findet II 5, 39. findetur E I 17, 49.
fingit E I 2, 64. finge A 119. fingere I 4, 84. E I 15, 30. II 1, 227. A 50. 382. finxerunt I 4, 18. finxisse E I 9, 8. fingeris A 367. fingi A 331. fingentur A 8. fictum I 3, 62. A 240. ficto E II 1, 264. ficta A 52. 338. fictis II 8, 83.
finire E I 93. II 3, 263. finiet II 4, 23. finiret E II 2, 146. finitis E II 2, 104.
finis I 1, 92. 5, 104. II 8, 60. E II 1, 38. A 406. finem II 1, 35. E I 2, 56. fine II 7, 107. E II 1, 12. fines (*nom.*) I 1, 106. finīs (*acc.*) I 1, 50. 6, 2.
fio E I 1, 16. A 26. fis E II 2, 211. fit I 1, 1. 44. 56. 117. II 1, 32. 3, 30. E I 7, 83. II 2, 14. 101. A 329. 357. fias E I 13, 9. fiat I 2, 118. fi II 5, 38. A 408. fieri I 1, 104. 2, 104. 6, 25. fieret E II 2, 150. fiet II 3, 4. 73. E II 2, 5. A 450. 469.
firmus II 7, 26. E I 17, 47.
Flacci II 1, 18.
flagello I 3, 119. flagellis I 2, 41.
flagitium II 4, 82.
flagito flagitat II 4, 61.
flagret I 4, 125.
flamma I 5, 73. flammā I 5, 99. flammis E II 2, 186.
flatu A 205.
Flauius Flaui I 6, 72.
flebilis A 123.
flecti A 163.
flere II 8, 59. A 102. flentis E I 17, 56. flentibus I 5, 93. A 101. flebit II 1, 46.
florent A 62. florente A 115.
Florus Flore E I 3, 1. II 2, 1.
flos flores (*acc.*) E I 5, 14. II 1, 79. floribus E II 1, 144.
fluctibus (*dat.*) E II 2, 85. (*abl.*) A 30.
fluitem E I 18, 110. fluitantia II 3, 269.
flumen (*nom.*) I 7, 27. A 18. (*acc.*) II 3, 38. 242. flumine I 1, 55. E I 11, 4. flumina I 1, 69. E I 13, 10. II 1, 252.
fluo fluit E I 16, 14. fluunt E I 1,

23. fluere I 10, 50. fluenti I 7, 28. flueret I 4, 11.
fluuios II 3, 55. 57.
focalia II 3, 255.
focus E I 5, 7. focis E I 14, 2.
fodicet E I 6, 51.
foedus E I 3, 35. foedera E II 1, 24.
foedus foeda I 5, 60. foedum (*acc. neutr.*) II 3, 126. foedo (*abl. masc.*) A 392. (*neutr.*) E II 1, 236.
foliis I 5, 81. II 3, 114. E I 19, 26. A 60.
follibus I 4, 19.
fomenta E I 2, 52. (*acc.*) I 1, 82. E I 3, 26.
fons II 6, 2. E I 16, 12. 17, 45. A 309. fontis E I 3, 10. fonte A 53. fontibus E I 15, 8. fontīs II 4, 94.
Fonteius I 5, 32.
fonticulo I 1, 56.
for fari E I 4, 9.
foramine A 203.
forensis E I 7, 8. forenses A 245.
foris (*adu.*) I 10, 30. II 2, 16. foras E I 5, 25. 7, 31.
foris (*subst.*) fore I 2, 67. foribus (*dat.*) II 3, 262. (*abl.*) 7, 90.
forma E I 16, 4. formae (*gen.*) II 7, 52. formae (*dat.*) A 9. formam E I 4, 6. 6, 37. formas II 3, 106. formis II 2, 30.
formica I 1, 33.
formido E I 19, 46. formidat A 364. formidet II 7, 65. formidare I 1, 77. E I 18, 93. formidatam E II 1, 256.
formido I 8, 4. formidine II 7, 77. E I 6, 4. 16, 53. II 1, 154. 2, 207.
formo format E II 1, 128. A 108. formet A 307. formare A 126. formabat I 4, 121.
formosus I 3, 125. formonsus I 6, 31. formosa A 4.
formula II 3, 45.
fornix E I 14, 21. fornice I 2, 30. 31.
fors I 1, 2. 6, 54. II 1, 59. 6, 10.
forsit I 6, 49.
fortasse I 3, 20. 6, 98. E II 2, 164. A 19.
fortassis I 4, 131. II 7, 40.
forte I 1, 48. 3, 64. 4, 104. 9, 1. II 1, 80. 3, 93. 273. 5, 70. 107. 7, 29. 8, 25. E I 1, 13. 70. 95. 3, 18. 7, 29. 12, 7. 13, 6. 12. 20, 26. II 1, 73. 208. 2, 2. 34. 95. A 48. 120. 176. 406.
fortis I 3, 52. II 3, 97. 6, 69. 7, 86. E I 6, 30. 7, 46. 15, 43. II 1, 50.
fortis (*gen.*) E II 1, 241. forti II 3, 216. 5, 64. fortem II 1, 16. 2, 115. 5, 20. 102. E I 9, 13. forte I 10, 43. E I 7, 26. forti I 5, 92. II 4, 24. fortes I 7, 11. II 2, 135. E II 1, 139. fortia II 2, 136. fortissima I 1, 100. fortiter II 3, 42. E I 15, 27. fortius I 10, 15. E I 14, 4.
Fortuna II 2, 126. E I 11, 20. A 201. Fortunae (*gen.*) II 6, 49. E I 12, 9. Fortunae (*dat.*) E I 1, 68. Fortuna (*uocat.*) II 8, 61.
fortuna II 7, 88. E II 1, 94. 191. fortunae E I 7, 54. II 1, 32. fortunam II 7, 23. 8, 85. E I 5, 12. 8, 17. A 137. fortunā I 9, 45. fortunarum A 109. fortunis A 112.
fortunatum E I 6, 49. fortunatam E I 11, 14. fortunati I 1, 4. fortunatius A 295.
fortunauerit E I 11, 22.
forum E I 16, 57. forum (*acc.*) I 6, 114. E I 6, 20. 59. 19, 8. foro I 4, 75. 6, 43. II 5, 27. E I 7, 48.
Forum (Appi) I 5, 3.
fossa II 3, 59. fossam I 8, 28.
foueam E I 16, 50. A 459.
fragilis I 8, 39. fragili II 1, 77.
frangas E I 13, 19. frangat II 8, 72. frangere A 473. fregerit I 3, 116. frangatur I 2, 128. fractus I 1, 5. fracta II 3, 19. 8, 81. fractā II 1, 14. fracto E I 17, 59. fractis A 20.
frater E I 6, 54. 18, 63. II 2, 87. A 313. fratrem E I 14, 7. fratre I 10, 85. E I 14, 7. fratrum II 3, 243. E I 18, 41. II 2, 183.
fraternum E I 3, 35. fraterno II 5, 16. fraternis (*dat.*) E I 18, 43. fraternis (*abl.*) E I 10, 4.
fraudatis I 6, 124.
fraus fraudem E II 1, 122. fraudibus E I 16, 62.
frenato E I 15, 13.
frenum E I 10, 36. 38. frenis (*dat.*) I 1, 91. (*abl.*) II 7, 74. E I 2, 63.
frequentes II 3, 230. frequentia II 3, 25.
freta E I 3, 4.
fricti A 249.
frigidus II 6, 50. A 465. frigida II 3, 290. frigida E I 3, 26. 15, 9. frigidior E I 16, 13.
frigus I 2, 6. 3, 14. E I 11, 13. 15, 5. 17, 53. frigore I 1, 80. II 1, 62. E I 17, 31. 18, 105. frigora II 6, 45.
frondere E I 16, 11.

frons fronde E I 18, 64. II 1, 110. frondibus E I 14, 28.
frons I 5, 59. frontis II 2, 125. 8, 84. E I 9, 11. frontem I 5, 61. fronte I 8, 12. E I 7, 26. frontibus I 1, 103.
fructus (*acc.*) I 2, 79. fructibus E I 12, 1.
frugaliter I 4, 107.
frugi I 3, 49. II 5, 77. 81. 7, 3. E I 16, 49. A 207.
frumenti I 1, 45. II 3, 87. 111. E I 6, 21. 7, 30. 15, 14. frumenta E I 16, 72. II 1, 140. 2, 161.
fruor fruar E I 1, 71. fruaris E II 2, 198. frueris E I 12, 2. fruendi E I 4, 7.
frustra I 10, 46. II 2, 54. 98. 3, 7. 7, 115. E I 7, 31. A 241. 440.
frustrere II 3, 32.
frustum frusta II 6, 86. frustis (†crustis) E I 1, 78.
frux frugis E I 18, 109. A 341. fruge E I 16, 10. frugibus A 67. fruges (*acc.*) E I 2, 27. 12, 28. frugibus E II 1, 137.
fucum E I 10, 27. fucis I 2, 83.
Fufidius I 2, 12.
Fufius II 3, 60.
fuga II 6, 95. E I 18, 24. II 2, 16. A 31. fugam E I 6, 29. 7, 28. fugas E II 1, 121.
fugacem II 7, 115.
fugio I 6, 126. fugis I 3, 86. II 7, 35. fugit I 3, 58. 6, 13. 9, 73. E II 2, 75. 77. fugiunt E II 1, 190. A 455. fugiam E I 1, 72. 8, 11. fuge I 4, 34. E I 10, 32. 20, 5. fugito E I 18, 69. fugere E I 1, 41. fugiens I 2, 42. 3, 10. E I 1, 46. 9, 10. fugiente E I 16, 7. fugientes I 1, 78. fugientia I 1, 68. 2, 108. fugerem I 4, 106. fugeres E II 2, 150. fugies E I 20, 13. fugi E I 16, 46. fugisti II 3, 5. fugimus II 8, 93. fugēre E II 2, 206. fugerit I 4, 100. II 5, 25. 6, 40. fugisset I 5, 68. fugiendum I 2, 132. fugienda I 2, 75. 3, 114.
*fugitiuŏs II 5, 16. 7, 113. fugitius E I 10, 10.
fugo fugat E II 1, 182. A 474. fugato I 2, 21.
fulcio fulta I 2, 88. fultum I 3, 48.
fulgente I 6, 23.
fulgore E II 1, 13. A 143. fulgoribus II 2, 5.
fultura II 3, 154.
Fului II 7, 96.
fumante II 7, 102.
fumosae II 2, 117.
fumum E I 15, 39. A 143. fumo I 5, 80. II 4, 72. A 143.
Fundani (*uocat.*) I 10, 42. II 8, 19.
fundata E I 15, 46.
Fundi Fundos I 5, 34.
fundo fundet E II 2, 121. fudit E II 1, 146. A 352. fusum II 3, 22.
fundus II 5, 13. E I 2, 47. 16, 1. 17, 47. fundi II 5, 108. E II 2, 51. fundum I 2, 56.
funebre E I 19, 49.
funesto E I 8, 10.
fungitur II 6, 109. fungar A 304. fungi E I 9, 5. functus A 224.
fungus fungis II 4, 20.
funis funem E I 10, 48. II 1, 210. A 461. fune II 7, 20. [funibus I 10, 5.]
funus I 4, 126. (*acc.*) II 5, 105. funere A 431. funera I 6, 43. E II 2, 74.
fur I 3, 106. 4, 3. 8, 39. II 7, 72. furem E I 16, 36. fures I 8, 17. furum I 8, 3. furibus E I 6, 46. fures I 1, 77. 8, 4.
furcam II 7, 66. furcā E I 10, 24.
furcifer II 7, 22.
Furiam II 3, 141. Furiarum I 8, 45. Furiis II 3, 135.
furibundus E I 10, 17.
furiosus II 3, 207. 222. furiosa II 3, 304. furiosĕ II 3, 207. furiosius I 3, 83.
Furius II 5, 41.
Furni I 10, 86.
furno I 4, 37. furnos E I 11, 13.
furo furis II 5, 58. furit A 472. furere II 3, 41. furenti II 7, 66. furentem E I 11, 10.
furor E I 2, 62. II 2, 90. furores II 3, 325.
furtim I 1, 42. 8, 43. II 3, 256. E I 1, 18. 10, 25.
furtiuae E I 13, 14. furtiuā II 7, 110. furtiuis E I 3, 20.
furtum I 3, 94. E I 16, 46. furto E I 7, 86. furta I 3, 122. II 4, 79. furtis I 4, 94. II 3, 157.
Fuscus I 9, 61. 10, 83. Fuscum E I 10, 1.
fuscus II 8, 14.
fustis E II 1, 154. fuste I 3, 134. 5, 23. II 3, 112. fustibus I 3, 101.
futuo I 2, 127.

G.

Gabios E I 15, 9. Gabiis E I 11, 7. II 1, 25. 2, 3.
Gaetulo E II 2, 181.
Galba I 2, 46.
Gallina II 6, 44.
gallina II 4, 18. gallinā II 2, 24.
Galloni II 2, 47.
Gallus (*natione*) Gallos II 1, 14.
Gallus (*sacerdos*) Gallis I 2, 121.
gallus galli (*gen.*) I 1, 10.
Garganum E II 1, 202.
Gargilius E I 6, 58.
Gargonius I 2, 27. 4, 92.
garrit II 6, 77. garriret I 9, 13. garrire I 10, 41.
garrulus I 4, 12. 9, 33. II 5, 90. E I 18, 69.
garum garo II 8, 46.
gaudes I 4, 78. II 3, 273. 8, 62. E II 2, 59. gaudet II 1, 26. 6, 110. 7, 6. E II 1, 186. A 162. gaudent II 5, 32. E II 2, 107. gaudeat II 3, 195. E I 6, 12. gaude E I 6. 19. gaudere I 1, 72. E I 8, 1. 15. gaudens II 3, 223. gaudentis E II 2, 78. gaudentem II 5, 109. E I 7, 58. gaudentes I 10, 45. gauisa E II 1, 98.
gaudia I 5, 43. E I 17, 9. (*acc.*) II 5, 104. E II 1, 188.
gausape II 8, 11.
gelidus E I 18, 104. gelidam E II 2, 169. gelidā II 3, 294. 7, 91. E I 15, 4. gelidē A 171.
gemellum II 3, 244. gemelli (*nom.*) E I 10, 3.
geminentur A 13.
gemino A 147. geminorum E I 18, 41.
gemmas E II 2, 180. gemmis E I 6, 18.
gemo gemis E I 20, 4. gemit E I 15, 7.
gener I 2, 64. II 5, 66.
generosae II 4, 31. generosum E I 15, 18. generosis I 6, 24. generosior I 6, 2.
genetricem II 3, 133.
genialis E I 1, 87.
genitor E II 2, 119.
Genius E II 2, 187. A 210. Genium E I 7, 94. II 1, 144.
gens II 1, 38. gente II 3, 287. 5, 15.
genu genibus II 7, 61. E I 12, 28.
genus I 2, 2. 4, 24. 65. 5, 54. II 3, 53. 301. 5, 8. 63. E II 1, 195. generi E I 20, 22. genus (*acc.*) I 3, 60. 6, 12. II 6, 44. E I 6, 37. II 1, 7. 2, 102. A 275. genere I 1, 13.
gero gerat I 1, 110. E I 8, 13. gerere II 3, 74. E I 8, 1. 17, 33. gessi II 5, 19. geri A 183. gestā II 3, 37. gestae A 73. gestas E I 3, 7. II 1, 251.
gerulis E II 2, 72.
gestio gestis E I 20, 5. gestit E I 1, 77. II 1, 175. A 159. gestiet I 4, 37.
gesto gestat I 2, 83. gestare II 3, 214.
gigno genuit E I 19, 48.
gladiatorum II 3, 85.
gladio II 3, 276.
glaebas E I 14, 39.
glandem I 3, 100. glande II 4, 40.
Glauco I 7, 17.
glomus E I 13, 14.
Gloria I 6, 23. E I 18, 22. gloria II 3, 179. E II 1, 177.
Glyconis E I 1, 30.
Gnatia I 5, 97.
gnatus II 5, 31. gnati I 3, 43. II 3, 304. gnato II 3, 203. gnatae II 3, 215. gnatam II 3, 219. gnato I 2, 21. gnatis (*dat.*) I 1, 83. gnatis II 2, 115. 5, 28.
Gracchus E II 2, 89.
gracili I 5, 69.
gradu I 6, 40.
Graecia E I 2, 7. II 1, 93. 156.
graecor graecari II 2, 11.
Graecus I 7, 32. II 3, 100. Graeco A 53. Graecorum I 5, 3. 10, 35. E II 1, 28. Graecis I 10, 66. E II 1, 90. 161. Graecos I 10, 31. Graeca I 10, 20. A 268. 286. Graecis E II 2, 7.
Grais E II 1, 19. 2, 42. A 323 (*bis*).
gramine A 162.
grammatici A 78. [grammaticorum I 10, 8.] grammaticas E I 19, 40.
granaria (*acc.*) I 1, 53.
grandis E I 7, 49. grande II 1, 49. 2, 96. grandi I 4, 50. II 3, 145. grandes II 2, 95. A 80. grandia E II 2, 38. 179. A 27.
grando E I 8, 4.
granum II 3, 113.
grassare II 5, 93.
gratia I 6, 88. E I 3, 32. 4, 10. 6, 49. 18, 41. A 69. 404.
gratus II 2, 119. E II 1, 232. grata E I 4, 14. 17, 6. gratum II 6, 13. grato E II 2, 46. 198. gratā E I 11, 23. A 223. gratas A 374. grata E I 20, 3. gratior II 2, 94. E I 10, 15. gratissimus E II 2, 140. gratissima I 5, 39. gratē E II 2, 210.
grauida II 8, 43.

grauis I 1, 4. 5, 6. II 4, 80. 6, 19. E II 1, 82. grauis (*fem.*) E I 13, 6. 14, 26. 18, 6. graue II 8, 4. grauem I 1, 28. II 4, 23. A 349. graue E II 1, 158. A 66. graui I 6, 129. A 110. grauibus A 14. grauīs I 2, 110. II 8, 54. grauior A 255. grauius I 2, 59. 9, 21.
grauitate I 10, 54. E II 1, 59. A 222.
grauo grauat E II 1, 264.
grex II 3, 44. E I 3, 19. gregis E I 9, 13. grege I 3, 110. E I 4, 16.
Grosphus E I 12, 23. Grospho E I 12, 22.
gruis II 8, 87.
gula II 2, 40. E I 6, 57. gulae II 7, 111.
gustet II 5, 14. gustaremus II 8, 94. gustarit II 5, 82.
gutus I 6, 118.
gyro II 6, 26.

H.

habenae E II 2, 15. habenā E I 15, 12.
habeo I 9, 19. II 2, 101. habes I 1, 81. 3, 20. 126. 4, 122. II 3, 167. E I 5, 6. 16, 47. habet I 1, 44. 2, 84. 85. 4, 34. 9, 53. 56. II 3, 266. 7, 111. E I 2, 40. II 1, 61. 169. habemus II 8, 17. habeas I 1, 62. 92. habeat I 4, 71. 6, 91. E II 1, 119. 230. habeant II 4, 86. E II 2, 182. habento II 1, 9. habere II 6, 41. E II 1, 168. 2, 182. habendi E I 7, 85. habentem E II 2, 52. habebat I 3, 3. 11. 7, 4. haberes I 9, 45. haberet E I 17, 50. II 1, 91. habebo E I 6, 42. habebunt E II 2, 111. A 52. habuere E II 1, 102. habeare I 3, 85. habeatur I 3, 52. haberi I 2, 10. 6, 30. II 3, 40. E I 5, 15. 15, 27. 19, 16. A 464. habebitur II 3, 209. habitus II 3, 137.
habitare I 8, 14. habitatum E I 14, 2.
habitum II 4, 92. A 109. habitu II 7, 54. 64.
habrotonum E II 1, 114.
hac II 2, 64 (*bis*). E II 2, 75 (*bis*).
hactenus I 2, 123. 4, 63.
Hadria E I 18, 63.
haedo II 2, 121.
haeres II 7, 26. haeret I 3, 32. II 3, 261. E II 1, 53. haereat A 195. haerentem I 10, 49. haerentia I 3, 77. haerentīs II 3, 205.
Hagnae I 3, 40.
hamum E I 7, 74. 16, 51. hamo II 5, 25.
harenā E I 1, 6.
Harpyis II 2, 40.
harundo I 8, 6. harundine II 3, 248. 4, 42.
hau II 1, 39.
haurit I 1, 60. haurire I 1, 52. 2, 79. II 4, 95.
haustus (*acc.*) E I 3, 10.
haut I 1, 35. 4, 77. 5, 8. 6, 99. 9, 27. 56. II 1, 17. 2, 46. 5, 18. 6, 115. 7, 77. E I 7, 40. 8, 4. II 2, 128.
Hebrus E I 3, 3. 16, 13.
Hecaten I 8, 33.
Hectora I 7, 12.
hederae (*gen.*) E I 3, 25.
heia I 1, 18. II 6, 23.
Helenam I 3, 107.
Helicona E II 1, 218. Helicone A 296
Heliodorus I 5, 2.
Hellade II 3, 277.
herba II 4, 29. E I 10, 19. herbae E I 7, 42. herbā E I 14, 35. II 2, 149. 150. herbas I 8, 22. 49. herbis II 4, 67. E I 10, 34. 12, 7.
hercule II 7, 72. Hercule E I 15, 39.
Herculis E I 1, 5. Hercule II 6, 13.
here II 8, 2.
heres II 2, 132. 3, 122. 145. 151. 5, 49. 86. 101. E II 2, 175. 191. heredis E I 5, 13. heredem E II 2, 176. heredes II 3, 84. (*acc.*) I 8, 13. II 3, 91.
Hermogenes I 3, 129. 9, 25. 10, 18. Hermogenis I 4, 72. 10, 80.
Herodis E II 2, 184.
heros II 3, 193. A 114. 227. herous II 2, 93.
hesterna II 6, 105. hesternis II 2, 78.
heu II 8, 61.
heus I 3, 21.
hiatu A 138.
Hiberi (piscis) II 8, 46.
hibernum I 7, 27. hiberno II 3, 235. hibernas II 5, 41.
hic I 1, 29. 2, 4. 14. 19. 22. 41. 42. 43. 49. 86. 3, 2. 4. 49. 50. 58. 4, 27 (*bis*). 29. 35. 85. 90. 100. 126. 6, 29. 42. 7, 4. 9, 51. II 1, 39. 2, 2. 31. 66. 82. 108. 3, 30. 50. 162. 165. 226. 7, 109. E I 1, 60. 6, 23. 40. 53. 7, 52. 73. 15, 33. 42. 17, 39. 41. 45. II 1, 18. 118. 2, 3. 14. 59. 67 (*bis*). 68. 69. 89. †89. 91. 136. A 138. 140. 258. 345 (*bis*). 457. haec (*nom. sing.*) I 2, 23. 40. 125. 131.

3, 54. 4, 100. 6, 128. II 3, 45 (*bis*). 320. 5, 36. 50. 8, 43. 65. E I 7, 21. II 1, 118. A 42. 330. 363 (*bis*). 365 (*bis*). 396. hoc (*nom.*) I 1, 78. 2, 2. 81. 97. 3, 1. 83. 4, 24. 65. 77. 124. 134. 139. 6, 44. 49. 7, 35. 8, 10. 10, 46. II 1, 21. 2, 69. 3, 41. 308. 321. 4, 7. 20. 67. 5, 73. 6, 1. 32. 7, 3. 8, 32. E I 17, 19. 45. 20, 17. II 1, 182. A 20. huius I 4, 44. 6, 89. huic I 2, 68. 80. 107. 3, 16. II 3, 23. 31. 56. 62. 215. 217. 5, 107. E I 18, 5. *II 2, 89. hunc I 1, 99. 112 (*bis*). 2, 7. 44. 3, 47. 4, 28. 42. 85. 88. 6, 55. 7, 35. 8, 18. 9, 31. 33. 47. 10, 50. II 1, 34. 63. 112. 3, 141. 147. 223. 6, 90. E I 1, 34. 2, 13. 63 (*bis*). 6, 3. 9, 13. 16, 44. 19, 32. II 1, 145. 2, 19. A 35. 41. 80. 278. hanc I 2, 121. 3, 91. 4, 23. 143. 6, 122. II 3, 141. 4, 73. A 11. hoc (*acc.*) I 2, 54. 90. 3, 4. 60. 115. 4, 79. 80. 104. 105. 122. 135. 136. 5, 5. 6, 8. 62. 10, 3. 5. 68. II 1, 36. 51. 2, 7. 123. 3, 88. 89. 98. 132. 152. 155. 170. 286. 306. 4, 49. 5, 1. 20. 66. 6, 42. 44. 47. 8, 25. 31. 43. E I 3, 6. 28 (*bis*). 30. 6, 30. 31. 48 (*bis*). 8, 16. 16, 33. 79. 18, 88. 19, 10. II 1, 102. 120. 125. 2, 13. 24. 28. 34. A 45 (*bis*). 367. 393. 439 (*bis*). 468. hoc (*abl. masc.*) I 1, 56. II 2, 24. 3, 51. hac I 1, 30. 3, 8. 72. 9, 49. II 2, 29. 90. 6, 13. 116. E I 7, 34. 10, 2. hoc (*abl. neutr.*) I 1, 13. 46. 2, 53. 64. 3, 34. 93. 4, 9. 129. 6, 41. 52. 87. 110. 7, 10. 9, 8. [10, 3]. 10, 17 (*bis*). 60. II 3, 148. 8, 49. E I 1, 11. II 2, 24. hi I 4, 33. hae E I 16, 15. A 451. haec I 3, 39. 4, 63. II 3, 267. 4, 86. 6, 97. 7, 21. horum (*masc.*) I 3, 30. II 2, 41. 63. 3, 102. 231. E I 14, 41. 17, 15. horum (*neutr.*) I 1, 78. II 6, 8. his (*dat. masc.*) II 2, 37. E II 1, 214. A 281. (*dat. fem.*) II 6, 38. (*dat. neutr.*) I 4, 56. 6, 71. 8, 36. II 2, 112. E I 6, 9. A 19. hos II 2, 92. 8, 71. E II 1, 60 (*bis*). 61. A 401. has I 8, 20. haec (*acc.*) I 2, 69. 4, 137. 5, 65. 9, 60. 10, 37. 82. 83. 88. 92. II 3, 34. 71. 122. 151. 268. 296. 5, 70. 6, 5. 59. 77. E I 1, 54. 55. 5, 21. 7, 19. 8, 13. 10, 49. 19, 45. II 1, 243. 2, 39. 145. his (*abl. masc.*) I 2, 11. 5, 55. II 8, 79. his (*abl. neutr.*) I 6, 130. 9, 50. II 3, 250. 6, 3. 7, 89. 8, 10. 45. E I 1, 27. 6, 68. 16, 26. II 1, 186. A 429.
hic (*adu.*) I 5, 7. 30. 82. 89. 9, 7. 26. 38. 10, 8. II 2, 7. 3, 59 (*bis*). 221. 8, 16. E I 11, 29. 17, 39. II 2, 84.
hice hosce I 4, 6. hisce I 3, 70.
hicine huncine I 9, 72. hiscine I 2, 109.
hiemat II 2, 17. hiemet E I 16, 71.
hiemps I 1, 39. E I 15, 1. hiemes E I 10, 15.
hilaris E II 2, 193. hilarem E I 18, 89.
hillis II 4, 60.
hinc I 1, 17. 18. 4, 6. 5, 47. 50. 71. 86. 93. 9, 16. 44. II 1, 79. 2, 127. 7, 117. E I 19, 41. A 318.
hio hiet II 2, 32. hiantem I 2, 88. II 5, 56.
hircum I 2, 27. 4, 92. ircum A 220.
hirquinis I 4, 19.
hirtum E I 3, 22.
hirudo A 476.
hirundine E I 7, 13.
historias I 3, 89.
hodie I 9, 57. 69. II 2, 46. 6, 37. 7, 21. E I 7, 19. 70. 16, 33. II 1, 160.
holitoris E I 18, 36.
holus (*nom.*) I 1, 74. 6, 112. II 1, 74. (*acc.*) II 2, 117. 7, 30. E I 5, 2. 17, 13. 15. II 2, 168.
holuscula II 6, 64.
Homerus E I 19, 6. II 1, 50. A 74. 359. 401. Homero I 10, 52.
homo I 2, 31. 3, 57. 5, 33. 6, 29. 7, 6. II 7, 117. A 469. hominis II 4, 10. 92. E I 10, 36. homini I 3, 9. II 2, 72. E I 17, 36. hominem I 9, 47. II 3, 150. 279. E I 2, 32. 16, 48. homines I 3, 124. II 6, 21. 74. A 373. hominum I 1, 61. 3, 30. 4, 83. 9, 44. II 3, 121. 7, 6. 75. E I 1, 77. 2, 20. 15, 2. II 1, 7. A 142. homines II 6, 92. A 391.
honesta II 3, 58. honesti E II 2, 110. honestae A 278. honesti I 2, 84. honestum (*acc. neutr.*) I 3, 42. 6, 63. E I 18, 34. honesto A 213. honestis E I 2, 36. honestos I 6, 96. honestas E II 1, 149. honesta E I 9, 4. honestis E II 2, 32. honeste II 7, 12. E II 1, 43.
honor II 2, 28. E I 16, 39. A 400. honos I 6, 83. E I 18, 102. A 69. honoris A 243. honori A 167. honorem I 4, 44. 6, 19. 49. E II 1,

78. honore E II 1, 183. 2, 112. A 71. honores I 6, 15. II 5, 13. 7, 85. E II 1, 15. 2, 88. honoribus I 6, 11.
honoratus E I 1, 107. honoratum A 120.
hora I 4, 15. 5, 14. II 6, 44. E I 4, 14. horae (*gen.*) I 1, 7. E I 18, 110. II 2, 172. horam II 6, 47. 7, 112. E I 1, 82. 2, 41. 7, 47. 11, 22. 17, 6. A 302. horā I 4, 9. 5, 23. horas II 7, 10. E II 1, 189. A 160. horis II 6, 61. E I 16, 16.
Horatius E I 14, 5.
hornā II 6, 88.
horres II 5, 9. horret E I 7, 64. 17, 39. 18, 11. 25. horruerim I 8, 45. horrentia II 1, 13. horrendus II 5, 62. horrendam II 3, 323. horrendas I 8, 26.
horreum horrea E II 2, 177.
horribili I 3, 119.
horridus E II 1, 157.
hortatur E I 1, 69. hortari E II 2, 35. hortaretur I 4, 107.
hortus II 6, 2. horti I 3, 116. E I 14, 42. horto II 4, 16. hortos I 9, 18. II 3, 24. hortis I 8, 7.
hospes I 5, 71. II 2, 90. 118. 4, 10. 17. 6, 81. 107. E I 1, 15. 7, 14. 2, 132. A 313.
hospitio I 5, 2. hospitiis II 6, 83.
hosticus I 9, 31.
hostili (*abl. masc.*) E I 18, 62.
hostis II 1, 37. hosti E II 2, 28. hostem I 3, 10. E II 2, 97. hoste E I 10, 37. 15, 29. hostīs E I 17, 33.
huc I 2, 34. 83. 5, 12. 27. 8, 8. II 2, 128. 3, 5. 80. A 462.
humana (*nom. fem.*) I 1, 75. A 353. humano (*dat. neutr.*) A 1. humanam II 2, 95. humani A 102. humana II 3, 95. humanis II 8, 63. humanos I 8, 20. humana A 186. humane E II 2, 70.
humilem E II 2, 50. humili A 229.
humo humasse II 3, 187.
humus humi A 28. humo II 2, 79. humum E II 1, 251. A 110. 159. 230.
hybrida I 7, 2.
Hydaspes (*seruus*) II 8, 14.
Hydram E II 1, 10.
hydropicus E I 2, 34.
Hymettia II 2, 15.
Hypsaeā I 2, 91.

I.

iaceo I 6, 122. iaceret II 8, 12.
iacis I 4, 80. iaceret II 3, 242.
iactantior I 3, 50.
iactat I 2, 85. II 4, 34. iactamus E I 16, 18. iactantibus (*abl. m.*) I 1, 6. iactauerit E I 11, 15. iactatur II 3, 121. iactatus II 2, 32.
iam I 1, 5. 16. 120. 4, 15. 5, 9. 13. 20. 65. 8, 33. 9, 35. II 3, 146. 151. 289. 323. 4, 39. 5, 3. 96. 6, 40. 45. 100. 7, 13 (*bis*). 20 (*bis*). 74. 114 (*bis*). E I 1, 2. 7, 16. 44. 49. 75. 10, 11. 16, 18. 18, 32. II 1, 86. 127. 148. 187. 223. 2, 205. A 70. 158. 468. iamdudum I 9, 15. II 7, 1. E I 5, 7. iam nunc A 43 (*bis*). iampridem (iam pr:) E I 14, 27. 16, 18.
iambeis A 253.
iambus A 251. iambo A 79. iambos E I 19, 23. iambis E II 2, 59.
ianitor II 7, 45.
ianua I 2, 128.
Ianus E I 1, 54. Ianum II 3, 18. E I 20, 1. II 1, 255. Iane II 6, 20. E I 16, 59.
Iarbitam E I 19, 15.
Icci E I 12, 1.
icio icto II 1, 24.
ictūs A 253.
idcirco I 4, 45. E I 1, 29. 11, 16. A 265.
idem I 10, 3. 65. II 2, 28. 3, 309. 7, 18. 23. 111. E I 15, 37. 44. 16, 34. 36. 18, 69. II 1, 14. 237. 2, 104. 192. 200. A 358. eadem E I 1, 4. eundem II 3, 279. E II 2, 35. idem I 3, 115. II 3, 242. E II 2, 14. A 241. 242. 354. 467. eādem I 3, 72. 10, 4. E II 1, 29. A 356. eodem (*masc.*) II 3, 121. (*neutr.*) I 4, 55. II 1, 26. E I 6, 9. idem E I 1, 82. eadem (*acc.*) E I 1, 82. 14, 18. II 2, 58. isdem E I 1, 71. II 2, 154.
ideo E I 19, 26.
idoneus E I 5, 21. 16, 12. II 2, 7. idonea II 2, 111. A 334.
idus idibus I 6, 75.
iecur I 9, 66. II 8, 88. E I 18, 72.
ieiunia II 3, 291.
ieiunus II 2, 38. ieiunis E II 2, 29.
igitur I 1, 101. II 2, 63. 3, 152. 158. 162. 7, 83.
ignarus II 6, 79. E II 1, 114. ignara I 1, 35. E II 1, 132. ignarum II 4, 38.
ignaui I 5, 5. ignauē E II 1, 67.

ignis I 1, 39. 4, 20. 8, 44. ignem II 3, 276. igni I 5, 72. ignis II 3, 54. 56. ignes (*acc.*) E I 1, 46.
ignobilis E II 2, 128. ignobile I 6, 9.
ignominiosa A 247.
ignoro A 87. ignoras I 3, 22. E II 1, 87. ignorat E I 7, 23. ignores E I 12, 25. ignoratae A 262.
ignosco I 3, 23. ignoscis E II 2, 210. ignoscas I 4, 131. ignoscere E II 2, 133. ignosces I 9, 72. ignoscet I 3, 74. ignoscent I 3, 140. ignouisse E I 7, 69. A 347.
ignotum I 3, 22. A 275. ignoto II 3, 299. ignotā I 6, 36. ignotos I 6, 6. 24. ignota A 130. ignotis I 3, 108.
Ilerdam E I 20, 13.
ilex E I 16, 9.
ilia II 8, 30. E I 1, 9.
Ilia I 2, 126.
Iliacum A 129. Iliacos E I 2, 16.
ilignā II 4, 40.
Ilionam II 3, 61.
ille I 1, 11. 28. 2, 20. 41. 55. 3, 4. 68. 4, 126. 6, 41. 9, 6. 12. 21. 41. 10, 67. II 1, 30. 44. 2, 60. 130. 3, 21. 50. 52. 96. 204. 255. 4, 21. 6, 8. 83. 110. 7, 19. 37. E I 2, 42. 6, 52. 7, 63. 66. 18, 40. 20, 14. II 1, 88. 157. 210. 232. 237. 2, 17. 39. 60. *89. 99. A 196. 198 (*bis*). 200. 315. 357. illa (*nom. fem.*) II 3, 316. 7, 63. illud (*nom.*) I 2, 44. illius (*masc.*) I 3, 74. 10, 57. II 3, 27. 5, 29. E I 18, 37. II 2, 99. illius (*fem.*) II 2, 72. E I 15, 16. illi (*dat. masc.*) I 1, 63. 3, 9. 57. 4, 136. 5, 60. 64. 6, 88. 9, 13. 53. 74. 10, 48. II 5, 16. 6, 10. 7, 15. E I 6, 23. 17, 59. II 2, 89. †89. 152. illi (*fem.*) I 2, 126. illi (*neutr.*) I 6, 49. illum I 1, 115. 3, 47. 7, 25. 9, 61. II 2, 129. 131. 6, 12. E I 2, 51. illam I 2, 29. 120. 5, 70. illud (*acc.*) I 2, 60. 4, 64. 77. 99. II 2, 29. 54. 3, 150. 242. 5, 70. E II 1, 86. 242. 262. illo (*masc.*) II 1, 73. 3, 290. 311. illā I 1, 2. 2, 91. †II 2, 29. illo (*neutr.*) I 5, 77. illi (*nom.*) I 2, 90. 3, 28. 108. 10, 16. illae I 8, 47. E I 19, 41. illa (*nom. neutr.*) II 4, 53. illorum (*masc.*) I 3, 141. 4, 39. illis (*dat. masc.*) I 1, 20. 2, 39. II 2, 36. 90. 3, 83. 5, 71. E I 11, 9. II 1, 65. illis (*dat. fem.*) II 8, 94. E I 15, 3. illos I 6, 80. illas I 2, 28. illa (*acc.*) I 2, 91. II 4, 12. 7, 24. 105. 8, 79. illis (*abl. masc.*) I 2, 11. illis (*abl. fem.*) I 9, 2. illis (*abl. neutr.*) I 1, 37. 4, 129. 139. II 4, 86.
illic I 9, 48. II 5, 6. 8, 2. E I 11, 8.
illinc II 3, 112.
illuc I 1, 108. 2, 23. 3, 38. II 5, 11. E I 13, 11.
imago II 3, 320. imagine I 4, 22. 8, 43. E I 7, 34. imaginibus (*abl.*) I 6, 17.
imber E I 14, 29. imbrem II 2, 119. imbre E I 11, 11. imbri I 5, 95. imbres (*acc.*) E I 15, 15. 17, 53.
imbuerit A 331. inbutus E II 2, 7. inbuta E I 2, 69. imbuti E I 6, 5.
imitabile E I 19, 17.
imitator A 134. imitatorem A 318. imitatores E I 19, 19.
imitor imitaris II 3, 308. imitare I 4, 21. imitaberis E II 2, 8. imitabitur II 2, 64. A 33. imitandi I 10, 17. imitata II 3, 186. E II 1, 207.
immensum I 1, 41.
imminnet II 2, 127.
immo I 3, 20.
immoderatus II 5, 89.
immolet II 3, 164.
immoritur E I 7, 85.
impar I 3, 19. II 3, 248. E I 1, 96. inparibus II 2, 30. inpariter A 75.
impediat I 10. 10. impediet I 6, 27.
impellit A 109. impellat I 3, 65. impulit E II 2, 51.
imperiosus II 7, 83. imperiosa II 5, 110.
imperito II 3, 189. imperitas II 7, 81. imperitarint I 6, 4.
imperium I 6, 35. E I 5, 6. 12, 27. imperiis (*dat.*) E I 18, 45. imperiis II 7, 75.
impero imperat E I 2, 63. 10, 47. imperet II 1, 51. imperor E I 5, 21.
impetrat E II 1, 137.
impetus I 2, 117.
impiger E I 1, 45. A 121.
impius impia II 3, 228.
implet E II 1, 212. implent II 4, 30. implere I 10, 35. inpleuisse E I 20, 27.
implicitum A 424.
implorat E II 1, 135. imploraiit E I 10, 36.
improbus I 3, 24. 9, 73. II 5, 28. E I 10, 40. improba II 5, 84. *cf.* inprobus.
impune E I 5, 10. II 1, 150. 2, 105. A 210. 381.
imus A 32. ima I 3, 8. imum A 152.

imi II 8, 40. E I 18, 10. imum E I 18, 35. A 126. 378. imo II 3, 308. E I 1, 54. imos I 9, 10. E II 2, 4. ima II 4, 57.
in (*cum accus.*) I 1, 11. 31. 2, 18. 24. 43. 48. 117. 3, 67. 141. 4, 80. 143. 5, 62. 6, 72. 7, 20. 8, 12. 28. 38. 47. 9, 9. 77. 10, 34. 68. II 1, 63. 71. 82. 2, 34. 66. 75. 134. 3, 38. 72. 104. 242. 4, 39. 5, 29. 47. 50. 6, 16 (*bis*). 47. 7, 10. 17. 62. 88. 8, 55. 61. E I 1, 14. 18. 79. 2, 30. 39. 43. 3, 8. 9. 36. 6, 24. 7, 30. 11, 5. 23. 13, 9. 14, 41. 15, 20. 30. 39. 16, 53. 17, 6. 18, 10. 34. 45. 109. 20, 8. 15. II 1, 3. 6. 48. 94. 149. 159. 175. 189. 265. 269. 2, 47. 116. 133. 174. 188. A 4. 31. 44. 60. 129. 134. 148. 160. 163. 183. 187. 229. 256. 260. 282. 315. 326. 387. 388. 402. 452. 459. 471. in (*cum abl.*) I 1, 12. 60. 67. 91. 106. [2, 13.] 2, 30. 47. 63. 64. 106. 108. 3, 17. 26. 32. 41. 72. 82. 92. 110. 4, 9. 10. 34. 74. 98. 5, 37. 72. 6, 17. 22. 62. 79. 7, 14. 8, 6. 7. 9. 12. 15. 9, 2. 59. 10, 38. 52. 70. 75. II 1, 1. 2, 19. 20. 111. 114. 3, 41. 55. 101. 119. 136. 182. 183. 234. 248. 251. 267. 287. 292. 294. 310. 4, 15. 48. 81 (*ter*). 5, 45. 6, 1. 28. 42. 46. 49. 88. 96. 102. 106. 7, 19. 59. 86. 8, 4. 6. 43. 77. E I 1, 11. 83. 87. 2, 29. 66. 67. 3, 14. 4, 2. 5, 20. 6, 52. 66. 7, 50. 8, 6. 10, 2. 20. 35. 11, 12. 15. 12, 7. 14, 10. 13. 35. 15, 13. 16, 28. 48. 64. 68. 71. 76. 18, 87. 20, 18. 20. II 1, 18. 27. 31. 53. 173. 194. 205. 244. 2, 12. 15. 68. 69. 85. 130. 157. A 46. 71. 178. 179. 228. 258. 351. 372. 421. 431. 451.
inaequalis II 7, 10. inaequali E I 1, 94. inaequalīs II 6, 68.
inamarescunt II 7, 107.
inanis II 2, 14. inane E I 17, 41. inanem A 443. inane I 2, 113. inani I 6, 127. II 7, 9. E II 2, 206. inanīs I 4, 76. II 3, 212. inania A 230. inaniter E II 1, 211.
inauret E I 12, 9.
inbecillus II 7, 39. inbecilla II 2, 86.
inberbus A 161. inberbes E II 1, 85.
incantata I 8, 49.
incastigatum E I 10, 45.
incauta I 1, 35. incauto I 3, 62. incauti A 456.
incedo I 6, 112.
incendia (*nom.*) E I 18, 85. incendia (*acc.*) I 1, 77. E II 1, 121.
incepto A 127. inceptis A 14.
incerno incretum II 4, 75.
incertus I 8, 2. incertam I 3, 109. incertos E II 1, 188.
incessum II 3, 311.
incestus A 472.
incĭdit I 7, 11. incidat I 7, 16. E I 16, 23. inciderit II 2, 88. A 192.
incīdo incidere E I 14, 36. A 399. incidēre II 3, 84.
incipit I 5, 18. 77. 9, 21. II 6, 79. incipias I 1, 94. II 3, 129. incipe II 3, 6. E I 2, 41. incipiam E I 5, 15. incipies A 136.
inclamat I 9, 76.
inclinet I 3, 71.
inclitum II 3, 197.
includere E I 1, 3. inclusa A 76.
incogitat E II 1, 122.
incola II 2, 128.
incoluit I 6, 2.
incolumis I 4, 98. incolumem I 4, 119. E I 16, 16. incolumi II 3, 132. E I 11, 17. A 222.
incommoda A 169.
incommodus E I 18, 75.
incomposito I 10, 1.
incomptis A 446.
inconcinnus E I 17, 29. inconcinna E I 18, 6.
inconsultus E I 5, 15.
incorruptissimus I 6, 81.
increbruit II 5, 93.
incredulus A 188.
incrustare I 3, 56.
incubet II 3, 117.
incultum E I 3, 22. inculto I 3, 34. incultae E I 2, 45. incultis E II 1, 233.
incurata E I 16, 24.
incuria A 352.
incurreret II 1, 37.
incus incudi A 441.
incutiunt E I 14, 22. incutiat II 1, 81. incutiant E I 18, 77. incuteret II 1, 39.
inde I 1, 117. 5, 3. 94. 6, 114. 8, 3. 28. II 6, 98. E I 15, 24.
index indice II 8, 26.
indiciis A 49.
indico I 5. 8. indicis II 3, 291. indictis E I 7, 76.
indicta A 130.
indignor E II 1, 76. A 359. indignatur A 90.
indignus II 2, 103. 3. 236. indigna

A 231. 264. indignum E I 8, 22. indigno E I 16, 34. II 1, 231. indignum (*masc.*) E I 16, 75. indignum (*neutr.*) II 3, 39. indigni E I 3, 35. indigna E II 2, 112. indignis I 6, 16. indigna E I 19, 41.
indoctus A 212. 380. indoctum A 474. indoctum E II 2, 9. indocti E II 1, 117. 184.
indomito II 2, 10. indomitā E I 3, 34.
indormis I 1, 71.
indotata E I 17, 46.
inducit I 2, 22. inducat I 2, 88. inducant I 3, 2. inducere I 5, 9. A 2. induceris II 7, 56.
induo indutus E I 17, 28.
Indus Indos E I 1, 45. 6, 6.
ineptus I 3, 49. 4, 91. 6, 16. 10, 79. E I 17, 32. ineptum I 3, 138. ineptis E II 1, 270. inepte I 10, 2. A 140.
iners II 7, 39. E I 1, 38. II 2, 126. A 172. inertem II 4, 41. E I 5, 17. inertīs I 7, 15. E I 20, 12. A 445. inertibus II 6, 61.
inertia E I 11, 28.
inexcusabilis E I 18, 58.
inexorabilis A 121.
inexpertum A 125. inexpertis E I 18, 86.
infabre II 3, 22.
infamia E I 16, 39.
infamis II 2, 48.
infans I 6, 57. E II 1, 99. infantīs II 5, 40.
infectum E I 2, 60.
infelix I 1, 90. A 34. infelicis II 3, 304.
inferiorem I 8, 31.
infernas I 8, 35.
infero intulit E II 1, 157.
inferuesco inferbuit II 4, 67.
infesto I 4, 91. infestis II 1, 42.
infidus infido E I 18, 4.
infirmus infirmo E I 16, 14. infirmior I 9, 71.
inflat E II 1, 178. inflet I 1, 21. infla II 5, 98. inflaret II 3, 319. inflauit I 2, 33.
informis E II 2, 118. informem I 8, 16.
infortunia A 103.
infra II 1, 75. 8, 20. 23. E II 1, 14.
infundis E I 2, 54.
ingenium I 3, 33. 4, 43. 10, 63. II 4, 47. E I 3, 22. II 2, 81. A 410. ingenium II 1, 75. 6, 15. 8, 73. A 295. 323. ingenio II 1, 67. E II 2, 203. ingeniis E II 1, 88.
ingens I 3, 33. II 3, 59. 154. 315. 4, 82. 6, 111. 7, 102. E II 2, 73. ingentem II 3, 111. ingens II 3, 91. ingentīs II 3, 288. ingentia E II 1, 6.
ingenuus I 6, 8. A 383. ingenuum II 3, 186. ingenuo I 6, 21. ingenuos I 6, 91. ingenuis E I 19, 34.
ingerere I 5, 12.
ingluuie I 2, 8.
ingratus E I 19, 35. ingratā I 2, 8. ingrata E I 1, 23. ingratos E I 7, 21.
inguen I 2, 26. inguine I 8, 5. inguina I 2, 116.
ingustata II 8, 30.
inhians I 1, 71.
inhonestus I 6, 36. inhonestum I 4, 124.
inhospita E I 14, 19.
inhumanae E I 18, 47.
inhumato II 3, 195.
iniciat I 6, 32. iniecta I 4, 94.
inimicitias E I 19, 49.
inimicus II 4, 53. inimica II 1, 48. inimicum I 5, 49. inimice II 3, 123. inimicis II 2, 107.
iniqus E I 19, 36. iniqui E I 6, 15. iniquae I 9, 20. iniqum II 2, 97. iniquom A 67. iniquam I 3, 67. iniqum I 3, 113. iniquā E II 2, 19. iniquis II 7, 14. inique E I 14, 12.
iniuria II 6, 28.
iniussi I 3, 3.
iniusti I 3, 111. iniustē E II 1, 75.
inlacrimare II 5, 103.
inlecebris A 223.
inlepide E II 1, 77.
inlidere II 1, 77.
inlinet E I 7, 10. inlinere I 5, 31. inleuerit I 4, 36.
inludo I 4, 139. inludit II 3, 51. inludere II 8, 62. inlusus II 5, 26. inlusi II 7, 108.
inlustrem II 6, 17.
inlutos II 8, 52. inluta II 4, 84.
inmane II 4, 76.
inmaturus II 8, 59.
inmemorata E I 19, 33.
inmeritus II 3, 7. inmeritum E I 14, 12. inmeritos II 3, 211.
inmersabilis E I 2, 22.
inmiscere I 2, 76.
inmitia A 12.
inmodulata A 263.
inmorsus II 4, 61.
inmortalis A 464.
inmundus I 6, 124. E I 2, 26. inmunda E II 2, 199. inmundo I 5, 84. inmunda A 247. inmundis II 4, 62.

inmunem E I 14, 33.
innascitur I 3, 37. innati A 245.
innatat II 4, 59.
Ino A 123.
inops I 4, 110. II 1, 59. 5, 6. E I 18, 98. inopis I 4, 17. inopi I 2, 5. inopem II 3, 153. E II 1, 131. 2, 50. inopes A 322.
inornata A 234.
inparibus II 2, 30. inpariter A 75. *cf.* impar.
inpensa inpensis E I 19, 38.
inpenso II 3, 245.
inperti E I 6, 68.
inpexa II 3, 126.
inpingas E I 13, 8.
inponens II 3, 280. inposuere II 3, 26. inpositus E I 7, 77. inposita II 7, 77. inpositum I 5, 26. inpositas E II 1, 253.
inportes E I 13, 5.
inportunus II 5, 96. E I 6, 54. II 2, 185. inportuna E I 18, 23. inportunas I 8, 6.
inpransus E I 15, 29. inpransi II 3, 257. inpransi II 2, 7.
inprimis II 2, 71.
inprimo inprimat II 6, 38.
inprobus II 6, 29. inproba II 3, 14. inprobē II 2, 104. 3, 200. *cf.* improbus.
inprouisa E I 6, 11.
inprudens I 4, 137.
inpugnat E II 1, 89.
inpunitior II 7, 105.
inquam I 9, 5. 8. 50. 70. 10, 64. II 3, 276. 7, 22. 8, 27. inquis II 1, 5. inquit I 1, 62. 2, 32. 35. 57. 3, 23. 126. 4, 79. 5, 59. 9, 7. 14. 38. 40. II 2, 99. 3, 39. 319. 6, 90. 8, 43. E I 7, 93. 16, 35. II 2, 40. in quimus I 3, 66. inquiet II 5, 43.
inquiner I 8, 37.
inquiram II 3, 41. inquirant I 3, 28.
inquoquere II 8, 52.
inreuocabile E I 18, 71.
inreuocati E II 1, 223.
inriguum II 1, 9. inriguo II 4, 16.
inrisus E I 17, 58.
inritabile E II 2, 102.
inritat E II 1, 212. inritant A 180.
inroget I 3, 118.
insanabile A 300.
insania II 3, 174. 221. E II 1, 118.
insanis II 3, 32. insanit I 2, 49. 4, 27. II 3, 64. 7, 117. insanire II 3, 63. 81. 225. 271. 302. E I 1, 101. II 2, 134. insanisse II 3, 134.
insanus I 4, 49. 6, 27. II 3, 40. 67. 120. 159. 197. 201. insani I 5, 35. II 3, 74. E I 6, 15. insano II 3, 48. E I 5, 14. insanum I 2, 97. II 3, 44. 52. 130. 298. 306. insane II 2, 33. 3, 184. 326. 6, 29. 7, 95. insanos II 3, 40. insanis II 2, 5. 6, 69. insanior I 3, 82. II 3, 102. insanius I 10, 34.
inscitia II 1, 81. 2, 131. 3, 43. E I 3, 33.
inscitus inscitē E II 1, 167.
insculpere II 3, 90.
insector E II 1, 69. insectere II 7, 41.
insenuit E II 2, 82.
insequeris E II 2, 19.
insero (*semen*) inseuerit I 3, 35.
insero inseris I 5, 12.
inseruit A 167.
insidias I 2, 104. 3, 59. insidiis II 6, 117.
insidiatorem II 5, 25.
insidiosi E II 1, 172.
insignia II 3, 254. insignibus II 7, 53.
insignis II 1, 46. A 401. insignem II 3, 241.
insiluit A 466.
insolabiliter E I 14, 8.
insolitum A 217.
insons I 6, 69.
insparsos I 6, 67.
inspiciunt I 2, 87. inspice E I 7, 39. inspexit E I 2, 20.
insterno instrauit A 279.
instillat II 2, 62. instillare E I 8, 16.
instita I 2, 29.
instituunt II 6, 22. institui A 22.
insto E I 2, 71. instat I 1, 115. 9, 29. II 6, 39. institerat II 5, 88.
instructior E I 18, 25.
instrumento I 3, 131.
instruo instruit E II 1, 131.
insuauis I 3, 85.
insudet I 4, 72.
insueuit I 4, 105.
insum inest I 4, 47. II 4, 94. inerant II 6, 105.
insumere II 2, 102. insumebat A 443.
insuper II 4, 68.
intactus II 1, 23. intacta II 5, 7. intacti I 10, 66. intactis E II 1, 151.
integer II 1, 85. 3, 65. 220. integrum II 2, 92. 4, 54. integris II 2, 113.
intellegit E I 9, 1.
intemptatum A 285.

intendit II 7, 48. intendes E I 2, 36.
intentus A 458. intentum I 5, 84.
inter I 1, 47. 105. 116. 2, 40. 80. 3, 1. 53. 60. 82. 7, 9. 11. 12. 10, 91. II 2, 4. 32. 92. 3, 40. 6, 59. 77. 8, 42. E I 2, 12 (*bis*). 3, 4. 4, 4. 12. 5, 5. 24. 7, 28. 10, 22. 12, 14. 14. 18. 15, 43. 18, 96. II 1, 36. 37. 41. 43. 73. 185. 2, 45. 66. 79. 114. A 374.
interciderit II 4, 6.
intercinat A 194.
interdico interdicta E I 6, 64. interdicta I 2, 96.
interdictum interdicto II 3, 217.
interdum I 9, 9. 10, 13. II 7, 8. E I 18, 60. II 1, 63. A 93. 319.
interea I 5, 31. II 8, 54.
intereo interit A 61. inteream I 9, 38.
interemis II 3, 131.
interiore II 6, 26.
interitum A 464. interitu A 146.
intermiscere I 10, 29.
inter noscere A 424. 425.
interpellet I 6, 127. interpellarim II 4, 5. interpellandi I 9, 26.
interpres II 4, 91. A 134. 391. interprete A 111.
intersum inter est I 2, 62 *sq.* intersit II 8, 32. A 191. 237. intererit A 114. 233.
interualla E II 2, 70.
intestabilis II 3, 181.
intonsum E I 7, 90.
intra I 1, 49. E I 2, 16. 18, 73. II 1, 31. A 266.
introrsum II 1, 65. E I 16, 45.
intus I 2, 67. II 1, 52. 3, 115. 142. A 108. 182. 389.
inuenias I 4, 62. inueniet II 5, 68. inuenere I 3, 104. E I 2, 58. inuenerit E II 2, 192. inuenisse A 275. inuenior II 4, 74. E II 1, 112. inuenta E II 1, 145. inuentum A 377. inuento II 6, 11. inuenta I 3, 111. inuentis A 170.
inuentore I 10, 48.
inuertimus I 3, 55. inuertunt II 8, 39. inuersum (*masc.*) I 1, 36.
inuicem inque uicem I 3, 141.
inuictus I 7, 30. inuicta A 123. inuicti II 1, 11. E I 1, 30.
inuidet E I 14, 41. inuideat I 6, 50. 9, 25. inuideant I 2, 100. inuidit II 6, 84. inuideor A 56.
inuidia I 3, 61. 6, 26. II 1, 77. inuidiae E I 17, 51. II 1, 129. inuidiae II 6, 48. inuidiam II 3, 13. E II 1, 12. inuidiā E I 2, 37. 58.
inuidus E I 1, 38. 2, 57. 15, 7. inuida E I 10, 18.
inuisa E II 1, 90. inuisum E II 2, 64. inuisum E I 15, 4. inuisum I 7, 26. inuisa E I 14, 17. inuisis II 3, 262. inuisa E I 7, 17.
inuitus E I 5, 22. 10, 32. II 2, 196. inuita II 1, 76. inuitum E I 20, 16. A 467. inuitā A 385. inuita E II 2, 113. A 311.
inulas II 2, 44. 8, 51.
inultus I 8, 44. II 3, 297. inulto II 3, 189. E I 2, 61. inulti II 8, 34.
inungui E I 1, 29. inunctis I 3, 25.
inurbanum A 273.
inutile I 4, 124. 8, 1. II 8, 12.
io I 3, 7. A 460.
Io A 124.
iocatus I 5, 62.
iocoso I 10, 11. iocosi (*nom.*) E I 18, 89. iocosius I 4, 104.
iocularia I 1, 23.
iocus II 5, 37. E II 1, 149. iocum E I 19, 20. A 222. ioco I 8, 50. iocos I 5, 98. E II 2, 56. iocis E I 6, 65. 66.
ipse I 1, 67. 4, 108. 5, 57. 6, 81. 86. II 1, 85. 2, 61. 3, 94. 5, 38. 6, 65. 88. II 7, 100. E I 1, 27. 72. 3, 20. 16, 78. 17, 19. 18, 112. 19, 7. II 1, 111. 208. A 182. 306. ipsa I 3, 98. II 1, 18. A 305. ipsi A 103. ipsum I 3, 34. 10, 25. II 3, 204. 6, 12. 7, 113. 8, 23. E I 2, 33. 17, 11. ipsam E I 6, 16. ipsum I 3, 17. II 5, 73. ipso II 2, 20. 7, 42. 8, 32. 86. E I 7, 60. 9, 6. ipsa I 3, 39. ipsas I 3, 55. ipsa II 4, 11. ipsis (*masc.*) E II 1, 197. ipsis (*neutr.*) II 3, 4. 6, 108.
ira I 2, 71. 7, 13. E I 2, 13. 62. 19, 49. irae I 3, 76. E II 1, 129. irae E I 2, 59. iram E I 19, 48. A 109. 159. irā II 3, 210. E I 2, 15. 18, 38. II 2, 207. iras E I 4, 12.
iracundus E I 1, 38. A 121. iracunda A 454. iracundior I 3, 29.
irascar E I 8, 9. irasci E I 20, 25.
iratus I 1, 21. II 1, 47. 3, 3. E I 7, 82. 20, 16. II 2, 29. 42. A 94. irato II 3, 258. iratum II 2, 97. 8, 5. A 106. iratos A 197. iratis I 5, 98. II 3, 8. 6, 30.
is I 1, 59. 9, 18. II 3, 181. E I 1, 65. ea A 386. id I 1, 44. II 4, 8. E II 2, 64. A 386. eius II 1, 70.

6, 76. eum I 3, 80. 4, 29. 88. II 3, 134. E I 7, 69. id I 1, 64. 4, 73. 5, 102. II 3, 177. 232. E I 1, 24. II 2, 32. eo (*neutr.*) I 4, 108. E I 14, 18. eorum I 4, 80. earum II 8, 92. eos E II 1, 67. eas I 10, 14. ea E I 1, 47. II 1, 81.
iste I 10, 18. E I 14, 23. 19, 47. II 1, 43. 2, 90. ista II 5, 61. isti I 3, 41. II 3, 99. A 6. istam II 2, 86. isto I 9, 48. E II 2, 163. istā II 2, 27. isto E I 16, 56. II 2, 205. istis (*dat.*) I 2, 73. istis I 6, 92. II 3, 108. ista E I 10, 8. 19, 43. istis I 4, 52. II 2, 99. E I 6, 67. A 376.
istic E I 14, 37.
istinc I 4, 131. E I 7, 32.
istuc E I 14, 8.
ita I 1, 96. 2, 20. 3, 79. 101. 6, 50. II 1, 59. 2, 46. 124. 5, 18. 6, 1. 7, 2. 8, 76. E I 2, 5. 6, 55. 20, 5. II 1, 64. A 61. 101. 151. 225. 226. 254. itaque E I 1, 10.
Italiae E I 12, 29. Italiam I 6, 35. *Italus* Italā II 6, 56. Italo (*abl. neutr.*) I 7, 32. Italis E I 18, 57. Italas E II 1, 2.
item I 3, 77. A 90.
iter I 9, 16. E I 15, 12. 18, 103. iter I 5, 5. 95. II 6, 43. 99. E I 17, 4. A 68.
iterat E I 18, 12.
iterum I 10, 39 (*bis*). 72. II 7, 69 (*bis*). E I 1, 3. 5, 4.
Ithace E I 7, 41. Ithacam II 5, 4.
Ithacensis E I 6, 63.
iubeo I 1, 104. 10, 91. II 3, 77. 5, 70. iubes I 6, 61. iubet II 3, 148. E I 5, 17. 7, 14. 66. II 2, 63. A 420. iubemus E I 10, 1. iubeas I 1, 63. iube II 5, 38. iubebat I 4, 121. E I 6, 59. A 440. iuberet I 6, 93. iubebo II 5, 20. E I 17, 8. A 317. iussit II 3, 35. 101. 141. A 252. iusserit II 1, 59. 7, 32. iuberis E I 13, 7. iubetur E I 7, 75. iussus I 3, 80. iussa I 2, 122. A 232. iussae E I 12, 17.
iucundus I 3, 93. iucundum E I 6, 66. iucundo I 5, 44. iucunda II 6, 62. A 334. iucundis II 6, 96. iucunde I 5, 70.
Iudaeus I 5, 100. Iudaei I 4, 143. Iudaeis I 9, 70.
iudex II 2, 9. 7, 101. A 263. iudicis A 314. 364. 387. iudex (*uocat.*) E I 4, 1. iudice I 2, 134. 6, 15. 10, 38. II 1, 49. 84. 2, 54. 7, 54. E I 16, 42. A 78. 244. iudicibus I 4, 123.
iudicium II 1, 83. A 386. iudicium I 4, 99. E II 1, 242. iudicio I 6, 98. iudicia E II 1, 245. iudiciis E I 1, 71.
iudico iudicat E II 1, 68. iudicet E II 2, 191.
iugera I 1, 50.
iugis (*gen. fem.*) II 6, 2. E I 15, 16.
iugulas I 7, 35. iugulat I 10, 36. iugulent E I 2, 32.
iugulo (*abl.*) I 3, 89. II 3, 136.
iugum iugo II 7, 92.
Iulius I 8, 39.
Iulius (*Florus*) Iuli E I 3, 1.
iumenta E I 18, 46.
iunctura A 48. 242.
iungit I 3, 54. iungere A 2. iungatur E I 5, 26. iunctos I 3, 54. iunctis A 75.
iunior E I 17, 16. II 1, 44.
Iunonis I 3, 11.
Iuppiter I 1, 20. E I 16, 29. Iouis E I 17, 34. 19, 43. Iouem E I 18, 111. Iuppiter (*uocat.*) I 2, 18. II 1, 43. 3, 288. Ioue E I 1, 106. 12, 3. II 1, 68.
iurgia (*acc.*) E II 1, 38. 2, 171.
iurgo iurgares E II 2, 22. iurgatur II 2, 100.
iuro iurat E I 1, 89. iures E I 18, 93. iurare E I 1. 14. iurantem II 6, 57. iurares E II 1, 244. iurandas E II 1, 16. iuratus E I 17, 60.
ius *iusculum* (*nom.*) II 4, 38. 8, 45. 69. iuris II 4, 63. (*acc.*) I 3, 81.
ius (*nom.*) II 1, 82. A 72. 466. iuris I 1, 9. 4, 104. II 2, 131. A 131. 369. ius (*acc.*) I 5, 67. 7, 20. 9, 77. II 3, 72. 217. 5, 29. 34. E I 12, 27. iure I 2, 46. 6, 50. 7, 10. II 2, 99. A 284. iura I 3, 111. 9, 39. E I 3, 23. 16, 41. II 1, 104. 2, 23. 174. A 122. 256. 398.
iusiurandum iure iurando II 3, 179. 180.
iussa (*acc.*) E I 7, 52. 9, 12.
iustitiam A 199.
iustus II 3, 97. 189. E II 1, 18. iusta II 7, 15. 62. iustum I 4, 63. iusti (*neutr.*) I 3, 98. iusto E I 16, 61. iustum II 1, 16. iusto I 1, 57. 3, 113. iustior II 7, 63. iustius II 4, 86.
iuuenca E I 3, 36.
iuuenis II 3, 233. 5, 62. A 161. iuueni E I 8, 14. A 177. iuuenem E

I 15, 21. iuuenes II 3, 196. E I 1, 55. iuuenum A 62. 85. 366. iuuenes (*acc.*) I 2, 34. (*uocat.*) A 24.
iuuenor iuuenentur A 246.
iuuentā A 115.
iuuentus II 2, 52. 5, 79. E I 2, 29.
iuuo iuuat I 1, 41. 78. 4, 24. 77. II 6, 13. 32. 90. E I 2, 51. 14, 35. 16, 39. 19, 33. II 2, 212. A 109. iuuet I 6, 123. E I 16, 10. iuuare II 2, 22. iuuit II 8, 1. iuueris II 4, 91. iuuandis A 377. iuuari E II 1, 125.
Ixion A 124.

K.

kalendae I 3, 87.
Karthagine II 1, 66.

L.

Labeone I 3, 82.
Laberi (*gen.*) I 10, 6.
labes labem E II 1, 235.
labitur E I 2, 43. labier E II 1, 94. labentis II 1, 15. labetur E I 2, 43. lapsus II 8, 72.
labor II 2, 14. A 291. laboris I 1, 33. 2, 78. labori I 8, 18. II 8, 66. laborem I 1, 30. 93. 4, 12. II 2, 12. E I 7, 67. labore I 1, 5. 88. 9, 60. E I 1, 44. II 1, 11. laborum II 1, 11. A 212. labores (*acc.*) II 6, 21. E II 1, 224. 2, 66. laboribus E I 18, 48.
laboro II 8, 19. E I 3, 2. A 25. laborat I 4, 26. II 3, 7. 7, 20. laborant I 3, 96. labores I 2, 76. 10, 73. E II 2, 196. laboret I 1, 112. II 3, 269. 4, 49. E I 20, 16. A 168. 192. 241. laborent I 2, 38. A 435. laborantīs I 4, 20.
labra E I 16, 60. labris E I 1, 68. 4, 138.
lac lacte E II 1, 143.
lacernā II 7, 55.
lacerto I 6, 74. E I 1, 56. lacertis (*dat.*) E II 2, 48. (*abl.*) I 8, 49.
lacessiti E II 1, 151.
lacrima E I 17, 60. lacrimae E I 19, 41.
lacrimoso I 5, 80. lacrimosa E I 1, 67.
lactuca II 4, 59. lactucae II 8, 8.
lacus E I 1, 84. 18, 63. lacu I 4, 37. lacus E I 3, 11.
laedat I 10, 80. E II 2, 16. laedunt E I 2, 38. laedere I 4, 78. II 1, 21. laedet E I 17, 8. laedent A 103. laeserit E I 20, 7. laedimur E II 1, 221. laeso II 1, 67. E II 2, 134.
Laelius II 1, 65. Laeli II 1, 72.
Laertiade II 5, 59.
laetitiae A 428.
laetor I 4, 98.
laetus II 3, 146. E I 7, 39. 10, 44. 50. 13, 3. II 2, 130. laetā I 1, 8. laetum II 6, 111. laetius II 6, 70.
Laeuino I 6, 19. Laeuinum I 6, 12.
laeuŏs A 301. laeui I 5, 61. laeuae E II 1, 205. * laeuom I 2, 125. E I 6, 50. 16, 7. laeuo I 6, 74. II 4, 4. E I 1, 56. laeuā II 7, 9. E I 15, 12. laeuē E I 7, 52.
lagani I 6, 115.
lagoena II 8, 81. lagoenae E II 2, 134. lagoenis II 8, 41.
lagois II 2, 22.
lamas E I 13, 10.
lambere I 5, 74.
lamentamur E II 1, 224.
Lamiae E I 14, 6.
Lamiae (*mythol.*) A 340.
lamnā E I 15, 36.
lana E II 1, 207. lanae E I 13, 14. lanā E I 18, 15.
lanea I 8, 30. 31.
languet E I 20, 8.
languidus II 4, 39.
lanx E I 5, 23. lances (*acc.*) II 2, 4. 4, 41.
lapathi II 4, 29.
lapidosus I 5, 91.
lapillos I 2, 80. lapillis E I 10, 19.
lapis I 6, 116. lapidem II 7, 116. E II 2, 73. lapides II 4, 83.
laquei II 2, 99. laqueum E I 19, 31. laqueo II 3, 131. E I 16, 37. laqueos E I 16, 51.
lar laris E II 2, 51. larem I 2, 56. lare E I 1, 13. 7, 58.
Lar Larem II 5, 14. 6, 66. Lare II 5, 14. Laribus I 5, 66. II 3, 165.
lardi II 6, 85. lardo II 6, 64.
largimur E II 1, 15.
largo II 5, 86. largior I 8, 44. largius E II 2, 215. largiter I 4, 132.
laruā I 5, 64.
lasanum I 6, 109.
lasciua II 7, 50. E II 2, 216. lasciui I 3, 134. lasciua A 107.
lassus II 2, 10. E II 2, 27. lasso II 7, 94. lassum II 8, 8. lassi I 5, 37. lassas I 10, 10.
latebrae E I 16, 15.
latet I 3, 34. E I 1, 5. latere I 8,

36. latentes A 437. lateret II 8, 25. latuit E II 2, 15.
Latinus Latini I 10, 27.
Latinus E I 19, 32. Latinis I 10, 20. E I 3, 12. 7, 76. II 2, 143.
Latium (*nom.*) A 290. Latio E I 19, 24. II 1, 157. Latium (*acc.*) E II 2, 121.
latras I 3, 136. latret I 2, 128. latrantem II 2, 18. latrauit E I 2, 66. latrauerit II 1, 85.
latro I 3, 106. latrones E I 2, 32. latronum I 4, 69. latronibus (*dat.*) I 4, 67. (*abl.*) II 1, 42.
latrociniis I 3, 122.
latus (*nom.*) II 3, 163. E I 6, 28. lateris II 3, 29. lateri E I 12, 5. latus (*acc.*) I 2, 103. 3, 59. II 5, 18. 6, 34. E I 6, 51. 7, 26. 16, 6. latere I 2, 93. laterum I 9, 32.
latus II 3, 183. latum I 5, 36. 6, 28. E I 2, 20. latior A 209. latē I 5, 26. †6, 18. E I 11, 26. A 15. latius II 2, 113.
laudabile A 408.
laudator A 173. laudatore A 433.
laudo E I 7, 35. 10, 6. 15, 42. laudas II 2, 28. 33. 7, 22. 30. E I 9, 12. 11, 6. 20, 4. laudat I 1, 9. 2, 54. 7, 23. II 6, 78. E I 11, 13. II 1, 64. 86. 2, 11. laudant E II 2, 108. laudes I 1, 53. II 5, 72. E I 16, 8. laudet I 1, 3. 109. 10, 83. II 5, 106. E I 19, 36. A 198. laudato II 5, 75. laudare E I 7, 78. 9, 3. II 1, 209. laudabant II 2, 89. laudabis E I 18, 39. laudabit E I 18, 66. laudauere A 271. laudaret I 9, 13. E I 16, 8. laudatur I 2, 11. 10, 4. E I 10, 23. lauderis II 5, 72. laudetur E I 11, 21. laudari II 5, 96. laudarier I 2, 35. laudatus II 1, 84.
Lauerna E I 16, 60.
Laurens II 4, 42.
lauo lauimus I 5, 24. lauantes I 4, 75. lauisset II 3, 21. lauemur E I 6, 61. lauatum I 3, 137. 6, 125. lautis II 3, 282.
laus I 6, 88. E I 17, 35. laudis E I 1, 36. II 1, 179. laudi II 3, 99. laudem A 268. 324. laude I 10, 49. E I 7, 24. II 1, 246. A 282. laudes (*acc.*) E I 16, 29. laudibus E I 19, 6.
lautē II 8, 67.
laxus I 3, 31. laxo II 3, 172. 7, 20.
Lebedus E I 11, 7. Lebedum E I 11, 6.
lectica I 2, 98. lecticā II 3, 214.
lector E I 19, 35. lectori E II 1, 214. lectorem A 344. lectoribus I 10, 74.
lectulus I 4, 133.
lectus E I 1, 87. lecti II 8, 41. E I 18, 11. lecto I 1, 81. lectum I 3, 90. II 3, 171. lecto I 2, 129. II 8, 77. lectos II 6, 103. E I 1, 91. 16, 76. lectis I 4, 86. II 6, 112. E I 5, 1.
legati I 5, 29.
legio I 6, 48. legionibus I 6, 4.
legitimum (*masc.*) A 274. (*neutr.*) E II 2, 109.
lego legat I 4, 23. II 5, 67. legant I 8, 22. legere I 6, 95. legentis E I 9, 4. legentem I 3, 64. legentibus E II 2, 105. legentis I 10, 56. legeret E II 1, 92. leges E I 18, 96. leget II 5, 68. E I 7, 12. legit I 10, 18. legerit I 3, 117. II 4, 23. legendo A 475. legi I 10, 72. E I 19, 34. lecta A 40. lecto (*masc.*) E I 1, 37. (*neutr.*) I 6, 122. legendum II 5, 51.
lēgo legatum II 5, 69.
lemures E II 2, 209.
lenio leniat E I 10, 16. lenire E I 1, 34. A 393. leniet II 2, 18.
lenis II 7, 93. lene II 4, 26. E I 15, 18. leni II 4, 26. 8, 6. lenibus E I 18, 45. lenior E II 2, 211. lenius E I 16, 56. leniter II 5, 47. E I 7, 51. 18, 97.
leno II 3, 231. lenonis E II 1, 172.
lentus E II 1, 178. lenta II 2, 76. lento E I 2, 7. II 2, 98. lentissima I 9, 64.
Leonis E I 10, 16. leoni E I 1, 73. leonem II 3, 186. leones (*acc.*) A 393.
lepido A 273.
Lepidum E I 20, 28.
Lepos II 6, 72.
lepus leporis II 4, 44. leporem I 2, 105. II 2, 9. lepores E I 15, 22. leporum II 8, 89.
Lesbos E I 11, 1.
lethargicus II 3, 30.
lethargo II 3, 145.
leti II 6, 95.
lĕuis II 6, 98. 7, 29. E II 1, 108. leue E II 1, 179. leuem II 7, 38. leui A 423. leuīs (*masc.*) A 231. (*fem.*) E I 5, 8. leuius E II 2, 150. leuiora I 4, 53. leuiter E II 1, 51. leuius II 7, 19. 78.

lēuis leue II 7, 87. leui A 332. leuia A 26.
lĕuo leuant E II 2, 10. leuet E I 8, 8. leuantes E II 1, 140. leuarit II 3, 292. 5, 99.
lēuo leuabit E II 2, 123.
lex E I 1, 62. II 1, 152. 2, 18. A 135. 283. legem I 3, 67. II 1, 2. lege I 3, 72. A 283. legum I 1, 9. II 1, 81. leges (*acc.*) I 3, 105. II 1, 47. E I 16, 41. A 199. 399. legibus II 6, 69. E II 1, 3.
libello I 10, 92. E I 1, 37. libellis E I 13, 4. libellos I 4, 71. 10, 41. libellis I 4, 66.
libens E I 14, 44. libenter I 1, 63. 3, 63. 141. 5, 34. E I 11, 24. libentius II 6, 20. E II 1, 262. *cf.* libet.
liber I 3, 52. 4, 90. 132. II 7, 83. 92. E I 1, 107. 16, 66. A 212. 383. liberum E I 1, 69. libera (*acc.*) E I 19, 24. A 85. liberior E I 16, 63. liberrimĕ E I 18, 1. liberrima (*acc.*) E I 7, 36. liberius I 4, 103. II 8, 37.
Liber I 4, 89. E I 19, 4. II 1, 5.
liber A 345. librum E I 2, 35. II 1, 220. A 6. liber (*uocat.*) E I 20, 1. librorum E I 13, 13. 18, 109. libris (*dat.*) II 1, 31. E II 2, 83. libros E II 1, 26. 243. libris I 10, 63. II 6, 61. E II 1, 217.
liberta I 1, 99.
libertas E I 18, 8. II 1, 147. A 282. libertate I 4, 5. II 7, 4. E I 10, 40.
libertinarum I 2, 48.
libertinus II 3, 281. 7, 12. libertino I 6, 6. 45. 46. E I 20, 20.
libertus II 3, 122. 5, 71.
libet I 6, 105. E I 6, 53. 7, 19. 60. 70. libens E I 14, 44.
libido I 2, 33. 6, 111. II 6, 67. E I 1, 85. II 1, 107. libidine E I 2, 15. libidinibus II 7, 57.
Libitina E II 1, 49. Libitinae II 6, 19.
libo libatis II 6, 67.
Libonis E I 19, 8.
libra I 5, 69. librā E II 2, 158.
librarius A 354.
libum libo II 7, 102. liba (*acc.*) E I 10, 10.
Libyā II 3, 101.
Libycis E I 10, 19.
licenter A 265.
licentia E II 1, 145. A 51. 211.
liceo licuisse I 6, 14.
licet I 1, 19. 2, 51. 81. 6, 105. 8, 14. 9, 76. II 5, 61. 6, 96. E I 10, 32. 11, 20. 16, 76. 17, 59. A 459. liceat II 3, 305. A 466. licebit II 2, 59. 3, 192. 6, 60. E I 5, 10. A 58. 389. licuit A 58.
Licino A 301.
lictoribus E I 7, 6.
lignum I 8, 1. II 7, 82. ligno A 399. lignorum E I 14, 42. ligna I 5, 46. 10, 34. E I 6, 32. lignis E II 2, 169.
ligo ligatur I 5, 13.
ligonibus E I 14, 27.
ligurrit II 4, 79. ligurrierit I 3, 81.
limae A 291.
limatior I 10, 65.
limen (*acc.*) E I 18, 73. 19, 36. limine I 5, 99.
limitibus E II 2, 171.
limo limat E I 14, 38.
limus limis II 5, 53.
limus II 4, 80. limum II 4, 56. limo I 1, 59.
linea E I 16, 79.
lingua E I 1, 57. 19, 15. A 56. linguam E I 3, 23. linguā I 10, 23. E II 2, 121. A 111. 290.
lino linunt E II 1, 237. linenda A 332.
linquit I 9, 74. linquimus I 5, 35. liquere A 285.
linum lino II 4, 54.
lippus I 3, 25. 5, 30. E I 1, 29. lippi I 1, 120. lippum E I 2, 52. lippis I 5, 49. 7, 3.
liquescere I 5, 99.
liquidus E I 12, 9. II 2, 120. liquidi (*gen. neutr.*) I 1, 54. E I 14, 34.
lis A 78. litem I 9, 37. II 3, 103. lite II 3, 103. E II 2, 19. lites E I 16, 42. litīs I 5, 54. 7, 5. E I 2, 11. litibus A 424.
litigiosus II 3, 285.
litterulis E II 2, 7.
litura A 293. lituram E II 1, 167.
litus litore II 3, 205.
liuidus I 4, 93. E II 1, 89.
Liuius Liui E II 1, 62. 69.
locabat I 8, 9. locauit II 6, 106.
loculos I 6, 74. II 3, 146. E I 1, 56. II 1, 175. loculis I 3, 17.
locuples II 3, 93. 5, 28. E I 1, 93. 6, 39. locupletem E I 7, 15. II 1, 137. locuplete II 6, 102. locupletibus E I 1, 25. locupletior I 1, 113.
locus I 4, 15. 76. 5, 92. 9, 26. 51. II 2, 46. E I 5, 28. 7, 41. 11, 26. 15, 10. 19, 47. A 19. locum I 8, 18. E I 10, 14. 14, 12. 16, 67. A 92. loco II 7, 64. E I 7, 57. 11, 24. 12, 25. II 2, 30. 46. 113. 203. locorum E I 3,

34. loca E I 17, 28. II 1, 223. A 298. locis A 319.
lolium II 6, 89.
lolliginis I 4, 100.
Lollius E I 20, 28. Lolli (*uocat.*) E I 2, 1. 18, 1.
†Longarenus I 2, 67.
longinquis E I 8, 6.
longus A 172. longa I 1, 95. 2, 123. 4, 132. II 4, 12. E I 1, 20. 21. A 251. longae I 5, 104. II 6, 84. longo (*neutr.*) A 360. longum (*neutr.*) I 3, 137. 5, 94. II 1, 57. 2, 118. E I 3, 8. II 1, 159. A 346. 459. longo (*masc.*) I 2, 93. II 3, 112. E II 1, 4. longā II 3, 248. longo (*neutr.*) II 5, 99. E I 10, 35. longorum A 406. longos II 3, 308. E I 10, 23. longis E I 7, 82. A 325. longe I 4, 34. 5, 3. 89. 6, 18 (*bis*). 92. 9, 18. [10, 4]. II 5, 73. 8, 28. longius A 362.
loquaci II 5, 95. loquacem I 1, 13. loquaces (*acc.*) I 9, 33. loquaciter E I 16, 4.
loquor E II 2, 145. loquitur I 10, 55. loquatur A 114. 237. loquamur E I 17, 5. II 1, 30. loqui I 9, 67. E I 7, 27. A 192. 280. 324. loquens I 3, 13. loquentis I 4, 18. loquenem E I 6, 19. loquentes I 8, 40. loquendi A 72. loquar I 9, 72. loqueris E I 20, 21. A 104. locutus I 6, 56. E I 7, 72. locuto II 6, 27. locutas E II 1, 27.
loris [I 10, 5]. E I 16, 47.
lubrica II 4, 30.
Lucania II 1, 38.
Lucanus II 1, 34. 8, 6. Lucanae (*gen.*) E I 15, 21. Lucanā II 3, 234. Lucani E II 2, 178.
lucellum E I 18, 102. (*acc.*) II 5, 82.
lucernā II 7, 48. lucernis (*dat.*) II 1, 25. (*abl.*) I 6, 124.
lucet E I 6, 56.
lucidus A 41.
Lucilius I 4, 6. 57. 10, 53. 64. II 1, 17. 62. Lucili I 10, 2 (*bis*). 56. II 1, 29. 75. [Lucili (*uocat.*) I 10, 1].
Lucrina II 4, 32.
lucror lucrata A 238.
lucrum lucri E I 12, 14. lucrum (*acc.*) A 420. lucro I 1, 39. II 3, 25.
luctamur E II 1, 33. luctantur E II 2, 74. luctantis E I 19, 46. luctandum II 6, 28.
Lucullus E I 6, 40. Luculli E II 2, 26.
lucus A 16. lucum E I 6, 32.
ludicra E II 1, 180. ludicra (*acc.*) E I 1, 10. 6, 7.
ludo I 10, 37. E I 17, 61. ludis II 5, 58. ludas II 3, 252. ludere I 5, 49. II 1, 73. 3, 172. 248. E II 2, 183. A 379. luderet E II 1, 99. ludentis E II 2, 124. ludentem A 107. ludentes E I 1, 59. lusisti E II 2, 214. lusit E II 1, 148. luserat II 6, 49. lusisse E I 14, 36. lusum I 5, 48.
ludus II 2, 123. E I 19, 48. A 405. ludum I 6, 72. E I 14, 36. 18, 66. II 2, 56. 142. A 32. ludo I 1, 27. E I 1, 3. A 226. ludi (*nom.*) E II 1, 203. ludos II 6, 48. 8, 79. E I 14, 15. ludis I 10, 75. E I 7, 59. II 1, 197.
lumbos I 5, 22. 6, 106. lumbis II 8, 90.
lumine E I 2, 35. lumina II 7, 33. E II 2, 98.
Luna I 8, 21. lunae (*gen.*) E I 12, 18. Lunam I 8, 35. lunam II 8, 32. lunae (*nom.*) II 4, 30.
lupinis II 3, 182. E I 7, 23.
lupus (*fera*) II 1, 52. 55. 2, 64. E I 16, 50. II 2, 28. lupi (*gen.*) I 8, 42.
lupus (*piscis*) II 2, 31. lupos II 2, 36.
Lupus Lupo II 1, 68.
luscinias II 3, 245.
Lusco I 5, 34.
lustrum lustra I 6, 68.
lusum †I 6, 126.
luteum I 10, 37.
lutulentus I 4, 11. lutulenta E II 2, 75. lutulentum I 10, 50. lutulentā II 4, 83.
lutum luto (*dat.*) E I 2, 26. (*abl.*) E I 11, 11.
lux I 5, 39. II 6, 59. lucis E II 2, 185. lucem E I 18, 34. II 2, 116. A 143. 448. luce II 2, 116. E I 14, 34. A 363.
luxuriam II 3, 224. luxuriā II 3, 79.
luxuriem A 214.
luxurior luxuriantia E II 2, 122.
Lycamben E I 19, 25.
Lycius Lycio (*abl.*) I 7, 17.
Lydi Lydorum I 6, 1.
lymphae E II 2, 146. lymphā I 5, 24. Lymphis I 5, 97.
Lynceus E I 1, 28. Lyncei I 2, 90.
lyntrem I 5, 20. lyntres (*acc.*) E I 18, 61.
lyra E I 18, 43. lyrae E II 2, 86. A 407.
Lysippo E II 1, 240.

M.

macellum II 3, 229. **macelli** E I 15. 31. **macello** II 4. 76.
macer **macra** E I 7, 33 *bis*. **macrum** *acc.* E II 1, 181. **macro** I 6, 71. **macros** I 5, 72.
machina E II 2, 73.
macrescit E I 2, 57.
macte I 2, 31.
macula **maculis** A 352.
maculant I 5, 85.
Maecenas I 5, 27. 31. 48. 9. 43. 10. 81. II 3, 312. 6, 38. 41. 7, 33. 8. 22. **Maecenatem** II 6, 31. **Maecenas** *vocat.* I 1, 1. 3, 64. 6, 1. 47. II 8, 16. E I 1, 3. 7, 5. 19. 1.
Maeci *gen.* A 387.
Maenius I 3, 21. 23. E I 15, 26.
maerere E I 7, 28. **maerentis** E I 14, 7.
maerore A 110.
maestus I 5, 93. **maestum** I 2, 3. A 105.
magicos E II 2, 208.
magis I 2, 80. 124. 3, 142. 5, 33. 9, 50. 53. 10, 58. II 2, 29. 112. 3, 60. 67. 318. 319. 4, 13. 60 *bis*. 6, 72. 113. 8, 17. 49. E I 7, 43. 15, 23. 16, 27. II 1, 248. A 36. 362.
magister E I 2, 64. **magistri** II 3, 257. E I 1, 14. **magistro** E I 18, 13. **magistrum** A 415.
magistrā II 2, 123.
magnus I 4, 67. II 2, 107. 5, 60. 64. 6, 1. **magna** I 6, 90. II 3, 317. 5, 12. 27. **magnum** I 4, 51. 110. 7, 21. II 2, 69. 3, 283. **magni** I 1, 33. II 4, 93. **magno** II 6, 95. E II 1, 232. **magnae** II 3, 99. **magnum** *acc. masc.* I 9, 46. II 2, 39. **magnam** E I 1, 35. **magnum** I 4, 10. 6, 62. 9, 52. 10, 20. II 5, 79. A 280. **magno** I 1, 51. 2, 70. 72. 128. 6, 79. 8, 50. 9, 59. 10, 52. II 2, 39. 7, 35. 8, 86. **magnā** I 5, 1. 7, 31. 9, 75. II 6, 36. 104. E II 2, 200. **magno** I 1, 55. 2, 121. A 260. **magni** I 6, 72. **magnae** E I 16, 42. **magnorum** I 3, 136. **magnis** I 3, 122. 6, 4. **magnos** I 7, 33. II 3, 45. **magnas** I 10, 15. 35. **magna** I 3, 13. 4, 44. 6, 43. 8, 36. II 2, 100. 4, 78. E I 1, 50. 10, 32. II 1, 125. A 14. **magnis** (*masc.*) I 6, 73. II 1, 76. (*fem.*) I 5, 28. II 7, 11. **maior** (*masc.*) E I 10, 43. (*fem.*) I 6, 88. 100. 8, 30. II 3, 318. E I 12, 2. 15, 14. A 211. **maius** I 3, 84. E I 18, 5. **maioris** *fem.* E I 9, 10. 15. 38. **maiori** *fem.* I 1, 111. **maiorem** *masc.* II 2, 37. 3, 310. 324. *fem.* II 6, 6. **maius** II 3, 177. 8, 57. E I 2, 59. 4, 8. 12, 6 17, 40. **maior** *vocat.* II 3, 326. A 366 **maiore** *masc.* I 10, 55. *fem.* I 8, 25. *neutr.* E II 1, 218. **maiores** II 7, 5. **maiora** E I 11, 3. **maiorum** II 1, 61. **maiores** II 8, 35. E II 1, 106. **maiores** *fem.* E I 20, 21. **maiora** I 3, 120. II 5, 21. E I 17, 24. **maioribus** I 5, 55. 6, 10. E I 17, 2. **maximus** II 6, 15. **maxima** I 8, 4. II 3, 59. 82. 121. A 24. **maximē** I 2, 17. 3, 136. II 3, 190. **maxima** E I 1, 42.
magus E II 1, 213.
Maiā II 6, 5.
maiestas E II 1, 258.
māla **malis** II 3, 72.
male dicit II 3, 140. **male dicunt** II 8, 37.
malignis I 5, 4. **maligne** E II 1, 209.
malo A 88. **mauis** I 2, 103. 4, 21. E I 14, 40. **mauolt** II 2, 44. **malunt** E II 1, 214. **malis** I 2, 118. 10, 30. 35. 75. **malit** II 4, 61. **mallem** I 1, 55. II 8, 79 E II 1, 250. **malles** A 442. **mallet** I 6, 19. II 7, 13. **maluit** I 8, 3.
Maltinus I 2, 25.
mālum **mala** (*acc.*) I 3, 7. **malis** II 4, 73.
mālum I 2, 62. II 6, 73. **malo** I 3, 59. **malum** I 2, 59. II 1, 49. **malo** II 3, 295. **mala** II 3, 267. E II 2, 127. (*acc.*) I 2, 68. 3, 25. 4, 30. II 3, 203. E I 1, 43. II 1, 219. A 452. **malis** I 9, 50.
mālus I 2, 8. 4, 3. II 3, 39. 4, 42. E I 16, 24. II 1, 124. **mala** I 3, 36. II 1, 56. 2, 42. 3, 43. 6, 18. A 453. **mali** I 2, 79. **malo** (*dat. masc.* I 3, 59. **malo** (*abl. masc.* I 4, 125. **malā** II 3, 78. 6, 6. **malo** I 2, 102. E II 1, 153. **mali** I 5, 14. **mala** I 2, 92. **malos** I 1, 77. **mala** I 6, 68. II 1, 82. 83. 5, 74. E I 10, 25. II 2, 106. **malis** (*fem.*) II 3, 135. **male** I 3, 31. 45. 48. 4, 66. 109. 9, 65. [10, 2.] II 1, 6. 20. 31. 2, 8. 3, 37. 74. 137. 4, 21. 5, 45. 107. 6, 72. 87. 8, 69. E I 3, 31. 7, 40. 17, 10. 19, 3. 20, 15. II 1, 233. A 104. 441. **malum** (*adu.*) II 4, 18.
Mamurrarum I 5, 37.

mancipium II 7, 3. mancipiis †E I 6, 39.
mancipo mancipat E II 2, 159.
mancupiis E I 6, 39.
mancus manca (*nom.*) II 7, 88. mancum E II 2, 21.
Mandela E I 18, 105.
mando mandare I 6, 19. mandabo I 19, 9. mandentur A 177. mandata (*acc.*) E I 13, 19. A 104.
mane I 3, 18. 6, 120. II 3, 230. 282. 291. E I 6, 20. 58. 7, 64. 68. 75. 19, 5. II 1, 104.
maneo manet E I 20, 17. manemus I 5, 37. manent E II 1, 160. manentis A 154. manebo E I 5, 3. manserunt E II 1, 160. mansuri I 5, 87.
Manes (*nom.*) E II 1, 138. manes (*acc.*) I 8, 29.
mangonum E II 2, 13.
manicis E I 16, 76.
manifestum II 5, 46.
mannis E I 7, 77.
mano manat II 6, 50. A 337. manet E I 15, 19. 17, 59. manare E I 19, 44. manaret I 9, 11.
mantica I 6, 106.
manus I 4, 72. 141. A 348. manum II 7, 44. manu I 9, 4. 64. E I 11, 23. A 269. manibus E I 16, 23. manus I 5, 24. manibus I 3, 91. 4, 68. II 3, 282. †303. 4, 79. 5, 97. E I 19, 34. 20, 11. II 1, 53. 191.
mappa E I 5, 22. mappā II 8, 63. mappis II 4, 81.
marcentem II 4, 58.
mare I 1, 39. II 2, 17. 4, 31. E I 1, 84. maris II 8, 15. E I 6, 6. 11, 6. 26. mare I 1, 30. II 8, 47. E I 1, 46. 7, 11. 11, 16. 27. 12, 16. 15, 18. II 1, 202. A 345. mari II 5, 63. E I 16, 25.
marina II 8, 53.
mariti E II 1, 132. marito (*dat.*) II 3, 216. 7, 61. maritis E I 1, 89. A 398.
Marius II 3, 277.
marmor marmoris E II 1, 96. marmor E I 6, 17. II 2, 180.
marmoreum E I 18, 73.
Marsaeus I 2, 55.
Marsya I 6, 120.
Martia A 402.
mas marem II 4, 14. maribus E I 1, 64. mares A 402.
mascula E I 19, 28.
Massica II 4, 51.
mater I 3, 98. 9, 26. II 3, 58. 289. 293. E I 17, 46. 18, 26. matris II 3, 136. matri II 3, 315. matrem II 1, 54. 3, 131. mater (*uocat.*) II 3, 62. matre I 6, 36. matrum E I 1, 22.
matercula E I 7, 7.
materiam A 38.
materies A 131.
maternus I 6, 3. maternis (*abl. fem.*) E I 15, 26.
matrona E I 18, 3. A 116. 232. matronae I 2, 94. II 7, 62. matronam I 2, 54. matronā I 2, 63. matronas I 2, 78.
maturus A 115. maturos E II 1, 15. mature E I 1, 8. 7, 97. II 1, 100.
Matutine II 6, 20. matutina II 6, 45.
Maxime E I 2, 1.
mazonomo II 8, 86.
Medea A 123. 185.
mediastinus E I 14, 14.
medicandum E I 16, 40.
medicus II 3, 147. 292. medici E I 1, 102. medicum I 1, 82. II 3, 30. medici E II 1, 116. medicorum E II 1, 115. medicis (*dat.*) E II 2, 147. (*abl.*) E I 8, 9.
mediocris II 4, 94. A 370. mediocribus (*dat.*) A 372. (*abl.*) I 4, 130. 139. 6, 65. mediocriter E I 18, 99.
mediter II 3, 263. meditare E II 2, 76. meditans I 9, 2. meditantibus E II 2, 71.
medium (*neutr.*) I 2, 28. E I 18, 9. A 152. medium (*masc.*) I 1, 100. II 3, 19. mediam I 5, 83. 10, 33. medium I 6, 27. II 6, 101. E I 15, 5. A 368. medio II 8, 3. mediā I 4, 25. II 3, 101. 238. E I 7, 88. 14, 34. [18, 91.] medio I 2, 108. 4, 74. E I 12, 7. II 1, 168. A 243. medios II 3, 57. E I 2, 30. A 194. medias A 148. media E II 1, 185. mediis (*masc.*) E II 2, 85. (*fem.*) E I 16, 71.
medullis E I 10, 28.
meiat II 7, 52.
mel melli II 6, 32. melle II 1, 56. A 375. mella II 2, 15. 4, 24. E I 19, 44.
Meleagri A 146.
melimela II 8, 31.
melior I 3, 32. [10, 4.] II 7, 41. E I 10, 34. 14, 5. 16, 63. II 2, 211. (*fem.*) I 5, 96. II 4, 32. E I 1, 62. melius I 2, 82. 4, 116. II 1, 45. E I 15, 41. 44. melioris II 1, 29. 4, 13. 7, 52. meliori E I 1, 48. meliorem

II 5, 29. melius II 2, 82. 8, 53. E I 1, 88. 5, 6. 6. 13. II 2, 54. A 68. meliore I 9, 68. II 3, 15. 125. melioribus II 5, 19. E I 2, 68. meliora I 2, 73. II 2, 6. 6, 89. E II 1, 34. A 303. melius (*adu.*) I 1, 97. 4, 135. 7, 20. 10, 15. 47. II 2, 102. 4, 27. 6, 4. 8, 4. 33. E I 1, 65. 2, 4. 18, 20. A 321. 439.
mellitis E I 10, 11.
membranam II 3, 2. membranis A 389.
membrum membra (*acc.*) I 1, 5. 4, 62. 120. 9, 24. II 2, 81. 8, 87. E I 1, 30. membris E I 18, 50. membris A 3.
memini I 9, 68. II 8, 21. E II 1, 70. meminit E I 3, 12. II 1, 262. memento II 4, 12. 89. 5, 52. E I 8, 16. meminisses II 6, 37.
Memnona I 10, 36.
memor II 2, 72. 4, 11. 6, 97. A 368. memorem E II 1, 144. memori II 4, 90. 6, 31.
memoro memorem I 8, 40. memores I 5, 53. memoratur I 1, 64. memorata E II 2, 117.
Mena E I 7, 61. Menam E I 7, 55.
Menandro E II 1, 57. Menandro II 3, 11.
mendax E I 7, 2. 16, 39. II 2, 25. mendacem I 5, 82. A 425. mendacior E II 1, 112.
mendici I 2, 2.
[mendosus I 10, 1.] mendosa I 6, 66. mendosum E I 16, 40. mendosē II 4, 25.
Menelaum II 3, 198.
Meneni (*gen.*) II 3, 287.
mens I 4, 43. E I 1, 4. 2, 60. 14, 8. A 348. 386. mentis I 9, 20. 44. II 3, 65. 80. 137. 278. E II 2, 140. mentem II 2, 109. 3, 285. 295. 7, 93. E II 1, 97. 108. 2, 36. mente I 1, 30. II 2, 90. 6, 31. E I 8, 7. 9, 4. II 2, 104. mentibus E II 1, 53.
mensa I 3, 13. II 2, 47. mensae A 198. mensam II 3, 148. 8, 11. mensā I 3, 90. II 4, 37. mensis II 4, 87. mensas II 2, 4. 122. A 374.
mense I 6, 61. E I 11, 19. II 1, 40. 44. mensīs II 3, 289.
mentio I 4, 93.
mentior I 8, 37. mentitur E I 1, 20. A 151. mentiar II 6, 32. mentita E I 7, 87. mentite II 5, 5.
meraco E II 2, 137.
mercator I 1, 6. 17. E I 1, 45. 16, 71. A 117. mercatores (*uocat.*) I 1, 4.
mercaturis II 3, 107.
mercennarius II 6, 11. mercennaria E I 7, 67.
merces mercedem I 3, 88. mercede II 2, 115. 7, 17. E I 18, 36. mercedes (*acc.*) I 2, 14. 6, 87.
mercor mercaris E II 2, 164. mercatur E I 7, 82. mercantur I 2, 86. mercetur E I 7, 81. mercemur E I 6, 50. mercarier II 3, 24. mercatus II 6, 12. E II 2, 158.
Mercuriale II 3, 25.
Mercurius II 3, 68.
merdis I 8, 37.
meret A 345. merearis I 1, 87. merentis E I 7, 24. merui A 268. meruere A 286. meritum I 3, 120. II 1, 66. merito (*adu.*) I 1, 20. 4, 64. 6, 22. II 3, 108.
meretricula II 7, 46.
meretrix E I 14, 25. meretricis I 4, 111. II 3, 252. E I 17, 55. meretrici E I 18, 3. meretrice I 4, 49. 10, 40. E I 2, 25. meretricibus I 2, 58.
mergos II 2, 51.
meritum meritorum E II 2, 38. meritis E II 1, 10.
mersare II 4, 19. mersor E I 1, 16.
merulis A 458. merulas II 8, 91.
merum mero II 1, 9. 4, 65. E I 19, 11. A 435.
merus I 4, 48. mera I 4, 101. E I 18, 8. meros E II 2, 88. mera E I 7, 84.
merx I 2, 47. mercem I 2, 83. 105. merces (*acc.*) I 4, 29. E II 2, 11. A 419.
*Messalla I 6, 42. Messallae A 371. Messalla (*uocat.*) I 10, 85.
Messius I 5, 58. Messi I 5, 52. 54.
metam A 412.
metallis E I 10, 39.
Metellae II 3, 239.
Metello II 1, 67.
Methymnaeam II 8, 50.
metiri I 2, 103. E I 7, 98. metiretur I 1, 96.
meto metato II 2, 114.
meto metit II 3, 87. E II 2, 178.
metuo II 1, 61. metuit E I 2, 51. 16, 50. II 1, 167. metuunt I 4, 33. metuas I 1, 93. 4, 70. metuat I 2, 131. E I 6, 12. metuens I 2, 5. 4, 32. II 2, 110. 3, 110. 7, 56. E I 16, 60. 66. II 2, 15. metuentis II 5, 65. 8, 36. metuenti II 5, 92. metuebat I 1, 99. metuam E II 2, 191. metues

II 7, 68. E I 18, 1. metuet E I 16, 65. 18, 87. metuenda II 3, 54. E II 1, 136.
metus metu I 1, 76. 3, 111. 4, 127.
meus I 1, 46. 2, 107. 6, 41. 131. 9, 1. II 2, 2. E I 16, 1. II 1, 258. mea I 2, 71. 6, 65. 92. II 3, 18. II 5, 36. E I 1, 97. II 2, 21. meum E I 16, 35. meae E I 13, 6. meo I 10, 92. meum E I 15, 20. meum I 9, 66. II 4, 46. E I 20, 26. II 1, 211. meo II 3, 207. E I 19, 22. II 1, 268. meā I 3, 92. 4, 97. meo E I 15, 17. II 2, 12. 99. mei II 6, 65. meae E I 18, 28. mea E II 2, 127. meorum II 1, 3. E I 11, 9. meis I 5, 30. meos I 4, 71. mea I 3, 70. 4, 22. E I 9, 8. 14, 37. 19, 35. II 1, 220. A 266. meis I 6, 96.
migret A 229. migrauit E II 1, 187.
miles I 1, 5. 16. 29. E II 2, 26. militibus II 6, 55.
Mileti E I 17, 30.
militia I 1, 7. II 2, 11. militiae E II 1, 124. militiam E I 18, 55.
milito militat E I 2, 67. militet E I 3, 1.
mille I 1, 51. 8, 12. II 1, 4. 3, 61. 70. 116. 197. 226. 325 (*bis*). E I 6, 19. 34. 16, 55. milia II 1, 28. E I 1, 58. (*acc.*) I 1, 45. 5, 25. 86. II 3, 23. 4, 76. E I 6, 43. milibus I 6, 111. II 3, 116. E II 2, 5. 165.
Milonius II 1, 24.
miluus (*trisyllabum*) E I 16, 51.
mimae (*dat.*) I 2, 56. mimae (*nom.*) I 2, 2. mimis (*abl.*) I 2, 58.
Mimnermus E I 6, 65. II 2, 101.
mimum E I 18, 14. mimos I 10, 6.
minarum A 106.
minax E II 1, 150.
Mineruā II 2, 3. A 385.
mingo minxerit A 471. mictum I 8, 38.
minister E I 13, 5.
ministeriis E II 2, 6.
ministrat A 171. ministret E I 15, 20. ministrent II 8, 70. ministratur I 6, 116.
†minitaris I 5, 60. minitatur II 1, 47. miniteris I 5, 60.
minor mineris I 3, 122. minantis II 3, 9. minantem E I 8, 3. minabitur A 350.
minor I 10, 48. II 7, 76. E I 1, 106. 10, 35. 43. 12, 28. 17, 22. II 1, 40. (*fem.*) I 6, 26. II 5, 27. A 189. minus E I 18, 107. minoris I 6, 121. minori II 3, 326. E II 1, 106. minorem II 3, 313. 4, 85. 6, 7. 8, 31. minus E I 17, 51. II 1, 170. minores E II 1, 183. minora E I 11, 3. minorum A 174. minoribus E II 1, 84. minores I 10, 54. minora I 3, 20. E I 9, 8. 12, 11. minus (*adu.*) I 1, 93. 2, 49. 3, 29. 93. 5, 6. 6, 24. II 2, 48. 3, 93. 311. 7, 96. E I 8, 7. 10, 18. II 2, 90. 156. minimum E II 1, 169. A 286. minimo I 4, 14. minimis I 3, 69. minimum (*adu.*) E II 1, 72. minimē I 4, 24. II 3, 160.
Minturnas E I 5, 5.
Minuci E I 18, 20.
minuo minuas II 2, 34. 3, 177. minuat E I 18, 101. minui E II 1, 107.
mirabilis E I 6, 23. mirabile E II 2, 91.
miracula E II 2, 208. A 144.
mirator I 2, 36.
miror II 3, 27. 7, 97. E I 15, 39. II 1, 72. A 358. miraris I 1, 86. E I 1, 47. miratur E I 6, 9. II 1, 49. 64. miramur E I 12, 12. 14, 18. mirantur II 6, 57. E II 2, 58. mirer I 10, 6. miretur I 10, 73. mirare E I 6, 18. mirari E I 7, 62. mirabor E I 17, 26. A 424. mirabere E I 10, 31. mirati A 272.
mirus II 4, 7. mirum II 1, 54. miri I 5, 102. mirum I 10, 22. miros E II 2, 129. mira II 3, 33. A 416. mirē II 3, 28.
miscet II 4, 55. miscere II 4, 65. miscebat II 4, 24. miscebis E I 16, 54. miscuit I 10, 21. A 343. miscueris II 2, 74. mixtum II 8, 45. mixto II 4, 19.
Miseno II 4, 33.
miser I 2, 64. 3, 135. II 2, 66. 7, 19. 81. E I 20, 6. A 170. miserum I 2, 134. miseri II 3, 29. misero I 3, 87. II 6, 59. miserae I 8, 10. miserum I 1, 63. 2, 21. E I 7, 92. miseram I 2, 130. miser (*uocat.*) II 3, 14. misero E I 1, 33. miserā I 4, 26. 6, 129. II 7, 77. A 295. miseris A 201. miseras II 8, 18. misere I 9, 8. 14.
mitescere E I 1, 39.
mitiget E II 2, 186.
mitis II 1, 72.
mittam E II 2, 25. mittant E I 1, 79. mitte E I 5, 8. mittere I 6, 72. II 3, 37. mitteret II 7, 17. mittam E I 6, 43. missura A 476. mittēris E I 20, 13. missus II 1, 36. 86. A

260. missa A 390. missi A 315. missae I 5, 18. missi I 5, 28. missos I 1, 114. A 260. missis I 7, 18. II 5, 59.
mitulus II 4, 28.
mobile II 7, 82. mobilis (*gen. fem.*) E II 2, 172. mobilibus A 157. mobilia II 3, 269.
moderabitur E I 2, 59.
modestus E I 18, 94. modestē I 2, 50.
modico (*abl. masc.*) E II 2, 190. modicā E I 5, 2. modico (*neutr.*) I 5, 2. modicis (*dat. neutr.*) A 279. modicis (*abl. neutr.*) II 6, 70.
modiis E I 16, 55.
modo I 1, 16. 17. 2, 16. 74. 3, 7. 8. 12. 13. 71. 8, 15. 9, 9. 10. 11. 12. II 3, 73 (*bis*). 7, 7. 9. 8, 72. E I 1, 40. II 1, 213 (*bis*). A 62. 272.
modulator I 3. 130.
modulor modulanda E II 2, 143.
modulus moduli II 3, 309. modulo (*abl.*) E I 7, 98. modulis (*abl.*) I 3, 78.
modus I 1, 106. II 6, 1. modum I 2, 111. II 2, 37. 3, 266. E I 18. 59. II 1, 154. modo I 8, 21. 9, 49. II 3, 52. 266. 271. E I 1, 66. 6, 8. II 1, 20. 2, 163. modis A 211. modos I 4, 58. E I 3. 13. 19, 27. II 2, 144. modis I 8, 33. II 5, 3. A 405.
moechas I 4, 113.
moechatur I 2, 49.
moechus I 4, 4. II 7. 13. 72. moechis I 2. 38.
moenia (*acc.*) I 5, 97. II 6, 100. †A 141.
molā II 3, 200.
mole E I 14, 30.
molestus I 3, 65. E I 6. 10. molesta E I 1, 168. molestum I 6. 99. molesti I 7. 10. molestas I 7, 5.
molimine E II 2. 93.
molitur A 140. moliri A 399.
molliat I 4, 20.
mollis molle *nom.* II 4, 34. *acc.*, I 10, 44. molli I 2. 88. molles II 5. 32. mollīs A 33. molliter II 2. 12. mollius I 9. 25. 10. 59. II 2, 85.
mollitiem II 2. 87.
Molossis II 6. 114.
momento *ab* I 1. 8 momenta E I 10, 16. momentis E I 6. 4.
monet I 2. 73. moneam E I 18. 67. mone II 5. 93. monendis E I 3. 15. monendo A 344. monitus II 1. 80. E I 3, 15. A 355.
monitor E I 20. 14. monitoris E I 18, 67. monitoribus (*dat.*) A 163. (*abl.*) E II 2, 154.
mons monte E II 1, 27. montes E I 16, 5. A 139. montibus E II 1, 253. montīs I 5, 77. II 6, 16.
monstret II 6, 10. E I 2, 65. monstrare E I 17, 4. A 49. monstraret II 8, 26. monstraui II 8, 52. monstrauit A 74. monstrata A 404. monstratum II 1, 53. monstrata E II 2, 149.
monumentum I 8, 13.
mora A 291.
morata A 319.
morbus A 453. morbi II 3, 27. 254. E I 1, 35. 6. 29. morbum I 5, 62. E I 15, 6. II 2, 137. morbo I 6, 30. II 3, 80. 121. 157. 163. E I 6, 28. 7, 86. morbos E II 1, 136.
mordax I 4. 93. mordacem E I 17, 18.
mordent II 6, 45. momorderit E I 8, 5. mordear E I 16, 38.
mordicus I 8, 27.
moriens II 3, 170. E I 17, 10. moriar E I 16. 79. morietur E I 17, 31. moriemur II 8, 34. mortua II 5, 87.
moror I 4, 13. E I 15. 16. II 1. 264. moraris E II 2, 19. moratur E I 14, 6. A 321. morantur E I 1. 24. 3, 5. morer I 1, 14. E I 7. 83. II 1. 4. morari II 7, 87. E I 13, 17. morandus A 223. moraberis A 132. morabitur II 4, 27. morabimur A 178.
morosum II 5. 90.
mors I 1. 8. 7. 13. II 1, 58. 7, 84. E I 16. 79. mortis I 4. 127. II 2. 98. E II 2. 207. A 469. morti II 3. 197. 283. A 63. mortem I 2. 42. morte I 2. 3. E II 2, 173. mortibus I 3. 108.
morsu E I 14. 38.
mortalis E II 2. 188. mortalem II 6. 58. mortalia A 68. mortalibus I 9. 60. mortalis I 6. 37. II 6, 94.
morum moris II 4, 22.
mos I 2. 86. 4. 95. 6. 60. 9. 1 II 7. 79. morem I 4. 117. II 1. 63. E II 1. 145. more I 3. 109. 10. 30. II 3. 280. E I 7. 14 18. 62. II 2. 132. mores I 3. 97. E I 1. 57. II 1. 249. A 156. morum A 317. moribus E I 18. 44. mores II 7. 23. E I 2. 20. 19. 14. A 142. moribus E II 1. 2.
Moschi E I 5. 9.

motus motum A 214. motus (*acc.*) A 111.
mouet I 5, 58. II 4, 78. E I 16, 60. moueat I 10, 78. II 2, 126. E I 3, 19. mouere I 9, 24. E I 19, 20. II 2, 113. A 395. mouentem E I 14, 39. mouentes II 7, 99. moueret I 6, 20. mouerit A 472. motura E II 2, 86. mouetur E II 2, 125. A 433. moueri A 232. motā I 9, 30.
mox II 3, 192. 4, 6. E I 1, 12. 17, 56. 18, 76. II 1, 128. 191. 2, 95. 161. A 168. 184. 221.
Mucius E II 2, 89.
mugire E II 1, 202.
mula I 5, 13. mulae I 5, 18. 22.
mulcet E II 1, 212.
mulier I 2, 130. A 4.
mullum II 2, 34.
mulso II 4, 26.
multus multa I 4, 141. II 7, 7. A 293 (*bis*). multum A 114. multae E I 7, 42. multo I 7, 28. multo (*abl. m.*) I 1, 5. 2, 39. 10, 3. II 8, 87. multā I 4, 5. 5, 16. 10, 49. E I 13, 18. 14, 30. 16, 10. II 1, 246. A 281. multi I 4, 75. multae I 2, 97. E I 16, 42. multa I 1, 13. II 6, 104. E I 6, 45. II 2, 10. A 70. 169. multorum I 9, 72. E I 2, 19. A 142. multarum E II 2, 31. multorum E I 1, 76. multis (*dat.*) II 5, 54. E I 1, 80. multos I 6, 10. multa I 5, 65. 6, 82. 10, 69. II 1, 11. 3, 9. 203. 6, 83. E I 2, 21. 7, 62. 8, 3. 9, 7. II 1, 30. 67. 219. 2, 102. A 175. 176. 183. 413. multis E I 6, 60. II 2, 26. A 434. multum I 3, 57. 4, 13. II 3, 147. 320. 5, 67. 92. E I 3, 15. 6, 52. 10, 3. II 2, 62. A 241. 357. multo I 4, 142. 5, 39. II 3, 75. 82. 8, 89. E I 17, 20. 51.
Muluius II 7, 36.
mulus E I 6, 61. mulo I 6, 105. muli I 5, 47. mulis E II 2, 72.
Munatius E I 3, 31.
munditiae E II 1, 159.
mundus mundi I 3, 112.
mundus II 2, 65. E I 4, 11. 20, 2. munda I 2, 123. E I 5, 7. mundior II 7, 12.
munia II 2, 67. 81. E II 2, 131.
munifico I 2, 51.
munire I 3, 105. munito E II 2, 31.
munus E II 1, 216. A 306. munere E I 9, 5. 17, 49. 18, 75. 19, 38. II 1, 267. munera II 6, 5. E I 6, 5. II 1, 246. muneribus I 7, 18. 9, 57.
munuscula E I 7, 17.
murena II 8, 42.
Murenā I 5, 38.
murex murice II 4, 32. E II 2, 181.
muriā II 4, 65. 8, 53.
murmure E I 10, 21.
murteta E I 15, 5.
murus E I 1, 60. A 209. muros E I 2, 16.
mus II 6, 80. A 139. murem II 6, 80. mures II 3, 247.
Musa E II 1, 133. A 83. 324. 407. musae (*dat.*) II 3, 105. musam E I 19, 28. Musa (*uocat.*) I 5, 53. E I 8, 2. A 141. musā II 6, 17. Musā E I 3, 13. Musarum E II 1, 243. Musis E II 2, 92. Musas E II 1, 27.
Musa (Antonius) E I 15, 3.
musco E I 10, 7.
mustela E I 7, 32.
mutabilis E II 2, 189. mutabile E II 1, 101.
mutilus I 5, 60.
muto E I 7, 36. mutat I 4, 29. 10, 53. II 7, 64. 110. E I 1, 91. 100. mutant E I 11, 27. mutem E I 16, 38. mutare E I 12, 10. 19, 27. A 168. mutantem E I 1, 90. mutaret II 7, 10. mutauit E II 1, 108. A 67. mutauerit II 8, 50. mutatur A 160. mutantur A 60. mutandus E I 15, 10. mutanda A 449. mutatus II 3, 254. mutata E I 18, 88. mutatae II 8, 84. mutatum II 2, 58. mutatā II 6, 110. mutato I 1, 69. mutatae E I 10, 31. mutatis (*abl. masc.*) I 4, 7. (*abl. fem.*) I 1, 18.
Muttonis I 2, 68.
mutus mutum I 3, 100. mutā II 3, 219.
Mutus E I 6, 22.
mutuus mutua E I 7, 80.
Mytilene E I 11, 17.

N.

Naeuius (*poeta*) E II 1, 53.
Naeuius I 1, 101. II 2, 68.
naeuos I 6, 67.
nam I 1, 33. 2, 33. 96. 107. 3, 68. 107. 120. 4, 9. 13. 142. 5, 73. 91. 6, 27. 93. 100. 8, 4. 46. 9, 23. 10, 5. 76. II 1, 35. 2, 45. 54. 71. 129. 3, 20. 37. 41. 302. 4, 42. 59. 71. 90. 6, 51. 78. 7, 78. 115. 8, 2. 26. E I 1, 76. 2, 37. 9, 2. 11, 25. 14, 19. 15, 2. 16. 42. 16, 55. 65. 17, 9. 18, 69. 84. II 1, 166. 186. 200. A 348.

namque I 2, 119. 3, 36. 5, 39. 49. 101. 6, 19. 41. 57. 9, 29. II 4, 14. E I 17, 17.
nanciscetur A 299. **nanctus** E I 15, 38.
naris I 4, 8. **naribus** I 3, 30. **narīs** E I 5, 23. **naribus** E I 19, 45.
narro I 6, 60. **narras** I 9, 52. **narrat** E I 7, 55. **narres** E I 13, 16. **narret** A 184. **narra** II 7, 5. **narrare** E II 1, 199. **narrantem** II 2, 116. **narrares** E II 2, 147. **narraret** II 8, 92. **narrabo** A 464. **narratur** I 1, 70. E I 2, 6. **narrari** A 91. **narrata** II 5, 1.
nascitur I 3, 68. **nascentes** II 4, 30. **nascetur** A 139. **natus** I 5, 53. 6, 8. 21. 29. 36. 10, 31. II 3, 8. 118. 7, 14. E I 17, 10. **nata** I 2, 72. **natum** I 6, 6. 45. 46. 58. II 2, 93. E I 20, 20. II 1, 244. 2, 2. A 82. 377. **nate** II 6, 5. **nato** II 8, 47. E I 5, 9. **nati** E I 2, 27. **nata** A 62. **natis** E II 1, 233. **nata** A 122.
Nascia II 5, 57. 67. **Nasicae** II 5, 65.
Nasidienus II 8, 75. **Nasidieni** II 8, 1. **Nasidiene** II 8, 84.
nasus II 2, 89. **nasum** II 7, 38. **naso** I 6, 5. II 8, 64. A 36.
nasuta I 2, 93.
nata **natam** II 3, 199.
natale E II 2, 187. **natalīs** II 2, 60. E II 2, 210.
natis **nate** I 8, 47.
nato **natat** II 7, 7. **natantīs** II 8, 42.
Natta I 6, 124.
natu E I 7, 49.
natura I 1, 75. 88. 2, 74. 111. 124. 3, 36. 113. 5, 102. 6, 66. 93. 10, 58. II 1, 51. 2, 37. 129. 3, 178. 4, 21. 45. 6, 76. 7, 48. 74. E I 18, 100. A 108. 353. **naturae** (*gen.* I 1, 50. II 4, 7. E II 2, 188. **naturae** (*dat.* E I 10, 12. **naturam** II 4, 64. E I 10, 24. 12, 10. **naturā** E II 1, 165. A 408. **naturis** A 157. **naturas** II 8, 93.
nauigio E I 1, 92.
nauigo **nauiget** II 3, 166. E I 16, 71.
nauis E I 18, 87. **nauis** E II 1, 114. **nauem** I 1, 6. E I 11, 16. II 1, 114. **naue** E II 2, 200. **naues** (*nom.*, E II 1, 192. **nauīs** II 3, 205. **nauibus** E I 11, 28. A 21.
nauōs E I 6, 20. ***nauom** (**nauum** E I 18, 90. **nauiter** E I 1, 24.
nauseat E I 1, 93.
nauta I 5, 16. 19. **nautae** I 5, 22. **nautae** (*nom.* I 1, 29. 5, 11. **nautis** (*dat.* I 5, 11. (*abl.*, I 5, 4.
nautica II 3, 106.
nē I 1, 14. 23. 40. 78. 94. 98. 120. 2, 4. 77. 87. 90. 102 (*bis*. 127. 133. 3, 73. 106. 119. 137. 4, 31. 110. 113. 6, 85. 102. 8, 13. 36. II 1, 5. 37. 57. 61. 80. 2, 16. 3, 31 (*bis*). 88. 123. 174. 175. 177 (*bis*). 179. 187. 220. 297. 4, 18. 49. 5, 16. 37. 46. 6, 24. 7, 51. 87. 8, 68. 69. E I 1, 6. 8. 13. 47. 3, 18. 5, 22. 23. 24. 6, 21. 32. 33 (*bis*). 40. 7, 82. 9, 8. 12, 25. 13, 4. 12. 16. 19. 16, 1. 19. 17, 37. 18, 58. 74. 76. 88. 19, 26. 46. II 1, 208. 239. 267. 2, 21. 215. A 152 (*bis*). 176. 185. 227. 245. 272. 339. 381. 406.
ne *suffix.* I 1, 40. †108 (**nemon**). 2, 76. 109. 3, 20. 4, 64. 5, 65. 6, 38. 8, 2. 9, 41. 69 (**uin**). 72. 10, 21. 78. II 2, 32. 107. 3, 67. 97. 128 (**tum**). 152 (**men**). 166. 210. 251. 253. 295. 317. 4, 83 (**ten**). 5, 3. 18. 54. 76. 6, 73. 75. 7, 2. 34 (**nemon**). 61. 75. 88. 8, 67. E I 1, 65. 3, 3. 12. 6, 12. 10, 14. 11, 3 (†**ne**). 4. 12, 17. 14, 4. 15, 15. 16, 3. 27. 31. 17, 44. 18, 100. 19, 14. II 1, 41. 2, 65. 148. A 114. 115. 117. 237. 265. *cf.* **necne**, **utrumne**.
nebulonis I 2, 12. **nebulonem** I 1, 104. **nebulones** E I 2, 28.
nec I 1, 60. 2, 52. 80. 124. 127. 3, 113. 115. 128. 4, 47 (*bis*). 73. 5, 102. 6, 3. 85. 8, 21. 9, 31. 32 (*bis*). 49. 50. 10, 5. 39. II 1, 14. 44. 2, 2. 22. 68. 130 (*bis*). 3, 105 (*bis*). 133. 251. 262. 266. 4, 35. 37. 5, 80. 6, 7. 18 (*bis*). 72. 108. E I 1, 30. 72. 102 (*bis*). 2, 71 (*bis*). 5, 2. 7, 23. 35 (*bis*). 38. 42. 8, 4 (*bis*). 6. 10. 45. 11, 12. 13. 14, 24. 25. 36. 16, 12. 13. 46 (*bis*). 17, 10. 47 (*bis*). 58. 18, 39. 40. 70. 19, 2. 30. 31. II 1, 78. 248. 250. 258. 266. 2, 191. A 8 (*bis*). 41 (*bis*). 133. 134. 136. 146. 147. 191. 192. 236. 249. 286. 289. †339. 350. 371. 409. 410. †416. 450. 468 (*bis*). 470.
necdum II 2, 44.
necesse I 3, 111. II 2, 34. 6, 26. A 48.
neclego *vide* **neglego**.
necne I 4, 45. 63. 125. II 6, 72. F II 1, 79.
neco **necabit** II 3, 293. **necari** II 7, 58.
nectit E I 19, 31. **nectat** E II 2, 96.
nedum A 69.
nefarius A 186.

negitat E I 16, 49.
neglegit E I 7, 64. neclectum E I 1, 26. neclecta E I 18, 85. neclectis †I 3, 37. neglectis I 3, 37. II 4, 82.
nego negas I 6, 7. negat I 6, 90. 121. II 3, 259. E I 2, 11. 7, 63. 10, 4. neget E I 7, 63. 16, 36. A 122. negantem II 7, 94. E I 18, 92. negabat I 2, 46. negabit II 3, 162. negares A 439. negarit I 3, 95. 10, 57. negata E II 1, 181. negatum I 2, 112: negatas II 5, 67. negatis I 1, 75.
negoti II 1, 80. negotia II 6, 33. E I 14, 17. negotia I 7, 4. II 3, 19. E I 6, 33. 7, 59. II 1, 1.
nemo I 1, 1. 87. 108 (†nemon). 3, 68. 4, 22. 6, 2. 107. 9, 45. 10, 44. II 7, 34 (nemon). E I 1, 39. II 2, 13.
nempe I 10, 1. II 3, 207. 7, 80. 107. E I 10, 22. 16, 31. 75. II 2, 156. 163.
nemus nemoris II 6, 91. nemus E I 10, 7. II 1, 202. 2, 77.
nenia E I 1, 63.
nepos I 4, 49. nepoti I 8, 11. II 1, 53. E II 2, 193. nepotem II 1, 22. nepotum E I 15, 36. nepotes II 3, 225.
Neptunus A 64. Neptunum E I 11, 10.
nequam II 7, 100. nequior II 3, 94. 7, 40.
nequaquam II 4, 48. E II 1, 20.
neque I 1, 21. 38. 39. 59. 111. 2, 84. 121. 122. 123. 3, 138. 4, 40. 41. 70. 71. 133. 5, 41. 42. 6, 68 (*bis*). 87. 9, 31. 10, 17. 18. 38. 48. 73. II 1, 13. 31. 32. 55 (*bis*). 2, 21. 66. 129. 3, 112. 132. 164. 266. 5, 6. 6, 6. 83. 94. 7, 51 (*bis*). 65. 72. 84 (*ter*). E I 1, 101. 7, 41. 11, 11. 17, 9. 18, 37. II 1, 245. 257. 264. 2, 195. 196. A 348.
nequeo II 1, 7. A 87. nequit I 1, 107. 4, 85. nequeunt I 3, 77. II 4, 87. 7, 106. nequeas II 2, 59. nequiere II 5, 78.
nequicquam II 7, 27. nequiquam E I 3, 32.
nequitiae E I 15, 33. nequitiā II 3, 244.
nequities II 2, 131.
Nerio II 3, 69.
Neronis E I 8, 2. 9, 4. Neroni E II 2, 1.
nerui A 26. neruis II 4, 53. E I 15, 6. neruis II 1, 2. 7, 82.
nescio I 9, 2. 10. 67. II 3, 83. E II 2, 35. nescis I 1, 73. E II 2, 213. nescit E I 10, 27. 12, 10. A 379. 382. 390. nescire II, 6, 73. A 88. 418. nesciet E I 10, 41. A 35.
nescius II 3, 109.
Nestor E I 2, 11.
neu I 3, 106 (*bis*). 10, 9. II 5, 24. 37. 89. E I 11, 23. 16, 21. 18, 110. A 189. 194. 340.
neue II 5, 89. E I 16, 20. A 189.
neutram II 2, 66.
ni I 1, 44. 2, 95. 5, 59. 9, 37. 47. II 3, 85. 151. 153. 7, 118. 8, 60. E I 2, 34. †16, 5. II 1, 133. 2, 54. A 382 (quidni).
nidore II 2, 19. 7, 38.
nidum E I 10, 6. nido II 2, 49. E I 20, 21.
niger I 4, 85. nigrae I 4, 100. nigrum I 9, 73. nigro II 4, 74. E II 2, 60. A 37. nigrā I 8, 23. nigris I 4, 91. II 2, 46. nigros I 7, 26. nigra I 5, 30. nigris I 6, 27. II 4, 22. A 37.
nihil I 7, 9. 10, 52. II 1, 79. 3, 92. 116. 4, 16. 6, †4. 8. 57. 8, 57. 94. E I† 2, 46. 15, 16. 16, 53. II 1, 49. 65 (*bis*). 2, 16. 71. 151. A 122. 237. 385. nil I 1, 40. 49. 62. 2, 28. 57. 77. 94. 101. 3, 9. 17. 18. 4, 13. 5, 20. 44. 64. 6, 89. 9, 14. 15. 16. 19. 50. 59. 10, 19. 53. II 1, 54. 2, 29. 3, 4. 6. 42. 103. 138. 188. 4, 26. 5, 69. 6, 4. 53. 7, 102. 111. 8, 36. E I 1, 61. 88. 6, 1. 66. 68. 8, 8 (*bis*). 12, 5. 15. 23. 15, 33. 41 (*bis*). 18, 59. II 1, 17 (*bis*). 31. 83. 206. 264. A 140. 285. 304. 306.
nihilum II 3, 54. 210. 8, 41. nihilo I 1, 48. II 3, 52. 56. 270. E II 2, 153. nilo I 5, 67.
nimirum II 2, 106. 3, 120. E I 9, 1. 14, 11. 15, 42. II 2, 141.
nimis II 1, 1. E I 5, 29. 7, 91. II 1, 66. 2, 122. A 205.
nimium II 5, 88. E I 5, 13. 7, 48. A 28. 246. 261. 271.
nimius nimio E I 10, 30. II 1, 198.
nisi I 2, 28. 30. 3, 85. 87. 134. 4, 47. 73. 5, 79. 7, 14. II 1, 18. 52. 78. 2, 15. 58. 3, 285. 4, 26. 87. 5, 8. 6, 5. 8, 34. E I 1, 108. 2, 5. 54. 62. 5, 27. 12, 23. 16, 40. 19, 7. II 1, 21. 49. 83. 115. 2, 100. A 191. 476.
niteo nitet II 5, 12. E I 10, 19. nitent A 351. nitentīs II 2, 4. nitentia E I 6, 25. nituistis II 2, 128.

nitescere A 150.
nitidus II 1, 64. nitidum E I 4, 15. nitidam II 3, 214. nitido E I 7, 83. nitidi E I 14, 32. nitidis E I 15, 46.
nitor nitere E I 13, 18. niti A 280.
niualem II 6, 25. niuali E I 3, 3. niualibus E I 11, 18.
niueos I 2, 80.
nix niue I 2, 106. II 3, 234. 5, 41. niues (*acc.*) E I 7, 10.
no nabis I 4, 120.
nobile II 3, 243. nobile A 137. nobilium E I 19, 39. nobilibus (*abl.*) A 259.
nocet E I 2, 55. noceat II 1, 44. noceant II 2, 72. nocentīs I 8, 22. nocere E I 18, 31. nocendi A 284. nocebit E I 1, 26. nocuere II 8, 41. E I 8, 11. nocuisset E II 2, 42.
noctu E II 2, 27.
nocturnus I 3, 117. nocturnam I 5, 85. nocturnā II 4, 52. A 269. nocturno E I 19, 11. nocturni II 6, 100. nocturnos E I 18, 93. II 2, 79. 209.
nodosi II 3, 70. nodosā E I 1, 31.
nodus A 191. nodo E I 1, 90.
nolim I 2, 35. nolis I 4, 140. E I 1, 31. nolit I 2, 5. 10. 106. A 463. nolint I 1, 19. 2, 28. noli E I 16, 69. 18, 28. nolito A 427. nollem I 6, 97. 99. nollet E I 17, 14. II 1, 153. noles E I 2, 34. 7, 25. noluit I 6, 72.
nomen E I 17, 41. A 400. nominis I 4, 44. nomen I 2, 126. 3, 42. II 1, 66. 3, 47. 4, 10. E I 6, 15. 7, 93. 16, 12. II 1, 16. A 59. 253. 299. nomine I 1, 69. 2, 65. 9, 3. II 2, 133. E I 7, 55. 16, 31. nomina I 2, 16. 3, 104. E I 6, 50. A 58. 234. nominibus E II 1, 105.
Nomentanus I 1, 102. II 8, 23. 25. 60. Nomentano I 8, 11. Nomentanum II 1, 22. 3, 175. 224.
nomisma E II 1, 234.
non I 1, 35. 37. 46. 54. 84. 87. 95. 97. 103. 121. 2, 17. 20. 22. 34. 38. 49. 60. 75. 119. 3, 5. 33. 44. 62. 77. 121. 126. 4, 35. 54. 60. 70. 74. 82. 84. 114. 136. 5, 33. 80. 87. 91. 101. 6, 1. 14. 21. 22. 24. 49. 52. 58 (*bis*). 64. 84. 90. 91. 119. 124. 127. 7, 14. 19. 34. 8, 17. 44. 9, 17. 19. 22. 23. 41. 48. 57. 10, 3. 7. 34. 54. 55. 76. II 1, 6. 19. 45. 2, 4. 19. 62. 65. 89. 102. 105. 113. 116. 120. 3, 1. 36. 60. 69. 106. 135. 139. 158. 159. 161. 164. 189. 204. 207. 259. 260. 261. 264. 265. 267. 301. 319. 320. 323. 4, 1. 29. 31. 36. 43. 66. 91. 93. 94. 5, 4. 59. 91. 6, 1. 32. 59. 71. 108. 7, 21. 25. 26. 36. 56. 64. 72. 78. 92. 93. 112. 8, 4. 48. 49. 56. 82. 87. 92. E I 1, 4 (*bis*). 19. 28. 29. 32. 39. 48. 66. 71. 89. 2, 3. 35. 47 (*bis*). 49. 58. 59. 3, 10. 21. 22. 4, 6. 11. 14. 5, 12. 16. 19. 20. 21. 23. 6, 29. 45. 62. 7, 14. 17. 41. 44. 52. 61. 68 (*bis*). 78. 10, 26. 29. 38 (*bis*). 42. 46. 50. 11, 26. 27. 30. 12, 2. 4. 14, 13. 18. 27. 36. 37. 38. 15, 11. 28. 29. 39. 16, 47. 48. 56. 65. 66. 17, 27. 29. 31. 35. 36. 37. 61. 18, 16. 17. 26. 53. 72. 78. 19, 10. 22. 25. 32. 37. 39. 20, 5. 6. 9. 14. II 1, 9. 30. 53. 69. 76. 88. 101. 115. 120. 122. 174. 224. 231. 2, 13. 25. 48. 52. 58. 63. 134. 139. 143. 150. 179. 182. 192. 201. 202. 205. A 12 (*bis*). 19. 36. 50. 89. 99. 122. 132. 143. 149. 182. 195. 202. 219. 234. 254. 257. 263. 268. 281. 290. 292. 294. 297. 298. 303. 308. 311. 351. 364. 373 (*ter*). 390. 418. †450. 460. 476.
nondum A 205.
nonne I 2, 111. II 5, 42.
nonus nona II 7, 118. nonum (*acc. masc.*) A 388. nonam E I 7, 71. nono (*masc.*) I 6, 61.
norma A 72.
nos I 3, 43. 55. 4, 41. 5, 5. II 8, 27. 34. 57. 93. E I 2, 27. 8, 17. 17, 5. A 63. nostri E I 3, 12. 13, 4. nostrum II 1, 29. 7, 47. nobis I 1, 52. 3, 22. 4, 15. E I 2, 18. 3, 29. 15, 25. II 1, 91. 219. nos I 5, 50. 79. 6, 18. 44. 9, 7. II 2, 130. 6, 72. 75. 8, 61. E I 11, 28. 15, 25. II 1, 89. 227. A 108. nosmet I 3, 67. 10, 56. nobis I 3, 57. E II 2, 55.
noscere II 7, 89. A 425. noui I 9, 22. 39. II 2, 113. 3, 26. 5, 34. E I 18, 1. nouisti E I 6, 67. 10, 14. nosti I 3, 126. 6, 15. II 3, 18. E I 2, 23. nouit E I 9, 6. noram II 3, 25. noris I 9, 7. nosse II 8, 19. nosset I 9, 62.
noster II 6, 48. nostrum E I 14, 31. nostrum I 10, 68. E II 1, 62. nostrā I 10, 90. nostri A 285. nostra E II 1, 201 A 63. nostrorum E I 4, 1. nostris E II 1, 19. nostros E II 1, 225. nostras A 388. nostra E II 1, 89 (*bis*). nostris I 1, 53.

negitat E I 16, 49.
neglegit E I 7, 64. neclectum E I 1, 26. neclecta E I 18, 85. neclectis †I 3, 37. neglectis I 3, 37. II 4, 82.
nego negas I 6, 7. negat I 6, 90. 121. II 3, 259. E I 2, 11. 7, 63. 10, 4. neget E I 7, 63. 16, 36. A 122. negantem II 7, 94. E I 18, 92. negabat I 2, 46. negabit II 3, 162. negares A 439. negarit I 3, 95. 10, 57. negata E II 1, 181. negatum I 2, 112: negatas II 5, 67. negatis I 1, 75.
negoti II 1, 80. negotia II 6, 33. E I 14, 17. negotia I 7, 4. II 3, 19. E I 6, 33. 7, 59. II 1, 1.
nemo I 1, 1. 87. 108 (†nemon). 3, 68. 4, 22. 6, 2. 107. 9, 45. 10, 44. II 7, 34 (nemon). E I 1, 39. II 2, 13.
nempe I 10, 1. II 3, 207. 7, 80. 107. E I 10, 22. 16, 31. 75. II 2, 156. 163
nemus nemoris II 6, 91. nemus E 10, 7. II 1, 202. 2, 77.
nenia E I 1, 63.
nepos I 4, 49. nepoti I 8, 11. 53. E II 2, 193. nepotem II nepotum E I 15, 36. nepo[illegible] 225.
Neptunus A 64. Nept[illegible] acc.) I 11, 10.
nequam II 7, 100. neo[illegible] nubes 7, 40.
nequaquam II 4, 48[illegible]
neque I 1, 21. 38[illegible] nuptarum I 84. 121. 122. 123[illegible] II 5, 47. 70. 71. 133. 5, [illegible] nuiauit A 221. 87. 9. 31. 10, [illegible] 1, 13. 31. 32[illegible] 91. 5, 6. nuda 129. 3, 112. [illegible] 102. nudo I 6. 83. 94. [illegible] nudis (*abl. masc.*) (*ter*). E I [illegible] 9. 18, 37. [illegible] nugarum I 9, 2. 196. A [illegible] nugas II 6, 43. nequeo [illegible] E I 18, 16. II 2, 107. [illegible] 87. 7[illegible] nugari II 1, 73. quic[illegible] neq[illegible] E I 1, 83. nulla I I [illegible] 70. E I 17, 57. II ne[illegible] nullius E I 1, 14. [illegible] 324. nulli II 2, 134. [illegible] 148. 175. nulli I 3. [illegible] nullam I 2, 30. 54. [illegible] 443. nullo I 1, 88. 8, 20. [illegible] 61. 6, 4. nulla E I 1, [illegible] II 8, 79. E II 1, 111. [illegible] 20. nullis I 6, 10.
nescio I 9, 2. 10. 67. II 2, 35. nescis I 1, 73. nescit E I 10, 27. [illegible] 382. 390. nescire [illegible] 418. nesciet E I [illegible]
nescius II 3, 109
Nestor E I 2, [illegible]
neu I 3, 106 [illegible] 37. 89. E I [illegible] A 189. 19[illegible]
neue II 5 [illegible]
neutram [illegible]
ni I 1, [illegible] II 3, [illegible] I 2. [illegible] A [illegible] 211.
ni[illegible] [illegible] 2, 144. A
n[illegible] [illegible] E II 1, 261.
[illegible] I 6, 1.
[illegible] I 6, 38.
[illegible] 73. nummum E II 1, [illegible]mo II 5, 109. nummi I 2, [illegible]mmorum II 3, 149. E II 2, 165. A 384. nummum (*gen.*) E [illegible] I 2, 33. nummos I 1, 67. 96. 2, 43. 3, 88. II 3, 109. E I 1, 54. 18, 35. II 1, 105. 2, 16. 162. nummis I 2, 9. [13.] II 3, 184. A 421.
†numqui I 4, 52.
numquid I 2, 69. 4, 52. 136. 9, 6. II 6, 53. *cf.* num.
nunc I 2, 23. 3, 19. 4, 56. 64. 5, 51. 6, 45. 47. 87. 104. 8, 14. 9, 5. 16. 28. II 2, 51. 70. 114. 133. 135 (*bis*). 3, 46. 224. 232. 262. 321. 4, 6. 5, 101. 6, 9. 61. E I 1, 10. 16. 18. 2, 67. 68. 4, 2. 6, 17. 7, 71. 14, 15. 31. 18, 57. 107. II 1, 95 (*bis*). 98 (*bis*). 127. 2, 73 (*bis*). 76. 118. 125 (*bis*). 173 (*quater*). A 19. 43 (*bis*). 71. 202. 416.
nunquam I 3, 2. 3. 127. 5, 79. II 3. 66. 76. 167. 5, 83. 8, 3. 66. numquam E I 19, 7. A 300. 437.
nuper II 2, 133. E I 1, 98. II 1, 77. 2, 166. A 52. 228.
nusquam II 5, 102. 7, 29. 32. E I 17, 39.
nutans I 9, 64.
nutricula E I 4, 8.
nutritur E I 10, 22. nutriri E II 2, 41. nutritus II 4, 40. E I 20, 5. A 118.
nutrix A 116. nutrice E II 1, 99.
nutum E I 18, 11. nutus E II 2, 6.
nux II 2, 122. nucis A 249. nuce II 5, 36. E II 1, 31. nuces (*acc.*) II 3, 171.

9,
7.

at

oblitus I
tum II 4, 85.

. 6, 62.

6, 84. obprobria I 4,
9, 10. 15, 30. II 1, 146.
riis II 1, 85. E I 16, 38.
pere A 360.
uitur E I 16, 68.
obscenum (opscenum) I 2, 26. obsceno I 8, 5. obscenis E II 1, 127.
obscurante II 7, 55. obscurata E II 2, 115.
obscurus A 26. obscuri E I 18, 95. obscurum E I 12, 18. A 363. obscuro E I 14, 38. obscuras A 229. obscura II 5, 58.
obsecro E I 7, 95. obsecret II 3, 264.
obsequium II 5, 47. 7, 104. obsequium E I 18, 10. obsequio II 5, 93.
obsonia I 2, 9. II 2, 41. 7, 106. (*ubique uar.* opsonia.)
obstipo II 5, 92.
obsto opstat I 1, 113. 2, 101. obstat II 6, 30. obstet I 1, 40. opstet E II 2, 71. obstare II 3, 55. opstantia (*acc.*) II 4, 28. obstantia (*acc.*) E I 14, 9.
obsum obsit II 6, 27.
obtestor E I 7, 95.
obuius I 9, 74. II 6, 51.
obuoluas II 7, 42.
occīdo occidis II 3, 133. occidit II 3, 211. A 475. occidere II 3, 198. E I 16, 69. occidenti A 467. occidi E I 16, 48. occidistis E II 2, 138. occisā II 3, 134.
occo occat E II 2, 161.
occulo occultum E I 7, 74. occultam I 16, 22. occulto E I 1, 80.
I 9, 6. occupat E I 7, 66.
occupet II 2, 95. E I 6, 32.
117.
61. occurrunt I 5, 41.
, 136. 9, 59. occurri
7, 34. 117. E I 14, 23.
3, 234.
I 10, 82.
II 3, 296. octauo II 6, 40.
um E I 7, 47.
o E II 2, 5.
octoginta (unde octoginta) II 3, 118.
octonos (†octonis) I 6, 75.
octussibus II 3, 156.
oculum E I 2, 38. oculo I 2, 103. II 5, 55. E I 1, 28. 14, 37. oculi E I 6, 19. oculis I 5, 30. A 181. oculos I 9, 65. II 5, 35. E I 13, 17. II 1, 188. oculis I 2, 91. 3, 25. II 3, 285. E I 6, 14. 19, 34. A 37. 184. 430.
odi A 188. odisti I 3, 86. E I 20, 3. odit II 1, 23. E I 1, 72. 7, 20. 14, 20. 18, 25. 26. II 1, 89. oderunt I 1, 85. E I 16, 52. 18, 89. 92. odere I 4, 33. odisse II 2, 36.
odio E I 14, 11. II 1, 101. odium E I 13, 4. odio I 7, 6. E I 2, 61. 11, 6. 14, 38. 20, 9.
odor II 4, 53. odorem II 2, 59. E I 2, 69. odores E II 1, 269.
odoratum II 7, 55.
oenophorum I 6, 109.
Ofellus II 2, 2. Ofelli II 2, 133. Ofellum II 2, 112. Ofello II 2, 53.
offendunt A 376. offendam A 451. offendat I 3, 73. II 2, 65. offendere II 8, 13. offenderet A 290. offendet II 1, 78. 5, 90. offenduntur A 248. offendar E I 8, 9. offendar A 352. offensus E I 7, 88. offensi II 1, 67.
offert E I 1, 63. offer E I 2, 68. optulit I 6, 54. optulerim I 3, 64.
officio officit I 2, 61. 9, 50. officient I 2, 97.
officiosus II 5, 48. officiosa E I 7, 8.
officium A 314. officio II 6, 24. officium E I 17, 21. 18, 35. II 1, 264.

nŏta I 10, 24. notam E II 1, 235. notā A 59.
nŏto notat E I 17, 15. notante I 6, 14. notabit A 449. notabant I 4, 5. notarent I 3, 103. notando I 4, 106. notandi A 156. notari I 3, 24. notatus II 7, 8. notati II 3, 246.
notus I 2, 31. 9, 3. nota E I 11, 1. noto II 8, 28. A 346. notum I 9, 17. E I 6, 25. 7, 56. 18, 80. notum I 7, 3. A 47. noto A 240. noti I 1, 85. E I 10, 5. notos I 5, 77. notas A 149. nota E I 15, 10. 17, 55. II 1, 11. notis E II 1, 130.
nouem E II 2, 92.
nouitas E II 1, 90. nouitate A 223.
Nouius I 6, 40. Nouium I 3, 21. Nouiorum I 6, 121.
nouŏs *II 2, 128. 3, 28. nouo I 6, 20. nouam A 126. *nouom A 48. nouā II 6, 36. noua A 52. nouis II 4, 2. nouos II 2, 126. E II 1, 38. noua II 4, 47. E I 18, 33. II 2, 119. A 57. nouis I 8, 7.
nox I 5, 9. II 6, 101. E I 1, 20. noctem I 4, 52. 5, 9. 83. 10, 33. II 1, 9. 7, 109. E I 5, 11. 16, 62. II 2, 169. nocte II 3, 238. E I 2, 32. 7, 88. [18, 91.] noctes (*acc.*) I 1, 76. 3, 17. (*uocat.*) II 6, 65.
nubem E I 16, 62. 18, 94. nubes (*acc.*) A 230.
nubo nubet II 5, 64. nuptarum I 4, 27.
nudat E I 18, 21. nudet II 5, 47. nudare II 8, 74. nudauit A 221. nudata E I 3, 20.
nudus II 3, 184 (*bis*). 291. 5, 6. nuda II 7, 48. nudam I 2, 102. nudo I 2, 132. E I 19, 12. nudis (*abl. masc.*) I 8, 24. II 5, 86.
nugae A 322. 451. nugarum I 9, 2. nugis E I 19, 42. nugas II 6, 43. nugis II 3, 244. E I 18, 16. II 2, 141. A 451.
nugaris E I 18, 60. nugari II 1, 73. E II 1, 93.
nullus II 2, 90. E I 1, 83. nulla I 4, 71. 6, 54. 9, 70. E I 17, 57. II 2, 12. 22. 146. nullius E I 1, 14. 17, 22. A 320. 324. nulli II 2, 134. 5, 5. E II 2, 148. 175. nulli I 3, 59. II 4, 46. nullam I 2, 30. 54. nullum A 443. nullo I 1, 88. 8, 20. nullā E I 1, 61. 6, 4. nulla E I 1, 75. nullos II 8, 79. E II 1, 111. nulla I 3, 20. nullis I 6, 10.
num I 2, 114. 115. 116. 3, 35. 4, 77. 78. 6, 36. 10, 57 (*bis*). II 1, 65. 2, 27. 28. 3, 317. 318. 5, 58. 8, 81. E I 18, 98. 99. *cf.* numquid.
Numa E I 6, 27. Numae E II 1, 86.
†numen (nomen) E II 1, 16. numina (*acc.*) E II 1, 134.
numerabilis A 206.
numeras E II 2, 210. numerat E II 1, 61. numerare II 3, 173. numeretur I 3, 53. numerandum II 3, 150. numerato E II 2, 166.
numerus II 1, 25. E I 2, 27. II 1, 158. numerum E I 14, 41. 18, 59. numero I 4, 40. 6, 62. II 6, 42. E II 1, 183. A 74. numeris A 211. numeros E I 19, 24. II 2, 144. A 270. numeris I 4, 7. E II 1, 261.
Numici (*uocat.*) E I 6, 1.
nummatum E I 6, 38.
nummus I 1, 73. nummum E II 1, 175. nummo II 5, 109. nummi I 2, 133. nummorum II 3, 149. E II 2, 5. 165. A 384. nummum (*gen.*) E II 2, 33. nummos I 1, 67. 96. 2, 43. 3, 88. II 3, 109. E I 1, 54. 18, 35. II 1, 105. 2, 16. 162. nummis I 2, 9. [13.] II 3, 184. A 421.
†numqui I 4, 52.
numquid I 2, 69. 4, 52. 136. 9, 6. II 6, 53. *cf.* num.
nunc I 2, 23. 3, 19. 4, 56. 64. 5, 51. 6, 45. 47. 87. 104. 8, 14. 9, 5. 16. 28. II 2, 51. 70. 114. 133. 135 (*bis*). 3, 46. 224. 232. 262. 321. 4, 6. 5, 101. 6, 9. 61. E I 1, 10. 16. 18. 2, 67. 68. 4, 2. 6, 17. 7, 71. 14, 15. 31. 18, 57. 107. II 1, 95 (*bis*). 98 (*bis*). 127. 2, 73 (*bis*). 76. 118. 125 (*bis*). 173 (*quater*). A 19. 43 (*bis*). 71. 202. 416.
nunquam I 3, 2. 3. 127. 5, 79. II 3, 66. 76. 167. 5, 83. 8, 3. 66. numquam E I 19, 7. A 300. 437.
nuper II 2, 133. E I 1, 98. II 1, 77. 2, 166. A 52. 228.
nusquam II 5, 102. 7, 29. 32. E I 17, 39.
nutans I 9, 64.
nutricula E I 4, 8.
nutritur E I 10, 22. nutriri E II 2, 41. nutritus II 4, 40. E I 20, 5. A 118.
nutrix A 116. nutrice E II 1, 99.
nutum E I 18, 11. nutus E II 2, 6.
nux II 2, 122. nucis A 249. nuce II 5, 36. E II 1, 31. nuces (*acc.*) II 3, 171.

O.

o I 1, 4. 2, 92 (*bis*). 5, 43. 58. 9, 11. 10, 21. II 1, 42. 60. 2, 107. 128. 3, 31. 265. 326. 5, 5. 59. 6, 8. 10. 51. 60. 63. 65. 7, 70. E I 1, 53. 19, 19. A 291. 301. 366.
ob I 3, 91. 4, 23. 26. 7, 14. II 3, 17. 212. E I 1, 104. 5, 13. 9, 12. 16, 64. II 2, 32. A 220. 393.
obdit I 3, 59.
obdura II 5, 39.
obeo obisset II 8, 59. obeundus I 6, 120.
oberrat A 356.
obeso E I 15, 40.
obice E I 16, 62. obiciebat I 4, 123. obiciet I 6, 69. 107. obicierit I 1, 2. obiectos A 473.
oblectat A 321.
oblimare I 2, 62.
oblino oblitus E II 1, 204. oplinat E I 19, 30.
obliquo E I 14, 37.
obliuiscendus E I 11, 9. oblitus I 10, 27. E I 11, 9. oblitum II 4, 85. obliti E I 6, 62.
obliuium obliuia II 6, 62.
obnoxia II 7, 8.
obprobrio I 6, 84. obprobria I 4, 128. E I 9, 10. 15, 30. II 1, 146. obprobriis II 1, 85. E I 16, 38.
obrepere A 360.
obruitur E I 16, 68.
obscenum (opscenum) I 2, 26. obsceno I 8, 5. obscenis E II 1, 127.
obscurante II 7, 55. obscurata E II 2, 115.
obscurus A 26. obscuri E I 18, 95. obscurum E I 12, 18. A 363. obscuro E I 14, 38. obscuras A 229. obscura II 5, 58.
obsecro E I 7, 95. obsecret II 3, 264.
obsequium II 5, 47. 7, 104. obsequium E I 18, 10. obsequio II 5, 93.
obsonia I 2, 9. II 2, 41. 7, 106. (*ubique uar.* opsonia.)
obstipo II 5, 92.
obsto opstat I 1, 113. 2, 101. obstat II 6, 30. obstet I 1, 40. opstet E II 2, 71. obstare II 3, 55. opstantia (*acc.*) II 4, 28. obstantia (*acc.*) E I 14, 9.
obsum obsit II 6, 27.
obtestor E I 7, 95.
obuius I 9, 74. II 6, 51.
obuoluas II 7, 42.
occīdo occidis II 3, 133. occidit II 3, 211. A 475. occidere II 3, 198. E I 16, 69. occidenti A 467. occidi E I 16, 48. occidistis E II 2, 138. occisā II 3, 134.
occo occat E II 2, 161.
occulo occultum E I 7, 74. occultam E I 16, 22. occulto E I 1, 80.
occupo I 9, 6. occupat E I 7, 66. 18, 95. occupet II 2, 95. E I 6, 32. 20, 18. A 417.
occurrit I 9, 61. occurrunt I 5, 41. occurram I 4, 136. 9, 59. occurri E I 1, 95.
ocius I 9, 9. II 7, 34. 117. E I 14, 23.
ocreatus II 3, 234.
Octauius I 10, 82.
octauŏs II 3, 296. octauo II 6, 40. octauam E I 7, 47.
octo E II 2, 5.
octoginta (unde octoginta) II 3, 118.
octonos (†octonis) I 6, 75.
octussibus II 3, 156.
oculum E I 2, 38. oculo I 2, 103. II 5, 55. E I 1, 28. 14, 37. oculi E I 6, 19. oculis I 5, 30. A 181. oculos I 9, 65. II 5, 35. E I 13, 17. II 1, 188. oculis I 2, 91. 3, 25. II 3, 285. E I 6, 14. 19, 34. A 37. 184. 430.
odi A 188. odisti I 3, 86. E I 20, 3. odit II 1, 23. E I 1, 72. 7, 20. 14, 20. 18, 25. 26. II 1, 89. oderunt I 1, 85. E I 16, 52. 18, 89. 92. odere I 4, 33. odisse II 2, 36.
odio E I 14, 11. II 1, 101. odium E I 13, 4. odio I 7, 6. E I 2, 61. 11, 6. 14, 38. 20, 9.
odor II 4, 53. odorem II 2, 59. E I 2, 69. odores E II 1, 269.
odoratum II 7, 55.
oenophorum I 6, 109.
Ofellus II 2, 2. Ofelli II 2, 133. Ofellum II 2, 112. Ofello II 2, 53.
offendunt A 376. offendam A 451. offendat I 3, 73. II 2, 65. offendere II 8, 13. offenderet A 290. offendet II 1, 78. 5, 90. offenduntur A 248. offendar E I 8, 9. offendar A 352. offensus E I 7, 88. offensi II 1, 67.
offert E I 1, 63. offer E I 2, 68. optulit I 6, 54. optulerim I 3, 64.
officio officit I 2, 61. 9, 50. officient I 2, 97.
officiosus II 5, 48. officiosa E I 7, 8.
officium A 314. officio II 6, 24. officium E I 17, 21. 18, 35. II 1, 264.

A 193. 306. officiis E II 2, 21. officiis II 6, 109. E I 7, 47. II 2, 68.
ohe I 5, 12. II 5, 96.
oleam E I 8, 5. II 1, 131. oleis II 2, 46. oleas II 2, 57.
olet I 2, 27. 4, 92. E I 10, 19. olenti (*abl.*) I 2, 30. oluerunt E I 19, 5.
oleum (*acc.*) II 3, 321. 7, 34. olei II 2, 59. oleo II 3, 125. 5, 86. 8, 45.
olidae E I 5, 29.
olim I 1, 25. 3, 35. 46. 4, 57. 137. 5, 92. 6, 4. 47. 54. 85. 8, 1. II 1, 30. 2, 73. 3, 20. 60. 253. 5, 27. 6, 79. E I 1, 73. 3, 18. 6, 57. 10, 42. II 2, 166. 197. A 136. 386.
oliuae II 4, 69. E I 16, 2.
oliuo I 6, 123. II 4, 50. 64.
olla ollis II 4, 71.
Olympia E I 1, 50.
omasi E I 15, 34. omaso II 5, 40.
omittas II 5, 26. E I 6, 48. A 44. omitte E I 18, 79. omisit E I 1, 98. omissis (*abl. fem.*) E I 5, 30. 6, 30.
omnino II 1, 6. 8, 94.
omnis (*masc.*) I 4, 6. II 2, 8. 76. E I 1, 11. 7, 7. 17, 23. II 2, 77. (*fem.*) II 1, 32. 2, 44. 3, 18. 94. E I 16, 18. 44. II 1, 188 omne I 2, 2. II 3, 229. 4, 31. E I 16, 57 (*bis*). II 1, 54. A 337. omnis (*gen. neutr.*) I 3, 132. omnem (*masc.*) E I 4, 13. A 108. (*fem.*) H 3, 83. 7, 67. omne I 1, 29. 10, 69. II 3, 217. 6, 30. 109. E I 2, 43. 5, 2. 15. 38. A 343. omni (*masc.*) I 7, 22. (*fem.*) I 2, 38. II 8, 67. (*neutr.*) I 3, 130. 6, 83. A 384. omnes I 1, 84. 2, 46. 4, 33. 6, 46. 7, 10. II 3, 32. 47. 6, 49. 54. 8, 69. E II 2, 58. omnia E I 1, 75. omnibus I 3, 1. 7, 3. omnīs (*masc.*) I 4, 36. 5, 76. 6, 37. 81. 9, 28. 48. II 3, 81. A 265. (*fem.*) I 3, 58. E I 6, 44. omnia I 1, 86. 2, 9. 115. 3, 13. 9, 5. II 3, 300. 4, 61. 8, 64. omnibus (*masc.*) II 8, 40. E I 7, 21. (*neutr.*) E II 2, 68.
onerantibus I 10, 10. onerata E I 18, 46.
oneris E II 1, 170. onus I 6, 99. 9, 21. II 3, 102. E I 5, 18. 13, 12. 17, 39. onere I 6, 106.
onustus E I 7, 18. onustum II 2, 77. onusto I 1, 47.
opacā E I 16, 5.
opella E I 7, 8.
opera II 7, 118. operae I 2, 37. II 4, 63. E II 1, 229. A 261. operae II 5, 89. operam I 1, 90. A 443. operā E I 13, 5.
operata E I 2, 29.
opertum E I 16, 51. opertā E II 1, 268. operto II 3, 37. opertos I 2, 86. operta (*acc.*) E I 5, 16.
opifex I 3, 133.
Opimius II 3, 142.
opimum E II 1, 181. opimis II 7, 103. E I 2, 57.
opinor I 3, 53. 7, 2. E I 16, 78. II 2, 17.
oplinat E I 19, 30.
opis I 2, 74. E I 9, 9. opem [I 10, 6]. E II 1, 134. A 411. 461. opes E I 18, 29. A 307. opes II 6, 79. E I 3, 16. 10, 36. 18, 112. II 2, 121. A 167. opibus II 2, 113. E II 2, 136.
oportet I 6, 17. II 6, 52. E I 2, 49. 10, 12.
oppedere I 9, 70.
opperior E I 2, 71.
Oppidius II 3, 168.
oppidulo I 5, 87.
oppidum oppida (*acc.*) I 3, 105. E II 1, 8. A 399.
oppono I 9, 77. opponite II 2, 136. oppositis II 5, 95.
opprimeret I 1, 99. oppresserit II 4, 17. oppressus II 3, 145. oppressā II 1, 66.
opstringam II 3, 180.
opticuit A 284.
optimus I 3, 68. 6, 54. 10, 82. optumus I 3, 130. 132. 4, 105. 5, 27. optima II 4, 20. optimum (*nom.*) II 1, 7. optime (*uocat.*) II 1, 12. E I 16, 1. optima (*nom.*) E II 1, 29. (*acc.*) I 2, 90.
optiuo E II 2, 101.
opto E II 1, 266. optas I 3, 126. II 7, 28. E I 1, 47. 14, 15. optat E I 14, 43. optet II 3, 259. E I 2, 46. optarem I 1, 79. optaret I 6, 96. optatam A 412.
opturem E II 2, 105.
opulentet E I 16, 2.
opus E I 18, 49. A 65. operis I 3, 132. II 1, 63. A 34. 135. operi A 360. opus (*acc.*) II 1, 2. 3, 252. E I 1, 21. 3, 28. 6, 48. 14, 29. II 1, 249. (*uoc.*) E II 2, 92. operum I 7, 35. II 2, 119. 6, 21. E I 3, 6. II 1, 142. A 86. 406.
opus (est) I 1, 54. 59. 5, 64. 9, 16. 27. 10, 9. 11. II 1, 8. 6, 116. 7, 116.
opuscula E I 4, 3. 19, 35.

orae (*gen.*) E I 15, 16. oris (*abl.*) E I 3, 1.
Orbilium E II 1, 71.
orbis orbem E I 12, 18. II 1, 254. A 132. orbe E I 1, 83.
Orbius Orbi E II 2, 160.
orca II 4, 66.
Orcus E II 2, 178. Orco II 5, 49.
orditur A 147.
ordo A 41. ordinis A 42. ordine I 4. 58. II 3, 81. E I 1, 99. 19, 29.
Orestes II 3, 133. 137. A 124.
orichalco A 202.
Originis I 2, 55.
oritur I 5, 39. II 6, 71. oriuntur II 4, 33. orientia E II 1, 130. orituru̇m E II 1, 17. ortus E I 6, 22. ortum E II 1, 17. orto E II 1, 112. orti I 5, 55. 6, 73. ortos I 6, 10.
ornamenta A 448.
ornes E I 19, 26. II 1, 2. ornabat II 2, 122. ornatur E II 2, 32.
oro I 7, 34. II 4, 5. 6, 4. 13. oret A 200. orare E I 18, 111. orabat II 3, 284. 6, 35. orabant II 6, 37. orabit II 5, 67. E I 12, 23. oratus II 3, 176. E I 13, 18.
Orpheus A 392.
ortu E II 2, 185.
oryzae II 3, 155.
os I 4, 43. oris I 5, 61. os I 8, 22. E II 1, 126. ore I 1, 34. II 6, 85. E I 6, 8. 10, 38. 15, 13. 19, 32. A 94. 323. ora I 5, 24. II 1, 64. E I 3, 9. II 1, 196. A 277.
os ossa I 8, 22. II 7, 57. ossibus I 8, 16.
Oscus Osci I 5, 54.
Osirim E I 17, 60.
ostendis A 188. ostendit I 2, 84. ostendat E I 5, 24. ostendere E I 17, 33. A 310. ostendi E I 19, 24. ostendi I 2, 105. E I 20, 4.
ostentare I 5, 78.
ostia (*acc.*) I 1, 10. II 2, 33.
ostrea II 2, 21. 4. 33.
ostro E I 10, 26. A 228.
otior I 6, 128.
otium oti I 4, 138. otia (*acc.*) I 1, 31. II 7, 112. E I 7, 36. A 199.
oues E I 7, 86. ouium II 3, 197.
ouo ouans II 3, 146.
ouom ouo I 3, 6. II 1, 26. 4, 56. A 147. ouis II 2, 45. 4, 12. oua E II 2, 163.

P.

pacare A 197. pacauerit (†placauerit) II 8, 5. pacantur E I 2, 45.
pactum pacto I 4, 56. 99. 7, 2. 8, 40. II 3, 148. 4, 8. 7, 22. E I 6, 10. 8, 13. 16, 56. 17, 2. II 1, 171.
Pacuuius E II 1, 56.
paene I 2, 101. 5, 72. E I 10, 3. II 1, 54. 81. A 245.
paeniteat I 2, 77. 6, 89.
paenula E I 11, 18.
paetum I 3, 45.
pagus E I 18, 105. pagos E I 1, 49.
palam I 2, 85. A 186.
Palatinus E I 3, 17.
palato (*dat.*) II 4, 18. palatum (*acc.*) II 2, 24. 4, 46. 8, 38. palato II 3, 274. E II 2, 62.
paleā II 6, 88.
palla I 2, 99. pallae A 278. pallā I 8, 23.
palleo pallet II 3, 78. E I 7, 7. pallerem E I 19, 18.
pallescere E I 1. 61. pallescet A 429.
pallidus II 2, 76. †pallida I 2. 129.
pallor I 8, 25. II 8, 35.
palma E II 1, 181. palmae E I 1, 51. palmā II 4, 83.
palmetis E II 2, 184.
palor palantīs II 3, 49.
palpere II 1, 20.
palumbes (*acc.*) II 8, 91.
palus I 8, 5.
palus A 65.
palustres I 5, 14. palustrīs E I 5, 4.
pandat II 2, 26. passo I 8, 24.
pango A 416. panges E I 18, 40.
panis I 1, 74. 5, 89. II 2, 17. 8, 68. panis I 1, 47. pane E I 10, 11. II 1, 123.
pannus A 16. pannum E I 17, 32. panno E I 17, 25.
panthera E II 1, 195.
Pantilius I 10, 78.
Pantolabo I 8, 11. Pantolabum II 1, 22.
papauer A 375.
par (*subst.*) I 7, 19. II 3, 243. paria II 3, 86.
par II 3, 320. 6, 44. 8, 66. E I 5, 25. 15, 25. pari E I 5, 26. par II 3, 248. pares (*acc.*) I 3. 121. paria I 3, 96. paribus A 159. pariter E I 10, 5. 18, 48. II 2, 29. A 344.
parabilem I 2, 119.
parasitae (*nom.*) I 2, 98.

parasitus parasitis E II 1, 173.
parcit II 2, 58. parcas II 3, 326. parcere I 1, 71. 4, 127. E I 14, 30. parcentis I 10, 13. parcet I 4, 35. E I 7, 11.
parcus II 2, 62. 3, 114. E I 5, 13. II 2, 194. parca II 5, 79. parco (*dat. masc.*) I 3, 16. parcē I 4, 107. A 53. parcius I 3, 49. II 2, 127. E I 7, 38.
parens A 313. parentis I 2, 7. parente I 6, 7. II 3, 134. parentīs I 6, 91. 95.
pāret II 7, 79. E I 2, 62. parent II 3, 96. parere E II 1, 84. parens II 7, 111. parentem I 1, 91. E I 20, 15. pareret I 6, 48. parebit II 2, 52.
paries II 3, 8. E I 18, 84.
pario partum II 2, 19. parto I 1, 94.
Paris E I 2, 10. Paridis E I 2, 6.
Parius Parios E I 19, 23.
Parmensis (*gen.*) E I 4, 3.
paro paras II 3, 13. E I 3, 24. parat E I 2, 21. paret I 1, 82. II 3, 215. 271. E I 18, 100. parare E II 2, 196. parabat I 5, 10. parabo E I 18, 112. parasti II 3, 15. E II 2, 147. parasset I 4, 108. pararis II 3, 129. parentur A 307. paratus E I 7, 22. paratum II 3, 98. parati E II 1, 184. paratis II 3, 167.
parochi (*gen.*) II 8, 36. parochi (*nom.*) I 5, 46.
pars I 1, 61. 6, 90. II 1, 3. 3, 82. 121. 7, 6. 7. E I 1, 77. 6, 35. A 24. 297. partis II 5, 100. partem II 2, 66. E I 1, 35. 6, 44. parte I 2, 38. 3, 92. 9, 35. II 5, 108. partes (*nom.*) A 177. 315. partīs E I 18, 14. II 1, 171. A 193. 326. partibus I 1, 18. II 3, 51.
Parthi II 1, 15. Parthorum E I 18, 56. Parthis II 5, 62. E II 1, 256. Parthis E II 1, 112.
particulam II 2, 79.
partitur E I 18, 61. partita II 5, 82.
parturient A 139.
partus partum II 8, 44.
parum II 6, 45. E II 2, 111. A 353. 448.
paruola I 1, 33. E I 18, 29. *paruola (*acc.*) E I 15, 42.
paruŏs I 3, 45. *II 2, 112. A 206. paruom E I 3, 21. *II 1, 179. parui I 2, 10. paruo II 6, 95. E II 1, 70. paruom E *I 7, 44. *12, 15. II 1, 257. paruo I 1, 52. paruā E II 2, 200. paruo II 2, 1. 110. 3, 156. 7, 106. E I 10, 41. 17, 40. 18, 75. II 1, 139. parui E I 3, 28. parua E I 7, 44. paruis E I 7, 17. paruas I 6, 86. parua I 3, 122. paruis E I 7, 58. 17, 40. II 1, 125. 2, 179.
pasco II 6, 67. pascit E II 2, 160. pascat E I 15, 14. 16, 2. 70. pascere II 3, 35. E I 17, 47. pasces E I 16, 48. 20', 12. pascet E I 18, 35. pauit II 7, 18. pascitur E I 3, 36. pasci E I 17, 50. pascendi I 6, 104. pasta E I 7, 30. pastum I 5, 18.
passeris (*piscis*) II 8, 29.
passim II 3, 48. E II 1, 117.
pastillos I 2, 27. 4, 92.
pastorem I 5, 63.
patellā E I 5, 2.
pàteo patet †II 2, 30. pateat II 1, 33. patentem E II 2, 135. patuit II 4, 46. 8, 29.
pater I 2, 20. 3, 43. 45. 126. 4, 48. 53. 56. 105. 6, 41. 71. 131. II 3, 58. 178. 6, 88. 8, 7. E I 7, 7. 37. 19, 7. II 1, 5. A 248. patris I 2, 62. 3, 5. 6, 89. 10, 27. E II 1, 172. A 388. pater (*uocat.*) II 1, 12. 42. 6, 20. E I 6, 54. 16, 59. A 24. patre I 2, 72. 5, 53. 6, 6. 21. 29. 36. 45. 46. 58. 64. E I 7, 54. 20, 20. A 24. patres E II 1, 81. 109. patrum E I 16, 41. patres E I 14, 3. patribus I 2, 17.
paterā I 6, 118.
paternus I 6, 3. paterni E II 2, 50. paternum (*acc. neutr.*) E I 13, 8. 16, 37. paternā A 366. paterno E I 18, 60. paterna (*acc.*) A 256. paternis II 3, 184. E I 15, 26.
patientia E I 17, 25.
patinam I 3, 80. II 8, 55. 72. patinā II 8, 43. patinae II 2, 95. patinas E I 15, 34.
patior pateris E I 16, 30. patiuntur E I 18, 29. patiar I 3, 141. E I 5, 15. pati E I 15, 17. 16, 74. patiens I 1, 38. II 5, 43. A 257. patientis E I 7, 40. patientem II 6, 91. E I 1, 40. patienter E I 17, 13. A 271.
patriae (*gen.*) I 10, 27. (*dat.*) II 2, 105. E I 3, 29. A 312. patriā E I 6, 64.
patrimoni II 3, 90. 226.
patrium (*masc.*) I 2, 56. A 57. patriam I 4, 110. patrio (*neutr.*) II 3, 196. patriis (*dat. neutr.*) I 10, 29. patrios II 5, 4. A 471.
patrone E I 7, 92. patrono E I 7, 54.
patruus I 6, 131. II 3, 88. patruum II 2, 97.

patulum (*masc.*) A 132. patulae (*nom.*) E I 18, 70. patulas E II 2, 105. patulis II 4, 34.
pauco A 203. paucorum I 9, 44. paucis II 3, 120. E I 20, 4. pauca I 4, 38. 6, 56. 61. II 7, 2. A 55. paucis I 3, 16. 5, 51. 6, 65. 10, 74. A 351.
paueas II 7, 69.
pauidi II 6, 113.
paulatim E II 1, 46. 2, 164.
paulum I 3, 84. 9, 38. II 5, 103. 6, 3. E I 15, 34. A 233. 378. paulo I 2, 120. 3, 29. 50. 9, 71. II 3, 265. E I 6, 43. 17, 11. 18, 83. II 1, 74. 2, 43. A 255.
Paulus I 6, 41.
pauonem I 2, 116. pauone II 2, 23.
pauor E I 6, 10. 18, 99. pauore II 7, 57.
pauper I 6, 71. II 3, 142. 5, 20. E I 1, 91. 12, 4. II 2, 12. A 96. paupere II 6, 80. E I 10, 32. A 423. pauperibus E I 1, 25. pauperiorum I 1, 111. pauperrimus I 1, 79.
paupercula E I 17, 46.
pauperies II 2, 45. 7, 84. E II 2, 199. pauperiem I 1, 93. II 3, 92. 5, 9. E I 1, 46. 10, 39.
paupero pauperet II 5, 36.
paupertas E II 2, 51. paupertatis E I 18, 24. paupertate E I 5, 20. 17, 43.
Pausiacā II 7, 95.
pax II 3, 268. pacis II 1, 44. E II 1, 255. pacem E II 1, 137. pace II 2, 111. paces E II 1, 102. paces E I 3, 8.
peccatum I 3, 84. peccati II 7, 60. peccatum II 4, 4. peccata E I 18, 77. peccatis I 3, 75. 118. E I 16, 62. peccata I 3, 96. A 266.
pecco peccas II 7, 96. peccat II 7, 47. 64. 109. E II 1, 63. A 354. peccem E II 1, 3. pecces I 2, 63. E I 13, 4. peccet I 3, 115. E I 1, 9. peccare E I 16, 52. II 1, 23. †A 197. peccantis II 7, 62. E I 20, 9. peccaro I 3, 140. peccatur E I 2, 16.
pectinibus II 4, 34.
pecto pexa E I 1, 95.
pectus E I 1, 33. II 2, 206. pectus E II 1, 128. 211. pectore I 2, 110. 6, 28. 64. II 4, 90. 8, 90. E I 2, 68. 4, 6. A 337. pectora (*acc.*) II 2, 136.
peculi A 330.
pecunia E I 1, 53. Pecunia E I 6, 37. pecunia E I 10, 47. 12, 10. 15, 46.
pecus I 3, 100. II 3, 202. 5, 7. E I 12, 12. pecoris E I 14, 42. pecus II 6, 14. E I 16, 10. 19, 19. pecore II 2, 115.
Pedanā E I 4, 2.
pedes pedites A 113. peditum E II 1, 190.
pedestri (*abl. masc.*) A 95. (*fem.*) II 6, 17.
Pediatia I 8, 39.
Pedius I 10, 28.
pedo pepedi I 8, 46.
peior I 5, 96. II 8, 95. peius E I 6, 13. II 1, 265. peius I 2, 22. E I 17, 30. peioribus E I 6, 22. pessime (*uocal.*) II 7, 22.
peiuro peiuras (†periuras) II 3, 127.
Peleus A 96. Peleu A 104.
Peliden E I 2, 12.
pelliculam II 5, 38.
pellis pellem II 1, 64. E I 2, 66. pelle I 6, 22. E I 16, 45. pellibus I 6, 28.
pellit II 3, 49. E II 1, 136. pellebat E I 10, 35. pellent II 4, 28. pepulere II 6, 98. E II 1, 159. pelli I 2, 110. pulsus I 6, 13. pulsa I 2, 129. pulsis II 1, 36.
peloris II 4, 32.
Penates (*acc.*) II 5, 4. Penatīs II 3, 176. E I 7, 94.
pendeo pendet I 4, 6. pendentis E I 1, 105. II 2, 15. pendentia (*acc.*) II 3, 299.
pendo pendis II 4, 93.
pendulus E I 18, 110.
Penelope II 5, 81. Penelopae E I 2, 28. Penelopam II 5, 76.
penes II 3, 273. A 72.
penetralia E II 2, 114.
penitus I 3, 76. E I 18, 80.
pensilis II 2, 121.
penso pensantur E II 1, 29.
Pentheu E I 16, 73.
penuria I 1, 98.
penus (*acc.*) E I 16, 72.
per I 1, 29. 3, 5. 4, 30. 5, 73. 7, 33. II 1, 19. 37. 64. 2, 119. 3, 57. 176. 196. 4, 88. 6, 34. 47. 50. 113. 7, 87. E I 1, 46 (*ter*). 2, 20. 61. 7, 29. 94. 10, 21. 11, 19. 13, 10. 15, 5. 17, 1. 28. 60. 18, 62. 19, 21. II 1, 16. 106. 145. 147. 149. 210. 248. 249. 251. 254. 2, 140. A 17. 180. 215. 367. 403.
peragit II 4, 22. peragunt II 6, 99.

†peraget II 4, 22. peragenda I 10, 26. peractum I 6, 94. peractas II 4, 9.
perambulet (†perambulat) E II 1, 79.
percipiant A 336.
percontatorem E I 18, 69.
percontor I 6, 112. 10, 25. perconteris I 2, 7. E I 16, 1. percontare E I 8, 14. percontabere E I 18, 96. percontabitur E I 20, 26.
percurram I 1, 24. percurrat E II 1, 174. percurre II 5, 55.
percusti II 3, 273. percusso I 10, 43. percussā II 3, 277.
perdit II 6, 18. perdunt II 4, 54. perdas I 1, 90. II 3, 182. 5, 37. E I 6, 33. perdere I 4, 111. 8, 20. 9, 37. perdidit E I 16, 67. II 2, 40. perdiderat E II 2, 28. perditur II 6, 59. perdenda E II 1, 85. perditior I 2, 15.
perduci II 5, 77.
perĕgre *I 6, 102. E I 12, 13. †perēgre I 6, 102.
peregrina II 2, 22. peregrinum E I 17, 62. peregrinae E II 1, 204.
Perelli (*gen.*) II 3, 75.
perennīs E I 15, 15.
pereo peream II 1, 6. 3, 157. pereas II 3, 42. pereat II 1, 43. pereant I 2, 133. perire II 7, 69. A 466. pereuntīs II 1, 14. periret II 3, 93. peribunt A 68. perierunt I 3, 108. periere E I 7, 86. periisse E II 1, 80. peritura I 8, 33.
pererro I 6, 113.
perfacile I 5, 88.
perfectum A 294. perfectum I 10, 70. perfectos E II 1, 37.
perfert E I 17, 41. perferre II 2, 59. E I 13, 7. 15, 17. 16, 74. pertulit E I 2, 22.
perficit E II 1, 39.
perfidus I 1, 29. A 124.
perfundit II 7, 91. perfundat II 4, 50. perfusus I 7, 32
pergis I 1, 102. perges II 4, 89.
pericli II 8, 57. periclum II 7, 73. pericula (*acc.*) E I 18, 83. II 1, 136. pericla I 2, 40.
periscelidem E I 17, 56.
peritus I 1, 9. peritis E II 2, 213.
periurus II 3, 164. 5, 15.
perluor E I 15, 4.
permagna I 7, 4.
permingo permixerunt I 2, 44.
permisceo permixtas II 3, 209.
permitto II 3, 190. permittant I 3, 124. permissum (*acc.*) II 5, 105. permisso E II 1, 45.
permolere I 2, 35.
permulceat E I 16, 26.
permulta I 4, 97. 5, 62.
permutet E II 2, 174.
pernae II 2, 117. pernā II 4, 60.
pernicies E I 15, 31. perniciem I 4, 130.
perniciosius II 7, 101.
pernix A 165.
pernoscere II 4, 63.
perpauca I 4, 18.
perpetuus E II 2, 175.
perraro II 5, 50.
perrumpet E I 10, 25.
persaepe I 2, 82. 3, 10. A 349.
perscribere I 4, 54.
persequar I 9, 16.
persimilem A 7.
Persius I 7, 2. 4. 22. 33. Persi (*gen.*) I 7, 19.
persona A 192. personae (*gen.*) A 278. (*dat.*) A 316. personam I 2, 60. E I 17, 29. A 126.
personatus I 4, 56.
personet E I 1, 7. personuit II 6, 115.
perspexisse A 435.
persta II 5, 39.
persuades I 6, 8. persuadet E I 7, 81. persuadere I 5, 100.
pertersit II 8, 11.
pertinet I 2, 23. II 2, 35. 6, 73. pertinuit II 3, 11.
peruellunt II 8, 9.
peruenit E I 17, 38. peruēnimus I 5, 94. perueneris E I 13, 11.
peruideas I 3, 25.
[peruincam I 10, 2]. peruincere E II 1, 200.
peruncti A 277.
pes A 8. 252. pedem A 80. 135. pede I 2, 88. 93. 102. 162. 3, 32. 4, 10. 47. 6, 33. 10, 1. 43. II 2, 117. 3, 314. 8, 72. E I 7, 98. 10, 43. 19, 12. 22. 28. II 2, 37. A 158. 430. pedes II 7, 108. pedibus E I 12, 5. pedes I 8, 12. II 3, 21. pedibus I 4, 7. 8, 24. 10, 59. II 1, 28.
Petilli I 4, 94. 10, 26.
petis E I 11, 29. II 2, 64. petit II 1, 52. 55. 4, 57. E I 11, 11. 17, 42. A 298. petimus E I 11, 29. A 11. petunt E I 15, 9. petat E I 6, 16. petant E II 1, 218. pete II 2, 13. 3, 232. E I 2, 56. 6, 20. petere II

2, 30. petenti II 5, 1. petebas E I 14, 14. petes I 2, 96. petet II 1, 39. E I 12, 22. peteret I 3, 5. petiit E I 1, 98. II 1, 100. petendis I 2, 75. 3, 114. petitus I 2, 66. petitum I 4, 79. petitae (*nom.*) II 7, 107. petita I 10, 29. petitis II 2, 120. E I 7, 96. petitu I 4, 115.
petorrita I 6, 104. E II 1, 192.
Petrinum E I 5, 5.
Phaeax E I 15, 24.
pharmacopolae I 2, 1.
Philippi (*urbs*) E II 2, 49.
Philippos (*numism.*) E II 1, 234.
Philippus E I 7, 46. 64. 78. 90. Philippi E I 7, 52. 89. Philippo E I 7, 66.
Philodemus I 2, 121.
phimum II 7, 17.
Phraates E I 12, 27.
piacula E I 1, 36.
Picenis II 3, 272. 4, 70.
pictor A 1. pictoribus (*dat.*) A 9.
pictura A 361.
Pieriis A 405.
pietas E I 14, 6.
piger I 4, 12. 5, 19. 9, 19. E I 1, 21. 14, 43. II 1, 124. pigro E I 14, 29. pigrum E II 2, 20. pigrior (†pulcrior) I 7, 17.
pīla I 4, 71.
pīla II 2, 11. pilae (*gen.*) A 380. pilā I 5, 49.
pilenta E II 1, 192.
pilleolo E I 13, 15.
pilum pilis II 1, 13.
pilus pilos E II 1, 45.
Pindarici E I 3, 10.
pingimus E II 1, 32. pingeret E II 1, 240. pingitur A 21. pictā II 2, 26. E II 1, 97. pictae E I 2, 52. picta II 7, 98. pictis I 1, 72.
pinguis II 4, 42. E I 15, 24. pingui I 3, 58. pinguem II 2, 21. E I 4, 15. pingue II 6, 14. pingui II 4, 65 5, 40. 6, 64. E II 1, 267. pingues (*nom. masc.*) E I 3, 5. pinguibus II 8, 88. E II 2, 184.
pinnas E I 20, 21. pinnis E II 2, 50.
pio piabant E II 1, 143.
piper II 4, 74. E I 14, 23. II 1, 270. pipere II 8, 49.
piris E I 7, 14.
piscator II 3, 227.
piscis E I 7, 74. piscem A 4. piscibus II 4, 45. piscis I 3, 81. II 2, 17. 3, 235. 4, 37. 50. 77. 8, 27. E I 12, 21. 15, 23. piscibus II 2, 120.
piscor piscemur E I 6, 57.
piscosi I 5, 97.
Pisones (*uocat.*) A 6. 235.
Pitholeonti I 10, 22.
pituita II 2, 76. E I 1, 108.
pius pia II 1, 54. E I 18, 26.
placabilis E I 20, 25.
placentas II 8, 24. placentis E I 10, 11.
placeo placet E I 7, 45. 14, 11. 18, 17. II 1, 101. 206. placeat E I 8, 14. placeant I 10, 89. placere E I 19, 2. placebit A 365. placui I 6, 63. placuit I 3, 96. E II 1, 83. 165. A 365. placuisse E I 14, 33. 17, 35. 20, 23. placitum II 6, 22.
Placideiani II 7, 97.
placidis A 12.
placo placat E I 16, 58. placem E II 2, 102. placare II 3, 13. placaui II 3, 206. †placauerit II 8, 5. placantur E II 1, 138. placari A 210.
plagas E I 6, 58. plagis E I 18, 46.
plāgis E II 2, 97.
plagosum E II 1, 70.
plantam II 7, 27.
plănum E I 17, 59.
plānus planis E I 7, 41. plane I 3, 66. planius E I 2, 4.
plateae E II 2, 71.
Platona II 3, 11. 4, 3.
plaudo I 1, 66. plaudit E II 1, 88. plaudite A 155. plaudere I 10, 76.
plausor E II 2, 130. plosoris A 154.
plaustris E II 2, 74. A 276.
plausus II 3, 185. E I 6, 7.
Plautinos A 270.
Plautus E II 1, 58. 170. Plauto (*dat.*) A 54.
plebecula E II 1, 186.
plebeius II 3, 188.
plebs pleps E I 1, 59. plebis II 7, 23. E I 7, 35. 19, 37. plebi I 8, 10.
plector II 7, 105. plectuntur E I 2, 14.
plenus II 2, 43. E I 20, 8. plena E II 1, 100. A 476. plenum A 427. pleno (*abl. neutr.*) E I 7, 31. 12, 29. A 337. plena (*nom.*) A 106. plenior I 1, 57. E II 2, 154. plenissima I 5, 50. plene E I 11, 14. plenius E II 2, 10.
plerique I 6, 5. pleraque E II 1, 66. A 44.
plerumque I 10, 15. II 5, 55. E I 18, 94. II 2, 84. A 14. 95.
plorat E I 17, 54. plorant A 431.

†peraget II 4, 22. peragenda I 10, 26. peractum I 6, 94. peractas II 4, 9.
perambulet (†perambulat) E II 1, 79.
percipiant A 336.
percontatorem E I 18, 69.
percontor I 6, 112. 10, 25. percontéris I 2, 7. E I 16, 1. percontare E I 8, 14. percontabere E I 18, 96. percontabitur E I 20, 26.
percurram I 1, 24. percurrat E II 1, 174. percurre II 5, 55.
percusti II 3, 273. percusso I 10, 43. percussā II 3, 277.
perdit II 6, 18. perdunt II 4, [illegible]
perdas I 1, 90. II 3, 182. 5, 3[illegible] I 6, 33. perdere I 4, 111. 8, [illegible] 37. perdidit E I 16, 67. I[illegible]
perdiderat E II 2, 28. pe[illegible] 6, 59. perdenda E II 1 [illegible] 23. ditior I 2, 15. [illegible] 20, 19.
perduci II 5, 77. [illegible] 10, 51. E
perēgre *I 6, 102. E [illegible] 2, 147. 148.
ēgre I 6, 102. [illegible] pluribus E II 2,
peregrina II 2, [illegible] E I 17, 59. plu-
17, 62. peregr[illegible]
Perelli (*gen.*)
perennis E [illegible] pocula I 2, 115. 6,
pereo pere[illegible] E I 2, 23. 18, 92.
II 3, 49 [illegible] podagram E I 2, 52.
I 2, [illegible] 63. E II 1, 54. A
pere[illegible] E II 1, 75. 237. 2, 109.
per[illegible] I 10, 6. II 3, 321. E I 1,
p[illegible] II 1, 34. 117. 225. 2, 57.
[illegible] 263. 276. 303. 342. 416.
[illegible] E II 1, 153. poenae E I 16,
[illegible] II 2, 17. poenas I 2, 65. 3, 118.
[illegible] 61. poenis I 8, 31.
[illegible] A 361.
poeta E II 1, 126. 211. A 87. 420.
poetae I 4, 62. 10, 12. A 299. 463.
poetae E II 1, 231. poetam I 4, 42. E II 1, 182. A 307. 455. poetae I 4, 1. E I 19, 10. II 1, 219. 247. A 285. 333. poetarum I 4, 141. 10, 67. A 291. poetis [10, 6]. A 9. 264. 372. 466. poetas I 4, 33. 39. E I 19, 4. II 1, 41. 61. 64. 2, 90. A 296. poetis II 3, 8.
poetica E I 19, 44.
pol E I 7, 92. II 2, 138.
Polemon II 3, 254.
pollet A 242.
pollex pollice E I 18, 66.
pollicitus E I 7, 1.
Pollio I 10, 42. (*uocat.*) I 10, 85.
Pollux E II 1, 5.
polypus I 3, 40.
permitto II 3, 190
124. permissur[illegible]
permisso E I[illegible]
permolere I [illegible]
permulceat [illegible] poma II 3,
permulta[illegible] 3, 272. E I 1,
permut[illegible]
perna [illegible] 1. II 2, 37. E I
perr[illegible] II 2, 112. A 260.
4 [illegible] 6, 51. ponderi-
r [illegible]
[illegible] 16, 35. ponit II 3,
[illegible] E †I 18, 111. II 1, 213.
[illegible]onimus E II 1, 16. ponunt
[illegible] ponas I 1, 86. II 3, 254.
[illegible]e E I 16, 35. ponere I 3, 105.
[illegible] 4, 2. 14. 7, 113. E I 7, 93. A 34.
297. 422. ponebam II 3, 23. pones E I 10, 31. ponet A 469. posui E I 19, 21. posuere II 3, 48. posuisset I 3, 42. ponetur I 3, 72. E II 1, 43. ponentur II 6, 64. poni II 3, 148. 8, 91. ponendum II 3, 16. ponendae (*dat.*) E I 10, 13. positum II 1, 43. positi II 3, 142. positum I 2, 106. 3, 92. E I 13, 12. posito II 2, 23. 8, 58. positorum E I 12, 7. positaa E II 1, 14. posita I 2, 108. positis [I 2, 13]. II 3, 115. E II 1, 93. A 389. 421.
ponti I 5, 45. ponte II 3, 36. pontis II 2, 32.
pontificum E II 1, 26.
popello E I 7, 65.
popina E I 14, 21. popinis II 4, 62.
popino II 7, 39.
poplite II 7, 97.
popularis A 81.
pŏpulus I 1, 66. 6, 19. II 3, 195. E I 1, 70. 16, 21. 27. II 1, 18. 108. A 153. 206. populi I 1, 65. II 1, 69. E II 2, 103. populo II 3, 86. E I 17, 19. II 2, 115. populum II 1, 69. 3, 128. E I 1, 6. 6, 59. 15, 14. 16, 27. II 1, 197. 2, 84. A 321. populo I 6, 15. 79. E I 6, 60. A 185. populorum E I 2, 8. populos II 3, 45.
pōpulus E II 2, 170.
Porcius II 8, 23.
porcum II 3, 165. E I 4, 16. porco E I 16, 58. II 1, 143. porcis (*dat.*) E I 7, 19.
porrigo porrigis II 3, 258. porrigere E I 6, 52. porrexerit II 8, 30. porrectus I 8, 5. II 3, 112. 6, 88. E I 7, 42. II 1, 268. porrecta II 8, 43. porrectum (*masc.*) II 2, 39. 6, 106.

3, 89. porrecta
126.
34. 13, 18.
m E I
.
.au-
.. por-
.da I 8, 9.
.
1, 113. poscis
scit II 7, 90. 8, 35.
34. A 411. poscunt E
. poscas II 3, 2. poscat
. poscenti II 8, 82. A 349.
scentem I 3, 75. poscente E I
17, 44. poscentes E II 2, 62. posces
E I 2, 35. poscet E I 13, 3. II 2,
190. posci E II 1, 78. A 190.
possessor E I 2, 49.
possideam II 3, 236.
possum I 4, 103. 119. 8, 20. 10, 84. II 1, 79. 5, 34. E I 6, 42. 7, 39. 15, 17. A 56. potes I 10, 40. II 5, 103. 6, 39. 7, 88. 112. E I 5, 1. potest I 1, 34. 3, 113. 4, 84. E I 6, 30. 47. possunt E I 1, 82. 19, 2. possim I 6, 53. E I 1, 12. 9, 6. 15, 24. pòssis I 2, 19. 94. 103. II 2, 102. 3, 76. 138. 7, 70. E I 1, 28. 35. 66. 16, 29. 69. 18, 52. possit I 2, 6. 3, 30. 4, 16. 9, 24. 55. E I 1, 39. 2, 17. 4, 9. 6, 2. 12, 3. 19. 14, 25. A 422. possint E I 13, 17. posse I 2, 109. 6, 121. II 1, 4. E I 2, 11. II 1, 210. 2, 66. A 150. 332. 439. poteras II 1, 16. A 328. poterat II 8, 64. A 376. possem I 4, 114. 10, 47. E II 1, 257. †2, 44. posses E I 3, 26. posset I 3, 4. 7, 6. 9, 46. II 5, 87. 8, 13. E I 6, 41. 17, 50. II 1, 107. 164. 2, 133. 135. possent E II 2, 36. 155. A 74. potero II 2, 8. poteris A 329. poterit II 2, 22. 82. 5, 77. E I 10, 29. poterunt E I 1, 37. 12, 6. II 2, 53. A 310.
post (*praep.*) I 6, 40. 55. 122. 8, 36. 10, 33. II 2, 118. 123. 3, 300. 4, 60. 8, 31. 44. E I 1, 54. 7, 59. 71. 8, 13. 10, 49. II 1, 6. 140. 162. 175. 2, 28. 39. A 278. 401. pos A 141.
post (*adu.*) I 2, 120. 3, 102. 4, 88. 6, 61. E I 18, 83. A 76. 111.
postera I 5, 39. 96. E II 1, 42. posterius I 4, 59.
posthac I 1, 21. II 2, 107. 3, 297.
postico E I 5, 31.
postis postem E I 1, 5. postīs I 4, 61.
postmodo II 6, 27.
post ponas I 1, 86. postponet E I 18, 34.
postquam I 4, 60. 7, 9. 32. II 3, 257. 7, 15. 8, 57. A 208. posquam II 3, 18. 171. E I 10, 37.
postremus E I 6, 48. postremum II 2, 132.
postulat I 3, 51. 74. postulet II 5, 17.
potens II 1, 51. E II 1, 61. A 116. potentis E I 18, 44. 86. potentius A 289. potenter A 40.
potestas II 7, 62. A 10. potestatem I 6, 9.
potior I 1, 7. E I 5, 27. 6, 64. 17, 17. potiori II 5, 76. potiorem E I 10, 14. potiore E I 10, 11. 39. potius I 1, 109. II 2, 24. 3, 114. 263. E I 6, 23. 10, 48. 13, 7. II 2, 197.
poto potet II 3, 117. potare II 2, 123. 3, 143. 8, 3. E I 5, 14. potantia E I 10, 27. potandum II 7, 32. potus I 3, 90. 4, 88. II 3, 255. E I 19, 7. A 224. potum E II 2, 215.
potorem II 4, 59. [potores E I 18, 91.] potoribus E I 19, 3. potores II 8, 37.
prae E I 11, 4.
praebet I 4, 88. praebeat I 1, 22. 73. praebere E I 6, 41. 14, 24. 18, 2. praebentem E II 1, 198. praebente I 5, 38. praebebit II 2, 69. praebuit I 5, 46. praeberi I 6, 80.
praecanum E I 20, 24.
praecedere I 9, 42. praecedentibus E I 2, 71.
praeceps I 4, 30. E I 18, 21. A 217. praecipitem I 2, 41. praecipiti II 3, 293.
praeceptum E I 8, 16. praecepta II 3, 34. 4, 11. 95. E I 1, 18. praeceptis II 4, 2. E II 1, 128.
praecidere E I 2, 9.
praecincti II 8, 70. praecinctis I 5, 6.
praecipies A 335. praecepit II 2, 2.
praecipitat II 3, 277.
praecipue E I 1, 108. II 1, 261.
praeclaram I 2, 8. praeclare I 6, 110. praeclaro I 6, 64. praeclarā II 3, 9.

praeco I 6, 86. A 419. praeconis II 2, 47. praeconem E I 7, 56.
praecordia (*acc.*) I 4, 89. II 4, 26.
praecurrere E I 10, 33. praecurreret I 7, 8.
praedae (*gen.*) E I 15, 38. praedā II 3, 68.
praedia II 3, 168. 6, 56. 7, 110.
praedonum I 2, 43.
praedor praedantur E II 2, 55.
praeferat E II 2, 184. praetulerim E II 2, 126.
praegrauat II 2, 78. E II 1, 13.
praelambens II 6, 109.
praelucet E I 1, 83.
praemia I 5, 35. II 1, 12. E I 3, 25. 9, 11. II 1, 78. 2, 38.
Praeneste E I 2, 2.
Praenestinus I 7, 28.
praenomine II 5, 32.
praeparat E I 7, 84.
praeponere II 6, 92. praeponens I 4, 59.
praeroso II 5, 25.
praerupti II 6, 91.
praesaepe E I 15, 28.
praescribe II 1, 5. praescripta (*acc.*) II 2, 81.
†praesectum A 294.
praesens II 3, 68. E I 1, 69. II 1, 42. A 184. praesenti E II 1, 15. praesens A 44. praesente A 59. praesentes II 2, 41. praesentibus E I 17, 24. praesentia E II 1, 134.
praesertim I 6, 51. E I 18, 50. A 383.
praesidium E II 2, 30. praesidio E I 18, 81.
praestat E I 6, 49. praestant II 4, 71. E I 16, 16. praestet I 1, 87. praestent E I 7, 97. praestantia E I 11, 14. praestabo E I 7, 24.
praesto I 2, 117.
praesumis II 2, 87.
praeter I 2, 94. 115. 3, 139. 4, 88. 10, 19. II 2, 117. 5, 1. 69. 6, 14. E I, 239. 2, 65. A 324.
praeteragendus E I 15, 11.
praeterea I 1, 23. II 3, 179. 5, 45. 8, 71.
praetereo I 10, 88. II 7, 73. praetereunt A 342. praeteritum I 1, 116. praeteritā I 9, 36.
praetextam I 5, 36.
praetextas A 288.
praetor II 3, 181. 218. E II 2, 34. praetorem I 6, 108. praetore I 5, 34. 7, 18. E I 1, 103.
praetorius II 2, 50.
praeuertamur I 3, 38.
pranderet E I 17, 13. prandere II 3, 245. pransus I 6, 127. pransae A 340. pransi (*nom.*) I 5, 25.
prandia II 4, 22.
pratensibus II 4, 20.
prato (*dat.*) E I 14, 30. pratis (*abl.*) E I 16, 3.
prauŏs I 4, 79. praua II 3, 220. 7, 71. praui II 2, 52. *prauom II 2, 55. prauam E II 2, 152. prauo A 36. prauā I 6, 51. prauorum II 3, 244. prauis II 7, 8. prauis I 3, 48. praue II 3, 87. E I 1, 104. II 1, 266. A 88.
prece II 6, 13. E I 9, 2. 13, 18. 14, 14. II 1, 135. 2, 173. A 395. preces (*acc.*) E II 1, 133. precibus II 6, 30.
precor precaris II 8, 75. precetur A 200. precari E I 18, 106. precatus II 3, 203. precati II 7, 36.
premit II 7, 115. E I 1, 22. II 2, 118. A 262. premunt E I 5, 29. premat E I 12, 18. 19, 36. premet E I 18, 79. pressi E I 19, 22. pressit II 8, 46. pressisse E I 16, 37. premuntur E II 1, 189. prematur A 388. pressa II 4, 69. pressis II 3, 314.
prensare I 9, 64.
pretiosa (*acc.*) E I 18, 32.
pretium I 2, 37. II 2, 99. 4, 63. E I 18, 18. II 1, 229. pretium I 2, 104. E I 16, 47. 17, 42. II 1, 35. 2, 17. A 299. pretio I 2, 122. 6, 14. E II 2, 173. A 372.
Priamus II 3, 195. Priami II 3, 195. A 137.
Priapum I 8, 2.
pridem II 2, 46. A 254.
primores (*acc.*) II 1, 69.
primus I 6, 83. II 1, 63. 4, 73. 74. 8, 51. E I 6, 48. 19, 23. A 130. 254. prima II 2, 93. 5, 53. 8, 5. 45. E I 1, 41. 7, 5. 18, 17. primo A 152. primum A 84. primam E I 17, 6. primā E I 1, 1. 7, 13. prima A 61. primorum E II 2, 204. primis I 4, 59. E I 20, 23. primos I 9, 56. II 6, 21. prima I 1, 26. II 7, 33. E I 3, 25. II 2, 98. primis I 3, 99. *cf.* in primis. primum (*adu.*) I 4, 39. II 3, 41. 307. E I 1, 53. 8, 15. 10, 13. II 1, 93. 2, 49. 92. A 75. 103.
princeps E I 19, 21. principe E II 1, 256. principibus (*dat.*) E I 17, 85.
principium (*nom.*) II 6, 23. A 309.

prior I 5, 56. II 6, 24. 7, 19. E I 7, 66. II 1, 55. prior E I 5, 27. prius I 4, 58. priori (*fem.*) E I 7, 95. priorem (*masc.*) II 5, 30. E I 18, 27. prius E I 1, 88. priores E II 2, 204. prius I 4, 102. 8, 8. II 3, 252. 4, 36. 5, 73. 6, 17. E I 19, 32. II 1, 112. A 108. 415.
Priscus II 7, 9.
priscus prisca I 4, 2. 10, 16. prisco E I 19, 1. priscae A 214. prisci E II 1, 139. priscis E II 2, 117.
priuatus I 3, 142. priuati (*neutr.*) A 131. priuato I 6, 26. priuatas E I 3, 16. priuatis A 90. 397.
priuignus E I 3, 2.
priuo priuet II 7, 77.
priuos priua E I 1, 93. *priuom II 5, 11.
pro I 2, 19. 43. 3, 61. II 3, 199. 219. 7, 16. E I 7, 24. A 423.
proaui A 270.
probat E II 1, 263. A 249. probes E I 17, 16. probet I 1, 109. 10, 82. probantes E I 1, 82.
probus I 3, 56. E II 1, 39. probos I 6, 11.
procaces (*acc.*) II 6, 66.
procedit II 8, 14. procedere I 2, 37. 5, 20. processerit A 127.
procellae A 28.
procera II 5, 64. proceros II 2, 36.
Procne A 187.
procul I 4, 101. 6, 52. II 6, 105. E I 7, 32. 11, 10. II 2, 95. 199.
procurare E I 5, 21.
procurrunt I 7, 21.
procus proci II 5, 78. procis II 5, 7.
prodeo prodis II 7, 54. prodire E I 1, 32.
prodigialiter A 29.
prodigus I 2, 4. E I 7, 20. 42. II 1, 238. 2, 195. A 164.
prodo prodentem II 5, 104. prodiderit I 3, 95.
prodocet E I 1, 55.
producimus I 5, 70. producere A 59. produxerit E II 2, 119.
productior A 189.
proelia II 7, 98. E I 5, 17. 18, 54.
profanis E I 16, 54. A 397.
profecto A 315.
proferat E I 12, 18. proferre A 135. proferres A 130. proferet E I 6, 24. II 2, 116. protulit I 8, 22. protulerit A 58.
profestā II 2, 116. profestis (*abl. masc.*) II 3, 144.
proficiente E II 2, 151. proficeret I 3, 6. profeci E II 2, 23.
proficiscenti E II 2, 20. proficiscentem E I 13, 1.
profiteor professus E I 18, 2. A 27. professis A 14.
profor profari I 6, 57.
progenies II 3, 243.
prognatus II 1, 26. prognatum (*masc.*) I 2, 70. prognatos I 6, 78.
prohibere I 8, 21. E I 1, 31. A 398. prohibebat I 6, 57.
proicit A 97. proicere II 3, 100. proiectis II 7, 53.
proles E I 7, 40.
prolueris II 4, 27. prolutus I 5, 16.
promissor A 138.
promissum promissa E II 1, 52. 2, 10. promissis (*abl.*) II 3, 6.
promitto I 4, 103. promittit I 6, 34. E I 7, 81. promittunt E II 1, 116. promittere I 4, 102. promissi (*neutr.*) A 45. promissa (*acc.*) II 6, 55.
promo promit II 4, 47. promat A 144. promere E II 1, 104. promes A 183.
promus II 2, 16.
pronus E I 18, 10. pronum (*masc.*) E I 10, 21. pronos A 60.
prope (*adu.*) I 3, 98. II 3, 32. 268. 5, 42. E I 6, 1. 18, 5. 28. II 2, 21. 61. A 90. 432. (*praep.*) I 9, 18. II 8, 20. E I 14, 35. propius II 3, 80. 6, 52. E I 1, 67. 16, 11. A 361.
propellere I 2, 6.
propero I 9, 40. properemus E I 3, 28. properent E I 8, 10. properare E I 7, 57. II 1, 58. properantis A 17. properabat I 5, 74.
propinquis I 1, 83. propinquos II 3, 218.
propior (*masc.*) II 6, 40. propioris (*masc.*) E I 9, 5. propius E I 10, 28. propiora I 4, 42.
propono proposuit E I 2, 18. proponi E II 1, 265. propositum II 6, 99.
propositum propositi E I 13, 11. proposito (*dat.*) A 195. propositum II 7, 7.
proprius II 2, 134. proprium I 4, 133. E II 2, 158. 172. propriae II 2, 129. E I 9, 9. proprium II 6, 66. proprium II 7, 89. E I 17, 5. proprio A 79. propriā I 6, 22. proprios E I 7, 51. propria II 6, 5. propriis I 3, 73. 10, 64. II 3, 20. proprie A 128.

propter I 3, 100. 5, 7. II 3, 102. E I 2, 6.
propugnat E I 18, 16.
prorepit I 1, 37. prorepserunt I 3, 99.
prorogat E I 2, 41. A 346.
prorsus I 5, 70.
proscripti I 7, 1.
Proserpina II 5, 110.
prosilit I 5, 21. prosiliet II 7, 74. prosiluit E I 19, 8.
prospicit E I 10, 23.
prostes E I 20, 2.
prosum prodest I 2, 113. E I 1, 25. prosunt E I 6, 46. II 2, 177. prosit E I 16, 72. A 410. prodesse E I 17, 11. A 333. profore E I 8, 11.
proteruae (*gen.*) E I 7, 28. proteruis A 233.
Proteus II 3, 71. Protea E I 1, 90.
protinus II 5, 21. E I 12, 8. 18, 67.
protrusit E I 20, 15.
prouidisset E I 7, 69. prouisae (*gen.*) E I 18, 109. prouisam A 311.
prouidus E I 2, 19.
prouisor A 164.
prouocat I 4, 14.
prout II 6, 67.
proximus II 6, 9. E I 18, 84. proxumus I 9, 54. proxima A 338. proxuma I 5, 45.
prudens I 10, 88. II 3, 206. 212. 5, 58. 7, 66. E I 16, 32. II 2, 18. A 445. 462. prudentem II 3, 89. E II 2, 155.
prudentia E I 11, 25.
prunae I 5, 36.
prunum pruna E I 16, 9.
psallimus E II 1, 33.
publicus E II 1, 92. publica (*fem.*) A 131. publica (*acc.*) E I 1, 77. II 1, 3. A 397.
Publius Publi (*uocat.*) II 5, 32.
pudens A 88. pudenter E I 17, 44. A 51.
pudet E I 14, 36. 19, 42.
pudibunda A 233.
pudica II 5, 77. pudico (*masc.*) E I 20, 3. pudicum (*masc.*) I 6, 82. E I 16, 36.
pudor I 6, 57. II 3, 39. E I 16, 24. 18, 24. II 1, 259. A 135. pudori A 406. pudorem E I 9, 12. 18, 77. II 1, 80.
puella I 2, 72. E I 5, 27. II 1, 99. 132. puellae (*gen.*) E I 18, 74. puellam I 5, 82. puellae I 1, 85. II 3, 130. puellarum II 3, 325. puellis (*dat.*) I 6, 31.
puer I 2, 117. [10, 5]. II 2, 87. 112. 4, 78. 7, 109. 8, 10. E I 2, 68. 7, 52. 18, 55. 72. II 2, 197. A 158. 413. pueri II 3, 289. E I 18, 74. II 1, 126. puero I 9, 10. 30. II 3, 258. E II 1, 122. A 177. puerum I 4, 121. 6, 76. II 3, 290. 5, 49. E I 18, 13. II 2, 2. A 340. puer (*uocat.*) I 10, 92. II 1, 60. puero I 4, 97. A 174. pueri I 1, 85. 3, 134. 5, 11. 6, 73. 109. II 3, 130. 8, 70. 86. E I 1, 59. II 1, 109. A 325. 456. puerorum I 4, 27. II 3, 325. E I 1, 62. pueris I 1, 25. 5, 11. II 3, 170. E I 1, 26. 2, 44. 7, 7. 17. II 2, 142. pueros I 4, 38. E I 18, 62. 20, 17. A 83. 185. pueri II 2, 128. pueris I 6, 116. II 8, 81. E II 1, 132. 142.
puerilius II 3, 250.
puga I 2, 133.
pugil II 3, 30. pugilem A 84. pugiles (*acc.*) E II 1, 186.
pugna E I 18, 61. pugnam I 5, 52. 56. pugnā E I 10, 34.
pugnax E I 1, 49.
pugno pugnat I 7, 19. E I 1, 97. pugnent II 7, 99. pugnantia I 1, 102. 2, 73. pugnabant I 3, 102. pugnata E I 16, 25.
pugnus pugnis I 2, 66. 3, 101. II 1, 27.
pulcher I 10, 17. E I 1, 107. 19, 45. II 2, 4. pulchra E I 11, 17. pulchrum E I 2, 3. 30. pulchri (*masc.*) E I 18, 74. (*neutr.*) I 1, 44. pulchra (*uocat.*) E I 16, 60. pulchrae I 2, 89. pulchris (*fem.*) II 3, 95. pulchra I 10, 6. E I 8, 3. 14, 21. II 1, 72. A 99. pulchris E I 18, 33. †pulchrior I 7, 17. pulchrius E I 15, 41. pulcherrimus I 5, 89. pulchre I 9, 62. II 8, 19. A 428.
pullum I 3, 45. 92. pullo II 2, 121. pullos E II 2, 163. pullis II 3, 314.
pullus pullam I 8, 27.
pulmentaria (*acc.*) II 2, 20.
pulmentum pulmenta II 2, 34. E I 18, 48.
pulpita E I 19, 40. II 1, 174. A 215. 279.
pulsat I 1, 10. pulses II 6, 30. pulset E II 2, 216.
puluis I 4, 31. E I 17, 7. pulueris II 8, 55. puluere II 3, 251. E I 1, 51.
pumice E I 20, 2.
punctum A 343. puncto E II 2, 99. 172.
Punica (*acc.*) E II 1, 162.
pupillo E II 1, 123. pupillis E I 1, 22.

Pupius Pupi (*gen.*) E I 1, 67.
purgantem E I 7, 51. purgor A 302. purgatum II 3, 27. purgatam E I 1, 7.
purpureus A 15. purpureum E I 17, 27. purpureā II 6, 106. purpureo II 8, 11.
purus I 6, 69. purum II 3, 213. puri I 3, 14. puro (*dat. masc.*) E II 2, 120. puro (*abl. neutr.*) I 6, 64. E I 2, 67. purae E II 2, 71. puris I 4, 54. 68. II 4, 75. purior I 9, 49. E I 10, 20. 16, 13. pure I 2, 100. E I 1, 37. 18, 102.
pus I 7, 1.
Pusillam II 3, 216.
pusilli I 4, 17. pusillo I 5, 69.
puteal II 6, 35. E I 19, 8.
puteo putet II 2, 42. putere E I 19, 11. putuit II 4, 66.
putescit II 3, 194.
puteum E II 2, 135. A 459. puteos E I 15, 15.
putida II 7, 21. putidius II 3, 75.
puto putas I 2, 77. 3, 23. II 2, 18. 3, 302. 5, 76. E I 1, 101. 6, 31. 12, 11. 14, 21. 18, 106. putat II 1, 3. 3, 178. E II 1, 167. 2, 168. putant E II 1, 84. putem E II 2, 54. A 266. putes I 1, 121. 4, 42. II 3, 307. 7, 4. E I 16, 20. II 1, 202. 208. putetis I 10, 21. puta II 5, 32. putato II 3, 161. E I 7, 69. putaret E II 1, 199. putatur E I 18, 43. putetur E II 1, 77. putarer E I 9, 8.
putrescat II 3, 119.
putris putre E I 10, 49.
Pyladen II 3, 139.
Pyrria E I 13, 14.
Pythagorae II 6, 63. Pythagoran II 4, 3.
Pythagorea E II 1, 52.
Pythia A 414.
Pythias A 238.

Q.

qua I 2, 50 (*ter*). II 2, 65. E I 2, 65. 2, 170.
quacumque I 6, 31. 111.
quadam tenus E I 1, 32.
quadra E I 17, 49.
quadrante I 3, 137. II 3, 93.
quadrigis E I 11, 29.
quadringentis E I 1, 58.
quadro quadret (†quadrat) E I 6, 35. quadrata E I 1, 100.
quaero II 3, 188. 253. quaeris I 2, 114. E I 1, 2. 10, 8. quaerit I 2, 85. II 8, 81. E I 7, 79. 19, 30. A 167. 170. quaerimus E I 17, 39. quaerat I 2, 23. E I 3, 16. quaeramus I 1, 27. quaere II 2, 20. E I 6, 29. 7, 53. 17, 62. quaerere I 2, 113. 6, 37. 10, 57. II 3, 20. E I 7, 57. II 1, 162. 2, 45. quaerens I 9, 8. II 1, 77. 7, 114. quaerenti II 8, 2. quaerentis I 4, 77. quaerebat I 5, 66. quaeram I 4, 64. 9, 58. E I 6, 42. quaeres II 7, 69. quaeret E I 8, 3. quaesiuere I 4, 46. quaesierat E I 15, 32. quaeritur E I 2, 44. quaerendi I 6, 32. quaerenda I 6, 100. E I 1, 53. 10, 13. quaerendi I 1, 92. quaesita II 4, 46. quaesitum A 409. quaesitis (*dat.*) II 6, 82. (*abl.*) I 1, 38.
quaeso I 10, 51.
quaestor I 6, 131.
quaestus II 6, 19. quaestu I 2, 19.
qualis E I 15, 2. A 127. quale I 10, 62. qualem I 3, 63. E I 18, 76. quale II 3, 252. quali I 6, 7. 32. 33. II 2, 63. 4, 50. qualia II 4, 2. 8, 8. qualis I 5, 41. E II 1, 229.
qualiscumque qualiacumque I 10, 88.
quam I 1, 48. 2, 20. 59. 66. 79. 105. 124. 3, 27. 67. 6, 20. 110. 10, 66. II 1, 21. 2, 24. 91. 114. 3, 60. 135. 4, 66. 5, 35. 6, 97. 8, 90. E I 6, 16. 23. 7, 18. 83. 8, 7. 10, 21. 29. 46. 48. 13, 7. 16, 19. 18, 27. II 1, 91. 174. 215. 249. 251. 263. 2, 54. 128. A 36. 88. 130. 181. 290. 322. 442.
quamquam I 1, 24. II 1, 23. 2, 41. E II 1, 124.
quamuis I 3, 15. 129. II 1, 74. 2, 29. 4, 90. 5, 15. E I 14, 6. 17, 1. 22. 18, 59. 92. II 2, 113. 168. A 355. 366.
quando II 2, 42. 5, 9. 6, 60. 63. 93. 7, 5. 69.
quandocumque I 9, 33. E I 14, 17. 16, 58.
quandoque A 359.
quantulum II 3, 124.
quantumuis E II 2, 39. quantum uis E I 7, 16.
quantus II 4, 81. E II 1, 173. quanta II 2, 1. 3, 317. quantum I 2, 52. 6, 127. quantae E I 3, 31. quanti I 6, 112. II 3, 156. E I 9, 2. quantum I 1, 62. II 2, 127. 3, 87. 8, 56. E I 7, 16 (quantum uis). 20, 22. II 2, 190. quanto E I 1, 44. II 2, 93.

quanto I 1, 59. 2, 15. 47. 73. 3, 83. II 1, 21. 2, 127. 4, 85. 7, 18. E II 1, 170. 2, 93. 147. A 140. quanta I 5, 43. quantas E II 1, 118. quanta II 2, 70. quantum (*adu.*) I 8, 19. 46. II 5, 80. E I 1, 28. 7, 96. II 1, 257. 2, 42. 193. 194. A 371.
quare I 2, 77. 9, 53. II 2, 103. 3, 46. 126. 176. E II 2, 96.
quartana II 3, 290.
quartus quarta A 192. quartae II 5, 100. quartam I 6, 122. quartā I 5, 23. 9, 35. A 258.
quassus quassā II 5, 36.
quatenus I 1, 64. 3, 76. II 4, 57.
quater II 3, 1. 7, 76. E I 20, 27.
quaternos I 4, 86.
quatit E II 2, 84. quatient E I 10, 31.
quattuor I 3, 8. 5, 86. E II 1, 189.
-que I 1, 9. 29. 76 (*bis*). 83. 89. 92. 105. 107. 110. 2, 6. 39. 45. 50. 53. 56 (*bis*). 65. 66. 71. 73. 80. 85. 104. 110. 116. 119. 123. 3, 24. 52. 59. 62. 78. 81. 97. 103. 104. 112. 115. 131. 135. 141. 142. 4, 1. 7. 17. 37. 58. 61. 66. 69. 72. 73. 75. 83. 90. 96. 97. 109. 115. 117. 118. 120. 127. 5, 14. 19. 20. 22 (*bis*). 24. 32. 36. 40. 46. 48. 52. 69. 75. 85. 98 (*bis*). 104 (*bis*). 6, 18. 20. 25. 43. 44. 61. 74. 78. 89. 91. 109. 113. 115. †126. 129. 131. 7, †7. 23. 24. 28. 8, 3. 5. 7. 11. 17 (*bis*). 22. 24. 35. 39. 42. 50 (*bis*). 9, 4. 55. 10, 27 (*bis*). 36. 40. 63. 67. 81. 85. 90. II 1, 3. 9. 22. 25. 50. 68. 69. 75. 83. 2, 3. 4. 21. 42. 46. 49. 70. 75. 84. 95. 109. 110. 136. 3, 3. 7. 16. 24. 32. 55. 57. 95. 109. 110. 115. 125. 130. 131. 144. 146. 157. 162. 171. 182. 195. 200. 208. 216. 266. 271. 288. 294. 4, 3 (*bis*). 65. 68. 77. 85. 88. 92. 5, 4. 6. 22. 30. 57. 63. 68. 69. 77. 99. 102. 110. 6, 15. 17. 19. 21. 27. 58. 60. 63. 65 (*bis*). 66. 76. 85. 89. 92. 100. 104. 108. 110. 113. 116. 7, 31. 35. 41. 44. 54. 58. 66. 68. 69. 75. 76 (*bis*). 83. 90. 94. 96. 99. 108. 113. 115. 8, 12. 40. 65. 70. 76. 82. E I 1, 17. 20. 23. 24. 26. 27. 33. 43. 44. 55. 56. 57. 79. 81. 2, 10. 20. 24. 28. 44. 3, 3. 5. 15. 4, 5. 7. 12. 5, 5. 10. 13. 15. 26 (*bis*). 27. 6, 2. 14. 17. 25. 36. 38. 53. 59. 61. 65. 66. 7, 3. 5. 8. 12. 30. 37 (*bis*). 46. 58. 77. 78. 89. 90. 91. 94 (*bis*). 97. 8, 2. 5. 14. 9, 4. 13. 10, 5. 7. 10. 13. 23. 36. 11, 1. 9. 11. 12, 5. 13. 27. 13, 1. 4. 8. 17. 19. 14, 8. 19. 27. 32. 38. 15, 6. 9. 17. 20. 24. 31. 16, 20. 21. 25. 30. 35. 38. 41. 42. 49. 50. 61. 70. 72. 74. 17, 7. 10. 11. 29. 51. 57. 18, 6. 8. 23. 38. 45. 46. 50. 59. 68. 81. 89. 90. 98. 19, 4. 8. 13. 14. 16. 24. 34 (*bis*). 36. 20, 1. 23. II 1, 7. 11. 16. 20. 21. 37. 45. 49. 61. 64. 72. 75. 79. 88. 89. 92. 97. 102. 109. 117. 126. 139. 147. 153. 155. 160. 167. 182. 184. 190. 204. 230. 235. 247. 249. 252. 253. 255. 262. 2, 1. 5. 47. 50. 58. 64. 66. 72. 82. 92. 120. 121. 126. 130. 136. 137. 144 (*bis*). 145. 156. 193. 198. 209. A 11 (*bis*). 27. 28. 37. 46. 51. 52. 54. 55. 58. 62. 63. 65. 70. 73 (*bis*). 80. 83. 86. 87. 94. 113. 123. 128. 130. 132. 145. 157. 162. 165. 166. 171. 172. 174. 177. 178. 183. 193. 196. 199. 200. 202. 203. 207 (*bis*). 209. 211 (*bis*). 212. 214. 215. 218. 224. 235. 239. 241. 242. 247. 255. 261. 265. 274. 277. 278. 280 (*bis*). 283. 299. 307. 311. 317. 319. 321. 322. 336. 344. 349. 358. 377. 380. 384. 388. 391. 393. 402. 405. 413. 415. 425. 440. 444. 452. 455. 456. 463. 466. 474. 475.
queo quis II 7, 92. queam II 4, 95. 5, 2. queas II 5, 10. E I 18, 97. queat I 3, 15. queamus I 1, 119.
quercus E I 16, 9.
querellā A 98. querellas E I 12, 3.
querimonia A 75.
queror quereris E II 2, 24. queritur E I 7, 49. 17, 53. queratur II 3, 55. questus I 6, 87.
querulus A 173.
qui (*relat.*) I 1, 11. 16. 23. 28. 49. 59. 81. 117. 2, 25. 49. 56. 3, 4. 9. 10. 69. 73. 80. 87. 116. 117. 124. 4, 81. 82. 83. 84. 85. 88. 5, 92. 6, 15. 17. 34. 63. 71. 83. 120. 7, 6. 34. 9, 46. 55. 62. [10, 5. 6.] II 1, 45. 65. 2, 108. 110. 3, 40. 53. 96. 100. 109. 143. 158. 208. 221. 236. 281. 288. 298. 4, 15. 22. 55. 5, 15. 29. 6, 9. 11. 7, 16. 20. 79. 81. †83. 109. 110. 8, 25. E I 1, 7. 65. 68. 2, 3. 19. 40. 41. 51. 59. 62. 3, 10. 4, 9. 5, 25. 6, 9. 50. 51. 56. 58. 7, 96. 10, 26. 29. 39. 11, 11. 12. 14, 13. 20. 15, 28. 29. 16, 28. 33. 41 (*bis*). 65. 66. 67. 17, 10. 15. 37. 38. 48. 53. 18, 53. 56. 65. 81. 111. 19, 22. 20, 15. II 1, 10. 13. 36. 39. 40. 44. 48. 86. 111. 115. 182. 211. 233.

238. 2, 11. 40. 109. 124. 129. 131. 133. 135. 160. 182. 187. A 15. 21. 29. 140. 142. 158. 220. 302. 312. 343. 356. 357. 379. 382. 412. 414. 419. 422. 460. 467. quae I 1, 36. 2, 121. 3, 8. 14. 118. 4, 141. 5, 45. 51. 6, 26. 8, 31. 32. 9, 54. II 2, 73. 94. 3, 265. 5, 81. E I 1, 63. 4, 14. 6, 2. 35. 10, 21. 23. 14, 25. 18, 7. II 1, 153. A 190. 305. 361. 364. quod I 1, 43. 4, 51. 58. 6, 41. 44. 60. 123. 10, 22. 69. II 2, 102. 6, 13. 27. 30. 72. 7, 3. 40. 78. 8, 12. 50. E I 1, 24. 2, 46. 4, 3. 8, 8. 15, 19 (*bis*). 20. 21. 35. 16, 17. 18, 17. 107. 108. II 1, 83. 115. 179. 264. 2, 52. 81. 172. A 195. cuius II 2, 59. E I 14, 25. A 7. cui I 4, 43 (*bis*). 140. 5, 68. 6, 106. 7, 30. II 1, 20. 2, 56. 3, 118. 6, 43. E I 1, 50. 51. 85. 2, 30. 46. 4, 9. 6, 53. 54. 64. 7, 32. 10, 42. 12, 4. 14, 11. II 2, 139. 151. A 40. quem I 1, 35. 87. 2, 21. 117. 4, 55. 6, 46. 10, 63. II 1, 41. 2, 34. 3, 43. 196. 222. 4, 92. 6, 42. 7, 76. 84. 88. 8, 93. E I 1, 93. 7, 33. 90. 10, 30. 14, 2. 32. 33. 34. 16, 57. 17, 25. 18, 21 (*bis*). 22. 23. 24. 79. 105. 19, 30. II 1, 177. 201. 260. A 72. 348. 358. 435. 453. 475. quam I 1, 1. II 2, 28. 87. 3, 68. 5, 78. E I †2, 65. 7, 4. 14, 44. II 1, 259. quod I 1, 16. 94 (*bis*). 2, 84. 3, 85. 126. 4, 11. 101. 108. 5, 87. 9, 19. 25. 30. 37. 10, 47. II 3, 66. 76. 138. 141. 178. 190. 253. 4, 65. 69. 5, 84. 6, 109. 7, 25. 56. 8, 45. 53. E I 1, 73. 98 (*bis*). 2, †10. 60. 7, 94. 11, 17. 29. 17, 5. 39. II 1, 49. 87. 92. 100. 101. 263 (*bis*). 2, 63. 64. 158. A †23. 168. 292. 390. 418. quo I 4, 29. 122. 6, 15. 30. 8, 15. 9, 49. II 3, 291. E I 2, 69. 7, 14. 16, 42. 43 (*bis*). 20, 28. qua II 1, 64. 4, 66. E I 2, 6. quo I 2, 6. 85. 4, 56. 6, 124. 7, 11. II 1, 32. 50. 2, 112. 3, 21. 34. 137. 5, 62. 6, 41. E I 2, 65. 6, 10. II 2, 153. qui (*nom. plur.*) I 1, 30. 2, 28. 38. 4, 74. 75. 6, 4. 10, 21. II 3, 47. E I 1, 77. 6, 4. 11, 27. 15, 8. II 1, 214. 2, 106. 182. A 38. 288 (*bis*). 431. 456. quae (*fem.*) I 8, 19. quae (*neutr.*) I 2, 92. 100. 10, 38. 72. II 4, 87. 6, 46. 105. 7, 106. E I 1, 23. 36. 2, 38. 8, 11. 13, 17. 19, 3. II 2, 36. A 70. 71. 181. quorum I 4, 2. II 4, 47. E I 15, 45. quarum I 2, 29. quibus I 7, 11. 10, 16. 88. II 1, 1. 8. 48. 4, 12. 38 (*bis*). E I 1, 20. A 248. 347. quīs I 3, 96. 4, 72. 130. 5, 42. 9, 27. quos I 1, 89. 107. 3, 109. 134. 4, 24. 5, 78 (*bis*). 10, 17. 87. II 3, 129. 185. 8, 22. E I 1, 22. 79. 12, 1. II 1, 42. quas I 2, 48. 6, 77. 107. II 3, 96. E II 1, 24. A 352. quae I 3, 102. 4, 56. 57. 5, 46. 9, 5. II 2, 2. 3, 322. 4, 23. 7, 45. 8, 80. E I 1, 12. 42. 47. 72. 2, 24. 4, 9. 7, 20. 8, 11. 10, 9. 14, 19. 21. 17, 3. †18, 111. II 1, 21. 70. 73. 82 (*bis*). 84. 208. 246. 2, 117. 119. A 149. 181. 184. 277. quibus I 3, 103. 4, 81. 87. II 5, 2. E I 1, 34. II 1, 204. quīs I 1, 75.

qui (*interrogativ., or. directa*) quae II 7, 70. quo (*masc.*) I 6, 29. E I 1, 90. 6, 8 (*bis*). quā II 3, 301. quo II 3, 295. 7, 22. qui I 5, 43. quae E II 1, 200. 2, 53. quos E II 1, 41. quas II 6, 29. quae E I 3, 21. (*or. obl.*) quae II 2, 1. 4, 45. 6, 76. 8, 5. E I 15, 1. quod E I 15, 1. A 314 (*bis*). cuius E I 7, 54. quem I 1, 73. 2, 111. quo I 5, 53. 6, 36. E I 1, 13 (*bis*). 90. 6, 8 (*bis*). 7, 54 (*bis*). 12, 25. 18, 53. 68. A 74. 313 (*bis*). qua II 5, 10. E I 18, 97. quo I 4, 99. 7, 2. 8, 40. II 3, 21. 306. 4, 8. E I 8, 13. 17, 2. II 1, 171. quae (*fem.*) E I 12, 16. A 314. quorum E I 15, 2. quae II 2, 70. quīs II 8, 18. quibus E I 3, 1.

qui (*adv.*) I 1, 1. 3, 128. 10, 21 (quine). II 2, 19. 3, 108. 241. 260. 275. 311. 7, 96. 105. E I 6, 42. 16, 63 (*bis*). II 2, 90. A 462.

quia I 1, 62. 3, 92. 6, 1. 47. 49. 9, 51. II 2, 25. 36. 89. 3, 101. 4, 93. 7, 25. 26. E I 1, 30. 74. 8, 4. 6. 7. 10, 41. 12, 10. 11. II 1, 28. 76. 77. 83. 84. 168. 2, 175. A 34. 295. 376.

qui cumque II 5, 51. quicumque II 6, 51. A 227 (*bis*). quaecumque II 7, 49. quodcumque II 8, 12. cuicumque E I 18, 31. quemcumque II 3, 43. quamcumque E I 11, 22. quodcumque I 1, 34. 4, 36. II 3, 312. E I 2, 54. 7, 60. A 188. 339. 350. quocumque E I 1, 66. 11, 24. quaecumque I 4, 130. II 4, 62. E II 2, 111. quoscumque I 6, 95. II 5, 13. quaecumque II 8, 75. E I 3, 17.

quidam I 1, 64. 95. 2, 31. 45. 3, 22. 4, 136. 9, 3. quaedam I 10, 8. A 362.

quiddam I 1, 105. quendam I 9, 17. E I 7, 50. quidam I 4, 45. quaedam E II 1, 66. 2, 159. quibusdam I 10, 47.
quidem I 10, 51. E I 2, 13. 9, 7. II 1, 43. 219.
quidni A 382.
quies E I 17, 6.
quiescit A 380. quiescas II 1, 5. quiessem I 6, 22.
quietus E II 1, 162.
quilibet cui libet E I 6, 53. cuilibet E II 2, 8. quodlibet I 2, 126. quidlibet I 9, 12. E I 17, 28. A 10. quaelibet E I 15, 30. quibuslibet I 4, 74.
quin I 1, 20. 2, 44. 4, 30. 8, 22. II 1, 71. 2, 23. 77. 3, 42. 137. 4, 8. 61. E II 1, 152. 2, 9. A 444.
quincunce A 327.
quingentis II 7, 43.
Quinquatribus E II 2, 197.
quinque I 3, 16. 6, 108. II 3, 289. 7, 89. E I 6, 43. 7, 1. 14, 2. 3. II 1, 24.
quinquenni II 8, 47. quinquennīs II 2, 57.
quinqueuiro II 5, 56.
Quintilio A 438.
Quintius Quinti (*uocat.*) E I 16, 1.
quinto (*abl. masc.*) A 189.
Quintus Quinti II 3, 243. Quinte II 5, 32. 6, 37.
quinus quinas I 2, 14.
quippe I 2, 4.
Quirinus I 10, 32. Quirini E II 2, 68.
Quiritis E I 6, 7.
quis (*interrog.*) I 2, 17. 6, 29. 9, 23. 24. 10, 2. II 8, 59. 61. E I 1, 49. 3, 7. 8. 6, 29. 7, 53. 16, 40. 20, 16. II 2, 99. 100. A 77. quid I 1, 7. 19. 20. 25. 41. 2, 62. 3, 19. 4, 115. 6, 55. 10, 56. II 1, 62. 2, 48. 3, 4. 22 (*bis*). 41. 132. 152. 157. 158. 159. 166. 219. 230. 272. 274. 283. 5, 61. 6, 55. 75. 76. 90. 7, 42. 58. 80. 8, 32. E I 1, 11. 97. 2, 3 (*quater*). 6, 12. 62 (*bis*). 7, 23. 11, 1. 2. 3. 7. 12, 16. 18 (*bis*). 19. 14, 31. 16, 8. 17, 38. 18, 19. 101 (*bis*). 102. 19, 12. II 1, 40. 91 (*bis*). 101. 206. 2, 38. 166. 177 (*bis*). 205. 212. A 20. 307. 308 (*bis*). 328. 353. 382. cui E I 18, 68. quem E I 1, 76. 5, 19. 20. 16, 40. quid I 1, 44. 49. 63. 69. 101. 2, 69. 72. 112 (*bis*). 3, 94. 126. 5, 59. 6, 17. 82. 8, 40. 9, 4. 40. II 1, 5. 24. 3, 89. 99. 152. 201. 230. 233. 303. 5, 3. 53. 6, 17. 29. 83. 7, 89. E I 1, 76. 91. 2, 10. 17 (*bis*). 3, 6. 9. 15. 20. 4, 2. 8. 5, 16. 6, 5. 6. 7. 7, 62. 8, 3. 9, 6. 10, 8. 16, 74. 18, 68. 106 (*bis*). 20, 6. 7. II 1, 91 (*bis*). 163. 2, 23. 57. 63 (*bis*). 96. 191. A 39. 40. 53. 138. 153. 212. 312 (*bis*). 410. quo II 3, 295 (quone). quos E II 1, 41. quae E II 1, 106.
quis (*indefin.*) I 1, 15. 90. 2, 23. 3, 56. 63. 80. 106. 4, 3. 41. 67. 80. 111. 6, 30. 85. 10, 59. II 1, 61. 82. 83 (*bis*). 84. 2, 51. 3, 104. 111. 159. 187. 214. 268. 322. 4, 49. 5, 49. 106. 6, 69. 78. 7, 24. 8, 90. E I 16, 25. 19, 12. 20, 26. II 1, 222. 239. 2, 2. 157. 158. A 461. qui I 6, 79. II 3, 219. qua I 3, 35. 4, 93. quae II 6, 10. quid I 2, 84. 4, 138. II 3, 31. 4, 52. 7, 87. 8, 25. E I 2, 5. 38. 15, 44. 18, 57. 20, 7. quod I 3, 44. cui I 3, 46. II 3, 189. 5, 45. E I 16, 19. A 426. quem II 1, 82. 3, 249. quid I 3, 140. 4, 31. 102 104. 122. 5, 102. 8, 37. 9, 2. 6. 10 67. 10, 59. II 1, 49. 78. 81. 3, 33. 5, 37. 7, 39. E I 5, 6. 10, 31. 12, 22. 17, 4. 18, 67. 108. A 35. 125. 194. 249. 386. 426. 438. quod II 1, 38 (*bis*). E II 2, 35. qui E I 15, 40. quos I 1, 57. qua I 3, 35.
quislibet quidlibet I 9, 12. E I 17, 28. A 10.
quisnam II 3, 158. 7, 83. quidnam II 2, 86.
quisquam I 3, 33. 138. 6, 69. 9, 27. II 1, 44. 2, 103. 6, 24. E I 14, 37. quicquam E II 2, 172. cuiquam I 4, 35. 73. quemquam II 1, 40. 55. 2, 130. E II 1, 153. quicquam I 3, 6. II 2, 27. 117. 3, 39. 251. 5, 5. 6, 55. E II 1, 76.
quisque I 2, 15. 6, 7. 27. 96. II 1, 23. 50. 64. 3, 124. quaeque I 3, 79. cuiusque A 156. cuique I 9, 52. II 3, 232. 6, 67. E I 6, 55. 10, 47. A 316. quemque E I 6, 55. 7, 98. A 291. quodque (unum quodque) E II 2, 189. quoque II 8, 77. E I 18, 68. quaeque E II 1, 28. A 92. quaeque I 4, 106. II 3, 2.
quisquis II 1, 60. 3, 77. 79. quicquid I 2, 60. 6, 1. II 1, 74. 3, 231 (*bis*). E I 4, 5. 6, 24. II 1, 270. quicquid II 1, 2. 3, 15. 98. 167. 5, 59. E I

2, 14. 6, 13. 10, 4. 15, 32. 38. II 2, 108. A 335.
quiuis I 4, 55. 6, 50. 77. II 1, 13. 4, 35. 5, 35. E II 2, 14. A 240. 263. quiduis II 3, 127. A 23. cuiuis E I 17, 36. quemuis I 4, 25. E I 15, 30. quiduis E I 15, 17. II 2, 8. quouis I 3, 65. quauis I 4, 87.
quo (*adu.*) I 1, 15. 73. 2, 23. †3, 128. 6, 24. 73. 7, 27. 8, 15 (= ubi). 9, 16. 40. 63. 75. II 1, 32 (*instrum.*) 37. 2, 35. 102. 112 (magis). 3, 261. 4, 1. 7, 60. E I 3, 27. 5, 12. 6, 27. 57. 13, 7. 15, 11. 20, 5. II 1, 52. 2, 37. 40. A 206. 308 (*bis*). 396. quocumque II 4, 89. A 100. quo cumque E I 1, 15.
quoad II 3, 91.
quocirca II 2, 135. 6, 95 (quo - circa). E II 2, 145.
quod I 1, 110. 2, 10. 83. 89 (*bis*). 3, 30. 38. 4, 3. 4. 17. 24. 46. 47. 49. 91. 98. 5, 7. 66. 6, 3. 48. 53. 63. 91. 98. 119. 7, 14. 10, 3. 20. 78. 79. II 2, 90. 3, 3. 120. 163. 5, 88. 7, 32. 111. 8, 37. 38. 82. E I 6, 19. 22. 7, 68 (*bis*). 10, 50. 14, 22. 18, 52. 19, 27. II 1, 30. 183. 2, 22. 24. 147. 192. A 169. 171. 222.
quodsi II 4, 6. E I 1, 70. 2, 70. 3, 25. 7, 10. 25. 9, 11. 19, 17. 20, 9. II 1, 90. 241.
quomodo I 9, 43.
quondam I 2, 55. II 2, 82. 3, 145. 5, 21. E I 18, 78. †II 2, 167. A 396.
quoniam I 6, 22. II 3, 301. 4, 25. 6, 52. E II 2, 167.
quoque I 4, 88. 6, 50. 84. 10, 5. 8. II 2, 69. 78. 3, 286. 312. 5, 1. 73. 8, 81. E I 3, 6. 16, 65. 20, 17. II 1, 151. 164. 187. 257. 2, 36.
quorsum II 3, 11. †201. 246. 7, 21. 116.
quot II 1, 27. E I 6, 42.
quotiens E I 18, 45. 104. II 1, 55.
quotquot II 7, 14.
quotus E I 5, 30. II 1, 35. quota II 6, 44.

R.

rabidos †A 393.
rabies A 79. rabiem II 3, 323. E I 10, 16. II 1, 149.
rabiosa E II 2, 75. rabiosi (*gen. neutr.*) I 6, 126.
radice E II 2, 149. 150. radices (*nom.*) II 8, 8.
radit II 6, 25. radere II 4, 83.
raedā II 6, 42. raedis I 5, 86.
Ramnes (*nom.*) A 342.
ramos I 5, 81.
ranae (*gen.*) II 3, 314. ranae (*nom.*) I 5, 14.
rancidum (*masc.*) II 2, 89.
rapaci E I 14, 33. rapacibus (*abl. fem.*) II 2, 40.
rapidum (*acc.*) II 3, 242. rapido I 10, 62. rapidos A 393.
rapinis (*abl.*) II 3, 157.
rapis II 6, 23. 7, 118. rapit I 1, 114. 9, 77. II 1, 10. E I 1, 15. A 149. rapias II 5, 53. E I 17, 45. rapere I 5, 76. rapientīs I 3, 109. rapies II 3, 72. rapimur I 5, 86. raptam E I 17, 56. rapto (*abl. masc.*) E I 14, 7.
raptim E II 2, 198.
rapula II 8, 8. rapula II 2, 43.
rarus A 259. rara I 2, 40. 7, 27. II 2, 26. raro (*adu.*) I 1, 117. 4, 18. II 2, 38. 3, 1.
ratio I 1, 2. 2, 50. 3, 78. 115. 6, 93. II 3, 83. 225. 250. E I 11, 25. ratione II 3, 266. 271. 4, 36. 5, 10. 6, 6. E I 18, 97. II 1, 20. 47. rationibus A 325.
ratus ratas E I 5, 17.
rauca E I 17, 62. rauci (*nom.*) I 4, 66.
recalcitrat II 1, 20.
recedo E I 16, 35. recedant I 1, 31. E II 2, 113. recedentes A 176.
recens II 2, 42. E I 2, 69. II 1, 54. recentibus A 49.
recideret I 10, 69. recidet A 447. recisurum I 3, 123.
recinunt E I 1, 55.
recipit I 5, 50. E II 1, 258. recepit E I 3, 17. 10, 36. A 256. recepisset I 5, 80. receptus A 63. receptā E II 2, 104. recepti E II 1, 6.
recitator A 474.
recito I 4, 73. recitent I 4, 75. recitare I 4, 23. E I 19, 42. recitares A 438. recitata (*acc.*) E II 1, 223.
reclamat E I 17, 62.
recludit E I 5, 16. reclusā E II 1, 103.
recoctus II 5, 55.
recondit II 3, 109.
recordor E II 2, 145.
recreare II 2, 84. E I 1, 37. recreabis II 4, 58.
rector (*uocat.*) E I 16, 74.

rectus recta I 2, 123. 6, 66. rectum I 1, 107. II 6, 75. recti (*neutr.*) A 25. rectum II 3, 201. 7, 26. E II 1, 63. 83. 2, 44. A 367. recto II 5, 78. E II 1, 176. 2, 131. rectā I 5, 71. recta II 7, 7. rectis E II 1, 105. rectius I 2, 82. 4, 134. II 1, 21. E I 17, 19. rectius II 7, 25. E I 6, 67. recte I 2, 37. 74. 90. 4, 13. II 2, 106. 3, 88. 162. 7, 112. 8, 70. E I 1, 60. 63. 66. 2, 41. 6, 29. 7, 3. 8, 4. 15. 12, 2. 16, 17. 21. 17, 42. II 1, 79. 130. 209. 2, 213. A 309. 319. 369. 422. 428. rectius II 4, 72. A 129. 140.
recumbere E I 5, 1.
recurras II 6, 31. recurrat I 2, 127. recurrentīs E II 1, 147. recurret E I 10, 24.
recuso E I 10, 10. recusat II 2, 6. 3, 258. recusant II 7, 108. recusem E II 1, 208. recuses II 5, 17. 7, 24. recuset I 4, 50. recusent E II 1, 259. A 39.
reddit II 7, 71. E II 1, 34. A 348. reddas II 3, 66. reddat I 1, 83. E I 18, 101. redde II 8, 80. E I 7, 95. II 1, 216. reddere I 3, 75. II 3, 270. 5, 65. E I 18, 14. II 2, 155. A 133. 158. 305. 316. 441. reddentis E I 14, 1. redderet A 253. reddes E I 7, 25. 27. 13, 2. reddet I 4, 116. reddiderit A 48. reddatur A 9.
redemptor E II 2, 72.
redeo I 1, 108. 6, 45. 7, 9. redis II 8, 84. redit E I 7, 48. 55. II 1, 48. 2, 138. A 329. redeam [I 10, 8.] II 3, 264. 5, 6. redeat E I 7, 97. A 201. redeant I 10, 39. rediens II 2, 83. redeuntīs I 4, 37. redituru II 3, 261.
redigatur I 1, 43. redacti E II 1, 155.
reditus E I 20, 6. reditum E I 2, 21. 3, 36. A 146.
reducit E II 1, 181. redducere II 3, 191. reducet II 3, 294. reductum (*nom. neutr.*) E I 18, 9.
refero I 6, 115. refers E I 7, 60. refert E I 17, 55. II 1, 130. referunt E II 1, 201. referas II 4, 90. refer E I 7, 53. 8, 2. 17, 32. referre A 85. referentes I 6, 75. referret E I 6, 60. referam E I 1, 74. rettulit E II 1, 234. rettuleris E I 17, 32. refertur E I 18, 62. A 179. referri E II 1, 37. referendus E II 1, 41. referenda II 7, 36.
rēfert II 3, 157. 7, 58. E II 2, 166. referat I 1, 49. referre I 2, 77. 6, 7.
reficit E I 18, 104. II 1, 180. refici II 4, 61. refectus E II 2, 136.
refigit E I 18, 56.
reformido II 7, 2.
refregit I 4, 61.
refūgit E II 2, 171.
regale E II 1, 234. 2, 30. regali (*abl. neutr.*) A 228. regales E I 12, 6.
regerit I 7, 29.
regia E I 11, 2.
regina E I 6, 37.
regio I 4, 30. E I 15, 2. regione E I 4, 2.
regius A 453. regia E I 7, 44.
regno E I 10, 8. regnet E I 2, 10.
regnum (*acc.*) I 3, 123. 6, 9. E I 1, 63. regno I 6, 13. regna (*acc.*) E II 1, 253.
rego regit E I 18, 26. regam E I 1, 27. regat A 197. rege E I 2, 62. reget E I 19, 23. regi A 283.
regula I 3, 118.
reiectā II 3, 68.
relabor E I 1, 18.
relēgo relēgi E I 2, 2.
relēgo relegatā I 10, 84.
religo religat I 5, 19.
relinquit A 150. relinquam I 9, 41. relinquas I 1, 52. relinquere E I 3, 26. A 165. relinquens II 6, 89. relinquam E I 7, 43. relinques E I 7, 19. reliqui E I 10, 8. reliquit E II 1, 100. reliquerit II 3, 290. relinqui E I 15, 5. A 417. relinquendis I 10, 51. relictā II 3, 13. relicta (*acc.*) E I 7, 97. relictis (*neutr.*) E II 2, 67.
relligio I 9, 71.
remeare I 6, 94.
remigium E I 6, 63.
remiscet A 151.
remittit A 349. remittunt E II 1, 235. remittat II 8, 53. remisit II 4, 69. remissi (*nom.*) E I 18, 90.
remouere II 5, 52. remoui II 6, 16. remorant II 1, 71. remotus A 384. remota A 327. remoto (*abl. masc.*) A 161. remotos I 6, 18. II 4, 94. remotis (*abl.*) II 7, 74.
remus remis A 65.
ren renes II 3, 163. E I 6, 28.
renascentur A 70.
renuis E II 2, 63. renuit E I 16, 49.
reor E II 1, 70. reris II 3, 134. rere I 9, 49.
reparare II 5, 2.

reperire I 1, 119. repertus A 405.
repertor A 278.
repetit I 9, 44. E I 1, 98. repetas E I 6, 48. repetat E I 7, 97. repetes II 4, 6. E I 7, 33. repetitum E I 3, 18. repetita A 365.
repo repimus I 5, 25. repentis E II 1, 251. repserat E I 7, 30.
reponis A 120. reponere E I 7, 39. reponet II 4, 39. reponi A 190.
repotia II 2, 60.
repraesentet E I 19, 14.
reprehendo reprehendis I 10, 52. reprehendas I 6, 67. reprehendite A 292. reprehendere II 3, 138. E II 1, 81. 222. reprendes E I 18, 39. reprehendet A 445. reprehendi II 4, 86. E II 1, 76. reprensis I 10, 55.
reptare E I 4, 4.
repugnant I 3, 97.
repulsam E I 1, 43.
repulsum (*masc.*) II 7, 90.
requiem E I 7, 79.
requiro E I 15, 18.
res I 2, 23. 50. 59. 3, 54. 78. 6, 100. II 1, 18. 3, 18. 94. 265. 5, 12. 27. E I 1, 80. 2, 51. 6, 1. 47. 10, 42. 12, 25. 14, 5. 17, 23. 18, 29. 84. II 1, 107. 180. 2, 12. 190. A 40. 89. 179. 248. 411. rem I 1, 15. 2, 8. 62. 100. 3, 91. 4, 23. 32. 110. 9, 41. II 2, 27. 3, 74. 189. 6, 6. 7, 67. E I 1, 65. 66. 6, 12. 7, 71. 8, 1. 13. 16, 75. II 1, 164. 226. 259. 2. 152. A 29. 310. 311. 329. re I 2, 79. 6, 80. II 3, 37. 4, 48. 5, 8. 45. 6, 36. 78. 7, 99. E I 10, 2. 16, 68. 20, 20. II 2, 203. res I 2, 97. II 2, 71. 106. 8, 73. E I 10, 30. 15, 43. *16, 43. A 73. rerum I 2, 76. 5, 88. 9, 4. 10, 57. II 2, 25. 7, 75. 8, 83. E I 1, 103. 2, 22. 3, 33. 12, 4. 19. 16, 79. 17, 45. 18, 99. II 2, 31. 84. 116. A 49. 57. 218. 322. rebus I 4, 47. II 2, 136. 3, 280. 8, 62. E I 1. 19. 2, 36. A 82. 368. res I 3, 121. 10, 15. II 1, 11. 4, 9. 5, 2. 6, 29. 8, 92. E I 1, 19. 3, 7. 17, 33. 19. 25. II 1, 2. 168. 251. A 148. 171. rebus I 1, 106. 5, 28. II 6, 96. E I 1, 81. 2, 50. 57. 5, 30. 15, 26. 19, 29. II 1, 125.
rescinditur E I 3, 32.
rescisco rescieris E II 1. 227.
rescribe E I 5, 30. rescribere II 3, 76. E I 3, 30.
resigno E I 7, 34. resignat E I 7, 9.
resoluit II 3, 103.
resonat I 3, 8. 4, 76. resonet I 2, 129. resonarent I 8, 41.
respicere II 3, 299. A 317. respicientis E I 1, 105.
respondes I 6, 60. E I 16, 31. respondet I 2, 11. 9, 63. E I 7, 63. respondeat II 6, 24. responde II 5, 2. respondere I 9, 36. II 3, 192. E I 3, 24. II 1, 9. respondebam I 9. 14. responderet I 2, 72. respondit E I 1, 74. responderit II 3, 233. responsura II 8, 66. responsura (*acc.*) E II 2, 48.
responsat II 7, 103. responset II 4, 18. responsare II 7, 85. E I 1, 68.
†responsore (*res sponsore) E I 16, 43.
responsum responsa I 8, 29.
respuat E II 1, 42.
restinguere I 5, 76.
resto I 9, 28. restat E I 1, 27. 6, 27.
retexens II 3, 2.
reticulum (*acc.*) I 1, 47.
retinacula (*acc.*) I 5, 18.
retinent E I 18, 70. retinere I 1, 89.
retortis E II 1, 191.
retrahas E I 18, 56. retractus A 468.
retrorsum E I 1, 75. 18, 88.
reuehi II 5, 4.
reuerti II 3, 36. 6, 37. E I 15, 24. A 390.
reuiset E I 7, 12.
reuocas I 6, 61. reuocat II 3, 264.
reuoluimus E II 1, 223.
reus rei I 10, 26. reum II 4, 3.
rex I 3, 125. 133. 138. II 3, 97. 188. E I 1, 59. 107. 6, 39. 7, 37. 17, 20. II 1, 237. regis A 65. regi E II 1, 232. rex (*uocat.*) II 1, 42. rege I 3, 142. E I 17, 43. reges E I 2, 14. A 434. regum I 3. 136. 10, 42. II 2, 45. 3, 190. E I 1, 107. 2, 8. 10, 33. II 1, 24. 191. A 73. 404. regibus I 2, 86. II 2, 101. reges I 3, 12. 7, 34. II 3, 45. E I 10, 33. regibus E I 17, 13. 14.
Rex Regis I 7, 1. Regem I 7, 6. 35. Rege I 7, 5. 25.
Rheni I 10, 37. Rhenum A 18.
rhetor I 5, 2. E II 2, 87. rhetoris I 10, 12.
Rhodio I 10, 22.
Rhodos E I 11, 17. 21.
rhombus II 2, 42. 49. rhombi II 8. 30. rhombum I 2, 116. rhombi II 2. 95. rhombos II 2, 48.
rictum I 10, 7.
rides I 1, 69. II 3, 310. 5, 3. E I

1, 95. 97. 101. 19, 43. II 2, 209. ridet I 10, 54. E I 7, 78. II 1, 121. ridemus I 5, 57. rideat E II 2, 216. ride E I 1, 91. ridere E I 4, 16. 7, 27. ridens I 1, 23. 9, 66. ridentem I 1, 24. II 3, 72. ridentes I 5, 35. ridentibus (*dat.*) A 101. rideret E II 1, 194. ridebo A 105. ridebit E I 20, 14. risi I 4, 91. risisti II 8, 80. ridetur I 7, 22. II 8, 83. A 356. ridentur E II 2, 106. rideri I 3, 30. ridendus E I 1, 9.
ridiculus II 3, 311. 8, 24. A 139. ridiculum I 10, 14. E II 1, 238.
rigidus E I 1, 17. rigidis E II 1, 25.
rimam E I 7, 29.
rimosā II 6, 46.
ringi E II 2, 128.
ripā I 1, 58. II 3, 294.
risores A 225.
risus II 2, 107. risum I 4, 34. II 8, 63. E I 3, 19. 13, 9. A 5. 381. risu I 8, 50. 10, 7. II 1, 86. E II 2, 84. A 358. risus (*acc.*) I 4, 83. 5, 98. II 5, 57. E I 7, 79.
rite E II 2, 78. †206.
ritu II 1, 29. 3, 268. A 62.
riuali (*abl.*) A 444.
*rius E I 12, 9. 18, 104. rius E I 14, 29. riuo E I 16, 12. *rium E I 10, 21. rium E I 14, 35. riuos E I 3, 11. 10, 7.
rixae E I 17, 51.
*rixator (†rixatur) E I 18, 15.
robigine (†rubigine) II 1, 43.
robustis E II 2, 74.
rodit I 4, 81. rodunt I 6, 46. rodere E I 14, 40. roderet I 10, 71.
rogo E I 1, 11. rogat I 9, 63. E I 9, 2. roges E I 1, 13. roget I 1, 82. II 5, 75. E I 1, 70. rogare II 3, 316. rogabat I 5, 63. 67. rogatus I 4, 97. II 4, 88. E I 6, 41. rogata E I 8, 2. rogati I 3, 2.
Roma E I 7, 44. 16, 18. II 1, 61. Romae II 1, 59. 6, 23. 7, 13. 28. E I 2, 2. 8, 12. 11, 21. 20, 10. II 1, 103. 2, 41. 65. 87. Romam I 6, 76. E I 8, 12. 11, 11. 14, 17. II 1, 256. Romā I 5, 1.
Romanus II 4, 10. E I 1, 70. A 54. Romana I 6, 48. II 2, 10. 52. E I 12, 25. Romano II 1, 37. Romane I 4, 85. Romano II 7, 54. Romani E II 1, 29. A 113. 325. Romanis E I 18, 49. A 264. Romana E I 3, 9. Romanis E II 2, 94.
Romulus E II 1, 5.
rorem A 430.
Roscia (lex) E I 1, 62.
Roscius E II 1, 82.
Roscius (*actor*) II 6, 35.
rostris II 6, 50.
rotā A 22. rotarum E I 17, 7.
rotundentur E I 6, 34.
rotundus II 7, 86. rotundo (*abl. neutr.*) A 323. rōtundas II 4, 40. rotundis II 4, 13. E I 1, 100.
rubeam E II 1, 267. rubere II 8, 31. rubentem I 8, 35. ruberes E II 2, 156.
ruber I 8, 5. rubra II 5, 39. rubro II 6, 102.
Rubi Rubos I 5, 94.
rubicunda E I 16, 8.
ructatur A 457.
rude (*subst.*) E I 1, 2.
rudis I 10, 66. rude A 410. rudem E II 2, 47.
Rufam II 3, 216.
Rufillus I 2, 27. 4, 92.
Rufus II 8, 58.
rugosus E I 18, 105.
ruinas II 8, 54.
rumor II 6, 50. rumore I 4, 125. E I 10, 9.
rumpere E I 3, 35. 10, 20. 14, 9. rupit E I 19, 15. ruperis II 3, 319. rumperis I 3, 136. rumpi I 2, 118. ruptis II 7, 70.
ruo ruis E I 14, 41. ruit II 7, 88. E II 2, 75. ruunt II 2, 104. ruam II 5, 22. ruant II 8, 71. ruentis II 3, 57. E II 1, 47. ruenti II 3, 154. ruebat I 7, 26.
rupes II 3, 59. rupem E II 2, 135. rupīs (†rupes) II 3, 55. E I 20, 15.
Rupili (*gen.*) I 7, 1. 19.
rursum II 3, 268.
rursus I 3, 28. 75. II 7, 91. E I 2, 17. 7, 30.
rus ruris E I 10, 2. 6. II 1, 160. rus I 6, 102. II 7, 28. rus (*uocat.*) II 6, 60. rure I 1, 11. 2, 127. 10, 45. E I 7, 1. 10, 14. 14, 10. 15, 17. 18, 60. rura I 6, 59. E I 7, 76. 14, 14. 15, 9.
Rusonem I 3, 86.
rusticus I 1, 17. II 2, 3. 6, 80. 115. 7, 28. E I 2, 42. 7, 83. 13, 13. II 2, 39. A 213. rustica E II 1, 146. rusticius I 3, 31.
Rutubae II 7, 96.

S.

sabbata I 9, 69.
Sabellus E I 16, 49. Sabella I 9, 29. Sabellis II 1, 36.
Sabino (*dat. masc.*) II 7, 118. Sabinum (*acc. neutr.*) E I 7, 77. Sabinis (*abl.*) E II 1, 25.
Sabinus (*Hor. amicus*) Sabinum E I 5, 27.
saccis I 1, 70. saccos II 3, 149.
sacer II 3, 181. A 391. sacro I 5, 99. sacrā I 9, 1. sacra E I 16, 54. A 397.
sacerdotis E I 10, 10.
sacrauit E II 1, 49.
sacrum II 3, 110. sacris I 1, 71. sacra I 3, 11. 117. sacris II 8, 14. A 224.
saepe I 2, 40. 87. 3, 9. 11. 12. 63. 4, 9. 86. 128. 6, 10. 16. 114. 7, 30. 10, 11. 50. 71. 72. II 7, 8. E I 7, 37. 73. 13, 1. 17, 55. 56. 18, 15. 25. 68. 19, 19. 20. II 1, 182. 219.
saetosam I 5, 61.
saeuit I 4, 49. saeuiat II 2, 126.
saeuŏs II 2, 68. *E I 15, 30. II 1, 148. 2, 21. saeuo E I 18, 13. saeuam I 8, 33. E I 18, 54. saeuo E I 16, 77.
saga sagas E II 2, 208.
Saganae I 8, 48. Saganā I 8, 25. 41.
sagax A 218.
sagittas II 7, 116.
sal salis I 3, 14. salem I 5, 46. sale I 10, 3. II 2, 17. 4, 74. 8, 87. E II 2, 60. sales (*acc.*) A 271.
salacem I 2, 45.
salebras E I 17, 53.
Salerni E I 15, 1.
Saliare E II 1, 86.
saligno (*abl. masc.*) I 5, 22.
saliunt II 6, 34. salias E I 14, 26. saliet A 430.
Sallustius I 2, 48.
salsus I 9, 65. salso I 7, 28. salsā II 3, 200.
saltem I 6, 44.
salto saltat II 1, 24. saltet II 6, 72. saltaret I 5, 63.
saltus saltibus E II 2, 178.
salubrem A 198. salubrīs I 7, 24. II 4, 21. E I 4, 4. salubribus I 8, 14.
saluere E I 7, 66. 10, 1.
*saluŏs E I 2, 10. *saluom I 1, 84. E I 16, 27. saluo I 9, 27.
salutor A 87. salutandi I 6, 101.
Samnites E II 2, 98.
Samos E I 11, 2. 21.
sancimus I 3, 67. sanxerunt E II 1, 24.
sanctum E II 1, 54. sancto E I 16, 61. sanctum E I 17, 60. sanctarum II 1, 81.
sane II 3, 138. E I 7, 61. 15, 5. II 1, 206. 2, 64. 132. A 206. 418.
sanguis E I 3, 33. (*uocat.*) A 292. sanguine II 3, 206. 5, 16.
sanus I 4, 129. 5, 44. 6, 98. II 3, 128. 158. 160. 284. 302. 322 (*bis*). E I 1, 8. 108. 2, 34. sani II 3, 74. sanae I 9, 44. sanum I 6, 89. E I 7, 3. 16, 21. 18, 30. sano I 3, 61. E II 2, 122. sani II 3, 246. sanos †I 3, 83. II 3, 218. E I 19, 3. A 296. sanior II 3, 241. 275.
sapiens †I 1, 38. 3, 124. 127. 128. 132. 4, 115. II 1, 17. 2, 3. 63. 111. 3, 97. 4, 44. 7, 73. 83. 8, 60. E I 1, 106. 6, 15. 7, 22. 16, 30. 73. II 1, 18. 50. sapientem II 3, 35. sapiente II 3, 46. E I 4, 5. 16, 20. sapientum II 3, 296. sapientior II 3, 52. 265. E II 2, 153. sapienter E I 10, 44. sapientius II 3, 56.
sapientia II 1, 72. E I 1, 41. 2, 17. 3, 27. A 396.
sapis A 367. sapit E II 1, 68. sapiunt A 456. sapias E I 12, 15. sapiat I 9, 34. sapere E I 2, 40. 4, 9. 15, 45. 18, 27. II 2, 128. 141. A 309. saperet A 212.
saporem II 4, 54. saporum II 4, 36.
Sappho E I 19, 28.
sacrina E I 13, 6.
sarcio sarta E I 3, 31.
Sardis (*urbs*) E I 11, 2.
Sardus I 3, 3. Sardo A 375.
Sarmentus I 5, 56. Sarmenti I 5, 52. 55.
satelles E I 1, 17.
satis I 1, 62. 120. 2, 52. 60. 66. 4, 41. 54. 116. 5, 13. 68. 10, 7. 76. II 3, 69. 127. 178. 4, 37. 48. 5, 4. 6, 64. 7, 3. E I 1, 2. 2, 46. 6, 16. 7, 16. 83. 10, 46. 15, 35. 43. 17, 1. 18, 111. II 1, 166. 2, 53. 214. A 99. 416. 470.
satur I 1, 119. E I 7, 35.
saturā II 1, 1. saturis II 6, 17.
Satureiano I 6, 59.
Saturnalibus II 3, 5.
Saturnius E II 1, 158.
Satyrum E II 2, 125. Satyrorum A 235. Satyris E I 19, 4. A 233. Satyros A 221. 226.
saxum II 3, 73. saxo II 3, 90. saxo I 5, 19. 6, 39. saxis I 5, 26. saxa

E I 1, 46. 10, 7. 14, 39. A 395. saxis II 3, 128.
scaber scabrum E I 7, 90.
scabies A 417. 453. scabiem E I 12, 14.
scabo scaberet I 10, 71.
scaenae E I 6, 41. A 125. scaenam A 183. 260. E II 1, 177. scaenā II 1, 71. E II 1, 205. scaenis A 179.
Scaeua E I 17, 1.
Scaeuae II 1, 53.
scalis (*abl.*) E II 2, 15.
scalpere I 8, 26.
scalpra (*acc.*) II 3, 106.
scamnum (*acc.*) I 8, 2.
scarus II 2, 22.
scaurum I 3, 48.
sceleratus II 3, 71. 221.
sceleris II 1, 54. 3, 208. 279. scelus II 3, 212. scelere E I 2, 15.
Scetani I 4, 112.
scilicet I 10, 27. II 1, 70. 2, 36. 3, 185. 240. 5, 87. 6, 58. E I 6, 36. 9, 3. 10, 2. 15, 36. 18, 16. 20, 2. II 2, 44.
scio scis I 9, 40. E I 11, 7. 14, 16. 33. 17, 1. 18, 53. 20, 7. A 20. 462. scit E I 14, 44. II 2, 187. A 158. 316. 371. scimus A 11. 273. sciat E I 18, 19. 20, 27. scire I 4, 37. II 6, 52. 57. E I 3, 2. 19, 35. II 1, 35. 87. 2, 193. sciret E I 17, 14. sciet A 424.
Scipiadae II 1, 72. Scipiadam II 1, 17.
scitari E I 7, 60.
scobe II 4, 81.
scopae scopis II 4, 81.
scortator II 5, 75.
scorto (*dat.*) E I 18, 34.
scriba I 5, 66. II 5, 56. scribae I 5, 35. E I 8, 2. scribae II 6, 36.
scribo E II 2, 103. scribis II 3, 1. scribit E I 6, 43. scribimus E II 1, 117. scribitis A 38. scribam A 265. scribat I 4, 41. scribe II 3, 69. E I 9, 13. scribere I 9, 23. 10, 47. II 1, 16. E I 3, 7. 4, 3. 15, 25. II 1, 111. 228. 2, 54. 66. scribens A 306. scribentes E II 2, 107. scribam II 1, 60. scribet II 5, 74. scripsit I 4, 57. scripsere E II 2, 108. scripseris A 387. scripsisse I 10, 60. scripturus I 10, 73. scribuntur E I 19, 3. scribare II 5, 48. scribi A 74. scribendi I 4, 12. 13. 65. II 1, 10. E II 1, 109. A 309. scribetur E I 16, 4. scripta I 10, 16. scripto I 6, 123.
scrinia (*acc.*) I 1, 120. E II 1, 113.
scriptor E II 1, 36. 2, 126. A 120. 136. 235. 354. scriptoris E II 1, 62. scriptori A 346. scriptorem E I 2, 1. scriptore E II 1, 268. scriptores E II 1, 30. 236. scriptorum E I 19, 39. II 2, 77. scriptores E II 1, 199.
scriptum scripta E II 1, 29. scriptorum II 3, 2. scripta I 4, 23. 75. 10, 56. E I 3, 17. 19, 42. II 2, 67.
scrutare II 3, 276. scrutaberis E I 18, 37.
scrutum scruta E I 7, 65.
sculptum II 3, 22.
scurra II 7, 15. E I 15, 28. scurrae (*gen.*) I 5, 52. (*dat.*) I 8, 11. E I 18, 4. scurram II 1, 22. scurrae II 7, 36. scurris (*abl.*) II 3, 229.
scurror E I 17, 19. scurrantis E I 18, 2.
scuticā I 3, 119.
Scyllam A 145.
secernis I 6, 63. secernere I 3, 113. A 397. secretum E I 18, 103. secretā II 8, 78. secreta II 1, 71. A 298. secreto I 9, 67.
seco secat I 10, 15. secantur E I 16, 42. secer E I 19, 46. secandi A 305. sectum E I 1, 104. sectis II 4, 67.
sectatur I 2, 16. sectere I 3, 119. sectetur I 2, 106. sectarier I 2, 78. sectantem A 26. sectabitur I 3, 139. II 4, 44. sectatus II 2, 9.
secundus II 3, 193. 5, 48. secundam II 6, 34. secundo II 5, 53. 8, 83. E I 10, 9. II 1, 123. 2, 201. secundā I 2, 47. A 257. secundi E II 1, 102. secundae II 8, 74. E I 10, 30. secundas I 9, 46. II 2, 121. E I 18, 14.
securis (*nom.*) I 7, 27. securi I 1, 99.
securus II 4, 50. E II 1, 176. 2, 17. securum (*acc. neutr.*) I 5, 101. II 7, 30.
secus A 149.
sed I 1, 27. 2, 120. 3, 108. 4, 99. 5, 89. 6, 23. 60. 64. 76. 9, 15. 68. 10, 67. II 1, 39. 56. 80. 83. 2, 2. 20. 90. 121. 134. 3, 17. 51. 207. 4, 5. 29. 31. 5, 73. 109. 6, 72. 8, 18. 73. 79. E I 1, 58. 5, 29. 7, 45. 8, 7. 9, 8. 10, 37. 11, 11. 14, 36. 15, 13. 16, 6. 19. 44. 17, 50. 18, 111. 19, 29. II 1, 18. 71. 77. 78. 89. 159. 167. 169. 229. 235. 257. 2, 9. 46. 52. 144. 170. A 12. 19. 143. 203. 282. 372.
sedeo sedet I 6, 40. sedit E I 17, 37. sederit II 2, 73. sessuri A 155.

sedes sede A 257.
sedilia (*acc.*) A 295.
seditione E I 2, 15.
sedo sedatum E I 13, 90.
sedulitas E I 7, 8. II 1, 260.
sedulus I 5, 71. E I 13, 5. II 1, 179. sedula A 116.
seges E I 7, 21. 87. segetes (*acc.*) E II 2, 161.
segnis II 3, 236. segnes II 3, 102. segnius A 180.
selectis I 4, 123.
sellis I 6, 97.
semel I 4, 36. II 1, 24. 5. 31. 7. 71. E I 2, 69. 7. 96. 10. 17. 17. 59. 18, 71. II 2, 14. A 331. 365. 468.
semen semina *acc.* II 3. 272.
semessos I 3. 81. semesa II 6, 35.
semis A 330.
semita E I 18. 108.
semota E II 1. 21.
semper I 1. 79. 113. II 2. 106. 3. 111. 4, 43. 5, 19. 6. 54. 7. 99. 9. 62. E I 2, 56. 16, 68. 19. 99. A 59. 148. 178. 350. 356.
senator I 6. 77. (*vocat.*) 120.
senectā E II 2, 211.
senectus II 1. 57. 2. 99. E I 20. 19.
senescit E I 7, 85. senescentem E I 1, 8.
senex II 3, 292. A 115. senis II 1. 34. 2. 67. E II 1. 56. senem I 10. 41. II 5, 71. A 169. senex (*vocat.*) II 3, 123. sene II 5. 12. 99. 94. senes I 1, 31. E I 1. 55. II 1. 35. senum II 5, 24. senibus E I 1. 28. senes E I 1, 79. senior II 5. 107. seniorum I 10. 67. A 241.
seni senos A 253. senis I 10. 59.
semiles A 176.
senium E I 19, 47.
sensus I 3, 97. sensu I 3. 66. 4. 77. E I 6. 8. sensus I 4. 103.
sententia I 2. 32. 10. 9. E I 1. 97. 17, 17. A 76. 219.
sentis II 2. 31. 7. 25. E I 19. 93. sentit II 3. 190. E I 1. 34. 14. 30. 16, 79. II 1. 134. 2. 142. A 66. sentiunt I 5. 21. sentiat E I 4. 9 sentire E I 19. 106 sensit II 3. 30. sensimus II 8. 59.
sepelio sepulta E II 1. 99.
seponere A 273. seponit (*gen. neutr.*) II 6, 84.
septem E I 1. 59. 7. 30. II 2. 92.
Septembribus E I 16. 16.
Septicium E I 5. 28.
Septimius E I 2. 1.
septimus II 6. 40.
sepulchrum I 3. 10. sepulchro II 3. 34. sepulchrum II 5. 104. sepulchro II 3. 196. sepulchra I 3. 36.
sequor I 9. 43. II 1. 34. sequitur II 7. 115. secuntur I 6. 108. A 456. sequar E I 1. 72. 76. 9. 11. sequere E II 2. 95. A 119. sequi E I 10. 48. II 2. 90. 143. sequentis I 1. 3. 109. 6. 79. sequerer I 4. 113. 6. 97. sequerere II 3. 175. sequeretur I 3. 13. sequar I 9. 19. A 240. sequentur A 311. secutus I 4. 6. E I 19. 24. secuti II 3. 35. secutis II 3. 40.
sereno (*dat. neutr.*) II 4. 51.
series A 242.
serus seria *nom.* A 107. *acc.*, I 1. 27. II 2. 125. A 226. 451.
sermo I 4. 48. 10. 23. II 2. 2. 6. 71. sermonis I 7. 7. sermoni I 4. 42. 45. sermonem A 57. sermone I 3. 65. 10. 11. II 3. 4. 4. 9. E I 5. 11. II 1. 4. 2. 98. A 35. 239. sermonum E I 4. 1. A 59. sermonibus A 91. sermones E II 1. 250. sermonibus II 5. 30. E II 1. 127. 2. 60.
sero serendis A 46.
serpens I 3. 27. serpentes A 13. serpentis I 3. 34. serpentibus II 4. 35.
serpit A 29.
serrile II 7. 111. serrilibus I 3. 52.
Serrilio II 4. 21.
serrus II 7. 41. serrit I 6. 26. E I 10. 47. serriet E I 20. 41. 26. 70.
serrito (*in.*) II 5. 39.
Serranus Serr. I 10. 46.
Serrius Oppidius II 3. 168.
serro serras II 3. 302. E I 10. 6. 19. 44. serrat I 4. 54. E I 11. 20. 16. 41. A 467. serres E I 2. 53. 14. 30. serret E I 16. 33. serra II 3. 59. serrare I 1. 99. 4. 117. E I 6. 2. 47. 30. 16. A 36. 329. serrantem E I 5. 31. serraret E II 2. 131. serracis E I 14. 12. serracis E I 2. 59. serrant I 6. 83. 4. 78. serrastis E II 2. 139. serrator A 126. serrari A 463. serranda A 152. serrana II 4. 134.
serula II 3. 265. *7. 1. *7. *E I 15. 47. serre II 7. 79. *serrum I 3. 30. E I 6. 50. serre I 1. 37. E I 16. 63. serrorum E II 1. 111. serra II 2. 66. E II 2. 133. serrae I 1, 77. 3, 12. 5. 73. 6. 73. 4. 57

II 3, 100. 129. E I 6, 58. seruis E I 14, 40.
seruos (*adi.*) seruom E I 19, 19.
serus E II 1, 161. serum II 7, 33. seri I 10, 21.
sesquipedalia A 97.
sessor E II 2, 130.
sestertia E I 7, 80. II 2, 33.
seu II 1, 38. 59. 2, 84. 118. 3, 88. 4, 78. 5, 108. 6, 25. 7, 80. E II 1, 194. A 67. seu — seu I 1, 2. II 1, 57. 58. 2, 11. 13. 87. 88. 5, 39. 40. 6, 69. 70. E I 3, 23 *sq.* (*ter*). 33. 12, 21. A 426.
seuerus E I 5, 13. seuero E I 18, 42. seuerum A 107. seueri E II 1, 109. seueris E I 19, 9. A 216.
sex E I 1, 58.
sextarius I 1, 74.
Sextilem E I 7, 2. Sextili E I 11, 19.
si I 1, 15. 43. 46. 54. 57. 80. 87. 88. 90. 2, 7. 23. 49. 68. 74. 84. 87. 96. 116. 120. 3, 5. 6. 44. 46. 71. 72. 80. 94 (*bis*). 112. 123. 124. 140. 4, 3. 14. 41. 53. 55. 57. 60. 67. 91. 93. 102. 103. 104. 116. 140. 5, 102. 6, 21. 30. 42. 65. 66. 68. 70. 79. 86. 93. 105. 130. 7, 15. 16. 8, 37. 9, 22. 34. 38 (*bis*). 10, 59. 68. 89. II 1, 6. 10. 20. 31. 32. 49. 82. 83 (*bis*). 84. 2, 10. 51. 55. 3, †1. 10. 38. 41. 66. 67. 74. 92. 104. 106. 111. 115. 117. 125. 127. 128. 159. 189. 214. 219. 241. 249. 250. 259. 264. 268. 270. 290. 319. 322. 4, 17. 27. 49. 51. 52. 5, 17. 24. 27. 31. 45. 49. 61. 70. 81. 87. 93. 103. 106. 6, 6. 8 (*bis*). 10. 13. 31. 39. 55. 78. 7, 24. 29. 39. 42. 98. 102. 8, 4. 21. 25. 58. 71. 72. 90. 92. E I 1, 32. 40. †58. 60. 66 (*bis*). 84. 85. 89. 94. 95. 96. 2, 24. 34. 35. 38. 50. 3, 18. 29 (*bis*). 5, 1. 6. 12. 6, 13. 16. 28. 30. 41. 47. 49. 56. 65. 67. 68. 7, 3. 13. 18. 32. 34. 39. 70. 93. 8, 3. 15. 10, 12. 31. 43 (*bis*). 11, 15. 25. 30. 12, 2. 5 (*bis*). 7. 12. 22. 13, 3 (*ter*). 6. 14, 29. 15, 40. 16, 5. 8. 9. 15. 17. 21. 25. 33 (*bis*). 36. 46. 17, 3. 4. 6. 7. 8. 11. 13. 14. 26. 31. 50. 18, 1. 26. 57. 67. 80. 108. 19, 1. 12. 43. 20, 26. II 1, 4. 28. 34. 64. 66 (*bis*). 73. 74. 80. 99. 125. 164. 180. 185. 194. 216. 222. 257. 2, 2. 16. 24. 95. 100. 108. 146. 149. 155. 156. 157. 158. 159. 178. 213. A 2. 20. 31. 35. 47. 48. 52. 56. 71. 87. 98. 102. 104. 112. 120. 125. 130. 131. 154. 249. 272. 290. 300. 327. 354. 361. 362. 378. 386. 422. 424. 436. 438. 442. 458. 461. 468. 473. *cf.* quodsi.
sibilat I 1, 66.
sic I 1, 23. 66. 101. 113. 2, 36. 106. 3, 19. 41. 43. 132. 133. 4, 120. 128. 135. 5, 60. 69. 6, 34. 92. 9, 53. 78. 10, 5. II 1, 51. 2, 68. 3, 1. 85. 150. 300. 4, 4. 5, 53. 81. 85. 6, 22. 79. 8, 3. 36. 48. 60. 93. E I 1, 23. 71. 2, 51. 7, 69. 8, 17. 9, 10. 10, 39. 12, 8. 13, 12. 17, 18. 18, 11. 12. 41. II 1, 23. 119. 157. 179 (*bis*). 2, 3. 139. 175. A 136. 151. 188. 214. 216. 236. 357. 377. 400. 410. 432. *cf.* sicut.
sicarius I 4, 4.
siccat II 6, 68.
siccus II 2, 14. 3, 281. E I 17, 12. siccis E I 19, 9. siccis II 4, 15.
Siculi E II 1, 58. A 463. Siculi E I 2, 58. Siculis E I 12, 1.
sicut I 1, 32. 9, 1. *cf.* I 1, 101. 102.
Sidonio E I 10, 26.
sidus (*acc.*) I 7, 26.
sigilla E I 20, 3. II 2, 180.
signat A 159. signatum (*masc.*) A 59. signata (*acc.*) E I 13, 2.
signi I 6, 126. signo II 3, 23. signum A 447. signo E II 2, 134. signa I 5, 10. II 4, 2. 6, 38. E I 18, 56. II 1, 248. signis I 5, 88.
silentium silenti II 6, 58.
Silenus A 239.
sileo sileas II 5, 91.
siliquis E II 1, 123.
silua II 6, 116. E I 10, 22. siluae II 6, 3. siluam I 10, 34. siluae E I 2, 45. A 60. siluarum E I 14, 1. siluis II 6, 92. A 30. siluas E I 4, 4. II 2, 45. siluis II 3, 48. E I 2 67. A 244.
Siluanum E II 1, 143.
siluestrem E II 2, 186. siluestris A 391. siluestria II 2, 57.
similis I 2, 107. 4, 69. II 5, 92. A 254. simile II 3, 31. similem I 5, 57. II 3, 63. simile I 4, 137. II 3, 99. simili I 3, 123. E II 1, 20. similis II 1, 3. simillimus E II 2, 120.
simius I 10, 18.
Simone A 238.
simplex I 3, 52. II 2, 68. 73. 4, 64. E II 2, 193. A 23. 203. simplicior I 3, 63.
simul I 1, 36. 58. 67. 5, 32. 10, 85. 86. II 2, 73. 74. 3, 226. 4, 10. 6, 32.

63. 114. 8, 24 (†semel). E I 6, 11. 7, 90. 10, 8. 50. 19, 10. II 2, 49. 205. A 334.
simul ac I 1, 67. 2, 33. 4, 119. 8, 21. E I 13, 11.
simul atque I 2, 18. 9, 34. E I 16, 78. II 1, 226.
simulo simulas II 7, 56. simulet E I 19, 13. simulare A 20. simulantia E II 1, 241.
sincerum (*nom.*) E I 2, 54. (*neutr.* (*acc.*) I 3, 56.
sine I 2, 83. 3, 68 (*postpos.*). 4, 77. 120. 5, 80. 99 (*postpos.*). 9, 59. II 1, 2. 4, 29. 5, 15. 28. 105. 6, 59. 7, 107. 8, 49. 87. 91. E I 1, 51. 4, 6. 6, 65. 7, 56. 12, 13. II 2, 112. A 281. 320. 376. 409. 414.
singuli singula I 6, 32. 8, 40. II 2, 34. 6, 87. E II 2, 55. A 92.
singultim I 6, 56.
sinistre A 452.
sinistrorsum II 3, 50.
sino sine E I 16, 70. 17, 32.
Sinuessae I 5, 40.
Sinuessanum E I 5, 5.
sinus E I 1, 83. sinu II 3, 172.
Siren II 3, 14. Sirenum E I 2, 23.
Sisennas I 7, 8.
Sisyphus (*mythol.*) II 3, 21.
Sisyphus (*abortiuus*) I 3, 47.
sitiens I 1, 68.
sitis I 2, 114. E I 18, 23. sitim E II 2, 146.
situs E I 16, 4. II 2, 118. sitūs E II 1, 252.
siue II 1, 38. 2, 83. 119. 3, 87. 4, 80. 5, 11. 108. 6, 25. 7, 79. 8, 16. E II 1, 196. A 63. siue — siue I 4, 121. 124. II 4, 7.
sobrius II 3, 5.
socco E II 1, 174. A 90. socci A 80.
socero II 5, 66. socerum I 1, 105. E I 19, 30.
socialiter A 258.
socius II 5, 72. socio E II 1, 122. sociis E I 2, 21. sociis E I 2, 24. II 1, 142.
Socraticae A 310.
sodalis II 5, 101. sodalibus II 1, 30. E I 7, 58.
sodes I 9, 41. E I 1, 62. 7, 15. 16, 31. A 438.
sol I 6, 125. E I 20, 19. Sol E I 16, 6. solem I 7, 24. 9, 72. II 4, 23. E I 6, 3. Solem E I 10, 17. sole I 4, 29. E I 5, 3. II 1, 113. solibus E I 20, 24.
soldum *uide* solidum.
soleas I 3, 128. II 8, 77. E I 13, 15.
soleo soles II 6, 15. solet II 3, 28. solent I 6, 5. II 8, 74. E I 18, 85. soleat I 5, 90. solitus I 1, 66. 6, 99. II 3, 144. solitum E I 14, 3. soliti I 5, 29. II 1, 74. 3, 245. solido II 1, 78. solidum II 3, 240. soldum II 5, 65. soldo I 2, 113.
solium (*acc.*) E I 17, 34.
sollemne E I 18, 49. II 1, 103. sollemnia E I 1, 101.
sollers A 407.
sollicitat II 2, 43.
sollicitudine II 8, 68.
sollicitus I 6, 119. II 3, 253. sollicitum I 2, 3. sollicitae II 6, 62. sollicito E II 1, 221. sollicitum II 7, 51. sollicitis E I 5, 18. sollicitas II 6, 79.
solor solatur E II 1, 131. soler E I 1, 27. solabitur II 6, 117. solatus II 3, 35.
solstitio E I 11, 18.
soluas I 4, 60. solue E I 1, 8. solueret II 6, 83. soluet E I 16, 78. soluentur II 1, 86. solutus II 6, 68. solutum E I 5, 20. solutorum I 6, 129. solutos I 4, 82.
solus I 3, 125. 133. 6, 102. 112. II 5, 54. E II 1, 1. 87. A 444. sola E I 6, 2. 47. solum E I 19, 45. solum II 4, 49. solo II 3, 42. solis E I 1, 89. 17, 9. solos I 1, 12. E I 15, 45. solum (*adu.*) I 6, 84. A 234.
somnia I 5, 84. 10, 33. E II 1, 52. 2, 208. A 7.
somnus I 5, 83. E I 14, 35. 17, 6. somni II 3, 3. somnum E I 5, 10. 7, 35. A 360. somno II 1, 8. 6, 61. 7, 114. E II 2, 78. somnos I 5, 15. E I 10, 18.
sono sonat I 8, 46. sonent I 10, 38. sonabit I 6, 43. sonaturum I 4, 44.
sonum E II 1, 201. 2, 86. A 274. 348. sono A 395.
Sophocles E II 1, 163.
sopori II 2, 80.
sordeo sordet E I 18, 18. sordent E I 11, 4.
sordes sorde E I 2, 53. sordes (*acc.*) I 6, 68. 107. sordibus II 2, 65. 5, 105.
sordescere E I 20, 11.
sordidus I 1, 65. 96. 2, 10. II 2, 53. 3, 164. sordida E I 5, 22.
soror II 3. 58. E I 17, 46. sororem II 3, 139.

sors E I 14, 11. sortem I 1, 1. sorte II 3, 269. 6, 110. E I 10, 44. sortes A 403.
sortilegis A 219.
sortitus I 6, 53. sortita II 6, 94. A 92.
Sosiorum E I 20, 2. Sosiis A 345.
spargis II 3, 200. spargas E II 2, 195. sparge II 5, 103. spargere E I 5, 14. sparsum II 4, 68. sparsi II 8, 87.
spatiere II 3, 183. spatiari I 8, 15.
spatium (*acc.*) II 6, 101. spatiis E I 7, 42. 14, 9.
species II 2, 35. E I 6, 11. 49. speciem E I 18, 2. 95. II 2, 124. specie E II 2, 203. A 25. species A 8. species II 3, 208.
speciosa A 319. speciosum E I 16, 45. speciosa E II 2, 116. A 144. speciosius E I 18, 52.
spectaculum I 7, 21. spectacula II 2, 26. E II 1, 198.
spectator E II 1, 178. A 182. 224. spectatoris E II 1, 215.
specto spectat E I 16, 57. II 1, 61. spectant E I 6, 19. spectes I 2, 92. E I 1, 67. spectent E I 6, 5. spectare II 2, 39. E I 11, 10. 20, 1. spectantis A 98. spectante E I 6, 60. spectantia E I 1, 75. spectabant I 8, 16. spectaret E II 1, 197. spectauerat II 6, 48. spectasse II 8, 79. spectatum A 5. spectantur E II 1, 203. spectanda A 190. spectandum A 37. spectanda I 10, 39. E I 6, 8. spectata E II 1, 230. †A 190. spectatum (*masc.*) E I 1, 2.
spernit E I 1, 98. 7, 20. spernat A 45. sperne II 2, 15. 5, 31. E I 2, 55.
spero speras I 2, 109. speramus E II 1, 226. A 331. speret A 241. sperauit II 3, 99. sperabitur E I 4, 14. speratum E II 1, 10.
spes E I 1, 50. 16, 54. 18, 99. spem II 5, 26. 47. E I 1, 23. 4, 12. 7, 87. A 267. spe I 10, 89. E I 6, 13. 15, 19. 18, 110. II 1, 141. A 172. spes (*acc.*) E I 5, 8. 17. 18, 33.
spinas E I 14, 4. spinis E II 2, 212.
spiritus I 4, 46. spiritum II 3, 311.
spiro spirat E II 1, 166.
spissae A 381. spissa A 205. spissis E I 19, 41.
splendet E I 5, 7. splendeat A 15.
splendida II 3, 141. splendida E II 1, 237. splendidius E I 17, 20.
splendor I 4, 28. splendoris E II 2, 111.
spondeo spondere A 423. sponsum E I 3, 95. E II 2, 67.
spondeos A 256.
sponsae E I 19, 31.
sponsorem II 6, 23. *sponsore E I 16, 43.
sponsus sponsi E I 2, 28.
sponte E I 12, 17.
spurco II 5, 18.
squillas II 8, 42. squillis II 4, 58.
Staberi (*gen.*) II 3, 84. 89.
stabilīs A 256.
statuā E II 2, 83. statuas II 3, 64. 5, 40.
statuis II 3, 199. statuit II 2, 130. statuat I 2, 111.
status E I 17, 23.
stellae E I 12, 17. stellas I 7, 24. E I 6, 3.
sterilis A 65.
sterno strauit II 3, 202.
Stertinius II 3, 33. 296. Stertinium E I 12, 20.
stertit I 5, 19. E II 2, 27. stertebat I 3, 18.
stillabit A 429.
stilus II 1, 39. stilum I 10, 72.
stimulos II 7, 94.
stipator I 3, 138.
stipo stipare II 3, 11. stipata E II 1, 60.
sto stas II 3, 213. E II 2, 38. statis I 1, 19. stes II 3, 183. 5, 92. A 361. stet I 2, 122. E II 1, 176. A 69. stare I 9, 39. stans I 4, 10. stantem I 2, 30. II 5, 42. stante I 3, 135. stabat I 8, 10. 32. stabant I 10, 17. stabit II 3, 292. stetit II 3, 38. 4, 68. E II 1, 205.
Stoice II 3, 160. 300.
stola I 2, 99. stolā I 2, 71.
stolidique E II 1, 184.
stomacheris E I 1, 104. stomachetur I 4, 55.
stomachosus E I 15, 12.
stomachus II 2, 38. stomacho II 2, 75. 3, 154. 4, 60. 78. stomachum II 2, 18. 43. 7, 44. 8, 9. E I 15, 8.
strabonem I 3, 44.
stragula II 3, 118.
stramentis II 3, 117.
strenuus E I 2, 70. 7, 46. 71. strenua E I 11, 28.
strepitus II 6, 112. E I 17, 7. strepitum E I 2, 31. 14, 26. strepitu I 2, 129. E II 1, 203. strepitus (*acc.*) E II 2, 79. A 82.

stridĕre II 8, 78.
strigili (*abl.*) II 7, 110.
stringat I 2, 8. strictis E I 14, 28.
struit I 1, 35. E I 3, 6.
studet E I 3, 13. 19, 16. II 1, 120. A 412.
studiosa II 5, 80. E I 3, 6.
studium A 409. studio II 3, 105. studium E I 3, 28. studio I 4, 79. II 2, 12. E I 13, 4. II 1, 109. 218. studiorum I 10, 21. II 1, 27. studiis E I 2, 36. 7, 85. 18, 65. II 2, 82. studia E I 18, 39. studiis E I 1, 81. II 1, 95. 2, 104. A 166.
stultitia II 3, 43. 221. stultitiae II 3, 54. stultitiae II 3, 276. stultitiam E I 18, 29. II 2, 153. stultitiā II 3, 210. 301. E I 1, 42.
stultus I 3, 24. 140. 6, 15. II 3, 158. 159. 6, 8. E I 2, 24. 7, 20. 14, 12. stultum II 3, 305. stulti I 2, 24. II 3, 32. stultorum E I 2, 8. 16, 24. stultos II 3, 225. stultior II 7, 42. stultissimus I 5, 82. stulte E I 1, 47. II 1, 260. A 272.
stupet I 4, 28. 6, 17. II 2, 5.
Suadela E I 6, 38.
suades I 1, 101. suadet E I 1, 65. suaderet I 2, 50. suaserit E I 2, 60.
suaue I 1, 51. 4, 76. suauīs II 2, 51. 8, 92. suauior I 10, 24. suauius II 8, 89. suauiter I 9, 5. E I 8, 4. suauius I 6, 130.
sub (*cum accus.*) I 1, 10. II 1, 9. 35. 2, 33. 7, 33. 66. 109. 8, 43. E I 16, 22. II 2, 34. 169. A 302. sub (*cum ablat.*) I 2, 17. 3, 34. 9, 74. II 2, 133. 7, 48. E I 2, 25. 6, 24. 10, 32. 13, 12. 16, 77. 18, 56. II 1, 99. A 78. 363. 437.
subducta (*acc.*) E I 17, 54. subductis I 2, 26.
subeo subit E I 17, 41. subimus I 5, 25. subire I 3, 120. subisti E I 7, 33. subiit I 9, 21.
subicio subiecta (*nom. fem.*) A 251. subiecta (*nom. neutr.*) A 181. subiectior II 6, 47.
subiectat II 7, 94.
subigo subegit E II 1, 11.
subinde II 5, 103. E I 8, 15.
subito II 4, 17. 6, 111. 7, 11. 24.
subiungere E I 1, 19.
sublĕgit II 8, 12.
sublimis E II 1, 165. A 165. 457. sublimia (*acc.*) E I 12, 15.
subrepere II 6, 100.
subruit E II 1, 180.
subscribe I 10, 92.
substringe II 5, 95.
subsum subest E I 1, 96. 14, 24.
subsutā I 2, 29.
subtilis II 7, 101. suptile II 8, 38. subtile E II 1, 242. [subtilior I 10, 4.]
subucula E I 1, 95.
subuertet E I 10, 43.
suburbano II 4, 15. suburbana (*acc.*) E I 7, 76.
succedant E I 6, 35. succederet E I 17, 37. successit A 281.
succinctus II 6, 107. succinctam I 8, 23.
succinit E I 17, 48.
succurrite A 459.
sucus I 4, 100. suci II 4, 13. sucum II 8, 28. suco II 4, 70. sucis II 8, 46.
sudet A 241. sudauit A 413. sudauisse E I 13, 16. sudando II 2, 21.
sudor I 9, 10. sudoris E II 1, 169.
suetae I 8, 17.
suffigat I 3, 82.
sufflans II 3, 317.
suffragia E I 19, 37. II 2, 103.
sui sibi (*sing.*) I 1, 1. 75. 2, 20. 52. 112. 121. 3, 19. 127. 4, 35. 6, 34. 85. 96. 10, 69. II 1, 23. 2, 108. 3, 94. 304. 4, 35. 5, 61. 69. 6, 35. 7, 83. 8, 82. E I 1, 61. 2, 21. 3, 7. 6, 43. 7, 11. 79. 17, 56. 19, 22. II 1, 83. 165. 198. 2, 28. 81. 96. A 122. 127. 182. 240. 254. 339. se (*acc.*) I 1, 21. 96. 98. 109. 111. 117. 2, 18. 22. 41. 53. 130. 6, 120. 10, 9. II 3, 198. 277. 317. 319. 4, 34. 39. 7, 11. 32. 63. 71. E I 7, 98. 8, 13. 9, 3. 14, 13. 16, 64. 18, 7. 27. E II 1, 14. 239. 261. 2, 129. 138 (sese). A 462. se (*abl.*) I 10, 55. II 1, 49. 2, 70. 3, 260. 7, 16. 86. E I 1, 97. 7, 62. A 174. sibi (*plur.*) I 1, 32. 4, 127. II 3, 270. A 119. se (*acc. plur.*) I 1, 31 (sese). II 1, 71. 2, 75. E II 1, 214. 2, 107. se (*abl.*) I 1, 102. 6, 78. E II 1, 245. A 175.
Sulcius I 4, 65. Sulci (*gen.*) I 4, 70.
sulcos E I 7, 84.
Sullae I 2, 64.
sulpura E I 15, 7.
sum I 9, 19. 40. 71. II 1, 74. 3, 188. 6, 7. 7, 72. 80. 92. E I 1, 11. 15, 42. 16, 49. II 2, 12. es II 3, 132. 273. 7, 29. 56. 8, 76. E I 1, 76. II 2, 154. 205. *-s II 8, 2. E I 17, 21. est I 1, 7. 11. 20 (*st?). 33. 62. 95. 105. 106. 120. 2, 3. 15. 25. 28. 34. 47.

sors E I 14, 11. sortem I 1, 1. sort
II 3, 269. 6, 110. E I 10, 44
tes A 403.
sortilegis A 219.
sortitus I 6, 53. sortit
A 92.
Sosiorum E I 20, 2. S
spargis II 3, 200. s
195. sparge II 5,
I 5, 14. sparsum
II 8, 87.
spatiere II 3, 1
spatium (*acc.*)
I 7, 42. 14,
species II 2
ciem E I
cie E II
species
speciosr
45. s
spec
spec
2,
sp

54. 63. 17, 17. 18, 17. 107.
II 1, 55. 173. 2, 172. A 23.
189. 313. 314. 407. 436. 460.
sint I 1, 32. 10, 72. 88. II 4,
19. 6, 74. A 338. esto I 2, 32. 6,
19. II 1, 83. 2, 30. 3, 31. 65. 5, 29.
6, 22. E I 1, 60. 81. 17, 37. A 335.
sunto A 99. esse I 1, 19. 63. 79.
2, 4. 51. 52. 3, 96. 121. 4, 39. 41.
42. 5, 57. 64. 67. 6, 62. 90. 7, 3.
8, 3. 9, 54. 10, 63. II 1, 3. 3, 178.
250. 7, 25. 112. 8, 57. E I 1, 43.
88. 89. 2, 60. 5, 17. 30. 6, 44. 7,
22. 92. 16, 17. 36. 18, 27. II 1, 70.
A 25. 36. 99. 372. eram I 6, 60.
8, 1. eras E I 4, 6. erat I 2, 4. 3,
17. 132. 4, 3. 11. 5, 7. 27. 6, 41.
8, 30. 9, 26. 35. 10, 46. II 1, 7. 2,
47. 49. 90. 120. 123. 3, 9. 261. 281.
4, 8. 6, 1. 8, 23. E I 15, 38. 17,
45. II 2, 87. A 19. 204. 223. essem
I 6, 21. 55. 87. E I 20, 25. esses
I 10, 50. esset I 2, 52. 3, 106. 4,
46. 5, 66. 6, 26. [10, 6.] II 3, 22.
8, 59. E I 15, 35. II 1, 91. eris I
1, 16. 9, 8. II 3, 67. 320. 4, 19. 5,
20. 6, 54. E I 1, 59 (*bis*). 20, 10.
erit II 1, 60. 2, 65. 68. 134. 3, 41.
97. 222. 4, 12. 5, 15. 31. 59. 64.
75. E I 10, 43. 13, 3. 16, 66. 18,
3. 36. 20, 6. II 1, 41. 2, 5. A 40.
42. 131. 361. 468. erunt II 2, 106.
E II 2, 112. A 112. fuit I 3, 9. 18.
46. 107. 4, 9. 6, 3. 71. 86. 7, 13.
15. 10, 62. II 3, 278. 8, 6. E I 2,
30. 6, 64. II 1, 103. 151. 232. 2,
128. A 10. 396. fuerunt I 5, 43.
fueris E I 6, 40. fuerit I 2, 57. 4,
95. 10, 64. 65. II 8, 4. 19. fuisset
II 3, 317. E I 2, 25. II 1, 90. fuis-
sent I 6, 131. fuero I 9, 58. fueris
E I 11, 24. fuerit II 3, 180. foret
I 2, 53. 67. 4, 4. 5, 59. 69. 6, 100.
8, 36. 10, 68. II 4, 45. 6, 3. E II
1, 194. 2, 89. A 289. fore I 1, 21.
6, 25. II 3, 99. A 6. futura II 8,
44. futuri (*gen. neutr.*) I 1, 35. II
2, 110. A 172. 218. futurum (*masc.*)
E I 7, 1.
summae II 3, 124. summam II 3, 84.
90. E I 1, 106. A 384. summā I 4,
32. A 34.
summittit II 4, 43.
summosses I 9, 48.
summus II 8, 20. E I 1, 54. summa
I 7, 15. II 2, 20. 3, 221. summum
(*nom.*) II 6, 76. summum I 5, 74.
II 3, 309. E II 1, 32. summā I 3,

summo A 378. summe
I 3, 7. sumas E I 17,
I 3, 155. 237. 259. E I
mite A 38. sumere I 1,
. 97. E I 18, 85. sumet E
3. II 2, 110. sumi II 7, 106.
pta A 51. sumptā I 2, 16. sum-
is A 243.
umptus II 4, 82. sumptum I 2, 19.
II 4, 85. E II 2, 195. sumptus I
6, 80.
supellex I 6, 118. E I 5, 7.
super (*cum acc.*) I 5, 51. II 6, 103.
8, 23. (*cum abl.*) II 6, 3. E II 1,
152. 2, 24. A 429.
super (*adu.*) I 2, 65. II 7, 78. E II
2, 33.
superbus I 6, 12. superbi E II 1,
215. superbae E I 1, 68. superbum
II 2, 109. superbo II 6, 87. super-
bis A 201.
supercilio E I 18, 94.
superi E II 1, 138.
superne II 7, 64. A 4.
supero superat II 2, 102. A 328.
superare I 1, 112. E I 18, 51.
superstitione II 3, 79.
supersum superest E I 18, 108. su-
persunt E I 6, 45. superesse E I
18, 108. superessent II 6, 104.
superuacuum A 337. superuacuas E
I 15, 3.
superuenit E II 2, 176. superueniet
E I 4, 14.
supinor II 7, 38.
supinus I 5, 19. supinum I 5, 85.
II 7, 50.
suppetit E I 12, 4.
supplex E II 2, 103. suppliciter I
8, 32.
suppliciis I 3, 79.
supponere E I 15, 8. suppones II
4, 51. supposuit I 2, 125.
supra (*praep.*) E I 18, 22.
supra (*adu.*) E II 2, 165.
supremum (*acc. neutr.*) I 1, 98. E I
4, 13. supremo (*masc.*) E I 5, 3.
II 1, 12. supremā E II 2, 173.
surā I 6, 33.
surdo E II 1, 200.
surgit II 2, 81. surgunt E I 2, 32.
surge E I 18, 47. surgente I 4, 29.
surgeret II 2, 124. surget II 3, 162.
surrexe I 9, 73. surgendum I 6,
120.
Surrentina II 4, 55.
Surrentum E I 17, 52.
surripis II 3, 127. subripis E I 16,
55. surpite II 3, 283.
sus E I 2, 26. II 2, 75.
suscitet I 1, 83.
suspecta E I 18, 42. suspectum I 4,
65. suspectos II 1, 50. E I 16, 51.
suspendis I 6, 5. suspendit E II 1,
97. suspendens II 8, 64. suspensi
I 6, 74. E I 1, 56. suspensa II 8, 54.
suspicio suspice E I 6, 18.
sustinet I 6, 117. sustineas E I 18,
54. II 1, 1.
susurros II 8, 78.
sutor I 3, 125. 128. 132. II 3, 106.
suus I 9, 52. sua E I 10, 42. 14, 11.
18, 79. suae I 2, 74. suam I 3, 5.
suum E II 2, 170. suo I 6, 90. E
I 7, 98. 17, 43. II 1, 13. suā E I
6, 13. 12, 17. suorum (*masc.*) II 6,
41. suis (*masc.*) II 5, 69. (*neutr.*) E
I 18, 65. II 1, 9. suos I 1, 115.
suas E I 3, 18. suis (*masc.*) I 3, 78.
(*neutr.*) E II 1, 21.
syllaba A 251.
symphonia A 374.
Syrus Syri I 6, 38. Syro II 6, 44.

T.

tabellā II 1, 33. 7, 95. E II 1, 97.
tabellis II 6, 38. tabellas E II 2,
180. tabellis I 1, 72.
taberna I 4, 71. E I 14, 24. tabernā
I 3, 131. tabernas A 229.
tabescat I 1, 111.
tabulae (*dat.*) A 6. tabulam I 6, 74.
E I 1, 56. tabulae II 1, 86. E I 2,
52. tabulas I 4, 15. II 3, 70. 5, 52.
66. E II 1, 23. tabulis E II 2, 110.
tacet I 3, 129. taceas E II 2, 108.
tacere I 4, 48. tacentes E I 17, 43.
tacenda (*acc.*) E I 7, 72.
taciturnus E I 18, 95. 20, 12. taci-
turnius E II 2, 83.
tacitus I 9, 12. II 5, 68. E I 7, 62.
17, 50. II 2, 145. tacitum I 3, 65.
6, 123. E I 4, 4. tacitā E I 14, 14.
taetra I 2, 33. 4, 60. taeterrima I
3, 107.
talentum A 238. talenta E I 6, 34.
talenta II 3, 226. 7, 89.
talis tale (*acc.*) E II 1, 17. tali (*abl.
fem.*) I 10, 32. talibus E II 2, 21.
talo E II 1, 176. talos I 2, 29. 99.
9, 11. II 3, 171. 7, 17. E II 2, 4.
talis I 3, 48.
tam I 1, 22. 3, 26. 5, 69. 9, 73. 10,

II 3, 18. 283. 5, 77 (*bis*). 102 (*bis*). 7, 21. E I 7, 18. II 1, 90. 238 (*bis*).
tamen I 1, 27. 3, 128. 129. 4, 99. 5, 83. 10, 5. 8. II 1, 75. 80. 2, 23. 29. 82. 3, 71. 4, 91. 5, 16. 53. 61. 6, 82. 7, 63. E I 1, 29. 6, 27. 42. 7, 23. 10, 24. 11, 8. 12, 25. 14, 8. 26. 15, 3. 17, 4. 20, 25. II 1, 118. 159. 229. 2, 19. 24. 154. 192. 202. A 77. 93. 182. 347. 372. 382. 386.
tamquam I 1, 71. 72. II 2, 27. E II 2, 171.
Tanain I 1, 105.
tandem I 5, 17. II 3, 326. 5, 68. 6, 90. E I 7, 73. 17, 2. A 161.
tango I 2, 54. tangas II 7, 61. tangere I 2, 106. II 1, 45. E I 3, 16. tangens II 5, 42. tangentis II 6, 87. tetigisse I 2, 28. A 98. 455. tacta (*acc.*) E I 14, 27.
Tantalus I 1, 68.
tantuli I 1, 59.
tantum (= tantummodo) I 4, 7. 64. 8, 17. 9, 3. 10, 60. II 3, 140. 306.
tantumdem I 1, 52. 56. 3, 115. II 3, 237. 4, 91.
tantummodo I 9, 54.
tantus II 1, 10. tanti (*neutr.*) I 1, 62. A 304. tantam E I 12, 14. tantum II 3, 236. tanto II 2, 105. E II 1, 203. A 138. tanto I 2, 15. II 3, 313 (*bis*). 318. 4, 86. 7, 19. E II 1, 169. 2, 148. tantum II 3, 317. 4, 47. 5, 80. A 242. 243. tantos II 3, 12. tanta I 2, 68. E II 1, 1. tantis II 7, 76.
tardus A 164. tarda I 9, 32. II 2, 88. tardo I 3, 58. tardum E I 2, 71. tarda E I 1, 23. tardis I 5, 6. II 6, 28. tardior A 255. tardius (*adu.*) II 2, 91. 3, 101.
Tarentino E II 1, 207.
Tarentum II 4, 34. E I 7, 45. Tarentum I 6, 105. E I 16, 11.
Tarpā I 10, 38.
Tarquinius I 6, 13.
Tauro E I 5, 4.
taurus I 3, 110. II 1, 52.
Teanum E I 1, 86.
tecto II 6, 2. tectum I 5, 45. 74. E I 6, 20. tecto I 2, 41. 5, 103. II 3, 10. E I 10, 32.
tegam II 5, 18. tegat I 2, 29. A 200. tegentis I 2, 95. teges E I 18, 38. tectus II 1, 41.
Telemachus E I 7, 40.
Telephus A 96. Telephe A 104.
tellus II 2, 93. telluris II 2, 129. Tellurem E II 1, 143. tellure II 5, 63. 6, 56.
telum II 1, 43.
temere I 3, 67. II 2, 116. 4, 35. E II 1, 120. 2, 13. A 160.
temeti E II 2, 163.
temnit II 2, 38. temnens I 1, 116.
temperiem E I 16, 8.
tempero temperat E I 19, 28. 29. II 2, 187. temperet II 5, 71. E I 12, 16.
tempestas I 5, 96. E I 1, 15. 15, 31. tempestatis II 3, 268. tempestatibus E II 2, 85.
tempestium E II 2, 142.
templa II 2, 104. templa E II 1, 6. templis E I 18, 56.
temptat E I 17, 34. temptent E I 18, 80. temptare E II 1, 259. temptantem E I 17, 24. temptauit E II 1, 164. A 222. temptantur E I 6, 28. temptentur II 3, 163. temptata A 405. temptatum I 1, 80.
tempus II 4, 1. E II 2, 215. temporis A 173. 302. tempus I 1, 98. II 2, 118. 6, 47. E I 2, 39. 16, 22. II 1, 62. 2, 34. A 44. tempore I 1, 118. 4, 78. 5, 47. 9, 69. II 1, 18. 3, 34. 4, 4. 5, 62. E I 2, 66. II 1, 140. 2, 198. tempora E I 1, 23. II 2, 46. tempora I 3, 112. 4, 58. 6, 126. 9, 58. E I 6, 4. II 1, 4. 130. A 141. temporibus E II 1, 22.
tendis I 9, 63. E I 15, 11. tendit E I 7, 89. 10, 20. 19, 16. tendimus I 5, 71. tendunt E II 2, 57. tendant II 7, 21. tendere II 1, 2. E I 5, 11. tendebat I 7, 31. tentus II 5, 40.
teneo tenet I 6, 44. II 3, 46. E I 18, 23. A 475. teneam E I 1, 90. teneas II 3, 324. teneatis A 5. teneant A 92. 336. teneto II 7, 44. tenente I 7, 18. tenebat II 6, 100. tenerem II 4, 8. teneret E I 15, 28. tenebo I 9, 15. E I 16, 77. teneor I 4, 131. E I 7, 18. tenentur E I 16, 43. teneri E I 1, 81. 19, 34.
tenerum (*nom.*) I 2, 81. teneram II 4, 20. tenerum E II 1, 126. tenerā E I 2, 64. teneros I 3, 116. 4, 128. teneris A 246.
tentigine I 2, 118.
tenuis II 2, 70. E I 7, 29. A 46. 203. tenui II 2, 53. 4, 9. 36. 6, 117. E I 7, 56. 20, 20. II 1, 225. tenues E I 14, 32. tenuīs II 4, 9.
tenuo tenuabitur II 4, 52. tenuatum II 2, 84.
tenus E I 1, 32.

tepefecit II 3, 136.
tepet I 4, 30. tepeant E I 10, 15.
tepidus E I 20, 19. tepidum (*acc. neutr.*) I 3, 81. tepido II 3, 10.
tepores (*acc.*) E I 18, 93.
ter I 10, 43. II 1, 7. 3, 116. 7, 76. E I 1, 37. A 358. 440.
Terentius E II 1, 59. Terenti (*gen.*) I 2, 20.
teres II 7, 86.
Teresia (*uocat.*) II 5, 1.
tergēre II 2, 24.
tergo II 3, 299. 7, 105.
terna (*acc.*) II 4, 76.
tero tereret E II 1, 92. triuerit I 1, 45. trita E I 1, 96. tritae E I 19, 38. tritum I 3, 91.
terra I 5, 42. terrae E I 6, 5. terrae E I 14, 26. terram I 1, 28. 8, 26. A 430. terrā I 1, 42. E I 6, 24. 11, 10. 16, 25. A 64. terrarum E I 3, 1. II 1, 252. terris I 5, 9. terras II 6, 25. E II 1, 7. terris I 3, 99. 8, 43. E II 1, 21. 194. 2, 157.
terreo terret I 8, 7. E I 16, 39. II 1, 182. terrent II 7, 84. E I 1, 74. terreat II 1, 50. terrere II 7, 44.
terrestria II 6, 93.
terrores E II 2, 208. terroribus E II 1, 212.
tertia E I 6, 35.
tesqua E I 14, 19.
testa II 8, 53. E I 2, 70. testae II 4, 31.
testamentum (*acc.*) II 5, 51. testamento (*abl.*) II 5, 85. testamenta (*acc.*) II 5, 24. E I 7, 9.
testis I 8, 36. 44. teste [I 10, 1]. E I 16, 43.
testis I 2, 45.
testudinis A 395.
tetrarchas I 3, 12.
Teucrum II 3, 204.
textam E I 17, 30.
textore E I 19, 13.
theatro E II 1, 60. 2, 130. theatra (*acc.*) E II 1, 201. theatris I 10, 39. E I 19, 41.
Thebae Thebarum E I 16, 74. Thebis II 5, 84. E II 1, 213. A 118.
Thebanae A 394. Thebanos E I 3, 13.
thesauro II 6, 11.
Theonino (*adj. masc.*) E I 18, 82.
Thepis E II 1, 163. A 276.
Thesea (*acc.*) E II 2, 209.
*Thraeca E I 3, 3. Thracam E I 14, 13.
Thracex I 6, 44. E I 19, 35.
[illegible] II [illegible] 39.
Thyestae A 91.
thyma (*acc.*) E I 3, 21.
thynni II 5, 44.
Tiberinus II 2, 31. Tiberino (*abl. neutr.*) E I 11, 4.
Tiberis E I 11, 19. Tiberim I 9, 18. II 1, 8. Tiberi II 3, 292.
Tiberius Tiberi (*uocat.*) II 3, 173.
tibia A 202.
tibicen A 215. 415. tibicinibus E II 1, 98.
tibicina E I 14, 25.
Tibur E I 7, 45. Tibur E I 8, 12. Tibure E I 8, 12. II 2, 3.
Tiburte I 6, 108. Tiburtia II 4, 70.
Tigellius (*Sardus*) I 3, 4. Tigelli (*gen.*) I 2, 3.
Tigellius (*Hermogenes*). Tigelli (*gen.*) I 4, 72. 10, 80. (*uocat.*) I 10, 90.
tignum E II 2, 73. tignis A 279.
tigribus A 13. tigrīs A 393.
Tilli (*uocat.*) I 6, 24. 107.
Timagenis E I 19, 15.
times E I 5, 2. timet I 2, 12. II 1, 23. E I 6, 9. II 1, 114. A 170. timent A 455. timentis I 4, 23. II 3, 54. timenti E I 7, 4. timentis I 5, 75. A 197. timui E I 9, 8. 19, 27. timuit I 6, 85. E I 17, 37.
timidus A 28. timido E II 2, 36. timidum I 1, 42. E II 2, 156. timidis E I 15, 33. timide A 171.
timor I 4, 67. timore II 3, 295. timores (*acc.*) E I 4, 12.
tinearum II 3, 119. tineas E I 20, 12.
tinguo tincta II 6, 103. tinctas E II 2, 181.
tironum I 2, 17.
tisanarium II 3, 155.
Tisiphonen I 8, 34.
titillet II 3, 179.
Titius E I 3, 9.
titubes E I 13, 19.
titulos II 3, 212. titulis I 6, 17.
toga I 3, 14. 31. E I 1, 26. 18, 20. II 1, 57. togae E I 19, 13. togam II 3, 77. togae E I 14, 32.
togatae I 2, 82. togata I 2, 63. togatae A 288.
tolerabile A 76[illegible].
tolerare II 5, 20.
tollit I 7, 29. tollit E I 14, 12. A 93. tollas E I 18, 75. tollant A 291. tollit II 7, 73. E I 7, 30. 12, 6. A [illegible]. tollite E I 17, [illegible]. tollere E I 51, [illegible] 4. 11. 7. 24. [illegible] 42. A [illegible] I. 7. 14. [illegible] E I 6, 44. [illegible] E II 2. 14. tonat A

183. tollet II 1, 56. E II 2, 123. tolletis E I 1, 87. tollent A 113. sustulit I 3, 93. tolli †I 2, 110. tollenda (*acc.*) I 10, 51. sublatus II 5, 46. sublato (*abl. neutr.*) A 284. sublatis II 5, 97. 8, 10.
tondeo tonso I 3, 31. tonsā E I 18, 7.
tonsoris E I 7, 50. tonsori A 301. tonsore II 3, 17. E I 1, 94. tonsoribus I 7, 3. tonsores E I 1, 92.
toral E I 5, 22. toralia II 4, 84.
tormentum E I 2, 59.
tornatos A 441.
torpes II 7, 95. torpet E I 6, 14.
Torquate E I 5, 3.
torquet E II 1, 127. 2, 73. torquere A 435. torquerier II 8, 67. torquebere E I 2, 37. torquebitur E II 2, 124. tortus E I 18, 38. tortum E I 10, 48.
torret I 5, 78. tostis II 4, 58.
toruo (*abl. masc.*) E I 19, 12.
tot II 3, 196. 7, 76. E I 6, 42. II 1, 1. 2, 66 (*bis*).
totidem I 10, 61. II 1, 27. 3, 298. E I 6, 34. II 2, 97.
totiens II 3, 194. 7, 70. E I 1, 6.
totus I 9, 2. II 3, 309. 7, 86. tota I 5, 14. E I 16, 44. totum E II 1, 75. totum (*masc.*) I 3, 18. E I 7, 2. II 1, 254. totum II 6, 47. 113. A 34. toto II 3, 1. E I 1, 99. II 1, 44. totā II 1, 46. toto E I 8, 7. totas II 8, 24. tota (*acc.*) II 8, 39.
tractant E II 1, 116. tractet E I 18, 53. tractent E II 1, 209. tractare E I 17, 12. 18, 14. tractauit II 4, 79. tractari II 2, 85. 3, 267. tractata E II 1, 235. A 150.
tractus E I 15, 22.
tradit A 182. tradimus E I 18, 78. trade II 5, 76. tradere I 6, 39. 9, 47. E I 9, 3. tradet II 5, 51. traditum (*masc.*) I 4, 117.
traducere E I 18, 97.
tragicus A 95. tragici I 10, 53. tragicae A 275. tragico (*masc.*) A 236. tragicum E II 1, 166. tragicā E I 3, 14. tragico (*neutr.*) A 220. tragicis (*abl. masc.*) I 5, 64. A 89.
Tragoedia A 231.
tragoedos E II 2, 129. tragoedis E II 1, 98.
trahit I 1, 34. 2, 59. 6, 23. II 5, 110. 6, 26. trahunt E I 14, 17. trahat II 3, 53. 6, 75. trahentia II 8, 55. traxit A 215. trahitur E II 1, 191. traheretur I 10, 70.
traiecto II 3, 29.
tramite II 3, 49.
tranquillet E I 18, 102.
tranquillus tranquilla (*nom. fem.*) II 1, 57.
trans I 9, 18. E I 6, 51. 11, 16. 27.
transcurrere II 2, 82.
transit A 345. transire E I 6, 59.
transnanto II 1, 8.
transuolat I 2, 108.
transuorso A 447.
Trausius II 2, 99.
Trebati (*uocat.*) II 1, 4. 78.
Treboni (*gen.*) I 4, 114.
trecentos I 5, 12. 8, 12. trecentis E II 2, 164.
tremis II 7, 57.
tremor E I 16, 23.
trepidat E I 10, 21. trepidare II 6, 114.
trepidum E I 19, 48.
tres E II 2, 61. tria I 6, 43. tribus II 2, 101. E I 15, 35. tria I 5, 25. tribus I 4, 86. 6, 116. II 7, 9. A 300.
tribulis E I 13, 15.
tribunal E I 16, 57.
tribuno (*dat.*) I 6, 25. 48.
tribuo tribuens I 10, 5.
tribūs E I 19, 40.
tributim II 1, 69.
tricesima I 9, 69.
triens A 328.
†trigonem I 6, 126.
trilibrem II 2, 33.
trimetris A 252. trimetris A 259.
trimus II 3, 251.
tripes I 3, 13.
triplex II 3, 237.
Triquetra II 6, 55.
triremis E I 1, 93.
tristis E I 16, 35. A 124. triste I 9, 29. tristem II 3, 36. 173. E I 14, 16. 18, 89. triste I 8, 41. A 471. tristi I 10, 11. II 1, 21. tristi (*fem.*) II 3, 79. tristes I 3, 87. 8, 15. E I 18, 89. tristia E II 2, 74. A 73. 105. tristīs I 5, 103.
Triuici I 5, 79.
triuiis (*abl.*) I 9, 59. E I 16, 64. 17, 58. A 245.
trochi A 380.
Troiae II 5, 18. E I 2, 19. A 141. Troiā II 3, 191.
Troiani (*neutr.*) E I 2, 1. Troianum (*neutr.*) A 147.
trucidas E I 12, 21. trucidet A 185.
truculentior I 3, 51.
trudit E I 5, 17.
trullā II 3, 144.

truncus I 8, 1.
trutinā I 3, 72. E II 1, 30.
trux truces (*acc.*) E I 19, 49.
tu I 1, 16. 17. 86. 2, 74. 3, 19. 21. 134. 137. 4, 19. 69. 85. 6, 38. 110. 9, 69. 75. 10, 52. II 1, 78. 86. 2, 20. 3, 32. 47. 67. 76. 128 (tun). 134. 138. 155. 175 (*bis*). 177 (*bis*). 182. 185. 199. 235. 291. 322. 4, 92. 5, 17. 21. 37. 107. 6, 22. 30. 53. 92. 7, 40. 53. 81. 105. E I 2, 2. 63. 4, 6. 5, 30. 6, 23. 40. 7, 15. 16. 8, 17. 10, 6. 11, 22. 12, 14. 14, 2. 4. 10. 14. 21. 41. 16, 17. 27. 32. 53. 17, 19. 21. 18, 37. 44. 67. 87. II 2, 59. 63. 79. A 128. 153. 385. 426. tibi I 1, 40. 54. 89. 2, 59. 69. 97. 100. 101. 103. 109. 114. 116. 3, 27. 33. 35. 64. 123. 133. 4, 64. 90. 93. 116. 6, 3. 8. 24. 41. 47. 63. 107. 9, 16. 17. 26. 10, 26. II 1, 81. 2, 73. 86. 97. 106. 3, 3. 47. 66. 123. 191. 213. 237 (*ter*). 4, 6. 5, 11. 13. 33. 51. 81. 7, 1. 32. 36. 80. 102. 8, 19. 75. E I 1, 57. 65. 3, 21. 30. 4, 6. 7. 13. 5, 7. 24. 26. 6, 23. 7, 1. 43. 70. 9, 3. 10, 49. 11, 1. 22. 12, 3. 14, 21. 25. 42. 15, 25. 16, 4. 16. 19. 25. 28. 17, 1. 18, 29. 77. 19, 45. 20, 6. 19. II 1, 15. 220. 247. 2, 2. 13. 18. 20. 25. 146. 149. 161. 206. 215. A 103. 156. 310. 367. 386. 407. 427. te (*acc.*) I 1, 14. 38. 41. 78. 81. 82. 84. 104. 2, 77. 96. 3, 22. 34. 123. 135. 138. 4, 142. 5, 56. 6, 50. 53. 54. 109. 7, 33. 9, 11. 16. 19. 41. 67. 10, 25. 73. 84. 85. 86. 90. II 1, 10. 62. 2, 13. 30. 35. 55. 97. 3, 16. 27. 31. 39. 51. 53. 62. 130. 153. 171. 173. 273. 312. 319. 324. 4, 4. 17. 83 (ten). 5, 35. 47. 75. 99. 109. 6, 13. 36. 51. 60. 90. 7, 22. 24. 31. 46. 60. 65. 90. 113. 117. 8, 1. 17. 67. E I 1, 36. 68. 75. 105. 2, 5. 33. 68. 3, 27. 4, 2. 5, 3. 24. 6, 19. 26. 7, 12. 63. 82. 94. 8, 17. 11, 15. 25. 30. 12, 8. 13, 1. 6. 16. 14, 19. 15, 25. 16, 18. 21. 27. 53. 77. 17, 1. 6. 7. 12. 22. 18, 1. 58. 65. 75. 83. 88. 93. 98. 101. II 1, 19 (*bis*). 2, 16. 22. 37. 156. 160. 162. 212. A 362. 367. 437. 439. 444. te (*abl.*) I 1, 40. 69. 2, 69. 3, 142. 4, 95. 6, 2. 9, 27. 43. 16, 19. II 2, 20. 103. 3, 39. 41. 320. 5, 6. 52. 82. 7, 112. 8, 62. E I 1, 106. 18, 62. II 1, 256. 2, 3. 76. 157.
tubae A 202. tubas I 6, 44.
tuberibus I 3, 73.
tueri I 4, 118. E I 18, 79.
Tullius Tulli (*gen.*). I 6, 9.
tum I 2, 97. 5, 11. 25. 76. 84. 7, 28. 9, 36. II 2, †48. †121. 3, 230. 5, 66. 6, 115. 8, 33. 36. 77. 90. E II 2, 23.
tumes E I 1, 36. tument I 2, 116.
tumidus I 7, 7. tumidum II 3, 213. tumido (*neutr.*) A 94. tumidi E I 6, 61. tumidis (*masc.*) II 5, 98. (*neutr.*) E II 2, 201.
tumultum II 2, 75. tumultu II 3, 208. tumultus (*nom.*) E I 19, 20. tumultus (*acc.*) II 2, 126.
tunc II 2, 48. 121. 3, 304. A 103.
tundet A 430.
tunicae E I 1, 96. tunicā I 2, 132. tunicis I 2, 25. E I 18, 33.
tunicato E I 7, 65.
turba I 10, 67. 73. II 3, 228. 8, 26. turbae I 1, 112. turbam I 2, 43. 4, 143. A 419. turbā I 3, 135. 4, 25. II 5, 94. 6, 28.
turbatam I 1, 60.
turbine I 4, 31.
Turbonis II 3, 310.
turdus II 5, 10. turdo (*abl.*) E I 15, 41. turdos I 5, 72. turdis II 2, 74.
turget A 27. turgentis II 7, 49.
turgidus I 10, 36.
Turius II 1, 49.
turmae (*nom.*) E II 1, 190.
turpis II 1, 65. 7, 55. E I 2, 25. A 213. turpe I 3, 100. E I 2, 3. 5, 22. A 417. turpi (*neutr.*) II 7, 91. turpem E I 1, 43. 16, 45. II 1, 167. turpe E II 1, 84. turpi I 2, 102. 4, 111. 6, 63. 84. II 7, 59. A 262. turpia I 3, 39. turpia I 2, 85. turpissimĕ I 9, 75. turpiter E I 3, 22. A 3. 284.
turpo turpauerat I 5, 61.
turrīs E I 3, 4.
tus (*acc.*) E I 14, 23. II 1, 269. tura (*acc.*) I 5, 99.
Tusci II 3, 33. 3, 228. Tuscum E II 1, 202.
tussiet II 5, 107.
tussis I 9, 32.
tutela II 3, 218. E I 1, 103.
tutor tutor E I 1, 13. tutoris E I 18, 81. II 1, 2. tutatur E II 1, 171.
tutus II 1, 20. 42. 2, 49. 6, 117. A 28. 266. tutae (*gen.*) II 3, 137. tuto (*abl. masc.*) II 2, 49. tuta (*acc.*) I 1, 31. E I 16, 42. tutior I 9, 47.
tuus I 1, 16. 4, 95. 6, 90. E I 7, 11

II 1, 18. 2, 5. 160. tua I 1, 45. 5, 58. 9, 54. II 5, 33. E I 18, 84. 87. II 1, 258. 2, 37. *tuom I 2, 81. tui E I 9, 13. tuo II 8, 66. tuum I 4, 120. E I 18, 66. tuam I 4, 117. A 329. tuum II 3, 232. E I 18, 72. tuom E II 1, 16. tuo I 10, 85. II 3, 207. tuā I 5, 24. II 5, 108. E I 10, 44. tuo I 2, 76. 6, 98. E I 16, 31. 18, 81. tua A 103. tuorum (*neutr.*) I 7, 35. tuis (*masc.*) E I 12, 5. tuos II 3, 129. tua (*acc.*) I 1, 53. 3, 25. 28. 10, 74. II 3, 151. E I 7, 43. 18, 39. II 1, 4. 245. 2, 195. A 444. tuis (*neutr.*) II 3, 324. E II 1, 253.
Tyndaridarum I 1, 100.
tyranni (*nom.*) E I 2, 58.
Tyrios E I 6, 18. Tyrias II 4, 84.
Tyrrhena (*acc.*) E II 2, 180.
Tyrtaeus A 402.

V.

uacas E II 2, 95.
Vacunae E I 10, 49.
uacuum E I 7, 45. uocuo II 2, 119. uacuum II 3, 10. uacuam E II 2, 94. uacuom II 5, 50. uacuum II 1, 37. E I 19, 21. uacuā E I 7, 50. uacuo E II 2, 130. uacuis (*fem.*) II 4, 25. uacuas E I 16, 26. II 2, 81.
uadato I 9, 36.
uade E I 13, 19. uadere I 8, 23. uadet E I 17, 28.
uaepallida I 2, 129.
uafer I 3, 130. II 3, 21. 4, 55. 5, 24. uafri (*neutr.*) II 2, 131.
uaginā II 1, 40.
uagor I 6, 122. uager A 265. uagentur E I 12, 17.
uagus E I 15, 28. A 117. 215. uaga I 5, 73. 8, 21. II 7, 74. A 124. uago (*abl. masc.*) A 398. uagos II 4, 77.
Vala E I 15, 1.
ualdius E I 9, 6. A 321. *cf.* ualidus.
ualeo I 9, 39. ualet II 1, 50. E I 3, 12. 6, 52. A 305. ualent I 1, 14. ualeas II 2, 71. 6, 116. E I 18, 50. ualeat I 1, 73. II 7, 78. 87. E I 2, 49. 8, 13. II 1, 180. ualeant A 40. uale II 5, 110. E I 6, 67. 13, 19. ualentem E I 7, 3. 16, 21. ualuit A 473.
Valeri (*gen.*) I 6, 12.
ualetudo II 2, 88. E I 4, 10.
Valgius I 10, 82.
ualidus II 2, 87. 5, 45. E I 8, 7. 11, 15. 13, 3. *cf.* ualdius.
ualle E I 16, 6.
uallo I 2, 96.
ualuarum II 6, 112.
uanae (*nom.*) A 7. uana E II 1, 188. uanis II 2, 25.
uaporet E I 16, 7.
uappae (*gen.*) I 2, 12. uappam I 1, 104. II 3, 144. uappā I 5, 16.
Variam E I 14, 3.
uariare A 29.
Varius I 5, 40. 93. 6, 55. 10, 44. 81. II 8, 21. 63. E II 1, 247. Vario A 55. Varium I 9, 23.
uarius uariae I 8, 42. uariā II 6, 86. uario E II 2, 62. uariae II 2, 71. uarios II 4, 83. uarias E I 10, 22. A 2. uariis II 3, 51.
Varrone I 10, 46.
uarum II 3, 56.
uāis uadibus I 1, 11.
uās E I 2, 54. uas I 3, 56. uasa (*acc.*) II 7, 72.
uates E I 7, 11. uatis E II 1, 119. 249. uatem E II 1, 133. uate II 5, 6. uatum E II 1, 26. 2, 80. 102. A 24. uatibus E II 1, 217. A 400. uatibus E II 2, 94.
uatillum I 5, 36.
uber (*acc.*) I 1, 110.
ubi (*loci*) I 3, 60. 61. 5, 71. II 3, 48. 220. 5, 12. 6, 2. 102. E I 6, 45. 10, 15 (*bis*). 18. II 1, 63. A 351.
ubi (*temporis*) I 1, 10. 2, 86. 125. 4, 138. 6, 125. II 1, 71. 2, 80. 84. 3, 260. 315. 4, 67. 6, 16. 97. 106. 7, 47. 72. 8, 10. E I 7, 73. 86. 10, 45. 12, 24. 15, 33. 38. 44. 20, 7. 11. II 2, 10. 136.
ubicumque I 2, 62. E I 3, 34.
ubique I 2, 60. II 5, 23.
ubiuis I 4, 74.
udā E II 2, 8. udos I 5, 81. [udis I 10, 5].
ue I 2, 63. 3, 90. 95. 4, 74. 6, 102. II 2, 9. 60. 3, 29. 79. 129. 139. 180. 242. 292. 5, 27. 31. 71. 6, 7. 71. 75. 7, 64. E I 6, 13. 7, 54. 10, 28. †11, 3. 18, 72. 74. II 1, 69. 77. 122. 2, 177. A 65. 250. 289. 380 (*bis*). 385. 459.
uecors II 5, 74.
uectigalia (*acc.*) II 2, 100.
uector uectari I 6, 59. *cf.* circum uectari.
ueemens *uide* uehemens.
uegetus II 2, 81.
uehemens ueemens E II 2, 28. 120. uehemente E I 13, 5.

ueho uehas I 1, 48. uehet E I 10, 40. uexisse A 276.
Veianius E I 1, 4.
Veiens Veientis E II 2, 167.
Veientanum II 3, 143.
uel I 1, 49. 55. 2, 134. 6, 22. 105. II 2, 10. 7, 63. 95. 8, 29. E I 1, 72. 96. 2, 26. 37. 5, 6. 15. 6, 44. 17, 16. 18, 14. uel — uel II 3, 232. 8, 37. E I 12, 10. 11. 16, 58. 18, 51. II 1, 25. 44. 83. 84. A 169. 171. 288.
Velabro II 3, 229.
Veliae E I 15, 1.
Velinā E I 6, 52.
uellicet I 10, 79.
uello E II 1, 46. uellis II 3, 235. uellunt I 3, 133. uellere I 9, 63.
uellus uellera (*acc.*) E I 10, 27.
uelo uelat E I 17, 25. uelet II 5, 94. uelatum (*masc.*) I 2, 71.
uelox II 2, 11. E I 12, 13. 18, 64. ueloci (*abl.*) II 5, 55.
uelum uela (*acc.*) II 3, 106. uelis E II 2, 201.
uelut I 3, 9. 10. 6, 66. II 1, 30. 3, 48. 110. 7, 30. 41. 98. 8, 94. E II 1, 99. 2, 176. A 7. 245. 472.
ueluti I 3, 40. 4, 142. II 1, 33. 40. 3, 98. 6, 107. E I 18, 26. II 1, 235. A 458.
uena A 409. uenae (*nom.*) II 3, 153. uenis II 4, 25. uenas I 2, 33. E I 15, 20.
uenabula (*acc.*) E I 6, 58.
Venafranae II 4, 69.
Venafri II 8, 45.
uenale (*acc.*) I 2, 84. uenalīs I 1, 47. E II 2, 11.
uenaticus E I 2, 65.
uenator I 2, 105.
uendibilis E I 17, 47.
uendo uendit II 7, 110. E II 1, 75. uendas II 3, 300. E I 11, 16. uendere E I 16, 69. II 2, 2. uendentem E I 7, 65. II 1, 269. uenderet II 3, 286.
uenenat E I 14, 38.
uenenum I 7, 1. II 1, 48. ueneno II 3, 131. E II 1, 207. uenena I 9, 31. uenenis I 8, 19.
ueneo uenit I 5, 88. ueneat II 5, 25.
uenerabilior II 5, 14.
ueneror II 6, 8. ueneratur E II 1, 263. uenerantur E II 2, 107. uenerandi E I 18, 73. uenerata II 2, 124.
uenia A 264. ueniae E II 1, 170. A 267. ueniam I 3, 75. II 4, 5. E I 5, 10. 7, 5. II 1, 78. A 11. ueniā I 4, 105. A 355.
uĕnis I 9, 62. uenit I 1, 8. 9, 74. E I 11, 5. uenias II 5, 50. ueniat I 4, 141. 8, 38. E I 7, 61. ueniant II 3, 230. uenire I 2, 122. II 7, 33. ueniens E I 16, 6. uenientes A 175. ueniret A 255. uenies E I 7, 71. ueni I 6, 56. E I 15, 18. uenit II 2, 128. 5, 79. A 401. uenimus E II 1, 32. uenere I 3, 87. 5, 56. II 3, 230. uenerit E I 3, 18. uenerat II 2, 118. uenisset E I 7, 68. uenisse I 7, 26. uenturus E I 3, 9. uenturus erat I 5, 27. uenturam E II 1, 226. uentura (*acc.*) E I 18, 83. uentum . . . est I 3, 97. E I 7, 72. uentumst II 6, 33. uentum erat I 9, 35.
uennuncula II 4, 71.
uenor E I 19, 37. uenemur E I 6, 57. uenentur E I 1, 78. uenari E I 18, 40.
uenter I 1, 46. uentris II 7, 104. uentri I 5, 7. E I 12, 5. 15, 32. uentrem I 5, 85. II 8, 5. uentre I 6, 128. II 7, 38. uentres (*acc.*) E I 15, 36.
uentosus E I 8, 12. uentosae (*gen.*) E I 19, 37. uentoso (*abl. masc.*) E II 1, 177.
uentus uenti E II 1, 102.
Venus E I 6, 38. 18, 21.
uenus A 42. ueneris II 5, 80. A 320. ueneri I 5, 84. uenerem I 2, 119. 3, 109. E II 2, 56. uenere I 4, 113. A 414.
Venusinus II 1, 35.
uepallida †I 2, 129.
uepres E I 16, 9.
uerax I 4, 89.
uerbera (*acc.*) I 3, 121. II 7, 49.
uerbum I 4, 58. E I 18, 71. II 1, 73. uerbi II 3, 42. uerbum I 1, 121. A 47. 133. 443. uerbo E I 7, 38. A 133. uerba II 1, 19. E I 1, 34. A 52. 106. 311. uerborum A 61. uerbis I 4, 47. 10, 20. uerba I 3, 23. 103. 10, 30. II 1, 28. 3, 231. 274. E I 1, 14. 2, 68. 6, 31. 15, 20. 17, 16. 18, 12. 19, 25. II 2, 86. 113. 143. A 97. 235. uerbis I 2, 68. 4, 54. 10, 10. II 2, 100. 7, 41. E I 16, 26. II 2, 36. A 46.
uerecundus A 207. uerecundum E I 7, 37.
uereor I 2, 127. 3, 121. E I 16, 19.

uereare II 3, 40. ueritus E I 10, 39. ueriti (*nom.*) II 8, 57.
Vergilius I 5, 40. 48. *6, 55. *10, 81. E II 1, 247. Vergilio I 10, 45. A 55.
uergit A 378.
uerna I 2, 117. E II 2, 6. uernas II 6, 66.
uerni A 302.
uerniliter II 6, 108.
uero I 9, 76. A 422. 475.
†uerris II 3, 235.
uerrucis (*dat.*) I 3, 74.
uersiculos I 10, 32. 58. uersiculis I 2, 109.
uerso uersat I 5, 72. II 7, 94. uersant I 8, 19. uerset II 3, 249. uersate A 39. 269. uersetur I 3, 60. uersentur E II 2, 114.
uersus E II 1, 74. uersum I 4, 40. 54. E II 1, 222. uersu I 5, 87. 10, 70. II 1, 21. 5, 54. uersibus E II 1, 233. uersus I 4, 8. 10. 33. 9, 24. [10, 3.] 10, 1. 25. 54. 61. II 1, 4. 6. 7, 117. E I 1, 10. II 1, 111. 120. 2, 52. 54. 76. A 231. 246. 260. 322. 382. 427. 441. 445. 457. 470. uersibus II 1, 68. E I 19, 30. II 1, 146. 266. A 75. 89. 403.
uertice I 8, 6. E II 2, 4.
uertit I 1, 28. uertas I 10, 72. E I 13, 19. uertere II 8, 35. E II 1, 164. A 226. 442. uerteret I 6, 85. uertent II 7, 75. uertēre E II 1, 154. uerterat E I 15, 39. uertatur A 187. uerti E II 1, 149.
uerum I 2, 53. 58. 92. 6, 84. II 1, 7. 2, 7. 3. 165. 205. 8, 47. E I 1, 80. 7, 86. 12, 21. 15, 44. 17, 21. II 1, 187. 214. 2, 70. 106. A 225. 303. 351. 360.
uerus uera E I 18, 8. uerum (*nom.*) II 3, 312. E I 1, 11. 7, 98. uerae (*gen.*) E I 1, 17. II 2, 144. ueri II 3, 33. 43. 208. uerum A 425. uerum I 1, 24. 3, 97. II 2, 8. 3, 17. E I 7, 93. 12, 23. II 2, 45. uero A 433. uerā II 7, 99. uero II 2, 56. E I 10, 29. uera I 10, 33. ueris II 3, 305. E I 17, 57. A 338. uera E I 18, 28. ueris II 3, 208. A 151. uere I 4, 103. 6, 8. 69. E I 18, 17. *cf.* uero, uerum.
†uesania II 3, 174.
uesanum (*masc.*) A 455.
uescor II 6, 66. uesceris II 2, 27. uescatur II 3, 114. uescere E I 7, 15. uesci E I 7, 14.
uesica I 8, 46.
uespertinus II 4, 17. E I 6, 20. uespertina I 4, 30. uespertinum I 6, 113.
Vestae I 9, 35. E II 2, 114.
uester II 7, 80. uestrum (*masc.*) E I 3, 36. uestri E I 19, 20. A 270. uestris A 38.
uestigia E I 1, 74. II 1, 160. uestigia II 6, 102. E I 19, 21. II 2, 80. A 286.
uestimenta (*acc.*) E I 18, 32.
uestio uestit E I 18, 22. uestiret I 1, 97.
uestis II 3, 118. 6, 103. E I 19, 38. uestem I 5, 85. 6, 78. II 3, 215. A 215. ueste I 2, 16. 29. 95. II 6, 106. uestīs II 4, 84. uestes E II 2, 181.
ueterno E I 8, 10.
ueto I 1, 104. uetas II 3, 187. uetat I 1, 25. 8, 7. 10, 56. uetes E II 1, 228. uetet A 135. uetantīs E II 1, 23. uetabat I 4, 124. uetuit I 10, 32. E II 1, 239.
uetuli E I 10, 5.
uetus II 1, 36. 6, 81. E II 1, 39. 54. 91. A 61. 281. ueteris II 2, 62. 3, 115. ueteri II 4, 80. ueterem I 5, 73. II 3, 28. 6, 81. uetus E I 6, 17. ueterum II 6, 61. 7, 101. E II 1, 23. ueteres (*acc.*) II 3, 64. E II 1, 37. 41. 43. 64.
uetustas E II 2, 118.
uexat II 7, 90. E I 3, 33. II 2, 90. uexet I 7, 15. E I 18, 98. uexare I 8, 18.
uia I 5, 96. E I 6, 26. 15, 2. 17, 26. 18, 20. A 404. uiae I 5, 104. uiam II 6, 93. E I 2, 65. uiā I 6, 108. 9, 1. uiarum E I 11, 6.
uiatica E I 17, 54. II 2, 26.
uiator I 5, 16. 17. 90. 7, 30.
Vibidius II 8, 22. 33. 40. 80.
uicarius II 7, 79.
uicinia II 5, 106. E I 16, 44. 17, 62.
uicinus II 2, 120. 6, 2. 77. E II 2, 132. uicina I 5, 79. E I 14, 24. uicinum I 4, 126. uicini I 1, 85. E I 14, 39. uicinos II 2, 97. uicinas E I 3, 4. A 66. uicina E II 2, 171.
uicis uicem I 3, 141 (inque uicem). 10, 12. uice A 304. uices A 86.
uicissim A 11.
uictor E I 10, 37. 13, 11. A 208. uictorem E II 1, 156. A 84. uictore I 9, 43. uictrix E I 10, 25. uictricis E I 3, 25.
uictoria I 1, 8. E I 18, 64.

uictus II 2, 70. E I 4, 11. uictūs I 1, 98. uictum E I 17, 48. uictu II 2, 53. 63. A 392.
uicus E I 11, 8. 15, 7. uici II 3, 228. uicum E II 1, 269. uici E II 2, 177. uicos I 9, 13. uicis E I 10, 20. 20, 18.
uideo I 9, 15. II 2, 35. E I 14, 22. 16, 65. A 410. uides I 4, 109. II 2, 76. 5, 5. 42. E I 1, 42. II 2, 70. uidet E I 7, 78. 9, 6. 16, 44. II 1, 22. 63. A 263. uideas I 4, 86. II 2, 114. uideamus I 4, 16. uideto E I 18, 68. uidere I 2, 101. uidenti I 2, 68. uideres I 5, 76. 8, 34. 50. II 8, 77. uidi I 8, 23. II 3, 172. uidit E I 6, 13. A 142. uidimus II 8, 91. uidisse II 3, 89. 4, 92. uidisset I 6, 79. uisuros A 266. uideor I 4, 93. II 3, 189. 302. uideris I 6, 42. E I 7, 91. 20, 1. uidetur I 4, 90. II 3, 304. E I 1, 21. II 1, 51. 210. uidentur E II 2, 61. uidear II 1, 1. uideatur I 3, 51. II 3, 120. uideri I 2, 124. E I 16, 61. II 1, 71. 87. 2, 126. A 363. uideretur II 3, 94. uidebor E I 10, 46. uidendis E II 1, 242. uisus I 10, 33. E I 7, 74. II 2, 100. uisa E I 11, 1. uisa I 4, 84. uisu E II 2, 91.
uiduas E I 1, 78.
uigent I 3, 61. A 62.
uigil E I 2, 37. II 1, 113.
uigilet II 3, 112. uigila II 3, 152. uigilare I 1, 76. E II 1, 104. uigilans II 5, 100. uigilabat I 3, 17.
uiginti I 5, 86.
uilicus E I 14, 15. II 2, 160. uilice E I 14, 1.
uilis I 6, 118. E I 12, 24. 15, 35. uilem I 1, 43. II 2, 15. A 132. 220. uili I 8, 9. uiles II 4, 28. uilibus II 2, 45. uilīs E II 1, 38. uilia E I 7, 65. 15, 43. 17, 21. uilibus I 10, 75. II 4, 81. uilior II 5, 8. uilius E I 1, 52. uilissima I 5, 88.
uilla I 5, 50. 80. uillis II 6, 71. E I 15, 46.
Villius I 2, 64.
uillula I 5, 45. II 3, 10.
uinaria (*acc.*) II 8, 39.
uincio uinctus II 7, 31. E I 3, 3. 20, 13. uincta A 202. uincti E II 1, 110.
uincit II 5, 73. uincunt II 4, 2. uincat I 6, 44. E I 4, 3. uincere I 7, 6. II 6, 87. E II 1, 59. uincentem A 82. uincentibus I 1, 115. uincam I 2, 134. uincet I 3, 115. II 3, 225. uinci I 9, 55.
uincula II 7, 84. uincula I 8, 50. II 3, 71. uincla E I 7, 67.
uindemiator I 7, 30.
uindice A 191.
uindicta II 7, 76.
uinea II 4, 43.
uineta E I 7, 84. II 1, 220.
Vini († Vinni) E I 13, 2.
uinosus E I 1, 38. 19, 6. uinosa E I 13, 14.
uinum uini I 1, 74. II 3, 3. E I 19, 6. uinum II 2, 58. 4, 60. E I 14, 24. uino II 2, 125. 7, 114. 8, 47. E I 18, 38. II 1, 144. A 209. 414. uina II 4, 49. 8, 38. uina II 4, 51. 56. 8, 15. E I 5, 4. 7, 28. 15, 16. 19, 5. II 1, 34. A 85.
uiola uiolas E II 1, 207.
uiolens E I 10, 37.
uiolenta II 1, 39.
uiolo uiolare II 3, 139. uiolauit II 3, 204.
uir I 2, 120. 127. 3, 32. II 8, 76. E I 7, 22. 16, 32. 40. 57. 73. 17, 42. A 445. uirum A 141. uiro E I 18, 68. uiri II 7, 100. E II 1, 24. uirorum I 4, 2. E II 1, 249. uiris I 10, 16. E I 17, 35. 18, 49. uiros I 6, 10.
uirentis A 117. uirentem E II 1, 218.
uirga uirgis II 7, 58.
uirgo II 8, 13.
uiridīs I 2, 80. II 8, 51.
uirilis A 166. uirile A 193. uirili I 2, 16. uiriles A 177. uirilia E I 18, 52. uiriliter E I 17, 38.
uiritim E II 1, 92.
uirtus I 3, 42. 7, 14. 9, 54. 10, 8. II 1, 72. 2, 1. 3, 95. 5, 8. 33. 7, 103. E I 1, 41. 54. 2, 17. 6, 30. 17, 41. 18, 8. 9. II 1, 231. 2, 37. A 42. 308. uirtutis I 6, 83. E I 1, 17. 16, 52. 67. uirtuti II 1, 70. uirtutem E I 6, 16. 31. 18, 100. 19, 14. II 1, 48. uirtute I 2, 32. II 3, 13. 98. 6, 74. E I 12, 11. 26. II 1, 183. 2, 123. 203. A 289. 370. uirtutibus E I 20, 22. uirtutes I 3, 55. E II 1, 119. uirtutibus E I 1, 52. 18, 27.
uirus E II 1, 158.
uis I 4, 46. uim II 3, 202. E I 2, 61. II 2, 140. A 282. ui E II 2, 173. uires II 1, 12. E II 1, 259. uiribus I 10, 13. A 39. uires E I 18, 22. 85. uiribus I 3, 110. E I 13, 10. 18, 51. II 2, 203.
Viscum I 9, 22. Viscorum I 10, 83.

Viscus (Thurinus) II 8, 20.
Viselli (*gen.*) I 1, 105.
uisere I 9, 17. uises E I 4, 15. uisendus E II 2, 69.
uisu I 5, 84.
uita I 6, 129. 9, 60. II 1, 34. uitae I 3, 60. II 1, 60. 4, 95. 6, 21. 62. E I 1, 99. 17, 26. 18, 103. II 2, 131. 144. A 317. 404. uitae E I 7, 95. 18, 50. A 334. uitam I 1, 60. 4, 118. II 7, 67. E I 11, 14. 18, 112. uitā I 1, 118. 6, 64. II 3, 15. 6, 115. 8, 4. E I 1, 88. 10, 33.
uitalis II 1, 61. uitale II 7, 4.
uitellus II 4, 57. uitellum II 4, 14.
uitiatum II 2, 91. uitiato II 1, 56. uitiata II 4, 54.
uitiosus I 4, 9. uitiosa E I 1, 85. uitiosum E I 6, 63. uitiosum E II 2, 18. uitiosum II 7, 108.
uitīs E I 8, 5. uitibus E I 16, 3.
uitium I 3, 1. 44. 76. II 2, 69. 4, 76. E I 18, 5. uitio I 6, 85. E I 18, 5. uitium I 4, 101. II 2, 54. 3, 92. 7, 42. E I 1, 41. II 1, 94. A 31. 163. 282. uitio I 2, 76. II 3, 213. 307. 6, 7. 8, 50. E II 2, 206. A 384. uitia I 3, 39. uitiorum I 3, 35. 4, 106. E I 18, 9. uitia I 2, 24. 3, 20. 28. uitiis I 3, 26. 68. 70. 4, 129. 131. 140. 6, 65. II 2, 21. 78. 7, 6. 19. E I 18, 25. 19, 17.
uito uitas II 7, 113. uitat A 230. 298. uitant I 2, 24. uitet I 9, 34. E I 3, 16. uitent II 7, 99. uitare E II 2, 135. uitantis II 4, 41. uitabit E I 17, 31. uitam A 267. uitaueris II 2, 54. uitatu I 4, 115. uitanda II 3, 14.
uitrea II 3, 222.
uitulā II 3, 199.
uituli II 3, 314.
uiuaria (*acc.*) E I 1, 79.
uiuax A 69. uiuacem II 1, 53. uiuacior II 2, 132.
uiuo I 6, 70. 111. E I 10, 8. uiuis E I 12, 8. 16, 17. uiuit I 3, 49. 57. 4, 98. E I 6, 56. II 1, 123. uiuimus I 9, 48. uiuitis E I 3, 35. uiuunt II 1, 27. uiunt II 6, 94. uiuam I 1, 101. E I 18, 107. uiuas II 3, 152. E I 6, 66. II 2, 166. uiuat I 1, 3. 4, 68. 109. E I 2, 10. 17, 32. uiue II 5, 110. 6, 96. 97. E I 6, 67. uiuite II 2, 135. uiuere II 2, 1. 6, 91. 7, 14. E I 3, 29. 6, 29. 7, 3. 8, 4. 10, 12. 11, 8. 12. 29. 15, 45. 19, 2. II 2, 213. A 36. uiuenti I 1, 50. II 5, 88. uiuentem E I 14, 10. uiuentīs I 1, 12. uiuerem I 4, 108. uiueret I 4, 53. E II 2, 157. uiuam I 3, 142. 4, 135. uiues E I 10, 44. 12, 8. uiuet II 5, 28. E I 16, 66. uixi I 4, 81. uixit II 3, 91. 7, 10. E I 17, 10. uixisse I 1, 117. 2, 21. 6, 11. II 1, 76. E I 11, 24. uixisset E I 2, 26. uiuendi II 8, 65. E I 2, 41. uicturum I 6, 130.
uiuos uium A 340. uiuam II 4, 19. uiuo II 3, 152. uiuorum I 10, 42. uiuos I 10, 71. uiuas A 318.
uix I 2, 19. 5, 23. 9, 52. II 2, 23. 7, 12. 8, 64.
ulceret I 6, 106. E I 18, 72.
ulciscor ultus I 7, 2. ulti (*nom.*) II 8, 93.
ulcus ulcera E I 16, 24.
Vlixes II 5, 100. Vlixi E I 6, 63. 7, 40. Vlixen II 3, 197. 204. E I 2, 18.
ulla I 9, 49. II 6, 94. E I 18, 72. ullum II 8, 49. †ullius E I 18, 37. ulli II 3, 105. ullam E II 1, 122.
ulmo E I 16, 3. ulmos E I 7, 84.
ultima I 7, 13. E I 16, 79. 17, 35. ultima (*acc.*) I 4, 59.
ultor E I 19, 39.
ultra (*praepos.*) I 1, 107 (*postpos.*). 10, 69. II 1, 1.
ultra (*aduerb.*) I 5, 89. II 3, 188. 5, 90. E I 1, 32. 6, 16. 7, 82. A 443.
ultro I 4, 21. 7, 17. II 1, 39. 3, 262. 5, 28. 75. 7, 40. E I 12, 22. II 1, 227. 2, 107.
ulua uluis II 4, 42.
Vlubris E I 11, 30.
ululantem I 8, 25.
Vmber II 4, 40.
umbram E II 2, 185. umbrā E I 7, 50. 16, 10. II 2, 78. umbrae I 8, 41. umbris E I 5, 28. umbras I 5, 10. II 8, 22.
Vmbreni II 2, 133.
umero I 1, 48. umeri A 40. umeris I 5, 90. II 5, *86. 95.
Vmmidius I 1, 95.
una (*adu.*) II 2, 78. 96. 3, 198. 6, 48. 8, 18. E II 1, 267.
uncia A 328. 329.
unda E II 2, 176. undam E II 2, 176. undā E I 15, 4. undis (*abl.*) I 1, 60. E I 1, 16. 2, 22. 16, 71.
unde (*interrog.*) I 4, 79. 9, 62. II 1, 52. 2, 18. 31. 3, 17. 4, 1. 5, 102. 7, 116 (*bis*). E I 7, 53. II 1, 133. A 307.
unde (*relat.*) I 1, 108. 2, 58. 78. 6,

12. II 3. 25. 33. 238. 6, 21. 7. 11. E II 2, 49. A 135. 252.
unde unde I 3. 88.
unde octoginta II 3, 117.
undenos E I 20, 27.
undique I 1, 70. 2. 128. 9. 78. II 1, 20. 3, 108. 128. E I 7, 79. A 3.
unguentarius II 3. 228.
unguentum A 375.
unguis **unguem** I 5, 32. E I 1. 104. A 294. ungui E I 19, 46. unguis I 10, 71. E I 7, 51. A 32. 297. unguibus I 3, 101. 8, 27.
ungula I 1, 114.
ungo **unguit** E I 18, 22. ungere II 3, 125. ungor I 6. 123. ungui E II 2, 183. uncta E I 14. 21. unctum E I 17, 12. A 422. unctam II 2, 68. unctum II 5, 86. uncto II 5, 83. uncti II 1, 7. uncta II 6, 64. unctis E I 16, 23. unctis II 4, 78. E II 1. 33. unctius E I 15. 44.
unquam I 1, 97. 2. 57. 3. 18. 5, 68. 6. 14. 99. 10. 18. II 7, 77. umquam E I 14, 13. 16, 66. 18, 37. II 2, 53. A 246.
unus I 4. 87. 5, 21. 6, 101. 9. 71. 10, 42. II 3, 24. 50. 315. 5, 24. E I 6. 60. 9. 1. II 1, 74. 2. 200. A 15. una I 5, 68. E I 6, 1. 30. 11, 5. II 2, 212. unum I 4, 140. II 3. 53. 301. A 23. unius I 6, 13. uni II 1, 70. 2, 106. E I 9. 9. A 8. uni cuique I 9. 51 *sq.* unum I 4, 123. II 3, 282. 283. 6, 57. E I 16, 55. II 1, 46 (*bis*). 221. unam A 29. unum I 5, 6. II 3, 104. E II 1, 120. unum quemque A 290 *sq.* unum quodque E II 2, 188 *sq.* uno I 4, 10. 6, 40. II 3, 93. 5, 81. E I 1, 106. II 1, 18. 40. 2, 157. unā II 4, 48. E I 10, 2. 12, 11. uno I 2, 53. 64. E II 1, 108.
uocabula A 71. uocabula II 3, 280. E II 2, 116.
uocat I 8, 33. II 7, 91. E I 14. 20. II 2, 37. 67. 170. uocamus I 3, 62. uocet II 3, 262. 5, 29. uocares E I 7, 92. II 1, 243. uocatur A 251. uocari E I 16, 30. uocando II 3, 140. uocatus II 7, 29. uocata II 3, 238. uocatis II 3, 170.
Volanerius II 7, 15.
Volcano I 5, 74.
***uolgaria** II 2. 38.
uolgo **uolgani** E I 19, 33.
***uolgus** E II 1, 63. uolgi I 4, 72. *6, 98. E I 20, 11 (*?). *II 1, 196. uolgo I 4, 23. E I 13, 16. uolgus II 3, 62. 286. uolgo I 6, 18. *II 1. 71.
***uolnus** E II 2, 149. uolnera (*acc.*) II 1. 15.
uolo **uolat** E I 18, 71.
uolo I 9. 17. uis I 2, 69. 4, 14. 9. 5. 6. II 3. 152. 6. 29. 39. 92. 7. 39. E I 1, 48. 6. 29. 7. 3. 16. 32. II 1, 217. 2, 40. 57. 80. A †23. 102. uin I 9. 69. uolt *I 1, 84. *II 3. 267. *E I 18, 8. 28. *II 1, 87. *2, 11. A *89. 190. 348. uolumus E I 3, 29. *uoltis I 1, 16. 2, 38. uolunt E I 18, 108. A 333. uelim I 5, 53. 10. 89. E I 8, 8. II 1. 35. A 36. uelis I 1, 89. 2, 75. 3, 112. 9, 54. II 2, 23. E I 5. 30. 19, 35. uelit I 2, 124. 4, 111. II 3. 187. 5, 54. 61. E I 12. 19. 16. 27. 17, 4. II 2, 2. A 2. 339. uelimus A 347. uelint I 1, 26. uelle I 5. 76. 9. 67. uolebat E I 18, 31. uellem I 3, 41. II 2, 40. 3, 37. E I 11, 8. II 2, 44. uelles I 4, 11. 9, 47. E I 7. 93. uellet I 2, 51. II 6, 43. A 396. uolam E I 16, 78. II 2, 193. uoles E I 4, 16. 17, 12. A 426. uolet I 3, 72. II 2, 84. 86. 3, 73. 98. E I 2, 60. 6. 54. 11. 12. 16, 33. 18. 40. A 71. 363. uolent A 100. uolui II 3. 88. E I 20, 7. uoluit II 3, 91. uoluerunt II 7, 5.
***uolpecula** E I 7, 29.
uolpes II 3, 186. E I 1, 73. *uolpe A 437.
Volteium E I 7, *55. 64. Voltei (*uoc.*) E I 7, 91.
***uoltus** II 3, 9. uoltum *I 6, 121. II 4, 92. *5, 104. E *I 11, 20. II 1, 97. 241. A 106. uoltu II 7, 44. E *I 19, 12. II 1, 265. 2, 189. uoltūs *E II 1, 248. A 102. uoltūs E I 1, 90.
uoluā E I 15, 41.
uolubilis E I 2, 43.
uolucres (*acc.*) I 8, 6.
uolumina (*acc.*) E I 13, 2. II 1, 26.
uoluo **uoluens** II 4, 57.
uoluptas I 2, 39. II 2, 19. E I 2, 55. 6, 64. II 1, 187. 2, 139. uoluptatis A 338. uoluptates (*acc.*) E I 2, 55.
uomer **uomere** E I 2, 45.
Voranus I 8, 39.
Vortumnum E I 20, 1. Vortumnis II 7, 14.
uos II 2, 127. E I 10. 9. A 272. uestrum II 3, 181. uos (*acc.*) I 10, 86. II 2, 50. 3, 174. 179. E I 3, 3. 32.

15, 45. uos (*uoc.*) I 1, 17. 18. II 2, 40. 3, 81. A 155. 268. 291.
uotiua E I 3, 36. uotiuā II 1, 33.
uotum uoti A 76. uotum E I 11, 5. uoto I 5, 66. E I 2, 56. 14, 41. uotis I 1, 22. uotis II 6, 1. 59.
uoueat E I 4, 8.
uox I 6, 93. A 390. uoci I 4, 76. uocem A 93. uoce I 3, 8. 7, 31. 9, 76. 10, 32. II 3, 257. A 366. uoces E I 1, 34. II 1, 200. A 216. uoces I 1, 65. 3, 103. 8, 45. E I 2, 23. 18, 12. A 158. 318.
urbanus I 4, 90. 10, 65. II 6, 90. E I 15, 27. 19, 16. urbani I 10, 13. urbanae (*gen.*) E I 9, 11. urbanum II 6, 80. urbano A 213. urbana (*acc.*) E I 14, 40.
urbis II 6, 99. E I 10, 1. 14, 22. 20, 23. II 2, 85. urbi E I 16, 28. II 1, 124. urbem I 1, 11. 6, 34. 8, 47. 9, 13. 10, 4. II 6, 92. 7, 28. E I 14, 15. II 2, 77. urbe I 1, 12. 4, 98. 5, 37. II 1, 46. 2, 120. 6, 16. E I 14, 10. urbes (*acc.*) E I 2, 19. A 66. 142. 208. urbibus E I 11, 5.
urceus A 22.
urges E I 14, 26. urget I 2, 15. II 2, 64. 3, 30. †39. 6, 29. 7, 6. 93. E II 1, 260. 2, 12. A 453. urge II 5, 97. 6, 24. urgere II 4, 77. A 434. urgeris I 3, 135. urgetur I 3, 69.
urnam II 1, 47. 6, 10. urnā I 1, 54. 5, 91. 9, 30.
uro urit I 2, 114. E I 2, 13. II 1, 13. urere I 9, 66. urente I 5, 81. uret E I 10, 43. 13, 6. ureris E I 16, 47. uri II 7, 58. uremda I 3, 37. urendos E I 15, 37.
ursus A 472. ursum E II 1, 186. ursis E I 15, 35.
urticā E I 12, 8.
usquam I 1, 37. II 1, 31. 7, 30. E I 7, 25. II 1, 265.
usque I 1, 97 (ad usque). 2, 26. 65. 3, 7. 4, 20. 5, 82. 96 (ad usque). 6, 105. 9, 15. 19. II 1, 76. 7, 24. E I 10, 24. II 2, 170. 204. A 154. 354.
usus I 3, 102. II 6, 75. E I 12, 4. II 1, 92. 2, 119. 159. 175. A 71. usum I 1, 73. II 2, 134. E I 14, 41.
ut (*p. comparatiua aut interrogatiua*) I 1, 23. 25. 46. 54. 61. 64. 90. 102. 108 (?). 114. 2, 38. 39. 55. 87. 102. 105. 3, 22. 43. 46. 69. 79. 86. 89. 110. 114. 129. 130. 4, 10. 21. 60. 95. 102. 109. 126. 6, 5. 6. 30. 49. 60. 79. 86. 90. 7, 16. 27. 8, 32. 42. 44. 9, 5. 20. 42. 10, 6. 24. 44. 55. 76. II 1, 17. 36. 50 (*bis*). 55. 2, 68. 72. 76. 111. 3, 28. 30. 31. 133. 215. 255. 315. 4, 13. 49. 5, 5. 43 (*ter*). 83. 6, 10. 15. 57. 67 (prout). 7, 82. 89. 8, 1. 7. 13. 29. 36. 53. 58. 72. 84. 89. E I 1, 20. 21. 71. 2, 52. 3, 12 (*bis*). 6, 40. 55. 57. 7, 19. 41. 49. 70. 8, 13. 14 (*bis*). 17. 10, 10. 42. 11, 14. 13, 1. 13. 14. 15. 16, 33. 17, 3. 18. 40. 18, 3. 20, 14. II 1, 34. 45. 51. 172 (*bis*). 198. 213. 2, 14. 30. 124. 197. A 60. 101. 136. 202. 232. 354. 361. 374. 419. 431. 453.
ut (*p. temporalis*) I 5, 15. 6, 27. 56. 9, 13. II 1, 24. 2, 128. E I 7, 72. 15, 26. 19, 3. II 1, 93.
ut (*p. indignantis c. coniunct.*) II 5, 18. E I 18, 16. 17.
ut (*p. exclamantis*) II 6, 53. 8, 62. E I 19, 19.
ut (*fin. aut consec.*) I 1, 1. 22. 26. 31. 57. 82. 96 (*bis*). 101. 108 (?). 117. 2, 20. 45. 49. 123. 3, 2. 28. 32. 51. 64. 115. 120. 4, 13. 32. 106. 122. 5, 33. 90. 6, 70. 7, 8. 13. 8, 28. 9, 65. [10, 6. 8.] 10, 3. 9. 73. II 1, 32. 43. 60. 80. 3, 1. 52. 54. 55. 92. 122. 145. 152. 183. 185. 195. 205. 234. 240. 4, 94. 5, 48. 53. 67. 72. 6, 5. 82. 7, 4. 10. 8, 3. 48. 67. 69. 94. E I 1, 27. 39. 67. 2, 10. 32. 33. 3, 16. 5, 25. 6, 60. 9, 3. 11, 24. 12, 2. 8. 15, 24. 36. 16, 6. 12. 17, 20. 18, 13. 48. 67. 80. 107. 20, 2. 17. 22. 25. II 1, 23. 65. 218. 220. 226. 2, 44. 52. 71. 87. 89 (*bis*). 102. A 3. 8. 12 (*bis*). 43. 144. 201. 237. 240. 255. 257. 335.
ut (*p. concessiua*) I 4, 69. †E I 2, 10. 18, 16 *sq.* (?) †A 265.
uter utrem II 5, 98.
uter I 4, 16. II 2, 107 (uterne). 3, 102. 180. 5, 28. 7, 47. E I 15, 22 (*bis*). II 1, 55. utrius E I 17, 15. utrum II 2, 64. E I 15, 14. utro E II 1, 55. utra E I 15, 23.
uterque I 4, 67. 5, 28. 53. 7, 21. 10, 83. II 3, 176. 6, 101. E I 14, 12. 44. II 2, 69. 96. A 96. utrique II 3, †50. 140. utrumque I 4, 68. 7, 9. II 1, 35. 6, 112. E I 2, 13. 6, 11. utramque E I 17, 29. utrumque II 8, 17. A 271. utroque I 7, 14. II 1, 29. E I 18, 66. utrāque I 10, 23. utroque II 4, 7. utrasque I 8, 25. utrisque II 3, 50. 284.
uti (*p. comparatiua*) I 1, 119. 4, 31. 41. II 7, 79. 8, 73. E I 6, 65.

uti (*p. finalis aut consecutiua*) I 4. 108. 5, 63. 6, 102. 7, 19. II 3, 227. 5, 94. E I 7, 81. 17, 56.
Vticam E I 20, 13.
utilis E I 16, 14 (*bis*). II 1, 124. A 204. utile E I 2, 3. II 2, 141. utile E I 2, 18. 18, 49. II 1, 163. A 343. utilium E I 18, 99. A 164. 218. utiliter E I 16, 70.
utilitas I 3, 98.
utinam I 10, 83. II 2, 92.
utor E II 1, 45. utitur I 1, 37. 3, 78. utare II 3, 167. utere II 7, 5. E I 6, 68. 12, 22. uti I 4, 113. II 3, 109. E I 2, 50. 5, 12. 7, 57. 10, 41. 17, 2. 13. 14. 19, 45. A 170. utar E II 2, 190. uteris E I 13, 10. II 2, 154. utetur II 2, 63. usus (... est) I 4, 96. (97). est usus I 9, 45. usum II 2, 113.
utpote I 4, 24. 5, 94. II 4, 9. A 206.
utrimque I 9, 77. E I 18, 9.
utrobique E I 6, 10.
utrum E II 2, 199. A 470. utrumne II 3, 251. 6, 73.
uua II 2, 121. uuam II 4, 72. 7, 109. 8, 50. E II 2, 162. uuā E I 14, 23.
uuescit II 6, 70.
uxor I 1, 84. II 3, 58. 238. E I 2, 45. uxorem I 4, 50. II 3, 131. 217, E I 6, 36. II 2, 133. uxore II 3. 203. uxores (*acc.*) I 2, 35. uxoribus I 2, 57.

Z.

Zephyris E I 7, 13.
Zethi E I 18, 42.
Zmyrna E I 11, 3.
zonam E II 2, 40.

INDEX DEFECTVVM

codd. *A′(Aa)DE′(Ee)γBCF(φψ)λ′(λl)δ′(δd)euβ′(β Fran.)νπ′(π Lips.)στgrv*

IN SERMONIBVS DEFICIVNT OMNINO *Aτ*; in *y* remotus *v*

serm. I 1, 1—5 deficiunt *Cεe*

serm. I 1, 6—117 defic. *Ce*

serm. I 1, 118—121 defic. *Cεe*

serm. I 2, 1—65 defic. *Cεe*

serm. I 2, 66—69 defic. *Cεde*

serm. I 2, 70—113 defic. *Cεdeπ*

serm. I 2, 114—134 defic. *Cδ′εeπ*

serm. I 3, 1—134 defic. *Cδ′εeπ*

serm. I 3, 135—142 defic. *BCδ′εeπ*

serm. I 4, 1—121 defic. *BCδ′εeπ*

serm. I 4, 122—143 defic. *Bδ′εeπ*

serm. I 5 defic. omnino *Bδ′εeπ*

serm. I 6, 1—40 defic. *Bδ′εeπ*

serm. I 7 — II 1 deficiunt omnino *BCδ′εeπ*

serm. II 2, 1—131 defic. *BCδ′εeπ*

serm. II 2, 132—3, 74 defic. *DBCδ′εueπ*

serm. II 3, 75—326 defic. *BCδ′εueπ*

serm. II 4 defic. *BCδ′εueπ*

serm. II 5, 1—2 defic. *BCδ′εueπ*

serm. II 5, 3—86 defic. *BCδ′ueπ*

serm. II 5, 87—94 defic. *E′BCδ′εuπ*

serm. II 5, 95—110 defic. *DE′BCδ′εuπ*

serm. II 6, 1—25 defic. *DE′BCδ′εuπ*

serm. II 6, 26—33 defic. *DE′BCδ′εuνπ*

serm. II 6, 34—60 defic. *DBCδ′εuνeπ*

serm. II 6, 61—99 defic. *DBCδ′uνeπ*

serm. II 6, 100—102 defic. *DBCδ′εuνeπ*

serm. II 6, 103—117 defic. *DBCδ′uνeπ*

serm. II 7, 1—27 defic. *DBCδ′ueπ*

serm. II 7, 28—45 defic. *DBCδ′εueπ*

serm. II 7, 46—69 defic. *DBCδ′εuνeπ*

serm. II 7, 70—91 defic. *DBCδ′uνeπ*

serm. II 7, 92—117 defic. *DBCδ′ueπ*

serm. II 7, 118 defic. *DBδ′ueπ*

serm. II 8, 1—36 defic. *DBδ′ueπ*

serm. II 8, 37—58 defic. *DBδ′εueπ*

serm. II 8, 59—64 defic. *DBδ′εueλπ*

serm. II 8, 65 — part. 83 defic. *DBδ′εuνeλπ*

serm. II 8, part. 83—89 defic. *DBδ′uνeλπ*

serm. II 8, 90—95 defic. *DBδ'u vel βπ*

IN EPISTVLARVM LIBRO I DEFICIVNT OMNINO *DBCuτε*

epist. I 1, 44—47 deficit *ε*
epist. I 1, 65—102 deficit *ε*
epist. I 1, 103—106 defic. *εd*
epist. I 1, 107. 108 defic. *d*
epist. I 2—5 deficit omnino *d*
epist. I 6, 1—64 defic. *d*
epist. I 6, 65—68 defic. *Ad*
epist. I 7 defic. *Ad*
epist. I 8, 1—7 defic. *Ad*
epist. I 8, 8—17 defic. *Aδ'*
epist. I 9—12 deficiunt omnino *Aδ'*
epist. I 13—17 deficit omnino *δ'*
epist. I 18 defic. omnino *δ*, ex parte *εd*
epist. I 19 defic. omnino *δ*, desunt perpauca *εν*
epist. I 20 deficiunt omnino *δν*

IN EPISTVLARVM LIBRO II DEFICIVNT OMNINO *ABCuτε*

epist. II 1, 1—175 deficiunt *Dδν*
epist. II 1, 176—218 deficiunt *Dδεν*
epist. II 1, 219—247 defic. *Dδν*
epist. II 1, 248—260 defic. *Dγδν*
epist. II 1, 260—270 defic. omnino *Dγδν*, ex parte *ε*
epist. II 2, 1—19 deficiunt omnino *Dγδν*, ex parte *ε*
epist. II 2, 20—65 defic. omnino *Dγν*, ex parte *ε*
epist. II 2, 66—111 defic. omnino *Dγ*, ex parte *ε*
epist. II 2, 112—115. defic. omnino *γ*
epist. II 2, 116—152 deficiunt *γε*
epist. II 2, 153—192 defic. *Dγε*
epist. II 2, 193—216 defic. *γε*

IN ARTE POETICA DEFICIVNT OMNINO *ADdeg*

uu. 1—74 defic. *E'ε*
uu. 75—103 defic. *E'*
uu. 104—158 defic. *E'ν*
uu. 159—195 defic. *E'εν*
uu. 196—200 defic. *E'ε*
uu. 201—242 defic. *E'*
uu. 243—410 deficiunt *E'ε*
uu. 411—440 defic. *E'*
uu. 441—470 deficiunt *BC*
uu. 471—476 deficiunt *BCν*

ADDENDA ET CORRIGENDA

p. 2 = text. serm. I 1, 6 pro austris leg. Austris
p. 3 = text. serm. I 1, 20 recipiendum erat *causaest
p. 6 = appar. serm. I 1, 57 ante copia iusto] pon. interuallum
p. 7 = appar. serm. I 1, 62 post *cett.*" add. *ψ uar.*
p. 10 = text. serm. I 1, 97 pro adusque leg. ad usque; item 5, 96
p. 11 pro LIB. 1, 96—115 leg. LIB. I 1, 96—115
ibid. = text. serm. I 1, 113 pro opstat leg. *opstat
ibid. = appar. serm. I 1, 108 pro ŧ ne ñ; leg. ŧ ne ñ;'
p. 12 = appar. serm. I 2 titul. pro *ün* leg. *in*
p. 15 = text. serm. I 2, 26 pro obscenum leg. opscenum
p. 19 = text. serm. I 2, 72 pro puella est leg. *puellast
p. 20 = appar. serm. I 2, 78 pro (*r et β* leg. *r* (*et β*)
p. 23 = appar. serm. I 2, 111 post pelli *DEγFλ'* ante *u* adde *δ*
p. 25 = text. serm. I 2, 133 pro fama leg. fama
ibid. = appar. serm. I 2, 133 pro fuga leg. fuga
p. 26 = testim. serm. I 3, 7 adde: 7 'de quo supra: io Bacche' schol. *γ* serm. I 9, 25
p. 27 = text. serm. I 3, 25 post inunctis adde duo puncta
p. 28 = testim. serm. I 3, 26 sq. post dicitur adde punctum
p. 29 = text. serm. I 3, 37 pro neglectis neclectis erat recipiendum
p. 32 = text. serm. I 3, 75 post rursus adde punctum
p. 33 = text. serm. I 3, 79 pro quaeque est leg. *quaequest
p. 34 = text. serm. I 3, 89 pro captiuus leg. *captius
ibid. = text. serm. I 3, 91 post rem del. comma
p. 37 = text. serm. I 3, 140 pro si quid leg. siquid
ibid. = text. serm. I 4, 2 pro uirorum est lege *uirorumst
ibid. = testim. serm. I 3, 133 sq. adde: 133 sq. cf. Persius s. 1, 133: 'si Cynico barbam petulans nonaria uellat'

p. 38 = testim. serm. I 4, 11 adde: cf. Ausonius professor. Burdigal. 1, 17 sq.: 'dicendi torrens tibi copia, quae tamen aurum, non etiam luteam uolueret inluuiem'

p. 39 = appar. serm. I 4, 28 pro *nescio quis* leg. *Burmannus ad Lucan.* VIII 16

p. 40 = appar. serm. I 4, 36 post omnis *DE*1 adde *γ*

p. 44 = testim. serm. I 4, 94 adde: 94 'hunc Petilium dixit superius coronam rapuisse de Capitolio' Acr. ad serm. I 10, 26

p. 47 = testim. serm. I 4, 135 adde: 135 cf. Persius s. 5, 109 in fine hexametri: 'dulcis amicis'

p. 48 = text. serm. I 5, 4 post nautis adde comma

p. 55 = appar. serm. I 5, 88 pro pfacil̃ *y* leg. pfacilē *y*

p. 57 = text. serm. I 6, 1 pro non leg. Non

p. 59 = testim. serm. I 6, 24 adde: 24 'de quo superius dixerat: quo tibi Tilli' Acr. ad serm. I 6, 106

p. 60 = appar. serm. I 6, 41 pro II 7, 118 leg. II 7, 117

p. 63 = text. serm. I 6, 79 pro et leg. ut

ibid. = testim. serm. I 6, 69 pro sacerd. leg. Sacerd.

p. 70 = text. serm. I 7, 25 pro canem leg. Canem

p. 71 = text. serm. I 8, 1 post ficulnus pone comma

p. 75 = appar. serm. I 8, 39 pro pedatia *u*(*σ*) leg. pedatia *u* pedacia *σ*

p. 77 = text. serm. I 9, 6 pro num quid leg. numquid

p. 80 = text. serm. I 9, 49 pro ulla est leg. *ullast

ibid. = appar. serm. I 9, 50 post nihil excidit *y* et pro nichil *β* leg. nichil *β*

p. 84 = appar. serm. I 10 [, 3] pro *ed Landin.* leg. *ed. Landin.*

p. 86 = testim. serm. I 10, 18 adde: 18 cf. schol. *γ* ad u. 79: 'quē sup^{a} ait simiū'

ibid. = testim. serm. I 10, 20 sq. adde: cf. Acr. ad u. 66: 'id est: et quamuis Graeca carmina Lucilius Latinis (om. *γ*) admiscuerit primus (*ν*; primus admiscuerit *γ*), quod superius deprehendit'

p. 89 = appar. serm. I 10, 47 ante *Acr.* adde: *Ac.* (*cod. ν*) et post *β'*) adde: *Acronis Franeker. lemm.*

p. 91 = text. serm. I 10, 76 post audax adde comma

p. 95 = appar. serm. II 1, 8 ante Transnato excidit numerus uersus

p. 97 = appar. serm. II 1, 38 pro bellum] belli *Bentl.* leg. Lucania belli *uel* Lucana duelli *Bentl.*

p. 98 = appar. serm. II 1, 54 post *Horkelius* adde *cf. Sulpic. Luperc. Seruast. iun. anthol.* 543, 23 *sq. Meyer.*: 'mirum, ni pulchras artes Romana iuuentus discat'

p. 100 = appar. serm. II 1, 78 pro Offendis *Ac. opp. Acr.* leg. Offendit *Ac. cons. Acr.*

p. 101 = testim. serm. II 2, 2 adde: II 2. 2 cf. Acr. ad u. 53: 'ipse est, de quo etiam superius dixit'

ibid. = appar. serm. II 2, 1 post *omn. Bland.*) adde: *Acr. cod.* γ et post *Pph.' Acr.* adde: *cod.* ν

p. 104 = appar. serm. II 2, 29 pro distat inquit leg. distat, inquit,

ibid. = appar. serm. II 2, 30 post Imparibus γς' adde: *Acr.*

p. 106 = appar. serm. II 2, 49 post rūbus *y*[β] adde: p. ν

p. 111 = testim. serm. II 2, 110 cf. Stat. Theb. VI 765: 'metuensque futuri'

p. 114 = text. serm. II 3, 12 post Eupolin adde comma

p. 115 pro LIB. II 2, 4—30 leg. LIB. II 3, 4—30

ibidem = text. serm. II 3, 18 recipiendum erat posquam

p. 116 = testim. serm. II 3, 40 adde: 40 imitatus est Symphos. praefat. aenigm. u. 16: 'insanos inter sanum non esse necesse est'

p. 117 = text. serm. II 3, 50 post sinistrorsum adde comma

ibid. = text. serm. II 3, 55 pro rupes fort. leg. rupis

p. 120 = text. serm. II 3, 91 pro quoad fort. e codd. melioribus quo ad recipiendum erat

p. 121 = appar. serm. II 3, 97 post σ *pr.* adde: *a*

p. 122 = text. serm. II 3, 116 pro tercentum leg. ter centum

p. 127 = text. serm. II 3, 171 recipiendum erat posquam

ibid. = appar. serm. II 3, 171 pro *opp. A* leg. *opp. Acr.*

p. 133 = appar. serm. II 3, 242 pro fractrum leg. fratrum

p. 134 = text. serm. II 3, 247 pro muris leg. mures

p. 135 = text. serm. II 3, 257 pro postquam est leg. *postquamst

p. 139 pro LIB. II 3, 291—315 leg. LIB. II 3, 291—317

ibid. = appar. serm. II 3, 317 pro tand̃ *y* leg. tandẽ *y*

p. 147 = appar. serm. II 4, 73 post *νσα* adde: *r*

p. 151 pro LIB. II 5, 5—13 leg. LIB. II 5, 5—31

p. 156 = appar. serm. II 5, 87 pro II 6, 20 leg. II 6, 60

p. 158 = appar. serm. II 5, 103 post *a* adde: *p. ras.*

p. 159 = text. serm. II 6, 8 pro horum; leg. horum:

p. 161 = appar. serm. II 6, 29 post *Fλ* adde: (*r*)

p. 162 = text. serm. II 6, 35 pro Puteal leg. puteal
p. 162 = text. serm. II 6, 39 pro dixeris, experiar: leg. dixeris 'experiar':
p. 163 = appar. serm. II 6, 44 pro thr*a*x *r* leg. thr*a*x *r*
p. 179 = appar. serm. II 7, 113 pro et erro Ω'ς leg. et erro Ω'ς'
ibid. = text. serm. II 8, 2 nescio an seruanda erat lectio dictus conl. uisus epist. I 7, 74
p. 181 = testim. serm. II 8, 21 pro luxuriosas leg. luxuriosos
p. 183 = appar. serm. II 8, 38 adde: subtile Ω'ς'
p. 185 = text. serm. II 8, 71 ante aulaea adde * idemque corrige in indice p. 387
p. 187 = text. serm. II 8, 95 pro Afris leg. Afris.'
p. 192 = appar. epist. I 1, 30 pro 'πάντα νικῶν leg. ὁ πάντα νικῶν
p. 194 = text. epist. I 1, 47 post optas pone comma
ibid. = text. epist. I 1, 53 nescio an recipiendum erat *primumst
p. 210 = testim. epist. I 3, 17 adde: cf. Calpurn. eclog. 4, 158 sq.: 'nam tibi fas est sacra Palatini penetralia uisere Phoebi'
p. 234 = text. epist. I. 9, 12 post pudorem pone comma
p. 235 = text. epist. I 10, 13 post primum pone comma
p. 236 = text. epist. I 10, 25 pro victrix scrib. uictrix
p. 242 = text. epist. I 12, 7 pro Si leg. si
p. 245 = appar. epist. I 12, 14 post 1865 adde: *p.* 183
p. 265 = text. epist. I 17, 58 pro tiruiis leg. triuiis
ibid. = appar. epist. I 17, 44 in exemplaribus quibusdam excidit n supra & in fer$\overset{n}{\&}$ *a*
p. 271 = text. epist. I 18, 53 post tractet pone semicolon
p. 272 = text. epist. I 18, 67 post tu pone duo puncta
p. 302 = text. epist. II 1, 196 post ora pone duo puncta
p. 360 = appar. art. poet. 319 post locis adde: γ
p. 362 = text. art. poet. 339 pro nec recipiendum uidetur ne
p. 364 = appar. art. poet. 360 pro *Cruquu.* leg. *Cruqu.*
in numerandis paginis exciderunt numeri 365—368

INDEX EORVM COMPENDIORVM

quae in huius uoluminis apparatu critico adhibuimus

// significat singulas litteras uideri erasas esse
//// . . . non nullas litteras uideri erasas esse
:: . . . singulas litteras uideri euanuisse
::: } . . . non nullas litteras uideri euanuisse
:::: }

quas typis inclinatis siue cursiuis expressimus litteras, *eas ab altera manu esse indicauimus*, ut pag. 316 crescat perinde est ac si diceretur: 'crescat a manu priore, mutatum altero atramento in crescit'; pag. 102: Lassus D = 'in codice D ss ab altera manu in rasura'

maioribus litteris expressimus lectiones codicum Ω uel Ω'''';

minoribus litteris expressimus ceteras lectiones, ut codicum $\varsigma''y$, scholiorum, editionum ueterum, grammaticorum antiquorum uarias lectiones et recentium coniecturas

1 = a manu priore [prima] (A_1 γ_1)
2 = a manu altera (A_2)
3 = a manu tertia
1 = unus (1 Bland.)
2, 3, 4 etc. = duo, tres, quattuor (4 Bland.); exempli gratia: 1 Bland. 2 = 'unus codex Blandinius ab altera manu'
Γ, uide gloss. Γ et schol. Γ
Ω'''' = codices $A'DE'\gamma BCF\lambda'\delta'\varepsilon u$ (exceptis iis qui forte deficiunt)
Ω = codices $ADE\gamma BCF\lambda\delta\varepsilon u$ (exceptis iis qui forte deficiunt)
β' = liber archetypus codicum β et Fran. [praef. p. VII]
β = codex Bernensis 21 [praef. p. VII]
γ = codex Parisinus 7975 [praef. p. IV]
δ' = liber archetypus codicum δ et d [praef. p. VI]
δ = codex Harleianus 2725 [praef. p. V]
ε = codex Einsidlensis 361 [praef. p. VI]
λ' = liber archetypus codicum λ et l [praef. p. V]
λ = codex Parisinus 7972 [praef. p. V]
ν = codex Nienburgensis [praef. p. VIII]
π' = liber archetypus codicum π et Lips. [praef. p. VIII]
π = codex Parisinus 10310 [praef. p. VII. VIII]
σ = codex Sangallensis 312 [praef. p. VIII]
τ = codex Turicensis 6 [praef. p. IV. IX]
φ = codex Parisinus 7974 [praef. uol. I p. X]

ψ = codex Parisinus 7971 [praef. uol. I p. X]
ω = editionum ante Cruquium aut singulae aut non nullae
ς'' = omnes codices $\beta'\nu\pi'\sigma\tau adeglr$ (et in epistulis atque arte poetica v) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur et praeter eos qui deficiunt; exempli gratia pag. 47 serm. I 4, 130: Perniciem $DE\gamma CF\lambda$ *corr.* ς' Perneciem $\lambda'\psi$ *corr.* Pernitiem u (r) *Pph.*' sic interpretandum est: Perniciem habent codices $DE\gamma CF\lambda$, hic autem antea aliter legerat, item habent codices ς' = $\beta'\nu\sigma ag$: deficiunt enim hoc loco codices $\pi'\tau de$, v in sermonibus non adhibitus est, r uero Pernitiem legisse docemur et l Perneciem exhibere inde apparet, quod dictum est: Perneciem λ'
ς = omnes codices $\nu\sigma\tau adeglr$ (et in epistulis atque arte poetica v) praeter eos ex quibus aliae lectiones notantur et praeter eos qui deficiunt; signo ς numquam aut β' aut π' comprehensi sunt
ς' = codices ς accedente aut β' aut π'
hoc denique potissimum animaduertendum est signa $\Omega''''\Omega'''\Omega''\Omega'$ plus ualere signis $\varsigma''\varsigma'\varsigma$: itaque siquid exempli gratia de $\Omega''''\varsigma''$ notatum esset, ut 'noctem Ω'''' mortem ς''': inde efficeretur, non, ut codices $\beta'\nu\pi'\sigma\tau adeglrv$ exhiberent lectionem mortem, sed ut codices $A'DE\gamma BCF\lambda'\delta'\varepsilon u$, ergo etiam codices $adel$ lectionem noctem exhiberent; nam signo Ω'''' notatum esset, ad numerum codicum $ADE\gamma BCF\lambda\delta\varepsilon u$ accedere codices $adel$, ergo iam 'aliae lectiones ex his codicibus notatae essent'
A' = liber archetypus codicum A et a [praef. p. IV]
A = codex Parisinus 7900[a] [praef. p. III]
a = codex Auenionensis [praef. p. IV]
a. = ante (a. corr., a. ras.)
Ac. = lemmata Pseudoacronis cod. v [praef. p. XIV. XV]
Acr. = interpretationes Pseudoacronis [praef. p. XIV. XV]
alt. l. = altero loco
alt. m. = altera manus, altera manu
B = codex Bernensis 363 [praef. p. IV sq.]
Bland. = codex Blandinius, codices Blandinii
C = codicis Monacensis 14685 pars altera [praef. p. IV sq.]
cons. = consentit, consentiunt, consentiente, consentientibus
corr. = correctura, correxit
Cr. = Cruquius, Cruquii
D = codex Argentoratensis [praef. p. IV]
d = codex Harleianus 2688 [praef. p. V]
del. = delet, delebat, delent, delebant
E' = liber archetypus codicum *E* et *e*
E = codex Emmerammensis [praef. p. IV]
e = schedae Stutgardianae [praef. p. IV]
F = liber archetypus codicum φ et ψ [praef. uol. I p. X]
Fran. = codex Franekeranus [praef. p. VII]

g = codex Gothanus [praef. p. IX]
gloss. Γ = ea scholia interlinearia quae non tantum in cod. γ, sed etiam in aliis, ut in *E a* Bamberg. Barcin. extant
h. = hic, hoc, hunc (h. l., ad h. l.)
l = codex Leidensis [praef. p. V]
l. = locus (h. l., ad h. l.)
Lips. = codex Lipsiensis [praef. p. VII. VIII]
m. = manus, manu
n. l. = non liquet
om. = omisit, omiserunt
opp. = opposito, oppositis, idest dissentientibus
p. = post, per (p. corr., p. ras.), pagina
Pf. = lemmata Porphyrionis Wolfenbuttelani [praef. p. XIV]
Porf. = interpretationes Porphyrionis Wolfenbuttelani [praef. p. XIV]
Porph.' = liber archetypus interpretationum Porph. et Porf. [praef. p. XIV]
Porph. = interpretationes Porphyrionis Monacensis [praef. p. XIV]
Pph.' = lemmata Pph. et Pf. inter se congruentia [praef. p. XIV]
Pph. = lemmata Porphyrionis Monacensis [praef. p. XIV]
pr. = prior, prius, priore
r = codex Parisinus 9345 [praef. p. IV. IX]
ras. = rasuram (a. ras., p. ras.)
schol. Γ = ea scholia marginalia quae non ad Ac. Acr. pertinent, ueruntamen non solum in cod. γ, sed in aliis quoque libris manu scriptis, ut in *r* Bamberg. Barcin. Franeker., passimque etiam in cod. *v* reperiuntur [praef. p. XV]
V = codex Blandinius qui dicitur uetustissimus [praef. p. VI]
u = codex Parisinus 7973 [praef. uol. I p. XI]
v = codex Parisinus 8213 [praef. p. IX]
u., *uu.* = uersus
uar. = uaria lectio
uid. = uidetur (ut uid.)
y = codicum aliorum atque Ω ς″ aut singuli aut nonnulli; tales codices igitur sunt: β π Fran. Lips, ubicumque β′ π′ construi non poterant, item *v* in sermonibus; praeterea innumeri codices et a nobis et ab iis, qui ante nos Horatium ediderunt, conlati; de iis *codicibus* *y*, quos praeter β π *Fran. Lips.* *v* aut ipsi contulimus aut ab aliis in nostrum usum conlatos accepimus, ut Argentoratens. III Bamberg. Barcinon. Basil. I Berolinens. 269 Bruxellens. 9776—9778. 10063—10064 Burneian. 179 Gronouian. Harleian. 2724. 3534. 3754. 4862 Mellicens. Montepessulan. Nostradam. Parisin. 7976. 7977. 8216. 8219. 10401. 10403 Petropolitan. Reginens. Regium Sorbonens. Taurinens. Valentian. I. II Vindobonens. Vossian. Zulichemian.: de his omnibus uide praefat. p. IX—XIII